UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL
BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Totius Latinitatis lexicon

secundum tertiam editionem, ..., correctum et auctum labore variorum

Forcellini, Egidio

Schneebergae, 1831

L

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1620

Visual Library

antiquo ritu in multis libr. scriptum est: alii melius leg. *juncta Lycaonidi* vel *Lycaoniae*.

JUXTIM, πλησίον, idem quod juxta, prope. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 451. Juxtim Numicium flumen obtruncatur. *Liv. ib.* In sedes collocat se regias: Clytaemnestra juxtim: tertias natae occupant. *Lucr.* 4, 503. Cur ea, quae fuerint juxtim quadrata, procul sint Visa rotunda. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 27. *B. A.*

IX

IXĬA, ae, f. ἶξία, herbae genus, ab ἶξὸς, viscum, quod quibusdam in locis circa radicem ejus invenitur, quo pro mastiche utuntur mulieres. Cum terra colorem mutat. Unde et chamaeleon appellatur. Hujus duae sunt species candido et nigro colore distinctae. *Plin.* 22, 18, 21. V. CHAMAELEON.

*IXINOS AGRIOS, herba, de qua *Appul. de herb.* 81. *B. A.*

IXĬON, Ixiōnis, m. Ἴξίων, filius Phlegyae, rex Lapitharum in Thessalia. Sed aliqui Aetionis, alii Jovis filium faciunt. Uxorem duxit Diam filiam Deionei, seu Eionei, quae illi Pirithoum peperit. Socero cum multa pro compensatione dotis pollicitus esset, et ob id ille ad hunc venisset, ut munus reciperet, Ixion facta scrobe, eaque lignis et stramentis intecta, illum in ea fraude peremit. Ab hac caede cum neque homines, neque Dii eum lustrare vellent, diuque incertus vagaretur, Juppiter illius misertus in coelum assumptum expiavit. Cum jam purgatus apud Superos degeret, Junonem amare coepit, eamque de stupro interpellavit. Quod cum Juppiter ab uxore intellexisset, nubem illi sub Junonis effigie opposuit, ex qua ille Centauros genuit. Dejectus deinde in terram, cum passim gloriaretur, se cum Deorum regina rem habuisse, Juppiter indignatus, fulmine ad inferos detrusit, curavitque, ut ibi rotae volubili anguibus alligatus, perpetuo volutaretur. *Ov. Met.* 4, 460. Volvitur Ixion, et se sequiturque, fugitque. *Virg. A.* 6, 601. Quid memorem Lapithas, Ixiona, Pirithoumque? V. *Hyg. fab.* 62. et *Serv.* ad *Virg. l. c.* et alibi.

IXIŌNĔUS et Ixiōnĭus, a, um, adj. ad Ixionem pertinens. *Virg. G.* 4, 484. Atque Ixionei vento rota constitit orbis. *Lampr. Elag.* 24. Parasitos ad rotam aquariam ligabat: eosque Ixionios amicos vocavit.

IXIONĬDES, ae, m. filius Ixionis, idest Pirithous. *Prop.* 2, 1, 38. Hic Ixioniden, ille Menoetiadem. *Lucan.* 6, 386. Illic semiferos Ixionidas Centauros, etc. Adde *Ov. Met.* 8, 566.

IXIONĬUS. V. IXIONEUS.

*IXOS, i, m. genus avis. *Vulg. Deut.* 14, 13. *B. A.*

IY

ĬYNX, iyngis, f. ἴυγξ, avis est linguam serpentibus similem habens, quam longitudine quatuor digitorum exserit, rursumque contrahit intra rostrum. Collum circumagit in adversum reliquo quiescente corpore. Ungues ei grandes, ceu graculis. *Plin.* 11, 47, 107. Ajunt vim habere in amatoriis. Sane *Theocrit.* in *Idyll.* 2. saepe repetit intercalarem illum versum, Ἴυγξ ἴλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα: ad cujus exemplum *Virg. Ecl.* 8, 68. Ducite ab urbe domum, etc. *Servius ib. Laevius* poeta ap. *Appul. Apol.* Philtra omnia undique eruunt: Trochisci, iynges, taeniae, etc.

IZ

*IZGI, orum, m. populi Indiae, cis Gangem. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

K

K Graecorum littera est, non Latinorum, qui ejus loco *c* habent ejusdem potestatis. V. CALUMNIA.

KĂLENDAE. V. CALENDAE.

KĂLO. V. CALO.

[KOPPA, n. indecl. nomen litterae K. *Quint.* 1, 4. Et K, quae et ipsa quorundam nominum nota; et Q, cujus similis effectu specieque, nisi quod paulum a nostris obliquatur, Koppa apud Graecos nunc tantum in numero manet. Haec porro nonaginta significat, quemadmodum et ק ap. Hebraeos, quae non solum potestate, sed etiam sono perquam simillima est. *F.* ℙ *Cf. VV. DD. ad *Aristoph. Nub.* 23. *Montfauc. Palaeograph. Gr.* p. 569. *Frid. Jac. Bast. Comment. Palaeograph.* (in *Greg. Corinth.* ed. *Schaefer.*) p. 853. collato ipso *Gregorio* p. 82. *B. A.*

L

L littera Latinorum est, Graecorum λάμβδα sono et potestate respondens, una ex iis, quae a Graecis ἀμετάβολα, hoc est immutabiles, a Latinis *liquidae*, et *semivocales* appellantur. Quo fit, ut mutam immediate subsequens in eadem syllaba, praecedentem syllabam, si brevis fuerit, reddat indifferentem. ℙ In notis numeralibus quinquaginta significat: idque ex antiquo Latinorum more pro Graeco N scribentium L. Graeci autem per N quinquaginta significant, ut *Prisc.* 1, 561. docet. Propriis nominibus praefixa, *Lucius*, ut *L. Cornelius Sulla.* ℙ [*Porro signif. in notis inscriptionum *Latum.* V. ap. *Orell.* 4500. *Leuga.* V. *ib.* 1019. *Libens. ib.* 1411. *Libertus. ib.* 18, 17. *al. Liberta.* 86. *Longum.* 4500. 4562. *Lyciorum* 3674. *Loco ib.* 72, 4083. *al. Laribus* 1665. 2825. cet. ℙ De varia hujus litterae in libris MSS. et in notis inscriptionum forma; deque ejus cum aliis litteris cognatione et inde orta commutatione doctissimam scripsit disputationem *Schneiderus* in *Gr. Lat.* 1, 297.]

LA

LĂBANS, antis, part. a *labo*, qui labat, qui casui est proximus, nutans, vacillans. *Plin.* 21, 13. 73. Cauliculi decocti in vino labantes dentes firmant. *Virg. A.* 2, 463. qua summa labantes Juncturas tabulata dabant, *h. e.* non apte cohaerentes. *Val. Fl.* 3, 150. taboque labantia terga, *h. e.* lubrica. Al. aliter leg. ℙ Translate ad animum refertur dubium, inconstantem, ac varium. *Virg. A.* 4, 22. Solus hic inflexit sensus, animumque labantem Impulit; et *ib.* 12, 223. vulgi variare labantia corda. *Hor. Od.* 3, 5, 45. Donec labantes consilio patres Firmaret auctor nunquam alias dato; [*i. e. qui consilium nondum ceperunt. Cf. *Cic. Att.* 8, 14.] *Lucan.* 2, 244. tu mente labantem Dirige me.: dubium certo tu robore firma. *Tac. Germ.* 8. Aciem inclinatam jam et labantem restituere, *h. e.* jam jam fugam spectantem. *Id. H.* 2, 86. Labantibus Vitellii rebus, Vespasianum secutus; et *ib.* 14, 22. *extr.* Labante jam Aggrippina, *h. e.* deficiente ejus potentia. [*Ciceronis exempla *Schütz.* in *cl. Cic.* haec laudat. *Phil.* 2, 21. Labantem et prope cadentem rempublicam fulcire; et *Mil.* 25. Quis non intelligit omnes tibi (Cn. Pompejo) reip. partes aegras et labantes, ut eas his armis sanares et confirmares, esse commissas? ℙ *Labans spiritus* ap. *Appul. Met.* 8. *med.* p. 203, 38. *ed. Elmenh.* Labanti spiritu totum se super corpus effudit: est qui modo cessat, modo redit, ita ut dijudicari nequeat, utrum vita restet, necne. ℙ *Labantes languore oculi* ap. *Catull.* 63, 37. sunt dormitantis, qui somnum propulsaturus palpebrat.]

LĂBĂRUM, i, n. λαβαρὸν, vexillum militare auro intextum, gemmisque intermicantibus splendidissimum, quod imperatori praeferri, ac a militibus paene adorari solebat a λάφυρον, *v* in *α* abeunte, ut calix a χύλιξ, et *φ* in *β*, ut ambo ab ἄμφω, quia primitus labarum fuerit λάφυρον, *h. e.* exuviae, seu spolia hosti vivo detracta, v. gr. paludamentum imperatorium, quod vexilli loco gestabatur. [Sunt qui a λάβω, capio, unde λάβρος pro λάβερος, vorax, praeceps, fluens, atque hinc λαβαρὸν deducunt, quia sit vexillum fluens. *F.*] Quidam a *labore* deducunt, quod *laborum* vulgo diceretur. Et sane *Sozomenus* 1, 4. λάβωρον per *ω* scribit. Sed *Prudentius* mediam syllabam corripit *in Symmach.* 1, 487. Christus purpureum gemmanti textus in auro Signabat labarum. Erat autem labarum hasta longa cum ligno in apice transverso; a quo pendebat pretiosus pannus cum imperatoris icone. Huic Constantinus M. coronam imposuit cum cruce et litteris initialibus nominis IESU CHRISTI, quod contra Maxentium pugnaturus crucem in aere vidisset cum verbis ἐν τούτῳ νίκα. [Ceterum cum eadem labari forma appareat in nummis familiarum, stante adhuc Rom. republica, et priorum imperatorum, ac in iis praesertim, qui victorias de Germanis, Sarmatis, et Armeniis relatas repraesentant, existimandum videtur, eam non Romanorum, sed illarum gentium devictarum fuisse propriam; ac propterea etiam *labari*, vel *labori* nomen, quod demum Constantino M. imperante primitus usurpari coepit, barbaricum esse, minimeque ejus etymon in Graeca lingua requirendum. Plura de hoc habes apud *Ducangium* in *Glossar. med. et inf. Latin.*, ubi et illud docet, posteriori aevo labarum pro cruce, seu crucis vexillo usurpari. *Ignat.* vero *Rossius* in *Etym. Egypt.* p. 351. putat, *labarum*, seu *laburo* esse vocem Egyptiacam, nempe a *labo*, velum, seu siparum, et *uro*, rex; *h. e.* velum, seu vexillum regis, vel imperatoris. Hinc *Tert. Apol.* 16. *med.* habet *sipara vexillorum. F.*] ℙ In *Cod. Just.* 12, 18. et *Cod. Theod.* 6, 25., ubi legitur *de praepositis laborum*, quidam leg. *labororum*, vel *labarorum*, et sermonem haberi ajunt de iis, qui ejus vexilli custodiae addicebantur, quod verosimile videtur *Gothofredo* multa ibidem hac super re docte disputanti.

LĂBASCO, is, n. 3. et Labascor, eris, dep. 3. καταφέρομαι, casum minor, ruinae vicinus sum: inchoativum a *labo*, *as. Lucret.* 4, 1280. Nam leviter quamvis, quod crebro tunditur ictu, Vincitur in longo spatio tamen, atque labascit. ℙ Per translationem accipitur pro animo concidere, fragi, et de pristina constantia excidere. *Ter. Eun.* 1, 2, 98. Labascit victus uno verbo quam cito! *Id. Ad.* 2, 2, 31. Labascit: unum hoc habeo, etc. Ubi *Donat.* Proprie dixit *labascit*, ut cunctationem incipientis consentire monstraret. Et est tarde incipientis consentire monstraret. Et est metaphora ab arbore facta, quae multis succisa ictibus ferri, tandem incipit in casum pendere, ruinamque minitari. *Varro* ap. *Non.* 7, 41. Postquam vidit, misericordia labasci mentem infirmam populi. *Accius ib.* Nullum est ingenium tantum, neque cor tam ferum, Quod non labascatur lingua, mitescat malo. ℙ Producitur prima in illo *Virg. Cir.* 450. Marmorea adductis labascunt brachia nodis. *Scalig.* tamen vult legi *adductisque labascunt*, etc.; [alii leg. *tabescunt. F.* *V. *Heyn.* notam ad h. l. *Döderl.* 1, 132. retinendum censet *labascunt*, producta prima syllaba, accipiens nimirum aliam inchoativam formam *labascere* a *labor.* V. quae in hanc rem disputat Vir doctissimus.]

LABDĂ, ae, m. λάβδα, dictus est flagitiosus homo, qui id agit, quod *Varro* in *Marcipore* apud *Non.* 4, 335. dixit buccam offendere, *Suet. Tib.* 44. ore morigerari. *Varro* in *Margopoli* ap. *Non.* 2, 13. Depsistis, dicite labdae? *Auson. epigr.* 126. Cui ipse linguam cum dedit suam, labda est: *vel, ut alii scribunt, A* est. Haec ita congerit, et interpretatur *Voss.* in *Etymol.* et *Scalig.* in *Priap.*, quae in eo praecipue nituntur, quod λάβδα pro λάμβδα saepe dicunt Graeci εὐφωνίας ἕνεκα: haec autem littera prima est in λείχειν, vel λαικάζειν, vel λεσβιάζειν, quibus flagitium illud significatur. Ceterum in allatis auctorum locis non ubique certa est lectio.

[LABDĂCE, es, f. nom. prop. puellae, quae λεσβιάζειν solet. V. v. praec. *Auct. Priap.* 79, 5. nunc misella Labdace Vix posse jurat ambulare prae fossis. *F.*]

LABDĂCĬDES, ae, m. patronym. Labdaci filius, vel nepos. *Stat. Th.* 6, 450. nec verbera pallidus addit Labdacides, *h. e.* Polynices, cujus avus Laius Labdaci filius fuit. ℙ *Labdacidae*, *arum* sunt Thebani, quorum fuit rex Labdacus. *Id. ib.* 9, 777. indignantesque coibant Labdacidae. Adde *ib.* 10, 36. et *Sen. Oedip.* 710.

LABDĂCISMUS, i, m. λαβδακισμὸς, vitium sermonis, cum *l* littera nimium saepe repetitur, (a λάβδα pro λάμβδα) ut si dicas, *Sol. et luna luce lucebant alba, levi, lactea.* Ita *Capell.* 5, 167. ℙ *Isid. Or.* 1, 32. est cum pro uno *l* duo pronunciantur, ut *colloquium* pro *conloquium:* vel cum unum *l* exilius, duo largius proferimus: quod contra est: nam unum largius, duo exilius proferre debemus. ℙ [Haec eadem clarius docet *Consentius* (ed. *A. G. Cramero*) *de barbar.* 12. Labdacismus vitium in eo est, quod eadem littera vel subtilius quibusdam, vel pinguius effertur. Nam Graeci subtiliter hunc sonum efferunt; ut enim dicunt, *ille mihi dixit*, sic sonant duo *ll* primae syllabae, quasi per unum *l* sermo ipse consistat. Contra alii sic pronunciant, ut aliquid illic soni etiam consonanti admiscere videantur, quod pinguissimae prolationis est. Romani linguae emendationem habent in hac quoque distinctione; nam pinguius proferri debet, cum alia consona sequitur, ut in *albo*, *alga*, etc., exilius, ubicumque ab ea verbum incipit, ut in *lana*, *lepore*, vel ubi in eodem verbo et prior syllaba in hac finitur, et sequens ab ea incipit, ut *ille*, *allia.* Ita *Consentius.* Ex his patet, tum Gallos, tum Italos duplex *ll* eodem nunc proferre sono, quo utebatur olim Romanum vulgus, quemque improbat hic auctor, et pinguissimum appellat: Galli enim ita pronunciant *ll* in voce *bataille*, in qua *mouiller la douple ll* dicunt; Itali vero vocem *egli*, quae ab *ille* derivatur, per *g* loco prioris *l* scribunt, ut hujus litterae sonum, quem ipsi *schiacciato* appellant, legentium oculis repraesentent. *F.* *Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1, 297, 299. et 455.]

LABDĂCĬUS, a, um, adj. ad Labdacum Thebarum regem pertinens. *Stat. Th.* 2, 210. Labdacius dux, *h. e.* Etheocles, cujus avus Laius fuit Labdaci filius.

LABDĂCUS, i, m. Λάβδακος, filius Agenoris, qui, cum Cadmus ejus frater regno Thebano pulsus esset, Amphion suis manibus sibi mortem conscivisset, Lycus interfectus esset ab Hercule, rogatus ab amicis, ut Syria relicta in Graeciam veniret, quod propter senectutem itineri se minus idoneum cerneret, Laium filium misit, qui regni statim potitus est. Alii dicunt, Labdacum filium fuisse Phoenicis, senem Thebas a Thebanis vocatum venisse, ibi aliquandiu regnavisse, et Laium genuisse. *Sen. Herc. Fur.* 495. et *Phoeniss.* 53.

LABĒAE, arum. V. LABIAE.

[LABĒATAE, arum, m. plur. et

LABĒĀTES, ium, m. plur. populi Illyrici, qui asperam et montuosam regionem incolebant, quae nunc *Montenegro* appellatur, quorum urbs primaria fuit Scodra, nunc *Scutari:* videntur nomen habuisse a voce Illyrica *lavvi*, quae nunc montes praeruptos significat. *Plin.* 3, 22, 26. Eo tractu fuere Labeatae, Enderoduni, etc. *Liv.* 44, 31. Ad Scodram ventum est, id quod belli caput fuerat: non

eo solum, quod Gentius eam sibi ceperat veluti regni totius arcem, sed etiam quod Labeatium gentis munitissima longe est, et difficilis aditu. *Id. ib.* 32. Medeonem Labeatium gentis urbem profectus. *Id.* 45, 26. Illyricum in tres partes divisit; unam eam fecit, quae supra dicta est, alteram Labeatas omnes, tertiam Agravonitas, et Rhizonitas, et Olciniatas, accolasque eorum. Hic *Labeatas* est accusativus plur. Graecae positionis. *F.*]

[LABĒĀTIS, ĭdis, f. patronym. ad Labeates pertinens: hinc *Labeatis palus* ap. *Liv.* 44, 31., quae ab *eod. ib.* lacus Labeatium dicitur, est *lago di Scutari*, et *Labeatis terra* ap. *eund. ib.* 23. est ager Labeatium. *F.*]

*LABECĬA, ae, f. oppidum Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

LĂBĔCŬLĂ, ae, f. *κηλίς*, dimin. labis. *Cic. Vat.* 17. Et clarissimo viro nonnullam tua laudatione labeculam aspergas. V. LABES.

LĂBĔFĂCIO, is, eci, actum, a. 3. *ἀποσφάλλω, μεταχινέω*, moveo ut evertam, vel eruam, dimoveo, percello, concutio, quasi *labare facio*. *Ter. Ad.* 2, 2, 36. omnes dentes labefecit mihi: Praeterea colaphis tuber est totum caput. *Ov. Met.* 3, 69. fixumque hastile momordit: Idque ubi vi multa partem labefecit in omnem, etc. ℙ Translate. *Cic. Sext.* 47. Quem nulla unquam vis, nullae minae, nulla invidia labefecit, *h. e.* a constantia et fide demovit. *Laber.* ap. *Macr. Sat.* 2, 7. Quem nulla ambitio, nulla unquam largitio Movere potuit in juventa de statu; Ecce, in senecta ut facile labefecit loco Viri excellentis blandiloquens oratio! *Tac. A.* 6, 29. Nihil hunc amicitia Sejani, sed labefecit haud minus validum ad exitia Macronis odium. ℙ *Labefacere fidem suam* dicitur debitor, cum tardius solvendo efficit, ne quis ei in posterum quippiam credat. *Suet. Vesp.* 4. Ut qui, prope labefacta jam fide, omnia praedia fratri obligarit. Al. leg. *labefactata*. ℙ Est etiam corrumpere, vitiare; quasi de statu bonae valetudinis deturbare et evertere. Sunt qui exponunt, quasi labem facio. *Colum.* 6, 5. Segregandi a sanis morbidi, ne quis contagione ceteros labefaciat. *Tac. H.* 2, 93. Obnoxia morbis corpora fluminis aviditas, et aestus impatientia labefecit. ℙ Translate. *Id. A.* 15, 51. Primores classiariorum labefacere, et conscientia illigare connixa est, *h. e.* ad conjurandum impellere.

LĂBĔFĂCTĀTĬO, onis, f. actus labefactandi, labefactio. *Quint.* 8, 4. *med.* Mediocris labefactatio caedi, et incendiis, et vastationi comparatur. V. LABEFACTIO.

LĂBĔFĂCTĀTUS, a, um, part. a *labefacto: μεταχινηθείς*, motus, concussus, perculsus, evertendi causa. *Cic. Har. resp.* 4. Urbem a multis imperatoribus obsessam, oppugnatam, labefactatam, paene captam aliquando, solus evertit. *Suet. Ner.* 38. Horrea bellicis machinis labefactata, atque inflammata. ℙ Translate. *Cic. Sen.* 6. *f.* Maximas respublicas ab adolescentibus labefactatas, a senibus sustentatas et restitutas reperietis. Al. leg. *labefactas*; [*Ita *Orell.*] et *Fam.* 5, 2. Labefactata societas; et *ib.* 13. Quae cogitatio cum mihi non omnino excidisset: etenim penitus insederat; vi tamen tempestatum erat aliquantum labefactata atque convulsa. [*Cf. *Manil.* 7. Ut haec non eodem motu labefactata concidant.] *Sall. or. Lepidi contra Sull. f.* Res secundae labefactatae, *h. e.* afflictae, eversae. *Tac. A.* 13, 21. Cohortes in urbe tentatae, provinciarum fides labefactata, *h. e.* tentata, corrupta.

LĂBĔFĂCTĬO, onis, f. actus labefaciendi, concussio. *Plin.* 23, 1, 27. Acetum tussim veterem inhibet, orthopnoeam, dentium labefactionem. *Hard.* leg. *labefactationem*. Sic *Ter.* omnes dentes labefecit mihi. V. LABEFACIO.

LĂBĔFĂCTO, as, avi, atum, a. 1. *παραχινέω*, frequent. a *labefacio*, ejusdemque fere vis, atque usus. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. *Plin.* 29, 4, 27. Phalangii morsus genua labefactat. ℙ Item laedere, perstringere, corrumpere. *Colum.* 2, 2. *med.* In opere boves arcte junctos habere convenit, quo minus colla eorum labefactentur. *Ov. Amor.* 2, 13, 1. labefactat onus gravidi temeraria ventris. *Lucret.* 1, 694. Labefactare sensus. ℙ Translate. *Id.* 6, 798. animum. *Cic. ad Brut.* 1, 10. *f.* Hoc praesidium adhuc firmum esse confido: sed ita multi labefactant, ut, ne moveatur, interdum extimescam, *h. e.* vexant, urgent, impellunt; et *Fam.* 12, 25. Nec vero postea destiti labefactare eum, qui summa cum tua injuria provinciam absens obtinebat. *Liv.* 24, 20. Spe labefactandae fidei. ℙ Item imminuere, affligere. *Cic. Rabir. Post.* 16. Labefactare alicujus dignitatem. ℙ Item debilitare, infirmare, ac veluti prosternere. *Cic. Fin.* 1, 13. Ne invidia verbi labefactetur oratio mea. *Id. Cluent.* 2. Si quam opinionem mentibus comprehendistis, eam ratio labefactabit. *Id. Acad.* 1, 9. Aristoteles primus species labefactavit, quas mirifice Plato erat amplexatus. *Id. Caec.* 25. Labefactare leges ac jura. *Id. Cat.* 4, 10. *extr.* Perstringere, et labefactare conspirationem. *Id. Rosc. Com.* 4. *f.* Cum causam labefactari animadvertunt, *h. e.* vacillare, laborare. ℙ Item de statu depellere, evertere, dissolvere. *Cic. Fin.* 1, 13. *med.* Universas familias evertunt: totam etiam labefactant saepe rempublicam. *Id. Dom.* 11. Desinant iisdem machinis sperare me restitutum posse labefactari, quibus antea stantem perculerunt. *Flor.* 3, 23. Labefactare compositam civitatem. *Cic. Fin.* 3, 21. Amicitiam, aut justitiam labefactare, atque pervertere. *Id. Verr.* 2, 3, 18. *extr.* Labefactarat vehementer aratores superior annus: proximus vero funditus everterat. ℙ Item de constantia demovere, a recto proposito avertere. *Ter. Eun.* 3, 3, 3. Ita me video ab ea astute labefactarier. ℙ Hinc labefactare donis quempiam. *Cic. Cluent.* 68. Quorum fidem pretio labefactare conata sit. *Catull.* 69, 3. Non illam rarae labefactes munere vestis.

LĂBĔFACTUS, a, um, part. a *labefacio: παραχινηθείς*, loco motus, concussus, labefactatus, prope ad ruinam deductus. *Caes. B. C.* 2, 22. Dejecta turris, labefacta magna pars muri. *Tac. A.* 1, 75. Mole publicae viae, ductuque aquarum labefactae aedes. *Ov. Met.* 8, 774. labefactaque tandem Ictibus innumeris, adductaque funibus arbor Corruit; et *ib.* 12, 329. Et quatit huc illuc, labefactaque robora jactat. *Id. Pont.* 3, 8, 5. Nostra quid apportet, jam nostis, epistola, quamvis Charta sit a vinclis non labefacta suis. *Val. Fl.* 8, 357. fluctu puppis labefacta reverso Solvitur, effunditque viros. Sic *Lucr.* 5, 652. ignes labefacti aere multo. ℙ Translate. *Cic. Har. resp.* 27. *extr.* Etenim vix haec, si undique fulciamus, jam labefacta; vix, inquam, innixa in omnium nostrum humeris cohaerebunt. *Tac. A.* 4, 60. Drusum traxit in partes, spe objecta principis loci, si priorem aetate, et jam labefactum demovisset. *Ov. Met.* 10, 375. Sic animus vario labefactus vulnere nutat. *Virg. A.* 4, 395. Multa gemens, magnoque animum labefactus amore, *h. e.* agitatus, perculsus, turbatus. *Sil.* 3, 557. ancipiti mentem labefacta timore. *Sen. Troad.* 950. Labefacta mens succubuit, *h. e.* de constantiae statu depulsa. Eodem sensu *Val. Fl.* 7, 175. mota loco labefactaque cessit. ℙ Notanda sunt illa Virgiliana *G.* 2, 264. Et labefacta movens robustus jugera fossor. Ubi *Servius:* hypallage: movens, et labefaciens; et *A.* 8, 389. notusque medullas Intravit calor, et labefacta per ossa cucurrit, *h. e.* commota, concussa impetu amoris. Sunt qui exponunt, liquefacta. Simile est illud *Lucr.* 4, 1107. Membra voluptatis dum vi labefacta liquescunt; et *Seren. Sammon.* 32. *extr.* Obruit hic morbum, labefactaque saxa remittit, *h. e.* calculos in vesica liquefactos, mollitos, diffractos. Sic ap. *Sen. Q. N.* 4, 5. nix tenera et labefacta *opponitur* fixae et durae.

LĂBĔFIO, is, actus sum, passivum v. labefacio. *Sen. Const. Sap.* 6. Munimenta incussu arietis labefieri.

LĂBELLUM, i, n. *χειλάριον*, parvum labrum. *Cic. Div.* 1, 35. Cum Platoni in cunis parvulo dormienti apes in labellis consedissent. *Juven.* 14, 325. Haec quoque si rugam trahit, extenditque labellum. ℙ Adhibetur saepe blandimenti causa. *Virg. Ecl.* 2, 34. Ne te poeniteat calamo trivisse labellum. *Prop.* 2, 10, 29. Osculaque in gelidis ponas suprema labellis. *Ov. A. Am.* 1, 575. Fac, primus rapias illius tacta labellis Pocula. *Pl. Poen.* 2, 1, 153. Meus ocellus, meum labellum, mea salus. [*Id. Asin.* 3, 3, 78. Prehende auriculis, compara labella cum labellis, *baciami in bocca*, quod osculi genus Itali *alla Franciosa*, nostrates vulgo *alla Fiorentina* dicunt. *F.*] ℙ Item parvum vas aquarium, ad similitudinem labri, quo in balneis utebantur. [Nostrates nunc vulgo *lavello* dicunt. *F.*] *Cic. Leg.* 2, 26. *extr.* Super tumulum noluit quid statui, nisi columellam, aut mensam, aut labellum, [*i. e. lapidem excavatum in labri formam, quam et *Arcam* vocabant. V. *Guther. Iur. Man.* 2, 23. 24. qui et figuras exhibet; item *solium Liv.* 44, 6. Adde *intpp.* ad *Suet. Ner.* 50. *extr.* unde etiam sarcophagi solia dicuntur. *Plin. H. N.* 35, 12. Graeci vocant *πύελον*. *Ernest.* in *cl. Cic.*] *Colum.* 12, 43. Labellum fictile novum impleto paleis quam siccissimis, tum labello altero operito; et *ib.* 28. Gypsum, et medicamentum in labello permisceto. *Cato R. R.* 88. Eam muriam in labella, vel in patinas in sole ponito. *Catull.* 55, 3. Te quaesivimus in minore campo, Te in circo, te in omnibus labellis, *h. e.* balneis: synecdoche. Al. leg. *libellis*, h. e. tabernis librariis.

LĂBENS, entis, part. a *labor:* ruens, cadens. *Hor. Od.* 3, 6, 2. Aedes labentes Deorum reficere. *Virg. G.* 2, 133. folia haud ullis labentia ventis. *Id. A.* 4, 77. Nunc eadem, labente die, convivia poscit. *Val. Fl.* 3, 218. trepidi singultibus agri Labentum, *h. e.* morientium. ℙ *Labentes oculi* dicuntur in morte, aut somno, *h. e.* languentes, et visum jam jam amissuri. *Ov. Trist.* 3, 3, 44. Labentes oculos condet amica manus; [*cf. *Quint. Inst.* 6. *prooem.* 12.] (*oculos fugientis*, h. e. *morientis*, dixit *Ov. Amor.* 3, 9, 49. et *morte cadentes Stat. Silv.* 3, 5, 39.) [*Manil. 1, 879. Labentesque rapit populos. *Sil.* 14, 609. Cumulantur acervo Labentum.] *Prop.* 1, 10, 7. Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos. [**Labentes oculi* sunt h. l., qui vel volente, vel invito somniculoso clauduntur.] ℙ *Labentes malae* sunt morbo absumptae, et barba obsitae. De Augusto aegrotante *Suet. Aug.* 99. Petito speculo capillum sibi componi, ac malas labentes corrigi praecepit. Fiebat hoc barbam tondendo, aut radendo, aut etiam componendo pectendoque. [*Frustra defendit *Casaub. labantes*, quod nullo modo ferri potest. Perquam commode affert ad hujus loci sententiam explicandam *Gronov. Claud. Bell. Gild.* 22. Vox tenuis tardique gradus oculique jacentes; Interius fugere genae: ubi nunc legitur: *oculique latentes* Interius. Sedere genae.] ℙ Est etiam fluens, decurrens. *Virg. A.* 3, 281. Exercent patrias oleo labente palaestras. *Id. G.* 4, 366. sub magna labentia flumina terra. *Prop.* 1, 20, 19. Labens ratis. *Virg. A.* 3, 515. sidera tacito labentia coelo; et *ib.* 2, 695. Stella labens super culmina tecti; et *ib.* 14. tot jam labentibus annis; et *ib.* 1, 287. veniet lustris labentibus aetas, Cum, etc. ℙ Translate. *Cic. Phil.* 2, 21. Cum labentem et prope cadentem rempubl. fulcire cuperetis. *Id. ad Brut.* 1, 18. Ferre praesidium labenti et inclinatae reipublicae. *Id. Rabir. Post.* 16. Veterem amicum suum labentem excepit, corruere non sivit, fulsit et sustinuit re, fortuna, fide, *h. e.* excidentem de statu fortunarum suarum. *Virg. A.* 4, 318. miserere domus labentis. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 19. Labentem belli fortunam restituit; et 4, 8. *extr. n.* 2. Labentis annonae subsidia. [**Liv. prooem. p. m.* Labente deinde disciplina, velut desidentes primo mores sequatur animo: deinde ut magis magisque lapsi sunt: ubi *Doederl.*, qui 1, 131. h. l. laudat, *Gronovii* conjecturam, etiam *Drakenb.* probatam, *labante*, ideo recte videtur rejicere, quod oppositionem inter *disciplina* et *mores* turbet.]

LĂBĔO, onis, m. *χειλών*, idem ac chilo, qui labia habet justo majora, ut *Charis.* 1, 79. ex *Verr. Fl.* docet. *Plin.* 11, 37, 60. Labra, a quibus Brocchi labeones dicti. *Arnob.* 3, 108. Esse quosdam capitones, silunculos, frontones, labeones. ℙ Cognomen id fuit familiarum Romanarum Atiniae, Fabiae, Antistiae. Ex hac fuit *Antistius Labeo*, celebris praecipue in Juris civilis scientia, de qua publice consulentibus responsitavit, et multa volumina scripsit, ceterarum quoque bonarum artium non expers: nam et in grammaticam sese, atque dialecticam, litterasque antiquiores, altioresque penetraverat, Latinarumque vocum origines, rationesque percalluerat: eaque praecipue scientia ad enodandos plerosque juris laqueos utebatur. Haec *Gell.* 13, 10. Floruit sub Augusto, a quo oblatum consulatum recusavit, (ut est ap. *Pomp. Dig.* 1. *tit.* 2. *f.*) quo liberius vacaret studiis, nam totum annum ita diviserat, ut Romae sex menses cum studiosis esset, sex mensibus secederet, et conscribendis libris operam daret. Multa ex his afferuntur a JCtis in libris Digestorum. ℙ Alius certe fuit is, de quo *Plin.* 35, 4, 7. Parvis gloriabatur tabellis, exstinctus nuper in longa senecta, Antistius Labeo praetorius, etiam proconsulatu provinciae Narbonensis functus. ℙ [Alius fuit *Accius Labeo* poeta, de quo sic *Vet. Schol.* ad *Pers.* 1, 4. Labeo transtulit Iliada, et Odysseam verbum ex verbo, ridicule satis, quod verba potius quam sensum secutus sit. Ejus est ille versus: Crudum manduces Priamum, Priamique pisinnos, (ex *Homer. Iliad. A. v.* 35. *Ὦμὸν βεβρώθοις Πριάμοιο, Πριάμοιό τε παῖδας*). *Id. ib.* 50. Accius Labeo Iliadem Homeri versibus foedissime composuit. *F.*]

LĂBĔRĬĀNUS, a, um, adj. ad Laberium pertinens. *Sen. Ira* 2, 11. Occurrat tibi Laberianus ille versus.

LĂBĔRĬUS, ii, m. Decimus Laberius, eques R. asperae libertatis mimographus floruit sub C. Caesare: a quo jam sexagenarius, quingentis millibus invitatus fuit, ut in scenam prodiret, et mimos ipse ageret, quos scriptitabat: quod quidem fecit, sed adeo dictis non abstinuit, ut ne ipsi quidem parceret, qui produxerat. V. *Macr. Sat.* 2, 7., *Suet. Caes.* 39. et *Sen. Ira* 2, 11. ℙ Exstant ejus Mimorum fragmenta solum, tum apud citatos auctores, tum ap. *Gell.*, *Charis.*, *Non.* etc. In iis nimiam ejus licentiam in fingendis Latinis vocibus notat *Gell.* 16, 7. nonnulla ejus verba insolentiora referens. *Hor. Sat.* 1, 10, 6. Et LaberI mimos, ut pulcra poemata, mirer. ℙ Si quid tolerabile habent, (inquit *Sen. Controv.* 3, 18. *f.*) jocos, et dicta habent. Ab eadem asperitate eum laudat etiam *Hor. l. c.* ℙ Rem de eo lepidam narrat *Sen. ib.* Divus Julius, inquit, ludis suis mimum produxit: deinde equestri illum ordini redditum, jussit ire sessum in equestria. Omnes ita se coarctaverunt, ut venientem non reciperent: multosque tunc in senatum legerat Caesar, et ut repleret exhaustum bello civili ordinem, et ut his, qui bene de partibus meruerant, gratiam referret. Cicero in utramque rem jocatus misit ad Laberium transeuntem: *recepissem te, nisi anguste sederem.* Laberius ad Ciceronem remisit: *atqui soles duabus sellis sedere;* quia Cicero male audiebet, tanquam

nec Pompejo certus amicus, nec Caesari, sed utriusque adulator.

LĂBES, is, f. *πτῶμα*, lapsus, casus, ruina, vitium quodlibet, quo res de suo statu labitur, deformaturque et corrumpitur: a *labor*, *eris*, ut *caedes* a *caedo*, et *nubes* a *nubo*, inquit *Voss.* Hanc originem *Serv.* quoque ad *A.* 2, 97. ei tribuit. *Cic. Div.* 1, 43. Delata ad senatum labes agri Privernatis, cum ad infinitam altitudinem terra desedisset; et *ib.* 35. *extr.* Tantos terrae motus in Italia factos esse, ut multa oppida corruerint, multis locis labes [*Erdfälle*] factae sint, terraeque desederint. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 400. *n.* 292. Imp. Caes. Trajanus substructionem contra labem montis fecit. *Just.* 30, 4. Motus terrae multas civitates ruinarum labe concussit, quasdam solidas absorbuit. *Lucr.* 2, 1143. magni moenia mundi Expugnata dabunt labem putresque ruinas. *Labeo Dig.* 19, 2, 62. Si rivum labes corrupit. *Ulp. ib.* 15. Si labes facta sit, omnemque fructum tulerit, *h. e.* e coelo calamitas. *Arnob.* 5, 185. Labes imbris e coelo. ℙ Universim est damnum, exitium, pernicies, corruptio, vitium, malum. *Pl. Capt.* 4, 3, 3. Quanta pernis pestis veniet! quanta labes larido! *Val. Fl.* 5, 237. Tunc tibi regnorum labes, luctusque supersunt. *Cic. Fl.* 10. *extr.* Innocentiae labes ac ruina. *Quint. decl.* 12, 4. Labes frumenti. ℙ Speciatim est morbus, pestis, lues. *Grat. Cyn.* 468. praecipitem, qua spes est proxima, labem Aggredere. *Seren. Samm. de morbo comit.* 57, 1018. Concilium populi labes horrenda diremit. ℙ De cive pernicioso. *Cic. Har. resp.* 22. Non sinit eadem ista labes: eas habet conciones, ut, etc.; et *Dom.* 1. Illa labes ac flamma reipublicae; et *Verr.* 1, 1. Labes atque pernicies provinciae Siciliae. ℙ Est etiam macula, sordes, illuvies: quia quae lapsa sunt, deformia fiunt et sordida. *Hor. Ep.* 2, 1, 235. tractata notam labemque relinquunt Atramenta. *Pers.* 3, 25. purum et sine labe salinum. *Ov. A. Am.* 1, 514. Sit bene conveniens, et sine labe toga; et *ib.* 291. de tauro: Signatus tenui media inter cornua nigro: Una fuit labes, cetera lactis erant. *Virg. A.* 6, 746. Concretam exemit labem, purumque reliquit Aetherium sensum. *Suet. Aug.* 38. Senio vel aliqua corporis labe insignes. *Ov. Met.* 15, 130. Victima labe carens, et praestantissima forma. *Lact.* 7, 27. Homo subtractus his labibus terrae. ℙ Translate est turpitudo, infamia, ignominia, dedecus. *Festus:* Labes macula in vestimento dicitur: et deinde *μεταφορικῶς* transfertur in homines vituperatione dignos. *Cic. Leg.* 2, 10. Animi labes nec diuturnitate vanescere, nec amnibus ullis elui potest. *Id. Dom.* 20. *extr.* Labes atque eluvies civitatis. *Id. Balb.* 6. Est hujus saeculi labes quaedam et macula, virtuti invidere. *Id. Vat.* 6. Ne qua ex tua indignitate labes illius dignitati adspersa videatur. *Id. Coel.* 18. Probrum castis, labem integris, infamiam bonis inferre. *Id. Dom.* 38. Labem turpitudinis et inconstantiae sustinere *Curt.* 7, 7. *med.* imponere felicitati alicujus. *Tac. H.* 3, 24. abolere prioris ignominiae. *Prop.* 4, 8, 20. famae non sine labe meae. *Ov. Amor.* 3, 5, 44. Pectus adulterii labe carere negant. *Id. Pont.* 4, 8, 20. Mores labe carent; et *ib.* 2, 2, 49. vita sine labe peracta. *Cic. Off.* 3, 21. *f.* Hunc tu quas conscientiae labes in animo censes habuisse? quae vulnera? et *Lact.* 4, 26. et *Ira D.* 19. Peccatorum labibus, ac vitiorum maculis inquinati. ℙ De cive vitiis infami. *Cic. Sext.* 8. *f.* Habeo quem opponam labi illi atque coeno. ℙ *Labi* pro *labe*, ut *colli* pro *colle*, dixit *Lucr.* 5, 928. Nec novitate cibi, nec labi corporis ulla. ℙ [*Discrimen quo distent *labes*, *macula*, *nota*, *Doederl.* 1, 134. ita vult constitui: Labes depravat; Macula variat; Nota insignit. ℙ Confund. *labes* et *tabes*. V. *Gronov.* ad *Liv.* 38, 38. *Drak.* ad *Sil.* 8, 21. et qui hos laudat *Burm.* ad *Quint. Decl.* 12, 4. p. 244. *Labibus* et *lapidibus*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 5, 14.]

LĂBIAE, arum, f. plur. labra, *χεῖλη*. Vox antiqua, et usus exigui. *Pl. Stich.* 5, 4, 41. Age tibicen: refer ad labias tibias. *Nigid.* ap. *Gell.* 10, 4. Labias sensim primores emovemus. *Poeta quidam Gellii aequalis* ap. *eund.* 19, 11. Animula aegra et saucia Cucurrit ad labias mihi. *Appul. Met.* 3. Nares hiantes, et labiae pendulae. Adde *ib.* 10. et *Naev.* ac *Lucil.* ap. *Non.* 3, 120. ℙ Etiam *labeae*, *arum*, legitur. *Pomp.* ap. *Non.* 6, 43. Rictum et labeas cum considero. *Gell.* 18, 4. Rictu oris, labearumque ductu contemni a se ostendens hominem ipsum, etc. ℙ In singulari num. *Appul. Met.* 3. Postrema dejecta labia. *Cato R. R.* 20. de axe trapeti: Labiam bifariam facito.

LĂBĪCĀNUS, a, um, adj. *Λαβικανός*, ad Labicos pertinens. *Liv.* 26, 9. *f.* Labicanus ager. ℙ *Via Labicana* Roma Labicos ferebat, ab Exquilina porta incipiens, simul cum Praenestina. *Id.* 4, 41. ℙ [Absolute *Labicanum*, *i*, n. est ager Labicanus. *Cic. Par.* 6, 31. Habuit fundum in Labicano. ℙ *Labicani*, *orum*, sunt incolae oppidi Labici, qui et *Labici* dicuntur. *Liv.* 4, 45. Tum Labicanis bellum indictum. V. QUINTANENSIS. ℙ Primam licenter producit *Mart.* 1, 89. Alcime, quem ruptam domino crescentibus annis Labicana levi caespite velat humus. *F.*] ℙ Scribitur et *Lavicanus*.

LĂBĪCI, orum, m. et Lăbĭcum, i, n. *Λαβῖκοι*, oppidum nunc dirutum, in loco, qui modo *la Colonna* dicitur, et colonia Latii, inter Tusculum et Praeneste: quod Glaucus Minois filius vel condidit, vel primus in eo regnavit. Dictum est *ἀπὸ τῆς λαβῆς*, ansa: quod scutum cum ansa iis civibus monstravit. Haec *Serv.* ad *A.* 7, 796. innuere videtur. *Liv.* 2, 39. Corbionem, Trebiam, Labicos, Pedum cepit. *Sil.* 12, 534. campos ingressus, et arva Labici. ℙ *Labici*, *orum* sunt etiam ejus oppidi cives. *Virg. l. c.* et picti scuta Labici. *Sil.* 8, 368. atque habiles ad aratra Labici. V. QUINTANENSES. ℙ Scribitur et *Lavicum*.

LĂBĬDUS, a, um, adj. *ὀλισθηρός*, in quo labi quis facile potest, lubricus. *Vitr. prooem. l.* 6. Labidis itineribus vadens.

LĂBIĒNIĀNUS, a, um, adj. ad Labienum pertinens, ut Labieniani milites, *Hirt. B. Afr.* 29. V. v. sq.

*LĂBIĒNUS, i, m. Caesaris partes primum secutus, et in Gallia legatione fungens, bello civili ad Pompeium defecit. *Lucan.* 5, 345. Fortis in armis Caesareis Labienus erat, nunc transfuga vilis. Adde *Caes. B. C.* 3, 13. *Hirt. B. G.* 8, 52. *Auct. B. Hisp.* 31. ℙ Alius hoc nomine, declamator nobilis, quem *magnum oratorem* nominat *Seneca* pater, ceterum tantae libertatis, ut libertatis nomen excederet, et, quia passim ordines hominesque laniabat, *Rabienus* vocaretur. V. plura de eo apud *eund. praefat. Controvers.* 5. *B. A.*

LĂBĬLIS, e, adj. qui facile labitur, *ὀλισθηρός*. *Ammian.* 27, 10. *med.* Per labilem limum incitato jumento digressus. ℙ Translate. *Arnob.* 7, 213. Et quisquam est, qui Deos sibi persuadeat dulcedinis labilis volucri titillatione mulceri?

*LĂBILĬTAS, atis, f. *Sarisb.* 2, 21. Labilitas subjectorum. *B. A.*

LĂBĬO, onis, m. labiosus. *Verr. Fl.* ap. *Charis.* 1, 79. V. LABEO.

LĂBILLISCO. V. LAPILLISCO.

[LĂBĪNA, ae, f. moles saxorum, ac praecipue nivium conglobatarum, et e monte descendentium. *Isid.* 16, 1. Labina, eo quod ambulantibus lapsum inferat, dicta per derivationem a labe. Hinc nostrates vulgo nunc *lavina* aut *slavina* dicunt. *F.*]

[LĂBĬONILLA, ae, f. dimin. labionis: quae habet labia aliquantulum justo majora. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1149, 1. Sessia Labionilla. *F.*]

LĂBĬOSUS, a, um, adj. *μακρόχειλος*, *παχύχειλος*, qui magna labra habet, labeo, labrosus. *Lucr.* 4, 1162. Simula, Silena ac Satura est: labiosa, Philema.

LĂBĬUM, ii, n. *χεῖλος*, extremitas oris, seu membrum, quo supra infraque os aperitur, et clauditur: a *λάβω*, capio, quia labiis cibum apprehendimus. Dicitur etiam *labrum* eadem origine: sed discrimen aliqui commenti sunt, ut *labium* inferius sit, *labrum* superius: quod *Donat.* refert ad *Ter. Eun.* 2, 3, 44. Alii, contra rem se habere, putant. Ipse autem hoc statuere videtur, ut *labia* immodica sint, unde *labeones:* modica vero *labra:* quod idem ex *Verr. Fl.* tradit *Charis.* 1, 79., qui tamen recte docet, *labia* et *labra* indistincte dici. Inanissimum vero est, quod alii *labia* mulierum, *labra* virorum putarunt, quos et *Serv.* ad *Ecl.* 2, 34. reprehendit. Illud certo statui potest, *labium* minoris esse usus, et in prosa oratione vix usurpandum. *Ter. l. c.* Incurvus, tremulus, labiis demissis. *Sil.* 8, 114. volvens vix murmur anhelum Inter singultus, labiisque trementibus Anna. *Plin.* 29, 3, 11. Labiorum fissuris mederi. *Appul. Apol.* Salivosa labia. ℙ *Ductare aliquem labiis* est irridere distorquendo os, sannis illudere. *Pl. Mil.* 2, 1, 14. Itaque hic meretrices, labiis dum ductant eum, Majorem partem videas valgis saviis, *h. e.* pars major meretricum, quia illum labiorum obtortione solent insectari, habet ora prave distorta. V. LABIAE. ℙ In singulari num. *Seren.* ap. *Non.* 3, 120. labiumque insigne revellit. ℙ [*Nota, Ciceronem vocabulo *labium* nusquam uti: quamquam *N. D.* 1, 8, 20. *Edd. Marsi* et *Ascens.* hanc formam exhibent.]

[LĂBO pro *labores*. V. LABOR, oris. *F.*]

LĂBO, as, n. 1. *ἀστατέω*, *παραπταίω*, *σφάλλομαι*, labefactor, nuto, vacillo, ruinam minor. Unde discrimen patet inter *labentem*, et *labantem*: ille enim cadit, ruit: hic labefit, nutat, instabilis est ac dubius, non tamen labitur. [*V. quae disputat *Doederl.* 1, 128. De reliquis hujus verbi synonymis agit *id.* 3, 62. sq.] *Cic. Verr.* 2, 4, 43. *f.* Signum illud nulla lababat ex parte, cum alii vectibus subjectis conarentur commovere, etc. *Virg. A.* 2, 492. labat ariete crebro Janua; et *ib.* 5, 432. tarda trementi Genva labant; et 10, 283. egressisque labant vestigia prima. *Cels.* 7, 1. *n.* 1. Si ex ictu vel alio casu labant dentes. *Val. Fl.* 3, 163. magna juvenum cum densa securi Silva labat. *Ov. Met.* 2, 163. Utque labant curvae justo sine pondere naves, Perque mare instabiles nimia levitate feruntur; Sic, etc. *Id. Fast.* 6, 678. dubii stantque, labantque pedes. *Id. A. Am.* 2, 85. de Icaro: Vincla labant, et cera Deo propiore liquescit. *Id. Her.* 10, 140. Litteraque articulo pressa tremente labat, *h. e.* tremente manu scripta, ipsa quoque, inaequalibus lineis exarata, tremere videtur. ℙ Translate est dubitare, incertum esse, a constantia decedere. *Cic. Att.* 8, 14. Scito, labare meum consilium, illud, quod satis jam fixum videbatur. *Id. Phil.* 7, 10. Cum ei labare M. Antonius videretur; et *Tusc.* 1, 32. Labamus, mutamusque sententiam clarioribus etiam in rebus. *Liv.* 22, 61. Qui sociorum ad eam diem firmi steterant, tum labare coeperunt; et 32, 30. Suberat suspicio animis, labare fidem sociorum. *Ov. Her.* 17, 178. in dubio pectora nostra labant. *Id. Met.* 6, 629. ex nimia matrem pietate labare, Sensit; et *Trist.* 4, 3, 12. Cur labat ambiguo spes mihi mixta metu? *Val. Fl.* 3, 75. aegra virorum Corda labant. *Plin.* 14, 22, 28. de insigni potore vini: Torquato rara gloria, non labasse sermone, non levatum vomitione, etc. [*Sil.* 2, 392. Quis lababat fides, i. e. qui fide erant dubia et incerta. Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 290.] ℙ Item esse in ancipiti, et proximum casui. *Ov. Trist.* 2, 232. pars nulla est, quae labet, imperii. *Id. Met.* 15, 438. cum res Trojana labaret. ℙ Pro deficere. *Liv.* 5, 18. Memoria labat, vigor animi obtusus. *Cels.* 3, 19. Mens in illis (*phreneticis*) labat, in hoc (*cordiaco*) constat. *Appul. Met.* 8. Labanti spiritu totam se super corpus effudit. ℙ Pro dissolvi, turbari, misceri, confundi. *Cic. Fin.* 3, 22. Quid in philosophia non sic aliud ex alio nectitur, ut non, si ullam litteram moveris, labent omnia? ℙ V. alia in LABANS. ℙ [*Dicitur etiam de mortuis aut occisis. *Lucan.* 6, 93. Inde labant populi, coeloque paratior unda Omne pati virus, duravit viscera coeno.] ℙ Qui in praeteritis usurpaverit, adhuc non legi.

LĂBOR, eris, psus sum, dep. 3. *ἀποῤῥέω*, *ὀλισθαίνω*, deorsum feror, cum aliqua velocitate descendo, delabor, defluo, cado. [*Labi* denotat adjecta lenitatis significatione terminum, a quo; *cadere* terminum, ad quem. Hinc recte *Popma: cadere* plus est quam *labi*. Plura v. ap. *Doederl.* 1, 128. sqq.] *Cic. Tusc.* 4, 18. Sunt in lubrico, incitataque semel, proclive labuntur. *Ov. Ib.* 513. Lapsuram domum subire. *Virg. A.* 11, 588. Labere, Nympha, polo, finesque invise Latinos. *Val. Fl.* 7, 259. Cum levis a superis ad te modo laberer auris. *Hor. Od.* 1, 13, 7. Humor in genas furtim labitur. *Virg. G.* 1, 366. stellas praecipites coelo labi; et *A.* 2, 262. Demissum lapsi per funem. *Ov. Her.* 7, 185. Perque genas lacrimae strictum labuntur in ensem. *Cic. Fat.* 3. Naufragum illum in rivo esse lapsum. *Ov. Trist.* 1, 3, 4. Labitur ex oculis gutta. *Id. Met.* 13, 954. lapsi de fontibus amnes; et *ib.* 3, 410. lapsus ab arbore ramus; et *ib.* 699. Catenae lapsae lacertis, sponte sua, nullo solvente; et *ib.* 11, 51. medio dum labitur amne. *Lucr.* 4, 445. splendida signa videntur Labier adversum nimbos: *Ov. Met.* 13, 477. super terram defecto poplite labens. *Virg. A.* 11, 818. Labitur exsanguis: labuntur frigida leto Lumina. *Val. Fl.* 5, 2. morbis fatisque rapacibus Idmon Labitur. ℙ Item decurro, serpo, lubrico ac facili motu feror, quamvis non deorsum, unde proprie de anguibus dici, notat *Serv.* ad illud *Virg. A.* 2, 225. At gemini lapsu delubra ad summa dracones Effugiunt. *Id. ib.* 8, 91. Labitur uncta vadis abies. *Ov. Her.* 10, 65. Ut rate felici placata per aequora labar; et *ib.* 21, 83. de insula Delo: quid me fugis, insula? dixi: Laberis in magno numquid, ut ante, mari? et *Amor.* 2, 13, 13. Pigraque labatur circa donaria serpens. *Cic. Acad.* 1, 8. Res subjectae sensibus essent ita mobiles et concitatae, ut nihil unquam unum esset constans, quia continenter laberentur et fluerent omnia. [*Adde ejusd. *Univ.* 10. Sidera, quae vaga et mutabili ratione labuntur. ℙ Item *mutari*. *Id. Or.* 3. Cetera nasci, occidere, fluere, labi; nec diutius esse uno et eodem statu. *Schütz. cl. Cic.* ℙ Hinc i. q. dilabi, dissipari. V. *Tibull.* 1, 8, 53. Labentur opes, etc.] ℙ Translate. *Pl. Trin.* 2, 1, 21. Illico res foras labitur. *Ov. Amor.* 1, 8, 49. Labitur occulte, fallitque volubilis aetas. [*Cf. *Tibull.* 1, 8, 48.] *Cic. Or.* 57. Brevitate et celeritate syllabarum labi putat verba proclivius. [*Alius locus, ubi de numero oratorio dicitur, est *ib.* 56. Circuitus ille — incitatior numero ipso fertur et labitur, quoad perveniat ad finem et insistat.] *Id. Leg.* 1, 19. *extr.* Videtisne, ut ex alio alia nectantur? Quin labebar longius, nisi me retinuissem, *h. e.* sensim ac paulatim digrediebar, et declinabam dicendo. [*Div.* 2, 37. Sed labor longius; ad propositum revertor. ℙ *Labi* dicitur etiam de populis eodem modo, quo alias *jacere* hac vel illa regione usurpatur. *Lucan.* 8, 363. Quidquid ad Eoos tractus mundique teporem Labitur, etc.: ubi v. *Cort.*] ℙ Aliquando ponitur pro excidere. *Virg. Ecl.* 1, 64. Quam nostro illius labatur pectore vultus. ℙ Item pro deficere. *Tac. A.* 6, 50. Labi spiritum, nec ultra biduum dura-

turum. [*Labi h. l. paulatim decrescere, donec penitus absumpta vita sit.] ℙ Item pro effugere, elabi. V. LAPSUS, a, um. ℙ Item pro sensim irrepere. *Ov. Met.* 11, 631. labique somnum ut sensit in artus, Effugit. *Petr. Sat.* 21. et 22. Labi in somnum. ℙ Et pro sensim devenire, paulatim abire. *Ov. Met.* 2, 628. labi in cineres. ℙ Et pro se demittere. *Tac. A.* 4, 6. Labi in adulationem. ℙ Et pro ferri. *Val. Fl.* 6, 662. Labi in gaudia. ℙ [*Pro inclinare, incidere. *Cic. Ac. pr.* 2, 45. Labor eo ut assentiar Epicuro; et *ib.* Vos — veremini ne labar ad opinionem, et aliquid asciscam, et comprobem incognitum. Sunt haec a *Schütz.* laud. in *cl. Cic.* Poterat hic etiam commemorari locus, quem noster supra posuerat *Att.* 4, 5. Nec, qua mihi liceret labi ad illos, qui etiam, tum, cum misereri mei debent, non desinunt invidere, *h. e.* deflectere, accedere, adjungi, transire.] ℙ Et pro decidere, prolabi. [*Cic. Coel.* 12. Serpit res; quae perclivius ad perniciem, quum semel coepit, labitur.] *Justin.* 1, 7. Labi in luxuriam; et 21, 2. in segnitiem. *Hor. Ep.* 2, 1, 93. in vitium. *Caes. B. G.* 5, 53. Labi spe. *Ulp. Dig.* 27, 8, 1. *med.* facultatibus. Et absolute. *Paul. ib.* 26, 7, 13. Si idoneus contutor subito lapsus sit. ℙ Et saepissime pro errare, peccare, falli, decipi. *Cic. Off.* 1, 6. Labi, errare, nescire, decipi, et malum et turpe ducimus. *Id. Brut.* 49. In aliqua re labi et cadere. *Phaedr.* 5, 5. Pravo favore labi mortales solent. *Caes. B. G.* 5, 3. Ne plebs propter imprudentiam laberetur. *Cic. Q. Fr.* 3, 9. Lapsus est per errorem. *Modest. Dig.* 33, 2, 19. errore. *Arr. Men. ib.* 49, 16, 6. *f.* per vinum, aut lasciviam. *Ulp. ib.* 2, 13, 1. *extr.* ob aetatem, vel rusticitatem, vel sexum. *Cic. Agr.* 2, 3. et *Phil.* 7, 6. consilio; *ἀνυχεῖν, h. e.* consilium quidem adhibere, et rem pensitare, sed errare tamen: cui opponitur ap. *eund. Agr. c.* 2. labi casu. *Id. Rabir. perd.* 9. imprudentia. *Id. Brut.* 69. ambitione; et *Phil.* 13, 4. opinione. *Papin. Dig.* 3, 5, 31. imperitia. *Paul. ib.* 24, 3, 17. ignorantia juris. *Cels.* 5, 26. *n.* 13. mente. *Ov. Amor.* 2, 8, 7. in verbo aliquo, *h. e.* cum imprudenter verbum aliquod invito effluit. *Cic. Tusc.* 2, 4. *extr.* Philosophus in ratione vitae peccans, in officio, cujus magister esse vult, labitur. *Plin. ep.* 2, 3. Ne verbo quidem labi, *h. e.* ne verbum quidem omittere eorum, quae dicenda sunt. [*Huc pertinent et ista *Cic. Or.* 1, 37. in minimis tenuissimisque rebus labi; et *Fam.* 2, 7. Nunquam labere si te audies.]

LĂBOR (antique etiam Labos) oris, m. *πόνος*, operis functio, ex qua vires labuntur, opera, defatigatio, contentio, afflictatio: est a *labo. Cic. Tusc.* 2, 15. Interest aliquid inter laborem, et dolorem: sunt finitima omnino, sed tamen differt aliquid. Labor est functio quaedam vel animi, vel corporis, gravioris operis et muneris: dolor autem motus asper in corpore, alienus a sensibus. Haec duo Graeci uno nomine appellant (*πόνον*): itaque industrios homines illi studiosos, vel potius amantes doloris (*φιλοπόνους*) appellant, nos commodius laboriosos. *Id. Coel.* 17. Omnem vitae cursum in labore corporis, atque in animi contentione transigere. *Id. Or.* 1, 33. Res est magni laboris. *Pl. Rud.* 1, 3, 7. Hoc est mihi labori. *Plin.* 26, 11, 72. Lethargicos excitare, labor est; et 11, 17, 17. In labore esse. *Cic. Mur.* 18. Laborem sibi sumere, et alteri imponere. *Quint. prooem. l.* 1. alicui injungere. *Cic. Inv.* 2, 38. Sumptum et laborem insumere in rem aliquam. *Id. Verr.* 2, 3, 98. Laborem et sumptum ad incertum casum impendere. *Virg. G.* 2, 61. alicui rei laborem impendere. *Cic. Or.* 1, 55. Multum operae laborisque consumere. *Id. Att.* 1, 17. *med.* Laborem sustinere; et *Acad.* 4, 34. exantlare. *Id. opt. gen. Or.* 5. suscipere. *Virg. A.* 1, 14. adire. *Cic. Att.* 3, 15. *f.* subire. *Id. Rosc. Com.* 16. *extr.* capere, *h. e.* subire, sentire. *Nep. Eum.* 18. *f.* ferre. *Liv.* 1, 54. Pericula et labores obire. *Ter. Hec.* 2, 1, 29. Labori haud parcere. *Plin. ep.* 3, 1. *f.* Laboribus conteri. *Cic. Brut.* 69. Labores magnos excipere. *Id. Fam.* 1, 8. *med.* Laboribus maximis perfunctus. *Id. Arch.* 11. *f.* Se in magnis laboribus exercere; et *mox:* Se magnis laboribus frangere; et *N. D.* 2, 23. Cum labore operoso moliri aliquid. *Id. Font.* 1. *f.* Multo sudore ac labore quippiam facere. *Ter. Ad.* 5, 4, 17. Sine labore potiri aliquid; et *Heaut. prol.* 4. Agere *(in scena)* cum labore maximo. *Plin.* 2, 63, 63. Veneni haustu exstinguimur, nullo labore. *Plin. alter ep.* 2, 19. Quae scripsimus cum labore, etiam cum labore audiri putamus. *Cic. Or.* 34. Laborem levare alicui. *Id. Fam.* 3, 6. *med.* detrahere. *Ov. Met.* 7, 208. minuere; et *ib.* 3, 154. intermittere. *Curt.* 5, 13. relaxare. *Sil.* 4, 820. labori incumbere. *Caes. B. G.* 3, 5. Ex labore se reficere; et *ib.* 5, 11. Ne nocturnis quidem temporibus ad laborem militum intermissis. *Sall. or. ad Caes.* 2. *med.* Corpus in laboribus habui. ℙ Metonymice est molestia, calamitas, incommodum. *Cic. Fam.* 15, 8. Cujus erga me singularem benevolentiam vel in labore meo, vel in honore perspexi. *Virg. A.* 4, 78. Iliacos iterum demens audire labores Exposcit; et *ib.* 2, 11. Trojae supremum audire laborem; et *ib.* 5, 617. taedet pelagi perferre laborem. *Nep. Ann.* 13. Multis variisque perfunctus laboribus. *Virg. G.* 1, 150. Mox et frumentis labor additus, ut mala culmos Esset rubigo, etc. *h. e.* malum; et *ib.* 4, 340. primos Lucinae experta labores, *h. e.* nisus ac dolores pariendi; et *ib.* 2, 478. et *Ov. Met.* 7, 208. Lunae labores, i. e. defectus tunc enim *laborare* creditur. *Ter. Andr.* 5, 2. *f.* Tantum laborem capere ob talem filium! ℙ Item res gestae bellicae, quae maxime laborem postulant. *Virg. A.* 11, 126. et *Val. Fl.* 5, 133. Belli labores. *Claud. Laud. Stil.* 1, 21. Decertati labores. Hinc *Herculis labores*, de quibus V. in HERCULES. ℙ Item opus rusticum. *Virg. G.* 2, 514. et *Hor. Od.* 3, 24, 15. ℙ Item morbus. *Pl. Curc.* 2, 1, 4. Valetudo decrescit, accrescit labor. *Vitr.* 8, 3. Sulphurosi fontes nervorum labores reficiunt. ℙ Item dolor. *Scrib. Comp.* 227. *f.* Hoc medicamentum sine magno labore cadere cogit haemorrhoidas. ℙ Item discrimen, periculum. *Col* 9, 13. de apibus: Maximus autem carum labor est initio veris, quo tithymali floret frutex, etc. tali nocente cibo: quo cum se affatim repleverint, profluvio alvi intereunt. ℙ Item pondus. *Plin.* 36, 22, 48. Hi lapides tractabiles in opere, laborem quoque tolerant. *Vitr.* 2, 7. Saxa si sint in locis tectis, sustinent laborem; sin autem in apertis, friantur et dissolvuntur. ℙ Item vis, violentia, conatus. *Val. Fl.* 2, 617. Has etiam terras, consertaque gentibus arva Sic, pelago pulsante, reor Neptunia quondam Cuspis, et adversi longus labor abscidit aevi; et *ib.* 285. Visa ratis saevae defecta laboribus undae. *Virg. A.* 9, 404. Tu Dea, tu praesens nostro succurre labori. ℙ Item artificium. *Val. Fl.* 1, 143. Poculaque, insignis veterum labor; et 5, 453. nondum noscentibus, ille Quis labor. *Virg. A.* 1, 459. Artificumque manus inter se, operumque laborem Miratur; et *ib.* 6, 27. Hic labor ille domus, et inextricabilis error, *h. e.* ingeniosum opus labyrinthi. *Val. Fl.* 2, 409. Dona duci promit, chlamydem, textosque labores. ℙ Item cura, sollicitudo. *Virg. A.* 4, 379. Scilicet is Superis labor est: ea cura quietos Sollicitat; et *ib.* 1, 80. tuus, o regina, quid optes, Explorare labor. ℙ Metaphorice. *Id. ib.* 746. Hic canit errantem lunam, solisque labores, Unde hominum genus, et pecudes, etc. *h. e.* errores, seu vagos lunae cursus, et celerem statumque solis circuitum, ex quo laborare videtur. V. LABORO. ℙ *Labores uteri* sunt filii. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 193. tibi gaudia nostri Sanguinis, et caros uteri commendo labores. ℙ Inter ceteras Pestes, quas in vestibulo Ditis habitare fingunt poetae, Laborem recenset *Virg. A.* 6, 277. ℙ [Etiam *labo*, decurtata nempe voce pro *labores*, utebantur veteres, ut *coel, do, gau* pro *coelum, domum, gaudium. Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. Qua malum! volup? Immo, si dimidiatis verbis verum dicendum est, ubi tu animo faceres vigil, vigilias dico: aut ut faceres labo, aut ut faceres mole, labores et molestias dico. *F.*] ℙ *Labos* legitur ap. *Pl. Merc. prol.* 72. et *Trin.* 2, 1, 35., *Ter. Hec.* 3, 1, 6., *Catull.* 55, 13., *Sall. Jug.* 105. et *in or. Macri trib. pleb.*, *Virg. l.* modo *c.*, *Val. Fl.* 7, 361. et *Non.* 8, 27. etc., tametsi in his aliquando libri variant. Hac de re ita *Quint.* 1, 4. Nam ut *Valesii* et *Fusii* in *Valerios*, *Furiosque* venerunt, ita *arbos*, *labos*, *vapos* etiam, et *clamos*, ac *lases* aetatis fuerunt. *Serv.* ad *A.* 1, 257. observat, *Sallustium* paene ubique *labos* dixisse. ℙ **Ad labores* locus fuit Pannoniae inferioris. *Tab. Peut. B. A.* ℙ [*Confund. *laborum, malorum, dolorum.* V *Cort.* ad *Lucan.* 2, 317.]

[LĂBORĀTĬO, onis, f. labor. *Front. hist.* (ed. *A. Maio*) *ab in.* Tantas res a te gestas, quantas et Achilles gessisse cuperet, et Homerus scripsisse: laborationibus his vereor, ne quando, etc. *F.*]

*LĂBORĀTOR, oris, m. ap. *Augustin. B. A.*

LĂBORĀTUS, a, um, adj. *διαπεπονημένος*, labore ac studio factus, elaboratus. *Cic. Coel.* 22. Sed haec, quae sunt oratoris propria, quae mihi fructum aliquem ferre potuissent, cum a me ipso laborata proferri viderentur, etc. *Plin.* 5, 1, 1. *med.* Laborata Herculi et Perseo. *Virg. A.* 1, 643. Arte laboratae vestes; et *ib.* 8, 180. onerantque canistris Dona laboratae Cereris. *Ov. Met.* 3, 158. antrum Arte laboratum nulla. *Quint.* 12, 6. Actio laborata dierum ac noctium studio. *Mart.* 4, 33. Laborati libri. *Id.* 9, 19. Curva laboratas antlia tollit aquas, *h. e.* magno labore haustas. *Tert. Virg. vel.* 10. Continentia laboratior, *h. e.* major labore, ac difficultate custodita. ℙ Item per labores et aerumnas actus, laboriosus, exercitus. *Val. Fl.* 5, 225. Fata laborati Phryxus compleverat aevi. *Stat. Th.* 1, 341. Grata laboratae referens oblivia vitae.

LĂBORĬAE. V. LABORINI.

LĂBORĬFER, a, um, adj. *ἐπίπονος*, ferens laborem, laboris patiens, laboriosus. *Ov. Met.* 9, 285. laboriferi cum jam natalis adesset Herculis; et *ib.* 15, 129. Laboriferi juvenci caedes. *Stat. Th.* 6, 25. Clara laboriferos coelo Tithonia currus Extulerat. *Auson. Idyll.* 4, 6. Grajo schola nomine dicta est Justa laboriferis tribuantur ut otia Musis.

LĂBORĪNI campi, qui et Laboriae appellantur, nunc *il territorio di Gaudo*, in Campaniae tractu, qui a viis consularibus, quae a Puteolis, et quae a Cumis Capuam ducit, et Vulturno amne finitur, hinc tota Campania nunc *Terra di Lavoro* dicitur, quia ingens sit labor in eo colendo, quod agrorum genus Itali nunc *di terren forte* vocant. *Plin.* 17, 4, 3. Inter argumenta (*optimae terrae*) stipulae crassitudo est, tanta alioqui in Laborino Campaniae nobili campo, ut ligni vice utantur; sed idem solum ub cumque arduum opere, difficile cultu, bonis suis acrius paene, quam vitiis posset, affligit agricolam. *Id.* 3, 5, 9. Ibi Laborini campi sternuntur. *Id.* 18, 11, 29. *n.* 1. Quantum universas terras campus Campanus antecedit, tantum ipsum pars ejus, quae Laboriae vocantur, quem Phlegraeum Graeci appellant. Finiuntur Laboriae via ab utroque latere consulari, quae a Puteolis, et quae a Cumis Capuam ducit. [*Hunc locum egregie ampliavit *F.*]

LĂBORĬOSĒ, adv. *ἐπιπόνως*, cum labore. *Catull.* 38, 1. Male est, Cornifici, tuo Catullo; Male, mehercule, et laboriose. Et *Cels.* 5, 17. *n.* 2. Laboriose conteruntur ea, ex quibus emplastra pastillique fiunt. *Cic. Rosc. Com.* 11. Quo quisque est ingeniosior, hoc docet iracundius et laboriosius. *Id. Verr.* 1, 21. Itaque semper hi diligentissime, laboriosissimeque accusarunt.

LĂBORĬOSUS, a, um, adj. *ἐπίπονος*, qui multo cum labore fit, difficilis, molestus. *Ter. Heaut.* 4, 6, 2. vel me haec deambulatio, Quam non laboriosa, ad languorem dedit. *Cic. Leg.* 3, 8. Nihil erit his domo sua dulcius, nec laboriosius molestiusque provincia. *Liv.* 5, 19. *f.* Operum longe maximum, ac laboriosissimum. *Catull.* 1, 6. Omne aevum tribus explicare chartis, Doctis, Juppiter! et laboriosis. *Nep. Att.* 12. *extr.* Quod utrum ei laboriosius, an gloriosius fuerit, difficile fuit judicare. *Gallus* ap. *Non.* 2, 491. Durum rus fugite, et laboriosum. ℙ Item qui in labore libenter versatur, qui multum laboris subit, et sustinet, *φιλόπονος*. *Cic. Tusc.* 2, 15. Industrios homines Graeci studiosos, vel potius amantes doloris appellant: nos commodius laboriosos. *Nep. Timoth.* 1. Fuit enim disertus, impiger, laboriosus. *Colum. prooem. l.* 6. *f.* Bos laboriosissimus hominis socius in agricultura ℙ Item laboris plenus, *h. e.* multis laboribus exercitus. *Cic. Mil.* 2. Quid enim nobis duobus laboriosius? quid magis sollicitum, magis exercitum dici potest? *Auct. Priap.* 62. Sed quod carmina pessimi poetae Ramis sustineo laboriosis. ℙ Item qui multos dolores perfert. *Cic. Phil.* 11, 4. Dolores Trebonius pertulit magnos: multi ex morbi gravitate majores: quos tamen non miseros, sed laboriosos dicere solemus.

LĂBORO, as, avi, atum, n. 1. *πονέω*. Primo neutrorum vim ac significationem habet, scilicet laborem sentio, cum labore ago: et refertur ad corpus. *Cic. Tusc.* 2, 15. Aliud est dolere, aliud laborare. Cum varices secabantur C. Mario, dolebat: cum aestu magno ducebat agmen, laborabat. Est inter haec tamen quaedam similitudo. *Id. Phil.* 5, 6. *extr.* Non quo ille scuta occulta esse vellet, sed ne familiares, si scuta ipsi ferrent, laborarent. *Id. Verr.* 2, 3, 52. Quamdiu intelligebant, sese sibi, et populo R. non Verri, et Apronio serere, impendere, laborare. *Quint.* 11, 3. *med.* Jumenta onere et jugo laborantia. ℙ Saepe est morbo, aut dolore aliquo male habere. *Cic. Att.* 7, 2. Invaletudo tua me valde conturbat: significant enim tuae litterae, te prorsus laborare; et *Fam.* 7, 26. Cum decimum jam diem graviter ex intestinis laborarem; et *ib.* 9, 23. Laborare ex pedibus; et *Tusc.* 2, 25. ex renibus. *Ter. Andr.* 1, 5, 34. e dolore. Sic *Hor. Od.* 3, 22, 2. laborantes utero puellae. *Colum.* 2, 10. frigore; et *Plin.* 32, 10, 47. a frigore; et 24, 10, 47. torminibus; et 17, 24, 37. *n.* 2. fame et cruditate. *Suet. Claud.* 44. abundantia. *Mart.* 1, 99. podagra. *Marcell. Empir.* 36. Constat, eum non laboraturum podagrae dolore. ℙ Hinc ad alia quoque mala refertur sive corporis, sive animi, quibus urgemur ac premimur. *Cic. Cluent.* 71. Laborare ex invidia; et *Liv.* 6, 2. odio apud hostes, contemptu inter socios. *Caes. B. C.* 3, 9. a re frumentaria. *Suet. Aug.* 47. aere alieno; et *Caes. B. C.* 3, 22. ex aere alieno. *Just.* 16, 3. pestilentia. *Suet. Ner.* 2. obsidione. *Cic. Fam.* 16, 11. ex desiderio. *Id. Inv.* 2, 2. ex inscientia. *Hor. Sat.* 1, 4, 26. ab avaritia, aut ambitione. *Just.* 4, 3. discordia. *Quint.* 12, 9. *med.* crimine temeritatis. Sic 4, 1. opinione arrogantiae. *Id.* 12, 9. fastidio. *Liv.* 34, 4. Diversis duobus vitiis, avaritia et luxuria, civitas laborat. *Hor. Od.* 1, 17, 19. laborantes in uno Penelopen, vitreamque Circen, *h. e.* flagrantes amore unius Ulyssis. *Liv.* 22, 39. Laborare a veritate, *h. e.* deficere, abesse. Al. aliter leg. *Mart.* 5, 78. Si tristi domicoenio laboras. *Cels.* 2, 7. *med.* Quibus causa doloris, neque sensus ejus est, his mens laborat. Hic *Targa* reposuit *labat*, quod aliis *Celsi* locis citatis confirmat. V. LABO. ℙ Absolute dicitur de iis, qui aliqua re inferiores sunt, et a validiore premuntur. *Quint.* 4, 1. Est enim naturalis favor pro laborantibus qui causa laborant, ut *Id. ib.*

loquitur. Hinc saepe adhibetur in re militari. *Caes. B. G.* 4, 26. Quos laborantes conspexerat, iis subsidia submittebat; et *ib.* 7, 67. Si qua in parte nostri laborare, aut gravius premi videbantur; et *B. C.* 2, 6. Suis laborantibus succurrere. ℙ Passive impersonaliter. *Id. B. G.* 7, 85. Maxime ad superiores munitiones laboratur. ℙ *Laborare alicui*, laborando inservire. *Sil.* 8, 116. Nigro forte Jovi, cui tertia regna laborant. ℙ Tribuitur et rebus inanimis. *Caes. B. C.* 2, 6. Triremes adeo graviter inter se incitatae conflixerunt, ut vehementissime utraeque ex concursu laborarent. *Prop.* 2, 25, 52. Nec cur fraternis Luna laboret equis, *h. e.* defectum patiatur ob lumen Solis terrae interventu interceptum. V. LABOR. *Petr. Sat.* 23. Detectus paries nimbo laborat. *Hor. Od.* 2, 9, 6. Aquilonibus laborant querceta Gargani; et *ib.* 1, 9, 1. Vides, ut alta, stet nive candidum Soracte, nec jam sustineant onus Silvae laborantes. *Id. Sat.* 1, 4, 19. conclusas hircinis follibus auras, Usque laborantes, dum ferrum molliat ignis. *Colum.* 11, 2. *med.* Oleis laborantibus, circum radices amurcam conveniet infundere. *Ov. Pont.* 2, 6, 22. laborantem ratem deserere. *Quint.* 9, 4. *med.* Vocalium concursu hiat, et intersistit, et quasi laborat oratio. *Petr. Sat.* 115. Sinite, me sententiam explere: laborat carmen in fine. *Flor.* 1, 12. *extr.* Laborat animalium fides, ut, Vejos fuisse credamus, *h. e.* annales vix fidem faciunt, ut credamus, etc. ℙ Saepe refertur ad animum, et significat laborem ac studium impendere, contendere, curare, niti, conari. *Cic. Par.* 2. Quid enim ego laboravi, aut quid egi, aut in quo evigilaverunt curae et cogitationes meae? *Caes. B. G.* 7, 31. Animo laborabat, ut reliquas civitates adjungeret; et *ib.* 1, 31. Non minus se id contendere et laborare, ne ea enunciarentur, quam uti ea, quae vellent, impetrarent. *Cic. Verr.* 2, 3, 57. *extr.* Sponsio illa ne fieret, laborasti. *Id. Prov. cons.* 11. Ut vos decerneretis, laboravi. *Id. N. D.* 3, 24. et *Brut.* 8. *extr.* Laborare in re aliqua. *Id. Caec.* 1. et *Fam.* 13, 26. *f.* de re aliqua. *Id. Dom.* 11. *extr.* pro salute alicujus. *Sen. Ira* 3, 41. Nil in famam laboremus: sequatur vel mala, dum bene merentes, *h. e.* de fama. *Quint.* 6, 4. circa memoriam, et pronunciationem. *Id.* 8, 2. *med.* In hoc etiam malum a quibusdam laboratur, *h. e.* labor ac studium impenditur, ut hoc malum adsciscant. ℙ Cum infinito. *Nep. Pelop.* 3. Ut ne quaerere quidem de tanta re laborarint. *Hor. Od.* 2, 3, 11. obliquo laborat Lympha fugax trepidare rivo. *Id. A. P.* 434. Reges dicuntur multis urgere culullis, Et torquere mero, quem perspexisse laborant, An sit amicitia dignus, *h. e.* nosse curant. *Ov. Her.* 15, 77. cui placuisse laborem? *Id. Met.* 13, 285. quae nunc quoque ferre laboro. *Plin. ep.* 1, 10. Amarique ab eo laboravi. *Just.* 21, 5. *f.* Laborabat invidiam demere. Adde *Stat. Theb.* 1, 489. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 8, 19.] ℙ *Non laboro, nihil laboro*, non curo, non sum anxius. *Cic. Rosc. Am.* 34. Cujus manu sit percussus, non laboro. *Id. Rosc. Com.* 15. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro. *Id. Phil.* 8, 9. Tironi prospicit: de se nihil laborat. *Id. Fam.* 16, 4. Nihil laboro, nisi ut salvus sis. ℙ Secundo habet vim activam, et accusativum regit, et significat elaborare, facere. [*Est haec rarissima inter prosae orationis scriptores dicendi ratio. De discrimine inter *elaborare* et *laborare* eruditissime egit *Gernhard.* ad *Cat.* 7, 24. Omnia autem in eo conveniunt, ut *elaborare* dicatur, cum ad effectum labore consequendum spectetur, *laborare* de quovis labore, corporis, animi, valetudinis, ut πονεῖν et ἐκπονεῖν, quorum illud cognatum est τῷ πάσχειν. *Ellendt.* ad *Cic. Brut.* 7, 25. Cf. *Beier.* ad *Off.* 1, 1, 3.] *Hor. Epod.* 5, 60. quale non perfectius Meae laborarint manus. *Prop.* 4, 3, 33. Noctibus hibernis castrensia pensa laboro. *Tac. G.* 45. Frumenta ceterosque fructus patientius, quam pro solita Germanorum inertia, laborant. *Stat. Silv.* 5, 1, 10. Sed mortalis honos, agilis quem dextra laborat. *Sil.* 16, 411. Et nobis, et equis letum commune laboras, *h. e.* paras, struis. *Plin. provem. l.* 23. Ex me parata omnia, nec curvo laboranda, sed se porrigentia ultro, *h. e.* cum labore colligenda.

LĂBOS. V. LABOR.

LĂBOSUS, a, um, adj. idem quod laboriosus: a *labos*. Ita *Non.* ap. quem 8, 46. *Lucilius:* Praeterea omne iter hoc est labosum, atque lutosum. *Id. ib.* labosas Tantalu' qui poenas ob facta nefantia luvit.

LABRADĔUS, i, m. Λαβράδεος, cognomen Jovis, qui in Caria colebatur. Hujus simulacrum primum dicitur consecrasse Arselis rex, cum Gygi adversus Candaulem Lydorum regem suppetias tulisset, indeque securim, Lydorum regum gestamen, in Cariam retulisset. Securim autem Lydi λάβρυν appellant. Unde Jovi Labradeo cognomen factum est. V. *Coel.* 6, 11. ℙ Jovis Labradei meminit etiam *Plin.* 32, 2, 7., ubi tamen *Hard.* ex *Aeliano* legit *Labrandeus*, Λαβράνδεος ex Labranda Cariae vico ducta appellatione. Ita etiam *Lact.* 1, 22. Sic constituta sunt templa Jovi Atabyrio, Jovi Labrandeo: Atabyrius enim, et Labrandeus hospites ejus, atque adjutores in bello fuerunt.

*LABRĀTUM. *Vet. Gloss.* Labratum, ἀσπαστικὸν βασιλέως. Labratum, φίλημα βασιλικόν. Nempe est *Osculum labratum. B. A.*

*LABRO, onis, videtur locus fuisse in Hetruria cum portu. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *med.* ubi probabile est hodiernum esse *Livorno*, si lectio certa. *Wesselingius* legit *Salebrone. B. A.* [*V. *Orell.*]

LĂBROS, i, m. nomen canis ap. *Ov. Met.* 3, 224. ita dicti a voracitate: nam λάβρος voracem sonat. ℙ Indidem dictus est *labrus*, piscis marini genus, cauda placens, ap. *Plin.* 32, 11, 54. *ubi *Dalechampius* legerit *labracem* (a recto *labrax, acis*, λάβραξ, i. e. lupum. *B. A.*

LABROSUS, a, um, adj. πρόχειλος, extremitates habens prominentes, veluti quaedam labra. *Cels.* 7, 26. *n.* 2. *f.* Ferramentum fecit in summa parte labrosum.

LABRUM, i, n. χεῖλος, extrema oris pars in animali, de cujus notatione in LABIUM dictum est. Fere adhibetur in plurali numero. *Cic. Div.* 2, 31. Apes, quas dixisti in labris Platonis consedisse pueri. *Plin.* 6, 28, 32. *f.* Arabes mitrati degunt, aut intonso crine: barba abraditur, praeterquam in superiore labro. *Caes. B. G.* 5, 14. Britanni capillo sunt promisso, atque omni corporis parte rasa, praeter caput et labrum superius. *Virg. Ecl.* 3, 43. Poculo labra admovere; et *A.* 11, 572. teneris immulgens ubera labris. *Hor. Ep.* 1, 16, 60. Labra movet metuens audiri. *Id. Sat.* 1, 4, 137. haec ego mecum Compressis agito labris, *h. e.* tacitus considero. *Valer. Aedituus* ap. *Gell.* 19, 9. Quid mi abs te quaeram? verba labris abeunt. *Quint.* 1, 11. *med.* Observandum ut recta sit facies dicentis, ne labra distorqueantur; et 11, 3. *med.* Labra male porrigere, scindere, adstringere, diducere, replicare, in latus trahere. *Sen. Ben.* 2, 24. Vix labra diduxit. *Juven.* 6, 622. longa manantia labra saliva. *Cn. Matius* ap. *Gell.* 20, 9. Labra labris conserere, *h. e.* osculari: quod, Labra labellis ferruminare, *Pl. Mil.* 4, 8, 25. dixit; et *Pseud.* 5, 1, 14. Labra ad labella adjungere. *Petr. Sat.* 132. Osculis collisa labra crepitabant; et *ib.* 26. Labra valgiter commovere; et *fragm. Trag.* 52. *Burm.* Demisso labro orare. *Nigid.* ap. *Gell.* 10, 4. Projectis labris pronunciare. *Lucr.* 5, 1406. Et supera calamos unco percurrere labro. ℙ Urbane *Pl. Trin.* 4, 2, 63. et 65. Devoravi nomen imprudens modo: Atqui etiam modo versabatur mihi in labris primoribus. V. INERRO. ℙ *Linere alicui labra* proverbiali locutione ap. *Mart.* 3, 42. est decipere, verba dare: quod *os sublinere* dixit *Pl. Merc.* 2, 4, 17. ℙ *Primis* aut *primoribus labris gustare*, aut *attingere* est leviter quid attingere, addiscere, cognoscere. *Cic. N. D.* 1, 8. Hunc censes primis, ut ajunt, labris gustasse physiologiam, qui quidquam, quod ortum sit, putet aeternum esse posse? et *Or.* 1, 19. Quae isti rhetores ne primoribus quidem labris attigerunt. *Id. Coel.* 12. Qui primoribus labris gustassent hoc vitae genus, et extremis, ut dicitur, digitis attigissent. ℙ Simile est illud *Sen. ep.* 10. Non a summis labris ista venerunt: habent hae voces fundamentum, *h. e.* dicta sunt haec ex intimo animi sensu, et non ore solum prolata. ℙ *Similem habent labra lactucam*, proverb. ap. *Hieron. ep.* 7. *n.* 5. dictum a M. Crasso, cum vidisset asinum carduos comedentem: quod illi risum elicuit, qui neque antea, neque post ridens visus est unquam, teste *Lucilio* ap. *Cic. Fin.* 5, 30. et *Tusc.* 3, 15. Proverbium habet locum, ubi similia similibus contingunt, ut perforatae navi debilis gubernator, et caecus caeco dux viae, et talis sit rector, quales illi, qui reguntur. ℙ Per similitudinem *labrum* est extrema ora cujusque rei. *Caes. B. G.* 7, 72. Ut ejus fossae solum tantundem pateret, quantum summa labra distabant: (Adde *Liv.* 37, 37. *extr.*) et *ib.* 6, 27. Cornua ab labris argento circumcludunt, atque pro poculis utuntur. *Cato R. R.* 107. Labra doliorum circumlinere. *Petr. Sat.* 102. Vos in duas pelles conjiciam, apertis aliquatenus labris, quibus spiritum recipere possitis. *Plin.* 22, 22, 46. Boleti raucido aspectu, livido colore, pallido per ambitum labro. *Sisenna* ap. *Non.* 6, 8. Innoxios trementibus artubus repente extrahit, sistitque in labro summo fluminis. *Plin.* 31, 2, 19. Herba in labris fontis virens. *Id.* 21, 5, 11. Lilium resupinis per ambitum labris. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 7. Scrobes pulvinatis a devexitate labris. ℙ *Labrum* pro fossa cum aggere positum est in illo *Auson. de clar. Urbib.* 5, 9. Moeniaque in valli formam circumdata labro. ℙ Denique *labrum* est vas grande, latique oris, diductas habens oras, et in exteriorem partem, in modum labrorum, repandas. Hinc labrum lupinarium, et aquarium est ap. *Caton. R. R.* 10. et 11. eluacrum, *ib.* 11. olearium, *ib.* 13. et ap. *Colum.* 12, 50. *med.* fictile, aut lapideum condendis ficis, ap. *eund. ib.* 15. De vinario labro est illud *Virg. G.* 2, 6. spumat plenis vindemia labris. De aquario *A.* 12, 417. hoc fusum labris splendentibus amnem Inficit; et *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Marmoreo labro aqua exundat. De balneario *Ov. Fast.* 4, 761. Nec Dryadas, nec nos videamus labra Dianae; et *Cic. Fam.* 14, 20. Labrum si in balineo non est, etc. ℙ Labrum Venerium herba est in fluminibus nascens, de qua *Plin.* 25, 13, 108. V. DIPSACOS. **Labrum Veneris* herbam hanc appellat *Seren. Sammon. v.* 1038. *B. A.*

LABRUS. V. LABROS.

LABRUSCĂ, ae, f. ἀγριάμπελος, vitis agrestis: ita dicta, inquit *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 5, 7. et *Non.* 6, 8. quod in labris, h. e. extremitatibus agrorum, seu in sepibus nascatur, quod et *Isid. Orig.* 17, 5. exscripsit. *Virg. l. c.* antrum Silvestris raris sparsit labrusca racemis. ℙ Adjective. *Colum.* 8, 5. *f.* Uva labrusca, de vepribus immature lecta. *Plin.* 12, 13, 28. Labrusca vitis.

LABRUSCUM, i, n. fructus labruscae vitis. *Virg. Cul.* 52. Densaque virgultis avide labrusca petuntur.

LĂBUNDUS, a, um, adj. labens. *Accius* ap. *Non.* 10, 4. Unda sub undis labunda sonit.

LABURNUM, i, n. arbor Alpina, dura, candidaque materia, aquas refugiens, cujus florem cubitali longitudine non attingunt apes, ut *Plin.* 16, 18, 31. tradit. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 10. optimos ex eo palos pedandis vitibus fieri docet: nunc vero plurimus est ejus ligni usus apud nostros tornatores.

LĂBYRINTHĔUS, a, um, adj. ad labyrinthum pertinens, λαβυρίνθειος. *Catull.* 64, 114. Ne labyrintheis e flexibus egredientem Tecti frustraretur inobservabilis error.

LĂBYRINTHĬCUS, a, um, adj. labyrintheus. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* Iter asperum, viasque Labyrinthicas cucurrit. *Id. ep.* 11, 4. Quaestionum insolubilitas labyrinthica.

LĂBYRINTHUS, i, m. λαβύρινθος, locus multis viarum ambagibus inflexus, ex parietibus, vel ex arboribus: a λάβιρος, fovea, vel a λαβεῖν, et ἴνθᾶν, quod prehendendo decipiat, vel a λαβεῖν θύρας, quasi λαβίνθυρος, quod varia ab ingressu aperiuntur, et quasi prehenduntur ostia, nec tamen exitus invenitur. Ceterum *J. G. The Water* ad *Jablonskii Opusc.* T. 1. p. 122. omnes has, aliasque ex Graeca lingua derivationes merito improbat, cum nomen istiusmodi ex Aegyptio potius sermone deducendum sit; de recto tamen ejusdem etymo una cum *Jablonskio* addubitare videtur. *Sen. ep.* 44. *extr.* Quod evenit in labyrintho properantibus, ipsa illos velocitas implicat. ℙ Quatuor praecipue labyrinthi celebrantur a *Plin.* 36, 13, 19. Primus fuit Aegyptius, in urbe Heliopoli, omnium maximus, portentosissimum humani ingenii opus, lapideis e Paro columnis in introitu, reliquis Syenticis. Secundus Creticus, apud Gortynam urb. perplexis parietibus, factus a Daedalo (qui exemplar ab Aegyptio sumpsit) jussu Minois, in quo Minotaurus monstrum inclusum est. Centesimam tantum portionem ejus, qui in Aegypto erat, continebat, itinerum tamen ambagibus, occursibus, et recursibus multo admirabilior fuit. Tertius fuit Lemnius columnarum nitore insignis. Centum enim et quinquaginta columnas habebat. Quartus fuit Italicus, quem Porsena Etruscorum rex sepulchri causa sibi exstruxit. V. *Plin. l. c.* De Aegyptio multa habet et *Mela* 1, 9. *med.* De Cretico *Ov. Met.* 8, 159. Daedalus ingenio fabrae celeberrimus artis, Ponit opus: turbatque notas, et lumina flexum Ducit in errorem variarum ambage viarum, etc. *Virg. A.* 5, 588. Ut quondam Creta fertur labyrinthus in alta, Parietibus textum caecis iter, ancipitemque Mille viis habuisse dolum, qua signa sequendi Falleret indeprensus et irremeabilis error.

LAC, lactis, n. γάλα, succus maternus, quo statim a partu animal nutritur: a genitivo γάλακτος Graecae vocis allatae. Caret autem plurali numero. [*Occurrit tamen ap. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Majo*) 3, 20. Lactorum feminam laevi uberis primum alimenta praestare, etc. Ita Cod., ni legendum lactantem. *B. A.*] *Lucr.* 5, 811. femina quaeque, Cum peperit, dulci repletur lacte. *Virg. Ecl.* 4, 21. Ipsae lacte domum referent distenta capellae Ubera. *Cic. Tusc.* 3, 1. Ut paene cum lacte nutricis errorem suxisse videamur. *Caes. B. G.* 4, 1. Maximam partem lacte atque pecore vivunt. *Virg. Ecl.* 7, 15. Agni a lacte depulsi. *Ov. Fast.* 3, 444. Lac dare alicui; et *A. Am.* 3, 627. Lac recens, quod *Virg.* dixit *Ecl.* 2, 22. Lac novum; et *G.* 3, 463. concretum. ℙ In sacris lac, ut vinum, mel, far, sal, saepe locum habuit. V. *Virg. Ecl.* 5, 67., *A.* 3, 66., *ib.* 5, 78., *G.* 1, 344. et *Hor. Ep.* 2, 1, 143. Praecipue vero rustici, et pauperiores lacte Diis supplicabant, quod majoris pretii hostias habere non possent, ut *Plin.* adnotavit in *praef. H. N.* ℙ *Tam simile est, quam lac lacti*, proverb. de rebus simillimis. *Pl. Mil.* 2, 2, 85., *Amph.* 2, 1, 54, et *Merc.* 5, 9, 30. ℙ *Lac gallinaceum* item proverbio dicitur de re admodum rara, et singulari, ὀρνίθων γάλα. *Petr. fr. Trag.* 38. *Burm.* et *Plin. praef. H. N.* ℙ *Lac* etiam dicitur succus quarundam herbarum et arborum, lacti simile. *Cels.* 5, 7. Lac caprifici. *Colum.* 7, 8. Ficulneum lac. *Ov. Met.* 11, 606. Innumeraeque herbae, quarum de lacte soporem Nox legit. ℙ Item lacteus color. *Ov. A. Am.* 1, 290.

de tauro: Signatus tenui media inter cornua nigro: Una fuit labes, cetera lactis erant. ℙ Translate. *Pl. Truc.* 1, 2, 77. In melle sant linguae sitae vestrae, atque orationes, Lacteque: corda felle sunt lita. *Quint.* 2, 4. Satiari velut quodam jucundioris disciplinae lacte. ℙ In masculino genere. *Petr. fr. Trag.* 71. *Burm.* Servi homines sunt, et aeque unum lactem biberunt. *Pl. Bacch.* 5, 2, 16. Quae nec lactem, nec lanam habent. *Gell.* 12, 1. *med.* Praesertim si ista, quam ad praebendum lactem adhibetis, aut serva, aut servilis est. *Appul. Met.* 8. Vini cadum, et lactem, et caseos donare. ℙ Olim declinabant *lacte, is. Pl. Merc.* 5, 9, 30. Neque aqua aquae, neque lacte est lacti usquam similius. Adde *Enn., Cass. Hemin., Caecil.* et *Varr.* ap. *Non.* 8, 4. et 19. et *Cato* ap. *Charis.* 1, 79. Sic *Appul. l. c.* Eum rogavit, haberetne vaenui lacte liquidum. Ap. *Plin.* 15, 15, 16. dicitur *lacte* succus pirorum, quae Falerna cognominantur, et magna vi succi abundant. ℙ Quidam, inquit *Capell.* 3, 81., cum *lac* dicunt, adjiciunt *t*, propter quod facit *lactis.* Sed Virgilius (*Ecl.* 2, 22.) *Lac mihi non aestate novum, non frigore defit.* Quippe cum nulla apud nos nomina in duas mutas exeunt: et ideo veteres *lacte* in nominativo dixerunt. Haec *Capella*, quae lucem afferunt loco illi *Auson. Technopaegn. in Grammaticomast.* 12. Vox solita, et cunctis notissima, si memores, lac: Cur condemnetur, ratio magis ut faciat lact? *Val. Prob. Cathol.* p. 1445. monet, *lact* ap. solum *Varr. de L. L.* reperiri. ℙ *Lactes* V. infra suo loco.

LĂCAENĂ, ae, f. Lacedaemonia, Spartana. *Virg. G.* 2, 487. et virginibus bacchata Lacaenis Taygeta; et *A.* 6, 511. Scelus exitiale Lacaenae, *h. e.* Helenae. *Val. Fl.* 7, 150. fervere caede Lacaenae, *h. e.* Clytaemnestrae. *Mart.* 9, 104. Cycno nupta Lacaena, *h. e.* Leda. ℙ Lacaenae canes memorantur a *Claud. Laud. Stil.* 3, 300. V. LACO.

LACCĂ, ae, f. tumor morbosus in cruribus jumentorum, ad similitudinem vesicae. *Veg. Vet.* 1, 27. et *ib.* 3, 19. ℙ Item genus herbae succum ferentis ad ictericos utilis. *Appul. Herb.* 3. *f.*

LACCĀRĬUS, ii, m. qui *λάκκους, h. e.* fossas, vel puteos fodit. Legunt nonnulli *Laccarii* ap. *Imp. Constant. Cod.* 10, 64, 1., ubi alii melius *lectarii*, vel *lecticarii.*

LĂCĔDAEMON, onis, m. *Λακεδαίμων*, filius Jovis secundi ex Taygeta filia Agenoris regis Phoenicum. Alii dicunt filium fuisse Semeles ex patre incerto. Regnavit in Laconia, in urbe Sparta. Hinc urbs *Lacedaemon* dicta est, populi *Lacedaemonii.* De urbe *Ov. Her.* 16, 129. quidquid Lacedaemone tota Ostendi dignum, conspicuumque fuit. *Virg. A.* 7, 363. Phrygius penetrat Lacedaemona pastor. *Nep. Lys.* 3. Legatos Lacedaemona miserunt. *Cic. Leg.* 2, 15. *extr.* Illa severa Lacedaemon. *Hor. Od.* 1, 7, 10. Patiens Lacedaemon. *Plin.* 16, 8, 13. Circa Elin, et Lacedaemonem. ℙ Ultima longa est: sed corripitur a *Sidon. carm.* 5, 44. *(fert)* Atthis mel, Phoenix palmas, Lacedaemon olivum. ℙ *Lacedaemones, um*, sunt Spartani. *Mamert. Pan. ad Maxim.* 9. Gemini illi reges Lacedaemones Heraclidae. ℙ [In Codice palimpsesto *Cic. de Republ.*, ed. *A. Maio*, constanter scriptum est *Lacaedemon*, et *Lacaedemonius.* Vaticanae scripturae, inquit *Maius*, favet gentile *Lacaena*, et vocis etymologia, si qua est, ex *δῆμος.* Sed frustra, inquit *Baileyus* in *Append. Lex. Forcellin.*, scripturam hanc defendit, exceptoris, credo, inscitiae prorsus debitam. *F.*]

LĂCĔDAEMŌNĬUS, a, um, adj. *Λακεδαιμόνιος*, ad Lacedaemonem pertinens, Spartanus. *Hor. Od.* 3, 5, 56. et *Ov. Met.* 15, 50. Lacedaemonium Tarentum, *h. e.* a Spartanis conditum. Sic de eod. *Petr. Sat.* 5. Seu Lacedaemonio tellus habitata colono. *Mart.* 2, 43. Lacedaemonius Galesus, *h. e.* qui prope Tarentum fluit, ut *Serv.* ad *G.* 4, 126. docet. *Lucan.* 3, 269. Heniochi Lacedaemonii, *h. e.* a Lacedaemoniis, Castore et Polluce, oriundi, ut ap. *Plin.* 6, 5, 5. legitur. *Grat. Cyn.* 101. Lacedaemoniae Amyclae, *h. e.* quae in Laconia sunt, ab Amycla Lacedaemonio conditae, ut *Steph. de Urbib.* docet: ad discrimen alterius urbis cognominis in Italia. *Plin.* 36, 7, 11. Lacedaemonium marmor viride, cunctisque hilarius: hinc *Mart.* 6, 42. Illic Taygeti virent metalla. V. HERBOSUS. *Juven.* 11, 173. ille fruatur Vocibus obscenis, omnique libidinis arte, Qui Lacedaemonium pytismate lubricat orbem, *h. e.* qui exspuit supra marmor Lacedaemonium, quo stratum est pavimentum, ut ait *Vet. Schol.* ad *l. c.*; vel qui Lacedaemonum more *παιδικοῖς χρῆσθαι* solet, quique ideo Graece *κυσολάκων* dicitur. V. alias hujus loci interpretationes in voce PYTISMA. ℙ *Lacedaemonii, orum* sunt Spartani. *Cic., Nep., Sall., Liv., Plin., Just., Flor., Tac.*, etc.

LĂCER, a, um, adj. *πηρός, ἀνάπηρος*, amputatus, truncatus, mutilatus, abscissus, mutilus: [videtur esse a *λακέω*, cum strepitu frangor, hinc *λακερὸς* ap. *Hesych.* est lacer. *F.*] *Festus:* Lacerare, dividere, comminuere est. Lacer, quod auribus curtatis est. Lacerum, quodcumque est in corpore imminutum. *Ascon. in Verr.* 1, 6. Lacer dicitur amputatis a corpore sensuum membris, hoc est auribus oculisque. *Virg. A.* 6, 490. laniatum corpore toto Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora, Ora, manusque ambas. [*Cf. *Sil.* 12, 547. lacerae umbrae, i. e. mortui, qui etiam ut *Drakenb.* notat, vulnera servabant.] *Ov. Met.* 9, 97. Caput lacerum cornu. ℙ Hinc metaphorice *lacera castra* dixit *Sil.* 15, 9. de exercitu, qui ducem in proelio amisit. ℙ Item discissus, discerptus, distractus, *ῥαιφώδης, τρυχηρός. Liv.* 1, 28. *f.* In diversum iter equi concitati, lacerum in utroque curru corpus portantes. [*Cf. *Plin. H. N.* 2, 63. et *Plin. Pan.* 52. laceros artus.] *Ov. Met.* 3, 522. Mille lacer spargere locis; et *ib.* 2, 318. Sparsaque sunt late laceri vestigia currus. *Id. Her.* 2, 45. Laceras puppes reficere. *Just.* 21, 4. *f.* Corpus verberibus lacerum. *Sen. Phoeniss.* 162. Lacerae unguibus venae. *Mart. Spectac.* 7. Vivebant laceri membris stillantibus artus. *Stat. Th.* 10, 8. inhonora cohors laceris insignibus. *Id. Silv.* 3, 3, 133. Laceri crines. *Ov. Met.* 11, 509. Cum laceras aries, ballistave concutit arces. *Tac. H.* 3, 10. Lacera vestis. *Id. A.* 15, 40. *extr.* Tectorum vestigia lacera et semiusta. *Grat. Cyn.* 408. deformis lacerum dulcedine corpus Persequitur scabies. ℙ Active, lacerans. *Ov. Met.* 8, 878. Ipse suos artus lacero divellere morsu Coepit. ℙ Translate. *Plin. Pan.* 39. Sparsas, atque, ut ita dicam, laceras gentilitates colligere atque connectere. *Sen. Thyest.* 432. Lacerae domus artus componere. *Rut. Itin.* 1, 331. Lacera urbs. Sic *ib.* 29. laceri post longa incendia fundi. [*Praeter Livii locum haec vox nonnisi apud poetas et argent. aetatis scriptores legitur.]

LĂCĔRĂBĬLIS, e, adj. qui lacerari potest. *Auson. Idyll.* 15, 17. ipsa senectus Objicit innumeris corpus lacerabile morbis.

LĂCĔRĀTĬO, onis, f. *ἄμυξις, σπαραγμός*, actus lacerandi, laniatus. *Cic. Pis.* 18. Si te, et Gabinium cruci suffixos viderem, majore afficerer laetitia ex corporis vestri laceratione, etc. *Id. Tusc.* 3, 26. Muliebres lacerationes genarum. Adde *Liv.* 7, 4.

LĂCĔRĀTOR, oris, m. *διάπτωσις*, qui lacerat. *August. Mor. Ecclesiae Cathol.* 1.

*LĂCĔRĀTRIX, icis, f. quae lacerat. *Macer. carm.* 2, 6. Scabies cutis laceratrix. *B. A.*

LĂCĔRĀTUS, a, um, part. a *lacero*, discerptus, discissus, laniatus, *ἀμυττόμενος. Liv.* 3, 58. *med.* Scissa veste tergum laceratum virgis ostendit. *Phaedr.* 2, 3. Laceratus morsu canis. *Ov. Trist.* 5, 7, 35. et *Curt.* 4, 3. Navis lacerata fluctibus. *Curt.* 4, 10. Lacerata vestis. *Id.* 10, 5. et 3, 11. Laceratī crines. [*Cf. *Sil.* 4, 776. Lacerata crines.] *Suet. Aug.* 91. Lectica confossa atque lacerata. [**Sil.* 2, 562. vidi lacerato vulnere Murrum.] ℙ Translate. *Suet. Caes.* 75. *extr.* Lacerata existimatio alicujus carminibus maledicentissimis. *Quint.* 12, 10. Nihil est tot ac tam variis affectibus concisum atque laceratum, quam mala mens.

LĂCERNĂ, ae, f. *τρίβων, φαινόλη*, vestis exterior ex panno crassiore, quae togae superinduebatur, vel tunicae sine illa: habebatque usum contra pluvias ac frigus, ut pallium et paenula, ac tum domi, tum militiae adhibebatur a Romanis. De vocis origine nihil certi affertur ab etymologis. Gestabatur tum in Urbe, tum extra: sed in Urbe, sine causa frigoris aut pluviae, lacernatum esse turpe fuit: ut ex *Cic. Phil.* 2, 30., *Suet. Aug.* 40. *extr.* et *Gell.* 13, 21. colligitur. Quin et honoris causa solebant, superveniente principe, eam deponere, v. gr. in spectaculis, in quibus, quod sub dio fierent, lacernis uti ad frigus arcendum, et subita coeli, fas erat: quod factum in honorem Claudii, *Suet. Claud.* 6. narrat. De usu ejus in spectaculis est et illud *Mart.* 14, 137. cujus lemma est; *Lacernae albae:* Amphitheatrales nos commendamur ad usus, Cum tegit algentes nostra lacerna togas. Quod frequentissima esset in militia, satis, praeter cetera, ostendunt illa *Ov. Fast.* 2, 745. de Lucretia: Mittenda est domino (nunc, nunc properate puellae) Quamprimum nostra facta lacerna manu; et *Prop.* 4, 3, 18. Texitur haec castris quarta lacerna tuis. Adde *Vell.* 2, 70. et 80., ex quo utroque loco, cum de ducibus sermo sit, confirmari fortasse potest, quod quidam putant, lacernam militarem eandem ac chlamydem omnino fuisse. Quod vero etiam inter domesticas vestes enumeranda sit, indicare videtur locus *Prop.* 4, 8, 85. quem integrum V. ℙ Forma lacernae fuit chlamydi similis, scil. aperta et laxa, fibula in humero, vel ad pectus connexa, longior tamen, quam chlamys, et fluxior, ut quae frigori et pluviae arcendae, totique amiciendo corpori instituta fuit. Ejus usus sero apud Romanos coepit, cum primus *Cicero* credatur ejus mentionem fecisse. Materia fuit crassior lana, ut dictum est: color fere vel nativus lanae, vel pullus: sed procedente luxu, et frequente ejus usu in ipsa Urbe, ex pretiosiore materia et colore a ditioribus gestari coepta est. Hinc Tyrias, auratas, coccineas, et purpureas lacernas legimus apud *Juven.* 1, 27. et 10, 212. et *Mart.* 14, 131. et 13, 87. et 5, 8. V. de his plura apud *Ferrar. de re Vestiar. P.* 2. *l.* 1. etc. et *T. VI. Antiquit. R. Graev.* et *Pitisc. in Lex.* ℙ An et mulieres lacernis uterentur, V. in sq. v.

LĂCĔRNĀTUS, a, um, adj. lacerna indutus, *χλαινδωτός. Vell.* 2, 80. Cum inermis, et lacernatus esset. *Petr. fragm. Trag.* 69. *Burm.* Lacernatus cum flagello mulionum fata egit. *Juven.* 1, 62. Ipse lacernatae cum se jactaret amicae, *h. e.* virili veste indutae, qualis erat lacerna. Quidam recte putant, indicari hic Sporum spadonem a Nerone adamatum, et ab eo muliebri Augustarum habitu adornatum, ut est ap. *Suet. Ner.* 28., atque inde colligi, etiam feminas lacernis usas fuisse.

LĂCĔRNŬLĂ, ae, f. *χλαινδιον*, parva lacerna. *Arnob.* 2, 56. Laenas, lacernulas, trabeas.

LĂCĔRO, as, avi, atum, a. 1. *ἀποκόπτω*, vi abscindo, amputo, divido. *Fest.* Lacerare, dividere, comminuere est. *Hor. Od.* 3, 27, 46. lacerare ferro, et Frangere enitar modo multum amati Cornua monstri. V. LACER. ℙ Item consumere, absumere. *Vell.* 2, 21. Cum utrumque exercitum, velut parum bello exhaustum, laceraret pestilentia. ℙ Item discindere, discerpere, distrahere, *σπαράττω, ἀμύσσω. Ov. Fast.* 2, 695. mea crudeli laceravit verbere terga. *Id. Met.* 11, 726. Ora, comas, vestem lacerare. *Sen. Oedip.* 968. oculos unguibus. *Val. Fl.* 7, 636. exsectos lacerat Bellona comatos. *Suet. Tib.* 60. Lacerare alicui os locusta. *Phaedr.* 1, 12. Morsibus canum lacerari. *Ov. Trist.* 3, 3, 51. Parce tamen lacerare genas: ne scinde capillos; et *Pont.* 3, 6, 19. Neptunus navem laceravit Ulyssis. *Petr. Sat.* 36. Lacerare obsonium. *Lucan.* 9, 133. Vidi ego magnanimi lacerantes pectora patris. ℙ Translate est distrahere, dissipare, absumere. [*Plane respondet vernaculo *zerrütten.*] *Lucan.* 10, 44. de Alexandro: nulloque herede relicto. Totius fati lacerandas praebuit urbes. *Pl. Merc. prol.* 48. Lacerare rem suam. *Sall. Cat.* 14. manu, ventre bona patria. *Id. Or. Philippi contra Lepid.* rempublicam largitionibus. *Cic. Off.* 1, 17. *med.* omni scelere patriam. [*Cf. *Vell.* 2, 12, 5. 90, 1.] *Cato* ap. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 6, 76. Cum Annibal terram Italiam laceraret atque vexaret. *Pl. Curc.* 4, 2, 22. Vos fenore, illi male suadendo lacerant homines. Hinc *lacerare diem* ap. *eund. Asin.* 2, 2, 25. et *Stich.* 3, 1. *f.* est male terere, male consumere: quod supra 32. *excruciare* dixerat. ℙ Item obtrectare, detrahere, conscindere, maledicere. [*Respondet nostr. vulg. serm. v. *herunterreissen.*] *Cic. Brut.* 42. Obtrectatio invidiae, quae solet lacerare plerosque. *Id. Phil.* 11, 2. *med.* Verborum contumeliis optimum virum incesto ore lacerare; et *ib.* 2, 34. Haec te lacerat, haec cruentat oratio. *Liv.* 31, 6. *f.* Lacerare aliquem probris. *Id.* 38, 54. famam cujuspiam. *Ov. Pont.* 4, 16, 1. alicujus carmina. *Suet. Dom.* 23. quempiam acclamationibus. *Id. Gramm.* 15. Acerbissima satyra lacerari. *Tac. A.* 15, 73. Crebro vulgi rumore lacerabatur, tanquam insontes ob invidiam exstinxisset. ℙ Item vexare, affligere, excruciare. *Cic. Dom.* 23. Uxorem meam vexavistis, raptavistis, omni crudelitate laceravistis. *Id. Att.* 3, 8. Meus me moeror quotidianus lacerat et conficit. *Id. Tusc.* 3, 13. Aegritudo lacerat, exest animum, planeque conficit. *Ov. Her.* 15, 212. quid laceras pectora nostra mora? *Id. Met.* 8, 784. lacerare aliquem fame. *Vell.* 2, 130. animum alicujus magnis doloribus. ℙ Interdum est spoliare bonis. *Ter. Hec.* 1, 1, 7. Te moneo, et hortor, ne cujusquam misereat, Quin spolies, mutiles, laceres, quemque nacta sis. *Cic. Quint.* 15. *extr.* Bonorum emptores, ut carnifices, ad reliquias vitae lacerandas et distrahendas. ℙ [*Permutantur *lacerare* et *laxare.* V. *Brem.* ad *Nep. Paus.* 4, 1.]

LĂCERTĂ, ae, f. et Lacertus, i, m. *σαῦρα*, serpens quadrupes satis nota. *Plin.* 8, 39, 60. Lacertae, inimicissimum genus cochleis, negantur semestrem vitam excedere. Lacerti cubitales Arabiae: in Indiae vero Nysa monte vigintiquatuor in longitudinem pedum, colore fulvi, aut punicei, aut caerulei. *Virg. G.* 4, 13. Absint et picti squalentia terga lacerti. *Mart.* 14, 172. Reptans lacerta. *Hor. Od.* 1, 23, 6. virides rubum Dimovere lacertae. ℙ *Lacerta* tam de mare, quam de femina dici videtur, sed vulgaribus ac minoris formae: *lacertus* item, sed de majoribus, et coloris varii. ℙ *Ὑνώμη* est quaedam illud *Juven.* 3, 230. Est aliquid quocumque loco, quocumque recessu Unius sese dominum fecisse lacertae, *h. e.* parvi cujuslibet loci, qui vel ad lacertam receptandam sufficiat. ℙ *Lacerta* idem est ac lacertus piscis marinus. V. LACERTUS. *Ulp. Dig.* 33, 9, 3. §. 3. Mella certe semper esculentae penui cedere, lacertas quoque cum muria sua contineri nec Labeo negavit.

LĂCERTŌSUS, a, um, adj. *μυώδης*, magnos lacertos habens, nervosus, torosus: atque adeo robustus, validus. *Cic. Phil.* 8, 9. Centuriones pugnaces, et lacertosi. *Colum.* 1, 9. Vineae non sic latos et lacertosos viros exigunt. *Ov. Met.* 11, 33. Dura lacertosi fodiebant arva coloni. *Varr. R. R.*

2, 7. *med.* Equum tum maxime crescere, ac lacertosum fieri. *Id. ib.* 3, 9. Lacertosi galli.

LĂCERTŬLUS, i, m. parvus lacertus. De pistorio opere, lacerti figura, usurpat *Appul. Met.* 10., ubi tamen al. leg. *laterculos.*

LĂCERTUS, i, m. *μυών, βραχίων*, pars brachii musculosa, quae est ab humero ad cubitum: et per synecdochen ipsum brachium. [*Ov. Met.* 1, 500. laudat digitosque, manusque, Brachiaque, et nudos media plus parte lacertos. *Curt.* 8, 9. Brachia quoque, et lacertos auro colunt. *Id.* 9, 1. Lacerti quoque et brachia margaritis ornata erant. *Ov. Met.* 14, 303. de sociis Ulyssis humanam formam recipientibus: Erigimur, setaeque cadunt, bifidosque relinquit Rima pedes, redeunt humeri, subjecta lacertis Brachia sunt. *F.*] *Plin.* 32, 10, 50. Dens crocodili annexus brachio, vel nervi rubetae dextro lacerto adalligati. (V. BRACHIUM.) *Cic.* vertens carmen *Sophoclis*, *Tusc.* 2, 9. O pectora, o terga, o lacertorum tori! *Auct. Dial. de Or.* 10. Immanes lacerti, et ad pugnam nati. *Sen. Ben.* 2, 6. Excusso lacerto telum torquere. *Virg. A.* 11, 561. adducto contortum hastile lacerto Immittit; et *ib.* 693. laevo dependet parma lacerto. *Val. Fl.* 8, 93. fusis circum projecta lacertis, Seque, suumque simul flevit crudelis alumnum. *Prop.* 2, 18, 37. Cupidis lacertis tenere et fovere aliquem. *Ov. Amor.* 2, 18, 8. lacertos circum colla implicare. Sic *Her.* 16, 219. collo imponere; et *Met.* 11, 240. lacertis colla innectere; et *ib.* 10, 407. 11, 240. lacertis colla innectere; et *ib.* 10, 407. complecti; et *Amor.* 3, 8, 11. amplecti; et *A. Am.* 2, 457. cingere. *Id. Amor.* 3, 12, 27. jaculari. *Id. Met.* 4, 706. sudantibus acta Navis. ℙ *Lacertus auratus* ap. *Prop.* 3, 11, 57. est aurea armilla cultus, ut *Petr.* loquitur *Sat.* 32. *Burm.* Solebant enim non feminae solum, sed viri quoque molliores, armillis lacertos ornare, ut *ib.* et *fragm. Trag.* 67. videre est. ℙ Lacertos suos in dolore et fletu percutere, frequens est. *Ov. Met.* 4, 138. Percutit indignos claro plangore lacertos; et *ib.* 9, 635. tum vero a pectore vestem Deripuit, planxitque suos furibunda lacertos. Adde *ib.* 3, 493. et *Lucan.* 2, 37. ℙ [**Lacerti* non modo pars brachii humeris proxima — sed ii, quos medici musculos appellant. — Nec absurdum fortasse fuerit putare eadem similitudine et figura hos *lacertos* primum a *lacerto* pisce vel quadrupede dictos, qua deinde *musculi.* Firmat haec non *Gorraeus* modo, qui *μῦν lacertum* vocat, in *Definitionibus medicis* p. 417.; sed *Gloss. Vet. Lacerti μύες βραχιόνων.* Ita *Gesnerus*, laudante *Spaldingio*, ad *Quint. Inst.* 8. *prooem.* 19. Namque et colorata, et adstricta et lacertis expressa sunt, etc.] ℙ Translate robur, vires, nervos, potentiam significant. *Cic. Brut.* 16. *f.* In Lysia sunt saepe lacerti, sic ut fieri nihil possit valentius. [**V.* quae laudat *Ellendt.* ad h. l.] *Id. Or.* 1, 57. Ab aliquo amentatas hastas accipere, easque oratoris lacertis viribusque torquere. *Ov. Her.* 1, 37. quid prodest vestris dissecta lacertis Ilios? *Hor. Ep.* 2, 2, 47. civilisque rudem tulit aestus in arma, Caesaris Augusti non responsura lacertis. *Flor. prooem. f.* Imperium inertia Caesarum quasi consenuit, atque decoxit: nisi quod sub Trajano principe movet lacertos. ℙ Eleganter *Virg.* ad apes transtulit, *G.* 4, 74. Spiculaque exacuunt rostris, aptantque lacertos. ℙ Metonymice est ictus. *Sil.* 16, 562. Et Glagus insignis ventos anteire lacerto. *Id.* 1, 262. et famam letalis amare lacerti. [**Non* opus esse videtur metonymia, ut *lacertus* pro *ictu* positum intelligamus. In primo Silii a Nostro hic allato loco *lacerto* est vi et robore lacerti; ad secundum optime *Drak.* confert *v.* 641. *fatifera dextra:* ita ut *lacertus* in universum pro brachio sit accipiendum.] ℙ De lacerto serpente V. LACERTA. ℙ Est etiam hoc nomine piscis marinus, plurium generum, terrestrem specie referens. [**Cic. Att.* 2, 6. Nam ad captandos lacertos tempestates non sunt idoneae: ita *Orell.* Al. *captandas.*] *Juven.* 14, 131. conchem aestivi cum parte lacerti. *Mart.* 10, 48. Secta coronabunt rutatos ova lacertos. Adde 12, 19., *Plin.* 32, 11, 53., *Colum.* 8, 17. et *Cels.* qui 2, 18. inter eos recenset, ex quibus salsamenta fiunt, et quorum cibus gravissimus est. V. LACERTA. ℙ *Lacertum* neutr. genere dixit *Accius* ap. *Non.* 3, 121. Tribuit verubus lacerta in focos.

*LACESCO. V. LACESSO in *f. B. A.*

LĂCESSIO, is, a. 4. V. LACESSO.

LĂCESSĪTIO, onis, f. irritatio, provocatio. *Ammian.* 19, 3. Lacessitionibus crebris occupare obsidioni adhaerentes.

[LĂCESSĪTOR, oris, m. qui lacessit. *Is. Or.* 10. in *litt. L.* Lacessitor per translationem dictus a canibus, vel a feris, quae solent lacerando provocare. *F.*]

LĂCESSĪTUS, a, um, part. a *lacesso*, *προύκλητος*, provocetus, irritatus. *Cic. Or.* 1, 8. Tenere arma, quibus possis vel provocare integros, vel ulcisci lacessitus. *Id. Att.* 1, 10. Lacessitus ad scribendum. *Id. Off.* 1, 7. injuria. *Sall. Cat.* 32. jurgio. *Hor. Ep.* 2, 1, 150. dente cruento. ℙ Translate. *Virg. A.* 7, 526. aeraque fulgent Sole lacessita. *Lucan.* 3, 194. Inde lacessitum primo mare, cum rudis Argo Miscuit ignotas temerato litore gentes. [**V. Cort.* ad h. l.]

LĂCESSO, is, ivi, et ii, itum, a. 3. *προκαλέω, προσκαλίζω*, provoco, irrito, tento: a *lacero*, cujus est frequentat., ut *Charis.* 3, 227. et *Diomed.* 1, 375. docent: vel a *lacio*, ut *Fest.* in *Lacit.* In praeteritis fere est quartae conjugationis: in infinito passivo aliquando. *Cic. Mil.* 31. Ut vi irritare, ferroque lacessere fortissimum virum auderet. *Brut. et Cass.* ad *Anton. Fam.* 11, 3. Nos, Antoni, te nulla lacessimus injuria. *Cic. Phil.* 2, 1. Ultro me homo promptissimus lacessivit. *Colum.* 9, 15. Neque convenit, aestu medio exasperatas apes lacessiri. *Caes. B. G.* 4, 11. *extr.* Mittit, qui nuncessiri. *Caes. B. G.* 4, 11. *extr.* Mittit, qui nuncciarent, ne hostes proelio lacesserent: et si ipsi lacesserentur, sustinerent; et *ib.* 1, 35. Aliquem injuria lacessere; et *ib.* 6, 5. bello. *Liv.* 2, 45. ad pugnam. *Curt.* 6, 5. hostem occultis telis. *Suet.* pugnam. *Curt.* 6, 5. hostem occultis telis. *Suet. Ner.* 39. dictis et carminibus. *Id. Tib.* 61. probris. *Ner.* 39. dictis et carminibus. *Id. Tib.* 61. probris. *Id. Aug.* 56. jocis petulantibus. *Liv.* 38, 33. jur- *Id. Aug.* 56. jocis petulantibus. *Liv.* 38, 33. jurgiis. *Virg. A.* 5, 429. Immiscentque manus manigiis. *Virg. A.* 5, 429. Immiscentque manus manibus, pugnamque lacessunt; et *ib.* 11, 254. ignota lacessere bella. [**V. Cort.* ad *Lucan.* 3, 553.] ℙ Translate. *Quint.* 6, 3. Non solum facto aliquo, dictove, sed etiam corporis tractu risus lacessitur. *Hor. Od.* 1, 35, 7. Quicumque Bithyna lacessit Carpathium pelagus carina, *h. e.* tentat. *Id. ib.* 2, 18, 12. nihil supra Deos lacesso, *h. e.* precibus non fatigo, et ad iram provoco. *Ov. Trist.* 5, 9, 29. fores nondum reserati carceris acer Nunc pede, nunc ipsa fronte lacessit equus, *h. e.* icit, et reserare tentat. *Virg. A.* 12, 85. Circumstant properi aurigae, manibusque lacessunt Pectora plausa cavis, *h. e.* blande percutiunt, et equorum ardorem veluti provocant. [**Addi* poterant hic et ista: *Lucan.* 2, 42. his se stimulis dolor ipse lacessit, i. e. auget, exasperat.] ℙ Illa quoque translata sunt, et poetica. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 94. Et formidato clypeus Titana lacessit Lumine, *h. e.* quasi ipsum solem provocat de splendore. *Lucan.* 10, 320. Nilus spuma astra lacessit. *Stat. Th.* 12, 604. Taurus lacessit campum. *Sil.* 17, 387. Invadunt acies pugnam, et clamore lacessunt Sidera. *Virg.* eadem ratione dixit *A.* 2, 488. ferit aurea sidera clamor. ℙ Pro tentare, nocere. *Colum.* 9, 8. Ex vicinia potius, quam ex peregrinis regionibus petantur apes, quoniam solent coeli novitate lacessiri. *Id.* 3, 21. Vindemia praecox populationibus volucrum, pluviisque aut ventis lacessita dilabitur; et 10, 320. Exurat sata ne resoluti pulveris aestus, Parvulus aut pulex irrepens dente lacessat. *Catull.* 15, 16. Insidiis lacsssere caput alicujus. *Plin. ep.* 1, 5. quempiam capitaliter apud centumviros, *h. e.* accusare. ℙ Pro titillare, movere. *Lucret.* 4, 598. Haec loca per voces veniant, auresque lacessant; et *ib.* 693. Quae feriunt oculorum acies, visumque lacessunt. ℙ Pro commovere, excitare. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Hos ego sermones lacessivi nunquam: sed non valde repressi, *h. e.* nunquam in causa fui, cur haberentur, mentionem ejus rei faciendo. *Virg. A.* 10, 10. Aut hos arma sequi, ferrumque lacessere suasit. ℙ Accipitur etiam in bonam partem, pro invitare, allicere. *Cic. Fam.* 12, 20. Me amabis et scripto aliquo lacesses, ego enim respondere facilius possum, quam provocare. *Val. Fl.* 5, 572. Aesonidem magno cratere lacessit. Adde *Cic. Att.* 13, 18. et *Tusc.* 5, 41. *f.* ℙ Part. *Lacessens* ap. *Liv.* 21, 11. Saguntini nec lacessentes, nec lacessiti per aliquot dies. *Lacessiturus* ap. *eund.* 28, 28. Nec socios populi R. ultro lacessituri bello. *Lacessendus* ap. *Caes. B. G.* 8, 14. At Caesar neque cedentes tanto collis ascensu lacessendos judicabat. ℙ **Lacesco* pro lacesso ap. *Coripp.* 3, 396. *B. A.*

*LACETĀNI, orum, m. populi Lacetaniae. *Liv.* 21, 60. seq. et 38, 34. *Plin.* et c. 3. *Caes. B. C.* 1, 60. in edd. vett. ubi tamen et *Oudend.* habet *Jacetani.* *Ἰαχκέτανοι* sunt *Ptolemaeo. B. A.*

*LACETĀNĬA, ae, f. regio Hispaniae Tarraconensis, ad montes Pyrenaeos. *Liv.* 21, 23. *Plin.* 25, 2. *B. A.*

LĂCHĂNISSO, as, n. 1. *λαχανίζω*, langueo, vacillo: a *λάχανον*, olus. *Suet. Aug.* 87. Ponit betissare pro languere, quod vulgo lachanissare dicitur. Al. scrib. *lachanizare.* V. dicta in BADIZO.

LĂCHĂNUM, i, n. *λάχανον*, olus, generatim. *Hor. Sat.* 1, 6, 115. Ad porri, et ciceris refero, lachanique catinum. Plerique al. leg. *laganique.* V. LAGANUM.

[LĂCHĒ, es, f. *λαχή*, sors. Est cogn. *R. Inscr.* apud *Marin. Frat. Arv.* p. 251. Popillia A. L. Lache. *F.*]

LĂCHĒSIS, is, f. *Λάχεσις*, una Parcarum, quam Latine sortem interpretari possumus: a *λαγχάνω*, sortior. Fingunt enim eam praeesse tempori futuro, sortiri de hominibus, quid futurum sit, nere vitam, prosperitatem, et calamitatem hominum. V. PARCAE. *Ov. Trist.* 5, 10, 45. O diram Lachesim, quae tam grave sidus habenti Fila dedit vitae non breviora meae! *Claud. B. Get.* 54. Ferrea Lachesis. *Juven.* 3, 27. Dum superest Lachesi, quod torqueat. *Mart.* 4, 54. Nil adicit penso Lachesis, fusosque sororum Explicat, et semper de tribus una necat.

[LĂCHNĒ, es, f. *λάχνη*, lana, lanugo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 187, 3. Claudia Antoniae Lib. Lachne. *F.*]

LĂCHRYMA. V. LACRYMA.

*LACĬĂCUM, i, n. oppidum Norici. *Anton. Itin.* et *Tab. Peut.*

[LĂCĬĂDES, ae, m. *Λαιάδης*, qui est ex Lacia, uno ex Atheniensium vicis, seu *δήμοις. Cic. Off.* 2, 18. *f.* Theophrastus scribit, Cimonem Athenis etiam in suos curiales Laciadas hospitalem fuisse: ita enim instituisse, et villicis imperavisse, ut omnia praeberentur, quicumque Laciades in villam suam devertisset. *F.*]

*LACĪBI, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

[LĂCĬDĬTAS, atis, f. natura hebes, qua quis facile laci, seu decipi potest. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Oves primum assumptae et propter utilitatem, et propter laciditatem. Ita legend. putat *Pontedera* in *Op. posth.* T. 1. p. 217. pro *placiditatem*, quam vocem hic retinent omnes editiones, quamque recte ibidem se habere putat *Schneiderus. F.*]

LĂCĪNĬA, ae, f. dicitur proprie de fimbriis, seu segmentis, quae ad oram vestis assuuntur, et alterum ab altero divisa pendent: *κράσπεδον*: a *λαχίς, ίδος*, scissura, fragmentum: quod a *λαχῶ*, lancino, lacero, scindo: vel a *lacio*, *is.* Quod vero ap. *Fest.* in *Lacerare*, inde *laciniam* dici legitur, placet aliis *lanienam* reponi: tametsi ad significationem eodem recurrunt. Hinc per similitudinem de aliis rebus dicitur, quae veluti segmentum a reliquo corpore dependent, aut prominent. *Plin.* 5, 32, 43. Promontorium in quo Megarice oppidum fuit: unde Craspedites sinus vocabatur, quoniam id oppidum velut in lacinia erat; et 15, 30, 39. Excrescente in medio folio parvulo, veluti lacinia folii. *Id.* 8, 50, 76. de capris: Feminarum generositatis insigne, laciniae corporibus a cervice binae dependentes, *h. e.* carunculae illae duae, quas *Varro R. R.* 2, 3. mammulas pensiles, *Colum.* 7, 6. verruculas, *Festus* neneolas vocant. *Plin.* 19, 7, 36. Porrum, et allium serunt in laciniis colligatum: quia *Col.* 11, 3. *med.* de re simili verba faciens, linteolum nominat. Porro ex hoc *Plinii* loco discimus, etiam particulam resectam et separatam, *laciniam* dici posse. ℙ Translate. *Col.* 7, 5. de ovib. aegrotantib.: Cum grex ad locum fuerit perductus, in lacinias colonis distribuatur: nam particulatim facilius, quam universus, convalescit, *h. e.* in minores partes. Sic *ib.* 6. de capris: Nec in pastione separatim laciniae diducantur. ℙ *Laciniae* etiam dicebantur partes agri alicujus coloniae, quae post assignationem colonis factam remanebant indivisae, ideoque juris adhuc publici. *Front. de colon.* p. 103. *Goes.* Ager ejus in laciniis est assignatus. *Id. ib.* p. 107. Ceterum ager ejus in laciniis remansit. ℙ Est etiam limbus, seu extrema ora vestis, sive in fimbrias diducta sit, sive non. *Petr. Sat.* 100. Eumolpi jam in soporem labentis laciniam duxi. *Suet. Cal.* 35. *f.* Ita se proripuit, ut calcata lacinia togae, praeceps per gradus iret. *Id. Ner.* 19. Cum in aede Vestae resedisset, consurgenti ei lacinia obhaesit. *Pl. Merc.* 1, 2, 16. Sume laciniam, atque absterge sudorem tibi. Hic *laciniam* quidam sudarium intelligunt: sed potest commode de ima veste explicari. Idem dic de illo *Cic. fil. Fam.* 16, 21. *f.* Videor videre ementem te rusticas res, cum villico loquentem, in lacinia servantem ex mensa secunda semina, *h. e.* sinu facto extrema vestis parte. ℙ *Laciniam prehendere* ejus, quem abeuntem retinere quis vellet, mos fuit. *Suet. Cal.* 15. Ut descendentem e tribunali non solum voce revocarent, sed et lacinia togae retenta, interdum pede apprehenso detinerent. *Pl. As.* 3, 2, 41. Lacrimantem lacinia tenet lacrimans. ℙ Urbane, ac lepide *Cic. Or.* 3, 28. Nam illud alterum genus, quod est temporibus, locis, reis definitum, obtinent, atque id ipsum lacinia, *h. e.* leviter, ac vix, et quasi brevi tempore elapsurum. ℙ Ab *Appul.* multis in locis *lacinia* sumitur pro tota veste: quae significatio vel per synecdochen est totius pro parte, vel proprie locum habet in veste viliori, et quasi variis laciniis, segmentisque consuta: tametsi *Appul.* universim de qualibet, etiam pretiosa, usurpat, ut *Met.* 6. Lacinias auro litteratas, ramis arborum, postibusque suffixas; et *ib.* 11. Sacerdos praecipit, tegendo mihi linteam dari laciniam; et *ib.* 1. Unam e duabus laciniis meis exuo, eumque propere vestio; et *ib.* 3. Omnibus laciniis se devestit; et *ib.* 2. Lacinias omnes exuunt, amicula dimovent.

LĂCĪNĬĀTIM, adv. per lacinias, particulatim. Translate *Appul. Met.* 8. Ut non laciniatim disperso, sed cuneatim stipato commeatu difficultates illas transabiremus, *h. e.* agmine non diviso in particulas, sed junctim universo incedente.

*LACINIENSES, ium, incolae videntur fuisse oppidi cujusdam Liburniae, quae Lacinia forte vel Lacinium audiebat. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

LĂCĪNIO, as, a. 1. verbum est *Appul. Met.* 10.

Ut ventus adhaerens pressule, membrorum voluptatem graphice laciniaret, *h. e.* membra per lacinias distingueret, et singulorum pulcritudinem exprimeret. Alii leg. *liciniaret*, alii *liniaret* pro *linearet*, vel *delinearet*. ℙ Translate pro, in lacinias secare. *Tertull. adv. Marc.* 1, 1. Deus blasphemiis laciniatur. Alii leg. lancinatur. *Sen. ep.* 32. Vitam deducimus in particulas, ac laciniamus. Al. leg. lancinamus.

LĂCĬNĬOSĒ, adv. in laciniarum modum. *Plin.* 16, 43, 83. Laciniose crispa. Ita legit *Hard.* alii *lacunose*, alii *lacrymose*.

LĂCĬNĬOSUS, a, um, adj., in extrema ora dissectus in particulas, fimbriatus. *Tert. Cult. fem.* 9. Quid prodest faciem quidem frugi, et expeditam exhibere, cetera vero corporis laciniosis pomparum, et deliciarum ineptiis occupare? *Plin.* 32, 6, 21. Ostrea spondylo brevi, atque non carnoso, nec fibris lacinioso. *Id.* 25, 10, 21. Folia erant plantaginis, nisi angustiora essent, et magis laciniosa. *Id.* 5, 10, 11. de figura Alexandriae: Ad effigiem Macedonicae chlamydis, orbe gyrato laciniosa. ℙ Translate est impeditus, implicatus: quasi laciniis incessum impedientibus. *Appul. Apol.* Namque animi, ita ut corporis, sanitas expedita, imbecillitas laciniosa est. *Tert. adv. Marc.* 4, 29. *med.* Succingere debemus lumbos, id est expediti esse ab impedimentis laciniosae vitae, et implicitae; et *ib.* 1. A legis laciniosis oneribus expeditus. ℙ Item nimis diffusus, supervacuus, redundans, quasi laciniis instructus. *Id. Virg. vel.* 4. *med.* Compendium sermonis et gratum, et necessarium est, quoniam sermo laciniosus et onerosus, et vanus est. *Hieron.* in *Daniel.* 11, 22. Haec Porphyrius sermone laciniosissimo prosecutus est, quae nos brevi compendio diximus. Est qui legit *latissimo*.

LĂCĬNĬUM, ii, n. *Λακίνιον*, promont. Brutiorum, in Magna Graecia, in eo tractu, ubi nunc pars Borealis Calabriae ulterioris, inter mare Adriaticum, et Ionium. Dictum est a Laceno, seu Lacino latrone ibi ab Hercule interempto, qui partem illam Italiae infestabat. Nonnulli causam afferunt, quod latro ille boves quasdam ab Herculis armento abegisset, et praedatus esset. Vulgo autem dicitur *Capo delle Colonne*, ab exstantibus columnis templi Junonis Laciniae. Nam prope hoc promontorium Hercules occiso latrone praedicto, superbissimum templum exstruxit in honorem Junonis, quam Laciniam appellavit. *Serv.* ad *A.* 3, 552. (ubi et alias, sed incertas hujus appellationis origines tradit.) et *Plin.* 3, 10, 15. ℙ Videtur ita fuisse appellatum a *λαχὶς*, scissura, quia hujusmodi promontorium octo mill. pass. in mare protenditur. Hinc etiam *Craspedites sinus* ap. *Plin.* 5, 32, 53. vocatus est a *κρασπεδον*, lacinia, cujus locum vide in LACINIA, ℙ Re vera haec vox adjectiva est: unde Juno Lacinia, *Cic. Div.* 1, 24. et *Plin.* 35, 9, 36. *n.* 2. quae et Diva Lacinia, *Virg. l. c.* Sic Lacinia litora, *Ov. Met.* 15, 13. et *ib.* 701. praeterque Lacinia templo Nobilitata Deae, Scylaceaque litora fertur. ℙ *Lacinium* est etiam vestis genus, quae eadem videtur fuisse ac lacinia. *Not. Tir.* p. 157. Epitogum, lacinium. V. LACINIA.

LĂCĬNĬUS, a, um. V. v. praec.

LĂCĬO, is, a. 3. decipio, ab inusit. *λάκω* vel *λαχίω*, ex *λαω*, capio. *Festus.* Lacit, in fraudem inducit: lax enim fraus est. Inde est allicere, et lacessere; inde lactat, illectat, delectat, oblectat. *Lucr.* 4, 1200. Quae lacere in fraudem possent, vinctosque tenere. ℙ Praeteritum *lixi* legitur in *Not. Tir.* p. 149. Lixit, illixit. V. ILLICIO.

LĂCO et Lacon, ōnis, m. adj *Λάκων, ωνος*, ad Laconiam pertinens, Lacedaemonius. *Hor. Od.* 2, 6, 11. Flumen et regnata petam Laconi Rura Phalanto. *Nep. Timoth.* 1. A quo cum Laco pecuniam numeratam accepisset, etc. Adde *Ages.* 2. et 3. ℙ Ex Laconia canes generosissimi erant: de quibus *Nemes. Cyn.* 107. Seu Lacedaemonio natam, seu rure Molosso, Non humili de gente canem. Hinc *Hor. Epod.* 6, 5. Molossus, aut fulvus Lacon, Amica vis pastoribus. *Sil.* 3, 295. pernix cum densa vagis latratibus implet Venator dumeta Lacon. Ap. *Ov.* quoque nomen est canis, *Met.* 3, 219. Praevalidusque Lacon et cursu fortis Aello. Adde *Colum.* 7, 12. *f.* Laudant hos canes etiam *Virg. G.* 3, 405., *Grat. Cyn.* 211., *Senec. Hippol.* 35., *Claud. Laud. Stil.* 3, 300. ℙ *Lacōnes, um* sunt populi Laconiae, Lacedaemonii. *Prop.* 3, 12, 33. Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum, etc. *Stat. Th.* 6, 739. nuda de plebe Laconum. *Mart.* 1, 37. Qualia Ledaei facta Lacones habent, *h. e.* Castor et Pollux filii Ledae Lacaenae: quos *Id.* vocat 9, 4. pios Laconas. Sic *Spectac.* 26. Et gratum nautis sidus fulgere Laconum. ℙ Fuit et cogn. R., ut Cornelius Laco, cujus meminit *Tac. H.* 1, 13. ℙ De duplici positione recti casus. V. RUBICO.

*LACOBRĪGA, ae, f. oppidum Lusitaniae. *Mela* 3, 1. *med.* Cf. *Festus*, cujus dicta sunt *Lacobrigae nomen compositum a lacu et briga Hispaniae oppido.* ℙ Fuit et oppidi nomen in Hispania Tarraconensi, in agro Vaccaeorum, quo spectare potest locus *Festi* citatus. *Anton. Itin.* ℙ Hinc

*LACOBRIGENSES, ium, m. incolae Lacobrigae. *Plin.* 3, 3. *B. A.*

LĂCŌNĬA, ae, f. regio Peloponnesi, in ora australi, ad sinum Laconicum, inter Argiam, Arcadiam, et Messeniam: cujus metropolis Sparta, sive Lacedaemon. *Plin.* 6, 34, 39.

LĂCŌNĬCA, ae, et Laconicē, es, f. *Λακωνική*, eadem quae Laconia. Prior positio est ap. *Nep. Timoth.* 2., *Vellej.* 1, 3. et *Plin.* 25, 8, 53., altera ap. *Mel.* 2, 3., ubi tamen alii *Laconica* legunt.

LĂCŌNĬCUM. V. v. seq.

LĂCŌNĬCUS, a, um, adj. *Λακωνικὸς*, ad Laconiam pertinens, Lacedaemonius. *Hor. Od.* 2, 18, 7. Laconicae purpurae. (V. TAENARIUS.) Al. leg. *Laconiae. Plin.* 10, 63, 83. canes. (V. LACO.) *Symm. ep.* 1, 8. (al. 14.) Laconicae brevitati studere. (V. LACONISMUS.) *Pl. Most.* 2, 1, 57. Laconica clavis, *h. e.* qua foris aedes claudebantur, et intus aperiebantur: Laconum inventum: ad discrimen earum, quae intus tantummodo claudebant, quales olim primo claves apud Graecos fuisse, ex *Theone* probant *Scalig.* et *Meurs.* (*l.* 2.) *miscell. Laconic. c.* 17. Alii putant, ita fuisse compositas, ut foris quidem clauderent, at intus aperire non possent. Verba sunt *Plauti:* clavem mihi harunce aedium Laconicam Jam jube efferri intus: hasce ego aedes occludam hinc foris. ℙ *Laconicum balneum*, quod *Laconicum* absolute dicitur, Romae primus exstruxit M. Agrippa sub Augusto, teste *Dione l.* 53., et ita appellavit, quoniam Lacones nudare corpora, et oleo inungi, maxime solebant. Erat enim locus cameratus, in quo depositis vestibus, sicco calore sudorem provocabant. Accenso enim igne sub ipso pavimento, quod eam ob rem vacuum erat, et suspensum (et *hypocaustum* dicebatur), flamma et calor per tubulos in ipsum Laconicum ascendebat, et ad summam camerae curvaturam: in cujus medio erat foramen, clypeo aeneo catena apto obstructum, quo clypeo remisso, patebat calori aditus, ut ad superiora conscenderet, aestumque Laconici minueret: reducto, omnis calor in Laconico inclusus vim suam augebat: atque hac ratione perficiebatur temperatura sudationis, qua cruditates digeri et solvi putabant. V. *Vitr.* 5, 10. *f. Assam sudationem* appellat *Cels.* 3, 27. *n.* 3. et *siccum calorem*, 2, 17. Siccus, inquit, calor est et arenae calidae, et Laconici, et clibani. *Colum. praef. med.* Ut apti veniamus ad ganeas, quotidianam cruditatem Laconicis excoquimus, et exsucto sudore sitim quaerimus. Meminit et *Cic. Att.* 4, 10. ℙ **Laconicum* etiam est cognominatum Ossigi, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

*LACONIMURGI, oppidum Hispaniae, dictum et Constantia Julia. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

LĂCŌNĬS, idis, adj. f. Lacaena, *Λακωνίς*. *Ov. Met.* 3, 223. Et patre Dictaeo, sed matre Laconide nati. ℙ Absolute *Laconis* est ipsa Laconia. *Mela* 2, 3. *med.*

LĂCŌNĬSMUS, i, m. *λακωνισμὸς*, breviloquentia, a Laconum seu Lacedaemoniorum moribus, sive quod illis prolixa loquacitate nihil esset odiosius, quippe qui factis magis, quam eloquentia praecellerent; sive quod in apophthegmatis praecipue valerent, quorum praecipua est gratia, ut paucissimis verbis plurimas sententias complectantur. Graece usurpat *Cic. Fam.* 2, 25. Sed quid ago? non imitor *λακωνισμὸν* tuum: altera jam pagella procedit.

LĂCŌNĬUS. V. LACONICUS.

LĂCŌTŌMUS, i, f. *λακότομος*, linea recta meridianum circulum secans: a *λαχὶς*, frustum, et *τέμνω*, seco. *Vitr.* 9, 8. *f.* V. *Bald.* in *Lex. Vitr.* ℙ Ceterum aliter definit eam lineam *Steph. Piale* in *Mem. encicl. Rom.* T. 5. p. 105., quem consule.

LĂCRYMA et Lacrima, ae, f. *δάκρυ, δάκρυμα*, humor ex oculis fluens ex fletu, vel morbo: a Graeca voce allata. *Cic. Part.* 17. Cito arescit lacryma, praesertim in alienis malis. *Ov. Met.* 11, 720. Lacrimam dare ignoto, *h. e.* ignotum lugere. *Ter. Ad.* 4, 1, 20. Homini illico lacrymae cadunt, quasi puero, gaudio. *Id. Heaut.* 2, 3, 65. Lacrymis opplet os totum sibi. *Lucr.* 2, 975. Et lacrymis spargunt rorantibus ora genasque. *Virg. A.* 9, 251. vultum lacrymis atque ora rigabat; et *ib.* 1, 232. lacrymis oculos suffusa nitentes; et *ib.* 4, 30. sinum lacrymis implevit obortis. *Cic. Mil.* 38. Neque enim prae lacrymis jam loqui possum. *Id. Verr.* 2, 5, 67. Lacrymas in morte misera navarchorum non tenebamus. *Id. Fam.* 5, 14. Tradere se lacrymis et tristitiae; et *ib.* 14, 4. Lacrymis confici. *Curt.* 7, 2. temperare. *Val. Fl.* 4, 169. absumi. *Virg. A.* 8, 384. quempiam flectere. *Just.* 11, 15. prosequi mortem alicujus. *Caes. B. G.* 1, 20. Multis cum lacrimis obsecrare. *Curt.* 7, 8. Manantibus prae gaudio lacrymis. *Plin. ep.* 3, 16. Diu cohibitae lacrymae prorumpunt. *Lucan.* 7, 707. lacrymas luctusque remitte. *Just.* 1, 8. *f.* Dolorem in lacrymas effundere. *Val. Fl.* 3, 395. fatiscere in lacrymas. *Virg. A.* 4, 413. ire. *Tac. A.* 3, 23. effundi. *Ov. Ib.* 208. cogere aliquem. *Id. Amor.* 3, 6, 57. lacrymis madidos corrumpere ocellos. *Id. Met.* 9, 142. indulgere. *Cic. Planc.* 42. Lacrimas effundere. *Id. Font.* 17. profundere. *Ov. Met.* 11, 458. emittere. *Virg. A.* 6, 455. demittere. *Sen. ep.* 76. *med.* mittere. *Prop.* 1, 19, 23. siccare cadentes; et 2, 8, 8. supprimere. *Virg. A.* 4, 370. dare, *h. e.* fundere; et *ib.* 6, 468. ciere, *h. e.* movere, fletum excitare. *Quint.* 11, 3. alicujus concitare. Eod. sensu, *Id.* 4, 2. *med.* movere; et *Curt.* 5, 5. commovere; et *Albinov.* 1, 466. alicui elicere. *Prop.* 1, 16, 32. Surget et invitis spiritus in lacrymis, *h. e.* inter lacrymas suspirium dabit, licet invita. ℙ Transfertur ad significandum humorem, qui ex nonnullis plantis emanat. *Plin.* 11, 6, 5. E lacrymis arborum, quae glutinum pariunt. *Id. prooem. l.* 23. Lacryma vitium, quae veluti gummi est. *Colum.* 10, 103. lacryma medica panaces. *Prud. Cath.* 5, 22. *lacrimas olentes* dixit guttas stillantes cerae ardentis. ℙ Ad scriptionem quod attinet, per *y* recte scribitur, quia a *δάκρυμα*, ut dictum est: (unde *dacrymas* saepe *Liv. Andron.* posuit, teste *Festo*) itaque placet *Manut.* et *Dausq.*, satisque illud probat, quod in multis veterum monumentis, quae *Manut.* collegit, *lacruma* legitur, *y* in *u* converso, usitato more Latino, ut in *Sulla* pro *Sylla*, *sus*, a *σῦς*, *Cumae*, *inclutus*, etc. *Cellar.* videtur per *i* magis probare. Sane Graecae voces, quando longo usu sunt Latinae factae, Latinas quoque litteras assumere solent, ut *fama*, *silva*. Veteres etiam Inscriptiones plurimae pro hac scriptione stant, et *Pier.* ad *Virg. A.* 6, 1. Prisci aspirationem adhibuerunt, *lachryma* scribentes: quod eos factitasse ait *Gell.* 2, 3. firmandae vocis causa, et roborandae, ut ejus esset sonus vividior vegetiorque. Sed haec scribendi ratio jam obsolevit. V. *Cic. Or.* 48. [*Cf. *Schneider. Gr. Lat.* 1, 44., qui triplicem hujus v. scriptionem ferri posse docet.]

LĂCRYMĂBĬLIS, e, adj. *δακρυτέος, πολύδακρυς*, lacrymas commovens, dignus lacrymis, miserabilis. *Virg. A.* 3, 39. gemitus lacrymabilis imo Auditur tumulo; et *ib.* 7, 604. Getis inferre manu lacrymabile bellum. *Ov. Met.* 2, 796. de Invidia: Vixque tenet lacrymas, quia nil lacrymabile cernit. ℙ Item lacrymae similis. *Arnob.* 7, 233. Viscum est ex corticibus profluens, ita ut ex amygdalo, ceraso, lacrymabili destillatione coalescens.

LĂCRYMĂBĬLĬTER, adv. cum lacrymis. *Hieron. ep.* 140. *n.* 15. Unde et Propheta lacrymabiliter deprecatur, etc.

LĂCRYMĂBUNDUS, a, um, adj. multum lacrymans, *δακρυόεις*. *Liv.* 3, 46. *f.* Atque ille lacrymabundus, gratum est, inquit.

LĂCRYMANS, antis, part. a *lacrymo*, flens, *δακρύων*. *Caes. B. G.* 7, 38. Convocatis militibus, lacrymans, quo proficiscimur, inquit, milites? *Cic. Sext.* 69. Video hunc praetextatum filium oculis lacrymantibus me intuentem. *Virg. A.* 2, 790. lacrymantem, et multa volentem Dicere deseruit. ℙ [*Active c. accus. *Rut. Lup.* 2, 7, 110. Oculi vinum lacrymantes: ubi v. *Ruhnk.*] ℙ De plantis humorem remittentibus, *Plin.* 17, 14, 24. Lacrymantes calamos inseri non oportet, non hercule magis, quam aridos.

LĂCRYMĀTĬO, onis, f. *δάκρυσις*, actus lacrymandi. *Plin. prooem. l.* 23. *f.* Omphacium emendat oculorum lacrymationes. *Id.* 11, 37, 54. Natura oculos composuit tunicis callosis, quas subinde purificant lacrymationum salivis.

*LĂCRYMĀTOR, oris, m. ap. *August. B. A.*

LĂCRYMĀTUS, a, um, part. a *lacrymo*, emissus per modum lacrymae. *Ov. Fast.* 1, 339. Nondum pertulerat lacrymatas cortice myrrhas.

LĂCRYMO et Lacrĭmo, as, avi, atum, n. 1. *saepius quam* Lacrymor, aris, atus sum, dep. 1. *δακρύω*, [**δακρυχέω*,] lacrymas fundo, fleo. *Cic. Att.* 15, 27. Te, ut a me discesseris, lacrymasse, moleste ferebam. *Id. Verr.* 2, 5, 46. Ecquis fuit, quin lacrymaretur? *Sen. ep.* 63. Nec sicci sint oculi, amisso amico, nec fluant: lacrymandum est, non plorandum. [**Ov. A. Am.* 3, 291. Quo non ars penetrat? discunt lacrymare decenter, Quoque volunt plorant tempore quoque modo.] *Ter. Ad.* 3, 4, 46. Lacrymo gaudio. [*Cf. 4, 1, 20. et *Liv.* 17, 17.] *Ter. Hec.* 3, 3, 45. Lacrymo, quae posthac futura est vita, cum in mentem venit; et 3, 2, 20. Quid tu igitur lacrymas? [*Verba, quibus affectuum vim significari lacrymis videmus, conjuncta posuit *Ennius* ap. *Auct.* ad *Her.* 4, 2. Flentes, plorantes, lacrymantes, obtestantes. De discrimine inter *lacrymare* et *flere* v. h. v.: *plorare*, Gr. *κωκύειν*, in eo discrepat a *lacrymare*, quod illud cum ejulatione conjunctum est, nostr. *heulen und schreien;* hoc lacrymas emittere ob animi commotionem etiam laetam aliquam significat. V. *Doederl* 3, 153.] ℙ Regit aliquando accusativum, vi praepos. *ob* vel *propter*, quae subintelligitur. [*V. de hac constructione *Ruddim.* 2, 160.] *Ter. Eun.* 5, 1, 13. Num id lacrimat virgo? *Nep. Alc.* 6. Ut nemo tam ferus fuerit, quin ejus casum lacrymarit. *Stat. Th.* 9, 99. ne non moerentibus Argos Exsequiis lacrymandus eat. ℙ De plantis humore manantibus. *Venant. carm.* 3, 9, 18. Caudice desecto lacrimat sua gaudia palmes. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2,

7, 110.] V. LACRYMANS. ℙ Scribitur et *lacrumo*. V. LACRYMA. ℙ Part. *Lacrymans* V. s. l.

LACRYMOSE, adv. cum lacrymis. *Gell.* 10, 3. Dicere quippiam lacrymose atque miserantur. [*Vet. Schol. in Cic. Planc.* 31. (ed. *A. Maio*) Ut pro reis multo lacrymosius peroraret. *F.*]

LACRYMOSUS, a, um, adj. δακρυώδης, lacrymis manans, lacrymabilis. *Hor. Od.* 1, 8, 14. Lacrymosa Trojae Funera; et *ib.* 21, 13. Lacrymosum bellum. *Ov. Trist.* 5, 1, 35. carmen. *Id. Amor.* 1, 8, 111. lacrymosaque vino Lumina. *Id. Fast.* 2, 387. Jussa recusantes peragunt lacrymosa ministri. *Stat. Th.* 6, 164. Lacrymosus risus. *Hor. Sat.* 1, 5, 80. et *Ov. Met.* 10, 6. fumus, *h. e.* ex oculis lacrymas exprimens. Sic *Plin.* 19, 6, 32. Caepis omnibus odor lacrimosus; et *Lucil.* ap. *Non.* 3, 67. Flebile caepe simul, lacrymosaeque ordine thallae. ℙ De plantis humore manantibus. *Plin.* 17, 28, 47. Vitium radicibus aquam salsam affundi, si sint lacrymosae.

LACRYMŪLA, ae, f. δακρύδιον, parva lacryma. *Cic. Planc.* 31. Non modo lacrymulam, sed multas lacrymas et fletum videre potuisti. *Ter. Eun.* 1, 1, 22. Haec verba una mehercle falsa lacrymula, Quam oculos terendo misere, vix vi expresserit, Restinguet. *Catull.* 66, 16. parentum Frustrantur falsis gaudia lacrymulis.

LACT. V. LAC.

LACTA, ae, f. barbarum nomen est, quo casiae genus quoddam appellant, teste *Plin.* 12, 19, 43. Quod huc addunt ex *Tert. Pud.* 6. *med.* dubiae admodum lectionis est.

LACTĀNĔUS, a, um, adj. lactans. *Nutritores lactanei*, in quadam *Inscr.* incertae aetatis ap. *Maff. Mus. Ver.* p. 293. *n.* 1. et 2. sunt pueri lactentis educatores. *Lactaneus color* ap. *Theod. Prisc.* 4, 2. est idem ac lacteus.

LACTANS, antis, part. a *lacto*, θηλάζων, lac habens, aut praebens. *Gell.* 12, 1. *med.* Nam plerumque sine discrimine, quaecumque id temporis lactans est, adhiberi solet. Al. rectius leg *lactens. Seren. Samm.* 20. Ubera fecundo multum lactantia succo. Al. melius leg. *lactentia*. Et observant eruditi, passim haec duo confundi, ut et in illo *Ov. Met.* 6, 342. Uberaque ebiberant avidi lactantia nati. ℙ Item lac sugens. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Equis anniculis dandum hordeum, usque quo erunt lactantes. Al. rectius leg. *lactentes. Liv. Andron.* in *Tereo* ap. *Non.* 2, 654. Ego puerum interea ancillae subdam lactantem meae. Al. leg. *laetantem.* ℙ *Lactantia, um*, cibi ex lacte facti, ap. *Cels.* 2, 28. et 29. et *Apic.* 7, 11. Ap. *Cels.* quidam leg. *lactentia;* sed, teste *Targa*, omnes *Codd.* et primae editt. habent *lactantia.* ℙ *Lactantes anni* ap. *Auson. Idyll.* 4, 67. sunt anni pueritiae; nisi forte hic quoque *lactentes* reponendum est. ℙ *Lactantes metae* ap. *Mart.* sunt metae lactis: 1, 44. Rustica lactantes nec misit fiscina metas. ℙ *Lactans Deus*, qui se infundit segetibus, et eas facit lactescere. *Varro* ap. *Serv.* ad *G.* 1, 315., ubi *Serv.* discrimen addit inter *lactantem* et *lactentem*, quod illud lac praebentem; hoc, cui praebetur, significet. V. LACTURCIA. ℙ [*Est etiam part. frequent. *lacto*, i. q.] mulcens, inducens, illectans decipiendi causa. [*V. LACTO.] *Accius* ap *Non.* 1, 54. Frustrando lactans. *Cic. Tusc.* 4, 7. *f.* Malevolentia lactans alieno malo. Ita *Non.*, sed al. rectius aliter leg. [*V. quos laudat *Orell.* qui *lactans* exhibet.]

LACTANTIUS, L. Coelius (al. Caecilius) Lactantius Firmianus, patria Afer quibusdam fuisse videtur, aliis Italus ex Firmio, seu Firmo Piceni oppido. Ex Pagano Christianus factus, in Africa litteris operam dedit, praeceptore usus Arnobio: ubi cum valde profecisset, Nicomediam Bithyniae accitus fuit, ibique rhetoricam aliquandiu docuit. Deinde ad scribendum se contulit, pluraque emisit, quorum adhuc exstant multa. Floruit circa initium saeculi Christi IV. sub Diocletiano, et Constantino Impp., hujusque filium Crispum Caesarem jam senex in Gallia litteris erudiit. Omnium sui temporis, cunctorumque Christianorum scriptorum eloquentissimus habitus est, et magistrum ipsum suum elegantia, suavitate, ac puritate sermonis longe vicit: quod et ipsa ejus scripta ostendunt, propter quae merito Christianus Cicero est appellatus. *Hieron. ep.* 58. *n.* 10. Lactantius quasi quidam fluvius eloquentiae Tullianae, utinam tam nostra affirmare potuisset, quam facile aliena destruxit. ℙ Alius fuit *Lactantius Placidus.* V. LUTATIUS.

LACTĀRIS, e, adj. lac habens, lactens. Capra lactaris est, quae lac habet, et fetus lactat. *Marcell. Empir.* 23. *med.*

LACTĀRĬUS, a, um, adj. ad lac pertinens, ut Lactaria herba Latine est, quae tithymalus, Italice *lattajuola*, a succo lacteo, quem copiose continet, appellata. *Plin.* 26, 8, 39. ℙ *Lactarium opus*, cibus e lacte confectus, γαλάκτινον. *Lampr. Elag.* 32. Ut coenam exhiberet alia die de pomis, alia de dulciis, alia de opere lactario. ℙ *Lactarium* absolute idem significat. *Id. ib.* 27. Dulciarios, et lactarios tales habuit, ut quaecumque coci de diversis edulibus exhibuissent, vel structores, vel pomarii illi modo de dulciis, modo de lactariis exhiberent. ℙ *Lactarius, ii*, qui cibos e lacte confecit, aut vendit. V. *Lampr. l. c.* supra in §. 3. *Gloss. Philox.* Lactarius, γαλακτοπώλης. ℙ Est etiam *lactarius*, qui lac sugit. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Dandum bubus lupinum, et lactariis Medica, et cytisum. ℙ *Lactaria columna* ponitur Romae a *P. Vict.* in regione undecima, in foro olitorio, ad quam infantes lacte alendos deferebant. Eadem habet *Festus.* ℙ *Lactarius mons* vocabatur collis prope Stabias in Campania, ubi vaccae plurimae herbis salubribus saginatae optimum aegris lac praebant. *Cassiod. Variar.* 11, 10. Remedia Lactarii montis expetere.

*LACTĀTĬO, onis, f. i. q. lactatus, ap. *August. B. A.*

[LACTĀTUM, i, n. idem ac lactarium. *Isid. Orig.* 20, 3. Lactatum est potio ex lacte. *F.*]

LACTĀTUS, us, m. actus lactandi. *Plin.* 32, 2, 5. de muraenis: Sibilo a piscatoribus, tanquam serpentibus, evocari, et capi, pinguescere lactatu. *Hard.* rectius leg. *jactatu* ex MSS.

LACTE. V. LAC.

LACTENS, entis, part. a *lacteo: θηλάζων*, qui lac sugit. *Cic. Cat.* 3, 8. Romulus parvus, atque lactens, uberibus lupinis inhians. *Id. Leg.* 2, 12. Lactentes hostiae. *Liv.* 37, 3. Lactentibus rem divinam facere. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Porci lactentes; et *ib.* 11. agni. *Colum.* 10, 343. lactens catulus. *Ov. Fast.* 6, 137. Carpere dicuntur *(striges)* lactentia viscera rostris: sc. puerorum lactentes. ℙ Item lac habens. *Virg. G.* 1, 315. Frutia. ℙ Item lac habens. *Virg. G.* 1, 315. Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. *Ov. Fast.* 1, 351. sata vere novo teneris lactentia succis. *Plin.* 20, 7, 26. Lactuca lactens. ℙ Item ex lacte confectus. *Cels.* 2, 28. Facile intus corrumpuntur omne pistorium opus, lac, mel, itemque lactentia; et *ib* 29. Alvum movent mel crudum, lac, lactentia omnia, mulsum, vinum dulce. ℙ Translate *lactens annus*, dicitur vernum tempus, ab *Ov. Met.* 15, 201. Cum tener et lactens, puerique simillimus aevo Vere novo est. ℙ V. Alia in LACTANS.

LACTĔO, es, n. 2. lactens fio, γαλακτιάω. *Pall.* 3, 26. Verno tempore, cum lactent novella virentia. V. similem *Colum.* locum in LACTO. ℙ Item lac sugo. *Vet. Schol.* ad *Pers.* 3, 17. Aut dormi, aut lacte. V. LALLO. ℙ Part. *Lacteus* V. in v. praec.

LACTĔŌLUS, a, um, adj. dimin. a *lacteus*, candidulus. *Catull.* 55, 17. Num te lacteolae tenent puellae? Alii leg. *lacteolae papillae. Auson. ep.* 7. Viscus lacteolum, *h. e.* caro candida testae marinae inclusa. *Lacteolos agnos*, dixit *Prud.* περὶ στεφ. 11, 245. *h. e.* lactantes. *Id. ib.* 3, 161. Emicat inde columba nive candidior; Spiritus hic erat Eulaliae Lacteolus, celer, innocens.

LACTES, ium, f. plur. tenuiora intestina in animalibus, in quae primo cibus e ventriculo illabitur, lacteo pingui obducta, mollia, esui teneriora et delicatiora: dicta vel a lacteo colore, vel quia lactis instar suavia sunt, vel quia in his cibus in lacteum humorem vertitur. *Plin.* quidem 11, 37, 79. in homine tantum ponit, et in ove: sed de aliis quoque animalibus dici, mox patebit. Verba ejus sunt: Ab hoc ventriculo lactes in homine, et ove, per quas labitur cibus: in ceteris hillae: a quibus capaciora intestina ad alvum, etc. *Prisc.* 6, 686. Hae lactes partes sunt intestinorum, a Graeco γαλακτίδες dictae: et servaverunt apud nos quoque idem genus: cujus singulare *haec lactis* est. Titinius in Ferentinati: *Cerebellum, lactis agnina.* Pomponius in Lare familiari: *Oro te, Basse, per lactes tuas.* Hactenus ille. *Pers.* 2, 30. qua tu mercede Deorum Emeris auriculas? pulmone et lactibus unctis? *Pl. Curc.* 2, 3, 40. Ita cibi vacivitate venio laxis lactibus. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 2, 1. p. 417.] ℙ *Alligare canem fugitivam agninis lactibus*, ap. *eund. Ps.* 1, 3, 85. proverbium est de levi inutilique remedio ad magnum malum. **Gloss. Lat. Gr.* Lactes, λοβοὶ τῶν σπλάγχνων, λεπτὰ ἔντερα, τῶν ἐρίφων. *B. A.*

LACTESCO, is, n. 3. γαλακτόομαι, in lac convertor, lac fio. *Cic. N. D.* 2, 51. In iis animantibus, quae lacte aluntur, omnis fere cibus matrum lactescere incipit. ℙ Item lactens fio. *Plin.* 11, 41, 96. Asinae praegnantes continuo lactescunt.

LACTĔUS, a, um, adj. γαλακτικὸς, ad lac pertinens, e lacte confectus. *Lucr.* 1, 258. et *Ov. Met.* 15, 79. candens lacteus humor Uberibus manat distentis. *Virg. G.* 2, 525. ubera vaccae Lactea demittunt, *h. e.* lacte plena. ℙ Item lacteus. *Mart.* 3, 58. Cingunt serenum lactei focum vernae; et *ib.* 47. Nondumque victa lacteus faba porcus. ℙ Item lactis colorem referens. *Virg. A.* 8, 660. lactea colla; et *ib.* 10, 137. cervix. *Mart.* 8, 45. hanc lucem lactea gemma notet. ℙ *Orbis lacteus, via lacteu*, est veluti fascia in coelo, in meridiem porrecta, candidior ceteris partibus: ob id ita nuncupata: de qua *Ov. Met.* 1, 168. Est via sublimis, coelo manifesta sereno, Lactea nomen habet, candore notabilis ipso. Hac iter est Superis ad magni tecta Tonantis. *Cic. Somn. Scip.* 3. *f.* Splendidissimo candore iter flammas circus elucens, quem vos, ut a Grajis accepistis, orbem lacteum nuncupatis. V. quae in hunc locum adnotavit *Macr. Somn. Scip.* 1, 15., ubi de causis ejus candoris plura disserit. Graeci vocant γαλαξίαν κύκλον, Itali *via lattea*, et *galassia.* [*Nos. *Milchstrasse.*]

[LACTICĪNA, orum, n. plur. γαλάκτινα, cibi ex lacte, et ovo. *Gloss. Phil.* Lacticina, ὠόγαλα, ab ὠόν, ovum, et γάλα, lac. *F.*]

*LACTICĪNĬUM, i, n. ὠόγαλα, cibus ex lacte. *Apic.* 7, 11. *B. A.*

LACTĬCOLOR, oris, adj. lactei coloris. *Auson. ep.* 7, 54. Aut cunctis pariter versibus oblinat Fulvam lacticolor spongia sepiam. *Lacticolorem* vocat, quia mos erat spongias arte candidas facere, e mollissimis recentes per aestatem salis spuma tingendo, et ad lunam ac pruinas sternendo, ut *Plin.* docet 31, 11, 47.

[LACTĬCŪLĀRĬUS et Lacticulosus, a, um, adj. modo remotus ab ubere. *Gloss. Phil.* Lacticularius, lacticulosus, λιπογάλακτος. *F.*]

[LACTĬDIĀCUS, a, um, adj. qui calcibus percutit: a λακτίζω, calce ferio. *Gloss. Phil.* Lactidiaci, λελακτισμένοι. *F.*]

*LACTĬDĬO, as, a. 1. lapsae Latinitatis verbum e Graeco λακτίζειν, calcibus petere, ap. *Cornutum Persii Scholiasten*, laudante *Gronov. Obs.* 4, 13. p. 210. Inde est, quod lactidiatum dicimus, qui male sit calce percussus. *B. A.*

LACTĬFER, a, um, adj. lac ferens. *Inscr.* ap. *Mur.* 70, 6. Silvano Sancto Patri et custodi pecudifero, lactifero, gladifero, etc.

LACTĪLAGO, inis, f. herba eadem, quae chamaedaphne: a jucundo sapore, ceu lactis, appellata. *Appul. Herb.* 27.

[LACTĪLLA, ae, f. dimin. lacteae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 616. *n.* 134. Atilia M. F. Lactilla. *F.*]

LACTĪNĔUS, a, um, adj. lacticolor, lacteus. *Venant. carm.* 8, 1, 27. Regia lactineo commutans pallia cultu.

LACTĪTO, as, a. 1. frequent. a *lacto*, lac praebeo. *Mart.* 7, 102. Cur sit ager sterilis, cur uxor lactitet, edam.

LACTO, as, avi, atum, a. 1. θηλάζω, lac praebeo. V. LACTANS. ℙ Item lac sugo. *Colum.* 7, 9. *med.* Suibus leguminum facienda est potestas: et utique vere, dum adhuc lactant. Al. rectius leg. *lactent*, et conjungunt cum sequentibus, *viridia pabula*, [*h. e. mentre sono per anche latticinose le verdi pasture.* V. LACTEO. *F.*] *Auson. Epitaph.* 32. Infans lactavit, pubes et virgo adolevit.

[*LACTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. v. *lacio*, (quod trahere, allicere significat,) blanditiis trahere, spe, promissis allicere, mulcere, inducere, et frustrari, decipere. *Ter. Andr.* 5, 4, 7. Adolescentulos imperitos rerum in fraudem illicis: Sollicitando et pollicitando eorum animos lactas; et 4, 1, 23. nonne tibi satis esse hoc visum solidum est, gaudium, Nisi me lactasses amantem, et falsa spe produceres? *Pl. Cist.* 2, 1, 9. Ita me amor lassum animi ludificat, fugat, raptat, retinet, lactat. *Accius* ap. *Non.* 1, 54. Dictis lenibus lactare aliquem. *Id. ib.* Frustrando lactare. *Varr. ib.* Aviditatem speribus lactet suis. Huc pertinet illud *Lucr.* 5, 1067. Aut ubi eos lactant pedibus, morsuque petentes. Est qui leg. *jactant.* ℙ Part. *Lactans* V. s. l.]

*LACTODŪRUM, i, n. opp. Britanniae. *Anton. Itin. Cellario* est *Bedford. B. A.*

*LACTŌRA, ae, f. opp. Galliae Aquitanicae, hodie *Leictoure* vel *Lectoure. Tab. Peut.* ℙ *Lactura* audit *Ant. Itin. B. A.*

[LACTORĀTENSIS, e, adj. ad Lactoram pertineus. *Inscr.* ap. *Grut.* 30, 1. Pro salute Imp. M. Antonii Gordiani P. F. Aug. et Sabinae Tranquillinae Aug., totiusque domus divinae, proque statu civitatis Lactoratensium ordo Lact. etc. *F.*]

*LACTORĀTES, ium, dicti sunt incolae et *civitas Lactoratium* ipsa *Lactora* in *Not. Gall. B. A.*

LACTŌRIS, f. herba est oleae folio, sed minore, et flore luteo, intus plena lactis, quod gustatum vomitiones concitat. *Plin.* 24, 18, 104. ℙ **Lacteris* est *Appul. de herb.* 111. ubi al. leg. *lathoris*, vel *lateris*, vel *laceris. B. A.*

[LACTŌSUS, a, um, adj. id. ac lacteus. *Gloss Phil.* Lactosus, γαλακτώδης. *F.*]

LACTŪCA, ae, f. θρίδαξ, herba, cujus tria genera Graeci fecere: unum lati caulis, adeo ut, ostiola olitoria ex his factitari, prodiderint. Folium his paulo majus herbaceo, et angustissimum, ut alibi consumpto incremento. Alterum rotundi caulis: tertium sessile, quod Laconicon vocant. Alii colore, et tempore satus genera discrevere. Esse enim nigras, quarum semen mense Januario seratur: albas, quarum Martio: rubentes, quarum Aprili. Diligentiores plura genera faciunt, purpureas, crispas, Cappadocas, Graecas. In Italia olim illa solum nota erat, quae meconis vocatur, a copia lactis soporiferi: unde et *lactuca* nomen inditum. Est autem natura omnibus refrigeratrix, et ideo aestate gratae stomacho fastidium auferunt, cibique appetentiam faciunt. Haec ex *Plin.* 19, 8,

38., ubi alia plura de his. V. etiam, si lubet, *Colum.* 10, 79. et 11, 3. *med.* et *Pall.* 2, 14. etc. *Cels.* 2, 32. Lactuca, maximeque aestiva, cujus cauliculus jam lacte repletus est, somno apta est. *Mart.* 13, 14. Claudere quae coenas lactuca solebat avorum, Dic mihi cur nostras inchoat illa dapes? *Virg. Mor.* 76. Grataque nobilium requies lactuca ciborum, *h. e.* finis coenae. *Mart.* 11, 53. Prima tibi dabitur ventri lactuca movendo Utilis. *Id.* 10, 48. Lactuca sedens, *h. e.* sessilis. ℙ *Similem habent labra lactucam*, proverb. de quo V. LABRUM. ℙ Alia est quae *Lactuca marina* dicitur, Graece *τιθύμαλος*. *Cels.* 5, 7. Lac lactucae marinae, quae *τιθύμαλος* a Graecis nominatur, exedit. *Colum.* 6, 15. Item si vomer crus sauciavit, marina lactuca, quam Graeci *τιθύμαλον* vocant, admixto sale, imponitur.

LACTUCĀRIUS, ii, m. qui lactucas emit, aut vendit. Agnoscitur ut Latinum a *Diom.* 1, 313.

LACTŪCINUS. Lactucini cognominati sunt Romae quidam in Valeria familia, a studio colendae lactucae. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 3.

LACTŪCOSUS, a, um, adj. lactucis abundans. Ponitur ut Latinum a *Diomed.* 1, 316.

LACTŪCŬLA, ae, f. *θριδακίνις*, parva lactuca. *Colum.* 10, 111. teneris frondens lactucula fibris. *Pall.* 1, 30. Lactuculas serere. *Suet. Aug.* 77. Lactuculae thyrsum pro potione sumebat.

LACTURCIA, ae, f. Dea lactescentium frumentorum, ap. Latinos. *August. C. D.* 4, 8., ubi al. leg. ex MSS. *Deum Lacturnum.* V. LACTANS.

LACTURNUS. V. v. praec.

[LĂCŪLĀTUS, a, um, adj. *Isid. Orig.* 19, 22. Laculata vestis est, quae lacus quadratos quosdam cum pictura habet intextos, aut additos acu, *h. e.* clavis intexta. V. CLAVATUS et MAPPA. *F.*]

LĂCŪNA, ae, f. *τέλμα, τέναγος*, collectio aquae, et fossa, in qua aqua collecta stare consuevit. *Festus:* Lacuna aquae collectio: a lacu derivatur. *Lucr.* 6, 551. ubi in magnas aquae, vastasque lacunas Gleba vetustate e terra provolvitur ingens. *Virg. G.* 1, 117. cavae tepido sudant humore lacunae. *Pall.* 1, 17. Lacunas cisternarum sarcire. *Stat. Silv.* 4, 3, 54. Hi siccant bibulas manu lacunas. *Mart.* 4, 4. Quod siccae redolet palus lacunae. ℙ *Salsas lacunas*, dixit *Lucr.* aquas maris, 3, 1045. et 5, 792., eodemque sensu *Auct. ad Her.* 4, 10. Neptunias lacunas. ℙ Pro quacumque fossa. *Cic. Arat.* 431. caecas lustravit luce lacunas, E quibus ingenti exsistit cum corpore prae se Scorpius, etc. *Lucr.* 1, 115. Aut tenebras Orci visat, vastasque lacunas. ℙ Et pro quacumque cavitate. *Vitr.* 7, 1. *med.* Pavimenta testacea sunt diligenter exigenda, ut non habeant lacunas, nec exstantes tumulos. *Varr. R. R.* 2, 7. Cum supercilia cana, et sub ea lacunae, dicunt, eum equum habere annos sedecim; et *ib.* 1, 29. Qua aratrum vomere lacunam facit, sulcus vocatur. *Mart.* 8, 59. de lusco. Lippa sub attrita fronte lacuna patet. *Lact. Op. D.* 10. Labrum superius sub ipsa medietate narium lacuna quadam levi, quasi valle, signavit Deus. *Appul. Flor.* 15. Cervix succi plena, malae uberes, genae teretes, ac medio mento lacuna. ℙ Dicitur et de loco vacuo, in quo quippiam deest. Hinc translate *lacunam explere*, est damnum sarcire. *Cic. Verr.* 2, 2, 55. Illi censores fecerunt idem, quod in nostra republ. solent ii, qui per largitionem magistratus adepti sunt: dederunt operam, ut ita potestatem gererent, ut illam lacunam rei familiaris explerent. Sic *Varr. R. R.* 2, 1. *f.* Est, qui expleas duplicem istam lacunam, *h. e.* haec duo, quae desunt, et pro his alia reponas. *Gell.* 1, 3. *med.* Minima illa labes, et quasi lacuna famae imminentis, partarum amico utilitatum ratione solidatur. (Al. leg. *munimentis* pro *imminentis*, et v. *ratione* omittunt,) *h. e.* quasi vacuum honestate locum: vel interruptae bonae existimationis intervallum, quasique fractura. *Cic. Att.* 12, 6. Vide, quaeso, ne qua lacuna sit in auro, *h. e.* ne quod detrimentum, ne quid minus probum in auro sit: translatione, inquit *Manut.*, ducta a fundis, quos lacunae deteriores faciunt. ℙ Pro lagena. V. LAGENA.

LĂCŪNAR, āris, n. *σανίδωμα, φάτνωμα*, interstitium tignorum in coelo cubiculi, seu alterius aedium membri, quod cameratum non sit: ex eo dictum, quia inter tignum et tignum veluti lacuna est: item ipsum coelum seu tabulatum, sive contignatione constet, sive tabulis suffixis, et inter plana intervalla cavitates seu lacus habentibus, sive etiam aequato opere coagmentatis. Hujusmodi lacunaria, quae et *laquearia* dicuntur, picturis, aliisque ornamentis apud ditiores, ut hodieque fit, expoliri solebant. *Vitr.* 7, 2. *extr.* Camerarum dispositiones in conclavibus expediantur, nisi lacunaribus ea fuerint ornata. *Hor. Od.* 2, 18, 1. Non ebur, neque aureum Mea renidet in domo lacunar. *Cic. Tusc.* 5, 21. Gladium e lacunari, seta equina aptum, demitti jussit, ut impenderet illius beati cervicibus. V. LAQUEAR. ℙ *Spectare lacunar* proverbiali locutione de eo dicitur, qui alias res tum maxime agit, cum sua res agitur, et omni attentione opus est. *Juven.* 1, 56. doctus spectare lacunar, Doctus et ad calicem vigilanti stertere naso. V. DORMIO. ℙ In genit. plur. *lacunariorum* pro *lacunarium* habet *Vitr.* 4, 3. et 6, 4. et in dativo *lacunaribus* 7, 2. *extr.* et *lacunariis* 5, 2. et 6, 5. et 10.

LĂCŪNĀRĬUM, ii, n. idem quod lacunar. *Vitr.* 4, 3. Impedita est distributio in opere triglyphorum, et lacunariorum.

LĂCŪNĀRĬUS, ii, m. qui lacunas fodit *Firm. Math.* 8, 21. *Gloss. Philox.* Lacunarius, *λακκοποιός*.

LĂCŪNĀTUS, a, um, adj. ad lacunae formam depressus. *Plin.* 15, 10, 9. Intus exiles nucleos lacunatis includit toris.

LĂCŪNO, as, avi, atum, a. 1. *σανιδόω*, lacunaris similitudinem alicui rei induco. *Ov. Met.* 8, 561. Pumice multicavo, nec levibus atria tophis Structa subit: molli tellus erat humida musco: Summa lacunabant alterno murice conchae.

LĂCŪNOSUS, a, um, adj. lacunis plenus, inaequalis. *Cic. N. D.* 2, 18. Quid pulcrius ea figura, quae sola omnes alias figuras complexa continet, quaeque nihil asperitatis habere, nihil offensionis potest, nihil incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum? *Appul. Met.* 1. Avia, et lacunosa convallis; et *ib.* 9. Via lacunosis incilibus voraginosa. Adde *Vitr.* 8, 6. *f.*

LĂCUS, us, m. *δεξαμένη, λίμνη*, locus profundus cum aquis perpetuis ibidem natis, unde rivi, et flumina oriuntur: a *λάκκος*, vel *λάκος*, fossa. Differt a *stagno*, quod hoc temporalem habet aquam stagnantem, quae plerumque hieme colligi solet, aestate siccari: sed *lacus* aqua perpetua et perennis est. *Cic. Verr.* 2, 5, 72. Deae, quae illos Ennenses lacus, lucosque colitis. *Id. Agr.* 3, 2. Agros, aedificia, lacus, stagna. ℙ *Varr. L. L.* 4, 5. lacum definit, lacunam magnam, ubi aqua contineri potest. Hinc *lacus* Romae fuerunt capaces alvei, in quibus aquae recipiebantur ex aquaeductibus in usum publicum, jumentorum potui, lotionibus, exstinguendis incendiis, et fortasse etiam usibus fullonum, coriariorum, aliorumque opificum, etc. *Frontin. Aquaed.* 3. Ponam quot castella publica privataque sint, et ex his quantum publicis operibus, quantum muneribus, quantum lacubus. *Liv.* de his intelligendus, 39, 44. ubi lacus lapide sternendos memorat. Sic *Horatii* illud huc pertinet *Sat.* 1, 4, 36. Et quodcumque semel chartis illeverit, omnes Gestiet a furno redeuntes scire, lacuque, Et pueros, et anus. Plurimos in Urbe fuisse hujusmodi lacus constat ex *Frontin. Aquaed.* 78., ubi summam eorum colligit ad DXCI. *Plin.* vero 36, 15, 24. *n.* 9. DCC. enumerat ab Agrippa factos. Itaque saepissime eorum meminit *P. Vict. de reg. Urb. R.* ℙ Quod *Pl. Curc.* 4, 1, 16. enumerans varia loca urbis Romae, in quibus varia hominum genera agitare solent: confidentes ait, garrulosque, et malevolos *supra lacum* solere consistere; varie a variis is locus designatur, cum alii lacum Curtium intelligant, alii lacum Juturnae, nam utrumque ponit *P. Pictor* in regione Urbis octava, quae et *Forum Romanum* appellatur. ℙ *Siccus lacus*, proverb. de re nullius usus, aut pretii. *Prop.* 2, 11, 11. At dum demissis supplex cervicibus ibam, Dicebar sicco vilior esse lacu. Hic quidam interpretantur *lacum sine aqua*, ideoque etiam *sine pisce*, ex *eod. ib.* 12, 34. Aridus et sicco gurgite piscis erit: *Vulpius* vero *vas vinarium epotum, vacuumque.* ℙ Translate dicitur de vase amplo, in quo mustum prelo, vel pedibus expressum recipitur. *Ov. Fast.* 4, 888. Praemia, de lacubus proxima musta tuis. *Cic. Brut.* 83. *f.* Sic ego istis consuerim et novam istam, quasi mustum de lacu, fervidam rationem fugiendam. [Ita legit *Schütz.* at *Schneidero* placet *quasi musteam de lacu, ac*, etc. [**Orell.* exhibet: *quasi de musto ac lacu fervidam orationem fugiendam:* haec notans, esse videndum etiam atque etiam, ne hoc proverbium quasi fuerit Latinorum: *de musto ac lacu.*] *Cato R. R.* 25. Vinaceos conculcato in dolia picata, vel in lacum vinarium picatum. *Colum.* 12, 18. Aptandi sunt lacus vinarii, et torcula. *F.*] ℙ Item de musti quantitate, quae una pressura pedibus aut torculari exprimitur. *Plin.* 18, 31, 74. Pressura una culeos viginti implere debet. Ad totidem culeos et lacus viginti jugeribus unum sufficit torculum. ℙ Item de vase, in quo amurca recipitur, in olei confectione. *Colum.* 12, 50 *med.* ℙ Item dicitur de conceptabulo aquae fabrorum, in quam metallum candens demergunt. *Virg. G.* 4, 173. alii stridentia tingunt Aera lacu. ℙ Item de loco, ubi calx rutro subigitur maceraturque. *Vitr.* 7, 2. ℙ Item de loco, quo distinguitur granarium ad legumina separanda. *Colum.* 1, 6. Sed et lacubus distinguuntur granaria, ut separatim quaeque legumina ponantur. ℙ Item de tignorum, sive trabium interstitio, ut idem sit ac lacunar. *Lucil.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 730. resultant aedesque lacusque. ℙ *Lacus leonum* ap. *Prud. Cath.* 4, 65. locus est depressus, et septus, in quo custodiuntur leones, vivarium. ℙ Etiam *lacus, i*, m. dicitur. *Vet. Poeta* in *Anthol. Lat. T.* 2. p. 359. *Burm.* Fundit at October vina Falerna lacis. Alii rectius leg. *Funditat October vina Falerna lacu*, vel *lacus:* ita ut *October lacus* dicatur, quomodo *October equus* ap. *Festum.*

LĂCUSCŬLUS, i, m. parvus lacus. *Colum.* 4, 8. Hiemalis aqua, quae ex pluviis consistit in lacusculis ablaqueationis. ℙ De loculis in tabulato, ubi reponuntur olivae. *Id.* 12, 50. Quia interdum immodica multitudo baccae torcularium vincit laborem, esse oportet pensile horreum, et habere lacusculos tam multos, quam postulabit modus olivae, ut separetur, et seorsum reponatur uniuscujusque diei coactura.

LĂCŪTURRIS, e, adj. cognomen caulis, de quo *Plin* 19, 8, 41. *n.* 3. Nuper subiere lacuturres *(caules)*, ex convalle Aricina, ubi quondam fuit lacus, turrisque, quae remanet: capite praegrandes, folio innumeri, alii in orbem porrecti, alii in latitudinem torosi. De iisdem loquitur *Colum.* 10, 137. Quae *(cymata)* duri praebent cymosa stirpe Sabelli, Et Turris lacus, et pomosi Tiburis arva. Alii leg. *Turis*, alii *Turni.*

*LACYDES, *Λακύδης*, academicus, discipulus Arcesilae, magister Evandri. *Cic. Acad.* 4, 6. et *Tusc.* 5, 37. Hunc tradit *Plin.* 10, 22. tantopere ab ansere quodam fuisse adamatum, ut ei perpetuo comes adhaeserit, nusquam ab eo, non in publico, non in balneis, non noctu, non interdiu digressus. *B. A.*

*LACYDON, onis, portus Galliae Narbonensis, prope Massiliam. *Mela* 2, 5. *B. A.*

LĀDA, ae, f. *λήδον*, herba in Cypro ex cisti, vel cisthi generibus, longioribus foliis, et nigrioribus, quae verno tempore pingue quiddam roscidum contrahunt, quod caprarum barbis adhaerescit, indeque depexum colatur, cogiturque in offas, et ladanum appellatur. *Plin.* 26, 8, 50., ubi *Hard.* ex MSS. *ledon* pro *lada* reponit.

LĀDANUM, i, n. *λήδανον*, pingue illud roscidum, de quo dictum est in v. praec. *Plin.* 26, 8, 30. et 12, 17, 37.

LĀDAS, ae, m. *Λάδας*, Alexandri Macedonis cursor, qui traditur fuisse tanta pedum velocitate, ut vestigia ejus in arena non apparerent. Quo nomine statuam meruit apud Argos in templo Veneris, quam *τιχοφόρον* cognominabant. Hinc *Mart.* 10, 100. Habeas licebit alterum pedem Ladae, Inepte frustra crure ligneo curres. Adde 2, 86., *Catull.* 55, 25., *Juven.* 13, 97., *Auct. ad Her.* 4, 3. et *Sen. ep.* 85.

*LADE, es, f. *Λάδη*, insula Ioniae vicina, prope Miletum. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

[LADĪCUS, i, m. cogn. Jovis, qui ita est appellatus a *monte Ladico*, nunc *los Codos de Ladoco*, ad flumen Bibrium in Gallaecia. *Inscr.* ap. *Grut.* 1065, 1. Jovi Ladico M. Ulpius Aug. Lib. Gracilis ex voto. *F.*]

LĀDON, onis, m. *Λάδων*, fluv. Peloponnesi, qui per Arcadiam in Alpheum influit. *Ov. Met.* 1, 702. arenosi placidum Ladonis ad amnem. ℙ In Fabulis dicitur fuisse pater Daphnes. *Serv.* ad *Ecl.* 3, 63. et ad *A.* 2, 513., quamquam alii Peneum dicunt. *Id.* ad *A.* 3, 91. ℙ Est etiam nomen canis Actaeonis. *Ov. Met.* 3, 216.

*LAEANA, Arabiae oppidum, dictum et Aelana. *Plin.* 6, 28. ℙ Hinc

*LAEANTĪCUS, a, um, adj. ad Laeanam spectans, Aelaniticus. *Plin. ib.* Laeanticus sinus. V. AELANA. *B. A.*

[LAEBACTES, ium, m. plur. incolae pagi in agro urbis Belluni, qui olim Laebactum, nunc *Pieve di Lavazzo* dicitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 237, 6. et *Fabrett.* p. 684. *n.* 80. In honorem *Neronis* Claudii Caesaris Augusti Germanici Sex. Paeticius Q. F. Tertius, et C. Paeticius Sex. F. Firmus horilogium cum sedibus paganis Laebactibus dederunt. *F.*]

[LAECĀ, ae, m. scortator, est cogn. R., fortasse a *λαικάζω*, scortor, hinc *λαικάστρια*, meretrix, quae scilicet pudicitiam suam publicat; *λαϊκὸς* enim est popularis. *Sall Cat.* 17. M. Porcius Laeca; et *nummus* ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5 p. 286. P. Porcius Laeca. *F.*]

LAEDO, is, si, sum, a. 3. *βλάπτω*, aliquid mali alicui infero, violo, noceo. Volunt esse per metathesim a *δηλέω*, quod idem significat. *Tac. Agr.* 42. Proprium humani ingenii est, odisse quem laeseris. *Τρώμη. Pl. Curc.* 4, 3, 9. Lora laedunt brachia. *Ov. Fast.* 6, 150. Frondes laedit hiems. *Id. Her.* 4, 21. teneros laedunt juga prima juvencos. *Id. Met.* 4, 601. Laedere aliquem vulnere. *Phaedr.* 4, 7. dente. *Virg. G.* 2, 301. ferro retuso plantas; et *ib.* 220. rubigine ferrum. *Ov. Met.* 13, 926. herbas morsu laesere juvencae. *Plin.* 27, 11, 71. Grana lathyridis stomachum laedunt. *Hor. Ep.* 1, 17, 7. si te pulvis, strepitusque rotarum, Si laedet caupona, Ferentinum ire jubebo; et *ib.* 2, 38. Quae laedunt oculum, festinas demere: si quid Est animum? differs curandi tempus in annum? *Virg. Ecl.* 10, 48. ah, ne te frigora laedant! et *ib.* 9, 64. Cantantes licet usque (minus via laedet) eamus; et *A.* 7, 809. per summa volaret Gramina, nec teneras cursu laesisset aristas. *Plin.* 21, 10, 31. Thymum laeditur imbribus, amittitque florem; et 37, 5, 18. Smaragdi sole laeduntur; et 13, 15, 30. Mensae splendescunt manu sic-

ca fricatae, nec a vinis laeduntur, *h. e.* si vino perfundantur, nihil gratiae amittunt. *Paul. Dig.* 9, 2, 30. *f.* Si ignis alienam segetem, vel vineam laeserit. ℙ Pro allidere, affligere. *Lucr.* 5, 999. turbida ponti Aequora laedebant naves ad saxa virosque. ℙ Illa sunt urbana, et elegantia, *Ter. Ad.* 5, 4, 10. Clemens, placidus: nulli laedere os, arridere omnibus, *h. e.* in faciem nemini male dicere. *Suet. Caes.* 49. Laedere famam alicujus gravi opprobrio. *Metell.* ad *Cic. Fam* 5, 1. ludibrio aliquem. *Quint.* 7, 2. *med.* infamia. *Hor. Sat.* 2, 1, 21. tristi versu. *Pl. Capt.* 2, 2, 53. dicto aut facto. *Lucan.* 7, 848. superos crimine. *Ov. Pont.* 3, 9, 25. animum lento curarum frigore. *Cic. Rosc. Am.* 38. *med.* fidem. *Mart. Dig.* 48, 2, 3. majestatem publicam. ℙ Speciatim *laedere* dicitur testis, qui contra reum dicit. *Cic. Caec.* 10. Cum ita vehemens acerque venisset, ut non modo Caecinam perjurio suo laederet, sed etiam mihi videretur irasci. *Id. Or.* 2, 70. *med.* Cum laesisset testis Silus Pisonem, quod se in eum audisse dixisset. Adde *ib.* 74. et *Quint.* 6, 3. *med.* ℙ Vete res *laedere* res rapere dicebant, etiam si rapinae nullum crimen exsisteret: similiter *satisfacere* reddere. *Serv.* ad *A.* 10, 14. ℙ Absolute pro inreddere. *Serv.* ad *A.* 10, 14. ℙ Absolute pro injuriam facere, *Nep. Att.* 10. Nullas inimicitias gessit, quod neque laedebat quemquam, neque, etc. ℙ Et pro dictis pungere, maledicere. *Sall. Jug.* 86. Marius antea infestus nobilitati, tum vero multus atque ferox instare, singulos modo, modo universos laedere. ℙ [*Laedere* saepe idem est, quod *ludibrio habere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 151. Haud aeque laesura ducem, cui falsa canebat, Quam tripodes, Phoebique fidem. ℙ De discrimine inter *laedere*, *violare* et *offendere Doederl.* 3, 139. haec habet: *laedere* spectat objectum, in quo adhuc aliquid est, quod perdi possit; *violare* pertinet ad id, quod injuria affici nefas est; *offendere* nonnisi ad mentem et animum referendum.] ℙ Part. *Laedens* ap. *Ov. Rem. Am.* 293. laedentia pectus Vincula qui rupit. *Laesurus* ap. *eund. ib.* 90. Et tua laesuro subtrahe colla jugo. ℙ [*Confunduntur *laedere* et *ludere. Cort.* ad *Lucan.* 5, 151. *Burm.* ad *Quint. Inst.* 6, 3. p. 535.]

LAELAPS, ăpis, m. *λαῖλαψ*, canis nomen, quod signat procellam, aut turbinem. *Ov. Met.* 7, 772. et *ib.* 3, 211. altero hoc loco inter canes Actaeonis enumerans: priore ita appellans canem Cephali, qui cum vulpem feram, infestamque incolis persequeretur, una cum ipsa in lapidem versus est.

*LAELĬA, ae, f. mater uxoris L. Crassi, cujus sermo patris sui elegantia tinctus erat, ut ait *Cic. Brut.* 58. ℙ Item virgo Vestalis, cujus meminit *Tac. A.* 15, 22. *B. A.*

LAELĬĀNUS, a, um, adj. ad Laelium pertinens: ut Laelianae naves, ap. *Caes. B. C.* 3, 100. *h. e.* quibus D. Laelius imperabat.

*LAELĬUS, i, m. C. Scipioni Africano familiarissimus, orator insignis, Romanis *Sophos* vel *Sapiens* appellatus. Consul semel fuit, et quidem cum repulsa A. DCXIII. *Hor. Sat.* 2, 1, 72. Mitis sapientia Laeli. *Lucil.* ap. *Cic. de Fin.* 2, 8. In quo Laeliu' clamores Sophos ille solebat Edere. *Cic.* pro *Mur.* 31. *Id. Brut.* 21. de *Off.* 1, 30. 2, 11. 3, 4. de *Amic.* (qui et *Laelius* inscriptus liber est) 1. et 2. *Tusc.* 5, 19. et alibi pluries. Adde *Liv.* 30. passim et *Quint.* 8, 6. ℙ Decimus Laelius, orator. V. *Burm.* ad *Quint.* 10, 1. ℙ Laelius Archelaus, Grammaticus insignis, memoratur a *Suet. de Ill. Gramm. B. A.*

LAENĀ, ae, f. *χλαῖνα*, genus vestis, quae aliis superinduitur; a voce Graeca allata, quam ducunt a *χλαίνω*, calefacio: tametsi sunt apud *Fest.* qui Tuscae originis esse arbitrantur. Certe non est audiendus *Varro*, qui *L. L.* 4, 30. dictam putat, quod de *lana* multa, quia duarum togarum instar erat. Multiplex ejus fuit usus. Legimus enim, a sacerdotibus in sacrificio adhibitam fuisse, apud *Cic. Brut.* 14. (V. v. sq.) eaque usos flamines, a flaminicis suis texta (sic enim oportebat) etiam *Serv.* ad *A.* 4, 262. tradit. Item a regibus et principibus viris, ut ex *Virg. ib.* et *Sil.* 15, 424. colligitur. Item a ditioribus, et denique a vulgo. *Pers.* 1, 30. ecce inter pocula quaerunt Romulidae saturi, quid dia poemata narrent. Hic aliquis, cui circum humeros hyacinthina laena est, etc. *Juven.* 5, 130. plurima sunt, quae Non audent homines pertusa dicere laena. Ex loco *Persii* colligimus, domesticam quoque et coenatoriam vestem fuisse: quod confirmatur illo *Mart.* de lusco furante in convivio, 8, 59. Et tectus laenis saepe duabus abit. ℙ Etiam militare vestimentum fuisse, docet *Non.* 14, 26., sed non probat. ℙ Praecipua ejus utilitas, postquam passim adhiberi coepta est, frigori arcendo: unde ex crassiore panno (quare et *duplex* dicitur a *Serv. l. c.* et *Festo*) et villosa fuit. *Mart.* 14, 136. cui titulus *Laena:* Tempore brumali non multum laevia prosunt: Calfaciunt villi pallia vestra mei. Hinc Graecum proverb. *ἐν θέρει τὴν χλαῖναν καταιρίβεις:* de eo, qui rebus necessariis in tempore uti nescit. ℙ Propria fuit virorum, ut ricinium mulierum, teste *Varr. l. c.* ℙ Formam fuisse putant similem lacernae, aut pallio, aut chlamydi, apertam scilicet et toga breviorem: aptam proinde, quae superinduceretur tunicae, et aliquando etiam togae, fibula ad humeros, aut collum adstringente. Plura V. ap. *Ferrar.* et alia *in T. VI. Antiquitat. R. Graevii.*

LAENAS, atis, m. et f. In Popilia gente Romana, familia fuit cognomine *Laenas*, inde ducto, ut fertur, quod cum M. Popilius consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum laena faceret, quod erat flamen Carmentalis, plebis contra patres seditione nunciata, ut erat laena amictus, ita venit in concionem, seditionemque cum auctoritate, tum oratione sedavit. Ita *Cic. Brut.* 14. ℙ *M. Popilium Laenatem meminit *Liv.* 41, 28. ℙ C. Popilius Laenas, Consul Romanus, Antiocho legatus missus. *Liv* 42, 9. et 45, 12. ℙ Pluralem *Laenates* usurpat *Quint.* 1, 4. *B. A.*

[LAENILLĀ, ae, f. dimin. laenae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 44, 5. Aristides Mummiae Laenillae C. F. *servus* actor. *F.*]

*LAEPA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae, dictum et Ilipa, ut probabile est. *Mela* 3, 1. *med.* ℙ Hodie est *Lepe. B. A.*

*LAEROS vel Laerus, i, m. Hispaniae Tarraconensis amnis. *Mela* 3, 1. *med. B. A.*

LAERTES, ae, m. *Λαέρτης*, filius Acrisii, seu Arcesii. Ex uxore Anticlia filia Autolyci Ulyssem suscepit, et Echimenen. Hinc Ulysses dicitur *Laertiades*, et *Laertius Heros. Ov. Her.* 1, 113. Respice Laerten: ut jam sua lumina condas, etc. ℙ In recto casu est etiam *Laerta* Latina positione. *Sen. Troad.* 699. Annosque, tum te recipit, extendat suos Laerta. ℙ In genitivo etiam *Laertis*, ut *Prisc.* docet 6, 705.

LAERTĬĀDES, ae, m. *Λαερτιάδης*, filius Laertae, aut nepos. *Ov. Met.* 13, 48. Saxa moves gemitu, Laertiadaeque precaris, Quae meruit. *Hor. Sat.* 2, 5, 59. O Laertiade, quidquid dicam, aut erit, aut non; et *Od.* 1, 15, 21. Non Laertiaden, exitium tuae Gentis, non Pylium Nestora respicis?

LAERTĬUS, a, um, adj. ad Laerten spectans, ut Laertia regna, Ithaca insula, ubi Laertes regnavit. *Virg. A.* 3, 272. Effugimus scopulos Ithacae, Laertia regna. *Ov. Trist.* 5, 5, 3. Laertius heros, *h. e.* Ulysses. ℙ *Laertius* est quoque incola Laertis, urbis maritimae in Trachea Ciliciae, quam *Strabo l.* 14. statuit Hamaxiam inter, et Selinuntem fluvium, ex qua *Diogenes Laertius* philosophorum historicus, qui vixit Severo imperante, cognominatus est.

LAESIO, onis, f. *δήλησις*, actus laedendi, damnum, injuria. *Papin. Dig.* 10, 3, 28. *extr.* Si quid, absente socio, ad laesionem ejus fecit. *Lactant. Ira D.* 17. *med.* Irritat laesio dolorem. *Inscr.* ap. *Grut.* 422, 10. et 428, 10. Conjugi rarissimi exempli, quae vixit mecum an. XXIII. sine ulla animi laesione. ℙ In re oratoria enumerat *Cic. Or.* 53. *extr.* inter figuras sententiarum. Verba sunt: Purgatio, conciliatio, laesio, optatio, atque exsecratio. Videtur autem esse, cum reum ob alias causas, quam ob quas accusatur, dictis, obtrectatione, detractione pungit orator, et lacerat, ut ei aversiores judices faciat.

LAESTRYGŌNES, um, m. plur. *Λαιστρυγόνες*, pop. Latii novi circa Formias urbem excisam incolentes, ubi Laestrygonia regio, cum urbe cognomine, quae et Lamus dicta est, nunc *Gaeta.* Immanissimi fuisse dicuntur, et humana carne victitasse. *Plin.* 7, 2, 2. et 3, 5, 9. et *Gell.* 15, 21. Hinc *Juven.* 15, 18. Fingentem immanes Laestrygonas, et Cyclopas. ℙ In sing. num. *Ov. Met.* 14, 233. Inde Lami veterem Laestrygonis, inquit, in urbem Venimus. *Id. Pont.* 2, 9, 41. Quis non Antiphaten Laestrygona devovet? ℙ Fuere Laestrygones etiam in Sicilia in Leontinis campis. *Sil.* 14, 125. Prima Leontinos vastarunt proelia campos, Regnatam diro quondam Laestrigone terram. ℙ Scribitur et *Lestrigones*, sine diphthongo.

LAESTRYGONĬUS, a, um, adj. ad Laestrygones pertinens. *Ov. Ib.* 390. Laestrygoniae domus, *h. e.* Formiae. *Sil.* 7, 276. de Italia: Hinc Laestrygoniae rupes, *h. e.* Formiana saxa, ut *Liv.* 22, 16. appellat; et *ib.* 410. Litora Cajetae, Laestrygoniosque recessus, *il golfo di Gaeta. Hor. Od.* 3, 16, 34. Nec Laestrygonia Bacchus in amphora Languescit mihi, *h. e.* Formianorum collium, quos a vini bonitate laudat *Id. ib.* 1, 20. *extr.* ℙ De Sicilia: *Plin.* 3, 8, 14. Flumina Symaethum, Terias: intus Laestrygonii campi.

LAESURA, ae, f. laesio. *Tert. Patient.* 7. Laesura divitiarum, *h. e.* detrimentum, jactura. *Inscr.* ap. *Grut.* 567, 8. Vixit mecum annis XVII. sine ulla animi laesura. Adde 828, 10. V. LAESIO.

LAESUS, a, um, part. a *laedo*, *δεδηλημένος. Cic. Verr.* 2, 3, 1. Nulla laesus injuria. *Ov. Met.* 12, 421. parvo cor vulnere laesum. *Id. R. Am.* 608. Laese vir a domina, laesa puella viro; et *ib.* 159. Aetola Venus a cuspide laesa; et *Fast.* 4, 120. Laesus cuspide. *Id. Amor.* 1, 7, 40. Laesae genae. *Id. Met.* 2, 408. laesae silvae, *h. e.* incendio corruptae. *Id. Fast.* 5, 322. grandine laesa Ceres. *Id. A. Am.* 2, 376. vipera laesa pede; et *ib.* 3, 207. laesa figura. *Mart.* 3, 47. Leporemque laesum Gallici canis dente. *Id.* 9, 57. Non jaculo, non ense fuit, laesusve sagitta; et 12, 54. lumine laesus. *Id. ib.* 29. Nuper cum Myrino peteretur missio laeso, *h. e.* gladiatori vulnerato. ℙ Absolute. *Ov. R. Am.* 615. Dum spectant oculi laesos laeduntur et ipsi. ℙ Translate. *Cic. Cluent.* 42. Laesa dignitas. *Ov. Her.* 5, 104. pudicitia. *Quint.* 1, 2. opinio. *Tac. A.* 3, 24. religio. *Hor. Od.* 1, 33, 4. fides. *Nep. Timol.* 1. pietas. *Ulp. Dig.* 4, 6, 1. Laesum jus alicujus. *Virg. A.* 12, 496. foedus; et *ib.* 1, 12. numen. *Ov. Trist.* 5, 12, 21. ingenium longa rubigine. *Lucan.* 5, 456. Laesus nube dies. ℙ Ap. JCtos *laesus* dicitur, qui est damnum passus, deceptus, fraudatus. *Paul. Dig.* 4, 6, 44. In aliqua parte laesus, non restituitur. ℙ *Laesae res* ap. *Sil.* 11, 6. sunt accisae, attritae, adversae.

LAETA, orum. V. LAETUS, i.

LAETĀBĬLIS, e, adj. laetitia dignus. *Cic. Tusc.* 1, 21. Quid habet ista res aut laetabile, aut gloriosum? et *ib.* 4, 17. Is est beatus, cui nihil humanarum rerum aut intolerabile ad demittendum animum, aut nimis laetabile ad efferendum videri potest. *Ov. Met.* 9, 255. cunctisque meum laetabile factum Dis fore confido. *Val. Fl.* 6, 606. Sidus laetabile alicui. *Mamert. Genethl.* 18. Quanto hoc laetabilius, ac melius?

LAETĀBUNDUS, a, um, adj. laetans, valde laetus. *Gell.* 11, 15. *f.* Laetabundus is dicitur, qui abunde laetus est.

LAETĀMEN, inis, n. *κόπρος*, fimus, qui per agros jacitur: quod facit laetas segetes, *h. e.* pingues ac fertiles, votisque agricolae respondentes. *Plin.* 18, 16, 46. Secale nascitur qualicumque solo, ipsumque pro laetamine est. *Id.* 17, 9, 6. Haec sunt laetamina, quibus ad tellurem alendam utuntur homines. Editiones omnes male habent *certamina. Pall.* 1, 23. Anserum laetamen satis omnibus inimicum est. *Id.* 3, 1. Prata sparso laetamine saturare.

LAETANS, antis, part. a *laetor. Cic. Cluent.* 9. *f.* Itaque nubit Oppianico continuo Sassia, laetanti jam animo, et spe optima confirmata. *Virg. A.* 1, 397. laetantes agmine cygni. *Catull.* 64, 33. oppletur laetanti regia coetu. *Pl. Stich.* 3, 1, 5. Olim quos abiens affeci aegrimonia, Eos nunc laetantes faciam adventu meo. *Lucret.* 2, 344. volucres, laetantia quae loca aquarum Concelebrant, *h. e.* amoena et laetitiam inducentia.

LAETANTER, adv. laete. *Lampr. Commod.* 5. Quod Commodus laetanter accepit.

LAETASTER, tri, adj. *χαιρεντιζόμενος*, aliquantum laetus. Prisca vox *Titinii* ap. *Fest.* in *Obstrudant.*

LAETĀTĬO, onis, f. laetitia. *Caes. B. G.* 5, 50. *extr.* Neque hostibus diutina laetatio, neque ipsis dolor longior relinquatur.

[LAETĀTUS, a, um, part. a *laeto*, laetus factus. *Virg. A.* 12, 841. Adnuit his Juno, et mentem laetata retorsit. *Sall. Jug.* 69. Ita Vagenses biduum modo ex perfidia laetati. *F.*]

LAETĒ, adv. *γηθοσύνως*, *ἱλαρῶς*, jucunde, hilariter. *Cic. Phil.* 9, 3. Laete atque insolenter tulit. *Gell.* 3, 15. Laetissime gaudere. *Vell.* 2, 45. de Cicerone: Neque quisquam aut expulsus invidiosius, aut receptus est laetius. *Quint.* 8, 3. *med.* Concitate dicere, aut moderate; laete, aut severe; abundanter, aut presse. ℙ Translate. *Colum.* 5, 9. *med.* Truncus laetius frondet, *h. e.* uberius. *Plin.* 16, 31, 56. Laurus recisa laetius fruticat; et 33, 5, 27. Seges laete virens.

[LAETĬCŪLOSUS, a, um, adj. laetitia plus aequo gestiens. *Petr. fr. Trag.* 57. *Burm.* Tu laeticulosus nec mu, nec ma argutas. Alii perperam leg. *febriculosus* contra fidem codicis, qui habet *laeticulosus:* alii vero fortasse rectius leg. *lacticulosus*, *h. e.* modo e lacte depulsus, *slattato.* V. LACTICULARIUS. *F.*]

LAETĬCUS, a, um, adj. ad laetos servos, seu milites pertinens. V. LAETUS, i. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 13, 11, 9. Quoniam ex multis gentibus sequentes Romanam felicitatem, se ad nostrum imperium contulerunt, quibus terrae laeticae administrandae sunt, nullus ex his agris aliquid, nisi ex nostra adnotatione, mercatur.

LAETĬFĬCANS, antis, part. a *laetifico*: pro laeto posuit *Pl. Pers.* 5, 1, 8. Omnes hilaros, lubentes, laetificantes faciam ut fiant.

*LAETIFICĀTIO, onis, f. ap. *Arnob. B. A.*

*LAETIFICĀTOR, oris, m. ap. *Tertull. B. A.*

LAETĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *laetifico. Sedul.* 1, 41. Laetificata seges, spinis mundatur ademptis.

LAETĬFĬCO, as, avi, atum, a. 1. *εὐφραίνω*, laetum, facio. *Lucan.* 3, 48. non illum gloria pulsi Laetificat Magni. *Pl. Aul.* 4, 9, 15. nunc alii eo laetificantur Meo malo et damno. ℙ Translate. *Cic. N. D.* 2, 40. Sol quasi tristitia quadam contrahit terram, tum vicissim laetificat, ut cum coelo hilarata videatur. ℙ Pro stercorare. *Id. ib.* 52. Indus non aqua solum agros laetificat et mitigat, sed etiam eos conserit. *Plin.* 18, 13, 30. Faba solum laetificat stercoris vice. *Id.* 17, 9, 6. de fi-

mo: Apud Homerum regius senex agrum ita suis manibus laetificans reperitur. ℙ Part. *Laetificans* V. etiam s. l.

LAETĬFĬCUS, a, um, adj. *χαρτὸς*, laetum faciens, laetus. *Lucr.* 1, 192. uti sine certis imbribus anni Laetificos nequeat fetus submittere tellus. *Sen. Troad.* 597. Laetifica referre alicui. *Stat. Th.* 8, 261. Laetifici tumultus; et *ib.* 12, 521. plausus.

[LAETĪNUS, a, um, adj. ad laetum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 418, 7. M. Herennius M. F. Galeria Laetinus. *F.*]

LAETISCO, is, n. 3. *εὐφραίνομαι*, laetus fio, laetor. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 494. Utrumne Divi cultu erga se mortalium laetiscant, an superna agentes humana negligant. ℙ Translate. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 1, 28. Coelum mitescere, arbores frondescere, Vites laetiscere, pampinis pubescere. Al. rectius leg. *laetificae pampinis.*

LAETĬTIA, ae, f. *χαρά, γηθοσύνη*, est opinio recens boni praesentis, in quo efferri rectum esse videtur, ut ap. *Cic. Tusc.* 4, 7. definitur: vel, ut est ap. *Gell.* 2, 27., exsultatio quaedam animi cum gaudio efferventiore rerum expetitarum. Differt a *gaudio*, ut in ea voce dictum est. Nam in gaudio vel nihil animus, vel certe moderate diffunditur: in laetitia effuse exsultat et gestit: tametsi hoc ab oratorie loquentibus non servatur. *Cic. Or.* 1, 44. Percipere laetitiam et voluptatem ex re quapiam; et *ib.* 57. Itaque hilaritatis plenum judicium ac laetitiae fuit. *Id. Tusc.* 4, 32. Efferri laetitia. *Id. Att.* 14, 6. exsultare. *Id. Cat.* 1, 10. perfrui; et *Mil.* 28. afficere aliquem; et *Fam.* 2, 10. Comitia ista praeclara me laetitia extulerunt; et *ib.* 9. Repente incessi omnibus laetitiis. *Id. Att.* 14, 14. Laetitiam capere oculis. *Id. Planc.* 42. dare alicui, *h. e.* laetandi occasionem. Sic *Ter. Heaut.* 1, 2, 12. objicere; et *Hec.* 5, 3, 18. offerre. *Plin.* 15, 30, 40. afferre. *Pl. Merc. prol.* 72. parere alicui. *Liv.* 4, 40. Tantam ex metu laetitiam fecere, ut, etc. *Ter. Heaut.* 2, 3, 51. Ne me in laetitiam frustra conjicias. *Sall. Jug.* 109. Magna laetitia nobis est, cum te Dii monuere, ut aliquando pacem malles. *Nep. Timoth.* 2. Victoria tantae fuit Atticis laetitiae, ut, etc. *Pl. Stich.* 3, 2, 13. Prae laetitia lacrymae praesiliunt mihi. *Just.* 12, 13. Totus in laetitiam effusus. *Ter. Ad.* 4, 1, 6. Diem perpetuum in laetitia degere. ℙ Facile convenit cum voluptate. *Cic. Fin.* 2, 4. Huic verbo *(voluptatis)* omnes qui Latine sciunt, duas res subjiciunt, laetitiam in animo, commotionem suavem jucunditatis in corpore; et *ib.* 1, 7. *f.* Recta et honesta quae sint, ea facere ipsa per se laetitiam, idest voluptatem. *Ov. Met.* 10, 443. de Myrrha cum patre concumbente: infelix non toto corpore sentit Laetitiam virgo. ℙ Translate est venustas, pulcritudo, quia videndo laetos facit. *Stat. Th.* 6, 571. Effulsere artus, membrorumque omnis aperta est Laetitia, insignesque humeri, nec pectora nudis Deteriora genis: latuitque in corpore vultus. ℙ Saepe de satis, et plantis dicitur, quae fertiliter et ubertim proveniunt et gignunt. *Col.* 4, 24. *med.* Vites ita se induunt uvis, ut nequeant maturitatem capere, si benignitas terrae, atque ipsius trunci laetitia non adsit; et *Just.* 44, 4. *med.* In hac insula tanta pabuli laetitia est, ut, etc. ℙ Item de solo ipso, ubi laetae segetes, plantaeque proveniunt. *Col.* 4, 21. Loci laetitia plures palmites, exilitas pauciores desiderat. ℙ Item de ratione dicendi ornata, luminibus verborum distincta. *Auct. Dial. de Or.* 20. Laetitia et pulcritudo orationis.

LAETĬTŪDO, inis, f. laetitia. Antiqua vox *Accii* ap. *Non.* 2, 487. Me excitasti ex luctu in laetitudinem. *Id. ib.* Quanta in venando affectus es laetitudine?

LAETO, as, avi, atum, a. 1. *εὐφραίνω*, laetum facio, laetitia afficio. [*Factum a *laetus.*] *Liv.* ap. *Non.* 2, 494. Jamne oculos specie laetavisti optabili? *Acc. ib.* Te ut triplici laetarem bono. ℙ *Laetare arbores* est stercorare. V. v. sq.

LAETOR, aris, atus sum, dep. 1. *γηθέω, χαίρω*, laetus sum, laetitiam capio. [*Laetum fieri: est enim proprie passiva forma v. *laeto.*] Differt a *gaudeo*, quia *gaudere* est interno animi motu exsultare: *laetari* est extrinsecus signa gaudii proferre, et effundi exsultatione liberius. Hinc *Varr. L. L.* 5, 6. *extr. laetari* dictum putat, *quod latius gaudium* propter magni boni opinionem diffusum. [*Martinius et *Vossius*, a *λάω*, volo, unde *λαύω*, fruor; At v. *Laeto* et *laetus.*] Quamquam promiscue saepissime usurpantur. *Cic. Rosc. Am.* 47. Quae perfecta esse, gaudeo, judices, vehementerque laetor. *Id. Div.* 2, 9. An Cn. Pompejum censes tribus suis consulatibus, tribus triumphis, maximarum rerum gloria laetaturum fuisse, si scisset, se in solitudine Aegyptiorum trucidatum iri? *Id. Fam.* 2, 9. Laetor tum praesenti, tum sperata tua dignitate. *Id. Marcell.* 11. Nam laetari omnes, non ut de unius solum, sed ut de communi omnium salute, sentio. *Id. Verr.* 2, 5, 46. Laetaris tu in omnium gemitu, et triumphas. *Id. Phil.* 11, 4. *f.* In hoc est semper laetatus, quod ea faceret, quae, etc. *Id. Man.* 1. *f.* Illud in primis mihi laetandum jure esse video, quod, etc. *Id. Fam.* 7, 1. Utrumque laetor, et sine dolore corporis te fuisse, et animo valuisse. *Sall. Jug.* 17. Laetandum magis, quam dolendum puto casum tuum. ℙ Etiam cum genitivo loco ablativi more Graecorum. *Virg. A.* 11, 280. Nec veterum memini, laetorve malorum. ℙ Translate pro delectari, juvari. *Suet. Ner.* 46. Asturconem, quo maxime laetabatur, etc. *Col.* 3, 9. *f.* Omne vitis genus naturaliter laetatur tepore potius, quam frigore. *Pall.* 1, 6. *med.* Frumenta omnia maxime laetantur patenti campo, et ad solem reclivi. *Id. ib.* Loca sterilia beneficio laetantur incendii; et *f.* In laetandis arboribus crates faciemus, terram prius trunco admoventes, et mox laetamen, *h. e.* stercorandis. ℙ Part. *Laetans* V. s. l.

LAETORĬUS, a, um, adj. [*Laetoria lex*, quam a M. Laetorio Planciano trib. pleb. an. U. C. CCCCXC. latam fuisse affirmat *Ernest.* in *Clavi Cicer. F.*] vetabat, minorem annis vigintiquinque stipulari, h. e. *ἐπερωτᾶσθαι*, ut *Suet. fragm.* ap. *Prisc.* 8, 794. docet. Curatores dabat vel propter lasciviam, vel propter dementiam: vindicabatque adolescentium circumscriptiones, ut est ap. *Cic. Off.* 3, 15. Adde *N. D.* 3, 30. et *Imp. Constant. Cod. Theod.* 8, 12, 2. *V. et *Capitol.* in *M. Antonio Phil.* etc. ℙ *Laetorius*, *i*, m. nomen proprium ap. *Mart. epigr.* 12, 6, 13. *B. A.*

LAETUS, a, um, adj. *γηθόσυνος, εὔοχθος*, qui hilaritatem, quam intus habet, vultu et aliis signis ostendit. *Varr.* ducit a *latus*, ut in LAETOR dictum est. Alii ad Graecum *λαῖτος* referunt, quod integrum, incolumem significat. [*Laetus contractum est ex *laevigatus.* V. *Doederl.* 3, 240.] *Cic. Mur.* 24. Catilina alacer atque laetus. *Id. Font.* 11. Vagantur laeti atque erecti passim toto foro. *Id. Att.* 8, 9. Laeto vultu gratulantes. *Plin.* 8, 17, 21. Laeta atque gestiens. *Caecil.* ap. *Cic. Fin.* 2, 4. Laetus omnibus laetitiis. *Ter. Andr.* 2, 2, 3. Laetus est nescio quid. *Id. Ph.* 5, 4, 1. Laetus sum, fratri obtigisse quod vult. *Id. Eun.* 3, 1, 2. ain' tu, laeta est? *Gn.* non tam ipso quidem Dono, quam abs te datum esse. *Id. Ad.* 2, 2, 45. Sed Ctesiphontem video: laetus est de amica. *Virg. A.* 6, 863. Frons laeta parum. *Tac. Agr.* 39. Fronte laetus, pectore anxius. *Virg. A.* 3, 524. Laetus clamor. *Sil.* 11, 370. laeta convivia. *Sen. Herc. Oet.* 1675. Diem laetum ducere. *Ov. Met.* 9, 242. Laeto ore quempiam alloqui. *Vell.* 2, 127. Vir severitatis laetissimae, hilaritatis priscae. *Tac. A.* 2, 75. Luctum laeto cultu mutare. *Quint.* 11, 3. *bis.* Res laetae. *Plin.* 23, 1, 16. Laetior color. [*Differunt *Laetus* et *hilaris:* illud, ut participium, Nostr. *erfreut*, significat affectum, statum, quem quis certis quibusdam rebus comparatum in tempus tenet; cernitur fronte exhilarata, rugis non contracta; minus est, quam *hilaris;* oppon. *tristis*, *moestus:* — hoc, nostr. *fröhlich*, habitum denotat manentem, cujus posita in rei natura causa est; spectatur oculis; majus est quam *laetus;* oppon. *austerus*, *severus. Doederl.* 3, 240. sq.] ℙ Metonymice *laetus* est, qui prompte, et lubenti animo quidpiam facit. *Sall. Jug.* 86. Senatus supplementum etiam laetus decreverat. *Virg. A.* 9, 88. Has ego Dardanio juveni, cum classis egeret, Laeta dedi. *Hor. Ep.* 1, 7, 39. Inspice, si possum donata reponere laetus. *Stat. Th.* 2, 396. Fortunam exuere, et laetum descendere regno, *h. e.* ultro. ℙ Item qui contentus est. *Sen. ep.* 92. *med.* Mutis aggregetur animal pabulo laetum. Est qui leg. *natum. Mart.* 4, 77. Nunquam divitias Deos rogavi, Contentus modicis, meoque laetus. ℙ Item qui delectatur. *Hor. Od.* 3, 4, 33. Visam Britannos hospitibus feros, et laetum equino sanguine Concanum. *Sil.* 1, 170. saevis gens laeta. *Id.* 9, 223. et ferro vivere laetum Vulgus. ℙ Item gratus, acceptus. *Val. Fl.* 1, 30. virtus haud laeta tyranno. *Tac. H.* 1, 71. Laeta primoribus civitatis Celsi salus, ne militibus quidem ingrata fuit; et *ib.* 4, 68. Laetum militibus id nomen. *Id. A.* 12, 8. Veniam exsilii pro Seneca impetrat, laetum in publicum rata, ob claritudinem studiorum ejus. *Grat. Cyn. in.* laetae venantibus artes. ℙ Item prosper, secundus. *Val. Fl.* 4, 31. Jam socii laetis rapuerunt vincula ventis. *Id.* 5, 69. primo laetos sic tempore rector Ingreditur cursus. *Sall. or. ad Caes.* 1. Qui clementia imperium temperavere, his laeta et candida omnia visa. *Sil.* 10, 552. Primitias pugnae, et laeti libamina belli. ℙ Item favens, propitius. *Pl. Amph. prol.* 1. Ut vos in vostris voltis mercimoniis Emundis vendundisque me laetum lucris Afficere, *h. e.* ut vos vultis me propitium afficere lucris in mercimoniis vestris emendis, etc. Verba sunt Mercurii. *Val. Fl.* 4, 540. Omnis adhuc sors laeta quidem. ℙ Item faustus, felix. *Suet. Caes.* 77. Eo arrogantiae progressus est, ut haruspice tristia exta nunciante, futura diceret laetiora, cum vellet. *Plin.* 11, 37, 77. Laetum prodigium. *Tac. H.* 1, 62. augurium. *Plin.* 8, 46, 71. Delubra ei gemina: alterum intrasse, laetum est, in altero dira portendit. ℙ Item universim de iis dicitur, quae laetitiam afferunt. *Cic. Att.* 7, 26. Omnia erant facta hoc biduo laetiora. *Tac. A.* 2, 48. Ceteris haud laeta memoria Quirini erat. ℙ Saepe de agris pinguibus, de satis, plantisque, in quibus fertilitas et ubertas est, quia hujusmodi et laeta sunt visu, et fructu laetos faciunt. *Cato R. R.* 6. et *Varr. R. R.* 1, 23. Ubi ager crassus et laetus est sine arboribus, eum agrum frumentarium esse oportet. *Cic. Sen.* 15. *med.* Vite quid potest esse cum fructu laetius, tum aspectu pulcrius? *Virg. G.* 1, 1. Laetae segetes; et *ib.* 74. laetum siliqua quassante legumen; et *ib.* 101. hiberno laetissima pulvere farra; et *ib.* 3, 385. laeta pabula. *Sen. Herc. Fur.* 698. prata viridi laeta facie germinant. ℙ Translate. *Quint.* 2, 4. Laeta indoles, *h. e.* quae fructum eloquentiae spondet. ℙ Pro bene habito, et pingui. [*Synonym. est *nitidus:* ita *Nep. Eum.* 5, 6. Jumenta nitida. Differunt *laetus* et *nitidus* in eo, quod illud plerumque naturae, hoc artis notionem involvat. *Doederl.* 2, 73.] *Virg. A.* 3, 220. Laeta boum passim campis armenta videmus. *Id. G.* 2, 520. Glande sues laeti redeunt. *Plin. Pan.* 82. Et laetum opere corpus, et crescentia laboribus membra mirabor. *Nemes. Cyn.* 286. laetae redeunt in pectora fortia vires. ℙ Pro copioso, fluenti. *Virg. G.* 3, 310. Laeta magis pressis manabunt flumina mammis. ℙ Pro venusto, gratiae pleno. *Id. A.* 1, 595. et laetos oculis afflarat honores. ℙ Pro superbo, fidenti, jactanti. *Id. ib.* 2, 417. Confligunt Zephyrusque, Notusque, et laetus Eois Eurus equis. ℙ Pro ornato figuris dicendi, florido, amoeno. *Quint.* 9, 4. Dicendi genus tenue laetioribus numeris corrumpere; et 8, 3. *f.* Copia dicendi floribus laeta. *Id.* 10, 1. de Homero: Idem laetus ac pressus, jucundus et gravis, etc. *Plin. ep.* 3, 18. *f.* Laetior stilus. Sic *Auct. dial. de Or.* 20. Laetitia, et pulcritudo orationis. ℙ Graeco more genitivo jungitur ab historicis et poetis. *Vell.* 2, 93. et *Tac. A.* 2, 26. Juvenis ingenuarum virtutum, laetusque animi et ingenii. *Virg. A.* 11, 73. laborum *Sil.* 17, 308. irae. *Id.* 7, 338. incepti. *Val. Fl.* 3, 659. laetus opum pacisque meae, *h. e.* contentus. *Virg. A.* 1, 445. Lucus laetissimus umbrae. Al. leg. *umbra. Sil.* 14, 279. plebs facilis impelli, et laeta tumultus. *Sall. fragm.* ap. *Serv. ib.* Frugum pabulique laetus ager, *h. e.* fertilis, copiosus. ℙ Et poetis cum infinito. *Sil.* 9, 453. laetus uterque Spectari Superis; et 16, 565. laetus bellare Latinis; et 3, 575. Gens ferri patiens, et laeta domare labores. ℙ *Laetum* adverbii modo, laete. *Stat. Ach.* 1, 323. laetumque rubet.

[LAETUS, i, m. ita appellatus fuit sequiori Latinitatis tempore ille, qui ex barbaris gentibus potioris erat conditionis, quam servus infimi ordinis, cui praedium aliquod incolendum dabatur, ut statum tributum domino suo persolveret: ita cognominatus fuisse videtur ob laetitiam, animique alacritatem, qua proelia inire solebat, cum ad bellum aliquod vocatus esset; hinc apud Saxones *lassen*, apud Sicambros *lathen*, apud Frisios *liten* iidem dicti sunt a verbo Theutonico *lassen*, servare, qui *servi* apud Romanos. V. *Gloss. med. et inf. Latin. Ducangii* in V. *Litus*, qui eum *adscripticium servum glebae* vocat. *Eumen. Pan. Const.* 21. Sicut postea tuo, Maximiane Auguste, nutu Nerviorum, et Treverorum arva jacentia laetus postliminio restitutus, et receptus in leges Francus excoluit. *Ammian.* 20, 8. Equos praebebo curules Hispanos, et miscendos gentilibus atque scutariis adolescentes laetos quosdam, cis Rhenum editam barbarorum progeniem, vel certe ex dediticiis, qui ad nostra desciscunt. *Imppp. Valentin., Valens et Gratian. Cod. Theod.* 7, 20, 10. Si quis praepositus fuerit aut fabricae, aut classi, aut laetis. ℙ Sunt qui perperam huc spectare putant locum *Hesychii. Λαΐτων, τῶν δημοσίων τόπων*, ita ut *λάϊτα*, seu *laeta* sint agri publici, a *λάϊτος*, popularis; cum certo constet, ibidem sermonem esse de archiis, sive archivis. *F.*]

LAEVA, ae, f. sinistra manus. V. LAEVUS.

LAEVĀTUS. V. LĒVATUS.

LAEVĒ, adv. male, stulte, contra ac fieri debet. *Hor. Ep.* 1, 7, 52. Puer hic non laeve jussa Philippi Accipiebat. V. LAEVUS.

LAEVĬANUS, a, um, adj. ad Laevium pertinens, quod est nomen Romani poetae antiqui, cujus fragmenta aliquot *Gell.* servavit, 19, 7., 2, 24., 12, 10. etc., item *Prisc.* 6, 9, 11. etc., sed ejus nomen saepe in *Livius* a librariis mutatum esse, critici jam adnotarunt, ita ut *Livius Andronicus* pro *Laevio* accipiatur. Scripsit Erotopaegnia obsceno Lyrico carmine, teste *Auson. f. Centonis nupt.* et alia. *Voss. de Poet. Lat. c.* 8. recenset inter antiquos incertae aetatis. *Gell. c. l.* 19, 7. Laevianum carmen, et *ib.* Laeviana verba.

[LAEVICUS, a, um, adj. ad laevam pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 596, 2. Messius Laevicus, Ovia Laevica. *F.*]

LAEVĪGĀTIO. V. LEVIGATIO.

*LAEVIGĀTOR, oris, m. ap. *Mart. Capell. B. A.*

LAEVĪNUS, i, m. scaeva, qui laeva manu pro dextra utitur. Est cogn. R. *Hor. Sat.* 1, 6, 12. Laevinus, Valerî genus. *Liv.* 13, 1. P. Valerius Laevinus.

LAEVIS. V. LĒVIS.

LAEVĪTAS. V. LEVITAS.

LAEVĬUS. V. LAEVIANUS.

LAEVORSUM et Laevorsus, adv. *ἐπ' ἀριστερᾷ*, ad laevam, sinistrorsum. *Fest.* in *Laeva*. *Appul. Flor.* 2. Aquila nutu clementi laevorsum, vel dextrorsum tota mole corporis labitur. *Ammian.* 31, 10. Laevorsus flexus itinere.

LAEVUS, a, um, adj. *λαιός*, sinister: a Graeca voce allata. *Cic. Acad.* 4, 47. Laevam manum admovere. *Hor. Ep.* 1, 15, 12. Laeva habena; et 16, 6. et *Ov. Met.* 12, 415. Laevum latus; et *ib.* 336. Laeva auris. *Id. Ib.* 101. Laevus pes. *Id. Her.* 9, 62. humerus; et *ib.* 12, 28. Ponti qua plaga laeva jacet. *Id. Fast.* 4, 834. laevo fulmina missa polo, *h. e.* laeva coeli parte. *Id. Pont.* 4, 9, 119. laevus Pontus, *h. e.* ad laevam situs. *Virg. A.* 5, 170. radit iter laevum interior. ℙ Laeva manus saepe *laeva* absolute dicitur. *Virg. A.* 1, 615. Ilionea petit dextra, laevaque Serestum. *Ov. Met.* 15, 163. Cognovi clypeum laevae gestamina nostrae. ℙ Item locus, pars ad laevam manum sita. *Liv.* 4, 32. Dextra montibus, laeva Tiberi amne septus. *Id.* 21, 43. Dextra laevaque duo maria claudunt. *Ov. Met.* 3, 642. dextra mihi lintea danti, Quid facis? inquit: laevam pete. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 2. Falernus ager a ponte Campano, laeva petentibus coloniam Sullanam, incipit. ℙ *Laeva*, neutr. plur. laeva loca. *Ov. Fast.* 5, 257. Thracen, et laeva Propontidos intrat. *Plin.* 6, 32, 37. Insulae Fortunatae contra laeva Mauritaniae. ℙ Ad laevam, in laevum, in laevam. *Cic. Univ.* 13. Ante, et pone; ad laevam, et ad dexteram. *Ov. Trist.* 1, 10, 17. Fleximus in laevum cursus. *Plin.* 28, 8, 27. Si in laevam detorserit. ℙ *Laevi boves* qui sint, V. CAMURUS. ℙ Quia laeva manus ad officia tardior est, et veluti stupidior, *laevus* aliquando tardum, stupidum, fatuum significat. *Virg. A.* 2, 54. si mens non laeva fuisset. *Hor. A. P.* 301. o ego laevus, Qui purgor bilem sub verni temporis horam. ℙ Item inopportunus. *Hor. Sat.* 2, 4, 4. Peccatum fateor, cum te sic tempore laevo Interpellarim. ℙ In re augurali *laeva* felicia habentur, et fausta: quia Romani captaturi auguria, ad meridiem se vertebant: atque ita a laeva orientem, a dextera occidentem habebant: cujus rei exemplum est ap. *Liv.* 1, 18. in auguratione Numae. Porro nobilior plaga est oriens, ex qua dies incipit, quam occidens, in qua desinit. *Plin.* 2, 54, 55. Laeva prospera existimantur, quoniam laeva parte mundi ortus est. *Id. ib.* In sedecim partes coelum divisere Tusci: has iterum in decem partes coelum divisere Tusci: has iterum in quaternas: ex quibus octo ab exortu sinistras, totidem e contrario appellavere dextras. *Varr.* ap. *Fest.* in *Sinistrae*. A Deorum sede cum in meridiem spectes, ad sinistram sunt partes mundi exorientes, ad dexteram occidentes: hinc factum arbitror, ut sinistra meliora auspicia, quam dextra esse existimentur: *a Deorum sede* est a septentrione: illa enim pars, quia est altior, vicinior est domicilio Deorum, uti docet *Serv.* ad illud *Virg. A.* 2, 693. subitoque fragore Intonuit laevum. Porro *Serv. ib.* et ad *ib.* 9, 631. aliam affert causam, cur *laeva* fausta sint: quod quae nobis coelum intuentibus sinistra sunt, Diis sunt dextera. *Phaedr.* 3, 18. Laeva cornici omina. *Ov. Fast.* 4, 833. Ille precabatur: tonitru dedit omina laevo Juppiter, et laevo fulmina missa polo. Augurio laeti jaciunt fundamina cives. *Virg. G.* 4, 7. si quem Numina laeva sinunt, auditque vocatus Apollo. *Gell.* 5, 12. *extr.* hoc loco *laeva* interpretatur adversa et laedentia: quod magis placet. Nam contra interdum *laevus* infaustum, infelicem, adversum significat: idque vel more Graecorum augurum, qui se ad septentrionem convertebant: vel habita ratione Deorum, a quibus auguria mittuntur, quorum sunt dextera, quae nobis laeva apparent, ut ex *Serv.* modo est dictum: vel denique habita ratione laevae manus, quae incommoda est agentibus, et impeditior. *Hor. Od.* 3, 27, 15. Teque nec laevus vetat ire picus. *Val. Fl.* 6, 70. laevum omen. *Stat. Th.* 1, 634. laevus ignis, *h. e.* pestilentia. Adde *Senec. Thyest.* 698. et *Mart.* 6, 85. ℙ *Laevi (Levi) Ligures, antiqua gens Italiae, a Gallis expulsa, qui ipsi postea id nominis subiere. *Liv.* 5, 35. ℙ Laevi (Levi) nude audiunt *Liv.* 33, 37., *Plin.* 3, 17. *B. A.*

*LAGANĬA, ae, f. oppidum Galatiae. *Tab. Peut. B. A.*

LĂGĂNUM, i, n. *λάγανον*, genus placentae conditae ex simila et oleo in sartagine cocto, ut est ap. *Hesych.*, vel cibus ex siligine quasi membrana compositus, et cum piperis liquamine coctus, ut est ap. *Acron.* ad illud *Hor. Sat.* 1, 6, 115. inde domum me Ad porri et ciceris refero, laganique catinum. Al. leg. *lachani*, h. e. oleris, quod melius cum porro, et cicere conjungi videtur. Describunt alii *lagana*, membranulas ex farina et aqua, quae jure pingui coctae, caseo, pipere, croco, et cinnamomo condiuntur. Illud certum est, cibum esse teneriorem, et qui nullo labore mandi potest. Nam *Cels.* 8, 7. *extr.* praecipit maxillam fractam habenti humidum cibum diu assumere: atque etiam, cum tempus processit, in lagano similibusque aliis perseverare: neque quicquam edere, donec ex toto maxillam callus firmaverit. Ap. *Apic.* 4, 2. laganum substernitur patinae Apicianae, quae sumine cocto, pulpis piscium et pulli, ficedulis coctis, ovis, oleo, pipere, vino, passo constat. Unde colligitur, simile esse iis, quae Itali vocant *lasagne*, quae hodieque multis delicatioribus impensis, quas dicunt *torte*, *basticci*, substerni solent, continendi gratia.

*LAGARĪNUS, a, um, adj. ad Lagariam spectans: fuit autem Lagaria, *Λαγαρία*, urbs Lucaniae in monte excisa, nunc *Lagara*. *Plin.* 14, 6. Lagarina vina. *B. A.*

LĂGĔA Vitis. V. LAGEOS.

*LAGECĬUM, i, n. oppidum Britanniae. *Anton. Itin.* ℙ *Legeolium* audit *ib. B. A.*

LĂGĒNĂ, ae, f. *λάγηνος*, vas fictile capax, collo instructum et ore angustiore, et ut *Appul. Met.* 2. loquitur, cessim dehiscente, in usum praesertim defundendi vina in pocula. *Quint.* 6, 3. Juvenes Tarentini multa de Pyrrho rege securius inter coenam locuti, cum rationem facti reposcerentur, et neque negari res, neque defendi posset, risu et opportuno joco elapsi sunt. Namque unus ex his, immo, inquit, nisi lagena defecisset, occidissemus te. *Colum.* 10, 385. de cucurbita: sobolem dabit illa capacem Naryciae picis, etc. Aut habilem lymphis hamulam, Bacchove lagenam. *Hor. Sat.* 2, 8, 41. imi Convivae lecti nihilum nocuere lagenis. *Plin.* 28, 11, 48. Urina caprae calfacta, vapore per lagenae collum subeunte: (*cógoma* vulgo apud nostrates). *Petr. Sat.* 22. Lagenam expilare; et *ib.* frangere. *Mart.* 14, 116. in *lemmate*. Lagena nivaria, *h. e.* in qua frigida decocta servatur vino miscenda. *Id.* 7, 61. Nulla catenatis pila est praecincta lagenis, *h. e.* quas simul colligatas in pilis caupones exponebant ad ostendendum ibi esse vinum venale. ℙ Obsignandi lagenas vini plenas, fuit mos passim, ut ex *Hor.* colligitur *Ep.* 2, 2, 134. et *Mart.* 9, 88. Quin et inanes matrem suam obsignare fuisse solitam, ne dicerentur inanes aliquae fuisse, quae furtim essent exsiccatae, scribit ad Tironem *Q. Cicero Fam.* 16, 26. ℙ Habet etiam usum condendis pomis, defruto, et hujusmodi. *Colum.* 12, 45. Cydonea maturissima legantur, et in lagena nova, quae sit patentissimi oris, componantur leviter et laxe, ne collidi possint; et *ib.* 11. Aquam mulsam decoctam, cum tam crassa fuerit, quam defrutum, bene picatis lagenis condere. ℙ Fiunt et ex alia materia. *Plin.* 16, 31, 56. E fici radicibus montani praetenuia fila decerpentes, spectabiles lagenas, et alia vasa nectunt. *Mart.* 4, 46. Et nigri Syra defruti lagena, *h. e.* vitrea, ut quidam volunt, quia in Syria primum inventum est vitrum, teste *Plin.* 36, 26, 65. ℙ Quia Graece non solum *λάγηνος*, sed et *λάγυνος*, per *v* scribitur; hinc pro *lagena* etiam *laguna* in vett. MSS. vidisse se, testantur eruditi, ex more scil. Latinorum Graecam *v* vertendi in *u*: unde *laguncula*. Hinc in *Inscr.* ap. *Grut.* 578, 1. M. Ulpio Aug. Lib. Phaedimo, Divi Trajani Aug. a potione, item a laguna. (Adde *ib.* 4.) *h. e.* qui lagenae curam habebat, ex qua bibebat princeps. Quodnam sit discriminis inter servum *a potione*, et *a laguna*, V. in POTIO. Quia vero interdum Graeca *v* in *o* Latine mutatur, ut *νύξ*, nox, *μύλη*, mola; hinc etiam *lagona* in probatis libris reperitur bis ap. *Phaedr.* 1, 26. Denique etiam *lagoena* alicubi scriptum fuit, ut adnotavit *Dausq.* in *Orthogr.*, item *lacuna*, propter affinitatem litterarum *C* et *G*, ut ap. *Grut.* 578, 4.

LĂGĒOS, i, f. genus vitis: est a *λάγειος* pro *λαγῶος*, leporinus. *Virg. G.* 2, 93. Et passo Psithia utilior, tenuisque Lageos. Ubi *Servius:* Lageos est, quae Latine leporaria dicitur. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7. *Lageam vitem* appellat, et peregrinam esse dicit.

LĂGĒUS, a, um, adj. ad Lagum pertinens, qui fuit pater Ptolemaei Aegypti regis: et pro Aegyptio ponitur. *Val. Fl.* 6, 118. Et centumgeminae Lagea novalia Thebes. Al. aliter leg. *Lucan.* 1, 684. Qua mare Lagei mutatur gurgite Nili. *Sil.* 10, 322. Lagea ratis. *Id.* 1, 196. Lageus amnis, *h. e.* Nilus. *Mart.* 10, 26. Lagea litora. *Marcell. carm. de Medic.* 67. cataplus. Ita leg. *Salm.*, alii *Lelegea*, alii minus recte *Lalagea*. ℙ Scribitur et *Lagaeus*, sed minus recte.

*LAGĬA, ae, f. Sic a quibusdam appellata est Delos insula. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*LAGNUS, i, sinus maris Baltici, vulgo *Beltz*. *Plin.* 4, 13. *B. A.*

LAGO, inis, f. herba, quae et scammonia tenuis dicitur, ramis bipedalibus, foliosis, non dissimilibus scammoniae: in vineis et arvis nascens. Estur, ut olus, cum oleo ac sale. *Plin.* 24, 15, 89.

LĂGOENA. V. LAGENA.

LĂGOIS, idis, f. *λαγωΐς*, vel *λαγώς*, aut *λαγὼς θαλάσσιος*, lepus marinus, genus piscis: a *λαγώς*, lepus. *Hor. Sat.* 2, 2, 22. Nec scarus, aut poterit peregrina juvare lagois. Aliqui dicunt, *lagoidem* etiam avem esse, quae leporinas habet carnes, et eadem videtur esse, quam Itali nunc *chiurlo*, Latini etiam *lagopodem* vocant. V. LAGOPUS

*LAGON, onis, m. celebratae formae puer, de quo *Mart. epigr.* 9, 51. (ubi pro *Lagona* legunt nonnulli *Langona*) et *epigr.* 14, 171. *Plin.* 34, 8, Lyciscus (*statuarius*) fecit Lagonem puerum subdolae et fucatae vernilitatis. *B. A.*

LĂGŌNĂ. V. LAGENA.

LĂGONOPŌNOS, i, m. iliorum dolor, *τῶν λαγόνων πόνος*. *Plin.* 20, 4, 13. Semen raphani commanducatum prodest ad lagonoponon.

LĂGOPHTHALMOS, i, m. *λαγωφθάλμὸς*, oculorum vitium, cum superior palpebra non descendit, et oculum semiapertum relinquit: a *λαγὼς*, lepus, et *ὀφθαλμὸς*, oculus, quia lepores apertis oculis dormire dicuntur. *Cels.* 7, 7. *n.* 9. habet, sed Graecis litteris scriptum.

LĂGOPUS, ōdis, f. *Λαγώπους*, avis Alpina candida, magnitudine columbae, habens pedes villo leporino: a *λαγὼς*, et *ποῦς*, pes, quasi leporipes, ut *Plin.* 10, 28, 68. describit. *Mart.* 7, 87. Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus. *Scaliger* tamen ad *Prop.* 4, 3. legendum contendit *glaucopide*, *h. e.* bubone, upupa, ita appellata a *γλαυκὸς*, glaucus, et *ὤψ*, *ὠπὸς*, oculus, quia glaucos habet oculos: quod probandum est pro *lagopode*, quia hujus syllaba prima brevis est, nec ea avis inter monstrosas annumeranda, nec aurita est, quod hic innuit poeta. ℙ Est et herba quaedam a pedis leporini similitudine sic dicta. *Plin.* 26, 8, 34. *n.* 10. Lagopus sistit alvum e vino pota, aut in febri ex aqua. Nascitur in segetibus.

*LAGOS, i, f. Phrygiae majoris oppidum. *Liv.* 38, 15. *B. A.*

LĂGOTRŌPHĬON, ii, n. *λαγωτροφεῖον*, locus conclusus, in quo aluntur lepores, leporarium: a *λαγὼς*, lepus, et *τρέφω*, nutrio. Item universim, pecudum silvestrium, quae nemoribus clauduntur, vivarium. Sic enim interpretatur *Colum.* 8, 1. *extr.*, ubi ipsam vocem Graece usurpat.

*LAGOUS, i, Asiae amnis, ultra Maeotidem paludem. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

LĂGUNĂ. V. LAGENA.

LĂGUNCŬLĂ, ae, f. *λαγήνιον*, parva laguna, seu lagena. *Plin. ep.* 2, 6. Vinum parvulis lagunculis in tria genera descripserat. *Colum.* 12, 38. *f.* Liquatum succum lagunculis bene picatis condere.

*LAGUNCULĀRIS, e, adj. ad lagunculam pertinens. *Marc. Empir.* 36. Laguncularis pix. *B. A.*

LĂGUNCŬLUS, i, m. genus dulciarii panis ap. *Stat. Silv.* 1, 6, 17. Al. melius leg. *lucunculus*.

*LAGUS, i, m. Ptolemaei, Aegyptii regis, pater; unde Aegyptii reges omnes, qui inter Alexandrum M. et Augustum Caesarem fuerunt, *Lagidae* appellabantur. *Lucan.* 10, 527. Non omnis regia Lagi. *Sil.* 17, 596. Flumina Lagi, *h. e.* Nilus. V. *Lageus, a, um. B. A.*

*LAGUSA, ae, f. insula maris Mediterranei, prope Lyciam. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*LAGUSSAE, arum, f. (*Λαγοῦσσαι*, sc. *Λαγόεσσαι*, i. e. leporum plenae,) maris Aegaei insulae, prope Troadem. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*LAGYRĀNI, orum, m. incolae Lagyrae, oppidi in Chersoneso Taurica, cujus meminit *Ptolemaeus*. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LAĬĀDES, ae, m. *Λαϊάδης*, filius Laii, *h. e.* Oedipus. *Ov. Met.* 7, 759. Carmina Laiades non intellecta priorum Solverat ingeniis. V. LAIUS. ℙ Alii leg. *Naiades*, et *solvunt*.

LAĬCUS, a, um, adj. *λαϊκὸς*: a *λαὸς*, populus, ap. *Tertull.* significat quempiam e populo, qui sacerdos non sit: in *exhort. ad castit.* 7. Vani erimus, si putaverimus, quod sacerdotibus non liceat, laicis licere. Nonne et laici sacerdotes sunt? Adde *Sulpic. Sev. H. Sacr.* 2, 47. et *dial.* 1. *f.* **Vulg. Reg.* 1, 21, 4. *B. A.*

[LAĬDUS, i, m. popularis, abjectus, obscenus: a *λαὸς*, populus, unde etiam nomen Laidis meretricis famosae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 530, 1. P. Avonius Laidus. *F.*]

LAĬS, ĭdis, et ĭdos, f. *Λαΐς*, famosa meretrix, natione Sicula, domicilio Corinthia, quae suae sibi pulcritudinis conscia, immenso pretio vendebat se procis, et Demosthenem quoque ipsum, mille drachmarum petita mercede, deterruit, dicentem, cum recederet, *οὐκ ὠνοῦμαι δραχμῶν μυρίων μεταμέλειαν*. *Ov. Amor.* 1, 5, 12. Dicitur et multis Lais amata viris. *Prop.* 2, 5, 1. Non ita complebant Ephyreae Laidos aedes, Ad cujus jacuit Graecia tota fores. *Auson. epigr.* 17. Canus rogabat Laidis noctem Myron; et *epigr.* 18. Laidas et Glyceras lascivae nomina famae.

LAĬUS, ii, m. filius Labdaci, Thebarum regis. *Stat. Th.* 2, 7. Pone senex trepida succedis Laius umbra; et *ib.* 66. gemuit prope limina nati Laius, etc. Adde *ib.* 1, 296. ℙ In vocativo est *Lai* ap. *eund. ib.* 7, 355. tuus, o mitissime Lai, etc.

[LĂLĂGE, es, f. *λαλαγή*, clamor, garrulitas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur* 1367, 1. Livia Lalage. *F.*]

LĂLĂGĒUS. V. LAGEUS.

[LĂLĒMĂ, ae, f. a *λάλημα*, *ατος*, loquacitas, garrulitas. Latini enim saepe Graecorum nomina neutra in *μα*, *ατος*, declinant per *a*, *ae*, in genere

feminino. V. SCHEMA. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 362. *n.* 101. Velia Lalema. *F.*]

LĂLĒTĀNUS, a, um, adj. Laletani, orum, populi sunt Hispaniae citerioris, seu Tarraconensis, inter Gerundam et Tarraconem. *Plin.* 3, 3, 4. ℙ Laletana vina *Id.* 14, 6, 8. *n.* 6. copia nobilitari, scribit. Bonitate non item commendabantur. Unde *Mart.* 1, 27. A caupone tibi faex Laletana petatur; et 7, 53. Et Laletanae nigra lagena sapae: *faecem* et *sapam* vocat, quia turbidum id vinum erat. ℙ Regio illa est *Laletania* ap. *eund.* 1, 50. et *Sall. ep. Pompeji ad Senat.*

LĂLĪSĬO, onis, m. Africana vox, qua significatur pullus asini silvestris. *Plin.* 8, 44, 69. Onagri in Phrygia et Lycaonia praecipui. Pullis eorum, ceu praestantibus sapore, Africa gloriatur, quos lalisiones appellant. *Mart.* 13, 97. Cum tener est onager solaque lalisio matre Pascitur, hoc infans, sed breve nomen habet.

[LĂLĪSUS, i, m. videtur esse nomen positivum, unde diminutivum *lalisio*, quod V. in v. praec. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1142, 8. Ti. Claudius Lalisus. *F.*]

[LALLĂ, ae, f. λάλλη, lapillus litoris marini aut fluviatilis cum strepitu agitatus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 376, 3. Acceptius Verusius, et Totila Lalla patres. ℙ *Lalla* pro *Lallum.* V. in LALLO. *F.*]

[LALLĀTĬO, onis, f. actus lallandi. *Quint.* 1, 10. Chrysippus nutricum, quae adhibetur infantibus, allectationi suum quoddam carmen assignat. *Spalding.* ex conjectura *Hemsterhusii* pro *allectationi* reponendum putat *lallationi. F.*]

LALLO, as, n. 1. verbum est exprimens voces nutricum, quibus somnum infantibus conciliant: quia litteram *l* facile puelli pronunciant. *Pers.* 3, 17. Et similis regum pueris, pappare minutum Poscis, et iratus mammae, lallare recusas, *h. e.* fastidis et respuis cantilenam nutricis ad soporem invitantis. *Vet. Schol.* ad *Persii l. c.* Nutrices infantibus, ut dormiant, solent dicere saepe: Lalla, lalla, lalla; aut dormi, aut lacte. *Auson.* eandem cantilenam *lallum* vocat *ep.* 16, 90. Nutricis inter lemmata, Lallique somniferos modos. *Pers.* autem pro ipso nomine verbum posuit: quae figura *enallage* est, ut ap. *Cic. Att.* 13, 28. Quam turpis est assentatio, cum vivere ipsum turpe sit nobis? pro *vita ipsa.* Imitatus *Persium* est *Hieron. ep.* 14. *n.* 3. Mater, antiquum referens mammae lallare, congeminet. *Gloss. Phil.* Lallare, *βαβάζειν.* ℙ *Turneb.* 18, 34. Lallum sibi videri scribit, fuisse nutricum Deum: sed non probat.

LALLUM vel Lallus. V. in dictione praec.

[LĂLUS, i, m. et Lălis, ĭdis, f. est cogn. R. a λάλος, garrulus, loquax. *Inscr.* ap. *Mur.* 1464, 9. Florus (lege *Florius*) Lalus Floriae Lalidi fil. *F.*]

LĀMĂ, ae, f. locus humidus, palustris, voraginosus, ubi pes non consistit. *Fest.* Lacuna, aquae collectio, quam alii lamam, alii lustrum dicunt. *Gloss. Phil.* Lamae, *πηλώδεις τόποι, h. e.* loci lutosi. *Hor. Ep.* 1, 13, 10. Viribus uteris per clivos, flumina, lamas. *Porphyr.* ad *Hor. l. c.* Lama est vorago: λάμος enim est ingluvies. *Enn.* ap. *vet. Schol. Hor. ib.* Silvarum saltus, latebras, lamasque lutosas. Hinc *Dante Inf. c.* 20. *v.* 79. *Non molto ha corso, che truova una lama, Nella qual si distende, e la 'mpaluda.* ℙ Est etiam genus mastiches. *Plin.* 12, 17, 36.

[LAMBĂSENSIS, e, adj. ad Lambasam, seu Lambaesam, seu Lambesam (tot enim modis scribitur) haud obscuram Numidiae coloniam inter Tamugadim et Dianam, a *Ptolem.* 4, 3. et *Itin. Antonini* memoratam, in qua legio III. Augusta stationem habuit. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 458, 6. Imp. Caes. M. Aurelio Antonino Armeniaco Lambasensium *Decurionum Decreto.*

LAMBDĂCISMUS, i, m. λαμβδακισμός, vitium pronunciationis, quo *l* littera pleniore sono effertur, quam par est. *Diomed.* 2, 448. V. LABDACISMUS.

LAMBĔRO, as, a. 1. secundum *Festum* est scindere, atque laniare. *Pl. Ps.* 2, 4, 53. Lepide, Charine, me meo ludo lamberas, *h. e.* me meo lacessis ludo, inquit *Scalig.* in *Conjectan. ad Varron.*

LAMBĪTO, as, a. 1. frequent. a *lambo. Solin.* 15. *med.* Aegyptii canes e Nilo nunquam nisi currentes lambitant.

LAMBĪTUS, us, m. actus lambendi. *Aurel. Vict. de orig. gentis R.* 20. Lupam primo lambitu pueros detersisse, dein mammas praebuisse.

LAMBO, is, bi, a. 3. λάπτω, λείχω, lingua leviter tango, lingo: videturque factum a sono, quem edunt lingentes, v. gr. canes, dum bibunt. *Cic. Verr.* 2, 3, 11. *f.* Hi canes, quos tribunal meum vides lambere. *Phaedr.* 1, 26. Cum vulpes lagonae frustra collum lamberet. *Mart.* 4, 30. pisces Qui norunt dominum, manumque lambunt. *Id.* 14, 67. Lambere quae turpes prohibet tua prandia muscas. *Colum.* 8, 17. *med.* Pisces, quia dentibus carent, aut lambunt cibos, aut integros hauriunt. *Luc.* ap. *Prisc.* 10, 884. Jucundasque puer qui lamberat ore placentas. ℙ Translate. *Plin. Pan.* 48. Cum illa immanissima bellua (*Domitianus*) nunc propinquorum sanguinem lamberet, nunc se ad clarissimorum civium strages caedesque proferret. ℙ Dicitur de fluminibus, quae leni cursu ripas alluunt, non abradunt. *Hor. Od.* 1, 22, 7. vel quae loca fabulosus Lambit Hydaspes. ℙ Item de igne, qui leviter tangit, nec dum comburit. *Hor. Sat.* 1, 5, 73. flamma summum properabat lambere tectum. *Virg. A.* 2, 684. tactuque innoxia molli Lambere flamma comas: *ὑπερβολικῶς. Id. ib.* 3, 574. Attollitque globos flammarum et sidera lambit. ℙ De aliis rebus. *Pers. prol.* 5. quorum imagines lambunt hederae sequaces, *h. e.* circumdant. De Phoebo Delum accedente *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 189. tunc insula notos Lambit amica pedes, *h. e.* ad ejus pedes advolvitur quasi osculatura. ℙ Est etiam obsceno sensu idem ac fellare. *Auson. ep.* 120. Lambere cum vellet mediorum membra virorum Castor. Adde *Juven.* 2, 49. ℙ *Lambui* in praeterito legitur in vulgata versione S. Scripturae, *Judic.* 7. *v.* 5. 6. et 7. et in *Not. Tir.* p. 112., sed non est facile imitandum. ℙ Supinum *lambitum* a vetustissimis usurpatum fuisse, scribit *Prisc. l. c.*, appellat tamen neminem. ℙ Pro *lambo* vero *Cassiod. de Orthogr.* p. 2309. ex *Adamantio*, agnoscit *lambio, is, ivi:* sed neque hoc, sine graviori auctoritate, usurpandum.

LĂMELLĂ, ae, f. parva lamina. *Vitr.* 7, 3. *med.* Speculum argenteum tenui lamella ductum, *Sen. Br. V.* 12. Qui Corinthia anxia subtilitate concinnat, et majorem dierum partem in aeruginosis lamellis consumit. *Id. V. B.* 21. *med.* M. Cato cum laudaret Curium, et Coruncanium, et saeculum illud, in quo censorium crimen erat, paucae lamellae argenti, *h. e.* argentum factum parvi pretii. Sic *Ov. Fast.* 1, 208. Jura dabat populis, posito modo consul aratro: Et levis argenti lamina crimen erat.

LĂMELLŪLĂ, ae, f. parva lamella. *Petr. fr. Trag.* 57. *Burm.* Glebulas emi, lamellulas paravi, *h. e.* parvas massas auri, aut argenti infecti, ad cudendam pecuniam: vel etiam facti, ut in dictione praecedenti. Al. aliter leg., sed nihil mutandum.

[LĂMENSIS, e, adj. ad Lamam pertinens, Lusitaniae urbem a *Ptol.* 2, 5. memoratam, quae nunc *Lamegal* esse putatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 845, 4. L. Attius Natalis Lamensis. *F.*]

LĂMENTA, ae, f. lamentatio apud veteres. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 493. Lamentas, fletus facere compendi licet.

LĂMENTĂBĬLIS, e, adj. πολύθρηνος, lamentis plenus, queribundus. *Cic. Tusc.* 2, 13. *f.* Afflictus et jacens, et lamentabili voce deplorans. *Id. Leg.* 2, 25. Sumptuosa funera, et lamentabilia. *Stat. Silv.* 5, 3, 1. Lamentabile carmen. ℙ Item lamentatione dignus. *Virg. A.* 2, 4. Trojanas ut opes, et lamentabile regnum Eruerint Danai. *Ov. Met.* 8, 263. jam lamentabile Athenae Pendere desierant, Thesea laude, tributum.

LĂMENTĂRĬUS, a, um, adj. θρηνώδης, qui ingerit lamentationem. *Pl. Capt.* 1, 1, 28. quae aedes lamentariae Mihi sunt: quas quotiescumque conspicio, fleo.

LĂMENTĀTĬO, onis, f. θρῆνος, actus lamentandi, querimonia, questus, lamentum. *Cic. Tusc.* 4, 8. Lamentatio est aegritudo cum ejulatu; et *ib.* 1, 13. *f.* Lugubris lamentatio, fletusque moerens. *Id. Verr.* 2, 4, 21. Hic quos putatis fletus, quas lamentationes fieri solitas? *Id. Or.* 38. Plangore et lamentatione complere forum. *Id. in Sen.* 7. Lamentatio et gemitus urbis. *Id. Inv.* 2, 26. Sponsi nomen appellans cum gemitu et lamentatione. *Pl. Merc.* 5, 2, 29. Aegritudo, lacrimae, lamentatio. *Liv.* 37, 7. Inutili lamentatione complorare fortunam suam. *Id.* 25, 37. Lamentationem sedare. *Justin.* 18, 6. Viri nomine cum multis lacrimis, et lamentatione flebili invocato. *Sen. Hippol.* 852. Moesta lamentatio. *Plin.* 8, 7, 7. Elephanti quadam sese lamentatione complorantes.

[LĂMENTĀTOR, oris, m. qui lamentatur. *Gloss. Philox.* Lamentator, θρηνητής. *F.*]

[LĂMENTATRIX, icis, f. quae lamentatur. V. *Pomponii* locum in CEREBRUM. *F.*]

LĂMENTĀTUS, a, um, part. a *lamentor.* Active. *Appul. Met.* 8. Diu lamentatus lacrimis inefficacibus. ℙ Passive. *Sil.* 13, 711. Armipotens ductor, quam sunt tua fata per urbem Lamentata diu! *Stat. Theb.* 12, 224. Nocte velut Phrygia cum lamentata resultant Dindyma, *h. e.* clamoribus, et ululatibus se vulnerantium completa.

LĂMENTOR, aris, atus sum, dep. 1. θρηνέω, voce querula, tristique oratione dolorem ac damnum suum testari. *Pacuv.* ap. *Cic. Tusc.* 2, 21. Conqueri fortunam adversam, non lamentari decet. Id viri est officium: fletus muliebri ingenio additus. *Pl. Mil.* 4, 2, 41. Lamentari, cruciari et lacrimantem se afflictare. *Suet. Ner.* 49. et *Oth.* 8. Lamentari, ac plangere. *Cic. Or.* 1, 57. *extr.* Lapides mehercule omnes flere ac lamentari coegisset. *Id. Tusc.* 5, 38. Lamentari caecitatem alicujus. *Suet. Vit.* 3. aliquem pro afflicto. *Ter. Phorm.* 1, 2, 46. matrem mortuam. *Pl. Pers.* 4, 9, 7. se ipsum. *Hor. Ep.* 2, 1, 224. Cum lamentamur, non apparere labores nostros. *Pl. Merc.* 1, 2, 105. Quid ego hic in lamentando pereo? et *Ps.* 1, 3, 79. Quod nunc lamentare, non esse argentum tibi. *Id. Pers.* 4, 9, 5. Quid cesso infelix lamentarier minas sexaginta? *Cic. Cat.* 4, 2. *extr.* Ut nemo ad lamentandam tanti imperii calamitatem relinquatur. *Gracch.* ap. *Cic. Or.* 3, 56. Matrem ne ut miseram, lamentantemque videam, et abjectam? *Gell.* 12, 5. *med.* Ejulans, atque lamentans, ac miserum sese, et infelicem appellans. *Enn.* ap. *Donat.* ad *Ter. Ph.* 5, 4, 2. Sed quid ego haec animo lamentor? ℙ *Lamentari vitam* est ostendere, lamentatione dignam esse. *Cic. Tusc.* 1, 31. Nam haec quidem vita mors est: quam lamentari possem, si liberet. *A.* Satis tu quidem in Consolatione es lamentatus: quam cum lego, nihil malo, quam has res relinquere. ℙ Passive impersonaliter. *Appul. Met.* 4. Moeretur, fletur, lamentatur diebus plusculis.

LĂMENTUM, i, n. θρῆνος, lamentatio. [**Doederl.* 3, 150. sq. docet: *lamentum* factum ex *lacmentum:* ut *jumentum* ex *jugmentum*, *semita* ex *secmita*, *examen* ex *exagmen;* radicem vias esse, *lacere* quod in *lacit* ap. *Fest.*, in *lacerare*, *lacessere*, *lancinare*, *laniare*, *allicere* reservatum videamus. Hinc non ejulatus primam esse significationem, sed pertinere proprie ad eum, qui cum ejulatu ora, comas, vestem laceret.] Usurpatur fere in plurali numero. *Cic. Sen.* 20. Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum, lamentisque vacare. *Id. Tusc.* 2, 21. Si se lamentis muliebriter, lacrimisque dedet. *Id. Pis.* 36. Diffidens ac desperans rebus tuis, in sordibus, lamentis, luctuque jacuisti. *Virg. A.* 4, 667. Lamentis, gemituque, et femineo ululatu Tecta fremunt. *Gell.* 7, 5. Luctu atque lamentis opplere omnia. *Tac. H.* 4, 45. Planctum, et lamenta, et supremorum imaginem praesenti sibi circumdata. *Id. G.* 27. Lamenta ac lacrimas cito; dolorem et tristitiam tarde ponunt. *Id. Agr.* 28. Filium amisit: quem casum neque ambitiose, neque per lamenta ac moerorem muliebriter tulit. *Appul de Mundo.* Lamentis et ploratibus ejulare. ℙ Translate. *Plin.* 10, 55, 76. Lamenta gallinarum.

LĂMĬAE, arum, f. plur. λάμιαι, veneficae mulieres, quae strigum instar infantium sanguinem sugunt, sive ipsae striges. Hae cum foris essent egregie oculatae, domi prorsus caecutiebant, ut scribit *Plut. de curiosit.* V. plura ap. *Coel. Rhodig.* 29, 5. Dictae sunt a λαμός, vel λάμος, ingluvies, ut quae infantes et adolescentes devorarent. *Hor. A. P.* 340. Neu pransae Lamiae puerum vivum extrahat alvo. V. DEVORATRIX. *Appul. Met.* 1. At ille colore spurcissimi humoris percussus, quo me Lamiae illae infecerant, aspernatur. ℙ Lamiae turres, et pectines solis apud *Tert. adv. Valent.* 3. sunt fabellae nutricularum, quibus conciliare solebant somnum infantibus. ℙ Fuit hoc nomine nobilis familia Romae in gente Aeliorum, ortum habens a Lamo Antiphatis patre, et rege Laestrygonum, qui Formiis regnavit. Ex hac familia fuit Aelius ille Lamia senator, de quo *Hor. Od.* 3, 17, 1. Aeli, vetusto nobilis ab Lamo, etc. *Juven.* 4, 154. hoc nocuit Lamiarum caede madenti. ℙ Denique *lamia* nomen est piscis plani, pro spina cartilaginem habentis, quem Itali nunc *carcaria* vocant. *Plin.* 9, 24, 40.

LĂMĬĀNUS, a, um, adj. a Lamiis familia Rom. *Suet. Cal.* 59. Cadaver in hortos Lamianos asportatum *Cic. Att.* 12, 21. *(Horti)* venales sunt fortasse et Lamiani.

LĂMĪNĂ, et per syncop. Lamna, ae, f. λεπίς, ἔλασμός, metalli, aut ligni, aut marmoris frustum in latitudinem ductum, crassius tamen, quam bractea. *Cic. Leg.* 2, 23. Cum lamina esset inventa, et in ea scriptum, Honoris. *Caes. B. C.* 2, 10. Eo super tigna bipedalia injiciunt, eaque laminis, clavisque religant. *Ov. Met.* 5, 172. extrema percussae parte columnae Lamina dissiluit. *Virg. G.* 1, 143. argutae lamina serrae. *Tac. H.* 1, 79. Cataphractorum tegmen ferreis laminis, aut praeduro corio consertum. *Petr. Sat.* 32. Brachium armilla aurea cultum, et eboreo circulo lamina splendente connexum. *Plin.* 34, 18, 50. Lamina plumbi pectori imposita. *Id.* 18, 26, 64. Doliorum laminas scabendo purgare. *Quint.* 2, 4. Tenuem nimium laminam ducere, et quam caelatura altior rumpat. *Plin.* 8, 3, 4. Ossa in laminas secare. *Id.* 34, 8, 20. Aes in laminas tenuare; et 33, 9, 45. Ex argento laminas ducere. *Ov. de nuce* 93. laminam vocat tenerae adhuc nucis putamen, quod membranae simile est. *Sen. Agam.* 855. lamnam crepitantem dixit folium aureae arboris, quam bracteam appellat *Virg. A.* 6, 209. *Appul. Met.* 3. Lamina litterata; et *ib.* 3. Videt dona pretiosa, et laminas auro litteratas ramis arborum, postibusque suffixas, quae nomen Deae, cui fuerant dicata, testabantur. ℙ Dicitur de vasis e tenui lamina factis. *Ov. Fast.* 1, 209. Et levis argenti lamina crimen erat. V. LAMELLA et LAMELLULA. ℙ Item de serra. *Sen. Ben.* 4, 6. Tenues crustas, et ipsa, qua secantur, lamina graciliores. *Val. Fl.* 1, 123. pinus gracili dissolvere lamna. ℙ Item de massis tenuibus auri et argenti ad faciendam

pecuniam: et universim de auro et argento infecto. *Ulp. Dig.* 34, 2, 28. *extr.* Argentum factum recte quis ita definierit, quod neque in massa, neque in lamina, neque in signato, etc. sit. *Hor. Od.* 2, 2. inimice lamnae, Crispe Sallusti. *Sen. Ben.* 7, 10. Laminae utriusque materiae. *Ov. Met.* 11, 124. Lamina fulva. ℙ In cruciatibus laminae usus erat, cum ferrea, aut aerea candens corpori admovebatur. *Cic. Verr.* 2, 5, 63. Cum ignes, ardentesque laminae, ceterique cruciatus admovebantur. *Pl. Asin.* 3, 2, 4. Advorsum stimulos, laminas, crucesque, compedesque. Adde *Lucr.* 3, 1031., *Hor. Ep.* 1, 15, 36., *Pacat. Pan. ad Theod.* 42. et *Quint. decl.* 18, 11. et 15. ℙ Non soli poetae, sed et *Vitr.* 7, 9. bis habet *lamna* pro *lamina.* ℙ Aurium laminae sunt imae partes cartilaginosae auricularum. *Arnob.* 2, 72. Gemmas, lapillos, margaritas compararent: innecterent his colla, laminas pertunderent aurium. Adde *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. et 14.

LĀMĬUM, ii, n. urticae genus prorsus innoxium, quam urticam mortuam herbarii appellant: ita appellatur, quia ad lamas nascitur. *Plin.* 21, 15, 55. Quae innoxia est, morsu carens, lamium vocatur. Adde 22, 14, 16.

LAMNĀ. V. LAMINA.

LAMNŬLĂ, ae, f. lamella. *Tert. Cor. mil.* 12. Triumphi laurea lamnulis ornatur. Alii leg. *lamnis.*

LAMPĂDĂ, ae, f. idem ac lampas: ab accusativo Graeco λαμπάδα, ut *hebdomas*, et *hebdomada*, et alia. *Pl. Cas.* 4, 4, 16. Tene hanc lampadam. Ac ne quis putet *lampadem* legendum esse, accedit auctoritas *Prisc.* 7, 758. affirmantis *lampadam* dixisse *Plautum.* Sic *Manil.* 1, 352. cui tertia lampada dispar Conspicitur, etc. Alii leg. *quod terna lampade.* *In *Plauti* loco *lampadam* habent edd. *Taubm. Buchner. Douz.* et *Parei* (ut patet ex margine), quanquam *Gronov.* et *Camerar.*, quibus adstipulatur ed. *Juntina* (1514.), legunt *lampadem.* Addi potest *Ter. Ad.* 5, 7, 9. *Schellero* judice. Sed nihil opus. ℙ Expungenda e Lexicis esse, quae pro forma *lampada* afferuntur, facile intelligat, qui *Bentl.* ad *Manil.* 1, 359. in consilium vocarit. Ceterum *Santenius* noster Manilii versum felicius, quam *Bentl.*, sic sanavit: Succedit, infelicius, quam *Bentl.*, sic sanavit: Succedit, iniquo Divisum spatio, quod terna lampade dispar Conspicitur paribus. Haec *Ruhnk. B. A.*

LAMPĂDĀRĬUS, ii, m. δᾳδοῦχος, qui lampada, seu funale praefert magistratui, vel imperatori, de quo plura habet *Ducangius* in *Gloss. med. et inf. Latin.* Ejus quoque mentionem faciunt *Impp. Leo et Zeno Cod.* 12, 60, 10. *Inscr.* ap. *Mur.* 888, 5. Aprilis lampadarius Ti. Caesaris ser. vix. annis XX. etc. Adde aliam ap. *Fabrett.* p. 307. *n.* 309. *Suet. Aug.* 29. eundem *servum praelucentem* appellat.

LAMPĂDĪAS, ae, m. λαμπαδίας, genus cometae, ardentes faces imitantis, ut *Plin.* 2, 25, 22. docet

[LAMPĂDĬFER, a, um, adj. idem ac lampadarius, qui lampadem fert. *Not. Tir.* p. 165. Lampas, lampadius, lampadifer. *F.*]

LAMPĂDĬON, ii, n. λαμπάδιον, parva lampas, facula. Hoc nomine amatores vocant suas puellas loquaculas, audaculas, et petulantiores, ut vitii speciem imminuant. *Lucr.* 4, 1157. Balba loqui nequit; traulizi: muta; pudens est: At flagrans, odiosa, loquacula; lampadion sit. *Varr.* ap. *Non.* 2, 906. Quid tristiorem video te esse? num angit haec lampadion? Nos dicimus, *è un fuoco.* Quod *haec lampadion* dicit, ad vocem *puella* refertur, ut ap. *Ter. Eun. prol.* 32. *Eunuchum suam*, hoc est *fabulam.*

[LAMPĂDĬUS, ii, m. ad lampadem pertinens, idem ac lampadarius. V. LAMPADIFER. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 126, 1. Aurelius Lampadius. *F.*]

LAMPAS, ădis, f. λαμπὰς, fax, ignis: a λάμπω, luceo. *Acc.* ap. *Cic. N. D.* 3, 16. Ille, cui in monte Oetaeo illatae lampades fuerunt. *Virg. A.* 9, 535. Princeps ardentem conjecit lampada Turnus, Et flammam affixit lateri. *Ov. Pont.* 3, 3, 59. ad Cupidinem: At tu sic habeas ferientes cuncta sagittas: Sic nunquam rapido lampades igne vacent. *Id. Met.* 12, 247. Lampadibus densum rapuit funale coruscis. *Val. Fl.* 3, 124. gravem nodis, pinguique bitumine quassant Lampada. *Petr. Sat.* 124. Sumite, et in medias immittite lampadas urbes. Adde *Stat. Th.* 8, 776. ℙ Splendor. *Id. ib.* 10, 121. de Somno: ipse autem nec lampade clara, Nec sonitu, nec voce Deae perculsus, eodem More jacet. ℙ Lychnuchus, lucerna. *Ov. Her.* 14, 25. Undique collucent praecinctae lampades auro. *Colum.* 12, 18. Dolia, quae demersa sunt, ferreis lampadibus ardentibus calefiunt, et cum pix in fundo destillavit, sublata lampade, etc. *Juven.* 3, 285. aenea lampas. *Lucr.* 2, 25. lampades igniferae. ℙ Ignes in coelo apparentes. *Plin.* 2, 26, 25. Emicant et faces, non, nisi cum decidunt, visae. Duo genera earum: lampades vocant plane faces, alterum bolidas. Distant, quod faces vestigia longa faciunt, priore ardente parte: bolis vero perpetua ardens, longiorem trahit limitem. *Lucan.* 1, 532. Nunc jaculum longo, nunc sparso lumine lampas Emicuit coelo. Adde 10, 502. et *Sen. Q. N.* 1, 15. ℙ Poetice solis, lunae, diei splendor. *Virg. A.* 7, 148. Postera cum prima lustrabat lampade terras Orta dies; et *ib.* 3, 637. Phoebaeae lampadis instar. *Val. Fl.* 7, 366. decima sub lampade Phoebes, *h. e.* nocte decima Lunae. *Nemes. Cyn.* 130. cum se bina formavit lampade Phoebe, *h. e.* post duos menses. *Lucr.* 6, 1196. nona reddebant lampade vitam, *h. e.* nono die. ℙ Alio sensu *Stat. Silv.* 4, 8, 59. Quippe et opes, et origo sinunt, hanc lampade prima Patricias intrare fores, *h. e.* primis nuptiis: nam in his lampades, seu faces praeferebantur. Unde *Ter. Ad.* 5, 7, 9. Missa haec face, hymenaeum, turbas, lampadas, tibicines, [*i. e. faces nuptiales *Ov. ep.* 12, 137. ut subito nostras Hymen cantatus ad aures Venit et accenso lampades igne micant: ubi v. *Burm.*] *Stat. Silv.* 1, 2, 4. Demigrant Helicone Deae, quatiuntque novena Lampade solemnem thalamis coeuntibus ignem. ℙ *Lampada cursu tradere*, proverbialis locutio, *h. e.* partes suas, quasi successione, et per manus in alium transferre: ducta a ludo juvenum Atheniensium, in quo lex erat, ut lampada, seu taedam ardentem ab uno ad alium locum, atque inexstinctam, non intermisso cursu, perferrent: si enim intermisissent, fax exstinguebatur, cursus agitatione cessante. Itaque primus aliquis cursum inibat: qui defessus alteri integro tradebat lampada: hic deinceps tertio, etc. donec ad statam metam perveniretur. *Auct. ad Her.* 4, 46. Non enim, quemadmodum in palaestra qui taedas candentes accipit, celerior est in cursu continuo, quam ille, qui tradit; ita melior imperator novus, qui accipit exercitum, quam ille, qui decedit: propterea quod defatigatus cursor integro facem, hic peritus imperator imperito exercitum tradit. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Quod de fructu nihil dixi, nunc (lege *non*) cursu lampada tibi trado; et *Lucr.* 2, 77. Inque brevi spatio mutantur saecla animantum, Et quasi cursores, vitai lampada tradunt. ℙ De re praepostera. *Pers.* 6, 61. Qui prior es, cur me in decursu lampada poscis?

*LAMPE, es, f. oppidum Arcadiae. *Plin.* 4, 6. *B. A.*

[LAMPĔTĬĒ, es, f. Λαμπετίη, Solis filia, Phaethontis soror, in arborem succi feracem mutata. *Ov. Met.* 2, 349. et *Hyg. fab.* 154. ℙ Eadem Phoebi patris juvencos paverat, quos, dum Ulyssis socii verubus assarentur, mugitus edidisse narrat *Prop.* 3, 10, 29. *F.*]

[LAMPETRĀ, ae, f. eadem ac muraena: ita appellata, quia petris plerumque adhaerens, easdem lambere videtur. *Gloss. Philox.* Lampetra, μύραινα. *F.*]

*LAMPEUS, i, m. mons Arcadiae, teste *Plin.* 4, 6. *B. A.*

*LAMPĪA, ae, Arcadiae amnis, cujus meminit *Stat. Th.* 4, 290. Cadensque jugis Lampia nivosis. Al. leg. *Lampea. B. A.*

[LAMPĬCUS, a, um, adj. splendidus: a λάμπω, splendeo. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 620, 6. Lampicus agitator. *F.*]

[LAMPON, onis, m. nomen equi: a λάμπων, splendens, candidus. *Sil.* 16, 334. Evolat ante omnes, rapidoque per aera cursu Callaicus Lampon fugit. *F.*]

*LAMPONĬĀ, ae, f. Λαμπωνία, insula maris Aegaei, prope Thraciam. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LAMPRĬDĬUS. V. CAPITOLINUS, i.

*LAMPRUS, i, m. musici nomen, de quo *Nepos* in *Epaminonda* 2. V. ibi *Lambinum. B. A.*

LAMPSĂCĒNUS et

LAMPSĂCĬUS, a, um, adj. ad Lampsacum pertinens, quae est urbs Asiae minoris, in primis clara et nobilis (ut ait *Cic. Verr.* 2, 1, 24.) in Mysia, ad Hellespontum et ostia Granici amnis: ubi Priapus praecipuo cultu adorabatur, tanquam conditor oppidi, et gentis auctor. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 4. *extr.* Lampsacenae urbis salus. *Mart.* 11, 16. Non mea Lampsacio lascivit pagina versu, *h. e.* obsceno, et Priapi digno; et *ib.* 51. Lampsaciae puellae. *Inscr.* ap. *Grut.* 95, 4. Lampsacios melior non imbuet hostia cultros, *h. e.* quibus mactantur Lampsaci Priapo victimae. ℙ *Lampsaceni, orum* ejus urbis cives. *Cic. l. c.*

LAMPSĂCUM, i, n. ap. *Cic. Verr.* 2, 1, 24. et Lampsacus vel Graeca positione Lampsacos, f. ap. *Val. Fl.* 2, 624. et *Ov. Trist.* 1, 10, 26. urbs Asiae minoris, de qua V. v. praec.

LAMPSĀNĂ. V. LAPSANA.

*LAMPSEMANDUS, i, insula prope Cariam, in sinu Ceramico. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

*LAMPSUS, i, oppidum Thessaliae. *Liv.* 32, 14. *B. A.*

*LAMPTER, eris, sic dictum est Phocaea oppidum, vel forte pars ejus. *Liv.* 37, 31. *B. A.*

[LAMPUS, i, m. unus ex canibus Actaeonis. *Hyg. fab.* 181. ℙ Item unus ex quatuor Solis equis. *Fulg. Myth.* 1, 11. *F.*]

[LĀMUS, i, m. Λάμος, antiquus Laestrygonum rex, Neptuni filius, Cajetae, et Formiarum conditor. Hinc ap. *Ov. Met.* 14, 233. *urbs Lami* est Formiae. V. LAMIAE. ℙ Alius fuit Lamus Herculis filius ex Omphale. *Ov. Her.* 9, 54. ℙ Item equus generosus ap. *Sil.* 16, 474. *F.*]

LAMPYRIS, ĭdis, f. λαμπυρὶς, πυγολαμπὶς, genus insecti noctu lucens. *Plin.* 11, 28, 34. Lucent ignium modo noctu, laterum et clunium colore (leg. *candore*, vel *fulgore*) lampyrides, nunc pennarum hiatu refulgentes, nunc vero compressu obumbratae, non ante matura pabula, aut post desecta conspicuae. V. CICINDELA.

LĀMYRUS, i, m. λάμυρος, piscis marinus e lacertorum genere. *Plin.* 32, 11, 53. et *Ov. Hal.* 120. ℙ [*Lamyros, a, um*, adj. λάμυρος, facetus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mar. Frat. Arv.* p. 40. Flavius Lamyrus. Alia apud *Grut.* 1045, 5. Catia Lamyra. *F.*]

LĀNĂ, ae, f. ἔριον, pili ovium. Vox est Graeca, inquit *Varr. L. L.* 4, 23. ut Polybius, et Callimachus scribunt. Itaque *Scalig.* ducit a λῆνος, et Dorice λᾶνος, quod idem significat. *Ov. Met.* 4, 34. Aut ducunt lanas, aut stamina pollice versant. *Pl. Men.* 5, 2, 46. Inter ancillas sedere, lanam carere. *Lucr.* 4, 376. carmine trahere. *Id.* 5, 1353., *Varr.* ap. *Non.* 4, 133. et *Ov. Met.* 6, 31. facere. *Ulp. Dig.* 7, 8, 12. *f.* expediendam conducere, *h. e.* carendam, et faciendam. *Just.* 1, 3. tractare. *Ov. A. Am.* 2, 220. rudem excolere. *Id. Met.* 6, 19. glomerare. *Id. Fast.* 3, 817. mollire. *Virg. G.* 2, 465. fucare veneno Assyrio. *Ov. Met.* 6, 9. tingere murice. *Hor. Od.* 3, 5, 28. medicare fuco. ℙ Laudatiores lanas recenset *Colum.* 7, 2. Milesias, Calabras, Apulasque, et inter has Tarentinas: item Gallicas, et praecipue Altinates: item Parmenses, et Mutinenses. *Mart.* quoque 14, 155. Velleribus primis Apulia, Parma secundis Nobilis: Altinum tertia laudat ovis. *Id.* 12, 65. Baeticas commendat; et *Juven.* 8, 15. Euganeas; et *Hor. Od.* 3, 15, 14. Lucerinas, quae sub Apulis comprehenduntur. Adde *Tert. Pall.* 3. ℙ Mulierum apud Romanos maxima laus fuit, si sua manu lanam facerent, argumento, frugi eas esse, et domesticae rei intentas, et a nugis abhorrentes. Talis fuit Lucretia, quam scribit *Liv.* 1, 57. nocte sera deditam lanae, inter lucubrantes ancillas inventam fuisse. Sic *Ter. Andr.* 1, 1, 47. haec pudice vitam parce ac duriter Agebat, lana ac tela victum quaeritans. *Inscr.* ap. *Grut.* 769, 9. Domum servavit, lanam fecit; dixi: abi. Adde quae ex *Festo* de more sedendi novas nuptas in lanata pelle referemus in LANATUS. ℙ Mos erat, vulnera et affecta membra lana obligare et obtegere fovendi causa. *Mart.* 12, 90. Quod lana caput alligas, Charine, Non aures tibi, sed dolent capilli. *Suet. Dom.* 17. Sinisteriore brachio, velut aegro, lanis fasciisque per aliquot dies, ad evertendam suspicionem, obvoluto. *Pl. Mil. a.* 5. *v.* 37. Ille qui lanam ob oculos habebat, nauta non erat. V. *ib.* 4, 4, 42. et 4, 7, 23. Hinc *lanoculus.* V. ℙ Dicitur etiam *lana* de pilis aliorum animalium: item de pluma quarundam avium, praesertim interiore. *Ulp. Dig.* 32, 1, 70. Lana legata, etiam leporinam lanam, et anserinam, et caprinam credo contineri, et de ligno, quam Graeci ἐριόξυλον appellant. *Mart.* 14, 161. Lassus Amyclaea poteris requiescere pluma, Interior cycni quam tibi lana dedit. ℙ Item de lanugine fruticis cujusdam, seu gossipio. *Virg. G.* 2, 120. nemora Aethiopum molli canentia lana. V. *Plin.* 12, 10, 21. et sqq. et 19, 1, 2. *n.* 3. ℙ De lanugine foliorum, malorum, etc. *Mart.* 10, 42. Celantur simili ventura cydonia lana. ℙ De filis herbaceis colocasiae. *Id.* 13, 57. Niliacum ridebis olus, lanasque sequaces. ℙ De nubibus tenui quasi vellere expansis. *Virg. G.* 1, 397. Tenuia nec lanae per coelum vellera ferri. *Plin.* 18, 35, 82. Si nubes, ut vellera lanae, spargentur multae ab oriente, aquam in triduum praesagient. Itali vocant *pecorelle.* ℙ *Rixari de lana caprina*, *h. e.* de re nullius pretii, aut momenti: proverb. ap. *Hor. Ep.* 1, 18, 15. ℙ *De lana sua cogitare*, h. e. rem suam curare, aliud proverb. ap. *Ov. A. Am.* 2, 686.

LĀNĀMENTUM pro *linamentum* quidam perperam leg. ap. *Veg. Vet.* 2, 56. *h. e.* penicillus laneus. V. LINAMENTUM.

LĀNĀRIS, e, adj. ἐριώδης, laniger, lanatus. *Varr. R. R.* 2, 9. Nos, qui pecus pascimus lanare.

LĀNĀRĬUS, a, um, adj. ad lanam pertinens. *Lanaria herba* alio nomine *radicula*, Graece στρούθιον, Ital. *saponata*, [**Seifenkraut*,] lavendis lanis succum habet, mirum quantum conferens candori, mollitiaeque. Caule est ferulaceo et lanuginoso, folio oleae. Floret aestate, grata aspectu, verum sine odore, spinosa, semine nullo, radice magna. Ovibus jejunis data, lactis abundantiam facit. *Plin.* 19, 3, 18. et 24, 18, 10. *Colum.* 11, 2. *med.* Oves Tarentinae radice lanaria lavari debent, ut tonsurae praeparentur. ℙ *Lanarius, ii*, est artifex lanae faciendae, ἐριουργός. *Pl. Aul.* 3, 5, 34. Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius. Quidam hic interpretantur de eo, qui laneas vestes facit, et vendit; non enim lana, sed veste opus erat illis nuptiis. *Arnob.* 2, 70. Fullones, lanarii, phrygiones, coci. *Firm. Math.* 3, 9. Eorum artes sunt sordidae, et squalidae, aut gravis odoris, quales sunt

confectores coriorum, fullones, lanarii, pictores, coci. Adde *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 701. *n.* 233. ℙ [*Lanarius coactiliarius.* V. h. v. ℙ *Lanarius pectinarius.* V. h. v. s. l. ℙ *Lanarius carminator.* V. CARMINATOR. *F.*] ℙ *Lanaria, ae,* f. subaudi *officina,* in qua lana fit. *Inscr.* ap. *Grut.* 173, 4. Lanarias, et quae in iis sunt, sua pecunia fecerunt. ℙ [*Lanarius* est etiam cogn. R. ap. *Cic. Off.* 3, 16. P. Calpurnius Lanarius. *F.*]

*LANASSA, ae, f. Herculis neptis, a Pyrrho Achillis filio rapta, cui octo liberos peperit. *Just.* 17, 3. ℙ V. *Pyrrhus. B. A.*

LĀNĀTUS, a, um, part. a *lano,* ἐριώδης, lanam habens. *Colum.* 6, 2. Lanatae pelles. *Id.* 7, 3. Lanatae oves, *h. e.* intonsae. *Plin.* 8, 49, 75. Lanata animalium stultissima. *Mart.* 14, 65. in lemmate: Lanatae soleae. ℙ In pelle lanata (inquit *Fest.* ad vocem *In pelle)* nova nupta considere solet, vel propter morem vetustum, quia antiquitus homines pellibus erant induti: vel quod testetur lanificii officium se praestaturam viro. ℙ *Lanatas* absolute pro ovibus dixit *Juven.* 8, 155. lanatas, torvumque juvencum More Numae caedit Jovis ante altaria. ℙ Item lanuginosus. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 1. et *Colum.* 3, 2. *med.* Lanata vitis, *h. e.* quae lanuginem habet in foliis. *Plin.* 15, 14, 14. mala. *Id.* 9, 17, 28. Lanatus lupus. (V. LANEUS.) *Id.* 21, 20, 84. Folia molliora, et lanatiore canitie. ℙ Proverb. est *Dii lanatos pedes habent,* ap. *Petr. fr. Trag.* 44. *Burm. extr.* V. LANEUS. ℙ *Lanatus* est cogn. R. in gente Menenia, ut T. Menenius T. F. Lanatus. Fasti *Capitol.* ap. *Grut.* 289.

LANCĔA, ae, f. *Varr.* ap. *Gell.* 15, 30. *extr.* dixit non Latinum, sed Hispanicum verbum esse. *Fest.* ducit a Graeco λόγχη, hasta. *Isid. Orig.* 18, 7. Lancea est hasta habens amentum in medio: dicta quia aequa lance, id est aequali amento ponderata vibratur. Sed, ut cetera admittantur, *Isidori* notatio frigida videtur: verum potius est a Celtico *lang,* longus, unde et ap. *Hesych.* Λαγγὶς, δόρυ: quia nempe inter hastilia sit omnium longissima. *Sisenn.* ap. *Non.* 18, 26. dicit, esse Suevorum, sicut materes Gallorum. Est certe in antiquo usu Latinis, videturque fuisse longior pilo, et hasta. Inventam primo fuisse scribit *Plin.* 7, 56, 57. ab Aetolis. ℙ Quod missile telum fuerit, patet ex illo *Virg. A.* 12, 374. hunc lata retectum Lancea consequitur, rumpitque infixa loricam: *latam* dixit, *h. e.* lato ferro. *Mart. Spectac.* 11. Nec volet excussa lancea torta manu. Unde et venatorium telum fuisse, colligitur. Sic *Val. Fl.* 3, 587. velut refugi quem contigit improba Mauri Lancea, sanguineus vasto leo murmure fertur. ℙ Ejus usum passim in militia ostendunt haec, quae subjicio. *Sisenn.* ap. *Non.* 18, 26. Galli materibus, Suevi lanceis configunt. *Flor.* 3, 3. *med.* de uxorib. Cimbror.: Objectis undique plaustris, altae desuper, quasi e turribus, lanceis contisque pugnabant. *Tac. H.* 3, 27. Disjectam testudinem lanceis contisque scrutantur; et *ib.* 1, 79. Romanus miles missili pilo, aut lanceis assultans. *Hirt. B. G.* 8, 48. Lanceaque infesta femur ejus transjicit. *Lucan.* 7, 472. Cujus torta manu commisit lancea bellum. *Sil.* 1, 318. impulsa levi torquetur lancea nodo, *h. e.* levi amento. *Curt.* 6, 5. *med.* de Amazone: Equo ipsa desiliit, duas lanceas dextra praeferens. *Just.* 24, 5. Caput ejus amputatum, et lancea fixum, tota acie circumfertur. Adde *Val. Fl.* 6, 124. ℙ Fuit gestamen satellitum, seu custodum corporis. *Suet. Claud.* 35. Spiculatores cum lanceis circumstabant. *Id. Galb.* 18. Spiculator, impulsu turbae, lancea prope vulneravit. ℙ Translate. *Appul. Met.* 1. Mihi quoque non parvam incussisti sollicitudinem, immo vero formidinem, injecto non scrupulo, sed lancea, ne, etc. *h. e.* gravi timore, quo animum meum quasi transadegisti.

LANCĔĂRĬUS. V. LANCIARIUS.

LANCĔO, as, a. 1. lanceam tracto, lanceae manum admoveo: vel lancea ferio, lanceam mitto. *Tert. adv. Jud.* 9. *med.* Qui ante norint lanceare, quam lancinare. Eadem verba habet *adv. Marcion.* 3, 8.

LANCĔŎLĂ, ae, f. σιβύνιον, parva lancea. *Capitol. Maxim. jun.* 4. Lanceola sic fissa est fulmine, ut tota, etiam per ferrum, scinderetur. *Appul. Met.* 8. Tunicae albae, in modum lanceolarum quoquo versum fluente purpura, depictae; *ubi edd. *Elmenh. Vulcan. Pricaei* et *Oudend.* habent *lanciolarum.* Tunicae in modum lanciolarum depictae, sunt *vestes virgatae,* ut loquitur *Sil.* 4, 155. *B. A.*

[LANCĔŎLĀTUS, a, um, adj. lanceola armatus. *Macer de plantagine* 5. Altera vero minor, quam vulgo lanceolatam Dicunt, quod foliis, ut lancea, surgat acutis. *F.*]

LANCES. V. LANX.

LANCIA. V. LANCIENSIS.

LANCĬĂRĬUS, ii, m. λογχοφόρος, lancea armatus, hastatus. *Ammian.* 21, 13. *f.* Cum lanciariis, et mattiariis, et catervis expeditorum. Adde 31, 13. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver. praef.* IX. Praepositus lanciariorum. Alia ap. *Mar. Frat. Arv.* p. 630. In prima Minerves militavit ann. V., in undecima ann. IIII., in lanciaria ann. V., in praetorio ann. V. ℙ *Valesius* ad *Ammian. l. c.* adnotavit in *Codd.* non *lanceariis,* sed *lanciariis.*

LANCĬCŬLĂ, ae, f. parva lanx. *Arnob.* 2, 59. Trulla, lancicula, candelabrum.

LANCĬENSIS, e, adj. ad Lanciam pertinens, Lusitaniae urbem, cujus meminit *Flor.* 4, 12. *med.* Gemina fuerunt in Lusitania hujus nominis municipia. In *Inscr.* ap. *Grut.* 162, 5. memorantur *Lancienses Oppidani,* et *Lancienses Trascudani,* et *Plinius* 4, 22, 35. duplices agnoscit *Lacienses,* quorum primi sine cognomine, alteri Occlenses sunt cognominati. *F.*]

*LANCINATĬO, onis, f. apud *Celsum. B. A.*

LANCĬNĀTOR, oris, m. qui lancinat et discerpit. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 1057. Lancinatores gregum.

LANCĬNĀTUS, a, um, part. a *lancino:* scissus, laceratus, discerptus. *Arnob.* 1, 20. Conjux membratim lancinatus. ℙ Translate usurpatur a *Catull.* 29, 18. V. v. sq.

LANCĬNO, as, avi, atum, a. 1. ἀμύσσω, λακίζω, κατακνίζω, in frusta scindo, lacero, lanio. A λακίζω censet esse *Voss.*, ut a πήγω, pango, *n* inserta. Alii a *lance,* quasi primo significet dividere, distribuere, deinde laniare. *Sen. Ira* 1, 2. Alium inter sacra mensae ira percussit: alium inter celebris spectaculum fori lancinavit. *Sen. alter Thyest.* 778. lancinat gnatos pater, Artusque mandit ore funesto suos. *Plin.* 9, 6, 5. Morsu lancinare aliquem. ℙ Translate. *Catull.* 29, 18. Paterna prima lancinata sunt bona, *h. e.* dissipata, distracta, absumpta. *Sen. ep.* 32. Vitam diducimus in particulas, ac lancinamus. Al. leg. *lanciniamus. Plin.* 4, 5, 9. *f.* Tot sinus Peloponnesi oram lancinant. *Arnob.* 2, 47. Credulitatem facetiis jocularibus lancinare.

LANCŪLĂ, ae, f. parva lanx. *Vitruv.* 10, 8. de statera: Cum ansa propius caput, unde lancula pendet, etc. ℙ Ap. *Varr. L. L.* 4, 25. *f.* legitur *langula:* quod idem cum lancula esse videtur.

[LANDĪCĂ, ae, f. κλειτορίς, pars pudendi muliebris, quae ita describitur in *Ep. Sorani ad Cleopatr.* inter *op. Petronii, edit. Antonid.* p. 81. Intus quod a superiore parte descendit in medio dicta est landica, motum saepe titillationis habens ex libidine. *Gloss. Phil.* Landica, ἐσχαράδιν. *Vulcanius* suspicatur legendum ἐσχάρα γυναικεία: sed terminatio *ădi* est diminutiva novae Graeciae. *Landira* legendum conjicit *Martinius,* non improbante *Vossio de vit. sermon.* Contra sunt, qui vocem hanc tribuunt *Cic. Fam.* 9, 22. Hanc culpam majorem, an *illam dicam?* potuit obscenius? Non, inquis: non enim ita sensit. Non ergo in verbo est obscenitas. [*V. *Orell.*] ℙ Aliis recentis Barbariae nomen videtur, nec id significare, quod dicimus, sed ἐσχάραν proprie dictam foculum, ferramentum nempe, cui tanquam crati, imposita ligna propter aeris ab inferiori parte accessum facilius ardeant, scribendumque *landiram,* cum sit Gallorum *landier,* Italorum *alare,* quem *subicem,* seu *subjicem focarium* interpretatur *Bodaeus.* Sed poterat alicui etiam *landie* Gallorum, et Italorum *landra* in mentum venire. Haec fere ex *Bailleyo* in *Auctario. F.*]

LĂNĔĂ seu Lānĭa pro laniena legitur a quibusdam ap. *Liv.* 44, 16.

LĂNĔRUM, vestimenti genus ex lana succida confectum. *Fest.*

LĂNESTRIS, e, adj. laneus. *Vopisc. Aurel.* 29. Lanestre pallium.

LĂNĔUS, a, um, adj. εἰρίνεος, qui est ex lana. *Cic. N. D.* 3, 34. Aureum ei detraxit amiculum, etc. eique laneum pallium injecit. *Prop.* 3, 4, 30. Lanea vitta. *Virg. G.* 3, 487. infula. *Suet. Aug.* 82. Subuculae thorax laneus. *Macr. Sat.* 1, 8. Laneum vinculum. *Stat. Silv.* 5, 3, 183. Lanea cui Phrygii est coma flaminis, *h. e.* filum laneum in capite flaminis. ℙ Laneae effigies, Compitalibus, noctu dabantur in compita, quod lares, quorum is erat dies festus, animae putabantur esse hominum, redactae in Deorum numerum. *Festus.* ℙ Item lanatus, lanosus, lanuginosus. *Plin.* 15, 15, 16. Pira laneo corio. ℙ Translate est mollis. *Catull.* 25, 10. Laneum latusculum. *Mart.* 13, 89. laneus lupus, *h. e.* piscis, de quo *Plin.* 9, 17, 28. Luporum laudatissimi, qui appellantur lanati, a candore mollitiaque carnis. [*Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *med.* Haud multi militum vibrantes hastas, pars major sine vi et vigore, tanquam laneas, jacere. ℙ *Dii* irati *laneos pedes habent* proverb. ap. *Macr. l. c.*, *Petr. fragm. Trag.* 44. *extr. Burm.* et *Porphyr.* ad *Hor. Od.* 3, 2. *extr.*, quo significatur, pedes Deorum esse vinculo veluti laneo constrictos, et tarde quidem venire ad puniendа scelera; venire tamen, et quidem tacitos et inopinantibus. Quod *Hor. ib.* dixit: Raro antecedentem scelestum Deseruit pede poena claudo; et *Tibull.* 1, 10, 4. Sera tamen tacitis poena venit pedibus. *Macr.* ex *Apollodoro* tradit inde ortum esse proverbium, quod Saturnum mos esset alligari per annum laneo vinculo, solvi autem Saturnalibus. *F.*]

LANGA, ae, f. lacertae genus: a Celtico *lang,* longus, quia longam habet caudam. V. LANGURIA.

LANGĬA, ae, f. fluvius Peloponnesi in Arcadia, qui ex Nemeaea silva per Sicyoniam in sinum Corinthiacum fluit. Postea Archemorus dictus est ab Archemoro filio Lycurgi Thracum regis, quem ibi cum Hypsipyle nutrix Argivis fluvium hunc ostensura, in gramine reliquisset, serpens interemit. *Stat. Theb.* 4, 717. et sqq. ℙ In hujus honorem Nemeaea certamina celebrata sunt ab Argivis, ut describit *Id.* 6. *in.*

[LANGOBARDI, orum, m. plur. Germaniae septentrionalis populi, siti inter Albim, nunc *Elba,* vel Viandrum, nunc *Oder,* et Vistulam, nunc *Vistola,* fluvios (olim Rhenum accolebant, ut refert *Ptolomaeus)* qui paulatim progredientes Pannoniam primum, mox anno DLXVIII., duce Alboino, magnam Italiae septentrionalis partem occuparunt; hinc Galliae Cisalpinae pars maxima nunc *Lombardia* appellatur. Eorum meminere *Tac. G.* 40. et *Ann.* 2, 45. et *ib.* 11, 17., *Vell.* 2, 106. et *Strabo l.* 7. ℙ Quoad vocis etymon, *Isid. Orig.* 9, 2. et *Paul. Diac. de reb. Longob. l.* 1. *n.* 9. eos ita vocatos putant a Germanico *lang,* longus, et *bart,* barba, quia longam pascebant barbam. *F.*]

*LANGOBRĬGA, ae, oppidum Lusitaniae. *Anton. Itin. B. A.*

LANGUĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. languere facio, languorem affero. *Cic. Leg.* 2, 15. Incitare languentes, et languefacere excitatos. Est qui legit *languere facere.*

LANGUENS, entis, part. a *langueo:* ἄτονος, νωθρὸς, languidus. *Cic. Leg.* 2, 15. Incitare languentes. *Id. Or.* 2, 44. Facilius est currentem incitare, quam commovere languentem. *Id. Fam.* 10, 28. Senatum jam languentem et defessum ad pristinam virtutem revocavi. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 13. Languenti stomacho esse. *Caes. B. C.* 2, 14 Nostri languentes, atque animo remissi. *Val. Fl.* 4, 388. languentia lumina somno. *Petr. Sat.* 101. Languentem visere officii causa. *Phaedr.* 4, 25. Languens aevum. *Cic. Off.* 1, 37. Vox nec languens, nec canora. *Catull.* 64, 99. Quantos illa tulit languenti in corde timores. *Virg. A.* 11, 69. Seu mollis violae, seu languentis hyacinthi. Ubi *Serv.:* aut postquam decerptus sit; aut quia non est acuti coloris; aut quanto demittit caput. *Id. ib.* 10, 289. Languens pelagus, *h. e.* remittens se ad litus. *Lucan.* 3, 692. ictus. *Val. Fl.* 7, 24. cum languentes levis erigit imber aristas. *Suet. Aug.* 92. Veterrimae ilicis demissos ad terram, languentesque ramos convaluisse. *Auct. Priap.* 83. Licebit, aeger, aut languentior cubes. Alii multo rectius leg. *aeger angue lentior cubes.*

LANGUĔO, es, gŭi, n. 2. ἀτονέω, ὀσθενέω, viribus deficior, vigore careo, flaccesco, infirmus sum. Refertur tum ad corpus, tum ad animum: a λαγγέω, cesso: etenim *Hesych.* Λαγγάζει, ὀκνεῖ: οἱ δὲ, Λαγγεῖ. *Cic. Phil.* 1, 5. Cum de via languerem, et mihimet displicerem. *Ov. Her.* 18, 161. Saepe per assiduos languent mihi brachia motus. *Id. Pont.* 1, 4, 3. Jam vigor, et quasso languent in corpore vires. ℙ Translate. *Prop.* 4, 2, 46. Flos languet. *Stat. Th.* 6, 12, 305. Lunae languet jubar, *h. e.* lumen amittit. *Val. Fl.* 7, 466. Languent ignes. *Sever. Aetn.* 427. lapis languet in ignes, *h. e.* in cinerem, igni ustus, dilabitur. ℙ De aegrotantibus. *Virg. G.* 4, 252. tristi languebunt corpora morbo. *Tibull.* 3, 5, 28. Languent ter quinos sed mea membra dies. *Suet. Aug.* 81. Sub natale suum plerumque languebat. *Id. Ner.* 51. Ter omnino per quatuordecim annos languit. Adde *Mart.* 5, 9. ℙ Saepe refertur ad animum. *Cic. Pis.* 33. Languet juventus, nec perinde atque debet, in laudis cupiditate versatur. *Id. Off.* 3, 1. *med.* Neque solitudinem languere patior, [*i. e. fieri, ut ea solitudo languorem mihi afferat, patior. *Beier.*] *Id. N. D.* 1, 4. Languere otio. *Id. Acad.* 4, 2. *f.* In otio hebescere et languere. *Gell.* 19, 12. Languet animus, et torpet. *Ov. A. Am.* 2, 436. Et, si nulla subest aemula, languet amor. *Sall. Cat.* 56. Si paululum modo vos languere viderint, jam omnes feroces aderunt, *h. e.* remisse ac timide agere. *Quint.* 9, 3. *med.* Haec schemata et convertunt in se auditorem, nec languere patiuntur, subinde aliqua notabili figura excitatum. *Lucr.* 5, 1144. genus humanum defessum vi colere aevum, Ex inimicitiis languebat. *Sil.* 17, 361. mihi gratia languet, Et cecidit jam primus amor. ℙ *Languere* dicitur mare, cum nulla aura movetur: quod valde incommodum est navigantibus. *Mart.* 10, 30. Nec languet aequor, viva sed quies Ponti Pictam phaselon adjuvante fert aura. *Lucan.* 8, 471. Flectit iter: nec Phoebus adhuc, nec carbasa languent, *h. e.* nec sol adhuc occasu lucem amittit, nec vela lentiora fiunt cessante vento. ℙ Praeteritum trisyllabum est. *Lucan.* 7, 245. Illa quoque in ferrum rabies promptissima, paulum Languit, et casus, etc. *Ov. Met.* 6, 291. moribunda relanguit ore. Ceterum rarus est hujus verbi usus in praeteritis. ℙ Part. *Languens* V. in v. praec.

LANGUESCO, is, n. 3. καταμαλθαζόμαι, ἐκνύο-

μαι, languere incipio, languidus fio, langueo. *Cic. Fin.* 4, 24. Hebes acies est cuipiam oculorum: corpore alius languescit. *Id. Sen.* 9. Senectute languescere. *Catull.* 64, 188. languescunt lumina morte. *Virg. A.* 9, 436. flos succisus aratro Languescit moriens. *Hor. Od.* 3, 16, 34. Nec Laestrygonia Bacchus in amphora Languescit mihi, *h. e.* asperitatem et vim amittit, vetustate molliente. *Ov. Fast.* 2, 775. Ut solet a magno fluctus languescere flatu, *h. e.* cessare, minui post flatum. *Val. Fl.* 3, 236. Deficit: infracti languescunt frigore cursus. *Plin.* 18, 15, 27. Vites languescunt, si vicia in arbusto seratur. *Id.* 27, 13, 109. Color in luteum languescens, *h. e.* qui dilutior fit, et ad luteum accedit. *Tac. A.* 1, 28. Luna claro repente coelo visa languescere. ℙ Pro aegrotare. *Ov. Trist.* 3, 3, 39. Nec mea consueto languescent corpora lecto? ℙ Translate. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Ne, si longius extracta esset cognitio, satietate et taedio quodam justitia cognoscentium severitasque languesceret. *Id. Pan.* 18. Militaria studia languescunt. *Id. ep.* 8, 20. Omnium rerum cupido languescit, cum facilis occasio est, *h. e.* minuitur. *Quint.* 11, 3. Affectus omnes languescant necesse est, nisi voce, vultu, totius prope habitu corporis inardescant.

LANGUĬDĒ, adv. cum languore, remisse, lente, ἀνειμένως, ῥᾳθύμως. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3. Panicum cacumine languide nutante. *Colum.* 11, 1. *med.* Ne statim a prima luce familia cunctanter et languide procedat. *Petr. Sat.* 98. Languide agere. *Caes. B. G.* 7, 27. Suosque languidius in opere versari jussit. *Plin.* 13, 4, 7. Palmae languide dulces; et 37, 7, 25. Carbunculi languidius ac lividius lucent. *Cic. Tusc.* 5, 9. Theophrastus vexatur scholis omnium philosophorum, quod laudarit illam sententiam: *Vitam regit fortuna, non sapientia.* Negant ab ullo philosopho quidquam dictum esse languidius, *h. e.* mollius, et magis abhorrens a constantia et severitate philosophiae.

LANGUĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. languidi. *Catull.* 64, 331. Languiduli somni. *Cic. fragm.* ap. *Quint.* 8, 3. Humus erat immunda, lutulenta vino, coronis languidulis, et spinis cooperta piscium.

LANGŬĬDUS, a, um, adj. ἀσθενής, ἀνειμένος, languens, remissus, viribus defectus, debilitatus, tardus, lentus. *Cic. Fin.* 2, 13. Tarda et languida pecus. *Id. Cat.* 2, 5. et *Verr.* 2, 3, 12. Vino languidi, conferti cibo, sertis redimiti. *Hor. Epod.* 2, 63. Videre fessos vomerem inversum boves Collo trahentes languido; et *ib.* 5, 55. latent in silvis ferae Dulci sopore languidae. *Id. Od.* 2, 14, 17. ater flumine languido Cocytos errans; [**Liv.* 1, 4. Posse quamvis languida mergi aqua, spem ferentibus dabat.] *Hor. Od.* 3, 21, 8. Promere languidiora vina, *h. e.* vetustiora, atque adeo minus austera, mitiora. *Ov. Pont.* 2, 1, 2. et *ib.* 4, 10, 44. Ventus languidus. *Lucan.* 5, 421. languida carbasa, *h. e.* vela non contenta, vento cessante. *Plin.* 12, 12, 26. Languidus color. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 17. Sufflare languidos ignes. *Id.* 22, 20, 24. Tenuiora folia et languidiora; et 17, 2, 2. Arbores foliorum amissione languidae. *Id.* 11, 37, 88. Venarum languidus ictus. *Alter Plin. ep.* 6, 20. *med.* Dubius, et quasi languidus dies. *Quint.* 11, 3. *med.* Vultus non moestus, nec stupens, nec languidus. ℙ Aegrotus. *Mart.* 9, 86. Languidior noster si quando est Paulus. *Laurea Tull.* ap. *Plin.* 31, 2, 3. Languida quae infuso lumina rore levant. *Pall.* 3, 25. Si languida arbor est piri, ablaqueatae radicem terebras. ℙ Translate. *Ov. Amor.* 3, 4, 10. Semina laetitiae languidiora facit. *Cic. Or.* 1, 52. *f.* Philosophus mollis, languidus, enervatus, omnia ad voluptatem corporis referens. *Id. Sen.* 8. Senectus non modo languida atque iners non est, verum etiam operosa, et semper agens aliquid et moliens. *Id. Ligar.* 9. Languidiore studio in causa fuistis. *Id. Q. Fr.* 1, 2. *f.* Si qui antea aut alieniores fuerant, aut languidiores, *h. e.* negligentiores. *Plin.* 15, 29, 36. Languida auctoritas patrum. *Lucan.* 4, 699. languida segni Cernit cuncta metu. ℙ Metonymice. *Virg. A.* 12, 908. oculos ubi languida pressit Nocte quies. *Tibull.* 4, 1, 181. Languida otia.

LANGUĬFĪCUS, a, um, adj. languidum faciens. *Auson. Ecl. in versib. Q. Cic.* Languificusque Leo proflat ferus ore calores.

*LANGUĬTAS, atis, et

*LANGUITŪDO, inis, f. *Gloss. Gr. Lat.* ἀῤῥωστία, Languitudo, languitas. *B. A.*

LANGŪLA. V. LANCULA.

LANGUOR, oris, f. ἀσθένεια, ῥᾳθυμία, defectio virium, remissio vigoris, lassitudo, infirmitas. *Ter. Heaut.* 4, 6, 3. Haec deambulatio me ad languorem dedit. *Catull.* 55, 30. Defessus tamen omnibus medullis, Et multis languoribus peresus Essem te, mi amice, quaeritando. *Id.* 63, 37. Piger his labantes languores oculos sopor operit. *Ov. Met.* 11, 648. de Somno: et rursus molli languore solutus Deposuitque caput, stratoque recondidit alto. ℙ Morbus. *Cic. Div.* 2, 62. Animus cum languore corporis nec membris uti potest, nec sensibus. *Ov. Met.* 9, 766. Nunc ficto languore moram trahit. *Hor. Od.* 2, 2, 15. Languor aquosus. *Mart.* 9, 86. Tu languore quidem subito, fictoque laboras. *Suet. Tib.* 72. In languorem incidere. *Id. Ner.* 41. Excusato languore faucium, propter quem non adesset. ℙ Translate est torpor, ignavia, debilitas animi. *Cic. Off.* 1, 34. Nihil magis cavendum est senectuti, quam ne languori se desidiaeque dedat; et *ib.* 3. *in.* Otium et solitudo languorem afferunt. *Id. Att.* 14, 6. Vides languorem bonorum. *Tac. H.* 2, 42. Attonitas subito terrore mentes falsum gaudium in languorem vertit. ℙ De mari omnino tranquillo. *Sen. Agam.* 160. Redemit illa classis immotae moras, Et maria pigro fixa languore impulit. V. LANGUEO. ℙ Refertur et ad colores. *Plin.* 37, 9, 46. Gemmarum vitia, languor, et alienis turbari coloribus.

[LANGURĬA, ae, f. lacertae viridis genus, quod nostrates vulgo *languro* vocant: vox composita ex Celtico *lang*, longus, et οὐρὰ, cauda, quia longam habet caudam; ceterum quidam ex Graecis scriptoribus falso putarunt, ita eam appellatam fuisse, quia ejus urina in succinum concresceret, etenim οὖρον urinam significat. *Plin.* 37, 2, 11. *n.* 1. Demostratus *(succinum)* lyncurium vocat, et fieri ex urina lyncum bestiarum, e maribus fulvum et igneum, e feminis languidius et candidum. Alii dixere langurium, et esse in Italia bestias langurias. Zenothemis langas vocat easdem, et circa Padum iis vitam assignat. *F.*]

LANGURĬUM, ii, n. idem ac succinum, quod et lyncurium dicitur. V. v. praec.

LANĬĀRĬUM, ii, n. χρεωπώλιον, idem quod laniena. *Varr. R. R.* 2, 4. Ignavum et sumptuosum esse, qui succidiam in carnario suspenderit potius ab laniario, quam ex domestico fundo. Sunt qui putant hoc loco ablativum *laniario* esse a recto *laniarius*, Italice *beccajo:* [sed minus recte; nam laniena, non lanius, opponitur fundo: adde *laniarius* esse vocem nihili. *F.*]

LANĬĀRĬUS, ii, m. idem ac lanius. *Inscr.* ap. *Grut.* 1035, 4. C. Nigidius Primus laniarius. [*Ead.* tamen rectius legitur ap. *Mur.* 967, 2. Q. Nigidius Primus lanarius. Itaque *laniarius* e Latio amandandus. *F.*]

LANĬĀTĬO, onis, f. ἄμυξις, σπάραξις, χρεουργία, actus laniandi. *Sen. Clem.* 2, 4. In caedes hominum, et laniationes pervenit.

[LANĬĀTOR, oris, m. idem ac lanius. *Gloss. Philox.* Laniator, μαχελλάριος. *F.*]

[LANĬĀTORĬUM, ii, n. idem ac laniena. *Gloss. Philox.* Laniatorium, μαχελλεῖον, χρεωπωλεῖον. *F.*]

LANĬĀTUS, a, um, part. a *lanio. Ov. Met.* 7, 349. laniatum mersit in undis. *Virg. A.* 6, 494. laniatum corpore toto Deiphobum vidit. *Id. ib.* 12, 606. Laniata genas. *Ov. Met.* 4, 139. comas; et *ib.* 2, 335. sinus. *Tac. H.* 3, 85. Vestis laniata. [**Liv.* 21, 46. laniatis obviis ipse intactus evaserat.] ℙ Translate. *Ov. Her.* 7, 135. laniataque classis Postulat exiguas semirefecta moras.

LANĬĀTUS, us, m. idem ac laniatio. *Cic. Tusc.* 1, 43. Quid igitur mihi ferarum laniatus oberit nihil sentienti? *Just.* 41, 3. de Parthis: Sepultura vulgo, aut avium aut canum laniatus est. *Val. Max.* 1, 6. *n.* 11. Avium ferarumque laniatibus objectus; et 9, 2. *f.* Laniatui esse animalibus, quae corporibus innasci solent. ℙ Translate. Ap. unum *Tac. A.* 6, 6. Si recludantur tyrannorum mentes, posse aspici laniatus, et ictus: quando ut corpora verberibus, ita saevitia, libidine, malis consultis animus dilaceratur.

LĀNĪCĬA, ae, f. et

LĀNĪCĬES, ei, f. lana, lanicium. *Laber.* ap. *Non.* 3, 13. Nil refert, mollem ex lanicia Attica, an ex hircorum pecore vestitum geras. *Tert. in carm. adv. Marc.* 2, 24. Sed quia lanicies renovata haec corpora vestit. ℙ Sunt qui scribunt *lanitia*, et *lanities.*

LĀNĪCĬUM, ii, n. ἔριον, idem quod lana, vel lanae proventus. *Virg. G.* 3, 384. Si tibi lanicium curae, primum aspera silva, Lappaeque, tribulique absint. *Plin.* 6, 17, 20. Seres lanicio silvarum nobiles. *Id.* 8, 47, 72. Cujus coloris arietes sub lingua habuere venas, ejus et lanicium est in fetu. ℙ [Item pecus lanatum. *Arnob.* 1, 8. Ovilibus insidiatur lupus, numquid in culpa natura est, quod lanitiis extulit importunissimam beluam? *Id. ib.* p. 12. Dii lanitia curent vestra numerosis fetibus multiplicari. *F.*]

*LANĪCĬUS, a, um, adj. lanatus. *Arnob.* 5, 174. Custos gregis lanicii. *B. A.*

LĀNĪCUS, ūtis, adj. omn. gen. qui cutem lanosam habet. *Laber.* ap. *Tert. Pall.* 1. *med.* Aries reciprocicornis, lanicus, testitrahus.

LĀNĪĒNA, ae, f. χρεωπώλιον, macellum, officina, in qua laniantur ac venduntur carnes. *Pl. Epid.* 2, 2, 15. Per myropolia, et lanienas circumque argentarias Rogitando sum raucus factus. Adde *Varr.* ap. *Non.* 2, 281. ℙ Accipitur etiam pro ipsa laceratione. Hinc *Prud.* περὶ στεφ. 10, 497. Num mitiores sunt manus medentium, Laniena quando saevit Hippocratica? ℙ *Tabernae lanienae* adj. dixit *Varr.* ap. *Non.* 12, 55., ubi perperam alii legunt *ligneae;* male item nonnulli *lanignae*, tanquam a *lanius.*

LĀNĪFER, a, um, adj. ἠριοφόρος, lanam ferens. *Plin.* 13, 14, 28. Aethiopia Aegypto contermina insignes arbores fere non habet, praeter laniferas.

LĀNĪFĬCĬUM, ii, n. ἠριουργία, lanae opificium. *Vitr.* 6, 10. Oeci, in quibus matresfamiliarum cum lanificiis habent sessiones. Est qui rectius leg. *lanificis. Aurel. Vict. Vir. illustr.* 9. Lucretiam in *nificis.* ter ancillas in lanificio offendunt. *Colum. praef.* 12. *med.* Ut ne lanificii quidem curam suscipere dignentur. *Just.* 2, 6. Athenienses primi usum lanificii docuere.

LĀNĪFĬCUS, a, um, adj. ἠριουργὸς, qui lanae artem exercet. *Mart.* 6, 58. Si mihi lanificae ducunt non pulla sorores Stamina, *h. e.* tres Parcae. *Tibull.* 2, 1, 10. Manum lanificam imponere pensis. *Claud. in Eutrop.* 2, 382. Lanificae doctissimus artis. ℙ Lanificae mulieres non solum lanam facere, sed texere etiam, et vestem ex ea conficere solebant. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* Item lanificae, quae familiam rusticam vestiunt. *Ov.* quoque *Met.* 6. *in.*, ubi de Arachne loquitur celebri *lanificae laudibus artis*, non solum subigendae ac nendae, sed et texendae lanae, et conficiendarum inde vestium artificio mirabilem fuisse dicit.

LĀNĪGER, a, um, adj. ἠριοφόρος, qui lanam fert. *Accius* ap. *Cic. Div.* 1, 22. Pecus lanigerum eximia pulcritudine. *Plin.* 12, 10, 21. Ejusdem insulae excelsiore suggestu lanigerae arbores alio modo, quam Serum, *h. e.* quae gossipion ferunt. *Ov. Met.* 7, 312. innumeris effetus laniger annis, *h. e.* aries. *Phaedr.* 1, 1. Laniger timens, *h. e.* agnus. *Virg. G.* 3, 287. Lanigeri greges. *Plin.* 11, 24, 28. de araneo: Est quaedam intus lanigera fertilitas. *Manil.* saepissime *lanigerum* de Ariete signo coelesti dixit.

LĀNĪGNUS, a, um. V. LANIENA.

*LANILŬTOR, oris, m. ἠριοπλύνης *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

LĀNĬO, as, avi, atum, a. 1. ἀμύσσω, in frusta seco, scindo, lacero. *Cic. Fam.* 7, 1. *med.* Cum homo imbecillus a valentissima bestia laniatur. *Liv.* 9, 1. *med.* Nisi hauriendum sanguinem, laniandaque viscera nostra praebuerimus; [*et 32, 29. Duo lupi oppidum ingressi obvios aliquot laniaverant.] Adde *Ov. Met.* 4, 456., *Virg. G.* 3, 514. Discissos nudis laniabant dentibus artus. *Tac. H.* 1, 41. Ceteri crura brachiaque foede laniavere. [**Quint. Inst.* 11, 3, 174. Vestes laniare.] *Ov. A. Am.* 2, 171. Laniare tunicam; et *Met.* 5, 398. vestem ab ora summa; et *ib.* 2, 350. crinem manibus; et *A. Am.* 3, 678. ora digitis. ℙ Translate. *Ov. Met.* 1, 60. Venti mundum laniant. *Id. R. Am.* 367. Et tua sacrilegae laniarunt carmina linguae. [**Sen. ep.* 51. Vitia cor laniant.] ℙ Part. *Lanians* ap. *Cic. Div.* 1, 47. Se intorquentem lanians.

LĀNĬO, onis, m. idem ac lanius. *Petr. fragm. Trag.* 39. *Burm.* In Libra laniones, et unguentarii nascuntur. *Paul. Dig.* 33, 7, 18. Cum de lanionis instrumento quaeritur. *Pompon. ib.* 1, 2, 2. *med.* Arrepto cultro de taberna lanionis. *Flav. Caper de Orthogr.* p. 2245. *Lanius* nomen est: verbum autem *lanio, as:* at dixerunt tamen et *lanio* in nomine. ℙ [*Lanio* dicitur etiam carnifex. *Sedul. carm.* 2, 127. ad Herodem: Quis tibi nunc, lanio, cernenti talia sensus? *F.*]

[LĀNĬŌLUM, i, n. dimin. lanii, parva laniena. *Fulg. Myth. praef.* 1. *med.* Galeni curia exclusisset, quae paene cunctis Alexandriae ita est inserta angiportis, quo chirurgicae carnificinae laniola pluriora habitaculis numerentur. *F.*]

LĀNĬŌNĬUS, a, um, adj. ad lanium pertinens, χρεουργικός. *Suet. Claud.* 15. Carnificem statim acciri cum machaera, mensaque lanionia flagitavit, *h. e.* mensa, in qua scinditur caro.

[LĀNĬPENDENS, entis, part. ab inusit. *lanipendo*, qui lanam pendit, lanipendius. *Gloss. Philox.* Lanipendens, σταθμοῦχος, γυνὴ ἡ τὸν σταθμὸν παρέχουσα ταῖς ἄλλαις. *F.*]

[LĀNĬPENDĬUM, ii, n. locus, in quo pensa distribuuntur lanificis mulieribus. *Inscr.* ap. *Romanelli Topogr. Napol.* T. 2. p. 273. Philodespotos Adjutoris Ti. Claudii Caesaris Aug. servus vicarius Zosimeni conservae lanipendii ministrae fecit. *F.*]

LĀNĬPENDĬUS, a, um, adj. qui lanam pendit, et distribuit lanariis nendam, aut carminandam. *Paul. Dig.* 24, 1, 38. *in.* In ea re uxor tanquam lanipendia fuerit, et viri negotium procuraret. **Vet. Schol.* ad *Juven. sat.* 6, 476. *libraria* exponit lanipendia, *h. e.* quae lanam librat, et quasillariis adpendit, vel pensa lanificis ancillis distribuit, ut interpretatur *Rupertus. B. A. Gloss. Phil.* Lanipendius σταθμοῦχος ἐριδίων. ℙ [Scribitur etiam *lanipendus, a, um. Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 223. D. M. Irenes lanipendae V. A. XXXVIII. Olympus benemerenti fecit. Alia in *Mus. Acad. Mant.* p. 22. T. Flavius Aug. L. Zosimus lanipendus. Adde aliam ap. *Don. cl.* 8. *n.* 57. *F.*]

LĀNĪPES. V. PLANIPEDES.

*LANISE, maris Aegaei insula. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LĀNISTA, ae, m. *μονομαχοτρόφος*, qui ludo praeest gladiatorio, et gladiatores exercet in arte pugnandi, ut publice mutuo lanientur. Lanistae (quorum artificium probrosum erat) familias domi habebant, (V. *Suet. Aug.* 42.) quas in gladiatura instituebant, (V. *eund. Caes.* 26.) et mox paratas vendere solebant munerariis. *Cic. Rosc. Am.* 40. *f.* Num aut ille lanista omnino jam a gladiis recessisse videtur, aut iste discipulus magistro tantulum de arte concedere? *Id. Att.* 1, 16. Cum accusator, tanquam censor bonus, homines nequissimos rejiceret: reus: tanquam clemens lanista, frugalissimum quemque secerneret. *Juven.* 6, 215. Testandi cum sit lenonibus, atque lanistis Libertas; et 11, 8. Scripturus leges, et regia verba lanistae. ℙ Translate de eo dicitur, qui alios committit, et causa est rixae et demicationum. *Anton.* in *ep.* ap. *Cic. Phil.* 13, 19. Ne videret unius corporis duas acies, lanista Cicerone, dimicantes. *Liv.* 35, 33. Populum R. cum Antiocho, lanistis Aetolis, non sine pernicie Graeciae dimicare. ℙ *Rixosarum avium lanistas*, appellat eleganter eos *Colum.* 8, 2., qui ferocissimum quemque alitem certaminibus, et pugnae praeparabant: qua de re *Plin.* 10, 21, 24. de gallis gallinaceis: Jam ex his quidam ad bella tantum, et proelia assidua nascuntur, quibus etiam patrias nobilitarunt, Rhodum aut Tanagram, etc.

LĀNISTĀTŪRA, ae, f. lanistae artificium. In *vet. Tab. aen. Heracl.* ap. *Mazoch.* p. 424. *n.* 49. Queive lanistaturam, artemve ludicram fecit, fecerit. Ubi *Mazoch.* p. 443. Vox Lexicis ignota, nunc primum in Latium, unde aevo optimo prodierat, ope aeris hujus revocatur.

LĀNISTĬCĬUS, a, um, adj. ad lanistam pertinens, ut Lanisticia familia, ap. *Petr. fr. Trag.* 45. *Burm.*, quae a *Suet. Aug.* 42. lanistarum familia dicitur.

LĀNĪTĬA, et
LĀNĪTĬES, et
LĀNĪTĬUM. V. LANICIA, LANICIES, et LANICIUM.

*LANITONDĬUM, i, n. *Scholiasta Hor. Epod.* 2, 16. Oves aestate lanitondium patiuntur. Cf. *Barbitondium. B. A.*

LĀNĪVĪNUS. V. LANUVINUS.

[LĀNĬUM, ii, n. idem ac laniena. *Phaedr.* 3, 4. Pendere ad lanium quidam vidit simium. Alii tamen ita locum interpretantur, ut *lanium* sit accusativus a *lanius*. V. tamen LANIOLUM. *F.*]

LĀNĬUS, ii, m. *κρεωπώλης, κρεουργός*, qui carnes in carnario vendit populo: a laniandis pecudibus, quod eas concidat lanietque. *Varr. R. R.* 2, 5. Lanii, qui ad cultrum bovem emunt. *Cic. Off.* 1, 42. Cetarii lanii, coqui, ut ait Terentius. (*Eun.* 2, 2, 26.) *Phaedr.* 3, 4. Pendere ad lanium quidam vidit simium. V. LANIUM. ℙ [*Lanius* dicitur etiam victimarius. *Varr. R. R.* 2, 5. Lanii, qui ad cultrum bovem emunt, et qui ad altaria, hostiae sanitatem non solent stipulari. *F.*] ℙ De discrimine inter lanium, et macellarium, V. MACELLARIUS. ℙ [*Lanius* dicitur etiam carnifex. *Pl. Ps.* 1, 3, 98. Lanios inde arcessam duos cum tintinnabulis. *F.*]

LANNA pro *lamna*, quae syncope est pro *lamina* legitur in quibusdam MSS. *Arnob.* 2, 72. teste *Heins.* ad *Petr.* 58. *Burm.* Et *Gloss. Phil.* Lannae, *λοβοί.*

[LĀNO, as, n. 1. lanosus fio, lanam porto. *Gloss. Phil.* Lano, as, *ἐριοφορέω. F.*]

LĀNŌCŬLUS, i, m. qui lana tegit oculi vitium. *Festus.* V. dicta in LANA.

*LANOS, i, fluvius Asiae ulterioris, in Serum regione. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

LĀNOSĬTAS, atis, f. lanicies, lana. *Tert. Pall.* 3. Muscosae lanositatis conchae. V. BULBUS.

LĀNOSUS, a, um, adj. *ἐριώδης*, lana abundans. *Colum.* 7, 3. *med.* Prolixi villi, nec asperi, lanosi et ampli uteri. [*Appul. Met.* 5. Confingit, esse juvenem quendam et speciosum, et commodum, lanoso barbitio genas inumbrantem. *F.*]

LANTERNA. V. LATERNA.

[LANTHANŪSA, ae, f. *λανθανοῦσα*, latens, part. a *λανθάνω*, lateo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 685, 7. Disidia Lanthanusa. *F.*]

*LANUENSES, ium, incolae urbis cujusdam Italiae, in Frentanis, quae Lanua forte audiebat. *Plin.* 3, 12. *B. A.*

[LĀNŪGĬNĔUS, a, um, adj. idem ac lanuginosus. *Appul. Herb.* 62. Foliis paulo majoribus, atque floccosis, vel lanugineis adnationibus. *F.*]

LĀNŪGĬNOSUS, a, um, adj. *λαχναῖος*, lanuginem habens. *Plin.* 29, 4, 27. Lanuginosus araneus. *Id.* 30, 15, 47. vermiculus. *Id.* 25, 8, 45. Aspera et lanuginosa folia. *Id.* 22, 20, 24. Herba lanuginosior.

LĀNŪGO, inis, f. *ἴουλος, λάχνη*, tenera quasi lanae tenuioris mollities, qualis in puerorum genis, in pullis avium pennas emittere incipientibus, in herbis, in pomis quibusdam, ut in malis cotoneis, et similibus. *Virg. A.* 10, 324. flaventem prima lanugine malas Dum sequeris Clytium. *Ov. Met.* 13, 753. octonis iterum natalibus actis Signarat dubia teneras lanugine malas. *Virg. Ecl.* 2, 51. cana legam tenera lanugine mala. *Lucr.* 5, 814. herba cubile Praebebat, multa et molli lanugine abundans. *Ov. Amor.* 1, 14, 23. Comae graciles, et lanuginis instar. *Colum.* 3, 2. *med.* Aminea vitis praecipue canescit lanugine. *Plin.* 24, 11, 50. Arundinum lanugo illita auribus. *Id.* 19, 1, 2. *n.* 3. Gosipion similem barbatae nucis defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur. *Id.* 24, 12, 66. Folia araneosa lanugine obducta. *Id.* 8, 32, 50. Cervorum cornua arundineas in paniculas molli plumata lanugine. *Id.* 32, 10, 44. Linea lanugo, *h. e.* quae ex lineis pannis deraditur. ℙ De scobe. *Colum.* 4, 29. *f.* Plaga laevis relinquitur, nulla interveniente lanugine, quam excitabat antiqua terebra.

LANŪLA, ae, f. dimin. lanae. *Cels.* 6, 9. *f.* Alumen involutum in lanula. *Id.* 7, 27. Tenues carunculae lanulis similes.

LĀNŪVĪĀNUS, a, um, adj. ad Lanuvium pertinens, ut Lanuviana templa, ap. *Capitol. Anton.* 8., ubi alii rectius *Lanuvina* legunt. *Inscr.* apud *Fabr.* p. 603. *n.* 37. Juno Lanumviana. [Fortasse hic quoque *Lanuvina* legendum. *F.*]

LĀNŪVĪNUS, a, um, adj. ad Lanuvium pertinens, quod est oppidum Latii prope viam Appiam, inter Ariciam et Ardeam, nunc corrupto nomine *Civita Lavinia* appellatur. *Hor. Od.* 3, 27, 3. ab agro Rava decurrens lupa Lanuvino. *Cic. Fam.* 9, 22. *f.* Colei Lanuvini, *h. e.* familia Coleorum Lanuvii. V. CLITERNINUS. ℙ [*Lanuvini, orum*, absolute sunt incolae Lanuvii. *Liv.* 8, 14. Lanuvinis civitas data. ℙ Etiam *Lanivinus* scribitur in *Inscr.* ap. *Mar. Frat. Arv.* p. 224. Senatus Populus Que Lanivinus Ti. Claudio Caesari Aug. Germanico; et in alia ap. *Grut.* 381, 1. Curator Rei Publicae Lanivinorum. Hinc patet, vulgus imperitum id oppidum sequiori tempore *Civita Lavinia* pro *Lanivia* appellasse. *F.*]

LANX, lancis, f. *πίναξ*, vas escarium latum, et cavum ex aliquo nobiliori metallo plerumque factum, in quo cibi reponuntur, et mensae inferuntur. Videtur *Varr. L. L.* 4, 25. a *latitudine* ducere: sed est ab inusit. *λάνω* pro *λάω*, seu *τλάω*, fero, cujus praet. perf. *λέλαγκα*, unde prius *lancs* deinde *lanx:* nisi mavis esse a *λάω*, *n* inserto, ut saepissime alias ap. Latinos; hinc etiam *lagena*, quod capiat. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* In filicatis lancibus, et splendidissimis canistris, olusculis nos soles pascere: quid te in vasis fictilibus appositurum putem! *Hor. Sat.* 2, 4, 40. rotundas Curvet aper lances; et *ib.* 2, 4. inter lances mensasque nitentes. *Mart.* 11, 31. Sic implet gabatas, paropsidasque, Et leves scutulas, cavasque lances. *Id.* 10, 29. Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem, Misisti dominae, Sextiliane, tuae. *Pl. Curc.* 2, 3, 42. *Phae.* Si scias, reliquiae quae sint. *Cur.* scire nimis lubet. *Phae.* Pernam, abdomen, sumen, suis glandium. *Cur.* ain' tu omnia haec? In carnario fortasse dicis. *Phae.* immo in lancibus. *Juven.* 5, 80. Aspice quam longo distendat pectore lancem, Quae fertur domino squilla. *Ov. Pont.* 3, 5, 19. Et magis adducto pomum decerpere ramo, Quam de coelata sumere lance juvat. ℙ Insignis magnitudinis lances in luxu Romanorum fuisse, legimus. *Plin.* 33, 11, 52. Lances e centenis libris argenti, quas tunc super quingentas numero Romae fuisse constat; et *mox.* Claudii principatu servus ejus Drusillanus quingenariam lancem habuit, cui fabricandae officina prius exaedificata fuerat: et comites ejus octo octingentarum quinquaginta librarum, *h. e.* e quingentis libris argenti: comites vero ejus octo universae, non singulae ex octingentis quinquaginta. ℙ Lancium usus etiam in sacris frequens fuit, impositis victimae carnibus, aut ture, etc. *Virg. G.* 2, 194. Lancibus et pandis fumantia reddimus exta; et *ib.* 394. Baccho lances et liba feremus; et *A.* 8, 284. cumulantque oneratis lancibus aras. *Ov. Pont.* 4, 8, 39. Nec quae de parva Dis pauper libat acerra Tura, minus, grandi quam data lance, valent. *Auson. Technopaegn. de monosyllab. per interrogat.* 5. Turibula, et paterae: quae tertia vasa Deum? lanx. ℙ Etiam quadratas lances memorat *Ulp. Dig.* 34, 2, 20. et *Paul. ib.* 6, 1, 6. ℙ *Per lancem et licium furta concipere* ap. *Festum* in *Lance*, et *Gell.* 11, 18. prisci Romani ex jure Attico (V. *Aristoph. Nub. v.* 497.) hoc modo solebant. Qui furti quaerendi causa domum alienam, in qua illud latere suspicio erat, nudus intrabat, ne rem furtivae similem sub veste habere videretur, sed propter matrumfamiljas aut virginum praesentiam licio seu linteo virilia tectus erat, lancem vero manibus tenebat. Hac ratione si furtum inventum esset, fur perinde multabatur, ac si manifestum furtum fecisset, poena autem manifesti furti ex lege XII. Tabularum capitalis erat. *Cajus Institut.* (ed. *Goeshen.*) 3. §. 192. Qui furtum quaerere velit, nudus quaerat, linteo cinctus, lancem habens; qui si quid invenirit, jubet id lex furtum manifestum esse. Quid sit autem linteum, quaesitum est, sed verius est, consuti genus esse, quo necessariae partes tegerentur; et *mox:* Deinde lex lancem ideo haberi jubet, ut manibus occupantis nihil subjiciatur, sive ideo, ut quod invenerit, ibi imponat. His similia habet *Schol. Aristoph.* ad *loc. cit.* et *Plato de legib. l.* 12. ubi *licium* vel *linteum χιτωνίσκον* appellat, qui tamen, ut et *Aristophanes*, nullam lancis mentionem facit. ℙ Hunc quaerendi furti ritum sustulisse videtur lex Aebutia; ait enim *Gell.* 16, 10. Cum furtorum quaestiones cum lance et licio evanuerint, omnisque illa XII. Tabularum antiquitas, lege Aebutia lata, consopita sit, etc. Sed ex eo tempore non amplius ab ipsis dominis, iisque nudis, requirebantur res furtivae, sed a praecone, et servo publico, adhibitis testibus, ut patet ex *Pl. Merc.* 3, 4, 78. et *Petr. Sat.* 97. ℙ A similitudine *lances* sunt in libra duo illa vascula, in quorum altero pondus, in altero res ponderanda imponitur: unde bilanx dicta, *bilancia. Cic. Acad.* 4, 12. Ut enim necesse est lancem in libra, ponderibus impositis, deprimi; sic animum perspicuis cedere. *Id. Tusc.* 5, 17. *extr.* Critolaus cum in alteram lancem animi bona imponat, in alteram corporis et externa; tantum propendere illam boni lancem putat, ut terram et maria deprimat. ℙ Hinc translate. *Virg. A.* 12, 725. Juppiter ipse duas aequato examine lances Sustinet, et fata imponit diversa duorum. *Pers.* 4, 10. Scis etenim justum gemina suspendere lance Ancipitis librae. *Plin.* 7, 7, 5. Is demum profecto vitam aequa lance pensitabit, qui semper fragilitatis humanae memor fuerit. *Modest. Dig.* 42, 1, 20. Quod et in persona mulieris aequa lance servari, aequitatis ratio suggerit, *h. e.* pari, eodemque modo.

[LAOCOON, ontis, m. *Λαοκόων* (ex *λᾶας*, *λᾶος*, lapis, et *κέω*, seco), fuit Priami regis, et Hecubae filius, vel Acoetis filius, et Anchisae frater, vel tandem Antenoris filius, Thymbraei Apollinis sacerdos. Hic, cum Trojanos frustra admonuisset de fraude lignei equi a Graecis relicti, in eundemque hastam intorsisset, dum sacrificaturus cum duobus filiis ad aram accederet, a binis draconibus e Tenedo per maris fluctus egressis, jussu Palladis, interemptus cum filiis est. *Virg. A.* 2, 41 et 201., *Hyg. fab.* 135. ℙ Mirabile ejusdem Laocoontis marmoreum symplegma, quod *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 11. trium artificum Rhodiorum opus fuisse narrat, Romae adhuc servatur in *Mus. Vaticano*, ejusque desriptionem habes ap. *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 2. p. 135. — 253. *tab.* XXXIX. *ed. Mediol. F.*]

LAODAMĬA, ae, f. *Λαοδάμεια*, Bellerophontis filia ex Achaemene conjuge, quam cum forma excelleret, Juppiter amavit, suscepitque Sarpedonem, qui postea Lyciae rex factus est. Verum cum Bellerophon rerum successu elatus in coelum evolare Pegaso insidens conaretur, Juppiter hominis temeritatem aegre ferens, oestrum equo immisit, quo exagitatus sessorem excussit. Diana quoque Laodamiae infensa suis eam telis confixit. *Homer. Iliad.* 6, 196. ℙ Altera fuit Laodamia, Acasti et Laodothea filia, quae tanto amore Protesilaum virum suum adamavit, ut cum ab Hectore occisum cognovisset, superstes ei esse noluerit. Priusquam tamen interiret, in solatium moeroris optaverat, ut mortui umbram videret, qua visa in illius amplexibus exspiravit. *Hyg. fab.* 243., *Catull* 68, 74. etc. et *Ov. Pont.* 3, 1, 110. V. *ejusd. Her.* 13.

*LAODĬCE, es, f. *Λαοδίκη*, Priami filia, quae Helicaoni, Antenoris regis Thraciae filio, nupsit. *Hygin. fab.* 90. ℙ Altera hoc nomine (quae autem fuerit, incertum, certe non Agamemnonis ex Clytaemnestra filia, ut *Fabro Gesneroque* placet,) memoratur ab *Ov. Her. ep.* 19. *v.* 135. *B. A.*

LAODĬCENSIS, e, et
LAODĬCĒNUS, a, um, adj. ad Laodiceam urbem pertinens, ut *Laodicensis civitas*, ap. *Cic. Fam.* 5, 20. et *Laodiceni, orum*, ejus urbis cives, ap. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 12, 13. et *Plin.* 5, 23, 19. Porro *Laodicea*, *Λαοδίκεια*, multiplex fuit: altera in Coelesyria ad Libanum montem, et Orontem fluvium: altera Syriae metropolis, in ora maris Phoenicii: tertia in Lydia, ad Lycum fluvium. De aliis V. geographos. ℙ *De variis Laodiceis plenius rectiusque sic statuas: Una, urbs in Coelesyria, ad Libanum montem. *Mela* 1, 12. ℙ Altera, ad mare sita, in Seleucide fuit. *Lentul.* in *Cic. Fam.* 12, 14. *med.* et 15. *f. Cass. ib.* 15. *Plin.* 5, 20. *Anton. Itin.* ℙ Tertia, in Media, vel in Mediae Persidisque confinibus. *Plin.* 5, 26. ℙ Quarta, in Mesopotamia. *Id.* 6, 26. ℙ Quinta, quae et Laudicea, urbs Phrygiae majoris, ad Lycum flumen, non procul ab Apamea; de qua (ait *Ernestus*) capiendus est *Cicero*, quoties de Laodicea provinciae suae attributa loquitur. *Cic. Fam.* 2, 17. *med.* et 3, 7. *in. Id. Att.* 5, 15. et 20. *in.* et *f. Plin.* 5, 29. ℙ Laodicea, *Combusta* dicta, in Lycaonia fuit. *Strabo* et *Steph. Byzant. B. A.*

*LAOMĂCHE, es, f. *Λαομάχη*, Amazonum una. *Hyg. fab.* 163. *B. A.*

LAOMĔDON, ontis, m. *Λαομέδων*, filius Ili, nepos Trois, pronepos Erichthonii, abnepos Dardani, rex Troadis, pater Priami. Cum de aedificandis Trojae moenibus cogitaret, Apollini et

Neptuno id negotii dedit, pactus mercedem, quam mox exstructis moenibus se soluturum jurejurando affirmavit. Verum perfecto opere, perjurus pactam mercedem negavit. Propter quod Dii irati, Neptunus aquam, Apollo pestem urbi immisere. Duplici igitur calamitate affectus, de remedio oraculum consuluit. Responsum est, non aliter Deos placari posse, quam si singulis annis virgo Trojana ceto dilaceranda exponeretur. Institutum itaque est, virginem quotannis exponi, eamque sorte eligi. Sed cum tandem sors in Hesionem Laomedontis filiam cecidisset, (quam tamen alii solam ab Apolline et Neptuno postulatam tradunt) et jam scopulo alligata monstrum exspectaret, Hercules forte illac transiens, vel, ut alii scripsere, in Colchos cum Argonautis proficiscens, liberaturum se filiam Laomedonti pollicitus est, si equos divino semine procreatos, quos habere eum constabat, in praemium sibi traderet. Rex pollicitus est, et jurejurando se obstrinxit. Hunc igitur in modum pactione facta, Hercules interfecta bellua, virginem liberavit. Sed cum Laomedon promissis non staret, indignatus Hercules, collecto undecumque exercitu, Ilium expugnavit, Laomedontem occidit, Hesionem Telamoni uxorem dedit, quod primus murum conscendisset, Priamum regis filium captivum abduxit, qui postea auro a vicinis redemptus fuit. *Prop.* 2, 11, 2. Cum caderent magni Laomedontis opes. *Ov. Met.* 6, 96. nec profuit Ilion illi, Laomedonve pater. *Hor. Od.* 3, 3, 21. ex quo destituit Deos Mercede pacta Laomedon.

LAOMĔDONTĔUS, a, um, adj. *Λαομεδόντειος*, ad Laomedontem spectans, Trojanus. *Virg. A.* 4, 542. necdum Laomedonteae sentis perjuria gentis? *Ov. Met.* 11, 196. Laomedontea arva. *Val. Fl.* 2, 474. Laomedontei penates. *Sil.* 1, 543. Laomedonteae flammae, *h. e.* ignis Vestae ab Aenea Romam translatus.

LAOMĔDONTĬADES, ae, m. patronym. Priamus, vel alius ex filiis Laomedontis. *Virg. A.* 8, 158. Laomedontiadem Priamum Salamina petentem. ℙ *Laomedontiadae, arum* sunt Trojani. *Virg. A.* 3, 248. Laomedontiadae, bellumne inferre paratis?

LAOMĔDONTĬUS, a, um, adj. Laomedonteus. *Virg. A.* 8, 18. Talia per Latium: quae Laomedontius heros Cuncta videns, etc. *h. e.* Aeneas Trojanus; et *ib.* 7, 105. Laomedontia pubes, *h. e.* Trojana juventus.

LAPATHĬUM, ii, n. idem quod lapathum. *Varr.* ap. *Non.* 17, 3. Eandem voluptatem consequi lapathio, et ptisana possum.

LAPATHUM, i, n. *λάπαθον*, herba duplicis generis, sativi et silvestris. Sativum, cujus varii sunt usus in medicina. Silvestre sapore proximum sativo, foliis acutis, colore betae candidae, radice minima: Latina appellatione *rumex* dictus. *Plin.* 20, 21, 85., ubi et alias ejus species recenset. *Seren. Sammon.* 20, 369. calami radix, lapathique legumen.

LAPATHUS, i, f. *λάπαθος*, herba eadem quae lapathum. *Colum.* 10, 373. Lubrica jam lapathos, jam rhamni sponte virescunt: *lubrica* dicitur, quia ventrem ciet. *Hor. Sat.* 2, 4, 29. teste. ℙ Est etiam masc. gen. *Lucil.* ap. *Cic. Fin.* 2, 8. O lapathe, ut jactere necesse est, cognitu' cui sis. Innuit *Lucil.* fuisse inter hortensia in deliciis mensarum. Unde *Hor. Epod.* 2, 54. Non attagen Ionicus Jucundior, quam lecta de pinguissimis Oliva ramis arborum, Aut herba lapathi prata amantis. et gravi Malvae salubres corpori.

*LAPATHUS, untis, f. castellum in Thessalia, juxta Tempe. *Liv.* 44, 2. et 6. *B. A.*

*LAPETHOS, i, oppidum Cypri. *Plin.* 5, 31. ℙ *Λάπηθος* est *Steph. Byz.* *Λάπιθος Ptolem.* *Λάπαθος Straboni. B. A.*

[LAPHRĬA, ae, f. cognomen Dianae, quae hoc nomine templum habuit Patris, ubi servabatur ejus signum, quod ademptum Aetolis Augustus Patrensibus concessit. venatricis habitu effictum, ut *Pausan.* 7, 18. narrat: est per syncop. a *λάφυρον*, praeda. In nummis Neronis, et Domitiani ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 2. p. 257. Diana Laphria. *F.*]

LAPĪCAEDĪNA. V. LAPICIDINAE.

LAPĪCĪDA, ae, m. *λιθουργός*, *λιθοξόος*, qui lapides caedit, et polit. *Varr. L. L.* 7, 33. Qui lapides caedunt, lapicidas: qui ligna, lignicidas non dici. ℙ Scribitur et *lapidicida*, quamvis *lapicida* rectius, ut *homicida* dicitur, non *hominicida*; est autem idem ac quadratarius. *Sidon. ep.* 3, 12. de epitaphio: Vide, ut vitium non faciat in marmore lapidicida: quod factum sive ab industria, seu per incuriam mihi magis, quam quadratario, lividus lector adscribat.

LAPĪCĪDĪNAE, arum, f. plur. *λατομία*, locus, ubi exciduntur lapides. *Cic. Div.* 1, 13. *f.* In Chiorum lapicidinis saxo diffisso, caput exstitisse Panisci. *Pl. Capt.* 5, 1, 24. In lapicidinas compeditum condidi, Ubi rescivi mihi data esse verba. *Plin.* 36, 7, 11. Quantislibet molibus caedendis sufficiunt lapicidinae. *Id.* 7, 56, 57. Lapicidinas invenit Cadmus Thebis, aut, ut Theophrastus, in Phoenice. ℙ Sunt quibus placet *lapidicina*, quod etiam ex *Festo* probari posse videtur, si ordinem ibi litterarum spectes, atque ita etiam scribitur in *Not. Tir.* p. 93. et in *Gloss. Philox.*, idque sic adprobat *Consentius de barbar.* (ed. *A. G. Cramero*) 9. Simile est, ut cum dicit quis *lapidicinas* et *lapicidinas*; in utroque enim metaplasmus non est per transmutationem, quoniam utrumque certa etymologia recte et Latine dicitur. Haec *Consentius.* Ceterum si a *lapicida* derivatur, hoc autem a *lapis* et *caedo*, *lapicidina* est praeferendum, ut *ruina* est a *ruo*, *fodina* a *fodio*. Quin etiam in *Inscr.* ap. *Grut.* 1035, 2. et in alia ap. *Labus. Epigr. Lat. Egiz.* p. 5. *lapicaedinae* scribitur. ℙ *Servus a lapicidinis*, fuit inter officia domus Augustae. *Inscr.* ap. *Grut.* 593, 8. Hymeneus Caesaris N. ser. Thamyrianus a lapicidinis Carystiis. [*Quaedam addidit *F.*]

LAPĪCĪDĪNĀRĬUS, ii, m. qui lapicidinis praeest. *Inscr.* ap. *Mur.* 751, 2. T. Tremelius T. L. Nestor lapicidinarius, et tabularius Portuens*is* a ratione marmorum. ℙ Etiam *lapidicinarius* scribitur in *Gloss. Philox.* Lapicidinarius, *λαξευτής*; et *mox: Gloss. Philox.* Lapidicinarius, *λιθοξόος*. V. LAPICIDINAE.

*LAPICĪNI, orum, populi Liguriae. *Liv.* 41, 19. *B. A.*

LAPĬDĀRĬUS, a, um, adj. ad lapides pertinens. *Pl. Capt.* 3, 5, 65. Inde ibis porro in latomias lapidarias. *Petr. Sat.* 117. Quid vos, inquit, me jumentum putatis esse, aut lapidariam navem? *h. e.* qua vehuntur lapides. *Id. fragm. Trag.* 58. *Burm.* Lapidarias litteras scio, *h. e.* quae in lapidibus quadratae et grandiores inscribi solent. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 223. Opifices lapidarii. ℙ *Lapidarius* absolute, subaudi *faber*, lapicida. *Id. ib.* 65. Habinnas sevir est, idemque lapidarius, qui videtur monumenta optime facere. *Mela* ap. *Ulp. Dig.* 13, 6, 5. *med.* Si servus lapidario commodatus sub machina perierit. ℙ *Lapidarii campi*, ap. *Solin.* 2., sunt lapidosi. V. LAPIDEUS.

LAPĬDAT. V. LAPIDO.

LAPĬDĀTĬO, onis, f. jactus lapidum, actus lapidandi. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. *f.* Fit magna lapidatio. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 73. Intercedentem Baebium collegam facta per populum lapidatione submovit. *Flor.* 3, 8. Non diu lapidatione terruere Romanos. ℙ Lapidatio fuit etiam supplicii genus apud Hebraeos, tum etiam apud Macedones. Nam *Curt.* 6, 11. *f.* Omnes ergo a Nicomacho nominatos, more patrio, dato signo, saxis obruerunt. Sed nullus est auctoris Latini locus, in quo ea vox hac significatione fuerit usurpata. ℙ De casu grandinis, *Imp. Constant. Cod.* 9, 18, 4. Ne vindemiae ventis, grandinisque lapidatione quaterentur.

LAPĬDĀTOR, oris, m. *λιθοβόλος*, lapides jaciens. *Cic. Dom.* 5. Percussor, lapidator, fori depopulator, obsessor curiae.

LAPĬDĀTUS, a, um, part. a *lapido*, lapidibus ictus. *Macr. Sat.* 2, 6. Lapidatus a populo Vatinius. ℙ Translate. *Id. ib.* 2, 7. Notantes impotentiam ejus hac dicacitate lapidatam.

LAPĬDESCO, is, n. 3. *λιθόομαι*, in lapidem convertor, seu in lapideam duritiem. *Plin.* 32, 2, 11. de coralio: Ajunt, tactu protinus lapidescere. *Id.* 24, 13, 73. Spongiae ipsae lapidescunt. *Id.* 16, 6, 8. Glans, cujus in balano utrinque ex longitudine, extrema lapidescit duritia.

LAPĬDĔUS, a, um, adj. *λίθινος*, ad lapidem pertinens, ex lapide constans. *Cic. Div.* 2, 28. Lapideus, aut sanguineus imber. *Liv.* 1, 38. *f.* Muro lapideo urbem cingere. *Plin.* 27, 11, 74. Lapidea duritia. *Id.* 34, 18, 50. In lapideo mortario terere. *Varr. R. R.* 3, 5. Flumen marginibus lapideis. *Id. ib.* Lapideae columnae. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 423, 4. Porticus lapideae marmoratae, *h. e.* e lapide structae, et opere tectorio marmorato ornatae. *Curt.* 5, 2. *med.* Pons lapideus, flumini impositus, jungit urbem. *P. Syrus* ap. *Petr. Sat.* 55. Quo Carchedonios optas ignes lapideos? *h. e.* gemmas ignei coloris. *Pl. Truc.* 4, 3, 44. Lapideus sum: commovere me miser non audeo, prae stupore et metu. ℙ Est etiam lapidosus. *Plin.* 3, 4, 5. et 21, 10, 31. Lapidei campi. Priore loco designat campum saxis plenum, in quo Hercules contra Neptuni liberos pugnans, cum tela omnia consumpsisset, ab Jove imbre lapidum adjutus dicitur. Credas, pluisse, inquit *Mela* 2, 5., adeo multi passim, et late jacent. Is est in Gallia Narbonensi, non longe ab ostiis Rhodani. *Solin.* 2. in Liguria locat.

[LAPĪDĪCAESOR, oris, m. idem ac lapicida. *Gloss. Philox.* Lapidicaesor, *λατόμος*. *F.*]

[LAPĪDĪCĪDA. V. LAPICIDA. *F.*]

LAPĪDĪCĪNA. V. LAPICIDINAE.

LAPĬDO, as, avi, atum, a. 1. *λιθάζω*, lapides jacio, lapidibus aliquem peto. *Petr. Sat.* 93. Per fidem, saltem nobis parce, qui te nunquam lapidavimus. *Auct. B. Hisp.* 22. Ab oppidanis concursu facto, eum, qui legatos jugulasset, lapidare coeperunt. *Flor.* 1, 22. Exercitus imperatorem, facta seditione, lapidavit. *Suet. Cal.* 5. Quo defunctus est die, lapidata sunt templa, subversae Deum arae. [*V. *Casaub.* ad h. l., *Gesner.* ad *Plin. Pan.* 40, 3. *Kirchmann. de fun. Rom.* 2, 12.] ℙ Item saxa congero, saxis tego. *Petr. Sat.* 114. Si voluerit misericors ad idem litus expellere, aut praeteriens aliquis tralaticia humanitate lapidabit, aut imprudens arena componet. ℙ Impersonaliter est lapidibus pluere. *Liv.* 27, 37. Novendiale sacrum fuit, quia Vejis de coelo lapidaverat. *Id.* 29, 14. Novendiale sacrum, quod de coelo lapidatum esset, factum. *Id.* 29, 10. Libris Sibyllinis, propter crebrius eo anno de coelo lapidatum inspectis. *Id.* 43, 13. Reate imbri lapidavit.

LAPĬDOSĪTAS, atis, f. durities similis lapidi. *Tert. Hab. mul.* 6. In piscium cerebris lapidositas quaedam est.

LAPĬDOSUS, a, um, adj. *λιθώδης*, lapidibus abundans. *Varr. R. R.* 1, 9. Lapidosa terra. *Ov. Met.* 1, 44. Fronde tegi silvas, lapidosos surgere montes; et *ib.* 8, 799. Lapidosus ager; et *ib.* 15, 23. fluvius. *Id. Fast.* 3, 273. rivus. ℙ Item durus instar lapidis. *Claud. B. G.* 240. lapidosos grandinis ictus. *Virg. G.* 2, 34. Lapidosa corna, *h. e.* quae nucleum intus habent durissimum. Sic *Colum.* 10, 15. lapidosa poma pruni. *Pall.* 3, 25. Lapidosi generis pira. *Hor. Sat.* 1, 5, 91. Lapidosus panis. *Sen. Ben.* 2, 7. Fabius beneficium ab homine duro aspere datum, panem lapidosum vocabat, quem esurienti accipere, necessarium sit, esse acerbum. *Plin.* 37, 10, 54. Aromatites gemma lapidosa. *Id.* 34, 12, 30. Sory splendescit, ut misy, et est lapidosius. ℙ Podagram *lapidosam* appellat *Pers.* 5, 58., quia in articulis lapidosam duritiem creat.

[LAPILLISCO vel Lapillesco, is, n. lapillus fio, et translate turgeo in modum lapilli. *Tert. ad nat.* 2, 12. Denique simul coepit et Coelo vox insolescere, et ubera Terrae lapilliscere, faciunt nuptias inter se, *h. e.* ubi coepit pubescentis Coeli vox immutari, et Terrae papillae durae stantesque, seu sororiantes et horridulae fieri coeperunt, quales solent esse puellarum nuptias appetentium.

LAPILLŬLUS, i, m. dimin. lapilli. *Solin.* 10. Grues sublatis lapillulis saburrantur.

LAPILLUS, i, m. *λιθάριον*, parvus lapis. *Ov. Met.* 11, 604. Invitat somnos crepitantibus unda lapillis. *Plin.* 10, 23, 30. de gruib.: Lapillum pede sustinentes, qui laxatus somno, et decidens, indiligentiam sono coarguat. *Id.* 28, 4, 9. Lapillus ejectus calculoso. *Mart.* 9, 53. diesque nobis Signanda melioribus lapillis, *h. e.* albis. Ita enim notabant faustos dies: infaustos vero atris. Sic *Pers.* 2, 1. Hunc, Macrine, diem numera meliore lapillo. De hoc more verba facit et *Plin.* 7, 40, 41. V. CALCULUS. ℙ Mos erat antiquis (inquit *Ov. Met.* 15, 41.) niveis atrisque lapillis, His damnare reos, illis absolvere culpae. ℙ Saepe de gemmis dicitur, et fere quidem de margaritis. *Hor. Sat.* 1, 2, 80. inter niveos, viridesque lapillos: *nivei* sunt margaritae: *virides* smaragdi. Sic *Sen. Hippol.* 391. nec niveus lapis Deducat aures, Indici donum maris. V. LAPIS. Rursus *Hor. Ep.* 1, 10, 19. Lapilli Libyci, *h. e.* tesserulae e marmore Numidico. *Mart.* 1, 110. Indici; et 5, 37. Erythraei. *Prop.* 1, 15, 7. Eoi. *Ov. de nuce* 141. peregrini. *Id. A. Am.* 3, 129. caris aures onerare lapillis. ℙ *Servius JCtus* ap. *Ulp. Dig.* 34, 2, 20. *f.* ita lapillos a gemmis distinguit, ut hae sint pellucidae materiae, lapilli non item: margaritas autem nec gemmis, nec lapillis contineri, ibidem *Sabinus* ait. ℙ [Lapillus idem etiam est ac lapis sepulcralis. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 1536, 6. et 2058, 4., emendata vero in *Anthol. Lat. T.* 2. p. 269. *Burm.* Parva sub hoc, titulo Festi, sunt ossa lapillo, Quae moerens fato condidit ipse pater. *F.*]

LAPĬO, is, ivi, itum, a. 4. *λιθόω*, durum efficio, et quasi in lapidem converto, apud veteres. *Pacuv.* ap. *Non.* 1, 87. Lapit cor cura, aerumna corpus conficit, *h. e.* perstringit, et veluti indurat. *Voss.* in *Etymol.* verbum neutrum putat, et haec verba ita exponit: cor lapit, *h. e.* lapidescit cura et moerore. *Festo* lapire, est dolore afficere.

LAPIS, ĭdis, m. *λίθος*, *πέτρα*, petra, saxum. Differt a silice, quia silex est proprie lapis sectilis: est a *λαΐς* pro *λᾶας*, deinde *λάβις* cum digamma Aeolico, unde *lapis*. *Plin.* 36, 18, 29. Lunensem silicem serra secari. *Id. ib.* 22, 51. Graeci e lapide duro, aut silice aequato construunt veluti latericios parietes. Eodem fere modo *Vitr.* 2, 8. *med.* loquitur. Lapis autem est petra suae formae, et nulla arte elaborata. *Cic. Or.* 47. et *Dom.* 5. *med.* A quibus ille se lapidibus appetitum, etiam percussum esse dixit. *Petr. Sat.* 90. Lapidibus aliquem prosequi; et *ib.* Lapides in quempiam mittere. *Sall. Jug.* 61. Lapidibus pugnare. *Pl. Stich.* 4, 2, 33. Lapide percutere. *Nep. Reg.* 2. ictus. ℙ Differt a marmore, quod et rarius est, et solidius, et pretiosius, et ad subtiliora artis opera aptius. *Plin.* 36, 6, 5. Fuit tamen inter lapidem, atque marmor differentia jam et apud Homerum. Dicit enim marmoreo saxo percussum. *Id. ib.* 22, 46. In Cappadocia lapis repertus est duritia marmoris. *Lampr. Elag.* 25. Parasitis in secunda mensa saepe cereum coenam, nonnunquam vel marmoream, vel lapideam exhibuit, *h. e.* vel cibis e marmore sculpto, vel e naturalibus lapidi-

bus vario colore cibos imitantibus. Praeterea *lapis* genus est, *marmor* species, ita ut omne marmor lapis sit, non contra. V. *Plin.* 36. *in.* Differt etiam a saxo, quod durius est, et asperius quid significat: lapis autem nitidioris est significationis. *Plin.* 36, 22, 49. Est et viridis silex, vehementer igni resistens, sed nunquam copiosus: et ubi invenitur, lapis, non saxum est. ℙ Haec tamen discrimina passim negliguntur. *Cic. Or.* 1, 57. *f.* Lapides mehercule omnes flere coegisset. *Curt.* 5, 1. *med.* Supra pilas lapide quadrato solum stratum est. *Virg. G.* 2, 348. Lapis bibulus, *h. e.* arenarius, vel pumex; et *ib.* 1, 275. incusus, *h. e.* mola cudendo asperata. *Quint.* 2, 19. molaris. *Virg. A.* 1, 593. Parius. *Plin.* 36, 19, 30. vivus. *Catull.* 68, 148. Quo lapide illa diem candidiore notet, *h. e.* albo calculo. V. CALCULIS. *Pl. As.* 1, 1, 16. Num me illuc ducis, ubi lapis lapidem terit? *h. e.* in pistrinum, et molam. ℙ *Lapidem ferre altera manu, altera panem ostentare*, proverb. ap. *eund. Aul.* 2, 2, 18. de iis, qui palam blandiuntur, ut clam deinde noceant. ℙ *Verberare lapidem*, aliud proverb. de eo, qui ludit operam, et in eo laborat, in quo plus est damni, quam utilitatis. *Id. Curc.* 1, 3, 41. Noli, amabo, verberare lapidem, ne perdas manum. ℙ *Lapides loqui*, res auditu molestas, duras, et acerbas dicere. *Id. Aul.* 2, 1, 29. mihi misero cerebrum excutiunt Tua dicta, soror: lapides loqueris. Contra *Aristoph. Nub. v.* 907. Ῥόδα μ' εἰρήκας. ℙ *Omnem movere lapidem*, proverb. omnia experiri, nihil intentatum relinquere. Graece *Plin. ep.* 1, 20. Omnia pertento, omnia experior, denique πάντα λίθον κινῶ. ℙ Lapis saepe est limes in agro positus. *Tibull.* 1, 3, 43. non fixus in agris, Qui regeret certis finibus arva, lapis. Hic etiam *sacer* dicebatur, vel quia saepe Dei alicujus; vel quia nefas erat illum violare; vel denique quia Terminus ipse Deus habebatur. *Liv.* 41, 13. In Crustumino avem fanualem sacrum lapidem rostro cecidisse. [*Sunt, qui statuas deorum intelligant; alii de ceteris lapidibus religiose cultis capiunt; *Drakenborchius* denique de lapide coelitus lapso et cp. 9. memorato. Media sententia tutior videtur. *Ern.* in *Lex. Lib.* s. v. *lapis.*] *Sen. Hippol.* 528. Nullus in campo sacer Divisit agros, arbiter populis, lapis. *Lactant.* 1, 20. *f.* Lapidem colunt informem atque rudem, cui nomen est Terminus. ℙ Item sepulcri tegumen. *Tibull. l. c.* 54. Fac, lapis his scriptus sit super ossa notis. *Prop.* 3, 1, 37. Ne mea contempto lapis indicet ossa sepulcro. *Lapidem ultimum*, vocat *Id.* 1, 17, 20. ℙ Item lapillus, seu gemma. *Catull.* 69, 3. Non illam rarae labefactes munere vestis, Aut pellúciduli deliciis lapidis. Adde *Tac. A.* 3, 53. ℙ Saepe autem margaritam significat. *Ov. A. Am.* 1, 432. Elapsusque cava fingitur aure lapis. *Sen. Here. Oet.* 661. Nec gemmiferas detrahit aures Lapis Eoa lectus in unda; et *Hippol.* 391. nec niveus lapis Deducat aures Indici donum maris. Adde *Hor. Od.* 3, 2, 48., *Sil.* 12, 231. et *Mart.* 11, 50. et V. LAPILLUS. Huc etiam plerique trahunt locum *Catulli* modo allatum. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 80.] ℙ Fuit Romae locus eminens, seu lapideus suggestus, ad quem venales servi prostabant, et a praeconibus proclamabantur. Hinc homo de lapide emptus, scil. abjectus, vilissimus. *Pl. Bacch.* 4, 7, 17. nescis nunc, venire te: Atque in eo ipso astas lapide, ubi praeco praedicat. *Colum.* 3, 3. *med.* Vel de lapide noxium comparare. *Cic. Pis.* 15. Praeter duos de lapide emptos tribunos plebis, *h. e.* pretio corruptos, et quasi mercede conductos. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.*] V. MENSA. ℙ Metonymice *lapis* est spatium mille passuum in viis: quia Romanis singula passuum millia in viis militaribus lapide, seu columella distinguebantur, in qua inscriptum erat, quoto milliario ab Urbe distaret. *Rutil. ib.* 2, 7. Intervalla viae fessis praestare videtur, Qui notat inscriptus millia crebra lapis. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Fundus in Sabinis, qui est ad quartum et vicesimum lapidem, via Salaria, a Roma. *Plin. ep.* 10, 24. *f.* Municipium et agri sunt ultra centesimum et quinquagesimum lapidem. *Plin. alter* 33, 12, 56. Effoditur ad vigesimum ab Urbe lapidem. *Liv.* 5, 4. *f.* Intra vicesimum lapidem. *Tac. A.* 3, 45. Duodecimum apud lapidem. *Just.* 22, 6. Castra deinde in quinto lapide a Carthagine statuit. Al. omittunt *in. Flor.* 2, 6. *med.* Moventi castra a tertio lapide Annibali Deos restitisse; et *f.* Jam non a tertio lapide, sed ipsas Carthaginis portas obsidione quatiebat. *Ov. Fast.* 6, 682. Sacra videt fieri sextus ab urbe lapis. [*V. magnam hujus generis copiam exemplorum ap. *Ruddim.* 2, 287. *n.* 52.] ℙ Interdum lapis omittitur. *Tac. H.* 2, 24. Ad duodecimum a Cremona locus Castorum vocatur; et *ib.* 3, 15. Ad octavum a Bedriaco progressus. *Marmor* posuit *Mart.* pro *lapis.* V. MARMOR. [*V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 291.] ℙ Hujusmodi lapidum exempla multa habes ap. *Grut.* p. 153. 154. 155. 156. et 158. ℙ Metaphorice dicitur de homine tardo, stulto, stupido, bardo, ignavo, ut et λίθος Graecis. *Ter. Heaut.* 4, 7, 3. I, quid stas, lapis? quin accipis? et 5, 1, 43. Quot res dedere, ubi possem persentiscere, Ni essem lapis! *Tibull.* 1, 11, 59. Ah lapis est ferrumque, suam quicumque puellam Verberat: [*Adde *Ov. Her.* 10, 50.]. ℙ Per synecdochen. *Hor. Sat.* 1, 6, 116. Coena ministratur pueris tribus, et lapis albus Pocula cum cyatho duo sustinet, *h. e.* mensa, vel repositorium ex albo marmore. *Mensam vinariam* intelligit. V. MENSA. ℙ Reperitur et in genere feminino: ad *Homeri* similitudinem, inquit *Non.* 3, 123., qui et ἡ λίθος dixit. *Enn. ib.* Tanto sublatae sunt agmine tunc lapides. ℙ Olim *lapis, is*, declinatum fuit. Hinc in ablat. *lapi* pro *lapide*, ut *Prisc.* 6, 708. docet. *Enn. ib.* Obcumbunt multi leto, ferroque, lapique. ℙ *Lapidorum* pro *lapidum* dixit *Cn. Gell.* ap. *Charis.* 1, 40. Sed haec jampridem obsolevere. ℙ [*Confund. *lapidibus* et *labibus.* V. h. v. in f.]

LAPITHAE, arum, m. plur. Λαπίθαι, populi Thessaliae circa Olympum montem, et Larissam urbem incolentes: dicti a Lapitha filia Apollinis, teste *Isid. Orig.* 9, 2., qui primi omnium equos domuisse, eorumque frenos et strata invenisse creduntur. Eorum rex aliquando Pirithous Ixionis filius fuit, in cujus nuptiis cum Centauris, Hippodamen sponsam rapere conantibus, certaverunt, quam pugnam graphice describit *Ov. Met.* 12, 210. et sqq. Hinc *Hor. Od.* 1, 18, 8. Ac ne quis modici transiliat munera Liberi, Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero Debellata. *Id. ib.* 2, 12, 5. Lapithae saevi. *Virg. A.* 7, 304. Mars perdere gentem Immanem Lapithum valuit: pro *Lapitharum.* ℙ Confundit hos cum Centauris (nam Thessali omnes fuerunt) *Id. G.* 3, 115. Frena Pelethronii Lapithae, gyrosque dedere Impositi dorso, etc. simulque docet, sive Centauros, sive Lapithas, primos domandorum equorum rationem invenisse: quod et *Lucan.* 6, 399. confirmat. *Plin.* 7, 56, 57. ubi de rerum inventoribus agit, frenos et strata equorum inventa dicit a Pelethronio: pugnam ex equis a Thessalis, qui Centauri dicti sunt. ℙ In singulari num. *Ov. Met.* 12, 250. Illisit frontí Lapithae Celadontis. *Val. Fl.* 5, 516. His Lapithes adsuerat eques. ℙ In feminino gen. *Prop.* 2, 2, 61. Qualis et Ischomache, Lapithae genus heroinae.

LAPITHAEUS, a, um, adj. ad Lapithas pertinens. *Ov. Met.* 12, 530. O salve dixit, Lapithaeae gloria gentis.

LAPITHEIUS, a, um, ad Lapithas spectans. *Ov. Met.* 12, 670. nec quae Lapitheia movit Proclia.

LAPITHONIUS, a, um, adj. ex stirpe Lapitharum. *Stat. Theb.* 7, 297. Confudere modos, puerum Lapithonia Nympha, etc. Alii leg. *Lapithaona*; accusativus nempe Graecae positionis, nomenque proprium pueri.

LAPPA, ae, f. ξανθίον, tribuli genus, capitula habens leviter hamata, ideoque vestibus adhaerentia: a λαβεῖν, prehendere, quod vestes prehendat. *Virg. G.* 1, 152. intereunt segetes: subit aspera silva, Lappaeque, tribulique. *Ov. Pont.* 2, 1, 14. Mixta tenax segeti crescere lappa solet. Hinc *Plin.* 18, 17, 44. *n.* 2. eam numerat inter frugum morbos. *Id.* 21, 17, 64. Notabile et in lappa, quae adhaerescit, quoniam in ipsa flos nascitur, non evidens, sed intus occultus, et intra seminat, velut animalia, quae in se pariunt. *Id.* 24, 19, 116. Lappa, quae canaria appellatur. *Id.* 26, 11, 66. *n.* 4. boaria. ℙ [Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 482, 2. T. Pompullius L. F. Lappa. *Juven.* 7, 72. mentionem facit Rubreni Lappae, poetae tragici. *F.*]

LAPPACEUS, a, um, adj. lappae formam habens. *Plin.* 22, 17, 19. de helxine: Semina in capitibus lappaceis adhaerentia vestibus.

LAPPAGO, inis, f. herbae species: a *lappa*, quia lappae similis est: ut *cunilago*, quia similis cunilae. *Plin.* 26, 10, 65. Et lappago similis anagallidi, nisi esset ramosior, ac pluribus foliis aspera, rugosa, asperioris succi, gravis odoris.

LAPRIUS, ii, m. cogn. Jovis ap. *Lactant.* 1, 22. *med.* Quidam *Elaphrum* intelligunt, secundum *Hesych.* in Creta cultum.

LAPSABUNDUS, a, um, adj. labascens. *Sen. ep.* 52. *med.* Puta duo aedificia excitata esse, ambo paria, aeque excelsa, atque magnifica: alterum puram aream accepit; illic protinus opus crevit; alterius fundamenta lapsabunda; in mollem ac fluidam demissa humum, multumque laboris exhaustum est, dum pervenitur ad solidum. Alii leg. *laxabunda.* Alii rectius leg. *alterum fundamenta laxa habet.*

LAPSANA, ae, f. λαψάνη, et λαψάνη, genus oleris, seu cymae silvestris, pedalis altitudinis, hirsutis foliis, napi simillimis, nisi candidior esset flore. [*Fortasse Sinapis arvensis. *L.*] Coquitur in cibo: alvum lenit, et mollit. Ita *Plin.* 20, 9, 37. ubi inter silvestres brassicas recenset. *Celsus* vero refert inter ea, quae stomacho sunt aliena, 2, 25., et quae urinam movent *ib.* 31. *Varro* inter ea, quae triplicem fructum praebent, *R. R.* 2, 16. *med.*, scilicet cibum, mel, ceram. Creat enim florem apibus amicissimum, ut est ap. *Colum.* 9, 4. *f.* Hic denique inter ea, quae conditura servantur, 12, 7. ℙ Etiam *lapsanium*, ii, n. usurpatur ab *Hieron. in Reg. S. Pachom.* 52. Sed reddere poterit ei, qui attulit, sive lapsania, quod genus herbarum est viliorum, sive panes, sive olera praemordica. ℙ Proverbium est *lapsana vivere* de victu praeparco minimique sumptuoso: quod tangere videtur *Plin.* 19, 8, 41. *n.* 3., ubi narrat exercitum Julii Caesaris inter jocos militares alternis versibus exprobrasse ei, lapsana se vixisse apud Dyrrachium, praemiorum parcimoniam cavillantes. ℙ Sunt qui *lampsana* scribunt, haerendo Graecis litteris.

*LAPSIAS, ae, fluvius Bithyniae. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

LAPSILIS pro *Dapsilis* legunt in pluribus MSS. *Plauti Pareus* et *Lipsius antiquar. lect.* 1, 15. V. DAPSILIS. ℙ Est etiam idem ac lubricus. *Gloss. Philox.* Lapsilis; γλίσχρος.

LAPSIO, onis, f. ὄλισθημα, πτῶσις, casus, lapsus, ruina, praecipitium. *Cic. Tusc.* 4, 12. Haec in bonis rebus facilitas nominetur, in malis proclivitas, ut significet lapsionem.

LAPSO, as, n. 1. frequentat. a *labor*: ὀλισθάνω, saepe labor, nutanti incertoque gradu incedo. *Flor.* 2, 10. Cum subinde crapula, et capitis errore lapsaret. *Virg. A.* 2, 551. Priamum trementem, et in multo lapsantem sanguine nati. *Tac. Ann.* 1, 65. Equi sanguine suo, et lubrico paludum lapsantes. *Sil.* 3, 631. tumulis delatus iniquis, Lapsantem dubio devexa per invia nisu Firmabat gressum. ℙ Pro cadere. *Stat. Theb.* 5, 223. Gyan vidi lapsare cruentae Vulnere Myrmidonis. ℙ Translate. *Gell.* 1, 15. Qui sunt leves, et futiles, et importuni locutores, quique nullo rerum pondere innixi, verbis humidis et lapsantibus diffluunt, *h. e.* ultro, et facile ex ore excidentibus.

LAPSUS, a, um, part. a *labor*: πεσών, ὀλισθήσας. [*Cic. Haruspic.* 28. Aliquis lapsus de coelo.] *Hor. Sat.* 2, 8, 72. si patinam pede lapsus frangat agaso. *Val. Fl.* 6, 366. Galea lapsa solo insonuit. *Sen. Thyest.* 701. regium capiti decus bis terque lapsum est. *Val. Fl.* 4, 503. de Harpyiis: Hoste novo turbata lues, lapsaeque rapinae Faucibus. *Ov. Fast.* 3, 29. cum lapsa capillis Decidit ante sacros tenea vitta focos. *Virg. A.* 2, 693. stella de coelo. *Hor. Od.* 2, 19, 11. mella cavis truncis. *Prop.* 1, 3, 23. lapsos formare capillos. et 2, 12, 5. somno lapsi ocelli. *Tac. H.* 4, 22. Lapsus in somnum. *Sen. Hippol.* 361. Lapsae genae. Sic *Suet. Aug.* 99. Malae labentes; et *Stat. Silv.* 3, 5, 39. oculi jam morte cadentes; et *Claud. B. Gild.* 21. Vox tenuis, tardique gradus, oculique jacentes, Interius fugere genae. ℙ Translate *Ov. Pont.* 2, 9, 11. Regia, crede mihi, res est succurrere lapsis, *h. e.* qui statu exciderunt, afflictis, miseris. *Prop.* 1, 1, 25. Et vos, qui sero lapsum revocatis, amici, Quaerite non sani pectoris auxilium, *h. e.* qui in morbum amoris incidit. *Caes. B. G.* 5, 53. Lapsus spe. *Just.* 20, 4. Populum in luxuriam lapsum, auctoritate sua ad usum frugalitatis revocavit. *Id.* 21, 2. In segnitiem lapsus. *Tac. A.* 4, 6. in adulationem. *Ov. Amor.* 2, 8, 7. verbo lapsus in uno, *h. e.* cui imprudenti verbum unum excidit: vel qui in verbo peccavit. *Lucr.* 2, 176. Lapsus a vera ratione. *Cic. Marcell.* 6. *f.* Boni viri non cupiditate, aut pravitate aliqua lapsi, sed opinione officii, et specie quadam reipublicae; et *Dejot.* 3. Errore communi lapsus; et *Phil.* 7, 6. consilio; et *ib.* 10, 2. inopia verbi. *Suet. Caes.* 56. memoria. *Ulp. Dig.* 27, 8, 1. *med.* facultatibus. *Cic. Off.* 2, 3. in re aliqua. *Suet. Caes.* 48. mente. Sic *Val. Max.* 5, 3. *n.* 2. Lapsae mentis error. *Virg. G.* 4, 449., *Ov. Trist.* 1, 5, 35. et *Sen. Herc. Fur.* 646. Lapsae res, *h. e.* afflictae, accisae, adversae. *Virg. G.* 4, 249. generis lapsi sarcire ruinam. *Plin. Pan.* 18. Disciplinam castrorum lapsam exstinctamque refovisti. *Ov. Her.* 2, 102. Lapsa fides. *Curt.* 6, 2. *in.* Omnia in externum morem lapsa. [*Liv.* 9, 12. Samnites inter consilia media lapsi, i. e. qui, dum consulerent, perverso consilio usi sunt.] ℙ Dicitur et de iis, quae descendunt, defluunt, decurrunt, ut aquae, aves, angues, et hujusmodi. *Val. Fl.* 1, 399. anguis lapsus ab arbore. *Ov. Met.* 13, 954. lapsi de montibus amnes. *Val. Fl.* 5, 254. lapsus montibus anguis. *Mart.* 4, 64. Lapsae per Tiberim volant carinae. *Virg. A.* 2, 262. Demissum lapsi per funem; et *G.* 3, 457. ima dolor balantum lapsus ad ossa; et *A.* 7, 374. penitusque in viscera lapsum Serpentis furiale malum. *Tac. H.* 3, 71. *f.* Ignis lapsus in porticus. ℙ Pro elapsus. *Id. A.* 5, 10. Lapsus custodia; et *ib.* 11, 31. *extr.* Seu forte lapsa vox in praesagium vertit. *Curt.* 3, 13. E manibus custodientium lapsus. ℙ De iis, quae sensim, ac tacite praetereunt. *Ov. Trist.* 4, 6, 17. cuncta potest tacito pede lapsa vetustas. *Ulp. Dig.* 3, 2, 6. Lapsa tempora. ℙ Sunt qui scribunt *lassus*: quod in aliquib. MSS. vidisse se, testatur *Pier.* ad *G.* 2, 305. et *ib.* 3, 448., sed improbant *Dausq.* et vulgatior usus. ℙ [*Confund. *lapsus* et *lassus.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 695. 3, 623. 7, 840.]

LAPSUS, us, m. idem quod lapsio, prolapsio.

[*Cic. Div. 1, 11. Atque ea, quae lapsu tandem cecidere vetusto, i. e., ut recte expl. Hotting., strues collapsa est, ruina diu ante praestituta.] Virg. A. 10, 750. infrenis equi lapsu jacens. Appul. Met. 9. Assiduis lapsibus contusa crura. Plin. 22, 17, 20. Contra ulcera, rupta, lapsusque. Id. 9, 35, 56. Nullo lapsu franguntur. Id. 7, 37, 37. Lapsu scalarum exanimatus. Liv. 21, 35. f. Sustinere se a lapsu. ℙ Translate est error, culpa per imprudentiam admissa, σφάλμα. Cic. Acad. 1, 12. Cohibere, et ab omni lapsu continere temeritatem. Id. Or. 2, 83. Cum sint populares multi variique lapsus. Plin. 5, 1, 1. Haud alius fidei pronior lapsus, quam ubi falsae rei gravis auctor exsistit. ℙ Est etiam cursus, decursus; et dicitur de aquis, stellis, avibus, et hujusmodi. Cic. Div. 1, 44. Si lacus emissus lapsu, et cursu suo ad mare profluxisset. Id. ib. in carm. de suo consul. 11. Sic stellae certo lapsu, spatioque feruntur. Virg. A. 4, 524. medio volvuntur sidera lapsu. Id. ib. 3, 243. Harpyiae celeri fuga sub sidera lapsae. Cic. N. D. 2, 39. Volucrum lapsus, atque cantus. Val. Fl. 1, 91. Deae celeri per aethera lapsu Diversas petiere vias. Ov. Met. 8, 163. de Maeandro: ambiguo lapsu refluitque, fluitque. Colum. 1, 5. Aqua palustris, quae pigro lapsu repit. Hor. Od. 1, 12, 10. rapidos fluminum lapsus morari. Virg. A. 2, 225. gemini lapsu delubra ad summa dracones Effugiunt. Id. ib. 7, 349. anguis inter vestes lapsus. Cic. fr. ap. Lactant. 3, 19. Castos animos, puros, integros levi quodam et facili lapsu ad Deos pervolare. Id. Sen. 15. Vitis serpens multiplici lapsu, et erratico. ℙ Lapsus rotarum ap. Virg. A. 2, 235. sunt ipsae rotae, aut cylindri labentes, quibus subjectis facilius moles aliqua movetur, et traducitur.

*LAPURDENSIS. V. v. sq. B. A.

*LAPURDUM, i, n. opp. Galliae Aquitanicae, ad Aturrum flumen, hodie Bayonne. Notit. Imber. ℙ Hinc Lapurdensis, e, adj. ut locustae Lapurdenses ap. Sidon. 8, 12. f. B. A.

LĂQUĔAR, āris, n. idem quod lacunar, ejusdemque originis, per ἀντίστοιχον. Virg. A. 1, 730. dependent lychni laquearibus altis; et ib. 8, 25. summi laquearia tecti. Sen. ep. 90. Versatilia coenationum laquearia ita coagmentat, ut subinde alia facies atque alia succedat, et toties tecta, quoties fercula, mutentur. V. LAQUEATUS. Plin. 33, 3, 18. Laquearia, quae nunc et in privatis domibus auro teguntur, post Carthaginem eversam primo inaurata sunt in Capitolio, censura L. Mummii. Id. 12, 1, 5. Laetior quam marmorum nitore, picturae varietate, laquearium auro. Appul. Met. 5. in. Summa laquearia citro et ebore curiose cavata, subeunt aureae columnae. Claud. B. Get. 223. Laquearia auro fulta. ℙ Laquear, recti casus positio est a Prisc. 6, 691. Alii ponunt laqueare, alii laquearium. Virg. Cul. 62. si nitor auri Sub laqueare domus animum non tangit avarum. In Gloss. Philox. Lequear, καλάθωσις: Laqueare, σανίδωμα: Laquearium, ὀρόφωσις, ὀροφή. Hanc postremam habent etiam Isid. Orig. 19, 12. et Serv. ad c. A. 1. Quamvis autem tribus diversis Graecis vocibus reddantur, eae tamen eandem fere significationem habent.

LĂQUĔĀRĬUM, ii. V. v. praec.

LĂQUĔĀRĬUS, ii, m. qui laquearia facit. Imp. Constant. Cod. Theod. 13, 4, 2. Architecti, laquearii, albarii, tignarii, etc. ℙ Item gladiator. V. v. sq.

LĂQUĔĀTOR, oris, m. qui laqueum injicit. Isid. Orig. 18, 56. fuisse ait gladiatores laqueatores dictos, quorum pugna erat ejusmodi, ut adversarium injecto laqueo captare studerent, atque irretitum confodere. Hos Latini retiarios dicunt. Isid. tamen ab his diversos laqueatores facit, cum de retiariis ib. 54. verba faciat. Alii ap. Isid. legunt laquearii.

LĂQUĔĀTUS, a, um, part. a laqueo, ἐμπαγισθεὶς, laqueo irretitus, ligatus. Col. 6, 19. extr. Ceterum corpus laqueatum et distentum temonibus obligatur. Paul. Nol. carm. 20, 74. Fit laqueus laqueatus homo, et sua praeda latronem Decipit. ℙ Item laquearibus ornatus, φατνωτός. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 35. et Hor. Od. 2, 16, 11. Tecta caelata, laqueata. Lucr. 2, 28. laqueata aurataque templa. Suet. Ner. 31. Coenationes laqueatae tabulis eburneis versatilibus, ut flores; fistulatis, ut unguenta desuper spargerentur. V. LAQUEAR. Ov. Fast. 2, 315. Antra subit tophis, laqueataque pumice vivo.

[LĂQUĔO, as, avi, atum, a. 1. παγιδεύω, laqueo irretio. Manil. 5, 659. extentis laqueare profundum Retibus, et pontum vinclis arctare furentem. Grat. Cyn. 29. cassem Per senos circum usque sinus laqueabis, h. e. nectes. Lact. ad Stat. Th. 11, 644. Erigone se nimio luctus dolore laqueavit. ℙ Translate. Juvenc. 1, 537. Si te forte oculi dextri laqueaverit error. Adde Palaemon. p. 1384. ℙ Part. Laqueans ap. Manil. 1, 532. Haec igitur texunt aequali sidera tractu Ignibus in varias coelum laqueantia formas, h. e. in modum laquearis coelum conformantia. V. LAQUEAR. F.]

LĂQUĔUS, i, m. πάγη, βρόχος, vinculum ita nexum, ut pondere magis claudatur. Ducunt a lax, quod fraudem significat, teste Festo in Lacit: unde lacio, in fraudem induco. Virg. G. 1, 139. Tum laqueis captare feras, et fallere visco. Phaedr. 4, 1. mus, Qui saepe laqueos et muscipula effugerat. Liv. 1, 26. Duumvir inquit, i lictor, colliga manus: accesserat lictor, injiciebatque laqueum. Caes. B. G. 7, 22. Laqueis falces avertebant. Cic. Verr. 2, 4, 17. Collum inserere in laqueum. Sall. Cat. 58. Laqueo gulam alicui frangere. Sen. Hipp. 259. vitam finire. Ov. Met. 7, 604. claudere animam; et ib. 10, 378. innectere fauces; et ib. 6, 132. ligare guttura. Hor. Ep. 1, 16, 37. premere collum. Id. Sat. 2, 3, 131. aliquem interimere. Sen. Hipp. 1086. Implicare laqueo tenaci corpus. Prop. 2, 25, 48. in validis laqueis haerere. Suet. Vit. 17. Injicere cervicibus laqueum. Plin. 36, 5, 4. n. 2. Quempiam ad laqueum compellere. [*Inscr. ap. Orell. 4404. Quei sibi laqueo manus attulissent.] ℙ Translate est fraus, insidiae. Ov. A. Am. 3, 591. Captus amator cadit in laqueos; et ib. 2, 595. rivali laqueos disponere. ℙ Et universim quidquid capere potest, et constringere. Cic. Mil. 15. med. Cum illam belluam, judicii laqueos declinantem, jam irretitam teneret. Id. Cluent. 55. Laquei legum, et conditionum, ac judiciorum. Plin. ep. 2, 8. Numquam ne hos arctissimos laqueos, si solvere negatur, abrumpam? h. e. occupationes, negotia. ℙ Praesertim vero captiosum argumentum, aut verbum. Cic. Or. 1, 10. med. Stoici disputationum suarum, atque interrogationum laqueis te irretitum tenerent. Id. Fat. 4. Ad Chrysippi laqueos revertamur. Id. Caec. 29. Verbi laqueo capere. Quint. 5, 10. med. In laqueos inexplicabiles incidere. Plin. ep. 1, 5. Involvere se laqueis insidiosae interrogationis. Gell. 13, 10. Enodare laqueos juris.

LAR vel Lars, tis, m. praenomen civis Romani, aut Tusci. Liv. 3, 64. Lar Herminius consul. Id. 4, 17. Ad Lartem Tolumnium, Vejentium regem. Id. 2, 9. Ad Lartem Porsenam Clusinum regem perfugerant. Adde 4, 58. ℙ Alii docent, ductum esse a Laribus, et Tuscum praenomen esse. Ita Auct. libelli de nominib. et praenominib. etc., qui a nonnullis Valerio Max. tribuitur. Charis. 1, 110. et Prisc. 5, 645. Lar, quando significat κατοικίδιον Θεόν, Laris facit genitivum: sin autem imperatorem Vejentum, Lartis. ℙ De Deo domestico V. LARES. ℙ De signo coelesti, V. ARA.

LĀRĂ, ae, et Lārunda, ae, f. una Naiadum Tiberis, filia Almonis. Cum Juppiter Juturnam amaret, illique vim pararet, Lara admonuit Juturnam de Jovis insidiis; insuper Junonem adiit, et Jovis amorem narravit. Juppiter Larae linguam eripuit, (hinc Dea muta appellata est) et jussit a Mercurio ad Inferos adduci, et Stygiae paludis Nympham esse. Mercurius in itinere eam compressit. Illa gravida facta geminos peperit, qui a nomine matris Lares dicti sunt, et a Romanis tanquam compitorum praesides, et urbis Romae custodes, seu patroni culti. Ita Ov. Fast. 2, 585. et sqq. Id. ib. 599. Forte fuit Nais, Lara nomine: prima sed illi Dicta bis antiquum syllaba nomen erat Ex vitio positum (h. e. Lala, nempe a loquacitate: quasi a λαλέω, loquor: subdit enim Ov. saepe illi dixerat Almo: Nata tene linguam: nec tamen illa tenet. Varr. tamen L. L. 4, 10. f. Laram et Larundam Sabinas voces esse, docet.) Lact. 1, 20. med. Quis cum audiat Deam mutam, tenere risum queat? Hanc esse dicunt, ex qua sint nati Lares: et ipsam Laram nominant, vel Larundam. Auson. monosyllab. de Deis 9. Nec Genius domuum Larunda progenitus, Lar. Hic Auson. licenter primam in Larunda produxit.

LĀRĀLĬĂ, ium, n. plur. dies festi in honorem Larium. In vet. Kalendario Maffaeor. ap. Grut. 133. in mense Decembri legitur LAR. NP., quod perperam quidam interpretati sunt LARalia Nefastus Primo, cum potius LARentalia legendum sit; quam vocem vide.

LĀRĀRĬUM, ii, n. ἐφέστιον, sacrarium domesticum, locus, in quo Dii tutelares domus reponebantur, et adorabantur: a Lare vel Laribus. Scribit Lampr. de Alex. Sever. 29. et 31. eum in larario suo sanctiore et majore rem divinam matutinis horis factitasse ad effigies Deorum, in quibus habebat Apollonium, Orpheum, Abrahamum, et Christum: in secundo Larario habuisse simulacrum Virgilii, et Ciceronis, et aliorum. Sic L. Vitellius Auli Vitellii Imp. pater, Narcissi, et Pallantis imagines aureas inter Lares coluit, uti narrat Suet. Vit. 2. extr.

*LARBĀSON, i, n. stibium. Plin. 33, 6. B. A.

*LARCIUS, i, m. Λάρκιος, nomen Romanum, ut T. Larcius, de quo Cic. de re publ. 2, 32. ed. A. Maio. V. Maium ad l. B. A.

LARDĀRĬUS, ii, m. qui lardum vendit. Inscr. ap. Grut. 647, 4. L. Neffinius Potiti L. Primus lardarius. ℙ [Lardarium, ii, est lardi frustum. Not. Tir. p. 161. Lardum, lardaria. Itali dicunt lardelli. F.]

[LARDĬO, onis, m. dimin. lardi. Est nomen unius ex septem testibus, qui subscripserunt testamento M. Grunii Corocottae Porcelli, ap. Grut. inter spuria p. 18., de quo V. in BUBULARIUS. F.]

LARDUM V. LARIDUM.

*LARENDĀNI, orum, populi Arabiae Felicis. Plin. 6, 28. B. A.

LĀRENTĀLĬĂ et Larentinalia, ium, n. plur. feriae in honorem Accae Larentiae vel Larentinae, cui pontifices in Velabro X. Kal. Januar. sacrificabant: ut constat ex Cic. ad Brut. 1, 15. et Kalendar. Maffaej. et Praenestin. ap. Fogginium in Fast. Verrii Flacci p. 116. Ov. Fast. 3, 55. Non ego te tantae nutrix Larentia gentis, Nec taceam vestras, Faustule pauper, opes. Vester honos veniet, cum Larentalia dicam: Acceptus geniis illa december habet. Varr. L. L. 5, 3. med. Feriae publicae Larentinae: is dies, quem quidam in scribendo Larentinae talia appellant, ab Acca Larentina nominatur, cui sacerdotes nostri publice parentant; et hinc alii eum diem dicunt parentalia Accae Larentinae. Hoc sacrificium fit in Velabro, qua in novam viam exitur, ut ajunt quidam, ad sepulcrum Accae. Ita locum emendat Fogginius l. c. p. 81. Lact. 1, 20. Hujus (Larentinae) nomini etiam dies festus dicatus est, et Larentinalia constituta. ℙ Quidam etiam Laurentalia vel Laurentinalia perperam scribunt.

LĀRENTĬĂ. V. ACCA.

*LARES, is, Λάρης Ptol., opp. Numidiae. Sall. B. Jug. 90. (al. 95.) Ad oppidum Laris, ubi Laris (Lares) pro accusativo sumit Cort. Ant. Itin. et August. adv. Donat. 6, 28. est Laribus colonia; ut patrius casus videatur esse τὸ Laris ap. Sall., nempe a recto Lar. B. A.

LĀRES, ium, et um, m. (in sing. num. Lar, āris) duo filii Larae, seu Larundae Nymphae, qui compita, et vicos servare, et pro Urbis conservatione vigilare putabantur. Ov. Fast. 2, 615. de Lara: Fitque gravis, geminosque parit, qui compita servant, Et vigilant nostra semper in Urbe Lares. ℙ De origine vocis ita Arnob. 3, 124. Lares arbitratur vulgus vicorum atque itinerum Deos esse, ex eo quod Graeci vicos cognominant λαύρας: (λαύρα, vicus, platea, a λαῦρος, latus.) Alii vero putant, Etruscam esse vocem, quae principem et praesidem significat. ℙ De ipsis vero Laribus non una est opinio. Nam praeter eos, qui Larae duos filios fuisse dicunt, ut modo positum est; alii putant eosdem esse cum manibus, alii tres Idaeos Dactylos, Damnameneum, Acmonem, Celmonem: alii aerios Deos et Heroas, alii larvas, hoc est genios, et functorum animas mortuorum. Diomed. 3, 475. et Arnob. l. c. V. LARVA. ℙ Omnium aedium ac familiarum Dii erant, iisque focus peculiariter sacer erat; et praeterea apud ditiores sacrarium habebant (V. LARARIUM), in quo eorum sigilla servabantur. Sacra iis fiebant publice quidem in compitis, nam, teste Plin. 36, 27, 70., rex Servius Tullius Laribus compitalia et ludos primus instituit. V. COMPITALIS. Augustus vero, ut affirmat Suet. Aug. 31., instituit, ut compitales Lares bis anno vernis et aestivis floribus colerentur, h. e. Kal. Maji, ut constat ex Ov. Fast. 5, 130., et V. Kal. Jul., ut probat Fogginius ad Verr. Fl. Fast. p. 119. Idem Augustus an. U. C. 747. (quod multis confirmat Marinius in ep., quam Viscont. inseruit Mus. Pio-Clem. T. 4. p. 298. ed. Mediol.) spatium Urbis in regiones, vicosque divisit, instituitque, ut illas annui magistratus sortito tuerentur, hos magistri e plebe cujusque viciniae lecti, ut ait Suet. Aug. 30., qui magistri vicorum, seu vicomagistri sunt appellati. Hi vero Lares et Augusti, et publici, et compitales, et viales, et praestites cognominati sunt. ℙ Ex urbe Roma Larum cultus etiam in municipiis et coloniis in Italia, et in provinciis invaluisse videtur ex Inscriptionibus, quae passim repertae sunt, ut in Hispania ap. Mur. 1990, 5. C. Marcius Aquilus magister Larum Augustorum, et Genii Caesaris Augusti. Alia Celejae ap. Grut. 107, 6. Genio Aug., et Laribus. Aliam vide in V. DOMINUS, quae Patavii exstat. ℙ Erant praeterea Lares urbium, agrorumque, habiti custodes et praestites omnium locorum, quae ab hominibus incolerentur. Pl. Aul. prol. 2. Ego sum Lar familiaris, ex hac familia, Unde exeuntem me aspexistis. Id. Merc. 5, 1, 5. Dii Penates meum parentum, familiaeque Lar pater, Vobis mando, meum parentum rem bene ut tutemini: Ego mihi alios Deos Penates persequar, alium Larem; et 5, 2, 24. invoco Vos, Lares viales, ut me bene juvetis. Tibull. 1, 1, 23. Vos quoque felicis quondam, nunc pauperis agri Custodes, fertis munera vestra, Lares. ℙ Quod Penates et Lares distinguit Pl. cit. Merc. 5, 1., in eo discrimen est, quod Lares communes erant omnium aedium, et vulgo ab omnibus colebantur: Penates erant singularum proprii, quos sibi quaeque familia custodes tutoresque adsciscebat. Laribus in foco, Penatibus in atrio, aut interiore aedium parte sacra fiebant. Lares denique in compitis quoque ac vicis, Penates domi solummodo colebantur. Haec tamen discrimina non ubique certa sunt. ℙ Eorum signum cum ara in compitis constituebantur antiquitus Kal. Maji cum cane ante pedes, quia, ut ait Ov. Fast. 5, 134. Servat uterque domum: domino quoque fidus uterque: Compita grata Deo, compita grata cani. Exagitant et Lar, et

turba Diania fures. Horum effigiem videre est in nummo gentis Caesiae ap. *Morell. Num. Famil.* ℙ Illud vero paulo immutatum fuisse videtur ab Augusto, cum vicis omnibus eos colendos proposuit; tunc enim praeter geminos Lares lauro coronatos, tunicis alticinctis velatos, et cornu manu tenentes, adstabat etiam Genius Augusti, ut videre est ap. *Viscont. l. c. tab.* 45. Hinc *Ov. Fast.* 5, 145. Mille Lares, Geniumque ducis, qui tradidit illos, Urbs habet; et vici numina trina colunt. ℙ Praeter focum in privatis aedibus, et aram in compitis, etiam aedem Romae habuere in summa sacra via ab Augusto conditam, ut constat ex *monum. Ancyrano*, et *Ov. Fast.* 6, 791. V. infra. ℙ Laribus sacra fiebant ture, floribus, mola salsa, horna fruge, agna, porca, vitula. Testimonia habes apud *Hor. Od.* 3, 23. et *Sat.* 2, 3, 164., *Tibull. l. c.* et *ib.* 3, 34., *Pl. Aul.* 2, 8, 15., *Fest.* in *Donaticae*, *Suet. Aug.* 31. etc. ℙ De *Laribus marinis* V. PERMARINUS. ℙ Per metonymiam Lares ponuntur pro aedibus, atque etiam pro patria urbe. *Sall. Cat.* 21. Illos binas aut amplius domos continuare: nobis larem familiarem nusquam ullum esse? *Hor. Od.* 1, 12, 43. avitus apto Cum lare fundus. *Ov. Trist.* 1, 3, 30. Capitolia cernens, Quae nostro frustra juncta fuere lari. *Id. Fast.* 1, 478. Deserit Arcadium, Parrhasiumque larem. *Mart.* 11, 82. Lar conductus; et 1, 77. Flacce, Antenorei spes, et alumne Laris, *h. e.* urbis Patavii. *Sen. Med.* 20. per urbes erret ignotas egens, Exsul pavens, invisus, incerti Laris. ℙ De nido avium. *Val. Fl.* 4, 44. Fluctus ab undisoni ceu forte crepidine saxi Cum rapit alcyones miserae fetumque laremque. ℙ Genitivus plur. est *Larum* et *Larium:* sed illud frequentius. *Cic. N. D.* 3, 25. Fanum Orbonae ad aedem Larum. Al. leg. *Larium. Id. Leg.* 2, 8. Lucos in agris habento, et Larum sedes. Al. *Larium. Liv.* 40, 52. Dedicavit aedem Larium Permarinum. *Varr. L. L.* 4, 8. Lucus Larum. *In monum. Ancyrano* apud *Grut. tab.* 4. p. 232. Aedem Larum in summa sacra via. [*Probe hujus loci augendi curam gessit *F.*]

LARGĒ, adj. *δαψιλῶς, εὐπόρως*, copiose, abunde, liberaliter. *Cic. Mur.* 4. *f.* Quod dandum est amicitiae, large dabitur a me. *Sall. Cat.* 16. Plerique Sullani milites largius suo usi. *Hor. Od.* 1, 9, 5. ligna super foco Large reponens. *Hirt. B. Alex.* 1. *extr.* Aquam large praebere. *Plin. ep.* 9, 2. Varietas rerum largissime suppetit. *Phaedr.* 2, 6. Large dapem dividere cuipiam. *Cic. Verr.* 2, 1, 61. Cujus mihi copiam quam largissime factam oportebat. *Id. Rosc. Am.* 8. *f.* Large effuseque donare. *Suet. Dom.* 21. Convivari frequenter ac large. *Cic. Verr.* 2, 3, 88. Large liberaliterque aestimare. *Id. N. D.* 2, 47. Pastum animantibus large et copiose natura comparavit. *Q. Cic. Petit. cons.* 11. *f.* Large atque honorifice promittere. *Pl. Aul.* 2, 2, 19. Nemini credo, qui large blandus est dives pauperi. *Colum.* 8, 14. *f.* et *Plin.* 10, 34, 52. Large bibere. *Id.* 12, 14, 32. Deos adorare, *h. e.* nulla turis parcimonia adhibita. *Id.* 7, 50, 51. Quibus *(vita)* largissime contigit; et 5, 17, 15. Large frequentare locum aliquem; et 21, 10, 31. Thymum large florescens. *Hor. Ep.* 2, 2, 215. Largius aequo. *Gell.* 4, 17. *f.* l litteram, quae in vocabulo quoque gemina esse debet, paulo uberius largiusque pronunciabat, *h. e.* majore et longiore sono. *Tac. A.* 6, 15. Senatusconsultum large factum. ℙ Pro facile. *Plin.* 17, 19, 30. *n.* 7. Juxta oleam seri ficum jubet, non ampliore intervallo, quam ut contingi large possit ramo oleae quam maxime sequaci, atque obedituro. ℙ Pro late, ut videtur. *Id.* 2, 11, 8. Sol montem Idam exoriens dextra laevaque large amplectens. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 3. Amplitudinem cavis eam fecisse proditur, ut vehem foeni large onustam transmitteret. *Pall.* 1, 30. Anseribus large vagandi licentia prohibetur.

LARGĬĀNUS, a, um, adj ad Largum pertinens, cogn. C. Caecinae consulis ordinarii an. U. C. DCCXCV. una cum collega Cornelio Lentulo Lupo qui fortasse Kal. Mart. suffectus fuit Claudio Aug., ut probat *Barpt. Borghesius* in *Osserv. numism. dec.* 9. *n.* 6. Hinc *Largianum senatusconsultum* de libertorum successione, cujus meminit *Imp. Justin. Inst.* 3, 7. *f.* et *Cod.* 7, 6. §. 12. Haec autem habet *Cajus Inst.* 3. (ed. it. *Goesch.)* §. 63. Postea Lupo et Largo consulibus senatus censuit, ut bona Latinorum primum ad eos pertinerent, qui eos liberassent; deinde ad liberos eorum non nominatim exheredatos, uti quisque proximus esset: tunc antiquo jure ad heredes eorum, qui liberassent, pertinerent.

LARGĬFĬCUS, a, um, adj. copiosus, abundans. *Lucr.* 2, 627. Stipe largifica aliquem ditare.

LARGIFLŪUS, a, um, adj. large et abundanter fluens. *Pacuv.* ap. *Cic. Or.* 3, 39. Grando mixta imbri largifluo, subita et praecipitans cadit. *Lucr.* 5, 597. Largifluus fons.

LARGĬLŌQUUS, a, um, adj. *πολυλόγος*, large loquens, multiloquus, verbosus. *Pl. Cist.* 1, 2, 2. quae ubi saburratae sumus, Largiloquae extemplo sumus: plus loquimur, quam sat est. *Id. Mil.* 2, 3, 47. Nonne tibi istam praetruncari linguam largiloquam jubes?

[LARGĬMENTUM, i, n. idem ac largitas. *Fulg. Myth. praef.* 1. Quae ampliora eveniunt, non hominis, sed divinum est largimentum. *F.*]

LARGĬO. V. v. sq.

LARGĬOR, iris, itus sum, dep. 4. *προτείμαι, χορηγέω*, large praebeo: item simpliciter, dono: a *largus. Cic. Rosc. Com.* 10. Largitus est scilicet homo liberalis et dissolutus, et bonitate affluens Fannius Roscio. *Id. Quint.* 2. Hortensio summam copiam facultatemque dicendi natura largita est. *Id. Har. resp.* 25. Utrisque secunda fortuna regnum est largita, adversa mortem. *Hor. Ep.* 2, 1, 15. Largiri honores alicui. *Tac. A.* 16, 11. pecuniam in servos; et *ib.* 1, 28. agros emeritis. *Mart.* 5, 19. opes veteri fidoque sodali. *Pl. Pers.* 2, 3, 13. Amico homini mea ex crumena largiar. *Caes. B. G.* 6, 23. Gallis autem propinquitas, et transmarinarum rerum notitia, multa ad copiam, atque usus largitur. *Hirt. B. Afr.* 87. *extr.* De sua pecunia largitus est. *Cic. Fam.* 3, 8. *f.* Cum natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior. *Id. Balb.* 22. Largiri civitatem. *Id. Leg.* 3, 17. libertatem istam populo, ut, etc. *Pl. Amph.* 1, 1, 155. coenam esurientibus. ℙ Non raro de iis dicitur, qui pecuniam donant corrumpendi causa, et coemendorum suffragiorum, unde *largitio. Sall. Cat.* 39. Senatum criminando, plebem exagitare, dein largiundo et pollicitando magis incendere. *Id. Jug.* 13. Quemcumque possint largiundo parare, ne cunctentur. *Liv.* 3, 1. Largiendo de alieno, popularem fieri. ℙ Translate. *Just.* 6, 7. Tanto patriae, et penatium conspectus praesentia, quam recordatione sui, majores spiritus largiuntur. *Pl. As.* 5, 2, 82. Istoscine patrem aequum mores est liberis largirier? *Id. Mil.* 4, 6, 28. Tu te vilem feceris, si te ultro largiere, *h. e.* te offeres, copiam tui facile et saepe facies. *Cic. Or.* 1, 15. *med.* Duo illa relinquamus: idque largiamur inertiae nostrae. Sic *Fam.* 5, 12. Amori nostro plusculum etiam, quam concedit veritas, largiare. *Tac. A.* 3, 70. Sane lentus in suo dolore esset: reipublicae injurias ne largiretur, *h. e.* remitteret, condonaret. *Plin.* 2, 23, 21. Largiri cuipiam occasionem impudentiae, *h. e.* praebere. *Pl. Capt.* 4, 2, 49. laetitiam alicui. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Si largiatur crassitudo. Sic *Colum.* 5, 9. *med.* Si tempus non largitur. *Scaevola Dig.* 35, 2, 25. Reditus largitur annuam praestationem. *Cic. Sen.* 23. Si quis Deus mihi largiatur, ut ex hac aetate repuerascam. *Virg. A.* 10, 493. Quisquis honos tumuli, quidquid solamen humandi est, Largior. ℙ *Largibor* in futuro pro *largiar:* quod in verbis quartae prisci factitarunt. *Pl. Bacch.* 4, 7, 30. Libertatem Chrysalo largibere. ℙ Et *largibar* pro *largiebar. Prop.* 1, 3, 25. largibar munera somno. ℙ Etiam *largio* dictum fuit olim, positione activa. *Accius* ap. *Non.* 7, 19. Benigne, et pro beneficio largito, atque ampliter. *Lucil. ib.* Quod viscus dederas tumidum, hoc in viscera largi, *h. e.* largito. Confirmat haec *Prisc.* 8, 797. Hinc *largitus* passiva significatione. *Tibull.* 4, 1, 129. Cum largita tuis sunt muta silentia votis. ℙ Hinc *Inlargio, is*, et *Dilargitus:* quae v. *ss. ll.*

LARGĪTAS, atis, f. *μεγαλοδωρία*, largitio, liberalitas. *Ter. Heaut.* 3, 1, 31. Vehemens in utramque partem et nimis, Aut largitate nimia, aut parcimonia. (Adde *Adelph.* 5, 9, 28. *Cic. Brut.* 4. Ut impendiis augere possimus largitatem tui muneris. *Id. N. D.* 2, 62. Terra fruges cum maxima largitate fundit. *Macr. Sat.* 7, 3. *med.* Aliquem continua largitate ditare.

LARGĪTER, adv. *δαψιλῶς*, large, abunde, valde, affatim. *Caes. B. G.* 1, 18. Dumnorigem non solum domi, sed etiam apud finitimas civitates largiter posse. [*Gr. *πλεῖστον δύνασθαι.*] *Brut. ad Att. inter ep. ad Brut.* 1, 17. Persuade tibi, de voluntate mea propria nihil esse remissum, de judicio largiter. *Pl. Truc. a.* 5 *v.* 11. Opus nutrici, utrem ut habeat veteris vini largiter. *Hor. Sat.* 1, 4, 132. fortassis et istinc Largiter abstulerit longa aetas, liber amicus, Consilium proprium. [*V. *Heindf.*] *Pl. Ep.* 3, 4, 49. argentum stulte datum Reor, atque peccatum largiter. *Suet.* in *Vita Lucani*, *f.* Largiter epulatus. *Id. Aug.* 89. Largiter praestare alicui. *Hirt. B. Afr.* 72. *f.* Ut jumenta bestiarum odorem, stridorem, speciem non reformidarent, largiter erat consecutus, etc. *Lucr.* 6, 1110. facies hominum distare videntur Largiter. ℙ Interdum vim habet substantivi. *Pl. Rud.* 4, 4, 144. Credo, illic inesse auri et argenti largiter; et 5, 2, 28. Largiter mercedis indipiscar. *Appul. Apol.* Largiter aquae superest mihi.

LARGĪTĬO, onis, f. *δώρημα, δαψιλής, χορηγία*, actus largiendi, distributio donorum, liberalitas. *Caes. B. C.* 1, 39. *extr.* Duas res consecutus est, quod pignore animos centurionum devinxit, et largitione redemit militum voluntates. *Auct. B. H.* 1. *f.* Ut ex ejus pecunia latronum largitio fieret, *h. e.* in latrones. *Hirt. B. Alex.* 4. Largitionem in milites auget; et *Caes. B. C.* 3, 31. *extr.* Maximas largitiones fecere. [*Liv. 25, 2. Largitio aedilitia: (de ludis ab aedilibus edi solitis munerum nomine).] ℙ *Largitiones* imperatorum tempore sunt fiscus, seu aerarium principis, ex quo scilicet congiaria populo distribui solebant. Hinc *Impp. Constant. et Constans Cod.* 7, 62, 21. Triginta auri pondo largitionibus nostris cogatur inferre. *Imppp. Valentin., Valens et Gratian. Cod. Theod.* 9, 21, 7. Quidquid ex auro hominum privatorum in monetis publicis repereris figuratum, id omne nostris scias largitionibus vindicandum. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 10, 23, 2. Sacrarum vel privatarum largitionum palatina officia. ℙ Saepe *largitio* in malam partem accipitur pro distributione pecuniae, quae fit ad aucupandum favorem in petitione honorum, et ad benevolentiam conciliandam potentiae comparandae causa. *Cic. Or.* 2, 25. De ambitu raro illud datur, ut possis liberalitatem ac benignitatem ab ambitu atque largitione sejungere. *Id. Planc.* 15. Tribum turpi largitione corrumpere. *Caes. B. G.* 1, 9. Dumnorix gratia et largitione apud Sequanos plurimum poterat. *Liv.* 4, 48. *med.* Largitione pessimi exempli seditionem concire. *Sall. Cat.* 3. Pro pudore, abstinentia, virtute; audacia, largitio, avaritia vigebant. *Id. Jug.* 18. *extr.* Largitio famosa et impudens. *Vell.* 2, 20. Corrupti spe largitionis milites. *Nep. Milt.* 6. Populus largitione magistratuum corruptus. *Id. Amilc.* 3. Largitione vetustos pervertit mores Carthaginiensium. *Just.* 1, 9. Regnum, quod fraude quaesierant, indulgentia et largitionibus confirmant. *Suet. Caes.* 13. Pontificatum maximum petiit, non sine profusissima largitione. ℙ Item universim pro quacumque prodigentia. *Sen. Ben.* 1, 2. Nullius rei, minime beneficiorum, honesta largitio est. ℙ Est etiam concessio. *Cic. Balb.* 13. *med.* Nunquam est intermissa a majoribus nostris largitio et communicatio civitatis. ℙ Item administratio. *Cic. Mur.* 20. In jure dicundo gloriam conciliat magnitudo negotii, gratiam aequitatis largitio.

LARGĪTĬONĀLIS, e, adj. ad largitiones, seu fiscum principis pertinens, ut *Largitionales officiales*, qui eum fiscum curant, *Impp. Valentin. et Valens Cod. Theod.* 12, 6, 13. Adde *ib.* 8, 7, 6. etc. ℙ *Largitionalis, is*, absolute est largitionum minister. *Vopisc. Carin.* 19. Cum ei *(Diocletiano)* quidam largitionalis suus editionem Cari laudaret, etc.

LARGĪTOR, aris, dep. 1. frequentat. a *largior. Pl. Trin.* 3, 3, 14. Ex ea largitari te illi, etc.

LARGĪTOR, oris, m. *μεγαλόδωρος*, qui libenter, et multa donat. *Liv.* 6, 16. *med.* Seditionis leniendae causa, postulante nullo, largitor voluntarius repente senatus factus; et *ib.* 2. *f.* Praedam militi dedit, quo minus speratam a minime largitore duce, eo militi gratiorem. *Sil.* 7, 164. Bacche, sacri largitor laticis. Adde *Liv.* 9, 42. ℙ Interdum in malam partem sumitur pro eo, qui per ambitum pecunia coemit suffragia et favorem multitudinis, ut in LARGĪTĬO, dictum est. *Cic. Off.* 1, 19. Exsistunt in republica plerumque largitores et factiosi, ut opes quam maximas consequantur, et sint vi potius superiores, quam justitia pares. *Id. Cat.* 4, 5. Lentulum largitorem et prodigum non putat, cum de pernicie populi R. tam crudeliter cogitarit.

LARGĪTŪDO, inis, f. largitas. *Charis.* 1, 78. Largitudo nusquam invenitur, nisi apud Nepotem.

LARGĪTUS, adv. largiter, affatim. *Afran.* ap. *Non.* 11, 44. Quid lacrymas? largitus proloquere.

LARGĪTUS, a, um, part. a *largior.* Translate. *Sil.* 15, 724. totas largitus habenas Livius acer equo. ℙ Passive usurpatum V. in LARGIOR.

LARGĪUSCŪLUS, a, um, adj. aliquantum copiosus, largus. *Solin.* 7. Galactites subnexus parvulis, largiusculos haustus facit salivarum.

LARGUS, a, um, adj. *εὔπορος, δαψιλής*, copiosus, abundans, amplus, multus. Dictum putant, quasi *λάεργον*, a *λᾶ*, valde, et *ἔργον*, res: alii a *λαῦρος*, copiosus. *Cic. N. D.* 2, 19. Cum sol terras larga luce compleverit. *Virg. A.* 12, 721. sanguine largo Colla, armosque lavant; et *ib.* 6, 699. largo fletu ora rigare. *Id. G.* 2, 390. largo pubescit vinea fetu; et *ib.* 3, 308. largi copia lactis; et *ib.* 1, 23. Largus imber. *Ov. Fast.* 4, 617. Larga messis. *Id. A. Am.* 3, 408. Largae opes. *Id. Met.* 4, 758. Largi odores. *Tac. A.* 1, 31. Largiora stipendia exposcere. *Suet. Tit.* 7. Munus edidit apparatissimum, largissimumque. *Hor. Sat.* 1, 8, 44. Largior ignis ardet. *Petr. Sat.* 82. Largiore cibo excitare vires. *Lucr.* 4, 892. Largus aer penetrat foramina. *Liv.* 40, 14. Die festo inter aequales largiore vino uti. *Val. Fl.* 4, 551. Largus honor, *h. e.* amplus, multa oris dignitas. *Plin.* 11, 39, 94. Pili equis in juba largi, in armis leoni. *Lucr.* 5, 156. Quae tibi posterius largo sermone probabo. *Pl. Asin.* 2, 2, 24. Largior lingua. *Plin.* 34, 14, 43. Metallorum omnium vena ferri largissima est. ℙ Cum genitivo. *Virg. A.* 11, 338. Largus opum. Ubi *Servius:* abundans, dives: non qui multa donaret. *Lucan.* 9, 608. fons largus aquae. *Mart.* 8, 70. Cum siccare sacrum largo Permessida posset Ore, verecundam

maluit esse sitim, *h. e.* amplo et facundo ob divitem venam carminum. [*Sil.* 7, 601. Largus comae; et 8, 250. largus rapinae.] ℙ Cum ablat. *Plin.* 25, 13, 102. Folia carnosa, pinguia, largâ succo. ℙ Est etiam liberalis, profusus, pronus ad donandum. *Cic. Off.* 2, 16. Duo sunt genera largorum, quorum alteri prodigi, alteri liberales. *Id. Verr.* 2, 3, 50. Si largissimus esse vellet, cumulatiore mensura uteretur. *Pl. Asin.* 3, 3, 8. Audin' tu hunc, opera ut largus est? *h. e.* facile pollicens operam suam. *Tac. H.* 2, 59. Vir largus animo, et par opibus; et *ib.* 3, 58. Largus promissis. *Sil.* 8, 250. largusque rapinae, *h. e.* de alieno largiens; et *ib.* 15, 498. Poenus mercandi dextras largus, *h. e.* facilis et largus in conducendis militibus. *Stat. Th.* 3, 603. largusque animae, modo suaserit ira, *h. e.* vitam facile periculis objiciens, vitae prodigus. *Lucan.* 7, 225. et largus *habenae* Ponticus ibat eques, *h. e.* qui equitando solet equo habenas laxare. Al. leg. *habenis*: al. *habena*. Ita *Sil.* 7, 696. Ferrata calce, atque effusa largus habena Cunctantem impellebat equum. Sic 15, 724. totas largitus habenas Livius acer equo. ℙ Cum infinito. *Hor. Od.* 4, 12, 19. Spes donare novas largus. ℙ Fuit cognomen familiae Romanae non unius. De horum uno *Ov. Pont.* 4, 16, 17. Ingeniique sui, dictus cognomine Largus, Gallica qui Phrygium duxit in arva senem. Ap. *Tac. A.* 11, 33. legitur P. Largus Caecina. V. LARGIANUS.

LĀRIDUM, et per syncop. Lardum, i, n. 2. caro suilla cum suo pingui sale condita et siccata: item ipsum pingue. *Macr.* dici putat, quasi *large aridum*. Ejus verba sunt *Sat.* 7, 12. Saepe apposita salita carne, quam laridum vocamus, ut opinor, quasi large aridum, quaerere mecum constitui, qua ratione carnem, ad diuturnitatem usus, admixtio salis servet. *Pl. Capt.* 4, 3, 3. Quanta pernis pestis veniet! quanta labes larido! *Hor. Sat.* 2, 6, 85. semesaque lardi Frusta dedit. *Ov. Fast.* 6, 169. Pinguia cur illis gustentur larda calendis. *Mart.* 5, 78. Et pallens faba cum rubente lardo. *Juven.* 11, 84. Et natalicium cognatis ponere lardum. *Plin.* 28, 16, 65. Lardum elixum, atque circumligatum mira celeritate ossa fracta solidat. *Pall.* 13, 6. Pernas etiam et lardum conficimus non solum mense hoc, sed omnibus, quos hiemalis algor adstringit. ℙ Adjective *laridus, a, um*, usurpatur ab *Imppp. Valent., Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 8, 4, 17. Pro octoginta libris laridae, pro octogenis etiam libris olei, et pro duodenis modiis salis singuli solidi proferantur.

LĀRIFŪGA, ae, m. et qui Lares suos deserit, erro, vagabundus. *Petr. fragm. Trag.* 57. *Burm.* Larifuga nescio quis, non valet lotium suum.

LĀRIGNUS, a, um, adj. *πεύκινος*, qui est ex larice. *Vitr.* 2, 9. *f.* Larigna materies.

LĀRĪNAS, atis, m. et f. qui est ex oppido Larino, nunc quoque *Larino*, quod est in finibus Apuliae in Frentanis. *Cic. Cluent.* 7. Larinas socrus Oppianici. *Sil.* 8, 404. Ac Larinatum dextris socia hispidus arma Commovet, etc. *Plin.* 3, 11, 16. Larinates cognomine Frentani. *Sil.* 12, 174. Larinatia signa. *Cic. Cluent.* 13. In foro Larinatium.

*LARĪNE, es, f. fons in Attica. *Plin.* 4, 7. *B. A.*

[LĀRĪNUS, i, m. *λαρινός*, saginatus, pinguis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 849, 3. M. Aurelius M. F. Ulp. Larinus. *F.*]

[LĀRISCŌLUS, i, m. qui Lares colit. Est cogn. R. in nummo gentis Accolejae ap. *Morell. Fam. Rom.* P. Accolejus Lariscolus. Ita vocem interpretatur *Barpt. Borghesius* in *Osserv. numism. dec.* 7. *n.* 10., quia ipse ejusdem nummi exemplar habet, in quo Larlscolus *ἀρχαϊζῶς* pro *Lareiscolus* legitur, tum quia tres effigies in postica parte exstantes non Phaethontiadas, sed Nymphas Querquetulanas, luco Larum praesides, referre putat, quod confirmat altero nummo ap. *Fr. Neumannum* in *Numi vet. pop. et reg. P.* 2. p. 188. *tab.* 7. *n.* 17., qui caput Augusti in antica, et easdem Nymphas in postica refert; Augustus enim, ut est in *Monum. Ancyrano*, aedem Larum in summa sacra via fecit. V. QUERQUETULANUS. ℙ *Eckhel.* vero *D. N. V.* T. 5. p. 118. putat, hic repraesentari tres Heliades, quae non in populos, aut in alnos, ut plerique perhibent auctores, sed in larices transformatae fuerint, iisque alludi ad Accoleji cognomen, quod ille *a laricibus colendis* derivat, quam tamen derivationem improbat idem *Borghesius l. c.*, quia a laricibus colendis *Lariciscolus* diceretur: illud insuper animadvertit, circa ripas Padi populos quidem et alnos, nusquam vero larices viguisse. V. LARIX. ℙ At *Aloys. Lanzius* in *Sagg. di ling. Etr.* T. 2. p. 283. arbitratur, *Lariscolus* pro *Larisculus* esse diminutivum Laris; nam si a *Lare colendo* deducatur, *Lariscola*, ut *Poplicola* a *populo colendo*, dictus fuisset. *F.*]

[LĀRISCUS, i, m. dimin. a *λάρος*, larus, gavia. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 648, 4. M. Ballonius M. L. Lariscus. *F.*]

LĀRISSA, ae, f. *Λάρισσα*, urbs Thessaliae mediterranea, in confinio Macedoniae, ad Peneum fluvium. *Plin.* 4, 8, 15. et *Mela* 2, 3. *Hor. Od.* 1, 7, 11. Larissae campus opimae. *Lucan.* 6, 355. Atque olim Larissa potens. ℙ *Larissa alia, in Phthiotide, dicta et Cremaste. *Liv.* 31, 46. Larissam, non illam in Thessalia nobilem urbem, sed alteram, quam Cremasten vocant, subito adventu, praeter arcem (*legatus*) cepit. *Straboni* est *ἡ Κρεμαστὴ Λαρισσά*; qui et *Pelasgiam* appellat, quod forte condita fuit a Pelasgis, quamvis sita extra Pelasgiotidem. Adde 42, 56. et forte 32, 33. *extr.* ℙ Alia in Asia, in Aeolide. *Plin.* 5, 30. ℙ Alia in Troade. *Id. ib.* ℙ Alia in Syria, in Seleucide, medio inter Epiphaneam et Apameam loco. *Anton. Itin.* ℙ Item alia, in Arabia, Graecorum urbs. *Plin.* 6, 28. ℙ Denique sic dicta est arx Argivorum. *Liv.* 32, 25. V. LARISSAEUS, a, um. *B. A.*

LĀRISSAEUS, a, um, adj. ad Larissam pertinens. *Virg. A.* 2, 197. Quos neque Tydides, nec Larissaeus Achilles, etc. *Serv.* ad h. l. dicit, Achillem Phthium fuisse, sed Larissaeum cognominari a vicinitate. *Ov. Met.* 2, 542. Larissaea Coronis. *Seren. Samm.* 46, 836. Larissaea sanatus Telephus hasta, *h. e.* Achillis. ℙ Quia etiam arx Argivorum *Larissa* dicta est, a Larissa Pelasgi Argivorum regis matre, ut est ap. *Serv.* ad *A.* 1, 628., sic ad eam pertinet illud *Stat. Th.* 4, 5. Prima manu rutilam de vertice Larissaeo Ostendit Bellona facem. ℙ **Larissaei, orum*, incolae sunt Larissae, urbis Syriae, ap. *Plin.* 5, 23. quo nomine etiam appellantur Larissae, Thessaliae urbis, incolae ap. *Caes. B. C.* 3, 81. V. *Larissenses. B. A.*

[LĀRISSENSIS, e, adj. idem ac Larissaeus. *Larissenses, ium*, absolute sunt incolae urbis Larissae ap. *Liv.* 31, 31. *F.*]

*LĀRISSUS (Larisus), i, Achaiae amnis, agrum Elaeum a Dymaeo secernens. *Liv.* 27, 31. *extr.* ubi ed. *Drakenb.* habet *Larisum*. Adde *Plin.* 3, 19. *B. A.*

[LĀRISTUS, i, m. *λαρίστος*, superlat. a *λαρός*, jucundus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 143. *n.* 162. P. Julius P. L. Laristus. *F.*]

LĀRIUS, ii, m. lacus amplus Insubriae, per quem fluit Addua amnis. In vocativo *Lari* habet. *Virg. G.* 2, 159. Anne lacus tantos, te, Lari maxime, teque Fluctibus, et fremitu assurgens, Benace, marino? ℙ Adjective *Catull.* 35, 4. Novi relinquens Comi moenia, Lariumque litus.

LĀRIX, icis, m. et f. *λάριξ*, arboris genus cognatum abieti, et pino; a *λαρός*, suavis, nempe ab odoris suavitate. Resinam enim fundit, et vere flores gignit odoratos. *Plin.* 16, 10, 19. Laricis materies praestantior longe, incorrupta vis, mori contumax, rubens praeterea, et odore acrior; et *mox*: Excepta larice, quae neque ardet, nec carbonem facit, nec alio modo ignis vi consumitur, quam lapides. *Id. ib.* 18, 30. Montes amant cedrus, larix, taeda, et ceterae, e quibus resina gignitur. *Id. ib.* 39, 74. Tiberius Caesar, concremato ponte naumachiario, larices ad restituendum caedi in Rhaetia praefinivit. *Vitr.* 2, 9. *med.* Larix, qui non est notus nisi his municipiibus, qui sunt circa ripam fluminis Padi, et litora maris Adriatici, non solum ob succi vehementem amaritatem ab carie aut a tinea non nocetur, sed etiam flammam ex igne non recipit, nec ipse per se potest ardere, nisi, uti saxum in fornace ad calcem coquendam aliis lignis uratur; et *mox*: Materies autem larigna per Padum Ravennam deportatur, in colonia Fanestri, Pisauri, Anconae, reliquisque, quae sunt in ea regione, municipiis praebetur. ℙ Quod negant *Plin., Vitr. l. c.* et *Pall.* 12, 15. hanc arborem igne corripi, inter fabulas rem hujusmodi amandandam esse, nunc nemo ignorat.

[LARNENSIS, e, adj. ad Larnum pertinens, Hispaniae Tarraconensis fluvium, nunc *Tordera*. Hinc *Larnenses, ium*, sunt qui Larnum fluvium accolunt, ap. *Plin.* 3, 3, 4. *F.*]

*LARNOS, i, maris Aegaei insula. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*LARNUM, i, n. sc. flumen; vel Larnus, i, m. sc. fluvius, s. amnis. V. LARNENSIS. *B. A.*

LARS. } V. LAR.
LARTES. }

*LARONIA, ae, f. nomen mulieris impudicae et dicacis, de qua *Juven.* 2, 36. *Mart.* 2, 32. *B. A.*

*LARTIDIUS, i. e. imitator Ulyssis, Ulysseus. *Cic. Att.* 7, 1. Mirus est *φυγάκης*, germanus Lartidius. ℙ *Sensus est:* Ulysses, qui Lartides vel Laërtides erat, astutissimus et callidissimus veterator habitus est: talem Philotimum dicere possum, et Lartidium, id est Ulysseum appellare. V. *Turneb. Adv.* 20, 16. *B. A.*

LARVA et Larua, ae, f. *μορμολύκειον*, genius malus ac noxius defunctorum. Dictam putant a *Lare*, a quo ita differat, ut *Lar* certis aedibus curam gereret posterorum, *larva* vagaretur incertis sedibus, et perterreret homines horribili visu: atque hac poena plecteretur ob vitam male actam. *August. C. D.* 9, 11. Dicit *(Plato)*, animas hominum daemones esse, et ex hominibus fieri Lares, si boni meriti sunt; Lemures, si mali, seu larvas: manes autem Deos dici, si incertum est, bonorum eos, seu malorum esse meritorum. *Appul. de Deo Socr. med.* Est et secundo significatu species daemonum, animus humanus, emeritis stipendiis vitae, corpore suo abjurans. Hunc vetere lingua Latina reperio Lemurem dictitatum. Ex hisce ergo Lemuribus, qui posterorum suorum curam sortitus, placato et quieto numine domum possidet, merita, nullis bonis sedibus, incerta vagatione, ceu quodam exsilio, punitur, inane terriculamentum bonis hominibus, ceterum noxium malis; id tum genus plerique larvas perhibent. Cum vero incertum est, quae cuique eorum sortitio evenerit, utrum Lar sit, an Larva, nomine Manem deum nuncupant., Hucusque *Appul. Pl. Amph.* 2, 2, 145. Haec quidem aedepol larvarum plena est. *Id. Aul.* 4, 4, 15. Laruae hunc, atque intemperiae agitant senem. *Id. Capt.* 3, 4, 66. Jam deliramenta loquitur; larvae stimulant virum. *Sen. Apocoloc. med.* Qui contra hoc SC. Deus factus erit, eum dedi larvis, et proximo munere ferulis vapulare placet. *Plin. praef. H. N. f.* Nec Plancus illepide, cum diceretur Asinius Pollio orationes in eum parare, quae ab ipso, aut liberis post mortem Planci ederentur, ne respondere posset: *cum mortuis non nisi larvas luctari*. Haec *Plin.* Eo autem dicto Plancus Asinium, at insanientem, praestringebat. Nam est etiam convicium in hominem insanum, aut stupidum. *Pl. Merc.* 5, 4, 20. Etiam loquere larua? tu? Adde *Cas.* 3, 4, 2. Utroque autem loco trisyllabum est, ut et *Amph.* 2, 2, 145. et *Aul.* 4, 4, 15. ℙ Est etiam *larva* persona, *πρόσωπον, προσωπίς*. *Hor. Sat.* 1, 5, 64. Nil illi larva, et tragicis opus esse cothurnis. ℙ Translate. *Petr. fragm. Trag.* 44. *Burm.* vocat *larvas* aediles, aut similes magistratus, qui personam quidem illam gerunt, ceterum alia omnia curant, quam res civium, et utilitatem reipublicae, privato solum lucro intenti. Al. aliter leg. ℙ Est etiam sigillum, imaguncula, ita quodam occulto artificio compacta, ut moveri per se videatur. *Petr. fr. Trag.* 34. *Burm.* Larvam argenteam attulit servus sic aptatam, ut articuli ejus, vertebraeque laxatae in omnem partem verterentur. Ap. *Appul. Apol.* adversarii ejus *larvam* appellabant et *sceletum* imaguncula Mercurii, quam ille religionis causa sibi fabricari jusserat, ipsi autem magicis artibus paratam calumniabantur.

LARVĀLIS, e, adj. *μόρμος*, terribilis, deformatus, pallens, emaciatus, ac prorsus horrendus: a *larva*. *Ammian.* 31. *in.* Larvale simulacrum. *Sen. ep.* 24. *med.* Nemo tam puer est, ut Cerberum timeat, et tenebras, et larvalem habitum nudis ossibus cohaerentium. *Appul. Apol.* Macilenta forma diri cadaveris, prorsus horribilis, et larvalis. ℙ In *Priap. carm.* 33. legitur *larvialis* epenthesi l. *i.* Pallorem, maciemque larvialem. Al. leg. *larualem*, quadrisyllabum. V. v. praec.

LARVĀTUS, a, um, part. a *larvo*: furiosus, mente motus, quasi a larvis exterritus, ut *Festus*, vel in larvas incurrerit, ut *Non.* 1, 213. exponit. *Pl. Men.* 5, 4, 1. Quid esset illi morbi, dixeras? num larvatus, aut cerritus? *Id. fr.* ap. *Serv.* ad *A.* 6, 229. Pro larvato te circumferam. *Appul. Apol.* Hunc denique qui larvam putat, ipse est larvatus. ℙ Priore loco al. leg. *larruatus* quadrisyllabum, quod ita ratio carminis postulet. V. simile exemplum in v. praec. et in LARVA.

LARVIALIS. V. LARVALIS.

LARVO, as, a. 1. larvis infesto, terreo. *Firm. Math.* 3, 14. *med.* Fascinantes mulieres, quae et iam ipsos artus larvari, ac fascinari faciant.

LĀRUNDA. V. LARA.

[LĀRUS, i, m. *λάρος*, avis aquatica, eadem ac gavia, quam vulgo nunc Veneti *vocale* dicunt; et ob ejus stupiditatem eodem nomine stupidos etiam homines appellant. *Gloss. Phil.* Larus, *λάρος*; et *ib. Λάρος*, larus, gavia. Hujus avis mentio est etiam ap. *Fulg. interpr. Levit.* 11, 16. et *Deut.* 14, 15. *F.*]

*LARYMNA, ae, f. oppidum Cariae. *Mela* 1, 16. ℙ Item aliud, Boeotiae, olim Locridis, Cephisso amni et Euripo vicinum. *Id.* 2, 3. *med. Plin.* 4, 7. *B. A.*

*LAS, ae, *Λᾶς*, vicus, *Scylaci* autem et *Steph. Byzant. πόλις*, Peloponnesi, ad mare. *Liv.* 38, 30. ubi accusativus *Lan* occurrit. *B. A.*

*LASAEA, ae, f. *Λασαία*, oppidum Cretae. *Act. Apost.* 27, 8. *B. A.*

LĀSĀNUM, i, n. *λάσανον*, vas evacuando ventri accommodatum: a Graeca voce allata, quam *Hesychius* familiaricam sellam interpretatur. *Hor. Sat.* 1, 6, 109. Cum Tiburte via praetorem quinque sequuntur Te pueri, lasanum portantes, oenophorumque. *Petr. fragm. Trag.* 41. *Burm.* Ab hoc ferculo Trimalchio ad lasanum surrexit. V. SCAPHE.

LASCIVĒ, adv. *ἀσελγῶς, ἀκολάστως*, petulanter, molliter. *Mart. in ep. ad Domit.* 8. *in.* Illis non permisi tam lascive loqui, quam solent. *Appul. Apol.* Versus amatorios fecit etiam mulier Lesbia, lascive illa quidem, tantaque gratia, etc. *Aviен. Arat.* 514. Et si persultans aries lascivius herbas Appetit.

LASCIVIA, ae, f. *ἀσέλγεια*, animi incontinentia, ex saturitate fere et otio nascens, quae vel in pro-

cacitatem, vel in libidinem erumpit. *Cic. Fin.* 2, 20. Non enim hilaritate, nec lascivia, nec risu, aut joco comite levitatis, sed saepe etiam tristes firmitate et constantia sunt beati. ℙ Saepe tamen est sine malitia. *Sen. Consol. ad Helv.* 16. *med.* de blandissimo puero: Cujus non lacrymas ejus hilaritas supprimat? cujus non contractum solicitudine animum illius argutiae solvant? quem non in jocos vocabit illa lascivia? Sic *Plin. ep.* 9, 33. lasciviam vocat ludicros cursus decursusque delphini; et *Pacuv.* ap. *Cic. Div.* 1, 14. Ut provectione laeti piscium lasciviam intuerentur. Sic *Tac. G.* 24. saltationem inter gladios audacem lasciviam dixit. Sic *Lucr.* 5, 1397. de priscis temporib.: agrestis enim tum musa vigebat: Tum caput atque humeros plexis redimire corollis, Floribus, et foliis lascivia laeta monebat. ℙ Interdum pro libidine ponitur. *Suet. Cal.* 36. Cum maxime placitam sevocasset, paulo post, recentibus adhuc lasciviae notis, reversus, etc. ℙ Item pro petulantia, et procacitate. *Quint.* 9, 2. *med.* Assistentes oderint hanc maledicendi lasciviam. Sic *Tac. A.* 11, 13. theatralem lasciviam vocat jocos impudentes, et probra a populo in theatro jactata in consulares viros, et illustres feminas. ℙ Est etiam lascivia in oratione, cum scilicet intemperanti stilo quis utitur. *Quint.* 2, 6. *med.* Ne recentis hujus lasciviae flosculis capti, voluptate quadam prava deleniantur, ut illud praedulce genus adament. ℙ Et in operibus naturae. *Plin.* 11, 37, 45. de cornib.: Nec alibi major naturae lascivia: lusit animalium armis. Sparsit haec in ramos, ut cervorum: aliis simplicia tribuit, etc. Similiter vertitur illud *Tac. A.* 11, 31. Vectius Valens lascivia in praealtam arborem connisus; et *H.* 3, 33. Faces in vacuas domos per lasciviam jaculabantur. ℙ Passive. *Pl. Asin* 2, 2, 32. O catenarum colone. *L.* o virgarum lascivia, *h. e.* in cujus tergum virgae lascivire solent.

LASCĪVĪBUNDUS, a, um, adj. lasciviens. *Pl. Stich.* 2, 1, 16. Quidnam dicam, Dinacium Lascivibundum tam libenter currere?

LASCĪVĬO, is, ii, itum, n. 4. *ἐξυβρίζω*, est petulanter agere, ut equi indomiti solent, et qui diu in otio fuerunt, qui aut calcitrant, praeter solitum, aut lusitant, exsultantque. *Liv.* 2, 29. Et lascivire magis plebem, quam saevire. *Colum.* 6, 24. Nimietate verni pabuli pecudes exhilaratae lasciviunt. *Ov. Met.* 7, 321. Fuga lascivit agnus. *Sil.* 13, 329. Dextera lascivit caesa Tegeatide capra, *h. e.* hos, illos percutiens pelle caprae. De Lupercis loquitur, qui nudi per urbem discurrebant, et obvios quosque percutiebant. ℙ Translate. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 145. Insolitisque docet galeam mitescere sertis: Ferratus lascivit apex, horrorque recessit Martius, et cristae pacato fulgure vernant. ℙ Refertur et ad orationem molliorem, et stili delicatioris. *Quint.* 9, 4. Pedes in oratione simili paene licentia lascivientes; et *ib. f.* Quotidie magis lascivimus syntonorum modis saltitantes. *Id.* 12, 10. *f.* Corruptum dicendi genus, quod aut verborum licentia resultat, aut puerilibus sententiolis lascivit.

LASCĪVĪTAS, atis, f. lascivia, petulantia. *Firm. Math.* 1, 1. Nec Asiana lascivitas sobria Jovis moderatione corrigitur. Adde *Coel. Aur. Tard.* 3, 8. **Vet. Schol.* in *Juven.* 6, 293. *B. A.*

LASCĪVĪTER, adv. lascive. *Laevius* ap. *Charis.* 2, 183. Lasciviterque ludunt.

LASCĪVŬLUS, a, um, adj. dimin. lascivi. *Laevius* ap. *Prisc.* 10, 903. Manu lascivula ac tenellula.

LASCĪVUS, a, um, adj. *ἀσέλγειος, ἀσελγής, ὑβριστικός*, petulans, procax, protervus, nimia licentia exsultans ex hilaritate quadam animi, rerum copia, atque otio. Quidam ducunt a *lacio*, unde *lacesso*, quasi *lacessivus*, quia sine ulla causa lacessere alios solet. Alii alias assignant origines, e Graeco petitas. [*V. *Doederl.* 3, 43. sqq.] *Varr. R. R.* 1, 14. Naturale sepimentum, quod habet radices, ac praetereuntis lascivi non metuit facem ardentem. *Virg. Ecl.* 2, 64. Florentem cytisum sequitur lasciva capella; et *ib.* 3, 64. Malo me Galatea petit, lasciva puella, Et fugit ad salices, et se cupit ante videri. *Hor. Sat.* 1, 3, 133. vellunt tibi barbam Lascivi pueri, quos tu ni fuste coerces, etc. *Ov. Met.* 13, 791. tenero lascivior hoedo. *Rut. Itin.* 1, 379. Ludere lascivos inter vivaria pisces. *M. Coel.* ap. *Quint.* 6, 3. *med.* Siculi quidem, ut sunt lascivi et dicaces, ajebant, in delphino sedisse, etc. *Id. ib.* Lascivum et hilare dictum. *Hor. A. P.* 105. tristia moestum Vultum verba decent, iratum plena minarum, Ludentem lasciva, severum seria dictu. *Id. Ep.* 2, 2, 215. ne potum largius aequo Rideat, et pulset lasciva decentius aetas. *Plin.* 10, 42, 58. de psittaco: Imperatores salutat, et quae accipit verba, pronunciat: in vino praecipue lasciva. *Tibull.* 2, 1, 87. jam Nox jungit equos, currumque sequuntur Matris lascivo sidera fulva choro. *Spart. Hadrian.* 14. *extr.* Idem severus, laetus; comis, gravis; lascivus, cunctator, *h. e.* nimis festinus, et praeceps, *προπετής*. ℙ Saepe ad res turpes refertur. *Ov. Amor.* 3, 7, 10. et *A. Am.* 1, 523. et alibi. Sic *Mart.* 5, 2. Lascivi libelli; et *Suet. Tib.* 43. Lascivissimae picturae. ℙ Transfertur et ad inanima. *Hor. Od.* 1, 36, 20. Lascivae hederae, *h. e.* quae erratico et libero cursu passim adhaerescunt. *Mart.* 11, 45. Lasciva acus, *h. e.* comatoria, calamistrum. Sic *Tert. Virg. vel.* 12. Acu lasciviore comam sibi inferunt. *Mart.* 8, 78. Nunc veniunt subitis lasciva nomismata nimbis, *h. e.* huc illuc vage super populum cadentia, et illius aviditatem ac proterviam in colligendo excitantia. *Prop.* 4, 8, 76. cum lascivum sternet arena forum, *h. e.* cum propter gladiatorium ludum convenientibus in forum puellis, licentiae et amoribus locus erit. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 331. lascivi confligunt aequore lembi, *h. e.* agiles, leves ludunt in undis pugnae simulacro. ℙ *Lasciva oratio* est nimis compta, et ornata. *Gell.* 12, 2. *med.* Ciceronem haec (*Enniana*) interposuisse ad effugiendam infamiam lascivae orationis, et nitidae.

LĂSER, ĕris, n. *λασάριον, ὀπὸς*, succus sirpis, seu silphii. *Plin.* 19, 3, 15. Auctoritate clarissimum laserpitium, quod Graeci silphion vocant, in Cyrenaica provincia repertum, cujus succum vocant laser, magnificum in usu, medicamentisque, et ad pondus argentei denarii pensum. (V. ibi plura de eo, et locum *Solini* in LASERPITIUM.) *Id.* 22, 23, 49. Laser e silphio profluens, inter eximia naturae dona numeratum, pluribus compositionibus inseritur. (V. ibi plurimos ejus usus in medicina.) *Colum. Arbor.* 23. Laser Cyrenaicum vino diluere. *Marcell. carm. de medic.* 54. Zingiber et calidum, mordax piper, et laser algens. *Pall.* 3, 29. *ὀπὸν Κυρηναϊκὸν* vocat. ℙ Sumitur et pro ipso silphio. *Plin.* 19, 8, 43. Condiuntur aceto, addita laseris radice. Adde *Scrib. Comp.* 192. et 196.

LĂSĔRĀTUS, a, um, adj. lasere mixtus, seu conditus. *Plin. Valer.* 1, 21. Cinis cum aceto laserato mixtus. ℙ *Laseratum* absolute, est condimentum ex lasere. *Apic.* 1, 30. *in lemmate.*

LĂSERPĬTĬĀRĬUS, a, um, adj. ad laserpitium pertinens. *Petr. fragm. Trag.* 35. *Burm.* Ipse etiam teterrima voce de laserpitiario mimo canticum extorquet, *h. e.* ex mimo laserpitii laudes celebrante. Alii aliter legunt, et interpretantur.

LĂSERPĬTĬĀTUS, a, um, adj. laserpitio mixtus. *Cato R. R.* 116. Permisceto lentim aceto laserpitiato. *Plin.* 18, 30, 73. Sunt qui lentem aceto laserpitiato respergant.

LĂSERPĬTĬFĔR, a, um, adj. laserpitii ferax, ut Laserpitiferae Cyrenae, ap. *Catull.* 7, 4.

LĂSERPĬTĬUM, ii, n. *σίλφιον*, idem quod silphium, herba radice multa, crassaque, et nigri corticis, caule ferulaceo, aut simili crassitudine, foliis apio maxime similibus, semine foliacio. [**Ferula Asa foedida, L.*] Vesci pecora solita, primoque purgari, mox pinguescere, carne mirabilem in modum jucunda. Post folia amissa, caule ipso et homines vescebantur decocto, asso, elixoque, eorum quoque corpora quadriginta primis diebus purgante a vitiis omnibus. Haec ex *Plin.* 19, 3, 15., ubi addit, ex inciso tubere, seu radice manare succum, qui laser dicitur (V. LASER) qui et ipse aliquando laserpitium vocatur. *Laserpitium* videtur *Salmasio* in *Solin.* p. 249. esse *ὀπὸς σιλφιον* succus silphii, quasi *lac serpicium*, quod in modum lactis manat; *laser* vero est *ὅλος ὁ θάμνος σὺν τῇ ῥίζῃ*, totus caulis cum radice. V. SIRPE. *Plin.* 20, 13, 51. Nonnulli laserpitium una illini jubent. *Pl. Rud.* 3, 2, 16. si speras tibi Hoc anno multum futurum sirpe, et laserpitium. ℙ De hoc succo ita *Solin.* 27. *med.* Apud Cyrenenses sirpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis, quam arbusto: cujus e culmo exsudat stato tempore pingue roscidum, idque pascentium hircorum inhaeret barbulis: ubi cum arefactum inolevit guttis stiriacis, legitur ad usum mensarum, vel medelis. Dictum est primo lac sirpicum, quoniam manat in modum lacteum: deinde usu derivante laser nominatum. Ita *Solin.*, qui tamen laserpitium cum ladano confundit, ut et *Salmas.* monet. ℙ Scribitur et *laserpicium.*

LĂSES olim dicebantur, qui nunc Lares, teste *Terent. Scaur. de Orthogr.* p. 2252., sed temporum mutatione transierunt, uti monet *Quint.* 1, 4. Hinc in *carm. Arval.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 603. Enos Lases juvate, *h. e.* Nos, Lares, juvate.

*LĂSĬA, ae, f. insula maris Aegaei, ad oram Peloponnesi, e regione Troezenis. *Plin.* 4, 12. ℙ Item alia, in mari Mediterraneo, exadversus Lyciam. *Id.* 5, 31. ℙ Porro Lasia etiam dicta est Lesbos insula. *Id. ib.* ℙ Dicta est et Andros insula hoc nomine a Callimacho, teste *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*LĂSOS, i, Cretae oppidum. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*LĂSSĀTĬO, onis, f. ap. *Mart. Capell. B. A.*

*LĂSSĀTOR, oris, m. ap. *August. B. A.*

LĂSSĀTUS, a, um, part. a *lasso: κοπωθείς*, defatigatus. *Ov. Met.* 9, 648. lassata sequendo; et *ib.* 1, 308. In mare lassatis volucris vaga decidit alis. *Val. Fl.* 1, 419. Assidua Tiphys vultum lassatus ab Arcto. *Pall.* 4, 12. *extr.* Bos siti ac fame lassatus. *Manil.* 2, 852. Lassatae vires. *Id.* 4, 853. Astra lassata, *h. e.* quae deficiunt, et absconduntur. ℙ Translate. *Plin.* 6, 13, 14. Lassata cum siderum vi Riphaeorum montium deficiunt juga. *Lucan.* 5, 703. lassatum fluctibus aequor, *h. e.* quasi tempestate fessum, et ad tranquillitatem rediens. *Id.* 2, 727. lassata triumphis Descivit fortuna tuis.

LASSESCO, is, n. 3. *ἐκκάμνω*, lassus fio. *Plin.* 7, 40, 41. Ne lassescat fortuna, metus est. *Id.* 14, 2, 4. *n.* 5. Vitis fertilitas absumitur, si non praepinguis soli ubertas lassescentem sustineat. *Prud. in Symm.* 2, 101. victo lassescere visu; et *Hieron. ep.* 22. *n.* 39. Arma sumere, lassescere sub lorica.

LASSĬTŪDO, inis, f. *κόπος*, molestia, quam ex labore suscipimus. *Cic. Inv.* 2, 4. Postquam illos arctius ex lassitudine dormire sensit. *Id. Fam.* 12, 25. *f.* Sed nulla lassitudo impedire officium et fidem debet. *Nep. Dat.* 11. A lassitudine acquiescere. *Caes. B. C.* 2, 41. Nostros vires lassitudine deficiebant: et *ib.* 3, 92. et 95. Lassitudine confici; et *B. G.* 2, 23. Cursu ac lassitudine exanimati. *Sen. Ira* 3, 9. Citra lassitudinem exercere aliquid. *Plin.* 28, 9, 37. Itinerum lassitudines et fatigationes levare. *Id.* 23, 1, 24. Lassitudinem auferre; et 37, 5, 16. mulcere; et *ib.* 10, 54. solvere; et 24, 9, 38. dissolvere; et 31, 10, 46. *n.* 4. reficere; et 22, 13, 15. recreare. *Nep. Eum.* 9. et *Pl. Bacch.* 1, 1, 75. sedare; et *Merc.* 1, 3, 17. eximere; et *ib.* 45. alicui addere. *Plin.* 23, 1, 26. Lassitudo armorum, equitandive, *h. e.* quae oritur ex armorum, aut equitandi labore. *Id.* 22, 24, 51. In lassitudine homines proniores sunt ad iracundiam. ℙ Active. *Titin.* ap. *Fest.* in *Redivia.* Lassitudo conservûm, reduviae flagri, *h. e.* qui conservos lassas, ab eis vapulando: et est convicium in flagritribam. ℙ Lassitudo minus est, quam fatigatio, ut colligitur ex illo *Cels.* 1, 2. *med.* Exercitationis plerumque finis debet esse sudor, aut certe lassitudo, quae citra fatigationem sit.

LASSO, as, avi, atum, a. 1. *κοπόω*, lassum reddo, fatigo, defatigo. Verbum est poetarum magis, quam prosae scriptorum. *Prop.* 4, 8, 67. nostris lassavit brachia plagis. *Curt.* 9, 5. Jamque laevam, qua clypeum ad ictus circumferebat, lassaverat. *Cels.* 1, 3. *n.* 1. Fatigato quotidianum cubile tutissimum est, insolitum contra lassat. *Ov. Her.* 20, 241. Longior infirmum ne lasset epistola corpus. *Val. Fl.* 3, 661. vacuos lassant aequora visus; et 1, 707. visu lassatur inani. *Lucan.* 9, 452. Ventus annosa robora torquens Lassatur. *Id.* 5, 695. Lassare numina: *scil.* votis, aut precibus. Sic *Mart.* 8, 31. supplicibus dominum lassare libellis. [**Lucan.* 3, 19. Lassant rumpentes stamina Parcas: ubi v. *Cort.*, qui laudat *Stat. Th.* 5, 483. Lassavit euntes Lux oculos.] ℙ Eleganter *lassare* dicitur, qui constanter quippiam tolerat. *Mart.* 4, 3. de Domitiano: Sidus Hyperborei solitus lassare Bootae, Et madidis Helicen dissimulare comis. ℙ In re turpi. *Juven.* 6, 129. Et lassata viris, nec dum satiata recessit. Adde *Tibull.* 1, 10, 55. [*Plura v. ap. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 404.] ℙ Absolute. *Sen. ep.* 52. *med.* Puta, duo aedificia excitata esse, ambo paria: alterum dura area accepit: alterius fundamenta lassarunt, in mollem ac fluidam demissa humum, *h. e.* lassarunt se, et desederunt. [**Lucan.* 2, 340. Visceribus lassis, partuque exhausta revertor; v. *Cort.* ℙ Dicitur etiam de fluminibus. *Lucan.* 5, 465. At Genusum nunc sole nives, nunc imbre solutae Praecipitant: neuter longo se gurgite lassat, etc. V. *Cort.*, qui similem comparat usum verbi *fatigandi* ap. *Eund.* 6, 45. Flumina tot cursus illic exorta fatigant. — Item de mari. *Id.* 6, 265. mare lassatur. Plura v. in *Lassus.* ℙ Confund. *lassatur* et *laxatur.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 624. et 6, 265.]

LASSŬLUS, a, um, adj. dimin. lassi. *Catull.* 63, 35. Itaque, ut domum Cypelles tetigere, lassulae Nimio e labore somnum capiunt sine Cerere.

LASSUS, a, um, adj. *κοπωθείς*, ex labore languens, fatigatus, fessus, defessus, corporis vel animi labore fractus. [*De discrimine inter *lassus, fessus, fatigatus, languidus, laxus* v. *Döderl.* 1, 102. sqq.] *Sall. Jug.* 57. Romani itinere, atque opere castrorum, et proelio fessi lassique erant. *Pl. As.* 5, 2, 23. Lassus opere faciundo. *Hor. Sat.* 2, 2, 10. Lassus ab equo indomito. *Lucr.* 6, 1246. lacrymis lassi, luctuque redibant. *Plin.* 37, 1, 1. Lassus assiduo gaudio. *Ter. Andr.* 2, 1, 4. Animus lassus, cura confectus. *Ov. A. Am.* 2, 712. ab hoste. *Pl. Ps.* 2, 2, 66. de via. *Colum.* 6, 38. Lassae et aestuanti mulae adeps in fauces demittitur. *Just.* 28, 4. Lassos milites reficere. *Hor. Sat.* 1, 10, 10. verba onerantia lassas aures; et *ib.* 2, 8, 8. Acres cibi pervellunt lassum stomachum. ℙ [*Nota elegantem hujus v. usum de fluvii marisque fluctibus, qui impetu suo ulterius pergere nequeunt. Ita *Lucan.* 2, 618. lassasque refunderet undas; et 5, 703. Lassatum fluctibus aequor. Simili ratione usurpant v. *fessus*, q. v.] ℙ *Lassus* absolute. *Ov. Amor.* 3, 11, 8. Saepe tulit lassis succus amarus opem. ℙ Translate. *Ov. Pont.* 1, 4, 14. Fructibus assiduis lassa senescit humus. *Plin. ep.* 6, 21. Lassa et effeta natura. *Pl. Stich.* 4, 1, 16. Ut cuique homini res parata est, firmi

amici sunt: si res lassa labat, Itidem amici collabascunt, *h. e.* si facultates dilabuntur, si pecuniae angustia laboratur. *Virg. A.* 9, 436. lassoque pavera collo, *h. e.* inclinato. *Stat. Th.* 1, 330. qua molle Cithaeron Porrigitur, lassumque inclinat ad aequora montem, *h. e.* declive fit, et paulatim in plana descendit. ℙ Cum genitivo, ut *fessus. Hor. Od.* 2, 6, 7. lassus maris, et viarum, militiaeque. *Pl. Cist.* 2, 1, 8. Ita me amor lassum animi ludificat. ℙ Cum accusativo, Graecorum more. *Sen. Herc. Oed.* 1599. Lassus an pondus titubavit Atlas? *h. e.* ob pondus. Hinc *Ov. Met.* 9, 273. Sensit Atlas pondus. ℙ Cum infinito. *Prop.* 2, 10, 28. Nec fueris nomen lassa vocare meum. Adde *ib.* 12, 46. et *ib.* 24, 26. ℙ Proverbium est vetus *a lasso rixam quaeri*, ap. *Sen. Ira* 3, 10. quia lassi facile irascuntur: et aegra nunquam tanguntur sine querela, ut *Id. ib.* ait. Sic *Plin.* 22, 24, 51. In lassitudine proniores esse ad iracundiam, et in siti. [*Confund. *lassus* et *lapsus*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 690. 3, 623. 7, 840.]

LASTAURUS, i, m. *λαοταυρος*, Graeca vox a *λα* intensiva particula, et *ταῦρος*, qua partem corporis significat sub ipsis feminibus: vel ab eadem voce, et *λάσιος*, hirsutus, hispidus. Aliis est catamitus, et turpiter effeminatus: aliis magni peculii, et salax, atque adeo scortator: aliis denique pravus, et cruce dignus. Certe convicium est in hominem infamem, libidinosum, turpem. *Suet. Gramm.* 15. Mores ejus sigillatim expressit, nebulonem, lurconem, popinonem, et lastaurum appellans.

[LATĂCĒ, es, f. herba quaedam magica, de qua *Plin.* 25, 4, 9. Latacen dari solitam a Persarum rege legatis, ut quocumque venissent, omnium rerum copia abundarent. *F.*]

LĀTĒ, adv. *πλατέως*, *εὐρὺ*, magno spatio. *Cic. Agr.* 2, 26. Sullanus ager latissime continuatus. *Id. Marc.* 9. Vagabitur nomen tuum longe atque late; et *Leg.* 1, 12. Late longeque diffusus. *Caes. B. G.* 4, 35. Omnibus longe lateque aedificiis incensis; et *ib.* 1, 2. Minus late vagari; et *ib.* 6, 25. Rami quam late diffunduntur. *Ov. Met.* 5, 130. Latius possidere agros. [*Etiam absolute latius *possidere*, hac significatione ponitur. Cf. *Quint. Decl.* 252. p. 457. Latius possidebitis, et numerosiores familias vestras ignorabitis: ubi *Burm.* laudat *Barth. Adv.* 10, 3. et suam ipsius notam ad *Petr.* 82.] *Virg. G.* 4, 515. moestis late loca questibus implet. *Ov. Her.* 7, 119. Moenia late patentia. *Hirt. B. G.* 8, 9. Vallis late patens. *Phaedr.* 3, 1. Odorem late spargere. *Pl. Most.* 3, 2, 156. Latius ire. *Virg. A.* 8, 671. Haec inter tumidi late maris ibat imago, *h. e.* erat, extendebatur imago lati maris. *Trajan. ad Plin. ep.* 10, 33. Latius imperare. *Just.* 13, 7. *f.* Late regnare. *Virg. A.* 1, 25. Populus late rex. *Hor. Od.* 4, 4, 23. diu lateque victrix. *Tac. H.* 3, 23. Late cladem inferre. *Virg. A.* 9, 517. moles stravit Rutulos late, *h. e.* multos Rutulos. *Id. G.* 4, 358. alta jubet discedere late Flumina, *h. e.* amplo spatio dehiscere. *Id. A.* 5, 760. lucus late sacer, *h. e.* lucus amplus, et totus sacer; et *ib.* 7, 681. hunc legio late comitatur agrestis, *h. e.* magno militum numero. *Hor. Od.* 4, 6, 10. impulsa cupressus Euro Procidit late, *h. e.* amplum spatium cadendo occupavit. *Id. A. P.* 15. late splendere, *h. e.* valde. *Tac. A.* 12, 43. Dum latius metuitur, *h. e.* a pluribus. *Ov. Her.* 9, 127. Ingreditur late lato spectabilis auro, *h. e.* late conspicua, ut ait *Hor. Od.* 3, 16, 19. a multis spectata. Alii interpretantur superbe et cum fastu. V. LĀTUS, a, um, adj. *Ov. Amor.* 2, 6, 53. Illic innocui late pascuntur olores. *Flor.* 3, 9. Quae res latius aerarium populi R., quam ullus triumphus implevit, *h. e.* majore pecunia; et *ib.* 21. *med.* Ad nomen tanti viri late concurritur. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 2, 2, 113. Latius uti opibus. *Ov. Her.* 17, 57. Phrygiae late refer primordia gentis, *h. e.* multis verbis, fuse, magnifice. *Plin. ep.* 4, 20. In quo tu ingenii simul, dolorisque velis latissime vectus es. *Cic. Inv.* 1, 46. Hoc genus majorem quandam vim continet, et latius patet, quam hic exponitur. *Id. Or.* 1, 55. Ars magna est, et late patet, et ad multos pertinet. *Id. Off.* 3, 17. Fidei bonae nomen latissime manat. *Id. Fin.* 2, 6. Latius loquuntur rhetores, dialectici compressius. *Caes. B. C.* 2, 17. Haec ad eum latius, atque inflatius Afranius perscribebat. *Cels. Dig.* 45, 1, 99. Stipulatori liberum fuit, verba late concipere.

LĀTEBRA, ae, f. *κεῦθος*, *φωλεὸς*, locus in quo quippiam latet, et absconditur. *Cic. Coel.* 26. Cur balneas publicas potissimum constitueras? in quibus non invenio, quae latebra togatis hominibus esse possit. *Id. Manil.* 3. Mithridates se Cappadociae latebris occultare non vult. *Lucan.* 2, 494. Non satis est muris latebras quaesisse pavori? *Ov. Met.* 5, 460. latebram petere. *Cic. Rabir. perd.* 8. Cum ignaviae ratio te in fugam, atque in latebras impelleret. *Just.* 34, 4. Cum in latebris ageret, a filio interficitur. *Pl. Aul.* 4, 2, 2. aurum Non metuo ne quisquam inveniat: ita probe in latebris situm est. *Lucan.* 5, 743. Cedendum est bellis, quorum tibi tuta latebra Lesbos erit. *Ov. Met.* 1, 216. Maenala latebris horrenda ferarum. *Virg. G.* 3, 544. curvis frustra defensa latebris vipera. *Id. A.* 4, 424. At Scyllam caecis cohibet spelunca latebris. *Id. ib.* 12, 889. Ense secent lato vulnus, telique latebram, *h. e.* ubi telum latet infixum corpori; et *ib.* 10, 601. Tum latebras animae, pectus mucrone recludit. *Lucr.* 5, 750. solis defectus, lunaeque latebras, *h. e.* cum per eclipsin luna latet. ℙ Translate. *Id.* 1, 408. caecasque latebras Insinuare omnes, et verum protrahere inde. *Cic. Div.* 2, 54. Adhibere latebram obscuritatis, ut iidem versus alias in aliam rem posse accommodari videatur. *Id. Marc.* 7. Cum in animis hominum tantae latebrae sint, et tanti recessus. *Id. Sext.* 4. Cum illa conjuratio ex latebris atque ex tenebris erupisset, palamque armata volitaret. *Id. Coel.* 22. Omnes latebras suspicionum peragrare dicendo. *Id. Fam.* 3, 12. Mirandum est, nullam ne in tabellae quidem latebra fuisse absconditam malivolentiam, quae te impugnare auderet. *Id. fr. pro Tull.* (ed. *A. Peyronio*) 10. Necesse putavit esse, illam latebram tollere *Damnum injuria*, quod in aliis causis debet valere. ℙ *Latebra scribendi* ap. *Gell.* 17, 9. est modus scribendi occultus, qui omnes latet, eo excepto, qui illius modi conscius est. ℙ Interdum ponitur pro excusatione, refugio, et quasi asylo, quo se quis tuetur, ne arguatur. *Cic. Fin.* 2, 33. Si tuam dicerem, latebram haberes: ad corpus diceres pertinere. *Id. Div.* 2, 20. Te mirificam in latebram conjecisti. *Id. Off.* 3, 28. Quaerere latebram perjurio. *Ov. A. Am.* 3, 754. latebram dare vitiis.

LĀTEBRĬCOLA, ae, m. *φωληιήρ*, latebras incolens. *Pl. Trin.* 2, 1, 14. Latebricolarum hominum corruptor.

LĀTEBROSĒ, adv. *κρύβδην*, occulte, clam. *Pl. Trin.* 2, 2, 2. Neque latebrose me abs tuo conspectu occultabo.

LĀTEBROSUS, a, um, adj. *φωλεώδης*, latebras multas habens, ad latendum aptus, occultus, absconditus. *Cic. Sext.* 59. Illa via latebrosa, qua spectatum ille veniebat. *Liv.* 21, 54. Ad equites quoque tegendo satis latebrosus locus. *Virg. A.* 8, 713. Latebrosa flumina. *Sil.* 5, 192. Latebrosi colles. *Lucan.* 6, 120. latebrosae tempora noctis. *Claud. in II. Cons. Stil.* 313. frondes. *Virg. A.* 12, 587. Inclusas ut cum latebroso in pumice pastor Vestigavit apes, *h. e.* cavernulis abundanti, fistuloso. ℙ *Latebrosa loca* dicit *Pl. Bacch.* 3, 3, 26. tabernas, popinas, lupanaria, ubi adolescentes vitiis dediti degere solent, et latere, vitantes gymnasia, palaestras, campum, ubi in omnium oculis se exerceant. ℙ Translate. *August. Retractat.* 1, 19. *med.* Latebrosissima quaestio.

LĀTENS, entis, part. a *lateo*: *λαθραίος*, *κρυφαῖος*, abditus, occultus, absconditus, obscurus. *Hirt. B. Afr.* 66. Insidiatores in convallibus latentes. *Pl. Cas.* 3, 5, 32. omnes sub arcis, sub lectis Latentes metu mussitant. *Hor. A. P.* 437. Nunquam te fallant animi sub vulpe latentes. *Plin.* 35, 10, 35. *n.* 12. Apelles post ipsam tabulam latens. *Ov. Ib.* 625. Latens tenebris. *Id. Met.* 11, 775. herba coluber; et *ib.* 13, 106. Latentem manifestare. *Virg. A.* 1, 112. Saxa latentia. *Ov. Fast.* 2, 701. Tarquinius mandata latentia nati Accipit. *Stat. Theb.* 10, 242. Latens dolus. *Plin.* 13, 15, 28. junctura. *Cic. Brut.* 41. Rem latentem explicare definiendo, obscuram explanare interpretando. *Virg. A.* 3, 32. causas penitus tentare latentes. *Val. Fl.* 1, 128. latentia lumina, *h. e.* occultae rimae. *August. de Gen. ad litt.* 12, 18. Latentior origo. ℙ *In latenti* est clam, in abdito. *Pompon. Dig.* 1, 2, 2. *med.* In latenti jus civile retinere cogitabant: solumque consultatoribus potius, quam discere volentibus se praestabant.

LĀTENTER, adj. *λάθρα*, clam, occulte. *Cic. Top.* 17. Latenter efficitur. *Ov. Pont.* 3, 6, 59. Tu modo quem poteras vel aperte tutus amare, Si res est anceps ista, latenter ama. *Gell.* 2, 18. *f.* Epicteti versus, ex quibus latenter intelligas, non omnes Diis exosos esse.

LĀTĔO, es, ui, n. 2. *λανθάνω*, clam sum, in occulto sum, delitesco: a *λάθω*, Dorice pro *λήθω*, quod idem significat. *Cic. Rabir. perduell.* 7. *f.* Inclusus atque abditus latet in occulto. *Id. Verr.* 2, 2, 73. *med.* Abdite latere. *Ov. R. Am.* 437. clam. *Cic. Agr.* 2, 16. occulte. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 2. Istam virtutem non latere in tenebris, neque esse abditam, sed in luce Asiae, in oculis clarissimae provinciae, etc. *Id. Acad.* 4, 48. Omnia latere censebant in occulto. *Virg. Ecl.* 3, 93. latet anguis in herba; et *ib.* 20. tu post carecta latebas. *Hor. Epod.* 9, 19. Naves latent portu. *Virg. A.* 10, 805. tuta latet arce viator; et *ib.* 4, 582. latet sub classibus aequor. *Cic. Phil.* 12, 7. Quoniam sub nomine pacis bellum lateret. *Nep. Attic.* 10. Latebat apud P. Volumnium. *Mart.* 5, 58. Numquid apud Parthos, Armeniosque latet? *Pl. Trin.* 4, 2, 80. Intra labra atque dentes latuit. *Cic. Rosc. Am.* 40. Ibi scelus quoque latere inter tot flagitia putatote. *Pl. Trin.* 3, 2, 35. nisi me auscultas, atque hoc, ut dico, facis, Tute pone te latebis facile, ne inveniat te honor, *h. e.* tute tibi impedimento eris. ℙ In jure *latere* dicuntur ii, a quibus aliquid petitur, ne praestent, solvantve, quod debent. *Cic. Quint.* 23. Ubi erant creditores? quis est, qui, fraudationis causa latuisse, dicat? V. LATITO. ℙ Item qui tuti sunt, et minus objecti periculis. *Phaedr.* 4, 5. Periclitatur magnitudo principum: Minuta plebes facili praesidio latet. *Liv.* 34, 9. Latere sub umbra Romanae amicitiae. ℙ Item qui privatam vitam agunt, et a publico, et rerum administratione abstinent. *Ov. Trist.* 3, 4, 25. Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit: et intra Fortunam debet quisque manere suam. Quo pertinet tritum illud, *λάθε βιώσας*. ℙ Item *latere* dicuntur, quae ignorantur. *Nep. Lysandr.* 1. Id qua ratione consecutus sit, latet. *Virg. A.* 5, 5. quae tantum accenderit ignem, Causa latet. Hinc *me*, *te*, *illum hoc latet*, h. e. me, te fugit, a me ignoratur, non cognoscitur, non intelligitur. *Plin.* 2, 20, 18. Latet plerosque, siderum ignes esse, qui decidui, etc. *Virg. A.* 1, 134. Nec latuere doli fratrem Junonis. *Val. Fl.* 6, 703. Nec latuere diu saevum spolia illa Syenen. *Ov. Pont.* 4, 9, 126. Nil illum, toto quod fit in orbe, latet. *Just.* 13, 8. Res Eumenem non latuit. *Varr. R. R.* 1, 40. Semen duplex: unum, quod latet nostrum sensum: alterum, quod apertum. ℙ Cum dativo personae pro accusativo. *Id. L. L.* 8, 52. Vis et potestas, quae et oculis et auribus latere soleat. *Lucan.* 1, 418. at mihi semper Tu, quaecumque moves tam crebros causa meatus, Ut Superi voluere, late. *Sil.* 12, 614. hostique propinquo Roma latet. *Cic. in Sen.* 6. Ubi nobis haec auctoritas tamdiu tanta latuit? (v. *nobis* potest etiam videri casus communis) *Id. Cat.* 1, 6. Nihil agis, nihil assequeris, quod mihi latere valeat in tempore. Al. leg. *quod me:* alii omittunt.

LĀTER, ĕris, m. *πλίνθος*, terra in quadratam formam durata, sive igni percocta sit, sive non, in usum aedificandi. *Cic. Div.* 2, 47. In latere, aut in caemento, ex quibus urbs effecta est. *Caes. B. C.* 2, 10. Lateres, qui super musculo struantur. *Pl. Truc.* 2, 2, 49. Maceria illa, in horto quae est, in noctes singulas Latere fit minor. *Curt.* 7, 3. Tuguria latere struere. *Varr. R. R.* 1, 14. Sepimentum, quod e lateribus coctilibus, ut in agro Gallico: quod e lateribus crudis, ut in agro Sabino. *Colum.* 9, 1. Paries crudo latere ac luto constructus. *Luc.* ap. *Non.* 5, 97. et *Vitr.* 2, 3. Lateres de terra ducere. *Plin.* 2, 82, 84. Et latere terreno facti parietes minore noxa quatiuntur. *Vitr. l. c*, *Plin.* 35, 14, 14. et *Pall.* 6, 12. eorum ducendorum rationem tradunt. Tria etiam eorum genera faciunt, a mensurae discrimine petita. V. DIDOROS. ℙ *Lateres aurei*, *argentei* sunt massae auri, aut argenti in formam laterum conflatae, ex quibus moneta cuditur. *Plin.* 33, 3, 17. C. Caesar primo introitu Urbis, in civili bello, suo ex aerario protulit laterum aureorum XXV. M., argenteorum XXXV., et in numerato HS. CCCC. Adde *Varr.* ap. *Non.* 2, 481. et 12, 9. ℙ *Laterem lavare*, proverb. de opera vana, et inutili; nam quo magis abluitur later, eo magis aquam conspurcat. *Ter. Phorm.* 1, 4, 9. Loquarne? incendam: taceam? instigem: purgem me? laterem lavem. ℙ Neutro genere *Varr.* ap. *Non.* 2, 481. et 12, 9. Aureum later, quod conquadravit religio. ℙ Recti casus positio procul dubio est *later*, quamvis olim in dubium revocata sit, vel in usu esse negata. *Varr.* ap. *Charis.* 1, 109. Later, lutum, caementa. *Vitr.* 1, 5. *f.* Sive silex, aut coctus later, sive crudus.

*LATĔRA, castellum Galliae Narbonensis, ad Ledum flumen, juxta Nemausum urbem. *Mela* 2, 5. *med.* ℙ Fuit et nomen paludis in agro Nemausiensi. *Plin.* 9, 8. *B. A.*

LĀTĔRĀLIS, e, adj. ad latus pertinens, *πλευρίτης*. *Lucil.* ap. *Maxim. Victorin.* p. 2963. Tum laterali' dolor certissimu' nunciu' mortis, *h. e.* pleuritis. *Plin.* 21, 21, 89. Si lateralis dolor sit. *Hard.* ex MSS. legit *si lateris dolor*. *Calpurn. Ecl.* 6, 40. a dorso quae totam circuit alvum, Alternat vitreas lateralis cingula bullas. ℙ *Lateralia* absolute sunt sacculi, seu crumenae, ad latera ephippii pendentes, in quibus necessaria itineri recondimus. *Scaevola Dig.* 32, 1, 102. Chirographa praediorum, et pecuniam in lateralia condidit.

LĀTĔRĀMEN, inis, n. opus latericium. *Lucr.* 6, 232. Conlaxat, rareque facit lateramina vasi, *h. e.* vas ipsum latericium. Loquitur enim de doliis, quae apud veteres lateritia fuere: nisi malis *lateramina* interpretari vasis latera: quod tamen minus placet.

LĀTĔRĀNUS, a, um, adj. Lateranorum familia Romae fuit nobilissima, ex qua Plautius Lateranus consul designatus, a Nerone interfectus fuit, ut est ap. *Tac. A.* 15, 49. et 60. et innuit *Juven.* 10, 17. Dictos quidam putant, quod eorum princeps libenter in otio lateret. Habitarunt in Coelio monte, ubi nunc templum magnificentissimum S. Joannis in Laterano. Nam eorum aedes (quas egregias vocat *Juven. l. c.*) successu temporis Constantinus

M. possedit, qui Miltiadi Papae, vel Silvestro donavit. Hinc adjective *Prud. in Symm.* 1, 587. Lateranas currit ad aedes. ℙ Praeterea *Lateranus* Deus est focorum, et Genius; dictusque hoc nomine, quod ex laterculis crudis ab hominibus caminorum istud exaedificatur genus. Ita *Arnob.* 4, 130.

LĂTĔRĀRĬUS, a, um, adj. *πλίνθινος*, ad lateres pertinens. *Plin.* 19, 8, 45. Ruta apricis gaudet, et siccis, terra quam maxime lateraria. ℙ *Lateraria*, absolute, est locus ubi fiunt lateres. *Id.* 7, 56, 57. Laterarias, ac domos constituerunt primi Euryalus et Hyperbius fratres Athenis. ℙ *Laterarius, ii*, est laterum artifex, *πλινθευτής*. Usurpatur a *Non.* 5, 97. ℙ *Lateraria*, subaudi tigna, (a *latus, eris*) sunt in testudine militari, quae ad latera capreolorum in ejusdem summitate fixa, ipsos continent, et firmant. *Vitr.* 10, 20.

*LĂTĔRĀTIM, adv. ex utroque latere. *Guil. Brito Phil.* 7, 112. Has facit in medio lateratim flumine mergi. *B. A.*

LĂTERCŬLENSES dicti qui laterculi dignitatum curam habebant. *Imp. Justin. Cod.* 12, 34, 5. *f.* V. v. sq.

LĂTERCŬLUM, i, n. *πλίνθιον*, album, codex, liber, in quo memoriae causa perscribebatur notitia omnium officiorum, dignitatum, et administrationum tam civilium, quam militarium: ita dictum a figura oblonga, et quadrata, qualis est in laterculo coctili. Duplex fuit majus, et minus. Illud continebat omnes dignitates, quae a principe mandabantur ac deferebantur, sacroque memoriae scrinio conditum asservabatur sub cura primicerii notariorum. Hoc habebat praefecturas, tribunatus, et praeposituras castrorum, aliasque id genus dignitates: pertinebatque ad curam quaestoris. Ejus mentio fit in *Cod.* 1, 27, 1. §. 7. et *ult.* et *ib.* 30, 1. et 2. Utitur et *Tert. adv. Valent.* 29. *f.* Habes praeterea ejus fragmenta ap. *Grut.* p. 301. et ap. *Mur.* p. 1095. ℙ De genere ne ambigas, neutrum facit *Isid. Orig.* 6, 17. item *Cedren. λατέρκουλον παρὰ Ῥωμαίοις λέγεται*: nam ex locis ex *Codice*, et *Tertull.* citatis colligi non potest.

LĂTERCŬLUS, i, m. *πλίνθιον, πλινθὶς*, dimin. a *later*, et ejusdem saepe significationis. *Caes. B. C.* 2, 9. Hanc insuper contignationem laterculo adstruxerunt. *Colum.* 8, 14. Sub porticibus quadratae harae caementis, vel etiam laterculis exstruuntur. *Plin.* 30, 7, 20. Sacellum factum crudis laterculis, ad formam camini. *Id.* 7, 56, 57. Observationes siderum coctilibus laterculis inscriptae. *Id.* 31, 7, 41. Sal, qui in laterculis affertur, *h. e.* in patinis. aut tubulis latericiis. *Hard.* ℙ Item opus pistorium quadratum et oblongum, laterculi forma. *Pl. Poen.* 1, 2, 112. laterculos, Sesamum, papaveremque, triticum, et frictas nuces. *Appul. Met.* 10. Panes, crustula, lucunculos, laterculos, et complura scitamenta mellita. Al. leg. *lacertulos*, eodem sensu. *Cato R. R.* 109. De ervo farinam facito: conspergito sapa: postea facito laterculos. ℙ In re agraria est certa agri forma referens figuram laterculi, et certum numerum jugerum continens. *Siculus Fl. de condit. agror.* p. 2. *Goes.* V. PLINTHUS.

LĂTĔRENSIS, e, adj. ad latus pertinens, ut Laterensis absolute, est honorarius comes, qui et *a latere* dicitur. V. LATUS, eris; *latero* vero, seu *latro* est minister, qui latera principum virorum custodit. V. LATRO, onis. *Tert. adv. Marc.* 4, 43. de duob. angelis Christum comitantib.: Tot fere laterensibus uti solebat. ℙ Est etiam cogn. R. *Cic. Planc.* 1. M. Juventius Laterensis. Adde *Fam.* 10, 21. et 23. [*Auxit hunc locum *F.*]

LĂTĔRĬCĬUS, a, um, adj. *πλίνθινος*, ex lateribus factus. *Caes. B. C.* 2, 15. Latericii muri; et *ib.* 14. Latericia turris; et *ib.* 9. Ne saxa ex catapultis latericium discuterent: subaudi *opus. Suet. Aug.* 28. Urbem excoluit adeo, ut jure sit gloriatus, marmoream se relinquere, quam latericiam accepisset. ℙ Scribitur et *lateritius.*

LĂTĔRĬNA, ae, f. *πλινθεία*, laterum fictio, latericium opus. *Tert. adv. Marc.* 4, 43. Allegantes Hebraei, mercedes restitui oportere illius operariae servitutis pro laterinis deductis, pro civitatibus et villis aedificatis. ℙ Sunt qui minus recte putant, hic *laterinis* esse pro *latrinis*, et cloacas interpretantur, cum e contrario constet ex *Exod.* *c.* 1. *v.* 14., Hebraeos ab Aegyptiis oppressos fuisse *operibus duris luti et lateris*, h. e. laterum e luto, ad urbes aedificandas. [*Plura h. l. debentur *F.*]

LĂTĔRĬTĀNA pira inter generosissima enumerat *Colum.* 5, 10. *med.* et 12, 10., ubi al. leg. *lateritiana:* videnturque esse eadem, quae *lateriana* dicuntur a *Plin.* 15, 15, 16. et *lateresiana* a *Macr. Sat.* 2, 15. ex *Cloatio.* ℙ [Videntur esse pira ex fundo Laterio, ubi villam habebat Q. Cicero in agro Arpinate, cujus mentio est ap. *Cic. Q. Fr.* 2, 7. et *Att.* 4, 7. *F.*]

*LATERĬUM, i, n. fuit Q. Ciceronis villa in ipsius patria Arpino: quam quum vellet vendere, Arpinatum erat fremitus excitatus. *Cic. Att.* 4, 7. Arpinatum fremitus est incredibilis de Laterio. *Id. Q. Fr.* 3, 1. *med.* In Laterio fui. *B. A.*

LĂTERNĂ, ae, f. *λυχνοῦχος*, instrumentum ex laminis corneis, vel ex alia materia, in quo candela accensa, vel ignis oleo ardens includitur, ne a vento exstinguatur: a *lateo*, quia in ea ignis latet. Primam syllabam longam habet, etsi prima in *lateo* brevis est. *Cic. Att.* 4, 3. *med.* Pauci in vestibulo pannosi sine laterna. Alii leg. *linea laterna*, h. e. lineo velo obvoluta. [*Ita *Orell.* de *Manutii* sententia.] *Val. Max.* 6, 8. *n.* 1. M. Antonius incesti reus agebatur. Cujus in judicio accusatores servum in quaestionem perseverantissime postulabant, quod ab eo, cum ad stuprum iret, laternam praelatam contenderent. V. v. sq. *Mart.* 14, 61. Dux laterna viae clausis feror aurea flammis: Et tuta est gremio parva lucerna meo. ℙ *Pareus* in *Lex. Crit.* testatur, se in quodam MS. legisse *lanterna*, in illo *Pl. Aul.* 3, 6, 29. de agno macro: Ita is pellucet, quasi lanterna Punica. In *Veg.* quoque similem lectionem adstruit, *Mil.* 4, 18. *f.* In lanternis portant lucernas. Quin apud *Cic.* ex alio MS. legit (*Pis.* 9.) Altero Catilinae lanternario. Etiam *Gloss. Philox.* Lanterna, *φανός*. Nihilominus certior est prior lectio, quae *n* exterit. ℙ *Sen. Contr. praef.* 3. *med.* de Albutio Silo verba faciens, Splendidissimus erat, inquit: idem res dicebat omnium sordidissimas, acetum, et pulejum, et laternas, etc., nihil putabat esse, quod dici in declamatione non posset.

LĂTERNĂRĬUS, ii, m. *λυχνουχοφόρος*, qui alteri laternam praefert. *Cic. Pis.* 9. An cum altero, barbaro Epicureo; cum altero, Catilinae laternario? Al. leg. *lanternario.* V. *Val. Maximi* locum cit. in v. praec.

LĂTERNĬO, onis, m. V. LAVERNA.

LĂTESCO, is, n. 3. *πλατύνομαι*, latus fio. *Colum.* 2, 10. *f.* Napi non in ventrem latescunt, sed tenuem radicem deorsum agunt. *Manil.* 1, 680. bis sex latescit fascia partes. *Cels.* 8, 1. *med.* Ossa paulatim latescentia. ℙ Item condor, latito, abscondor; a *lateo:* prima brevi. *Cic. Arat.* 385. Hic equus a capite, et longa cervice latescit.

LĂTET. V. LATEO.

LĂTEX, icis, m. *ὑγρὰ*, fons, aqua decurrens: vox poetica. *Festus:* Latex a lapsu, profluens aqua dicitur. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 690. Latex proprie aqua est, ab eo, quod intra terrae venas lateat. Alii ducunt a Graeco *λάταξ*, liquor cum sonore cadens: ita ut *λὰ*, vocula intentiva, frequentiam actionis aquae fluentis, et *τὰξ* sonum liquoris delabentis significet. V. TAX. *Virg. A.* 4, 512. latices simulatos fontis Averni; et *ib.* 6, 715. Lethaei ad fluminis undam Securos latices, et longa oblivia potant. *Ov. Pont.* 3, 1, 17. de tellure Pontica: Nec tibi sunt fontes, laticis nisi paene marini. *Id. Met.* 4, 353. Desilit in latices; et *ib.* 5, 636. In laticem mutor. *Lucr.* 4, 1086. expletur laticum frugumque cupido. ℙ Saepe dicitur de vino. *Virg. A.* 1, 690. Regales inter mensas, laticemque Lyaeum; et *ib.* 740. in mensam laticum libavit honorem. *Ov. Pont.* 1, 10, 11. Nectar et ambrosiam, latices epulasque Deorum; et *Met.* 13, 653. Latex meri. *Lucr.* 5, 15. liquoris vitigeni latex. ℙ Item de aliis liquoribus. *Lucr.* 4, 16. perpotare amarum absinthii laticem. *Ov. Met.* 8, 274. Palladii latices, *h. e.* oleum. *Prud. Cath.* 3, 67. nivei latices, *h. e.* lac. *Appul. Met.* 1. lacteum fontis laticem dixit, aquam intelligens gustatus suavissimi. ℙ In feminino genere *Accius* ap. *Prisc.* 5, 658. Non calida latice lautus.

[LATHRĬCUS, i, m. occultus, clandestinus: a *λάθριος*. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 682. Q. Titius Lathricus. *F.*]

LATHYRIS, idis, f. *λαθυρὶς*, herba folia habens multa lactucae similia, ut capparis: quae cum inaruere, eximuntur grana piperis magnitudine, candida, dulcia, facilia purgatu. *Plin.* 27, 11, 71. [*Euphorbia Lathyris. *L.*] ℙ [Scribitur etiam *lathyr*, et prima syllaba longa. *Seren. Sammon.* 1099. Aut herbae succus, quae fertur nomine lathyr. Alii leg. *lichen. F.*]

[LATHYROS, i, f. herba, quae et leontopodion, leontopetalon, leontospermon, etc. dicta, Latine autem flammula, teste *Appul. Herb.* 7. *F.*]

[LATHYRUS, i, m. cogn. Ptolemaei octavi, regis Aegypti, qui et Soter II. et Physton est appellatus. Ejus meminere *Mela* 3, 9. et *Plin.* 2, 67, 67. et 6, 30, 35. ℙ Scribitur et *Lathurus. F.*]

LĂTĬĀLIS, e, adj. ad Latium pertinens, Latinus. *Ov. Met.* 15, 481. Accepisse Numam populi Latialis habenas. *Plin.* 3, 1, 3. Latialis sermo. *Lucan.* 1, 198. Et residens celsa Latialis Juppiter Alba; et *ib.* 535. fulmen percussit Latiale caput, *h. e.* signi Jovis Latialis.

LĂTĬĀLĬTER, adv. Latine. *Sidon. carm.* 23, 235. Et te seu Latialiter sonantem, etc. Alii leg. *Latiariter*, quod idem est. *Capell.* 5. *in.* Peplo circa humeros involuto Latialiter tegebatur. *Id.* 6, 192. Latialiter atticissant.

LĂTĬAR, aris, n. *Macr. Sat.* 1, 16. docet ita appellatum fuisse ab Romanis solemne sacrificium, quod a Latinis populis tempore Latinarum feriarum Jovi Latiali fiebat. *Cic. Q. Fr.* 2, 4. *f.* Dies erant duo, qui post Latinas habentur religiosi; ce-terum, qui confectum erat Latiar, erat exiturus. V. LATINUS.

LĂTĬĀRIS, e, adj. idem ac Latialis. *Cic. Mil.* 31. Tuque ex tuo edito monte, Latiaris sancte Juppiter, etc. Al. leg. *monte Latiari, sancte Juppiter*, h. e. *monte Albano.* [*Illud *Orell.*] *Lactant.* 1, 21. Latiaris Juppiter etiam nunc sanguine colitur humano. *Macr. Sat.* 1, 2. Doctrinae Latiaris haud inscius. Al. leg. *Latialis.* Quod de sacrificio humano hic a *Lactant.* dicitur, confirmatur a *Tert. adv. Gnost.* 7., *Minuc. Fel. Octav.* 30. et *Prud. in Sym.* 1, 397.

LĂTĬĀRĬTER. V. LATIALITER.

LĂTĬĀRĬUS, a, um, adj. Latiaris. *Plin.* 34, 7, 18. Juppiter Latiarius.

LĂTĬBŬLO, as. V. in v. sq.

LĂTĬBŬLOR, aris, dep. 1. lateo, delitesco: ap. veteres. *Naevius* ap. *Non.* 2, 496. Nocte ut opertus amictu latibuletur. *Accius ib.* Progredere: ne quis latibuletur, prospice. ℙ Etiam *latibulo, as*, ponitur a *Non. ib.* et *Perott.* in *Cornucopia* affert hoc fragmentum *Varronis*: Vide, ne servus domino latibulet.

LĂTĬBŬLUM, i, n. *κεῦθος*, locus in quo aliquis latet, latebra: et saepe de ferarum cubilibus dicitur. *Cic. Rabir. Post.* 15. Cum etiam ferae latibulis se tegant. *Id. Vat.* 2. Repente enim te, tanquam serpens e latibulis, intulisti. Adde *Off.* 1, 4., *Catull.* 63, 54. et *Phaedr.* 2, 8. et 1, 30. ℙ De hominibus. *Cic. Fl.* 13. *extr.* de praedonib.: Defendendi facilis est cautio, non solum latibulis occultorum locorum, sed etiam tempestatum moderatione et conversione. *Id. Att.* 12, 13. *extr.* Volo aliquod emere latibulum et perfugium doloris mei. *Appul. Apol.* Quaerere occoepit ex diffidentia latibulum aliquod temeritati. ℙ In *Not. Tir.* p. 94. legitur *latibulae.*

LĂTĬCLĀVĬĀLIS, e, adj. qui laticlavia tunica est indutus. *Inscr.* ap. *Grut.* 180, 3. Tribunus laticlavialis.

[LĂTĬCLĀVĬUM, ii, n. dignitas ejus, qui laticlavo insignitus est. *Cajus Dig.* 24, 1, 42. Si uxor viro laticlavii petendi causa donet, vel ut equestris ordinis fiat, vel ludorum gratia. *Lampr. Commod.* 4. Paternum per laticlavii honorem a praefecturae administratione submovit. Alii leg. *laticlavi. Schol.* ad *Juven.* 1, 106. Purpura major, laticlavium. *Gloss. Phil.* Laticlavium, *πλατύσημον.* V. LATICLAVUS. *F.*]

LĂTĬCLĀVĬUS, a, um, adj. qui latum clavum habet. *Val. Max.* 5, 1. *n.* 7. Et tunica laticlavia donatum ad Masinissam remisit. *Suet. Dom.* 10. Laticlavius tribunus. *Petr. Sat.* 32. Laticlavia mappa. V. MAPPA. ℙ *Laticlavii* absolute dicti sunt senatores, et patricii, quorum insigne erat latus clavus in tunica: quam *tunicam potentem* dixit *Stat. Silv.* 4, 2, 29. *Suet. Ner.* 26. A quodam laticlavio caesus. *Id. Aug.* 38. Binos laticlavios praeposuit singulis alis. V. CLAVUS.

[LĂTĬCLĀVUS, i, m. idem ac disjunctim latus clavus. V. CLAVUS. *Inscr.* ap. *Ph. Borker. Vebb., Osserv. sull' agro Troj.* p. 108. Sex. Quinctilius Sex. F. Annius Valerius Maximus laticlavo exornatus a Divo Aug. Nerva, quaestor, etc. *Impp. Valent.* et *Valens Cod. Theod.* 6, 4, 17. Etsi injustum enim, atque dedecus videtur, mulieres ad laticlavum, atque insignia procedere, etc. V. LATICLAVIUM. *F.*]

[LĂTĬFĬCO, as, a. 1. late diduco. *Gloss. Phil.* Latifico, *πλατύνω. F.*]

LĂTĬFOLĬUS, a, um, adj. *πλατύφυλλος*, lata folia habens. *Plin.* 15, 7, 7. Optima laurus ad id latifolia, silvestris, nigra baccis.

LĂTĬFUNDĬUM, ii, n. *εὐρυχωρία*, latus fundus, ampla possessio agri. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 3. Verum confitentibus, latifundia perdidere Italiam, jam vero et provincias. *Petr. fr. Trag.* 77. *Burm.* Latifundia possidere. *Sen. ep.* 88. Latifundia metiri me geometres docet. *Val. Max.* 8, 6. *n.* 1. Amplam pecuniam latifundiaque festinanter consumpsit. Adde *Flor.* 3, 19.

[LĂTĬLOQUENS, entis, m. qui late, seu multum loquitur. *Gloss. Philox.* Latiloquens, *πλατυλόγος. F.*]

LĂTĪNAE, arum, f. plur. subaudi *feriae*, tempus sacrificii solemnis a Latinis populis faciendi. V. LATINUS.

LĂTĪNE, adv. *Λατινιστὶ*, more Latinorum. *Liv.* 40, 42. *f.* Cumanis petentibus permissum, ut publice Latine loquerentur, et praeconibus Latine vendendi jus esset. ℙ *Latine loqui*, est loqui proprie et eleganter. *Cic. Brut.* 45. Eodem tempore M. Hereunius in mediocribus oratoribus Latine, et diligenter loquentibus numeratus est. ℙ Interdum est loqui aperte, clare, plane, nullo astu, nulla malitia, nulla fraude, nulla metaphora, nullo verbi ambigui praetextu. *Cic. Verr.* 2, 4, 1. Latine me scitote, non accusatorie loqui. *Id. Phil.* 7, 6. Quem gladiatorem non ita appellavi, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet, sed ut appellant ii, qui plane et Latine loquuntur. *Quint. Decl.* 3, 6. De injuria nostra Latine queri non possumus; parcendum verbis est, *h. e.* de stu-

pro militi a tribuno intentato. ℙ *Latine scire*, est scire Latine loqui. *Cic. Caec.* 19. Quid enim facilius est, quam probari iis, qui Latine sciant in uno servulo familiae nomen non valere? Adde *Brut.* 37. ℙ *Latine reddere*, Latino sermone vertere. *Cic. Or.* 1, 34. Cum ea, quae legerem Graece, Latine redderem. ℙ Quod ait *Paul.* ex *Festo:* Latine loqui a Latio dictum est: quae locutio adeo est versa, ut vix ulla pars ejus maneat in notitia: illa verba *quae locutio*, etc. ipse *Paulus* de suo protulit, sua nimirum, non *Festi* tempora respiciens, scil. saeculum Christi VIII. ℙ [Comp. *Latinius* ap. *Hieron. in Isaj.* 8, 10. 26, 7. Hujus justi semita recta est, sive, ut verbum novum fingam, rectitudines, quas Graeci vocant *εὐθύτητας*, et nos aequitates Latinius possumus appellare. *F.*]

LĂTĪNI, orum, m. plur. Latii incolae, qui olim Aborigines appellati fuerant: dicti a regione, quam incolebant. Et hoc nomen aeque antiquum est, ac nomen Latii, usitatum usque ab eo tempore, quo Saturnus in Italia latitavit. *Virg. A.* 12, 820. et sqq. Sed *Dionys. Rom. antiq. l.* 1. scripsit, vetus Aboriginum nomen usque ad bellum Trojanum servatum fuisse, idest usque ad expeditionem Graecorum in Asiam; a Latino rege Fauni filio, qui belli Trojani temporibus regnavit, Latinos dici coepisse, statim cum regni potitus est. *Just.* 20, 1. dicit, Latinos populos ab Aenea conditos videri. *Liv.* 1, 2. narrat, Aborigines vocatos fuisse Latinos post bellum Trojanum, facta permixtione ex Aboriginibus, et Trojanis, auctorem nominis Aeneam fuisse, eum utramque gentem Latinos appellavisse, non Trojanos, ante bellum cum Mezentio, ut animos Aboriginum sibi conciliaret. *Virg. l. c.* fabulatur, cum Juno a Jove prohibita esset ulterius pro Turno, et adversus Aeneam progredi, eam petiisse, ut nomen Trojae sempiterna hominum oblivione deleretur, ne Latini vetus nomen, vestem, loquendi rationem mutarent: idque Jovem annuisse. ℙ Latini etiam, ut populi foederati reipubl. Rom. spectantur. Hac acceptione sic definiuntur: Latini erant Latii incolae, populi Rom. foederati, jure Latii donati. Vel Latini erant illi, qui Latium incolebant, et habebant jus census, jus tributorum, jus militiae, jus suffragii, jus honorum. Cives autem jure Latii erant, qui donati fuerant eo jure, quod ante legem Juliam Latinorum proprium fuerat, etsi extra Latium habitarent; cujus generis erant ex gr. Galli, Hispani, etc.

LĂTĪNIENSIS, e, adj. *Plin.* 3, 5, 9. Latinienses populos recenset inter eos, qui ad quinquaginta tres in Latio interiere. Eorum agrum vino nobilem fuisse dicit 14, 6, 8. *n.* 5. quod Latiniense cognominabatur. Hujus agri mentio fit in verbis haruspicum, ap. *Cic. Har. resp.* 10. et in Latio quidem fuisse constat: sed nihil praeterea certi habetur. Veri tamen simile est, quod ad eum locum adnotavit *Manut.*, fuisse in agro Romae suburbano. Ceterum ap. *Cic.* al. leg. *Latiensis*, al. *Latinensis.* [*Retinet vulgatam lectionem *Latiniensi Orell.*, cui tamen *Laviniensi*, quod ed. sive conjectura *Puccii* praebet, vehementer probatur, quam formam, licet *Lavinates*, non *Lavinienses* in *Inscr.* appellentur Lavinii cives, satis esse probam censet: coll. *ib.* cp. 28. §. 62. ubi *Junt. ed.* iterum *Lavinienses* pro vulg. *Latinienses* exhibet.] ℙ [*Latiniensis* est etiam cogn. R., ut Q. Coelius Latiniensis ap. *Cic. Manil.* 19. *F.*]

[LĂTĪNILLA, ae, f. dimin. Latinae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 838, 16. Veneri (lege *Veneriae*) Latinillae Spedius Maternianus maritus. *F.*]

LĂTĪNĪTAS, atis, f. locutio Latina, sermo Latinus. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Secutusque sum, non dico Caecilium, mane ut ex portu in Pireaeum (malus enim auctor Latinitatis est), sed Terentium, cujus fabellae propter elegantiam sermonis putabantur a C. Laelio scribi. ℙ Accipitur etiam pro jure Latii. *Cic. Att.* 14, 12. *in.* Scis quam diligam Siculos. Multa illis Caesar, neque me invito; etsi Latinitas erat non ferenda, *h. e.* jus Latii, Siculis a Caesare concessum. *Suet. Aug.* 47. Urbium quasdam merita erga populum Rom. allegantes, Latinitate, vel civitate donavit. V. LATIUS.

LĂTĪNIZO, as, a. 1. in Latinum verto. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 1. *extr.* Soranus vero, cujus haec sunt, quae latinizanda suscepimus.

LĂTĪNO, as, a. 1. idem quod latinizo. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 4. *med.* Cataclysmo utendum, cujus nominis vim praescriptis libris saepius latinavimus.

LĂTĪNUS, a, um, adj. *Λατῖνος*, ad Latium pertinens, ut Latinus sermo, quo utebantur in Latio. *Virg. A.* 1, 10. genus unde Latinum. *Cic. Fin.* 1, 3. *f.* Latinam linguam non modo non inopem, ut vulgo putarent, sed locupletiorem etiam esse, quam Graecam. *Col praef.* 12. Haec in Oeconomico Xenophontis, et deinde Cicero, qui eum Latinae consuetudini tradidit, *h. e.* vertit in Latinum sermonem. ℙ Vertere in Latinum, est in linguam Latinam. *Quint.* 10, 5. Vertere Graeca in Latinum veteres nostri oratores optimum judicabant. ℙ Latini, populi Latii incolae. V. supra LATINI. ℙ Comp. *Latinior*, et Sup. *Latinissimus. Hieron. ep.* 58. *n.* 9. Nihil Latinius tuis voluminibus. *Id. ep.* 50. *n.* 2. Homo Latinissimus. ℙ *Casus Latinus* interdum dictus est a *Varrone* ablativus, quia Latinae linguae proprius est, ejusque vis apud Graecos per genitivum explicatur. *Diomed.* 1, 277. ℙ *Latinae feriae* dicebantur, cum ex populis Latinis viri simul et mulieres in montem Albanum hostias adducebant, et quatriduano sacrificio noctu (*Lucan.* 1, 550. et 5, 402.) facto in honorem Jovis Latialis, accepta carne in suam quique civitatem digressi revertebantur. Ea dicta visceratio, quoniam ex hostiis carnes in partes caesae distribuerentur. Ferias autem Latinas maximo Romanorum, Latinorumque magistratuum conventu, consules procurabant, cum interea cum populo agere non liceret, ut ob eam causam Latinae aliquando a consulibus instaurarentur, cum tribunis pleb. obsistere vellent, populares leges, et reipubl. perniciosas ferre cupientibus. Itaque *Cic. Q. Fr.* 2, 6. Consul Lentulus dies comitiales exemit omnes. Nam etiam Latinae instaurantur. Nec tamen deerant supplicationes. Sic legibus perniciosissimis obsistitur, maxime Catonis. Haec *Cic.* Instaurabant Latinas etiam pontifices, ut *Liv.* 32, 1. tradit. Id autem fiebat, quasi jam faciendis iis aut praetermissum aliquid esset, aut, quod non oporteret, commissum. ℙ Primus eas in unum diem Tarquinius Superbus instituit, secundus dies additus pulsis regibus, tertius post secessionem in Aventinum, quartus plebe et patribus a Dictatore Camillo in concordiam reductis. Non habebant certum statumque diem, ideoque *conceptivae* dicebantur: nam legimus ap. *Liv.* 41, 16. celebratas fuisse III. Nonas Maji; et 44, 22. prid. Idus Aprilis; et 45, 3. a. d. IV. Id Novemb. In iis quadrigae certabant in Capitolio, victorque absinthium bibebat: credo, inquit *Plin.* 27, 7, 28., sanitatem praemio dari honorifice arbitratis majoribus. V. *Marin. Frat. Arv.* p. 140. ℙ *Latinorum concilium* erat congregatio populorum Latii veteris, idest Albanorum, et Rutulorum, in lucum Ferentinae, qui erat sub monte Albano, ubi de negotiis publicis consultabant, et peracta consultatione duos praetores creabant, qui rempubl. Latinam administrarent. Fuit simile concilio Amphictyonum in Graecia. *Liv.* 8, 2. et 3. et 7, 25. V. *Sigon. de antiq. jure Italiae* 1, 3. ℙ Celebratum fuit usque ad consulatum M. Valerii Maximi, et P. Decii Muris, idest usque ad annum Urbis CCCCXLII. *Festus* in voce *Praetor* ex *cincio. Sigon. l. c.* ℙ *Latina via* (quae et *Latina* absolute, ap. *Juven.* 1. *extr.*) a porta ejusdem nominis in Latinos populos ducebat inter Appiam, et Labicanam, *h. e.* per Ferentinum, Aquinum, Casinum, Teanum Sidicinum, et Casilinum, ubi cum Appia jungebatur. *Cic. Cluent.* 59. Binnius quidam, copo de via Latina. ℙ *Porta Latina*, Romae fuit in I. Reg. in Coeliolo, prope Capenam, ubi nunc Aedes S. Joannis ante portam Latinam. ℙ [*Latini Juniani* dicti sunt, qui ex lege Junia Norbana, quae lata est an. U. C. 772. Junio, et Norbano Coss., cum servi antea fuissent, inter amicos manumissi fuerint: hi tamen patria libertate minime gaudebant, eorumque bona in censum non ferebantur. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 3. §. 56. Per legem Juniam ii omnes, quos praetor in libertate tuebatur, liberi esse coeperunt, et appellati Latini Juniani: Latini ideo, quia lex eos liberos perinde esse voluit, atque si essent cives R. ingenui, qui ex urbe Roma in Latinas colonias deducti Latini coloniarii esse coeperunt; Juniani ideo, quia per legem Juniam liberi facti sunt, etiamsi non cives R. *Plin. ep.* 10, 105. *ad Trajan.* Valerius, Domine, Paullinus, excepto uno, jus Latinorum suorum mihi reliquit: ex quibus rogo tribus interim jus Quiritium des. ℙ Comp. *Latinior* ap. *M. Aurel.* inter *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2. *ep.* 6. Nihil ego unquam cultius, nihil Latinius legi. V. et §. 4. *F.*]

LĂTĪNUS, i, m. *Λατῖνος*, rex Aboriginum, seu Laurentium. Stupro procreatus est ex Hercule, et filia Fauni, eo tempore, quo ille, exstincto Geryone, armenta victoriae praemia per Italiam ducebat. *Just.* 43, 1. Sed *Dionys. Rom. Antiq. l.* 1. tradit, fuisse filium Herculis et mulieris Hyperboreae; Herculem, cum ex Italia discederet, mulierem Hyperboream jam praegnantem Fauno in matrimonium reliquisse. *Virg. A.* 7, 47. tradit, Latinum filium fuisse Fauni ex Marica Nympha Laurente, nepotem Pici, pronepotem Saturni. *Serv. ib.* et ad *ib.* 12, 164. ex *Hesiodo* narrat, fuisse filium Ulyssis, et Circes filiae Solis, Circen a nonnullis Maricam appellari, Maricam Deam fuisse litoris Minturnensium prope Lirim fluvium, poetica licentia Laurentem dici pro Minturnensem: alios Maricae nomine Venerem intelligere, cujus fanum fuerit ad Maricam silvam Latii apud Minturnas, et ad Lirim fl. *Hyg.* ap. *Serv. ib.* vult, Latinos plures fuisse. Similiter alii Maricas plures fuisse suspicantur. Uxorem habuit Amatam sororem Dauni regis Ardeatium. *Virg. A.* 7, 343. et 401., etc. Sed quidam ap. *Varr. L. L.* 4, 8. dicunt, Latino uxorem fuisse Pallantiam Evandri filiam. Hoc tenente regnum Aeneas, Troja a Graecis expugnata, in Italiam venit, cui pars agri Laurentis, et Lavinia in matrimonium data est. Latinus interiit in proelio cum Rutulis. *Liv.* 1, 2., *Just.* 43, 1.

LĀTĬO, onis, f. actus ferendi. *Cic. Att.* 3, 26. Mihi in animo est, legum lationem exspectare. *Liv.* 38, 36. Pronunciavit, ut iis suffragii latio esset. [*cf. 45, 15. et 2, 33. Latio auxilii.] *Gell.* 14, 2. Expensi latio, [*i. e. solutae pecuniae inscriptio in tabulas.]

LĀTĬPES, ĕdis, adj. qui latos pedes habet. *Avien. progn. Arat.* 358. Latipedemque anatem cernes excedere ponto.

LĀTĬTĂBUNDUS, a, um, adj. qui latet. *Sid. ep.* 1, 6. *f.* Nobilem latitabundum pauperis honorati sententia premet.

LĀTĬTANS, antis, part. a *latito*, qui saepe latet: vel idem quod latens. *Cic. Cluent.* 13. *med.* Extrahitur domo latitans Oppianicus a Manilio. *Caes. B. C.* 2, 4. Communi fit vitio naturae, ut invisis, latitantibus, atque incognitis rebus magis confidamus, vehementiusque exterreamur. [*Moebius* v. *latitantibus*, ut parum convenientem loci sententiae, aut glossam censet v. *invisis*, aut corruptam ex *late distantibus*; coll. *ib.* cp. 3. *extr.*] *Hor. Od.* 3, 12, 10. Celer alto latitantem Fruticeto excipere aprum. *Ov. Met.* 10, 449. tegunt nigrae latitantia sidera nubes. *Lucan.* 6, 712. Latitans in antro.

LĀTĬTĀTĬO, onis, f. actus latitandi. *Quint.* 7, 2. *med.* Sonus, clamor, gemitus, latitatio, metus, similia.

*LĀTĬTĀTOR, oris, m. ap. *August. B. A.*

[LĀTĬTĬA, ae, f. latitudo. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 119. L. Septimus Severinus Aug. Lib. fecit munimentum a solo cum agello concluso sibi et suis libertis libertabusque posterisque eorum: habet autem agellus conclusus latitiae P. LXXV., longitiae P. CXXXVII. H. L. E. N. H. *h. e. hic locus externum non habet*, scilicet, non recipit, non admittit. *Auct. rei agrar.* p. 222. *Goes.* Casa fines quam maxime in longum habens, in latitia breviores. Adde p. 241. *F.*]

LĀTĬTO, as, avi, atum, n. 1. *διαλανθάνω*, frequent. a *lateo*, et ejusdem fere significationis. *Cic. Dom.* 31. Jube adesse: latitat omnino: sed si requiri jusseris, invenient. *Lucr.* 1, 888. latitare in terris. *Ov. Met.* 4, 405. Fumida jamdudum latitant per tecta sorores. *Pl. Trin.* 4, 2, 81. Ille ignavissimus mihi latitabat. *Petr. Sat.* 116. Quisquis suos heredes habet, omnibus prohibetur commodis, inter ignominiosos latitat, *h. e.* jacet neglectus et abjectus. ℙ Peculiariter de iis dicitur, qui se abscondunt vitandi judicii causa, et secum jure agendi potestatem non faciunt. *Cic. Quint.* in verbis edicti praet. 19. Qui fraudationis causa latitarit. *Id. ib.* 17. Si latitare, ac diutius ludificare videatur. De allatis praetoris verbis multa *Ulp. Dig.* 42, 4, 7. ℙ *Latitare aliquem*, occultare se ab aliquo. *Pomp. Dig.* 35, 1, 8. Si ea latitans patronum de medio discesserit. ℙ *Cato* ap. *Fest.* posuit *lātĭtāvērunt* pro saepe tulerunt, frequent. a supino *latum*, verbi *Fero.*

LĀTĬTŪDO, inis, f. *πλανύτης, πλάτος*, spatiositas. *Cic. N. D.* 1, 20. In hac immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum. *Id. Agr.* 2, 26. Qui latitudinem possessionum tueri, qui invidiam Sullanorum agrorum ferre non possunt. *Col. Arb.* 17. Crescere in latitudinem. *Plin. prooem.* 3. Fauces Oceani quinque millia passuum in latitudinem patent. *Id.* 18, 13, 34. Aut in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari. ℙ Translate. *Plin. ep.* 1, 10. Frequenter Platonicam illam sublimitatem et latitudinem effingit, *h. e.* amplitudinem, ubertatem dicendi. ℙ *Latitudo verborum* est eorum lato ore prolatio. *Cic. Or.* 2, 22. Nervos in dicendo C. Fimbriae, quos tamen habuit ille, non assequitur: oris pravitatem, et verborum latitudinem imitatur.

LĂTĬUM, ii, n. regio Italiae, ab Occ. habens Etruriam, a Mer. mare, ab Or. Campaniam, a Sept. Sabinos, et Samnites. Dictum est a *latendo*, quod ibi Saturnus latitarit. *Virg. A.* 8, 322., *Ov. Fast.* 1, 238., *Arnob.* 4, 143., *Lact.* 1, 13. et *Minuc. Fel. Oct.* 22. Sed *Varro L. L.* 4, 4. a Latino rege dictum asserit. ℙ Triplex est, antiquissimum, antiquum seu vetus, et novum sive adjectum. *Antiquissimum* est, quod una cum Rutulis, Aeneae, et posteris ejus paruit. At partim sub regibus Romanis, partim post illos *vetus Latium* Circejos habuit terminos; teste enim *Plin.* 3, 5, 9., Latium antiquum a Tiberi Circejos servatum est. *Novum* vero adjectum est, cum Aequi, Volsci, Hernici, Aurunci devicti Latinorum nomine Latio contributi sunt: tandem, ut ait *Plin. ib.* nomen Latii processit ad Lirim amnem: oppidum Sinuessa extremum in adjecto Latio. ℙ Latii descriptionem geographicam, et aliarum circa regionum, poeticis coloribus depictam habes a *Virg. A.* 7. a *v.* 647. et *Sil.* 8. a *v.* 358.

LĂTĬUS, a, um, adj. ad Latium pertinens, Latinus, Romanus. *Colum. prooem. l.* 1. *med.* Latiae Musae. *Ov. Fast.* 1, 1. Latius annus. *Id. Trist.* 3, 12, 46. Juppiter. *Id. Fast.* 5, 91. Latii agri.

Val. Fl. 2, 245. fasti. *Ov. Met.* 1, 560. duces; et 14, 832. Latia gens. *Id. Fast.* 4, 879. Amata. *Id. Pont.* 2, 3, 75. lingua. *Id. A. Am.* 1, 414. vulnera, *h. e.* Romanis militibus inflicta. *Id. Trist.* 4, 4, 4. Latium forum, *h. e.* ubicumque Romae causae aguntur. Sed ap. *Stat. Silv.* 1, 1, 2. est forum Romanum. ℙ *Latium jus*, et *jus Latii* erat, quo utebantur populi Latini nominis in administratione publica, in adipiscenda civitate R., in suffragiis ferendis, in honoribus petendis, in connubiis, etc., de quo V. *Sigon. de antiq. jure Ital. l.* 1. *c.* 4. fuse disserentem. *Ascon. Argum. Pisonianae.* Pompejus veteribus incolis jus dedit Latii, ut possent habere jus, quod ceterae Latinae coloniae. ℙ Absolute *Latium* idem est ac *jus Latii. Tac. H.* 3, 55. Foedera sociis, Latium externis dilargiri. *Plin.* 5, 2, 1. Latio dato. *Id.* 3, 1, 3. Latio donata oppida.

LATMĬUS, a, um, adj. a Latmo monte. *Ov. A. Am.* 3, 84. Latmius Endymion non est tibi, Luna, rubori. *Val. Fl.* 8, 28. Latmius venator.

LATMUS, i, m. *Λάτμος*, mons Cariae, in Ioniae confinio, apud Maeandri fl. ostia, et Miletum urb., juxta quem Heraclea urbs inter Maeandrum, et Miletum sita est. Celebris est fabula Endymionis, quem cum Luna adamaret, in hoc monte ab ea sopitum narrant, ut unum ab eo osculum auferret. *Cic. Tusc.* 1, 38. **Mela* 1, 17. *Plin.* 5, 29. ℙ Latmus etiam dicta est prius Heraclea, a Latmo sc. monte vicino. *Plin. ib.* V. et *Strab.* 14. p. 942. ed. *Almelov. B. A.*

LĀTO, *Ληιώ*, hoc est Latona. V. CELATO.

[LĀTOBĬUS, ii, m. Deus in *Carintia* veneratus, qui sanitati praecrat. Creditur Apollo, idest Latorius, sive Latoius. *Inscr.* ap. *Grut.* 87, 7. Latobio sac*rum* pro salute Nam. Sabiniani. Alia ap. *eund. ib.* 8. Latobio Aug. sac*rum. F.*]

*LATOBRĪGI, orum populi Galliae Belgicae, in agro Helvetico. *Caes. B. G.* 1, 5. 28. et 29. *B. A.*

LĀTOĬDES, ae, m *Λατωΐδης*, Latonae filius, *h. e.* Phoebus. Poetica licentia secunda syllaba corripitur. *Stat. Th.* 1, 695. Latoiden votis iterumque iterumque canamus. Adde *ib.* 663. et *Capell.* 3. *in.* ℙ *Latoidae* in plur. sunt Phoebus, et Diana, Latonae filii. *Auson. epitaph. n.* 27. de Niobe: laesi numina Latoidum, pro *Latoidarum.*

LĀTOĬS, idis, f. *Λατωΐς*, Diana filia Latonae. *Ov. Her.* 21, 153. timeo saevae Latoidos iram. ℙ Legitur et *Letōis*, quia Graecum *η* in *Ληιὼ* saepe in Latinum *e* transit. *Ov. Met.* 8, 278. Praeteritae cessasse ferunt Letoidos aras. ℙ Adjective. *Id. ib.* 7, 384. Inde Calaureae Letoidos adspicit arva, *h. e.* quae Latonae sacra est. ℙ Sic *Letoius* pro *Latoius* ap. *eund. ib.* 15. proles Letoia; et *ib.* 11, 196. Laomedonteis Letoius adstitit arvis, *h. e.* Phoebus.

LĀTOĬUS, a, um, adj. *Λατώιος*, ad Latonam pertinens, Latonius. *Ov. Trist.* 3, 2, 3. stirps Latoia; et *ib.* 5, 1, 57. Latoia proles. Al. utroque loco leg. *Latonia. Capell.* 2. *f.* Chelys Latoia. ℙ Legitur et *Letoius*, et *Letous.* V. in v. praec. et in LETHAEUS. ℙ **Letoia*, sc. insula, in mari fuit Ionio, prope Cephalleniam. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LĀTŌMĬAE, arum, f. plur. V. LAUTUMIAE.

LĀTONĀ, ae, f. *Ληιώ*, filia Cei Titanis. A Jove tertio amata et compressa geminam concepit prolem, Apollinem, et Dianam secundam. Quod Juno adeo aegre tulit, ut pellici omni terra ad pariendum interdixerit, et immisso contra illam Pythone serpente per totum terrarum orbem persecuta sit, donec errando ad sororem Asterien in insulam Ortygiam pervenit, a qua suscepta est, ibique Dianam peperit, quae e vestigio obstetricis officium in nascituro fratre matri praestitit, et Apollinem nascentem suscepit, qui adultus mox Pythonem interfecit, et petentibus coepit dare responsa. Deinceps haec insula Delos vocari coepit, quod cum antea aquis mersa fuisset, subito Jovis jussu conspicua fuerit reddita. Nam *δηλοῦν* Graeci dicunt, quod nos *ostendere.* Dicta etiam est Latonia, quod in ea Latona enixa sit. Fabulantur etiam, cum Latona per Lyciam Apollinem, et Dianam adhuc infantes ferret, et ad lacum quendam siti laborans accessisset, rusticos quosdam aquam turbavisse, Latonam rusticis interitum precatam esse, rusticos in ranas versos lacum incolere coepisse. *Cic. Verr.* 2, 1, 18. et *N. D.* 3, 23., *Hyg. fab.* 14., *Ov. Met.* 6, 331. et *sqq.* etc. *Virg. A.* 1, 506. Latonae tacitum pertentant gaudia pectus. *Catull.* 34. ad Dian.: Latonae laudes persequitur. ℙ *Latonas* in genit. sing. ut *Monetas*, *Familias*, etc. *Livius Andron.* in *Odyss.* ap. *Prisc.* 6, 679. Mercurius, cumque eo filius Latonas. [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 2, 1. p. 21. sq.]

LĀTONĬGĒNĀ, ae, m. et f. Latona genitus. *Ov. Met.* 6, 160. Et date Latonae, Latonigenisque duobus Cum prece tura pia, *h. e.* Apollini, et Dianae. Sic *Sen. Agam.* 320. Latonigenae Dii.

LĀTONĬUS, a, um, adj. ad Latonam pertinens. *Virg. G.* 3, 6. Latonia Delos. *Id. A.* 11, 557. virgo, *h. e.* Diana. *Tibull.* 3, 4, 29. Luna. *Colum.* 10, 288. Phoebe. *Stat. Th.* 1, 701. Cynthus Latonius, *scil.* mons Deli, ubi Latona peperit. ℙ *Latonia*, absolute, est Diana. *Virg. A.* 9, 405. Astrorum decus, et nemorum Latonia custos; et *ib.* 11, 534. et has tristi Latonia voces Ore dabat. *Catull.* 34, 5. O Latonia, maximi Magna progenies Jovis. Adde *Ov. Met.* 1, 696. et *Stat. Th.* 9, 679.

*LATOPOLIS, is, f. *Ληιοῦς πόλις Ptolemaeo*, urbs Aegypti inferioris. Hinc *Latopolites nomos*, regio circa Latopolim, ap. *Plin.* 5, 9. ℙ Latopolis, *Λατόπολις*, urbs Aegypti superioris, a *λατὸς* pisce sic dicta. Meminit *Strabo* et *Aut.* in *Itin.* ubi *Lato* dicitur, vocabulo breviato. Similiter truncata leguntur vocabula *Cyno*, *Lyco*, etc. pro *Cynopolis*, *Lycopolis*, etc. *B. A.*

LĀTOR, oris, m. qui fert. *Sen. Tranqu.* 5. Debet plus virium esse in latore, quam in onere. Al. rectius leg. *actore.* ℙ *Lator legis* est, qui legem vel instituit, vel promulgat. *Liv.* 3, 31. *f.* Cum de legibus conveniret, de latore tantum discreparet; et *ib.* 9. Lator rogationis. *Cic. Cat.* 4, 5. legis Semproniae.

LĀTOUS, i, m. Apollo dictus est, Latonae filius. *Hor. Od.* 1, 31, 18. Frui paratis et valido mihi, Latoe, dones. Adde *Ov. Met.* 6, 384.

*LATOVĪCI, orum, *Λατοβίκοι*, populi Pannoniae, de quibus *Plin.* 3, 25. *B. A.*

LĀTRĀBĬLIS, e, adj. ad latratum pertinens. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 11. Vox latrabilis, *h. e.* quae latrare videtur.

LĀTRANS, antis, part. a *latro.* Pro cane. *Ov. Met.* 8, 411. Misit et Aesonides telum, quod casus ab illo Vertit in immeriti fatum latrantis; et *ib.* 344. de apro: obliquo latrantes dissipat ictu. *Phaedr.* quoque eodem modo fortasse usurpat 5, 10. et *Petr. fr. Trag.* 72. *Burm.*

*LATRĀTĬO, onis, f. *Mart. Capell. B. A.*

LĀTRĀTĬUNCŪLA, ae, f. Est fragmentum *Afranii* ap. *Non.* 4, 89., ubi haec vox legi videtur. Sed cum nulla subsit sententia, alii reponunt *de ratiuncula.*

LĀTRĀTOR, oris, m. *θωϋκτὴς*, qui latrat. *Virg. A.* 8, 698. Et latrator Anubis. *Mart.* 12, 1. latratoresque Molossi. V. in VENATOR similia loca. ℙ Translate est rabula molestus, et maledicus. *Quint.* 12, 9. *med.* Super omnia perit illa, quae plurimum oratori et auctoritatis, et fidei affert, modestia, si a viro bono in rabulam latratoremque convertitur.

LĀTRĀTUS, a, um, part. a *latro. Stat. Achill.* 1, 451. juxtaque Caphareus Latratum pelago tollens caput, *h. e.* fragore et quasi latratu fluctuum pulsatum, et circumsonum. *Mart.* 4, 53. Cui dat latratos obvia turba cibos, *h. e.* latratu petitos.

LĀTRĀTUS, us, m. *ὑλαγμὸς*, *ὑλακὴ*, vox canum, latrandi actus. *Plin.* 8, 40, 61. Laniatu et latratu adactum, ut cogeretur fateri scelus; et *ib.* Ingenti latratu intonuit. *Virg. G.* 3, 411. apros Latratu turbabis agens. *Id. A.* 12, 751. Venator cursu canis, et latratibus instat. *Colum.* 7, 12. Canis vasti latratus canorique. *Ov. Met.* 7, 414. implevit latratibus auras; et *ib.* 7, 362. latratu terrere agros; et *ib.* 4, 450. latratus edere.

LĀTRĪNA, ae, f. *λουτρὸν*, *ἀπόλουτρον*, olim notabat balneum privatum, a *lavando*, quasi *lavatrina*, ut *tonstrina* a *tondeo. Lucil.* ap. *Non.* 3, 131. ℙ Aliis locum notat, in quem saturi eunt. Qua significatione fortassis a latendo dicitur, quod in eam sese homines abdant, ne conspiciantur. Item locum in aedibus, in quem sordes confluunt, et differt a cloaca, quae publica est. *Pl. Curc.* 4, 4, 24. Non pluris facio, quam ancillam meam, quae latrinam lavat. Ubi *Lambinus* locum excrementorum, sed *Turneb.* 21, 20. privatum intelligit balneum. *Suet. Tib.* 58. Capitale esset, nummo, vel anulo effigiem *(Tiberii)* impressam latrinae, aut lupanari intulisse. Adde *Ner.* 24. *Appul. Met.* 1. de homine lotio perfuso: Apage te, foetorem extremae latrinae; et *ib.* 9. Omnia prorsus ut in quandam coenosam latrinam, in ejus animum confluxerant vitia. *Colum.* 10, 85. Immundis quaecumque vomit latrina cloacis. ℙ [Translate accipitur pro fornice meretricio. *Tert. Pall.* 4. *med.* Adspice lupas popularium libidinum nundinas: et cum latrinarum antistes sericum ventilat, et immundiorem loco cervicem monilibus consolatur, etc. *F.*]

LĀTRĪNUM, i, n. latrina, balneum. *Laber.* et *Lucil.* ap. *Non.* 3, 131.

[LĀTRĬS, ĭdis, f. *λάτρις*, serva, ancilla: a *λατρεύω*, servio. Nomen proprium muliebre ap. *Prop.* 4, 7, 75. Deliciaeque meae Latris, cui nomen ab usu, Ne speculum dominae porrigat ille novae. *F.*] **Latris*, *is*, f. insula Germaniae septentrionalis. *Plin.* 4, 13. ℙ *Harduino*, *Cluverio. Cellario*, hodierna insula est *Oesel; Mannertio* aliisque *Zealand. Nigerus* putabat hodiernum *Groszwerder* esse; *Ortelius* autem *Frischnarung.* ℙ *Latris*, *is*, m. dux Iberorum, in auxiliis Persae contra Aeeten. *Val. Fl.* 6, 121. *B. A.*

LĀTRO, as, avi, atum, n. 1. *ὑλακτέω*, proprium est canis, cum vocem edit, terrens et in aliquem impetum faciens: a sono, ob liquidam *r. Cic. Rosc. Am.* 20. Si luce quoque canes latrent, cum Deos salutatum aliqui venerint. *Hor. Epod.* 5, 57. Senem adulterum Latrent Suburanae canes. *Plin.* 25, 10, 78. *med.* Hanc habentes negant latrari a canibus. ℙ Impersonaliter. *Ov. Trist.* 2, 459. Scit, cui latretur, cum solus obambulat ipse. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 15. Latrant jam quidam oratores, non loquuntur, *h. e.* aspere loquuntur, et suaviloquentia carent. ℙ Latrare aliquem, est maledicere. *Pl. Poen.* 5, 4, 64. Etiam me meae latrant canes? Al. leg. *in me.* [*Eodem modo *latrare* pro *allatrare*, c. quarto casu positum est ap. *Hor. Epod.* 5, 57. et *Ep.* 1, 2, 66. Laudat haec *Heindf.* ad *Ejusd. Sat.* 2, 1, 85. ubi nunc pro *latraverit* ex optimis edd. leg. *laceraverit*, duce Bentlejo, qui probe doce, v. *latrare*, ut de canibus timidis, nonnisi voce persequentibus, usitatum, translata significatione ad eos tantum pertinere, qui invidiose et ignave in bonos viros fortesque invehantur.] ℙ Sumitur et pro poscere. *Lucr.* 2, 17. nonne videre est, Nil aliud sibi naturam latrare, nisi, ut, etc.? *Festus* quoque notat, *Ennium* latrare pro petere usurpasse. Hinc et stomachus *latrare* dicitur, cum est jejunus, et cibum poscit, veluti fame irritatus. *Hor. Sat.* 2, 2, 17. cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet. ℙ Saepe de mari dicitur, quod fluctus allidens ad litora et scopulos, fragorem edit. *Sil.* 5, 396. Ceu pater Oceanus exesa in viscera montis Contortum pelagus latrantibus ingerit undis. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 148. Hinc latrat Gaetula Thetis, Lilybaeaque pulsat Brachia consurgens. *Id. Epithal. Pallad. et Celer.* 61. rubris quae fluctibus insula latrat. *Sil.* 3, 470. de amne: Alpibus ortus, Avulsas ornos, et adesi fragmina montis Cum sonitu volvens, fertur latrantibus undis. In illo *Lucani* 6, 66. *rabidum nescit latrare Pelorum*, alluditur tum ad strepitum maris, tum ad Scyllae fabulam, quam ibi esse ajunt, Candida succinctam latrantibus inguina monstris, ut est ap. *Virg. Ecl.* 6, 75. ℙ Item de curis, et angore animi. *Stat. Silv.* 2, 1, 13. stat pectore demens Luctus, et admoto latrant praecordia tactu. *Id. Th.* 2, 338. et magnas latrantia pectora curas. *Petr. Sat.* 119. labes tacitis concepta medullis, Intra membra furens curis latrantibus errat. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. *f.* Animus cum pectore latrat, *h. e.* irascitur, et vociferatur. Al. leg. *in pectore.* ℙ *Latrare nubila*, ap. *Stat. Th.* 1, 551. potest habere speciem proverbii, ut apud nos, *den Mond anbellen.* ℙ Prima syllaba perraro a poetis corripitur. *Phaedr.* 5, 10. cui senex contra latrans. *Avien. Arat.* 283. et cura latrantis Anubis. Haec tamen observatio in derivatis, et compositis locum non habet.

LATRO, onis, m. Latrones primo fuere conducti satellites, et custodes corporis, *ωματοφύλακες*, qui regis latus custodiunt, ipsumque prodeuntem comitantur: quasi *laterones:* a *latus*, *eris. Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Latrones dicti ab latere, qui circum latera erant regi, atque ad latera habebant ferrum, quos postea a stipatione stipatores appellarunt, et quia conducebantur mercede. Ab eo veteres poetae nonnunquam milites appellant latrones, *μισθαρνοι. Enn.* ap. *Non.* 4, 196. Haec effatus ubi, latrones dicta facessunt. *Festus:* Latrones, eos antiqui dicebant, qui conducti militabant, *ἀπὸ τῆς λατρίας*, *h. e.* a servitute. Al. leg. *ἀπὸ τοῦ λάτρου*, a stipe. *Serv.* ad *Virg. A.* 12, 7. Graeci *λατρεύειν* dicunt obsequi et servire mercede. Unde latrones vocantur conducti milites. Moris autem erat, ut hos imperator et circa se haberet, et eos primos mitteret ad omne discrimen. *Pl. Mil.* 4, 1, 2. ad Seleucum regem misi parasitum meum, Ut latrones, quos conduxi, hinc ad Seleucum duceret, Qui ejus regnum tutarentur. ℙ Dicti sunt etiam *latrones* milites, qui nullo legitimo duce, suis auspiciis injustum bellum gerebant, incursionesque, et cetera hostilia faciebant. *Pomp. Dig.* 50, 16, 118. Hostes hi sunt, qui nobis, aut quibus nos publice bellum decrevimus: ceteri latrones, aut praedones sunt. *Ulp. ib.* 9, 15, 24. A latronibus captus, servus latronum non est, nec postliminium est illi necessarium: ab hostibus captus, et servus est hostium, et postliminio statum recuperat pristinum. *Auct. B. Hisp.* 1. Ut ex ejus pecunia latronum largitio fieret. *Caes. B. C.* 3, 109. *extr.* Ut potius privatorum paucorum, et latr[o]num consilio, quam regio susceptum bellum videretur; et *ib.* 110. Collecti ex praedonibus latronibusque Syriae. Adde *Cic. Off.* 2, 11. et *Hor. Epod.* 4. *extr.* ℙ Nunc, inquit *Festus sup. cit.*, viarum obsessores dicuntur, *ὁδοιδόκοι*: quod a latere adoriuntur, vel quod latenter insidiantur. Confirmat *Serv. l. c. Cic. Mil.* 21. Non semper viator a latrone: nonnunquam etiam latro a viatore occiditur. *Hor. Ep.* 1, 2, 32. Ut jugulent homines, surgunt de nocte latrones: ut te ipsum serves, non expergisceris? *Juven.* 10, 22. Cantabit vacuus coram latrone viator. ℙ Est etiam sicarius. *Val. Max.* 5, 9. *n.* 4. de filio vitae patris insidias molienti: Nec veneno, nec latrone ei ad peragendum parricidium opus esse affirmans. ℙ Etiam venatores *latrones* dici possunt, quia quod hi cum hominibus, illi cum feris

faciunt. *Virg. l. c.* de leone: fixumque latronis Impavidus frangit telum, et fremit ore cruento. ℙ *Phaedr.* 1, 1. latronem vocat lupum, quia insidiatur ovilibus. ℙ Denique *latrones* sunt iidem qui latrunculi, seu calculi lusorii; de quibus V. CALCULUS. *Ov. A. Am.* 3, 357. Cautaque non stulte latronum proelia ludat. *Mart.* 7, 72. Mandris, et vitreo latrone clausos. *Id.* 14, 20. Insidiosorum si ludis bella latronum. ℙ Est etiam cogn. R. V. LATRONIANUS.

LATROCĪNĀLIS, e, adj. ad latrones pertinens. *Appul. Met.* 2. Id omne latrocinalis invasit manus; et *ib.* 4. Capto noctis latrocinali momento, prorepit cavea, custodes gladio conficit. *Ammian.* 27, 2. Latrocinalia castra perrupit.

LATROCĪNĀLĪTER, adv. latrocinando. *Capell.* 6, 206. Hercules Ionam Naulochi filiam obsidentem viam latrocinaliter interemit.

LATROCĪNĀTIO, onis, f. idem ac latrocinium. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 3. Multitudinis innumerae saeva latrocinatio.

*[LATROCĪNĀTOR, oris, m. i. q. latro, in *Digest. B. A.*

LATROCĪNĀTUS, a, um. V. LATROCINOR.

LATROCĪNĬUM, ii, n. militia latronum, qui corpus principis custodiunt, ut in LATRO dictum est. *Pl.* ap. *Non.* 2, 508. Qui apud regem in latrocinio fuisti, stipendium acceptitasti. ℙ Item eorum qui illegitimum bellum privata auctoritate collecta manu, nullo duce publice dato, movent, et incursiones, direptiones, ceteraque hostilia admittunt, ut itidem in LATRO diximus: item eorum, qui vias obsident, palam aggrediuntur homines, spoliant, occidunt, *λῃστήριον*. *Cic. Cat.* 2, 1. Cum illum ex occultis insidiis in apertum latrocinium conjecimus. *Id. Dejot.* 8. Fines suos ab excursionibus hostium, et latrociniis tueri. *Caes. B. G.* 6, 34. In bello et latrociniis nati. *Tac. A.* 12, 27. Catti latrocinia agitantes. *Plin.* 6, 28, 32. In latrociniis degere. *Sall. Jug.* 102. Pugna latrocinio magis, quam proelio similis. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 8. Sublata Mysiae latrocinia, caedes repressas; et *mox:* Oppidorum et fanorum furta et latrocinia esse depulsa. *Caes. B. G.* 6, 15. In furto aut latrocinio comprehensi. ℙ De ipsis latronibus, ut *servitium* de servis. *Cic. Cat.* 1, 13. Si ex tanto latrocinio iste unus tolletur. ℙ Dicitur et de piratica. *Just.* 43, 3. Latrocinio maris vitam tolerabant. *Vell.* 2, 73. Latrociniis ac praedationibus infestatum mare. ℙ Translate est fraus, insidiae, vis, violentia. *Sall. Jug.* 4. Furtim et per latrocinia potius, quam bonis artibus, ad imperia et honores niti. *Cic. Rosc. Am.* 22. Confitere, huc ea spe venisse, quod putares hic latrocinium, non judicium futurum. ℙ De ludo latrunculorum. *Ov. A. Am.* 2, 207. Sive latrocinii sub imagine calculus ibit, Fac, pereat vitreo miles ab hoste tuus, *h. e.* sub imagine pugnae: nam latrunculi dicti, quia instar parvorum militum proelium ineunt.

LATROCĪNOR, aris, atus sum, dep. 1. mercede conductus milito. V. LATRO. *Pl. Trin.* 2, 4, 198. Ibit latrocinatum aut in Asiam, aut in Ciliciam. *Id. Mil.* 2, 6, 19. An quia latrocinamini, arbitramini, Quidvis licere facere vobis, verbero? *Id. fr.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Qui regi latrocinatus annos decem Demetrio. ℙ Item latrocinium exercere, vias obsidendo, aggrediendo aperta vi homines, spoliando, occidendo, praedas agendo, *λῃστεύω*. *Cic. Cat.* 2, 7. *f.* Catilina latrocinantem se interfici mallet, quam exsulem vivere. *Id. Mil.* 7. Nisi forte Appius viam munierit, ubi impune sui posteri latrocinarentur. *Hirt. B. G.* 8, 32. Liberam vagandi latrocinandique facultatem habere. ℙ Pro venari. *Plin.* 9, 42, 57. Pastinaca latrocinatur ex occulto, transeuntes *(pisces)* radio figens. ℙ Part. *Latrocinans* ap. *Cels. praef.* 1. *med.* Itaque demum mortui praecordia, et viscus omne in conspectum latrocinantis medici dari, *h. e.* vivorum corpora secantis.

LATRONIĀNUS, a, um, adj. ad Latronem oratorem pertinens. *Sen. Contr.* 1, 7. *f.* Latroniano colore usus est. *M. Porcius Latro*, genere Hispanus, carissimus M. Annaei Senecae sodalis, ut ipse dicit *Contr.* 1. *praef.*, primus clari nominis professor, ut ait *Quint.* 10, 5. *med.* et clarus inter dicendi magistros, ut est ap. *Plin.* 20, 14, 57. miris extollitur laudibus ab eodem *Sen. l. c.* Nihil enim, inquit, illo viro gravius, nihil suavius, nihil eloquentia sua dignius. V. ibi plura, et in *praef. l.* 4. et 5. et alibi saepe. Exstat ejus nomine declamatio contra Catilinam, quam tamen *Voss. de vit. serm.* 3, 6. non Latronis, sed alius non insulsi rhetoris esse putat, qui posteriore tempore vixerit. Nam praeter declinantis Latinitatis argumenta non una, legitur c. 2. vox *coaetaneus*, quae auream Augusti aetatem, qua Latro floruit, minime sapit.

*LATRUM, i, n. Moesiae inferioris oppidum. *Tab. Peut.* ℙ *Latris* occurrit in *Notit. Moesiae Secundae*, sexto, ut videtur, casu numeri pluralis. *B. A.*

LATRUNCŪLĀRĬUS, a, um, adj. ad latrunculos, seu calculos pertinens. *Sen. ep.* 117. *f.* Latruncularia tabula.

LATRUNCŪLĀTOR, oris, m. *λῃστοδιώκτης*, qui ad conquirendos, et persequendos latrunculos a principe mittitur. *Ulp. Dig.* 5, 1, 61. *extr.* Latrunculator de re pecuniaria judicare non potest. ℙ [Ap. *vet. Schol.* ad *Juven.* 8, 144. videtur significare latrunculum. *F.*]

LATRUNCŪLUS, i, m. dimin. latronis, et ejusdem fere significationis. *Cic. Prov. Cons.* 7. Res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis a propraetore una cohorte auxiliaria gesta. *Ulp. Dig.* 49, 15, 24. Hostes sunt, quibus bellum publice populus R. decrevit, vel ipsi populo R. ceteri latrunculi, vel praedones appellantur. *Paul. ib.* 39, 5, 35. Si quis aliquem a latrunculis, vel hostibus eripuit. ℙ De eo, qui legitimus imperator non est. *Vopisc. Firm.* 2. Cum ille diceret, Firmum latrunculum fuisse, non principem: contra ego, illum et purpura usum, et percussa moneta Augustum esse vociferatum. ℙ Calculus lusorius, (V. CALCULUS), sic dictus, quod est veluti parvus miles certans. *Sen. ep.* 106. *f.* Latrunculis ludimus: in supervacuis subtilitas teritur.

LĀTŪMIA. V. LAUTUMIAE.

[LĀTŪRA, ae, f. opera bajuli: a sup. *latum. August. Serm.* 345, 3. *f.* Non faciet imposturam, faciet insuper et laturam. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 8, 144. Lecticarios, ait, quorum laturas locem. *Gloss. Phil.* Latura, *φόρετρον*. *F.*]

[LĀTŪRĀRĬUS, ii, m. qui laturas facit humeris, bajulus. *August. Serm.* 18, 4. *f.* de divitibus: Minimos meos egentes quando vobis in terra posui, laturarios vobis institui. Adde *eund. Serm.* 38, 9. et 60, 8. *F.*]

*LATŪRUS SINUS prope Numidiam fuit. *Mela* 1, 6. *Vossio* hodiernum nomen est *Golfo de Zereni. B. A.*

LĀTUS, a, um, adj. *εὐρύς, πλατύς*, amplus, spatiosus: cui contrarium est angustus: a posteriore Graeca voce allata, abjecta priore littera, ut a *χλαῖνα* est laena. [**Doederl.* 1, 154. utrum *latus* a *levare*, et, comparato verbo *dilatare*, per *dilatus*, ut *celsus* per *excelsus*, explicandum, an pro forma secundaria vv. *laxus, lassus* accipiendum sit, pro certo constituere non audet.] *Cic. Verr.* 2, 4, 46. Latum mare; et *ib.* 53. Lata via. *Caes. B. G.* 6, 22. Latissimae solitudines; et *ib.* 2, 27. Latissimum flumen. *Virg. A.* 9, 725. Obnixus latis humeris; et *ib.* 12, 165. hastilia lato ferro. *Id. ib.* 2, 482. et ingentem lato dedit ore fenestram. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 4. Latera pedum lata tricenum. *Colum.* 2, 11. Areas latas pedum denum facito. *Caes. B. G.* 7, 72. Fossae quindecim pedes latae; et *ib.* 19. Falus non latior pedibus quinquaginta. *Pall.* 2, 10. Scrobes latae pedibus duobus semis. *Juven.* 12, 58. Confisus ligno, digitis a morte remotus Quatuor, aut septem, si sit latissima taeda. *Virg. G.* 4, 94. latamque trahens inglorius alvum; et *ib.* 2, 468. Lati fundi: latifundia. *Ov. Met.* 1, 336. Crescere in latum. *Colum.* 1, 9. Vineae non sic altos, quemadmodum latos, et lacertosos viros exigunt. Sic *Tac. A.* 2, 21. Latos Barbarorum artus fodere. Ubi *Davanzati* vertit, *quelle membrona.* ℙ *Latum sarmentum.* V. in SARMENTUM. *Latum aurum*, apud poetas interdum est multum aurum. *Virg A.* 5, 312 pharetra, lato quam circumplectitur auro Balteus. *Ov. Met.* 6, 567. velamina auro fulgentia lato. *Juven.* 6, 481. latum pictae vestis considerat aurum. Adde *Pers.* 4, 44. ℙ De lato clavo. V. CLAVUS. ℙ Translate. *Cic. Acad.* 4, 41. Erigimur, latiores fieri videmur, humana despicimus. [**Orell.* exhibet *elatiores.* Al. *altiores.*] *Sen. ep.* 76. *f.* de histrionib. Cum, praesente populo, lati incesserunt et cothurnati; simul exierunt, excalceantur, et ad staturam suam redeunt. [*Alii leg. *elati.*] *Hor. Sat.* 2, 3, 183. Latus ut in circo spatiere. *Latum incedere*, his locis est subnixis alis, et ansatum (ut *Pl.* loquitur *Pers.* 2, 5, 6 et 7.) superbe, et cum fastu ambulare: sic enim homo latior fieri videtur. [*De dictione *latum incedere* v. *Bentl.* ad h. l. *Markland. in ep. crit.* p. 80. sqq. *largus* i. q. munificus, liberalis leg. censet pro *latus;* quam recte *Heindf.* ut frustra factam conjecturam vituperat.] Quo spectat illud *Ov. Her.* 9, 127. Ingreditur late lato spectabilis auro. Nisi malis v. *late* ad *spectabilis* referre. ℙ Poetae frequenter summis ducibus et heroibus magna membra tribuunt, et *latos humeros*, ut staturae moles animi magnitudini virtutique bellicae respondere videatur. Exempla habes ap. *Virg. A.* 5, 376., *Stat. Theb.* 1, 489., *Val. Fl.* 2, 490. et *Sil.* 4, 417. et 2, 454. Hoc sensu *latum hostem* dixit *Id. Sil.* 1, 499. de Annibale: lato Murrus caligat in hoste. ℙ Refertur aliquando ad orationem. *Cic. Brut.* 31. *med.* Ut Stoicorum adstrictior est oratio, aliquantoque contractior, quam aures populi requirunt: sic Academicorum liberior et latior, quam patitur consuetudo judiciorum et fori. *Quint.* 12, 10. *med.* Aeschines nonne his latior, et audentior, et excelsior? *h. e.* fusior, ornatior. *Id.* 5, 14. *f.* Sermone lato ornatoque argumenta dicere. *Tac. H.* 1, 90. Genus orandi, ad implendas populi aures, latum et sonans. ℙ *Lata gloria*, quae ad plures notitia diffunditur, et late pervagatur. *Plin. ep.* 4, 12. *extr.* Nescio quo pacto magis homines juvat lata gloria, quam magna. ℙ *Lata culpa* ap. JCtos est magna culpa et manifesta, ex nimia negligentia, id est non intelligere, quod omnes intelligunt, ut loquitur *Ulp. Dig.* 50, 16, 213., ideoque, teste *eod. ib.* 11, 6, 1. *f.*, dolo comparatur. *Id. ib.* 43, 25, 8. *f.* In restitutionem venit dolus, *Id. ib.* 43, 25, 8. *f.* In restitutionem venit dolus, et culpa lata dumtaxat. Sic *Id. ib.* 26, 7, 6. Solam latam negligentiam eos praestare debere. ℙ *Lata fuga*, est genus exsilii, interdictionem habentis omnium locorum, praeter certum locum, ut docet *Mart. Dig.* 48, 22, 5. ℙ *Lata interpretatio*, quae plura complectitur, et ex aequo et bono fit. *Papin. Dig.* 22, 1, 1. Circa tutelae restitutionem pro favore pupillorum latior interpretatio facta est.

LĀTUS, a, um, part. a *fero:* [**Doederl.* 1, 152. argumentis exemplisque satis probabilibus docet, *latum* contractum esse ex *levatum.*] *Cic. Phil.* 2, 41. Operta lectica latus est per oppidum. *Tac. A.* 14, 64. Caput amputatum, latumque in urbem Poppaea vidit. *Caes. B. C.* 1, 32. Latae conditiones. *Cic. Sext.* 16. In legem per vim latam jurare noluerat. *Hor. Ep.* 2, 1, 153. Poena lata. *Liv.* 23, 14. Latoque, ut solet, ad populum, ut equum ascendere liceret, etc.

LĀTUS, ĕris, n. *πλευρά*, in corpore animalis est pars sinistra, et dextera inter ventrem et dorsum, ab armis, vel alis ad crura posteriora, vel femina: in corpore hominis a brachiis ad genu: ducuntque a *latendo*, quia sub axillis lateat. In aliis rebus pars est inter frontem et posticum. *Virg. A.* 2, 51. In latus, inque feri curvam compagibus alvum. *Id. ib.* 6, 53. de tauro: latus niveum molli fultus hyacintho. *Id. ib.* 2, 393. laterique accommodat ensem. *Cic. Phil.* 3, 13. A fronte, a tergo, a lateribus tenetur. *Id. Cluent.* 62. *f.* Cecidisse ex equo dicitur, et latus offendisse vehementer. *Suet. Ner.* 13. Perductum in theatrum, juxta se latere dextro collocavit. *Caes. B. G.* 2, 5. Latus unum castrorum ripis fluminis muniebat; et *ib.* 5, 13. Insula, cujus unum latus est contra Galliam; et *ib.* 2, 8. Ab utroque latere collis. *Virg. A.* 1, 109. tum prora avertit, et undis Dat latus. *Hor. Od.* 1, 22, 19. latus mundi. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Ex alio latere est cubiculum. *Hirt. B. Alex.* 28. Tribus ex lateribus variis genere munitionibus tegebatur: unum latus erat adjectum flumini. *Plin.* 37, 2, 9. Crystallus sexangulis nascitur lateribus. *Virg. A.* 1, 85. cuspide montem Impulit in latus; et *ib.* 3, 581. mutare latus: de jacente. *Cic. Or.* 3, 2. Dolor lateris, *πλευρῖτις*. (Adde *Hor. Sat.* 1, 9, 32. et *Cels.* 2, 7. et 8.) *Virg. A.* 12, 507. Excipere aliquem in latus; et *ib.* 10, 314. gladio latus haurit apertum. *Cic. Ligar.* 3. Cujus latus ille mucro petebat? *Ov. Met.* 3, 187. Adstitit in latus obliquum. ℙ [*Vet. Schol.* ad illud *Hor. Sat.* 1, 2, 93. *Depygis, nasuta, brevi latere ac pede longo* haec habet: Deforme est in feminis, furcam latere habere minorem. Ex quo loco apparet, *latus* sumi pro superiore corporis parte, nempe a capite ad inguen, quemadmodum furca significat utrumque femur et crus, quae in homine furcam assimilant. Hinc apud *Petr. Sat.* 4, 62. ea pars corporis inferior vocatur bifurcus. V. BIFURCUS. At ap. *Hor. l. c. latus* significat *il fianco;* nam ea mulieris forma laudatur, quae lato est latere, contra quae brevi, dicitur *stretta di fianchi. F.*] ℙ In exercitu saepe locum habet. *Caes. B. G.* 6, 7. Reliquos equites ad latera disponit; et *ib.* 1, 25. Ex itinere nostros latere aperto aggressi; et *ib.* 3, 29. Ne quis inermibus militibus ab latere impetus fieri posset. ℙ Pertinet et ad gladiatores. Eorum enim sunt in pugna *tegere*, aut *praebere latus*, pro vario corporis habitu, quo cum adversario utuntur. Hinc translate *Tibull.* 1, 4, 46. Saepe dabis nudum, vincat ut illa, latus. *Sen. Q. N. praef.* 4. Nec adulatoribus latus praebeas: artifices sunt ad captandum. *Flor.* 3, 5. Nudum imperii latus ostentabant procul Marius, Sulla, Sertorius. *Ter. Heaut.* 4, 2, 5. Triumpho, si licet me latere tecto abscedere, *h. e.* evadere infortunium. [*Adde *Hor. Sat.* 1, 3, 59. Hic fugit omnis Insidias nullique malo latus obdit apertum: ubi *Heindf.* praeter *Lips. Sat. Serm.* 2, 20. *extr.* laudat *Schol. Cruq.* nulli dat sese irridendum idque agit, ne lingua malevola feriatur.] ℙ *Artifices lateris* ap. *Ov. A. Am.* 3, 351. sunt qui alios saltandi arte instituunt, et movendi lateris, jactandique corporis rationem docent. ℙ In lateribus sunt vires, et robur. *Cic. Sen.* 9. Neque enim ex te unquam es nobilitatus, sed ex lateribus et lacertis tuis; et *ib.* 5. *f.* Cum legem Voconiam voce magna et bonis lateribus suasissem. *Quint.* 9, 2. *med.* Illa adhuc audaciora, et majorum, ut Cicero existimat, laterum. *Hor. Ep.* 1, 6, 26. forte latus. *Id. Od.* 2, 7, 18. longa fessum militia. *Ov. Amor.* 3, 11, 14. invalidum. *Quint. prooem. l.* 1. *f.* patiens laboris. *Plin. ep.* 2, 11. *med.* Ut saepius admoneret, voci, laterique consulerem. Hinc nos de fesso et anhelo dicimus. *Juven.* 6, 36. Et lateri parcas, *h. e.* parce utaris Venere. [*Nota h. l. verecundam et elegantem concubitus descriptionem ap. *Ov. Her.* 2, 58. Lateri conseruisse latus: ubi *Ruhnk.* laudat *Ejusd.*

Ep. 19, 138. Molle latus lateri composuisse tuo; et ap. *Lucil. fragm.* p. 42. Tum compone latus lateri et cum pectore pectus; et *Broukh.* ad *Tibull.* 1, 5, 8.] ℙ Notat interdum stirpem, familiam, genus. *Plin. ep.* 8, 10. Neque enim ardentius tu pronepotes, quam ego liberos cupio: quibus videor a meo, tuoque latere pronum ad honores iter, et non subitas imagines relicturus. ℙ A JCtis dicitur de cognatione, quae ex transverso procedit: ad differentiam ejus, quae est inter ascendentes, et descendentes. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. Sunt et ex lateribus cognati, ut fratres sororesque, etc. *Id. ib.* 23, 2, 68. Qui ex latere eam duxerit, quae vetatur. *Stat. Silv. praef.* 5. Latus omne divinae domus semper demereri connitor. ℙ Saepe significat conjunctionem amicitiae et consuetudinis. Hinc *a latere alicujus esse* est semper cum aliquo versari, familiarem esse, ab aliquo nunquam discedere. *Liv.* 24, 5. *f.* Avertit ab consciis in insontes indicium, ab latere tyranni. *Curt.* 3, 5. *f.* Cum ab latere pecunia sollicitaret hostis. Sic *Mart.* 6, 68. ille tuum, Castrice, dulce latus. ℙ *Adjungere aliquem lateri filii* ap. *Quint.* 1, 2. est custodem apponere, qui adsiduus adhaereat. ℙ *Adhaerere lateri*, ap. *Liv.* 39, 25. est vicinum esse, imminere, instare, urgere. Ejus verba sunt: Procul abesse libertatis auctores Romanos: lateri adhaerere gravem dominum prohibentem, etc. ℙ *Tegere*, aut *claudere latus alicui*, aut *alicujus* dicitur, qui ad latus alicujus incedit, et quidem loco sinisteriore, aut certe exteriore, et minus honorato: honoratior enim est ad parietem, aut dexter: idque ideo, quia incedentis ad parietem latus alterum tectum est quodammodo, nudum alterum. *Hor. Sat.* 2, 5, 16. ne tamen illi Tu comes exterior, si postulet, ire recuses. Ut ne tegam spurco Damae latus? [*V. *Heindf.*] *Juven.* 3, 131. Divitis hic servi claudit latus ingenuorum Filius. Adde *Suet. Claud.* 24. *extr.* ℙ *Dare latus alicui*, idem fere quod *latus tegere*, ap. *Sen. Q. N.* 7, 32. ℙ *Latus fodere.* V. FODIO. ℙ *Latus vellere, vellicare.* V. VELLO. ℙ *Ulp. Dig.* 19, 1, 13. *f.* Si quis a pupillo sine tutoris auctoritate emerit, ex uno latere constat contractus: nam qui emit, obligatus est pupillo, pupillum sibi non obligat. Sic *Id. ib.* 3, 5, 5. *med.* Nulla ex utroque latere nascitur actio.

LĂTUSCŬLUM, i, n. parvum latus. *Catull.* 25, 10. Ne laneum latusculum, natesque mollicellas Inusta turpiter tibi flagella conscribillent. *Lucr.* 4, 311. Quin etiam quaecumque latuscula sunt speculorum, etc.

LĂVACRUM, i, n. λουτρὸν, balneum, in quo quis lavare commode potest: a sup. *lavatum*, ut *involucrum* ab *involutum*. *Gell.* 1, 2. Lucorum umbra ingentium, longis ambulacris et mollibus, aedium posticum refrigerantibus lavacris. *Claud. Eutr.* 2, 410. Assiduus ludis, avidus splendere lavacris. *Spart. Hadr.* 18. Lavacra pro sexibus separavit. ℙ *Alcim. Avit.* 5, 712. et 6, 191. item *Venant. carm.* 5, 5, 96. qui paenultimam corripuere, cave imiteris.

[LĂVANDĂRĬA, ae, f. locus in quo panni eluuntur, lavatio. *Not. Tir.* p. 184. Lavat, lavandaria. *F.*]

LĂVANDRĬA, ium, n. plur. supellex ad lavandum. Vox est *Laberii*, quae inter obsoletas, et maculantes ex sordidiore vulgi usu, refertur a *Gell.* 16, 7.

LĂVĀTĬO, onis, f. λύσις, lavandi actus. *Cic. fragm.* ap. *Colum.* 12, 3. Post quae ad cibum conficiendum, vasa, ut assolent, constituebantur: inde quae ad lavationem, quae ad exornationem, etc. *Cels.* 1, 3. *med.* Lavatio calida et pueris et senibus apta est. *Plin.* 8, 45, 70. Boves lavatione calidae aquae traduntur pinguescere. Adde *Pl. Most.* 1, 3, 4. ℙ Item supellex ad lavandum, instrumentum balneare. *Cic. Fam.* 9, 5. *extr.* Ante te certiorem faciam, ut lavatio parata sit. *Phaedr.* 4, 4. Seponit moechae vestem, mundum muliebrem, Lavationem argenteam, etc. *Ulp. Dig.* 34, 2, 26. Mundo muliebri continentur specula, matulae, vasa unguentaria, et si qua similia dici possunt, ut lavatio, riscus. Al. leg. *lavationis riscus.* ℙ Item locus ad lavandum. *Vitr.* 5, 11. In porticu collocentur haec membra: ephebeum in medio: sub dextro coryceum, deinde proxime conisterium: in versura porticus frigida lavatio, quam Graeci λουτρὸν vocitant. *Alfen. Dig.* 19, 2, 30. Posse cum balneatore ex conducto agere, ut pro portione temporis, quo lavationem non praestitisset, pecuniae contributio fieret. *Inscr.* ap. *Grut.* 444, 8. Lavationem gratuitam municipibus, incolis, hospitibus dedit. Adde 473, 1. et 181, 1.

[LĂVĀTOR, oris, m. qui lavat. *Gloss. Philox.* Lavator, πλύτης. V. LAVERNA. *F.*] **Lavator, oris*, m. i. q. lavernio. *Acron* ad *Hor. Ep.* 1, 16, 60. Laverna, via salaria lucum habet. Est autem dea furum: et simulacrum ejus fures colunt, aut qui consilia sua volunt tacita. Dicta a lavando. Nam fures lavatores dicuntur. ℙ Corruptus locus, ut videtur. *Vossius* conjicit *levando* et *levatores*; cujus tamen suspicio (ait *Gesnerus*) non satis convenit ad *Lavernae* nomen, quod declarare vult Grammaticus. *B. A.*

[LĂVĀTŌRĬUM, ii, n. *Gloss. Philox.* Lavatorium, πλύσιμον. *F.*]

LĂVATRĪNA, ae, f. prisca vox, qua balineum privatum significabatur, ut *Varr. L. L.* 8, 41. et *Non.* 3, 131. docent. Ab ea per syncopen *latrina* facta est. Sed et ipsa *lavatrina* pro *latrina*, h. e. pro loco domus, ubi sordes confluunt, adhibita fuit. *Varr. L. L.* 4, 25. Truae, quae a culina in lavatrinam aquam fundunt.

*LAVATŪRA, ae, f. i. q. lavatio. *Const. Afer* 5, 9. Lavatura carnis recentis. *B. A.*

LĂVĀTUS, a, um, part. a *lavo:* lotus. Tribuitur *Pl. Poen.* 1, 2, 22. et *Colum.* 7, 2., sed utroque in loco lectio est dubia.

*LAUD, flumen Mauretaniae Tingitanae. *Plin.* 5, 2. *B. A.*

LAUDĂBĬLIS, e, adj. qui laudari potest, dignus laudari, laudandus, αἰνετός. *Auct. ad Her.* 3, 4. Laudabile est, quod conficit honestam et praesentem, et sequentem commemorationem. *Cic. Off.* 1, 4. *extr.* Honestum etiam si a nullo laudetur, natura est laudabile. *Id. Brut.* 97. Vix singulis aetatibus binos oratores laudabiles exstitisse. *Id. Par.* 1. *f.* Voluptas melioremne efficit, aut laudabiliorem virum? *Hor. A. P.* 408. laudabile carmen. *Ov. Trist.* 5, 14, 35. longo laudabilis aevo Penelopaea fides. ℙ Item in pretio habitus, optimus. *Plin.* 11, 15, 15. de melle: Maxime laudabile est etiam omne rutilum: in aestimatu est e thymo, etc. *Id.* 17, 4, 3. Nec fluminibus aggesta terra semper laudabilis. *Id.* 14, 3, 4. *n.* 7. Laudabilius vinum.

LAUDĂBĬLĬTAS, atis, f. id, quo quis laudabilis est. In *Cod. Theod.* est titulus, quo appellatur Comes metallorum. Sic enim ibi *Impp. Valent. et Valens* 10, 19, 3. Si qui sponte confluxerint, eos laudabilitas tua cogat exsolvere, etc.

LAUDĂBĬLĬTER, adv. ἐπαινετῶς, cum laude. *Cic. Tusc.* 5, 5. Ad recte, honeste, laudabiliter, postremo ad bene vivendum satis ne est praesidii in virtute? *Inscr.* ap. *Grut.* 484, 6. Honorem aedilitatis laudabiliter administravit. *Gell.* 7, 3. *med.* Judices conciliandos esse, ac propitiandos laudabiliter ac placabiliter, et leniter existimationi, salutique ejus, qui apud eos accusatus est, *h. e.* adhibitis laudibus. *Val. Max.* 5, 1. *n.* 2. *extr.* In hunc modum filiae injuriam tulit, suam multo laudabilius.

LAUDĂTĒ, adv. laudabiliter. *Plin.* 36, 6, 5. Regias domos laudatissime ebore adornans.

[LAUDĂTĬCĬUS, a, um, adj. idem ac laudativus. *Not. Tir.* p. 47. Laus, laudabilis, laudaticiae, *h. e.* litterae commendaticiae. *F.*]

LAUDĀTĬO, onis, f. αἴνεσις, ἐγκώμιον, laudantis oratio, commendatio. *Cic. Fam.* 15, 6. Quam lauream cum tua laudatione conferrem? *Id. Coel.* 2. Lectissimos viros cum legatione ad hoc judicium, et cum gravissima atque ornatissima laudatione miserunt. *Id. Fin.* 2, 35. Lege laudationes non eorum, qui sunt ab Homero laudati, etc. *Sen. ep.* 102. Aliud est laus, aliud laudatio. Haec et vocem exigit. Itaque nemo dicit laudem funebrem, sed laudationem, cujus officium oratione constat. Cum dicimus aliquem laude dignum, non verba illi benigna hominum, sed judicia promittimus. Haec *Seneca.* Nihilo tamen secius *laudes funebres* pro *laudationibus* legimus ap. *Liv.* 8, 40. Vitiatam memoriam funebribus laudibus reor, falsisque imaginum titulis, dum familia ad se quaeque famam rerum gestarum honorumque, fallente mendacio, trahunt. Porro saepe *laudatio* dicitur de laudatione funebri. *Liv.* 5, 50. Matronis honos additus, ut earum, sicut virorum, post mortem solemnis laudatio esset. *Cic. Mil.* 13. Cadaver Clodii spoliatum imaginibus, exsequiis, pompa, laudatione, etc. *Id. Sen.* 4. Est in manibus laudatio, quam cum legimus, etc. ℙ Item de laudatione judiciali, de qua est locus *Cic.* supra allatus pro *Coel.* V. LAUDATOR.

LAUDĀTĪVUS, a, um, adj. ἐγκωμιαστικὸς, laudans, laudationi accommodatus. Unde *Laudativum genus* orationis a rhetoribus dicitur demonstrativum. *Quint.* 2, 15. *med.* Laudativam totam, quae est pars rhetorices tertia. *Id.* 3, 4. *med.* Est unum genus, quo laus et vituperatio continetur: sed est appellatum a meliore parte laudativum: idem alii demonstrativum vocant: utrumque nomen ex Graeco creditur fluxisse, nam et ἐγκωμιαστικὸν, et ἐπιδεικτικὸν dicunt.

LAUDĀTOR, oris, m. ἐπαινετὴς, ἐγκωμιαστὴς, qui laudat, testis innocentiae, vel virtutis alicujus. *Cic. ad Quir.* 6. *extr.* Qui rerum mearum gestarum laudatores fuerunt. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Laudator integritatis et elegantiae. *Hor. A. P.* 433. Derisor vero plus laudatore movetur. *Ov. Her.* 21, 33. Haec nobis formae, te laudatore, superbae, Contingit merces? *Plin. ep.* 2, 1. Laudatus est a consule Cornelio Tacito. Nam hic supremus felicitati ejus cumulus accessit, laudator eloquentissimus. *Liv.* 2, 47. *f.* Funera deinde duo, collegae fratrisque, ducit: idem in utroque laudator, *h. e.* funebrem laudationem utriusque habuit. [*Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) 2. *ep.* 2. Nec laudatoris verba, sed laudati facta laudasti. *F.*] ℙ In causis judicialibus *laudatores* aderant reo (praeter advocatos, et patronos) testes innocentiae, et commendatores. *Cic. Balb.* 18. Proferam testes, proferam legatos, excitabo laudatores, quos ad hoc judicium summos homines ac nobilissimos, deprecatores hujus periculi missos videtis. *Id. Verr.* 2, 5, 22. In judiciis qui decem laudatores dare non potest, honestius est ei nullum dare. [*Front. ad amicos* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 3. Iste in ipsis judiciis mos inveteratus erat, causa perorata, laudatores adhibere, qui id, quod de reo existimarent, pro sua opinione cum fide expromerent. *F.*] Hinc *laudatio judicialis* ap. *Suet. Aug.* 56. *f.* et *Cic. Fam.* 1, 9., ubi de Vatinio agit.

LAUDĀTŌRĬUS, a, um, adj. laudativus. *Fulg. Myth.* 1. *in.* Illa exhilarata versiculis, laudatorio palmulae tactu meam mulsit caesariem.

LAUDATRIX, icis, f. quae laudat. *Cic. Tusc.* 3, 2. Vitiorum laudatrix fama popularis. *Ov. Her.* 17, 126. Laudatrix Venus est invidiosa mihi.

LAUDĀTUS, a, um, part. a *laudo:* ἐπαινετὸς, laudibus ornatus, laudabilis, spectatus, probatus. *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* et *Tusc.* 4, 31. *f.* et *Fam.* 15, 6. Laetus sum, laudari me (inquit Hector, opinor ap. Naevium) abs te, pater, laudato viro. Ea est enim profecto jucunda laus, quae ab iis proficiscitur, qui ipsi in laude vixerunt. *Sall. Jug.* 8. Scipio donatum, atque laudatum magnifice pro concione Jugurtham in praetorium adduxit. *Tac. A.* 4, 57. *extr.* Germanicus cunctis laudatus, *h. e.* a cunctis. *Plin.* 22, 22, 43. Herba laudata Eratostheni. *Cic. Or.* 1, 3. Laudatarum omnium artium procreatrix philosophia. *Ov. Pont.* 4, 2, 35. Excitat auditor studium: laudataque virtus Crescit, et immensum gloria calcar habet. *Plin.* 2, 26, 24. Hipparchus nunquam satis laudatus. *Id.* 35, 11, 40. *n.* 27. Inter pauca laudatus. ℙ Item qui in aestimatu est, optimus, eximius, pretiosus. *Ov. Met.* 9, 715. Inter Phaestiadas quae laudatissima formae Dote fuit virgo. *Plin.* 12, 8, 17. Saccharon et Arabia fert, sed laudatius India. *Id.* 11, 42, 97. Laudatissimus caseus. *Id.* 20, 23, 96. Foeniculum pulmonibus et jocineribus laudatissimum, *h. e.* ad sanandos pulmonum, et jecoris morbos probatissimum. *Id.* 22, 22, 33. Olus laudatum in cibis. ℙ Pro nominatus. *Imp. Alex. Cod.* 5, 44, 2. Qui laudatus per te defendi debeat. Adde 8, 45, 7. V. LAUDO.

LAUDĔA vel Ludea, ae, f. idem ac laus. Quidam sic leg. ap. *Pl. Cist.* 1, 3, 53. Parite laudeam, et lauream. Alii leg. *laudem*, et *ludeam.* Sed incerta admodum res est. *Isid.* quidem *Orig.* 17, 7. tradit, apud antiquos *laudeam* dictum esse pro *lauream:* sed nullo exemplo confirmat.

[LAUDENSIS, e, adj. ad Laudem Pompejam pertinens, Insubriae urbem, quae, ut narrat *Plin.* 3, 17, 21., a Bojis condita est, postea a Cn. Pompejo Strabone illuc colonia est deducta: nunc *Lodi vecchio* dicitur, Mediolanum versus, tribus circiter pass. mill. ab ea urbe distans, quae nunc *Lodi* appellatur. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 5. *n.* 205. Collegium fabrum Laudensium. *F.*]

[LAUDĪCA, ae, f. λαοδίκη, a populo judicata. Est cogn. muliebre Romanum. V. *Inscr.* in CULTRIX et v. sq.

LAUDĪCĒNUS, i, m. qui laudat, ut ad cenam invitetur: vox joculariter ficta. *Plin. ep.* 2, 14. Sequuntur auditores actoribus similes, conducti et redempti; manceps convenitur in media basilica; tam palam sportulae, quam in triclinio, dantur: ex judicio in judicium pari mercede transitur. Inde jam non inurbane Σοφοκλεῖς vocantur, iisdem Latinum nomen impositum est Laudiceni; et tamen crescit in dies foeditas utraque lingua notata. Hic *Plin.* ait, Σωφοκλεῖς, nempe a σοφῶς, sapienter, (V. SOPHOS.) et καλεῖν, clamare, eos esse per jocum appellatos, qui indisertis oratoribus, spe captandae cenae, acclamabant; eosdem vero non Athenienses quidem, qualis fuit celeberrimus ille Sophocles tragicus, sed Laudicenos esse, ita enim Romani appellabant eos, qui e Laodicea seu Laudicea essent, ut probat *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 320., quemadmodum etiam *Laudica* pro *Laodica*, *Laudicianus* pro *Laodicianus*, et *lautumiae* pro *laotomiae* (V. has voces suo loco), et *Laumedonteus* pro *Laomedonteus* scribitur in vetustis Codd. ap. *Virg. G.* 1, 502., ubi perperam *Burmannus*, et *Heynius* ex vitio saeculi ita scriptum fuisse ab imperito librario affirmant. Hinc *Mart.* 6, 48. Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata; Non tu, Pomponi, cena diserta tua est. Porro ex allato *Plinii* loco comprobatur, olim Romanos non *caena*, aut *coena*, sed *cena* scribere solitos fuisse, ut diximus in V. COENA. [*Totum fere hunc locum debemus *F.*]

[LAUDĪCĪĀNUS, a, um, adj. ad Laudiceam pertinens, sive Laodiceam, Phrygiae urbem. *Symm. ep.* 4, 64. Quatuor ex grege Laudicianorum quadrigas, quas tua defloret electio, ad me opto deduci, *h. e.* equorum e Laudicea Phrygiae, unde optimi erant equi curules. V. PHRYGISCUS. *F.*]

[LAUDĬDIGNUS, a, um, adj. qui laudem meretur. *Gloss. Philox.* Laudidignus, *ἐπαίνου ἄξιος. F.*]

[LAUDĬFĬCO, as, a. 1. idem ac laudo. *Gloss. Philox.* Laudifico, *ὑμνῶ. F.*]

LAUDO, as, avi, atum, a. 1. *αἰνέω*, honorificis verbis prosequor, laudibus orno, laudem tribuo, commendo, extollo, effero. *Cic. Or.* 2, 9. Vituperare improbos asperius, laudare bonos ornatius; et *ib.* 75. Laudare et effere aliquid. *Id. Sext.* 34. Approbare et laudare sententiam alicujus. *Id. Fam.* 5, 20. *med.* Quam rationem omnes non solum probant, sed etiam laudant. *Nep. Att.* 9. *extr.* Potius quid se facere par esset, intuebatur, quam quid alii laudaturi forent. *Cic. Leg.* 3, 1. Laudare legem ipsam veris et propriis generis sui laudibus. *Id. Phil.* 4, 3. Exquisitissimis verbis laudare quempiam. *Id. Rosc. Am.* 12. Satis pro dignitate laudare. *Id. Sen.* 1. Nunquam satis laudari digne poterit philosophia. *Petr. fragm. Trag.* 64. *Burm.* Laudare effuse. *Hor. Ep.* 2, 1, 209. maligne. *Cic. Leg.* 3, 1. nimis valde. *Id. Off.* 1, 18. *f.* ore pleniore. *Cato prooem. R. R.* amplissime. *Cic. Brut.* 73. magnifice. *Sil.* 4, 260. Laudabat leti juvenem, *h. e.* ob letum: *ἐμακάρισε τοῦ θανάτου.* Eodem modo locutus est 1, 395. et 5, 561. *Ov. Trist.* 1, 9, 62. istos, Ut non laudandos, sic tamen esse jocos. ℙ Pertinet ad laudationem funeris. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. *f.* Serrani filii funus perluctuosum fuit. Laudavit pater scripto meo. *Id. Mur.* 36. Quem cum supremo ejus die Maximus laudaret, etc. V. LAUDATIO. ℙ In illo *Virg. G.* 2, 412. laudato ingentia rura, Exiguum colito; *Turneb. advers.* 20, 14. putat, *laudato* positum esse pro rejicito, vituperato: quod et Graecis *ἐπαινεῖν* eadem interdum ratione adhibeatur. Sed non est necesse ad insolentem significationem confugere. *Serv.*: Hoc etiam Cato ait in libris ad filium de Agricultura: quod ideo dictum est, quia majores, agros incultos *rura* dicebant, idest silvas et pascua: *agrum* vero, qui colebatur: ut intelligamus, Laudato ingentes silvas, colito agrum minorem: vel quod melius est, cum Virgilius praecipiat alternis cessare novales (*G.* 1, 71.), hoc fieri non potest, nisi fuerint spatia majora terrarum: ita ut una parce cessante, alia coli possit. ℙ Est etiam *laudare*, probare, in pretio habere, optimum putare. *Plin.* 29, 3, 12. Ovum anguinum ad victorias litium mire laudatur; et 28, 10, 42. Apri cerebrum contra serpentes laudatur. ℙ Item nominatim appellare, citare; praesertim cum de testibus, sermo est: hos enim cum citamus, non sine laude citare solemus. *Gell.* 2, 6. *med.* Laudare significat prisca lingua, nominare appellareque. Sic in actionibus civilibus auctor laudari dicitur, quod est nominari. *Pl. Capt.* 2, 3, 66. Idque ut scias, Jovem supremum testem laudo. *Cic. Brut.* 11. Quem rerum Romanarum auctorem laudare possum religiosissimum. Adde *Or.* 3, 18. *f.* et *ib.* 49. et *Festum.* ℙ [Part. *Laudans* ap. *Ov. A. Am.* 1, 742. Cum tibi laudanti credidit, ipse subit. *F.*]

LĂVER, ĕris, n. *olor*, herba, alio nomine sion, in aqua nascens, latiore folio, quam apium, pinguiore, et nigriore; copiosa semine, sapore nasturtii. Condita, et cocta torminibus medetur. *Plin.* 22, 22, 41. et 26, 8, 32.: ita est appellata a *lavo*, quia in locis aquaticis nascitur.

LĂVERNA, ae, f. *Παραπλάκη*, Dea, in cujus tutela fures esse putabantur: a *λαβεῖν*, accepisse, quasi Laberna, *β* converso in *v*. *Hor. Ep.* 1, 16, 60. Labra movet, metuens audiri: pulcra Laverna. Da mihi fallere, da justum, sanctumque videri. [*Acron* ad *Hor. l. c.* Laverna via Salaria lucum habet: est autem Dea furum, et simulacrum ejus fures colunt, aut quia consilia sua volunt tacita, aut quia cum silentio preces ejus exercentur. Dicta Laverna a lavando; nam fures lavatores dicuntur. *Vet.* vero *Schol. Cruq.* ad *eund. loc.* Sic dicta fortasse a latendo; nam fures olim laterniones, et laverniones dicebantur. *F.*] *Novius* ap. *Non.* 8, 6. Per Deam sanctam Lavernam, quae cultrix quaestuis siet. ℙ Ponitur et pro fure ipso. *Auson. ep.* 4. *extr.* Hic est ille Theo poeta falsus, Bonorum mala carminum Laverna. Al. leg. *taberna.*

LĂVERNĀLIS Porta, una ex portis urbis Romae, ita dicta, quod ibi ara Lavernae Deae fuerit. *Varr. L. L.* 4, 34. et *Fest.* in *Laverniones.*

LĂVERNĬO, onis, m. fur. *Festus:* Laverniones, fures antiqui dicebant, quod sub tutela Deae Lavernae essent, in cujus luco obscuro abditoque soliti furta praedamque inter se luere.

*LAVERNĬUM, i, n. locus Italiae, in Campania. *Cic. Att.* 7, 8. *med.* Ad Lavernium me consecutus est: una Formios venimus, et — collocuti sumus. ℙ Caeterum quid sit hic loci Lavernium, utrum oppidi nomen, an vici, an fani, an denique signi simulacrive, videtur incertum. *Ernestus* ait nomen loci esse aut fani a *Laverna* Dea dicti. In edd. quibusdam legitur *Ad L.* (*i. e.* lacum) *Avernum. B. A.*

*LAUGONA, ae, Germaniae amnis, in Rhenum sese exonerans, hodie *the Lahn. Venant. Fortun.* 7, 7. Laugona dum vitreis terminus esset aquis. ℙ Dicitur et *Logana. B. A.*

[LĂVĪNAS, atis, et *F.*]

LĂVĪNĬENSIS, e, et

LĂVĪNĬUS, a, um, et

LĂVĪNUS, a, um, adj. ad Lavinium pertinens, oppidum Latii prope Ardeam, ab Aenea conditum, appellatumque nomine Laviniae uxoris ejus, filiae Latini Laurentium regis, et Amatae: hoc vero oppidum, postquam Laurenti incolae in idem sunt translati, Laurolavinium est appellatum. V. LAUROLAVINIUM. *Lacinas, atis*, qui ex Lavinio est, V. LAURENS, et qui ibidem sacerdotium exercet, V. *ib.* ℙ *Lavinienses, ium*, sunt ejus oppidi incolae ap. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* ℙ *Lavinius, a, um*, ut *Virg. A.* 1, 236. Lavinia respicit arva; et *ib.* 1, 6. Lavinia venit littora. *Prop.* 2, 25, 64. Jactaque Lavinis moenia litoribus. *Lavinis* est *ἀρχαϊκῶς* pro Lavinis moenia litoribus. V. de littera I §. 3. *Lucan.* 9, 991. Laviniis. V. de littera I §. 3. *Lucan.* 9, 991. Lavinii sedes, *h. e.* Lavinium. ℙ Sunt qui ap. *Virg.* Lavinia sedes, *h. e.* Lavinium. ℙ Sunt qui ap. *Virg. A.* 1, 6. legunt *Lavinaque*, cum etiam *Lavinum* pro *Lavinium*, sed tamen prima syllaba brevi, usurpaverit *Juven.* 12, 71. Atque novercali sedes praeparata Lavino. **Ov. Met.* 15, 728. Donec Castrumque Sacrasque Lavini sedes, Tiberinaque ad ostia venit. *B. A.*

LĂVĬTO, as, a. 1. frequent. a *lavo*. V. CEREBRUM.

[LAUMELLENSIS, e, adj. ad Laumellum pertinens, oppidum in Insubria prope Ticinum, nunc *Lomello*, unde tractus Italiae in agro Ticinensi nunc *la Lomellina* dicitur. *Not. Tir.* p. 137. Laumellum, Laumellensis. *F.*]

LĂVO, as, et is, lāvāvi, et saepius lāvi, lāvātum, et lautum, a. 1. et 3. *λούω, νίπτω, πλύνω*, abluo, aqua purgo: a priore Graeca voce allata. [De proprietate vocis ita *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4. *ep.* 3. Os colluere dicam; pavimentum autem in balneis pelluere, non colluere; lacrimis vero genas lavere dicam, non pelluere, neque colluere; vestimenta autem lavare, non lavere; sudorem porro et pulverem abluere, non lavare; sed maculam elegantius eluere, quam abluere. Si quid vero magis haeserit, nec sine aliquo detrimento exigi possit, Plautino verbo elavere dicam. Tum praeterea mulsum diluere, fauces proluere, ungulam jumento subluere. *F.*] *Cic. Or.* 2, 60. Manus lava et coena. *Id. Off.* 1, 35. *extr.* Cum soceris generi non lavantur. *Caes. B. G.* 4, 1. *extr.* Lavantur in fluminibus. *Hor. Od.* 4, 6, 26. Phoebe, qui Xantho lavis amne crines. *Val. Fl.* 4, 229. lavitur patrios ubi victor ad amnes. *Ov. Fast.* 4, 340. sacerdos Almonis dominam, sacraque lavit aquis; et *Her.* 21, 177. in umbroso cum velles fonte lavari; et *Fast.* 3, 12. Sacra lavaturas mane petebat aquas. *Titin.* ap. *Non.* 10, 2. Manus lavite mulieris, et capita velate. *Pomp. ib.* Jampridem volo latrinam lavi. Sic *Cato R. R.* 65. Si inquinata erit, lavito. ℙ Saepe cum de balneis sermo est, usurpatur activa voce pro passiva, sine casu, qui tamen facile subauditur. *Pl. Truc.* 2, 3, 1. Pisces ego credo, qui usque dum vivunt, lavant, Minus diu lavere, quam haec lavat Phronesium; et 1, 2, 95. Opperire ibi: jam exibit: nam lavavit. *Ter. Andr.* 3, 2, 48. Ubi nos laverimus, si voles, lavato; et *Heaut.* 4, 1, 42. Ea lavatum dum it, servandum mihi dedit. *Liv.* 44, 6. Lavanti regi dicitur nunciatum, hostes adesse. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 2, 76. et *Suet. Ner.* 35. et *Tit.* 8. Affert quidem *Varr. L. L.* 8, 61. discrimen inter *lavamur* et *lavamus*, quod illud de toto corpore dicatur, hoc de corporis partibus; itaque illud ad balinei lavationem pertineat, hoc ad alias: sed contra sunt allata exempla. ℙ Feminae (*Juven.* 6, 447.), et pueri (*Id.* 2, 152.) gratis; viri autem quadrante lavabantur. V. QUADRANS. ℙ Est etiam madefacere, aspergere. *Pl. Ps.* 1, 1, 8. Gestas tabellas tecum: eas lacrimis lavis. *Ov. Met.* 7, 267. Et quas Oceani refluum mare lavit arenas. *Lucr.* 5, 948. proluvie larga lavere humida saxa. *Virg. A.* 10, 727. lavit improba teter Ora cruor. *Val. Fl.* 4, 153. ut misero lavet arma cerebro. Adde *Enn.* et *Varr.* ap. *Non.* 6, 106. et 10, 2. ℙ Translate. *Hor. Od.* 3, 12, 2. dulci mala vino lavere, *h. e.* abstergere, delere, tollere. *Ter. Ph.* 5, 7, 80. Venias nunc precibus lautum peccatum tuum, *h. e.* ad purgandum, excusandum, deprecandum. ℙ Jocus videtur esse illud *Varr.* ap. *Non. cit.* 10, 2. Et Hymenaeus, qui primo lavere alvum marsupio solet. ℙ Part. *Lavandus* ap. *Ov. Fast.* 4, 136. tota lavanda Dea est.

[LAURĂGO, inis, f. arbor quaedam lauro similis, alias chamaedaphne, daphne Alexandrina, hypoglossion, Danae, mustellago terrestris, victoriola, etc. nuncupata. *Appul. H.* 58. *F.*]

LAURĔA, ae, f. proprie de lauri foliis dicitur: sed et de ipsa arbore. *Plin.* 15, 30, 40. de lauro: Unius arborum Latina lingua nomen imponitur viris (ut *Laurea Tullius* Ciceronis libertus), unius folia distinguuntur appellatione: lauream enim vocamus. *Liv.* 32, 1. Laurea in puppi navis longae enata. *Hor. Od.* 2, 15, 9. Tum spissa ramis laurea fervidos Excludet ictus. ℙ Pro corona ex lauro; quam gestare dicitur Apollo, cui laurus sacra est (V. DAPHNE), et eximii poetae. *Ov. Rem. Am.* 75. Te precor, o vates, adsit tua laurea nobis, Carminis, et medicae Phoebe repertor opis. *Id. Pont.* 2, 5, 67. Thyrsus enim vobis, gestata est laurea nobis. *Hor. Od.* 4, 2, 9. de Pindaro: Laurea donandus Apollinari. ℙ Etiam triumphantes lauream in capite gerebant, ut *Plin.* 15, 30, 39. et 40. docet. Hinc saepe de victoria dicitur, et gloria militari. *Ov. Pont.* 2, 7, 67. Praestat et exsulibus pacem tua laurea, Caesar. *Cic. Off.* 1, 22. Cedant arma togae, concedat laurea linguae. [**V. Beier.*] *Id. Fam.* 15, 6. Quem ego currum, aut quam lauream cum tua laudatione conferrem? ℙ Translate. *Plin.* 7, 30, 31. de Ciceronе: Salve primus in toga triumphum, linguaeque lauream merite, *h. e.* principatum eloquentiae. ℙ Aliquando imperatores triumpho abstinentes, id solum victoriae signum populo R. ostendebant, quod lauream publice in Capitolium in sinum Jovis ferebant. *Suet. Dom.* 6. De Cattis, Dacisque duplicem triumphum egit: de Sarmatis lauream modo Capitolino Jovi retulit. Adde *Ner.* 13. et *Plin. Pan.* 8.

[LAURĔĂCENSIS, e, adj. ad Laureacum pertinens Norici urbem, in *Anton. Itin.*, in *Notitia Imper.*, et in *Cod. Theod.* 8, 2, 1., nunc pagum *Lorck Inscr.* ap. *Grut.* 164, 3. Milites auxiliares Laureacenses. *F.*]

LAURĔĀTUS, a, um, adj. *δαφνοφόρος*, laurea coronatus, vel ornatus. *Suet. Aug.* 58. Plebs laureata. *Vitr.* 2, 8. *med.* Naves laureatae. *Cic. Mur.* 41. Imaginem parentis sui, quam paucis ante diebus laureatam in sua gratulatione conspexit, etc. *Id. Att.* 7, 10. Laureati lictores. *Id. Div.* 1, 28. fasces. *Sen. Consol. ad Polyb.* 35. Laureatae fores. *Liv.* 45, 1. litterae. *Tac. Agr.* 18. *extr.* Ne laureatis quidem gesta prosecutus est: subaudi *litteris*, et V. LAURUS. *Plin.* 18, 3, 4. Gaudens terra vomere laureato, et triumphali aratore.

LAURENS, entis, adj. a Laurendo oppido, quod fuit in Latio versus oram maris Tyrrheni, inter Ardeam, et ostia Tiberina, appellatumque vel a silva laurea, qua excisa exaedificatum fuit, vel quod ibi laurus primum inventa est. Notat autem non illud oppidum solum, sed et omnem circa regionem, quae Aboriginum fuit: nunc vero is locus *Paterno*, vel *Torre di Paterno* dicitur. *Virg. A.* 5, 797. liceat Laurentem attingere Tibrim; et *ib.* 7, 661. Laurentia arva; et *ib.* 650. excepto Laurentis corpore Turni; et *ib.* 10, 706. Laurens ora *Plin. ep.* 2, 17. Laurens meum: subaudi *rus*, *aut praedium. Ov. Fast.* 6, 60. populus. ℙ *Laurentes, um*, sunt ejus oppidi, et circa regionis incolae. *Virg. A.* 8, 537. Heu quantae miseris caede Laurentibus instant! et *ib.* 12, 137. Laurentum Troumque acies. [*Inscr.* ap. *Fabr.* p. 682. *n.* 67 Divo Antonio Aug. senatus populusque Laurens. quod privilegia eorum non modo custodiverit, sed etiam ampliaverit, curatore M. Annio Sabino Li bone C. V., curantibus Ti. Julio Nepotiano, et P. Aemilio Donatiano (corrige ex *Nibbyo*, *Viagg. Antiq. T.* 2. p. 264. Egnatiano) praetoribus II. QQ. Laurentium. *F.*] ℙ Usurpatur etiam pro Romanis. *Sil.* 3, 83. Et cineri juret patrio Laurentia bella. *Id.* 17, 282. Laurens praeda, *h. e.* ab Annibale in Latio acta. ℙ [Porro *Laurentes Lavinates*, et aliquando *Lavinates Laurentes* dicti sunt *Laurolavinii* incolae. *Inscr.* ap. *Grut.* 1101, 8. L Valerio L. F. Cl. Poblicio Balbino Maximo curatori reipublicae Laurentium Lavinatium L. Junius Septimius Hemogenes pontifex Laurens Lavinas. Alia ap. *Fabr.* p. 710. *n.* 314. Q. Fabio Q. F. Esquilina Calatino patrono municipii Lavinatium Laurentium. V. LAUROLAVINIUM. ℙ Praeter municipes eo nomine appellatos, pontifices etiam erant, et sacerdotes, qui et absolute *Laurentes Lavinates* dicti fuerunt, de quibus quidem, etsi nemo fortasse scripsit, dubitare tamen haud possit, qui cum alias inscriptiones mox citandos, tum Faleriensem legerit ap. *Morcell. de stil. Inscr. Lat. T.* 2. p. 62. *edit Patav.*, in qua T. Cornasidius Sabinus pater et *Augur* et *Laurens Lavinas* appellatur; filius vero T Cornasidius Clemens *Equo Publ.* et *Laurens Lavinas* dicitur; quo sane loco patriam eorum cieri nemo dixerit. Cujus tamen numinis id sacerdotium esset, ignoratur omnino; illud tantummodo suspicari quis possit, fuisse institutum in honorem vel Apollinis, cui silva Laurentina sacra erat, vel Veneris, quae celebre templum habuit prope Lavinium, vel tandem Deorum Penatium, qui praecipuum Lavinii cultum habuere. V. PENATES. *Inscr.* ap. *Grut.* 484, 3. T. Vennonio T. F. Stell. Aebutiano curatori *Laurentium Lavinatium*, pontifici ejusd. sacerdotii, etc. Alia ap. *eund.* 43, 10. Q. Manilius Philumenus sacerd. Laur. Lavin. etc. Adde alias 347, 1. et 409, 8. et aliam supra. *F.*]

LAURENTĀLĬA. V. LARENTALIA.

LAURENTĪNUS, a, um, adj. ad Laurentum oppidum pertinens, de quo V. in LAURENS. *Mart.* 10, 37. Laurentinum litus. *Plin. ep.* 2, 17. Miraris cur me Laurentinum, vel, si mavis, Laurens meum tantopere delectet: subintellige *praedium, seu rus, quod habeo in agro Laurente. Id. ib.* et *Val. Max.* 8, 5. *f.* Laurentina via, *h. e.* quae Roma Laurentum ferebat. ℙ [*Laurentinus* est etiam

cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 250. *col.* 3. L. Faenius L. L. Laurentinus. *F.*]

LAURENTIS, idis, adj. f. Laurentina, Laurens. *Enn.* ap. *Prisc.* 7, 762. Quos homines quondam Laurentis terra recepit.

[LAURENTIUS, a, um, adj. idem ac Laurentinus. *Virg. A.* 10, 708. multos Vesulus quem pinifer annos Defendit (*aprum*) multosve palus Laurentia.

LAURENTUM. V. LAURENS.

*LAURĔO, as, a. 1. *Chrysol. Serm.* 66. Postes tuos suis ulceribus laureavit. *Sarisb. Ep.* 298. Ecclesia martyrum sanguine laureatur. *B. A.*

LAURĔOLA, ae, f. dimin. laureae, et pro corona triumphali sumitur. *Cic. Fam.* 2, 10. Velles enim, tantummodo ut haberem negotii, quod esset ad laureolam satis. ℙ *Laureolam in mustaceo quaerere*, est rem frustra aggredi, vanam operam in re aliqua collocare; ducta translatione a lauri foliis, quae, ut constat ex *Catone R. R.* 121. et *Plin.* 15, 30, 39., mustaceis subjiciuntur, quaeque propterea quod in mustaceis coquendis corrumpi solent, frustra quis quaesiverit. *Cic. Att.* 5, 20. *med.* Venit interim Bibulus. Credo, voluit appellatione hac inani (*imperatoris*) nobis esse par. In eodem Amano coepit laureolam in mustaceo quaerere. [At ille cohortem primam totam perdidit, etc. *h. e.* voluit victoriae lauream sibi comparare, sed eam, veluti in mustaceo, corruptam invenit. *F.*]

LAURĔOLUS, i, m. latro sceleratissimus, qui in cruce sublatus, et a feris devoratus fuisse fertur. Quae fabula aliquoties Romae in spectaculis acta est mimographo Q. Lutatio Catullo. *Juven.* 8, 184. Consumptis opibus vocem, Damasippe, locasti Sipario, clamosum ageres ut Phasma Catulli. Laureolum velox etiam bene Lentulus egit, Judice me, dignus vera cruce. Domitianus vero hanc fabulam repraesentandam curavit, in qua nocentissimum quendam, ultimo supplicio damnatum, in crucem erigi jussit, et immisso urso dilacerari, atque ita rei verae, non fictae spectaculum populo exhibuit. *Mart. Spectac.* 7. Nuda Caledonio sic pectora praebuit urso Non falsa pendens in cruce Laureolus.... In quo, quae fuerat fabula, poena fuit. *F.*]

LAURĔTĀNUS, a, um, adj. Lauretanus portus, in Etrusca ora, memoratur a *Liv.* 30, 39., ubi al. leg. *Laurentinum*, alii aliter.

LAURĔTUM et Loretum, i, n. *δαφνών*, locus lauris consitus. *Varr. L. L.* 4, 32. et *Plin.* 15, 30, 40. Loretum in Aventino vocatur, ubi silva lauri fuit. ℙ Duplex fuit Romae loretum, majus, et minus: uterque in regione decimatertia, ut est ap. *P. Victor. de region. Urb. Romae*, et in *Inscr.* ap. *Grut.* 134. et 250. Porro *loretum* pro *lauretum* ea ratione dicitur, qua *codex*, *coda*, *plodo*, pro *caudex*, *cauda*, *plaudo*, etc.

LAURĔUS, a, um, adj. *δάφνινος*, qui est e lauro. *Cato R. R.* 31. Vectes laurei; et *ib.* 76. Laurea folia. *Liv.* 23, 11. corona. *Ov. Trist.* 2, 172. serta. *Mart.* 10, 92. Laureum nemus. *Plin.* 20, 13, 51. oleum, *h. e.* e baccis lauri, vel folio, vel folio simul, et cortice baccarum, ut *Id.* 15, 7, 7. docet. *Id. ib.* 15, 16. et *Colum.* 12, 10. Laurea pira, *h. e.* odorem lauri habentia, ut *Plin. ib.* tradit. *Id.* 15, 25, 30. cerasa, *h. e.* in lauro insita, non ingratae amaritudinis.

*LAURI, orum, oppidum Galliae Belgicae, vel in insula Batavorum, non procul a Lugduno. *Tab. Peut. B. A.*

LAURĪCES, um, m. plur. fetus cuniculorum a matre exsecti, vel uberibus ablati, qui olim cum interaneis non repurgatis cocti gratissimi in cibis habebantur. Vox est Balearica. *Plin.* 8, 55, 81.

LAURĪCŌMUS, a, um, adj. ornatus comas lauro. *Lucr.* 6, 151. Lauricomos ut si per montes fama vagetur.

LAURĪFER, a, um, adj. *δαφνηφόρος*, ferens laurum. *Plin.* 15, 30, 40. Lauriferam tellurem illam osculatus ex responso. *Lucan.* 5, 332. Lauriferos nullo comitetur vulnere currus; et 8, 25. Laurifera juventa.

LAURĪGER, a, um, adj. laurifer, laureatus. *Ov. A. Am.* 3, 389. laurigero sacrata palatia Phoebo. *Prop.* 4, 6, 54. Laurigera manus. *Sil.* 5, 412. Laurigeri avi. *Mart.* 10, 10. fasces. *Id.* 7, 6. Laurigera cuspis, *h. e.* hasta laureata.

[LAURILLA, ae, f. dimin. lauri. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 348, 9. Plautia Laurilla. Italice *Lauretta*. *F.*]

LAURĪNUS, a, um, adj. *δάφνινος*, laureus. *Plin.* 12, 8, 18. Laurinum folium. *Id.* 23, 4, 43. oleum. V. LAUREUS.

LAURĪOTIS, is, f. *λαυριωτις*, spodos in argenti fornacibus: ita dicta *ἀπὸ τοῦ Λαυρίου*, qui Atticae mons est, ubi argenti metalla Atheniensibus aliquando fuerunt, ut *Pausan. l.* 1. *c.* 1. tradit. *Plin.* 34, 13, 34.

LAURĪPŌTENS, entis, epitheton Apollinis ap. *Capell.* 1, 10. *in carm.*

[LAURŌLĀVĪNĪUM, ii, n. ita est appellata urbs Latii, quae prius Lavinium dicta fuit, postquam nempe Laurenti incolae huc translati fuerant, et cum Laviniis habitarunt, quod quidem circa Antoninorum tempora accidisse videtur; nam ex eo nulla amplius Laurenti mentio est apud auctores. Laurolavinium vero meminit, praeter *Serv.* ad *Virg. A.* 7, 59. et *Frontin. de colon.* p. 105. *Goes.*, omnium postremus *Symm. ep.* 1, 71., qui anno a Chr. n. CCCCIV. in vivis adhuc fuisse videtur ex *Prud. in Symmach.*, quicum ipse tanquam vivo loquitur. Insecutis temporibus ex ejus urbis ruinis crevit pagus, qui nunc *Pratica* vocatur. V. LAURENS. ℙ Hinc *Laurentes Lavinates* dicti sunt ejus oppidi incolae, et sacerdotes quidam, de quibus V. LAURENS. *F.*]

LAURONENSIS, e, adj. ad Lauronem pertinens, ut Lauronensia vina, ap. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 6. Est autem Lauro, vel Lauron oppidum Hispaniae Tarraconensis, in regno *di Valenza*. *Flor.* 2, 22. et 4, 2.

LAURUS, i, f. *δάφνη*, arbor perpetuo virens: cujus plura genera *Plin.* 15, 30, 39 et 40. recenset ac describit. In fabulis est arbor dilecta Phoebo propter Daphnen puellam ab eo adamatam, et in eam conversam. V. DAPHNE. In magno honore apud Romanos fuit, quod pluribus ostendit *Plin. l. c.* Ipsa, inquit, pacifera, ut quam praetendi, etiam inter armatos hostes, quietis sit indicium. Romanis praecipue laetitiae victoriarumque nuncia, additur litteris, et militum lanceis, pilisque: fasces imperatorum decorat (adde *et navium proras in victoriae signum*) ex his in gremio Jovis optimi maximique deponitur, quoties laetitiam nova victoria attulit; idque non ideo, quia perpetuo viret, nec quia pacifera est, sed quia spectatissima in monte Parnasso, ideoque etiam grata Apollini, assuetis eo dona mittere jam et regibus Romanis, teste L. Bruto: et quia manu satarum sola fulmine non icitur. Laurus (teste *Catone R. R.* 8. et 133., et *Plin.* 15, 30, 39.) duplicis generis: Delphica seu triumphalis, et Cypria: prior mas sine baccis, ideoque sterilis, altera femina, et baccarum fertilissima. *Id.* 16, 29, 52. Laurus uvas suas gignit, maximeque sterilis, quae non gignit aliud; ob id a quibusdam mas existimatur. Haec *Plin.* Ob quas causas equidem crediderim, honorem ei habitum in triumphis, potius quam quia suffimentum sit caedis hostium, et purgatio, ut tradit Masurius (item *Fest.* in *Laureati*): Tiberium principem, tonante coelo, coronari ea solitum ferunt, contra fulminum metus. *Id. ib.* Laurus triumphis proprie dicatur, vel gratissima domibus, janitrix Caesarum, pontificumque, sola et domos exornat, et ante limina excubat. Haec *Plin.* quorum exempla non una habes in LAUREATUS. Praeterea lauro utebantur in omnibus capiendis, si nimirum in ignem conjecta crepitaret, boni; si taceret, mali augurii signum putantes. Hinc opinor praescia venturi a *Claud. Rapt. Pros.* 2, 109. appellatur. *Tibull.* 2, 5, 81. et sqq. et *Prop.* 2, 21, 36. ℙ Ea item coronabantur in certis sacris flamines, ut est ap. *Liv.* 23, 11. et *Ov. Fast.* 3, 137. Item imagines majorum domesticae, in gratulatione solemni, cum quis honorem esset adeptus, ut ex *Cic. Mur.* 41. colligitur. Poetae quoque et vates eam gestare dicebantur, ut qui Apollinis tutelae assignati, et ab eo vim carminis accipientes. *Hor. Od.* 2, 7, 19. Quin et ea vesci. *Juven.* 7, 19. et *Tibull.* 2, 5, 63. quod vaticinandi scientiam parere credebatur: item *Mart.* 5, 4. ad discutiendam ebrietatem. Ipse Juppiter in nummis Capuanis ap. *Daniele*, *Num. Cap.* p. 1. cernitur laurea corona circumdatus, cujus rei causam hanc affert *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 398., quia nec aquila, aut laurus dicitur fulminari, ideo Jovis ales aquila, Jovis coronam lauream accepimus. ℙ Ante januam domus Augusti, et deinde aliorum imperatorum duae lauri hinc inde ponebantur, supra vero corona quernea, quasi perpetuus hostium victor, et civium servator esset. Has videre est in nummo gentis Caniniae ap. *Morell. Num. Fam.* V. et *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 88. Hunc morem memorat *Tert. Apol.* 35. Unde Cassii, et Nigri, et Albini? unde qui inter duas lauros obsident Caesarem? ℙ Metonymice sumitur pro victoria. *Plin. Pan.* 14. et *Stat. Silv.* 4, 1, 41. ℙ In quibusdam casibus est etiam quartae declinationis. Dixerunt enim *ab hac lauru*, et *lauruum* teste *Charis.* 1, 110. et *Hor. Od.* 2, 7, 19. et *laurus* in primo et quinto plurali legitur apud poetas non semel, ut *Tibull.* 2, 5, 63. Sic *Plin. l. sup. c.* Nullum genus laurus in Corsica fuisse. Dixi *in quibusdam casibus*, quia *laurui*, et *laurubus*, vel *lauribus*, in utroque dativo non facile usurpaverim: quod monet etiam *Serv.* ad *A.* 10, 689.

LAUS, laudis, f. *ἔπαινος*, commendatio, praeconium, verba, quibus alicujus virtutem testamur. Volunt esse vel a *λάω*, eloquor, vel a *λαὸς*, populus. *Cic. Fam.* 15, 6. Ea est profecto jucunda laus, quae ab iis proficiscitur, qui ipsi in laude vixerunt; et *ib.* 9, 14. Summis aliquem laudibus ad coelum efferre; et *ib.* 2, 15. Divinis laudibus ornare aliquem; et *Att.* 13, 38. Habere laudes quotidianas et assiduas de aliquo. *Id. Off.* 2, 13. *f.* Laude quempiam afficere. *Id. Or.* 1, 26. Omni laude cumulare; et *Fam.* 5, 2. Summam alicui laudem tribuere. *Id. Mur.* 7. Illustri laude celebrari; et *Verr.* 1, 17. Esse in laude et in gratia cum populo R. *Id. Marcell.* 2. Laudem consequi. *Id. Off.* 2, 13. maximam ex re aliqua sibi parere. *Virg. A.* 12, 321. afferre cuipiam. *Cic. Phil.* 2, 11. Ornare quempiam suis laudibus, et onerare alienis. *Val. Fl.* 5, 83. implere. *Plin.* 5, 1, 8. et 15, 8, 8. celebrare; et 25, 5, 18. praedicare; et 20, 3, 9. ferre. *Hor. Ep.* 1, 17, 35. Principibus placuisse viris, non ultima laus est. *Id. Sat.* 2, 3, 99. et *Ov. Fast.* 5, 290. Hoc mihi est laudi. *Sen. Herc. Oet.* 1561. Laudis est, purum tenuisse ferrum. *Gell.* 4, 9. *f.* Haec dicuntur in laudem, *h. e.* laudandi gratia. *Cic. Verr.* 2, 3, 91. Neque ego hoc in tua laude pono: alia sunt tua facta summa laude digna. *Id. Tusc.* 1, 2. Fabio laudi datum est, quod pingeret. *Id. Or.* 1, 23. Tibi nunquam eloquentiae majorem tribui laudem, quam humanitatis. *Id. Brut.* 13. Brevitas laus est interdum in aliqua parte dicendi: in universa eloquentia laudem non habet. *Virg. Ecl.* 6, 6. Dicere alicujus laudes. *Cic. Planc.* 39. celebrare; et *Ov. Pont.* 4, 13, 23. laudes de Caesare dixi. *Stat. Th.* 8, 553. et *Val. Fl.* 1, 105. longa laude canere aliquem. *Plin.* 7, 43, 45. Supremae laudes, i. e. oratio funebris, laudatio. ℙ Metonymice dicitur de recte factis et virtute, quia his laudem meremur. *Cic. Att.* 2, 25. Plena manu nostras laudes in astra sustulit. *Id. Off.* 1, 22. *f.* Vir abundans bellicis laudibus Cn. Pompejus. *Virg. A.* 1, 465. sunt hic etiam sua praemia laudi; et *ib.* 5, 355. primam merui qui laude coronam; et *ib.* 9, 252. Quae vobis, quae digna, viri, pro laudibus istis Praemia posse rear solvi? *Plin. Pan.* 70. A laude aliquem deterrere. Adde *Prop.* 3, 1, 15. ℙ *Laus dicendi*, aut *oratoria* est ipsa dicendi facultas, qua laudem adipiscimur. *Cic. Brut.* 7. Pericles cum floreret omni genere virtutis, hac tamen fuit laude clarissimus. ℙ Notat etiam aestimationem et pretium cujuspiam rei, quae ad usum aliquem optima habetur. *Plin.* 35, 12, 46. Cois amphoris laus maxima. *Id.* 22, 22, 38. Peculiaris laus ejus, quod fatigato corpori succurrit. *Id.* 9, 41, 65. Coccum Galatiae in maxima laude est. *Id.* 36, 22, 47. Creticae cotes diu maximam laudem habuere. ℙ In genit. plurali *laudium* pro *laudum* dixit *Sidon. carm.* 23, 31. Hoc centesima laudium tuarum est. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 2, 1. p. 257.] ℙ **Laus Pompeja* oppidum fuit Galliae Transpadanae. *Plin.* 3, 17. Vulgo putant *Lodi* esse, quod oppidum Adduae est adpositum: verum aliter Itineraria tradunt, quae aliquot millibus *Laudem* Mediolanum versus reducunt a *Lodi* nostrae aetatis, circa quem locum vicus *Lodeve* occurrit, quod nomen Holstenius *Lodi Vecchio* interpretatur, unde haud dubie contractum est. Oppidum autem *Lodi* ex illius ruinis in ulteriori loco ortum fuit. Haec *Cellarius*. Meminit et *Tab. Peut.* et *Anton.* in *Itin.* ubi *Laus* nude audit. ℙ *Laus* etiam cognominata est Ilipula, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. ℙ Quin et *Colonia Laus Julia Corinthus* dicta est Corinthus, a Caesare Julio in splendorem pristinam restituta. *Nummus* apud *Vaillant.*: Laus. Juli. Corint. Adi *Spanhem. de us. et praest. num.* p. 236. cujus verba sunt: Pegasus frequens in nummis Corinthiorum insigne, vel solus vel cum sessore Bellerophonte modo cum leone modo cum chimaera depugnante, inscriptis COL. L. IULIA. COR. *B. A.*

*LAUS (disyllab.), i, m. *Λάος*, flumen cum oppido cognomine, in Lucania, Bruttiis conterminum. *Plin.* 3, 5. ℙ Notandum in ed. *Hard.* (Lips. 1778.) impressum *Laiis*, errore, ut videtur, operarum. *B. A.*

LAUSUS, us, m. planctus, ejulatus, lugubris lamentatio. *Varr.* ap. *Non.* 1, 235. Funus exsequiati, cum lausu ad sepulcrum antiquo more silicernium confecimus. Alii leg. *plausu*: al. *exsequiati laute*. *Pl. Truc.* 4, 2, 18. Thetis quoque lamentando lausum fecit filio. Al. leg. *lessum*, quod idem significat. Qui lausum defendunt, ducunt a Graeco *κλαῦσις*, h e. fletus, priore littera abjecta: et pro *lausus* etiam *losus* reperiri ajunt, ut pro *plaudo*, *plodo*, etc. [In vetustissima L. Cornelii Scipionis *Inscr.* ap. *Viscont. Op. Var.* T. 1. p. 50. *tab.* 5. ed. *Mediol.* Is lausis mandatus, *h. e.* fletibus funebribus. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 333, 7. L. Laberius Lausus. Alia ap. *Mur.* 102, 1. M. Sanquinius M. F. Pal. Lausus. *F.*] ℙ *Fuit et *Lausus*, *i*, m. filius Numitoris, frater Iliae seu Rheae Sylviae, ab Amulio Albanorum rege per dolum necatus. *Ov. Fast.* 4, 55. ℙ Alius fuit Mezentii filius, quem Aeneas interfecit, cum parentem vulneratum defenderet. *Virg. A.* 7, 649. et 10, 790. *B. A.*

LAUTĒ, adv. *λαμπρῶς*, splendide, eleganter. *Pl. Cas.* 4, 1, 10. Candide vestitus, laute exornatusque ambulat. *Ter. Ad.* 5, 1, 2. Laute munus administrasti tuum. *Nep. Chabr.* 3. Quod vivebat laute, et indulgebat sibi liberalius. *Suet. Cal.* 55. Quo lautius invitati acciperentur. *Cic. Leg.* 2, 1. Villa lautius aedificata. Al. leg. *latius*. [*Ita *Orell.*] *Id. Tusc.* 1, 1. Mores et instituta vitae, resque domesticas melius tueri, et lautius. ℙ Translate. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Amic.* 26. Lautis-

sime ludere aliquem. *Pl. Mil.* 4, 4, 25. Militem lepide et facete et laute ludificari, *h.* e. ample, valde, insigniter. *Ter. Eun.* 3, 1, 37. Facete, lepide, laute, nihil supra, *h. e.* ornate: formula plaudentium. *Pl. Mil.* 4, 2, 11. Loquitur laute, et minime sordide, *h. e.* ornate et amplis verbis, ac magnificis. *Plin. ep.* 2, 5. Si quis exstiterit, qui putet, nos lautius fecisse, quam orationis severitas exigat, *h. e.* ornatiore et delicatiore dicendi stilo usos esse.

LAUTIA, orum, n. plur. *ξένια*, exponuntur a *Festo*, epularum magnificentia (tametsi al. ibi leg. *lautitia*), a *Charis.* 1, 21. supellex: rursus ab eodem *Festo* in *Dautia*, ea quae dantur legatis hospitii gratia (V. XENIUM.), ab aliis verius esculenta, et poculenta ad lautiorem victum accommodata, quae a quaestoribus Romae legatis exterarum nationum, quibuscum amicitia et societas esset, publice praebebantur, hospitii gratia: unde et hospitale jus vocantur a *Liv.* mox afferendo. Alii ducunt a lavatione (nempe a *lautus*), quia apud antiquos hae elegantiae, quae nunc sunt, inquit *Festus*, non erant, et raro aliquis lavabat. Quare et *lotia* alicubi scriptum legimus, ut *lotus* pro *lautus*. Alii derivant a Graeco *δώτια* a *δίδωμι*, do: unde et *dautia* olim dicta sunt, teste eodem *Festo*. Fortasse paenultima producenda est, quia *Plutarch. in Quaest. Rom. n.* 43. *λαύτεια* scribit. Proprius ejus usus apud unum fere *Livium* habetur, ut 28, 39. *f.* Locus inde, lautiaque legatis praeberi jussa; et 30, 17. *extr.* Legatis dona in singulos ne minus quinum millium aeris, et vestimenta bina. Ad hoc aedes liberae, loca, lautia legatis decreta In veteri SCto, quod Graece et Latine habetur ap. *Grut.* p. 503. Munusque eis ex formula, locum, lautiaque quaestorem urb. eis locare, mittereque. *Ξένιά τε αὐτοῖς κατὰ τὸ διάταγμα, τόπον, παροχήν τε τὸν ταμίαν τὸν κατὰ πόλιν τοῦνοις μισθῶσαι*, etc. Rursus *Liv.* 45, 20. Consulti a M. Junio patres, stantibus in comitio legatis, an locum, lautia, senatumque darent, nullum hospitale jus in iis servandum censuerunt. Adde 33, 24., 35, 23., 42, 26. et 44, 16. In his *lautia praebere* est publice alicui coenam parare. ℙ Translate. *Appul. Met.* 9. Mihi, ne rudimentum servitii perhorrescerem, novus dominus loca, ac lautia prolixe praebuit. Adde *eund. ib.* 3.

[LAUTĪTAS, atis, f. eadem ac lautitia. *Gloss. Phil.* Lautitas, *πολυτέλεια*. *F.*]

LAUTĪTIA, ae, f. *πολυτέλεια*, magnificentia, elegantia, et munditia in victu et vestitu, et habitatione: sed in victu praecipue: a *lautum*, quia lautitiae initium Romani a lavando, et balneis fuisse videtur, ut est ap. *Fest. Suet. Caes.* 46. Munditiarum lautitiarumque studiosissimus. *Id. Aug.* 71. Lautitiarum invidiam facile refutavit, cum Alexandria capta, nihil sibi, praeter unum murrhinum calicem, retinuit, et vasa aurea conflavit omnia. *Plin.* 36, 6, 5. Columnis utebantur in templis, nec lautitiae causa. ℙ Quam late hoc verbum pateat, disce ex his *Senecae* verbis *ep.* 114. *med.* Ubi luxuriam late felicitas fundit, cultus primum corporum esse diligentior incipit: deinde supellectili laboratur: deinde in ipsas domos impenditur cura, etc. deinde ad coenas lautitia transfertur: et illi commendatio ex novitate, et soliti ordinis commutatione captatur, etc. Haec *Sen.* Praecipue tamen habet locum in apparatu, et pretio ciborum, ut dictum est. *Cic. Fam.* 9, 16. *f.* Fama ad te de mea nova lautitia veniet. *Petr. Sat.* 21. Tres lecti strati erant, et reliquus lautitiarum apparatus splendidissime expositus; et *ib.* 34. Accuratissimae lautitiae; et *ib.* 32. Esse in lautitiis. *Plin.* 9, 35, 58. Lautitiam Cleopatrae, apparatumque obtrectans Antonius. *Id.* 35, 12, 46. Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa coenarum lautitia. *Sen. B. V.* 12. Elegantiae, lautitiaeque famam captare. ℙ *Lautitia farina* ap. *Festum* est ex tritico aqua consperso.

LAUTĪUSCŪLUS, a, um, dimin. lauti, aliquantum lautus. *Appul. Met.* 7. Vestem lautiusculam proferunt.

LAUTŪLAE et Lautolae, arum, f. plur. *θερμαὶ*, locus Romae ad Janum geminum, ubi aquae calidae fuerunt, ut *Varr. L. L.* 4, 32. docet. Fabulam addit *Serv.* ad *A.* 8, 361. Cum Romani a Sabinis urgerentur fugientes, subita eruptione aquae ferventis et ipsos a periculo liberatos, et hostes ab insequendo repressos fuisse: unde loco Lautulae nomen factum. ℙ Extra urbem quoque *lautulae* fuerunt, prope Anxur. *Liv.* 7, 39. et 9, 23. Sic *Festus:* Lautulae, locus extra urbem, quo loco, quia aqua fluebat, lavandi usum exercebant.

LAUTŪMĀRĬUS, ii, m. qui lautumias incolit. *Cic. Pis.* 9. Juxta codices antiquos, ut *Turnebus* monet *Advers.* 21, 15. At In vulgatis est *laternarius*, quod praestat.

LAUTŪMĬAE et Lātŏmĭae, arum, f. plur. *λαοτομίαι*, et *λαιομίαι*, a *λᾶας*, lapis, genit. *λάαος*, contr. *λᾶος*, et *λάου* ap. *Sophocl. Oedip. Colch. v.* 196., et *τέμνω*, seco; lingua Siculorum locum significant, ubi caeduntur lapides, ut *Ascon.* docet in *Verr.* 2, 1, 5. V. LAUDICENUS. In eas, ut in ergastula, servi vincti compingebantur, ad opus faciendum. *Pl. Poen.* 4, 2, 5. vel in lautumiis, vel in pistrino mavelim Agere aetatem, quam, etc. *Id. Capt.* 3, 5, 65. Inde ibis porro in latomias lapidarias. Ibi cum octonos alii lapides effodint; Nisi quotidianus sesquiopus confeceris, Sexcentoplago nomen indetur tibi. ℙ Speciatim ita dictus est carcer publicus Syracusis, quia totus e vivo lapide excisus erat. De eo *Cic. Verr.* 2, 5, 27. Lautumias Syracusanas omnes audistis, plerique notis; opus est ingens, magnificum, regum ac tyrannorum: totum est ex saxo in mirandam altitudinem depresso, et multorum operis penitus excisum: nihil tam clausum ad exitus, nihil tam septum undique, nihil tam tutum ad custodias nec fieri, nec cogitari potest. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Carcer Syracusis vocatur latomiae; et de latomia translatum, quod hic quoque lapicidinae fuerunt. V. de his lautumiis *Thucyd.* 7, 87. et *Aelian. V. H.* 12, 44. ℙ Inde transfertur ad carcerem, qui Romae erat, quique *Tullianus* dicebatur; quam v. v. *Liv.* 32, 26. *f.* Triumviri carceris lautumiarum intentiorem curam habere jussi. *Id.* 37, 3. Principes Aetolorum Romam deducti, et in lautumias conjecti sunt. Adde 26, 27. et 39, 44. Ubique autem alii leg. *latumiae*, aut *latomiae*. Sed prior scribendi ratio videtur Latinis usitatior, qui Siculum *latomiae* pro *laotomiae* in *lautumiae* mutarunt. Inde enim est cujusdam Sabini jocus, ap. *Sen. Excerpt. contr.* 9. *n.* 4. *extr.* qui, cum reus rogaret, ut in lautumias transferretur, Non est, inquit, quod quemquam vestrum decipiat nomen lautumiae: illa animo meo lauta res est. Ap. *Fest.* est *latumiae*, ita litterarum ordine postulante: *latomiae* autem est a Graeco *λατομία*, et a Siculis, ut dictum est, et *Varr.* docet *L. L.* 4, 32., ubi et *latomia* singulari numero legitur, V. supra. ℙ [Etiam *lautumius*, *a*, *um*, adjective usurpatur a *Sen. Consol. ad Marc.* 17. Tot millia captivorum ille, excisis in infinitam altitudinem saxis, lautumius carcer incluserat. Alii minus recte *Nablius*, alii aliter leg. *F.*]

LAUTUS, a, um, part. a *lavo*, *is*, mundus, lotus. *Hor. Sat.* 2, 3, 381. qui circum compita siccus Lautis mane senex manibus currebat. *Cic. Dejot.* 7. Cur te lautum voluit, coenatum noluit occidere? *Pl. Pers.* 1, 3, 10. et *Ter. Phorm.* 2, 2, 25. Lautum credo a balneis jam hic affuturum. *C. Gracch.* ap. *Gell.* 10, 3. Parum cito sibi balneas traditas esse, et parum lautas fuisse, *h. e.* parum instructas supellectili balnearia. *Acc.* ap. *Non.* 4, 280. Volnere tetro deformatum, suo sibi lautum sanguine tepido, *h. e.* aspersum, inquinatum. ℙ Quia vero initium deliciarum ab usu saepe lavandi Romanis fuit, quem prisci illi et rustici omnino nesciebant, factum est, ut *lautus* sumi coeperit pro nitido, eleganti, delicato, magnifico, sumptuoso, *εὔδειπνος*, *δαψιλής*: et tum de cetero cultu, tum praecipue de victu et conviviis dicitur. *Cic. Pis.* 27. *f.* Nihil apud hunc lautum, nihil elegans, nihil exquisitum. *Id. Or.* 1, 36. Lauta supellex. *Gell.* 1, 14. Lautus paratus. *Plin.* 16, 15, 26. Acer crispius ad lautiora opera. *Cic. Fam.* 9, 16. *f.* Nec tamen eas coenas quaero, ut magnae reliquiae sint: quod erit, magnificum sit et lautum. *Id. fr.* ap. *Non.* 4, 280. Lautum victum, et elegantem colere. *Catull.* 47, 5. Convivia lauta sumptuose facere. *Plin. ep.* 9, 17. et *Mart.* 12, 48. Lautissima coena. *Stat. Silv.* 1, 6, 32. Epulae lautiores. *Plin.* 14, 13, 15. Lautissima apud priscos vina erant, myrrhae odore condita. *Id.* 18, 12, 30. Fabae radix perquam lauta incolarum cibis. ℙ Cum Romanae mulieres post Veneris usum aqua ablui solerent, ideo lauta dicebatur mulier, quae virum jam passa esset. *Pl. Mil.* 3, 1, 192. Lautam vis, aut quae nondum sit lauta? V. AQUA. ℙ Item pro copioso, amplo, divite. *Cic. Rabir. Post.* 14. Lautum et copiosum patrimonium. *Id. Fam.* 13, 32. Civitas Halaesina tam lauta, quam nobilis. *Ter. Heaut.* 4, 5, 50. Omnes te in lauta et bene aucta parte putant. *Plin.* 8, 45, 70. Hinc victimae opimae et lautissima Deorum placatio. ℙ *Lautus* etiam dicitur, qui laute vivit, splendidus est, deliciis et sumptuoso victu cultuque utitur. [*Gr. *πολυτελής*.] *Cic. Fam.* 7, 14. Valde jam lautus es, qui gravere litteras ad me dare. *Nep. Att.* 13. Cum in primis lautus esset eques Romanus, et liberaliter homines invitaret. *Cic. Att.* 13, 52. Libertis minus lautis, servisque nihil defuit: nam lautiores eleganter accepti. *Afran.* ap. *Non. l. c.* Lautus conviva. *Mart.* 13, 7. Lautorum coenae. *Cic. Verr.* 2, 1, 6. Homines lauti et urbani. *Pl. Poen.* 5, 4, 27. Est lepida et lauta. Et cum infinito *Pers.* 6, 23. rhombos libertis ponere lautus. ℙ *Lautae Carinae* dicuntur a *Virg. A.* 8, 361. propter elegantiam et lautitiam aedificiorum. V. *Serv.* alias hujus appositi rationes afferentem. ℙ Translate. *Cic. Off.* 2, 15. Beneficentiae ac liberalitatis est ratio duplex: nam aut opera benigne fit indigentibus, aut pecunia: facilior est haec posterior, locupleti praesertim: sed illa lautior ac splendidior, et viro forti elaroque dignior. [*Id. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 11. Lautus sermonis auctor. *Plin.* 19, 8, 42. Omnium hortensiorum lautissima cura asparagis, *h. e.* maxime exquisita, diligens, et quasi delicata. Nam lauti conquirendis cibis intenssimi sunt. *F.*] *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Lautum negotium, *h. e.* splendidum, illustre, magnificum. ℙ *Inachis lauta* dicitur ab *Ov. Fast.* 1, 454. quia in ejus sacris jecur anseris adhibebatur, qui erat lautiorum mensarum cibus, quod observat *Voss. Institut. Orator.* 4, 13. §. 8. V. ANSER. ℙ In illo *Lucil.* Malis necesse est lautum *(esse eum, qui)* e mensa pure capturus cibum: *Non.* 4, 280. pro nudo, et carente accipit.

LAX, fraus: unde lacit, in fraudem inducit. *Fest.* in *Lacit.*

LAXABUNDUS. V. LAPSABUNDUS.

LAXAMENTUM, i, n. spatium, *ἔνδοσις*, *λώφημα*, laxitas, dilatatio. *Vitr.* 4, 7. *f.* Alii removentes parietes aedis efficiunt amplum laxamentum cellae. *Id.* 5, 9. Choragia laxamentum habeant, ad chorum parandum, uti sunt porticus Pompejanae. *Sen. Q. N.* 6, 18. Nec ventum tenet ulla compages: solvit enim quodcumque vinculum, infususque per minima laxamentum sibi parat. ℙ *Laxamentum ventris*, cum laxantur intestina, et retrimenta non continent. *Macr. Sat.* 7, 11. *f.* Laxamentum ventris comitatur timorem. ℙ Translate est interruptio, et remissio laboris, operis, curae, qua relaxatur animus, spatiumque habet colligendi se et recreandi. *Trebon.* ad *Cic. Fam.* 12, 16. *med.* Nactus in navigatione pusillum laxamenti, concinnavi tibi munusculum ex instituto meo. *Gell.* 5, 1. Laxamentum atque otium prolixe laudandi non habet. *Just.* 41, 5. Dato laxamento regnum Parthicum format. *Liv.* 7, 38. Eo laxamento cogitationibus dato, quievit in praesentia seditio. *Id.* 9, 41. *med.* Legati ad consulem missi, ut si quid laxamenti a bello Samnitium esset, in Umbriam exercitum duceret. *Id.* 22, 37. *med.* Ut et hostes in terra sua bellum haberent, minusque laxamenti daretur iis ad auxilia Annibali submittenda. ℙ Item remissio severitatis, juris, aut hujusmodi, *ἄφεσις*. *Cic. Cluent.* 33. Non modo causae, sed ne legi quidem quidquam per tribunum laxamenti datum est. Adde *Liv.* 2, 3. et 24.

LAXĀTĬO, onis, f. *ἀνεψιομὸς*, actus laxandi, spatium interjectum. *Vitr.* 4, 7. Trabes ita sint compactae, ut compactura duorum digitorum habeat laxationem. *V. *eund.* 9. et *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *B. A.*

LAXĀTĪVUS, a, um, adj. *χαλαστικὸς*, ad solvendum et laxandum pertinens. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 3. Laxativa cataplasmata. **Appul. H.* 66. virtus. *B. A.*

LAXĀTUS, a, um, part. a *laxo*: *ἀνειμένος*, laxus factus, apertus, dilatatus. *Liv.* 21, 32. *f.* Ubi primum degressos tumulis montanos, laxatasque sensit custodias, raptim angustias evadit. *Petr. Sat.* 112. Ut viderunt laxatam custodiam, etc. *Plin.* 19, 1, 3. de lino: Virgas maceratas indicio est membrana laxatior. *Virg. A.* 11, 150. Et via vix tandem voci laxata dolore est. *Ov. Halieut.* 27. laxata foramina retis. *Tac. H.* 3, 25. et *Sil.* 9, 364. Laxati ordines *(aciei)* abrumpuntur. *Senec. Oedip.* 582. Subito dehiscit terra, et immenso sinu Laxata patuit. ℙ Item solutus, *ἄνετος*. *Cic. Somn. Scip.* 3. *med.* Qui jam vixerunt, et corpore laxati illum incolunt locum, quem vides. *Plin.* 10, 23, 30. de gruib.: Lapillum pede sustinentes, qui laxatus somno, etc. *Cic. Sen.* 3. Libidinum vinculis laxati. *Id. Tusc.* 1, 19. curis. ℙ *Laxata temeritas* ap. *Petr. Sat.* 82. est deposita. ℙ *Laxata nox* ap. *Sil.* 13, 550. est discussis tenebris illustrata, et veluti aperta. ℙ *Laxata pugna* ap. *Liv.* 21, 59. est intermissa.

LAXĒ, adv. *εὐρὺ*, *ἀνέτως*, laxo spatio, late, ample, cui *anguste* opponitur. *Cic. Dom.* 44. Habitare laxe et magnifice voluit. *Plin.* 2, 97, 99. Vis sideris laxe grassantis. *Id.* 17, 14, 24. de insitione: Ne hiscat nimium rima, laxeque capiat, aut ne parum. *Id.* 13, 4, 7. Laxe distans. *Id.* 33, 3, 19. Aurum laxius dilatatur. *Id.* 2, 16, 13. Mercurii stella laxissime vagatur. *Varr. R. R.* 2, 10. *f.* De numero pastorum alii angustius, alii laxius constituere solent, *h. e.* pauciores, aut plures. *Liv.* 28, 24. In hostico laxius rapto suetis vivere, arctiores in pace res erant, *h. e.* liberius, licentius. *Sall. Jug.* 92. Romanos, remoto metu, laxius licentiusque futuros, *h. e.* late dispersos, solutis ordinibus, et remissa disciplina. *Cic. Att.* 13, 14. Si laxius volent proferre diem, *h. e.* longius. Al. leg. *latius*. ℙ Item remisse, non adducte. *Lucan.* 4, 450. medio suspendit vincula ponto, Et laxe fluitare sinit.

LAXĬTAS, atis, f. *εὐρυχωρία*, amplitudo, latitudo, spatium: cui *angustia* opponitur. *Cic. Off.* 1, 39. In domo clari hominis, in quam et hospites multi recipiendi, et admittenda hominum cujusquemodi multitudo, adhibenda est cura laxitatis. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 2, 492. Laxitas loci. *Plin.* 4, 12, 24. maris; et *prooem. l.* 14. mundi; et 8, 43, 68. spatiosa. *Colum.* 4, 18. Vindemiatoribus hae semitae opportunam laxitatem praebent, per quam vel fructus, vel statumina portentur. *Pall.* 1, 5. *f.*

Vallis cum quadam moderatione, et aeris laxitate submissa. ℙ Item remissio, languor. *Arnob.* 6, 197. Liber membris cum mollibus fingitur, et liquoris feminei dissolutissimus laxitate.

LAXO, as, avi, atum, a. 1. εὐρύνω, χαννόω, latum facio, dilato, aperio. *Cic. Att.* 4, 16. *f.* Ut forum laxaremus, et usque ad atrium Libertatis explicaremus. *Caes. B. G.* 2, 25. Manipulos laxare jussit, quo facilius gladiis uti possent. *Pers.* 5, 110. Jam nunc adstringas, jam nunc granaria laxes. *Plin.* 21, 5, 11. Lilium ab angustiis in latitudinem paulatim se laxans. *Id.* 32, 2, 5. Laxare fores; et *ib.* maculas retis. *Lucan.* 6, 270. effuso tentoria campo; et *ib.* 567. ora. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 74. Alpes. *Virg. A.* 2, 259. pinea furtim Laxat claustra Sinon. *Id. G.* 2, 330. Zephyrique tepentibus auris Laxant arva sinus. *Id. A.* 6, 411. Inde alias animas, quae per juga longa sedebant, Deturbat, laxatque foros. *Plin.* 26, 15, 90. Hyssopum suffocationes laxat. *Id.* 8, 36, 54. Laxare intestina, *h. e.* alvum ciere. *Id.* 19, 5, 26. *n.* 1. ructum, *h. e.* ciere. *Stat. Th.* 12, 254. Solaque nigrantes laxabant astra tenebras, *h. e.* aliquantum minuebant. ℙ Est etiam solvere; quia qui solvit, aperit. *Nep. Paus.* 4. Vincula epistolae laxavit. [*Alii *laceravit.* At v. *Brem.*] *Val. Max.* 3, 3. *n.* 5. *extr.* Fidiculas laxavit, solvit equuleum. *Lucan.* 4, 632. Laxare nodos Herculeos. *Sil.* 11, 17. jugum, *h. e.* detrectando solvere et abjicere. De bobus indomitis loquitur. Huc et illud pertinet, *Just.* 42, 4. *f.* Ubi dolor vocem laxaverat, nihil aliud, quam Pacorum vocabat. ℙ *Laxare ferrum* igne mollire et extendere. *Stat. Achill.* 1, 129. ferrum laxatur ad usus Innumeros, quod rostra liget, quod muniat arma, Belligeros quod frenet equos, etc. ℙ Item remittere, quod contentum erat. *Plin.* 23, 8, 80. Oleum ad nervos laxandos utile est: *scil.* cum vitiose intenduntur, ut in opisthotono. *Ov. A. Am.* 3, 73. Quam cito (me miserum!) laxantur corpora rugis: *scil.* laxante se cute ex macie, quae, pleno corpore in juventa, intenta erat. *Virg. A.* 3, 266. excussosque jubet laxare rudentes. *Val. Fl.* 2, 35. Laxare habenas. *Lucan.* 7, 125. frenos. ℙ *Laxare arcum* ap. *Phaedr.* 3, 14. et huc pertinere potest, quia et *tendere arcum* dicimus; et ad notionem primam, quia remisso nervo, cornua arcus aperiuntur ac dilatantur. Hinc *Auct. Pan. ad Pison.* 130. nec semper Gnosius arcu Destinat, exempto sed laxat cornua nervo. ℙ Translate *laxare* est remittere, intermittere: quia curis ac labore animus intenditur. *Liv.* 6, 9. Ut oppidanis pugnando fessis laxaretur labor, et ipse spatium intrandi moenia haberet. *Pers.* 5, 44. Atque verecunda laxamus seria mensa. *Virg. A.* 9, 224. somno laxare curas. ℙ Item relaxare, indulgere. *Liv.* 9, 16. *med.* Equites ausos ab eo petere, ut sibi pro re bene gesta laxaret aliquid laboris. *Gell.* 1, 3. *med.* Laxare paulum, et remittere subtile examen justitiae. ℙ Item levare, recreare. *Cic. Or.* 3, 61. A contentione disputationis animos, curamque laxemus. *Id. Brut.* 93. *f.* Laxare judicum animos, atque a severitate ad hilaritatem traducere. *Liv.* 32, 5. Laxare animum ab assiduis laboribus. *Sen. Tranqu.* 15. Cato vino laxabat animum curis publicis fatigatum. *Mart.* 4, 8. Et bonus aetherio laxatur nectare Caesar. ℙ Item solvere. *Cic. Att.* 6, 2. Dixerim, me vel plurima vincula tecum summae conjunctionis optare: etsi sunt amoris arctissima: tantum abest, ut ego ex eo, quo adstricti sumus, laxari aliquid velim. *Virg. A.* 5, 857. quies laxaverat artus. *Petr. Sat.* 82. Si quid habueram virium, perdidi, totoque corpore velut laxato, etc. Sic *Pers.* 3, 58. Stertis adhuc, laxumque caput compage soluta Oscitat hesternum dissutis undique malis. *Flor.* 2, 4. Alpina corpora, ut caluere pugna, statim in sudorem eunt, et laxantur. ℙ Item liberare, eripere. *Luccej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. *med.* Ut istis te molestiis laxes. ℙ Item aperire. *Stat. Achill.* 1, 508. Eja irrumpe Deos, et fata latentia laxa. ℙ Item producere. *Quint.* 10, 5. *f.* Longiore dierum spatio laxabit dicendi necessitatem. *Sen. Med.* 420. Laxare tempus fugae. ℙ Item levare. *Id. Herc. Oet.* 787. Posuitque clavae pondus, et pharetra graves laxavit humeros. ℙ *Laxare iram* est remittere, et sedare. *Stat. Th.* 6, 831. armiferas laxare adsueverat iras. *Petr. Sat.* 108. Plures cruenti vulneribus referunt veluti ex proelio pedem: nec tamen cujusquam ira laxatur. Sic *ib.* 82. Paulatim temeritate laxata, *h. e.* deposita. ℙ *Laxare annonam* est ciborum pretium minuere, cui contrarium est *arctare.* V. ANNONA. [*Corrumpitur *laxare* in *relaxare*, V. *intpp.* ad *Eutr.* 9, 8. Permutatur *laxare* et *lacerare*, v. h. v. in f.]

LAXUS, a, um, adj. εὐρύς, latus, spatiosus, amplus. De notatione nihil certi habemus. [*Eorum quae *Doederl.* 1, 105. sq. de h. v. disputat summa haec est: *laxus* et *lassus* ejusdem esse originationis vocabula, eodem modo cognata, quo *nisus* et *nixus*, *coxim* et *cossim*, *Ulyxes* et *Ulysses*: coll. *Schneid. Gr. Lat.* 1, p. 355. Utrumque participii formam referens obsoleti verbi *laco* vel *lago*, cujus usum ipsa frequentativa *lassare*, *laxare* ex *lassus* et *laxus* facta abrogarint, proprie quidem denotare *remissum*, opp. *adstricto;* sed discrepare ita, ut *laxus* de eo dicatur, quod propter remissionem majus spatium occupet; *lassus*, quod firmitatem, robur amiserit: *illud* spectare res vita carentes, *hoc* ad animata pertinere. *Plin.* 11, 24, 28. quam laxus ad flatus ac non respuenda quae veniant sinus? Derelicta lasso (araneo) praetendi summa parte arbitrere licia. Hinc posse paria vel similia eodem modo *laxa* et, quasi personae notione adhibita, etiam *lassa* dici. *Pers.* 3, 58. Testis adhuc laxumque caput compage soluta Oscitat hesternum, dissutis undique malis? V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 158. b. *ed. Frotsch.* et *Virg. A.* 9, 436. Lassove papavere collo Demisere caput, pluvia quum forte gravantur.] *Sall.* ap. *Non.* 4, 3. Socordius ire milites occepere, et laxiore agmine. *Virg. G.* 3, 166. laxos tenui de vimine circlos Cervici subnecte; et *ib.* 4, 247. Laxos in foribus suspendit aranea casses. *Hor. Sat.* 2, 3, 171. nuces ferre sinu laxo; et *ib.* 1, 3, 32. male laxus in pede calceus haeret. *Tibull.* 1, 7, 46. Laxa toga. *Sen. ep.* 88. *med.* Laxum spatium. *Vell.* 2, 81. Laxior domus. *Ov. Amor.* 1, 8, 77. Laxa janua; et *ib.* 2, 15, 14. Laxus anulus. *Virg. A.* 1, 126. Laxae compages. *Mart.* 5, 79. Laxa cutis, *h. e.* laxata ex sudore, et meatus apertos habens. ℙ Item remissus, ἀνειμένος. *Hor. Sat.* 2, 7, 20. Qui jam contento, jam laxo fune laborat. *Ov. Amor.* 3, 4, 16. Laxa frena. *Virg. A.* 1, 67. Laxae habenae. ℙ *Laxus arcus* ap. *Virg. A.* 11, 874., *Hor. Od.* 3, 8, 23. et *Ov. Rem. Am.* 702. et remissus intelligi potest, et latus diductusque, ut in LAXO diximus. ℙ Est etiam dilatatus, productus, longus. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Diem statuo satis laxam, quam ante si solverint, dico, me centesimas ducturum. *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Tempus sibi, et quidem laxius, postulavit. Adde *Procul. Dig.* 45, 1, 113. ℙ Item amplus, magnus, multus. *Mart.* 2, 30. Et cujus laxas arca flagellat opes. ℙ Translate. *Cic. Amic.* 13. Commodissimum est quam laxissimas habenas habere amicitiae, quas vel adducas, cum velis, vel remittas, *h. e.* non est amicitia nimis arcte jungenda. *Sall. Jug.* 68. Milites in hibernis laxiore imperio, quam antea, habere. *Liv.* 24, 8. Si bellum cum eo hoste haberemus, in quo negligentiae laxior locus esset. ℙ Laxa annona, cui opponitur *arcta.* V. ANNONA. ℙ *Laxa vox* est, quae laxo ore fit, ut cum *a* pronunciamus. *Gell.* 13, 20. Si dicas *Quam das finem* (ap. *Virg. A.* 1, 245.) injucundum nescio quo pacto, et laxiorem vocis sonum feceris. ℙ *Laxioribus verbis dicere aliquid* ap. *eund.* 16, 1. est latius, et fusius rem explicantibus. ℙ *Laxum caput* ap. *Pers.* 3, 58. est solutum, somni plenum, et languidum. V. LAXO. ℙ *Laxa mulier* est amplo interfeminio praedita apud *Mart.* 11, 21. et *Auct. Priap.* 18, 2.

*LAZI, orum, m. Λαζοί, populi Asiae, Colchorum pars. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

L E

LĔA, ae, f. idem quod leaena: sed non aeque usitatum, et fere poeticum. *Varr. fr.* ap. *Philargyr.* ad *Virg. Ecl.* 2, 63. Sicut nocet panthera et lea. *Lucr.* 5, 1317. Irritata leae jaciebant corpora saltu. *Ov. Fast.* 5, 176. Audet et hirsutas cominus ire leas. *Id. Met.* 14, 255. mixtaeque lupis ursaeque, leaeque. *Id. Fast.* 4, 102. Lea saeva. Adde *Trist.* 4, 7, 14. et *Sen. Agam.* 740. ℙ In aliis casibus non facile usurpaverim. ℙ *Fuit et Lea, Λεία, insula maris Aegaei. *Plin.* 4, 12. ℙ Item oppidum Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

LĔAENA, ae, f. λέαινα, leo femina. *Cic. fr.* ap. *Philarg.* ad *Virg. Ecl.* 2, 63. Statuerunt aeream leaenam. *Gell.* 13, 7. Leaenas inter omnem vitam semel parere, eoque partu nunquam edere plures, quam unum, Herodotus scriptum reliquit. *Plin.* 8, 16, 17. Aristoteles tradit, leaenam primo fetu parere quinque catulos, ac per annos singulos uno minus, ab uno sterilescere. *Catull.* 64, 154. De homine crudeli et feris moribus: Quaenam te genuit sola sub rupe leaena? *Hor. Od.* 3, 20, 2. Getulae catulos leaenae. *Virg. G.* 3, 245. et *Val. Fl.* 6, 148. Leaena saeva. *Virg. G.* 4, 408. fulva. et *Ecl.* 2, 63. torva. *Ov. Fast.* 5, 371. Libyca; et *ib.* 177. feta; et *Met.* 13, 547. Utque furit catulo lactente orbata leaena. Adde *Tibull.* 3, 4, 90. et *ib.* 6, 15. ℙ [*Leaenae* nomine Athenis appellata et meretrix fuit, quae, quia Harmodium, et Aristogitonem tyrannicidas torta non indicavit, statua ob id animalis cognominis elingui honorata est, cum nefas esset simulacrum meretricis constitui in templo. *Plin.* 7, 23, 23. et 34, 8, 19. *n.* 12. et *Lact.* 1, 20. *F.*] Veteres grammatici ap. *Philarg. l. c.* hanc vocem negabant Latinam esse, quia ad significandum sexum *leo femina* dicebatur, ut *Pl.* in *Vidul.* Nam audivi in feminam ego leonem semel parire. Sane *leaena* tota Graeca est, potiusque *lea* dicendum esset: quod et *Isid.* adnotavit *Orig.* 12, 2. Verum contra haec omnia stat usus.

LĔANDER et Leandrus, i, m. Λείανδρος, juvenis nomen, ex Abydo Asiae oppido in litore Hellesponti sito, qui cum Herus puellae amore captus esset, quae in oppositi litoris oppido Sesto habitabat, noctu ad eam transnabat. Quod ubi aliquoties non infeliciter cecidisset, jam audacior factus, cum mari tumido et impacato sese commisisset, vi ventorum fluctuumque victus, in Hellesponto submersus est. Fabulam hanc, aut fortassis historiam elegantissimo carmine apud Graecos prosequutus est *Musaeus*, a quo *Ov.* mutuatus est argumentum Epistolarum 18. et 19. Herus ad Leandrum, et Leandri ad Hero. Ubique autem primam producit syllabam. Sic *Mart.* 14, 181. Clamabat tumidis audax Leander in undis. ℙ Dicitur et *Leandrus. Id. Spectac.* 25. Cum peteret dulces audax Leandrus amores.

LĔANDRĬCUS et

LĔANDRĬUS, a, um, adj. ad Leandrum pertinens, ut Hellespontus Leandrius, *h. e.* a Leandro natatus. *Sil.* 8, 622. Mille rates vidit Leandrius Hellespontus. *Fulg. Myth.* 1. *in.* Leandrici natatus.

*LEANĪTAE, arum, m. populi Arabiae, ad sinum Arabicum, quorum urbs Laeana dicta. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

LĔARCHĔUS, a, um, adj. Λεάρχειος, ad Learchum pertinens. *Ov. Fast.* 6, 491. Moesta Learcheas mater tumulaverat umbras.

LĔARCHUS, i, m. Λέαρχος, Athamantis et Inus filius, quem pater furore correptus occidit. Quod cum vidisset Ino, arrepto Melicerta altero filio in mare se praecipitavit. Atque Ino quidem in Deam maris mutata est, quam Graeci Leucotheam, Latini Matutam vocant, Melicertes autem in Deum marinum, quem Graeci Palaemona, Latini Portunum. *Ov. Fast.* 6, 479. et sqq. *Hyg. fab.* 1. et 2.

*LEBĂDE, es, f. urbs Lydiae. *Plin.* 5, 29. Interiere intus Daphnus et Hermesia, et Sipylum, quod ante Tantalis vocabatur, caput Maeoniae, ubi nunc est stagnum Sale: ob id et Archaeopolis substituta Sipylo, et inde illi Colpe, et huic Lebade. *B. A.*

*LEBADIA, ae, f. Λεβάδεια et Λεβαδία, urbs Boeotiae, ad quam fanum et antrum Trophonii. *Cic. de Div.* 1, 34. *Liv.* 45, 27. *Gell.* 12, 5. *in. Plin.* 9, 58. ℙ Est et forma *Lebadĕa*, paenultima producta. *Stat. Th.* 7, 345. Et valles, Lebadea, tuas. Adde *Plin.* 4, 7. *B. A.*

LĔBĔDUS, i, f. Λέβεδος, urbs Asiae minoris, in Ionia, in ora sinus Ionici, inter Teon ad Bor. et Colophonem ad Aust. Hic scenicorum histrionum collegium fuit, qui ludos, et certamina Libero Patri quotannis celebrabant. *Hor. Ep.* 1, 11, 6., *Plin.* 5, 29, 31., [*Mela* 1, 17. *F.*]

*LEBĒNA, ae, oppidum Cretae. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LEBER olim pro *liber* a priscis scriptum fuit, teste *Quint.* 1, 4.

LĔBES, ētis, m. λέβης, pelvis, malluvium, vas aereum, in quod aqua, dum manus abluuntur, decidit, ut *Serv.* docet ad illud *Virg. A.* 3, 466. stipatque carinis Ingens argentum, Dodonaeosque lebetas. *Id. ib.* 5, 266. Tertia dona facit, geminos ex aere lebetas. *Ov. Her.* 3, 31. Viginti fulvos oporoso ex aere lebetas, Et tripodas septem. ℙ Dictus est a λείβω, fundo, quoniam in eum aqua funditur. Quod vero allatis locis in muneribus locum habet, facile intelligitur, non vilis ministerii vas fuisse. Hinc et convivis inserviebat, cum manus ante cibum lavabant, ut colligitur ex *Ov. Met.* 12., ubi narrat, orta inter epulas rixa inter Centauros et Lapithas, *v.* 242. prima pocula pugna Missa volant, fragilesque cadi, curvique lebetes. ℙ *Isid. Orig.* 20, 8. culinae vas esse ait, coquendis cibis aptum: et ita adhibetur ab *Homer. Il.* φ. etc. *Servius* quoque *l. c.* ollam aeream exponit.

*LĔBUNI, orum, m. populi Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 3, 3. *B. A.*

*LEBYNTHOS vel Lebynthus vel Lebinthos (us), i, f. Λέβινθος, maris Mediterranei insula, Sporadum una. *Mela* 2, 7. *med.* ed. *Gron. Ov. A. Am.* 2, 81. et *Met.* 8, 222. edd. *Heins.* et *Burm.* quibus omnibus in locis est *Lebynthos.* In *Plin.* 4, 12. *Lebinthus* (os) est. *B. A.*

LECHAEUM, i, n. et Lechaeae, arum, f. plur. 1. Λέχαιον et Λέχη, opp. et navale Corinthiorum in Isthmo ad sinum Corinthiacum, Cenchreis alteri oppido, et navali ad sinum Saronicum sito, adversum. *Plin.* 4, 4, 5. Corinthiacus hinc, illinc Saronicus appellatur sinus: Lechaeae hinc, Cenchreae illinc, etc. *Stat. Silv.* 2, 2, 34. Qualis si subeas Ephyres Baccheidos altum Culmen ab Inoo fert semita tecta Lechaeo. *Id. Th.* 2, 381. Curva Palaemonio secluditur unda Lechaeo. *Prop.* 3, 20, 19. Deinde per Ionium vectus, cum fessa Lechaeo Sedarit placida vela phaselus aqua, etc. ℙ [Adjective usurpat *Grat. Cyn.* 227. Spatia Lechaea. *F.*] ℙ Paenultima in *Lechaeae* corripi potest, si Graecae diphthongi priorem exteras. *Stat. Silv.* 4, 3, 59. His parvus, Lechiae nisi vetarent, Inous freta miscuisset Isthmos. Al. aliter leg.

*LECHIĒNI, orum, m. populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

LECTĀRĬUS, ii, m. κλινοποιὸς, qui lectos facit. *Inscr.* ap. *Murt.* 956, 7. L. Hostilius L. L. Amphio faber lectarius. *Gloss. Philox.* Lectarius, κλινοποιός.

LECTĒ, adv. λογάδην, eligendo. *Varr. L. L.* 5, 5. Ab lego lecte, lectissime. *Id. R. R.* 1, 54. Uva lectius defertur in forum vinarium. Al. melius *lecta* legunt. *Cic. Or.* 68. Optimis sententiis verbisque lectissime dicere.

LECTĪCĂ, ae, f. 1. κλινίδιον, φορεῖον, sella cum pulvinari et lectulo, qua ditiores cubantes, seu jacentes, servorum humeris vel duorum, ut tenuiores, vel quatuor, aut sex, aut octo, ut ditiores, ferebantur: primo quidem itineris causa extra Urbem, deinde paulatim etiam in ipsa Urbe, deliciarum causa. *Varr. L. L.* 4, 35. a *legendo* ducit, quod olim herbis et stramentis collectis sterneretur. Commodius tamen a *lectus*, *i*, duci videtur. Quae de ejus usu ac forma dici possunt, ex subjectis scriptorum locis apparent. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. Nam, ut mos fuit Bithyniae regibus, lectica octophoro ferebatur, in qua pulvinus erat. Melitensi rosa fartus. (Dicuntur Bithyni lecticae inventores fuisse. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 1, 121., *Catull.* 10, 14.) *Id. Phil.* 2, 24. Vehebatur in essedo tribunus plebis: lictores laureati antecedebant, inter quos, aperta lectica, mima portabatur. *Id. Q. Fr.* 2, 10. Cum ille ignarus sui comitatus, repente aperuit lecticam, etc. *Juven.* 3, 240. turba cedente vehetur Dives, et ingenti curret super ora Liburno, Atque obiter leget, aut scribet, vel dormiet intus. Namque facit somnum clausa lectica fenestra. *Suet. Aug.* 43. Accidit votivis Circensibus, ut correptus valetudine, lectica cubans, thensas deduceret. *August.* ipse apud *eund. ib.* 82. Dum lectica ex regia domum redeo, panis unciam cum paucis acinis uvae duracinae comedi. *Suet. Tib.* 27. Adulationes adeo aversatus est, ut neminem senatorem, aut officii, aut negotii causa ad lecticam suam admiserit. *Id. Aug.* 35. Ipse jus dixit assidue: si parum corpore valeret, lectica pro tribunali collocata. *Id. Caes.* 43. Lecticarum usum, item conchyliatae vestis et margaritarum, nisi certis personis et aetatibus, perque certos dies, ademit. *Id. Dom.* 8. Probrosis feminis lecticae usum ademit. *Petr. Sat.* 28. Lecticae quempiam imponere. *Tac. A.* 3, 14. et *ib.* 12, 69. Indere lecticae. *Sen. ep.* 110. *f.* Lectica formosis imposita calonibus. *Hor. Sat.* 2, 3, 214. Lectica gestare aliquem. *Tac. A.* 2, 2. Lecticae gestamine uti. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. *med.* Lectica deferri. *Catull.* 10, 15. comparare homines ad lecticam, *h. e.* lecticarios. ¶ Cadavera lectica efferri solita, testis *Nep.*, de quo V. in LECTICULA., et *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12., et *Suet. Caes.* 82. ¶ In militia quoque lecticae usus fuit, teste *Liv.*, de quo V. in LECTICULA., item *Suet. Aug.* 91., et *Val. Max.* 2, 8. *n.* 2. ¶ De lectica lucubratoria V. LECTICULA. ¶ A sella quid differat, vide in SELLA. ¶ A similitudine *lecticas* appellat *Plin.* 17, 14, 22. in arboribus loca, unde rami e trunco exeunt, et planitiem quandam, et quasi sedem efficiunt.

*LECTICALIS, is, m. Qui lectulos facit. *Gloss. Isidor. B. A.*

LECTĪCĀRĬŎLĀ, ae, f. mulier quae lecticariorum (id erat vilissimum servorum genus) amores sectatur, ut *ancillariolus*, qui ancillarum insanit amore. *Mart.* 12, 58. Ancillariolum tua te vocat uxor, et ipsa Lecticariola est: estis, Alauda, pares.

LECTĪCĀRĬUS, ii, m. κλινοφόρος, φορειοφόρος, qui lecticam defert. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. *med.* Coactus sum in eadem illa lectica, qua ipse delatus eram, meisque lecticariis in urbem eum referre. Adde *Cic. Rosc. Am.* 46. et *Suet. Cal.* 58. ¶ *Lecticariorum* fuere *corpora*, ut et ceterorum artificum, nempe hominum infimae plebis, aut libertorum, qui operam suam quibusvis, vel etiam certis dominis locabant. Hinc *P. Vict. de regionib. Urbis Romae* in regione decimaquarta trans Tiberim bis ponit *castra lecticariorum*, h. e. certum locum, ubi parati multi stabant ad hujusmodi ministerium. V. CASTRA. *Inscr.* ap. *Grut.* 599, 11. Ti. Claudio Aug. Lib. Tigrano ex corpore lecticariorum Caesaris. Alia ap. *Mur.* 897, 8. Faustus Ti. Claudii German. lecticarius. In alia ap. *Grut.* 600, 1. Decurio lecticariorum. ¶ *Adjective *Non.* 14, 5. Plagae, grande linteum tegmen, quod nunc torale, vel lecticariam sindonem dicimus. Al. leg. *lectuariam.* V. *Lectuarius*, *a*, *um.* *B. A.*

[LECTĪCĬĀRĬUS, ii, m. servus, qui analecta colligit. Ita ap. *Petr. Sat.* 34. legendum putat *Fr. Oriolius* in *Opusc. lett. Bologn.* T. 1. p. 60. pro *lecticarius.* Verum, cum nulla alia praesto sit Latini scriptoris auctoritas, qui vel simplex vocabulum *lecticius*, nec inde derivatum *lecticiarius* usurpaverit, commodius fortasse erit, *analectarius* ibidem legere, quam v. v. s. l.

LECTĪCŬLĀ, ae, f. κλινίδιον, parva lectica. *Cic. Div.* 1, 26. Lecticula in curiam esse delatum. *Liv.* 24, 42. Scipio lecticula in aciem illatus. *Nep. Att.* 22. Elatus est in lecticula, sine ulla pompa funeris. ¶ Lecticulae lucubratoriae in aedibus fixae et stabiles, erant parvi lecti in angusta cella positi, in quibus cubantes lucubrabant. *Suet. Aug.* 78. A coena lucubratoriam se in lecticulam recipiebat: ibi, donec residua diurni actus conficeret, ad multam noctem permanebat. In lectum inde transgressus, etc. De his intelligendum et illud *Plin. ep.* 5, 5. Visus est sibi per nocturnam quietem, jacere in lectulo, compositus in habitum studentis, habere ante se scrinium, etc. et *Ov. Trist.* 1, 11, 37. Non haec in nostris, ut quondam scribimus hortis: Nec consuete meum lectule corpus habet; et *Sen. ep.* 72. Quaedam sunt quae possis et in cisio scribere: quaedam lectum, et otium, et secretum desiderant; et *Pers.* 1, 52. non quidquid denique lectis Scribitur in citreis; et *Juven.* 7, 28. Qui facis in parva sublimia carmina cella. ¶ [Etiam de cubile in quo gallinae ova deponere solent. *Appul. Met.* 9. Gallina consuetae lecticulae spreto cubili, ante ipsos pedes domini praematurum prodidit partum. Paulo ante; *calathum foetui gallinaceo destinatum* vocaverat. *F.*]

LECTĬO, onis, f. ἀνάγνωσις, actus legendi. *Cic. Acad.* 4, 2. Delectabatur mirifice lectione librorum. *Nep. Att.* 14. Neque unquam sine aliqua lectione apud eum coenatum est. ¶ Aliquando est ipsum illud, quod legitur. Hinc *lectio juris*, ipsa lex, verba juris. *Ammian.* de malis JCtis loquens 30, 4. Et si voluntate matrem tuam finxeris occidisse, multas tibi suffragari absolutionem lectiones reconditas pollicentur; et *ib.* Ut pervulgati juris proferatur lectio vana, septem vendibiles introitus praeparant. *Macr. Sat.* 7, 7. Lectio tamen docet, eo tempore solitos, etc. *Impp. Leo, et Anth. Cod.* 6, 61, 5. Cum mulier diversis juris lectionibus, idem intelligi maritum et sponsum, niteretur probare. ¶ Est etiam συλλογή, actus legendi, seu colligendi, collectio. *Col.* 2, 2. *med.* Saxosum solum facile est expedire lectione lapidum. *Arnob.* 5, 173. Cum illam (*Proserpinam*) per floream messem huc atque illuc lectionis cupiditas avocaret. ¶ Item electio, αἵρεσις. *Cic. Phil.* 5, 6. Illud os, illam impuritatem coeni fecisse, ut hos judices legere auderet, quorum lectione duplex imprimeretur reipubl. dedecus. ¶ Lectio senatus fiebat, stante republica a censoribus; ea mutata, fere ab imperatoribus ipsis. In ea qui dignissimus visus esset, princeps senatus pronunciabatur: si qui indigni eo ordine essent, praeteriebantur, eoque silentio ejecti e senatu censebantur. *Liv.* 9, 29. Ob infamem atque invidiosam senatus lectionem, verecundia victus collega, magistratu se abdicaverat. *Suet. Aug.* 35. Senatorum affluentem numerum ad modum pristinum redegit duabus lectionibus. Adde *Liv.* 27, 11.

*LECTĬPES, edis, κλινοπόδιον, herba serpyllo similis, surculosa, palmi altitudine. *Plin.* 24, 15. *B. A.*

[LECTISPHĂGĪTES. V. ITAEOMELIS. *F.*]

LECTISTERNĬĀTOR, oris, m. qui mensam ac lectulos discubitorios sternit. *Pl. Ps.* 1, 2, 29. Tu esto lectisterniator; tu argentum eluito, idem exstruito.

LECTISTERNĬUM, ii, n. διασκευή, sacrificii genus, in quo Diis in templis pulvinaria, sive lecti sternebantur, conviviumque iis apponebatur. Idem vocatum est *daps*, aut *epulum*, quia cibi apponebantur. Appositis epulis septem sacerdotes, qui dicti sunt *Epulones*, fruebantur. *Liv.* 22, 10. Curatum lectisternium, et per triduum habitum, decemviris sacrorum curantibus: sex pulvinaria in conspectu fuere, Jovi et Junoni unum, alterum Neptuno ac Minervae, tertium Marti et Veneri, quartum Apollini ac Dianae, quintum Vulcano ac Vestae, sextum Mercurio ac Cereri. *Id.* 5, 13. Duumviri sacris faciundis, lectisternio tunc primum in urbe Romana facto, per dies octo Apollinem, Latonamque et Dianam, Herculem, Mercurium, atque Neptunum, tribus, quam amplissime tum apparari poterat, stratis lectis, placavere. *Id.* 40, 59. In foris publicis, ubi lectisternium erat, Deorum capita, quae in lectis erant, averterunt se, lanaque cum integumentis, quae Jovi opposita fuit, decidit: de mensa quoque oleas praegustasse mures, in prodigium versum est. *Id.* 22, 1. Ad aedem Saturni Romae immolatum est, lectisterniumque imperatum (senatores straverunt) et convivium publicum, etc. *Id.* 21, 62. Lectisternium Cere, ubi sortes attenuatae erant, imperatum. Adde 7, 2. et 42, 30. et 29, 14. ¶ Est etiam locus, ubi homines in templo sedere consueverunt, si *Servio* credimus ad *A.* 12, 199. ¶ [Sequiori vero tempore *lectisternium* item dicebatur epulum, quod tempore parentaliorum, seu charistiorum propinquis et cognatis dabatur; quin et in dedicatione ecclesiae alicujus, seu baptisterii. *Inscr.* ap. *Grut.* 753, 4. Item lectisternium tempore parentaliorum ex ✻. CC. memoriis ejusdem Valerianae, et Appii Valerianae filii ejus per officiales tesserariorum quotannis ponatur, et parentetur. *Sid. ep.* 4, 15. Epulum multiplex, et capacissima lectisternia para: pluribus viis, pluribus turbis ad te venitur: ita bonorum contubernio sedit, quippe postquam omnibus tempus futurae dedicationis inclaruit. Nam baptisterium, quod olim fabricabamini, scribitis, jam posse consecrari. *F.*]

[LECTISTĬTĬUM, ii, n. lecti statio. *Gloss. Isid. F.*]

LECTĬTĀTUS, a, um, part. a *lectito*, saepe lectus. *Tac. A.* 14, 51. Libros conquisitos lectitatosque, donec cum periculo parabantur.

LECTĬTO, as, avi, atum, a. 1. ἐπαναγινώσκω, saepe lego, assidue et studiose percurro. *Cic. Fam.* 9, 25. Pyrrhi te video libros lectitasse. *Id. Att.* 12, 18. Habeo nonnullos ex iis, quos nunc lectito, auctores, qui, etc. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Parieti ejus (*cubiculi*) in bibliothecae speciem armarium insertum est, quod non legendos libros, sed lectitandos capit, *h. e.* non assidue et attente legendos, sed identidem et cursim lectitandos. ¶ Est etiam saepe colligo. *Val. Max.* 8, 8. *n.* 1. Conchulas et umbilicos in litore lectitasse. *Arnob.* 5, 183. In nemore Hennensi quondam flores Proserpina lectitabat.

LECTĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. brevis lectio. *Cic. Fam.* 7, 1. Quin per eos dies matutina tempora lectiunculis consumpseris.

LECTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *lego*, inde est *lectito*. *Hor. Sat.* 1, 6. *f.* aut ego lecto, Aut scripto, quod me tacitum juvet. *Bentlej.* vult *lecto* et *scripto* esse ablativos participiorum, absolute positos, *h. e.* postquam legi, aut scripsi. Sic *Liv.* 23, 14. Lato ad populum, ut equum ascendere liceret. Adde *Tac.* saepe et *Just.* Quod si verum est, exsulent, oportet, in perpetuum a Latio tum *lecto*, *as*, tum *scripto*, et inter barbara amandentur: quod tamen utrumque, ut Latinum agnoscitur a *Mar. Victorino Gramm.* 1. p. 2472. et se ipsum quoque satis analogia defendit.

*LECTON vel Lectum, i, n. Λέκτον, promontorium Troadis. *Liv.* 37, 37. *Plin.* 5, 32. et 9, 17. ¶ Idae montis pars fuit, teste *Hom. Il.* Ξ. v. 284. *Strab.* 13. *B. A.*

LECTOR, oris, m. ἀναγνώστης, qui legit. *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* Nihil est aptius ad delectationem lectoris, quam fortunae vicissitudines. *Nep. Pelop.* 1. Mederi cum sacietati, tum ignorantiae lectorum. *Hor. Ep.* 2, 1, 214. qui se lectori credere malunt, Quam spectatoris fastidia ferre superbi, *h. e.* scripta sua legenda edere. *Ov. Trist.* 4, 10, 132. Jure tibi grates, candide lector, ago. *Virg. Ecl.* 3, 85. Pierides, vitulam lectori pascite vestro. ¶ Apud Romanos erant servi litterati (*anagnostae* Graeca appellatione, item *a studiis* dicti) qui legebant dominis, quae jubebantur. *Plin. ep.* 9, 17. Cum lector, aut lyristes, aut comoedus inductus est, calceos poscunt. Adde *ep.* 1, 15. V. ANAGNOSTES. ¶ Lector est etiam secundus inter minores ordines Ecclesiasticos gradus. *Tert. adv. haeretic.* 41. Itaque hodie diaconus, qui cras lector: hodie presbyter, qui cras laicus. *Inscr.* ap. *Guarin. Osserv. sopra Eclano* p. 11. Hic requiescit in somno pacis Coelius Laurentius lector sancte Glesiae Aeclanensis, qui vixit annos pl*us* mi*nus* XLVIII., depositio ejus die VIII. Idus Majas, Flaviis Asterio et Presidio VV. CC.: nempe an. a Chr. n. CCCCXCIV., quo consules fuerunt. Turcius Rufius Apronianus Asterius, cui ex hac inscriptione *Flavii* nomen addendum videtur, et Flavius Praesidius. Observandum praeterea est, ex corrupto nomine *Glesia* pro *Ecclesia* Italos recentiores suum *Chiesa* effinxisse. *F.*]

LECTŌSĬĂ. V. LEUCOSIA.

LECTRIX, icis, f. quae legit. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 311. *n.* 347. Colit ossa ejus Cnide lectrix conjunx ejus. *Cledonius* in *Arte*, p. 1893. Dictor facit dictrix, lector facit lectrix, auctor non facit auctrix, quia est communis generis. Adde *Servium* ad *A.* 12, 159.

LECTŬĀLIS, e, adj. *Spart. Hadrian.* 23. In morbum incidit lectualem, *h. e.* qui diu in lecto aegrotum detinet, ut exponit *Salmas.* Al. melius leg. *letalem.* Tabem vocat *Aurel. Vict. Caesar.* 14. *f.*

[LECTŬĀRĬUS, a, um, adj. ad lectum pertinens. *Non.* 14, 5. Plagae, grande linteum tegmen, quod nunc torale, vel lectuariam sindonem dicimus, quorum diminutivum est plagulae. *F.*]

LECTŬLUS, i, m. κλινίδιον, diminut. parvus lectus: item saepissime lectus quicumque. *Cic. Att.* 14, 13. *f.* A ducenda uxore sic abhorret, ut quidquam libero lectulo neget esse jucundius. *Id. Cat.* 1, 4. Qui sese illa ipsa nocte me in meo lectulo interfecturos pollicerentur. *Id. Fin.* 2, 30. Philosophi in suis lectulis plerumque moriuntur; cui opponitur mori in proelio, aut alia quapiam externa vi. *Mart.* 10, 38. O quae proelia, quas utrinque pugnas Felix lectulus, et lucerna vidit! ¶ Lectulus lucubratorius. V. in LECTICULA exempla *Plin. jun.* et *Ov.* ¶ De lectulis coenatoriis. *Pl. Pers.* 5, 1, 6. Hic volo ante ostium meos participes bene accipere. Statuite hic lectulos: ponite hic quae assolent, etc. *Cic. Mur.* 36. Cum epulum populo R. daret, stravit pelliculis hoedinis lectulos Punicanos, et exposuit vasa Samia. De funebribus. *Tac. A.* 16, 11. Tres modo lectulos ad suprema retineri jubet.

LECTŪRĬO, is, a. ἀναγνωσείω, cupio legere. *Sidon. ep.* 9, 7. Cum merito lecturiremus. *Id. ep.* 2, 10. *med.* Opus est, ut sine dissimulatione lectites, sine fine lecturias. *Serv. in art.* 2. *Donati*,

p. 1789. Meditativa forma in rio desinit, ut scripturio, lecturio.

LECTUS, a, um, part. a *lego*, ἀναγνωσθείς, legendo percursus. *Ov. Pont.* 2, 5, 20. versus Et legis, et lectos ore favente probas. *Flor.* 4, 2. *med.* Lecto ad lucernam Platonis libro. ℙ Item selectus, delectus, ἐκλεχθείς, atque adeo singularis, eximius, praestans, praecipuus, insignis. *Cic. Rosc. Am.* 41. *med.* Pueruli ex tot elegantissimis familiis lecti. *Virg. A.* 9, 48. Viginti lectis equitum comitatus. *Plin.* 8, 22, 34. Sorte lectus. *Cic. Or.* 3, 37. Lectis atque illustribus verbis uti. *Id. Verr.* 2, 1, 6. Lectissimi atque ornatissimi viri. *Id. Inv.* 1, 31. *med.* Ut neque vir melior, neque femina lectior in terris sit. *Hor. Od.* 3, 21, 5. lectum Massicum servare. *Stat. Silv.* 5, 1, 247. juvenum lectissime. *Pl. Ps.* 4, 7, 50. Hic sunt quinque argenti lectae numeratae minae, *h. e.* probae et justi ponderis. Sic. *Ter. Ph.* 1, 2, 3. Accipe, hem! lectum est *(argentum)*, conveniet numerus, quantum debui. ℙ Cum infinito. *Stat. Th.* 1, 530 eadem fidissima custos Lecta, sacrum justae Veneri occultare pudorem. ℙ Item collectus. *Plin.* 18, 15, 37. Vicia, si lecta matura est, praefertur. *Quint.* 6, 1. *med.* Lecta e vulneribus ossa. *Prop.* 4, 4, 40. Cum patuit lecto stamine torta via. V. LEGO, is.

LECTUS, i, m. κλίνη, εὐνή, λέκτρον, cubile stratum jacendi, et dormiendi causa. *Festus:* Lectus dictus vel a collectis foliis ad cubitandum, vel quod fatigatos ad se alliciat, vel a Graeco λέκτρον. Priorem notationem confirmat ipse *Varr.*, qui *L. L.* 4, 35. lecticam dictam ait, quod legebant, unde eam facerent, stramenta atque herbas. *Id. ib.* 7, 16. Si esset analogia petenda in supellectile, omnes lectos haberemus domi ad unam formam, et aut cum fulcro, aut sine eo, nec tum ad triclinia rem gradum, non item ad cubicularem. *Cic. Div.* 2, 65. Somniasse se, ovum pendere ex fascia lecti sui cubicularis. *Cato R. R.* 10. Lecti loris subtenti. *Hor. Sat.* 1, 3, 90. Comminxit lectum potus. *Nep. Dion.* 9. Cubare in lecto. *Cic. Fam.* 9, 23. Dixit, te in lecto esse, quod ex pedibus laborares. *Prop.* 2, 18, 31. surgere lecto; et *ib.* 24, 41. recipere se lecto. *Tibull.* 1, 2, 19. descendere lecto. *(Broukus.* hic notat, pluribusque ostendit antiquorum lectos cubiculares altos fuisse, ad quos scabello, aut scamno ascenderetur.) *Cic. Verr.* 2, 5, 7. teneri. *Hor. Sat.* 1, 2, 129. desilire; et *ib.* 1, 81. casus te lecto affixit. ℙ *Lectus genialis* est qui in nuptiis parari solet. *Cic. Cluent.* 5. *f.* Lectum illum genialem, quem biennio ante filiae suae nubenti straverat, in eadem domo sibi ornari et sterni jubet. ℙ Post nuptias *adversus* dicebatur, quia fere in thalamo ex adverso ante januam positus erat. In eo sedebant matresfamilias, lanae operam dantes. Mortua conjuge, idem mutabatur, et alius novae nuptae sternebatur. V. JANITRIX. *Prop.* 4, 11, 85 Seu tamen adversum mutarit janua lectum, Sederit et nostro cauta noverca toro, etc. ℙ Hinc *Ov. Her.* 13, 107. Lectus coelebs. Sic *Prop.* 2, 2, 5. vacuo vivere lecto. ℙ Nam saepe refertur ad conjugium. *Virg. A.* 4, 496. lectumque jugalem, Quo perii. *Ov. Her.* 5, 101. temerati foedera lecti. ℙ Est etiam lectus tricliniaris, in quo mensae accumbebant. V. ACCUMBO. *Cic. Verr.* 2, 2, 74. *f.* Non quaero, unde habueris quinquaginta tricliniorum lectos, unde tot candelabra. *Id. Tusc.* 5, 21. Collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili stragulo magnificis operibus picto. *Hor. Sat.* 2, 6, 102. rubro ubi cocco Tincta super lectos canderet vestis eburnos, Multaque de magna superessent fercula coena. *Id. Ep.* 1, 5, 1. lecto recumbere. *Suet. Aug.* 64. *extr.* In imo lecto assidere. ℙ Item lucubratorius. *Sen. ep.* 72. V. LECTICULA. ℙ Item funebris, in quo componebantur efferenda cadavera. *Pers.* 3, 103. tandemque beatulus alto Compositus lecto, crassoque lutatus amomo, In portam rigidos calces extendit. *Tibull.* 1, 1, 75. Flebis et arsuro positum me, Delia, lecto. *Petr. Sat.* 114. Lecto funebri aptatus. *Prop.* 2, 8, 33. Omnia, crede mihi, secum uno munera lecto Auferet extremi funeris atra dies; et 3, 11, 17. ubi mortifero jacta est fax ultima lecto. ℙ In illo *Ov. Met.* 8, 655. in medio torus est de mollibus ulvis Impositus lecto, sponda pedibusque salignis: *lectus* sunt ipsi asseres et tabulae compactae, super quibus lectus sternitur: torus autem est pulvinus spondae impositus: ulva concisa (ap. pauperiores et in castris) est tomentum, etc. ℙ *Lectum* neutro gen. *Ulp. Dig.* 32, 50. *extr.* Legatum lectum continet et fulcra. Adde *ib.* 34, 2, 20. et *Glossas.* ℙ *Lectus, us,* decl. *Pl. Amph.* 1, 3, 15. Prius abis, quam lectus, ubi cubuisti, concaluit locus. *Cornific.* ap. *Prisc.* 6, 711. Ipsis vero, ad Cereris memoriae renovandae gratiam, lectus sternuntur.

LECTUS, us, m. συλλογή, electio, sive collectio. In ablativo sing. *Tac. H.* 4, 70. Tutor Trevirorum copias recenti Vangionum, Caracatium, Triboccorum lectu auctas veterano pedite atque equite firmavit. Al. leg. *delectu.* ℙ Pro *cubili* V. v. praec.

LĔCYTHĪNUS, a, um, adj. ad lecythum pertinens, ut Lecythinum oleum, quod in lecytho servatur. *Petr. Sat.* 21. Nos lecythino perfusos oleo refecerunt. Alii leg. *legitimo*, alii *lecythi*. Est autem *lecythus, i*, f. ampulla olearia, ut est in *Gloss. Isid.* Graeca vox λήκυθος, ῆ. Adhibetur autem Graece, atque translate a *Cic. Att.* 1, 14. Quid multa? totum hunc locum, quem ego varie meis orationibus soleo pingere, de flamma, de ferro (nosti illas ληκύθους), valde graviter pertexuit, *h. e.* nosti locos illos oratorios. *Plin. ep.* 1, 2. Non tantum Marci nostri ληκύθους fugimus, quoties, etc. *h. e.* ampullas.

LĔCYTHUS. V. in v. praec.

LĒDA, ae, f. Λήδη, Tyndari Laconiae regis uxor, Thestii filia, quam cum Juppiter adamaret, transformatus in cygnum, ad Eurotam fluvium cum ea concubuit: ex quo congressu Leda duo peperit ova, unum immortale, ex quo nati sunt Pollux et Helena, alterum mortale, ex quo Castor et Clytaemnestra. *Hyg. fab.* 77. *Ov. Her.* 17, 55. Dat mihi Leda Jovem, cygno decepta, parentem. ℙ Dicitur et *Lede, es*, Graeca positione. *Id. Amor.* 1, 10, 3. et *A. Am.* 3, 251. ℙ Tradit *Lact.* 1, 21. *med.* Ledam post mortem Deam factam, et Nemesim dictam esse, sicut Romulus Quirinus, Circe Marica, Ino Leucothea, etc.

LĒDAEUS, a, um, adj. Λήδαιος, ad Ledam pertinens. *Virg. A* 7, 364. Ledaea Helena. *Ov. Fast.* 1, 706. Haec sunt Ledaeis templa dicata Deis, *h. e.* Castori, et Polluci, Ledae filiis, quos Lacones Ledaeos *Mart.* 1, 37. vocat. *Id. ib.* 54. Ledaei olores. *Id.* 8, 33. Ledaeum ovum, *h. e.* cygni. V. LEDA. *Id.* 4, 25. Ledaeus Timavus: *scil.* quia redeunte Castore cum Argonautis, Cyllarus ejus equus eo fluvio sitim depulit. *Virg. A.* 3, 328. Ledaea Hermione, *h. e.* Ledae neptis, nempe nata ex Helena et Menelao. *Lucan.* 4, 526. nam sol Ledaea tenebat Sidera, *h. e.* signum Geminorum, qui sunt Castor et Pollux. (*Ledaeum astrum* vocat *Mart.* 8, 21.) *Stat. Silv.* 1, 1, 54. Cyllarus Ledaeus, *h. e.* equus Castoris. *Mart.* 4, 55. Ledaeae palaestrae, *h. e.* in quibus se studiose Lacedaemone Pollux exercuit. *Id.* 8, 28. Ledaeum Phalantum, *h. e.* Tarentum a Phalanto Lacone conditum. *Sil.* 2, 434. Ledaeae Amyclae: *scil.* Laconiae urbs, et in qua Castor et Pollux nati sunt. *Id.* 4, 358. Ledaeus Xantippus, *h. e.* Amyclaeus. *Stat. Silv.* 2, 6, 45. gurges, *h. e.* Eurotae fluvii Laconiae.

*LĒDUS, i, m, fluvius Galliae Narbonensis. *Mela* 3, 5. *med. Sid. carm.* 5, 208. Rhenus, Arar, Rhodanus, Mosa, Matrona, Sequana, Ledus. *Fest. Avien.* At nuncce Ledus, nunc et Orobis flumina. Respondet nomini, haud procul a Montepessulano *(Montpellier)* decurrens, *le Lés* sive *le Lez. B. A.*

LĒGĀLIS, e, adj. νομικός, ad leges pertinens. *Quint.* 3, 5. Legale genus quaestionis; et *ib.* 8. Legales tractatus. ℙ *Legalis vita* ap. *Tert. adv. Marc.* 4, 25. *med.* est, quae secundum legem divinam traducitur.

LĒGĀLĬTER, adv. νομικῶς, secundum leges. *Cassiod. ep.* 4, 37. Adversarium provocare legaliter.

LĒGĀRĬUM, ii, n. idem quod legumen. *Varr. R. R.* 1, 32. Ceteraque, quae alii legumina, alii (ut Gallicani quidam) legaria appellant; utraque dicta a legendo.

LĒGĀTĀRĬUS, a, um, adj. ad legatum pertinens, testamento heredi mandatus. *Tert. Spectac.* 6. Privatorum memoriis legatariae editiones parentant. ℙ Hinc *legatarius* absolute, is, cui ex testamento aliquid legatum est, *legatario. Suet. Galb.* 5. Cum praecipuum inter legatarios habuisset. *Paul. Dig.* 41, 3, 14. In re legata legatarius quodammodo quasi heres est. ℙ *Legataria, ae,* mulier, cui legatum relictum est. *Ulp. Dig.* 19, 1, 43. Cum legataria fidei commissum ad se pertinere noluisset. Adde *ib.* 33, 4, 2. ℙ *Legataria provincia*, quae cuipiam legata, seu mandata est, legitur a nonnullis ap. *Cic. Att.* 15, 9., sed alii *legatoriam* (*h. e.* in quam aliquis tanquam legatus mittitur) alii *locatoriam* legunt.

LĒGĀTĬCIUM. V. LEGATIVUM.

LĒGĀTĬO, onis, f. πρεσβεία, actus legandi, legatorum missio, itemque ipsum munus et officium legati. *Caes. B. G.* 6, 2. A Treviris Germanos crebris legationibus sollicitari. *Cic. opt. gen. Or.* 7. Capitis accusatus, quod legationem ementitus esset. *Caes. B. G.* 1, 3. Is sibi legationem ad civitates suscepit; et *B. C.* 1, 33. Munus legationis recusare; et *ib.* 3, 103. Legationis officium conficere. *Nep. Dion.* 1. Legationem administrare. *Liv.* 45, 10. peragere. *Quint.* 7, 4. *med.* gerere. *Cic. Fam.* 15, 7. obire. *Id. Phil.* 9, 1. renunciare. *Id. Att.* 4, 2. *f.* sumere. *Just.* 8, 4. audire. *Phaedr.* 4, 17. dimittere. *Tac. A.* 15, 22. Legatione fungi. *Quint.* 7, 1. *med.* In legatione esse. *Cic. Verr.* 2, 4, 5. Cum imperio aut legatione in provinciam proficisci. *Liv.* 21, 63. In legationem proficisci. *Tac. A.* 2, 45. Per legationes aliquid petere. ℙ *Legatio libera* erat, quae ornamenti et commodi tantum causa ab senatu impetrabatur, quemadmodum honorarii magistratus a principibus honestamenti causa conceduntur, tituloque tenus obeuntur, et geruntur. Has autem ii senatores impetrabant, quibus negotia futura erant in provinciis, ut qui hereditates persequi, aut legata, aut qui nomina exigere volebant, aut vota solvere. Nam legatorum persona accepta, commendatiores controversias habebant, atque favorabiliores. Ideo autem *liberae* dicebantur, quia introire in Urbem, et rursus exire licebat: cum ceteri magistratus, qui extra Urbem gerebantur, ingredientibus in Urbem deponendi essent. *Cic. Fam.* 12, 21. Negotiorum suorum causa legatus est in Africam legatione libera. *Id. Att.* 15, 11. *f.* Habent, opinor, liberae legationes definitum tempus lege Julia, etc. *h. e.* quinquennium. *Ulp. Dig.* 50, 7, 14. Qui libera legatione abest, non videtur reipublicae causa abesse: hic enim non publici causa, sed sui abest. *Cic. Leg.* 3, 8. Jam illud apertum profecto est, nihil esse turpius, quam quemquam legari, nisi reipublicae causa. Omitto quemadmodum isti se gerant, qui legatione hereditates, aut syngraphas suas persequuntur. In hominibus est hoc fortasse vitium: sed quaero, quid reapse sit turpius, quam sine procuratione senator, legatus sine mandatis, sine ullo reipublicae munere. Quod quidem genus legationis ego consul, quamquam ad commodum senatus pertinere videatur, tamen approbante senatu frequentissimo, nisi mihi levissimus tribunus plebis tum intercessisset, sustulissem. Tamen minui tempus, et quod erat infinitum, annuum feci. Ita turpitudo manet, diuturnitate sublata. Haec *Cic.*, qui tamen *Fl.* 34. *f.* causae suae inserviens, legationes liberas excusat ac defendit. ℙ *Legatio votiva* species est legationis liberae voti extra Urbem solvendi causa impetratae. *Cic. Att.* 4, 2. *f.* et *ib.* 15, 8. ℙ Interdum *legatio* sunt ipsi legati. *Caes. B. G.* 3, 8. *extr.* Cummunem legationem ad Crassum mittunt; et *ib.* 2, 35. Quas legationes Caesar, inita aestate, ad se reverti jubet; et *ib.* 1, 13. Cujus legationis Divico princeps fuit. *Liv.* 45, 13. Et ab Eumene legatio de victoria gratulatum venit.

LĒGĀTĪVUM, i, n. dicebatur id, quod dabatur legato nomine viatici, et impensae. *Arcad. Dig.* 50, 4, 18. §. 12. Legati quoque, qui ad sacrarium principis mittuntur, quia viaticum, quod legativum dicitur, interdum solent accipere, personale munus ineunt; et *ib.* 7, 2. His, qui non gratuitam legationem susceperunt, legativum ex forma restituitur. Est qui legit *legaticium.*

[LĒGĀTĪVUS, a, um, adj. qui ex legato relictus alicui est. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 5. *n.* 222. et *Mur.* 614, 2. Impendium bigae, quam populus ex conlatione legativi epuli offerebat, remisit. Haec eadem mendosa legitur ap. *Grut.* 421, 1. V. DONATIVUM. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1448, 4. L. Calventius Legativus. *F.*]

LĒGĀTOR, oris, m. qui aliquid legat per testamentum. *Suet. Tib.* 31. Quin rata voluntas legatoris esset.

LĒGĀTORĬUS, a, um. V. LEGATARIUS.

LĒGĀTUM, i, n. delibatio hereditatis, qua testator ex eo, quod universum heredis foret, alicui quid collatum velit, ut *Florent. Dig.* 30. 113. definit. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Hortensii legata cognovi. *Petr. Sat.* 141. Omnes, qui in testamento meo legata habent, hac conditione percipient, quae dedi, si, etc. *Suet. Tib.* 76. Dare legata alicui; et *Dom.* 8. Jus capiendi legata alicui adimere; et *ib.* 9. Legatum alicujus irritum facere. *Tac. A.* 1, 36. *extr.* petere, exsolvere, duplicare. *Scaevola Dig.* 32, 103. praestare.

[LĒGĀTUS, a, um, part. a *lego*, legato relictus. *Cels. Dig.* 32, 1, 79. §. 3. Servus quoque legatus, si interim manumittatur, et postea servus factus sit, postea peti potest. *Scrib. Comp.* 120. Ut ab ejus *(M. Cassii)* servo Atimeto accepi, legato Tiberio Caesari. Ita leg. *Lipsius* pro *Tiberii Caesaris*, ut perperam legitur in editionibus. *F.*]

LĒGĀTUS, i, m. πρεσβευτής, qui legatione fungitur, sive qui refert mandata alterius, a *legando*, idest mittendo, quia legati a senatu, vel a rege legantur seu mittuntur. *Cic. Vat.* 15. Ne hoc quidem senatui relinquebas, quod nemo unquam ademit, ut legati ex ejus ordinis auctoritate legarentur; et *ib.* Legati nuncii pacis ac belli, curatores, interpretes, bellici consilii auctores, ministri muneris provincialis. *Id. Or.* 2, 37. Cum Athenienses ad senatum legatos de suis maximis rebus mitterent. *Liv.* 2, 18. *f.* Itaque legatos de pace mittunt. *Cic. Manil.* 12. Legatos deprecatoresque mittere. *Liv.* 31, 8. Legatos mittere ad indicendum bellum. Adde *Nep. Them.* 6, 7. et 8. ℙ *Legatus* item in bello dicebatur, ἀντιστρατηγός, ὕπαρχος, vicarius imperatoris, qui ejus vice fungebatur, aut ejusdem locum tenebat. Maximam imperatore absente in exercitu obtinebat auctoritatem, et ab illo cum parte copiarum in expeditionem mittebatur, aut praesidio praeficiebatur. *Caes. B. C.* 2, 17. Neque se ignorare, quod sit officium legati, qui fiduciariam operam obtineret: *fiduciariam operam* obtinere dixit, quia redeunte impera-

tore, aut consule, cedere eum oportebat. *Cic. Cluent.* 36. Qui M. Aemilio clarissimo viro legati, et praefecti, et tribuni militares fuerunt. ℙ Praeterea *legati* dicebantur, quos proconsules, et praetores ituri in provincias sibi adjungebant, vel a senatu accipiebant consiliorum atque officii adjutores. *Nep. Att.* 6. Praefecturas delatas sic accepit, ut neminem in provinciam sit secutus: qui ne cum Q. quidem Cicerone voluerit ire in Asiam, cum apud eum legati locum obtinere posset; non enim decere se arbitrabatur, cum praeturam gerere noluisset, asseclam esse praetoris. ℙ Item qui decem plerumque numero a senatu legabantur ad imperatorem post gentem aliquam ab ipso domitam, qui una cum imperatore res subactae provinciae componerent. V. DECEM *f.* ℙ Denique temporibus Augustorum *legati*, vel *legati pro praetore* dicebantur, qui una cum proconsule, vel praetore mittebantur ad eas provincias administrandas, quae senatoriae erant; *legati* vero *Augusti*, vel *Caesaris*, vel *legati Augusti pro praetore* ii appellabantur, qui soli eas provincias administrabant, quae Caesaris erant. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 51. L. Fabio M. F. Gal. Ciloni Septimino Procos. itemque Leg. Prov. Narbon. Alia *ib.* p. 50. Leg. Pr. Pr. Prov. Narb. Alia ap. *Grut.* 1091, 5. Q. Atrio Clonio Leg. Aug. Pr. Pr. provinciarum Thraciae, ex Cappadociae, etc. Alia ap. *eund.* 457, 4. Legatus Pro Pr. iterum ex S. C. et ex auctorit. Ti. Caesaris. V. *Marin. Frat. Arv.* p. 741. et sqq.

LĔGENS, entis, part. a *lego*, lector. *Ov. Trist.* 1, 7, 25. Nunc precor, ut vivant, et non ignava legentum Otia delectent, admoneantque mei. *Plin.* 8, 16, 17. Quae a me collecta, quaeso, ut legentes boni consulant.

*LEGEOLĬUM, i, n. opp. Britanniae. *Ant. Itin.* Dictum et *Lagecium*. *Id. ib. B. A.*

LĔGĪBĬLIS, e, adj. qui legi potest. *Ulp. Dig.* 28, 4, 1. Sufficit, si legibilia sint inconsulto deleta.

LĔGICRĔPA, ae, m. rabula, qui leges crepat, seu inculcat. *Varr. Atacinus* ap. *Fulg.* Legicrepae tundunt, latrant fora, classica turbant. Ita *Basil. Faber in Thes.* et *Taubman. ad Pl. Mil.* 3, 1, 57. ℙ Sed si *Burmannum* consulas in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 322. certo certius tibi constabit, auctorem, atque adeo hujus versus, et vocis non esse *Varronem Atacinum*, sed *Sisebutum* Visigothorum in Hispania regem, qui an. DCXII. Gundemaro successit, et octo ferme annos regnavit. *Gloss. Phil.* Legicrepa, *νομοδίφας*.

LĔGĪFER, a, um, adj. *νομοθέτης*, qui legem fert. *Ov. Amor.* 3, 10, 41. Optavit Minos similes sibi legifer annos. *Virg A.* 4, 58. Legifera Ceres Haec enim inventis frugibus, leges prima dicitur condidisse, et homines ad societatem collegisse. Hinc ejus sacra a Graecis *θεσμοφόρια* appellata. *Appul. Met.* 10. Quale autem et illud judicium apud legiferos Athenienses, catos illos et omnis scientiae magistros?

LĔGIO, onis, f. *τάγμα*, certa militum manus, in qua cives R. militabant: a *legendo* dicta, quod milites in delectu leguntur. *Varr. L. L.* 4, 16. Dividebatur in decem cohortes peditum: cohors in quinquaginta manipulos. His adjungebantur equites in tres centurias divisi, ac subinde in turmas. De singulis hisce nominibus V. suis locis. ℙ Numerus militum in legionibus non semper idem fuit. Nam sub Romulo legio fuit trium millium peditum, et trecentorum equitum; vel potius, ut alii volunt, tres legiones fuere ex mille peditibus, et equitibus centum, ut *Varr.* docet *l. c.* Deinde post Sabinos in civitatem receptos, scribit *Plutarch.* in *Romulo*, duplicatum eum numerum fuisse: qui tamen non semper idem deinceps stetit, sed varie aut imminutus, aut auctus est. Legimus enim ap. *Liv.* 6, 22. Volsco bello quatuor legiones quaternum millium scriptas; et 7, 25. decem quaternum millium, et ducenorum peditum, equitumque trecenorum. Bello Punico secundo quatuor millia fere singulis legionibus data esse, colligitur ex *eod.* 21, 17., sed aliquando, eodem bello, ita is numerus mutatus est, ut una legio essent quinque millia peditum, et equites quadringenti, teste *eod.* 23, 34. *f.*, interdum, ut ex duabus legionibus una legio quinque millia peditum, et trecenti equites essent, ut *Id.* tradit 26, 28. Deinde Macedonico bello, scribit *Id.* 42, 31., id praecipue provinciae Macedoniae datum, ut cum alterius consulis legionibus quina millia, et duceni equites, ex vetere instituto, darentur in singulas legiones, in Macedoniam sena millia peditum, equites treceni scriberentur. Sed jam antea Scipio in Africam trajecturus, legiones senis millibus, et ducenis peditibus suppleverat, et equitibus trecenis, ut est ap. *eund.* 29, 24. *extr.* Bello autem Antiochi quina millia et quadringentos legio habuit, teste *eod.* 37, 39. Praeterea aliquando legio quinque millium, et ducentorum peditum cum equitibus quadringentis in Hispaniam missa legitur, ap. *eund.* 40, 36. Tradit *Paul.* ex *Festo* in *Sex*, primum C. Marium legionem conscripsisse sex millium et ducentorum, cum antea quatuor millium fuisset: unde etiam appellabatur quadrata. Temporibus *Vegetii* legio constabat fere sex millibus militum, interdum amplius, ut videre est *Mil.* 2, 2., *ib.* autem 6., ubi singillatim omnium decem cohortium numerum militum exsequitur, summam totius legionis colligit ad sex mille centum pedites, equites septingentos viginti sex. ℙ Varius quoque legionum numerus in Romanis exercitibus fuit, pro varia reipublicae copia, et bellorum gravitate. Nam primo una tantum ab Romulo scripta fuit: deinde crescentibus opibus, usque ad decem, et amplius crevere. Tertiamdecimam legionem memorat *Liv.* 30, 18., undevicesimam et vicesimam 27, 14. et 38., majorem etiam numerum sub imperatoribus leges ap. *Tac. A.* 1, 31. et 45. etc. ℙ Legiones ex solis civibus R. constabant: auxilia ex sociis. Quod si aliquando servi adsciti, necessitate factum est, ut post Cannensem cladem, bello Punico secundo, ut est ap. *Liv.* 22, 57. Interdum tamen et de auxiliis, et de externis quoque gentibus legio dicitur. *Id.* 8, 24. Cum saepe Bruttias, Lucanasque legiones fudisset; et 37, 39. Duae legiones Romanae, duae socium, ac Latini nominis erant. *Pl. Amph.* 1, 1, 62. Teleboae ex oppido legiones educunt suas. ℙ Variis nominibus Romanae legiones vocabantur, vel ab ordine et tempore, quo scriptae sunt, ut prima, secunda, tertia, vicesima, *Liv.* 10, 18. et 27, 14.; vel ab institutoribus, aut ducibus, ut Claudiana, Galbiana, *Tac. H.* 2, 85. et 86.; vel a locis ubi militaverant, ut Caudina, Cannensis, Actiaca, *Liv.* 9, 12. et 29, 24. et *Tac. A.* 1, 42.; vel a Deorum nominibus, ut Martia, Minervia, Primigenia, *Cic. Phil.* 4, 2. et *Inscr.* ap. *Grut.* 561, 10.; aut avium, ut Alauda, *Cic. Att.* 16, 8. et *Plin.* 11, 37, 44.; vel denique ab eventu, ut Victrix, Adjutrix, Fulminatrix, Rapax, *Tac. H.* 2, 43., *Inscr.* ap. *Grut.* 391, 4. et 547, 6. etc. V. *Claud. B. G.* a *v.* 418., ubi alia legionum nomina poetice enumerantur. ℙ In carmine quoque usum habet. *Hor. Sat.* 1, 6, 48. Quod mihi pareret legio Romana tribuno. ℙ Sumitur et pro quocumque exercitu, aut ejus parte. *Virg. A.* 7, 681. hunc legio late comitatur agrestis; et *ib.* 9, 368. Cetera dum legio campis instructa moratur. *Val. Fl.* 7, 573. Horruit Argoae legio ratis. ℙ Translate. *Pl. Cas. prol.* 50. Sibi nunc uterque contra legiones parat, Paterque, filiusque, *h. e.* dolos, artes, insidias, fallacias, tanquam instructum exercitum. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1075, 2. Q. Numisius Q. L. Legio. *F.*]

LĔGIONĀRĬUS, a, um, adj. ad legionem pertinens. *Caes. B. C.* 1, 73. Stationes disponunt equitum, et cohortium alariarum, legionariasque interjiciunt cohortes; et *B. G.* 1, 42. Legionarii milites legionis decimae. *Plin. ep.* 10, 82. Centurio legionarius. [*Veg. Mil.* 2, 2. Legio proprios equites legionarios tenet. *F.*]

LĔGĪRŪPA, ae, et Lēgĭrŭpĭo, onis, et Lēgĭrŭpus, a, um, adj. qui rumpit, et violat legem. *Pl. Ps.* 1, 3, 130. Perjure, legirupa, pernicies adolescentum. *Id. Pers.* 1, 2, 16. Legirupam damnare. *Id. Rud.* 3, 4, 3. Jube modo accedat prope legirupionem hunc. Ita recte *Bothe* leg. *Prud. Hamart.* 239. ruuntque Omnia, legirupis quassantia viribus orbem.

*LEGISDOCTOR, oris, m. i. q. legislator. *Vulg. Act.* 5, 34. ubi et divisim legi potest. *B. A.*

LĔGISLĀTOR et Legumlator, oris, m. *νομοθέτης*, qui leges fert, qui jura statuit. Fere divisim adhibetur, a *Cic.* praesertim. V. *Cat.* 4, 5., *Mur.* 2. et *N. D.* 3, 38. Sed et conjunctim scribi potest, ut *agricultura*, *jurisconsultus*, *respublica*, etc. *Liv.* 34, 31. *f.* Noster legumlator non in paucorum manu rempubl. esse voluit. *Val. Max.* 6, 5. *n.* 3. *extr.* Se inter misericordem patrem, et justum legislatorem partitus.

*LEGISPERĪTUS, i, m. jurisconsultus. *Vulg. Interpr. Luc.* 7, 30. *B. A.*

LĔGĪTĪMĒ, adv. *νομίμως*, juste, ratione legum observata. *Cic. Caec.* 20. Is, qui legitime procurator dicitur. *Id. Off.* 1, 4. Juste et legitime imperanti. *Id. Dom.* 29. In ea adoptione legitime factum est nihil. *Juven.* 10, 338. Non nisi legitime vult nubere. ℙ Translate est rite, ex ordine. *Id.* 12, 100. Legitime fixis vestitur tota tabellis Porticus. *Auct. dial. de Or.* 32. Ut legitime studuisse, ut per omnes eloquentiae numeros isse fateatur. *Plin.* 23, 2, 31. Faex legitime cocta, *h. e.* quantum satis est, quantum res postulat.

LĔGĪTĪMUS, a, um, adj. *νομικός*, *νόμιμος*, qui secundum leges est, legibus constitutus, justus, verus, aequus, conveniens. *Sall. Cat.* 6. Romani imperium legitimum, nomen imperii regium habebant. *Cic. Verr.* 2, 2, 52. Dies is erat legitimus comitiis habendis. *Id. Phil.* 11, 10. *extr.* Legitimum imperium habere: (huic opponitur *extra ordinem.*) *Id. Tusc.* 1, 30. *f.* Tanquam a magistratu, aut ab aliqua potestate legitima. *Id. Dom.* 13. *f.* Jure Quiritium legitimo tutelarum et hereditatum relicto. *Id. Inv.* 2, 43. Si legitimum scriptum proferetur, idest aut lex ipsa, aut ex lege aliquid. *Id. Or.* 34. Legitimae et civiles controversiae, *h. e.* quae sub leges cadunt, et legibus dirimuntur. Sic *Arch.* 2. Legitima quaestio. *Id. opt. gen. Or.* 7. Theatrum, qui locus non est concionis legitimae. *Id. Off.* 3, 29. *f.* Cum justo et legitimo hoste rem gerere, *h. e.* quem persequi leges permittunt. *Liv.* 25, 2. Aetas legitima ad petendam aedilitatem. *Ov. Met.* 10, 437. conjux. *Quint.* 7, 7. *f.* Legitimus filius: (cui *nothus* opponitur.) *Cic. Agr.* 2, 9. Legitimum impedimentum. *Id. Verr.* 2, 1, 9. Legitimae horae, *h. e.* quae legibus alicui ad agendum conceduntur. *Frontin. Aquaed.* 112. Legitima mensura. *Ov. Fast.* 3, 130. legitimo equo merere, *h. e.* publico, et legibus dato; et *ib.* 2, 662. de Termino: Legitima servas credita rura fide, *h. e.* quae legibus praecipitur. *Suet. Claud.* 14. Legitima poena, *h. e.* legibus imposita. *Ulp. Dig.* 47, 20, 3. Legitimum crimen, *h. e.* legibus expressum. ℙ Aliquando est idem quod legalis. *Gell.* 11, 1. Ita Varro verba haec legitima, quibus multa diceretur, concepit. *Id.* 14, 2. In comperendinationibus, et aliis quibusdam legitimis ritibus. *Justin. prooem. Institut. med.* Ut sint totius legitimae scientiae prima elementa. [*V. *Spalding.* ad *Quint.* 3, 6, 71.] ℙ *Legitima*, *orum*, sunt solemnes ritus legum et judiciorum. *Nep. Phoc.* 4. Inde judicio, legitimis quibusdam confectis, damnatus est. ℙ **Legitima* etiam sunt praecepta. *Vulgat. Interpr. Levit.* 18, 26. Custodite legitima mea. Adde *ib.* 3. *B. A.* ℙ Translate de iis dicitur, quae certa quadam lege, et consuetudine fiunt. *Cic. Verr.* 2, 5, 22. Illum quasi legitimum consuetudinis numerum non explere. *Id. Fam.* 7, 6. In omnibus meis epistolis, quas ad Caesarem mitto, legitima quaedam est accessio commendationis tuae, *h. e.* quam a me amicitiae leges postulant, debita, justa: nisi malis ad sequentem notionem trahere. ℙ Saepe enim est plenus, perfectus, justus, cui nihil deest. *Suet. Claud.* 21. Munus gladiatorium anniversarium exhibuit in castris praetorianis, sine venatione apparatuque: justum atque legitimum in septis. *Hor. Ep.* 2, 2, 109. Legitimum poema facere. *Plin.* 21, 31, 105. Trychos legitimam insaniam facit. ℙ Item necessarius. *Quint.* 9, 2. Praecisa, veluti ante legitimum finem, oratio. *Ov. A. Am.* 3, 293. cum legitima fraudatur littera voce, Blaesaque fit jusso lingua coacta sono. *Cic. Brut.* 21. Illa oratorum propria, et quasi legitima tractavit, ut delectaret, ut moveret, ut augeret, etc. ℙ Item concessus, permissus, conveniens. *Ov. Trist.* 2, 249. Nil nisi legitimum, concessaque furta canemus; et *ib.* 536. non legitimo foedere junctus amor, *h. e.* inconcesso hymenaeo. *Suet. Aug.* 32. Collegia, praeter antiqua et legitima, dissolvit. ℙ Item certus, solemnis, certa formula, quasi lege, constans. *Ov. Fast.* 2, 527. Curio legitimis nunc Fornacalia verbis Maximus indicit. ℙ Item verus, genuinus. *Hor. A. P.* 273. Scimus inurbanum lepido secernere dicto, Legitimumque sonum digitis callemus, et arte. *Plin.* 22, 22, 38. Ne olus quidem legitimum venditasse, sed scandicem. *Petr. Sat.* 117. Tanquam legitimi gladiatores, domino corpora animasque religiosissime addicimus, *h. e.* veri, et proprie dicti, et qui in leges et regia verba lanistae juravimus. Simile est illud *Suet. Aug.* 45. Spectavit studiosissime pugiles, non legitimos et ordinarios modo, sed et catervarios oppidanos inter angustias vicorum pugnantes, *h. e.* qui more, legibus, atque ordine pugilatus servato pugnant. ℙ Item consuetus, ordinarius. *Suet. Vesp.* 8. Legitima praemia sero militibus persolvit. *Id. Aug.* 35. Legitimus senatus (V. INDICTUS.) *Plin.* 8, 43, 68. de asinis: Partus a tricesimo mense ocissimus, sed a trimatu legitimus. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 19. Operarum in latifundiis ista computatio est, non legitima naturae festinatio. ℙ *Legitimus Deus* is est, ad quem proprie pertinet cura rei alicujus, ut ad Aesculapium valetudinis restitutio, ad Neptunum naufragorum tutela, etc., seu potius ita appellabatur, qui legibus in Urbem esset receptus. *Auct. Priap.* 38, 5. Diis me legitimis, nimisque magnis, Ut Phoebo, puta, filioque Phoebi, Curatum dare mentulam verebar. Huic, dixi, fer opem, Priape, parti. ℙ *Legitima uxor* ap. *Mart.* 5, 75. est, quam metu legis Juliae moechus duxit. ℙ *Legitimum est*, aequum, justum est. *Plin.* 33, 3, 20. Aes inaurari argento vivo, aut certe hydrargyro legitimum erat: de quibus excogitata fraus est. *Id.* 31, 6, 30. Fistulas denum pedum longitudinis esse, legitimum est, *h. e.* conveniens est: et 19, 8, 31. de lactucis: Seruntur lactucae anno toto: legitimum tamen, a bruma semen jacere, *h. e.* aptum, conveniens: et sic postulat quaedam veluti lex ejus herbae serendae. ℙ *Legitimus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Malvas. Marm. Fels.* p. 253. L. Casinius L. F. Pom. Legitimus.

LĔGĬTO, as, pro *lectito*, ut *rogito* a *rogo*, *agito* ab *ago*, agnoscit *Prisc.* 8, 825., sed sine exemplis.

LĔGĬUNCŬLA, ae, f. *ταγμάτιον*, parva legio. *Liv.* 35, 49. *med.* Videretis vix duarum male plenarum legiuncularum instar in castris regis.

LĔGO, as, avi, atum, a. 1. *ἀποστέλλω*, mitto aliquem ad quempiam nunciandi, petendi, indicen-

di gratia: et fere dicitur de legatis, qui publice mittuntur: ejus etymon videtur esse a *lege*, qua quis aliquo mittitur. *Catull.* 66, 57. Ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat. *Cic. Verr.* 2, 3, 48. Hominem suae civitatis in primis honestum ac nobilem legarunt ad Apronium. *Id. Fam.* 3, 8. *med.* Privatae rei causa legari. *Sall. Jug.* 24. *extr.* Tres adolescentes in Africam legantur, qui reges adeant, etc. *Gell.* 7, 14. Quos Athenienses Romam ad senatum legaverant impetratum, ut, etc. *Id.* 15, 19. in lemmate: Quae verba legaverint Rhodii ad hostium ducem, *h. e.* per legatos dicenda miserint. ℙ In re provinciali, et militari *legare alicui aliquem*, est legatum ei assignare. *Cic. Att.* 4, 15. *f.* Messius defendebatur a nobis, e legatione revocatus: nam eum Caesari legarat Appius; et *ib.* 2. *f.* Ego me a Pompejo legari ita sum passus, ut, etc. et *ib.* 10, 1. *extr.* Istum legatum iri, non arbitror. *Id. Manil.* 19. Ne legaretur Gabinius Pompejo expetenti. ℙ *Legare sibi aliquem*, legatum assumere in administratione belli, aut provinciae. *Sall. Jug.* 30. Calpurnius, parato exercitu, legat sibi homines nobiles, factiosos, quorum auctoritate, quae deliquisset, munita fore sperabat. *Cic. Att.* 15, 11. *f.* Dolabella me sibi legavit. ℙ Interdum accipitur pro committere, mandare. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 12. Quin potius quod legatum est tibi negotium, id curas? ℙ Item imputare, adscribere, dare. *Liv.* 28, 42. *med.* Patere, nos omnia, quae prospera tibi evenere, tuo consilio assignare, adversa casibus incertis belli et fortunae legare. Al. leg. *relegare*, al. *delegare*. ℙ Saepe est testamento relinquere. *Luc.* ap. *Gell.* 4, 1. Legavit quidam uxori mundum omne penumque. *Cic. Caec.* 4. *med.* Usumfructum omnium bonorum Caesenniae legat. *Id. Top.* 3. Fabiae pecunia legata est a viro. *Suet. Aug.* 101. Heredes instituit Tiberium, et Liviam: legavit populo R. quadringenties, tribubus tricies HS. ℙ *Legare*, aut *relinquere quippiam alicui ab aliquo*, est ita legare, ut legatarius non ipse per se possideat statim post mortem testatoris rem legatam, sed ab eo accipiat, qui heres est factus. V. gr. Pecuniam uxori legare a filio, est, filio herede facto, ei committere, ut pecuniam matri praestet. Hoc autem ideo fiebat, ut uxor, defuncto viro, majorem filii curam gereret, ut quae ab eo pecuniam acciperet. *Cic. Cluent.* 12. Uxori testamento legat grandem pecuniam a filio, si qui natus esset: ab secundo herede nihil legat. *Id. Top.* 4. Si paterfamilias uxori ancillarum usumfructum legavit a filio, neque a secundo herede legavit. *Scaevola Dig.* 35, 2, 25. A liberto, cui fundum legaverat per fideicommissum Sejae annua decem dedit. Adde *ib.* 20. et alibi non semel. Simile est *ab aliquo solvere*. *Cic. Att.* 7, 18. Quintus frater laborat, ut tibi ab Egnatio solvat.

LĔGO, is, gi, ctum, a. 3. *λέγω*, colligo: a voce Graeca allata. *Virg. Ecl.* 3, 92. Qui legitis flores, et humi nascentia fraga. *Sen. Herc. Fur.* 910. Arabesque odoris quidquid arboribus legunt. *Ov. Met.* 11, 606. legit de lacte soporem. *Id. ib.* 14, 650. lecturum poma putares. Sic *Tibull.* 1, 8, 32. Pomaque non notis legit ab arboribus. *Id.* 2, 4, 27. O pereat quicumque legit viridesque smaragdos, etc. *Cic. Or.* 2, 66. Legere nuces. *Ov. Met.* 14, 347. herbas collibus. *Id. Fast.* 5, 218. flores in calathos. *Id. Her.* 10, 150. ossa, *h. e.* post crematum cadaver colligere, et in sepulcrum inferre. V. OS, ossis. *Cato R. R.* 144. oleam. *Liv.* 5, 39. caesorum spolia. *Sen. Herc. Oet.* 1341. ore spiritum fugientem morientis. *Ov. Fast.* 2, 254. ficus non erat apta legi, *h. e.* nondum erat matura; et *Met.* 14, 251. sorte legi. ℙ *Legere vestigia* est ejus, qui praecessit, vestigia observando, quasi in modum e terra legentis quippiam, eadem via sequi. *Virg. A.* 9, 392. et vestigia retro Observata legit. *Ov. Met.* 3, 17. Subsequitur, pressoque legit vestigia gressu. Adde *Val. Fl.* 1, 711. Huc pertinet et illud *Virg. A.* 12, 481. Haud minus Aeneas tortos legit obvius orbes, Vestigatque virum. Ubi *Serv.*: translatio a canibus, qui per vestigia feram indagant. ℙ Saepe ad navigationem pertinet, nam *legere vela*, est contrahere, et in volumen colligere: quod fit navigandi fine: cui contrarium est *dare*, *explicare*, etc. *Ov. Her.* 15, 215. Ipse gubernabit residens in puppe Cupido: Ipse dabit tenera vela, legetque manu. *Val. Fl.* 2, 13. Vela legunt: remis insurgitur. *Virg. G.* 1, 373. atque omnis navita ponto Humida vela legit. ℙ *Legere funem*, est solvere, quod fit, cum nautae funem a ripa trahunt, et colligunt. *Val. Fl.* 1, 312. hi celso cornua malo Expediunt: alii tonsas in marmore summo Praetentant: prora funem legit Argus ab alta. Sic *ancoram legere*, est tollere, et in navem adducere. *Id.* 2, 428. legitur piger uncus arenis: Jam remi rapuere ratem. *Sen. Troad.* 759. ancoras classis legit. ℙ *Legere locum aliquem*, est percurrere, praeterire, obire: ut qui poma legunt, huc illuc discurrunt colligendi studio: et fere de navigantibus dicitur. [**Doederl.* 3, 209. docet, v. *legere* in elocutione *litus*, *oram*, etc. *legere*, non praetereundi, sed tenendi notionem involvere, ita ut res, vel locus ex oculorum conspectu discedere nequeat.] *Virg. A.* 2, 207. pars cetera pontum Pone legit. *Ov. Fast.* 4, 289. Aequoraque Afra legit, Sardoaque regna sinistris Prospicit a remis; et *ib.* 566. Ioniumque rapax, Icariumque legit. *Virg. G.* 2, 44. primi lege litoris oram. Sic *Liv.* 21, 51. *extr.* Navibus oram Italiae legens. *Ov. Met.* 15, 709. Inde legit Capreas, promontoriumque Minervae; et *ib.* 5, 578. Legere saltus, *h. e.* percurrere venando. *Sen. Med.* 791. Luna coelum freno propiore legit. ℙ Saepe est oculis scripta percurrere, quasi verba colligendo, *ἀναγινώσκω*. *Cic. Top.* 1. Ut eos libros per te ipse legeres. *Id. Brut.* 51. Cum, convocatis auditoribus, legeret eis magnum illud volumen suum, et eum legentem omnes, praeter Platonem, reliquissent, legam, inquit, nihilominus, etc. *Id. Acad.* 4, 45. Legi apud Clitomachum, A. Albium jocantem dixisse, etc. *Plin. ep.* 9, 13. Studiose intenteque legere aliquid. *Id. ep.* 5, 29. Libertus meus tam commode orationes et historias, et carmina legit, ut, etc. *Id. ep.* 9, 34. Audio, me male legere dumtaxat versus: orationes enim commodius: sed tanto minus versus. *Gell.* 17, 9. *med.* Epistola incorrupta, et legi facilis. *Ov. Trist.* 4, 4, 14. Ipse pater patriae Sustinet in nostro carmine saepe legi. *Id. ib.* 5, 14, 5. Dumque legar, mecum pariter tua fama legetur. *Petr. fragm. Trag.* 75. *Burm.* Librum ab oculo legit. ℙ Significat etiam docere, enarrare, interpretari: quia olim omnis grammaticorum industria in eo versabatur, ut poetas alta voce discipulis legerent atque interpretarentur, ut *Suet. Gramm.* 2. tradit. *Id. ib.* Lucilii satyras legisse se apud Archelaum Pompejus Lenaeus, apud Philicomum Valerius Cato praedicant. *Vet. poeta* ap. *eund. ib.* 11. Cato grammaticus, Latina Siren, Qui solus legit, ac facit poetas. ℙ Pro percurrere oculis, et videre, quasi qui scripta legit. *Virg. A.* 6, 754. Et tumulum capit, unde omnes longo ordine possit Adversos legere, et venientum discere vultus. ℙ Pro furari, quasi clam colligere: unde *sacrilegium*, de sacro furtum. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 271. Omnia viscatis manibus leget. *Virg. A.* 10, 79. soceros legere, et gremiis abducere pactas. *Hor. Sat.* 1, 3, 117. Et qui nocturnus sacra Divum legerit. Adde *Auct. ad Her.* 2, 30. *f.* ℙ Et pro clam aucupari, furtim excipere. *Pl. Ps.* 1, 4. *extr.* Huc concedam, ut horum sermonem legam. ℙ *Legere fila*, est adducere, et colligere obvolvendo: quod fecisse dicitur Theseus, qui e labyrintho Cretensi, Ariadnae admonitu, expedivit se, filum in introitu explicando, in reditu colligendo. *Ov. Fast.* 3, 462. Quae dedit ingrato fila legenda viro. *Prop.* 4, 4, 40. Cum patuit lecto stamine torta via. ℙ Parcae quoque *fila legere* dicuntur, cum ea veluti ad se trahunt, et vitae nostrae finem imponunt. *Virg. A.* 10, 814. extremaque Lauso Parcae fila legunt. ℙ Saepissime est eligere, seligere. *Cic. Fin.* 4, 15. Nisi omnia, quae leget, quaeque rejiciet, unam referantur ad summam. *Id. Phil.* 5, 6. Ut hos judices legeret, quorum lectione duplex imprimeretur reipubl. dedecus. *Id. Coel.* 15. *extr.* Legere conditiones nubendi. *Ov. A. Am.* 1, 357. Illa legat tempus, Quo facilis dominae mens sit, et apta capi; et *Trist.* 1, 3, 9. Non mihi servorum, comitis non cura legendi. *Id. Met.* 13, 242. de tot millibus unum legere. *Virg. A.* 8, 79. geminasque legit de classe biremes. *Ov. Met.* 1, 27. summaque locum sibi legit in arce. *Phaedr.* 2, 2. Capillos homini legere coepere invicem, *h. e.* canos a nigris secernere et evellere. *Pompej. ad Coss. post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* Legere milites. Sic *Ov. Met.* 7, 669. viros ad bella. *Gell.* 14, 2. aliquem in judices, *h. e.* creare judicem. *Cic. Cluent.* 45. Ut scribam jurati legerent eum, quem, etc. *h. e.* crearent. *Liv.* 23, 22. Legere cives in patres; et *ib.* Ut bini in demortuorum locum in senatum legerentur. ℙ *Legere senatum* munus censorum fuit, qui recitabant in curia nomina senatorum, qui in eum ordinem tunc primum adsumebantur, et qui jam ante eo munere functi erant: ac si quis nota dignus esset, praetereuntes, senatu movebant. Quem primum legendo nominabant, is princeps senatus habebatur. *Liv.* 40, 51. Censores fideli concordia senatum legerunt: princeps electus est ipse censor M. Aemilius Lepidus pontifex max.: tres ejecti de senatu: retinuit quosdam Lepidus a collega praeteritos. (Adde 43, 15. et 9, 29. 30. et 46. *f.*) *Cic. Dom.* 31. Ubi cavisti, ne meo me loco censor in senatum legeret? *Gell.* 4, 10. et 14, 7. *med.* Primum rogari solitum *(sententiam)* qui princeps in senatum lectus esset. *Plin. ep.* 10, 113. Eos, qui in bulen a censoribus leguntur, etc. ℙ *Vir virum legere*, dicitur, cum unus civis alterum eligit. *Suet. Aug.* 35. Senatum ad modum pristinum redegit duabus lectionibus: prima ipsorum arbitratu, quo vir virum legit: secunda suo et Agrippae. Adde *ib.* 54. Hoc autem ab antiquo pugnandi more sumptum est. *Virg. A.* 11, 632. totasque Implicuere inter se acies, legitque virum vir, *h. e.* quasi destinavit, elegitque hostem quem occideret. Ita milites, quisque pro se cum hostibus conseruere manum, ut haberent singuli, quocum pugnarent. Ita *Liv.* 8, 8. *f.* Nec vexilla cum vexillis tantum, universi hastati cum hastatis, principes cum principibus, sed centurio quoque cum centurione, si ordines turbati non essent, concurrendum sibi esse sciebat. *Id.* 22, 14. *f.* Armari copias oportet deducendas in aequum, ut vir cum viro congrediaris. Porro ex *Tac. H.* 1, 18. colligitur, moris olim aliquando fuisse etiam in faciendo exercitu, ut aliquot primum deligerentur ab iis, quibus habendi delectus cura demandata esset: hi vero singulos quisque, vel binos, vel etiam plures nominarent, quos militari virtute praestare nossent: quo in delectu *vir virum legere* dicebatur. Verba *Taciti* sunt: Apud militum concionem, adoptari a se Pisonem, more divi Augusti, et exemplo militari, quo vir virum legeret, pronunciat. Fortasse huc pertinet illud *Pl. Amph.* 1, 1, 160. Alia forma oportet esse, quem tu pugno legeris, *h. e.* feriendum elegeris, et percusseris. ℙ [*Permutantur *legere* et *eligere*. V. *Tzschuck.* ad *Eutrop.* 1, 2.]

LĔGŪLA, ae, f. pars auris concava exterior, quae apparet, quae Graece in *Gloss. Philox.* *μύστρον* dicitur, *h. e.* cochlear, quia ejus similtudinem habet: vel potius ima pendens auriculae pars, quae et *lamina* dicitur: quasi *ligula*. *Sidon. ep.* 1, 2. Aurium legulae, sicut mos gentis est, crinium superjacentium flagellis operiuntur.

LĔGŪLEJUS, ii, m. *δικανικὸς*, *κύβρις*, qui legum studia sectatur: et fere in contemptu ponitur. *Cic. Or.* 1, 55. *f.* Ita tibi jurisconsultus ipse per se nihil nisi legulejus quidam cautus et acutus, praeco actionum, cantor formularum, anceps syllabarum. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.]

LĔGŪLUS, i, m. *συλλογεὺς*, qui uvas, aut oleas colligit. *Calpurn. Ecl.* 3, 49. extremas legulus cum sustulit uvas. *Varr. L. L.* 5, 7. A legendo leguli, qui oleam, aut uvas legunt. ℙ Videtur tamen magis proprie dici de eo, qui oleas legit, et quidem caducas: nam qui pendentes, dicuntur strictores. *Id. ib.* 4, 18. Vocabula aperta, ut legulus, et vindemiator: alter ab oleis, alter ab uvis. *Cato R. R.* 144. de olea legenda: Legulos, quot opus erunt, praebeto, et strictores; et *ib.* 64. Leguli volunt, ut olea caduca quam plurima sit, quo plus legatur. [V. *Pontedera Antiq. Rom. et Gr.* p. 77. *F.*]

LĔGŪMEN, inis, n. *ὄσπριον*, quicquid ex terrae satis in siliquis nascitur, ut sunt fabae, pisum, cicer, lens, et similia, quae evelluntur e terra, non subsecantur: unde a *legendo* dicta sunt, ut *Varr. R. R.* 1, 23 et 32. et *Plin.* 18, 17, 46. docent, quia vellendo colliguntur: cum frumenta sectione metantur. Eorum varia genera enumerat *Colum.* 2, 7 et 10., nempe fabam, lentem, pisum, phaselum, cicer, cannabim, milium, panicum, sesama, lupinum, linum, hordeum. *Cic. N. D.* 2, 62. Terra feta frugibus, et vario leguminum genere. *Caes. B. C.* 3, 47. *extr.* Milites non, illis hordeum cum daretur, non legumina recusabant. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 2. Legumina omnia singulas habent radices, praeter fabam, easque surculosas: frumenta multis radicantur fibris, sive ramis. ℙ Per synecdochen dicitur de faba, quae insigniores siliquas habet, in illo *Virg. G.* 1, 74. laetum siliqua quassante legumen, Aut tenues fetus viciae, tristesque lupini.

LĔGŪMENTUM, i, n. idem quod legumen. *Gell.* 4, 11. Nullo saepius legumento Pythagoram dicit usum, quam fabis.

LĔGŪMĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad legumina pertinens. *Inscr.* ap. *Mur.* 935, 3. Negotiatrix frumentaria, et leguminaria. ℙ [*Leguminarius*, *ii*, absolute, est qui legumina vendit. *Gloss. Philox.* Leguminarius, *ὀσπριοπώλης*. V. OSPRATURA. *F.*]

*LĔGŪMĬNOSUS, a, um, adj. ut *epulae leguminosae* ap. *Celsum. B. A.*

LĔIOSTRĔA vel Lĭostrea, ae, f. *λειόστρεον*, ostrea levi cortice: a *λεῖος*, laevis. *Lampr. Elag.* 19. Primus fecit de piscibus isicia, primus de ostreis, leiostreis, et alcis marinis conchis. *Salmas.* omnino vult legi *lithostreis*, h. e. Quae testis concreta suis, ceu saxa cohaerent, ut *Auson. ep.* 9, 6. loquitur: a *λίθος*, lapis. [Ceterum *leiostreis* retinendum videtur; *Aristoteles* enim *Hist. anim.* 4, 4. memorat *κόγχας λειοστράκους*, alias vero *τραχυοστράκους*, *h. e.* laeves, et asperas, et ap. *Plin.* 32, 11, 53. memorantur *chamae laeves*, et *striatae*. *F.*]

[LEĬTUS, i, m. *λήϊτος* et *λέϊτος*, publicus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1151, 4. M. Fulvius M. F. Leitus. *F.*]

*LELANTUS, i, m. flumen Euboeae. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LĔLĔGĒIS, ĭdis, f. adj. ad Lelegas, Asiae minoris populos, pertinens, *Λελεγηΐς*. *Ov. Met.* 9, 651. Saepe etiam Nymphae teneris Lelegeides ulnis Tollere conantur. ℙ Miletus quoque urbs, Ioniae caput, olim Lelegeis dicta est, teste *Plin.* 5, 29, 31., quia a Lelegibus habitata. V. LELEGES.

LĔLĔGĒĬUS, a, um, adj. ad Lelegas pertinens, *Λελεγήϊος*. *Ov. Met.* 8, 8. Interea Minos Lelegeia litora vastat, *h. e.* Megarensia; et *ib.* 7, 443. Lelegeia moenia, *h. e.* Megaram.

LĔLĔGES, um, m. plur. *Λέλεγες*, genus hominum ex variarum gentium colluvie mixtum, quae laribus carentes diu erraverant, quasi *λελεγμένοι*,

idest collecti, quod diversis e locis collecti sint: a λέγω, colligo. Quidam dicunt, Leleges fuisse populos Acarnaniae, et eorum appellationem ad Lelegem quendam Leucadium referri, cujus nepotem ex filia tradunt fuisse Teleboum. Hoc nomine speciatim appellati fuere populi Achaiae apud Locros Epicnemidios. Aliqui dicunt, Lelegas olim appellatos fuisse, quos postea Locros Epicnemidios nominarunt, per quos Cephissus amnis in mare labitur. *Plin.* 4, 7, 12. ℙ Item pop. Thessaliae, fortasse quia Locri sunt Thessaliae proximi. *Lucan.* 6, 383. [*V. *Cort.*] ℙ Item populi Asiae Caribus contermini, vel ipsi Cares. Horum originem nonnulli ad Thessalos referunt. Alii narrant, Leleges Asiae populos origine Graecos fuisse, qui primum insulas tenuerunt, indeque in continentem transgressi, partim in Mysia ad Adramyttenum sinum consederunt, ubi et Homerus majorem Lelegum partem videtur collocare, partim in eo Ioniae tractu, qui Cariae est proximus, unde etiam *Plin.* 5, 29, 31. tradit, Miletum Ioniae totius caput Lelegeida olim fuisse appellatam. *Virg. A.* 8, 725. Hic Lelegas, Carasque, sagittiferosque Gelonos Finxerat. *Ov. Met.* 9, 644. Caras, et armiferos Lelegas, Lyciamque pererrat. ℙ In singulari numero. *Id. ib.* 8, 566. Hac Ixionides, illa Troezenius heros Parte Lelex. nom. propr.

LÆMA, ae, f. λήμη, humor in angulis oculorum concrescens, et lippitudinem inducens: vox Graeca. *Plin.* 23, 1, 24. Si cruore suffunduntur oculi, aut si lemae in oculis erunt. V. GRAMIAE.

*LEMANIS PORTUS in Britannia fuit. *Anton. Itin.* Hodie, credunt, est *Lynn. B. A.*

LĔMANNUS, i, n. lacus Allobrogum, per quem Rhodanus fluit: in cujus fine Geneva urbs sita est. *Lucan.* 1, 396. Deseruere cavo tentoria fixa Lemanno. Adde *Plin.* 2, 103, 106. et 3, 4, 5. Putat *Serv.* ad *G.* 4, 278. inde Alemannos nomen sumpsisse: quod cave homini credas. ℙ Etiam *Lemanus*, sed minus recte, scribitur.

LEMBĀRĬUS, ii, m. miles classiarius, qui in lembis pugnat. Ita perperam legit *Salmas.* ap. *Vopisc. Aurel.* 38., ubi alii recte leg. *monetarius.*

LEMBŬLUS, et

LEMBUNCŬLUS, i, m. parvus lembus, cymba. *Tac. A.* 14, 5. *extr.* Occursu lembunculorum Lucrinum in lacum vecta, villae suae infertur. Al. leg. *lenunculorum.* *Prud.* περὶ στεφ. 5, 455. Levique vectus lembulo Amplum per aequor auferas. Adde *Paul. Nol. ep.* 49. (al. 36.) *n.* 1.

LEMBUS, i, m. λέμβος, naviculae exiguae genus, sed mirae velocitatis, cujusmodi ante classem explorandi gratia solent praemitti. Pro *lembus* reperias *limbus* ap. *Isid. Orig.* 19, 1., item in *Gloss. Isid.*, inque *Gloss. Arabicolat.* Qui primi lembum invenere, fuerunt Cyrenenses, teste *Plin.* 7, 56, 57. *f.* Erant autem et majores lembi bello utiles. *Liv.* 45, 10. Antenor, qui cum classe lemborum ad Phanas stabat, Cassandriam inde trajecit. ℙ Erant et minores, scapharum instar, quibus fiebat a litore ad onerarias advectio. *Pl. Merc.* 1, 2, 81. Dum haec aguntur, lembo advehitur pater tuus pauxillulo; et 2, 1, 35. Ascendi in lembum, atque ad navim advehor. ℙ Lembi etiam inter naves actuarias annumerantur. *Liv.* 34, 35. Neve ipse navim ullam praeter duos lembos, qui non plus quam sexdecim remis agerentur, haberet. ℙ Item inter lintres fluviatiles. *Virg. G.* 1, 201. Non aliter, quam qui adverso vix flumine lembum Remigiis subigit. ℙ Et inter naviculas piscatorias. *Accius* ap. *Non.* 13, 5. Eo autem, nocte extrema retia ut provcherem et statuerem: forte aliquanto, quam solitus, lembo sum progressus longius.

LEMMĂ, ătis, n. λῆμμα, materia, seu argumentum, quod sumimus enarrandum, ornandumve epigrammate, ode, ecloga, aliove scripto: et quod solet ipsi carmini praescribi ad ostendendum, quid in eo disseratur: a λαμβάνω, sumo. *Plin. ep.* 4, 27. Lemma sibi sumpsit, quod ego interdum versibus ludo. *Mart.* 14, 2. Lemmata si quaeris cur sint adscripta, docebo: Ut, si malueris, lemmata sola legas. *Auson. praef. parental.* Aliquoties fortasse lectorem solum lemma sollicitat tituli. ℙ Ipsum quoque epigramma *lemma* dici potest. *Plin. ib.* Si mihi ex hoc ipso lemmate secundus versus occurrerit. *Mart.* 10, 59. Consumpta est uno si lemmate pagina, transis, Et breviora tibi, non meliora placent. ℙ *Nutricis lemmata* ap. *Auson. ep.* 16, 90. sunt fabellae, quibus infantes oblectari solent. ℙ Apud dialecticos est sumptio, seu assumptio in syllogismo. Graece hoc sensu habet *Cic. Div.* 2, 53., at Latine *Gell.* 9, 16. Est vitium insidiosum, et sub falsa lemmatis specie latens.

*LEMINCUM, i, n. oppidum Galliae Narbonensis, hodie, ut suspicantur quidam, *Chambery* in Sabaudia. *Anton. Itin. B. A.*

[LEMNAEUS, a, um, adj. idem ac Lemnius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 749, 4. Sex. Terentius Lemnaeus. *F.*]

LEMNĬACUS, a, um, adj. ad Lemnum pertinens, Λημνιακός. *Stat. Silv.* 3, 1, 131. nec major ab antris Lemniacis fragor est, ubi flammeus aegida caelat Mulciber. *Id. Th.* 3, 274. et *Mart.* 5, 7. Lemniacae catenae, *h. e.* quas Vulcanus in Lemno fecit Marti et Veneri deprehendendis.

LEMNĬAS, ădis, f. Λημνιάς, mulier Lemnia. *Ov. A. Am.* 3, 672. Lemniadi gladios in mea fata dabo. Al. melius leg. *Lemniasi*, ταῖς Λημνιάσι. V. CHARITES. *Id. Her.* 6, 52. Lemniadesque viros nimium quoque vincere norunt. *Stat. Th.* 5, 500. Lemnias exsul, *h. e.* Hypsipyle. V. LEMNIUS.

[LEMNĬCOLĂ, ae, adj. comm. gen. qui Lemnum colit, habitat. Sic vocatur Vulcanus, qui in ea insula officinam habere putabatur, ibique colebatur in primis. *Ov. Met.* 2, 756. cum sine matre creatam Lemnicolae stirpem contra data foedera vidit, *h. e.* Erichthonium Vulcani filium. *F.*]

[LEMNĬENSIS, e, adj. qui ex Lemno est, Lemnius. *Pl. Cist.* 1, 1, 99. Sua cognata Lemniensis, quae habitat hic in proxumo. *F.*]

LEMNISCĀTUS, a, um, adj. lemnisco ornatus. V. v. sq. *Cic. Rosc. Am.* 35. Multas esse infames palmas, hanc primam tamen esse lemniscatam, quae Romae deferatur, *h. e.* ceteris ornatiorem, et nobiliorem, et quae magnam trium fundorum mercedem attulit: cum aliae non tantum lucri contulerint. [*Cf. *Ernest. cl. Cic.* s. h. v.] Adde *Tert. Anim.* 1.

LEMNISCUS, i, m. λημνίσκος, fasciola, quae coronae circumvolvitur, et ab ea dependet, ornatus gratia: solebant enim et coronae, et palmae ad majorem honorem lemniscis ornari. Hos designare videtur *Virg.* cum ait *A.* 5, 269. Puniceis ibant evincti tempora taenis. Ubi *Serv.*: Significat lemniscatas coronas, quae sunt de frondibus, et discoloribus fasciis, et sicut *Varro* dicit, magni honoris sunt. *Fest.* Lemnisci, idest fasciolae coloriae, dependentes ex coronis, propterea dicuntur, quod antiquissimum fuit genus coronarum lanearum. *Plin.* 16, 14, 25. de tilia: Inter corticem ac lignum tenues tunicae multiplici membrana, e quibus vincula, tiliae vocantur: tenuissimae earum, philyrae, coronarum lemniscis celebres, antiquorum honore; et 21, 3, 4. Crassus dives, primus argento auroque folia imitatus, ludis suis coronas dedit: accesseruntque et lemnisci, quos adjici ipsarum coronarum honos erat, propter Etruscas (V. ETRUSCUS), quibus jungi nisi aurei non debebant. Puri diu fuere ii: caelare eos primus instituit P. Claudius Pulcher, bracteasque etiam philyrae dedit. *Capitol. Ver.* 5. Coronas quin etiam datas, lemniscis aureis interpositis, et alieni temporis floribus. ℙ Usus lemniscorum fuit etiam separatim a coronis. Huc fortasse retrahendus locus *Plin.* 21, 3, 4. in §. 1., in quo apparet, lemniscis inscriptas fuisse argutias in alicujus laudem, quin et figuras rei accommodatas. *Suet. Ner.* 25. Incedenti passim victimae caesae, sparso per vias identidem croco: ingestaeque aves, ac lemnisci, et bellaria. *Liv.* 33, 33. Ruente turba adire, contingere dextram cupientium, coronas, lemniscosque jacientium. ℙ Etiam palmae, quae dabantur ludorum victoribus, et poetis, lemniscis ornabantur. Colligitur id ex *Cic. Rosc. Am.*, cujus verba V. in LEMNISCATUS, et ex *Auson. ep.* 20, 5. Et quae jamdudum tibi palma poetica pollet, Lemnisco ornata est, quo mea palma caret. ℙ Ex his patet, laneos primum fuisse lemniscos, postea et ex metallis in tenues laminas ductis factos. *Festus* in allatis verbis a *lana* deducere videtur: nec defuere, qui *laniscus* inde ubique legendum arbitrarentur, inter quos sunt etiam ii, qui a λῆνος, *lana*, derivant. Alii a *lamna* esse putant, quasi *lamniscos.* Sed verius est, esse totam Graecam. *Hesychius:* Λημνίσκους. τὰς στενὰς Συρακούσιοι ταινίας. Λημνίσκος vero est dimin. ab inusit. λῆμνος syncop. pro λημμένος, a part. λελημμένος verbi λάω, capio: nam lemnisci, capiendi et obstringendi causa, coronis praecipue sunt additi. ℙ Denique *lemniscus* est linamentum, quod tinctum medicamine chirurgi in vulnera indunt. Grae e usurpat *Cels.* 7, 28., Latine *Veg. Vet.* 2, 14. et 48.

LEMNĬUS, a, um, adj. Λήμνιος, ad Lemnum pertinens. *Virg. A.* 8, 454. Lemnius pater, *h. e.* Vulcanus: qui *Lemnius* absolute ab *Ov. Met.* 4, 185. dicitur. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 3. labyrinthus. *Id.* 28, 8, 24. Lemnia rubrica. V. LEMNOS. *Stat. Th.* 5, 131. classis. *Ov. Trist.* 5, 1, 61. in gelido quare Paeantius antro Voce fatigaret Lemnia saxa sua, *h. e.* Philoctetes sagitta Herculis vulneratus, et in Lemno a Graecis relictus: quod et *Cic. Fin.* 2, 29. tangit. V. PHILOCTETES. *Ov. Ib.* 398. Quosque ferae morti Lemnia turba dedit, *h. e.* Lemniae mulieres, quae una nocte viros omnes jugularunt: qua de re *Val. Fl. l.* 2. et *Stat. Th. l.* 5. et *Hyg. fab.* 15. ℙ *Lemnii*, *orum*, absolute, sunt incolae insulae Lemni. *Nep. Milt.* 1. Idque Lemnii sua sponte facerent.

LEMNOS et Lemnus, i, f. *Stalimene*, Λῆμνος, insula Graeciae in mari Aegaeo, satis fertilis et plana, in qua colebatur Vulcanus Deus ignis. Unde et Lemnius ardor, λήμνιον πῦρ, dicitur a poetis. Nam, ut est in fabulis, cum Juno eum peperisset, eumque turpem conspexisset, e coelo in eam insulam dejecit, in collem quendam Hephaestiadi urbi imminentem. Hujus fabulae occasionem praestitit collis ejus color et sterilitas. Nam et exusto simillimus est, et nullam omnino plantam gignit. *Serv.* ad *A.* 8, 454. At *Val. Fl.* 2, 87. et sqq. ab Jove dejectum scribit. *Stat. Th.* 5, 49. Aegaeo premitur circumflua Nereo Lemnos. *Ter. Ph.* 5, 8, 15. In Lemno clam te uxorem duxit; et 5, 7, 49. Lemni aliam uxorem habuit. ℙ In ea quotannis terra illa effoditur, quae Lemnia terra dicitur. Hujus tres a *Galeno de simpl. medicam. l.* 9. enumerantur species, quarum una fullonibus in usu est ad extergendas vestes: altera fabris, quae a Graecis μίλτος, a Latinis rubrica vocatur: tertia medicis, quae a Graecis σφραγὶς λημνία, hoc est sigillum Lemnium appellatur. Lemniam rubricam memorat *Plin.* 28, 8, 24. et 29, 5, 33.

LEMONĬĂ, ae, f. nomen unius ex tribubus rusticis Romanis, dicta a pago Lemonio, qui est extra portam Capenam, via Latina, ubi posita erat, ut *Festus* docet. *Inscr.* ap. *Grut.* 23, 2. Jovi optumo servatori M. Ruspius M. F. Lemonia Ulpianus, miles veteranus S. P. et 339, 3. Q. Rapidio Q. F. Lem. Mulioni, moratori ludi circensis, etc. et 520, 7. M. Annius M. F. Lemo. Paullinus, etc.

LĔMONĬUM et Limonium, ii, n. λειμώνιον, ap. *Plin.* 25, 9, 6. herba est succum lacteum emittens, concrescentem gummi modo. Nascitur in humidis locis, ἐν λειμῶσι, unde nomen. Ap. *eund.* 20, 8, 28. eadem limonium, et Latine beta silvestris dicitur. V. LIMONION.

*LEMOVĪCES, um, m. Λεμοβίκες, populi Galliae Aquitanicae. *Caes. B. G.* 7, 4. et 75. *Plin.* 4, 19. ℙ Λεμοβίκοι audiunt *Metaphr. Graec. Caesaris.* ℙ Eorum tractus nunc *Limosin* vocatur: et urbs primaria *Limoges*, olim Augustoritum. *Ant. Itin. B. A.*

*LEMOVĬI, orum, m. populi Germaniae septentrionalis, ubi nunc *Pomerania.* *Tac. G.* 43. *extr.* Protinus deinde ab oceano Rugii et Lemovii. *B. A.*

*LEMUNCŬLUS, i. q. lembunculus. *Gloss. Lat. Gr.* Lemunculus, πίτυλος, σκαφίδιον. *B. A.*

LĔMŬRES, um, m. plur. μορμολύκεια, Lemures animas dixere silentum, inquit *Ov. Fast.* 5, 483. Hinc ponuntur pro umbris, spectris, et hujusmodi nocturnis terriculamentis, quae se in tenebris videre quis putat, et timore inani percellitur: cui avertendo, umbrisque mortuorum placandis sacra Romanis instituta fuere *Lemuria* appellata, quorum originem, ac ritum *Ov. ib. a v.* 421. describit. An a Larvis differant, V. loca *Platonis* et *Appuleji* in LARVA. De notatione vocis V. v. sq. *Pers.* 5, 185. Tunc nigri Lemures, ovoque pericula rupto. *Hor. Ep.* 2, 2, 208. Somnia, terrores magicos, miracula, sagas, Nocturnos Lemures, portentaque Thessala rides. *Varr.* ap. *Non.* 2, 513. Quibus temporibus in sacris fabas jactant noctu et dicunt, se Lemures domo extra januam ejicere.

LĔMŪRĬĂ, orum, n. plur. festa placandorum Lemurum causa instituta, et VII. V. III. id. Maj. per tres dies, qui ideo nefasti erant, a Romanis celebrata: ut est in veteri Calendario ap. *Grut.* p. 133., quasi *Remuria*, quia sunt primum facta a Romulo ad placandos manes Remi fratris occisi, qui credabatur Faustulo nutricio, et Accae ejus uxori apparuisse, et id sacri genus postulasse. Fiebat autem id noctu nudis pedibus, ter manus lavando, et nigras fabas post terga novies jaciendo: qua re redimere ac liberare se suosque putabant ab umbrarum, seu Lemurum terroribus. Cum hoc sacrum peragebatur, cuncta Deorum templa clausa erant, et nuptiae infaustae habebantur. *Ov. Fast.* 5, 421. Ritus erit veteris nocturna Lemuria sacri: Inferias tacitis Manibus illa dabunt. V. ibi quae sequuntur.

LĒNĂ, ae, f. πορνοβοσκὸς, μαστρωπὸς, quae mulieres quaestuarias alit, prostituit et conciliat, quaeque mediam se illicitis amoribus praebet, nuncia, quae tabellas amatorias portat ultro citroque. *Ulp. Dig.* 23, 2, 43. §. 2. Lenas eas dicimus, quae mulieres quaestuarias prostituunt. Lenam accipiemus et eam, quae alterius nomine hoc vitae genus exercet. Si qua cauponam exercens, in ea quaestuaria corpora habet, dicendum, hanc quoque lenae appellatione contineri. *Tibull.* 1, 6, 11. quod adest huic dives amator, Venit in exitium callida lena meum. *Id.* 2, 6, 45. Lena necat miserum Phryne, furtimque tabellas Occulto portans, itque, reditque, sinu. *Ov. Amor.* 1, 15, 17. improba. *Mart.* 11, 61. obscena. *Id.* 9, 30. Quae sciet hos illos vendere lena toros. *Prop.* 4, 5, 1. Terra tuum spinis obducat, lena, sepulcrum, etc.; et *ib.* 73. Sit tumulus lenae curto vetus amphora collo. ℙ Dicitur et de rebus inanimis, quae amorem conciliare valent. *Ov. A. Am.* 3, 316. discant cantare puellae: Pro facie multis vox sua lena fuit. *Cic. N. D.* 1, 27. Non vides, quam blanda conciliatrix, et quasi sui sit lena natura? ℙ Adjective. *Ov. Amor.* 3, 5, 40. Ingenium dominae lena movebit anus. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 24. ut nuncia formae Lena per innumeros iret pictura penates.

LĒNAEUS, i, m. Bacchus et Lenaeus, a, um, adj. ληναῖος, ad vinum, vel ad Bacchum pertinens: a ληνη, lacus preli vinarii. *Virg. G.* 2, 7. Huc, pater o Lenaee, veni; et *ib.* 529. Te libans, Lenaee, vocat. Adjective *ib.* 3, 510. Lenaei latices;

et *A.* 4, 207. Lenaeum honorem libare Jovi. *Stat. Silv.* 4, 6, 80. Lenaea dona. ℙ Fuit et hoc nomine rex quidam, quem alii Anium dicunt Bacchi pronepotem, alii Mithridatem (qui et Dionysii nomen sumpserat); incerta enim admodum historia est. *Ov. Ib.* 331. Aut ut Amastriacis quondam Lenaeus ab oris, Nudus Achillea destituaris humo. ℙ [*Lenaeus* fuit etiam nomen serv. R.: hinc Cn. Pompejus Lenaeus Pompeji Magni libertus, qui illustris fuit grammaticus, cujus mentio est ap. *Suet. Gramm.* 15. et *Plin.* 15, 30, 39. *F.*]

[LĒNĀTUS, a, um, part. a *leno*, a lenone expositus. *Vet. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 587. *Burm.* At tu fornice turpius vacabas, Exercens aliis, quod ipse possis Lenatis melius tibi puellis Scortandi solito labore ferre. *F.*]

LĒNĒ, adverbii loco pro leniter. *Ov. Fast.* 2, 704. Sectus humum rivo lene sonantis aquae. *Avien. descr. Orb.* 857. Vel qua lene Notus spirat, qua perstrepit Auster. *Nemesian. Ecl.* 4, 47. lene fluens fons. *Calpurn. Ecl.* 7, 25. clivi lene jacentes, *h. e.* colles leniter acclives, ut loquitur *Ov. Fast.* 5, 154. ℙ Gradus V. in LENITER.

LĒNĪMEN, inis, n. et

LĒNĪMENTUM, i, n. ἡπίαμα, μείλιγμα, id, quo quippiam lenitur, mitigatio, mulcedo. *Hor. Od.* 1, 32, 14. Testudo laborum dulce lenimen. *Ov. Met.* 11, 450. addidit illis Hoc quoque lenimen, quo solo flexit amantem; et *ib.* 6, 500. sollicitae lenimen dulce senectae. *Plin.* 25, 5, 24. Nuper invenere, dissectis raphanis inserere helleborum, rursusque comprimere raphanos, ut transeat vis, atque eo lenimento dare. *Tac. H.* 2, 67. Addito honestae missionis lenimento. [**Lenimentum* vox est nonnisi poetis et argenteae aetatis scriptoribus usitata.]

LĒNIO, is, ivi, et ii, itum, a. 4. ἡμιάω, κηλέω, lenem facio, mulceo, mitigo, placo, flecto, minuo. *Cic. Marc.* 10. Vicit is, qui non fortuna inflammaret odium suum, sed bonitate leniret. *Id. Att.* 6, 2. Illum saepe lenivi iratum. *Id. Phil.* 2, 45. *f.* Muneribus, congiariis, epulis multitudinem imperitam lenierat. *Id. Fin.* 1, 14. Temperantia animos quasi concordia quadam placat ac lenit. *Id. Mur.* 31. de Catone: Te ipsum, nunc animi quodam impetu concitatum, usus flectet, dies leniet, aetas mitigabit. *Liv.* 2, 45. *med.* Diem tempusque forsitan ipsum leniturum iras. *Suet. Vitell.* 10. Ad leniendam gravitatem odoris. *Nep. Eum.* 11. Adeo erat incensus, ut, nisi magna spe maximarum rerum, leniri non posset. *Sall. Jug.* 11. *extr.* Lenire animum ferocem. *Virg. A.* 6, 467. dictis ardentem animum; et *ib.* 4, 393. dolentem solando. *Cic. Q. Fr.* 3, 5. se multa consolatione. *Liv.* 2, 45. iras; et 6, 16. *med.* seditionem. *Ov. Pont.* 4, 8, 3. superos rogando. *Cic. Fam.* 15, 21. desiderium crebris et longis epistolis. *Ov. Met.* 13, 317. requie dolores. *Virg. A.* 4, 528. somno curas. *Ter. Heaut.* 1, 1, 75. miseriam alicui. *Tac. A.* 2, 29. crimina, aut asperare. *Id. H.* 3, 61. dedecus. *Id. A.* 1, 71. memoriam cladis comitate. *Nep. Dion.* 6. invidiam obsequio. *Sall. Jug.* 29. atrocitatem facti. *Virg. A.* 1, 454. nova res oblata timorem Leniit; et *ib.* 8, 86. Tibris ea fluvium, quam longa est, nocte tumentem Leniit. *Prop.* 3, 20, 32. Lenire vulnera, *h. e.* fovere, eorumque dolorem minuere. *Ov. Her.* 19, 210. moras, *h. e.* dolorem dilationis. *Sall. Jug.* 96. inopiam frumenti. *Hor. Sat.* 2, 2, 17. cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet. *Plin.* 23, 8, 77. Nuces leniunt saporem caeparum; et 21, 28, 102. Colocasia acria corporis leniri. *Id.* 20, 9, 37. Lapsana alvum lenit et mollit, *h. e.* leniter ciet. *Hor. Od.* 1, 27, 7. Lenire clamorem, *h. e.* clamoris vocem demittere et minuere. ℙ De morbis dictum, minuere, et vires adimere significat. *Plin.* 20, 17, 73. Lenire articulares morbos. *Id.* 22, 23, 49. podagras. *Id.* 33, 6, 35. tumores. *Id.* 23, 4, 47. dyspnoeas, collectiones, duritiasque; et 20, 13, 51. epiphoras; et *ib.* 8, 29. dolores capitis; et 22, 25, 58. collectiones impetusque. ℙ Neutrorum more. *Pl. Mil.* 2, 6, 99. [*ap. *Lindem.* 102.] Occultabo me aliquot dies, dum hae consilescunt turbae, atque irae leniunt. [*V. quae laudat *Lindem.* ad h. l.] ℙ *Lenibam*, et *lenibo* pro *leniebam* et *leniam* (quod in quarta conjugatione non raro usuvenit) habes ap. *Virg. A.* 5, 527. et *ib.* 6, 468. et *Prop.* 3, 20, 32.

LĒNIS, e, adj. λεῖος, laevis, et tactu nullam asperitatem habens. Ducunt a mollitie lanae, quae λῆνος dicitur: vel a λεῖος. *Cic. Fin.* 2, 12. Sensus judicat dulce, amarum; lene, asperum; prope, longe; stare, movere; quadratum, rotundum. *Plin.* 28, 4, 14. Vehemens fricatio spissat, lenis mollit. ℙ Transfertur ad alia multa, et significat mitem, levem, placidum, minime acrem, non vehementem. *Cic. N. D.* 2, 58. Vocis genera permulta, canorum, fuscum; lene, asperum; grave, acutum; flexibile, durum. Al. leg. *lēve*, sed lenem vocem asperae contrarium, etiam *Quint.* 11, 3. appellat. [*V. *Heindf.* ad *Cic.* locum laud. *Orell.* habet *leve.* De notione v. *lenis*, cum de voce usurpatur, v. *Ernest.* l. infra l.] *Cels.* 2, 22. Lenes sunt sorbitio, pulticula, laganum, etc. item lac, defrutum, passum. Acria sunt omnia nimis austera, acida, salsa, etc. *Ter. Heaut.* 3, 1, 48. Vinum hoc asperum est: aliud lenius, sodes, vide. *Cic. Att.* 2, 21. Ita lenibus uti videbantur venenis, ut posse videremur sine dolore interire. *Hor. Od.* 3, 21, 13. Lene tormentum. *Caes. B. G.* 4, 28. et *Cic. Att.* 7, 2. Belle nobis flavit ab Epiro lenissimus ventus. *Ov. Met.* 12, 527. Lenis volatus. *Quint.* 11, 3. *med.* laterum motus, *h. e.* compositus et gravis. *Plin.* 5, 9, 10. Nilus; et 21, 18, 63. Leni igni coquere. Sic 21, 17, 68. Leni sole siccare. *Id.* 16, 36, 64. de arundine: Gracilitas nodis distincta leni fastigio tenuatur in cacumina. *Caes. B. C.* 2, 24. Jugum directum, utraque ex parte praeruptum atque asperum, sed paulo tamen leniore fastigio ab ea parte, quae, etc. *Hor. Od.* 3, 1, 21. Lenis somnus. *Plin.* 16, 35, 63. sonus. *Id.* 9, 41, 65. Color suavior et lenior. [*Discrimen inter *lenis* et *blandus Doederl.* 2, 176. ita constituit, ut, illud subjective intelligendum censeat de eo, quod cum tangitur nullam asperitatem habeat; hoc objective dicatur id, quod alia tangendo placidam, mitem vim exserat.] ℙ Saepissime ad animum, et mores, et est qui non irascitur, qui parcit, qui impetum animi cohibet, qui a severitate et crudelitate abhorret, indulgens, clemens, facilis, mitis, placidus, πρᾶος, ἤπιος. *Cic. Fam.* 5, 2. *med.* Lenis a te, et facilis existimari debeo, qui nihil tecum de his ipsis rebus expostulem. *Id. Rosc. Am.* 53. Populus R. in hostes lenissimus. *Suet. Cal.* 3. Obtrectatoribus lenis et innoxius. *Caes. ad Opp. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Ut quam lenissimum me praeberem. *Ter. Heaut.* 3, 1, 29. Si te tam leni, et victo animo esse ostenderis; et 1, 1, 99. Leni ingenio esse in liberos. *Ov. Trist.* 5, 2, 36. Saepe suo victor lenis in hoste fuit. *Caes. B. C.* 1, 2. Dixerat aliquis leniorem sententiam, ut, etc.; et *ib.* 5. Lenissima postulata. *Cic. Fam.* 5, 15. Lenissimis et amantissimis verbis utens, re graviter accusas. *Pl. Capt.* 2, 1, 5. Servitutem lenem reddere. *Hor. Od.* 3, 4, 41. Lene consilium dare. [**Cic. Brut.* 56, 204. ut Isocratem in acerrimo ingenio Theopompi, et lenissimo Ephori dixisse traditum est, etc.: ubi *Ellendt. lentissimo* susp., veritus, ut *acre ingenium* et *lene* nisi de motibus animi dicatur, possent componi. Nam sic fieri, certum esse, v. *Goer.* ad *Acad.* 2, 4, 12. Sed *lene* ingenium, quod in studiis tardius sit, non dici.] ℙ Regit etiam infinitum, Graecorum more. *Hor. Od.* 1, 24, 17. Mercurius Non lenis precibus fata recludere. ℙ Saepe etiam ad genus dicendi, et orationem. Est autem lenis oratio, quae impetu, vehementia, ac nervis caret; et stilo sedato utitur, et conciliandis auditorum animis accommodato, ut docet *Cic. Or.* 2, 29. V. LENITAS. Ducta est metaphora a fluminibus, quae placido ac leni cursu feruntur. *Auct. ad Her.* 1, 7. In exordienda causa servandum est, ut lenis sit sermo, et usitata verborum consuetudo. *Cic. Or.* 2, 13. Tractu orationis leni et aequabili perpolivit illud opus; et *ib.* 43. Non enim semper fortis oratio quaeritur, sed saepe placida, submissa, lenis, quae maxime commendat reos. *Quint.* 10, 1. *med.* Quosdam elatior dicendi vis, et magis concitata, et plena spiritus capit: sunt et lenis, et nitidi, et compositi generis non pauci amatores. *Id.* 9, 4. *med.* Lenis et fluens contextus orationis. *Id.* 10, 2. *f.* Etiam hoc solet incommodi accedere iis, qui se uni alicui generi dediderunt, ut si asperitas his placuit alicujus, hanc etiam in leni ac remisso causarum genere non exuant. *Id.* 9, 4. Lenia spatium, sublimia et ornata claritatem quoque vocum poscunt, *h. e.* longas syllabas; et *ib. f.* Sublimia debent ingredi, lenia duci, acria currere, delicata fluere. *Id.* 11, 3. *med.* Prooemio frequentissime lenis convenit pronunciatio: nihil est enim ad conciliandum gratius verecundia. *Id.* 9, 4. Syllabae acres sunt, quae ex brevibus ad longas insurgunt: leniores quae a longis in breves descendunt. V. *Bentl.* ad illud *Hor. A. P.* 26. sectantem lenia, etc. [*Cf. *Ern. lex. techn. lat. rhet.* p. 239. sq.] ℙ *Lenis jocus* ap. *Quint.* 6, 3. *med.* est, qui risum quidem movet, sed asperitate caret. ℙ *Lenis spiritus* ap. grammaticos quid sit, V. in ASPER. ℙ [*Lenis* fuit etiam cogn. R. *Suet. Oth.* 10. Interfuit huic bello pater meus Suetonius Lenis. *F.*] ℙ [*Confund. *lenis* et *lentus.* V. *Ellendt.* ad *Cic. Brut.* 56, 204. Item *lenis* et *levis.* V. *Spald.* ad *Quint.* 10, 1, 121., *intpp.* ad *Curt.* 9, 9, 8., *Burm.* ad *Virg. A.* 2, 682.]

LĒNIS, is, m. genus vasis: a ληνός, lacus torcularis. *Afran.* et *Laber.* ap. *Non.* 15, 13. ℙ Item genus navigii, a similitudine ληνοῦ, idest vasis torcularis. *Mart.* 1, 50. Tepidum natabis lene Congedi vadum. Al. ad *vadum* referunt: vel *lene* accipiunt pro leniter: quod longe est rectius.

LĒNĪTAS, atis, f. λειότης, lēvitas, mollities rerum, quae lēvem tactum habent: cui *asperitas* opponitur, ut in LENIS dictum est. *Plin.* 13, 12, 26. Minimum hoc modo intergerii: atque etiam lini lenitas superatur. ℙ Item rerum, quae acres non sunt, et gustu suaves, et esu concoctuque faciles redduntur. *Plin.* 14, 19, 24. Africa gypso mitigat vini asperitatem: Graecia sale, aut mari lenitatem excitat. *Id.* 27, 8, 40. Differentia intelligitur lenitate gustus. ℙ Item colorum, qui visu sunt faciles, et oculos acri splendore non percellunt. *Id.* 37, 5, 16. Smaragdi viridi lenitate lassitudinem mulcent; et *ib.* 3, 12. de succinis: Sunt et, in quibus decocti mellis lenitas placeat. ℙ Est etiam tarditas, placiditas. *Caes. B. G.* 1, 12. Arar in Rhodanum influit incredibili lenitate, ita ut oculis, in utram partem fluat, judicari non possit. [*V. *Moeb.*] ℙ Transfertur ad genus dicendi, et significat quandam veluti placiditatem et aequabilitatem orationis, quae sedate, molliter, remisse, et nullo impetu fertur, et nervis caret, ac vehementia: pertinet autem ad stilum medium, et conciliandis animis apta est, ut *Cic. Or.* 2, 29. docet. *Id. Or.* 16. Elaborant alii in lenitate et aequabilitate, et puro quasi quodam et candido genere dicendi. *Id. Brut.* 48. Sunt ejus aliquot orationes, ex quibus, sicut ex ejusdem tragoediis, lenitas ejus sine nervis perspici potest. *Id. Or.* 2, 15. de historico stilo: Genus orationis fusum atque tractum, et cum lenitate quadam aequabili profluens, sine hac judiciali asperitate persequendum est. *Quint.* 9, 4. *f.* Aspera iambis maxime concitantur, quod sunt e duabus modo syllabis, eoque frequentiorem quasi pulsum habent: quae res lenitati contraria est. [*Cf. *Ern. Lex. tech. lat. rhet.* p. 239. sq.] ℙ *Lenitas vocis* est moderata ejus remissio, acri clamore remoto: respondetque lenitati orationis. *Cic. Or.* 2, 43. Sed haec adjuvant in oratore, lenitas vocis, vultus, verborum comitas. [*Cf. *Ern.* l. l.] ℙ Transfertur etiam ad animum et mores, et est mansuetudo, indulgentia, facilitas, moderatio, et quaedam quasi mollitia, et suavitas naturae, quae iram vel nescit omnino, vel moderatur, ἠπιότης, πραότης. *Cic. Or.* 1, 12. In hominum mentibus vel ad iram, aut ad odium, aut dolorem incitandis; vel ab hisce iisdem permotionibus ad lenitatem misericordiamque revocandis. *Id. Fam.* 13, 1. Dare se ad lenitatem. *Id. Cat.* 2, 4. Non est jam lenitati locus: severitatem res ipsa flagitat. *Id. Sull.* 6. Qua mollitia sum animi, ac lenitate, nunquam illius lacrymis ac precibus restitissem. *Id. Part.* 22. *extr.* Lenitas animadvertendi. *Hirt. B. Afr.* 86. et 92. Lenitas et clementia; et *ib.* 54. Lenitas, modestia, patientia. *Ter. Ad.* 3, 4, 26. Inepta lenitas patris, et facilitas prava. *Gell.* 11, 18. Remissa nimis lenitate uti. *Cic. Rabir. perd.* 3. *extr.* Qui vestram libertatem non acerbitate suppliciorum infestam, sed lenitate legum munitam esse voluerunt. [**Vell.* 2, 98, 3. esse mores ejus vigore ac lenitate mixtissimos.] ℙ Ad locum citatum *Terentii* quidam ap. *Donatum* ita inter lenitatem, et facilitatem distinguunt, ut illa in permittendo, haec in ignoscendo versetur. ℙ [*Confund. *lenitas* et *bonitas.* V. *intpp.* ad *Eutrop.* 7, 19.]

LĒNĪTER, adv. λίγδην, ἠρέμα, modice, leviter, placide, non acriter, non aspere, sine impetu, aut vi. *Cic. Somn. Scip.* 2. Leniter arridens. *Plin.* 2, 18, 16. Nox leniter illustrans. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 20. Pampinos teneros alligato leniter. *Id.* 18, 34, 77. *n.* 2. Ventus leniter pluvius. *Caes. B. G.* 7, 19. Collis leniter acclivis. [*V. quae laudat *Moeb.* ad 2, 8. et *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 57, 143. ubi de *Walk.* Sententia pro vulg. *leviter eminentes* optimae edd. *leniter eminentes* habent.] Sic *Liv.* 2, 50. Leniter editus collis. *Hirt. B. Afr.* 70. Placide leniterque procedere. *Ov. Amor.* 1, 6, 7. per excubias custodum leniter ire; et *Met.* 3, 568. Torrens lenius decurrit. *Plin.* 26, 8, 54. Herba odorata, suavis, leniter acuta. *Id.* 27, 3, 2. Folia leniter hirsuta. *Id.* 12, 16, 35. Stacte gustu leniter amara. *Id.* 37, 9, 40. Color aspectu leniter blandus. ℙ Transfertur ad animum pro placide, moderate, remisse, sine ira, aut severitate, aequo animo, facile, ἠπίως, πρᾴως. *Pl. Stich.* 1, 2, 20. Tentem leniter, an minaciter? *Id. Bacch.* 3, 3, 4. Leniter saevire. *Id. Amph. prol.* 25. Petere quippiam leniter ab aliquo dictis bonis. *Cic. Fam.* 5, 2. *f.* Sedens iis assensi, qui mihi lenissime sentire visi sunt. *Ov. Her.* 5, 7. Leniter, ex merito quidquid patiare, ferendum est. ℙ In malam partem pro languide, remisse, segniter. *Caes. B. C.* 1, 1. Pompejo esse in animo, reipublicae non deesse, si senatus sequatur: sin cunctetur, atque agat lenius, nequicquam ejus auxilium imploraturum. ℙ Item ad orationem. (V. dicta in LENIS et LENITAS.) *Cic. Brut.* 44. Multa in illa oratione graviter, multa leniter, multa aspere, multa facete dicta sunt. *Quint.* 9, 4. *med.* et 10, 2. *med.* Alia lenius, alia concitatius, alia sublimius dicenda sunt. ℙ *Leniter agere versum* ap. *Cic. Or.* 3, 26. est leni gestu. ℙ *Leniter traducere aevum* ap. *Hor. Ep.* 1, 18, 97. est placide, tranquille, aequo animo. ℙ [*Confund. in edd. *leniter* et *leviter.* V. *Moeb.* ad *Caes. B. G.* 2, 8. Intrpp. ad *Cic. N. D.* 2, 57, 143. Imprimis cf. quae laudantur a *Tschuck.* ad *Eutrop.* 7, 20. Adde *Spald.* ad *Quint.* 11, 3, 103. *Burm.* ad Ejusd. *Decl.* 1. p. 8. et 19, 9. p. 371.]

*LENITIES, ei, f. lenitas, lenitudo. *Comment.*

Antiq. (fortasse *Ascon. Ped.*) in *Cic. Or. in Clod. et Cur.* p. 20. ed. *Mediol.* ed. *A. Maio:* Mixta responsio et facetiis urbanitatis et asperitatis aculeis non sine lenitie. *B. A.*

LENITŪDO, inis, f. idem quod lenitas; idest mollitudo expers asperitatis. *Cic. Tusc.* 5, 16. Lenitudo orationis, mollitudo corporis, ea si bona dicemus, quid erit in philosophi gravitate, etc? ℙ Item mansuetudo, facilitas. *Cic. Verr.* 2, 4, 61. Virorumque, quibuscum nuptae erant, nimia in istum non lenitudine, sed etiam liberalitate oppugnarer. *Turpil.* ap. *Non.* 2, 486. Mira lenitudine ac suavitate abundat. Adde *Cic. Off.* 1, 25. *med.*, ubi al. recte leg. *altitudine.* [*Ita *Gernh.* et *Beier.*, quos v. cf. etiam quae dicta sunt in v. *altitudo. Orell. lenitudo* retinuit, non improbans *lentitudo*, quod *Facc.* susp., quo melius intelligatur, cur adjunxerit, QUAE DICITUR. *Altitudinem* autem *animi*, eo, quo alias utatur *Cic.*, significatu hic nimiam esse: mireque omnino componi cum facilitate. Id vero prorsus incredibile, *altitudinem* hoc uno loco idem significare, atque ap. *Sall. Jug.* 100. Ad simulanda negotia altitudo ingenii.] ℙ De animia facilitate, qua quis, ne cum oportet quidem, irasci solet. *Cic. Tusc.* 4, 19. Virum videri negant, qui irasci nescit: eamque, quam lenitatem nos dicimus, vitioso lenitudinis nomine appellant. Al. leg. *lentitudinis.* [*Hoc unice probandum.]

LENĪTUS, a, um, part. a *lenio:* placatus, deminutus. *Pl. Bacch.* 5, 2, 31. aliquem lepide lenitum reddere. *Petr. Sat.* 107. Flectite ergo mentes satisfactione lenitas. *Ov. Pont.* 1, 2, 151. precibus lentio Caesare vestris; et *ib.* 3, 6. Lenitum vulnus. *Liv.* 1, 16. *extr.* desiderium. *Suet. Aug.* 34. Adempta, vel lenita pars poenarum. *Sall.* ap. *Prisc.* 9, 871. Lenita ira. *Tac. H.* 4, 44. invidia. *Varr. R. R.* 2, 4. Post meridiem rursus, lenito fervore, pascunt.

*LENĪUM, i, n. oppidum Lusitaniae. *Auct. B. Hisp.* 35. *B. A.*

LĒNO, as, a. 1. lenocinor, concilio. *Vet. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 611. *Burm.* Graecule, consueta lenandi callidus arte, Coepisti adductor conjugis esse tuae. Aliud *ib.* p. 614. Nam si formosas redeas lenare puellas. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 6, 232. Socrus filiam suam lenat, et docet moechis suis caute rescribere. [*Quaedam addidit *F.*]

LĒNO, onis, m. *μαστρόπος*, qui scortorum prostitutione quaestum facit: quique illicitos amores conciliat. *Festus:* Lenones ab alliciendo adolescentulos appellati. [*Cf. *Doederl.* 3, 44. et 152.] *Prisc.* 4, 623. a leniendo ducit: nempe quod mentes deliniendo seducit. *Ter. Ad.* 2, 1, 34. Leno sum, fateor, pernicies communis adolescentium. *Id. Phorm.* 3, 2, 23. Eja, ne parum leno sies, *h. e.* ne parum calleas lenonias artes; qua ratione etiam ironice *Pl. Pers.* 4, 6, 4. Ne non sat esses leno, id metuebas miser. *Cic. Rosc. Com.* 7. Improbissimus et perjurissimus leno. *Ov. Amor.* 3, 12, 10. Vendibilis culpa facta puella mea est: Me lenone, placet, *h. e.* me ejus formam versibus commendante. *Pl. Ps.* 1, 3, 1. et sqq. et *Pers.* 3, 3, 1. et sqq. Lenonum mores, et vitam graphice describit, quem consulesis. ℙ Cum genitivo. *Prud. Hamart.* 261. ornatus solvendi leno pudoris. ℙ Est convicium impuri hominis, et aliorum aetati insidiantis. *Cic. in Sen.* 5. Cum equites Romani se ad lenonis impudicissimi pedes abjecissent. ℙ In bonam partem est medius alicujus rei conciliandae. *Just.* 2, 3. Primus Scythis bellum indixit Sesostris rex Aegyptius, missis primo lenonibus, qui hostibus parendi legem dicerent. Mox *legatos* appellat. [Optimae tamen editiones etiam primo loco *legatis* habent. ℙ Etiam adjective usurpatur, et cum substantivo generis feminini. *Pentad.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 102. *Burm.* Se Narcissus amat captus, lenonibus undis, *h. e.* lenocinantibus. *F.*]

LĒNOCĪNĀMENTUM, i, n. lenocinium. *Sidon. ep. in conc.* 7, 9. *med.* Pro omni gratiarum privilegio, docoramento, lenocinamento. *Quint. decl.* quae inscribitur *Tribunus Marianus*, 5. *med.* Nihil omnino, quod ad lenocinamentum spectare possit lasciviae.

LĒNOCĪNĀTOR, oris, m. *προαγωγός*, conciliator, leno. *Tert. adv. Marc.* 1, 22. *f.* Gratiae lenocinator.

LĒNOCĪNĬUM, ii, m. *μαστροπεία*, lenocinandi actus, exercitium lenonis. *Cic. in Sen.* 5. Qui egestatem domestico lenocinio sustentavit. *Ulp. Dig.* 3, 2, 4. Lenocinium facit, qui quaestuaria mancipia habuerit, sed et qui in libris hunc quaestum exercet. *Scaevola ib.* 24, 3, 47. Lenocinium praebere uxori, *h. e.* lenocinium de uxore facere. ℙ Translate ponitur pro delinimento, illecebra. *Cic. Mur.* 35. Utrum lenocinium a grege delicatae juventutis, an orbis terrarum imperium a populo R. petebas? *Id. Sext.* 66. Et se vitiorum illecebris, et cupiditatum lenociniis dediderunt. ℙ Item pro quovis nimis exquisito ornamento, quod alicui rei adhibetur ad conciliandam ei gratiam. *Suet. Aug.* 79. Quanquam et omnis lenocinii negligens, et in capite comendo incuriosus. *Cic. N. D.* 2, 58. Perspicuum est, quo compositiones unguentorum, quo ciborum conditiones, quo corporum lenocinia processerint. *Manil.* 5, 516. Hinc lenocinium formae, cultusque repertus Corporis. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 41. In lenocinio commendationis dolor est, *h. e.* ipse dolor facit ad commendationem augendam, addens operi gratiam, et pretium. *Sen. Ben.* 1, 11. Lenocinium est muneris antecedens metus. ℙ In oratione lenocinia dicuntur fucata ornamenta, et illecebrae verborum, in malam partem. *Suet. Cal.* 39. Cui instrumento distrahendo nihil non fraudis ac lenocinii adhibuit. *Tac. H.* 1, 18. Nec ullum orationi aut lenocinium addit, aut pretium. *Quint. prooem. l.* 8. *med.* Nos quibus sordent omnia, quae natura dictavit: qui non ornamenta quaerimus, sed lenocinia.

LĒNOCĪNOR, aris, atus sum, dep. 1. lenocinium facio: et translate demisse blandior, inservio, gratificor. *Cic. Div. Verr.* 15. Tibi serviet, tibi lenocinabitur: minus aliquanto contendet, quam potest. *Quint. decl.* 12, 19. Itane infelicitas mea negotianti tibi lenocinata est? *h. e.* tanquam leno emptores tibi conciliavit. *Sen. Controv.* 1. *med.* Lenocinatur gloriae meae, ut videar etiam prohibitus aluisse, *h. e.* inservit. [*V. *Schulting.* ad h. l.] *Plin.* 20, 14, 57. Lenocinari alicui captatione testamenti, *h. e.* inservire, et blandiri cupiditati testamenti, *h. e.* inservire, et blandiri cupiditati cujuspiam testamentum tuum captantis. *Tac. G.* 43. Populi truces, insitae feritati arte ac tempore lenocinantur: nigra scuta, tincta corpora, atras ad proelia noctes legunt. ℙ Item gratiam conciliare. *Plin. ep.* 2, 19. *med.* Ut libro isti novitas lenocinetur. *Id. ep.* 1, 8. *med.* Anceps hic et lubricus locus est, etiam cum illi necessitas lenocinatur, *h. e.* inevitabilem esse ostendit, atque adeo venia dignum. *Symm. ep.* 9, 87. Ergo parce verbis lenocinantibus, et fuco oblitis, et ad gratiam comparatis.

LĒNONĪCĒ, adv. lenonum more. *Lampr. Commod.* 15. Quae gladiatorie, quae lenonice faceret.

LĒNONĬUS, a, um, adj. *μαστροπικός*, ad lenonem pertinens. *Pl. Truc.* 1, 1, 30. Lenoniae aedes. *Id. Pers.* 3, 1, 1. Lenonia servitus. *Id. fragm.* ap. *Fest.* in *Muneralis:* lex. *Id. Rud.* 5, 3, 30. fide uti. *Id. Curc.* 4, 2, 13. Lenonium genus. *Appul. Apol.* Lenonia illectamenta. ℙ *Lenonii pueri* sunt, quos lenones aliorum libidini prostituebant. *Verr. Fl. fragm. Fast. Praenest.* ad VII. K. Majas. Ludi cursoribus majoribus minoribusque fiunt. Festus (*dies*) est puerorum lenoniorum, quia proximus superior meretricum est. ℙ *Lenonium lutum*, ap. *Pl. Pers.* 3, 3, 2. est convicium in lenonem impurissimum, et vilissimum: tanquam lenonum coenum.

[LĒNOSTRIS, is, m. idem ac leno. *Pl. Poen.* in *Supposit.* 19. Aurum, argentum, collum, lenostris, te nunc debes simul. Alii rectius leg. *leno, tria tu nunc*, etc. *F.*]

LENS, lendis, f. *κόνις*, ovum pediculorum, capillis adhaerens, ex quo postea pediculi generantur. *Plin.* 29, 6, 35. Lendes tolluntur adipe canino, vel anguibus in cibo sumptis anguillarum modo. *Seren. Sammon.* 5, 72. Unda maris lendes capiti deducit iniquas, Et quidquid crebri denfendit silva capilli.

LENS, lentis, f. *φακὸς*, genus leguminis folio viciae, granis parvis, rotundis, et jacentibus, ternis, aut quaternis in siliqua. *Virg. G.* 1, 228. Nec Pelusiacae curam aspernabere lentis. *Plin.* 18, 12, 31. Lens amat solum tenue magis, quam pingue. *Id. ib.* Invenio apud auctores, aequanimitatem fieri lente vescentibus. Ex his *Plinii* verbis quidam vocis notationem eruunt, ut sit a *lenis*, vel *lentus. Id.* 22, 25, 70. persequitur ejus utilitates in medicina. ℙ In plurali num. *Scrib. Comp.* 114. In vino rosa, et lentes incoquuntur. ℙ In accusativo habet *lentem*, et *lentim*, et in ablativo *lente*, et *lenti:* atque olim fuit etiam generis masculini. *Cato R. R.* 35. Lentim serito in rudecto, et rubricoso loco; et *ib.* 116. Lentim servare; et *ib.* oleo perfricare. (Adde *Varr.* ap. *Charis.* 1, 101.) *Colum.* 2, 10. *med.* Lentem solo tenui seri convenit. *Titin.* ap. *Non.* 3, 117. Lenti calido. ℙ Olim et *lentis* dixere in recto casu, teste *Prisc.* 7, 764. ℙ In pretio fuit lens Aegyptia, praecipue circa Pelusium: quam praeter *Virg. l. c.* laudat *Mart.* 13, 9., memorat et *Gell.* 17, 8.

LENTĀTUS, a, um, part. a *lento:* dilatus. *Trebell. Claud.* 6. Videntur fata Romana boni principis occupatione lentata. *Sidon. carm.* 22, 191. lentatus vapor, *h. e.* remissus calor.

LENTĒ, adv. *βραδέως*, cum mora, tarde, cunctanter. *Caes. B. C.* 1, 80. Tali dum pugnatur modo, lente ac paulatim proceditur; et *ib.* 2, 40. Ipse cum reliquis copiis lentius subsequitur. *Ov. Amor.* 1, 13, 40. Lente currite noctis equi. *Colum.* 2, 15. Asinus lentissime mandit, ideoque facilius concoquit. *Tac. Agr.* 3. Corpora lente augescunt, cito exstinguuntur. *Ov. R. Am.* 650. Lente desinere. Sic *Plin.* 18, 18, 47. Nilus evagari incipit, lente primo, deinde vehementius. *Petr. Sat.* 140. Ille (*Corax*) lente parebat imperio: et *mox:* Clara Eumolpus voce exhortabatur Coraca, ut spissaret officium. Alii minus recte leg. *lento;* ni fors *lento* adverbialiter positum sit, ut *manifesto, dubio* pro *manifeste, dubie.* ℙ De proverb. *festina lente* V. FESTĪNO. ℙ Item diu, longo tempore. *Cic. Att.* 2, 1. Quem librum non essem ausus mittere, nisi eum lente ac fastidiose probavissem. ℙ Item segniter, remisse, oscitanter, leniter, sine ira, aut impetu animi. *Liv.* 1, 10. Lente agere iis Tatius, Sabinique visi sunt. *Suet. Ner.* 40. Neapoli de motu Galliarum cognovit die ipso, quo matrem occiderat: adeoque lente et secure tulit, ut gaudentis etiam suspicionem praeberet. *Cic. Or.* 2, 45. Neque enim facile est perficere, ut irascatur, cui tu velis, judex, si tu ipse id lente ferre videare. *Id. fragm.* ap. *Non.* 4, 281. Cum publicas injurias lente tulisset, non tulit suam. ℙ *Lente dicere*, aut *disputare* est sine vi et acrimonia, sedate, placide. *Cic. Par.* 1, 3. Sed haec videri possunt obscuriora, cum lentius disputantur. *Id. Or.* 2, 71. Salsum est etiam, quaerentibus et quasi percunctantibus, lente respondere, quod nollent. *Id. fragm.* ap. *Non. l. c.* Lentius dicere. *Gell.* 1, 26. Tum Plutarchus lente et leniter, quid, inquit, verbero, nunc ego tibi irasci videor? ℙ *Lente cedere* est ignaviter, et nulla vi resistendo. *Plin.* 16, 43, 83. Arida ligna lentius serrae cedunt, viridia pertinacius resistunt.

LENTĒO, es, n. 2. *γλισχραίνομαι*, lentus sum. *Lucil.* ap. *Prisc.* 8, 800. Lentet opus: *idest* lente procedit.

LENTESCO, is, n. 3. *γλισχραίνομαι*, lentus fio. *Ov. A. Am.* 2, 357. lentescunt tempore curae. ℙ Interdum est tenerum, et glutinosum fieri. *Virg. G.* 2, 250. Sed picis in morem ad digitos lentescit habendo. *Colum.* 2, 11. *f.* de cicera: Paulum aqua maceratur, dum lentescat. *Plin.* 37, 10, 70. Gemma, si quis terat in vino, cerae modo lentescit. *Colum.* 11, 2. *med.* Salix si minus lenta est, in stercore obruenda, ut lentescat. *Hieron. ep.* 24. *n.* 3. Metallum in virgulas lentescens.

*LENTĬA, ae, f. oppidum Norici, hodie *Linz* in Austria, ad confluentem Anisi ac Danubii. *Notit. Imper. B. A.*

LENTĬCŪLA, ae, f. *φακῆ*, idem quod lens. *Cels.* 2, 18. *med.* Ex leguminibus valentior faba, vel lenticula, quam pisum. *Pall.* 3, 4. Hoc mense lenticulam seres solo tenui. ℙ Significat etiam ipsam lentis figuram, quae in re quapiam est. *Plin.* 37, 12, 75. Figura oblonga maxime probatur in gemmis, deinde quae vocatur lenticula, postea cycloides, et rotunda. ℙ A similitudine figurae tribuitur cuidam vasorum generi. *Cels.* 2, 17. *f.* Calido oleo replentur utriculi, et in vasa fictilia (quas a similitudine lenticulas vocant) aqua conjicitur. *Isid. Orig.* 20, 7. inter olearia vasa recenset. V. v. sq. ℙ Item maculis in cute nascentibus, quae et lentigines, *φακός. Plin.* 26, 1, 5. Elephantiasis a facie saepius incipit, in nare primum veluti lenticula. *Cels.* 6, 5. Lenticulam tollunt galbanum, et nitrum. ℙ Est cogn. R., a maculis fortasse subrufis, quibus nonnullorum cutem adspersam videmus, derivatum. V. supra et LENTĪGO. *Cic. Phil.* 2, 23. Licinius Lenticula. Alii leg. *Denticula.* Ejusdem meminit et *Dion.* 45, 47. et *Lenticulum* appellat.

LENTĬCŪLĀRIS, e, adj. *φακοειδής*, ad lenticulam spectans. *Appul. Flor. n.* 9. Ampullam olearam, quam gestabat, lenticulari forma, etc.

LENTĪGĪNOSUS, a, um, adj. *φάκωψις*, lentiginem habens. *Val. Max.* 1, 7. *n.* 6. *extr.* Vir flavi coloris, lentiginosi oris.

LENTĪGO, inis, f. *φακὸς*, vitium cutis ita dictum, quia ad lentis similitudinem maculis subrufis ac nigris faciem foedat. *Plin.* 30, 2, 5. Lentiginem habentibus non obsequi numina. *Id.* 29, 4, 23. Faciem lentigine obducit. *Id.* 20, 2, 4. Lentigines e facie tollere. *Id.* 22, 25, 74. corrigere; et 23, 1, 16. emendare; et 24, 9, 39. sanare. ℙ Dicitur et de aliis maculis. *Id.* 29, 4, 28. Stellio plenus lentigine; et 13, 12, 25. Deprehenditur chartae lentigo oculis.

LENTĪPES, ĕdis, adj. qui lentus est pedibus. *Auson. ep.* 21, 40. Spondeus illi lentipes ibat comes.

LENTĪSCĪFER, a, um, adj. *σχινοφόρος*, ferens lentiscos. *Ov. Met.* 15, 713. lentisciferumque tenetur Linternum.

LENTĪSCĪNUS, a, um, adj. ex lentisco factus. *Plin.* 23, 2, 32. Tunc addito oleo lentiscino illita, una nocte rufat capillum. *Id.* 24, 6, 22. Lentiscina resina. Adde *Pall.* 2, 20.

LENTĪSCUS, i, f. *σχῖνος*, [*Pistacia lentiscus, *L. Mastixbaum*] arbor magnitudine roboris, sorbi folio, terebinthi odore, acinis, dum maturescunt, rufis, ubi maturuerint, nigris, mastichen exsudans in modum gummi: quae perpetuo viret, terque in anno fructus profert: ita dicta, quod folia ejus lentescant, vel potius quod ipsa arbor lentescat, dum resinam, idest mastichen fundit. Nascitur praecipue in Chio, item in Italia, et in Gallia Narbonensi. *Cic. Div.* 1, 9. ex prognost. suis: quos versus affert etiam *Plin.* 18, 25, 61. Jam vero semper viridis, semperque gravata Lentiscus triplici solita grandescere fetu, Ter fruges fundens, tria tempora monstrat arandi. ℙ Ex arboris hujus li-

gno praestantissima fiunt dentiscalpia. *Mart.* 14, 22. Lentiscus melius, sed si tibi frondea cuspis Defuerit, dentes penna levare potest. Al. leg. *lentiscum.* Adde 3, 82. et 6, 74. ℙ Ipsum quoque oleum, quod ex tali arbore exprimitur, eodem nomine appellatur. *Cato R. R.* 7., *Varr. R. R.* 1, 60. et *Plin.* 15, 6, 6. Condi olivas optime vel virides in muria, vel fractas in lentisco. [At *Colum.* 12, 49. Foeniculi seminibus, et lentisci cum cocto sale olivam modice permixtam reconde in fidelian, et mustum quam recentissimum infunde. Ex his patet, lentisci nomine intelligendum non oleum, sed semen lentisci. *F.*]

LENTĬTIA, ae, f. γλισχρότης, flexibilitas. *Plin.* 16, 37, 68. Virgas sequacis ad vincturas lentitiae; et *ib.* 40, 77. Est lentitia platano, sed madida. ℙ Item viscosa qualitas, tenacitas. *Id.* 20, 7, 26. Lactucae lentitiam pituitae digerunt.

LENTĬTIES, ei, f. lentitia. *Sever. Aetn.* 540. Lentitiem plumbum non exuit.

LENTĬTŪDO, inis, f. βραδύτης, tarditas. *Tac. A.* 15, 51. Epicharis accendere et arguere conjuratos: ac postremo lentitudinis eorum pertaesa, etc. et *ib.* 64. Durante tractu et lentitudine mortis. *Tibull.* in *Priap.* 83, 37. Quid est, iners? pigetne lentitudinis? Adde *Vell.* 2, 11. ℙ Transfertur ad lenitatem, et languorem dicendi. *Auct. dial. de Or.* 21. Ceterosque ejusdem lentitudinis ac teporis libros legit. ℙ Item ad nimiam lenitatem animi, qua quis nunquam irascitur, etiam cum opus est. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 13. Omnino non irasci non solum est gravitatis, sed nonnunquam etiam lentitudinis. *Id. Tusc.* 4, 19. Eam, quam lenitatem nos dicimus, vitioso lentitudinis nomine appellant, ἀναλγησίας. Al. hic leg. *lenitudinis.* Adde *Off.* 1, 25. *med.* cum eadem lectionis varietate. [*V. quae dicta sunt in *lenitudo.*]

LENTO, adv. V. LENTE.

LENTO, as, avi, atum, a. 1. lentum, mollem, et flexibilem reddo. Hinc *lentare arcum* est intendere; tunc enim cornua inflectuntur, cum adducto nervo, attrahuntur. *Stat. Th.* 1, 703. Tela tibi, longeque feros lentandus in hostes Arcus; et *ib.* 3, 587. alii Gortynia lentant Cornua. *Id. Ach.* 1, 436. Nec modus aut arcus lentare, aut fundere glandes, Aut torrere sudes, galeasque attollere conis. ℙ *Lentare remos* est remigare: impulsu enim remi flectuntur. *Virg. A.* 3, 384. Ante et Trinacria lentandus remus in unda, Et salis Ausonii lustrandum navibus aequor. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 42. exsertus lentandis navita tonsis. *Sen. Agam.* 437. Properat juventus omnis adductos simul Lentare remos. ℙ Translate est retardare, lentius trahere. *Sil.* 8, 11. de Fabio: lentando fervida bella Dictator, cum multa adeo, tum, miles egenus Cunctarum ut rerum Tyrius foret, arte sedendi Egerat.

[LENTO, onis, m. qui maxime lentus est. Est cogn. R., ut Caesennius Lento septemvir dividendis agris a M. Antonio praefectus, ap. *Cic. Phil.* 12, 9. *F.*]

LENTOR, oris, m. γλισχρότης, qualitas rei viscosae, ac tenacis. *Colum.* 6, 17. Cuminum conteritur, eique adjicitur exiguum picis liquidae et axungiae, ut lentorem malagmatis habeat. *Plin.* 13, 6, 12. Lentor resinosus, qui cortice erumpit. *Id.* 16, 11, 22. Lentor picis. *Id.* 17, 14, 24. Argillae arenam, fimumque bubulum admisceri, atque ita usque ad lentorem subigi jubet. ℙ Item flexibilitas. *Id.* 16, 43, 84. Ad rotarum axes lentore fraxinus utilis, sicut duritia ilex.

LENTŬLI, orum, m. plur. nomen familiae Romanae nobilissimae in gente Cornelia: a *lente*, teste *Plin.* 18, 3, 3., sicut *Pisones* a pisis, a cicere *Cicerones*, etc. V. LENTULUS.

LENTŪLITAS. V. APPIETAS.

LENTŪLUS, a, um, adj. dimin. lenti. *Cic. Att.* 10, 11. An existimas illum in isto genere lentulum, aut restrictum? Al. leg. *lentum.* [*Non improb. *Orell.*] ℙ Fuit hoc cognomine familia in gente Cornelia, summis honoribus in republica illustris. Sed P. Cornelius Lentulus Sura tempore Ciceronis Catilinariae conjurationis particeps, in carcere laqueo necatus est. *Sall. Cat.* 58., *Vell.* 2, 34., *Flor.* 4, 1. et *Cic. Cat.* 3, 3. V. LENTULI.

LENTUS, a, um, adj. λυγώδης, flexibilis: cui opponitur rigidus, durus: fortasse a *lenitus* per syncop., vel a λεπτὸς, tenuis. *Virg. Ecl.* 1, 26. Lenta viburna; et *ib.* 3, 38. vitis; et *G.* 2, 12. Lentae genistae; et *ib.* 4, 558. Lenti rami. *Phaedr.* 3, 6. Lentum flagellum. *Virg. G.* 3, 208. Verbera lenta pati, et duris parere lupatis, *h. e.* lentis virgis inflicta; et *ib.* 4, 34. Lentum vimen; et *A.* 7, 634. leves ocreas lento ducunt argento. *Ov. Met.* 13, 800. Lentior et salicis virgis. ℙ Item mollis, tener. *Virg. G.* 4, 170. lentis Cyclopes fulmina massis Cum properant, *h. e.* igne mollitis. *Hor. Epod.* 15, 6. Arctius, atque hedera procera adstringitur ilex, Lentis adhaerens brachiis, *h. e.* inflexis, et corpus arcte circumplectentibus. Sic *Pl. Men.* 1, 1, 18. Lenta vincula, *h. e.* arcte constringentia. ℙ Item viscosus, tenax. *Virg. G.* 4, 41. gluten visco et pice lentius. *Pl. Men.* 1, 1, 18. Vincla nimis lenta. ℙ Translate est remissus, tardus. *Cic. Brut.* 48. T. Juventius, nimis ille quidem lentus in dicendo, et paene frigidus, sed et callidus, etc. *Ov. Her.* 15, 169. lentissima pectora, *h. e.* frigida, et tarda ad concipiendum amorem. *Phaedr.* 1, 15. Suadebat asino fugere, ne posset capi: At ille lentus, etc. *Plin.* 36, 26, 65. Lentus amnis. *Virg. A.* 7, 28. in lento luctantur marmore tonsae, *h. e.* mari tranquillo, et nullis ventis impulso. *Prop.* 4, 1, 96. Pondera lenta, *h. e.* quae lentos ac tardos faciunt ferentes. Sic *ib.* 3, 39. Tellus lenta gelu. *Tibull.* 4, 1, 90. lento perfregerit obvia pilo, *h. e.* gravi, adeoque tardius eunte. ℙ Item placidus, lenis, qui non facile irascitur, aut movetur. *Cic. Or.* 2, 69. Genus ridiculi patientis ac lenti; et *ib.* 75. In quo ego nimium patiens, et lentus existimor. *Prop.* 3, 6, 20. Hostibus eveniat lenta puella meis. *Ov. Her.* 17, 249. tam justa lentum Menelaon in ira. *Tac. A.* 3, 70. Sane lentus in suo dolore esset: reipublicae injurias ne largiretur. *Cic. fragm.* ap. *Ammian.* 19, 12. *f.* Quod judicis lenti, et considerati est proprium. ℙ Item securus, otiosus, negligens, qui parvi pendit, et contemnit. *Virg. Ecl.* 1, 4. Nos patriam fugimus: tu Tityre lentus in umbra, etc. *Tibull.* 4, 11, 6. Nostra potes lento pectore ferre mala? *Liv.* 22, 14. Tendentem ad moenia Romanae coloniae Annibalem lenti spectamus. *Ov. Her.* 19, 81. Certe ego tum ventos audirem lenta sonantes: Et nunquam placidas esse precarer aquas. *Sen. Troad.* 896. de Helena: Tibi fluxit Asiae, fluxit Europae cruor, Cum dimicantes lenta prospiceres viros, Incerta voti; et *ib.* 253. Minasque tumidi lentus Aeacidae tuli. *Ov. Pont.* 3, 1, 66. Haec est pro miseri lenta salute viri. ℙ Item remissus, lenis, moderatus, non vehemens. *Plin* 16, 11, 22. Coquere aliquid lento igne; et 24, 14, 79. Lento vapore decoctus; et 16, 10, 19. Liquor melleo colore, atque lentiore. ℙ Item durus, aut resistens. *Plin.* 24, 16, 92. Herba durior, et in coquendo lentior. ℙ Item tenax, cohaerens. *Id.* 8, 27, 41. Fera vivacitatis adeo lentae, ut ejectis interaneis diu pugnet. ℙ Item tardus, et in longum differens. *Cic. Cat.* 2, 10. Hos ego non tam milites acres, quam infitiatores lentos esse arbitror. *Id. Att.* 1, 12. et *ib.* 13. *extr.* Teucris illa lentum sane negotium, *h. e.* Antonius collega solutionem differens. ℙ Cum genitivo. *Sil.* 3, 176. Dum lentus coepti terra cunctaris Ibera. ℙ Cum infinito. *Id.* 5, 19. Nympha nec Idalia lenta incaluisse sagitta. ℙ Item protractus, longus. *Sen. ep.* 70. Venti segnes tranquillitatis lentissimo taedio lassant. *Tibull.* 1, 3, 82. Optavit lentas et mihi militias; et *ib.* 4, 81. lento amore torqueri, *h. e.* longo, et diu macerante: ita tamen, ut vehemens et veluti furiosus non sit. Sic *Ov. Met.* 7, 82. Sic jam lentus amor, jam quem languere putares. *Id. Her.* 2, 9. Spes lenta. ℙ Item diuturnus. *Id. Rem. Am.* 243. Nec satis esse puta discedere: lentus abesto. ℙ Facilis: ducta metaphora ab iis, quae flectuntur. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 85. et 4, 281. Magnu' fuit trico nummariu', solvere nulli Lentus. ℙ [*Confund. *lentus* et *laetus.* V. *Burm.* ad *Virg. G.* 2, 12. 262.]

LĒNULLUS, i, m. parvus leno, dimin. lenonis. *Pl. Poen. a.* 2. *v.* 24. Ita ut occoepi dicere, Lenulle, de illa pugna. Apud *Prisc.* 3, 614. est *lenŭlus.*

LĒNUNCŪLĀRĬUS, ii, m. qui lenunculo, quod parvi navigii genus est, utitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 398, 7. Patrono corporis lenuncularіorum auxiliariorum Ostiensium; et p. 1077. M'. Acilio Glabrione M. Valerio Homulo Coss., Ordo Corporatorum lenuncularior. tabularior. auxiliar. Ostiens. etc. Adde alias ap. *Don. cl.* 8. *n.* 47. et 48. ℙ [*Lenuncularii* alii erant a scapharіis, nam in *Inscr. Ostiensi* ap. *Fabrett.* p. 731. *n.* 450. Patronus corpor. scapharior. et lenuncularior. *F.*]

LĒNUNCŪLUS, i, m. parvus leno. *Pl. Poen.* 5, 5, 7. Aere militari tetigero lenunculum. Adde *Prisc.* 3, 614. ℙ Item genus parvi navigii, ὀκαφίδιον: quales erant cymbae, quibus Tiberi Ostiam commeabant, ut videre est in *Inscriptt.* in v. praec. allatis. *Non.* 13, 8. piscatorium navigium esse, definit. *Gell.* navium appellationes enumerans 10, 25. Lembi, oriae, lenunculi, actuariae, etc. *Sall. fragm.* ap. *Non. l. c.* Incidit forte per noctem in lenunculo piscantis. *Caes. B. C.* 2, 43. Pauci lenunculi ad officium, imperiumque conveniebant. Adde *Tac. A.* 14, 5. His autem locis al. *remunculi* reponunt, al. *lembunculi:* sed constantior pro *lenunculis* criticorum sententia est. Ducunt autem etymologi a *lene*, quod item parvum navigium est. V. LENIS substant. [Num a λήνη lacus praeli vinarii? *F.*]

LĔO, es, a. 2. obsoletum verbum: cujus unum praeteritum *levi* V. in LINO. Volunt esse a λεῖος, lēvis, levigatus. Ab hoc est *deleo*, ut docet *Prisc. l.* 9. *f.*

LĔO, onis, m. λέων, animal quadrupes, jubatum, omnium fere generosissimum, et fortissimum. *Phaedr.* 4, 12. Cum se ferarum regem fecisset leo, etc. (V. 1, 5. 11. et 21. et 2, 1.) *Plin.* 8, 16, 17. Leoni praecipua generositas, tunc cum colla, armosque vestiunt jubae. *Id. ib.* Leoni tantum ex feris clementia in supplices: prostratis parcit. *Id. ib.* Leonum animi index cauda, sicut et equorum aures. Immota placidus, clemens, blandientique similis. Iracundiae principio terra verberatur: incremento terga, ceu quodam incitamento flagellantur. V. ibi alia plura in hanc rem. *Virg. A.* 12, 4. Poenorum qualis in arvis, Saucius ille gravi venantum vulnere pectus, Tum demum movet arma leo, gaudetque comantes Excutiens cervice toros, fixumque latronis Impavidus frangit telum, et fremit ore cruento. *Val. Fl.* 2, 458. Qualiter, implevit gemitu cum taurus acerbo Avia, frangentem morsu super alta leonem Terga ferens. *Ov. Trist.* 3, 5, 33. Corpora magnanimo satis est prostrasse leoni. *Id. Her.* 10, 85. Fulvus leo; et *Met.* 7, 373. ferus. *Lucret.* 5, 983. validus. ℙ Lepidam de leone hominis hospite fabulam habes apud *Gell.* 5, 14. V. et *Sen. Ben.* 2, 19. ℙ Pro *leaena* olim *leo femina* dicebatur. *Plaut. fr.* ap. *Philarg.* ad *Virg. Ecl.* 2, 63. Nam audivi feminam ego leonem semel parire. *Val. Fl.* etiam absolute dixit 6, 346. ceu septus in arcto Dat catulos post terga leo. *Stat. Silv.* 2, 1, 9. citius me tigris abactis Fetibus, orbatique velint audire leones. ℙ Per synecdochen sunt leonis exuviae. Has gestare mos fuit Herculi post devictum leonem Nemaeum. *Val. Fl.* 8, 126. aptans humeris, capitique leonem. ℙ Currum Cybeles leones trahere dicuntur. V. CYBELE. ℙ Translate dicitur de homine forti et audente, sicut cervus de timido et imbelli. *Tert. Cor. mil.* 1. *med.* Novimus pastores eorum in pace leones, in proelio cervos. *Sidon. ep.* 5, 7. *med.* In praetoriis leones, in castris lepores. ℙ *Domi leones, foris vulpes*, proverb. ap. *Petr. fr. Trag.* 41. *Burm.* de loquacibus, et timidis, qui extra periculum multa minantur, in periculo fugiunt. Quo pertinet lepida fabula de viatoribus et latrone ap. *Phaedr.* 5, 2. Similia habes in *Liv.* 4, 28. 7, 15. et 35, 49. et in *Justin.* 2, 10. *f.* ℙ Est etiam *Leo* signum coeleste, ex duodecim, per quae sol Zodiaco decurrit, in quod cum ingreditur, maximi calores sunt. In fabulis est leo silvae Nemaeae, quem ab Hercule occisum, tanquam primi ejus laboris monumentum, Juppiter in coelum transtulit. Alii dicunt, a Junone translatum, ut Herculi invіso sibi dolerent oculi, cum a se occisam feram tam honoratam videret. Constat ex stellis decem et novem secundum *Hyg. Astr.* 3, 23., secundum alios viginti septem. *Plin.* 24, 17, 102. Cum sol in Leone est. *Id.* 18, 26, 64. VIII. Cal. Februar. stella regia appellata Tuberoni, in pectore Leonis occidit. *Hor. Ep.* 1, 10, 15. ubi gratior aura Leniat et rabiem Canis, et momenta Leonis. ℙ Etiam cancrorum quoddam genus, leones appellantur, teste *Plin.* 9, 31, 51., qui alio nomine astaci maximi dicuntur: brachia habentes cancris similia, reliquum corpus locustae, ut *Id.* docet 32, 11, 53. ℙ Denique in illo *Colum.* 10, 260. Oscitat et leo, et ingenuo confusa rubore, etc., *leo* est herba, quam alii leontopodion, alii antirrhinon esse contendunt, flore in modum hiantis oris leonini hiscente. Sic *ib.* 98. Narcissique comas, et hiantis saeva leonis Ora feri. ℙ *Leo* est etiam cogn. R. in gente Valeria, ut P. Valerius Leo. *Ascon. f. Milonianae.*

*LEOCHĂRES, is, m. Λεωχάρης, insignis statuarius, de quo *Plin.* 34, 7. *B. A.*

[LĔOCORĬON, ii, n. Λεωκόριον, delubrum Athenis honoris causa exstructum, cum Leos filias puellas, quas κόρας Graeci vocant, immolandas exhibuisset, ut sic ex oraculi responso annonae caritas tolleretur. *Cic. N. D.* 3, 19. Itemque Leonaticum, est delubrum Athenis, quod Leocorion nominatur. Hic *Cic.* vocabulum *Leonaticum* Latine finxisse videtur, ut Graeco *Leocorion* opponeret; alii tamen leg. *Leo natarum. F.* *Heindf. non *Ciceronis*, nec prosae omnino stilum referre opinatur hoc *Leo natarum* pro *Lei filiarum.* Expungendum potius censet *Leonaticum* ut ab inepto glossatore Graeco nomini *Leocorion* adscriptum; vv. autem: *itemque est delubrum Athenis*, etc. jungenda esse cum praecedd., ut ad haec quoque pertineant illa, *ob eam enim ipsam causam.* De *Wyttenb.* conjectura (prob. *Schütz.* in ed. maj.) *Orell.* exhibet: *Itemque Leoidum est delubrum Athenis, quod Leocorion nominatur.*] ℙ *De *Leocorio* v. *Aelian. V. H.* 12, 28. *Thucyd.* 1, 20. 6, 57. ibique *Schol. Harpocrat. Suid. Etymol. Mag.* et *Phot.* in v. *Lex. Seguer.* ap. *Bekker. Anecd. Gr.* T. 1. p. 277. *Strab.* 9. p. 607. ed. *Almelov. Meurs.* in *Ceramico* c. 17. *Leopard. Emendat.* 19, 23. *B. A.*

LĔOCROCOTTĂ, ae, m. fera pernicissima in India, asini fere magnitudine, cruribus cervinis, collo, cauda, pectore leonis, capite melium, bisulca ungula, ore ad aures usque rescisso, dentium loco osse perpetuo, quam humanas voces tradunt imitari. Haec *Plin.* 8, 21, 30. quae exscripsit more suo *Solin.* 52. *med.* *Salmasius* putat, esse belluam ex leaena, et crocotta genitam; crocottam vero ex leaena, et hyaena. Sunt qui scribunt *leucro-*

cotta, more Latinorum, qui etiam *lao* in *lau* saepe mutant. V. LAUDICENUS.

*LEON, ontis, *Λέων*, loci nomen vel vici prope Syracusas. *Liv.* 24, 39. Hibernacula quinque millia passuum ab Hexapylo (Leonta vocant locum) communiit. ℙ *Leontos oppidum* fuit in Phoenicia. *Plin.* 5, 20. *Λεόντων πόλις*, *leonum urbs*, est *Straboni*. ℙ Fuit et Leon pictor eximius. *Plin.* 35, 11. *B. A.*

*LEONICENSES, ium, incolae Leonicae, quod Hispaniae Tarraconensis oppidum fuit. *Plin.* 3, 3. *B. A.*

*LEONĪDAS, ae, m. *Λεωνίδας*. Lacedaemoniorum rex, ex genere Heraclidarum, qui ap. Thermopylas, quum angustias adversus Xerxis copias tueretur, fortissime pugnans occubuit. *Nepos Themist.* 3. Cf. *Aelian. V. H.* 3, 25. *Pausan.* in *Lacon. Herod.* etc. *B. A.*

*LEONĪDES, ae, m. Alexandri M. paedagogus, de quo *Plin.* 12, 14. *Quint.* 1, 1. quem ad locum V. *Burmann. B. A.*

[LEONĪDIĀNUS, a, um, adj. ad Leonidam quendam pertinens. *Inscr.* ap. *Viscont. Op. var.* T. 1. p. 188. *ed. Med.* Hospiti Divi Claudii liberto tabulario Leonidiano Polybius Lib., et sibi fecit, et suis posterisque eorum. Hic *Hospes* fuit tabularius rationis alicujus hereditatis, quam ex quodam Leonida Imp. Claudius consecutus fuerat. *F.*]

LEONĪNUS, a, um, adj. *λεοντώδης*, *λεόντιος*, ad leonem pertinens. *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* Canis sit colore potissimum albo, quod in tenebris specie leonina. *Plin.* 37, 10, 54. Leonina pellis; et *ib.* Leoninae jubae. *Id.* 24, 17, 102. Leoninus adeps. ℙ *Cassius JCtus* ap. *Ulp. Dig.* 17, 2, 29. societatem leoninam appellabat, in qua alter ex duobus lucrum tantum, alter damnum sentiret. Quod lucem habet ex *Phaedr.* 1, 5. ℙ *Leonina lex* ap. *Justin. Cod.* 1, 3, 50. est lex Leonis Imp. R. ℙ *Leonini versus* dicti putantur a quodam Leone poeta Gallo, qui vixit ineunte saeculo Christi XIII., non quod eorum auctor inventorque fuerit, (nam et antea eorum aliquis usus fuit) sed quia maxime in suis carminibus frequentavit: quem postea plures alii male sunt imitati. Fiunt autem ea lege, ut in medio, et in fine voces sint, quae similiter desinant. Summis quidem poetis unus aut alter hujusmodi aliquando excidit, ut *Virg. A.* 9, 634. Trajicit: i, verbis virtutem illude superbis. *Prop.* 3, 1, 32. Troja bis Oetaei numine capta Dei (Adde 1, 8, 11.) *Ov. Fast.* 3, 746. Quaerebant flavos per nemus omne favos; et *ib.* 1, 706. Hac sunt Ledaeis templa dicata Deis; et *Ib.* 286. Cui nihil Hercei profuit ara Dei. Adde *Sil.* 14, 652. et *Prop.* 1, 17, 5. Verum de industria si quaerantur, et toto carmine fundantur, vitiosi sunt profecto, et a Latina gravitate maxime abhorrentes: quod jam censuit *Scalig. Poet. l.* 2. *c.* 29. *extr.* V. RHYTHMUS *f.*

*LEONNĀTUS, i, m. unus e ducibus Alexandri Magni. *Nep. Eumen.* 2. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

LEONTICE, es, f. *λεοντική*, herbae genus. V. CACALIA.

LEONTĪCUS, a, um, adj. *λεοντικός*, ad leonem pertinens, ut *Leontica sacra*, quae fiebant in honorem Mithrae Persarum Dei, (quo nomine sol intelligebatur) quicum Aeon, sive Saeculum, Croni filius, forma humana et facie leonina in spelaeo colebatur. V. *Zoega*, *Bassiril. ant.* T. 2. p. 32-40. et *Labus.* in *Bibliot. Ital.* T. 2. 192-211. Hinc *Arnob.* 6, 196. Inter Deos videmus vestros leonis torvissimam faciem, mero oblitam minio, et nomine Frugiferi nuncupari; et *Tert. adv. Marc.* 1, 13. Aridae et ardentis naturae sacramenta leones Mithrae philosophantur, *h. e.* mysteria seu symbola solaris naturae. Porro haec sacra etiam a Romanis recepta fuere, ut videre est in *Inscr.* ap. *Grut.* 303, 1. Constantio IX. et Juliano II. Cons. (*h. e.* an. a Chr. n. CCCLVII.) Nonius Victor Olympius, et Aurel. Victor Augentius tradiderunt Leontica IIII Id Aug. feliciter. Adde aliam ap. *eund.* 1087, 5. V. MITHRAS. [*Immutavit haec atque ampliavit *F.*]

LEONTĪNI, orum, m. plur. *Λεοντῖνοι*, populi Siciliae ad oram orientalem, quorum urbs eodem nomine dicta, Laestrygonum sedes fuit. *Plin.* 3, 8, 14. Intus Laestrygonii campi: oppida Leontini, Megaris, amnis Pantagies. *Cic. Verr.* 2, 2, 66. Leontinis, misera in civitate, atque inani, tamen istius, in gymnasio, statua dejecta est. ℙ Adjective. *Plin.* 18, 10, 21. et *Sil.* 14, 126. Leontini campi. *Cic. Div.* 1, 33. Leontinus ager.

*LEONTĪON, onis, m. pictor ap. *Plin.* 35. 10. *B. A.*

LEONTĪOS, ii, m. *λεοντίος*, gemma, a leoninae pellis similitudine nominata, quemadmodum pardalios a similitudine pellis pantherae. *Plin.* 37, 11, 73.

*LEONTISCUS, i, pictor eximius, de quo *Plin.* 35, 11. *B. A.*

*LEONTĪUM, i, f. *Λεόντιον*, meretrix Atheniensis, Epicuri amica, scito (ait *Cicero*) sermone et Attico, contra Theophrastum scribere ausa. *Cic. N. D.* 1, 33. Cf. *Laert.* 10, 4. seq. *B. A.*

[LEONTĪUS, a, um, adj. *λεόντιος*, leoninus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Don.* 335, 5. Julius Leontius. Alia ap. *Mur.* 370, 4. Aelia Januaria, quae et Leontia. *F.* ℙ **Leontius*, *i*, m. nobilis statuarius, de cujus operibus *Plin.* 34, 8. *B. A.*

*LEONTOCĀRON, i, n. *λεοντόκαρον*, herba pulium. *Appul. Herb.* 57. *B. A.*

LEONTOPĒTĀLON, i, n. *λεοντοπέταλον*, herba caulem emittens dodrantalem, seu semipedalem, lenem, plurimis alis concavum, et in cacumine semina parva duo, aut tria, eaque in siliquis, ciceris modo, flores punicei coloris, anemonae similes, folia brassicae, sed papaveris divisura, radicibus leonis appellat, quia folia habet similia pedi leonis. [*Leontice Leontopetalum. *L.*] Nascitur vulgo in arvis. *Plin.* 27, 11, 72. V. LATHYROS.

LEONTOPHŌNOS, i, m. *λεοντοφόνος*, exiguum est animal, in iis tantum regionibus nascens, in quibus leones gignuntur: a *λέων*, leo, et *φονος*, caedes. Leonibus enim tam praesens est venenum, ut gustato leontophono statim exspirent. *Plin.* 8, 38, 57.

LEONTOPODĪON, ii, n. *λεοντοπόδιον*, herba eadem, quae leontopetalon. *Plin.* 26, 8, 31. Adde *Appul. Herb.* 7.

*LEONTOPOLIS, is, f. *Λεοντόπολις*, *Λεόντων πόλις*, urbs Aegypti inferioris, in Delta. *Plin.* 5, 10. ℙ Hinc

*LEONTOPOLĪTES NOMOS, praefectura, cujus caput Leontopolis. *Plin.* 5, 9. *B. A.*

*LEOOMNE, es, f. mons Macedoniae, in Pallene paeninsula. *Plin.* 4, 10. *B. A.*

LEOPARDĪNUS, a, um, adj. ad leopardum pertinens, ut Leopardina adeps, *Marcell. Emp.* 28. *in.*

LEOPARDUS, i, m. *λεοπάρδαλος*, animal ex pardo et leaena natum, jubis carens, nigris maculis leoninam pellem distinguentibus. *Vopisc. Prob.* 19. Editi deinde centum leopardi Libyci, centum leaenae, etc. *Lampr. Elag.* 21. Habuit et leones, et leopardos exarmatos in deliciis.

*LEOTYCHĪDES, ae, m. *Λεωτυχίδης*, Agidis regis Spartani filius, Agesilai frater. *Nep.* in *Ages.* 1. *B. A.*

LEPARENSES, ium, m. plur. iidem qui Liparenses, h. e. Liparitani cives. *Festus.*

LĒPAS, ădis, f. *λεπάς*, genus conchae marinae, edulis, exteriore parte testa contectum, interiore carnosa firmissime petris adhaerescens. *Pl. Rud.* 2, 1, 8. Echinos, lepadas, ostreas, balanos captamus. *Id. Cas.* 2, 8, 56. Abi, opsonia propera: sed volo molliculas escas: emito sepiolas, lepadas, etc. ℙ Videtur eadem esse cum *lopade:* de qua *Non.* 17, 9. Lopades genus conchae marinae (*λοπάς*, a *λέπω*, decortico) Plaut. in Parasito: Addite lopades, echinos, ostreas. Al. leg. *lepades.*

LĒPASTA. V. LEPISTA.

*LEPETHYMNUS, i, mons Lesbi insulae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

LĒPIDĀNUS, a, um, adj. ad Lepidum pertinens, quod est nom. propr. civis R. *Sall. fragm.* ap. *Arusian. Mess.* Post reditum eorum, quibus senatus belli Lepidani gratiam fecerat. ℙ Dicitur et *Lepidianus*, et quidem rectius, ut a *Crasso Crassianus.* *Macr. Sat.* 1, 13. Lepidianus tumultus. Significant autem tum *Sall.* tum *Macr.* tumultum excitatum a M. Aemilio Lepido (qui consul fuit cum Q. Lutatio Catulo an. U. C. DCLXXVI.) qui Sulla mortuo, ejus acta rescindere volebat: sed a Pompejo M. et Catulo repressus, et Roma pulsus fuit. Tangit haec *Lucan.* 2, 547. et 8, 808.

LĒPIDĒ, adv. *ἐπιδεξίως*, *κομψῶς*, *λαμπρῶς*, venuste, festive, apposite, commode, eleganter, apte, scite. Dicitur non solum de verbis et sermone, sed de factis, deque aliis rebus, quae apte fiunt, et gratae sunt. *Cic. Or.* 3, 43. et *Or.* 44. In quo lepide soceri mei persona lusit is, qui elegantissime id facere potuit, Lucilius: Quam lepide lexes compostae, etc. *Pl. Poen.* 1, 2, 84. Satis nunc lepide te ornatam credo; et 3, 3, 84. Lepide stratus lectus. *Id. Curc. a.* 3. *v.* 15. Ego hoc effectum lepide tibi tradam: tace. *Id. Cas.* 2, 8, 46. Lepide reperi, *h. e.* callide, astute, et ad rem; et 3, 2, 27. Jam hic est lepide ludificatus; et *Bacch.* 5, 2, 33. Meum pensum lepide accurabo. *Id. Most.* 1, 3, 15. Ut lepide res omnes tenet! et *Truc.* 3, 2, 13. Lepide intellexisti. *Id. ib.* 3, 1, 22. facis; et *Truc.* 1, 2, 15. referre gratiam. *Id. Bacch.* 1, 1, 35. memoras. *Id. Mil.* 3, 3, 50. Nimis lepide fabulare: eo potuerit lepidius pol fieri. ℙ *Lepide esse*, commode et laute tractari. *Id. Bacch.* 1, 1, 50. Ubi lepide voles esse tibi, mea rosa, mihi dicito. ℙ Jungitur cum aliis adverbiis. *Id. Mil.* 3, 1, 21. Loquere lepide et commode. *Id. Ps.* 2, 1, 1. Mihi omnia lepide pro pereque eveniunt. *Id. Cist.* 1, 1, 12. Ita in prandio nos lepide atque nitide accepisti. *Id. Mil.* 3, 3, 65. Dare operam lepidissime et comissime. ℙ In acclamatione et plausu. *Ter. Eun.* 3, 1, 37. Facete, lepide, laute, nihil supra. *Pl. Mil.* 2, 2, 85. Euge, euge, lepide: laudo commentum tuum. ℙ In responsionibus, affirmando et probando. *Id. Bacch.* 1, 1, 1. Quid, si hoc potis est, ut taceas, ego loquar? *Ba.* lepide: licet.

LĒPIDĪĀNUS. V. LEPIDANUS.

[LĒPIDILLĀ, ae, f. dimin. lepidae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 726, 1. Claudia Lepidilla. *F.*]

[LĒPIDĪNUS, a, um, adj. ad Lepidum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 357. *n.* 73. et emendatior ap. *Spon. Miscell. Antiq.* p. 257. Turma Gaji Lepidini. Alia ap. *Grut.* 343, 3. Acilia L. F. Lepidina. *F.*]

LĒPIDIUM, ii, n. *λεπίδιον*, herba duplicis generis, sativi et silvestris, altitudine cubitali, foliis laurinis, sed mollibus. [*Lepidium sativum, *L. Pfefferkraut, Gartenkresse.*] Usus ejus in cibis non sine lacte est. *Plin.* 19, 8, 51. ℙ Adhibetur etiam ipsi lacti condiendo, et oxygalae faciendae. *Col.* 12, 8. ℙ Habet in medicina urendi vim, et cutis emendandae. *Plin.* 20, 17, 70. V. dicta in FUCAE.

LĒPIDOTIS, is, f. *λεπιδωτίς*, squamosa, a *λεπίς*, squama, nomen est gemmae, variis coloribus squamas piscium imitantis. *Plin.* 37, 10, 62.

LĒPIDŪLĒ, adv. Tribuitur a multis *Pl. Ps.* 1, 5, 115. Eam circumducam lepidule. Sed plerique omnes leg. *Ea circumducam lepide lenonem.*

LĒPIDŪLUS, a, um, adj. dimin. lepidi. *Capell.* 7, 235. Ne infacetus, et impar lepidulis videretur; et 8, 272. Satyra lepidula.

LĒPIDUS, a, um, adj. *χαρίεις*, *δεξιός*, *κομψός*, is in quo leporis est plurimum, festivus, venustus, urbanus, concinnus, commodus, aptus: et dicitur de sermone, de homine, deque rebus aliis, quae gratiam habent utcumque. *Don.* ad *Ter. Eun.* 3, 1, 37. ducit a *λεπίς*, lamina, quia lepidus homo, quasi lamina, politus est. *Cic. Cat.* 2, 10. *med.* Hi pueri tam lepidi et delicati, non solum amare et amari, neque cantare et saltare; sed etiam sicas vibrare, et spargere venena didicerunt. *Auct. ad Her.* 4, 23. Quae sunt ampla et pulcra, diu placere possunt: quae lepida et concinna, cito satietate afficiunt aurium sensum fastidiosissimum. *Pl. Capt.* 5, 2, 3. Fui ego bellus lepidus, bonus vir nunquam, neque frugi bonae. *Id. Curc.* 4, 1, 1. Lepidus nugator. *Ter. Eun.* 5, 7, 17. Itane lepidum tibi visum est, scelus, nos irridere? et *Heaut.* 5, 5, 16. Lepida puella. *Pl. Epid.* 1, 1, 41. Forma lepida et liberalis. *Ter. Eun.* 3, 3, 25. O capitulum lepidissimum. *Pl. Most.* 2, 3, 12. Lepidi mores. *Id. Mil.* 3, 1, 65. Non invenies alterum lepidiorem ad omnes res. *Id. Stich.* 5, 5, 19. Cantio lepida et suavis. *Hor. A. P.* 273. Scimus inurbanum lepido seponere dicto. *Catull.* 6, 16. volo te, ac tuos amores Ad coelum lepido vocare versu. *Pl. Trin.* 2, 2, 98. Eo pacto addideris nostrae lepidam famam familiae. *Id. Poen.* 1, 2, 95. Facinus lepidum et festivum. *Id. Bacch.* 1, 1, 51. Ubi bene sit, tibi locum lepidum dabo. *Id. Stich.* 2, 1, 2. Lepidum nuncium nunciare. *Id. Cas.* 2, 3, 10. Myropolas omnes sollicito: ubicumque est lepidum unguentum, ungor. *Id. Aul.* 4, 8, 4. O lepidum diem! ℙ Illustris fuit Romae *Lepidorum* familia in gente Aemilia, quae in duas postea divisa, celebres utraque viros habuit. Primus qui hujusmodi cognomen habuit, ab ipso ipsius nomine est cognominatus, nam *αἰμύλος*, sive *αἰμύλιος* lepidum ac festivum significat.

LĒPIS, ĭdis, f. squama, *λεπίς*. *Plin.* 34, 11, 24. Ex panibus aeris fit, quam vocant lepida, et sic adulteratur flos, ut squama vincat decussa vi clavis, etc.

LĒPISTA seu Lepasta, ae, f. *λεπαστή*, genus vasis aquarii. *Fest.* et *Non.* 15, 35. Est a voce Graeca allata, quae Dolopum est, et dicitur, teste *Eustathio*, *διὰ τὸ λεπτὸν, καὶ ἐκπέταλον εἶναι κατὰ λεπάδας*, idest, quod vas illud tenue, ac patulum foret ad modum conchae. *Varro* ap. *Non. ib.* Lepistae etiam nunc Sabinorum fanis pauperioribus plerisque aut fictiles sunt, aut aeneae. [*Naevius* ap. *Mar. Vict.* p. 2587. Ferunt pulchras crateras, aureasque lepistas. *F.*]

*LEPONTĪCUS, a, um, adj. ad Lepontios spectans. *Sil.* 4, 235. *B. A.*

*LEPONTĪI, orum, m. *Λεπόντιοι*, *Λειπόντιοι*, populi Alpini, in Italia transpadana, prope Rhaetiam, ubi nunc fere lacus Verbanus (hodie *lago maggiore*) situs. *Caes. B. G.* 4, 10. *Plin.* 3, 20. ℙ Horum pars una *Lepontii Vibri* cognominati. *Plin. ib. B. A.*

LĒPOR et Lepos, ōris, m. *καλλιέπεια*, sermo nitidus, et quasi lautitia quaedam sermonis, venustas, urbanitas, ornatus, concinnitas, elegantia in loquendo. *Cic. Verr.* 2, 5, 54. *f.* Lepore ac venustate affluens. *Id. Or.* 1, 7. Multa erat in homine jucunditas, et magnus in jocando lepos. *Id. Acad.* 4, 6. Quanquam floruit acumine ingenii, tum admirabili quodam lepore dicendi. *Id. Brut.* 38. Erat cum gravitate junctus facetiarum, et urbanitatis oratorius, non scurrilis lepos. [*V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 241. Adde *Nep. Att.* 4, 1. Nativum quemdam leporem esse: nostr. *Naturtalent.* V. *Brem.*] ℙ Sumitur etiam generatim pro gratia, et amoenitate cujuscumque rei, pro festivitate, urbanitate. *Cic. Or.* 27. *f.* In quo omnes verborum, omnes sententiarum illigantur lepores. *Lucr.* 2, 501. Aurea pavonum ridenti imbuta lepore Saecla. *Id.* 5, 1258. de metallis: nitido capti, levique lepore; et 4, 1126. medio de fonte leporum Surgit amari aliquid, quod in ipsis

floribus angat. *Plin.* 31, 7, 41. Omnis vitae lepos, et summa hilaritas, laborumque requies, etc. ℙ *Agraetius de Orthogr.* p. 2272. hoc distare putat inter *lepor* et *lepos*, quod ille sit in jucunditate voluptatis, hoc in eloquio. ℙ Ap. *Hor. Sat.* 2, 6, 72. est *Lepos* histrionis nomen. [**Schol. Cruq.* nomen insignis saltatoris Caesari grati, Archimimi, qui sic appellatus est, quod jucunde et molliter saltaret eloquereturque.]

LĔPORĀRIUM, ii, n. *λαγωτροφεῖον*, locus ubi lepores aluntur, et generatim, secundum *Varronem*, omne septum villae affixum, quod habet inclusa animalia, quae inibi pascuntur. *Varr. R. R.* 3, 3. Leporaria te accipere volo, non ea, quae tritavi nostri dicebant, ubi soli lepores sint, sed omnia septa, affixa villae, quae sunt, et inclusa habent animalia, quae pascuntur. *Id. ib. f.* In leporario apri fuere multi. *Id. ib.* 12. Nomine antiquo a parte quadam leporarium appellatum: nam neque solum lepores includuntur, sed etiam cervi, aut capreae. Adde *Gell.* 2, 20.

[LĔPORĀRIUS, a, um, adj. *Serv.* ad *Virg. G.* 2, 93. Lageos (*vitis*) est, quae Latine leporaria dicitur: nam *λαγὼς*, lepus. *F.*]

LĔPORĪNUS, a, um, adj. *λαγῷος*, qui est ex lepore. *Plin.* 28, 11, 46. Leporinus cinis. *Varr. R. R.* 2, 11. Leporinum coagulum. Adde *Cels.* 5, 5. *Ulp. Dig.* 32, 70, 9. Leporina lana.

LĔPOS. V. LEPOR.

LEPRAE, arum, f. plur. *λέπρα*, scabiei genus est, cutem deformi obducens crusta, corpusque vehementi pruritu infestans. Alii usurpant pro elephantiasi, quod morbi genus superiore multo est perniciosius, ut quod non solum cutem infestet, verum etiam carnem ipsam usque ad ossa depascatur. Ab aliis duplex ponitur, una, quae potest curari, alia, quae incurabilis est, quam malam scabiem *Hor. A. P.* 453. nominat. Aliis eadem est ac impetigo, vel depetigo, vel sane species ejus. Dicta est a *λέπος*, vel *λεπὶς*, squama, sive a *λέπω*, desquamo, decortico. Leprae enim cutem scabram et asperam reddunt, inque squamas resolvunt. *Plin.* 24, 8, 33. Corticis interior tilia lepras sedat. *Id.* 20, 21, 86. Lapathi radice lepras curant. *Id.* 22, 25, 74. Lupini lepras emendant; et 32, 9, 31. Lepras sanare; et 20, 17, 70. tollere. ℙ In singulari num. usurpat *Juvenc.* 1. *f.* et *Scrib. Comp.* 250.

*LEPRĔUM vel Lepreon, i, n. vel Lepreos (us), i, f. oppidum Peloponnesi, in Elide. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* ℙ *Leprion* audit *Plin.* 4, 5. ℙ Fuit et Lepreon urbs Arcadiae. *Plin.* 4, 6. *B. A.*

*LEPRIA, ae, f. insula maris Aegaei, prope Cariam. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

LEPROSUS, a, um, adj. qui leprarum morbo laborat, *λεπρώδης*. *Sedul.* 4, 191. decem maculosa gerentes Leprosi portenta viri. *Prud. περὶ στεφ.* 2, 285. Peccante nil est tetrius, Nil tam leprosum aut putridum.

[LEPTA, ae, m. *λεπτὸς*, tenuis, macer. Est cogn. R. *Cic. Fam.* 3, 7. Q. Leptam, praefectum fabrum meum, tibi obviam misi. *F.*]

*LEPTE ACRA vel Lepteacra, promontorium in sinum Arabicum incurrens, dictum et Drepanum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

LEPTĬCUS, a, um. V. LEPTITANUS.

[LEPTĬMAGNENSIS, e, adj. ad Leptim magnam pertinens, urbem provinciae Tripolitanae in Africa, ut Leptis minor in provincia Byzacena ibidem. *Imp. Justin. Cod.* 1, 27, 2. Sancimus itaque, ut dux militum Tripolitanae provinciae in Leptimagnensi civitate sedes interim habeat; dux vero Byzacenae provinciae et in Capsa, et altera Lepte civitatibus interim sedeat. V. v. sq. *F.*]

*LEPTIS, is, f. duarum in Africa urbium nomen fuit: quarum una *magna* cognominata, prope Syrtem majorem, in regione Tripolitana, hodie *Tripoli*. *Mela* 1, 7. *med. Plin.* 5, 4. ℙ Altera *parva*, prope Adrumetum. *Mela* 1, 7. *med. Plin.* 5, 4. *Liv.* 30, 25. et 34, 62. *Auct. B. Afric.* 7. 9. 10. et 62. *Cic. Verr.* 2, 3, 59. V. et *Lepticus* et *Leptimagnensis*. ℙ Fuit et oppidum hoc nomine in Hispania, si modo sanus sit locus *Hirt. B. Alex.* 59. ed. *Oudend.* ubi accusativus *Leptin* occurrit. Al. leg. *Ilurgim*, al. *Laepam* vel *Ilipam:* etenim oppidi, cui nomen fuerit *Leptis*, nusquam alibi mentio facta est in Hispania siti. *B. A.*

LEPTĬTĀNUS, a, um, adj. ad Leptim pertinens, quae urbs est Africae in Byzacena provincia, prope Adrumentum, ut est ap. *Plin.* 5, 4, 4.: item alia cognomine magna prope Syrtes et Neapolim, (nunc *Tripoli* dicta) teste *eodem ib.* Hinc Leptica ostrea, *Id.* 32, 6, 21. et Leptitani, ejus cives, *Tac. H.* 4, 50., *Caes. B. C.* 2, 38. et *Sall. B. Jug.* 80. et 81.

*LEPTOMĔRES. V. v. seq. *B. A.*

*LEPTOMERĬCUS, a, um, adj. *λεπτομερικὸς*, qui minutas habet particulas et vim adeo subtilem. *Theod. Prisc. de diaeta* 10. Acori radix virtutem habet leptomericam. ℙ *Leptomeres* neut. gen. V. *ib. l. c. B. A.*

LEPTON Centaurium, n. *κενταύριον λεπτὸν*, centaurium minus, herba, quam Latini *fel terrae* vocant, propter summam amaritudinem, Galli vocant *exacum*, eo quod potum omnia medicamenta mala per alvum exigat. Dicta est a minutis foliis: nam *λεπτὸς* tenuem significat. *Plin.* 25, 6, 31.

LEPTOPHYLLON, i, n. *λεπτόφυλλον*, tithymali species, in petris nascens: ita dicta a tenuitate foliorum. *Plin.* 26, 8, 45.

LEPTORAX, agis, f. *λέπτοραξ*, uva quaedam, quae dulces quidem habet acinos, sed tenues tamen, et minutos, cujusmodi sunt, quas uvas Corinthiacas appellamus: a *λεπτὸς*, tenuis, et *ῥᾶξ, ῥαγὸς*, acinus. *Plin.* 14, 1, 3.

LEPTOPSEPHOS, h. e. minutus lapis, seu calculus: a *λεπτὸς*, tenuis, et *ψῆφος*, calculus: species est marmoris porphyritae rubei, albis punctis distincti ap. *Plin.* 36, 7, 11., ut quidem legit *Hard.*, nam alii rectius *leucostictos*, q. v. v. s. l.

*LEPTYNTĬCUS, a, um, adj. *λεπτυντικὸς*, attenuatorius. *Theod. Prisc. de diaeta* 10. Caeparum virtus leptyntica. *B. A.*

LĔPUS, ŏris, m. *λαγὼς*, animal notum, timidissimum, velocissimum, fecundissimum: a *λέπορις*, Aeolica, et Sicula voce idem significante, ut *Varr. L. L.* 4, 20. et *R. R.* 3, 12. *f.* docet. Est enim a *λέπω decortico, exdorsuo;* leporem enim plures pelles habere, quae una post aliam detrahi possint notissima vel culinariis res est. *L. Aelius* ap. *Gell.* 1, 18. dictum putavit quasi *levipes:* sed *Varr. ib.* improbat. *Pl. Pers.* 3, 3, 30. argentarii, Ubi quid crediderīs, citius extemplo a foro Fugiunt, quam ex porta, ludis cum emissus est lepus. *Cato* ap. *Diomed.* 1, 358. Lepus multum somni affert, qui illum edit. *Virg. G.* 1, 308. Auritosque sequi lepores. *Plin.* 8, 55, 81. Lepores in Alpibus candidi, quibus hibernis mensibus pro cibatu nivem credunt esse. *Varr. R. R.* 3, 12. Lepores in Gallia ad Alpes toti candidi sunt. *Id. ib.* tria leporum genera enumerat: Italicum seu communium; Alpinum candidorum, Hispanicum cuniculorum. ℙ Usurpatur masculino genere, licet de femina sermo sit. *Varr. ib.* Qui lepus dicitur, cum praegnans sit, tamen concipere. *Plin. l. c.* Lepus solus, praeter dasypoden, superfetat. ℙ Et in feminino. *Prisc.* enim 5, 658. recenset inter ea, quae utroque genere efferuntur; et *Bentl.* ex duob. MSS. ita legit illud *Hor. Sat.* 1, 4, 44. Fecundae leporis sapiens sectaberis armos. Ubi plerique omnes *fecundi*. ℙ *Aliis leporem excitare*, proverb. ap. *Petr. Sat.* 131., h. e. bonum aliquod reperire, quo alii, non is, qui reperit, fruantur. Huc facit illud *Ov. A. Am.* 3, 661. Credula si fueris, aliae tua gaudia carpent: Et lepus hic aliis exagitatus erit. ℙ *Lepus tute es, et pulpamentum quaeris*, aliud ap. *Ter. Eun.* 3, 1, 36. (et est dictum *Livii Andronici*, teste *Vopisc. Numerian.* 13.) *h. e.* cum te multi insectentur, ipse vis insectari alios? nempe, cum cinaedus ipse sis, scortum quaeris? [*V. quos laudat *Ruhnk.* ad h. l.] ℙ Adhibetur etiam in blanditiis amantium. *Pl. Cas.* 1, 1, 50. Meus pullus passer, mea columba, mi lepus! Hic *Plaut.* salacissima et venustissima animalia commemorat. ℙ Veteres existimabant, pulcros fieri homines, qui lepore per septem continuos dies vescerentur, fortasse quia lepus lepōrem conciliare falso putaretur. Huc pertinent loca *Plin.* 28, 19, 79., *Mart.* 5, 29. et *Lampr. Alex. Sev.* 38. ℙ Est etiam hoc nomine marinus piscis e lacertorum genere, inter venena numeratus, praesertim in Indico mari, ubi etiam tactu pestilens est, et vomitum dissolutionemque stomachi protinus creat: in nostro offa informis, colore tantum lepori similis: in Indis et magnitudine, et pilo, duriore tantum. Haec *Plin.* 9, 48, 72. V. et 32, 1, 3. [*Aplysia depilans, *L.* nostr. *Giftkuttel.*] ℙ Item coeleste signum, sex habens stellas, secundum *Hyg. Astron.* 3, 22. Situs est infra sinistrum pedem Orionis, videturque fugere ante canem ipsius, ut in CANIS dictum est. Exoritur cum Leone, occidit post exortum Sagittarii. *Hyg. ib.* qui 2, 33. fabulam narrat hujusmodi: in Lero insula (quae una est inter Sporadas in Aegaeo mari, teste *Plin.* 4, 12, 23.) nullos olim fuisse lepores: a quodam adolescente alibi captos invectos fuisse: eorum fecunditate celeriter repleta insula, coepisse fruges ab iis absumi, ita ut fame incolae laborarent: inito consilio, omnes tandem diligenter venando, sustulisse: ob id figuram leporis in coelo positam, ut discerent homines, suarum ipsos fere calamitatum auctores esse. *Manil.* 5, 159. Septima pars Leporem tollit: quo sidere natis Vix alas Natura negat, volucresque meatus: Tantus erit per membra vigor referentia ventos.

LĔPUSCŬLUS, i, m. *λαγώδιον*, parvus lepus: sed et pro quocumque lepore ponitur. *Cic. N. D.* 1, 31. *extr.* In qua insula lepusculos et vulpeculas saepe vidisses. *Colum.* 9, 9. *f.* Hordeum, et cicercula non nimis ab lepusculis appetuntur. ℙ [Translate. *Cic. Verr.* 2, 4, 21. Cibyratici canes, si minus grande vas venari potuerant, illa quidem certe pro lepusculis capiebantur, patellae, paterae, turibula, *h. e.* cum homines, quibus tanquam canibus venaticis Verres Siciliam expilabat, non potuerint aprum aut cervum venari, certe lepusculos afferebant. *F.*] ℙ Per syncopen est *lepusclus*. In quodam epigram. ap. *Lampr. Alex. Sev.* 38. Tantum tu comedas velim lepusclos.

LĔRĬA, orum, n. plur. ap. *Fest.* sunt ornamenta tunicarum aurea. Cui lucem addit illud *Hesychii: Λῆροι τὰ περὶ τοῖς γυναικείοις χιτῶσι κεχρυσωμένα:* ut praecipue de mulierum ornamentis dicantur. V. NUGAE.

*LERĪNA, ae, f. insula maris Mediterranei, prope Gallicum littus, contra Antipolim (*Antibes*), nunc *St. Honorat* vel *St. Honore* appellata. *Plin.* 3, 5. *Anton. Itin.* ℙ *Lirinus* est *Sidon. carm.* 16, 104. *B. A.*

LERNA, ae, et *Graeca positione* Lernē, es, f. *Λέρνη*, palus Argiae in Peloponneso, apud Argos urbem, ubi Lernaeus, al. Amymonius fons et fluvius, qui ex palude egreditur. Poetae fabulati sunt, ibi hydram fuisse, serpentem septem capitibus, quorum uno rescisso, alia septem nascebantur; et hoc monstrum ab Hercule clava et igne interfectum esse. Veteres mythologi non conveniunt in numero capitum ejus. V. HYDRA. Palus haec cum noxia esset incolis, quod aquam multis ex partibus effunderet, quae, si uno loco clausa fuisset, ex pluribus aliis erumpebat, ab Hercule exsiccata est, aliorsum versis fluviis, qui in eam influebant. Hinc Graec. adagium, *Laerna malorum. Λέρνη κακῶν*, de malis multis in unum congestis. V. HYDRA. *Cic.* vertens carm. *Sophocl. in Trachin. Tusc.* 2, 9. Haec dextra Lernam tetram, mactata excetra, Placavit. *Virg. A.* 6, 287. bellua Lernae. *Stat. Silv.* 2, 181. anguifera Lerna. *Id. Th.* 9, 340. fecunda veneno. *Prop.* 2, 20, 48. et Lerne pulsa tridente palus. Al. leg. *Lernae.* Sed *Lerne* habetur etiam ap. *Plin.* 4, 5, 9. et *Mel.* 2, 3. *med.*, ubi docet ita appellari oppidum in Argolica regione.

LERNAEUS, a, um, adj. *Λερναῖος*, ad Lernam pertinens. *Virg. A.* 8, 300. Lernaeus anguis. *Stat. Th.* 1, 385. Lernaei stagna atra vadi. *Lucr.* 5, 26. Lernaea pestis. *Prop.* 2, 19, 9. hydra. *Ov. Met.* 9, 130. mixtus Lernaei tabe veneni. *Lucan.* 6, 392. Lernaeae sagittae, *h. e.* quibus Lernaeam hydram peremit Hercules. ℙ Cur *Lernaeus* dicatur a *Colum.* Cancer, signum coeleste, V. CANCER. ℙ Sumitur et pro Graeco, ut Argolicus. *Stat. Th.* 4, 638. Lernaeosque trahit fatalis alumnos Gradivus stimulis; et *ib.* 5, 499. Lernaei reges; et *ib.* 3, 461. coloni.

LERNĬFER, a, um, adj. Lernaeus. Tribuunt quidam *Ov. Her.* 9, 141., sed plerique alii multo rectius aliter.

*LERO, onis, insula Mediterranei maris, Galliae vicina, exadversus Antipolim (*Antibes*). Hodie vocatur *Isle de St. Marguerite. Plin.* 3, 5. ℙ *Lerus* audit *Ennod.* in *vita Epiphan.* (ap. *Cellarium*), ubi accusativum *Lerum* habes. *B. A.*

*LEROS vel Lerus, i, f. insula maris Aegaei littoralis, prope Cariam, Sporadum una. *Plin.* 4, 12. et 5, 31. *B. A.*

LESBĬACUS, a, um, adj. ad Lesbum spectans. *Lesbiaci libri*, dicti sunt tres libri Dicaearchi contra animae immortalitatem, quia de Mitylene urbe Lesbi sermo habetur. *Cic. Tusc.* 1, 31. ℙ *Lesbiacum metrum* est Sapphicum, quia Sappho ex Lesbo insula fuit. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 1.

[LESBĬĀNUS, a, um, adj. ad Lesbium pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 589, 10. T. Flavius Aug. Lib. Chrysogonus Lesbianus. *F.*]

LESBĬAS, ădis, f. *Λεσβιάς*, et

LESBĬS, ĭdis, f. *Λεσβίς*, adj. ad Lesbum pertinens. *Ov. Fast.* 2, 82. de Delphino: Lesbida cum domino seu tulit ille lyram, *h. e.* cum Arione, qui e Lesbo fuit. *Id. Her.* 15, 199. Lesbides, Aeolia nomina dicta lyra; et *ib.* 16. Nec me Lesbiadum cetera turba juvat. *Id. Amor.* 2, 18, 26. Aeoliae Lesbis amica lyrae, *h. e.* Sappho. *Id. Her.* 15, 100. Et modo dixisses, Lesbi puella vale. ℙ *Lesbĭas*, gemma ap. *Plin.* 37, 10, 62. a loco, ubi invenitur, nomen habet.

LESBĬUS, a, um, adj. *Λέσβιος*, ad Lesbum pertinens. *Hor. Od.* 1, 26, 11. Lesbium plectrum, *h. e.* Alcaicum. Alcaeus enim Lesbius fuit; et *ib.* 32, 5. Lesbius civis, *h. e.* ipse Alcaeus; et *ib.* 4, 6, 35. pes, *h. e.* lyricum carmen. *Ov. Trist.* 3, 7, 20. Lesbia vates, *h. e.* Sappho. ℙ *Lesbium vinum* laudant *Plin.* 14, 7, 9. et *Gell.* 13, 5., et *innocens* appellat *Hor. Od.* 1, 17, 21. ℙ *Lesbium marmor* memoratur a *Plin.* 36, 6, 5. inter maculosa. ℙ *Lesbium* denique genus est vasis caelati, a Lesbiis inventum. *Festus.*

LESBOS, i, f. *Λέσβος*, insula Asiae minoris, in mari Aegaeo, versus oram Troadis et Mysiae majoris. Dicta est ab urb. Metr. nomine, quae alias Mitylene appellatur, sive a Lesbo Iapeti filio, qui in eam insulam navigavit. Soli fertilitate, et vini generositate inter alias praestat, nec non puellarum formositate. Unde est nomen puellae a *Propertio* et *Catullo* celebratae. Olim universae Troadis imperium obtinuisse dicitur. Ex hac insula Pittacus unus ex septem sapientibus, Alcaeus, Sappho, Theophrastus philosophus, et alii viri scientia clarissimi orti fuere. *Plin.* 5, 31, 39. ℙ In illo *Ov. Met.* 11, 55. Et Methymnaeae potiuntur

litore Lesbi, al. leg. *Methymnaei*, ut sit mascul. gen., quomodo dixit *Virg. G.* 1, 207. ostriferi fauces tentantur Abydi. Ceterum *Lesbos* feminine sine controversia usurpant *Hor. Ep.* 1, 1, 1., *Ov. Fast.* 4, 281. et *Val. Fl.* 3, 7. ℙ *Lesbus* positione Latina legitur ap. *Tac. A.* 2, 54.

LESBOUS, a, um, adj. ex Lesbo. *Hor. Od.* 1, 1, 34. Lesboum refugit tendere barbiton, *h. e.* Lyricum carmen, quale fuit Alcaei, et Sapphus e Lesbo.

[LESCHĒ, es, f. λέσχη, garrulitas, *ciarleria*, et [LESCHUS, i, m. λέσχης, garrulus, *ciarliere*. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 805, 7. Marcia Lesche. Alia ap. *Fabr.* p. 10. *n.* LI. C. Avillius Leschus. *F.*]

LESSUS, i, vel us, m. θρηνῳδία, ἴάλεμος, fletus cum gemitu, ejulatio. *Lessum facere alicui* est ejus mortem lamentis, gemituque, et femineo ululatu (ut *Virg.* loquitur *A.* 4, 667.) prosequi. *Pl. Truc.* 4, 2, 18. Thetis quoque etiam lamentando lessum fecit filio. *In leg. XII. Tab.* ap. *Cic. Leg.* 2, 23. Mulieres genas ne radunto, neve lessum funeris causa habento. Hoc (subdit *Cic.*) veteres interpretes Sex. Aelius, L. Acilius, non satis se intelligere, dixerunt, sed suspicari vestimenti aliquod genus funebris: L. Aelius lessum, quasi lugubrem ejulationem, ut vox ipsa significat: quod eo magis judico verum esse, quia lex Solonis id ipsum vetat. Haec *Cic.* qui in eo, quod ait, *ut vox ipsa significat*, ejus notationem ostendit. Est enim per ὀνοματοποιίαν facta a sono ejulantium, qui est similis τῷ *le*, *le*, cui Graecorum ἐ, ἐ respondet, ut *Voss.* docet. Sunt tamen, qui aliunde trahunt. In vet. script. ap. *Pl. l. c.* habetur *lausum* et *losum*, teste *Lips. epistolic. quaest.* 4, 12. V. LAUSUS.

LESTRYGŌNES. V. LAESTRYGONES.

*LESURA, ae, mons Galliae, ubi nunc *Languedoc*, hodie *Losere* dictus. *Plin.* 11, 42. ℙ *Lesora* audit *Sidon. carm.* 24, 44. ℙ Item Galliae Belgicae fluvius, in Mosellam illabens. *Auson.* in *Mosell. (Idyll.* 10.) 365. *B. A.*

LĔTĂBĬLIS, e, adj. letalis. *Ammian.* 19, 4. Lues volucri velocitate letabilis. ℙ Scribitur et *lethabilis*.

LĔTĀLIS, e, adj. θανάσιμος, letum afferens, mortalis. *Virg. A.* 9, 580. et *Suet. Caes.* 82. Spiramenta animae letali vulnere rumpit; et *A.* 4, 73. haeret lateri letalis arundo. *Ov. Met.* 13, 392. Letalis ensis; et *ib.* 2, 827. hiems. *Stat. Th.* 6, 40. serpens. *Plin.* 11, 35, 41. Letale venenum. *Val. Fl.* 2, 155. Letales dapes. *Plin.* 11, 41, 96. Lac gustasse, letale est. ℙ *Letale* pro *letaliter*. *Stat. Silv.* 4, 4, 84. necdum letale minari Cessat apex. *Id. Th.* 12, 760. Jam letale furens. ℙ Scribitur et *lethalis*. V. LETUM.

LĔTĀLĬTER, adv. mortifere, καιρίως. *Plin.* 11, 37, 81. Letaliter circum renes concreto pingui. ℙ Scribunt et *lethaliter*.

*LETANDROS, i, insula maris Aegaei, Sporadum una. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LĔTĀTUS, a, um, part. a *leto:* interfectus. *Ov. Met.* 3, 55. Ut nemus intravit, letataque corpora vidit.

*LETE, es, f. Λήτη, oppidum Macedoniae, in Mygdonia, ad sinum Thermaicum, non procul a Chalastra. *Plin.* 4, 10. ℙ *Litae*, *arum*, audit *Plin.* 31, 10. ed. *Hard.* ubi antea, v. g. in ed. *Elzev.*, legebatur *in Clytis. B. A.*

LĔTHAEUS, a, um, adj. Λήθαιος, ad Lethen pertinens. *Virg. A.* 6, 705. Lethaeumque, domos placidas qui praenatat, amnem. *Catull.* 64, 5. Lethaeus gurges. *Prop.* 4, 7, 91. Lethaea stagna. *Tibull.* 3, 3, 10. et *ib.* 5, 24. ratis, *h. e.* quae per Lethen commeat. *Colum.* 10, 271. Lethaeus tyrannus, *h. e.* Pluto, in cujus ditione Lethes est. *Lucan.* 6, 685. Lethaei Dii, *h. e.* Inferi. *Stat. Silv.* 3, 2, 112. Lethaeus janitor, *h. e.* canis Cerberus, qui ad januam Ditis excubat, et, ut ait *Virg. A.* 6, 401., aeternum latrans exsangues terret umbras. Sed *Statius* hoc loco de Aegypto loquitur, et Anubin significat, qui canino capite pingitur, et Aegyptiorum Deorum custos habetur, ut canis hominum, et Cerberus Inferorum. *Virg. A.* 8, 698. Omnigenumque Deum monstra, et latrator Anubis. ℙ Saepe ad somnum pertinet, et oblivionem. *Virg. G.* 1, 78. Lethaeo perfusa papavera somno. *Id. A.* 5, 854. ramum Lethaeo rore madentem. Sic *Val. Fl.* 8, 84. Cunctaque Lethaei quassare silentia rami. *Ov. Met.* 7, 152. Lethaei gramina succi. *Id. A. Am.* 3, 648. Sunt quoque, quae faciant altos medicamina somnos, Victaque Lethaea lumina nocte premant, *h. e.* gravi sopore. *Sen. Oedip.* 230. Lethaea vates, *h. e.* plena Deo, et oblita sui. Sed omnino legend. *Letoa* pro *Latoia*, *h. e.* Phoebea. *Ov. R. Am.* 551. Lethaeus amor, *h. e.* amoris oblivia ingerens. ℙ *Hor. Od.* 4, 7. *extr.* Lethaea vincula alicui abrumpere, *h. e.* ab inferis ad superos et ad vitam reducere. ℙ **Lethaeus*, fluvius Cretae. *Vibid. Sequest. B. A.*

LETHĀLIS, etc. V. LETALIS.

LETHARGĬA, ae, f. idem ac lethargus, ληθαργία. *Plin.* 24, 9, 38. Semen instillatur in oleo decoctum capiti in lethargia, et phrenesi.

LETHARGĬCUS, a, um, adj. ληθαργικός, ad lethargum spectans. *Plin.* 23, 1, 6. Gravedinem enim, morbumque lethargicum patitur. *August. ep.* 48. *ad Vincent.* Lethargicus somnus. ℙ *Lethargici* sunt, qui lethargo laborant. *Plin.* 24, 6, 16. Spondylion infunditur capitibus phreneticorum, et lethargicorum. *Id.* 26, 11, 72. Lethargicos excitare labor est. *Hor. Sat.* 2, 3, 30. Ut lethargicus hic cum fit pugil, et medicum urget.

LETHARGUS, i, m. ληθαργος, veternus, marcor, et inexpugnabilis paene dormiendi necessitas (ut *Cels.* 3, 20. loquitur) cum mentis alienatione, et oblivione rerum: a λήθη, oblivio, et ἀργός, piger, iners. *Hor. Sat.* 2, 3, 145. Quondam lethargo grandi est oppressus. *Sever. Sulpic.* ap. *Quint.* 4, 2. *med.* Somnone te languidum, an gravi lethargo putem pressum? *Plin.* 30, 11, 29. Lethargus olfactoriis excitatur. *Id.* 32, 10, 38. In lethargum vergere. ℙ Etiam plurali num. *Id.* 20, 12, 48. Ocimum insaniam facit, et lethargos, et jocinoris vitia. *Id.* 28, 8, 29. Lethargos resolvere.

LETHĒ, es, f. Λήθη, fluvius Inferorum, quem fabulantur filium esse Phlegethontis. Ex eo bibere dicuntur, qui ad Manes transeunt, et omnium inde rerum praeteritarum oblivionem haurire. Unde est ei nomen: λήθη enim oblivio est. Locus fabulae hinc datus, quod morientes vulgo putantur omnium rerum mortalis vitae oblivisci: et posset etiam in causa esse illud, quod mortuorum facile obliviscuntur, qui supersunt. *Ov. Pont.* 2, 4, 23. Non ego, securae biberes si pocula Lethes, Excidere haec credam pectore posse tuo; et *ib.* 4, 1, 17. Da mihi, si quid ea est, hebetantem pectora Lethen: Oblitus potero non tamen esse tui. *Id. Trist.* 4, 1, 47. soporiferae biberem si pocula Lethes. *Lucan.* 5, 221. Immittere Lethen Stygiam alicui in viscera, *h. e.* oblivionem. *Sen. Herc. Oet.* 936. Stabo ante ripas, immemor Lethe, tuas. *Id. Herc. Fur.* 680. Placido quieta labitur Lethe vado, Domitque curas.

*LETHON, onis, m. Λάθων *Ptolemaeo*, flumen Cyrenaicae. *Plin.* 5, 5. *B. A.*

*LETHUSA, ae, f. papaper soporiferum. *Appul. de herb.* 53. *B. A.*

*LETIFĪCUS, a, um, adj. mortiferus. *Stat. Th.* 8, 2. Domus letificae. Al. leg. *letiferae*. *B. A.*

LĔTĬFER, a, um, adj. θανατικός, letum afferens, mortiferus. *Colum.* 7, 12. *extr.* Rabies, letifer morbus canibus. *Virg. A.* 10, 169. arcus; et *ib.* 3, 139. annus. *Ov. Met.* 8, 362. ictus; et *ib.* 12, 606. letifera dextra. *Stat. Th.* 5, 628. letifer anguis. *Catull.* 64, 390. in letifero belli certamine. *Ov. Met.* 5, 133. locus: loquitur de membro corporis, in quo vulnus letale est. ℙ Scribitur et *lethifer*. V. LETUM.

LĔTO, as, avi, atum, a. 1. θανατόω, leto do, interficio. *Ov. Ib.* 505. Quique Lycurgiden letavit, et arbore natum, Idmonaque audacem, te quoque rumpat aper. ℙ Translate. *Cic. Leg.* 3, 8. Deinde cum esset cito letatus (*tribunatus plebis*) tanquam ex XII. tabulis insignis ad deformitatem puer, brevi tempore recreatus, multoque taetrior et foedior natus est. [**Orell.* mavult *leto datus*. E XII. tabulis non tam verbum istud, quam definitionem *insignis ad deformitatem puer* videri petitam. (Cfr. *Dirksen* XII. *Tab.* p. 264. sqq.)] Etiam *Virgilio* tribuunt *Cul.* 324. Rursus acerba fremunt, Paris hunc quod letat. Ita *Scalig.* Alii *laedat*.

LĒTŌIS, et LĒTOIUS. } V. in LATOIS.

LĒTUM, i, n. θάνατος, mors: a λήθη, oblivio, ut *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* et *Fest.* docent: vel a supino verbi *leo*, *es*, inusitati (unde *deleo*), ut *Prisc.* 5, 665. et 10, 898., quia mors aufert ac delet omnia. [**Letum*, ut Gr. ἄρης ex ἄρω, originem ducit a *levare*, ex part. *levatum* eodem modo quo *laetus* contractum ex *laevatus*. Hinc *letum*, per auream aetatem sublimioris orationis et poetarum fere vocabulum, proprie dici id, quod homines e terra auferat; *nex* ap. aureae aetatis scriptores non nisi de morte per caedem facta dici solitum, significare supremam necessitatem, ultimam fati vim, omnes mortales aequo jure manentem; *mors*, ad cujuscumque generis exitum pertinens, involvere notionem putredinis. *Doederl.* 3, 173. sqq.] *Cic. Div.* 1, 26. Eodem sibi leto, quo ipse interiisset, esse pereundum. *Id. Att.* 10, 10. *f.* Vide, quam turpi leto pereamus. *Nep. Reg.* 3. Pari leto affectus est Lysimachus a Seleuco. *Pl. Aul.* 4, 5, 1. Emortuum ego me mavelim leto malo, quam, etc. *Id. Mil.* 4, 6, 26. et *Lucr.* 3, 81. Letum sibi consciscere. *Virg. A.* 6, 434. sibi manu parere; et *ib.* 11, 872. ferre alicui. *Plin.* 24, 17, 100. Insanabili leto perire. *Hor. Od.* 3, 22, 3. adimere aliquem. *Val. Fl.* 7, 314. demittere. et 1, 633. segni occumbere. *Ov. Her.* 2, 147., *Phaedr.* 3, 16., *Virg. A.* 5, 806. et *Cic. Leg.* 2, 9. *extr.* dare. *Virg. A.* 2, 134. se eripere; et *ib.* 8, 566. quempiam sternere. *Lucr.* 3, 1055. offerre caput. *Stat. Th.* 9, 280. Mille modis leti miseros mors una fatigat. [*Front. de fer. Alsiens.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. *med.* Securitatis et voluptatis herbae de coeli nemore advectae; de Acheruntis autem pratis leti herba petita. *F.*] ℙ *Mortem*, et *letum* jungit *Lucr.* 4, 767. eum mortis, letique potitum Jampridem, quem mens vivum se cernere credit. ℙ In funeribus indictivis formula erat, *ollus leto datus est*, teste *Varr. l. c.* Libentius enim eam vocem adhibebant, quam *mortem*, ne cogerentur δυσφημεῖν, et verbum mali ominis pronunciare: qua de re in ABEO et ABITIO et alibi quoque dictum est. *Cic. Leg.* 2, 9. *extr.* Deorum Manium jura sancta sunto. Hos leto datos, divos habento. ℙ Ponitur et pro excidio, ac ruina rerum inanimatarum. *Virg. A.* 5, 689. da flammam evadere classi Nunc, pater, et tenues Teucrum res eripe leto. *Serv.* hic superfluam acyrologiam agnoscit. ℙ Sunt qui scribunt *lethum* addita aspiratione, quae est in Graeco λήθη, unde *Varr.* et *Fest.* derivant: sed praeterquam quod iidem illi *Varr.* et *Fest.* aspiratione abstinent; et saepe fit ut vox Latina Graecae quidem originis sit, sed Latina consuetudine scribatur, ut *fama*, a φήμη; non est absurda notatio *Prisciani*, et, quod multo est gravius, in antiquis libris, et lapideis monumentis nulla est aspiratio, testibus *Manut.* et *Cellar.* in *Orthogr.*, ut nec in *Cod.* palimps. *Frontonis l. c.* §. 1., ubi pluries *letum* sine aspiratione scribitur. Hoc idem et *Dausquius* praefert.

*LETUS, i, m. mons Liguriae. *Liv.* 41, 18. Leti jugum. *Id. ib.* Se Letum capturum. *Val. Max.* 1, 5. Leto cognomen: ubi unus Cod. MS. cum vet. ed. *Venet.* habet *Letum* (nominativ.), ut sit et *Letum*, *i*, neutrius generis. Sed probabilior forma est *Letus*, cum nomen montis sit. *B. A.*

*LĔVA, ae, dea quaedam, a Batavis venerata. Hinc *Levae Fanum* in *Tab. Peutinger.* templi sive loci nomen in Gallia Belgica, idque in Batavorum insula. *B. A.*

LĔVĀBĬLIS, e, adj. qui levari potest. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 7. Levabilis es passibilis motus.

*LEVĀCI, orum, populi Galliae Belgicae, Nerviorum clientes. *Caes. B. G.* 5, 39. *B. A.*

LĔVĀMEN, inis, n. levamentum. *Cic. Att.* 12, 16. Quod si esset aliquod levamen, id esset in te uno, et cum primum ab aliquo poterit esse, a te erit. Adde *Catull.*, *Virg.*, *Ov.*, *Tac.* et alios.

LĔVĀMENTĀRIUS, ii, m. qui parvo navigio navi onerariae majori adjungitur, ejus levandae causa, si portum, aut flumen intrare cum toto onere non possit, ut *Callistrat. Dig.* 14, 2, 4. §. 1. loquitur, [quique etiam lenuncularius auxiliarius dicitur in *Inscript.* ap. *Grut.* 398, 7., quia levamentum sive auxilium praestat: hujusmodi navigium Veneti nunc vulgo dicunt *barca da libo*, Itali vero *alleggio*. *F.*] *Imp. Constantius Cod. Theod.* 13, 5, 1. Si navicularius originalis levamentarius fuerit, etc.

LĔVĀMENTUM, i, n. κουφισμός, consolatio, id, quod levat et minuit, aut tolerabilius malum aliquod facit. *Cic. Fin.* 5, 19. Nos autem non solum beatae vitae istam oblectationem videmus, sed etiam levamentum miseriarum. *Plin. ep.* 8, 19. Ad unicum doloris levamentum, studia confugio. *Tac. A.* 4, 66. Accusatorum major in dies, et infestior vis sine levamento grassabatur. *Id. H.* 1, 8. Levamentum tributi in posterum. *Plin.* 30, 3, 7. Praestare levamentum. *Cic. Att.* 12, 43. Haec res est mihi levamento.

LĔVĀNA, ae, f. Dea, quae recens natos de terra levabat. *August. Civ. D.* 4, 11.

LĔVĀTĬO, onis, f. ἄρσις, actus levandi, elatio. *Vitr.* 10, 8. Onerum levationes facere. ℙ Item levamentum. *Cic. Fam.* 6, 4. *f.* Non dubito, quin magnae tibi levationi solitus sit esse quotidianus congressus familiarissimi hominis. *Id. Tusc.* 1, 49. *extr.* Ea potissimum agamus, quae levationem habeant aegritudinum, formidinum, cupiditatum; et 5, 41. *extr.* Nostris acerbissimis doloribus, variisque molestiis alia nulla potuit inveniri levatio. *Id. Att.* 12, 23. *med.* Levatio quaedam est, si minus doloris, et officii debiti. *Id. Fin.* 4, 24. Progressionem ad virtutem fieri ajunt, levationem vitiorum fieri negant. *Vell.* 2, 130. *extr.* Cujus potentiam nemo sensit, nisi aut levatione periculi, aut accessione dignitatis.

LĔVĀTOR, oris, m. fur, qui aliquid aufert. *Petr. Sat.* 140. *f.* Unde plani autem, unde levatores viverent, nisi aut locellos, aut sonantes aere saccellos pro hamis in turbam mitterent? Al. aliter leg.

LĔVĀTUS, a, um, part. a *levo:* in altum sublatus, elatus, κουφισθείς, ἀνορθείς. *Liv.* 21, 58. *med.* Aqua levata vento. *Hor. Epod.* 16, 25. simul imis saxa renarint Vadis levata. *Ov. Met.* 2, 159. pennisque levati Praetereunt Euros; et *ib.* 8, 693. baculisque levati, Nituntur longo vestigia ponere clivo; et *ib.* 14, 302. tellure levati erigimur. *Petr. Sat.* 29. Lavatum mento in tribunal excelsum Mercurius rapiebat. *Plin.* 32, 2, 5. Levatus arundine extra aquam. *Quint.* 2, 12. *med.* Nam et clamant ubique, et omnia, levata, ut ipsi vocant, manu, emugiunt. ℙ Item ablatus, sublatus. *Ov. Trist.* 2, 186. Pars erit e poena magna levata

mea. *Hirt. B. Afr.* 34. Annonae levata sollicitudo. ℙ Item recreatus. *Ov. Met.* 5, 500. Levatus curis. *Cic. Att.* 5, 2. *med.* Multae civitates aere alieno liberatae, multae valde levatae. *Virg. A.* 4, 538. auxilio levatus. *Plin.* 17, 26, 39. Arbores putatione levatae onere. *Id.* 14, 22, 28. Levatus vomitione.

LĔVĀTUS et Laevatus, a, um, part. a *levo: ὁμαλιζόμενος*, levigatus, politus. *Varr. R. R.* 3, 6. Cubilia tectorio levata, quo neque serpens, neque bestia accedere ulla possit. *Sen. Consol. ad Helv.* 11. *med.* Magni, levatique mensarum orbes. *Virg. A.* 5, 306. Gnossia bina dabo levato lucida ferro Spicula. *Quint.* 2, 5. *med.* Vulsi levatique, et inustas comas acu comentes, et non suo colore nitidi. *Gell.* 17, 8. *f.* Faciliora ad coeundum videntur, quae levatiora, levioraque sunt. ℙ De scribendi ratione V. in LEVIS.

LEUCA et Leuga, ae, f. mensura itineraria apud Gallos, ut parasanga apud Persas, milliarium apud Latinos: a Celtico *leak*, lapis; nam hujusmodi spatia lapide distinguebantur. *Hesych. Λευγη, μέτρον τι Γαλατικόν. Ammian.* 15, 11. *f.* Qui locus *(Lugdunum)* exordium est Galliarum: exindeque non millenis passibus, sed leugis itinera metiuntur. *Id.* 16, 12. A loco, unde Romanorum promota sunt signa, ad usque vallum barbaricum, quarta leuga signabatur et decima, id est, unum et viginti millia passuum. *Hieron.* in *Joel.* 3, 18. Nec mirum, si unaquaeque gens certa viarum spatia suis appellet nominibus, cum et Latini mille passus vocent, et Galli leucas, et Persae parasangas, et rastas universa Germania, atque in singulis nominibus diversa mensura sit. *Isid. Orig.* 15, 16. Leuca finitur passibus mille quingentis. *Inscr.* ap. *Mur.* 456, 4. quae ad tempora Septimii Severi pertinet, et alia ap. *eund.* 457, 2., quae ad Caracallae, et alia ap. *Grut.* 1078, 7., quae ad Elagabali tempora, habent *leugas;* earum vero prima et secunda in Gallia, tertia in Germania sunt repertae. ℙ Nunc ea mensura itinerum, quae in Gallia, Hispania, et Germania usurpatur, *lega* quidam dicitur, sed in singulis provinciis mirum quantum inter se differt, et major est vetere illa Gallorum propria. ℙ *Item littoris (forte promontorii, cf. *Leucate* in Auctario) nomen, in Caria. *Mela* 1, 16. *extr.* Trans Halicarnasson illa sunt, litus Leuca, urbes Myndus cet. ℙ Et Calabriae oppidum (*Straboni τὰ Λευκά*), in promontorio Salentino seu Iapygio. *Lucan.* 5, 376. Secretaque litora Leucae. ℙ *Leucae, arum*, insulae quinque maris Aegaei, ad littus Asiaticum, non longe a Lesbo insula. *Plin.* 5, 31. ubi ad rectum singularem *Leuce, es*, provocare possis; quod eodem fere redit. V. *Leuce* in Auctario. ℙ Denique *Leucae, arum*, oppidum fuit Laconiae, ad sinum Laconicum. *Liv.* 35, 27. *in. B. A.*

LEUCĂCANTHĂ, ae, f. *λευκάκανθα*, herba, al. rhamnus, in cacumine aculeum habens, radice cyperi, quae commanducata dentium dolores sedat. *Plin.* 22, 16, 18., qui 21, 16, 56. leucacanthon appellat. Dicta est autem a *λευκὸς*, albus, et *ἄκανθα*, spina. ℙ Est hoc nomine et alia, quae phalangites dicitur. *Id.* 27, 12, 98.

LEUCACHĀTES, ae, m. *λευκαχάτης*, gemma candida ex genere achatarum, ap. *Plin.* 37, 20, 54.: a *λευκὸς*, albus.

LEUCĂDIĂ, ae, et Leucas, ădis, f. *S. Maura, Λευκάδια*, paeninsula in mari Ionio, Acarnaniae adjuncta, in qua Leucas oppidum, totius quondam Acarnaniae caput: opere accolarum abscissa quondam a continenti. *Plin.* 4, 1, 2., *Liv.* 33, 17. et *Mela* 2, 7. Hinc *Ov. Met.* 15, 289. Leucada continuam veteres habuere coloni: Nunc freta circueunt. ℙ Postea reddita continenti est, ventorum flatu congeriem arenae accumulante, ut *Plin.* tradit *l. c.*

LEUCĂDĬUS, a, um, adj. *Λευκάδιος*, ad Leucadiam, seu Leucadem pertinens. *Ov. Her.* 15, 166. Leucadium aequor. *Plin.* 4, 1, 2. litus. *Id.* 14, 7, 9. vinum. *Ov. Fast.* 5, 630. quotannis Tristia Leucadio sacra peracta modo, *h. e.* more Leucadiorum, qui quotannis in sacris Apollinis sontium aliquem e specula montis in mare praecipitabant, circumdatum omnis generis alis, et avibus, quo levior casus esset, et volatui similis, dispositisque in orbem naviculis in subjecto mari ad eum excipiendum, quantum poterant, servabant, et extra fines eductum demittebant, ut est apud *Strab. l.* 10. *med.*, quem morem *Id. Ov.* tangit *Trist.* 5, 2, 76. et *Her.* 15, 165. et sqq. Narrat *Serv.* ad *A.* 3, 279. Leucaten puerum ab Apolline adamatum, ex eo monte se in mare abjecisse: inde ortum morem homines inde praecipitandi; et ad *Ecl.* 8, 59. tradit, solitos fuisse inde praecipites in pelagus dare se, qui aut suos parentes invenire cupiebant, aut amari desiderabant. Unde Sappho idem Phaoni minitatur, si minus illi in amore responderit, ut est apud *Ov. cit. ep.* 15. et revera id fecit, teste *Menandro* ap. *Strab. l. c.* ℙ *Leucadius Deus* est Apollo Leucade cultus. *Ov. Trist.* 5, 2, 76. et *ib.* 3, 1, 42. et *Prop.* 3, 9, 69. V. LEUCATE. ℙ De *Leucadia* a Varrone Atacino adamata, cujus meminit *Prop.* 2, 25, 86. V. in ATACINUS. ℙ *Leucadia* comoedia fuit *Turpilii* antiqui poetae, quam memorat *Cic. Tusc.* 4, 34., et saepe citat *Nonius.* Fortasse in ea inducebatur puella prae amore in mare se Leucade projiciens. ℙ *Leucadii, orum*, sunt Leucadiae populi. *Liv.* 33, 17. *f.* ℙ *Leucadius* est etiam incola Leucadis, urbis Coelesyriae ad Chrysorrhoam fluvium, in cujus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 337. *ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ. Plin.* 5, 23, 19. Coelesyria habet ad orientem Laodicenos, qui ad Libanum cognominantur, Leucadios, Larissaeos.

LEUCAETHĬŌPES, um, m. plur. *λευκαιθίοπες*, pop. inferioris Libyae, qui supra Getulos meridiem versus primi occurrunt, Libyaegyptiis proximi: ita dicti a *λευκὸς*, albus, quia sunt ceteris Aethiopibus candidiores. *Plin.* 5, 8, 8. ℙ Ap. *Mel.* 1, 4. legitur *Leucoaethiopes.*

LEUCANTHĔMIS, ĭdis, f. *λευκανθεμὶς*, herba quae et anthemis dicitur. *Plin.* 22, 21, 26.

LEUCANTHĔMOS, i, m. *λευκάνθεμος*, eadem herba, quae leucanthemis. *Plin.* 22, 21, 26. ℙ Item eadem, quae phalangites. *Id.* 27, 12, 98. ℙ Item alia, abrotoni similis odore. *Id.* 21, 10, 34.

LEUCANTHES, i, n. *λευκανθὲς*, herba, quae et parthenium vocatur: a *λευκὸς*, albus, et *ἄνθος*, flos, quia florem album edit. *Plin.* 21, 30, 104.

[LEUCANTHUS, i, m. *λεύκανθος*, herba quaedam ap. *Appul. H.* 92. *F.*]

LEUCARGILLOS, i, f. *λευκάργιλλος*, genus cretae albae in agro Megarico: a *λευκὸς*, albus, et *ἄργιλλος*, argilla. *Plin.* 17, 7, 4.

LEUCAS, ădis, f. *S. Maura, Λευκὰς*, eadem quae Leucadia. *Ov. Met.* 15, 289. ℙ Item saepius oppidum ipsum Leucadiae. *Liv.* 33, 17. et *Plin.* 4, 1, 2. ℙ Item Leucates promontorium. *Ov. Her.* 15, 171. pete protinus altam Leucada, nec saxo desiluisse time. Adde *Sen. Herc. Oet.* 732.

LEUCĀSIA. V. LEUCOSIA.

LEUCASPIS, ĭdis, f. adj. *λευκασπὶς*, albis scutis armata: a *λευκὸς*, albus, et *ἀσπὶς*, scutum. *Liv.* 44, 41. Secundam legionem L. Albinus ducere adversus leucaspidem phalangem jussus.

LEUCĀTĒ, es, f. et Leucates, ae, m. *Λευκάτας*, promontorium, et mons Epiri, seu Acarnaniae, prope Leucadem, nobile Apollinis templo: a *λευκὸς*, albus, quia albescentes petras in cacumine habet. *Serv.* ad *Virg. A.* 3, 279. nomen accepisse ait a puero Apollinis, de quo V. in LEUCADIUS. *Virg. ib.* 274. Mox et Leucatae nimbosa cacumina montis, Et formidatus nautis aperitur Apollo: *formidatum* dicit, vel quia scopulosa ea loca sunt: vel quia ibi Apollini humana victima faciebant, ut in LEUCADIUS dictum est. *Id. A.* 8, 676. totumque instructo Marte videres Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus. *Claud. B. G.* 185. nec nubifer Actia texit Litora Leucates. Adde *Plin.* 4, 1, 2. et *Liv.* 26, 26. ℙ *Ap. *Melam* 2, 5. Leucate *litus* appellatur. Cf. *Leuca. B. A.* ℙ Ap. *Serv.* ad *cit. A.* 3. est *Leucate, is.*

LEUCĒ, es, f. *λεύκη*, herba Mercuriali similis, per medium folium candida linea transcurrente: unde ei nomen: *λευκὸς* enim albus est. *Plin.* 27, 11, 77. [*Lamium maculatum *L. die gefleckte Taubnessel.*] ℙ Item populus alba. In fabulis est Oceani filia, a Plutone adamata, et ad Inferos ducta: post mortem in albam populum ab eodem versa, et in Elysiis campis collocata: ex qua postea Hercules se, revertens ab Inferis, coronavit. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 7, 61. ℙ Item nomen aliquot insularum, de quibus adi geographos. ℙ *Una prope Cretam fuit, e regione urbis Cydoniae. *Plin.* 4, 12. ℙ Altera, priori vicina, juxta Itanum promontorium. *Id. ib.* ℙ Tertia in ponto Euxino, ad Borysthenis fluvii ostium, etiam *Achillea* vel *insula Achillis* denominata. *Mela* 2, 7. *Plin.* 4, 13. ℙ *Leucae, arum*, insulae quinque maris Aegaei. V. *Leuca* in Auctario. *B. A.* ℙ Item raphani silvestris genus. *Plin.* 19, 5, 25. *n.* 3. ℙ Item species vitiliginis albidae serpentis, quam *Cels.* 5, 28. *n.* 19. describit. *Id. ib.* Leuce quem occupavit, non facile dimittit.

[LEUCĒORON, i, n. *λευκήορον*, herba eadem, ac leontopodion. *Plin.* 26, 8, 34. Adde *Appul. H.* 7. *F.*]

[LEUCETĬUS, ii, m. cogn. Martis a Leucis fortasse deductum, Galliae Belgicae populis, a *Caes. B. G.* 1, 40. memoratis. *Inscr.* ap. *Grut.* 58, 3. Marti Leucetio pro salute Imp. Domini N. Aug. Pii. *F.*]

*LEUCI, orum, *Λεῦκοι*, populi Galliae Belgicae. *Caes. B. G.* 1, 40. *Plin.* 4, 17. *Tac. H.* 1, 64. ℙ *Leucus, i*, num. sing. habet *Lucan.* 1, 424. *B. A.*

*LEUCIMNE, es, *Λευκίμνη*, vel Leucimna, ae, f. Corcyrae insulae promontorium, inter Corcyram urbem et Phalacrum promontorium. *Plin.* 4, 12. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* cum vetustioribus aliis pro *ante Leucimnam* omnino habet *ante Leucadiam Sybota. B. A.*

[LEUCIPPĒ, es, f. *λευκίππη*, candidos equos habens: a *λευκὸς*, candidus, et *ἵππος*, equus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 761, 7. Aurelia Leucippe. ℙ Item Testoris filia. *Hyg. fab.* 190. ℙ Item Ili uxor, mater Laomedontis. *Id. fab.* 250. ℙ Item uxor Testii. *Id. fab.* 14. *F.*]

LEUCIPPIS, ĭdis, f. patron. Leucippi filia. Duae fuerunt Leucippo Messenio genitae, Phoebe, et Hilaira (*Φοίβη* et *Ἱλάειρα*) desponsae Idae, et Lynceo Messeniis, Apharei filiis, quae cum essent sacerdotes, illa Minervae, haec Dianae, et pulcritudine excellerent, a Castore, et Polluce raptae sunt. Quam ob rem orto bello, Lynceus Castorem (teste *Ov. Fast.* 5, 709.), Pollux Lynceum interfecit. *Lact.* 1, 10. scribit, alterum eorum tantum ab Ida interfectum esse. *Hyg.* autem *fab.* 80. a Castore Lynceum interemptum tradit, ab Ida Castorem, et a Polluce Idam. *Prop.* 1, 2, 15. Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe: Pollucem cultu non Hilaira soror. *Ov. Her.* 16, 327. Te rapuit Theseus, geminas Leucippidas illi.

[LEUCIPPUS, i, m. *Λεύκιππος*, Messenius. V. v. praec., et *Ov. Met.* 8, 306. ℙ Item Herculis filius, ex filiarum una regis Tespii. *Hyg. fab.* 162. ℙ Item philosophus, qui omnia ex pleno, et inani, et ex atomis constare dixit. *Cic. Acad.* 4, 3. et *N. D.* 1, 24. *F.*]

[LEUCĪTĀNUS, a, um, adj. ad Leucos pertinens, Galliae Belgicae populos, V. LEUCETIUS; vel ad Leucam, seu Leucen, quo nomine binae insulae appellantur, quarum altera sub ostro Borysthenis, altera in mari Cretico, a *Plin.* 4, 12, 20. et 4, 13, 27. memorata. *Inscr.* ap. *Mur.* 2080, 9. Crescentia Vincentiae Leucitanae B. M. *F.*]

LEUCOCHRYSOS, i, m. *λευκόχρυσος*, gemma in crystalli morem albicans. *Plin.* 37, 10, 62. ℙ Item alia ex chrysolithorum genere, aureo colore candori mixto: a *λευκὸς* albus, et *χρυσὸς*, aurum. *Plin.* 37, 9, 44.

LEUCŌCOMOS, *λευκόκομος*, cogn. mali Punici, cujus frondes albescunt: a *λευκὸς*, albus, et *κόμη*, coma. *Plin.* 13, 19, 34.

LEUCŌCOUM, i, n. *λευκοκῶον*, Coum vinum album: a *λευκὸς*, albus. *Plin.* 14, 8, 10.

LEUCŌGAEA, ae, f. *λευκογαῖα*, gemma eadem quae galactitis, quasi terra alba: a *λευκὸς*, albus, et *γαῖα*, terra. *Plin.* 37, 10, 59.

LEUCŌGAEI Colles, *l'Alumera*, locus Campaniae, inter Neapolim, et Puteolos, ubi sulphur praestantissimum effoditur, et cretae genus optimum, quod alicae admixtum candorem simul affert, et teneritatem: a *λευκὸς*, albus, et *γαῖα*, terra. *Plin.* 18, 11, 29. *n.* 2. et 35, 15, 50. Ibi etiam Leucogaei fontes, qui firmitatem dentibus, oculis claritatem, et vulneribus sanitatem afferunt. *Plin.* 31, 2, 8.

LEUCOGRAPHĬĀ, ae, f. *λευκογραφία*, gemma eadem quae leucogaea. *Plin.* 37, 10, 59.

LEUCOGRAPHIS, ĭdis, f. *λευκόγραφις*, herba quaedam utilis sanguinem excreantibus. *Plin.* 27, 11, 78. [*Carduus Leucographus, *L.*]

LEUCŌĬON, ii, n. *λευκόϊον*, Graeca vox, quae violam albam significat: ab *ἴον*, viola, et *λευκὸς*, albus. *Plin.* 34, 12, 32. Ex eo candidum colorem sentientem violam, leucoion appellant. *Hard.* ex MSS. legit *lonchoton*, h. e. chalcanthi, seu atramenti genus ex stalagmia factum, *λογχωτόν:* quasi lanceolae, aut cuspidi similem: a *λόγχη*, lancea, cuspis. ℙ Sed et *Colum.* hanc vocem habet non semel, ut 9, 4. In hortensi lira nitent candida lilia, nec his sordidiora leucoia, tum puniceae rosae, etc. et 10, 97. Candida leucoia, et flaventia lumina calthae: *candida* quod dicit, appositum perpetuum esse videtur, ut *humida vina* ap. *Virg. G.* 3, 364., trisyllabum vero facit *leucoja.*

*LEUCOLITHI, orum, m. populi Asiae minoris, in Lycaonia. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

*LEUCOLLA, ae, Pamphyliae promontorium. *Plin.* 5, 27. ℙ Et insulae nomen, quae prope Lyciam fuit. *Id.* 5, 31. *B. A.*

LEUCON, i, n. *λευκὸν, h. e.* album, genus ardeolarum, a candore pennarum dictum. *Plin.* 10, 60, 79. ℙ [*Leucon, ōnis*, m. populetum, locus populis albis consitus, Graecis *λευκών*. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 689, 9. Q. Acutius Leucon. ℙ Item qui multum candidus est, Italice *biancone*, quo nomine vocatur unus ex canibus Actaeonis ap. *Ov. Met.* 3, 218. Et niveis Leucon, et villis Asbolus atris. ℙ Item rex Ponti, a fratre Oxylocho necatus, quod cum ejus uxore adulterii, et incestus consuetudinem haberet. *Id. Ib.* 312.

LEUCŌNĪCUM, i, n. genus lanae seu tomenti, quo culcitae farciuntur. Tribuitur *Mart.* 11, 21. Culcita leuconico quam viduata suo. Al. leg. *leuconio*, eod. sensu; et *ib.* 56. Leuconicis, agedum, tumeat tibi culcita lanis. Al. leg. *Lingonicis.* Qui vero *Leuconicus* retinent, ducunt a Leuconibus Galliae populis, qui iidem cum Leucis fuisse dicuntur (ubi nunc *Toul*), et Lingonibus proximi. Utcumque legas, veri est simile, cum dicat *Plin.* 8, 48, 73. tomenta Gallicis nominibus discerni. V. LINGONICUS.

LEUCŌNŌTUS, i, m. *λευκόνοτος*, ventus Africae occidentalis, inter Notum, et Favonium spirans: a

λευκὸς, albus, et νότος, Notus: de quo *Hor. Od.* 1, 7, 15. Albus ut obscuro deterget nubila coelo Saepe Notus. *Auson. Technopaegn. de Deis*, 12. Velivolique maris constrator leuconotus Libs.

*LEUCOPETRA, ae, f. (i. e. *the white rock*, a λευκὸς, *albus*, et πέτρα, *petra*, *saxum*) promontorium fuit Rheginorum, in mare Siculum incurrens. *Cic. Phil.* 1, 3. et *Attic.* 16, 7. *in.* ℙ *Leucopetra Tarentinorum*, cujus meminit *Cic. Attic.* 16, 6. ignota prorsus est Geographis. Unde hic loci *Rheginorum* pro *Tarentinorum* legere malunt quidam post *Cluverium. B. A.*

LEUCOPHAEATUS, a, um, adj. leucophaeo colore indutus. *Mart.* 1, 97. Amator ille tristium lacernarum, Et baeticatus, atque leucophaeatus.

LEUCOPHAEUS, a, um, adj. λευκόφαιος, color cinericius, seu ex albo, et fusco mixtus: a λευκὸς, albus, et φαιὸς, fuscus. *Plin.* 32, 10, 38. Jecur rubetae, vel cor adalligatur in panno leucophaeo, et quartanis prodest. *Vitr.* 8, 3. *med.* Fontes, et flumina sunt, quorum potu pecora, quamvis alba sint, aliis locis procreant vellera leucophaea, aliis locis pulla, aliis coracino colore.

LEUCOPHŌRON, i, n. λευκοφόρον, glutinum, quo aurum ligno inducitur. Fit ex sinopidis Ponticae selibra, salis lucidi libris decem, et melini Graeciensis libris duabus, mixtis, et per dies duodecim una tritis. *Plin.* 35, 6, 17. et 33, 3, 20.

LEUCOPHRYNĀ, ae, f. λευκοφρύνη, candida supercilia habens: a λευκὸς, albus, et ὀφρὺς, supercilium. Est cogn. Dianae ap. Magnesios. *Tac. A.* 3, 62.

LEUCOPHRYS, os, (i. e. candida supercilia habens,) nomen antiquum Tenedi insulae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

LEUCOPHTHALMOS, i, m. Itali vocant *occhio-di-gatta*, λευκόφθαλμος, gemma, quae candidam nigramque oculi speciem continet, alias rutila. *Plin.* 37, 10, 62.

[LEUCOPIS, idis, f. λευκῶπις, albus aspectu: a λευκὸς, candidus, et ὤψ, facies. Ita appellatur herba eadem ac artemisia ap. *Appul. Herb.* 10. *F.*]

LEUCOPOECĪLOS, i, λευκοποίκιλος, gemma, quae candorem lineis ex auro distinguit: a λευκὸς, albus, et ποικίλος, varius. *Plin.* 37, 10, 62., ubi al. leg. *leucopetalos.*

*LEUCOPŌLIS, is, f. oppidum Cariae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

LEUCOSĬA, ae, f. Λευκοσία et Λευκωσία, insula maris Tyrrheni, in sinu Paestano, contra Lucaniam, quae a *Festo*, et *Dionys. Halic. l.* 1. a cognomine consobrina Aeneae ibi defuncta, a *Plin.* 3, 7, 13. a Sirene ibidem sepulta ita appellata dicitur; nunc vero aquis marinis mill. pass. circiter a continenti sic obruta jacet, ut petram potius, quam insulam dixeris, et *Licosa* nuncupatur. *Ov. Met.* 15, 708. Leucosiamque petit, tepidique rosaria Paesti. *Sil.* 8, 578. Leucosiae e scopulis. ℙ *Plin. ib.* 6, 13. et *Mela* 2, 7. Leucotheam eandem appellant. ℙ Sunt qui *Leucasiam*, aut *Lectosiam*, eandem dicunt, sed prius nomen praestat a λευκὸς, candidus, nempe a petrae candore derivatum. [*Immutavit h. l. et auxit *F.*]

LEUCOSTICTOS, i, m. λευκόστικτος, albis punctis, seu maculis distinctus: a λευκὸς, albus, et στικτὸς, notis compunctus, quod a στίζω, pungo. *Plin.* 36, 7, 11. Rubet porphyrites in eadem Aegypto: ex eo candidis intervenientibus punctis leucostictos vocatur; quantislibet molibus caedendis sufficiunt lapicidinae. Alii perperam leg. *leptopsephos.* [*Pluribus instruxit h. l. *F.*]

*LEUCOSYRI, orum, m. Λευκόσυροι, i. e. Syri albi, prius dicebantur, qui postea Cappadoces. *Curt.* 6, 4. *Plin.* 6, 3. *B. A.*

LEUCOTHĔE, es, f. Λευκοθέη, Dea maris, eadem, quae Matuta Latinis. *Ov. Fast.* 6, 545. Leucothee Grajis, Matuta vocabere nostris. V. INO. ℙ Dicitur et *Leucothĕa*, *ae*, positione Latina, quasi alba Dea, a λευκὸς, albus, et θεὰ, Dea. *Cic. Tusc.* 1, 12. *extr.* Ino Leucothea nominata a Graecis: Matuta habetur a nostris. Adde *N. D.* 3, 15. *f.* et *Stat. Th.* 9, 402. Quidam eandem faciunt ac Auroram: unde ratio nominis clarius patet, quia aurora alba est. V. MATUTA. ℙ *Fuit et Leucothea insula maris Hetrusci. *Mela* 2, 7. *Plin.* 3, 6. ℙ Et fons in Samo insula. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

LEUCOTHOĔ, es, f. Orchami regis Babyloniorum filia fuit ex Eurynome, quae a Phoebo, qui ei matris specie primum apparuit, gravida facta est. Clytie, quae antea a Phoebo amata fuerat, Leucothoae invidit, ejusque crimen patri indicavit. Ille vivam defodit. Sed puella Phoebi miseratione mutata est in arborem turiferam. *Ov. Met.* 4, 208. et sqq., ubi al. leg. *Leucothee*, et cum praecedenti confundunt.

LEUCOZŌMUS, a, um, adj. λευκόζωμος, albo jure conditus, ut Pullus leucozomus, ap. *Apic.* 6, 9. *extr.* a λευκὸς, albus, et ζωμὸς, jus esculentum.

[LEUCRION, ii, n. herba quae et cynoglossa. *Appul. Herb.* 96. *F.*]

LEUCROCOTTA. V. LEOCROCOTTA.

LEUCTRĪCUS, a, um, adj. *Λευκτρικὸς*, ad Leuctra pertinens. Sunt autem *Leuctra* neutr. plur. τὰ *Λεῦκτρα* (ap. *Solin.* 7. Leuctrae, arum) pagus Boeotiae in confinio Megaridis, inter Plataeas et Thespias, ubi ingens planities est, in qua Boeoti, duce Epaminonda Thebano, Lacedaemonios ingenti proelio fuderunt, adeoque eorum opes attrivere, ut qui cunctae Graeciae terribiles fuerant, satis haberent, si salvi esse possent. *Nep. Epam.* 8. Eos coegit apud Leuctra superare Lacedaemonios. *Cic. Tusc.* 1, 46. Prius Boeotia Leuctra tollentur, quam pugnae Leuctricae gloria. *Id. Div.* 1, 34. Leuctrica calamitas. *Nep. Ag.* 7. Sine dubio post Leuctricam pugnam Lacedaemonii se nunquam refecerunt, neque pristinum imperium recuperarunt. ℙ [Translate *Leuctrica pugna* dicitur, qua Clodius a Milone occisus fuit; quia libertas et securitas Romae sic per Milonem est restituta, ut illa Leuctrica Graeciae, a Lacedaemoniorum dominatione per Epaminondam liberatae. *Cic. Att.* 5, 1. *f.* Post Leuctricam pugnam die septingentesimo sexagesimo quinto. *F.*] Sunt Leuctra et in Laconia, ap. *Plin.* 4, 5, 8.

[LEUCUS, a, um, adj. λευκὸς, candidus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2092, 10. L. Geminius L. L. Leucus. Alia ap. *eund.* 94, 8. Anspasia Leuca. *F.*]

LĔVENNA, ae, m. idem ac levis, vel levium annorum. *Laber.* in *Saturn.* ap. *Gell.* 16, 7. Homo levenna. Id, ut nimis licenter dictum, improbat *Gell. l. c.*

LEUGA. V. LEUCA.

*LEVIATHAN, anis, m. bellua marina. *Job.* 40. et 41. V. *Bocchart. Hieroz.* 2, 5. *B. A.*

LĔVĪCŌMIS, tribuitur *Fulg. Myth.* 1, 1. *f.* Levicomes lateris refugo, etc. Sed legendum *laevi comes lateri.*

LĔVĪCŬLUS, a, um, adj. ὑπόκουφος, dimin. levis. Translate. *Cic. Tusc.* 5, 36. Leviculus sane noster Demosthenes, qui illo susurro delectari se dicebat aquam ferentis mulierculae, etc. *Gell.* 13, 39. *f.* Quid significet prandium caninum, rem leviculam diu et anxie quaesivimus.

LĔVĪDENSIS, e, adj. ἁραιὸς, qui est ex tela leviter densata, cui *pavitensis* opponitur; a *levi*, et *denso. Is. Or.* 19, 22. Levidensis vestis dicta, quod raro filo sit, leviterque densata. Pavitensis contraria levidensi, dicta, quod graviter pressa, atque calcata sit. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 9, 12. Sed ego hospiti veteri, et amico munusculum mittere volui levidense, crasso filo, cujusmodi ipsius solent esse munera, *h. e.* munus vile, et minimi pretii, scil. orationem parum elaboratam, atque expolitam.

[LĔVĪFĂCIO, is, a. 3. ἐξουθενέω, nihili facio. *Gloss. Philox.* Levifecit, ἐξουθένησεν. *F.*]

LĔVĪFĪDUS, a, um, adj. εὐρίπιστος, ἄπιστος, qui habet levem fidem, cui secretum non possis tuto committere, qui facile fidem violat. *Pl. Pers.* 2, 2, 61. Omnes sunt lenae levifidae.

LĔVĪGĀTIO et Laevigatio, onis, f. actus levigandi et poliendi. *Vitr.* 7, 1. Levigationibus et polituris cum fuerint perfecta.

LĔVĪGĀTUS et Laevigatus, a, um, part. a *levigo*, politus, complanatus. *Macr. Sat.* 1, 12. *med.* Oleum levigatius et spissius est. ℙ Item in pulverem redactus, comminutus, maceratus. *Col.* 6, 17. Semina trifolii collecta, et levigata, cum vino dantur potanda. *Id.* 9, 13. Omnia eadem in unum levigata, et fictili vase cum Amineo vino infervefacta. *Id.* 7, 5. *med.* Galla cum austero vino levigata.

LĔVĪGO et Laevigo, as, avi, atum, a. 1. λειόω, λειαίνω, lēvem facio, complano, polio, scabritiem et asperitatem aufero. *Varr. R. R.* 3, 11. et *Col.* 9, 7. Parietes tectorio levigantur, ne feles introire ad nocendum possit. *Plin.* 36, 6, 9. Aethiopica arena nulla scabritie secat marmora: Indica non aeque levigat. *Id.* 17, 14, 23. Levigatur falce truncus. *Id.* 20, 3, 10. Ad levigandam cutem in facie. *Pall. de insit.* 81. Spiniferas prunos, armataque robora sentes Levigat. ℙ Item comminuo, contundo, ita ut tactu mollissima res sit. *Col.* 12, 41. *f.* Quae in colo subsiderunt, diligenter contrita levigantur. V. LEVIGATUS. ℙ *Levigare alvum* est ciere, quod fit intestinorum rugis veluti complanatis. *Gell.* 4, 11. Aristoxenus nullo saepius legumento Pythagoram dicit usum, quam fabis, quoniam is cibus et subduceret sensim alvum, et levigaret. ℙ De ratione scribendi V. in LĔVIS.

LĔVĪPES, ĕdis, m. et f. ἀεροπους, celer, et pedibus levis. *Varr. R. R.* 3, 12. *f.* Dictum leporem a celeritudine, quod levipes esset. *Cic. Arat.* 120. subterque pedes, quos diximus ante, Orioni jacet levipes Lepus.

LĔVIR, īri, m. ἀνδράδελφος, δαὴρ, uxoris meae frater, secundum *Fest.*, vel frater mariti mei, secundum *Non.* 19, 5. Posterior haec interpretatio est etiam JCtorum. *Modest. Dig.* 38, 10, 4. *med.* Viri frater levir est, apud Graecos δαὴρ appellatus, ut est apud Homerum relatum: sic enim Helena ad Hectorem dicit: Δᾶερ ἐμοῖο κυνὸς κακομηχάνου, ὀκριοέσσης. ℙ Est ab allato δαὴρ, δ in *l* mutando, ut ex δάκρυμα lacryma, digamma Aeolicum vocalibus interserendo, et *a* in *e* convertendo: neque audiendus *Nonius*, a quo quasi *laevus vir*, dictus creditur: unde et *laevir* quidam scripsere. [*Ultima emendavit *F.*]

LĔVIS, e, adj. κοῦφος, ἀβαρὴς, qui pondere caret, vel, licet pondus habeat, facilis est portatu, et facilius sursum fertur, quam deorsum: cui opponitur *gravis.* Vellent etymologi esse a λεπὶς, corpus. *Pl. Men.* 3, 2, 23. Levior, quam pluma. *Virg.* tex. *Pl. Men.* 3, 2, 23. Levior, quam pluma. *Virg. G.* 1, 289. Leves stipulae; et *ib.* 2, 449. tiliae; et *A.* 5, 558. pharetrae. ℙ Dicitur etiam de eo, qui pondere liber est. *Pl. Capt.* 5, 4, 22. compedibus quaeso ut tibi sit levior filius, Atque hic gravior servus. ℙ Hinc *levis miles* est, qui paucioribus et levioribus armis utitur, γυμνὴς, ἥτος, ψιλὸς στρατιώτης, cujusmodi erant apud Romanos, qui hastam tantum, et gaesa gerebant, ut *Liv.* 8, 8. docet: cum alii scuta, pila, aliaque haberent. Hi dicuntur etiam *levis armaturae milites*, item *levis armatura.* V. ARMATURA. ℙ De cibis, qui parvi alimenti sunt, et facile coquuntur in stomacho, et ventrem facile exonerant. *Cels.* 1, 18. Quae in aqua degunt, leviorem cibum praestant. Inter domesticas quadrupedes levissima suilla est, gravissima bubula. *Hor. Od.* 1, 31, 15. me pascunt olivae, Me cichorea, levesque malvae. Hinc *Id. Epod.* 2, 57. et gravi Malvae salubres corpori. ℙ Est etiam agilis, celer, velox; quia quae pondere carent, cito feruntur. *Nep. Iphicr.* 1. Peltam pro parma fecit, ut ad motus, concursusque essent leviores. *Phaedr.* 1, 12. de cervo: Per campos coepit currere, et cursu levi Canes elusit. *Sil.* 7, 645. levibus flexo per devia gyris Ludificatus equo. Al. leg. *brevibus. Virg. A.* 12, 489. Messapus cursu levis. *Id. G.* 4, 55. Leves apes; et *ib.* 314. Parthi; et *Ecl.* 1, 60. cervi. *Val. Fl.* 1, 389. Et levis Elis equis. Sic *Id.* 6, 210. Levis equus. ℙ Cum infinito. *Sil.* 16, 488. Omnes ire leves, atque omnes vincere digni. Adde 10, 605. ℙ Translate est exiguus, parvus. *Virg. Ecl.* 1, 56. Saepe levi somnos suadebit inire susurro. *Caes. B. G.* 7, 36. Leve proelium. *Id. B. C.* 2, 32. *med.* Mea in vos merita sunt adhuc et mea voluntate, et vestra exspectatione leviora. *Ter. Hec.* 3, 1, 30. Pueri inter sese quam pro levibus noxiis iras gerunt! *Cic. Fin.* 1, 12. Dolor in longinquitate levis, in gravitate brevis solet esse. *Caes. B. C.* 3, 26. Levius periculum. *Pl. Capt.* 2, 1, 2. Levior labor. *Val. Fl.* 3, 257. leve lumen; et *ib.* 627. pretium. *Sil.* 10, 592. levior numerus. *Ov. Trist.* 2, 339. Ad leve rursus opus, juvenilia carmina, veni. ℙ *Levis aura* in re nautica interdum est secundus flatus ventorum. *Sil.* 15, 162. levis inde secunda Aspirans aura propellit carbasa flatus. ℙ Item tenuis, vanus, parvi momenti, aut fidei. *Cic. Rosc. Com.* 2. Quod apud omnes leve et infirmum est, id apud judices grave et sanctum esse judicetur? *Id. Planc.* 26. Inania et levia conquirere. *Caes. B. G.* 7, 42. Levem auditionem habere pro re comperta; et *ib.* 4. *f.* Leviore de causa. *Tac. H.* 2, 21. In levi habere aliquid, *h. e.* parvi facere, negligere. ℙ [*De hominibus tenui auctoritate praeditis. *Cic. Agr.* 2, 17. grave est nomen imperii atque id etiam in levi persona extimescitur. ℙ *Contemptus. *Id. Rosc. Com.* 5. Cui levissima pecunia semper fuit. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Item placidus, lenis, gratus; sicut *gravis* ingratus. *Sall. fragm.* ap. *Philarg.* ad *G.* 4, 49. Amomum, et alii leves odores giguntur. *Hor. Epod.* 2, 27. Fontesque lymphis obstrepunt manantibus, Somnos quod invitet leves. ℙ Item facilis. *Liv.* 5, 23. *f.* Tandem eo, quod levissimum videbatur, decursum est, ut, etc. ℙ Item mitis, non asper. *Cic. Tusc.* 1, 40. Relinquamus igitur has ineptias: quod enim levius huic levitati nomen est imponam? *Id. Acad.* 4, 32. Levior reprehensio. ℙ *Leviora loca* ap. *Varr. R. R.* 1, 4. et 6. sunt salubriora, et opponuntur gravioribus. ℙ Mustum leve, *di poca forza e durata*, ap. *Pall.* 11, 14. ℙ *Levis terra* pingui contraria. *Virg. G.* 2, 92. ℙ *Levem terram* precabantur sepultis. *Tibull.* 2, 4, 50. Terraque securae sit super ossa levis. Hinc illae notae in inscriptionibus sepulcr. S. T. T. L. *h. e.* sit tibi terra levis, ut ap. *Grut.* 582, 2. Contra *Tert. Testim. anim.* 4. Terram gravem imprecaris, et cineri penes Inferos tormentum. ℙ *Levis homo* est comis, facilis. *Pl. Trin.* 3, 2, 58. Nunquam erit alienis gravis, qui suis se concinnat levem. ℙ Item saepius inconstans, animo et fide mobilis, vilis, nullo honore dignus. V. LĔVITAS. *Pl. Men.* 3, 2, 23. Quid ais, homo levior, quam pluma, pessime et nequissime? *Liv.* 5, 15. *extr.* Auctorem levem, nec satis fidum super tanta re patres rati. *Cic. Amic.* 17. Quidam saepe in parva pecunia cognoscuntur, quam sint leves: quidam, quos parva movere non potuit, cognoscuntur in magna; et *ib.* 26. *f.* Leves amicitiae, *h. e.* levium hominum. *Ov. Met.* 12, 53. veniunt leve vulgus, euntque. *Id. A. Am.* 1, 159. Parva leves capiunt animos. *Ter. Hec.* 3, 1, 32. Mulieres sunt ferme, ut pueri, levi sententia. *Caes. B. G.* 5, 28. *extr.* Quid levius, aut turpius, quam auctore hoste de summis rebus capere consilium? ℙ [*Negligens officii. *Cic. Cluent.*

28. Leves ac nummarii judices. *Att.* 4, 16. Consules qui illud levi brachio egissent. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Item vaniloquus, mendax. *Tibull.* 1, 7, 61. Et tibi nescio quas dixit, mea Delia, poenas. Si tamen admittis, sit precor illa levis. ℙ Cum genitivo, Graeca ratione. *Sil.* 2, 102. opum levior, venatu extendere vitam Abnuit, atque arctae res exegere per aequor; et 5, 363. Haud levior famae Synhalus. Al. leg. *fama.* Similiter leg. *Heins.* illud *Stat. Th.* 7, 84. vidit pater altus, et irae Jam levior, *h. e.* ira jam remissa. Alii *ira.* ℙ [*Confund. *levis* et *lenis.* V. h. v. in f. *Levior* et *melior.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 395.]

LĔVIS et Laevis, e, adj. λεῖος, planus, complanatus, non scaber, non asper, politus. *Cic. N. D.* 1, 24. Corpuscula quaedam levia, alia aspera, rotunda alia. *Id. Part.* 10. Loci plani, aut montuosi; leves, an asperi; opaci, an aprici. *Id. Univ.* 6. *med.* Deus levem mundum fecit, et undique aequabilem. *Ov. Met.* 13, 792. Levior assiduo detritis aequore conchis. *Id. ib.* 12, 409. coma pectine levis; et *ib.* 4, 221. levia stamina. *Mart.* 14, 136. pallia, *h. e.* panno non villoso. *Virg. A.* 5, 91. pocula. *Id. Ecl.* 7, 31. Leve marmor. *Id. A.* 8, 624. Leves ocreae; et *ib.* 7, 626. clypei; et *ib.* 5, 259. levibus hamis conferta lorica. *Id. G.* 4, 45. Apum cubilia levi limo ungere. *Cato R. R.* 157. Levis brassica, *h. e.* quae extenta folia habet: cui opponitur crispa. *Lucr.* 4, 660. levissima corpora. ℙ Est etiam imberbis, glaber. *Hor. Od.* 2, 11, 5. fugit retro Levis juventas, et decor. *Tibull.* 1, 9, 31. levia ora. *Juven.* 8, 115. crura; et *ib.* 35. canes scabie vetusta leves. *Ov. Fast.* 3, 745. levis senex. ℙ Item nitidus, candidus. *Virg. A.* 11, 40. levi patens in pectore vulnus; et *ib.* 7, 815. leves humeri. *Id. Ecl.* 6, 51. levis frons. *Ov. Met.* 10, 698. levia colla. ℙ Item lubricus. *Virg. A.* 5, 328. levi sanguine Nisus labitur. ℙ *Levia* nonnunquam dicuntur, quae bene trita sunt et macerata, et mollia tactu. *Scrib. Comp.* 201. Acetum intritum consumatur ad omnia, quae teri debeant, dum levia habuerint mellis spissitudinem; et *Comp.* 228. Haec terere oportet, donec levia passi habeant temperamentum. Adde *Comp.* 204. Huc pertinet illud *Celsi* 2, 8. *med.* Si quod excernitur, leve est, et mali odoris. ℙ *Leve* absolute est res levigata. *Pers.* 1, 64. ut per leve severos Effundat junctura ungues. *Hor. Sat.* 2, 7, 87. Externi ne quid valeat per leve morari. *Varr. R. R.* 3, 7. Levissimum marmoratum. ℙ Translate *levis oratio* est delicata, et aequabiliter fluens. *Hor. A. P.* 26. sectantem levia nervi Deficiunt. *Bentl.* tamen *lenia* legit, et copiose defendit. ℙ Est etiam mollis, effeminatus: ductum ab his, qui pilos vellunt, et cutem levigant. *Ov. A. Am.* 3, 437. Femina quid faciat, cum vir sit levior ipsa? *Pers.* 1, 82. Trossulus exsultat tibi per subsellia levis. ℙ Ad scriptionem quod attinet, sunt quibus placet per diphthongum scribi, ad differentiam v. *lēvis*, quia saepe fit, ut amphibologia suboriatur, si aliter fiat: contra stant critici fere omnes cum *Dausquio*, et probatior consuetudo, tum etymologi, qui a λεῖος ducunt: Graeca autem diphthongus *ει* in *e* simplex Latine verti solet.

LĔVISOMNUS, a, um, adj. qui levi somno est. *Lucr.* 5, 862. Et levisomna canum fido cum pectore corda: ἐπιπολαῖον ὕπνον.

[LĔVĬTA. V. LEVITES. *F.*]

LĔVĬTAS, atis, f. κουφότης, qualitas gravitati contraria, privatio ponderis. *Caes. B. G.* 5, 34. Levitas armorum. *Lucr.* 3, 387. plumas avium, papposque volantes, Qui nimia levitate cadunt plerumque gravatim. *Plin.* 13, 22, 42. de ferula arbore: Nulli fruticum levitas major. ℙ Item agilitas, velocitas. *Lucr.* 4, 203. ubi tam volucri haec levitate feruntur. Adde *ib.* 746. ℙ Item mobilitas. *Ov. Fast.* 2, 673. Termine, post illud levitas tibi libera non est: Qua positus fueris in statione, mane. ℙ Transfertur ad animum, et significat mobilitatem atque inconstantiam, qua quis levi quacumque de causa quippiam aut suscipit, aut omittit. *Cic. Phil.* 7, 3. Quid est inconstantia, mobilitate, levitate, cum singulis hominibus, tum vero universo senatui, turpius? [**Id. Acad.* 4, 38. Levitas temere assentientium. *Brut.* 27. Carbo propter perpetuam in populari ratione levitatem morte voluntaria se a severitate judicum vindicavit.] *Caes. B. G.* 2, 1. Mobilitate et levitate animi novis imperiis studebant. *Phaedr. prol.* 4. non levitas mihi, Sed certa ratio causam scribendi dedit; et 7, 3. Facile ad derisum stulta levitas ducitur. *Cic. Fin.* 1, 18. *f.* Amatoriis levitatibus dediti. *Ov. Trist.* 5, 8, 18. de Fortuna: Et tantum constans in levitate sua est. ℙ Item nequitia, vilitas, ut docet *Gell.* 7, 11., *h. e.* vilis abjectique hominis, nulli rei, neque frugis bonae, nulloque honore digni conditio. *Cic. Phil.* 2, 31. At videte levitatem. Cum hora diei decima, etc. *Id. Off.* 1, 26. Ut adversas res, sic secundas immoderate ferre, levitatis est. ℙ Item vanitas. *Cic. N. D.* 2, 17. Cujus opinionis levitas, confutata a Cotta, non desiderat orationem meam. [*Plura *Cic.* exempla v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.*]

LĔVĬTER, adv. κούφως, sine pondere, exiguo pondere. *Curt.* 4, 13. *med.* et 8, 11. Thraces leviter armati. V. LĔVIS et ARMATURA. ℙ Item parum, exigue, modice, tenuiter. *Caes. B. G.* 2, 8. Collis leviter fastigiatus. Al. leg. *leniter.* *Flor.* 3, 1. Atqui non leviter se Numidia concussit. *Suet. Claud.* 15. *extr.* Genam non leviter perstrinxit. *Caes. B. C.* 3, 92. Levius casura pila sperabat, in loco retentis militibus, quam si ipsi immissis telis occurrissent, *h. e.* leviore ictu. *Curt.* 4, 10. *med.* Porta castrorum, quae levius custodiebatur, *h. e.* indiligentius. *Cic. Inv.* 2, 51. Leviter saucius. *Id. Verr.* 2, 3, 76. *med.* Non leviter lucra ligurriens. *Id. Div.* 1, 17. Leviter a summo inflexum bacillum. *Id. N. D.* 2, 57. Genae leviter eminentes. *Id. Off.* 1, 24. Leviter aegrotans. *Id. Or.* 3, 6. Homines leviter eruditi. *Id. Fin.* 2, 11. Aliquid leviter agnoscere. *Suet. Ner.* 41. Leviter recreata mens. *Id. Gramm.* 9. Studia non leviter attigerat. *Quint.* 7, 3. *med.* Quae libro quinto leviter in transitu attigeram. ℙ *Leviter ferre* est facile, et aequo animo ferre. *Cic. Prov. cons.* 20. Sed levissime feram, si forte iis minus probaro, etc. *Id. Fam.* 4, 3. *med.* Quod a tuis abes, id eo levius ferendum est, quod, etc. ℙ *Levius*, minus. *Hor. Sat.* 2, 7, 18. quanto constantior idem In vitiis, tanto levius miser. *Ov. Pont.* 1, 9, 30. Levius dolere. ℙ Urbane, et per figuram μείωσιν. *Pl. Poen.* 3, 3, 9. Quamquam bene volumus leviter lenonibus, *h. e.* odio habemus; et 3, 3, 35. Ego faxo hospitium hoc leviter laudabitis, *h. e.* vituperabitis, abominabimini. ℙ *Ut levissime dicam*, formula, cum mitiore vocabulo utimur, quam rei atrocitas postulat. *Cic. Cat.* 3, 7. *f.* Si Catilina in urbe remansisset, ut levissime dicam, dimicandum nobis cum illo fuisset. ℙ [*Confund. *leviter* et *leniter.* V. h. v. in f.]

LĔVITES, ae, m. sacer ordo ecclesiasticus dignitate sacerdoti proximus: dictus a levitis Hebraeorum, qui ministri erant rerum sacrarum, ex tribu Levi assumpti. *Sidon. ep.* 9, 2. Albiso Antistes, Proculusque Levites. *Arat. Act. Apost.* 553. Levitas vocitare placet, quam splendida coepit, etc. ℙ [Scribitur et Levita. *Prud. περὶ στεφ.* 2, 39. Levita sublimis gradu; et *ib.* 5, 30. Levita de tribu sacra. *F.*]

*LĔVĬTĬCUS, a, um, adj. *Levitical*, ad Levi vel Levitas spectans. *Vulg. Interpr. Deut.* 17, 9. Genus Leviticum. *Id. Jos.* 3, 3. Stirps Levitica. ℙ *Leviticus* inscriptus est tertius liber Moysis. *Is. Or.* 6, 2. Cf. *Tert. adv. Gnost.* 2. et *adv. Marc.* 4, 23. ℙ In eo libro Levitarum ministeria et diversitas victimarum tractatur, totusque ordo Levitarum annotatur. Inde nomen. *B. A.*

LĔVĬTIS, idis, f. ut *gens Levitis*, ipse Levitae. *Prud. Psych.* 502. gentis Levitidis una Semper fida comes.

[LĔVĬTŌNĀRIUM, ii, n. λευιτωνάριον, monachorum vestis: a *Levites*, quia Levitarum propria est. *Hieron. praef.* in *Reg. S. Pachom. n.* 4. Nihil habent *(monachi)* in cellutis praeter psiathium, et duo levitonaria, (quod Aegyptiis monachis genus vestimenti est sine manicis) et unum jam attritum ad dormiendum, vel operandum. *Isid. Orig.* 19, 22. Levitonarium est colobium sine manicis, quali monachi Aegyptii utuntur. *F.*]

LĔVĬTŪDO et Laevitudo, inis, f. idem quod lēvitas, lēvor. *Lactant. Ira D.* 10. Si quis milium velit in unam coagmentationem constringere, levitudo granorum in massam coire non sinat.

LĔVĬUSCŬLUS, a, um, adj. dimin. levis. *Plin. ep.* 1, 16. Inserit versus data opera molliusculos leviusculosque, duriusculos quosdam. Al. melius leg. *mollibus levibusque duriusculos quosdam.*

[LĔUNCŬLUS, i, m. dimin. leonis. *Not. Tir.* p. 174. Leo, leunculus. *F.*]

*LEUNI, orum, m. populi Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

LĔVO, as, avi, atum, a. 1. αἴρω, tollo, elevo, in altum fero: a *lēvis*. *Virg. A.* 4, 690. Ter sese attollens, cubitoque adnixa levavit. *Val. Fl.* 6, 89. densique levant vexilla Coralli. *Ov. Met.* 2, 427. de caespite virgo Se levat. *Id. Fast.* 4, 528. Seque levat saxo, subsequiturque senem. *Id. Trist.* 1, 3, 94. gelida membra levavit humo. *Colum.* 9, 12. Apis se confestim levat sublimius. *Plin.* 2, 16, 13. Ignea vi levantur in sublime. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 10. de aquaeduct: Ad eam excelsitatem, ut in omnes Urbis montes levarentur. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 39. nunquamque levantibus alte Intumuit rebus. ℙ Item erigo, excito. *Cic. Q. Fr.* 2, 9. Illum neque ursi, neque levavi. ℙ Translate. *Id. Att.* 12, 50. Ut me levarat tuus adventus, sic discessus adflixit. ℙ Item aufero, adimo. *Virg. A.* 2, 146. Ipse viro primus manicas, atque arcta levari Vincla jubet Priamus. *Pall.* 3, 25. Levare terram ab radicibus. *Id.* 7, 5. corticem scalpro. *Ov. Met.* 8, 647. furca levat ille bicorni Sordida terga suis, nigro pendentia tigno. Et translate. *Quint.* 11, 3. *med.* Consuetudine difficultas omnis levatur. ℙ Item exonero, relevo. *Virg. Ecl.* 9, 65. Cantantes ut eamus, ego hoc te fasce levabo. *Id. G.* 2, 400. omne levandum Fronde nemus. *Spart. Caracall.* 7. Cum levandae vesicae gratia ex equo descendisset. *Ov. Met.* 8, 798. serpentum colla levavit, *h. e.* e curru a draconibus fracto descendit. ℙ Cum genitivo. *Pl. Rud.* 1, 4, 27. Ut me omnium jam laborum levas! Simile est illud *Virg. A.* 11, 126. Justitiaene prius mirer, belline laborum: quod Graeci dicunt θαυμάζω τῶν πόνων: tametsi sunt codices, in quibus *justitia* et *labore* legitur, et in quibus *justitiam* et *laborem*, teste *Pierio.* Sic, Fastidit mei, *Pl. Aul.* 2, 2, 67. et, Uxor, quae non vereatur viri, *Afran.* ap. *Non.* 9, 3. ℙ Dicimus autem, levare paupertatem alicui, ut ap. *Pl. Epid.* 4, 1, 20., et levare quempiam aere alieno, ut ap. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* ℙ Levare dentes, *h. e.* purgare. *Mart.* 14, 22. si tibi frondea cuspis Defuerit, dentes penna levare potest. ℙ Levare se vita. *Varr.* ap. *Non.* 4, 279. Qui manu corporis fervidos aperis lacus sanguinis, teque vita levas ferreo ense. ℙ Item elevare, detrahere, minuere. *Plin.* 35, 6, 26. Quoties id factum est, levatur bonitas pro numero, dilutiore sanie. *Tac. A.* 2, 59. Levavitque, apertis horreis, pretia frugum. *Accius* ap. *Non. l. c.* Cave, lassitudo poplitum cursum levet. *Id. ib.* Tu laudes illorum levas. *Cic. Verr.* 2, 3, 59. *f.* Levare suspicionem, et a se removere. *Hor. Ep.* 2, 2, 10. Multa fidem promissa levant. *Just.* 12, 10. *extr.* Ut communi facto crimen regis levaretur. (Adde *Liv.* 4, 17.) *Caes. B. C.* 1, 9. Levare injurias. *Turpil.* ap. *Non.* 4, 279. Intercapedo amicitias levat. ℙ Et recreare. *Ov. Fast.* 6, 328. Pars jacet, et molli gramine membra levat. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Levare miseriis perditas civitates. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Liberare, aut levare se aere alieno. *Id. Verr.* 2, 3, 61. se infamia. *Id. Q. Fr.* 3, 9. aliquem cura domestica. ℙ Et sedare. *Ov. R. Am.* 230. Arida nec sitiens ora levabis aqua. *Id. Trist.* 4, 8, 26. fonte levare sitim. *Id. Her.* 14, 96. fronde famem. *Caes. B. C.* 3, 48. inopiam. ℙ Et levem facere et tolerabilem. *Virg. A.* 8, 309. varioque viam sermone levabant. ℙ Et auferre, avertere. *Virg. A.* 3, 36. Rite secundarent visus, omenque levarent. ℙ Et curare, medendo relevare. *Pl. Mil.* 4, 6, 57. Levando morbum mulieri video. *Hor. Epod.* 11, 17. Fomenta vulnus nil malum levantia. *Id. Carm. saecul.* 63. Qui salutari levat arte fessos Corporis artus. *Curt.* 3, 6. Morbi vim levaturus. ℙ Et infirmare. *Cic. Acad.* 4, 22. Inconstantia levatur auctoritas. ℙ Et capere, auferre. *Ulp Dig.* 50, 15, 4. Agri tributum in eam civitatem debet levari, in cujus territorio possidetur. ℙ Saepe refertur ad animum, et significat lenire, levamen afferre. *Cic. Fam.* 4, 3. Haec tibi ad levandas molestias magna esse debent. *Catull.* 2, 10. Et tristes animi levare curas. *Cic. Att.* 1, 18. Qui saepissime curam et angorem animi mei sermone et consilio levasti tuo. *Quint.* 8, 3. Levare taedium. ℙ Et sublevare. *Virg. A.* 2, 452. et *Just.* 5, 2. *f.* Auxilio levare aliquem. ℙ Et liberare. *Liv.* 21, 62. Magna ex parte levaverunt animos religione. *Id.* 2, 22. Levare aliquem metu. *Cic. Tusc.* 2, 24. *f.* metum alicui. ℙ Et eruere, eripere. *Cic. Amic.* 20. Qui hac opinione non modo verbis, sed etiam opere levandi sunt. ℙ Et reficere, recreare. *Id. Sen.* 11. Et corpora quidem exercitatione ingravescunt: animi autem exercitando levantur. ℙ *Levaris* sync. pro *levaveris. Auct. Priap.* 38, 11. Ponetur tibi picta *(mentula)*, quam levaris, Compar, consimilisque, concolorque. ℙ *Levasso* antique pro *levavero. Enn.* ap. *Cic. Sen.* 1. O Tite, si quid ego adjuro, curamve levasso, Quae nunc te coquit.

LĔVO et Laevo, as, avi, atum, a. 1. λειόω, lēvem facio, complano, polio, levigo. *Cels.* 5, 13. Levant id, quod exasperatum est, spodium, hebenus, gummi. *Id.* 8, 3. *f.* Os radere et levare satis est. *Lucr.* 5, 1266. levare et radere tigna. *Stat. Th.* 1, 519. Pars teretes levare manu, ac disponere mensas. *Colum. Arbor.* 8. Vitem quam insiturus es, resecato, plagam levato. *Cic. fr. or. in Clod.* (ed. *A. Peyronio*) p. 115. Tu vero festivus, tu elegans, tu solus urbanus, quem decet muliebris ornatus, quem incessus psaltriae, qui effeminare vultum, attenuare vocem, levare corpus potes. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 2, 2, 122. Luxuriantia compescet, nimis aspera sano Levabit cultu, *h. e.* molliet, suaviora reddet. ℙ De ratione scribendi V. in LĔVIS.

LĒVOR et Laevor, oris, m. idem quod lēvitas, lēvitudo. *Cic. Univ.* 13. *extr.* Multis modis concors et aptus redditus in levore consedit. *Plin.* 13, 12, 24. Spectantur in chartis tenuitas, densitas, candor, levor. *Id.* 30, 14, 43. Cochleae arefactae tusaeque in farina candoremque, et levorem corpori afferunt. *Id.* 37, 4, 15. Adamas laterum sexangulo, levore turbinatus in mucrone. *Lucr.* 4, 452. Asperitas autem voci fit ab asperitate Principiorum, et item levor levore creatur.

*LEUPHITORGA, opp. in Aegypti Aethiopiaeque confinibus. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*LEUPOS, portus Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

[LĔUS, a, um, adj. *λεῖος*, laevis. *Plin.* 20, 9, 33. Brassica lea, latis foliis e caule exeuntibus, unde caulodem vocavere. His similia habet *Cato R. R.* 157. Brassica, laevis quae nominatur, ea est grandis, latis foliis, caule magno. ℙ Ex his patet ap. *Plin.* fortasse *lia*, vel *leia* esse legendum, quemadmodum *liostrea*, vel *leiostrea*. V. LĔVIS. *F.*]

*LEUSIN, inis, locus vicusve Aegypti. *Liv.* 45, 12. ubi tamen volunt eruditi legere *Eleusinem*, ut vicus sit Aegypti inferioris, non procul ab Alexandria ac Nicopole, teste *Strabone* 17. *B. A.*

LEUSON. V. AEGIS.

LEX, lēgis, f. *νόμος*, recta ratio rerum agendarum: a *legendo*, quia cum ferretur, proponebatur legenda omnibus. Ita *Varr. L. L.* 5, 7. *Cic.* vero *Leg.* 1, 6. a *legendo*, h. e. eligendo ducit. At quis fortasse rectius a *λέγειν*, dicere, duxerit; hinc dictator, edictum, quae vocabula jubendi et imperandi vim habent. *Id. ib.* 15. Lex est recta ratio imperandi, atque prohibendi: quam qui ignorat, is est injustus, sive est illa scripta uspiam, sive nusquam. *Quint.* 7, 5. Omnis lex aut tribuit, aut adimit, aut punit, aut jubet, aut vetat, aut permittit. *Cic. Leg.* 3, 1. Ut magistratibus leges, ita populo praesunt magistratus: vereque dici potest, magistratum legem esse loquentem, legem autem mutum magistratum. ℙ Ap. Romanos *lex* erat, quod populus R. magistratu senatorio interrogante constituebat: quo pacto a plebiscito distinguebatur: tametsi et hoc aliquando *lex* dicitur. Ac primis quidem temporibus, regum, vel etiam consulum responsa et decreta pro legibus habebantur: postea vero missis Athenas legatis (decemvirum magistratu ad id constituto) descriptae leges Solonis in XII. Tabulis, et ad rempubl. regendam adhibitae, additis successu temporum quamplurimis aliis, quas proponente aliquo populus R. acceptabat. Porro qui legem erat laturus, eam prius domi describebat; deinde promulgabat, hoc est proponebat in publicum per trinundinum; tum populum rogabat per formulam, *velitis*, *jubeatis*, etc. quae si acciperetur, lata et perlata dicebatur; si displiceret, antiquata. Perlata lex in aerea tabula describebatur et publice figebatur, ut ab omnibus de plano perlegi posset. *Cic. Att.* 14, 12. Antonius fixit legem, a dictatore comitiis latam, qua Siculi cives Romani, etc. *Id. Dom.* 27. De me retulisti, legem promulgasti, tulisti; et *in Senat.* 5. Legem tulit, ne auspiciis obtemperaretur. *Id. Dom.* 30. *f.* Legem de injuriis publicis tulisti Anagnino nescio cui; et *Liv.* 33, 46. Legem promulgavit, pertulitque, ut, etc. *Cic. Off.* 2, 21. Cum legem agrariam ferret: quam tamen antiquari facile passus est. *Id. Dom.* 18. Hanc tibi legem Clodius scripsit; et *Phil.* 2, 29. Ego leges perniciosas rogavi; et *Planc.* 14. *f.* Legem sciscere de re aliqua. *Id. Balb.* 17. Populus R. legem jussit de civitate tribuenda. *Id. Leg.* 1, 22. Populis leges vivendi, et disciplinam dare. *Id. Off.* 3, 30. Legem accipere. *Id. Amic.* 25. *med.* repudiare. *Id. Acad.* 4, 8. gravem cuipiam imponere. *Id. Phil.* 5, 3. facere. *Id. Caec.* 14. constituere alicui. *Id. Amic.* 12. sancire. *Hor. Sat.* 1, 3, 105. ponere. *Liv.* 3, 34. condere. *Ov. Pont.* 1, 1, 22. servare. *Id. Her.* 12, 39. et *Virg. A.* 11, 322. dicere alicui. *Cic. Cat.* 1, 7. *f.* negligere, evertere, perfringere. *Id. Leg.* 1, 15. negligere, perrumpere. *Id. Caec.* 25. Leges ac jura labefactare. Adde *Hor. Ep.* 1, 16, 41. ℙ *Legibus aliquem solvere* est cuipiam concedere, ut legibus parere non teneatur. *Ascon.* in *argum. or. Cic. pro C. Cornel.* Promulgavit legem, ne quis, nisi per populum, legibus solveretur. *Cic. Phil.* 11, 5. Ille homo summo ingenio, summa potentia, solvatur legibus: quamquam leges eum non tenent. ℙ *Lege agere* dicitur, qui actionem in judicio intendit, litem movet, et jus suum persequitur. *Cic. Or.* 1, 36. Alter plus, lege agendo petebat, quam quantum lex in XII. Tabulis permiserat; et *ib.* 38. *f.* Lege egit in hereditatem paternam testamento exheres filius. Adde *Nep. Timol.* 5. ubi et *legibus experiri* habetur, eodem sensu. Huc pertinet illud *Ov. Fast.* 1, 47. Ille nefastus erit, per quem tria verba silentur: Fastus erit, per quem lege licebit agi. ℙ Item *lege agito* dicebatur ei, cujus intentio contemptibilis adversario videbatur, ut ait *Donat.* ad illud *Ter. Ph.* 5, 7, 90. una injuria est Tecum. *Chre.* lege agito ergo. Adde *Pl. Mil.* 2, 5, 43. ℙ Praeterea lege agere dicitur lictor, qui judicis sententiam exsequitur. *Liv.* 26, 15. Fulvius praeconi imperavit, ut lictorem lege agere juberet. ℙ *Lege*, et *legibus* est secundum leges. *Ter. Andr.* 4, 5, 4. Ejus morte ea ad me lege redierunt bona. *Id. Ph.* 4, 3, 21. An legibus daturum poenas dices, si illam ejecerit? *Nep. Phoc.* 3. *extr.* Athenas deductus est, ut ibi de eo legibus fieret judicium. *Id. Cim.* 1. Cimon eadem custodia tenebatur, neque legibus Atheniensibus emitti poterat. ℙ Leges XII. Tabularum per decemviros a Graecis petitae, quibus Romani uterentur, (V. *Liv.* 3, 33. et 34. etc.) fontes omnis publici privatique juris, impense laudantur a *Cic. Or.* 1, 43. et 44. Harum fragmenta hodieque exstant, ab eruditis collecta. ℙ Legis pro plebiscito positae exemplum est Manilia, quae revera plebiscitum fuit, et lex appellatur a *Cic. Manil.* 24. ℙ Interdum *lex* est pactum, conditio. *Nep. Timoth.* 2. Pacemque his legibus constituerunt, ut, etc. *Ter. Andr.* 1, 2, 28. in pistrinum te dedam, Ea lege atque omine, ut si te inde exemerim, ego pro te molam. *Phaedr.* 3, 13. Legem duabus hanc proposuit partibus. *Liv.* 33, 30. Pax data Philippo in has leges est. *Cato R. R.* 145. Oleam faciundam hac lege oportet locare: Facito recte arbitratu domini, etc. *Cic. Or.* 1, 39. Cum aedes vendidisset, neque servire quandam earum aedium partem in mancipii lege dixisset. *Id. Fam.* 5, 16. Homines nos ea lege natos, ut omnibus telis fortunae proposita sit vita nostra. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 724. *n.* 443. Lex collegii Esculapii, et Hygiae. Adde *Vitr.* 1, 1. et 7, 5. ℙ Item *lex loci* est conditio, natura, qualitas. *Ov. Halieut.* 32. de Polypo: Et sub lege loci sumit, mutatque colorem, *h. e.* ad similitudinem loci, ut *Plin.* 9, 29, 46. loquitur. *Id. Amor.* 3, 2, 20. Haec ex lege loci commoda Circus habet. ℙ Item regula, norma. *Cic. Or.* 3, 49. Hanc igitur ad legem cum exercitatione, tum stilo formanda vobis oratio est. *Id. Or.* 58. Difficilius est oratione uti, quam versibus, quod illis certa quaedam et definita lex est, quam sequi sit necesse; in dicendo autem nihil est propositum. ℙ Item artis praeceptum. *Suet. Ner.* 24. In certando ita legi obediebat, ut nunquam exscreare ausus, sudorem quoque frontis brachio detergeret. *Gell.* 13, 20. *med.* Secundum grammaticam legem. ℙ Item stata ratio, status ordo. *Ov. Met.* 15, 71. qua sidera lege mearent. ℙ *Sine lege* est sine ratione, modo, ordine. *Id. Her.* 15, 73. jacent collo sparsi sine lege capilli. (Contra, *dare legem rudibus capillis* dixit *Sen. Hipp.* 320.) *Id. Met.* 2, 202. Exspatiantur equi, quaque impetus egit, Hac sine lege ruunt; et *ib.* 11, 489. quae dum sine lege geruntur, Aspera crescit hiems. *Val. Fl.* 6, 445. Datque alias sine lege colus, *h. e.* sine certo fatorum ordine.

*LEXIANAE, arum, m. populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

LEXĬDĬUM, ii, n. dimin. *λεξίδιον*, vocula: a *λέξις*, dictio. *Gell.* 18, 7. Vox philosophi mera estis, ut M. Cato ait, mortuaria glossaria: namque colligitis lexidia, res tetras, et inanes, et frivolas tanquam mulierum voces praeficarum.

LEXĬPYRĔTOS, i, m. et f. adj. *λεξιπύρετος*, *ὁ*, *καὶ ἡ*, Graeca vox a *λήγω*, cessare facio, et *πυρετὸς*, febris: dicitur de medicamentis, quae febrem fugant. *Plin.* 20, 18, 76. et *Marcell. Empir.* 16. *med.* ℙ *In *Plinii* loco *lexipyretos* est ed. *Hard.*, ed. *Elzev.* habente *lexipyretas*. *Compositio lexipyretos* in loco *Marcell. Empir.* est quod nos dicimus *a febrifuge*. *B. A.*

*LEXĬPYREXĬA, ae, f. *λεξιπυρεξία*, cessatio febris. *Marcell. Empir. c.* 20. Sanare lexipyrexias. *B. A.*

LEXIS, is, f. *λέξις*, verbum, dictio, vox: a *λέγω*, dico. *Lucil.* ap. *Cic. Or.* 3, 43. et *Or.* 44. et *Quint.* 9, 4. *med.* Quam lepide lexes compostae, ut tesserulae omnes Arte pavimento, aut emblemate vermiculato. *Sen. praef. Controv.* 3. *med.* Splendor orationis, quantus nescio an in ullo fuerit. Non lexis magna, sed phrasis.

*LEXOBII vel Lexovii, orum, m. populi Galliae Celticae sive Lugdunensis, ad Sequanae fluvii ostium, pars tractus illius quem hodie *Normandy* vocant. *Caes. B. G.* 3, 9. 11. et 17. et 7, 75. *Plin.* 4, 18. ℙ *Metaphrast. Caes.* sunt *Λεξόβιοι*, *Strab. Ληξοούιοι*, *Ptol. Λειξούβιοι*. *B. A.*

L I

[LĬA, ae, f. *λεία*, praeda. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 617. *n.* 147. Cotteja (lege *Cocceja* ex *Passion. Inscr.* p. 106. *n.* 4.) T. L. Lia. *F.*]

LĬĀCŬLUM, i, n. instrumentum, quo levigantur tectoria: a *λειαίνω*, polio. *Gloss. Philox.* Liaculum, *λειαντήρ*. V. *Vitr. l. c.* in BACULUS.

[LĬĀRUS, i, m. *λιαρὸς*, egelidus. Est nomen servile R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 58. *n.* 335. Liarus Antoniae Drusi glaber ab cyatho. *F.*]

LĪBA. V. LIBS.

LĪBĀCUNCŬLUS, i, m. parvum libum. *Tert. Spect.* 27. *extr.* Omnia illic proinde habe, ac si stillicidia mellis de libacunculo venenato. Al. leg. *lucuneulo* rectius.

LĪBĀDION, ii, n. *λιβάδιον*, centaurii genus minutis foliis, circa fontes nascens, origano simile, angustioribus et longioribus foliis, anguloso caule paululum alto, fruticante, flore lychnidis, radice tenui et supervacua. A *λιβάς*, *άδος*, rivus, et irriguus locus. *Plin.* 25, 6, 31.

LĪBĀMEN, inis, n. et

LĪBĀMENTUM, i, n. *λοιβή*, *σπονδή*, id, quod Diis libatur in sacrificiis. V. LIBO. Prior vox est fere poetica. *Virg. A.* 6, 246. Et summas carpens media inter cornua setas, Ignibus imponit sacris, libamina prima, Voce vocans Hecaten, etc. *Val. Fl.* 1, 204. Sic fatus pingui cumulat libamine flammam; et 5, 193. Ipse gravi patera sacri libamina Bacchi Rite ferens. *Appul. Flor. n.* 1. Caespes libamine humigatus, *h. e.* ara e caespite madefacta vino effuso. *Cic. Leg.* 2, 12. Ut sacrificiorum libamenta serventur, *h. e.* fruges et baccae, quae sacerdotes publice libant, ut *ib.* 8. habetur. *Just.* 12, 10. Oceano libamenta dare; et 18, 5. Veneri solvere. *Stat. Silv.* 3, 1, 163. Haec ego nascentes laetus bacchatus ad aras Libamenta tuli. ℙ A Libero Patre, qui primus, devictis Indis, Jovi in ara obtulerit cinnama et tura, dicta esse *libamina*, et *liba*, docet *Ov. Fast.* 3, 733. Nomine ab auctoris ducunt libamina nomen, Libaque: quod sacris pars datur inde focis. ℙ Translate. *Ov. Her.* 4, 27. Tu nova servatae capies libamina famae. *Gell. praef. med.* Primitias quasdam, et quasi libamenta ingenuarum artium dedimus; et 16, 8. *f.* Hoc breve ex dialectica libamentum dedisse nunc satis erit. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 24. *Tarquinius Superbus* dona magnifica, quasi libamenta praedarum, Delphos ad Apollinem misit. *F.*] ℙ *Stat. Th.* 6, 224. libamen dicit quidquid in rogum injicitur, cum cadavere arsurum, ex. gr. frena, cingula, jacula, cristas, in funere militari.

LĪBĀNĬOS, ii, f. vitis genus apud Thasios, turis odore (a *λίβανος*, tus) unde ex ea Diis prolibant. *Plin.* 14, 18, 22.

[LĪBĀNĪTIS, idis, f. herba eadem ac polion. *Appul. H.* 57. *F.*]

LĪBĀNOCHRUS, *λιβανόχρους*, *ὁ*, *καὶ ἡ*, gemma, quae turis similitudinem ostendit, sed succum melis: a *λίβανος*, tus, et *χρόα*, color. *Plin.* 37, 10, 62. *Sic ed. *Hard.* Al. leg. *libanochnes*. *B. A.*

LĪBĀNOTIS, idis, f. *λιβανωτὶς*, frutex odorem turis habens: a *λίβανος*, tus, et *ὄζω*, oleo. *Plin.* 19, 12, 61. Libanotis radicem habet olusatri, nihil a ture differentem. Usus ejus post annum stomacho saluberrimus. Quidam eam alio nomine rosmarinum appellant. Adde 20, 16, 64.

LĪBĀNUS, i, m. *Λίβανος*, mons Syriae, unde Jordanis oritur, excelsus, fertilis, amoenus, et cedro arbore abundans. *Plin.* 5, 20, 17. *Auson. Techn. Idyll.* 12, 5. *de vere primo.* Florum spirat odor, Libani ceu montis honor tus. ℙ In Vulgata *Eccli.* 24, 21. Libanus est ipsum tus. ℙ Adjective, et prima producta *Sedul.* 4, 55. et tanquam Libana cedrus.

LĪBĀRĬUS, ii, m. qui liba vendit. *Sen. ep.* 56. *med.* Jam librarii varias exclamationes, et botularium, et crustularium, et omnes popinarum institores, mercem suam quadam et insignita modulatione vendentes. Fuit qui *librarii* legeret, [sed prius praestat. *F.*]

*LIBARNA, ae, f. oppidum Italiae, in Liguria. *Plin.* 3, 5. ℙ *Liburnum* audit *Anton. Itin.* et *Tab. Peut. B. A.*

[LIBARNENSIS, e, adj. ad Libarnam pertinens, excisam Liguriae urbem, Vellejae conterminam, a *Plin.* 3, 5, 7. memoratam. *Tab. alim. Vellej.* (ed. *P. De-Lama*) *col.* 7. *lin.* 45. L. Cornelius Severus professus est saltum Blaesiolam, qui est in Libarnense, et Vellejate. *F.*]

[LĪBAS, ădis, f. *λιβάς*, gutta. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 749. *n.* 560. Caesiae Libadi fecit M. Ulpius Januarius etc. *F.*]

LĪBĀTĬO, onis, f. *λοιβή*, actus libandi in sacris. *Cic. Har. resp.* 10. Tui sacerdotii sunt tensae, curricula, praecentio, ludi, libationes, epulaeque ludorum.

[LĪBĀTOR, oris, m. qui libat. *Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. Numa epulorum dictator, cenarum libator, feriarum promulgator. V. PRAEGUSTATOR. *F.*]

*LIBATORĬUM, i, n. crater, quo funditur libamen in sacris. *Vulgat.* 1. *Maccab.* 1, 23. et 3. *Esdr.* 2, 13. ℙ Proprie est adjectivum n. g. subaudito *vas*. *B. A.*

LĪBĀTUS, a, um, part. a *libo:* fusus, sparsus, oblatus in honorem Deorum in sacris. *Virg. A.* 1, 741. Primaque libato summo tenus attigit ore. *Ov. Fast.* 5, 637. Falcifero libata seni duo corpora, gentes Mittite. *Tibull.* 1, 1, 17. Et quodcumque mihi pomum novus educat annus, Libatum agricolae ponitur ante Deo. ℙ Item degustatus. *Ov. Amor.* 1, 4, 33. Si tibi forte dabit, quos delibaverit ipse, Rejice libatos illius ore cibos. ℙ Item imminutus. *Id. Her.* 2, 115. et *ib.* 16, 159. Libata

virginitas. *Liv.* 21, 29. *f.* Libatae vires ℙ Item decerptus, excerptus. *Cic. Div.* 2, 11. Ex divinitate animos omnes haustos, aut acceptos, aut libatos habemus.

LĪBELLA, ae, f. dimin. librae: parvus nummus argenteus, decimam denarii partem valens, ut *Varr.* docet *L. L.* 4, 36., ita dictus, quod libram aeris valebat, quod fuit pretium assis, qui primo libralis fuit: hic autem aereus erat, libella argentea. *Plin.* 33, 3, 13. Librales (unde etiam nunc libella dicitur) appendebantur asses. *Cato R. R.* 15. Parietes villae, uti conductor sublinat, locare libellis in pedes quinque. ℙ Dicitur de minima pecuniae summa, quia nullus erat argenteus nummus libella minor. *Pl. Cas.* 2, 5, 7. Vobis invitis atque amborum ingratiis, Una libella liber possum fieri. *Id. Capt.* 5, 1, 27. Ob eam rem mihi libellam pro eo argenti ne duis: Gratis a me abducito. *Cic. Verr.* 2, 2, 10. Et quis Volcatio, si sua sponte venisset, unam libellam dedisset? ℙ *Ad libellam* idem est quod ad assem, ad nummum. *Cic. Rosc. Com.* 4. Nisi planum facit, HS IↃↃↃ ad libellam sibi deberi, causam perdit, *h. e.* ita ut ne libella quidem illae summae desit. ℙ *Ex libella* est ex asse, ut exponit *Manut.* in illo *Cic. Att.* 7, 2. Fecit te palam ex libella, me ex teruncio: subaudi *heredem*, *h. e.* te omnium bonorum fecit heredem, ea tamen lege, ut mihi teruncium, seu quadrantem, ex illa summa restitueres. Aliter tamen, et rectius, *Gron. de pec. Vet.* 2, 1., ubi libellam non pecuniam, sed nomen tantummodo fuisse dicit, significans decimam partem sestertii, *h. e.* quatuor uncias, tres sicilicos, et scriptulum. V. ibi plura. Sunt etiam qui ap. *Cic.* aliter leg. ℙ *Don.* ad *Ter. Ph.* 1, 1, 9. libellam dicit partem esse unciae duodecimam. Fortasse quia saepe pecuniae valor, et ratio mutata est. ℙ Praeterea est *libella* instrumentum fabrile, quo utuntur ad examinandas planae superficiei inclinationes: quemadmodum norma angulos metiuntur; perpendiculo erecti operis directam aut obliquam positionem. Constat autem libella duabus regulis ita junctis ab altera parte, ut angulum efficiant, in ima vero parte alia recta regula pro basi: in summo angulo filum habet plumbo pendente, ex quo inclinatio omnis deprehenditur: estque figura litterae A in imo clausae. Dicta est a *libra*, quia ad modum librae hinc illinc pendet aequaliter, et quae inclinata sunt fili inclinatione detegit. *Plin.* 7, 56, 57. Daedalus serram, asciam, perpendiculum invenit; normam autem et libellam, et tornum Theodorus Samius. *Id.* 36, 22, 51. Structuram (*parietis*) ad normam et libellam fieri, et ad perpendiculum respondere oportet; et *ib.* 25, 63. Materia (*in pavimentis*) ad regulam, et libellam exigitur. *Varr. R. R.* 1, 6. *f.* Campester locus is melior, qui totus aequabiliter in unam partem vergit, quam is, qui est ad libellam aequus. *Lucr.* 4, 514. ut in fabrica si prava est regula prima. Normaque si fallax rectis regionibus exit, Et libella aliqua si ex parti claudicat hilum, Omnia mendose fieri, atque obstipa, necessum est. *Vitruv.* 1, 6. *med.* Collocare et expolire aliquid ad regulam, et libellam. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mazois, Ruines de Pompei P.* 1. *tab.* 17. M. Allejus Luccius Libella pater, et M. Allejus Libella F. *F.*]

LĪBELLĀRIS, e, adj. ad librum, seu libellum pertinens. *Sidon. ep.* 9, 11. *med.* Libellare opus conficere.

LĪBELLĀRĪUM, ii, n. loculus, seu cista, in qua libri asservantur. *Cic. Mil.* 12. Exhibe quaeso, Sexte Clodi, libellarium illud legum vestrarum, quod te ajunt eripuisse e domo, tanquam Palladium, etc. Al. leg. *librarium* rectius.

[LĪBELLĀTĪCUS, i, m. ita appellatus est in veteri Ecclesia, imperante Decio Aug., qui libellum a magistratibus pecunia impetrabat, quo in libello perscriptum erat, illum Diis sacrificasse, quamquam revera a tanto scelere abstinuerat. *Cyprian. ep.* 55. Cum ergo inter ipsos, qui sacrificant (*idolis*), multa sit diversitas, quae inclementia est, et quam acerba duritia, libellaticos cum iis, qui sacrificarint, jungere? quando is, cui libellus acceptus est, dicat, etc. *F.*]

LĪBELLENSES, ium, m. plur. in *Cod.* 7, 62, 32. *med.* et 12, 19, 14. et 3, 24, 3. sunt qui in scrinio Palatino libellis ad principem datis excipiendis, et in acta referendis inserviunt: quibus qui praeest *libellorum magister* appellatur.

LĪBELLIO, onis m. a veteribus dictus putatur, quem nos tabellionem vocamus: a *libellus*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 499. Tum ad me fuerunt, quod libellionem esse sciebant. ℙ Accipitur interdum pro paupere librario, qui libros scribit et vendit, *βιβλιογράφος*, *βιβλιοπώλης*. *Stat. Silv.* 4, 9, 21. Sed Bruti senis oscitationes, De capsa miseri libellionis, Emptum plus minus asse Caiano, Donas.

LĪBELLŪLUS, i, m. parvus libellus. *Capell.* 3, 71. *in carm.* Quantumque solo inditum libellulo Potest probare serium fastidium.

LĪBELLUS, i, m. *γραμμάτιον*, *βιβλίον*, parvus liber *Cic. Or.* 1, 21. Scripsi etiam illud quodam in libello, qui me imprudente et invito excidit. Ap. *Liv.* 29, 9. *f.* crimini dabant nonnulli P. Scipioni, quod cum in Sicilia esset, jam jam in Africam trajecturus, cum pallio et crepidis in gymnasio inambularet, *libellis etiam*, *palaestraeque operam daret:* ubi *libelli* sunt Graecorum litterulae, quae tunc temporis ab Romanis contemnebantur. ℙ [*Commentarius publicus, *Denkschrift*, *Memorial. Cic. Cluent.* 69. Non illi in libellis laudationum decreta miserunt. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Aliquando etiam ponitur pro commentario, pro scripto memoriae causa facto. *Cic. Phil.* 1, 8. Nisi forte si quid memoriae causa retulit in libellum, id numerabitur in actis. [*Adde *ib.* 1, 7. In commentariolis et chirographis et libellis.] *Quint.* 6, 2. Ubi animis judicum vis afferenda est, ibi proprium oratoris opus est. Hoc non docet litigator: hoc libellis non continetur. ℙ Pro tabella proscriptionis. *Sen. Ben.* 4, 12. Suspensum amici bonis libellum dejicio. *Cic. Quint.* 6. *f.* Libellos Alphenus, procurator Quintii, dejicit. ℙ Pro delatione scripto proposita cum subscriptione accusatoris. *Juven.* 6, 243. Componunt ipsae per se, formantque libellos. *Paulus Dig.* 48, 2, 3. rationem tradit, qua hujusmodi libelli formandi sunt. ℙ Libellus famosus, [*Schmähschrift.] *Suet. Aug.* 55. [*Plura v. ap. *B. Crus.* in *cl. Suet.*] ℙ Pro libello simpliciter, etiam *libellum memorialem* dicimus. *Suet. Caes.* 56. *med.* Epistolae quoque ejus ad senatum exstant, quas primum videtur ad paginas et formam memorialis libelli convertisse. ℙ Aliquando sumitur pro tabella sive epistola, [*quae ad aliquem mittitur, in qua ei negotium aliquod commendatur. Huc pertinet locus, quem Noster supra laudaverat, perperam adscripta notione commentarii publici, *Cic. Att.* 6, 1. libellum ipsius (Brutti) habeo *(ich habe ein Promemoria von ihm)* in quo est: Salaminii pecuniam debent M. Scaptio et P. Matinio familiaribus meis, eos mihi commendat, adscribit etiam etc. — Omnino breviores epistolae, quae non complicabantur, dicuntur libelli.] *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 11. Ne de Planco quidem spem adhuc abjecit, ut ex libellis ejus animadverti, qui in me inciderunt. ℙ Aliquando pro epistola assertoria, quam vulgo *Certificat* vocamus. *Paul. Dig.* 39, 4, 4. Significent id libello manu sua subscripto, eumque ad publicanum mittant. ℙ Aliquando pro scripto, quod continet supplicationem, vel accusationem, vel aliud simile. Tales principibus dari solent ad negotia explicanda, in quibus petitiones continentur. *Cic.* ad *Planc. Att.* 16, 10. Ut primum Buthrotium agrum proscriptum vidimus, commotus Atticus libellum composuit, eum mihi dedit, ut darem Caesari: eram enim coenaturus apud eum illo die. Cum libellum Caesari dedi, probavit causam, rescripsit Attico, aequa eum postulare. [*Adde *Arch.* 10.] *Suet. Caes.* 81. Libellumque indicem insidiarum ab obvio quodam porrectum libellis ceteris, quos sinistra tenebat, quasi mox lecturus, commiscuit. ℙ Hic etiam *supplex libellus* nominatur. *Mart.* 8, 31. supplicibus dominum lassare libellis. ℙ Hinc *libellos signare*, sive *subnotare* dicuntur, qui libellis supplicibus principum nomine respondent. *Suet. Aug.* 50. In diplomatibus, libellisque, et epistolis signandis initio sphinge usus est, mox imagine Magni Alexandri. *Plin. ep.* 1, 10. Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficio tabulas. Hinc *libellos agere*, quod est libellis praefectum esse. *Tryphon. Dig.* 20, 5, 12. Rescriptum est ab imperatore, libellos agente Papiniano. ℙ *A libellis* ministri illi esse dicuntur, qui principi in hoc negotio subserviunt, ut supplices libellos accipiant, evolvant, illisque respondeant. *Suet. Dom.* 14. Epaphroditum a libellis capitali poena condemnavit. *Inscr.* ap. *Grut.* 587, 9. Hermeros Aug. Lib. a libellis. Alia *ib.* 7. M. Aurelius Aug. Lib. a libellis adjutor. ℙ Accipitur etiam pro scripti genere, quo aliquis in judicium vocatur. *Pl. Curc.* 1, 3, 6. Ubi tu es, qui me libello Venereo citasti? ecce me: Sisto tibi me. ℙ Vel quo invitantur recitantem audituri, aut gladiatorium munus spectaturi. *Auct. Dial. de Or.* 9. *med.* Domum mutuatur, et auditorium exstruit: et subsellia conducit et libellos dispergit. *Cic. Phil.* 2, 38. Quorum (*chirographorum*) etiam imitatores sunt, qui ea, tanquam gladiatorum libellos, palam venditent. [*V. *Lips. Saturn.* 2, 18.] *Trebell. Claud.* 5. At ego scio, saepius inter gladiatores bonis pugnatoribus hoc nomen *(Aureoli)* appositum. Habuit proxime tuus libellus munerarius hoc nomen in indice ludorum. ℙ Pro taberna libraria; res enim venales ex Attico loquendi genere, teste *Polluce Onom.* 9, 5., pro ipsis locis, ubi prostant, ponuntur. *Mart.* 5, 20. Sed gestatio, fabulae, libelli, Campus, porticus, umbra, virgo, thermae: Haec essent loca semper, hi labores. Adde *Catulli l. c.* in LABELLUM. *f.* ℙ Est etiam interior corticis pars, quae ligno adhaeret. V. LĪBER, bri. *Cinna* vetus poeta ap. *Isid. Orig.* 6, 12. carmina Laevis in aridulo malvae descripta libello.

LĪBENS et Lubens, entis, part. a *libet*, *ἑκών*, volens, alacris, animo libenti: cui *invitus* opponitur. *Cic. Att.* 1, 14. Res nostrae, quae tam libenti senatu laudabantur. *Id. Fam.* 13, 65. Consecutus es, ut libentissimis Graecis, nutu, quod velis, consequare. *Id. Mil.* 14. *extr.* Cum totius Italiae concursus facti illius gloriam libens agnovisset. *Id. Har. resp.* 5. *extr.* Non modo patienti, sed etiam libenti animo parebo. *Id. Att.* 2, 4. Cum Musis nos delectabimus animo aequo, immo vero etiam gaudenti ac libenti; et *ib.* 10, 4. *med.* Me libente eripies mihi hunc errorem. *Pl. Men.* 2, 1. *extr.* Cape atque serva: me lubente feceris. *Tac. A.* 4, 12. Populus habitum dolentum, simulatione magis, quam libens induebat. *Ter. Andr.* 2, 1. *f.* fugin' hinc? *Byr.* ego vero ac lubens; et *Adelph.* 5, 6, 7. Tibi ob eam rem, siquid usus venerit, Lubens bene faxim. ℙ *Libens*, vel *Lubens merito*, formula solventis vota, et gratias Diis agentis. *Pl. Pers.* 2, 3, 1. Jovi opulento, inclyto, etc. lubens meritoque vitulor. Hinc notae illae in vet. *Inscr.* votivis, passim ap. *Grut.*, *Reines.*, *Gud.* et *Mur.* monum. Diis dedicator. V. S. L. M., h. e. *votum solvit libens merito:* quae expressae habentur ap. *Grut.* 19, 3. et ap. *Gud.* p. 51. *n.* 3. et 6. et p. 61. *n.* 2. V. DAMNATUS. ℙ V. *libens*, vel *lubens* aliquando refertur ad *votum* et cum eo concordat. Sic enim expresse habetur ap. *Grut.* 36, 1. Soli sanctissimo sacrum. Ti. Claudius Felix, et Claudia Helpis votum solverunt libens merito; et 41, 7. P. Cornelius Trophimus, et Lania conjux ejus votum libens solverunt. Sic 63, 2. Cn. Cornelius Charito, A. Timinius Januarius Silvano libens animo don. deder. ℙ Contra ad solventem refertur in aliis quamplurimis: v. gr. in his ap. *eund.* 46, 10. Quod proficiscentes expeditionibus sacris voverant, regressi cum commanipulis libentes votum solverunt; et 49, 1. L. Cornelius L. F. Pal. Terentianus, et Lemnius libertus merito libentes fecerunt. Reperiuntur etiam alio ordine inscriptae: ut ap. *eund.* 88, 5. A. L. V. S., *h. e.* animo libenti (vel libens) votum solvit; et 93, 2. V. L. A. S., *h. e.* votum libens (vel libenti) animo solvit; et 94, 8. V. L. S., *h. e.* votum libens solvit; et 97, 6. V. S. A. L. P., *h. e.* voto suscepto (vel votum susceptum) animo libens (vel libenti) posuit; et ap. *Fabr.* p. 690. *n.* 111. Votum solvit laetus libens. Sic *Pl. Trin.* 4, 1, 1. Jovis fratri laetus libens gratias ago. Ap. *Grut.* 87, 6, 7, 8. V. S. L. L. M., Votum solvit laetus libens merito. ℙ In alia ap. *eund.* habetur expressis verbis 1066, 3. voto solenni libero munere. ℙ Lubens pro hilari, laeto. *Pl. As.* 2, 2, 1. Ubi ego nunc Libanum requiram, aut familiarem filium, Uti ego illos lubentiores faciam, quam Lubentia est? Maximam praedam et triumphum eis affero adventu meo. *Id. Pers.* 5, 1, 8. ego omnes hilaros, lubentes, laetificantes faciam. *Ter. Ad.* 4, 7, 37. Hilarum ac lubentem fac te in gnati nuptiis.

LĪBENTER et Lubenter, adv. *ἀσμένως*, *προθύμως*, *ἀσπαστῶς*, libenti, aequo animo, studiose, sponte, cupide. *Cic. Div. Verr.* 12. Ut homines te non solum audiant, verum etiam libenter studioseque audiant. *Id. fr.* ap. *Non.* 4, 107. Cui ego, quibuscumque rebus potero libentissime commodabo. *Caes. B. G.* 3, 18. Libenter homines id, quod volunt, credunt. *Nep. Ag.* 7. Eoque libentius, quod latere arbitrabantur. *Ter. Ph.* 3, 2, 3. Nunc dicam, quod lubenter audias. *Pl. Most.* 1, 3, 1. Jampridem ecastor frigida non lavi magis lubenter. *Cato R. R.* 156. Si voles in convivio multum bibere, coenareque libenter; et *Cic. Fam.* 9, 19. Adjurans, nusquam se unquam libentius: subaudi *coenasse;* et *Ter. Eun.* 5, 9, 44. Cum illa libenter vivis: etenim bene libenter victitas, *h. e.* bonorum ciborum edax es, ut *Donat.* exponit. *Hor. Sat.* 1, 1, 63. jubeas miseram esse libenter.

LĪBENTĪA et Lubentia, ae, f. voluptas, gratia. *Gell.* 15, 2. *f.* Cui libentiae, gratiaeque omnes conviviorum incognitae sint. *Pl. Stich.* 2, 1, 3. onustum pectus porto laetitia, lubentiaque. ℙ Fuit laetitiae, et voluptatis Dea. *Pl. As.* 2, 2, 2. Illos lubentiores faciam, quam Lubentia est.

LĪBENTĪNA et Lubentina, ae, f. Dea libidinis, Venus. *August. C. D.* 4, 8. et *Varr. L. L.* 5, 6. et *Cic. N. D.* 2, 23., ubi Lubentina Venus appellatur. Adde *Non.* 1, 324. ℙ *Adjectivum proprie videtur esse, subintellecto *dea*. *Arnob. l.* 1. *med.* p. 19. *Herald.* (al. p. 15.) Libentinos: sc. deos. *B. A.*

LĪBER, a, um, adj. *ἐλεύθερος*, qui sui juris est, qui aut ingenuus natus est, aut a domino libertatem assecutus, cui contrarius est *servus*. Ducunt quidam a *libet*, quia liberi, quod libet facere possunt. (V. *Voss.*) Hinc *Pers.* 5, 83. An quisquam est alius liber, nisi ducere vitam Cui licet, ut voluit? licet, ut volo, vivere: non sim Liberior Bruto? *Cic. N. D.* 3, 18. In jure civili, qui est matre libera, liber est. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Translate est, qui nullius habito respectu, quod sentit, dicit, et facit. *Cic. N. D.* 1, 44. Ludimur ab homine non tam faceto, quam ad scribendi licentiam libero. *Id. Sull.* 31. Vos, Dii patrii, ac penates, testor, integro me animo, ac libero P. Sullae causam defendere. *Pl. Cist.* 1, 2, 9. Libera uti lingua col-

libitum est mihi. *Id. Ep.* 1, 2, 43. Facile tu istuc sine periculo et cura, corde libero fabulare. *Liv.* 35, 32. Vocem liberam mittere adversus aliquem. *Cic. Att.* 1, 13. Hominibus Epiroticis paullo liberiores litteras committere non audeo. *Id. Brut.* 67. Hominum ineptias iracundius respuebat ingenuo liberoque fastidio. *Hor. Ep.* 4, 10. Liberrima indignatio. *Mart.* 1, 68. Liber homo es nimium, dicis mihi, Choerile, semper: In te qui dicit, Choerile, liber homo est. ℙ Item expeditus, solutus, nulla re impeditus: tum de personis, tum de rebus. *Cic. Dom.* 4. *f.* Liberum senatus judicium propter metum, non fuit. *Id. Acad.* 4, 3. Hoc liberiores et solutiores sumus, quod integra nobis est judicandi potestas. *Id. Agr.* 1, 9. Soluti a cupiditatibus, liberi a delictis. *Id. Att.* 1, 13. Sum et ab observando homine perverso liber, et ad dignitatem retinendam solutus. *Ov. Pont.* 1, 6, 32. Libera a ferro crura. *Cic. Har. resp.* 6. Quamquam vestrae domus multo maxima ex parte sunt liberae religione. *Liv.* 2, 36. Liber religione animus; et 7, 34. Omni liber metu. *Val. Fl.* 3, 470. amictu. *Ov. Amor.* 2, 9, 20. carcere equus. *Cic. Fin.* 1, 15. Robustus animus omni est liber cura, et angore. *Liv.* 30, 4. *med.* Itaque tollit inducias, ut liber a fide incepta exsequeretur. Al. rectius leg. *libera fide. Hor. Ep.* 1, 7, 36. nec Otia divitiis Arabum liberrima muto. *Ov. Met.* 15, 301. Liberiore frui coelo. *Id. Fast.* 4, 292. Tiberis campo liberiore natat. *Lucan.* 3, 522. Liber nubibus aether. *Cic. Att.* 15, 16. Loca abdita, et ab arbitris libera. ℙ *Liberum est mihi*, licet, possum, integrum est. *Plin. ep.* 1, 8. Erit enim et post emendationem liberum nobis vel publicare, vel continere. Adde *Plin. alter* 30, 2, 6. ℙ *Libera omnia sibi servare* integra. *Plin. ep.* 1, 5. ℙ Cum genitivo. *Virg. A.* 10, 154. tum libera fati Classem conscendit jussis gens Lydia Divum. Al. leg. *fatis. Stat. Silv.* 4, 2, 24. liberior campi, *h. e.* majus campi spatium habens. *Hor. A. P.* 212. Liber laborum. *Lucan.* 4, 384. curarum. *Ov. Her.* 1, 80. revertendi. *Sen. Hippol.* 492. spei metusque. ℙ Refertur etiam ad licentiam morum. *Cic. Coel.* 18. Sit adolescentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur. *Ter. Eun.* 3, 1, 40. Dolet dictum adolescenti imprudenti et libero. *Pl. Amph. prol.* 104. de Jove: vos novisse credo, jam, ut sit pater meus: Quam liber harum rerum multarum siet: Quantumque amator siet, quod complacitum est semel, *h. e.* intemperans, immoderatus, licentior. *Cic. Verr.* 2, 3, 76. Consuetudo peccandi libera. ℙ **Cic. de Or.* 2, 62. Quartum genus, obscoenitas, non solum non foro digna, sed vix convivio liberorum. Hic *liberorum*, tanquam alienum, *Ernestus* delet, *Schellerus* mutat in *Lupercorum:* ut satis appareat, neutrum vocis vim cepisse. *Liber* est *libere scortans, potans, dissolutus, perditus.* Ipse *Cic. fr.* p. 1103. Convocata de hortulis in auxilium quasi libera turba temulentorum. *Id. pro Coel.* 18. Quorum partim nimia libertas in adolescentia, partim profusa luxuries nominaretur. *Nep. Them.* 1. Cum minus esset probatus parentibus, quod liberius vivebat. Aliquando ad res refertur. *Pl. Asin.* 5, 2, 17. Is apud scortum corruptelae, et liberis lustris studet. *Id. Poen.* 3, 2, 25. Liberum ut commonstraremus tibi locum et voluptarium, ubi ames, potes, pergraecere. *Hor. A. P.* 85. Et juvenum curas, et libera vina referre, i. e. compotationes, in quibus quicquid libet, facere licet. V. *Gronov. Obs.* 3, 4. Haec ex *Ruhnkenio. B. A.* ℙ Est item immunis, non obnoxius. *Cic. Verr.* 2, 4, 10. Mamertini soli vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere. *Liv.* 37, 55. *f.* Ut civitates, quae vectigales Antiochi fuissent, eae liberae atque immunes essent. *Cic. Verr.* 2, 2, 69. Agri immunes et liberi. *Id. Cat.* 1, 7. Tibi vexatio direptioque sociorum impunita fuit ac libera. *Pl. Trin.* 4, 3, 26. Ambitio jam more sancta est: libera est a legibus. *Cic. Acad.* 4, 39. Liber a tali irrisione Socrates, liber Aristo Chius, *h. e.* extra periculum. ℙ *Libera mandata*, quae liberam ac plenam rei agendae facultatem permittunt. *Liv.* 38, 8. Legati ab Aetolis cum liberis mandatis ad consules venerunt. Adde 37, 56. ℙ *Liberum arbitrium* est animi voluntas ac sententia libera. *Liv.* 31, 11. Liberum arbitrium alicui cujuspiam rei permittere. *Id.* 37, 1. de re quapiam. ℙ *Liberae aedes* ap. *Liv.* 30, 17. et 35, 23. et 42, 6. Romae assignari solebant hospitii gratia legatis eorum, quibuscum societas, aut amicitia erat. Dicebantur liberae, *Turnebo* interprete *advers.* 30, 32., quia nulli alii vel inquilino, vel habitatori serviebant, ut eis libere legati, nullo impediente, uterentur. Sic liber locus: *Pl. Cas.* 3, 2, 4. ne qua ignavissimis Liberi loci potestas sit. *Id. Poen.* 1, 1, 1, 49. dicat, Locum sibi velle liberum praeberier, Ubi nequam faciat clam, ne quis sit arbiter. Adde 3, 2, 25. ℙ De *libera custodia*, V. CUSTODIA. De *legatione libera*, V. LEGATIO. ℙ *Libera toga* est virilis, quae pueris dabatur post XVI. annum aetatisi, quia ex eo tempore liberioris vitae genus ingrediebantur: et quia liberi hominis gestamen est. *Ov. Fast.* 3, 771. et 777. ℙ [*Confund. *liber* et *uber.* V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* 309. p. 607.]

LĪBER, ĕri, m. *Διόνυσος*, Bacchus, vini inventor, et praeses: quo nomine quidam solem ipsum significari voluerunt, sicut Cerere lunam, ut est ap. *Macr. Sat.* 1, 18., idque ipsum dixisse *Virg.* docet *Serv.* in illo *G.* 1, 5. vos o clarissima mundi Lumina, labentem coelo, quae ducitis annum, Liber et alma Ceres. Alii Liberum cum Marte conjungunt, unum Deum esse monstrantes, teste *Macr. ib.* 19. Alii plures Liberos faciunt, et duos quidem *Cic. N. D.* 2, 24., alterum Semele, et Jove natum, alterum genitum ex Cerere, et cum sorore Libera ex homine consecratum: quinque autem *ib.* 3, 23., ut in BACCHUS dictum est. Celeberrimus est Semeles filius, cui poetae ea fere omnia tribuunt, quae de aliis dicuntur: de quo V. in BACCHUS. Vocatur autem Liber, vel a *liberis*, idest filiis, quia cum (ut ait *Cic. N. D.* 2, 24.) ex nobis natos liberos appellemus, idcirco Cerere nati nominati sunt Liber, et Libera: vel a *liberando*, quia pro Boeotiae libertate pugnasse fertur: vel (ut ait *Sen. Tranqu.* 15.) quod vinum, cujus inventor fuit, liberat servitio curarum animum: vel (ut ait *Fest.*) quod vino nimio usi omnia libere loquuntur. Aliam nominis causam affert *August. C. D.* 6, 9. Liberum a liberamento appellatum volunt, quod mares in coeundo per ejus beneficium emissis seminibus liberentur: hoc idem in feminis agere Liberam, quam etiam Venerem putant, quod et ipsas perhibeant semina emittere; et ab hoc Libero eandem virilem corporis partem in templo poni, femineam Liberae. V. ELEUTHERIUS. ℙ Saepe dicitur *Liber pater.* V. PATER. *Hor. Ep.* 2, 1, 5. Romulus, et Liber pater, et cum Castore Pollux. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Libero patri repertori vitis hirci immolantur. *Plin.* 4, 10, 17. Per vestigia Liberi patris, et Herculis. Adde *Curt.* 8, 2. et 10. et 9, 2. ℙ Metonymice, ut *Bacchus*, ita et *Liber* pro vino ponitur. *Cic. N. D.* 2, 23. Illud, quod erat a Deo natum, nomine ipsius Dei nuncupabant, ut cum fruges Cererem appellamus; vinum aut Liberum: ex quo illud Terentii (*Eun.* 4, 5, 6.) Sine Cerere et Libero friget Venus. *Hor. Sat.* 1, 4, 89. Condita cum verax aperit praecordia Liber. *Quint.* 8, 6. *med.* Liberum et Cererem pro vino et pane licentius dicimus, quam ut fori severitas ferat. *Pl. Cist.* 1, 2, 8. Me complevi flore Liberi. *Id. Curc.* 1, 2, 4. Salve anime mi, Liberi lepos.

LĪBER, ĕri, m. filius. [**Cic. N. D.* 2, 24. Sed quod ex nobis natos liberos appellamus, idcirco Cerere nati nominati sunt Liber et Libera: quod in libero servant, in libera non item: ubi v. *Heindf.*] *Quint. decl.* 2, 8. Liberi ac parentis non alius mihi videtur affectus, quam quo rerum natura, quo mundus ipse constrictus est. *Imp. Justin. Cod.* 3, 28, 33. Si quis maximam portionem libero relinquat. Adde *ib.* 5, 9, 8. *f.* ℙ Fere usurpatur in plurali numero. V. infra LIBERI, orum.

LĪBER, bri, m. *βίβλος, φλοιὸς, λέπος*, pars interior corticis, quae ligno adhaeret, medium illud inter lignum, et corticem, quod in plures phyliras dividi potest. V. CORTEX. *Serv.* ad *Ecl.* 10, 67., *Isid. Orig.* 17, 6. Dictus est quasi *leper*, ab Aeolico *λέπορ* pro *λέπος*, cortex, *π* converso in *b*, et *e* in *i*, veteri more, quo dicebant *magester* pro *magister. Cic. N. D.* 2, 47. Obducunturque libro, aut cortice trunci, quo sint a frigoribus, et a caloribus tutiores. ℙ Indifferenter tamen pro quovis cortice positum invenitur. *Virg. G.* 2, 76. Huc aliena ex arbore germen Includunt, udoque docent inolescere libro. *Id. A.* 11, 554. libro et silvestri subere clausam. V. ENDIADYS. ℙ Et quoniam primo in palmarum foliis scriptitatum est, deinde in quarundam arborum libris, teste *Plin.* 13, 11, 21., et praecipue in libris, quae papyris in Aegypto detrahebantur; hinc factum est per metonymiam materiae, ut et *folium* et *liber* poneretur pro charta scripta; obtinuitque usus, ut, quamvis mutata re, aliisque jam inventis chartarum generibus, priscum tamen manserit nomen, liberque dicatur, qui ex pluribus concinnatus est chartis, ex quacumque materia praeparatae fuerint, *βίβλος, βιβλίον.* Sic universa Virgilii opera simul compacta unum dicimus librum. *Cic. Att.* 8, 12. *extr.* Demetrii librum de concordia velim mihi mittas. *Plin. ep.* 1, 20. *med.* Postea recisa ac purgata, in unum librum, grandem quidem, unum tamen coarctasse. *Cic. Sen.* 15. Dixi in eo libro, quem de rebus rusticis scripsi. *Id. Att.* 5, 12. Libros pervolutare. *Id. Tusc.* 1, 11. *med.* evolvere. *Id. Brut.* 87. volvere. *Id. Fam.* 6, 5. legere. *Id. Fat.* 1. edere. *Quint. in ep. ad Tryphon.* emittere. *Id. ib.* componere. *Cic. Sen.* 1. et *Nep. Att.* 18. *extr.* conficere. *Nep. Lys.* 4. conscribere. *Phaedr. prol.* 3. exarare. ℙ Quandoque libros vocamus operis alicujus partes, certaque segmenta, in quae totum opus distinguitur, quae et volumina dicuntur, ut cum dicimus, Virgilii Aeneidem in duodecim libros distinctam esse. *Cic. Div.* 2, 1. Quibus rebus editis tres libri perfecti sunt de natura Deorum. ℙ [*Omittitur v. *liber* ad numeralia more ap. Latinos quidem non insolenti, sed Graecis trito. *Quint. Inst.* 9, 2, 37. ut in T. Livii primo statim, Urbes quoque etc. ubi v. quae laudat *Spalding.* ℙ Porro locus est ap. *Eund. ib.* 1, 10, 18. Aristophanes quoque non uno libro sic institui pueros antiquitus solitos esse demonstrat: ubi *liber*, in quo v. consentiunt omnes et *edd.* et *edd.*, pro *fabula* positum jure in suspicionem a *Gesnero* tractum proque eo substitutum *loco* dicit *Spalding.*] ℙ Liber praeterea dicitur, qui publicanorum, et mercatorum litteras tum missas, tum allatas continet. *Cic. Verr.* 2, 3, 71. Misit litteras ad Carpinatium, cum esset magister scripturae, et ejus societatis publicanorum, quas ego Syracusis apud Carpinatium in litterarum allatarum libris, Romae in litterarum missarum apud Tullium magistrum, familiarem tuum inveni. *Id. ib.* 2, 1, 71. 74. et 75. *libellum* appellat. V. LITTERA. ℙ Item pro ratione. *Cic. Att.* 2, 1. Iisdem ex libris perspicies, quae gesserim. V. integr. locum. *Plin. ep.* 5, 20. Egi pro Vareno, non sine eventu: nam bene, an male, liber indicabit. *Id. ib. f.* hunc eund. librum *oratiunculam* appellat. *Id. ep.* 3, 18. *librum* et *volumen* vocat panegyricum suum ad Trajanum. ℙ Item pro rescripto, decreto. *Id. ep.* 5, 14. *med.* Liber principis severus, et tamen moderatus. ℙ Item commentarius recte, aut prave factorum alicujus, testimonii causa confectus. *Nep. Lys.* 4. Librum gravem multis verbis conscripsit, in quo summis eum effert laudibus. [*V. *Brem.*] ℙ Per antonomasiam *libri* dicuntur de Sibyllinis, qui apud Romanos in summa religione erant: item de aliis ad sacra populi pertinentibus. *Liv.* 3, 1. Libri per duumviros sacrorum aditi. *Id.* 21, 62. Ob cetera prodigia libros adire decemviri jussi. *Cic. N. D.* 2, 4. Litteras ad collegium misit, se, cum legeret libros, recordatum esse, etc. *Id. Att.* 9, 9. *med.* Nos autem in libris habemus, non modo consules a praetore, sed ne praetores quidem creari jus esse, idque factum esse nunquam. Hic *augurales* videtur intelligere. ℙ [*Confund. *liber* et *locus.* V. *Spald.* ad *Quint.* 1, 10, 18.]

LIBĔRA, ae, f. *Περσεφόνη*, filia Jovis primi et Cereris, soror Liberi, quae et Proserpina dicitur. *Cic. N. D.* 2, 24. Non eum, quem nostri majores auguste sancteque Liberum cum Cerere, et Libera consecraverunt. *Liv.* 33, 25. Signa aenea Cereri, Libero, Liberaeque posuerunt. *Id.* 41, 28. Supplicatio ad Cereris, Liberi, Liberaeque fuit. Adde *Cic. Verr.* 2, 5, 14. ℙ Hanc colebant mulieres (quam eandem ac Venerem putabant) fecunditatis causa, ut Liberum viri. V. *August. l. c.* in LIBER, eri, *Bacco*, §. 1. *f.* Ejus templum fuit juxta Circum max. *Tac. A.* 2, 49. ℙ Hoc nomine etiam appellatur Ariadna ab *Ov. Fast.* 3, 512., quod Liberi Patris uxor fuerit.

LIBĔRĀLĬA, ium, vel orum, n. plur. *Διονύσια*, Liberi, seu Bacchi sacra. Celebrabantur XVI. K. Aprilis, ut *Ov. Fast.* 3, 713. docet. *Varr. L. L.* 5, 3. Liberalia dicta, quod per totum oppidum eo die sedent sacerdotes liberi. Hedera coronatae anus cum libis et foculo pro emptore sacrificant; et in libris Saliorum, quorum cognomen Agonensium, forsitan hic dies ideo appellatur potius Agonia. Ita legit *Fogginius* ad *Verii Flacci Fast.* p. 118. *Macr. Sat.* 1, 4. Liberalium dies a pontificibus Agonium Martiale appellatur. *Cic. Fam.* 12, 25. Liberalibus litteras accepi tuas. *Id. Att.* 14, 10. Liberalia tu accusas? ℙ Pro *Liberalia* dicimus etiam ludos Liberales. *Naev.* ap. *Fest.* Libera lingua loquuntur ludis Liberalibus. *August. C. D.* 7, 21. narrat, quanta turpitudinis licentia agerentur hujusmodi ludi. ℙ Hoc die togam virilem, et liberam pueris, qui jam ad decimum sextum aetatis annum pervenissent, dare solebant: cujus rei causam non unam affert *Ov. l. c.* 771.

LIBĔRĀLIS, e, adj. *ἐλευθέριος*, ingenuus, nobilis, non servilis: a *liber. Cic. Coel.* 21. Huic tanto facinori tua mens liberalis conscia esse non debuit. ℙ *Liberali ingenio* dicitur esse, qui est, ut vulgus loquitur, bonae naturae. *Ter. Ad.* 4, 5, 50. nam ingenium novi tuum Liberale. ℙ *Liberale responsum* est ingenuum, humanum, benignum. *Cic. Att.* 3, 15. *med.* Qui me Pompeji minus liberali responso perterritum a turpissimo consilio revocaret. Sic *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 9, 871. Dein lenita jam ira, postero die liberalibus verbis permulcti sunt. ℙ *Liberalis fortuna* est libero homine digna, a servili ministerio, et turpi quaestu abhorrens. *Liv.* 22, 26. Ubi pecunia a patre relicta animos ad spem liberalioris fortunae fecit: togaque et forum placuere. ℙ *Liberalia nomina*, h. e. liberorum hominum. *Varr. L. L.* 7, 18. *extr.* ℙ *Liberale conjugium* est, quod libere, et inter liberos fit. *Ter. Andr.* 3, 3, 28. spero consuetudine et Conjugio liberali devinctum, Chreme, Dehinc facile ex illis sese emersurum malis. ℙ *Liberale judicium*, et *liberalis causa*, *ἐλευθερία δίκη*, dicitur, in qua de alicujus agitur libertate. *Quint.* 6, 3. *med.* Contra quem judicio liberali aderat. ℙ Et *liberali causa manu asserere*, est asserere in libertatem judicio, seu causa, seu actione de libertate. *Ter. Ad.* 2, 1, 40. nam ego illam liberali

causa assero manu. Ubi *Donat.* Ordo est, Ego liberali causa assero illam manu: et sunt juris verba, a quibus etiam *assertores* dicuntur vindices alienae libertatis: quin et causa ipsa liberalis dicitur, quae actionem in se continet libertatis. ℙ [**Liberalis actio* ap. *Cic. Brut.* 80. est apta, decens, venusta, sine argutiis.] ℙ *Liberales artes*, ἐλευθέριοι παιδεῖαι, ἐλευθέρια μαθήματα, quae solius ingenii, non manuum ministerio exercentur, ut grammatica, rhetorica, dialectica, geometria, ut *Ulp. Dig.* 50, 13, 1. docet, ceteraeque id genus, ita dictae, quod dignae sint liberis hominibus, seu quod liberum hominem potissimum deceant. Aliter dicuntur liberales doctrinae, liberalis eruditio, liberalia studia, ingenuae artes, etc. *Cic. Inv.* 1, 25. Quos habuerit artium liberalium magistros, quos vivendi praeceptores. *Id. Or.* 3, 32. Liberales atque ingenuae doctrinae. *Id. Arch.* 3. Liberalissima studia. ℙ Accipitur etiam pro pulcro et eleganti, uti docet *Fest.* Nam egregia forma hominis, liberi propria vulgo existimatur. *Ter. Eun.* 3, 2, 20. Quam liberali facie, quam aetate integra! ℙ Item pro benigno, munifico, eo, qui virtute liberalitatis praeditus est: cui opponun tur parcus, tenax, sordidus, ἐλευθέριος, ἀφιλής. Virtus enim haec est hominis non servili vel conditione, vel animo, sed vere liberi. *Cic. Off.* 2, 16. Liberales sunt, qui suis facultatibus aut captos a praedonibus redimunt, aut aes alienum suscipiunt amicorum, aut in filiarum collocatione adjuvant, aut opitulantur vel in re quaerenda, vel augenda. *Id. Rosc. Com.* 8. Roscius semper liberalissimus munificentissimusque fuit. *Liv.* 22, 26. Animum ad spem liberalioris fortunae adjecit. *Id. Dejot.* 9. Largus, beneficus, liberalis. *Id. Off.* 2, 15. Gratificandi liberalis voluntas. *Sall. Cat.* 7. Laudis avidi, pecuniae liberales erant; et *ib.* 55. Sint sane, quoniam ita se mores habent, liberales ex sociorum fortunis. *Suet. Vesp.* 17. In omne genus hominum liberalissimus. ℙ Item pro copioso, largo, abundanti. *Cels.* 8, 10. *n.* 7. Primis diebus fames, deinde liberalius alimentum: fomentum aquae calidae, dum inflammatio est, liberale. *Cic. Fl.* 6. Largum et liberale viaticum. *Cels.* 3, 6. *f.* Potio liberalis. ℙ Pertinet etiam ad Liberum patrem. Unde *Liberales ludi* ap. *Naev.*, h. e. *Liberalia.* V. v. praec. ℙ [**Confund. *liberalis* et *exilis.* V. *Spalding.* ad *Quint.* 10, 3, 13.]

LĪBĔRĀLĪTAS, atis, f. ἐλευθεριότης, ingenuitas, humanitas, bonitas. *Ter. Ad.* 1, 1, 32. Pudore et liberalitate liberos retinere satius est, credo, quam metu. ℙ Fere accipitur pro munificentia, benignitate. Est autem liberalitas virtus nobilissima in pecuniis, ceterisque rebus donandis decorum servans. Huic opponitur avaritia, cum minus datur, quam oporteat; et prodigalitas, cum magis datur, quam oporteat. Virtutem porro in recte dando consistentem, liberalitatem vocant, quod virtus haec sit hominibus non servili vel conditione, vel animo, sed vere liberi. *Cic. Off.* 1, 7. Justitiae est conjuncta beneficentia, quam eandem vel benignitatem, vel liberalitatem appellare licet. *Id. ib.* 14. Videndum est igitur, ut ea liberalitate utamur, quae prosit amicis, noceat nemini. ℙ Hinc et ipsa ea, quae per liberalitatem in alios conferuntur, *liberalitates* vocantur, [**Schenkungen.*] *Suet. Claud.* 29. Ne sigillatim enumerem revocatas liberalitates. *Tac. H.* 1, 20. Appellari singulos jussit, decima liberalitatis parte apud quemque relicta. ℙ In nummis quoties *liberalitas Aug.* legitur, fere congiarium intelligitur.

LĪBĔRĀLĪTĔR, adv. ἐλευθερίως, ingenue, ut libero homine dignum est. *Cic. Fin.* 3, 17. Esseque hominis ingenui, et liberaliter educati velle bene audire a parentibus. ℙ *Liberaliter eruditus*, vel *instructus* is dicitur, qui optimis artibus institutus est. *Cic. Tusc.* 2, 2. *extr.* Qui liberaliter eruditi, adhibita etiam disserendi elegantia, ratione et via philosophantur. ℙ *Liberaliter servire*, est bono animo, et libero, libenter obsequendo. *Ter. Andr.* 1, 1, 11. Propterea quod servibas liberaliter. ℙ Frequenter accipitur pro large, munifice, δωρηματικῶς. *Cic. Att.* 16, 6. Fui libenter apud Talnam nostrum, nec potui accipi liberalius. *Id. Verr.* 2, 3, 85. Benigne ac liberaliter; et *ib.* 88. Large et liberaliter. *Varr. R. R.* 1, 17. Liberalius tractare aliquem. *Id. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Vivo paulo liberalius, quam solebam. *Caes. B. C.* 3, 61. Quod erant honesto loco nati, et instructi liberaliter. *Appul. Met.* 10. Dotem largiri liberalissime. ℙ Item ample, prolixe. *Cic. Att.* 5, 13. Liberalissime erat pollicitus tuis omnibus. *Nep. Lys.* 4. Petiit a Pharnabazo, ut ad Ephoros sibi testimonium daret, deque ea re accurate scriberet. Huic ille liberaliter pollicetur. [**Cf. *Brem.* ad h. l. ℙ Nota hic singularem hujus v. cum v. *odisse* conjunctionem ap. *Plin. Pan.* 68, 7. Et alioqui cum sint odium amorque contraria, hoc perquam simile habent, quod ibi intemperantius amamus bonos Principes, ubi liberalius malos odimus. Ita *Gierig.* auctoritate MSS. omnium, multarumque edd. haec notans: velle Plinium declarare copiam verborum, quibus amor et odium prorumpat domi, eamque verbis *intemperanter* et *liberaliter*, i. e. *largiter* bene exprimi. *Schwarz.*, q. v., exhibet *liberius*, quod magis huc quadrare, meliusque respondere putat v. *intemperantius.*] ℙ Item comiter, benigne, civiliter. *Caes. B. G.* 2, 5. Caesar Rhemos cohortatus, liberaliterque oratione prosecutus; et *ib.* 4, 18. Legatis pacem petentibus liberaliter respondit.

LĪBĔRĀTĬO, onis, f. διάλυσις, actus liberandi, remissio, absolutio. *Cic. Pis.* 36. Quid ego rerum capitalium quaestiones, reorum pactiones, redemptiones, acerbissimas damnationes, libidinosissimas liberationes proferam? *Id. Lig.* 1. Cum a te non solum liberationem culpae, sed etiam errati veniam impetravissent. *Id. Fin.* 1, 11. Cum privamur dolore, ipsa liberatione et vacuitate omnis molestiae gaudemus. *Just.* 5, 8. *f.* Ne iterum rempubl. sub obtentu liberationis invaderet. ℙ Liberationis verbum, inquit *Paul. Dig.* 50, 16, 47. eandem vim habet, quam solutionis. Hinc *liberatio* dicitur a *Paulo ib.* 46, 3, 62. cum debitor, soluta pecunia, aere alieno liberatur. *Ulp. ib.* 34, 3, 3. Liberationem debitori legare, *h. e.* legato in testamento debitum ei remittere. Hinc *liberatio legata* inscribitur titulus tertius *lib. Dig.* 34. h. e. remissio, et condonatio debiti legato relicta.

LĪBĔRĀTOR, oris, m. ἐλευθερωτής, λυτρωτής, vindex libertatis. *Cic. Phil.* 1, 2. Patriae liberatores urbe carebant ea, cujus a cervicibus jugum servile dejecerant. [*Cf. *Liv.* 1, 60. 6, 14.] *Curt.* 3, 10. Terrarum orbis liberatores. *Inscr.* ap. *Grut.* 281, 10. Liberatori orbis Romani, restitutori libertatis, D. N. Magnentio. ℙ Ap. *Tac. A.* 15, 64. et *ib.* 16, 35. est epitheton Jovis.

[LĪBĔRĀTRIX, icis, f. libertatis vindex. In nummo argenteo L. Clodii Macri, qui, cum Africam provinciam legatus pro praetore regeret, audita Vindicis adversus Neronem seditione, ipse quoque imperium arripuit, ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 288. L. Clodi Macri liberatrix scil. Africa, cujus caput in eodem nummo profertur. *F.*]

LĪBĔRĀTUS, a, um, part. a *libero*: ἀφειθείς, in libertatem assertus, dimissus, absolutus. *Cic. Fam.* 14, 4. *med.* De familia liberata nihil est, quod te moveat. *Id. N. D.* 2, 3. Cum cavea liberati pulli non pascerentur. *Id. Tusc.* 1, 1. Defensionum laboribus, et senatoriis muneribus liberatus; et *ib.* 4, 1. dominatu regio. *Id. Marc.* 5. a scelere. *Id. Rosc. Am.* 50. culpa. *Id. Att.* 6, 2. *med.* aere alieno; et *ib.* 10, 15. *f.* a quartana. *Caes. B. G.* 5, 47. obsidione. *Just.* 5, 9. metu. *Suet. Aug.* 29. periculo. ℙ Liberata, inquit *Fest.*, ponebant pro effata. *Cic. Leg.* 2, 8. *extr.* Sacerdotes urbem, et agros, et templa liberata, et effata habento, *h. e.* certis verbis, quibus eorum termini statuebantur ab auguribus, definita, et consecrata. V. EFFARIS et EFFATUS. ℙ *Liberatum flumen* est superatum. *Hyg. fab.* 257. Vix tandem Moerus, liberato flumine, consequitur carnificem. *Scheffer.* hic male putat legendum *librato.*

LĪBĔRĔ, adv. ἐλευθέρως, liberaliter, ingenue, quemadmodum liberum hominem decet. *Ter. Andr.* 5, 4, 7. Tune hic homines adolescentulos, imperitos rerum, educatos libere in fraudem illicis? ℙ Item nullo timore, nullo impediente, nulla assentatione, etc., μετὰ παῤῥησίας. *Cic. Div.* 2, 48. Animus somno relaxatus solute movetur et libere. *Id. Quint.* 11. Quem tu respirare libere non sinis. *Id. Att.* 4, 16. Constanter et libere me gessi. *Id. Or.* 23. Ut ingredi libere oratio, non errare licenter videatur. ℙ *Libere vivere* est licenter, et suo more vivere, neque subjici alicujus voluntati. *Ter. Andr.* 1, 1, 24. Nam is postquam excessit ex ephebis, Sosia, Liberius vivendi fuit potestas. ℙ *Libere loqui*, vel *dicere*, est confidenter, ut nihil gratiae tribuas, aut potentiae alicujus. *Cic. Verr.* 2, 2, 72. Ne quis hoc me magis accusatorie, quam libere dixisse arbitretur. *Id. Planc.* 13. Asperius, inquit, locutus est: imo fortasse liberius. ℙ Pro liberaliter, large, copiose. *Virg. G.* 1, 127. ipsaque tellus Omnia liberius, nullo poscente, ferebat. Possis etiam interpretari, ultro, sponte, quia terra sine labore hominum, ultro fruges fundebat.

LĪBĔRI, orum, m. plur. τὰ τέκνα, οἱ παῖδες, filii, vel filiae. Romani filios dixere liberos, non simpliciter, sed ad discrimen servorum, vernarumque. *Cic. Att.* 8, 2. Vagamur egentes cum conjugibus et liberis; et *ib.* 16, 11. Ut sciant, eum ex C. Fadii filia liberos habuisse. *Id. Verr.* 2, 3, 69. Susceperas enim liberos non solum tibi, sed etiam patriae. *Id. Tusc.* 5, 37. *extr.* Procreare liberos. *Suet. Aug.* 48. educare et instituere. *Tac. A.* 4, 3. gignere ex aliqua. ℙ Hoc nomine etiam utimur, cum de uno tantum filio, aut filia loquimur. *Cajus Dig.* 50, 16, 148. Non est sine liberis, cui vel unus filius, unave filia est. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *med.* Malum est liberos amittere. De Tulliola loquitur. Adde *Pl. Aul.* 4, 10, 5. ℙ Liberorum appellatione etiam nepotes et pronepotes, ceterique ex iis descendentes continentur. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. Liberi vocantur usque ad trinepotem. *Callistrat. ib.* 50, 16, 220. Liberorum appellatione nepotes et pronepotes, ceterique, qui ex his descendunt, continentur. Hos enim omnes liberorum appellatione lex XII. Tabul. comprehendit. *Cic. Verr.* 2, 1, 15. Habitus sis in liberum loco, sicut mos majorum ferebat. ℙ *Dare operam liberis*, est procreandorum liberorum causa cum uxore rem habere. *Cic. Off.* 1, 35. *med.* Liberis dare operam, re honestum est, nomine obscenum. ℙ *Jus trium liberorum* Romae, et *quatuor* in Italia, et *quinque* in provinciis, privilegium quoddam ejus erat, qui totidem liberos ex legitima uxore procreasset, et incolumes haberet: si vero tres, sive unum duosve bello amisisset, pro superstitibus cedebant, ut ait *Auct. fr. juris antejust.* (ed. *A. Maio*) p. 49. Itaque si quis in hac conditione esset, in magistratu petendo aliis praeferebatur, in ipso magistratu priorem locum tenebat, et ante annum aetatis vigesimum quintum poterat ad honores admitti; gaudebat insuper munerum personalium vacatione, quae *Arcadius Charis. Dig.* 50, 4, 18. §. 2. — §. 20. fuse persequitur; in agri publici divisione portionem habebat, teste *Suet. Caes.* 20.; si vero damnatus esset, pluribus ejus liberis bona paterna concedebantur, ut affirmat *Paul. Dig.* 48, 20, 7. §. 3. *Impp. Sever.* et *Anton. Cod.* 5, 66, 1. Qui ad tutelam, vel curam vocantur, Romae quidem trium liberorum incolumium numero, de quorum etiam statu non ambigitur; in Italia vero quatuor; in provinciis autem quinque habent excusationem. *Fr. juris antejust.* p. 47. Numerus quoque liberorum a tutela excusationem tribuit: civibus quidem Romanis earum tutelarum, quae Romae sunt injunctae, a trium filiorum; earum vero, quae in municipiis Italicis injunguntur, a quattuor numero liberorum; sed et si in provincia delata fuerit tutela, licet Romae excusatio allegetur, a quinque liberis debet recipi. ℙ Qui hujusmodi liberorum numero carebant, idem jus a principe impetrabant. *Plin. ep.* 2, 13. Nuper ab optimo principe (*Trajano Aug.*) trium liberorum ei (*Voconio Romano*) jus impetravi. *Suet. Galb.* 14. Jura trium liberorum vix uni atque alteri, ac ne his quidem, nisi ad certum praefinitumque tempus, dedit. *Mart.* 3, 95. Praemia laudato tribuit mihi Caesar uterque, Natorumque dedit jura paterna trium. Hinc jocatur *Id.* 10, 60. Jura trium petiit a Caesare discipulorum, Assuetus semper Munna docere duos. *Inscr.* ap. *Donat.* 456, 13. L. Appulejo Brasidae habenti IIII. liberorum jus, datum ab Imp., etc. ℙ Feminae etiam *jus trium*, vel *quatuor liberorum*, vel *jus commune liberorum*, vel *jus liberorum* habentes, vel quae impetravissent, a tutela excusabantur, maritorum ac filiorum hereditatem consequi, et testamentum pro lubito facere poterant. *Paul. recept. sentent.* 4, 9. Libertina ut jus liberorum consequi possit, quatuor eam peperisse sufficit. Latina ingenua jus Quiritium consecuta, si ter peperit, ad legitimam filii hereditatem admittitur. Jus liberorum mater habet, quae tres filios aut habet, aut habuit, aut neque habet, neque habuit. Habet, cui supersunt; habuit, quae amisit; neque habet, neque habuit, quae beneficio principis jus liberorum consecuta est. *Inscr.* ap. *Grut.* 631, 2. Corneliae Zosimae habenti jus quattuor liber*orum* beneficio Caesaris, etc. Alia ap. *Fabr.* p. 597. *n.* 1. Abejenae C. F. Balbinae, cui Imp. . . . . jus commune liberorum concessit, etc. Alia ap. *Grut.* 1081, 1. Statia Irene jus liberorum habens; et *mox:* Statia Irene I. L. H. V. plura huc pertinentia ap. *Oliver. Marm. Pisaur.* p. 63. — 91. ℙ *Liberum* pro *liberorum* praeter *Cic. l. c.* §. 3. habent praeterea *Accius* ap. *eund. Tusc.* 3, 9., *Turpil.* ap. *Non.* 9, 1., *Tac. A.* 2, 38., *ib.* 3, 25. et 35. et alii: immo fuit usitatius, ut ex *Cic. Or.* 46. colligitur. ℙ In singulari num. perrarum est. V. LIBER, eri. ℙ *Liberi* pro masculis tantum. *Hyg. fab.* 9. Procreavit liberos septem, totidemque filias. ℙ De pecudum fetu. *Pl. Capt.* 4, 2, 38. Lanii, qui concinnant liberis orbas oves, *h. e.* oves pluries jam fetas occidunt, deinde eisdem decoriatis vervecum testiculos dolose ita aptant, ut verveces esse videantur, eoque pluris veneant: quod etiam apud nos non raro usuvenit. [*Pluribus instruxit h. l. *F.*]

*LĪBĔRĪNI, i. q. Iliberi, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. Iliberi, quod Liberini (*cognominatur*): ubi forte legendum *Iliberini* vel *Eliberini. B. A.*

LIBĔRĪNUS, i, m. ad liberum, vel liberos pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1333, 8. Q. Julius Liberinus.

LĪBĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἐλευθερόω, ex servo liberum facio, libertatem do, manumitto: et proprium est domini servum de sua potestate emittentis. *Pl. Most.* 1, 1, 22. Amicas emite, liberate; pascite Parasitos. *Caes. B. C.* 3, 9. Servos omnes puberes liberaverunt. *Plin. ep.* 7, 16. Si voles vindicta liberare, quos proxime inter amicos manumisisti. *Cic. Or.* 1, 40. Si quis apud nos servisset, seseque liberasset. [***Cic. Caecil.* 17. liberare se a Venere, i. e. pecunia redimere onus a majoribus acceptum, sumptus certis Veneris sacris suppeditandi, quod qui sustinebant, servi Veneris, Vene-

rii, dicebantur. V. *Graev.*] ℙ Translate est libere dimittere, permittere, ut quippiam quis agat. *Id. Fam.* 3, 7. Ut eos quamprimum, ne in hiemem inciderent, ad facultatem aedificandi liberarem. [**Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. subintelligendum censet *ab interdicto.*] ℙ Et universim extricare, solvere, ex impedimento, damno, molestia eripere. *Cic. Div.* 2, 46. Quorum linguae sic inhaererent, ut loqui non possent, eae scalpello resectae, liberarentur. *Ov. Met.* 6, 551. vagina liberat ensem; [*et *ib.* 11, 158. Aures liberat arboribus. *Virg. Mor.* 22. Liberat veste lacertos.] *Cic. Univ.* 6. Eum ab omni erratione liberavit. *Id. Verr.* 2, 5, 9. Multos ex his incommodis pecunia se liberasse. [**Vell.* 2, 33, 1. Egregia Cyzicum liberarat victoria.] *Plin.* 7, 50, 51. Liberari febri quartana. *Hirt. B. Afr.* 48. a terrore. *Phaedr.* 3, 2. Panthera saltu fovea sese liberat. *Cic. Att.* 13, 22. Liberare aliquem culpa. *Id. N. D.* 1, 6. invidia. *Id. Fam.* 1, 2. suspicione cupiditatis. *Id. Att.* 6, 1. *med.* magna sollicitudine. *Caes. B. C.* 3, 83. periculo; et *ib.* 1, 9. et *Ter. Andr.* 2, 2, 14. metu. *Caes. B. G.* 4, 19. obsidione. *Auct. B. Hisp.* 42. provinciam vectigalibus. *Curt.* 8, 4. militem damno et fame. *Just.* 11, 11. infamia matrem. *Liv.* 32, 10. Respondit, quas *(urbes)* ipse cepisset, eas liberaturum. [*Adde 6, 20. Nisi oculos quoque liberassent ab tanti memoria decoris, i. e. removissent ab oculis, quod in memoriam revocare decus illud, et impedire posset, quominus ex vero judicaretur. Cf. locum *Curt.* 10, 2, 27. Neminem teneo: liberate oculos meos, ingratissimi cives: nos: *gehet mir aus den Augen.* ℙ Emittere. *Cic. Tusc.* 1, 22. Divinus animus liberatus a corpore. *Prop.* 4, 7, 89. Nox clausas liberat umbras.] ℙ Cum genitivo, subintellecto ablativo *crimine,* aut ejusmodi. *Liv.* 41, 19. Senatus nec liberavit ejus culpae regem, neque arguit. *Id.* 5, 28. Quin sine mora voti liberaretur. [*Ulp. *L.* 50. §. 2. ff. *de leg.* 3. Quo curae et tutelae liberetur. V. *Ruddim.* qui h. l. laudat 2, 120.] ℙ Pertinet etiam ad judicia, pro absolvere: cui contrarium est condemnare. *Cic. Cluent.* 22. Qui ceteros ex ipsa causa condemnassent, hunc, quem bis condemnatum jam acceperant, liberarent. *Id. Verr.* 2, 2, 29. Qui antea Sopatrum eodem illo crimine liberarant. *Id. Mil.* 18. Videte, judices, quantae res his testimoniis sint confectae. Primum certe liberatur Milo, non eo consilio profectus esse, ut insidiaretur. ℙ *Liberare fidem* est praestare promissum. *Cic. Fl.* 20. Fusiis satisfacit absentibus, et fidem suam liberat. *Suet. Claud.* 9. Cum obligatam aerario fidem liberare non posset, in vacuum lege praediatoria venalis pependit. ℙ *Liberare nomina* est impedita extricare, et aequare. *Liv.* 7, 21. *f.* ℙ *Liberare promissa* est abrogare, irrita reddere. *Cic. Off.* 1, 10. Quae promissa pleraque jure praetorio liberantur, nonnulla legibus. ℙ *Liberare se aere alieno* est se expedire aes alienum persolvendo. *Cic. Att.* 6, 2. His ego duobus generibus *(civitatum)* facultatem ad se aere alieno liberandas aut levandas dedi. Adde *Sall. Cat.* 41. Sic *liberari* dicitur *debitor*, cum quod debebat, solutum est. *Ulp. Dig.* 46, 3, 58. Et universim *liberari* dicuntur, qui obligationis cujusquemodi vinculo solvuntur, quo adstringebantur. *Paul. ib.* 44, 7, 46. et 46, 4, 11. ℙ [*A vectigalibus immune facere. *Cic. Agr.* 2, 21. Privata publicare, publica liberare; et *ib.* 1, 4. Jubet eosdem decemviros omnibus agris publicis pergrande vectigal imponere, ut iidem possint et liberare agros quos commodum sit, et quos ipsis libeat publicare. *Verr.* 2, 2, 31. Liberet Byzantios. *Prov. cons.* 4. Civitas Byzantiorum libera et proximis suis beneficiis a senatu et populo Romano liberata; et *ib.* 5. Vectigales multos ac stipendiarios liberavit. ℙ *Att.* 16, 6. Buthrotios quum Caesar liberavisset, scil. ne agri eorum ex lege agraria dividerentur. ℙ *Har. resp.* 8. liberare domum, i. e. a religione. *Ernest.* in *cl. Cic.*] ℙ *Liberare impensam* est liberare aliquem ab impensa. *Col.* 3, 3. *med.* Cum ea res omnem impensam terreni pretio suo liberet. [*Ejusdem generis constructio esse videtur in loco *Livii* 26, 8. Liberare urbis obsidionem, i. e. urbem obsidione: ubi v. *Gronov.*] ℙ Refertur et ad inanima. [**Cic. Fam.* 5, 20. Volusii liberandi meum fuit consilium.] *Julian. Dig.* 18, 1, 41. Fundum alii obligatum liberare. *Caj. ib.* 33, 4, 15. Pignoratas res, vel in publicum obligatas liberare. ℙ *Liberare flumen* est superare ac transire. *Front. Strat.* 1, 5. *n.* 3. Cum unam spem salutis haberet, si flumen liberasset. Adde *ib.* 4, 7. *n.* 28. *Petr. Sat.* 136. Collectoque cultu meo, ire extra casam coepi: necdum liberaveram cellulae limen, cum animadverto, etc. Sunt quidem, qui lectionem sollicitant, sed vano conatu. ℙ *Liberasso* antique pro *liberavero* est *Pl. Most.* 1, 3, 66.

LIBERTĀ, ae, f. mulier, quae ex justa servitute in libertatem manumissa est. *Hor. Sat.* 1, 1, 99. at hunc liberta securi Divisit medium fortissima Tyndaridarum. *Modest. Dig.* 50, 16, 105. His verbis, *libertis libertabusque meis*, libertum libertae testatoris non contineri. *Libertabus* dixit ad distinctionem, qua si non sit opus, habet in dat. plur. *libertis*, ut in ANIMA et ASINA adscripsimus. Hinc *Plin. ep.* 10, 4. Rogo, des jus Quiritium libertis Antoniae Maximillae, ornatissimae feminae, Heliae, et Antoniae Harmeridi. Adde *ep.* 22. Ceterum *libertis libertabusque* saepissime in sepulcrorum antiquis epitaphiis legitur.

LIBERTAS, atis, f. ἐλευθερία, status et conditio liberi hominis. In nummis duobus Cassiae gentis ap. *Patin. de Fam. Rom.* p. 69. *leibertas* scriptum est. *Cic. Par.* 5, 1. Quid est enim libertas? potestas vivendi, ut velis. *Id. Rabir. perduell.* 11. Servo libertatem dare. *Id. Or.* 2, 33. *extr.* In libertatem se vindicare. *Id. Att.* 15, 13. Libertatem retinere. *Id. Dom.* 9. alicui adimere. *Id. Rabir. Post.* perdere. *Id. Leg.* 3, 17. largiri alicui. *Id. Off.* 1, 20. *extr.* Libertate uti. *Suet. Ner.* 24. aliquem donare. *Lucan.* 2, 282. pro legibus arma Ferre juvat patriis, libertatemque tueri. [**Sall. Cat.* 58, 8. Vos divitias, decus, gloriam, praeterea libertatem atque patriam in dextris vestris portare; et *ib.* §. 11. Nos pro patria, pro libertate, pro vita certamus.] *Cic. Manil.* 5. et *Caecin.* 12. *extr.* Libertatem imminuere, *h. e.* injuriam quamlibet alicui inferre. Nam qui injuriam accipit, in ea re libertatem amittit, cum libertatis proprium sit laedi in vita a nemine, aut impediri, quominus possit se ipso et rebus suis uti, ut libuerit. [**Libertas* significat hoc loco jura liberi populi, hominis alienae ditioni non subjecti; et *imminuere libertatem* est contemnere ista jura, ita aliquem tractare, quasi non liber, non civis, nullis denique legibus munitus sit. Ita dicitur etiam *jus libertatis imminuere* ap. *Sall. Cat.* 37, 11. ubi v. *Cort.*] *Papin. Dig.* 38, 2, 41. *extr.* et *Julian. ib.* 40, 2, 4. et *Ulp. ib.* 4, 4, 11. alicui imponere, *h. e.* dare: ductum a virga, quae capiti imponere, *h. e.* dare: ductum a virga, quae capiti manumissi a praetore imponebatur. ℙ Item status liberae reipublicae, democratia. [**Cic. Leg.* 3, 10. Aut exigendi reges non fuerunt, aut plebi re, non verbo danda libertas. Plura exhibet *Schütz.* in *cl. Cic.*] *Tac. A.* 1, 1. Urbem Romam a principio reges habuere: libertatem, et consulatum L. Brutus instituit. *Quint.* 6, 5. Asserere libertatem reipublicae. ℙ Item immunitas agrorum, domuum, et hujusmodi, qua liberantur servitute. *Paul. Dig.* 8, 6, 18. Non potest vicinus usucepisse libertatem aedium suarum. Adde *Pomp. ib.* 2, 6. ℙ Universim est libera facultas faciendi quidlibet. *Virg. A.* 11, 346. Dare libertatem fandi. *Cic. Planc.* 14. Quae fuit olim praeconi in ridendo, nunc equiti R. in plorando non est concessa libertas. *Id. Verr.* 2, 3, 1. *extr.* Praecidere sibi licentiam libertatemque vivendi. *Id. Acad.* 4, 10. Ne majorem largiar ei, qui contra dicturus est, libertatem et licentiam. *Id. Planc.* 6. Tabella dat populo eam libertatem, ut, quod velint, faciant. [**Sall. Cat.* 39, 4. Neque illis, qui victoriam adepti forent, diutius ea uti licuisset, quin defessis et exsanguibus qui plus posset, imperium atque libertatem extorqueret.] *Hor. Sat.* 1, 4, 5. multa cum libertate notare. ℙ [*Est etiam eorum, qui liberi sunt a negotiis publicis, ut otio frui possint prout libeat. *Cic. Or.* 2, 33. Nam hercle, inquit Antonius, si haec vere a Catulo dicta sunt, tibi mecum in eodem est pistrino, Crasse, vivendum, et istam oscitantem et dormitantem sapientiam Scaevolarum, et ceterorum beatorum otio concedamus. Arrisit hic Crassus leniter, et, Pertexe modo, inquit, Antoni, quod exorsus es. Me tamen ista oscitans sapientia, simulatque ad eam confugero, in libertatem vindicabit. *Schütz.* l. l.] ℙ Cum infinito. *Val. Fl.* 1, 601. Nec mihi libertas imis freta tollere arenis. *Prop.* 1, 1, 28. Sit modo libertas, quae volet ira, loqui. ℙ Speciatim est libere loquendi facultas, παῤῥησία. *Ov. Her.* 15, 67. Me quoque, quod monui bene multa fideliter, odit. Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit. [**Vell.* 2, 71, 2. Nam Varro ad ludibrium moriturus Antonii, digna illo ac vera de exitu ejus magna cum libertate ominatus est; adde 68, 4. Immodica et intempestiva libertas adversus aliquem.] *Just.* 15, 3. Non culpae, sed libertatis poenas pendens. ℙ Interdum a licentia ita distinguitur, ut in bonam partem accipiatur, licentia in malam. *Liv.* 34, 2. *extr.* Feminae omnium rerum libertatem, immo licentiam, si vera dicere volumus, desiderant. ℙ In plur. numero *Pl. Cas.* 2, 8, 70. Tribus non conduci possim libertatibus, Quin ego illis hodie comparem magnum malum. *Paul. Dig.* 49, 14, 45. Libertates in fraudem datas retrahere. *Caj. Instit.* (ed. *Goesch.*) 2. §. 228. In libertatibus quoque dandis nimiam licentiam compescuit lex Furia Caninia. *Ulp. ib.* 38, 1, 13. Libertatium conservandarum causa. V. CIVITAS. ℙ *Libertatum Vicesima.* V. VICESIMUS. ℙ Dea fuit Romanis hoc nomine, cui templum in Aventino a quodam Graccho ex multaticia pecunia constructum fuit, ut *Liv.* 24, 16. *f.* narrat. *Cic. N. D.* 2, 23. Quid Opis? quid Salutis? quid Concordiae, Libertatis, Victoriae? quarum omnium rerum quia vis erat tanta, ut sine Deo regi non posset, ipsa res Deorum nomen obtinuit. ℙ Ejus templi atrium peramplum fuit, et multis etiam membris ac cellis instructum. *Liv.* 25, 7. Obsides Tarentini custodiebantur in atrio Libertatis. *Cic. Mil.* 22. Quaestiones urgent Milonem, quae sunt habitae nunc in atrio Libertatis. *Tac. H.* 1, 31. Praeceptum, ut Germanicos milites e Libertatis atrio arcesserent. *Liv.* 45, 15. Ex quatuor urbanis tribubus unam palam in atrio Libertatis sortirentur, in quam, etc. Adde 34, 44. et *Suet. Aug.* 29. ℙ Hinc eleganter et invidiose templum Licentiae vocat *Cicero*, quod in ejus domo P. Clodius exaedificaverat Libertatis templum, *Dom.* 51. Tu simulacrum non Libertatis publicae, sed Licentiae collocasti; et *Leg.* 2, 17. Vexati nostri Lares familiares: in eorum sedibus exaedificatum templum Licentiae.

LIBERTĪNĪTAS, atis, f. conditio libertinorum. *Ulp. Dig.* 22, 3, 14. Qui se ex libertinitate ingenuum dicit. *Paul. ib.* 4, 8, 32. Sive de ingenuitate, sive de libertinitate quaestio sit. Adde *Macr. ib.* 49, 4, 2. *med.*

LIBERTĪNIUM, ii, n. bona, quae libertus consequitur in morte patroni. *Calpurn. decl.* 14. *f.* Ego postulo tenue libertinium, quod, etc. Al. melius leg. *tenue*, *libertinum.*

LIBERTĪNUS, i, m. et Libertina, ae, f. ἀπελευθερικός, qui, et quae aliquo pacto se ex servitute in libertatem vindicavit. *Cic. Phil.* 3, 6. Ipse ex libertini filia suscepit filios. *Hor. Sat.* 1, 2, 48. Merx tutior libertinarum. ℙ *Libertinus*, et *libertus* significatione idem sunt, differunt usu loquendi; nam *libertus* ad patronum refertur, *h. e.* ponitur, cum patroni mentio est, ut *libertus Ciceronis*, *Caesaris*, *meus*, *tuus*, etc. *Libertinus* ad conditionem refertur, et designat statum ejus, qui antea servus, nunc liber est, sine respectu ad eum, qui liberavit, ut *libertinus homo*, *libertina mulier*, *conditio*, etc. *Cic. Verr.* 2, 1, 47. P. Trebonius viros bonos et honestos fecit heredes: in his libertum suum; et paulo post, de eodem loquens: Equiti Romano libertinus homo sit heres? *Caes. B. C.* 1, 34. Naves actuariae, quas Domitius servis, libertis, colonis suis compleverat. *Cajus Instit.* 3. (ed. *Goesch.*) §. 51. Quod autem ad libertinarum bona pertinet, siquidem intestate decesserint, nihil novi patronae liberis honoratae lex Papia praestat: itaque si neque ipsa patrona, neque liberta capite deminuta sit ex lege XII. Tab. ad eam hereditas pertinet, et excluduntur libertae liberi. *Liv.* 10, 21. Nec ingenui modo, aut juniores sacramento adacti sunt, sed seniorum etiam cohortes factae, libertinique centuriati. *Plin.* 14, 4, 5. Libertina plebs. *Hor. Sat.* 1, 6, 6. libertino patre natus. *Modest. Dig.* 1, 3, 21. Libertina conditio. *Suet. Aug.* 25. Libertino milite bis usus est. *Mart.* 5, 13. Et libertinas arca flagellat opes. ℙ Discrimen modo traditum servasse non videtur *Pl.* ubi ait *Pers.* 5, 2, 56. Ita pars libertinorum est: nisi patrono qui adversatus est, Nec satis liber sibi videtur, nec satis frugi; *libertorum* enim dicere debuit. Sic *Florent. Dig.* 38, 2, 28. Si in libertinum animadversum erit, patronis ejus eripiendum non est. [*Omnino notandum, hoc discrimen ab argenteae aetatis scriptoribus non admodum servari, ita tamen, ut *libertus* tantum dicatur pro *libertino*, non contra *libertinus* pro *liberto.* V. quae laudat *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 293.] ℙ App. Claudii aetate, et aliquandiu post *libertini* dicebantur non iidem ac liberti, sed libertorum filii: qui tamen inter ingenuos postea habiti sunt. *Suet. Claud.* 24. Etiam App. Caecum censorem (anno scil. U. C. CCCCXLII.) libertinorum filios in senatum allegisse docuit: ignarus temporibus Appii, et deinceps aliquandiu libertinos dictos, non ipsos, qui manumitterentur, sed ingenuos ex his procreatos. [*V. *Brem.* et *Wolf.* ad h. l.] *Liv.* 9, 46. App. Claudius in censura senatum primus libertinorum filiis lectis inquinaverat. [*Cf. *Drakenb.*] At *Aurel. Vict. vir. illustr.* 34. App. Claudius Caecus in censura libertinos quoque in senatum legit. Libertini non plus quam in urbanis tribubus suffragium ferebant. P. autem Clodius legem ferre proposuerat, qua possent in rusticis quoque, quae propriae ingenuorum sunt, ferre. *Ascon.* in *Milonian.* 32.

LIBERTUS, i, m. ἀπελεύθερος, e servitute in libertatem vindicatus: et refertur ad patronum, ut in v. praec. dictum est. *Ter. Andr.* 1, 1, 10. Feci, e servo ut esses libertus mihi. *Cic. Fam.* 13, 23. Tota Cossinii domus me diligit, in primisque libertus ejus L. Cossinius Anchialus. *Id. Mil.* 33. Servos nostros libertos suos fecit. *Id. Sext.* 35. Seque servorum, et libertorum corporibus obtexit. *Hor. Sat.* 2, 3, 122. Filius, aut etiam haec libertus ut ebibat heres. ℙ In vet. lapidibus *liberti libertorum* saepe nominantur, qui nempe ab aliquo libertatem consecuto a servitute liberati fuissent; vel in iisdem bis *L.* h. e. *libertus* dicitur, ut nempe primi domini libertus a secundario, ut ita dicam, liberto distingueretur, cujus rei exempla plura suppeditant *Fabr.* ad *Inscr.* p. 7. *n.* XXIV, et *Mar. Frat. Arv.* p. 565. et sq. *Inscr.* ap. *Grut.* 378, 1. Volo, ut liberti mei, item libertorum meorum libertarumque liberti, quos honor seviratus contigerit, etc. Alia paucis ab hinc annis Patavii reperta, quaeque ibidem exstat in *Mus. lapid.* C. Petillius C. L. Anteros sibi, et Petilliae C. L. Staphi L. testamento fieri jussit. Hic *Petillia Staphis* di-

citur primo *Caji Liberta*, deinde iterum *Liberta*; quia nempe non C. Petillii, cujus Anteros libertus fuerat, sed ipsius Anterotis liberta erat. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 631. M. Antonius Panerotis *Augusti Liberti Libertus* Amethystus. ℙ [*Confund. *liberti* et *liberi*. V. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 478. *liberti* et *libertini*. *Id. ib.*]

LĪBET et Lūbet, ebat, buit, vel libitum est, impers. *δοκεῖ, ἀρέσκει, φίλον ἐστὶ*, placet. *Pl. Ps.* 1, 3, 114. Cur id ausus facere? *B.* lubuit. *Id. Asin.* 1, 1, 97. Ubicumque libitum erit animo meo. *Cic. Quint.* 30. *f.* Sin et poterit Naevius id, quod libet, et ei libebit, quod non licet. *Id. Att.* 2, 18. Sed de republ. non libet plura scribere. *Pl. Merc.* 1, 2, 19. Lubet scire ex hoc me, ut sim certior. *Suet. Caes.* 20. Cetera item, quae cuique libuissent, dilargitus est. *Pl. Amph.* 1, 1, 17. Quodcumque homini accidit libere, posse retur. *Cic. Att.* 14, 19. *med.* Cui facile persuasi, mihi id, quod rogaret, ne licere quidem non modo non lubere. ℙ *Ut lubet*, formula est assentientis, permittentis, concedentis. *Ter. Heaut.* 4, 4, 16. Atqui jam dabitur. *Ba.* ut lubet: num ego insto? Adde 4, 5, 32. et alibi. ℙ *Caper* ap. *Prisc.* 11, 922. testatur, in usu veterum *libeo, es*, personale fuisse; sic *pigeo, taedeo, pudeo*, et alia id genus. ℙ *Lubet* pro *libet*, et *lubido, lubentia*, etc. priscorum sunt, ut et *Prisc.* monet 1, 553. et apud comicos praecipue frequentia. ℙ Part. *Libens.* V. s. l.

LĪBETHRA, ae, f. *Λειβηθρία*, fons Magnesiae, in Macedonia. *Plin.* 4, 9, 16. et *Mela* 2, 3. Aliqui dicunt, esse cavernam ad radices Libethri montis, fontem Pimpleam vocari. Aliqui eum constituunt in Thessalia, alii in Thracia, alii in Boeotia. Sed Thessalia et Thracia sunt partes Macedoniae, Boeotia Thessaliae contermina est. Fuit Musis sacer. Apud *Serv.* ad *Ecl.* 7, 21. est *Libethros, i*, m.

LĪBETHRĪDES, um, f. plur. *Λειβηθρίδες*, Musae a Libethra fonte Magnesiae Musis sacro. *Mela* 2, 3. *Strabo* 10. auctor est, Musas appellatas esse Libethridas a Libethro Thraciae monte, quem postea Macedones tenuerunt, sub quo et antrum fuisse ait Musis Libethridibus a Thracibus consecratum. *Virg. Ecl.* 7, 21. Nymphae, noster amor, Libethrides, aut mihi carmen, Quale meo Codro, concedite, etc. Ubi *Serv.* aliam quoque opinionem tradit, nempe dictas esse a Libethro poeta, qui primus harmoniam tradiderit, et arcem Musis consecraverit.

*LĪBĪCI, orum, populi Galliae transpadanae, quorum urbs Vercillae dicta. *Plin.* 3, 17. ℙ *Cluverio* sunt qui *Libui* audiunt *Liv.* 21, 38. etc. *B. A.*

LĪBĪDĪNĪTAS et Lūbidinitas, atis, f. libido. *Laber.* ap. *Non.* 8, 61. Lubidinitate labitur.

LĪBĪDĪNOR et Lūbidinor, aris, dep. 1. *ἡδυπαθέω*, libidini indulgeo, libidine agor. *Mart.* 7, 57. et *Suet. Ner.* 28.

LĪBĪDĪNOSĒ et Lūbidinose, adv. *ἀκολάστως, ἀσελγῶς*, secundum animi libidinem, cupide, intemperanter, nimis appetenter, licenter. *Sall. Cat.* 51. Ubi paulatim licentia crevit, juxta bonos et malos lubidinose interficiunt. *Cic. Div. Verr.* 12. Quae ille libidinose, quae nefarie, quae crudeliter fecerit. *Id. Off.* 1, 4. *f.* Cavetque in omnibus et opinionibus, et factis, ne quid libidinose aut faciat, aut cogitet, [**h. e.*, ut recte interpretatur *Heusingerus*, ex libidine quae est temeraria cupiditas non voluptatis tantum, sed et gloriae et pecuniae et vindictae. *Beier.* explicat: sic ut nec certum ordinem quis conservet, nec perpetuam legem sequatur, faciatque, quidquid venit in appetitum, i. e. licenter.] *Liv.* 3, 36. *f.* Abstinebatur a patribus: in humiliores libidinose, crudeliterque consulebatur. *Tert. Monog.* 16. *f.* Libidinosius saevire.

LĪBĪDĪNOSUS et Lūbidinosus, a, um, adj. *ἀσελγής, ἀκόλαστος*, intemperans, cupidus, secundum animi libidinem, voluptatis causa factus: sive illa Venerea sit, sive alterius generis. *Cic. Pis.* 36. Quid ego rerum capitalium quaestiones, reorum pactiones, acerbissimas damnationes, libidinosissimas liberationes proferam? *Id. Dom.* 2. Quos ab inconstantia gravitas, a libidinosa sententia certum et definitum jus religionum, vetustas exemplorum deterret. *Sen. Consol. ad Marc.* 10. *f.* Fortuna, ut varia et libidinosa, mancipiorumque suorum negligens domina, et poenis et muneribus errabit. *Arnob.* 4, 138. Libidinosa fictio; et *Colum. prooem. l.* 10. Cum nostra aetas dapibus libidinosis pretia constituerit, coenaeque non naturalibus desideriis, sed censibus aestimentur. *Cic. Pis.* 27. Scitote, nihil isto esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil posterius, nihil nequius: *luxuriosus* nimius est in effundendo, *libidinosus* in appetendo. *Nep. Alc.* 1. Luxuriosus, dissolutus, libidinosus, intemperans reperiebatur. [*V. *Brem.* ad h. l.] *Cic. Verr.* 2, 2, 78. Homo flagitiosissimus, libidinosissimus, nequissimusque. *Hor. Ep.* 10, 23. Libidinosus caper. ℙ Translate. *Quint.* 5, 12. *med.* Quapropter eloquentiam, licet hanc (ut sentio enim, dicam) libidinosam resupina voluptate auditoria probent, nullam esse existimabo, quae ne minimum quidem in se indicium masculini, et incorrupti ostendet. ℙ *Libidinosus eloquentiae et gloriae*, ap. *Tert. Apol.* 48. et *Virg. vel.* 13. est vehementer cupidus.

LĪBĪDO et Lūbido, inis, f. *ἐπιθυμία*, cupiditas, voluntas, impetus animi quippiam appetentis; et fere sine ratione: a *libet. Lucr.* 4, 780. Quaeritur in primis, quare, quod cuique lubido Venerit, extemplo mens cogitet ejus idipsum. *Cic. Tusc.* 4, 6. Ex bonis libidinem et laetitiam, ut sit laetitia praesentium bonorum, libido futurorum: ex malis metum, et aegritudinem nasci censent, metum futuris, aegritudinem praesentibus; et *ib.* 3, 5. Iracundia libidinis est pars: sic enim definitur iracundia, ulciscendi libido. *Id. Fin.* 3, 9. *f.* Timere, moerere, in libidine esse, peccatum est. *Plin.* 30, 2, 5. de Nerone: Quippe non citharae, tragicique cantus libido illi major fuit. *Gell.* 19, 4. Libido urinae lacessit; et *Cato R. R.* 156. Ubi libido veniet nauseae. *Cic. Leg.* 3, 15. *f.* Suffragandi nimia libido in non bonis causis eripienda fuit potentibus. *Id. Fam.* 9, 16. *med.* Nec praestari quidquam potest, quale futurum sit, quod positum est in alterius voluntate, ne dicam libidine. *Id. Inv.* 2, 45. Ex ea ratione, quae in mentem, aut in libidinem venerit, rem administrare. *Id. Rosc. Am.* 49. Ad libidinem suam vexare aliquem; et *Font.* 12. aliorum judicare; et *Fin.* 1, 6. Fingere aliquid ad libidinem. Sic *Liv.* 25, 21. Instruitur acies ad libidinem militum forte procurrentium: deinde per libidinem, aut metum deserentium locum. *Tac. A.* 4, 46. Ne regibus quidem parere, nisi ex libidine, soliti. *Sall. Cat.* 8. Fortuna res cunctas ex lubidine magis, quam ex vero celebrat, obscuratque. *Pl. Pers.* 5, 2, 26. Hunc irridere lenonem lubido est. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 3, 1. Spiritu ipso libidinem tuam libertas mea refutabit. ℙ Saepe ad voluptates corporis Venereas refertur. *Cic.* saepe, *Sall., Petron., Hor., Plin., Suet., Tac.* etc. tum in singulari num., tum in plurali. ℙ *Libidines* absolute dicuntur lascivae imagines, quae in tabulis, vel in poculis pingebantur, aut sculpebantur, quales fuisse dicuntur, quae Philaenidis, aut Elephantidis schemata obscena repraesentabant. *Plin. praef. l.* 33. In poculis libidines caelare juvit, et per obscenitates bibere. V. DRILOPOTA. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 5. Parrhasius pinxit et minoribus tabellis libidines, eo genere petulantis joci se reficiens. Huc etiam spectare videtur locus *Cic. Leg.* 3, 13. Quis enim ferret istos, cum videret eorum villas signis et tabulis refertas, partim publicis, partim etiam sacris et religiosis? Quis non frangeret eorum libidines, nisi illi ipsi, qui eas frangere deberent, cupiditatis ejusdem tenerentur? ℙ In bonam partem. *Sall. Cat.* 7. Juventus magis in decoris armis, et militaribus equis, quam in scortis, atque conviviis, lubidinem habebat; [*Laudat *Kritz.* ad h. l. *Pl. Epid.* 1, 1, 87. Nequam homo es, Epidice; qui tibi lubido est male loqui?] et *in f. or. ad. Caes.* 2. Si tibi bona lubido fuerit patriae, parentibus gratificandi.

[*LĪBĪSONA, ae, opp. ap. *Ant. Itin.* V. v. sq.]

[LĪBĪSOSĀNUS, a, um, adj. pertinens ad Libisosam, seu Libisososonam, ut habet *Plin.* 3, 3, 4., seu Libisocam, ut *Λιβισώκα* est ap. *Ptol.* 2, 6., Hispaniae citerioris urbem in Oretanis, nunc *Lebazuza*, vel *Lezuza*, pagum in *Castiglia nuova. Inscr* ap. *Grut.* 260, 3. Colonia Libisosanorum. *F.*]

[*LĪBĪSOSANA, ae, opp. V. v. praec.]

*LĪBĪSTOS, i, Thraciae oppidum, non longe a Propontide vel Ponto Euxino. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

LĪBĪTĪNA, ae, f. Dea, in cujus templo vendebantur, et locabantur ea, quae ad sepulturam pertinebant. Aliqui censent, esse Proserpinam Plutonis uxorem. Quia enim Inferorum credebatur regina, eam mortuis praeesse putaverunt. Ideoque etiam ea, quibus mortui veluti exornati ad Inferos deducuntur, in ejus templo Romani voluerunt asservari. Romanorum eruditissimi arbitrati sunt, Venerem esse, quemadmodum tradit *Plut. in Numa.* Ap. eundem in *Quaest. Roman. n.* 23. problema est, cur in templo Libitinae, quae eadem ac Venus putaretur, funebria venderentur. Respondetur, id forte factum, ut indicaretur, eandem Deam et ortui, et interitui praesidere, et eo ipso humanae fragilitatis homines admonerentur, certo scientes, exitum ab ortu non procul abesse, cum eadem Dea morientibus praeesset, et vitam ingredientibus, atque id eo firmari, quod Delphis sit imaguncula Veneris *ἐπιτυμβίας*, sive sepulcralis, ad quam manes eorum evocant, quibus libant. Etiam *Dionysius Halicarnass.* 4, 79. scribit, Servium Tullium, quo numerum nosset quotannis obeuntium, imperavisse, ut nummus in templum Veneris cognomento Libitinae ferretur, quoties quis naturae concederet. *Liv.* 40, 19. Pestilentia in urbe tanta erat, ut Libitina vix sufficeret; et 41, 21. Ne liberorum quidem funeribus Libitina sufficiebat. *Suet. Ner.* 39. Pestilentia unius autumni triginta funerum millia in rationem Libitinae venerunt. ℙ Metonymice ponitur pro morte. *Juven.* 14, 122. si Libitinam evaserit aeger. *Hor. Od.* 3, 30, 6. multaque pars mei Vitabit Libitinam. *Id. Sat.* 2, 6, 19. Autumnusque gravis, Libitinae quaestus acerbae. *Phaedr.* 4, 19. *f.* Libitina ne quid de tuo faciat lucri. ℙ Significat et feretrum, seu pyram, in qua mortui collocantur. *Ascon.* in *argum. Milonianae.* Fasces ex lecto libitinae raptos attulit ad domum Scipionis. *Mart.* 10, 97. Dum levis arsura struitur libitina papyro. *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. Arma vero, et libitina, totusque unius diei apparatus erat e succino, *h. e.* lectus, quo in arena mortui gladiatores statim efferebantur. ℙ Denique pro sepeliendi arte, seu vendendi ea, quae ad sepulturam pertinent. *Val. Max.* 5, 2. *n.* 10. Qui tunc libitinam exercebant, tum rerum suarum usum, tum ministerium suum gratuitum polliciti sunt. *In Tab. aen.* ap. *Mazoch.* p. 415. et 420. Praeconium, dissignationem, libitinam facere.

LĪBĪTĪNĀRĬUS, ii, m. *κτερισιής, ἐνταφιαστής*, qui locat, aut vendit ea, quae ad pompam funebrem sunt necessaria, vel qui curam habet sepeliendorum hominum: a Libitina Dea, in cujus aede asservabantur ea, quae ad instructionem funebris pompae erant necessaria. Honestior erat libitinarii conditio, quam pollinctoris. Nam pollinctor servus erat libitinarii, hic pollinctoribus praecerat. Igitur cum libitinario transigi solebat de sumptibus, quos funeri impendi oporteret. Hic deinde pollinctorum, praeficarum, vespillonum opera administrabat, quaecumque ad justa ac parentationem pertinerent. *Sen. Ben.* 6, 38. An tu Arruntium, et Aterium, et ceteros, qui captandorum testamentorum artem professi sunt, non putas eadem habere, quae designatores et libitinarios, vota? [*Ulp. Dig.* 14, 3, 5. §. 8. Si libitinarius, quos Graece *νεκροθάπτας* vocant, servum pollinctorem habuerit, isque mortuum spoliaverit, danda in eum quasi institoria actio. *F.*]

LĪBĪTĪNENSIS, e, adj. ut Libitinensis porta, ap. *Lamprid. Commod.* 16. Galea ejus, inquit, bis per portam Libitinensem elata est. Ubi intelligendam esse portam amphitheatri, qua interfectorum gladiatorum cadavera efferebantur, censet *Kirchman. de fun. Rom.* 2, 20.

LĪBĪTUM, i, n. quod libet. *Tac. A.* 6, 1. Sua ipsi libita, velut in captos exercebant. *Id. ib.* 12, 6. Vidisse ipsos, arripi conjuges ad libita Caesarum. Adde *ib.* 14, 2., sed hic quoque in plur. numero. [*Apud solum Tacitum.]

LĪBĪTUS, a, um, part. a *libet*, qui placuit, cujus libido et cupido fuit. *Tert. Idol.* 4. *med.* Omnes vani, qui faciunt libita sibi, quae illis non proderunt.

LĪBO, as, avi, atum, a. 1. *λείβω*, spargo, fundo: a voce Graeca allata, quae idem significat. Habet autem locum praecipue in sacris, in quibus *libare* est partem vini, alteriusve liquoris, vel etiam rei cujuslibet, quae oblata sit, in aram, vel in aerem, vel in mare fundere, ut significetur, totum illud Deo sacrum esse, cujus prima portio in ejus honorem funditur. *Liv.* 39, 43. Libare Diis dapes. *Val. Fl.* 1, 666. Hac (*patera*) libat latices, et talibus infit. *Virg. A.* 5, 77. duo rite mero libans carchesia Bacchо; et *ib.* 1, 740. in mensam laticum libavit honorem; et *ib.* 12, 174. Dant fruges manibus salsas, et tempora ferro Summa notant pecudum, paterisque altaria libant, *h. e.* pateras altaribus: hypallage. *Ov. Met.* 3, 27. jubet ire ministros, Et petere e vivis libandas fontibus undas. ℙ Pro sacrificare. [**Cic. Leg.* 2, 8. Certasque fruges, certasque bacas sacerdotes publice libanto.] *Tibull.* 1, 11, 21. libare uvam. *Ov. Met.* 8, 274. frugem Cereri. *Id. Pont.* 4, 8, 39. tura Diis de acerra. *Id. Fast.* 1, 389. exta canum Triviae; et *ib.* 588. ovis viscera flammis. *Gell.* 12, 8. Cum solemni die Jovi libaretur. ℙ Translate. *Ov. Pont.* 1, 9, 41. Jure igitur Celso lacrimas libamus adempto. *Prop.* 4, 6, 8. Libare carmina aris. ℙ Pro fundere, simpliciter. *Val. Fl.* 4, 15. arcano redolentem nectare rorem Detulit, inque vagi libavit tempora nati. ℙ Translate est gustare, degustare. [*Differunt *libare* et *gustare*, in eo, quod illud rei ad os vel admovendae, vel ingerendae in os notionem contineat: hoc saporis significationem simul involvat. *Doederl.* 3, 127.] *Virg. A.* 3, 354. Aulai in medio libabant pocula Bacchi. *Id. G.* 4, 54. de apib.: et flumina libant Summa leves. *Id. Ecl.* 5, 26. nulla neque amnem Libavit quadrupes, nec graminis attigit herbam. *Calpurn. Ecl.* 6, 51. pullus equi, qui gramina, matre relicta, Nunc primum teneris libavit dentibus. ℙ Item leviter attingere. *Ov. A. Am.* 1, 577. Libare cibos digitis. *Id. Met.* 10, 653. summam celeri pede libat arenam. *Petr. Sat.* 136. Necdum libaveram cellulae limen. *Virg. A.* 1, 256. Oscula libavit natae, *h. e.* summis labris sumpsit. *Sen. Phoen.* 174. *dextra* timida tum parvo caput Libavit haustu. ℙ Item decerpere, excerpere. *Cic. Inv.* 2, 2. Ex variis ingeniis excellentissima quaeque libavimus. *Id. Tusc.* 5, 29. Libasque ex omnibus quodcumque te maxime specie veritatis movet. *Id. Or.* 1, 50. *f.* Est boni oratoris multa legendo percurrisse, neque ea, ut sua possedisse, sed, ut aliena, libasse. *Auct. ad Her.* 4, 3. Vide, ne imprudenter facias, qui nomini tuo velis ex aliorum laboribus libare laudem. ℙ Item imminuere, absumere. *Lucr.* 5, 261. Ergo terra tibi libatur, et aucta recrescit; et *ib.* 569. Illa

ipsa intervalla nihil de corpore libant. Alii leg. *limant*. *Prop.* 4, 5, 57. ne quid cras libet ab ore dies, *h. e.* aetas de forma detrahat. V. LIBATUS.

[LIBO, onis, m. qui libat: est a *libo*, *as*, ut *edo*, *onis* ab *edo*, *is*, et *bibo*, *onis* a *bibo*, *is*: quamquam, cum paenultima in *libo*, *onis* brevis sit, longa vero in *libo*, *as*, videtur esse ab aor. 2. *ἔλιβον* verbi *λείβω*; nam ap. *Dion.* 57, 15. *Σκριβώνιος Λίβων* scribitur. Est itaque cogn. R. in gente Marcia, et Scribonia in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 248. Q. Marcius Libo, et p. 301. C Scribonius Libo. *Hor. Ep.* 1, 19, 8. forum, putealque Libonis Mandabo siccis. Adde *Prop.* 4, 11, 31. et *Sil.* 5, 411. *F.*]

LIBONOTUS. V. AUSTROAFRICUS.

LIBRA, ae, f. *λίτρα*, *σταθμὸς*, *ζυγὸς*, pondus duodecim unciarum. Est a Siculis, qui obolum dixere *λίτραν*. Aequivalet assi, et inter minora pondera maximum est, inter majora minimum. Fuit autem libra Romana aliquanto major, quam mina Attica. *Varr. L. L.* 4, 36. As erat librae pondus. *Liv.* 4, 20. Coronam auream librae pondo Jovi donum posuit. Al. leg. *libram pondo*. *Plin.* 26, 8, 56. Libra radicis in vini congio decocta. *Id.* 9, 17, 30. Mulli binas libras ponderis raro exsuperant; et *ib.* 15, 17. Thynnus pinguescens ad mille aliquando libras. ℙ Librae partes eaedem sunt atque assis. V. AS. ℙ Erat etiam libra mensurae genus constans duodecim partibus aequalibus, quas similiter uncias vocabant. *Suet. Caes.* 38. Frumenti denos modios, et totidem olei libras. ℙ Erat autem libra haec, teste *Gal. de composit. med. per gen. l.* 1. *c.* 17. et *l.* 6. *c.* 8., mensura cornea, qua oleum admetiebantur, intersecta lineis quibusdam dividentibus ipsam in duodecim partes. Corneis autem mensuris oleum apud Romanos vendi consuevisse, ostendit etiam *Hor. Sat.* 2, 2, 61. ℙ Est item instrumentum, quo res ponderantur, habens duas lances, ex quarum depressione, vel elevatione justum rei pondus deprehenditur. Unde etiam bilancem vocant, *bilancia*. Statera vero instrumentum est, quo res sine lancibus, vel unica lance ponderantur. *Cic. Tusc.* 5, 17. *extr.* Quo in loco quaero, quam vim habeat libra illa Critolai, qui, cum in alteram librae lancem animi bona imponebat, in alteram corporis et externa, tantum propendere illam boni lancem putat, ut terram et maria deprimat. *Pers.* 4, 10. Scis etenim justum gemina suspendere lance Ancipitis librae. *Plin.* 10, 33, 50. Surculo super bina ova imposito, ac ferruminato alvi glutino, subdita cervice medio, aequa utrinque libra deportant alio. ℙ Translate. *Claud. Laud. Stil.* 1, 75. animi cunctantis libra, *h. e.* examen, disquisitio. ℙ *Facere aliquid per aes, et libram*. V. MANCIPIUM. ℙ *Libra* etiam instrumentum est fabrile, seu potius geometrica machina, qua exploramus altitudinem maris, fontium, lacuum, vel fluviorum, num scilicet altiora sint eo loco, quo ea ducere constituimus, quae et *libella* appellatur. Quamquam etiam non raro librae vocabulum usurpamus pro ipsa altitudine, quam machina hujusmodi deprehendimus. Unde lacum dicimus esse pari libra cum mari, idest aequali altitudine. Item fontem dicimus esse infra libram montis, cujus scaturigo monte est inferior. *Colum.* 8, 17. Sin autem locus, ubi vivarium constituere censemus, pari libra cum aequore maris est, in pedes novem defodiatur piscina: et *mox*: Modus aquae jacentis infra libram maris. *Caes. B. C.* 3, 40. Alteram navem pluribus aggressus navibus, in quibus ad libram fecerat turres, *h. e.* pari libra hinc et hinc, ne navis inclinet. Al. expon. *aequalis altitudinis*. [*V. *Moeb.*] ℙ Ponitur quoque pro libramento. *Plin.* 16, 36, 65. Contra flatus quoque pervicax libra Bononiensibus calamis, *h. e.* pondus aequilibratum. ℙ Est et *Libra* coeleste signum, constans ex octo stellis, quod Caesaris aetate octavo, hodie decimo tertio Cal. Octobris, sole ipsum ingrediente, aequinoctium facit autumnale. *Virg. G.* 1, 208. Libra die somnique pares ubi fecerit horas. Aliqui dicunt, Libram esse imaginem Astraeae filiae Astraei et Aurorae, vel Jovis et Themidos, ut alii malunt, quae a gentibus Dea justitiae antistita habita est. V. ASTRAEA. Porro veterum nonnulli hoc signum non agnovere; ejus enim spatium a Scorpii chelis occupari faciebant: et Caesaris demum aetate, qui vetus Kalendarium reformavit, videtur *Libra* locum occupasse chelarum Scorpionis, quae et jugum appellatur (V. JUGUM.) ob similitudinem. Hanc ita describit *Manil.* 4, 545. Sed cum autumnales coeperunt surgere Chelae, Felix aequato genitus sub pondere Librae Judex extremae sistet vitaeque necisque, Imponetque jugum terris, legesque rogabit. *Virg. G.* 1, 33. Qua locus Erigonen inter, chelasque sequentes; et *Ov. Met.* 2, 195. Est locus, in geminos ubi brachia contrahit ardens Scorpios, et cauda, flexisque utrinque lacertis Porrigit in spatium signorum membra duorum. *Macr. Somn. Scip.* 1, 18. *med.* Libram, idest Scorpii chelas, oriri videmus. *Serv.* ad *Virg. l. c.* Aegyptii duodecim esse asserunt signa: Chaldaei vero undecim: nam Scorpium, et Libram unum signum accipiunt. Chelae enim Scorpii libram faciunt.

LIBRĀLIS, e, adj. *λιτραῖος*, qui est unius librae. *Plin.* 19, 2, 11. Excedunt saepe magnitudinem mali cotonei etiam librali pondere. *Colum.* 6, 2. et *Pall.* 4, 12. *med.* Libralesque offas in praesulsae adipis liquamine tinctas in gulam demittito.

LIBRĀMEN, inis, n. libramentum, vis librandi, et ejaculandi. *Liv.* 42, 65. Huic spiculo ad libramen pinnae tres, veluti sagittis solent, circumdabantur. ℙ Translate. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 3, 13. *in.* Adhibito judicii libramine.

LIBRĀMENTUM, i, n. *ἰσορροπία*, aequamentum. *Colum.* 1, 5. *med.* Temperatum libramentum ventorum hiemalium, et aestivorum. *Sen. Ben.* 5, 6. *med.* de eclipsi solari: Modo excludit *(luna)* totius solis aspectum, si recto libramento inter solem terrasque media successit. Sic *Cic. Acad.* 4, 36. *med.* extremitatem mathematicam, *h. e.* superficiem, *quasi libramentum* dicit, ob summam aequalitatem. ℙ In aquaeductibus libramentum aquae est collatio altitudinis loci, unde deducitur, cum altitudine loci, quo ducitur, ut aqua commode vel ascendere, ubi opus sit, vel descendere possit, [*Das Gefälle.*] *Plin.* 31, 6, 31. Libramentum aquae in centenos pedes sicilici minimum erit, *h. e.* descensus, seu declivitas aquae, quae deducenda est. *Vitr.* 8, 7. Si canalibus *(fiat deductio)*, structura fiat quam solidissima, solumque rivi libramenta habeat fastigiata, *h. e.* positiones, non quidem aequas, sed initio quidem sublimes, in fine declives. *Plin. ep.* 4, 30. *f.* de aqua in parvo quodam fonte crescente, et decrescente: An nescio quod *(inquit)* libramentum abditum et caecum, quod cum exinanitum est, suscitat et elicit fontem, cum repletum, moratur et strangulat? *h. e.* cavea quaedam naturalis ad librandam ipsius fontis aquam, ita ut haec per ipsam facile defluere, et emergere possit. *Plin.* 11, 37, 65. de ranis coaxantib.: Inferiore labro demisso ad libramentum modicae aquae receptae in fauces, palpitante ibi lingua, ululatus elicitur, *h. e.* ad libram modicae aquae demerso labro. ℙ In bellicis tormentis libramenta sunt pondera, quae ballistis illigantur, ut majore impetu, ac facilius missilia jacere possint. *Tac. H.* 3, 23. Nisi vincla, ac libramenta tormentorum abscidissent. Hinc simpliciter pro pondere, seu magno pondere usurpavit *Liv.* 38, 5. In arietes tollenonibus libramenta plumbi, aut saxorum, stipitesque robustos incutiebant. Ubi tamen adverte, ideo pondera illa dici *libramenta*, quia tollenonibus dejiciebantur. Sic 42, 63. Arietem admotum, libramento plumbi gravatum, ad terram urgebant.

LIBRĀRIA, ae, f. *βιβλιοπωλεῖον*, taberna, in qua libri prostant. *Gell.* 5, 4. Apud Sigillaria forte, in libraria ego, et Julius Paulus poeta, vir memoria nostra doctissimus, consederamus. Adde 13, 30. ℙ *Librāriă* est etiam mulier, quae libros scribit, versat et custodit. *Capell.* 1, 17. Clotho vero, Lachesis, Atroposque, quoniam sententias Jovis orthographae studio veritatis excipiunt, utpote librariae Superum, archivumque custodes. ℙ ℙ Est et *librārĭa* a *libra*, quo nomine significatur ancilla, quae praeficitur partiendis pensis, eadem ac lanipendia, ut habet *Vet. Schol.* ad illud *Juven.* 6, 475. si nocte maritus Aversus jacuit, periit libraria, ponunt Cosmetae tunicas. Hoc eodem sensu librariam intelligit in aliquot *Inscr. Fabrettus* p. 214. *n.* 542. 544. 545. etc.

LIBRĀRĬOLUS, i, m. dimin. librarii. *Cic. Att.* 4, 4. Et jam velim, mihi mittas de tuis librariolis duos, quibus Tyrannio utatur glutinatoribus. Adde *ib.* 15, 7., *Balb.* 6. et *Leg.* 1, 1.

LIBRĀRĬUM, ii, n. *βιβλιοθήκη*, locus seu cista, ubi domi asservantur scripta privata. *Cic. Mil.* 12. Exhibe quaeso, S. Clodi, librarium illud legum vestrarum. *Ammian.* 29, 2. Libraria omnia exurerent.

LIBRĀRĬUS, a, um, adj. *γραφικὸς*, ad libros pertinens. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Scriba librarius libertus ejus, qui apparuit Varroni. *Hor. A. P.* 354. Ut scriptor si peccat idem librarius usque. *Cic. Phil.* 2, 9. Libraria taberna. *Plin.* 27, 7, 28. Atramentum librarium. ℙ Item *librārĭus* ad libram pertinens, libralis. *Colum.* 12, 53. *med.* Caro in libraria frusta conciditur. *Vitr.* 8, 7. *f.* Caementum de silice frangatur, ne gravius, quam librarium. *Gell.* 20, 1. *med.* Librariis assibus in ea tempestate populus usus est. *Cato R. R.* 21. *med.* Insuper foramen librarium ferreum (lege *ferrum*) digitos sex latum indito, pertusum utrumque (lege *utrinque*) secus, qua clavus eat, [*sul fero porrai un ferro del peso d' una libra, largo sei dita. F.*]

LIBRĀRĬUS, ii, m. *βιβλιογράφος*, qui libros manu sua describit, pretio ad id conductus. Nam qui eos vendit, Graeco potius nomine *bibliopola*, *βιβλιοπώλης*, dicitur. *Hieron. ep.* 8. Rudes illi Italiae homines, quos cascos Ennius appellat, qui sibi ritu ferino victum quaerebant, ante chartae, et membranarum usum aut in dedolatis e ligno codicillis, aut in corticibus arborum mutuo epistolarum alloquia missitabant; unde et portitores earum tabellarios, et scriptores a libris arborum librarios vocavere. *Cic. Agr.* 2, 5. *extr.* Concurrunt jussu meo plures uno tempore librarii, descriptam legem ad me afferunt. *Cic. fil. ad Tiron. Fam.* 16, 21. *f.* Peto a te, ut quam celerrime mihi librarius mittatur, maxime quidem Graecus: multum enim mihi eripitur operae in exscribendis hypomnematis. *Liv.* 38, 55. Malim librarii mendum, quam mendacium scriptoris esse. *Cic. Phil.* 2, 4. Litterae sunt librarii manu. *Inscr.* ap. *Grut.* 563, 1. Librarius legionis, *h. e.* qui ejus milites, ac rationes perscribit. *Veg. Mil.* 2, 7. Librarii, ab eo, quod in libros referant actiones ad milites pertinentes. Sic in *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 8. *n.* 44. Librarius manipularis, *h. e.* qui sui manipuli rationes scribit, et conficit. *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6. Librarii quoque, qui docere possunt, et horreorum librarii, et librarii depositorum, et librarii caducorum. ℙ Legitur et *scriba librarius* ap. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* et in *Inscr.* ap. *Grut.* 585. 2. 3. 4. 5., et videtur idem esse ac *librarius* simpliciter. Sic *scriptor librarius* habetur ap. *Hor. A. P.* 354. *Festus* quoque scribas cum librariis confundit, in voce *Scribas*. Est tamen ubi distinguuntur. In senatusconsulto apud *Front. Aquaed.* 100. Curatores aquarum lictores binos, et servos publicos ternos, architectos singulos, et scribas, et librarios habere. *Cic. Agr.* 2, 13. Decemviros ornat apparitoribus, scribis, librariis, praeconibus, architectis. His locis *librarii* sunt scribis subjecti, iisque in publicis rebus conscribendis operam suam praebent: [ita ut *scriba* sit, quem Itali nunc *cancelliere*, *librarius* vero, quem iidem *scrivano*, vel *scritturale* appellant. *F.*] ℙ Est etiam *librarius*, qui libris negotiatur, *βιβλιοπώλης*. *Sen. Ben.* 7, 6. Libros dicimus esse Ciceronis: eosdem Dorus librarius suos vocat: et utrumque verum est. Alter illos, tanquam auctor, sibi: alter, tanquam emptor, asserit. Adde *Gell.* 5, 4. et 18, 4. ℙ In illo *Juven.* 9, 109. Et quae finxerunt librarius, archimagiri, etc., quidam dictum putant a *libra*, et poni pro eo, qui praeficitur partiendis pensis: cujusmodi officium in LIBRARIA posuimus.

LIBRĀTĒ, adv. re ponderata et perspecta. *Serv.* ad *Virg. A.* 2, 713. Et librate Aeneas et Cereris templum, et vetustum elegit.

LIBRĀTĬO, onis, f. *ταλάντωσις*, actus librandi, seu ad libellam exigendi. *Vitr.* 8, 6. *med.* Qui Archimedis libros legit, dicet, non posse fieri veram ex aqua librationem, quod ei placet, aquam non esse libratam, sed sphaeroides habere schema. *Minut. Fel. Octav.* 17. *med.* Coelum ipsum vide, quam late tenditur, quam rapide volvitur: jam scies, quam sit in eo summi moderatoris mira et divina libratio. ℙ [Est etiam eadem ac jaculatio. *Diomed.* p. 473. Idcirco ex brevi et longa pedem hunc (iambum) esse compositum, quod ii qui jaculantur, ex brevi accessu in extensum passum proferuntur, ut promptiore nisu telis (fortasse legend. *teli*) ictum confirment. Auctor hujus librationis Arctinus Graecus his versibus perhibetur, etc. *F.*]

LIBRĀTOR, oris, m. qui librat, et praesertim qui in deducendis aquis expendit altitudinem fontium, quanto scilicet altiores sint eo loco, quo eos ducere constituimus. *Plin. ep.* 10, 50. Superest, ut tu libratorem, vel architectum mittas, qui diligenter exploret, sitne lacus altior mari. ℙ *Libratores* erant inter ministros curatoris aquarum, et in aquaeductuum curatione iis inserviebant, v. gr. in metiendis calicibus, ut est ap. *Front. Aquaed.* 105. Procurator calicem ejus moduli, qui fuerit impetratus, adhibitis libratoribus, signari cogitet, etc. ne sit in arbitrio libratorum, interdum majoris luminis, interdum minoris, pro gratia personarum, calicem probare. ℙ Item qui librat, hoc est tormentis torquet, et jacit. *Tac. A.* 2, 20. Funditores libratoresque excutere tela, et proturbare hostem jubet. Adde *ib.* 13, 39. Utroque autem loco al. leg. *libritores*, ut *libritis* dicitur pro *libralis*. [Ap. *Catonem R. R.* 22. *librator* est, qui trapeti partes recte concinnat, et librat. *F.*]

LIBRĀTŪRĂ, ae, f. aequatio superficiei. *Veg. Vet.* 2, 22. Medicamento libraturam cutis consumis.

LIBRĀTUS, a, um, part. a *libro*: ad libram collocatus, aequatus. *Cic. Tusc.* 5, 24. *f.* Quibus terra librata ponderibus, [*im Gleichgewichte erhalten,*] quibus cavernis maria sustineat. [*Huc pertinent et ista: *Lucan.* 1, 58. Librati pondera coeli Orbe tene medio, i. e. tene mediam circuli partem in coelo justo pondere suspenso; et 5, 94. Aere libratum vacuo quae sustinet orbem.] *Vitr.* 8, 6. *med.* Aquam non esse libratam, sed sphaeroides habere schema. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 3. Columnarum turbines in officina ita librati pependerunt, ut puero circumagente tornarentur. [*Appul. Met.* 9. p. 203. defixum rigore librato suspenderat corpus: ubi v. *Pricae.*] *Lucan.* 9, 528. cum cardine summo Stat librata dies, truncum vix protegit arbor, *h. e.* cum meridie sol rectis radiis terram ferit: quod fit sub tropicis, et aequinoctiali

circulo. Eo igitur tempore lux solis, quasi ad libram, recta delabitur. ℙ *Librata* etiam dicuntur, quae dum moventur, jaciunturque, certo et aequabili cursu feruntur. *Tac. H.* 2, 22. Ingerunt desuper Othoniani pila, librato magis, et certo ictu, adversus temere subeuntes. *Liv.* 30, 10. *med.* Poeni vana pleraque tela in superiorem locum mittebant: gravior, ac pondere ipso libratior superne ex onerariis ictus erat, [*i. e. validior. Cf. 42, 65. Adde 38, 29. Librata quum sederit (glans): ubi *Ernest.* in *Lex. Liv.* haec notat: Librare eleganter dicitur, praesertim ap. poetas, pro *ei, quo ferire velis, aliquo motu vim majorem addere*, ut alte attollendo, torquendo, circumagendo. Hinc in loco cit. *glans* dicitur *librari*, quum circumactu fundae nisum majorem accipit. *Ov. Met.* 2, 311. et dextra libratum fulmen ab aure misit in aurigam; et *v.* 624. malleus dextra libratus ab aure. Adde 10, 178. Quem (discum) prius aerias libratum Phoebus in auras Misit. V. 8, 408. et 5, 142. *Lucan.* 6, 198. tortilibus librata phalarica nervis: ita recte invitis omnibus libris scribendum censet *Cort.* ad h. l. quem v. quae laudat ad *Eund.* 4, 386.] *Plin.* 8, 2, 2. de elephantis: Plenis homine tricliniis accubitum iere per lectos, ita libratis vestigiis, ne quis potantium attingeretur. *Id.* 37, 6, 22. Opalis falsis contra radios libratis, unus atque idem translucet colos, *h. e.* certa ratione motis, et versatis. *Sil.* 15, 429. per nubes aquila librata volatu.

*LIBRICOLA, ae, m. *Sarisb.* in *Carm.* Nummipetae cum libricolis nequeunt simul esse. *B. A.*

LIBRIGER, ri, m. qui librum gerit. *Paul. Nol. ep.* 28. (al. 9.) *n.* 4. Postulasti per eundem librigerum, ut, etc.

LIBRILIS, e, adj. libralis. *Caes. B. G.* 7, 81. Nostri fundis librilibus, sudibusque, ac glandibus Gallos perterrent, *h. e.* quae libralia saxa jaciebant. [*Metaphr. Gr. vertit *λίθους μεγάλους.*] ℙ *Librilia* ap. *Festum* (ita enim ibi legendum, non *librilla*, monent critici) appellantur instrumenta bellica, saxa scilicet ad brachii crassitudinem, in modum flagellorum loris revincta. ℙ *Librile, is*, est scapus librae, ut docet *Festus*, hoc est transversa illa linea, ex qua lances dependent; et accipitur etiam pro ipsa libra. *Gell.* 1, 1. *med.* Ut talionem in eo vel ad amussim aequiperarent, vel in librili perpenderent.

LIBRIPENS, endis, m. *ζυγοστάτης*, qui ante argentum signatum, cum Romani adhuc aere gravi uterentur, pecuniam pendebat: a *libra* et *pendo. Plin.* 33, 3, 13. Populus R. ne argento quidem signato ante Pyrrhum regem devictum usus est. Libralis (unde etiam nunc libella dicitur) et dipondius appendebatur assis. Quare *aeris gravis poena* dicta, et adhuc *expensa* in rationibus dicuntur, item *impendia*, et *dependere*. Quin et militum *stipendia*, hoc est stipis pondera, *dispensatores* libripendes dicuntur. Qua consuetudine in his emptionibus, quae mancipii sunt, etiam nunc libra interponitur. Haec *Plinius*. ℙ In mancipationibus quoque, et in testamentis, libripendis opera utebantur. V. MANCIPIUM. ℙ *Libripendes* etiam magistratus quidam videntur fuisse in municipiis et coloniis, quorum munus esset monetam ad trutinam revocare, vel ponderibus publicis praecesse. V. PONDERARIUM. *Inscr.* Nolae reperta, ap. *Grut.* 1115, 1. T. Vedius T. F., T. Vitorius Cn. F. II. viri libripendes ex *Decreto Decurionum.*

LIBRO, as, avi, atum, a. 1. ad libram exigo, aequo, complano. *Cato R. R.* 18. *med.* Pavimenta ad hunc modum facito: ubi libraveris, de glarea, et calce arenato primum corium facito. ℙ Translate. *Colum.* 10, 42. Et paribus Titan orbem libraverit horis, *h. e.* aequaverit nocti diem. *Pers.* 1, 85. crimina rasis Librat in antithetis, *h. e.* respondet ille quidem criminibus, sed affectata verborum cura, antitheta congerens paribus incisis, et quasi libra appensis, aliisque verborum figuris nimia arte elaboratis. ℙ *Librare aquam* est ejus altitudinem explorare, et deducere ad libram ejus loci, quo ducenda est. *Vitr.* 8, 6. Libratur autem aqua dioptris, aut libris aquariis, aut chorobate. V. ibi librandi rationem. ℙ Est etiam sustinere, suspendere; quemadmodum in libra suspenduntur, quae ponderantur. *Sil.* 17, 274. de navi naufraga: Et fluctus supra, vento librante, pependit. *Plin.* 2, 5, 4. Aeris vi suspensam librari medio spatio tellurem. *Id.* 19, 5, 24. de cucurbitis: Mire tenui pediculo libratur pondus immobile aurae. *Gell.* 5, 3. Acervum illum, et quasi orbem caudicum, brevi vinculo comprehensum, ratione quadam quasi geometrica librari continerique animadvertit. *Ov. Fast.* 3, 585. Vela cadunt primo, et dubia librantur ab aura, *h. e.* non intenduntur, sed suspensa antennis laxe agitantur. *Plin.* 2, 5, 4. Terram universi cardine stare pendentem, librantem per quae pendeat, *h. e.* sustinentem circum se fusa corpora, per quae ipsa vicissim sustinetur, h. e. aquam, et aerem. [*V. in *Libratus.*] ℙ Item perpendere, examinare. *Stat. Th.* 9, 165. paulum stetit anxius heros, Librabatque metus. *Nazar. Pan. ad Constant.* 7. Illa majestas, fandi ac nefandi discriminatrix, quae omnia meritorum momenta perpendit, librat, examinat. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 8, 4, 26. Si quas coelestes praescriptiones super reddenda militia elicuerit provincialis apparitor, quas non ante praecelsa sedes tua libravit. ℙ Significat etiam vibrare, jaculari, et quasi libra, idest directo jaciendo emittere: vel quia quae jaculari volumus, prius ad nos adducimus, et retrahimus, et in aequilibrio quodammodo constituimus, ut emissa citius ferantur. [*Discrimen inter *librare* et *vibrare*, quorum solemnis est in libris manuscriptis confusio, v. *in f.*, *Cort.* ad *Lucan.* 4, 386., ubi v., hoc facit, ut illud ad tela referat, quando justo suo pondere, justoque modo emittantur aut infligantur, aut ad certum ictum manu praeparentur: *vibrare* sit agitare ferrum in manu, ita ut splendorem emittat, oculosque videntium praestringat: quomodo solis radii, ipsique gladii *vibrare* dicantur, et qui proludant pugnam, tela manu agitare, adeoque vibrare soleant. Cf. *Eund. ib.* 7, 289. V. etiam *Arntzen.* et *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 13. Adde *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 3, 125.] *Ov. Met.* 7, 787. Ad jaculi vertebar opem, quod dextera librat Dum mea, dum digitos amentis indere tento, Lumina deflexi, etc. *Virg. A.* 9, 417. summa telum librabat ab aure; et *ib.* 10, 479. ferro praefixum robur acuto In Pallanta diu librans jacit; et *ib.* 5, 478. durosque reducta Libravit dextra media inter cornua caestus. *Lucan.* 3, 433. raptam librare bipennem Ausus, et aeriam ferro proscindere quercum. *Stat. Achill.* 2, 419. librare vulnera. *Sen. Agam.* 900. Sic huc et illuc impiam librat manum. *Quint. decl.* 1, 10. Sic ergo libravit manum caecus, ut ipsam protinus feriret animam. ℙ *Librare se* dicuntur volucres, cum expansis utrinque alis, quasi libra, tolluntur ad volandum. *Plin.* 10, 3, 3. Haliaeetos librans ex alto sese. Sic *Ov. Met.* 8, 201. de Daedalo: geminas opifex librabit in alas Ipse suum corpus; et *A. Am.* 2, 68. de eod.: Inque novum timide corpora librat iter; et *Amor.* 2, 6, 11. quae liquido libratis in aere cursus. *Virg. G.* 4, 196. de apib.: saepe lapillos Tollunt, his sese per inania nubila librant. Sic *Plin.* 11, 10, 10. de iisd.: Si cooriatur procella, apprehensi ponducculo lapilli se librant. ℙ *Librare iter* est dirigere. *Sen. Oed.* 899. Callidus medium senex Daedalus librans iter, Nube sub media stetit. ℙ *Librare corpus in herba*, ap. *Ov. Fast.* 1, 429. est paulatim, et aequali descensu quasique ad libram demittendo se, decumbere. Simile est illud *Plinii* 12, 25, 54. Incidentis manus libratur artifici temperamento, ne quid ultra corticem violet, *h. e.* temperato ictu leviter demittitur. ℙ [*Confund. *librare* et *vibrare*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 433. 4, 40. et 386. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 3, 125.]

*LIBROSUS collis fuit nomen in Chersoneso Taurica. *Plin.* 2, 103. ed. *Hard.* Antea, v. g. in ed. *Elzev.*, pro *Libroso* impressum *Beroso. B. A.*

LIBS, ĭbis, adj. *Λίψ*, ad Libyam pertinens, Africus. *Sidon.* enumerans labores Herculis, *carm.* 9, 94. Nessus, Libs, juga, poma, virgo, serpens, *h. e.* Antaeus. ℙ Item ventus Africus, *Ponente-Garbino. Auson. Technopaegn. de Deis* 12. Velivolique maris constrator leuconotus Libs. *Gell.* 2, 22. *med.* Africus, qui Graece vocatur *Λίψ. Plin.* 2, 47, 69. A meridie Auster, et ab occasu brumali Africus: Notos, et Liba nominant.

*LIBŪI, orum, vel Libui Galli, populi Galliae Transpadanae, circa Brixiam, Veronam, etc. degentes. *Liv.* 5, 35. 21, 38. et 33, 37. ℙ Iidem sunt, qui *Libici* audiunt *Plinio*, judice *Cluverio. B. A.*

LIBUM, i, n. *πέλανος, ὄνον*, genus cibi, cujus conficiendi rationem sic tradit *Cato R. R.* 75. Libum hoc modo facito. Casei P. II. bene disteras in mortario: ubi bene distriveris, farinae siligineae libram, aut, si voles tenerius esse, selibram similaginis solum eodem indito, permiscetoque cum caseo bene: ovum unum addito, et una permisceto bene. Inde panem facito: folia (*laurea*) subdito: in foco caldo sub testu coquito leniter. *Ov. Fast.* 3, 670. Fingebat tremula rustica liba manu: Atque ita per populum fumantia mane solebat Dividere. *Mart.* 3, 77. Nec te liba juvant, nec sectae quadra placentae. ℙ Etiam ex aliis rebus liba fiebant. *Virg. A.* 7, 109. Instituuntque dapes, et adorea liba per herbam Subjiciunt epulis. *Ov. Fast.* 3, 761. liboque infusa calenti Jure repertori candida mella damus. ℙ Dicta sunt a *libando*, quia praecipuus eorum usus erat in sacris. *Varr. R. R.* 2, 8. Dum haec loqueremur, venit libertus, qui dicat, liba absoluta esse, et rem divinam paratam: venirent, et ipsi pro se sacrificarentur. *Id. L. L.* 4, 22. Libum, quod libaretur, priusquam essent, (*h. e. comederent*) coctum. Al. leg. *priusquam esset coctum.* In aliis enim sacris crudum libabatur, in aliis coctum, ut in Matralibus. Adde *Ov. l. c.* 735., *Virg. Ecl.* 7, 33. et *G.* 3, 394., *Hor. Ep.* 1, 10, 10., *Tibull.* 1, 8, 54. etc. Sic *Juven.* 16, 38. Aut sacrum effodit medio de limite saxum, Quod mea cum vetulo coluit puls annua libo. Hinc *quinquagesima liba* dixit *Mart.* 10, 24. quae quinquagesimo suae aetatis anno, natali die, sacra faciens obtulerat. ℙ *Ov. l. c.* 733. a Libero Patre liba, et libamina dicta esse putat, quia illi primum fieri et offerri coepta. V. LIBAMEN. ℙ *Libus, i*, m. *Nigid.* ap. *Non.* 3, 127. Deinde surgat, faciat libos quatuor, etc.

LIBURNA et Liburnica, ae, f. genus navigii velocioris, variae magnitudinis: nam minima unum habebat remorum ordinem: paulo major binos: idoneae mensurae ternos, vel quaternos, interdum quinos, ut *Veg. Mil.* 5, 7. docet, de suis loquens temporibus: nam primo biremis fuit, ut ex *Lucano* colligitur mox afferendo. Dicta est a Liburnis populis Illyrici: quorum auxiliis cum usus fuisset Augustus bello Actiaco contra Antonium, et Cleopatram; et experimento didicisset, eorum naves ceteris aptiores esse, classem Romanam ad illarum exemplum instituit, et ceteri deinceps imperatores. *Veg. ib.* Sunt tamen qui et ante Augustum Liburnarum usum fuisse Romanis putant. *Suet. Aug.* 17. Tempestate conflictatus, parte Liburnicarum demersa. *Id. Cal.* 37. Fabricavit et de cedris (al. leg. *deceres*) Liburnicas, gemmatis puppibus, versicoloribus velis. *Tac. G.* 9. Signum ipsum in modum Liburnae figuratum, docet, advectam religionem. *Lucan.* 3, 534. Ordine contentae gemino crevisse Liburnae. [*V. *Cort.*] *Sil.* 13, 240. Quanta est vis agili per caerula summa Liburnae. *Plin.* 10, 23, 32. Olores Liburnicarum modo, rostrato impetu feruntur, facilius ita findentes aera, quam si recta fronte impellerent.

LIBURNI, orum, m. plur. *Λιβυρνοί*, populi Liburniae, quae regio est Illyrii inter Istriam, et Dalmatiam, ad sinum et mare Dalmaticum, de qua *Plin.* 3, 22, 26. Liburniae finis, et initium Dalmatiae Scardona. *Virg. A.* 1, 148. Regna Liburnorum, et fontem superare Timavi.

LIBURNĬCUS, a, um, adj. *Λιβυρνικός*, ad Liburnos pertinens, ut Liburnicae insulae, *Plin.* 3, 25, 30. Liburnicum oleum. *Pall.* 12, 18. Liburnici cuculli. *Mart.* 14, 139. in lemmate. ℙ De Liburnicis navibus V. LIBURNA.

LIBURNUS, a, um, adj. ad Liburnos et Liburniam pertinens. *Lucan.* 8, 38. Liburnae terrae. *Prop.* 3, 9, 44. Liburna rostra, *h. e.* Liburnicae naves. ℙ *Liburni* Romae multi erant servili conditione, quod ea gens proceros et validos homines habebat. *Juven.* 3, 239. Si vocat officium, turba cedente vehetur Dives, et ingenti curret super ora Liburno, *h. e.* lecticario. *Id.* 6, 476. periit libraria, ponunt Cosmetae tunicas, tarde venisse Liburnus Dicitur. *Id.* 4, 75. primus clamante Liburno, Currite, jam sedit; rapta properabat abolla Pegasus, attonitae positus modo villicus Urbi.

LIBUS, i, m. V. LIBUM.

LIBYA, ae, et Libye, es, f. *Λιβύη*, Africae pars ea, quae ad septentriones est, et mediterraneo alluitur mari, inter Aethiopiam, et mare Atlanticum, et magis stricte, quae est inter Aegyptum, et Syrtes: quae Libya Mareotis a *Plin.* 5, 6, 6. appellatur: ubi nunc est *il regno di Barca. Hor. Sat.* 2, 3, 100. Graecus Aristippus, qui servos projicere aurum In media jussit Libya. ℙ Dicta est a Libye filia Epaphi (ap. *Hyg. fab.* 160. est *Palamedis*) et matre Busiridis: vel a Libye Afro, Herculis filio, ut est ap. *Capell.* 6, 215. ℙ Item Africa universa. *Virg. G.* 1, 240. Mundus, ut ad Scythiam, Rhiphaeasque arduus arces Consurgit, premitur Libyae devexus in Austros. *Val. Fl.* 7, 607. campos Libyes, ac pinguia Nili arva. *Sil.* 1, 194. Aestifero Libye torretur subdita Cancro. ℙ Adjective. *Varr.* ap. *Non.* 2, 132. In quibus Libya citrus fasce cingit fores. *Tac. A.* 3, 60. Diversum ad mare, terramque Libyam devectus. V. his similia in ARABIA.

*LIBYAEGYPTĬI, orum, m. populi Libyae, ex Aegyptiis oriundi. *Plin.* 5, 8. *Mela* 1, 4. *med.* ℙ Cf. *Libyphoenices. B. A.*

LIBYCUS, a, um, adj. *Λιβυκός*, ad Libyam pertinens, Africus. *Plin.* 5, 1, 1. Mare Libycum. *Petr. Sat.* 120. aequor, mare Aegyptium ubi Pompejus occisus a Ptolemaeo est. *Virg. A.* 1, 343. Libyci fines; et *ib.* 6, 338. Libycus cursus, *h. e.* navigatio per mare Libycum; et *ib.* 4, 320. Libycae gentes. *Hor. Od.* 1, 1, 10. areae, *scil.* quia feracissima frumenti est Africa. Hinc *Sen. Thyest.* 356. Non quidquid Libycis terit Fervens area messibus. Sic *Colum.* 3, 8. Mysiam, Libyamque largis abundare frumentis. Rursus *Hor. Ep.* 1, 10, 19. Libyci lapilli, *h. e.* segmenta e Numidico marmore, quibus parietes incrustabantur, et conserebantur pavimenta. *Ov. Fast.* 5, 178. Libyca fera, *h. e.* leaena, qua frequens est Africa. *Id. Met.* 4, 616. Libycae arenae, *h. e.* Libyae deserta, ut est ap. *Virg. A.* 1, 388. Hinc *Lucan.* 1, 368. per calidas Libyae sitientis arenas. Rursus *Ov. Ib.* 315. Libycus Juppiter, *h. e.* qui in Ammonis templo in Libya colebatur. *Sen. Herc. Oet.* 908. axis, *h. e.* Africum coelum, Africae regio. *Colum.* 3, 2. Libycae uvae, *h. e.* quae inter eas sunt, quibus ad escam utimur magis, quam ad vinum. *Pl. Cas.* 3, 5, 16. meraco se percussit flore Liybco, *h. e.* vino Mareotico se inebriavit. Al. leg. *flore Liberi. Colum.* 5, 10. *med.* Libycae ficus, *h. e.* de quibus *Mart.*

4, 46. Et ficus Libyca gelata testa. V. AFRICANUS. *Stat. Silv.* 3, 1, 157. et *Mart.* 5, 65. Libycae palaestrae, *h. e.* quibus Hercules cum Antaeo luctatus est. *Lucan.* 7, 880. Libyca succensae lampade Cannae, *h. e.* rogo ab Annibale exstructo cremandis Romanis, qui Cannensi proelio ceciderant. *Id.* 10, 129. Libyci crines, *h. e.* torti, crispi, quales sunt Afris. *Id.* 9, 805. Libycae pestes, *h. e.* serpentes venenatae, quarum ferax est Libya. *Mart.* 14, 3. Libycus dens, *h. e.* elephanti ex Libya. *Id.* 2, 43. Libycus orbis, *h. e.* mensa rotunda e citro, quo abundat Atlas mons Libyae. *Festus:* Libycus campus in agro Argeo (*Romae*) appellatus, quod in eo primum fruges ex Libya allatae sunt: quam ob causam etiam Ceres ab Argeis Libyssa vocata est. ℙ *Libyci, orum*, Libyae populi. *Macr. Sat.* 1, 17. Cum Libyci invasuri Siciliam classem appulissent.

LĪBYPHOENĪCES, um, m. plur. *Λιβυφοίνικες*, populi Libyae, ex Phoenicibus oriundi, et cum Afris mixti: quorum regio nunc est *il regno di Tunisi*, fertilitatis eximiae, cum centesima fruge agricolis fenus reddente terra, ut *Plin.* loquitur 5, 4, 3. Horum meminit et *Liv.* 21, 22. et 25, 40.

LĪBYS, yos, et ys, adj. *Λίβυς*, qui est ex Libya. *Ov. Met.* 4, 570. Hinc Libys, hinc Meroe, siccaque terra subest. *Stat. Silv.* 4, 2, 27. Mons Libys. *Sen. Herc. Oet.* 24. Antaeus; et *ib.* 41. Indusque Phoebo subditus, Cancro Libys. *Virg. Cir.* 440. Nec Libys Assyrio sternetur lectulus ostro, *h. e.* citreus, e citro factus. V. CITRUS et CITRUM. *Lucan.* 6, 221. Cum jaculum parva Libys amentavit habena. *Sall. Jug.* 21. Africam initio habuere Gaetuli, et Libyes. Adde *Sil.* 12, 644.

LĪBYSCA Ficus, Libyca. *Colum.* 10, 418., ubi alii mallent *Libyssa*.

*LIBYSONIS TURRIS, oppidum Sardiniae. *Plin.* 3, 7. *B. A.*

LĪBYSSĪNUS. V. LIBYSTINUS.

LĪBYSSUS, a, um, adj. qui est ex Libya. *Catull.* 7, 3. Quam magnus numerus Libyssae arenae. *Sil.* 8, 206. Libyssa gens. *Lucan.* 9, 666. terraeque in fine Libyssae. ℙ De Cerere Libyssa V. LIBYCUS, *f.*

LĪBYSTĪCUS, a, um, adj. ad Libyn quendam pertinens, qui fabulas scripsit. Hujus scriptoris meminit *Hesych. Λιβυκοὶ λόγοι. Χαμαιλέων φησὶ, Λίβυν εὑρεῖν τοὺς λόγους τούτους.* V. AESOPICUS.

LĪBYSTĪNUS, a, um, adj. Libys, Libycus. *Catull.* 60, 1. Num te leaena montibus Libystinis, etc. Al. leg. *Libyssinis*, minus recte. ℙ *Libystinus Apollo* colebatur a Siculis, qui pestilentia immissa, eos a Libycorum bello defenderat. *Macr. Sat.* 1, 17.

LĪBYSTIS, ĭdis, f. adj. *Λιβυστὶς*, Libyssa. *Virg. A.* 5, 37. Horridus in jaculis, et pelle Libystidis ursae. Ubi *Serv.:* Aut revera ursae, aut ferae Africanae, idest leonis, aut pardi. Adde *A.* 8, 368., ubi quo *Servius* quamlibet feram accipi posse ait. V. URSUS, *f.*

[LĪCĀTES, ium, m. plur. populi Vindeliciae: ita appellati, quod prope Licum amnem incolerent. Horum meminit *Plin.* 3, 20, 24. *E.*]

LĪCENS, entis, part. a *licet*, *ἀνειμένος*, qui licet, aut liber est, *παῤῥησιαστικός*. *Ov. A. Am.* 1, 569. Hic tibi multa licet sermone licentia tecto Dicere. *Stat. Silv.* 1, 6, 93. Joci licentes. *Mart.* 4, 8. egressu timet ire licenti Ad matutinum nostra Thalia Jovem. *Cic. Or.* 3, 48. Inde ille licentior, et divitior fluxit dithyrambus. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 3. Licentior vita, *h. e.* dissoluta. *Id.* 6, 4. *n.* 2. Mala licentis imperii magistra inopia, atque avaritia. ℙ De hominibus. *Gell.* 15, 9. Audacem et licentem esse. *Sen. Hippol.* 780. Turba licens Naides improbae. ℙ Item qui licetur, part. a *liceor*. *Plin. Pan.* 29. *f.* Annona, de qua inter licentem, vendentemque conveniat. *Curt.* 5, 12. Hominem mercede conductum ad nutum licentium circumferri.

LĪCENTER, adv. *ἀδεῶς*, *ἀνειμένως*, cum licentia, nimis libere, immoderate. *Cic. N. D.* 1, 39. Vos non modo oculis imagines, sed etiam animis inculcatis: tanta est impunitas garriendi. At quam licenter? etc. *Id. Or.* 23. Solutum quiddam sit, nec vagum tamen, ut ingredi libere, non ut licenter videatur errare. *Id. Coel.* 23. Servos licentius, liberius, familiarius cum domina vivere. *Hor. A P.* 265. idcircone vager, scribamque licenter? *Liv.* 26, 10. Licenter et otiose facere aliquid. *Val. Max.* 5, 4. *n.* 3. Excedere omnes jussit cubiculo, quo licentius, remotis arbitris, indicium perageret. *Tac. A.* 6, 13. Gravitate annonae juxta seditionem ventum: multaque in theatro licentius efflagitata, quam ut, etc.

LĪCENTĬĂ, ae, f. *ἄνεσις*, facultas, venia, libertas, qua licet nobis quippiam facere, nullo impediente. Est a *licet* formula affirmantis, ut ap. *Pl. Rud.* 4, 6, 21. videre est. *Cic. Off.* 3, 4. *extr.* Nobis nostra Academia magnam licentiam dat, ut quodcumque maxime probabile occurrat, id nostro jure liceat defendere; et *ib.* 1, 29. *med.* Pueris non omnem licentiam ludendi damus. *Id. Sen.* 13. Tantum licentiae dabat gloria. *Phaedr.* 3, 7. Si quo abire est animus, est licentia? Non plane est, inquit. *Tac. A.* 14, 49. Licentia absolvendi; et *ib.* 1, 26. bene faciendi; et *Julian. Dig.* 24, 3, 6. Licentiam habet mulier ad alias migrare nuptias. [*Suet. Caes.* 67. Licentiam omnem passim lasciviendi permittebat (militibus). *Aug.* 98. Permissa, immo exacta jocandi licentia. *Tib.* 42. Secreti sa, immo exacta jocandi licentia. *Tib.* 42. Secreti licentiam nactus: *licentia* in his est potestas libere aliquid faciendi, sine metu et verecundia. Adde *Caes.* 40. Per intercalandi licentiam. (Nostr. *Willkührlichkeit*). ℙ *Licentia* tribuitur etiam philosophis, qui aut nullis argumentis, aut certe haud idoneis usi aliquid pronuntiant. *Cic. N. D.* 1, 38. Quae autem istae imagines vestrae aut unde? A Democrito omnino haec licentia; et 44. Trudimur ab (Epicuro) homine non tam faceto, quam ad scribendi licentiam libero. *Schütz.* in *cl. Cic.*] ℙ Ap. rhetores est figura sententiarum, *παῤῥησία*, cum apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen aliquid pro jure nostro dicimus, quod eos minime offendat, aut quos hi diligunt, cum in aliquo errato vere reprehendi posse videantur. *Auct. ad. Her.* 4, 36. Orationem liberam appellat. *Quint.* 9, 2. *med.* [*V. *Ernest. lex. technol. lat. rhet.* p. 243.] ℙ Saepissime in malam partem sumitur, estque intemperans et immoderata libertas, quam sibi quis arrogat faciendi quidquid libuerit, sine verecundia, aut metu aut legum, aut hominum. [*Nostr. *Ungebundenheit*, *Ausgelassenheit*, etc.] *Phaedr.* 1, 2. Athenae cum florerent aequis legibus, Procax libertas civitatem miscuit, Frenumque solvit pristinum licentia. *Tac. H.* 2, 10. Civitas discors, et ob crebras principum mutationes, inter libertatem ac licentiam incerta. *Ter. Heaut.* 3, 1, 74. Deteriores omnes sumus licentia. *Cic. Agr.* 1, 5. Nunc prospicite omnium rerum infinitam atque intolerandam licentiam. *Id. Att.* 10, 4. Qui nisi me civitate expulissent, obtinere se non posse putaverunt licentiam cupiditatum suarum. *Id. Verr.* 2, 3, 94. Dare alicui infinitam licentiam pecuniarum eripiendarum. *Id. Off.* 2, 8. *med.* Nisi multorum impunita scelera tulissemus, nunquam ad unum tanta pervenisset licentia; et *Font.* 14. Habere magnam licentiam ad maledicendum. *Id. Amic.* 22. In iis perniciosus est error, qui existimant, libidinum, peccatorumque omnium patere in amicitia licentiam. [*Vell. 2, 100, 3. Magnitudinemque fortunae suae peccandi licentia metiebatur, quidquid liberet, pro licito vindicans.] *Cic. Mil.* 31. Quem si vicisset, habiturus erat impunitatem et licentiam sempiternam. *Id. Coel.* 20. Hujus saeculi licentia: quam *Plin. ep.* 3, 3. vocat licentiam temporum. [*Adde *Suet. Gr.* 11. licentia Sullani temporis, nostr. *Gesetzlosigkeit.*] *Nep. Eum.* 8. militum. *Tac. H.* 4, 72. Licentia saevitiaque imbuere militem. *Cic. Verr.* 2, 3, 12. Licentiam alicui permittere, ut, etc. et *ib.* 1. *extr.* praecidere; et *Div.* 2, 72. Licentiae cujuspiam resistere. *Id. Acad.* 4, 10. Libertatem et licentiam largiri. *Id. Mur.* 9. concedere. *Hor. Od.* 3, 24, 29. indomitam refrenare. *Tac. H.* 1, 35. coercere; et *ib.* 2, 84. *extr.* habere in aliqua re facienda; et *ib.* 3, 66. in aliquem. *Petr. Sat.* 17. Licentia juvenili impulsus. *Tac. H.* 4, 22. Paucis diebus per licentiam absumpta sunt, quae adversus necessitates in longum suffecissent. ℙ Eleganter refertur ad orationem, cum sibi indulget orator, aut scriptor, et leges, aut consuetudinem loquendi excedit. *Cic. Brut.* 91. *f.* Dedit operam, ut nimis redundantes nos et superfluentes, juvenili quadam dicendi impunitate et licentia, reprimeret. *Id. Or.* 3, 38. Verba prisca ac vetusta, quae sunt poetarum licentiae liberiora, quam nostra. [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Quint.* 10, 1. *med.* Non per omnia poetas esse oratori sequendos, nec libertate verborum, nec licentia figurarum. ℙ Tribuitur et rebus inanimis. *Ov. Met.* 1, 309. de diluvio: Obruerat tumulos immensa licentia ponti. [*Vell. 2, 22, 2. Gladiorum licentia, i. e. immodicus caedendi mos. *Cic. Fam.* 4, 9, 12. Magna gladiorum est licentia.] ℙ Tanquam Deam *Cic. Leg.* 2, 17. *Licentiam* nominat. V. LIBERTAS.

LĪCENTĬĀTUS, us, m. idem ac licentia. *Laber.* ap. *Non.* 3, 130. Meo licentiatu.

LĪCENTĬOSE, adv. licenter. *Petr. Sat.* 140. *f.* Unde plani, unde licentiose viverent? Alii rectius leg. *levatores*. V. LEVATOR.

LĪCENTĬOSUS, a, um, adj. *παῤῥησιαστὴς*, qui nimia utitur licentia. *Quint.* 1, 6. Nam *ebor* dicere non minus est licentiosum, quam si *sulphuri*, et *gutturi* subjicerent *o* mediam in genitivo. *Appul. Met.* 4. Lamentationes licentiosae; et *ib.* 5. Licentiosa temeritas; et *ib.* 9. fortuna. *Sen. Excerpt. contr.* 6, 8. Conversatio cum viris licentiosior. *August. contr. Pelag.* 2, 7. Libidini licentiosissimum spatium praebere.

LĪCĔO, es, cui, citum, 2. n. *πλεισιηριάζομαι*, est in auctione aestimari: a *licet*, quia licet emere, et vendere quae in auctione aestimata sunt. A grammaticis in neutris passivis numeratur. Construitur vel absolute, vel cum communibus casibus. Si ablativus personae agentis exprimendus sit, ad verbum *liceor* confugiendum est. *Pl. Men.* 5, 9, 97. omnia Venibunt, quiqui licebunt, praesenti pecunia. *Cic. Att.* 12, 23. *med.* De Drusi hortis quanti licuisse tu scribis, etc. *Hor. Sat.* 1, 6, 12. Contra Lavinum, Valeri genus, unde Superbus Tarquinius regno pulsus fuit, unius assis Non unquam pretio pluris licuisse. *Mart.* 6, 66. Parvo cum pretio diu liceret, etc. ℙ Est etiam rem venalem aestimare, pretium indicare: et ad venditorem pertinet. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 13. Percontanti quanti liceret opera effecta, parvum nescio quid dixerat. Ita *Hard.* ex MSS. Alii *licitaretur*.

LĪCĔOR, eris, licitus sum, dep. 2. *αἰωνέομαι*, pretium offero in auctione alicujus rei. *Cic. Verr.* 2, 3, 33. Liciti sunt usque eo, quoad efficere posse arbitrabantur. *Id. Caec.* 6. Licetur Aebutius, deterrentur emptores multi, fundus addicitur Aebutio. *Id. Off.* 3, 15. Non licitatorem venditor, nec qui contra asse liceatur, emptor apponet. *Id. Att.* 12, 38. Heredes Scapulae istos hortos liceri cogitant. *Pers.* 5, 191. Et centum Graecos curto centusse licetur. *Paul. Dig.* 10, 2, 29. Nisi si objiciatur creditori, quod animose licitus sit. *Caes. B. G.* 1, 18. Omnia vectigalia parvo pretio redempta habebat, propterea quod, illo licente, contra liceri audebat nemo. V. *licente* ad hoc verbum pertinet, non ad *liceo*. *Plin. Pan.* 50. Illos hortos, illud suburbanum licemur, emimus, implemus. ℙ Mos erat, ut in auctionibus, qui liceretur in turba, et pretium augeret, digitum tolleret. *Cic. Verr.* 2, 3, 11. Utrum est aequius, eum qui manu quaesierit, an eum qui digito licitus sit, possidere? Adde *ib.* 2, 1, 54. ℙ Translate. *Plin.* 14, 22, 28. Tunc avidi matronam oculi licentur, *h. e.* in ebrietate oculi veluti destinant, quo pretio, aut ratione matronae amoribus potiantur.

*LICERIĀNA PIRA, dicta a Licerio Galliae Aquitanicae urbe. *Plin.* 15, 15. *B. A.*

LĪCESSIT. V. licet, ebat, etc.

LĪCET, *κἄν, καίτοι, εἰ καὶ*, conjunctio adversativa, quae significat *etsi*, *quamquam*, *quamvis*. [*Originem habet ex constructione impers. v. *licet* cum conjunctivo. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 601. p. 473. Hinc recte videtur *Ramsh. Gr. Lat.* §. 194. *n.* 3. p. 886. *licet* ubique pro verbo impersonali accipere.] *Cic. Rosc. Am.* 11. Licet hercule undique omnes in me terrores, periculaque impendeant omnia. *Id. Leg.* 3, 10. *f.* Quamvis enumeres multos licet, nullos reperies, etc. *Id. Amic.* 20. Quantumvis licet excellas. [*Cf. *Heindf.* ad *N. D.* 3, 36, 88.] *Virg. A.* 6, 400. licet ingens janitor antro Aeternum latrans exsangues terreat umbras. ℙ Eodem modo, ac significatione usurpatur *licebit*. *Ov. Trist.* 5, 14, 3. Detrahat auctori multum fortuna licebit. *Hor. Epod.* 15, 19. Sis pecore, et multa dives tellure licebit. ℙ Quamquam hujusmodi, quae conjunctiones a grammaticis appellantur, nihil aliud quam verba sunt, post quae particula *ut* subauditur: est tamen, ubi vim propriam habent adversantis particulae, sequente tamen. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 17. *med.* Licet ergo patrem appellet, tamen illud apparebit, etc. *Cic. Att.* 3, 12. Licet tibi significarim, ut ad me venires, tamen intelligo, etc. ℙ Sequente indicativo. *Ulp. Dig.* 2, 15, 8. *f.* Licet ruinae, vel incendio subjecta transactio est. *Julian. ib.* 29, 7, 2. Licet directae libertates deficiunt, attamen, etc. *Ulp. Dig.* 30, 73. Licet imperator rescripsit, etc. tamen, etc. Adde *Coripp. Laud. Just.* 1, 3. et 85., *Macr. Sat.* 1, 11. *med.* et *Ammian.* 22, 8. ℙ [*Cum adjectivis nonnisi ap. poetas legitur. *Prop.* 2, 34, 72. Huic licet ingratae Tityrus ipse canat.]

LĪCET, ebat, licuit, vel licitum est, imp. 2. *θέμις ἐστὶ, ἔξεστι, ἔνεστι*, fas est, honestum est, rectum est: a *δίκη*, jus, *δ* in *l* abeunte, ut *δάκρυμα*, lacryma, *Ὀδυσεύς*, Ulysses. Alii vero putant, *licet* esse a *λίπω* seu *λείπω*, linquo (ut ab *ἕπομαι* est *sequor*, unde et *sequutus* et *secutus*), ex quo Latinorum prius *lico* activum, deinde intransitivum *liceo* (ut a *pendo* est *pendeo*); ita ut impersonale *licet* idem sit ac linquitur, permittitur: *licet* autem idem fere est ac *liquet*, quemadmodum tum *colliciae*, tum *deliciae* scribitur aeque ac *colliquiae*, et *deliquiae*. *Cic. Phil.* 13, 6. Neque enim, quod quisque potest, id ei licet. *Id. ib.* Licet autem nemini contra patriam ducere exercitum, si quidem licere id dicimus, quod legibus, quod more majorum, institutisque conceditur. *Sen. Clem.* 1, 18. In servos omnia licent. *Pl. Amph.* 2, 1, 70. Introire in aedes nunquam licitum est. *Inscr.* ap. *Grut.* 629. Viatoribus, praeconibus, qui ex hac lege lecti erunt, vicarium dare, subdere jus esto, licetoque. ℙ Saepe significat, possibile est, conceditur, potestas datur. *Cic. Mur.* 4. Neque enim jam mihi licet, neque est integrum, ut meum laborem hominum periculis sublevandis non impertiam. *Id. Rabir. Post.* 5. Quid deceat vos, non quantum liceat vobis, spectare debetis. *Id. Att.* 2, 1. *med.* Nihilo magis ei licitum esset plebejo rempublicam perdere, quam similibus ejus, me consule, patriciis esset licitum. *Id. Off.* 1, 29. Licet ora ipsa cernere iratorum. *Id. Div.* 1, 7. Mirari licet, quae sint animadversa a medicis herbarum genera. Dum licet. *Hor. Od.* 2, 11, 16.

et *Sat.* 2, 6, 96. ℙ Cum verbo *licet* infinitivus usurpari potest etiam passive. *Cic. Tusc.* 1, 12. Idque cum multis aliis rebus, tum e pontificio jure, et caeremoniis sepulcrorum intelligi licet. *Caes. B. C.* 3, 28. Hinc cognosci licuit, quantum, etc. ℙ Si conjugatur cum infinitivo *esse*, vel alio ex neutris primi ordinis, ut *vivere*, *redire*, etc., [*addito adjectivo,] post illum infinitivum modum potest habere tum dat., tum accus. *Cic. Tusc.* 1, 15. Licuit enim esse otioso Themistocli, licuit Epaminondae. [**Att.* 1, 17. *med.* Quo in genere mihi negligenti esse non licet; et *Fl.* 29. cur his esse liberis non licet? *Off.* 2, 18, 63. ut iis ingratis esse non liceat. *Liv.* 3, 50. Sibi vitam filiae sua cariorem fuisse, si liberae ac pudicae vivere licitum fuisset; et 26, 41. Hannibal nihil jam majus precatur deos, quam ut incolumi cedere atque abire ex hostium terra liceat.] *Id. Balb.* 12. Quod si civi Romano licet esse Gaditanum sive exsilio, sive rejectione hujus civitatis. *Pl. Ps.* 1, 1, 14. Licet me id scire, quid sit? *Cic. Off.* 1, 26. *extr.* Haec praescripta servantem licet magnifice, graviter, animoseque vivere. Sed hic locus *Jacobo Facciolato* magistro meo valde suspectus est *ροθείας*. *Id. ib.* 2, 19. *med.* Licet opera prodesse multis beneficia petentem, commendantem judicibus, vigilantem, etc. Sed non videntur vv. *petentem, commendantem* a *licet* pendere. [*Recte! V. *Beier.*] ℙ Regit etiam conjunctivum sine conjunctione *ut*, quemadmodum *oportet*. *Cic. Or.* 1, 44. Fremant omnes, licet: dicam, quod sentio: *idest*, fremere possunt. *Id. Inv.* 1, 51. Sequatur Hermagoram, licebit. [**Curt.* 7, 4, 16. Licet strenuum metum putes esse, velocior tamen spes est.] ℙ Frequenter ponitur cum accus. et praeposit. *per*, ut *Si per te licebit:* idest si permiseris, vel si potero, a te non impeditus. *Non licet mihi per te hinc abire:* idest, tu non vis, seu pateris, me hinc abire. *Licet hoc mihi per leges facere*, vel *non licet per leges facere:* idest, legibus approbantibus, vel improbantibus. *Cic. Fl.* 29. Cur his per te frui libertate sua, cur denique esse liberis non licet? *Id. Rosc. Am.* 44. Id quod postea, si per vos, judices, licitum erit, aperietur. *Plin.* 11, 6, 5. Nullus, cum per coelum licuit, otio perit dies. ℙ In responsionibus *licet* est affirmantis, assentientis. *Pl. Cas.* 3, 3, 30. Propera ergo. *Cle.* licet. *Id. Rud.* 4, 6, 8. *Dae.* Eum rogato, ut huc veniat. *Tra.* licet. *Dae.* Dicito, daturum illi meam filiam uxorem. *Tra.* licet. *Dae.* Sed propera. *Tra.* licet. Lege integram scenam. ℙ *Licet rogare?* formula interrogandi testes in judicio, ap. *Cic. Or.* 2, 60. *Licet consulere?* petendi consilium domi a jurisconsultis, ap. *eund. Mur.* 13. *Licet antestari?* citandi quempiam, ut apud judicem testis sit. V. ANTESTOR. ℙ *Licetne?* petendi cum verecundia. *Ter. Heaut.* 5, 2, 20. Here, licetne? *Chre.* loquere. ℙ Habet locum in precationibus. *Hor. Od.* 3, 27, 13. Sis licet felix, ubicumque mavis, Et memor nostri, Galatea, vivas. *Ov. Met.* 3, 404. manus aliquis despectus ad aethera tollens, Sic amet iste licet, sic non potiatur amato, Dixerat. ℙ Servit et ironiae. *Ov. A. Am.* 2, 31. Dixerat haec: sed et haec, et multo plura licebat Dicere: regressus non dabat ille viro. ℙ *Licet*, necesse est, oportet, cogor. *Prop.* 2, 13, 71. Nunc licet in triviis sicca requiescere luna; et *ib* 8, 3. Quam mihi si liceat media pugnare puella; et *ib.* 31. Scribant de te alii, vel sis ignota, licebit. ℙ *Licessit* pro *licuerit* est ap. *Pl. Asin.* 3, 3, 13.

*LICHĀDES, um, *Λιχάδες*, insulae tres in mari Aegaeo, prope Graeciam. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LICHĀNOS, i, m. *λίχανος*, unus ex phthongis musicis mobilibus, qui inter stantes, et immotos sunt in tetrachordo dispositi. Est autem duplex, alter a recentioribus musicis vocatur *G sol re*, alter *D sol re.* Primus est mediarum chordarum, secundus summarum, *Vitr.* 5, 4. V. ibi *Bald. in Lexico.* ℙ Est etiam hoc nomine digitus, qui Latine index ab indicando, Graece *λιχανὸς* a lingendo, *h. e. ἀπὸ τοῦ λείχειν*, est dictus. V. HYPATE.

[LICHAS, ae, m. *Λίχας*, famulus Herculis in mare projectus, et in sui ipsius nominis petram mutatus; *λιχὰς* enim rupem significat. *Hyg. fab.* 36. et *Ov. Met.* 9, 155. et sqq. *F.*]

LICHEN, ēnis, m. *λειχήν*, morbus cutis, praecipue in facie serpens, atque asperitate et pustulis foedans: Latine mendagra, et impetigo. *Mart.* 11, 98. Non triste mentum, sordidique lichenes. *Plin.* 23, 7, 63. Foliorum fici usus est in fricando lichene, alopeciis, etc. Adde 26, 1, 2. ℙ Etiam equi, asini, mulae eo laborant in facie, et super pedum ungulas. *Id.* 28, 11, 49. Equi lichene vexati. Adde 28, 17, 67. et 30, 10, 27. ℙ Est etiam herba in saxosis locis nascens, folio uno ad radicem lato, caule uno parvo, longis foliis dependentibus, quaeque inter alia etiam ad lichenas prodest. *Plin.* 26, 4, 10.

LĪCIĀ, orum. V. LICIUM.

[LĪCIĀMENTUM, i, n. nexus plurium liciorum. *Not. Tir.* p. 160. Licium, liciamentum. *F.*]

[LĪCIĀTŌRIUM, ii, n. *ἀντλον*, insubulum, lignum, in quo telae licia involvuntur. *Vulg. interpr.* 1. *Reg.* 17, 7. Hastile autem hastae ejus erat quasi liciatorium texentium. V. INSILIA et INSUBULUM. *F.*]

LĪCIĀTUS, a, um, part. ab inusit. *licio. August. C. D.* 22, 14. Ipsa jam membra omnia sunt latenter in semine, in qua ratione jam quodam modo, ut ita dicam, liciatum esse videtur, quod nondum est, immo quod latet, sed accessu temporis erit, *h. e.* inchoatum, ut tela inchoata dicitur, cum liciis adjuncta sunt stamina, necdum tamen texta subtemine. *Id. Gen. ad litt.* 3, 14. Quasi praeseminata, et quodammodo liciata primordia futurorum animalium. Al. leg. *initiata.*

LĪCINIĀNUS, a, um, adj. ad Licinium pertinens, quod est nomen propr. R. civis. *Cato R. R.* 6. Oleam Licinianam serere, *h. e.* quam primum bonitatis locum obtinere, tradit *Colum. Arbor.* 17, Dicta est autem a quodam Licinio, qui eam vel apprime coluit, vel invexit. *Colum. R. R.* 1, 3. *med.* Liciniana illa jugera, quae plebis tribunus viritim diviserat, *h. e.* C. Licinius Stolo, qui tribunus plebis legem tulit, ne quis plus quingentis jugeribus possideret: et primus post reges exactos septena jugera plebi viritim divisit. Sed idem postea decem millibus aeris a M. Popillio Laenate, ipsa sua lege damnatus est, quod mille jugerum agri cum filio possideret, emancipandoque filium fraudem legi fecisset, uti narrant *Liv.* 6, 35. et 7. 16., *Varr. R. R.* 1, 2. *Plin.* 18, 3, 4., *Colum.* 1. 3. *f.* et *Val. Max.* 8, 6. *n.* 3. ℙ *Liciniani* cognominati sunt filii posterique Catonis censorii ex Licinia priore ejus conjuge: sicut ex posteriore, filia Salonii, Saloniani, quos inter Uticensis fuit. *Plin.* 7, 14, 12. ℙ *Liciniani* etiam sunt appellati milites, qui Licinii Imp. partes sunt secuti. *Lactant. Mort. persecut.* 46. Liciniani scuta deponunt. ℙ *Licinianus* fuit etiam cogn. R. Hinc Valerius Licinianus vir praetorius, cujus mentio est ap. *Plin. ep.* 4, 11.

LĪCINIO. V. LACINIO.

LĪCINIUM, ii, n. linamentum, licium medicamine illitum plagis sanandis. *Veg. Vet.* 2, 22. et 48. Sunt qui rectius legend. putant *licium.* ℙ *Est et *licinium* vestis nomen ap. *Is.* 19, 22. Licinium vocatum, quod textura ejus ligata sit in totum, quasi diceres Liginum, *c* litera in *g* mutata. ℙ *Id. Is.* 19, 19. Lignum vocatur Graeca etymologia *(ad λύχνον respicit, quam bene non disputo)* quia incensum in lumen convertitur et in flammam. Unde et Licinium dicitur, quod lumen det. Nempe *Idem* 20, 10. Lucerna a Licinio dicta est — Licinius autem quasi Lucinius. Est enim candela lucernae. *Gloss. Isid.* Licini, candelae, lucernae, cicindilia. *B. A.*

LĪCINIUS, a, um, adj. ad Licinium pertinens. Est autem *Licinius* nomen propr. civis R. Licinia gens plebeja perillustris Romae fuit, et in plures familias abiit, quarum praecipuae Crassorum, Lucullorum, et Muraenarum. V. LICINUS. ℙ De *Licinio Proculo* V. PROCULUS. ℙ Licinia olea ap. *Colum.* 5, 8. et 12, 49. et 52. eadem est ac Liciniana. ℙ *Licinia lex* agraria itidem in V. LICINIANUS explicata est. ℙ Alia fuit de sacerdotibus creandis, lata a C. Licinio Crasso, sed non perlata, ut sacerdotum cooptatio ab ipsorum collegio ad populum transferretur, ut est ap. *Cic. Amic.* 25. ℙ Sumptuaria, lata a P. Licinio Crasso Divite, qui fuit consul cum Cn. Cornelio Lentulo an. U. C. DCLVII., certis diebus centenos aeris in coenam impendi permittebat, nuptiis ducenos: ceteris diebus statuebat tricenos: carnis aridae, et salsamenti certa pondera in singulos dies constituebat: si quidquam esset natum e terra, vite, arbore, promiscue et indefinite largiebatur. Ita *Gell.* 2, 24. ℙ Alia fuit de consulatu lata a C. Licinio Stolone trib. pleb. una cum L. Sextio, ut alter consul de plebe crearetur. *Liv.* 6, 35. et *Gell.* 17, 21. ℙ Alia de sodalitiis ap. *Cic. Planc.* 15., qua sanciebatur, ut in causa de sodalitiis (quod erat gravissimum crimen ambitus) accusator ederet reo judices quos vellet, ex quibus vellet tribubus, qui sine rejectione judicarent: ne ab reo pecunia corrumpi possent. ℙ Alia fuit *Licinia Mucia* de peregrinis, quam tulit L. Licinius Crassus orator, cum esset consul cum Q. Mucio Scaevola itidem oratore et jurisconsulto, de regendis in sua civitate sociis. Cum enim summa cupiditate civitatis R. Italici populi tenerentur, et ob id magna pars eorum pro civibus R. se gererent, lata est lex, ut in suae quisque civitatis jus redigeretur, quae lex maxima causa fuit belli Italici, quod post triennium exortum est. *Ascon. in fr. or. pro C. Cornel.* Quo pertinet illud *Cic. Brut.* 16. Lysias est Atticus, quoniam certe Athenis est et natus, et mortuus, et functus omni civium munere: quamquam Timaeus eum, quasi Licinia et Mucia lege, repetit Syracusas. Adde *Balb.* 21. et 24. et *Off.* 3, 11. ℙ Praeterea *Licinia Junia*, cujus auctores fuerunt L. Licinius Muraena, et D. Junius Silanus Coss. quae graviores poenas statuebat in eos, qui contra Caeciliam Didiam fecissent, quae lex erat de servando trinundino in legibus ferendis. *Cic. Vat.* 14., *Sext.* 64., *Phil.* 5, 3., *Att.* 4, 16. et *ib.* 2, 9. ℙ Denique alia fuit de legumlatoribus, quae non modo eum, qui legem tulisset de aliqua potestate, aut procuratione mandanda, sed etiam collegas ejus, cognatos, affines excipiebat, ne eis ea potestas curatiove mandaretur. *Cic. Agr.* 2, 8. et *Dom.* 20. ℙ *Atria Licinia* ap. *Cic. Quint.* 3. et 6. Romae fuere auctionaria, ut appellat *Id. Agr.* 1, 3. *h. e.* in quibus praecones versabantur, et auctiones fiebant: dicta fortasse a L. Licinio Crasso, quem narrat *Plin.* 17, 1, 1. et 36, 3, 3. primum in atrio domus suae in Palatio, columnas marmoreas habuisse.

LĪCINUS, a, um, adj. qui cornua habet sursum versum reflexa, ut ait *Serv.* et *Philarg.* ad *Virg. G.* 55. Hinc *Licini boves* ap. *Virg. l. c.* V. CAMURUS. *Hesych. Λίξ, πλάγιος, καμπτήρ.* Videtur esse ab *ἕλιξ*, intortus. Hinc ad homines translatum, quibus crines retro reflexi per se surgunt, unde et *relicinus* quam vocem vide suo loco. *Gloss. Phil.* Licinus *ἀνάθριξ*. ℙ Fuit etiam cogn. R. in gente Fabia, et Porcia; ut M. Fabius Licinus cos. an. U. C. DVIII., et L. Porcius Licinus cos. an. U. C. DLXX. in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 292. et 293. ℙ Licinus fuit item tonsor, et libertus Augusti ditissimus, de quo mentio est ap. *Hor. Art. P.* 301., *Mart.* 8, 3. ac praecipue *Dion.* 54, 21. Exstat in eundem *Varr. Atac. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 205. *Burm.* Marmoreo Licinus tumulo jacet, at Cato parvo, Pompejus nullo: credimus esse Deos? Inde nomen accepit gens Licinia, ex qua fuit L. Licinius Varro Muraena, cujus meminit *Hor. Od.* 2, 10, 1. Rectius vives, Licini, neque altum Semper urgendo, etc.

[LĪCIO, is, ixi, a. 3. V. LICTOR. *F.*]

LĪCITĀTIO, onis, f. *ἀντώνησις*, oblatio pretii in auctione, vel in quacumque emptione. Habet enim locum etiam in hereditatibus dividendis, ubi cum partes omnes aequabiliter secari non possunt, pecuniae oblatione aequantur, quae minoris pretii sunt. *Cic. Verr.* 2, 2, 53. *med.* Exquisitis palam pretiis, et licitationibus factis, describebat censores binos in singulas civitates. *Id. Att.* 11, 15. *f.* Cum ea pars, quae videtur esse minor, licitatione expleri posset. *Suet. Ner.* 26. Praedam ad licitationem dividere. *Id. Cal.* 22. Ambitione et licitatione maxima comparare aliquid. *Ulp. Dig.* 10, 2, 6. Ad licitationem rem deducere, ut qui licitatione vicerit, hic habeat instrumenta hereditaria, non placet. *Marc. ib.* 4, 7, 12. Ut potentior emptor per licitationem rem accipiat. *Paul. ib.* 10, 3, 19. Penes quem licitatio remansit, *h. e.* qui plus licitatus superavit.

LĪCITĀTOR, oris, m. *ἀντωνούμενος*, qui licitatur, et pro re emenda, conducendave pretium alio majus offert. *Licitatorem apponere* est subornare aliquem, qui coram emptore majus pretium proponat, ut res pluris vendatur. *Cic. Off.* 3, 15. Tollendum est ex rebus contrahendis, omne mendacium: non licitatorem venditor; nec qui contra asse liceatur, emptor apponet. (Ita leg. *Muretus, Graevius* et *Heumannus:* alii *contra se*, sed delendum videtur *Heusingero* pronomen, et *contra liceatur* legendum) *Id. Fam.* 7, 2. Nunc cum tuum pretium novi, licitatorem potius apponam, quam illud minoris veneat. [*Utroque *Cic.* loco *Orell.* cum aliis quibusdam praestantissimis edd. exhibet *illicitatorem*, quem *F. Heusing.* intelligit emptorem simulatum, qui alios licitantes licitando superet, ut rerum venalium pretia accendat.]

LĪCĪTĒ, et

LĪCĪTO, adv. *θεμιτῶς*, per leges, per jus, eo modo, quo licet. *Mart. Dig.* 30, 111. *med.* Si quid alicui licite fuerit relictum. *Solin.* 11. Aedem numinis, praeterquam nudus vestigia, nullus licito ingreditur.

LĪCĪTOR, aris, atus sum, dep. 1. *ἀντωνίομαι*, frequentativum a *liceor*, ejusdemque fere significationis, atque usus, rarioris tamen. *Pl. Merc.* 2, 3, 104. Potin' ut ne licitere adversum animi mei sententiam? *Paul. Dig.* 39, 4, 9. Locatio vectigalium, quae color licitantis ultra modum solitae conductionis inflavit, etc. ℙ Translate. *Curt.* 4, 1. Impia bella suscipitis, et cum habeatis arma, licitamini hostium capita, *h. e.* pretium offertis hostium capita afferentibus. ℙ Pro contendere, pugnare. *Ennius* ap. *Non.* 2, 505. pars Ludicre jactant saxa, inter se licitantur. *Caecil. ib.* Machaera licitari adversum cum coepisti sciens. *Festus:* Licitati, in mercando, sive pugnando contendentes.

LĪCĪTUS, a, um, part. a *licet*, *θεμιτὸς*, qui licet, legi consentaneus. *Virg. A.* 8, 467. Congressi jungunt dextras, mediisque residunt Aedibus, et licito tandem sermone fruuntur. *Tac. A.* 15, 37. Per licita atque illicita foedatus. *Petr. fr. Trag.* 683. *Burm.* Licitus torus. *Stat. Th.* 11, 123. Licitae acies. *Ulp. Dig.* 37, 14, 2. Licita negotiatio. *Id.* 50, 14, 3. Liciti contractus. *Tac. A.* 3, 21. Idque jure licitum.

LĪCIUM, ii, n. *μίτος*, filum lanae contortum. De etymo res est valde incerta. *Vossius* tamen putat, esse a *λίξ*, de quo V. *Hesychii l. c.* in LICINUS: prima autem in *licium* longa est, licet

brevis sit in *licinus*, ut etiam a *rĕgo* est *rēgula*. V. LICTOR. Sunt autem *licia*, quibus textores induunt, atque implicant stamina, et jugo adnectunt: eaque cum tela pertexta est, recidunt. Itaque vel unico filo, vel etiam pluribus constare possunt. *Virg. G.* 1, 285. licia telae addere, *h. e.* texturam incipere. *Plin.* 11, 24, 28. de aranea: Derelicta lasso praetendi summa parte arbitrere licia. *Id.* 8, 48, 74. Plurimis vero liciis texere, quae polymita appellant, Alexandria instituit, *h. e.* in plures ordines, quam duos, diviso stamine: qui ordines plura licia postulant, quibus jugo adnectantur. ℙ Item ipsa stamina, quibus tela texitur. *Auson. epigr.* 38. Licia qui texunt et carmina, carmina Musis, Licia contribuunt, casta Minerva, tibi. *Id. ep.* 23, 14. per licia texta querelas Edidit, et tacitis mandavit crimina telis. De Philomela loquitur. ℙ Sic etiam appellatur quodcumque filum, seu stamen. *Ov. Fast.* 3, 267. Licia dependent longas velantia sepes: Et posita est meritae multa tabella Deae, *h. e.* funiculi, quibus vota pendent. Sic *Plin.* 23, 7, 63. Cinerem fici cum aluta illigatum licio e collo suspendere. *Auson. Idyll.* 6, 31. Licia fert glomerata manu deserta Ariadne. *Petr. Sat.* 135. Ut solvit licio pannum, partem leguminis super mensam effudit. *Tiro* ap. *Gell.* 12, 3. Licio enim transverso, quod limum appellatur, qui magistratibus praeministrabant, cincti erant. V. LIMOCINCTUS. ℙ *Per lancem et licium furta concipere*, quid sit, V. in LANX. Habet saepe usum in incantamentis. *Virg. Ecl.* 8, 73. Terna tibi haec primum triplici diversa colore Licia circumdo. Ubi *Serv.*: bene utitur liciis, quae ita stamen implicant, ut haec adolescentis mentem implicare contendit. *Petr. Sat.* 131. De sinu licium protulit, varii coloris filis intortum, cervicemque vinxit meam. *Ov. Fast.* 2, 575. Tum cantata ligat cum fusco licia rhombo. *Id. Amor.* 1, 8, 8. Scit bene, quid gramen, quid torto concita rhombo Licia, quid valeat virus amantis equae. *Plin.* 28, 4, 12. Licium telae detractum alligantes novenis, septenisque nodis: ad singulos nominantes viduam aliquam. V. RHOMBUS et STAMINEUS. ℙ Erant demum *licia* ornamenta capitis feminarum. *Prud. in Sym.* 2, 1104. de Vestalib.: Perfundunt quia colla comis bene, vel bene cingunt Tempora taeniolis, et licia crinibus addunt.

LICTOR, oris, m. *ῥαβδοῦχος*, minister publicus consulum, aliorumque magistratuum, qui fascem virgarum cum securi, humero sinistro nixum, laeva manu ferens praecedit. *Festus*, quod fasces virgarum ligatos fert; at *Valgius Rufus* ap. *Gell.* 12, 3. et *Non.* 1, 257., quod, cum magistratus populi R. virgis quempiam verberari jussissent, crura ejus et manus ligari a viatore solita sint: isque, qui, ex collegio viatorum, officium ligandi haberet, lictorem appellatum fuisse putant. *Tiro* autem ap. *eund. Gell. ib.* lictorem vel a limo, vel a licio dictum scripsit. (V. locum in LICIUM *f.*) At cum in *Not. Tir.* p. 149. habeatur *lixit*, *illixit*, *prolixit;* praeteritum *lixi* a *licio*, non a *lacio*, derivatum videtur, indeque etiam fortasse *licium*, et *lictor*, praecipue cum *Gell. l. c.* affirmet, primam syllabam in *lictore*, sicut in *licio*, productam esse: quamquam rectius cum *Festo*, *Gellio* et *Nonio* quispiam existimet, *lictor* esse per syncopen pro *ligator*, ut *frictor* est a *fricator;* littera vero *g* in *c* mutata est, ut in *lector* a *lego*, nam *g* ante *t* nunquam a Latinis usurpatur: unde *Cic. Rabir. perduell.* 4. et *Liv.* 1, 26. I lictor, colliga manus; et *Liv.* 8, 7. I lictor, deliga ad palum. ℙ Lictorum origo repetenda est ex Vetulonia, Etruriae urbe primaria. *Sil.* 8, 484. Maeoniaeque decus quondam Vetulonia gentis; Bissenos haec prima dedit praecedere fasces, Et junxit totidem tacito terrore secures. Hinc in nummis Vetuloniae ap. *Lanzi*, *Sagg. di ling. Etr.* T. 2. p. 110. *tab.* 7. *n.* 7. et 8. securis insculpta est. *Liv.* 1, 8. Romulus cum cetero habitu se augustiorem, tum maxime lictoribus duodecim sumptis *(a finitima Etruria)* fecit. At *Macr. Sat.* 1. idipsum Tullo Hostilio tribuit. ℙ Lictores antiquitus ingenui e plebe Romana fuere, teste *Liv.* 2, 5., temporibus vero *Taciti* etiam e libertinorum genere, ut est ap. *eund. A.* 13, 27.; post autem bellum Punicum secundum e Bruttiis, qui in provincia magistratibus apparerent, sumptos fuisse, quidam ex loco *Gellii*, quem vide in BRUTTIANUS, falso putant, cum Bruttianos alios fuisse a lictoribus constet: nam hi e libertino saltem genere, ut diximus, erant, et virgis reos verberabant; illi servorum vice, ut ait *Id. l. c.*, et flagro, ut lorarii servos in scenis publicis, eosdem caedebant. Adde, ex *Dione* 48, 43., ann. U. C. DCCXVI. edicto vetitum fuisse, ne quis servus lictor esset, quod fortasse factum videtur, quia paulatim e servili conditione homines in lictorum numerum contra leges intrusi essent. ℙ Reges Romani, ut diximus, deinde etiam singuli consules, XII. lictores habuerunt, sed tamen L. Junius Brutus prior, ut ait *Liv.* 2, 1., vel P. Valerius Publicola, ut affirmat *Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 3, 31., instituit primus, ut uni tantum ex consulibus alternis mensibus lictores praeirent, ne, si ambo consules fasces haberent, duplicatus terror videretur: quae tamen consuetudo deinceps aliquantulum est immutata, nam *Liv.* 22, 41. narrat, secundo bello Punico alternis diebus idem factitatum, quod fortasse locum habuit in bello tantummodo, quoties nempe uterque consul in acie simul esset: antiquum vero morem retulisse C. Julium Caesarem, memorat *Suet. Caes.* 20. Idem lictorum numerus praeierat decemviris consulari potestate, quibus tamen singulis, teste *Liv.* 3, 33., alternis tantum diebus XII. lictores, collegis vero novem singuli accensi apparebant; altero autem decemviratus anno singuli decemviri per summam injuriam cum XII. lictoribus secures fascibus illigatas praeferentibus prodiere, ut narrat *Id. ib.* 36. Idem quoque numerus tribunis militum consulari potestate, ex *Liv.* 4, 7., fuit; idemque etiam interregi, ex *eod.* 1, 17.; dictator autem XXIV. habuit, ut patet ex *Dione* 54, 1., *Polyb.* 3, 87. et *Plut.* in *Fabio* 4. Caesari vero ann. U. C. DCCIX., cum dictator III. esset, concessum a senatu est, ut triumphum Gallicum, Alexandrinum, Ponticum, et Africanum quatuor diversis eodem mense diebus ageret cum LXXII. lictoribus, ut refert *Dio* 43, 14. et 19. Magister equitum VI. tantum lictores habebat, ex *eod.* 42, 27. At II. praetor urbanus priscis quidem temporibus, ut constat ex plebiscito ap. *Censor. de die natal.* 24. Praetor urbanus duos lictores apud se habeto. *Pl. Epid.* 1, 1, 25. At unum a praetura tua, Epidice, abest. *Ep.* quidnam? *The.* scies: Lictores duo, duo fasces virgarum; et ex nummo gentis Livinejae ap. *Morell. Fam. R. tab.* 1. *n.* 3. in cujus parte antica est caput virile imberbe, circa autem haec est inscriptio: L. Livinejus *Praetor;* in postica vero sella curulis intra duos fasces sine securibus (quas a praetorum urbanorum fascibus abfuisse docet *Spanhem. Dissert.* T. 2. p. 106.) cum hac inscriptione: Regulus *Filius* Praefectus *Urbis.* Transacto vero tempore praetores tum urbani, tum provinciales lictoribus VI. usi sunt, ut constat ex *Polyb.* 3, 40., ubi praetor dicitur *ἑξαπέλεκυς ὑπάρχων*, et 2, 24. *ἑξαπέλεκυς ἡγεμών;* et ex nummo ejusd. gentis Livinejae ap. *Morell. ib. n.* 5., in quo eadem est pars antica sine inscriptione, postica vero sellam curulem intra sex fasces, et hanc inscriptionem habet: L. Livinejus Regulus. Ex quo patet, in altero hoc nummo praeturam provincialem L. Livineji Reguli, in priore urbanam significari. Etiam proconsules, si prius praetores tantum fuissent, VI. lictores habebant; si vero consulatum gessissent, XII. utebantur, ut patet ex *Ulp. Dig.* 1, 16, 14. et ex *Dione* 53, 13. Hinc *Cyprian. ep. ad Mosem et Maxim.* Eant nunc magistratus et consules, sive proconsules, annuae dignitatis insignibus et duodecim fascibus glorientur. At tribuni plebis, aediles, quaestores urbani nullis lictoribus utebantur, quia sine imperio erant; quaestores tamen provinciales, stante republ. R., si eorum proconsules, vel praetores mortui essent, vel aliqua de causa abessent, dicebantur *quaestores pro praetore*, et VI. fasces praeferebant, qualis fuit ex *Inscr.* ap. *Grut.* 383, 5. Cn. Calpurnius Cn. F. Piso quaestor pro pr. ex S. C. provinciam Hispaniam citeriorem obtinuit. Idem confirmat *Sall. Cat.* 19. *Cicero* vero *Planc.* 41. de quaestore Macedoniae: Statim ad me, lictoribus dimissis, insignibus abjectis, veste mutata, profectus est; et in nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 4. p. 127. A. Pupius quaestor pro praetore Cyrenaicae sellam curulem cum fascibus ostentat. Sub Augustis vero, ut ait *Cajus Institut.* 1. (ed. *Goesch.*) §. 6., in provincias Caesaris omnino quaestores non mittuntur. Quaestoris autem loco erat procurator Caesaris, qui fascibus abstinebat, quippe qui nullum imperium exercebat, sed fiscum tantum Caesaris procurabat: qualis fuit Lucilius Capito Asiae procurator sub Tiberio, de quo *Tac. A.* 4, 15.; aliquoties tamen procurator auctoritate praesidis pollebat, ut in Judaea Pontius Pilatus sub eod. Tiberio, cujus meminit *Id. ib.* 15. 44. Contra in provinciis populi R. seu senatus, non quaestores, sed legati vicem proconsulis gerebant, si ipse absens, vel mortuus esset, ut constat ex *Inscr.* ap. *Grut.* 381, 3. L. Caesonius C. F. Lucillus legatus prov. Africae, eodem tempore vice proconsulis. Hi porro legati, stante republica, in provinciis fasces habebant, quoties proconsul, vel propraetor eos ipsis praeferendos permittebat. Hinc *Cic. Fam.* 12, 30. Illud non nimium probo, quod scribis, quo illi animo aequiore ferrent, te tuis etiam legatis lictores ademisse. Sub Augustis vero in provinciis Caesaris his legatis summum jus erat, ideoque VI. etiam lictores aderant, ut affirmat *Dio* 53, 13. At in provinciis populi R. seu senatus, proconsules erant, sub iisque legati pro praetore, qui eadem, qua prius, auctoritate pollebant. ℙ Augusto tandem a senatu concessum fuisse, ut consularis potestas perpetuo esset, et XII. lictores semper et ubique, dum viveret, eidem praeirent, narrat *Dio* 54, 10.; Domitiano vero, ut XXIV. lictoribus, et veste triumphali, quoties in senatum veniret, uteretur, *Id.* 67, 4. Eidem etiam a senatu concessum est, ex *Suet. Dom.* 14., ut quoties gereret consulatum, equites R., quibus sors obtigisset, trabeati et cum hastis militaribus praecederent eum inter lictores, apparitoresque; quod ille tamen recusavit. ℙ Ex his patet, lictoribus usos eos magistratus, qui potestatem et imperium simul habebant, caruisse, qui sola potestate praediti erant. Quamquam et aliis aliquando tributi sunt honoris aut praesidii causa, ut unus flamini Diali, teste *Ov. Fast.* 2, 23., aliis vero flaminibus, et pontificibus, et sacerdotibus calatores aderant; item unus designatoribus (V. DESIGNATOR.) item unus Liviae Aug., teste *Tac. A.* 1, 14.; item duo Agrippinae Claudii, teste *eod. ib.* 13, 2.; item unus Vestalibus in publicum prodeuntibus concessus est a Numa, si *Plut.* in *Numa* fides habenda, vel, si *Dioni* 43, 19., a III. viris Augusto, Antonio et Lepido; item duo senatoribus legationem liberam obeuntibus, ut docet *Manut.* ad *Cic. Quint.* 2. et publicanis exigendorum vectigalium causa, ut scribit *Hotoman.* ad *Cic. Prov. cons.* 5.; item magistris vicorum duo permissi sunt ab Augusto, quotiescumque publice sacra facerent, teste *Suet. Aug.* 30.; item duo curatoribus aquarum, cum ejus rei causa extra Urbem essent, teste *Frontin. Aquaed.* 100. In municipibus vero et coloniis duos lictores habebant duumviri juri dicundo tempore Ciceronis, ut de Capuanis ille affirmat *Agr.* 2, 34., deinde vero VI., ut patet ex *Mart.* 8, 72. et *Impp. Honor.* et *Theod. Cod. Theod.* 12, 1, 174.; item duumviri quinquennales ex *Appul. Met.* 10.; item quatuorviri juri dicundo ex *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 116, 2.; item aediles ex *Appul. Met.* 1., ubi lictores *lixas* vocat; item seviri Augustales, ut patet ex *Petr. Sat.* 30. Scriptorum vero auctoritatem confirmant vetusta monumenta sepulcralia quamplurima, et praecipue duo lapides seviris Augustalibus inscripti L. Safinio Rufo, et C. Cornelio Hannoni, in quibus sex fasces laureati cum sella curuli sunt insculpti, ap. *Maff. Mus. Ver.* 117, 2. et 3. ℙ Itaque cum pluribus magistratibus lictores apparerent, in unum quasi corpus contributi sunt, et unam ex tribus decuriis apparitorum constituebant, quarum alteram viatores, tertiam scribae occupabant. Qui vero lictores in eam decuriam adscripti erant, *lictores decuriales* dicebantur. Hinc etiam factum est, ut quoties quis *lictor*, vel *viator*, vel *scriba tribum decuriarum* absolute appellatur, in eas decurias contributus esse significetur, ex quibus Caesares, et consules, et praetores, et quaestores, et tribuni unum vel plures, prout cujusque jus erat, sibi adsciscendum curabant. *Inscr.* ap. *Grut.* 391, 1. et *Mur.* 318, 1. et 760, 6. Lictor decurialis. Alia ap. *Fea*, *Framm. de' Fast. cons.* p. 35. Lictor Imp. Alia ap. *Mur.* 886, 10. Lictor Augusti Caesaris; et ap. *Grut.* 630, 5. Lictor Aug. $\overline{\text{III}}$ decuriar. et ap. *Mur.* 669, 7. Decurialis decuriae lictoriae castrium (lege *cos. trium)* decuriarum; et ap. *Grut.* 630, 10. Lictor $\overline{\text{III}}$ decur; et 631, 2. Exercuit decurias duas viatoriam et lictoriam consulares; et ap. *Don. cl.* 8. *n.* 35. Viator qui Caes., et Cos., et Pr. apparuit; et ap. *Grut.* 627, 2. Viator consularis et praetorius; et 1116, 1. Viator tribunicius decuriae majoris; et 626, 7. Scrib. libr. Q. III. dec.; et 627, 7. Scriba librarius quaestorius trium decuriarum; et 627, 8. Scriba libr. tribunicius. ℙ Cum vero post Trajani tempora consules non amplius pedibus, sed quadrigis vel sejugibus vectos in Capitolium Kal. Jan. processisse constet (V. PROCESSUS), etiam viatores, qui consuli tunc apparebant, equo vectos fuisse probat *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 56. Decurialis decuriae viatoriae equestris consularis. Hinc corrige, quod in DECURIA dictum est. ℙ Lictorum munus fuit praeire publice magistratui cum fascibus, inclamando: *date viam*, *de via discedite*, submovere turbam (V. SUBMOVEO), monere occurrentes, ut animadverterent (V. ANIMADVERTO), ut nempe pedites semita cederent, equites equo desilirent, utrique autem caput adaperirent, ut ait *Sen. ep.* 64., ac tandem prehendere homines, quoties id jussi essent, eosque virgis aut securi caedere. Praeibant vero non bini, sed singuli: unde *primus lictor*, qui omnibus antecedebat, primusque obvios submovebat, *(Cic. Q. Fr.* 1, 1, 7. Apud quem primus lictor quievit, tacuit accensus. Alii tamen rectius leg. *primum.* [*Minime! V. *Orell.* ad h. l.]) et *proximus lictor*, *ἀρχιῥαβδοῦχος*, qui postremus praeibat magistratui, atque adeo prior inter lictores et ceteris honoratior erat. *Liv.* 24, 44. Pater filio *(consuli)* legatus in castra venit. Cum obviam filius progrederetur, lictoresque verecundia majestatis ejus taciti anteirent, praeter undecim fasces equo praevectus senex, ut consul, animadvertere proximum lictorem jussit, et is, ut descenderet ex equo, inclamavit, tum demum desiliens, etc. Eadem ferme habent *Val. Max.* 2, 2. *n.* 4. et *Gell.* 2, 2. *Val. Max. l. c.* Maxima diligentia hunc honorem retinuerunt, ne quis se inter consulem, et proximum lictorem, quamvis officii causa una progrederetur, interponeret. Filio dumtaxat, et ei puero, ante patrem consulem ambulandi jus erat. *Inscr.* ap. *Grut.* 578, 1. M. Ulpio Aug. Lib. Phaedimo Divi Trajani Aug. lictori proximo, etc. Adde aliam 630,

6. ℙ Lictoria insignia fuere sagum extra Urbem, et idem purpureum in pompa triumphali; in Urbe, et in municipiis coloniisque toga; fasces praeterea in humero sinistro, qui interdum laureati, interdum coronati erant (V. FASCIS.) et virga in dextera ad submovendum, et pulsandas fores. *Cic. Pis.* 23. Togulae lictoribus ad portam praesto fuerunt, quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, et catervam imperatori suo novam praebuerunt. *Appian. de reb. Punicis* 66. *Αὐτοῦ δ' ἡγοῦνται τοῦ στρατηγοῦ ῥαβδοῦχοι φοινικοῦς χιτῶνας ἐνδεδυκότες.* Togis vero lictores usos fuisse, praeter *Cic. l.* nuper *c.*, probant vetustum marmor ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 5. *tab.* 32., tum et virga in dextera manu alia marmora ap. *Maff. Mus. Ver.* 117, 1. et 139, 5. et 8. Videre etiam est lictores togatos cum fascibus et securibus in nummis gentis Juniae ap. *Morell. Fam. Rom. tab.* 1. *n.* 2. et A. E. F. ℙ Lictores, qui flamini Diali, Vestalibus, magistris vicorum, aliisque apparebant honoris tantum causa, de quibus supra dictum est, videntur fuisse sine fascibus, quod idem dicendum de lictoribus curiatis numero triginta, quorum mentio est apud *Cic. Agr.* 2., *Gell.* 15, 27. et in *Inscr.* ap. *Grut.* 33, 4. et 630, 9. ℙ Translate. *Plin.* 9, 35, 56. Uniones digitis suspendere, et binos ac ternos auribus, feminarum gloria est: siquidem cum id fecere, crotalia appellant, ceu sono quoque gaudeant, et collisu ipso margaritarum: affectantque jam et pauperes, lictorem feminae in publico unionem esse dictitantes, *h. e.* propter unionem decedi, assurgi feminis, et reverentiam conciliari. ℙ Haec fere ex *Morcell. Dissert. de' littori con annotaz. del D. Gio. Labus. Milano* 1828, 8. [*Hunc locum *F.* ita immutavit totque ampliavit additamentis, ut eorum, quae *Forc.* scripsisset, ut qui paucis rem absolvisset, nihil fere intactum reliquerit.]

LICTŌRĬUS, a, um, adj. *ῥαβδουχικός*, ad lictorem pertinens. *Plin.* 7, 30, 31. Fasces lictorios januae summisit, cui se oriens occidensque summiserat. *Hard.* ex MSS. leg. *litterarum januae.* Sed *lictorius* habetur etiam in *Inscr.* ap. *Grut.* 631, 1., emendatior ap. *Fea, Fast. cons.* p. 33. *D. M.* L. Roscii Encolpii decuriali decuriae lictor*iae*. *Flor.* 1, 26. Virga lictoria.

[LĪCUS, i, m. *Lech*, fluvius Vindeliciae, qui in Danubium influit. *Venant. Vit. S. Mart.* 4, 641. Pergis ad Augustam, quam Vindo, Licusque fluentant. V. LICATES. *F.*]

*LIDERĪCUS, i, fluvius parvulus Galliae, hodie *le Loir* (non *la Loir*, Latine *Liger*, in quem incidit). *Guil. Brito* 3, 73. *B. A.*

*LIDŪNA, ae, f. recessus maris, olim Salacia. *Marcell. Empir.* 25. Liduna ante prandium. Cf. *Malina.* V. *Rosin. Ant. Rom.* 2, 14. *B. A.*

LĪEN, ēnis, et Lĭēnis, is, m. *σπλήν*, viscus est in humano corpore, Graeco nomine *splen*, quod vide. *Plin.* 11, 37, 80. Ventriculo adnectitur lien in sinistra parte adversus jecur, cum quo locum aliquando permutat, sed prodigiose. *Cato R. R.* 157. Lienes turgent. *Cels.* 4, 9. At lienis, ubi affectus est, intumescit; et *ib. med.* Lienis bubulus utiliter esui datur. Adde 5, 25. *n.* 3. ℙ Cursu lien intumescere solet, et dolorem afferre. *Pl. Merc.* 1, 2, 14. genua hunc cursorem deserunt: seditionem facit lien, occupat praecordia. *Plin.* 26, 13, 83. Equisetum lienes cursorum exstinguit; et *ib.* 8, 48. Argemonia lienem consumere dicitur. *Id.* 23, 1, 17. Asparagos *(bryoniae)* Diocles praetulit veris asparagis in cibo, urinae ciendae, lienique minuendo. *Cels.* 4, 9. Aqua a ferrario fabro lienem coercet; et *ib.* Eruca, et nasturtium lienem extenuant. ℙ Fiscum *lienem* appellabat Trajanus, ap. *Aurel. Vict. Epit.* 42. *extr.* quia sicut, crescente liene, reliqui artus tabescunt, sic, aucto fisco improbis exactionibus, civium paupertas augetur. ℙ *Serv.* ad *A.* 6, 647. male docet, *Lien* esse neutrius generis.

LĪENĪCUS, a, um, adj. lienosus. Tribuitur *Plin.* 29, 3, 11. sed *Hard.* correxit *lientericus*, h. e. levitate intestinorum laborans. V. LIENTERIA et LIENTERICUS.

LĪENŌSUS, a, um, adj. *σπληνικός, σπληνώδης*, qui liene turgente laborat. *Plin.* 7, 2, 2. Sicut Pyrrho regi pollex in dextro pede, cujus tactu lienosis medebatur. *Pl. Cas.* 2, 6, 62. Cor lienosum, opinor, habeo: jamdudum salit, de labore pectus tundit, *h. e.* ad instar lienis intumescit, ac laborat. [*Cels.* 2, 8. Lienosis bono tormina sunt. *F.*]

LĪENTĔRĬA, ae, f. *λειεντερία*, levitas intestinorum, de qua V. in LĔVITAS: a *λεῖος*, levis, et *ἔντερα*, intestina. *Cels.* 2, 1. Graece usurpat.

LĪENTĔRĪCUS, a, um, adj. *λειεντερώδης. Theod. Prisc.* 2, 2, 18. *f.* Ex dysentericis lienterici facti. V. LIENICUS.

LĪGĀMEN, inis, n. et

LĪGĀMENTUM, i, n. *δεσμός*, ligatura, vinculum. *Prop.* 2, 22, 15. cum Sidoniae nocturna ligamina mitrae Solverit. *Ov. Met.* 14, 230. dempsisse ligamina ventis. *Colum.* 11, 2. *med.* Possit etiam salix decisa expurgari, et ad vitium ligamina praeparari. ℙ De fasciis, quibus obligantur vulnera. *Colum.* 6, 6. *med.* Sanguis inhibetur pyri ligamine. *Tac. A.* 15, 54. Vulneribus ligamenta, quibusque sistitur sanguis, parare. *Quint.* 11, 3. *med.* Fasciae, et focalia, et aurium ligamenta sola excusare potest valetudo.

LĪGĀRĬĀNUS, a, um, adj. ad Ligarium civem R. pertinens, ut *Ligariana oratio*, qua Cicero Q. Ligarium nobilem Romanum defendit apud Caesarem, quod in civili bello a Pompejo stetisset. *Id. Att.* 13, 19. Ligarianam praeclare auctoritas tua commendavit.

LĪGĀTĬO, onis, f. *δέσις*, actus ligandi, ligamentum. *Scrib. Comp.* 255. Malagma facit ad omnem tensionem et contractionem nervorum, et ligationem.

LĪGĀTŪRĂ, ae, f. *περίαμμα*, ligamen. *Pall.* 1, 6. *med.* Ligatura in vitibus locum debet mutare, ne unum semper assiduitas conterat vinculorum. ℙ De amuleto ad collum suspenso, aliive cui membro corpori alligato ad depellendum morbum. *August. tractat. in Joann.* 7. *med.* Qui seducunt per ligaturas, per praecantationes, etc. Adde *Isid. Orig.* 8, 9. ℙ [De nexibus athletarum. *Ambros. Enarrat.* in *psalm.* 36. Alii sunt, qui simplici quodam et legitimo genere luctantur, et ligaturis tantum corporis certant, verberare non norunt, qui palaestrae (lege *palaestritae*) vocantur. *F.*]

LĪGĀTUS, a, um, part. a *ligo:* vinculo obstrictus, illigatus, vinctus, *δετός*. *Catull.* 2, 13. Quod zonam solvit diu ligatam. *Tibull.* 1, 7, 73. vitta ligatos Impediat crines. *Colum.* 11, 2. *med.* Vineae palatae, et ligatae. *Plin.* 18, 28, 65. *n.* 5. Cornu, propter oleum, ad crus ligato foenisex incedebat. *Id.* 9, 33, 52. Brevi nodo ligatus. *Lucan.* 8, 61. funis litoribus. *Ov. Trist.* 3, 10, 49. Vidimus in glacie pisces haerere ligatos. *Id. Met.* 3, 575. manus post terga ligatae. *Suet. Ner.* 51. Ligato circum collum sudario. [*Tac. H.* 4, 53. Vittas quis ligatus lapis. *G.* 39. Nemo nisi vinculis ligatus ingreditur.] *Plin.* 17, 15, 25. Ligatum insitum, intritaque illitum operire terra. *Sen. Med.* 742. Tartari ripis ligati specus, *h. e.* cincti, circumdati. *Petr. Sat.* 123. turmae nimbos fregere ligatos, *h. e.* glaciem.

*LIGAUNI, orum, m. populi Galliae Narbonensis, nusquam alias memorati, nisi ap. *Plin.* 3, 4. *B. A.*

*LIGDUS, i, m. homo Cretensis, Telethusae maritus, pater Iphidis, ipso nuptiarum die in marem mutatae. *Ov. Met.* 9, 669. *Lact. Plac.* in *narrat. fab. (Ov. Met.) l.* 9. *fab.* 10. ℙ Scribitur et *Lygdus. B. A.*

LĪGĒA, ae, f. *Λιγεία*, Nympha, filia Nerei et Doridis: a *λιγύς*, stridulus, sonorus, nempe a cantus suavitate. *Virg. G.* 4, 336. Drymoque Xanthoque, Ligeaque, Phyllodoceque. ℙ [*Ligea* item fuit insula, contra Tempsam Bruttiorum oppidum, ab ejecto ibi corpore Sirenis cognominis ita, ut ait *Solin.* 2.: est autem appellata a *λιγύς, εῖα*, argute sonans; Sirenibus enim tribuitur suavitas vocis. Hujus quoque Sirenis, et insulae cognominis mentionem facit *Lycophron* in *Cassandra v.* 726.—731., quae nunc aquis submersa jacet, et scopulum repraesentat ab incolis *Pietra della nave* appellatum. *F.*]

LĪGELLUM, i, n. *καλύβη, οἰκίδιον*, breve domicilium, tuguriolum. *Pl. Aul.* 2, 4, 22. Divum atque hominum clamat continuo fidem, De suo ligello fumus si qua exit foras. Ita *Non.* 2, 504., sed alii multo rectius legunt *tigillo.* Al. *ligillo, h. e.* parvo ligno.

LĪGER, ĕris, m. *Lóire*, flumen nobile Galliae Celticae, quod in Arvernorum finibus oriens, aliquot deinceps fluviis auctus in oceanum Aquitanicum influit. *Caes. B. G.* 7, 55. Quod Liger ex nivibus creverat. *Tibull.* 1, 8, 12. Carnuti et flavi caerula lympha Liger. *Sidon. carm.* 5, 209. Ligerimque bipenni Excisum per frusta bibit. *Caes. B. G.* 7, 59. Caesar Ligere interclusus; et *ib.* 3, 9. Naves aedificari in fiumine Ligeri jubet; et *ib.* 7, 5. Cum ad flumen Ligerim venissent.

LĪGĔRĪCUS, a, um, adj. ad Ligerim pertinens. *Inscr.* ap. *Grut.* 472, 1. L. Tauricio Florenti, patrono nautarum Araricorum, et Ligericorum.

[LĪGITĀNI, orum, m. plur. populi Hispaniae Baeticae in agro Cordubensi, ut quidam putant. *Inscr.* ap. *Grut.* 421, 7. Ordo municip. ampl. Ligitanorum. Alia ap. *eund.* 479, 7. Ordo municipii Fravason. Ligitanorum. *F.*]

LIGNĀRĬUS, a, um, adj. ad lignum pertinens, *ξυλικός*. *Capitol. Pert.* 1. Lignaria negotiatio. *Pall.* 1, 6. Lignarius faber, *ξυλοκόπος*. Hinc locus Romae extra portam Trigeminam ap. *Liv.* 35, 41. *f. inter lignarios* dictus. [*Ita *Crevierius* locum cepit. Melius tamen adhuc *Ernest.* opinatur in *Gloss. Liv.* s. h. v., *B.* Patruum illa verba intelligi voluisse de negotiatoribus ex eo genere; coll. *Clav. Cic.* in v. *falcarius.*] *Scrib. Comp.* 141. Cornu cervinum limatum lima lignaria. ℙ [*Lignarii* absolute dicuntur, quos ligna in usum sacrificiorum caedere coegit Josue, ut liquet ex *Jos. c.* 9. *v.* 27. *Hieron. ep.* 108. *n.* 8. Josue Gabaonitas ob dolos et insidias foederis impetrati in aquarios, lignariosque damnavit. *F.*]

*LIGNARIUS, i, m. *Gloss. Lat. Gr. ξυλοκόπος, ὁ κόπτων ξύλα.* V. in *Lignarius, a, um. B. A.*

LIGNĀTĬO, onis, f. *ξυλοφορία*, lignorum desectio, vel deportatio. *Vitr.* 5, 9. *f.* Lignatio maxime necessaria est ad cibum excoquendum. *Caes. B. G.* 5, 38. Qui lignationis, munitionisque causa in silvas discessissent. ℙ Sumitur etiam pro loco, unde ligna accipi possunt. *Colum.* 1, 5. Sit autem vel intra villam, vel extrinsecus inductus fons perennis, lignatio, pabulumque vicinum.

LIGNĀTOR, oris, m. *ξυλεύς, ξυλευτής*, miles, qui lignatum vadit. *Liv.* 10, 25. Paucis citra millibus lignatores ei cum praesidio occurrunt. Adde *Caes. B. G.* 5, 26.

LIGNĔOLUS, a, um, adj. dimin. lignei. *Cic. Q. Fr.* 3, 7. Hanc scripsi ante lucem ad lychnuchum ligneolum. *Lucil.* ap. *Prisc.* 3. *f.* Scutam ligneolam cerebro infixit. *Appul. de Mundo:* Qui in ligneolis hominum figuris gestus movent.

LIGNĔUS, a, um, adj. *ξύλινος*, qui est e ligno. *Cic. Tusc.* 5, 20. Ligneus ponticulus. *Id. Inv.* 2, 57. Lignea materia. *Sall. Jug.* 78. vasa. *Ov. Met.* 10, 694. simulacra. *Tibull.* 1, 11, 20. Stabat in exigua ligneus aede Deus. *Caes. B. C.* 3, 9. Ligneae turres. [*Nep. Them.* 2, 7. moenia lignea; et *ib.* murus ligneus. *Quint. Inst.* 6, 3, 61. Oppida lignea.] *Plin.* 34, 12, 32. piscinae. *Id.* 15, 8, 8. Lignea supellex. *Pl. Poen.* 5, 6, 28. custodia, *h. e.* lignei compedes. V. CODEX. Joculariter *Id. Ps.* 1, 1, 45. salus, *h. e.* quae per tabellas alicui dicitur. ℙ Item lignosus. *Plin.* 15, 22, 24. Ligneum putamen. *Id.* 16, 26, 46. semen. ℙ Eleganter dicitur de membris corporis exsuccis, duris, aridis. *Lucr.* 4, 1154. nervosa, et lignea, Dorcas. [*σῶμα ὑπόξυλον* in eadem re dixit *Alexis.* Haec *Eichstedt.* in *ind. Lucr.* s. h. v.] *Catull.* 23, 6. Lignea conjux. V. JUNCEUS.

LIGNĪCĪDĀ, ae, qui ligna caedit. Affertur a *Varr. L. L.* 7, 33. et simul damnatur. Qui lapides (inquit) caedunt, lapicidas: qui ligna, lignicidas non dici.

[LIGNĪFER, i, m. qui lignum seu arborem fert. V. DENDROPHORUS. *Inscr.* ap. *Mur.* 2016, 2. Deo Mercurio Julius Certus censor sigillorum collegii ligniferorum cultorum ejus de suo dedit. *F.*]

*LIGNĪTES, ae, m. gemma quaedam. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 59. Cujus (*lapidis*) quidem fulgor ignitus est (nam lignitem etiam vocant): ubi fortasse legendum *ignitem*, ut sensus loci postulare videtur. *B. A.*

LIGNOR, aris, atus sum, dep. 1. *ξυλεύομαι*, verbum est castrense, sicut *aquor, pabulor, frumentor*, et similia, et significat ad capienda ligna ire, ligna colligere et congerere. *Liv.* 10, 25. Respondentibusque, lignatum se ire. *Auct. B. Hisp.* 27. Dum lignantur, interfecti sunt. *Caes. B. C.* 3, 15. Neque lignandi, neque aquandi potestas fiebat.

LIGNOSUS, a, um, adj. *ξυλώδης*, ligni similis, ligneam duritiem habens, *holzig. Plin.* 24, 9, 42. Lignosus fructus. *Id.* 25, 6, 29. caules. *Id.* 13, 19, 34. nucleus. *Id.* 28, 17, 71. Lignosum glutinum; et 19, 5, 27. Lignosiora sunt reliqua.

LIGNUM, i, n. *ξύλον*, pars, et veluti caro arboris sub cortice: item tota arborum materia, operi, aut igni apta. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* ducit a *legendo*, quod ligna caduca, inquit, legebantur in agro, quibus in foco uterentur. Alii a *ligando*, alii a *λιγνύς*, fumus. *Cato R. R.* 130. Ligna neque fumosa erunt et ardebunt bene. *Cic. Verr.* 2, 1, 27. Ligna et sarmenta circumdare, ignem subjicere. *Hor. Od.* 1, 9, 5. Ligna super foco large reponere. *Plin.* 15, 3, 3. vocat *lignum* olivae nucleum; et 13, 4, 9. semen in pomo palmae; et 15, 28, 34. nucleum in olivis, cerasis, persicis, prunis; et *ib.* corticem, seu putamen nucum: item corticem siliquarum praedulcium, quas Itali appellant *carrube.* Denique 17, 21, 35. *n.* 5. vinacea uvarum. ℙ *In silvam ligna ferre* proverb. ap. *Hor. Sat.* 1, 10, 34. est quod Itali dicunt, *portar legna al bosco*, et similiter, *portar acqua al mare*, Graeci *γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας.* V. NOCTUA. ℙ Aliquando ligni nomine intelligitur quidquid comburendi causa paratum est: et sic distinguitur a *materia*, quae significat ligna ad aedificandum et fulciendum apta. Ita *Ulp. Dig.* 32, 53. Unde *Labeo* ap. *eund.* 7, 1, 12. Nec materia eum pro ligno usurum, si habet unde utatur ligno. (Ubi notandus usus singularis numeri: nam hoc sensu fere in plurali effertur. Sic *Cato* ap. *Charis.* 1, 55. Vehes ligni.) *Plin. ep.* 10, 50. Per lacum ligna, materiae modico labore devehuntur. ℙ Inter vitia mensarum *lignum* dicitur materia surda, et indigesta simplicitas, aut platani foliorum modo digesta. *Plin.* 13, 15, 30. ℙ Per synecdochen ponitur pro tabella, in qua scribitur. *Juven.* 16, 41. Vana supervacui dicens chirographa ligni.

LĪGO, as, avi, atum, a. 1. *δέω*, vincio, colligo, jungo, constringo. Volunt esse a *λυγόω*, quod idem significat. *Phaedr.* 5, 7. Fascia ligare crus; et 4, 5. capitibus cornua suis ligarant. *Hor. Sat.* 1, 5, 13. dum mula ligatur. *Gell.* 12, 3. Ligare, et vincire crura, et manus. *Plin.* 36, 27, 68. Igne cremato lapide, caementa in tectis ligantur. *Val.*

Fl. 4, 94. Balteus loricam ligat. *Ov. Met.* 2, 375. digitosque ligat junctura; et *ib.* 6, 134. laqueo ligare guttura; et *ib.* 7, 849. vulnera veste. *Sen. Thyest.* 686. caput vitta; et *Hippol.* 1003. equorum ora frenis; et *ib.* 1087. nodos sequaces. *Seren. Sammon.* 63. Aut cineres alni tardo cum melle ligentur. [**Sil.* 7, 589. Ligat Poenorum terga corona, i. e. circumdat.] ℙ Translate. *Sen. Oed.* 455. Vivaces hederas remus tenet: Summa ligat vitis carchesia. *Ov. Met.* 1, 25. Dissociata locis concordi pace ligavit; et *ib.* 9, 548. quae cum tibi sit junctissima, junctior esse Expetit, et vinclo tecum propiore ligari. *Quint.* 5, 14. *med.* Quae (*argumenta*) apprehensa Graeci magis in catenas ligant, et inexplicabili serie connectunt, *h. e.* ita jungunt, ut quasi catenam faciant. *Prop.* 4, 4, 80. Ligare pacta. *Stat. Silv.* 4, 3, 74. de flumine: Et ripas habitare nescientem Recti legibus alvei ligasti. *Sen. Herc. Oet.* 452. artibus magicis fere Conjugia nuptae precibus admixtis ligant, *h. e.* conjugum amorem jungunt, firmantque. *Ov. Pont.* 1, 6, 39. Haec Dea (*Spes*) quam multos laqueo suo colla ligantes Non est proposita passa perire nece. *Isid. Orig.* 8, 9. In rebus suspendendis, atque ligandis.

LĪGO, onis, m. *δικελλα, μάκελλα*, instrumentum rusticum lato ferro, herbis ac radicibus evellendis, purgandoque agro, et terrae fodiendae aptum. *Ov. Pont.* 1, 8, 59. longis purgare ligonibus arva. *Hor. Epod.* 5, 30. Ligonibus duris humum exhaurire. *Id. Od.* 3, 6, 38. ligonibus versare glebas. *Ov. Amor.* 3, 10, 31. Cum bene jactati pulsarant arva ligones. *Mart.* 4, 64. Centeno ligone domare arva. *Stat. Th.* 3, 589. incurvi ligones. *Juven.* 7, 33. aetas Et pelagi patiens, et cassidis, atque ligonis, *h. e.* agriculturae, metonymia. *Colum.* 10, 88. cum glebis vivacem caespitis herham Contundat marrae, vel fracti dente ligonis. *Fractum* dicit, quia inflexum et curvum ferrum habet, praesertim qua parte in dentes deducitur. Sic *infractus remus*, *infracti radii*, ap. *Cic.* et *Plin.*

LĪGŬLA seu Lingula, ae, f. *γλωσσάριον, γλωσσοὶς*, diminut. parva lingua. In veteribus libris promiscue reperitur *ligula* et *lingula*. Sed *Mart.* 14, 120. *lingula* indoctorum grammaticorum appellationem facit. Nempe ad originem vocis respexere, non cogitantes, uti ab *offa* est *ofella*, a *mamma mamilla*, a *curru curulis*, prima correpta, sic a *lingua* dici potuisse *ligula*, prout senatores, et equites loquebantur. Verba *Martialis* sunt: Quamvis me ligulam dicant equitesque patresque, Dicor ab indoctis lingula grammaticis. ℙ Translate ita dicebatur pars in calceis linguae exsertae instar fastigiata, *Fest.* Sed *Juvenalis* vetus interpres ligulas in calceis ait esse ansas calceorum, neque hanc notionem a *linguae* similitudine fluxisse, ut diximus ex *Festo*, sed a *ligando:* at fortasse ligula est corium in soleis ita positum, ut sonitum faciant. V. FOLLEO et FOLLEATUS. *Juven.* 5, 20. propter quod rumpere somnum Debeat, et ligulas dimittere, etc. *Mart.* 2, 29. Non extrema sedet lunata lingula planta. Ubi *lingula* scripsit, etsi in grammaticis id alibi damnat. ℙ Praeterea ita in tibiis vocabant, a similitudine linguae infra dentes coercitae, quod *γλωττὶς* a Graecis, simili metaphora, dicitur. *Fest.* et *Plin.* 16, 36, 66. ℙ Item instrumentum est cavum et oblongum, quale est, quo aromatarii educunt unguentum e vasis: quia habet figuram linguae ad palatum retractae, atque ita cavae. *Plin.* 21, 14, 49. Inde ligulis eligunt florem. ℙ Item instrumentum ad purgandam e vase spumam. *Colum.* 9, 5. *f.* Isque saepius ligula est purgandus. ℙ Item genus mensurae, quarta pars cyathi. *Plin.* 20, 5, 18. Item opisthotonicis, et jecinorum vitiis, et torminibus, et stranguriae, duarum, aut trium ligularum mensura. ℙ Idem creditur, ac cochleare. Sed tamen ab eo distinguitur saltem ut pars a parte. [Hinc *Cato R. R.* 84. postquam savilli conficiendi rationem docuisset, monet ponendum convivis cum catillo et lingulis, *h. e. coi cucchiaj. F.*] *Mart.* 8, 33. ligulam cum mittere possis, Mittere cum possis vel cochleare mihi. V. COCHLEAR. ℙ Ad haec, ligula est gladiolus oblongus in speciem linguae factus. *Varr. L. L.* 6, 6., *Gell.* 10, 25. ubi *Naev.* in *Hesion.* Sine, mihi morem gerere videar, haud lingua, verum ligula. ℙ [Item examen in libra. *Vet. Schol.* ad *Pers.* 1, 6. Examen est ligula vel lignum, quod mediam hastam ad pondera adaequanda tenet. *F.*] ℙ Similitudo quoque linguae nomen in architectura dedit lingulis vectium, quae et *linguae* dicuntur. *Vitruv.* 10, 8. Si sub onus vectis lingula subjecta fuerit. Sic *Cato R. R.* 18. de lingula praeli. ℙ Item extremitatibus paxillorum quae transversis foratis perticis inducuntur. *Colum.* 8, 11. *med.* In solo figuntur breves paxilli, eorumque partes summae lingulas edolatas habent, quae transversis foratis perticis inducantur. ℙ Item tubulorum, quibus aqua ducitur, in modum linguae conformatis, ut alter in alterum convenire possit; quos *lingulatos* idcirco appellat *Vitruv.* 8, 7. ℙ Item ossiculis loliginum instar cultelli aut scalpelli. *Appul. Apol.* Cancrorum furcas, echinorum caliculos, loliginum ligulas. ℙ Est etiam convicium in hominem nullius pretii: ductum a ligulis calceorum. *Pl. Poen.* 5, 5, 30. Ligula, i in malam crucem.

LĪGUR et Ligus, ŭris, m. et f. *Λίγυς*, qui est e Liguria. *Cic. Sext.* 31. Intercessit Ligus iste nescio qui. *Lucan.* 1, 442. tonse Ligur. *Pers.* 6, 6. mihi nunc Ligus ora Intepet. *Tac. H.* 2, 13. Femina Ligus. *Sall. fr.* ap. *Prisc.* 6, 715. mulier. *Virg. G.* 2, 168. Assuetumque malo Ligurem. *Id. A.* 10, 185. Ligurum fortissime. ℙ *Ligures, um*, sunt Liguriae populi, olim admodum bellicosi. *Plin.* 3, 5, 7. et *Liv.* saepe et *Flor.* 2, 3. ℙ Olim Ligures male audivisse, patet ex *Virg. A.* 11, 715. Vane Ligus, frustraque animis elate superbis, Nequidquam patrias tentasti lubricus artes. Ubi *Serv.* hacc affert loca *Cat. Or.* 2. Sed ipsi (*Ligures*) oriundi unde sunt, exacta memoria inliterati, mendacesque sunt, et vera minus meminere: et *Nigid.* Nam et Ligures, qui Apenninum tenuerunt, latrones, insidiosi, fallaces, mendaces. V. §. sq. ℙ *Ligur* fuit etiam cogn. R. in gente Aelia, ut patet ex *Cic. Cluent.* 26., qui narrat, C. Aelium Stalenum, natione Ligurem, judicem improbissimum, Paeti, non Liguris sibi cognomen ex imaginibus Aeliorum delegisse (utrumque enim et Paetus, et Ligus fuit in ea gente), ne si se Ligurem fecisset, nationis magis suae, quam generis uti cognomine videretur. [*Immutavit haec et auxit *F.*]

LĪGŪRĬA, ae, f. regio Italiae Alpibus maritimis, Apennino, Etruria et Ligustico mari circumscripta: cujus magna pars nunc est *il Genovesato. Plin.* 3, 5, 7. *Flor.* 2, 3.

LĪGŪRĪNUS, a, um, adj. Ligusticus. *Grat. Cyn.* 510. Garganumque trucem aut Ligurinas desuper Alpes. ℙ [Est quoque cogn. R. a patria deductum. *Inscr.* ap. *Mur.* 1115, 3. M. Nemonius M. F. Ligurinus. *F.*]

LĪGŪRIO et Ligurrio, is, ivi et ii, itum, a. 4. *λιχνεύω*, lingo, leviter degusto, libo. Volunt quidam esse a *ligo* pro lingo. Fere simplici *r* scribitur. *Manut.* tamen et *P. Victor* duplicem praeferunt ex veterib. libris. Utraque scriptio proba. *Ter. Eun.* 5, 4, 12. Meretrices dum foris sunt, nihil videtur mundius: Quae cum amatore cum coenant, liguriunt, etc. Quam inhonestae solae sint domi, atque avidae cibi, etc. Ubi *Donat.* Ἀπὸ τοῦ λιγυροῦ, quod secundum Graecos suave intelligitur: *ligurire* dicitur, qui eleganter, et more senum multo fastidio suaviora quaeque degustat. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* de apib.: Itaque his unctus qui accessit, pungunt, non, ut muscae, ligurriunt. *Hor. Sat.* 1, 3, 80. Si quis cum servum, patinam qui tollere jussus, Semesos pisces, tepidumque ligurrierit jus, In cruce suffigat: et *ib.* 2, 4, 79. puer unctis Tractavit manibus calicem, dum furta ligurrit. *Pl. Capt.* 1, 1, 14. Parasiti, rebus prolatis, latent, Dum ruri rurant homines, quos ligurriant, *h. e.* quorum cibos lingant, quorum invitatu coenent. ℙ Sunt, qui in locis *Horatii* allatis *ligurire* exponunt devorare, avide intemperanterque comedere: quasi quis ita vescatur, ut et reliquias lingat in patina. V. LIGURITIO et LIGURITOR. ℙ Translate. *Cic. Verr.* 2, 3, 76. Non reperietis hominem timide, nec leviter haec improbissima lucra ligurrientem: devorare omnem pecuniam publicam non dubitavit. *Id. Fam.* 11. 21. *f.* Cum quidam de collegis nostris agrariam curationem ligurrirent, disturbavi rem, *h. e.* appeterent, inhiarent, velut si quis cibi cupidus patinas lambat. ℙ Habet interim obscenum sensum, ut ap. *Cic. Dom.* 18. et *Suet. Tib.* 45. *extr.* et *λείχειν* et *λειχάζειν* ap. Graecos et *Mart.* 11, 58. [In quibus locis mulierum pudenda lingere significat, quod exprimit vox cunnilingus. *F.*]

LĪGURĪTIO et Ligurritio, onis, f. *λιχνεία*, actus liguriendi. *Cic. Tusc.* 4, 11. Aegrotationi talia quaedam subjecta sunt, avaritia, ambitio, mulierositas, pervicatia, liguritio, vinolentia, cupedia.

LĪGŪRĪTOR et Ligurritor, oris, m. *λίχνος*, delicatioris cibi avidus, cupide comedens, vorax. *Macr. Sat.* 2, 12. *f.* de lupo pisce: Lucilius ostendit, scire se hunc piscem egregii saporis, qui inter duos pontes captus esset: eumque, quasi liguritorem, catillonem appellat. ℙ Obscenum sensum habet ap. *Auson. ep.* 128. in lemmate. V. LIGURIO.

*LĪGŪRĬUS, Gulosus, catillo, *λίχνος Vet. Gloss. B. A.*

LĪGUS. V. LIGUR.

LĪGUSCUS. V. in v. sq.

LĪGUSTĪCUS, a, um, adj. *Λιγυστικὸς*, ad Liguriam pertinens. *Plin.* 3, 6, 10. In Ligustico mari est Corsica; et *ib.* 5. *med.* Portus Herculis Monoeci, Ligustica ora. *Juven.* 3, 257. Nam si procubuit, qui saxa Ligustica portat, Axis, etc. *Varr. R. R.* 1, 18. *med.* Ligusticus ager. *Id. ib.* 3, 9. *med.* Ligustici montes. Adde *ib.* 2, 5., quibus locis alii ex MSS. leg. *Liguscus*: nam ut ab *Etruria Etruscus*, sic a *Liguria Liguscus* fieri, ait *Scalig.* ℙ *Ligusticum, i*, n. herba est (alio nomine siler montanum) in Liguriae montibus frequens: seritur ubique: suavius sativum, sed sine viribus. Panacem aliqui vocant: Cratenas apud Graecos cunilam bubulam eo nomine appellat: ceteri vero conyzam, id est cunilaginem. Stomacho utile est: item convulsionibus, et inflationibus. Haec *Plin.* 19, 8, 50. et 20, 15, 60. Meminit et *Colum.* 12, 57. [*Ligusticum Levisticum, *L. Liebstöckel.*] ℙ Habet in condimentis usum piperis, memoraturque ab *Apic.* 1, 29. et 4, 5. ℙ Apud *Veg. Vet.* 3, 52. appellatur *Libysticum*, vel *Levisticum.*

LĪGUSTĪNUS, a, um, adj. Ligusticus, Liguri nus. *Liv.* 42, 4. Ligustinus ager. *Id.* 34, 8 Ligustini montes. *Id.* 31, 10. populi. (Hos *Ligustinos* absolute vocat *Plin.* 10, 24, 34.) *Id.* 44, 35. *f.* Cominus stabilior et tutior, aut parma, aut scuto Ligustino, Romanus erat.

LĪGUSTIS, idis, f. *Λιγυστὶς*, Ligustica. *Sidon. ep.* 9, 15. *carm. f.* Humo, atque gente cretus in Ligustide.

LĪGUSTRUM, i, n. frutex, seu arbor est, de qua ne sibi quidem *Plin.* constare ait, quae sit. Scribit enim tum 12, 24, 55., tum 24, 10, 45. credi a quibusdam eandem esse ac cyprum, quae orientis planta est. Ipse tamen nihil affirmat. Solum 16, 18, 31. inter eas recenset, quae non nisi in aquosis locis proveniunt: additque, esse tesseris utilissimam. ℙ Alius est frutex, alio nomine *oleastellus*, quia folio est oleae simili, et ab Italis *levistico* et *libistico*, a nostratibus vulgo *conestrella*, a botanicis *ligustrum vulgare* dicitur, [**Hartriegel, Rainweide*] adeo passim nascens, ut *dare ligustra colono* ap. *Mart.* 9, 27. eo sensu dicatur, quo *noctuas mittere Athenas.* Florem gignit album. *Virg. Ecl.* 2, 18. Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Ubi *Serv.* Ligustrum flos est candidus, sed vilissimus. Sic *Ov. Met.* 13, 789. Candidior nivei folio Galatea ligustri. *Mart.* 1, 116. Toto candidior puella cycno, Argento, nive, lilio, ligustro. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 130. Haec graditur comitata rosis, haec alba ligustris. *Colum.* tamen 10, 300. Ter calathis violam, et nigro permixta ligustro Balsama cum casia nectens, croceosque corymbos. Sed *Parrhas.* quia plures album dicunt, *niveo* hic legendum censet. Recentiorum conjecturas V. ap. botanicos.

*LILAEA, ae, f. *Λίλαια*, Graeciae oppidum, in Phocide, ad Cephisi amnis fontes. *Plin.* 4, 3. *Stat. Th.* 7, 348. *B. A.*

*LILAEUS, i, m. fluvius Bithyniae. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

LĪLĬĀCĔUS, a, um, adj. *λειρινος*, e liliis factus. *Pall.* 6, 14. in lemmate: De oleo liliaceo.

LĪLĬĒTUM, i, n. locus liliis consitus. *Pall.* 3, 21. *f.* Nova lilieta formabimus.

LĪLĬUM, ii, n. *λείριον*, flos est rosae nobilitate proximus, ceterorum excelsissimus, interdum cubitorum trium, languido semper collo, et non sufficiente capitis oneri. Candor ejus eximius, foris striati, et ab angustiis in latitudinem paulatim sese laxantis, effigie calathi, resupinis per ambitum labris, tenuique filo, et semine, stantibus in medio crocis. Ita odor, colorque duplex, et alius calycis, alius staminis, differentia angusta. Haec ex *Plin.* 21, 5, 11., qui *ib.* 19, 74. varios ejus usus in medicina describit. *Virg. Ecl.* 10, 25. grandia lilia. *Id. A.* 6, 709. candida. *Prop.* 3, 11, 30. lucida; et 4, 4, 23. argentea. *Ov. Met.* 12, 411. candentia. *Id. A. Am.* 2, 115. hiantia. *Hor. Od.* 1, 36, 16. breve lilium, i. e. per breve tempus florens. Sic *Val. Fl.* 6, 492. Lilia per vernos lucent velut alba colores Praecipue, queis vita brevis, totusque parumper Floret honor. *Tibull.* 3, 4, 33. Ut cum cotexunt amaranthis alba puellae Lilia. *Prop.* 1, 20, 37. lilia Candida purpureis mixta papaveribus. *Virg. A.* 12, 67. Indum sanguineo veluti violaverit ostro Si quis ebur, aut mixta rubent ubi lilia multa Alba rosa. *Mart.* 5, 37. Cui nec lapillos praeferas Erythraeos, Nivesque primas, liliumque non tactum. ℙ Sunt et rubentia lilia, quae Graeci crina vocant: item purpurea, aliquando gemino caule, carnosiore tantum radice, majorisque bulbi, sed unius: narcissum vocant. *Plin. cit.* 21, 5, 12. ℙ A similitudine *lilium* est militaris machina ad impediendum hostem: de quo *Caes. B. G.* 7, 73. Obliquis ordinibus, in quincuncem dispositis, scrobes trium in altitudinem pedum fodiebantur, paulatim angustiore ad summum fastigio. Huc teretes stipites feminis crassitudine, ab summo praeacuti, et praeusti demittebantur, ita ut non amplius quatuor digitis ex terra eminerent, etc. Id ex similitudine floris lilium appellabant. [**Lips. Poliorc.* IV, 2. p. 519. Meo nunc sensu adspicit similitudo totam foveam superne expansam jacentemque *in* orbem: cui medius deinde stipes inseritur, atque id est velut lilium patens, cum stamine suo et stilo.]

LĪLYBAETĀNUS, a, um, adj. Lilybeius. *Cic. Fam.* 13, 34. Lyso Lilibaetanus. *Id. Div. Verr.* 17. Lilibaetana mulier. *Ascon. ib.* 1. Lilybaetanus quaestor, *h. e.* qui Lilybaei quaesturam gerebat.

LĪLYBAEUM, i, n. *capo Coco*, *Λιλύβαιον*, pro-

montorium Siciliae, Africam spectans. *Plin.* 3, 8, 14. ℙ Item urbs prope eum locum, nunc *Marsala. Cic. Div. Verr.* 17. ℙ Adjective *Lucan.* 4, 583. Lilybaeo litore solvit.

LĪLYBĒ, es, f. Lilybaeum. *Prisc. Perieg.* 482. Eminet ad Zephyrum Lilybe, Pachynusque sub ortum.

LĪLYBĒĬUS, a, um, adj. ad Lilybaeum pertinens. *Virg. A.* 3, 706. Et vada dura lego saxis Lilybeia caecis.

LĪMA, ae, f. *ὕλη*, instrumentum fabrile, densis, minutisque dentibus, quo ferrum, aliudve quid terendo expolitur. *Phaedr.* 4, 7. Vipera limam momordit. *Plin.* 33, 11, 49. Interest, quamplurimum lima perdiderit. *Id.* 37, 8, 32. Topazius limam sentit. *Id.* 9, 35, 54. Lima aliquid avellere; et 28, 9, 41. polire. *Pl. Men.* 1, 1, 9. proterere. *Id. fr.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* adradere. ℙ Translate dicitur de censura, emendatione, expolitione scripti alicujus. *Ov. Pont.* 1, 5, 19. incipiam lima mordacius uti, Et sub judicium singula verba vocem; et *ib.* 2, 4, 17. meus lima rasus liber esset amici; et *Trist.* 1, 7, 30. Defuit et scriptis ultima lima meis. *Hor. A. P.* 291. poetarum limae labor, et mora. *Mart.* 5, 80. Quem *(libellum)* censoria cum meo Severo Docti lima momorderit Secundi. *Id.* 10, 2. Carmina rasa lima recenti. *Vell.* 2, 9. Clara fuere ingenia Afranii, Pacuvii, atque Actii, etc. ut in illis limae, in hoc paene plus videatur fuisse sanguinis. [*Scripta *ἀκριβῶς ἐκπεπονημένα*, studiose elaborata, stiloque accuratiore perculta intelliguntur.] *Appul. Met.* 8. Sed Charite ad limam consilii desiderium petitoris distulit, *h. e.* ut desiderium petitoris perpenderet ac libraret. ℙ Fuit et *Lima* Dea apud Romanos, quae una cum Limentino gerebat custodiam liminum. *Arnob.* 4, 132., ubi alii aliter *Limentina*, alii *Jana* leg. Et sane quid isti sit *Limae* cum *limine*, non satis video.

LĪMĀCĔUS, a, um, adj. e luto factus. *Tert. Resurr. carn.* 49. Primus homo de terra choicus, id est limaceus.

*LIMAEAS vel Limaea, ae, fluvius Hispaniae Tarraconensis, sub Gallicia, inter Minium et Durium amnes, hodie *Lima. Plin.* 4, 22. (al. 21.) ℙ Appellatur et *Limia. Mela* 3, 1. *med. Plin.* 4, 20. ℙ *Λήθη* audit *Straboni*, huc respiciente *Plin.* in priore loco. Ejus verba sunt: Erratum et in amnibus inclytis. Ab Minio, quem supra diximus CC. M. P. (ut auctor est Varro) abest Aeminius, quem alibi quidam intelligunt, et Limaeam vocant, oblivionis antiquis dictus, multumque fabulosus. *B. A.*

LĪMĀRĬUS, a, um, adj. ad limum pertinens. *Frontin. Aquaed.* 15. Interposita est limaria piscina, *h. e.* in quam aqua defluens, et cursum remittens, limum deponit.

LĪMĀTĒ, adv. polite, ornate, perfecte. *Cic. Fin.* 5, 5. Duo genera librorum, unum populariter scriptum, alterum limatius. *Ammian.* 15, 13. Cum limatius superstitionum quaereret sectas, *h. e.* accuratius.

*LIMATĬO, onis, f. ap. *Augustin. B. A.*

[LĪMĀTOR, oris, m. qui limat. *Gloss. Phil.* Limator, *ῥινητής. F.*]

LĪMĀTŪLUS, a, um, adj. *ὑπερῤῥινισμένος*, diminut. limati. *Cic. Fam.* 7, 33. Opus est hic limatulo et polito tuo judicio, *h. e.* terso et subtili.

*LIMATŪRA, ae, f. *ῥίνημα*, Pulvisculus limando detractus. *Onomast. Vet. B. A.*

LĪMĀTUS, a. um, part. a *limo*, *κατερῤῥινημένος*, lima rasus, politus. *Plin.* 8, 20, 29. Cornu ad saxa limato, praeparat se pugnae. ℙ Item lima detractus, abrasus. *Id.* 34, 18, 50. Limatum plumbum; et *ib.* Limata scobs. ℙ Translate est perfectus, politus, elaboratus. *Cic. N. D.* 2, 29. Vir moribus domesticis ac nostrorum hominum urbanitate limatus. *Plin. ep.* 1, 20. *f.* Limatius ingenium. *Hor. Sat.* 1, 10, 65. Comis, et urbanus, fuerit limatior idem. *Cic. Or.* 1, 39. Vir oratione maxime limatus. *Id. Brut.* 24. Limatius dicendi genus. [*Cf. de oratorio hujus vocis usu *Ernest. lex. technol. lat. rhet.* p. 244. sq.] *Mart.* 7, 51. varioque togae limatus in usu, *h. e.* exercitatione perfectus, peritus.

LĪMAX, acis, m. et f. *κοχλίας*, cochlea terrestris, tum quae testa operitur, tum quae nuda est. [*Gloss. Philox.* Limax, *γυμνοκοχλίας, κοχλίας: F.*] a *limo*, in quo vivit, ut *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* et *Fest.* docent. *Colum.* 10, 323. teneras audent erodere frondes Implicitus conchae limax, hirsutaque campe. *Plin.* 32, 1, 1. Eum limaci magnae similem esse, dicunt. *Id.* 29, 6, 36. Limacis inter duas orbitas inventae ossiculum. *Id.* 30, 11, 30. Quatuor limacum capita. *Id.* 19, 10, 57. Lactucis innascuntur limaces, et cochleae. *Id.* 18, 17, 44. *n.* 3. Limaces nascuntur in vicia, et aliquando e terra cochleae minutae, mirum in modum erodentes eam. ℙ Translate. *Pl. fr.* ap. *Varr. l. c.* meretrices appellare videtur *limaces lividas*, quia amatorum bona corrodunt. Quo fortasse pertinet aliud ejusdem fragmentum ap. *Non.* 4, 274. *limaces viri.* Utrumque autem vel a *limacibus*, qui lactucas et viciam erodunt, vel a *limando* duci potest.

LIMBĀTUS, a, um, adj. limbo praetextus et ornatus. *Gallien. in ep.* ap. *Trebell. Claud.* 17. Misi ad eum chlamydes veri luminis limbatas duas.

LIMBOLĀRĬUS, ii, m. qui vestium limbos consuit. *Gloss. Philox.* Limbolarius, *ὑφαντοπράκτης. Pl. Aul.* 3, 5, 45. Textores, limbolarii, arcularii. *Pareus* legit *limborarii*, ut sit a *limbus*, et *ora.* Sed hoc frigidum est. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 8. *n.* 27. M. Antonio M. Lib. Apollonio limbolario M. Antonius M. L. Patroclus solearius amic. optim. P.

LIMBUS, i, m. *κροσσός*, fascia, qua extrema vestis ora praetexitur: quae et *instita* vocatur. [*Doederl.* 3, 150. *limbus* deducendum putat a ligare.] *Virg. A.* 4, 137. Sidoniam picto chlamydem circumdata limbo. *Ov. Met.* 5, 51. Indutus chlamydem Tyriam, quam limbus obibat Aureus; et *ib.* 6, 127. Ultima pars telae, tenui circumdata limbo, Nexilibus flores hederis habet intertextos. *Stat. Achill.* 1, 330. Et picturato cohibet vestigia limbo. ℙ Pro fascia, seu vitta. *Claud. cons. Mall. Theod.* 118. frontem limbo velata pudicam. *Arnob.* 2, 72. Lapillis innecterent colla, laminas pertunderent aurium, imminuerent frontes limbis. V. NIMBUS *f. Varr. R. R.* 2, 3. Limbus XII. Signorum, *h. e.* Zodiacus. V. STELLIMICANS. ℙ Pro zona. *Stat. Th.* 6, 367. picto discingit pectora limbo. ℙ A *Non.* 14, 30. dicitur limbus muliebre vestimentum, quod purpuram in imo habet, allato *Plauti* loco, quem V. in v. praec. ℙ Est etiam linea seu funiculus ex lini filis quadruplicibus ad capiendas feras: Graeci *περίδρομον* vocant. *Grat. Cyn.* 25. Prima jubent tenui noscentem jungere filo Limbum, et quadruplici tormento adstringere limbos. Illa operum patiens, illa usus linea longi. *F.*]

LĪMEN, inis, n. *βηλὸς, ὀυδὸς*, lignum, aut lapis transversus in janua, aut porta, tum superius, tum inferius: a *limus*, h. e. transversus, *Festus* ducit. [*Doederl.* 2, 101. docet, *limen* contractum esse ex levimen.] *Novius* ap. *Non.* 4, 278. Limen superum, quod mihi misero saepe confregit caput: Inferum autem, ubi ego omnes digitos defregi meos. *Pl. Merc.* 5, 1, 1. Limen superum inferumque salve. *Plin.* 36, 14, 21. Imponere limen foribus. *Inscr.* ap. *Grut.* 207. *col.* 1. Insuper ostium limen robustum longum P. VIII. imponito. *Juven.* 6, 226. pendentia linquit Vela domus, et adhuc virides in limine lauros; et *ib.* 52. densos per limina tende corymbos. *(Vitr.* quoque 6, 9. et 11. de superiori usurpat.) *Pl. Cas.* 4, 4, 1. Sensim superattolle limen pedes, nova nupta. *Virg. G.* 3, 317. gravido superant vix ubere limen. *Cic. Dom.* 23. Non existimo, illos tam cupidos liminum meorum, et columnarum, et valvarum fuisse. [*Famuli ad limina* ap. *Sil.* 1, 66. bene *Dan. Heins.* intelligit *janitores*, *θυρωροὺς*, ferri etiam posse, quod vult *Dausq. ad lumina*, censet *Drakenb.*, modo non intelligantur *λυχνοῦχοι*, sed qui famulantur nocte, accensis luminibus.] ℙ Per synecdochen est ipsa janua, ingressus, aditus. *Cic. N. D.* 2, 27. Fores in liminibus profanarum aedium, januae nominantur. *Caes. B. C.* 3, 105. Simulacrum Victoriae ad valvas se templi limenque convertisse. *Pl. Cist. a.* 3. *v.* 19. occludite aedes pessulis, Ubi hanc ego tetulero intra limen. *Id. Men.* 2, 3, 63. Intrare intra limen: et *Mil.* 3, 1, 11. cohibere se. *Juven.* 2, 88. Limen intrare; et 14, 220. subire; et 3, 124. submoveri limine. *Virg. Ecl.* 5, 56. insuetum miratur limen Olympi. [*Ita dicitur etiam *limen solis*, quum agitur de loco aut regione, unde sol oritur, vel de plaga coeli. V. *Burm.* ad *Virg. A.* 6, 255.] *Id. G.* 2, 504. penetrare aulas et limina regum: et *ib.* 4, 188. de apib.: mussantque oras et limina circum. *Id. A.* 9, 647. hic Dardanio Anchisae Armiger ante fuit, fidusque ad limina custos, *h. e.* atriensis. *Sil.* 1, 66. Famuli ad limina. ℙ *Salutare a limine* est a longe, et translate leviter attingere. *Sen. ep.* 49. *med.* Nec ego nego prospicienda ista, sed prospicienda tantum, et a limine salutanda. ℙ Item aedes ipsae et tecta. *Virg. G.* 2, 511. Exsilioque domos, et dulcia limina mutant. *Juven.* 15, 153. laribus conjungere nostris Tectum aliud, tutos vicino limine somnos Ut collata daret fiducia. *Virg. A.* 7, 579. Stirpem admisceri Phrigiam, se limine pelli. *Sen. Med.* 22. limen alienum expetere. [*Liv.* 2, 48. Jussi armati postero die ad limen consulis adesse, domos inde discedunt; et 43, 1. Matronae nulla nec auctoritate, nec verecundia, nec imperio virorum, contineri limine poterant, i. e. domi. Porro huc poterat referri locus *Plin. Pan.* 83, 2. Sunt quidem praeclara, quae in publicum profers; sed non minora ea, quae limite tenes, i. e. in rebus domesticis.] ℙ Item carceres, *h. e.* initium cursus, quia limen domus viae initium est. *Virg. A.* 5, 316. signoque repente Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt. ℙ Metaphorice est principium. *Sen. Herc. Fur.* 1132. quas in primo Limine vitae scelus oppressit. *Tac. A.* 3, 74. In limine belli. *Sil.* 5, 423. in limine mortis. *Lucr.* 2, 258. leti limine ab ipso ad vitam reverti. ℙ Item finis, quia limen domus viae finis est. *Appul. Met.* 11. Transactis vitae temporibus, jam in ipso finitae lucis limine constituti. Huc pertinet illud *Justin. Instit.* 1, 12. *med.* Limina sicut in domo finem quendam faciunt, sic et imperii finem esse limen, veteres voluerunt. Ab eo postliminium dictum est. ℙ Religiosum erat limen aedium, quod propterea abeuntes, redeuntesque salutare solebant, ut est ap. *Pl. Merc.* 5, 1, 1. Cautio quoque erat, ut dextro semper pede prolato transiretur, ut ex *Petr.* colligitur *Sat.* 30. ℙ Limen interni maris multi appellavere ipsa ostia freti Gaditani, per quae ab oceano in mare mediterraneum patet aditus. *Plin. prooem. l.* 3. [*Permutantur *limen* et *limes*. V. h. v. *in f.*, *limina* et *litora*, V. *Burm.* ad *Virg. A.* 2, 321. 557. 8, 555. et *moenia. Id. ib.* 3, 347. et *lumina. Id. ib.* 6, 255.]

LĪMENĀRCHA, ae, f. *λιμενάρχης*, qui portui praeest, et inspicit solventes, et appellentes: a *λιμήν*, portus, et *ἀρχὸς*, princeps. *Arcad. Dig.* 50, 4, 18. *med.* Logographi, vel tabularii, vel xenoparochi, vel limenarchae, vel curatores ad exstruenda aedificia publica, muneribus personalibus adstringuntur. *Paul. ib.* 11, 4, 4. Limenarchae, et stationarii fugitivos deprehensos recte in custodiam retinent.

LĪMENTĪNUS, i, m. Deus praeses, et custos liminis aedium. *Tert. Idol.* 15. et *Cor. Mil.* 13. *f.*, *Arnob.* 1, 15. et 4, 132. et 133. et *August. C. D.* 4, 8. et *ib.* 6, 7. Unde simile fit veri, dictum fuisse olim *limentum* pro *limen*, (ut *lenimentum* pro *lenimen*, *ligamentum* pro *ligamen*, et plura hujusmodi) ut inde *limentinus* formaretur.

*LIMĒRA, ae, f. *(ἡ Λιμηρὰ)* cognominatum est Epidaurus, Laconiae oppidum. *Plin.* 4, 5. *B. A.*

[LĪMĒRUS, i, m. *λιμερὸς*, famelicus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Don.* 85, 2. Q. Vajanus Limerus. *F.*]

LĪMES, itis, m. *ἀτραπὸς*, semita transversa, militari via angustior, tum in agris, tum in urbibus: a *limus*, obliquus. *Festus.* Aliqui derivant a *limen.* Quemadmodum enim limen introitum, exitumque loco praestat, ita per limitem ingressus in agrum, et ex eo egressus patet. Nam agrorum divisores in singulis centuriis singulos limites constituebant, ut agri et mensurae, et itineris causa pervii essent. [*Doederl.* l. in v. *limen* ab in laud. *limes* ejusdem originis esse docet ac *limen. Ernest. Synonym.* 1093. a Gr. *λεῖμμα*, reliquiae, locus divisionis, deducit.] *Colum.* 1, 8. *med.* Semitas, novosque limites in agro fieri non patiatur. *Varr. R. R.* 2, 4. de suib.: Prodigunt in lutosos limites ac lustra, ut volutentur in luto. ℙ Antiqui Latini quatuor genera limitum in agris habebant, duo latiorum, duo angustiorum. Ex latioribus unus ab oriente in occidentem spectabat, qui *Decumanus* est appellatus: alter a meridie in septentrionem, qui *Cardo.* Angustiorum unus ab occidente in orientem intuebatur, qui *Prorsus*, alter a septentrione in meridiem, qui *Transversus* nuncupabatur. Progressu temporis alia limitum nomina invenere, vel ex natura loci, ut *Maritimum*, *Montanum*, vel ex limitum ordine, ut *Actuarium*, vel ex modo latitudinis, ut *Linearium. Hyg. de limit. constit.* et *Plin.* 18. *c.* 33. et 34. Sed de his, et aliis limitum generibus consule Auctores de limitibus, quos uno libro edidit *Goesius.* ℙ Limites item in agris dicuntur etiam ipsi termini, teste *Festo*, quibus agrorum fines distinguuntur. *Virg. G.* 1, 126. Nec signare quidem, aut partiri limite campum Fas erat. *Id. A.* 12, 897. Saxum antiquum ingens, campo quod forte jacebat, Limes agro positus, litem ut discerneret arvis. ℙ Item quibus imperii, et ditionis fines notantur. Quia vero interdum hujusmodi limites aggere excitato signantur, pro aggere nonnunquam ponuntur. [*Ponitur autem v. *limes* hac significatione nonnisi ap. *Tacitum* et eos omnino *scriptores*, qui temporibus imperatorum floruerunt. Adde *Tac. A.* 2, 7. Cuncta inter castellum Alisonem ac Rhenum novis limitibus aggeribusque permunita; *Germ.* 29. Limite acto promotisque praesidiis. Cf. *Vell.* 2, 120. Penetrat interius, aperit limites; *Spart. Hadr.* 12. per ea tempora et alias frequenter in plurimis locis, in quibus barbari non fluminibus, sed limitibus dividuntur, stipitibus magnis in modum muralis sepis funditus jactis atque connexis barbaros separavit. Ita *Ammian.* 30, 9. Valentinianum vocat oppidorum et limitum conditorem tempestivum. *Boettich. Lex. Tac.* p. 294.] *Tac. A.* 1, 50. Romanus limitem a Tiberio coeptum scindit. [*V. *Gron.* ad h. l.] *Stat. Silv.* 4, 3, 40. inchoare sulcos, et rescindere limites. ℙ Translate. *Id. Theb.* 1, 16. limes mihi carminis esto Oedipodae confusa domus. ℙ Interdum est differentia, discrimen, intervallum. *Ov. R. Am.* 325. Quam potes in pejus dotes deflecte puellae, Judiciumque brevi limite falle tuum. ℙ Sumitur et pro quavis via. *Liv.* 31, 34. Intra eam portam, extraque latae sunt viae, etc. et extra limes in gymnasium ferens. Eo limite Athenienses signa extulerunt. *Liv.* 31, 39. Profectus inde transversis limitibus, terrorem praebuit subitum hosti. [*Plura v. in *Gloss. Liv.* s. h. v.] *Virg. A.* 9, 323. et lato te limite ducam. *Sil.* 9, 379. Limitem agere. *Ov. Trist.* 5, 6, 39. gracili terre-

na sub horrea ferre Limite formicae grana reperta solent; et *Met.* 2, 19. Limes acclivis; et *ib.* 7, 782. limite recto fugere; et *ib.* 8, 559. solito dum flumina currant Limite, *h. e.* alveo, quae est fluminum via. [*Cf. *Prop.* 1, 4, 50. Lubrica tota via est, et perfida: quippe tacentes Fallaci celat limite semper aquas; et 9, 60. Haec lympha puellis Avia secreti limitis una fluit. *Ov. Met.* 14, 371. caecisque vagantur Limitibus comites, i. e. viis tenebricosis et ignotis.] ℙ Translate. *Sen. Ben.* 1, 14. Benignitatis fines introrsus referre, et illi minus laxum limitem aperire. *Pl. Poen.* 3, 3, 18. Si benedicetis, vostra ripa vos sequar: Si maledicetis, vostro gradiar limite. *Cic. Somn. Scip.* 8. Bene meritis de patria quasi limes ad coeli aditum patet. ℙ Item pro vestigio in longum tracto, et veluti orbita, aut sulco, quem faces decurrentes, aliaque post se relinquunt. *Ov. Her.* 18, 133. Jam patet attritus solitarum limes aquarum: *ὑπερβολή*; et *Met.* 15, 849. Flammiferumque trahens spatioso limite crinem, Stella micat. *Virg. A.* 2, 697. tum longo limite sulcus Dat lucem. [*Laud. *Burm.* ad h. l. *Sen. Thyest.* 698. E cavo aethere cucurrit limitem sidus trahens.] *Plin.* 2, 26, 25. Bolis perpetua ardens, longiorem trahit limitem. ℙ De zona, seu fascia in coelo. *Ov. Met.* 2, 130. Sectus in obliquum est lato curvamine limes, *h. e.* Zodiacus. [*V. *Gierig.* ad h. l.] Pro linea. *Plin.* 37, 10, 69. de gemma Vejentana: Nigram materiam distinguente limite albo. ℙ *Limites circi* ap. *Tert. Spectac.* 20. sunt viae recta serie inter sedilium ordines relictae. *Salmas. in Solin.* 45. p. 918. ℙ [*Confund. *limes* et *litus*. V. *Burm.* ad *Virg. A.* 6, 901. Item saepissime fieri solet in vv. *limen* et *limes*. V. *Intpp.* ad *Virg. A.* 2, 697. ad *Prop.* 4, 9, 60. ad *Sil.* 4, 105. ad *Tibull.* 2, 1, 17. Permutantur *limite* et *milite*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 740.]

[LĪMĒTĀNUS, i, m. idem ac limitanus. Est cogn. R. In nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 242. C. Mamil*ius* Limetan*us*. Hic ann. U. C. DLXXXIX. tribunus pl. legem tulit de limitibus, cujus tria fragmenta exstant edita a *Goesio* in *Auct. rei agrar.* p. 339. *F.*]

LĪMĔUM, i, n. herba, de qua V. in CERVARIUS.

*LIMIA, ae, opp. et fluv. V. *Limicus. B. A.*

LĪMĪCŌLA, ae, m. qui limo habitat. *Auson. ep.* 7, 36. Junctus limicolis musculus ostreis.

[LĪMĪCUS, a, um, adj. ad Limiam, seu Limaeam, vel forum Limicorum pertinens, Lusitaniae urbem, nunc *Ponte di Lima*. Hujus meminit *Plin.* 4, 20, 34. et *ib.* 22, 35. *Inscr.* ap. *Grut.* 411, 9. M. Flavius Quir. Sabinus Limicus. ℙ *Limici, orum*, sunt incolae illius urbis ap. *Plin.* 3, 3, 4. *F.*]

LĪMĪGĔNUS, a, um, vel Limigena, ae, m. et f. in limo genitus. *Auson. Mosell.* 45. Limigenis ripam praetexeris ulvis.

LĪMĪNĀRIS, e, adj. ad limen pertinens, ut *Lapis liminaris*, qui in domus aditu transversus jacet. *Liminares trabes* ap. *Vitr.* 6, 4. *August ad. Hieron.* inter *ep. ejusd. ep.* 67. *n.* 2. Non enim hoc codex ipse, ut assolet, in liminari pagina praetendebat.

*LIMINĪUM, i, n. V. locum *Cic. Topic. c.* 36. citatum in *Postliminium*. ℙ Ineptiunt (ait *Gesnerus*) *Glossae Isid.* Liminium, servitium mortiferum, captivitas. Paulo melius *Papias:* Liminium captivitas, servitium, quando quis de limine absportatur. ℙ Nempe finxerunt hoc minuti Grammatici ex voce *Postliminium*. *B. A.*

LĪMIS, e. V. LIMUS, a, um.

LĪMĪTĀNĔUS, a, um, adj. ad limites spectans, ut *Agri limitanei*, qui in limitibus alicujus provinciae proxime hostes sunt siti: *Limitanei milites*, qui sunt in limitibus, idest in finibus imperii, in praesidio constituti, ad incursus vicinorum arcendos. *Impp. Theodos. et Valent. Cod.* 11, 59, 3. Agros limitaneos universos cum paludibus, omnique jure, quos ex prisca dispositione limitanei milites ab omni munere vacuos ipsi curare pro suo compendio, atque arare consueverunt. *Spart. Nigr.* 7. Cum apud Aegyptum ab eo limitanei milites vinum peterent. *Lamprid. Alex. Sev.* 58. Sola, quae de hostibus capta sunt, limitaneis ducibus, et militibus donavit, dicens, attentius eos militaturos, si etiam sua rura defenderent.

LĪMĪTĀNUS. V. LIMETANUS.

LĪMĪTĀRIS, e, adj. ad limitem pertinens. *Varr. L. L.* 4, 4. Limitare iter, *h. e.* limes, qui inter agrorum confinia relinquitur.

LĪMĪTĀTĬO, onis, f. *ὁρισμὸς*, limitum descriptio: et translate definitio, determinatio. *Colum.* 3, 12. Commemorabimus Julii Graecini conscriptam veluti formulam, ad quam posita est limitatio terrae vinealis, *h. e.* qua praescribitur, qualis terra vinealis esse debeat. *Vitr.* 10, 22. *med.* Ex eo intellectum est, qua regione adversarii specus agentes intra penetrare cogitabant. Sic limitatione cognita, etc.

LĪMĪTĀTUS, a, um, part. a *limito:* metatus, limitibus distinctus. *Festus:* Limitatus ager est in centurias dimensus. Adde *Ulp. Dig.* 43, 12, 1. et V. CENTURIA. ℙ Translate. *Varr. R. R.* 2, 2. Nos nostrum pensum absolvimus, et limitata est pecuaria quaestio, *h. e.* infra limites constituta.

LĪMĪTO, as, avi, atum, a. 1. *ἀφορίζω*, limitibus, seu semitis distinguo, ut *Colum.* 3, 20. et 4, 18. loquitur, limites assigno. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 7. Vineas limitari decumano XVIII. pedum latitudinis, ad contrarios vehiculorum transitus, aliisque transversis limitibus X. pedum distingui per media jugera. Aut si major modus sit, totidem pedum cardine, quot decumano, limitari. ℙ Item limites, seu fines assigno, circumscribo. Hinc translate *limitare quaestionem* ap. *Varr. R. R.* 2, 2. est quaestioni finem imponere, eamque absolvere. V. LIMITATUS. ℙ Part. *Limitandus* ap. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 49. Limitandae humo ferunt pulverem defuisse. *F.*]

LĪMĪTOTROPHUS vel Lĭmĭtrophus, a, um, adj. vox hybrida, ex *limes*, et *τροφέω*, nutrio. Hinc Limitotrophus, vel per syncopen Limitrophus fundus dicebatur, ex quo convehebatur annona ad limites imperii, ut miles limitaneus, qui ejusdem imperii fines tuebatur contra barbarorum incursus, opportuna haberet vectigalia in horreis congregata: quare non *limitrophus*, sed *limitotrophus* scribendum, ab alendis nempe militibus limitaneis; quandoque enim ejusmodi fundi a limitibus imperii distabant aliquot dierum itinere. Quamquam, si novam *A. Peyronii* conjecturam in *Fragm. Cod. Theod.* mox citand. proponere licet, fundi alii erant limitotrophi, de quibus modo dictum est, alii limitrophi, quos militibus limitaneis colendos permiserant principes; de his lege *Perezium* ad *lib.* 11. *tit.* 59. *Cod. Justin.* ℙ Porro *limitrophi* fundi omni erant munere et canone vacui (V. *Impp. Theod. Valentin. Cod.* 11, 59, 3.): *limitotrophi* vero canonem utique pendebant, atque erant huic praestationis oneri obnoxii. *Impp. Honor.* et *Theod.* in *Fragm. Cod. Theod.* (ed. *A. Peyronio*) 5, 13, 38. Nulli penitus liceat salvo canone privato jure, sive cum imminutione canonis patrimoniali jure limitotrophos sive saltuenses per orientem fundos patrimoniales postulare. V. LIMITANEUS. [*Totum h. l. ex suis dedit *F.*]

LIMMA, ătis, n. *λεῖμμα*, reliquium, defectus: a *λείπω*, linquo. *Macr. Somn. Scip.* 2, 1. *f.* Plato semitonium limma vocitavit, *h. e.* cui aliquid deest, scilicet pars dimidia. Adde *Capell.* 1, 6.

*LIMNAEA, ae, f. *Λιμναία*, Thessaliae oppidum in Estiaeotide, ut videtur. *Liv.* 36, 13. 14. *B. A.*

[LIMNĀTIS, idis, f. *Λιμνῆτις*, vel Dorice *Λιμνᾶτις*, ita cognominata est Diana, a *λίμνη*, lacus, cujus fanum in Laconia ideo *λιμνεῖον* est appellatum: hujus meminit *Strabo l.* 8. *Tac. A.* 4, 43. Auditae deinde Lacedaemoniorum, et Messeniorum legationes de jure templi Dianae Limnatidis, quod suis a majoribus, suaque in terra dicatum, Lacedaemonii firmabant annalium memoria, vatumque carminibus. *F.*]

LIMNĒ, es, f. *λίμνη*, vox Graeca stagnum lacumve significans. *Vitr.* 8, 3. *med.* Lacus, qui limne asphaltitis appellatur.

[LIMNESTIS vel Limnetis, idis, f. *λιμνῆστις* vel *λιμνῆτις*, herba eadem ac centaurea major: ita appellata a *λίμνη*, palus. Ejus mentio est apud *Appul. H.* 34. *F.*]

*LIMNICE, es, f. gladiolus. *Appul. de H.* 78. *B. A.*

*LIMNUS, i, *Λίμνος*, insulae nomen inter Britanniam et Juvernam. *Plin.* 4, 16. *B. A.*

LĪMO, adv. V. LIMUS, a, um.

LĪMO, as, avi, atum, a. 1. *ῥινέω*, lima tero, levigo, polio. *Plin.* 36, 7, 10. Gemmis scalpendis atque limandis. *Id.* 18, 1, 1. Arbore exacuunt, limantque cornua uri. ℙ Joculariter *limare caput cum aliquo* dixit *Pl. Merc.* 3, 1, 40. et *Poen.* 1, 2, 79. ad eos referens, qui amplectuntur invicem, et osculantur. Adde *fragm.* ap. *Non.* 4, 274. et *Caecil. Turpil.* et *Liv.* in *Tereo*, *ib.* ubi et *limassis* pro *limaveris* legitur. ℙ Translate est expolire, et redundantia detrahere. *Cic. Acad.* 1, 1. Quaedam institui, quae limantur a me politius. *Id. Or.* 1, 25. Neque haec ita dico, ut ars aliquid limare non possit: neque enim ignoro, quae bona sunt, fieri meliora doctrina; et *ib.* 3, 49. Stilus et alia, et hoc maxime ornat ac limat. *Ov. Pont.* 4, 6, 36. Tenui cura limare aliquid. ℙ *Limare se ad aliquid* est studio, ac diligentia idoneum se reddere. *Cic. opt. gen. Or.* 3. *extr.* Videtur esse jejunior, quoniam se ipse consulto ad minutarum genera causarum limaverat. [*De oratorio hujus verbi usu egit *Ernest.* in *Lex. techn. Lat. rhet.* p. 244. sq.] ℙ Item auferre, detrahere, imminuere. *Cic. Or.* 3, 9. *extr.* Tantum alteri affinxit, de altero limavit. *Id. Fam.* 3, 8. *f.* Etsi de tua prolixa beneficaque natura limavit aliquid posterior annus, propter quandam tristitiam temporum. *Hor. Ep.* 1, 14, 37. Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam Limat, *h. e.* deterit invidendo. *Prud. Cath.* 7, 205. de jejunio: Quod limat aegram pectoris rubiginem. ℙ Item detegere, scrutari, eruere, examinare: quia lima superficiem aufert, et quod subter latebat, detegit. *Cic. Off.* 2, 10. Veritas ipsa limatur in disputatione, [*i. e. ad vivum resecatur. V. *Beier.*] *Phaedr.* 3, 10. si mendacium Subtiliter limasset, a radicibus Non evertisset scelere funesto domum. *Impp. Honor. et Theod. Cod. Theod.* 13, 5, 32. Quae tuae cognitionis limavit examen. ℙ Posset etiam a *limo* duci, ut significet limo aspergere, et conspurcare. *Pl. Poen.* 1, 2, 80. *Mi.* Curram aliquo ad piscinam, aut ad lacum: limum petam. *Ag.* Quid eo opust? *Mi.* ut tibi, et illi limem caput. Sed haec joci causa ibi dicuntur.

[LĪMO, onis, m. *λειμών*, pratum: hoc nomine Cicero librum quendam suum appellavit, in quo, ut nonnulli putant, elogia illustrium virorum carmine complexus est. Illius ita meminit *Suet.* in *vita Terentii.* Cicero in Limone hactenus laudat. Tu quoque, qui solus lecto sermone, Terenti, Conversum expressumque Latina voce Menandrum In medio populi sedatis vocibus effers, Quiddam come loquens, atque omnia dulcia dicens. ℙ *Limo* fuit etiam cogn. R. apud *Ascon.* in *Cic. or. pro Scauro.* C. Apronius Limo. *F.*]

LĪMOCINCTUS, i, m. minister magistratus, ut viator, lictor, licio cum transversa, seu obliqua purpura, ceu insigni, cinctus. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 116, 2. Honori M. Gavii M. F. Pob. Squilliani Eq. Pub. IIII. Vir. I. D., IIII. Vir. A. P. V. B. (*aedilicia potestate Veronensium bis*), curatori Vicetinor*um* apparitores, et limocincti tribunalis ejus. ℙ At *Morisan. Inscr. Reg.* p. 106. putat, hic non lictores, sed victimarios intelligendos esse, qui limo ab umbilico usque ad pedes tegebantur. V. LIMUS, i, species cinguli. Porro *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 450. *n.* XIII. Collegium victimariorum, qui ipsi (*Hadriano*), et sacerdotibus, et magistratibus, et senatui apparent. [*Plura addidit *F.*]

LĪMODORON, i, n. *λιμόδωρον*, herba statim ab radice cumino adnascens, unicaulis, radice bulbo simili, nonnisi in solo gracili proveniens. *Plin.* 19, 10, 57. ut quidem legit *Hard.*, nam alii aliter.

LĪMŌNĬA, ae, f. *λειμωνία*, a *λειμών*, *ῶνος*, pratum: frutex est, alio nomine scolymos, nunquam cubitali altior, cristisque foliorum, ac radice nigra, sed dulci: quam in cibos recepit Oriens. *Plin.* 22, 22, 43., ubi alii leg. *limonion.* ℙ Item genus anemones hortensis, et coronariae. *Id.* 21, 11, 38.

LĪMŌNĬĀDES, um, f. plur. *Λειμωνιάδες*, Nymphae florum, et pratorum, quas aliquando mori et deficere dicit *Aristoteles*, sicut Faunos et Satyros: a *λειμών*, pratum. *Serv.* ad *Ecl.* 10, 62.

LĪMŌNĬĀTES, ae, f. *λειμωνιάτης λίθος*, lapis nomen habens a virore pratorum, quae *λειμῶνες* dicuntur. *Plin.* 37, 10, 62. videtur eadem esse, quae smaragdus.

LĪMŌNĬON, ii, n. *λειμώνιον*, beta silvestris, minoribus, tenuioribusque, ac densioribus foliis, quam sativa, undecim saepe, caule lilii: a *λειμών*, pratum, quia in pratis nascitur. *Plin.* 20, 8, 28. ℙ *Item frutex, alio nomine scolymos. *Plin.* 22, 22. ed. *Elzev.* ubi *Hard.* habet *limoniam*, vulgo autem legitur *lemoniam*. V. LEMONIA. *B. A.*

*LIMONUM, i, n. *Λίμωνον*, urbs Galliae Aquitanicae, in Pictonum regione. *Hirt. B. G.* 8, 26. *B. A.*

LĪMOSUS, a, um, adj. *ἰλυώδης*, limo abundans. *Virg. Ecl.* 1, 49. Limosoque palus obducit pascua junco. *Id. A.* 2, 135. Limosus lacus. *Front. Aquaed.* 15. Flumen limosum et turbulentum. *Cels.* 2, 21. *extr.* Limosi rivi. *Ov. Amor.* 3, 6, 1. Limosae ripae. *Id. Trist.* 4, 1, 7. Limosa arena. *Plin.* 27, 5, 17. radix. *Id.* 16, 36, 64. Ubi limosiore callo induruit. Al. leg. *lignosiore;* et 9, 42, 66. Pinna nascitur in limosis.

[LĪMPĬDĒ, adv. clare. *August. Princip. rhet.* p. 328. *Capperon.* Sed ut limpidius hoc genus principiandi deprehendatur, dabo exemplum. *F.*]

*LIMPIDĬTAS, atis, f. *Octav. Hor.* 4. Usque ad limpiditatem contere. *B. A.*

[LĪMPĬDO, as, a. 1. limpidum reddo. *Veg. Vet.* 2, 18. Est et aliud vitium ejusmodi, ut interdum oculo album inducat, interdum limpidet. *Id. ib.* 4, 28. Chlora medicamentum, quod facit ad omnia vulnera complete limpidanda, vel sine difficultate claudenda. *F.*] *Macer. carm.* 2, 5. Appositum humores limpidat omnes. *B. A.*

LĪMPĬDUS, a, um, adj. *διειδής*, lucidus, splendidus, nitidus, purus, perspicuus: a *λάμπω*, luceo: vel a *lympha:* unde *lympidus* quidam scribunt. [*Utriusque vocis *lympha* et *limpidus* cognationem et a Gr. *λείβω* deducendam originem agnoscit *Doederl.* 2, 16. Proprie de aquae splendore, claritate, de aliis nonnisi translata significatione dicitur. *Id. ib.* p. 85.] *Catull.* 4, 24. Limpidus lacus. *Plin.* 35, 15, 52. Limpidum alumen. *Id.* 37, 9, 42. Limpidae chrysolithi. *Id.* 34, 18, 55. Sandaracha vocem limpidam ac canoram facit. *Hard.* in nullo suorum MSS. haec verba exstare testatur. *Vitr.* 8, 7. Limus cum habuerit quo subsidat, limpidior aqua fiet. *Colum.* 12, 28. *med.* Vinum defaecatum quam limpidissimum.

LĪMPĬTŪDO, inis, f. *λαμπρία*, puritas, perspicuitas, nitor. *Plin.* 32, 11, 54. Limpitudo maris.

LĪMŬLĂ, ae, f. *ῥίνιον*, parva lima. *Terent. de syllab.* p. 2390. Perpolite, quam potestis, crebriore limula.

LĪMŬLUS, a, um, adj. dimin. limi, h. e. transversus, obliquus. *Pl. Bacch.* 5, 2, 12. Viden', limulis, obsecro, ut intuentur! subaudi *oculis*.

LĪMUS, a, um, et interdum Limis, e, adj. *πλάγιος*, obliquus, transversus. [*Etym. est a *livere*. V. *Doederl.* 2, 36.] *Limis oculis aspicere, ὑποβλέπειν, παραβλέπειν*, est non recta, et conversa ad ipsam rem facie, sed conversis tantummodo oculis, et, ut ait *Virg. Ecl.* 3, 8., transversa tueri, obliquis oculis aspicere: quod strabones naturaliter faciunt. *Pl. Mil.* 4, 6, 2. Aspicito limis oculis, ne ille, nos se videre, sentiat. [*Omittendum est metro, ita postulante, vocabulum *oculis*. Ceterum solemnis est in hac locutione voc. *oculorum* omissio. Cf. *Parei lex.* s. v. *limus*. Haec *Lindem.*] *Plin.* 8, 16, 19. Leones dolis carent et suspicione, nec limis intuentur oculis, aspicique simili modo nolunt. *Ov. Amor.* 3, 1, 33. limis subrisit ocellis. *Ter. Eun.* 3, 5, 53. Ego limis aspicio sic per flabellum clanculum. Ubi *Donat.*: *Limis* si nominativus singularis est, transversus significat: si sextus pluralis, deest *oculis*. Cum igitur dissimulant homines se videre, quod vident, et non rectā facie, sed transversa intuentur, *limis* dicuntur *aspicere*. Haec *Donat.*, ubi al. leg. *limes dicuntur*, etc. [*Laudat *Ruhnk.* ad h. l. *Ov. Amor.* 3, 1, 33. Limis subrisit ocellis; et *Appul.* 2. p. 27. ad me conversa limis et morsicantibus oculis: ibique *Pricaeum.*] *Ammian.* 20, 9. Limibusque oculis eos adusque metum contuens mortis, egredi jussit. Al. leg. *limisque*. *Id.* 17, 7. Climatiae (*genus terrae motus*) limes ruentes et obliqui, urbes, aedificia, montesque complanant. ℙ *Limo*, adverbii ritu, est limo oculo. *Solin.* 27. *med.* Leones nunquam limo vident, minimeque sic volunt aspici. ℙ *Limus* etiam dici videtur is ipse, qui limis oculis aspicit. *Varr.* ap. *Non.* 2, 500. et 5, 85. Neque post respiciens, neque ante prospiciens, sed limus intra limites culinae. ℙ Distinguit *Plin.* 11, 37, 54. *limos* a *transversis* oculis: fortasse quia *limi* voluntate, *transversi* natura sunt: vel quia *limi* turpe quid aut subdolum notant, *transversi* non item. Unde *Quint.* 11, 3. *med.* Limi, et ut sic dicam, venerei. ℙ *Limi Dii* ap. *Arnob.* 4, 132. sunt obliquitatum custodes. ℙ De *limo cincto* V. LIMUS, i, species cinguli. ℙ *Limum sidus*, h. e. obliquum, et sinistrum, quidam intelligunt in illo *Pedon.* ap. *Sen. Suasor.* 1. jam sidere limo Navigia, et rapido desertam flamine classem. Alii v. *sidere* pro subsidere accipiunt: alii v. *limo* ea ratione usurpari volunt, qua *Solin.* §. 2. allatus, scilicet in obliquum subsidere, atque adeo mergi.

LĪMUS, i, m. *ἰλύς*, coenum illud mollius, quod ab aquis deferri solet, et ex liquoribus subsidit. Differt a luto, quod e terra aqua macerata fit, ac tenacior est: limus autem madentis arenae similior est. Ducunt vel a *λειμών*, locus irriguus, vel a *λήμη*, sordes, vel a *λίμνη*, palus. [*Hoc probatur *Kärchero*. At *Doederl.* 2, 35. sq. a *linere* deducit, quam rationem ideo censet praeferendam, quod *limus* proprie dicatur de calce aliisque rebus conglutinandae materiae inservientibus.] *Cic. fr.* ap. *Non.* 3, 132. Luta, et limum aggerebant. *Virg. G.* 1, 115. amnis abundans Exit, et obducto late tenet omnia limo. [*Lucr. 5, 498. Atque omnis mondi quasi limus in imum Confluxit gravis, et subsedit funditus, ut faex.] *Hor. Sat.* 1, 1, 59. Haurire aquam limo turbatam; et *ib.* 2, 4, 80. gravis veteri craterae limus adhaesit. *Virg. G.* 4, 45. Tu tamen e levi rimosa cubilia limo Unge, fovens circum; et *ib.* 2, 188. amnes limum felicem trahunt, *h. e.* arva fecundantem. [*Ita saepius ap. *Ov. Met.* 1, 424. 6, 365. et 1, 347. al. *Liv.* 2, 5. in vadis haesitantis frumenti acervos sedisse illitos limo; et 31, 27. Profundo limo cum ipsis equis hausti sunt; cf. 33, 29. *Vell.* 2, 19, 2.] ℙ Pro luto. *Ov. Fast.* 3, 769. Ridet et ipse Deus, limumque inducere monstrat: Hic paret monitis, et linit ora luto. [*Differt a *luto*, quod proprie de argilla dicitur. V. etiam *coenum*.] ℙ Translate. *Id. Pont.* 4, 2, 17. Scilicet ut limus venas excaecat in undis, etc. Pectora sunt mea sic limo vitiata malorum. Et carmen vena pauperiore fluit. ℙ De intestinorum faecibus. *Pall.* 3, 31. Quod vinum solet fluorem ventris adstringere, limum dysentericae passionis medicabiliter asperare.

LĪMUS, i, m. species cinguli: a *limus, a, um*, obliquus, quod purpuram transversam haberet. [*Ortum habet a *ligare*. V. *Doederl.* 2, 36.] *Aggen. de limit. constit.* p. 151. *Goes.* Limum cinctum, ideo, quod purpuram transversam habeat. *Serv. ad A.* 12, 120. Limus autem est vestis, qua ab umbilico usque ad pedes teguntur pudenda poparum. Haec autem vestis in extremo sui purpuram limam, idest flexuosam habet. Unde et nomen accepit. Nam limum obliquum dicimus: *Virg. l. c.* Velati limo, et verbena tempora vincti. Al. leg. *lino*. At *Heynius limo* legendum multis ibidem probat. *Tiro* ap. *Gell.* 12, 3. Licio transverso, quod limum appellatur, qui magistratibus praeministrabant, cincti erant. Hinc *limocinctus*.

*LIMYRA, ae, fluvius cum oppido cognomine, in Lycia. *Mela* 1, 15. *Plin.* 5, 27. ℙ *Limyre*, Graeco more, est *Ov. Met.* 9, 645. ℙ *Limyra, orum*, audit oppidum *Vell.* 2, 102. *extr.* τὰ Λίμυρα *Straboni*. ℙ Scribitur et *Lymir. B. A.*

[LĪNABRUM, i, n. locus, in quo linum ponitur, ut candelabrum, in quo candela. V. LINARIA. *F.*]

[LĪNĀMEN, inis, n. idem ac linamentum. V. LINARIA. *F.*]

LĪNĀMENTUM, i, n. quidquid e lino constat. *Plin.* 32, 10, 46. Delphini adipe linamenta accensa excitant vulvae strangulatu oppressas. ℙ Item speciatim, *ληκύθιος, μοτὸς*, penicillus ex lino, lana, aut spongia, qui medicamento illitus imponitur vulneri. *Colum.* 6, 11. Suppurationis sinus linamentis oleo imbutis colligatur; et *ib.* 12. Linamenta sale atque aceto imbuta applicantur; et *ib.* 38. Suppurationem linamentis curare. *Cels.* 8, 9. Linamentum demittere; et 5, 26. *n.* 23. indere; et *n.* 30. imponere; et *n.* 21. Siccis linamentis vulnus implere. [*Veg. Vet.* 2, 56. Ubicumque pulmunculus fuerit, radis ad vivum, et adjicies linamentum ex oleo, et aceto, et sale, et stercore ipsius. Alii male leg. *lanamentum*. *F.*]

[LĪNĀRIA, ae, f. officina, seu taberna, in qua linum carminatur, seu venditur. *Not. Tir.* p. 178. Linum, linaria, linabrum, linamen, linamentum. *F.*]

LĪNĀRIUS, ii, m. *λινοπλόκος*, qui lini artem exercet. *Pl. Aul.* 3, 5, 34. ubi al. leg. *lanarius*. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 3. C. Cassius Supater linarius sibi et Cassiae C. L. Domesticae linar. patronae, etc. *F.*]

[LINCTOR, oris, m. qui lingit. *Gloss. Philox.* Linctor, *λίχνης*. *F.*]

LINCTUS, a, um, part. a *lingo:* lingendo gustatus. *Plin.* 35, 15, 50. Sulphur prodest et suspiriosis linctum.

LINCTUS, us, m. lingendi actus. *Plin.* 31, 9, 45. Multi tussim veterem linctu salis discussere. *Id.* 36, 17, 28. Prodest et phthisicis linctu.

LINDĬUS, a, um, adj. ad Lindum pertinens, urbem olim Rhodi insulae, ut *Plin.* docet 5, 31, 36. ut Lindia Minerva, *Id.* 33, 12, 55. Chares Lindius, *Id.* 34, 7, 18. Cleobulus Lindius (unus ex VII. Sapientibus), *Auson. sept. Sap. in.* et *f.*

*LINDUS, urbs Rhodi. V. in *Lindius, a, um*. ℙ Fuit et *Lindus, i*, m. frater Ialysi, conditor Lindi in Rhodo insula. *Cic. N. D.* 3, 21. *extr. B. A.*

LĪNĔA, ae, f. *λίνον, λινάριον*, filum, funiculus ex lino, cannabe, etc. [*Doederl.* 2, 36. *linea* deducit a *linere*. Hinc prima vocis ea videtur significatio, qua de ductu longo ac tenui dicitur, qui calamo aut penicillo, aut scalpro signatur.] *Varr. R. R.* 1, 23. *f.* Nectere lineas, restes, funes. *Colum.* 8, 11. *f.* Ligato pede longa linea gallina custoditur. *Plin.* 9, 17, 26. Mugilem linea longinqua per os ad branchias religata emissum in mare. *Scaev. Dig.* 35, 2, 26. Lineam margaritarum triginta quinque legavit. Sic *ib.* 34, 2, 40. Lineae duae ex margaritis; et *Ulp. ib.* 9, 2, 27. *f.* Si, cum maritus uxori margaritas extricatas dedisset in usum, ea invito viro perforasset, ut pertusis in linea uteretur. *Tert. Habit. mul.* 9. Uno lino decies sestertium inseritur. Quidam huc trahunt illud *Mart.* 8, 78. Omnis habet sua dona dies, nec linea dives Cessat, et in populum multa rapina cadit. Loquitur enim de muneribus, quae in populum per ludos spargebantur: inter quae et margaritas spargi aliquando consuevisse, testis est *Suet. Ner.* 11. ℙ Translate dicitur de serie cognationis, quae Graece *σειρά*. *Paul. Dig.* 38, 10, 9. *Στέμματα* cognationum directo limite in duas lineas separantur, quarum altera est superior, altera inferior: ex superiore autem, et secundo gradu transversae lineae pendent. *Imp. Justin. Cod.* 5, 9, 10. Ex paterna, vel materna linea venientes. *Stat. Silv.* 3, 3, 43. Non tibi clara quidem, senior placidissime, gentis Linea, nec proavis demissum stemma. ℙ Speciatim est filum, ex quo hamus pendet. *Mart.* 3, 58. Tremulave captum linea trahit piscem. Adde 10, 30. *Pl. Most.* 5, 1, 22. Mittam lineam, *h. e.* dolo captabo. ℙ Item funiculus, quo fabri materiam dirigunt. *Richtschnur. Cic. Q. Fr.* 3, 1, 1. *extr.* Columnas neque rectas, neque e regione Diphilus collocarat: eas scilicet demolietur: aliquando perpendiculo, et linea discet uti. *Vitr.* 5, 3. Uti linea cum ad imum gradum, et ad summum extenta fuerit, omnia cacumina graduum, angulosque tangat. *Id.* 7, 3. *med.* Ut longitudines ad regulam et lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur; et *Pall.* 3, 9. *med.* Lineam candidis signis notabimus; tunc tensa per tabulam linea, in eis locis surculos figemus. ℙ Ad lineam, et recta linea. *Plin.* 19, 8, 42. Ad lineam grana bina aut terna paxillo demitti. *Cic. Fin.* 1, 6. Solida corpora ferri suo deorsum pondere ad lineam; et *Tusc.* 1, 17. Ignis rectis lineis in coelestem locum subvolat. *Lucan.* 10, 306. Linea tam rectum mundi ferit illa Leonem, *h. e.* adeo regio illa recta linea Leoni subjicitur. Adde *Caton. R. R.* 161. ℙ De *alba linea*, V. ALBUS. ℙ In plagis, seu retibus *lineae* sunt funiculi crassiores, quibus maculae continentur. *Plin.* 11, 24, 28. de tela aranei: Licia difficile cernuntur: atque ut in plagis lineae offensae, praecipitant in sinum. ℙ Item funiculus varii coloris pinnis intextus, ad terrendas aves et feras. V. FORMIDO. *Sen. Clem.* 12. Sic feras lineis, et pinna clusas contineas. *Sen. Hippol.* 46. Picta rubenti linea penna, Vano cludat terrore feras. ℙ Item ductus longus ac tenuis calamo, aut penicillo, aut scalpro signatus, *γραμμή*. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 12. Apelli fuit perpetua consuetudo, nunquam tam occupatam diem agendi, ut non, lineam ducendo, exerceret artem: quod ab eo in proverbium venit. (*Proverb. est*, nulla dies sine linea, *de iis, qui nullam diem praeterire sinunt, quin agant aliquid.*) *Id. ib.* Arrepto penicillo lineam ex colore duxit summae tenuitatis per tabulam, *h. e.* vultus lineamentum. *Pers.* 3, 4. quinta dum linea tangitur umbra, *h. e.* in horologio solari picta. Sic *Plin.* 7, 60, 60. Nec congruebant ad horas ejus lineae. *Id.* 2, 81, 83. Tenuis linea nubis in longum porrectae. *Id.* 18, 33, 76. Lineam cinere ducere; et 27, 11, 77. Linea candida per medium folium transcurrens. *Id.* 36, 6, 9. de sectione marmorum: Serra in praetenui linea premente arenas. *Stat. Silv.* 3, 3, 200. te lucida saxa, Te similem doctae referet mihi linea cerae: Nunc ebur, et fulvum vultus imitabitur aurum, *h. e.* imago e cera referens lineamentis effigiem tui. ℙ Geometrae *lineam* accipiunt longitudinem sine latitudine, et altitudine, ut *Varr.* ap. *Gell.* 1, 20. definit; brevius alii, magnitudinem tantum longam. *Quint.* 1, 10. *med.* Quorum locorum extremae lineae eandem mensuram colligunt, eorum spatium quoque, quod his lineis continetur, par esse; et *mox:* Circumcurrens linea si efficiat orbem; et *mox:* Areae quatuor lineis divisae. *Plin.* 2, 65, 65. Lineae, quae emittuntur ex centro; et *ib.* 16, 13. Lineas deductas ab summa abside coarctari ad centrum necesse est. *Id.* 18, 34, 77. Omnes lineae currunt per eundem umbilicum. *Id.* 33, 3, 19. et *ib.* 6, 31. Lineas producere. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 12. secare. ℙ Solent pictores, priusquam colores adhibeant, figuram totam solis lineis unicoloribus describere, quod Itali dicunt *disegnare, abozzare*. Hinc sunt illa *Quint.* 2, 6. Quidam materias latius dicendo prosequebantur: alii cum primas modo lineas duxissent, etc. et 4, 2. *f.* Aliquid velut primis lineis designare; et *Gell.* 17, 20. *f.* Ea, quae in Platonis oratione demiramur, non aemulari quidem, sed lineas umbrasque facere quaesivimus. ℙ De lineamentis faciei, *Arnob.* 5, 179. Scituli pusiones, atque adulti venustissimis lineis. ℙ Sunt *lineae* in agris limites angustiores, qui tanquam lineae in longum producti, mensurae disterminandae causa sunt constituti, et aliquando itineris, aut asportandorum fructuum: qui et *limites linearii*, seu *lineales* appellantur, teste *Hyg. de limit.* p. 151. 152. *Goes.* Ad harum similitudinem *linea* dici potest quicumque trames et via. *Prud. Cath.* 7, 48. Curvos viarum qui retorsit tramites, Et flexuosa corrigens dispendia, Dedit sequendam calle recto lineam. ℙ [In circo, theatro, et amphitheatro *Forcellinus*, aliique tum lexicographi, tum Latinorum scriptorum interpretes *lineam* fuisse putarunt repagulum quoddam, seu loricae genus a tergo imminens gradibus marmoreis, quod humeros sedentium spectatorum ita coerceret, ut ab uno in alterum sedilium ordinem ultro citrove transitus impediretur. At omnium primus *J. R. Carlius* in *Antich. Ital. P.* 2. p. 196. 243. et *P.* 3. p. VII. suspicatus est, hujusmodi lineas fuisse quosdam in superiore graduum parte transversim cavatos sulcos, qui cujuslibet sessoris spatium certo definirent. Ejus autem opinionem confirmavit septem abhinc annis *Petr. Stancovichius* in *Saggio dell' anfiteat. di Pola* p. 33. et sqq., ubi plurium Polensis amphitheatri graduum ibidem recens repertorum figuras aere caelato expressas exhibuit, et insuper docuit, harum linearum intervallum esse unciarum XIII. pedis Veneti, *h. e.* partium 1669. $\frac{5}{12}$ pedis Parisiaci, qui, ut notum est, constat ex partibus 1440. Illius inventum infirmare conatus est anno insequente *Ang. Uggerius* in *Effem. letter. di Roma* T. 12. p. 144-153. Verum cum ipse mense decembri ann. MDCCCXXV. Neapolim profectus essem, et amphitheatrum, quod Pompejis fere incorruptum adhuc exstat, attente perlustrassem, deprehendi non in superiore quidem, sed in anteriore graduum parte, id est in crassitie, minime vero in eorumdem latitudine, easdem illas lineas maxime conspicuas, quarum omnium intervallum est partium 1620 pedis Parisiaci. Ex his porro interpretanda sunt verba, quibus amicam suam juxtim in circo sedentem ita alloquitur *Ov. Amor.* 3, 2, 19. Quid frustra refugis? cogit nos linea jungi: Haec in lege loci commoda circus habet. Tu tamen, a dextra quicumque es, parce puellae, Contactu lateris laeditur ista tui. Tu quoque, qui spectas post nos, tua contrahe crura, Si pudor est, rigido nec preme terga genu. *Id. A. Am.* 1, 136. Multa capax populi commoda circus habet; et *mox.* 139. Proximus a domina, nullo prohibente,

sedeto: Junge tuum lateri, quam potes, usque latus. Et bene, quod cogit, si nolit, linea jungi, Quod tibi tangenda est lege puella loci. *Quint.* 11, 3. *med.* Transire in aliena subsellia, parum verecundum est. Nam et Cassius Severus urbane, adversus hoc facientem lineas poposcit. *F.*] ℙ *Extrema linea amare*, est e longinquo amicam diligere, non adire, aut tangere. *Ter. Eun.* 4, 2, 10. si non tangendi copia est, Eho, ne videndi quidem erit? si illud non licet, Saltem hoc licebit: certe extrema linea Amare haud nihil est. *Don.* ad *Ter. l. c.* quinque esse statuit lineas ad amoris perennitudinem: visum nempe, colloquium, tactum, osculum, coitum: harum prima hic a *Terentio* dicitur extrema. [*V. etiam, quos laudat *Ruhnk.* ad h. l. *Salmas.* in *exercitt. Plin.* p. 648. et *Heins.* ad *Ov. Amor.* 3, 2, 19.] Huc nonnulli retrahunt illud *Hor. Od.* 1, 13, 15. oscula, quae Venus Quinta parte sui nectaris imbuit. Alii illud ad lineas in circo aut stadio respici putant: alii ad lineamenta pictorum: alii mathematicorum, qui extremam lineam ultimas oras figurarum appellant: alii ad lineas in lusoria tabula, quarum ultima, *ἱερὰ γραμμὴ* dicta, ludo finem imponebat, calculis eo promotis: alii ad lineas horologii solaris, quarum ultima finem diei significat. Ad unum horum aliquod referenda sunt et quae subjicio. *Sen. ep.* 49. Non solebat mihi tam velox tempus videri: nunc incredibilis cursus apparet, sive quia admoveri lineas sentio, sive quia etc. *Hor. Ep.* 1, 16, 79. mors ultima linea rerum est. ℙ *Transilire lineas* est ulterius progredi, quam licet aut decet. *Cic. Par.* 3, 1. Peccare est tanquam transilire lineas: quod cum feceris, culpa commissa est: quam longe progrediare, cum semel transieris, ad augendam transeundi culpam nihil pertinet. Sic *Varr. L. L.* 8, 1. *med.* Orator non debet in omnibus uti, etc. cum poetae transilire lineas impune possint. ℙ [In vetustis monumentis et codicibus *linia* pro *linea* scriptum fuisse affirmat. *Marin. Frat. Arv.* p. 281. et 302. *F.*]

LĪNĔĀLIS, e, adj. linearis. *Ammian.* 22, 16. Alexandriae omnes ambitus lineales farina respersit Dinocrates architectus.

[LĪNĔĀLITER, adv. in modum lineae. *Capell.* 8, 28. Quorum *(circulorum)* unus Signifer, non ut ceteri, quos linealiter feci, sed latissimus omnium comprobatur: *scil.* ceteros circulos unica linea descripsi, Signiferi vero, sive Zodiaci latitudini duodecimam illius longitudinis partem adscripsi. *F.*]

LĪNĔĀMENTUM, i, n. *γραμμή*, linearum descriptio, productio, conformatio: et fere in plurali num. adhibetur. *Cic. Or.* 1, 41. In geometria lineamenta, formae, intervalla, magnitudines. [*Singulari numero positum legitur ap. *Eund. Acad. Pr.* 2, 36, 116. lineamentum, longitudinem latitudine carentem: ubi v. *Orell.*] ℙ Saepe de figuris, formisque rerum dicitur: a pictura ductum, in qua per solas lineas effigies hominum dignoscitur, *ὑπογραφή, διατύπωσις. Cic. Verr.* 2, 2, 36. Contemnere etiam signum illud Himerae jam videbatur, quod cum multo magis figura et lineamenta hospitae delectabant. *Id. N. D.* 1, 27. Cedo mihi istorum adumbratorum Deorum lineamenta atque formas. *Id. Div.* 1, 13. Lineamenta oris effingere. [*Adde *N. D.* 1, 18. Quae compositio membrorum, quae conformatio lineamentorum! *Liv.* 21, 4. habitum oris lineamentaque intueri; et 26, 41. Similitudo oris vultusque et lineamenta corporis. Hinc transfertur ad opera pictorum et statuariorum.] *Cic. Verr.* 2, 4, 44. *med.* Operum lineamenta solertissime perspicere. *Id. Brut.* 87. Lineamenta Catonis. [**Lineamenta Catonis* sunt ejus libri, qui res nudas, sine ornatu tradebant, sed recte tamen subtiliterque, adeoque similes vel picturae lineari, qualis olim fuit, vel delineationi pictoris, ex qua, qualis pictura futura sit intelligi potest, et quae est fundamentum bonae picturae. *Ernest.* in *cl. Cic.* et in *lex. techn. lat. rhet.* p. 245. sq. Ceterum hic locus, qui translate v. *lineamenta* positum refert, ad sequentem §. pertinet.] ℙ Translate. *Id. Fin.* 3, 22. Animi lineamenta sunt pulcriora quam corporis. *Id. Or.* 56. Numerus quasi quandam palaestram, et extrema lineamenta orationi attulit, [*i. e. perfectionem et venustatem summam. V. *Ernest. cl. Cic.* s. h. v. Paulo aliter explicatur locus in *lex. techn. lat. rhet.* p. 245. sq.]

LĪNĔĀRIS, e, adj. ad lineam pertinens, linealis, ex lineis constans, *γραμμικός*. *Linearis pictura, μονόγραμμος*, dicta est initio ejus artis, cum nullis adhibitis coloribus, per solas lineas rerum figuram exprimebant. Huic successit, quae singulis coloribus res expressit, monochromatos dicta. *Plin.* 35, 3, 5. Inventam linearem dicunt a Philocle Aegyptio. ℙ *Scalptor linearis aere caelando* dici nunc posset *καλκογράφος*, qui nempe vericulo post varios linearum ductus, sive punctorum ordines aliquid in aere repraesentat, ut ex aereis tabulis prelo suppositis in chartis postea referatur imago. Sed cum ars haec proavorum nostrorum inventum sit, ut vulgo creditur, non occurrit haec formula aut alia huic similis apud veteres scriptores. Quamvis autem artis hujus nomen ignoremus, eam tamen a veteribus non ignoratam, et a *M. Varrone* primum repertam suspicatus est *Jo. Lud. Bianconius* in *ep. ad. Th. Puccinum inter ejusd. opera* T. 4. p. 94., et deinde etiam auctor allatae formulae *Morcell. Inscr. comm. subject.* p. 109. *ed. Patav.* ex quodam *Plinii* loco 35, 2, 2. Imaginum amore flagrasse quondam testes sunt et Atticus ille Ciceronis edito de his volumine, et M. Varro benignissimo invento, insertis voluminum suorum fecunditati non nominibus tantum septingentorum illustrium, sed et aliquo modo imaginibus: non passus intercidere figuras, aut vetustatem aevi contra homines valere, inventor muneris etiam Diis invidiosi; quando immortalitatem non solum dedit, verum etiam in omnes terras misit, ut praesentes esse ubique et claudi possent. ℙ *Linearis ratio* ap. *Quint.* 1, 10. *med.* est scientia ac disciplina geometriae. Et *linearis probatio, γραμμικὴ ἀπόδειξις*, quae per lineas a geometris fit. *Id. ib. f.*

LĪNĔĀRIUS, a, um, adj. linearis. De *linearii limitibus* V. in ACTUARIUS, a, um.

LĪNĔĀTIO, onis, f. lineae ductio, seu productio. *Vitr.* 9, 4. *med.* Solis radii paribus lateribus, forma, lineationibus extenduntur. *Firm. Math.* 1, 4. Unde sese singuli propria corporis lineatione cognoscunt, *h. e.* lineamentis.

LĪNĔĀTUS, a, um, part. a *lineo:* ad lineam factus, directus. *Pl. Mil.* 3, 3, 40. ubi probus est architectus, Bene lineatam si semel carinam collocavit, Facile est navem facere. *Hieron. ep.* 117. *n.* 6. Inter lascivas puellas, et comatos lineatosque juvenes furvarum vestium puella gradieris?

LĪNĔO, as, avi, atum, a. 1. ad lineam dirigo, *εὐθύνω. Cato R. R.* 14. Succidet, dolabit, lineabit, secabitque materiam dumtaxat conductor. *Vitr.* 9, 4. *med.* Si radii per omnem mundum fusi circinationibus vagarentur, neque extentionibus porrecti ad trigoni formam linearentur.

LĪNĔŎLA, ae, f. dimin. parva linea. *Gell.* 10, 1. *f.* Numerus consulatus tribus lineolis significatus est.

LĪNĔUS, a, um, adj. *λινεος*, qui est ex lino. *Virg. A.* 5, 510. Linea vincula. *Tac. G.* 17. Lineis amictibus velari. *Cels.* 8, 10. *n.* 1. Pannis lineis involvere. *Plin.* 12, 6, 13. Lineae vestes. *Id.* 32, 10, 12. Linea lanugo. *Virg. A.* 10, 784. linea terga, *h. e.* tergora scutum obducentia, quae, ut ait *Servius*, lineo panno tegebantur, ut posset inhaerere pictura.

LINGO, is, nxi, nctum, a. 3. *λείχω*, lingua molliter tango, et delibo: a verbo Graeco allato (ut *Varr.* docet *L. L.* 5. *f.*) inserto *n*, quomodo a *θίγω* est tango. *Pl. Cas.* 2, 8, 21. Mel mihi videor lingere. *Catull.* 98, 5. crepidas lingere carbatinas. *Plin.* 31, 9, 45. Sal pecoribus datur lingendus. Adde *Mart.*, qui 12, 35. obsceno sensu usurpat pro *λειχάζειν*.

LINGONES, um, m. plur. populi Galliae Celticae, Aeduis, Sequanis, et Leucis vicini, quorum urbs item Lingones, *Langres*, antiquissima ad Vogesi montis radices. *Caes. B. G.* 1, 26. et *Plin.* 4, 17, 31. ℙ In accusat. plur. *Lingonas* ultima brevi more Graecorum ap. *Lucan.* 1, 398. Pugnaces pictis cohibebant Lingonas armis. [*V. *Cort.* et *M. Lag.* ad h. l. in *ed. Web.*] ℙ In singulari num. *Tac. H.* 4, 55. Miscuere sese Julius Tutor, et Julius Sabinus: hic Trevir, hic Lingon. ℙ *Alii fuere Lingones, quos *Liv.* 5, 35. cum Boiis transiisse Alpes consedisseque cis Padum narrat. *B. A.*

LINGONĬCUS, a, um, adj. ad Lingones spectans. *Eumen. Pan. ad Constant.* 6. Lingonica victoria; et *Pan. ad Constant.* 6. Lingonicum solum. ℙ *Lingonicum tomentum* erat e lanae rasae floccis. Differebat a Leuconico, quod nomen habuit a Leuconibus, qui iidem erant ac Leuci, quos *Ptolemaeus* Lingonibus vicinos facit. *Plin.* enim 8, 48, 73. dicit, suo tempore tomenta Gallicis discerni nominibus. *Mart.* 14, 159. Accipe Lingonicis vellera rasa sagis. Al. leg. *Leuconicis.* ℙ *Bardocucullus Lingonicus* erat vestimenti vilissimi genus, quod Lingonibus praecipue fuit in usu. *Mart.* 1, 54. Sic interpositus vitio contaminat uncto Urbica Lingonicus Tyriantina bardocucullus.

LINGONUS, a, um, adj. ex Lingonibus. *Mart.* 8, 75. Lingonus a Tecta Flaminiaque recens.

*LINGOS vel Lingus, i, mons Epiri. *Liv.* 32, 13. *in.* In montem Lingon perrexit: ubi *Lyncon* (oppidum Epiri, fortasse cum monte cognomine) legi vult *Sigonius. B. A.*

LINGUA, ae, f. *γλῶσσα, γλῶττα*, pars corporis voci formandae, dignoscendisque saporibus destinata: a *lingo*, quia unicum est linctus instrumentum. *Cic. N. D.* 2, 59. Deinde in ore sita lingua est, finita dentibus. Ea vocem immoderate profusam fingit, et terminat, quae sonos vocis distinctos et pressos efficit, cum et ad dentes, et ad alias partes pellit oris. Itaque plectri similem linguam nostri solent dicere, chordarum dentes, nares cornibus iis, quae ad nervos resonant in cantibus. *Crassus* ap. *eund. Or.* 3, 1. Haec tibi est excidenda lingua, qua vel evulsa, spiritu ipso libidinem tuam libertas mea refutabit. *Cic. Or.* 1, 25. Sunt quidam aut ita lingua haesitantes, aut ita voce absoni, etc.; et *ib.* 18. Quidam operarii lingua celeri et exercitata; et *ib.* 25. Linguae solutio; et *Ov. Met.* 3, 261. linguam solvere ad jurgia; [*cf. *Lucan.* 1, 472. (de fama:) Innumeras solvit falsa in praeconia linguas: ubi v. *Cort.*, qui *linguas, ora solvere* de iis dici docet, qui loquantur.] *Ov. Pont.* 3, 5, 9. lingua properanti legere. *Id. Trist.* 3, 1, 21. titubante loqui. *Plin.* 11, 37, 65. Linguae inexplanatae esse. *Id.* 10, 33, 51. Lingua exserta; et *Cic. Or.* 2, 66. ejecta. *Lucan.* 4, 755. projecta. *Plin.* 11, 47, 107. Linguam porrigere. *Phaedr.* 5, 2. condere. *Catull.* 55, 18. tenere in ore clauso. Et eod. sensu *Ov. Fast.* 2, 602. saepe illi dixerat Almo, Nata, tene linguam, nec tamen illa tenet; et *ib.* 608. alicui eripere. [*Front. de eloquent.* (ed. *A. Maio*) p. 229. Si linguam quis uni homini exsecet, immanis habeatur; eloquentiam humano generi exsecari mediocre facinus putas? *F.*] *Pl. Asin.* 3, 3, 105. Fac proserpentem me bestiam, duplicem ut habeam linguam: *scil.* hic illud osculi genus innuitur, de quo ait *Ov. Amor.* 3, 14, 23. Illic purpureis condatur lingua labellis. Hoc Graeci vocant *μακδαλωτόν*. [*Poterant et haec adscribi: *Ov. Her.* 15, 111. Deerat lingua palato, i. e. lingua torpebat, deficiebat: ubi laud. *Ruhnk. Trist.* 3, 3, 21. Si jam deficiat suppresso lingua palato. *Ter. Eun.* 5, 5, 7. Perii lingua haeret metu: ubi *Ruhnk.* laud. *Ov. Amor.* 1, 7, 20. Pavido lingua retenta metu. Porro *Lucan.* 1, 269. viciuaque signa petentis Audax venali comitatur Curio lingua: ubi laud. *Cort. Liv.* 45, 10. Eos venalem linguam habentes decreta plena regiae assentationis fecisse. — *Sall. Jug.* 10. Aliud clausum in pectore, aliud in lingua habere. V. *Havercamp. ind. Sall.* in h. v.] ℙ *Linguam exserere* ludibrii causa in aliquem mos fuit antiquis Latinis, qui etiannum apud nostrates viget, quo quidem obsceni aliquid adversus alium, quicum contendis, significatur; nam lingua ita exserta similitudinem quandam penis exhibet, quae tum viris, tum feminis, tum pueris stupri contumeliam minitari videtur. *Liv.* 7, 10. Armatum adornatumque adversus Gallum stolide laetum, et linguam etiam ab irrisu exserentem, producunt. Idem vero Gallus in tabula pictus pro signo positus deinde fuerat sub tabernis argentariis in foro Romano, ut narrant *Cic. Or.* 2, 66., *Plin.* 35, 4, 8. et *Quint.* 6, 3. *med.* Hanc subsannandi consuetudinem memorant etiam *Pers.* 1, 60. et *Hieron. ep.* 125. *n.* 18. (quem locum vide in CICONIA.) et *Vulg. interpr.* in *Isaj.* 57, 4. ℙ *Homo malae linguae* obsceno et ambiguo sensu dicitur fellator. *Mart.* 3, 80. Rumor ait, linguae te tamen esse malae. *Minuc. Fel. Octav.* 28. Qui scortorum licentiae invident, qui medios viros lambunt, libidinoso ore inguinibus inhaerescunt, homines malae linguae, etiam si tacerent. ℙ Metonymice est sermo, locutio, oratio. *Ov. Trist.* 3, 11, 9. Nulla mihi cum gente fera commercia linguae. *Cic. Pis.* 13. Mens oppressa praemio, lingua adstricta mercede. *Plin.* 32, 6, 21. Dicemus et de nationibus, sed dicemus aliena lingua. ℙ Item facultas dicendi, eloquentia. *Virg. A.* 11, 338. Largus opum, lingua melior. *Hor. Ep.* 2, 2, 120. vehemens, et liquidus, puroque simillimus amni Fundet opes, Latiumque beabit divite lingua. ℙ Item licentia loquendi, obtrectatio. *Cic. Fl.* 23. Lingua quasi flabello seditionis, concionem ventilare. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 13. Linguam diligentissime continere. *Sall. Jug.* 84. moderari. *Cic. Fam.* 9, 2. Ut vitemus oculos hominum, si linguas minus facile possumus. *Virg. Ecl.* 7, 28. ne vati noceat mala lingua futuro. [*Adde *Ov. Her.* 21, 205. Si mihi lingua foret, i. e. si conviciari, maledicere possum: ubi *Ruhnk.* laud. *Liv.* 33, 3. Si Actolorum linguas retundere vellent: quem locum minus bene a VV. DD. sollicitatum dicit. V. *B. Crus. cl. Suet.* s. h. v.] ℙ Item differentia sermonum. [*Gr. *γλῶσσα, διάλεκτος*, nostr. *Sprache, Zunge.*] *Virg. A.* 8, 723. gentes Quam variae linguis, habitu tam vestis et armis. *Ov. A. Am.* 2, 122. ediscere linguas. *Cic. Fin.* 1, 3. *f.* Latinam linguam non modo non inopem, sed locupletiorem etiam esse, quam Graecam. *Caes. B. G.* 1, 1. Qui ipsorum lingua Celtae, nostra Galli appellantur; et *ib.* 47. Gallicae linguae scientiam habere. [**Sall. Cat.* 6, 2. dispari genere, dissimili lingua.] *Hor. Sat.* 1, 10, 23. et *ib.* 3, 8, 5. Utraque lingua, *h. e.* Graeca et Latina. ℙ Item in una lingua diversitas sermonis. *Cic. Fl.* 26. de Massilia: Quae tam procul a Graecorum regionibus, disciplinis, linguaque divisa, etc. ℙ Item vox, sonus. *Phaedr.* 1, 23. si, canis inquit, linguam vis meam praecludere, Ne latrem pro re domini, multum falleris. *Virg. A.* 3, 361. et *ib.* 10, 177. Volucrum linguae, *h. e.* cantus, garritus. ℙ Item signum vocis, ut littera. *Lucan.* 3, 224. Sculptaque servabant magicas animalia linguas. V. HIEROGLYPHICUS. ℙ A similitudine dicitur de herba, quae alio nomine lingulaca. *Plin.* 24, 19, 104. ℙ Sic *lingua bubula* est buglossa [**Ochsenzunge*], lata folia linguae bovis similia gerens. *Cato R. R.* 40. et *Plin.* 17, 14, 24. ℙ *Lingua canis* ap. *Appul. H.* 96., et *lingua canina* ap. *Cels.* 3, 27. *n.* 13. est herba eadem ac

cynoglossa. ℙ Item de promontoriis, aut terrarum prominentiis in mare excurrentibus. *Festus.* Lingua dicitur promontorii quoque genus non excellentis, sed molliter in planum devexi. *Ov. Met.* 13, 724. intrant Sicaniam: tribus haec excurrit in aequora linguis. *Caes. B. G.* 3, 12. Oppida posita in extremis linguis, promontoriisque. *Lucan.* 2, 614. tenuem producit in aequora linguam. [*V. *Cort.*] *Liv.* 44, 11. Eminet in altum lingua, in qua urbs sita est. (Adde 37, 31. *f.*) *Pacuv.* ap. *Gell.* 4, 17. *f.* Lingua promontorii. ℙ Sumitur et pro lingula, seu ligula, qua mensuram significat. *Plin.* 26, 11, 73. Semen lonchitidis duabus linguis ex aqua potum. ℙ Item pro tenui lamina in tibiis, qua diviso spiritu sonus efficitur. *Plin.* 10, 29, 43. Qui sonum lusciniarum, addita in transversas arundines aqua, foramen inspirantes, linguaeque parva aliqua opposita mora, indiscreta redderent similitudine. ℙ *Lingua vectis* est pars extrema, quae oneri subjicitur. *Vitr.* 10, 8. Vectis lingua sub onus subdita, caput ejus unius hominis viribus pressum, onus extollit. ℙ *Linguai* pro *linguae* more suo *Lucr.* 4, 628.

LINGUĀRIUM, ii, n. pretium, vel tributum pro temeraria locutione. *Sen. Ben.* 4, 36. Ecce ut doleat, ut postea consideratius loquaris: quod dicere solemus, linguarium dabo, *h. e.* pendam aliquid ob linguam temere locutam: ut columnarium pro columnis; q. v. v. *in.*

LINGUĀTUS, a, um, adj. linguam habens, facundus. *Tert. Anim.* 3. Apostolus Athenis expertus linguatam civitatem.

LINGUAX, acis, adj. omn. gen. *λάλος*, verbosus, multum loquens, qui nimis et stulte loquitur. *Gell.* 1, 15. *f.* Hoc genus homines in verba provectos, locutulejos, et blaterones, et linguaces dixerunt. Plerique tamen alii legunt *lingulacas*, q. v. v.

LINGŪLA· V. LIGULA.

LINGŪLĀCA, ae, f. herba est circa fontes nascens, capillo confirmando apta, *Plin.* 25, 11, 84. [*Ranunculus lingua, *L. Sumpf-Hahnenfuss.*] ℙ Item genus piscis, a linguae similitudine: qui idem esse creditur cum solea. [**Zungenfisch.*] *Varr. L. L.* 4, 12. et *Fest.* ℙ Lingulaca etiam dicitur locutulejus, loquax, garrulus. *Fest.* Lingulaca, mulier argutatrix. (Ita enim ibi legi volunt, non *auguratrix.*) *Pl. Cas.* 2, 2, 63. Vin' lingulacas? *Sta.* quid opus est, quando uxor domi est? Ea lingulaca est nobis: nunquam tacet. *Gell.* 1, 15. *f.* Hoc genus homines in verba projectos, locutulejos, et blaterones, et lingulacas dixerunt. *Varr.* ap. *Non.* 1, 105. Lingulacae obtrectatores.

LINGŪLĀTUS, a, um, adj. ad modum lingulae factus, ut Lingulati tubi, quorum alius ad modum lingulae acuminatus in alium intrat ap. *Vitr.* 8, 7. Lingulati calcei, ap. *Isid. Orig.* 19, 34. qui et folleati dicuntur. V. LIGULA.

[LINGŪLUS, i, m. idem ac lingulaca, garrulus, rixosus. *Vet.* carmen, cui titulus *Vespae judicium* ap. *Wernsdorf. Poet. Lat. min.* T. 2. p. 237. Cervinam Actaeon tollit, Meleager aprunam, Agninam Pelias, taurinam lingulus Ajax. *F.*]

LINGŪOSUS, a, um, adj. lingua, seu verbis abundans. *Petr. fr. Trag.* 43. *Burm.* Durae buccae fuit, linguosus, discordia, non homo. Adde *ib.* 63. *Hieron. ep.* 108. *n.* 20. Linguosam *(adolescentulam)*, garrulam, et procacem ad fores triclinii orare faciebat. [*Cassiod. Variar.* 4, 51. Orchestarum linguosi digiti. V. ORCHESTA. *F.*] Adde *August. Confess.* 1, 9.

[LĪNĀTŪRĀ, ae, f. eadem ac linimentum: a *linio. Gloss. Philox.* Liniatura, *χρίσις. F.*]

LĪNĪFER, a, um, adj. Epithetum est Silvani in *Inscr.* ap. *Mur.* 70, 6. V. CANNABIFER.

*LINIFĪCUS, i, m. i. q. linteo. *L. Cod.* 13. *de Murileg. et Gynaec.* item *Cod. Theod.* 8. et 16. *B. A.*

LĪNĪGER, a, um, adj. lineam vestem gerens. De Iside, ejusque sacerdotibus maxime dicitur: quia Isis Aegyptiis lini usum monstrasse credita est. *Ov. Pont.* 1, 1, 51. Vidi ego linigerae numen violasse fatentem Isidis. *Id. A. Am.* 1, 77. Neu fuge linigerae Memphitica templa juvencae. *Id. Met.* 1, 747. Nunc Dea linigera colitur celeberrima turba. *Juven.* 6, 532. grege linigero circumdatus. V. LINUM.

*LINĪMEN, inis, n. linimentum. *Theod. Prisc.* 1, 18. Pro linimine adhibere. *B. A.*

LĪNĪMENTUM, i, n. actus liniendi, et res ipsa, quae illinitur. *Pall.* 11, 14. *f.* Linimentum quoque dolii non gypso, sed sarmentorum cinere debebis inducere. Adde *Petr. Sat.* 79. ubi al. leg. *liniamenta*, eod. sensu. **Cels.* 5, 25. *Octav. Hor.* 1, 21. *B. A.*

LĪNĪO, is, ivi, itum, a. 4. idem quod *lino* (sed minoris usus) illino, oblino, ungo. *Colum.* 6, 17. *med.* Liquida pice cum oleo linire. *Id.* 12, 44. *f.* Si qua rimam creta facit, luto liniunt. Al. leg. *linunt;* et *ib.* 45. Creta liniunt mala. Al. leg. *linunt. Id.* 6, 26. *f.* Oleo ulcera linire. Al. leg. *linere. Plin.* 17, 28, 47. Falces sanguine ursino liniri volunt. *Colum.* 4, 24. Allevatas plagas terra, quam prius amurca madefeceris, linire. Al. leg. *lenire. Id.* 6, 30. Caput et spina tenui adipe liniuntur. *Id.* 7, 13. Aures canum contritis nucibus liniendae sunt. *Prop.* 3, 10, 11. Neve tua Medae liniantur caede sagittae. Plerique alii rectius *laetentur. Vitr.* 7, 3. *f.* Tectoria luto cum liniuntur. *Liv.* 21, 8. *f.* Ferrum stuppa circumligabant, liniebantque pice. Al. leg. *linebantque.* [*Illud *Drakenb.*] *Mart.* 7, 20. Dulci placenta sordidam linit mappam, *h. e.* inquinat. ℙ [*Pertinet etiam ad ea, quae illinuntur. *Pall.* 4, 10. *med.* Bitumen, et oleum, aut calcem latebris vermium liniunt: ita melius separatim collocasse videmur locum, quem Noster antecedentibus adscripserat.] ℙ In futuro facit et *ibo, is:* quod in verbis quartae saepe usuvenit. *Pall.* 3, 31. Vas cooperies ac linibis. ℙ Confirmant hujus verbi usum composita *allinio, circumlinio, illinio, oblinio*, etc. Quare non audiendi, qui ex albo Latinorum verborum expungere conati sunt. [*Recte quidem! Sed *Ramsh. Gr. Lat.* §. 59. p. 119. et *Ruddim.* 1, 247., uterque Burmanno duce usus, docent, post Augusti demum tempora hoc verbum ejusque composita quartae conjugationis regulam sumpsisse: hinc omnes locos, qui hanc verbi formam ap. priores scriptores referant, esse corrigendos.]

LĪNIPHĪĀRĬUS, ii, m. et Liniphio, et Liniphus. V. LINYPHIARIUS etc.

LĪNĪTĒUS. V. LINTEUS.

*LINITIMA, oppidum Aethiopiae, vel in Aethiopiae Aegyptique confinibus. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

LĪNĪTUS, a, um, part. a *linio:* illitus, litus. *Plin.* 29, 6, 35. Porrigines tolluntur felle ovillo cum creta Cimolia, linito capite, donec inarescat. Ita *Hard.* ex MSS. Alii *illito.*

[LĪNĪTUS, us, m. illitus. In ablat. sing. *Plin.* 20, 12, 47. Praevalere *(buselinon)* contra serpentes potu et linitu. *F.*]

LĪNO, is, līvi, et lĭni, et lēvi, lĭtum, a. 3. *ἀλείφω, χρίω*, ungere, illinere, rem aliquam liquidam aut mollem alteri superinducere, ungendi, aut obturandi causa. Tria habet praeterita: ex quibus *levi* est ab obsoleto *leo*, quod V. s. l. *Virg. G.* 4, 39. certatim tenuia cera Spiramenta linunt. *Hor. Od.* 1, 20. Vile potabis modicis Sabinum Cantharis, Graeca quod ego ipse testa Conditum levi. *Colum.* 12, 16. *f.* Picata opercula diligenter gypso linunt, ne possit spiritus introire. *Juven.* 9, 58. Nam quis plura livit victuro dolia musto? Ita *Prisc.* 10, 898. Al. leg. *linit. Ov. Pont.* 1, 2, 18. Omnia vipereo spicula felle linunt. *Quint. decl.* 13, 5. Livit flores maleficis succis. *Ov. Medic. fac.* 81. linere medicamenta per corpora. *Colum.* 12, 50. *med.* Cum nova dolia crassa gummi liverunt. *Juven.* 6, 480. Linere faciem. *Mart.* 7, 39. Linere, et obligare plantas. *Sen. Med.* 711. succis linere sagittas. ℙ Est etiam obducere, obtegere. *Ov. Medic. fac.* 7. auro sublimia tecta linuntur. *Mart.* 9, 62. Et linit Hesperium bractea viva pecus. ℙ Item delere, inducere. *Ov. Pont.* 1, 5, 15. Cum relego, scripsisse pudet, qui plurima cerno, Me quoque, qui feci, judice digna lini. ℙ Item foedare, conspurcare, collinere, oblinere. *Mart.* 9, 23. Ut lutulenta linat Tyrias mihi mula lacernas. *Ov. Fast.* 3, 760. linit ora luto. *Hor. Ep.* 2, 1, 136. scriptores carmine foedo Splendida facta linunt. ℙ *Linere alicui labra.* V. LABRUM. ℙ Part. *Linendus* ap. *Hor. A. P.* 331. speramus carmina fingi Posse linenda cedro. ℙ *Lisse* pro *livisse* quidam leg. ap. *Spartian. Hadrian.* 4. ℙ *Lini* in praeterito, inquit *Prisc.* 10, 898. pro *livi* vetustissimi protulisse inveniuntur: unde Varro rerum rusticarum: *Cum oblinerunt vasa.* Etiam *Voss. de Grammat. l.* 5. *c.* 29. affert illud ex *Quint. decl.* 1, 15. *Mariti tui cruore parietem linisti.* Sed alii leg. *Mariti tui* (vel *tu*) *cruore lusisti*, omisso *parietem:* Alii etiam aliter.

[LĪNOSTĒMA, ātis n. *mezzalana, accellana*, vestis nomen: a *λίνον*, linum, et *στήμα*, stamen. *Isid. Orig.* 19, 22. Linostema est vestis ex lana linoque contexta: et dicta linostema, quia in stamine linum, in trama lanam habet. *F.*]

LĪNOSTROPHON, i, n. *λινόστροφον*, Graeca appellatio marrubii herbae. *Plin.* 20, 22, 89.

LĪNOZOSTIS, is, et idis, f. *λινόζωστις*, herba eadem, quae mercurialis. *Plin.* 25, 5, 18. et 26, 12, 76. et *ib.* 14, 89.

LINQUO, is, līqui, a, 3. desero, relinquo, destituo, omitto. Est a *λείπω*, seu *λίπω*, linquo, inserta littera *u*, ut in *pango* a *πήγω;* et mutata *π* in *qu*, ut in *quotus* a *ποτος.* [*Cf. *Doederl.* 3, 291.] *Cic. Planc.* 10. *f.* Eum linquentem terram eam, quam servaverat, lacrymis prosecuti sunt. [*Adde *Or.* 3, 10. Linquamus igitur haec; et cp. 46. Linquamus naturam; et *de Fato* 16. ut is in insula Lemno linqueretur. Adde *Vell.* 1, 9. quam ille linquens; et *Tac. H.* 3, 25. filium domi liquerat.] *Pl. Most.* 3, 1, 69. Urbem exsul linquat factus hic causa tui? *Id. As.* 2, 2, 14. Herum in obsidione linquet. *Id. Ps.* 1, 2, 8. Malo lupos apud oves linquere, quam hos domi custodes. *Prop.* 4, 9, 54. Cede agedum, et tuta limina linque fuga. *Sil.* 11, 327. me linque meae menti. *Catull.* 64, 59. Irrita ventosae linquens promissa procellae. *Hor. Od.* 3, 8, 28. Dona praesentis cape laetus horae, et Linque severa. *Id. ib.* 1, 28, 33. precibus non linquar inultis. *Id. A. P.* 285. Nil intentatum nostri liquere poetae. *Val. Fl.* 1, 560. linquere habenas; et *ib.* 631. spem. *Sen. Oedip.* 78. lacrymas. *Lucan.* 9, 162. has mihi poenas Terra dabit: linquam vacuos cultoribus agros, *h. e.* vastabo, et vastatos relinquam. *Sen. Med.* 618. Tiphys Liquit indocto regimen magistro. *Val. Fl.* 5, 229. at vellera Martis in umbra Ipse sui Phrixus monumentum insigne pericli Liquerat. *Hor. Od.* 2, 14, 21. Linquenda tellus. [**Sil.* 5, 38. Nec Poenum liquere doli, i. e. suis dolis usus est. ℙ Dicitur etiam de fluminibus, quibus decrescit fluctuum vehementia. *Plin. H. N.* 3, 16. Augetur (Padus) ad canis ortus liquatis nivibus, ac his quam nativis torrentior, nihil tamen ex rapto sibi vindicans, atque ubi linquit, ubertatis largitor; ubi *Voss.*, qui h. l. citat ad *Mel.* 2, 4.: *linquit* hic accipitur pro defluit, decrescit, *λείπει*, ut saepe. ℙ Impers. *Sil.* 4, 628. et vix cernere linquitur undas, i. e. datur, est facultas; *Lucr.* 2, 914. Linquitur, ut toteis animalibus assimilentur; et 5, 793. Linquitur, ut, etc. id quod plenius expressit id. *Lucr.* 1, 874. linquitur latitandi copia, i. e. restat, reliquum est.] ℙ *Linqui*, et *linqui animo* dicitur is, quem vires et spiritus deficiunt. *Suet. Caes.* 45. Fuisse traditur valetudine prospera: nisi quod tempore extremo repente linqui animo, atque etiam per somnum exterreri solebat. *Ov. Her.* 2, 130. Linquor, et ancillis excipienda cado. Sic *Sen. Troad.* 623. Me liquit animus: membra quatiuntur, labant, Torpetque vinctus frigido sanguis gelu. [**Virg. A.* 3, 140. Linquebant dulces animas, aut aegra trahebant Corpora; ubi v. *Burm.* Adde *Sil.* 11, 400. linquentes vitam olores. *Lucr.* 3, 541. Lumina quei linquunt moribundei particulatim; cf. 5, 987.] *Ov. Met.* 8, 363. trepidantem et terga parantem Vertere, succiso liquerunt poplite nervi. *Tac. A.* 3, 46. Jacentesque nullo et resurgendum nisu, quasi exanimes linquebantur. *Curt.* 6, 1. Linquente spiritu, moribundus procubuit. ℙ *Lictus* part. quidam putant legi ap. *Capitol. M. Aurel.* 7. Tunc primum Romanum imperium duos Augustos habere coepit, lictum cum alio participasset. At *Salmas.* legend. putat, *id quum cum alio* etc.

LINTĔAMEN, inis, n. idem quod linteum. *Lampr. Elagab.* 26. Linteamen lotum nunquam attigit. *Appul. Met.* 11. Candido linteamine cinctum pectorale.

[LINTĔAMENTUM, i, n. idem ac linteamen. *Not. Tir.* p. 158. Linteum, linteamentum. *F.*]

LINTĔĀRĬUS, a, um, adj. ad lintea pertinens. *Ulp. Dig.* 14, 4, 5. *med.* Duas negotiationes exercebat, puta sagariam, et lintearium. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 4. Lintearia ars. ℙ *Lintearius, ii*, est, qui lintea vendit. *Ulp. l. c.* 4, 5. Institores quibus vestiarii, vel lintearii dant vestem circumferendam et distrahendam. *Impp. Theod. et Valent. Cod. Theod.* 10, 20, 16. Linteariorum corpus. ℙ [Scribitur et *lintiarius* in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 346. et in *Effemer. Letter. di Roma* T. 10. p. 67. *F.*]

LINTĔĀTUS, a, um, adj. lineis vestibus indutus. *Liv.* 10, 38. *f.* Ea legio linteata, ab integumento consepti, quo sacrata nobilitas erat, appellata est. *Sen. V. B.* 27. Linteatus senex.

LINTĔO, onis, m. qui lintea texit. *Pl. Aul.* 3, 5, 38. Propolae, linteones, calceolarii. *Serv.* ad *A.* 7, 14. Apud majores, stantes texebant, ut hodie linteones videmus. *Inscr.* ap. *Grut.* 38, 15. L. Posthumius Facilis, T. Karejus Valens linteones Apoll. D. P. S. D.

LINTĔŎLUM, i, n. *ὀθόνη*, parvum linteum. *Pl. Epid.* 2, 2, 46. Tunicam rallam, tunicam spissam, linteolum caesicium. *Colum.* 6, 16. Praefractis cornibus linteola sale atque aceto imbuta superponuntur. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 5. Rosae folia tusa in linteolo. *Id.* 31, 8, 44. In linteolis concerptis imponitur; et *ib.* 9, 45. Sal in linteolo involutus. *Appul. Apol.* Habuit quaepiam linteolo involuta. *Id. paulo prius:* Ais enim, me habuisse quaedam sudariolo involuta. Hinc patet *linteolum* idem esse ac *sudariolum.* ℙ Adjective *Prud. περὶ στεφ.* 3, 180. Palliolum linteolum.

LINTER, tris, f. Graece *λιντήρ*, ut docet *Prisc.* 5. p. 647. (quamquam *Voss. de Gramm. l.* 3. *c.* 26. minime id ei credendum putat) cymba parva ex cavata arbore, vel etiam ex pluribus asseribus compactis, in usum trajiciendi fluminis. *Liv.* 21, 26. *f.* Novas lintres inchoantes cavabant ex singulis arboribus; et *ib.* 27. *med.* Paratas aptatasque habebat lintres. *Ov. Fast.* 6, 779. Ferte coronatae juvenum convivia lintres. *Caes. B. G.* 7, 60. Conquirit etiam lintres: has magno sonitu remorum incitatas, etc.; et *ib.* 1, 12. Flumen ratibus ac lintribus junctis transire. *Cic. Mil.* 27. Lintribus materiam in insulam convehere. ℙ Allegorice. *Ov. Fast.* 2, 864. Venimus in portum, libro cum mense peracto. Naviget hinc alia jam mihi linter aqua. *Tibull.* 1, 7, 37. Nescio quid furtivus amor parat: utere quaeso, Dum licet: in liquida nat tibi

linter aqua. ℙ Festivus est jocus, quo notavit C. Julius Curionem, in dicendo in utramque partem toto corpore vacillantem, quaerens per risum, *quis loqueretur e lintre.* Refert *Cic. Brut.* 60. ℙ *Lintris* in recto singulari. *Sidon. carm.* 5, 283. Hercynii nemoris si stipite lintris Texta Nabathaeum pro Rheno sulcat Hydaspem. *Not. Tir.* p. 178. Lembus, lintris. ℙ In gen. mascul. *Tibull.* 2, 5, 34. ire solebat Exiguus pulsa per vada linter aqua. ℙ Est etiam genus vasis vinarii, convehendis, calcandisque uvis apti: a similitudine fluviatilis cymbae. *Cato. R. R.* 11. *extr.* enumerat inter instrumenta vineae. *Tibull.* 1, 5, 23. Aut mihi servabit plenas in lintribus uvas. *Virg. G.* 1, 262. durum procudit arator Vomeris obtusi dentem: cavat arbore lintres. ℙ Est qui scribit *Lynter.*

LINTERNUM, etc. V. LITERNUM.

LINTEUM, i, n. ὀθόνη, pannus lineus. *Pl. Most.* 1, 3, 109. Linteum cape, atque exterge tibi manus. *Catull.* 12, 3. Tollis lintea negligentiorum, *h. e.* sudaria, vel mappas. Ipse mox *sudaria* appellat. *Cic. Rabir. Post.* 14. Merces fallaces et fucosae, chartis, et linteis, et vitro delatae. *Plin.* 21, 18, 73. Folia trita per linteum spissum in aereum vas. *Id.* 25, 13, 103. Succus linteo colatur. *Id.* 31, 18, 52. Spodium lavatur in linteis raris aqua coelesti. *Id.* 28, 16, 62. Fel suum linteo calefacto impositum. *Suet. Cal.* 26. Quosdam summis honoribus functos sibi coenanti ad pedes stare succinctos linteo, passus est, *h. e.* lintea tunica succinctos, epheborum more, quos delicatiores Romani libidinis causa sibi coenantibus adsistere jubebant sola tunica tenuissima ita alticinctos, ut per eandem totum eorum corpus pelluceret. *Mart.* 2, 57. Recensque sella linteisque, lorisque, *h. e.* velis, seu plagulis lineis, quibus fenestrae ejus claudebantur. *Liv.* 28, 45. *med.* Populonienses pollicити sunt ferrum, Tarquinienses lintea in vela. Hinc pro ipsis velis navium. *Virg. A.* 3, 686. certum est dare lintea retro. *Val. Fl.* 4, 83. Fluctibus intulerant placido cava lintea cursu. *Ov. Amor.* 2. 11, 41. Zephyri veniant in lintea pleni. *Sever. A.* 243. Quo rapiant nautae, quo sidere lintea tendant. [*Plin.* 35, 7, 33. Nero jusserat se pingi in linteo. V. PINGO. ℙ Significat etiam cingulum, quo veteres nudi pudenda protegebant. Hinc *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 3. §. 192. Nudus quaerat linteo cinctus, lancem habens; linteum autem est consuti genus, quo necessariae partes tegerentur *F.*] ℙ Dicitur et de tela ex alia materia. *Plin.* 12, 11. 22. Circa fruticem lanugines esse, tradit, linteaque ea Indicis praestantiora.

LINTĔUS, a, um, adj. lineus, *Cic. Verr.* 2, 5, 56. Lintea vestis. *Liv.* 9, 4. tunica. *Id.* 10, 38. Linteus liber. *Id.* 4, 20. thorax. *Nep. Iphicr.* 1. Genus loricarum mutavit, et pro ferreis atque aeneis linteas dedit. Quo facto expeditiores milites reddidit: nam pondere detracto, quod aeque corpus tegeret, et leve esset, curavit. ℙ *Lintei libri*, quos *l. c.* et 4, 7. *extr.* et *ib.* 20. et alibi *Livius* memorat, pro charta spisso linteo, et fortasse etiam leviter cerato aut gypsato, confecti erant. Hos annalibus magistratuum conscriptos, et in aede Monetae repositos, idem affirmat. *Plin.* 13, 11, 21. In palmarum foliis primo scriptitatum, deinde quarundam arborum libris: postea publica monumenta plumbeis voluminibus, mox et privata linteis confici coepta, aut ceris. *Symm. ep.* 4, 34. Sibyllina etiam carmina linteis textis scripta fuisse significat. Adde *Vopisc. Aurel.* 1. et 8. Non tamen crediderim, fuisse hos libros ex multis lineis paginis compactos, sed ex linteo oblongo, quod in volumen complicaretur. *Mappae* enim aliquando dicti sunt, ut videre est in *Cod. Theod.* 11, 27, 1. et ap. *Var. Auctor. de limit.* p. 145. 263. et 266. *Goes.* [Horum meminit et *M. Aurel.* ap. *Front. ad Caes.* (ed. *A. Maio*) 4. 4., ubi *linitei libri* legitur. *F.*] ℙ *Linteae loricae*, de quibus *l. c. Nep.* §. 1. non solum a militibus, sed etiam a venatoribus gestari solebant, adversus ungues ac morsus ferarum. Quidam putant, factas fuisse ex funiculis seu toris multiplici filo lineo contortis, et in telam contextis. *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 2. narrat, in thorace Amasis Aegypti regis fila singula tercentis sexaginta quinque filis constitisse. Alii ex lino coacto, et aceto, aut vino austero macerato, ut soliditatem, et crassitiem acquireret ad ictus repellendos. Alii denique ex tela linea multis plicaturis octies, aut decies complicata. *Sil.* 3, 272. Tempora multiplici mos est defendere lino, Et lino munire latus. *Id.* 4, 292. fugit hasta per oras Multiplicis lini, subtextaque tegmina nervis; et 9, 587. laevum qua tegmine thorax Multiplicis lini claudit latus. De his *Casaub.* ad *Suet. Galb.* 19. *Scalig.* et *Ferrar. de re vestiar. l.* 4. *part.* 2. *c.* 11.

LINTIĀRIUS. V. LINTEARIUS.

LINTRĀRIUS, ii, m. qui lintre commeat. *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. et *Inscr.* ap. *Grut.* 345, 4. et *Mur.* 1096, 2.

LINTRĪCŬLUS, a, um, parva linter. *Cic. Att.* 10, 10. *f.* Ego vero vel lintriculo, si navis non erit, eripiam me ex istorum parricidio.

LINTRIS. V. LINTER.

LĪNUM, i, n. λίνον, herba, quae macerata, et in lanae mollitiem contusa, netur in usum vestium, candore maxime commendabilis, si diligenter purgetur. Primam syllabam Graeci corripiunt, Latini vero producunt. Multa de eo *Plin.* 19. *prooem.*; et *ib.* 1, 1., ubi habentur haec etiam: lini tenuitas, splendor, candor, firmitas: linum tundere, pectere, depectere, digerere, carminare, nere, texere, etc. De lino vivo V. ASBESTINUM. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. Reticulum ad nares sibi admovebat, tenuissimo lino, minutis maculis. *Virg. G.* 1, 77. Urit enim lini campum seges, urit avenae. *Ulp. Dig.* 32, 68. Linum tam factum, quam infectum, quodque netum, quodque in tela est. *Grat. Cyn.* 57. linorum messes. ℙ Per synecdochen dicitur de lineo filo, vel funiculo. *Cels.* 7, 14. *med.* Ad imum acu trajectatur, duo lina ducente. *Cic. Cat.* 3, 5. Tabellas proferri jussimus: ostendimus Cethego signum: cognovit: nos linum incidimus: legimus. *Linum* intelligit, quo epistolae obligabantur, tabellis ita circumvoluto, ut incidere necesse esset aperire volenti. Quatuor enim erant epistolae scribendae instrumenta, tabellae ceratae, in quibus scribebatur; stilus, quo scribebatur; linum ad obligandum, et claudendum; cera ad obsignandum, qua linum nodo colligabatur. *Pl. Bacch.* 4, 4, 64. effer cito Stilum, ceram, et tabellas, et linum; et *ib.* 96. Cedo tu ceram, ac linum actutum: age, obliga, obsigna cito. *Id. Ps.* 1, 1, 40. Per ceram, et linum, litterasque interpretes salutem mittit. Hinc illud *Nep. Paus.* 4. Vincula epistolae laxavit, signoque detracto cognovit, etc. Idem fiebat in tabulis testamentorum, et hujusmodi, quas arcanas et legitimas esse volebant. *Suet. Ner.* 17. Adversus falsarios tunc primum repertum, ne tabulae nisi pertusae, ac ter lino per foramina trajecto, obsignarentur. *Paul. recept. sentent.* 5, 25. Amplissimus ordo decrevit, eas tabulas, quae publici, vel privati contractus scripturam continent, adhibitis testibus ita signari, ut in summa marginis ad mediam partem perforatae, et triplici lino constringantur, atque impositum supra linum cerae signa imprimantur. ℙ De linea piscatoria, ex qua hamus pendet. *Ov. Met.* 13, 923. Nunc in mole sedens moderabar arundine linum. ℙ Item saepe de lineo panno, aut veste. *Virg. A.* 12, 120. Velati lino, et verbena tempora cincti. *Hor. Sat.* 2, 4, 54. Massica Integrum perdunt, lino vitiata, saporem, *h. e.* sacco lineo colata. *Ov. Fast.* 5, 519. flumineam lino celantibus ulvam Incubuere toris. ℙ Lineae vestis usus praecipue fuit apud sacerdotes Isidis. *Appul. Apol.* Lineum textum purissimum est rebus divinis velamentum. Quippe lana, segnissimi corporis excrementum, pecori detracta, jam inde Orphei, et Pythagorae scitis, profanus vestitus est. Sed enim mundissima lini seges inter optimas fruges terra exorta, non modo indutui et amictui sanctissimis Aegyptorum sacerdotibus, sed opertui quoque in rebus sacris usurpatur. V. LINIGER. ℙ De lino in thoracibus militaribus. V. LINTEUS. ℙ Item de velis, quae et *lintea* dicuntur. *Sen. Med.* 320. nunc lina sinu Tendere toto: nunc prolato Pede transversos captare Notos. ℙ Item de fune, quamvis e lino non sit. *Ov. Fast.* 3, 587. parant torto subducere carbasa lino. ℙ Item de retibus venatoriis, aut piscatoriis. De illis *Ov. Met.* 7, 768. et 807. et *ib.* 3, 153. De his *Virg. G.* 1, 142., *Ov. Met.* 14, 931. et *Juven.* 4, 45. (ubi *lini magister* est piscator) et 5, 102., item *Sil.* 7, 503., ubi *sinuatum linum* est recte contractum in modum sinus: quod fit, cum ejus cornua contrahuntur, et ducuntur ad litus.

LĪNUS, i, m. Λῖνος, filius Apollinis ex Psammate Crotopi Argivorum regis filia. Cum enim Apollo, occiso Pythone serpente, ad Crotopum venisset, ab eodem hospitio susceptus est, ubi clam cum Psammate filia concubuit. Quae cum concepisset et tempore debito secus Nemeum flumen occulte peperisset, filium suum Linum appellavit, eumque, ut quorundam est opinio, exposuit, qui sic repertus, a canibus devoratus est: quod innuit *Stat. Th.* 6, 64. Alii dicunt, hanc pastori infantem alendum tradidisse, pastorem eum ex incuria in herba jacentem neglexisse, a canibus inventum dilaniatum esse. Apollo monstrum in eam regionem immisit, quod omnia vastaret, quod postea a Choroebo interfectum fuit. *Id.* 1. a *v.* 570. ℙ Alius fuit Linus Apollinis et Terpsichores filius, lyrae peritissimus, in qua discipulos habuit Orpheum, Thamyram, et Herculem. Hunc ab Hercule plectro, et cithara occisum ferunt, cum eum rusticius canentem nimis petulanter corripuisset. *Virg. Ecl.* 4, 56., ubi *Serv.* hunc cum priore videtur confundere: item *Prop.* qui 2, 10, 8. Inachium vocat, id est Argivum. Alii dicunt Linum Mercurii ex Musa Urania filium fuisse, et Thebis genitum, fuisse poetam antiquissimum, scripsisse de mundi generatione, item de solis et lunae cursu, animaliumque et fructuum generatione. Hic in principio sui operis omnia simul nata dixit, quem secutus est Anaxagoras. Occubuit in Euboea sagitta ab Apolline transfixus. *Hyg. fab.* 161. et *Mart.* 9, 87. Lini ab Hercule occisi tacite meminit etiam *Pl. Bacch.* 1, 2, 47. Aliqui addunt, hunc primum e Phoenicia ad Graecos litteras attulisse. ℙ Alius fuit Linus Hypermnestrae maritus, Aegysthi filius (al. Aegypti), quem tamen *Ov. Her.* 14. Lynceum appellat, non Linum. ℙ *Fuit et Linus fons Arcadiae. *Plin.* 31, 7. *B. A.*

LĪNYPHĬĀRĬUS, ii, m. et

LĪNYPHĬO, onis, m. et

LĪNYPHUS, i, m. λινόϋφος, vel λινοῦφος, vel λίνυφος, lini textor, linteo: a λίνον, linum, et ὑφαίνω, texo. *Hadrian.* in *ep.* ap. *Vopisc. Firm. Saturn.* etc. Alexandria civitas opulenta, dives, fecunda: in qua nemo vivat otiosus; alii vitrum conflant, ab aliis charta conficitur, alii linyphiones sunt. *Imppp. Valent., Valens et Gratian. Cod. Theod.* 10, 20, 8. Non minore circa eos etiam mulctae comminatione proposita, qui obnoxios Scythopolitanos linyphos publico canoni in posterum suscipere conabuntur. *Impp. Theodos. et Valent. ib.* 16. Si quis ex corpore gynaeciariorum, vel linteariorum sive linyphiariorum, monetariorum, ac murilegulorum, vel aliorum similium ad divinas largitiones nexu sanguinis pertinentium voluerint posthac de suo collegio liberari, etc. In *Cod. Justin.* 11, 7, 13. eadem haec lex legitur, ubi male lymphariorum pro linypharіorum, vel *linyphiariorum* est. ℙ Sunt qui scribunt *liniphiarius*, *liniphio*, et *liniphus*, sed perperam.

*LINX, opp. Mauretaniae, ad Lixum flumen. *Mela* 3, 10. ℙ *Lixus* vel *Lixos* audit *Plin.* 5, 1. *B. A.*

LĬO, as, a. 1. λειαίνω, polio, levigo: a λεῖος. *Tert. Idol.* 5. Scit albarius tectoria inducere, et cisternam liare, *h. e.* tectorio polire. V. LEUS et LIACULUM.

LIOSTRĔA. V. LEIOSTREA.

[LĬOTHĀSĬUS vel Leiothasius, (ut *liostrea* et *leiostrea* scribitur) a, um, adj. a λεῖος, levis, glaber, et Θάσιος, Thasius, epitheton napi, qui fortasse a Thaso provenit, ceteris laevior. *Plin.* 19, 3, 25. Iidem naporum quinque genera fecere: Corinthium, Cleonaeum, Liothasium, Baeticum, et quod per se viride dixerunt; et *mox:* Liothasium quidam Thracium appellant, frigorum patientissimum. Haec eadem fere leguntur ap. *Theophrast. Hist. plant.* 7, 3. et *Athenaeum* 2, 48., unde *Plin.* sumpsisse videtur. *F.*]

LĬPĀRĂ, ae, et Lipare, es, f. *Lipari*, Λιπάρη, insula maris Tyrrheni, Aeoliarum princeps: dicta a Liparo rege Ausonis filio, qui successit Aeolo, ut *Plin.* 3, 9, 14. tradit. Sacra Vulcano habita est, quia quibusdam locis flammam et fumum evomit. *Val. Fl.* 2, 96. nec fama notior Aetne, Aut Lipares domus. *Claud. III. cons. Hon.* 196. Ignifluisque gemit Lipare fumosa cavernis. ℙ *Lipara, ae*, (a Graeco λιπαρός, ὰ, ὸν, pinguis, unctus) dicitur de emplastro leni, quod constet adipis, pinguedinis oleive mixtura quadam. Graece usurpat *Cels.* 5, 19. *n.* 25. Latine *Plin.* 23, 9, 81., 33, 6, 36. et 34, 18, 53. et *Scrib. Comp.* 220. et 222. ℙ Est etiam nomen gemmae, qua suffita omnes bestias evocari tradunt. *Plin.* 37, 10, 62.

LĬPĀRAEUS, a, um, adj. Λιπαραῖος, ad Liparam insulam pertinens. *Juven.* 13, 45. et jam siccato nectare tergens Brachia Vulcanus Liparaea nigra taberna. *Plin.* 3, 8, 14. Liparaeorum insulae. [*Hor. Od.* 3, 12, 5. Liparaei nitor Hebri, *h. e.* pulcritudo Hebri pueri formosi e Lipara. *F.*]

LĬPĀRENSIS, e, adj. ad Liparam pertinens. *Cic. Verr.* 2, 3, 37. Liparensis ager; et *ib.* Liparensium testimonium. *Liv.* 5, 28. Liparenses piratae.

LĬPĀRIS, ĭdis, f. λιπαρίς, nomen piscis, a pinguitudine dicti: nam λιπαρὸς pinguis est. *Plin.* 32, 11, 53. ℙ Item fluvius Ciliciae, ad Solos urbem, in quo lavantes non aliter unguntur, quam si oleo, aut adipe lavarentur, teste *Vitr.* 8, 3., quia per pingues terrae venas profluit. ℙ Item Lipara insula. Ita enim dicitur ab *Appul. de Mundo:* Liparis, Aetna, Vesuvius.

LĬPĀRĬTĀNUS, a, um, adj. Liparensis. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 4. Quem obsidioni Liparitanae praefecerat. *Id.* 1, 1. *n.* 4. *extr.* Thymasitheus Liparitanorum princeps.

[LĬPĀRUS, i, m. λιπαρὸς, pinguis, oleosus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1158, 2. C. Valgius C. L. Liparus. *F.*]

LĬPĬO, is, n. 3. verbum est milvii vocem exprimens. *Auct. carm. Philom.* 24. Accipiter pipat, milvus hiansque lipit. V. JUGO, is.

*LIPPĬDUS, a, um, adj. γλαυκώδης *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

[LIPPĪNUS, i, m. ad lippum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1498, 9. P. Sextius Lippinus Tarquitianus. *F.*]

LIPPĬO, is, ivi, itum, n. 4. λημάω, lippus sum, *h. e.* oculos lacrymantes aut pituita offusos, et sordentes habeo. *Cic. Att.* 7, 14. Cum fluenter lippirem, has litteras dedi. *Plin.* 29, 6, 37. Ciconiae pullum qui ederit, negatur annis continuis lippiturus. *Id.* 28, 8, 27. Ne omnino lippiatur. *Cels.* 1, 9. Calor adjuvat lippientes, si nec dolor, nec lacrymae sunt. De arida lippitudine loquitur, de qua V. in v. sq. ℙ Translate, et joculariter

Pl. Curc. 2, 3, 37. Os amarum habeo, dentes blennos: lippiunt fauces fame, *h. e.* crassiore saliva, et concretiore veluti obductae sunt, ad instar lippientium oculorum.

LIPPITŪDO, inis, f. *λήμη*, vitium oculorum lippientium. *Cic. Tusc.* 4, 37. *extr.* Citius repentinus oculorum tumor sanatur, quam diuturna lippitudo depellitur. *Id. Att.* 8, 12. Mihi molestior lippitudo erat, quam ante fuerat: dictare tamen hanc epistolam malui. *Plin.* 28, 11, 47. Sicca lippitudo lumbulis suum exustis tollitur. *Cels.* 6, 6. *n.* 29. Est etiam genus aridae lippitudinis, quod *ξηροφθαλμίαν* Graeci appellant. Sub hoc neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, et cum dolore quodam fere levi, ac prurigine graves sunt, et palpebrae citra duritiem ullam noctu praegravi pituita inhaerescunt. *Plin.* 28, 4, 7. Lippitudines arcere; et 31, 11, 47. abstergere.

LIPPŪLUS, a, um, adj. aliquantum lippus. *Arnob.* 7, 240. Quod possent adscribere Diis morbos, non dubitarent eos lienosos, lippulos, atque enterocelicos dicere.

LIPPUS, a, um, adj. *λημῶν*, oculos habens lacrymantes, aut crassa pituita, et adhaerescenti offusos: unde visus acies obfuscatur. [**Doederl.* 2, 17. vero putat simile, originem hujus vocis repetendam esse a Gr. *λείβω*.] *Hor. Sat.* 1, 5, 30. Hic oculis ego nigra meis collyria lippus Illinere. *Id. Ep.* 1, 1, 28. Non possis oculis quantum contendere Lynceus; Non tamen idcirco contemnas lippus inungi. *Id. Sat.* 1, 3, 25. Cum tua praevideas oculis mala lippus inunctis. *Pl. Bacch.* 4, 8, 72. Lippus oculus. *Id. Mil.* 4, 3, 15. Lippa mulier, atque oculis turgidis. *Juven.* 10, 130. ardentis massae fuligine lippus. Interdum enim universim *lippus* dicitur qui oculorum et visus vitio aliquo laborat. *Pers.* 1, 79. Hos pueris monitus patres infundere lippos. *Mart.* 8, 59. Lippa sub attrita fronte lacuna patet, *h. e.* cavum oculi amissi assidue lacrymans. ℙ *Hor. Sat.* 1, 7, 3. opinor Omnibus et lippis notum, et tonsoribus esse. In proverb. abiit hic versus, cum de re loquimur, quam nemo non videt, aut ignorat: lippi enim, quo minus vident, quoque magis domi continere se coguntur, eo sunt diligentiores in quaerendo, quid novi in urbe eveniat. Tonsores vero in suis officinis, quo confluunt omne genus homines, facile norunt quaecumque aguntur in urbe. Ceterum ipsum quoque *Horatium* lippum fuisse, ex *Sat.* 1, 5, 30. et 49. satis colligitur: et se ipsum quoque his verbis notare voluisse, vero est non absimile. ℙ Transfertur ad animum, ut *caecus*. *Pers.* 5, 76. hic Dama est non tressis agaso, Vappa, et lippus. *Hor.* quoque hac ratione fortasse usurpat *Sat.* 1, 1, 120. Crispini scrinia lippi compilare. *Bentl.* tamen aliter legit. [*Praeter *schol. Cruq.* nemo hic *lippus* ad animum translata significatione positum dixerit. V. *Heindf.* et *Wieland.* qui emendationem Bentleji *lippum* pro *lippi* legentis, ut frustra, immo contra loci sententiam factam, omnique ratione carentem jure meritoque abjiciunt, recte v. *lippi* propria significatione intelligentes.] ℙ *Lippa ficus* ap. *Mart.* 7, 20. est valde matura, et dulci humore fluens instar oculi lippientis.

LIPTOTES. V. LITOTES.

LĪQUĀBĪLIS, e, adj. *τηκτός*, qui liquari potest. *Appul. Apol.* Laurus fragilis, limus durabilis, cera liquabilis. *Prud. Hamart.* 744. saxum liquabile vocat statuam salis, in quam uxor Lot conversa est, *Genes.* 19, 26.

LĪQUĀMEN, inis, n. *χύλισμα*, materia liquefacta. *Colum.* 7, 4. *f.* Succus excocti lupini, veteris vini faex, et amurca pari mensura miscentur, eoque liquamine tonsa ovis imbuitur. ℙ Speciatim dicitur de pinguitudine animalis ad ignem liquefacta, et adhuc magis speciatim de garo, quod est genus condimenti liquidi ex putrefactis piscium intestinis, aliave ratione confectum, et in usum coquinarium servatum ad condiendos cibos. *Id.* 6, 2. Libralesque offas, in praesulsae adipis liquamine tinctas, lingula demittito. *Pall.* 3, 25. *med.* Liquamen de piris facere. Habet etiam saepe *Apicius*.

LĪQUĀMENTUM, i, n. liquamen. *Veg. Vet.* 3, 66. Adde *Not. Tir.* p. 183.

[LĪQUĀMĪNĀRĬUS, ii, m. qui liquamina vendit. *Gloss. Phil.* Liquaminarius, *γαροπώλης*. *F.*]

LĪQUĀMĪNĀTUS, a, um, adj. ut Liquaminatus porcellus, ap. *Apic.* 8, 7. est liquamine conditus.

LĪQUĀMĪNOSUS, a, um, adj. liquamine abundans. *Marc. Emp.* 5. *f.* Res salsae et liquaminosae.

LĪQUĀRĬUS, a, um, adj. ut *Liquariae mensurae* in *Inscr.* ap. *Grut.* 1020, 10. sunt mensurae liquidorum.

LĪQUĀTĬO, onis, f. *τῆξις*, actus liquandi. *Vopisc. Aurel.* 46. Aurum per varios bractearum, filorum, et liquationum usus perit.

LĪQUĀTORĬUM, ii, n. vas ad liquandum aptum. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 39. *med.* Si vinum sine faece per liquatoria fundatur, *h. e.* per colum.

LĪQUĀTUS, a, um, part. *a liquo*, liquidus factus. *Cic.* vertens carmina *Aeschyli Tusc.* 2, 10. Liquatae solis ardore excidunt guttae. *Ov. Fast.* 4, 152. expressis mella liquata favis. *Plin.* 34, 13, 36. Liquatum aes. ℙ Item percolatus. *Id.* 15, 29, 37. Liquatum vinum; et 30, 13, 39. oleum. *Id.* 31, 3, 22. Liquatae aquae; et 28, 9, 39. medullae per cribrum. *Col.* 12, 38. *f.* Succus per colum junceum liquatus. ℙ Translate. *Quint.* 12, 6. Quae deferbuisse tempore, et annis liquata jam senior idem fatetur. ℙ Item clarus, purus. *Hostius* ap. *Macr. Sat.* 6, 3. non si mihi linguae Centum, atque ora sient totidem, vocesque liquatae.

*LIQUAX, acis, adj. i. q. liquidus vel liquens. *Nic. Heins.* e quibusdam libris attulit ad *Ov. Rem. Am.* 177. ubi ex MS. Adspice jucundo liquaces murmure rivos. Item ad *Met.* 8, 457. Flagrantem mater ab igne Eripuit torrem, sparsitque liquacibus undis: ubi vulgo editur *liquentibus*. Sic scribendum censet *Met.* 3, 486. Quae simul adspexit liquaci rursus in unda: pro *liquefacta*. (De quantitate cf. *Liquidus* ad init.) Et *Prud. Cath.* 5, 89. Cui jejuna eremi saxa liquacibus Exundant scatebris: pro vulg. *loquacibus*. ℙ Sed *N. Heinsio* (id quod et *Salmasio*, *Barthio*, atque aliis quibusdam contigit) nimia in Latium inducendi nova vocabula libido infuisse videtur. *B. A.*

LĪQUEFĂCIO, is, eci, actum, a. 3. *τήκω*, *ἀνίημι*, liquidum facio, fluidum reddo, solvo, mollio ignis aut solis calore. *Catull.* 88, 6. Omentum in flamma pingue liquefaciens. *Plin.* 21, 14, 49. Sol ceram ne liquefaciat, protegunt tenui linteo. ℙ Translate est mollire, effeminatum reddere. *Cic. Tusc.* 5, 6. Illi beati, quos nulli metus terrent, nullae aegritudines exedunt, nullae futiles laetitiae exsultantes languidis liquefaciunt voluptatibus. ℙ Secunda syllaba brevis est, sed necessitate produci potest, quoties brevis est item, quae sequitur: quod fecit *l. c. Catullus*. V. TEPEFACIO.

LĪQUEFACTUS, a, um, part. a *liquefacio*, liquidus ac fluens factus. *Cic. Cat.* 3, 8. Legum aera liquefacta. *Id. N. D.* 2, 10. Glacies liquefacta et dilapsa. *Virg. G.* 1, 473. saxa; et *ib.* 4, 36. mella calor liquefacta remittit; et *A.* 9, 588. Liquefactum plumbum. [**Suet. Cal.* 37. Margaritas aceto liquefactas.] *Quint.* 10, 1. Cibos mansos, et prope liquefactos demittimus, quo facilius digerantur. *Ov. Met.* 13, 829. Lac mihi semper adest niveum; pars inde bibenda Servatur: partem liquefacta coagula durant; et *ib.* 9, 175. caeca liquefactae tabe medullae, *h. e.* corruptae. Sic *Virg. G.* 4, 555. liquefacta boum per viscera toto Stridere apes utero. ℙ Translate. *Sil.* 11, 416. Bacchi dona volunt, epulasque, et carmina rursus Pieria liquefacta lyra, *h. e.* mollita, fracta, fluentia, et liquida. ℙ Secundam syllabam produxit *Id.* 1, 178. Ossa liquefactis fumarunt fervida membris.

LĪQUEFĬO, is, actus sum, anom. 3. *τήκομαι*, *ἀνίεμαι*, liquidus ac fluens fio, solvor, liquesco. *Ov. Met.* 7, 160. congestaque flamma Tura liquefiunt. Al. leg. *liquefaciunt*. *Plin.* 28, 9, 38. Sevum liquefieri prius jubent. *Gell.* 17, 10. *f.* Saxa et scopulos liquefieri. ℙ Translate. *Ov. Pont.* 1, 2, 57. Sic mea perpetuis liquefiunt pectora curis, Ignibus admotis, ut nova cera solet. Al. leg. *liquescunt*: sed hoc est a *liqueo*, et primam corripit. Sunt etiam, qui pro *solet* reponunt *liquet*.

LIQUENS, entis, part. a *liqueo*, et prima corripitur; vel a *liquor*, et producitur: liquidus, fluidus. *Varr. R. R.* 2, 11. Lac est omnium rerum, quas cibi causa capimus, liquentium maxime alibile. *Virg. A.* 5, 238. et vina liquentia fundam; et *ib.* 6, 724. coelum ac terras, camposque liquentes, *h. e.* mare; et *ib.* 9, 679. Quales aeriae liquentia flumina circum Consurgunt geminae quercus; et *G.* 4, 442. fluviumque liquentem; et *A.* 1, 436. aut cum liquentia mella Stipant. ℙ Translate est purus, clarus, liquidus. *Gell.* 18, 5. *f.* Ut non turbidae fidei, nec ambiguae, sed, ut purae liquentisque esset. Alii leg. *pure*, *liquentiusque:* tanquam sit comparativum a *liquenter:* quae minus apte cohaerent. *Prud. περὶ στεφ.* 1, 88. per poli liquentis axem.

*LIQUENTĬA, e, Italiae fluvius, in Venetis. *Plin.* 3, 18. ℙ Hodie est *Liquenza*. *B. A.*

LĪQUĔO, es. Usurpatur fere in tertiis personis. V. LIQUET. [*De etym. cf. LIQUO.]

LĪQUESCO, is, n. 3. *τήκομαι*, liquidus fio, liquor, liquefio. *Virg. Ecl.* 8, 80. Limus ut hic durescit, et haec ut cera liquescit. *Id. A.* 8, 446. Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit. *Liv.* 21, 36. Tabes nivis liquescentis. *Plin.* 37, 10, 59. Galaxia in ore liquescit. ℙ Translate. *Ov. Ib.* 425. Sic tua nescio quo semper fortuna liquescat, Lapsaque per medias effluat usque manus. *Id. Pont.* 1, 1, 67. Nil igitur murum, si mens mihi tabida facta, De nive manantis more liquescit aquae, i. e. perditur, consumitur: nam quae liquescunt, semper aliquid perdunt, et paulatim imminuuntur, et evanescunt. *Id. Met.* 7, 550. de cadaverib. lue defunctorum: dilapsa liquescunt, Afflatuque nocent, et agunt contagia late. *Sen. ep.* 26. Incommodum summum est minui, et deperire, et, ut proprie dicam, liquescere. *Prud. Cath.* 6, 146. ad Diabolum: Hic Christus est: liquesce. ℙ Alia translatione *Cic. Tusc.* 2, 22. Cum voluptate liquescimus, fluimusque mollitia, apis aculeum sine clamore ferre non possumus. ℙ Significat etiam liquidum ac purum fieri, ut ea, quae liquantur et percolantur. *Hirt. B. Alex.* 5. Alexandria specus habet ad Nilum pertinentes, quibus aqua in privatas domos inducitur, quae paulatim spatio temporis liquescit ac subsidit: nam quae flumine Nilo fertur, adeo est limosa atque turbida, ut, etc. ℙ A grammaticis liquescere dicuntur consonantes *l*, *m*, *n*, *r*, quando aliis consonantibus postpositae, ab iis quodammodo molliuntur, et tenuantur. *Val. Prob.* 1, 1389.

LĪQUET, ebat, liquit, vel liquivit, aut licuit, n. 2. *σαφές, δῆλον ἐστὶ, φαίνεται*, liquidum, manifestum, exploratum est, clare patet, constat, compertum est. Videtur esse a *liquor*, vel a *liquo*, *is*. Nam *liquere* proprie dicuntur, quae fluida sunt et clara, atque adeo perlucida quodammodo, ut videre est in metallis liquefactis, et in aqua glacie soluta: vel quae percolata et defaecata sunt, atque adeo pura et minime turbida. Quo spectare videtur illud *Pl. Ps.* 2, 4, 69. Quidquid incerti mihi in animo prius, aut ambiguum fuit, Nunc liquet, nunc defaecatum est: cor mihi nunc pervium est. *Id. Most.* 2, 1, 69. ego efficiam, quae facta hic turbabimus, Profecto ut liqueant omnia, et tranquilla sint. *Id. Trin.* 2, 1, 3. Hoc non liquet, nec satis cogitatum est, utram potius, etc.; et *ib.* 7. De hac re mihi satis haud liquet. *Ter. Eun.* 2, 3, 39. Illum liquet mihi dejerare, hic mensibus Sex non vidisse. *Ov. Trist.* 1, 1, 62. Dissimulare velis: te liquet esse meum. *Cic. N. D.* 1, 12. Protagoras sese negat omnino de Diis habere, quod liqueat. *Id. Caecin.* 11. Utrum his testibus non credidistis, cum quid liqueret, non habuistis? *Id. N. D.* 1, 42. Cui neutrum liquerit, nec esse Deos, nec non esse. *Quint.* 9, 3. *f.* Relationem quid accipi velit, non mihi liquet. *Gell.* 14, 1. *med.* Mirabatur, id cuiquam pro percepto liquere, stellas non esse plures, etc. *Id.* 1, 3. Quod rectene, an perperam fecerim, nondum mihi plane liquet. *Ulp. Dig.* 29, 3, 2. Si liquerit eum vivere. Hoc praeteritum habet et *Tert. Car. Christ.* 17., *adv. Marc.* 5, 13. et *adv. Gnost.* 6., quibus locis alii malunt scribi *liquivit*, ut *pluvit*, *fuvit*. Alii vero ubique vellent *licui*, quod in compositis *deliquesco* dicatur *delicui*, et *colliquo*, *is*, *collicui*. Et sane *Cujac. Observ.* 11, 1. in libris suis legit *licuerit*, ap. *Ulp. l. c.*, tametsi *Torrent.* et *Haloander* ediderunt *liquerit*. ℙ *Non liquet*, formula erat judicialis, cum significare volebant judices, non satis sibi constare de causa, nec utrum damnandus, an absolvendus esset reus, vel qua poena puniendus, ideoque ampliatione opus esse, et de integro rem agi, in aliud tempus rejiciendo. Haec verba inscripta erant in tabella per notas N. L. ut in AMPLIATIO dictum est. *Cic. Cluent.* 28. Homines sapientes, qui neque absolvere hominem nocentissimum possent, neque eum, de quo esset orta suspicio, pecunia oppugnatum, re illa incognita, primo condemnare vellent, non liquere dixerunt. *Id. Caecin.* 10. *med.* Cum causam non audisset, et potestas esset ampliandi, dixit, sibi liquere. *Gell.* 14, 2. *f.* Juravi, mihi non liquere. ℙ Part. *Liquens* V. s. l. ℙ [*Confund. *liquet* et *licet*. V. *Spald.* ad *Quint.* 4, 2, 83.]

LĪQUĪDE. V. LIQUIDO.

LĪQUĪDĬTAS, atis, f. *Appul. de Mundo:* Aeris liquiditas ad modum tegminis.

LĪQUĪDĬUSCŬLUS, a, um, adj. dimin. lenis, mollis. *Pl. Mil.* 3, 1, 70. leniorem dices, quam mutum est mare: Liquidiusculusque ero, quam ventus est Favonius.

LĪQUĪDO et Liquide, adv. *φανερῶς*, *σαφῶς*, clare, manifeste, aperte, certo. [*Cum fiducia quadam, sine haesitatione ac dubitatione.] *Cic. Verr.* 2, 3, 59. Manifesta res est, cum nemo esset, quin hoc se audisse liquido diceret; et *ib.* 2, 4, 56. Confirmare hoc liquido, judices, possum. *Ter. Andr.* 4, 3, 14., *Sen. Ben.* 7, 9. et *Ov. Pont.* 3, 3, 49. liquido jurare. *Cic. Fam.* 11, 27 negare; et *ib.* 10 10. Tuis litteris lectis, liquidius de sensu tuo judicavi. *Id. Fin.* 2, 12. *extr.* Quod eo liquidius faciet, si perspexerit, etc. [**Liv.* 39, 47. Nihil horum neque Demetrium docere dilucide, nec se satis liquido discere ab eo senatus quum cerneret posse.] *Plin.* 10, 69, 88. Aquilae clarius cernunt: liquidius audiunt talpae. *Id.* 6, 33, 38. Liquido patet. *Gell.* 2, 21. Coelum liquide serenum. *Id.* 14, 1. Siderum observatio haudquaquam liquide consistit. *Ulp. Dig.* 44, 5, 1. *med.* Si liquido appareat. *Id. ib.* 29, 4, 4. Si liquido constiterit. *Pomp. ib.* 22, 2, 42. Si liquido approbari non potest. *Macr. Somn. Scip.* 1, 20. Obscuritatem definitionis liquidius absolvens. *August. ep.* 28. *f.* Liquidissime atque invictissime defendere.

LĪQUĪDUS, a, um, adj. *ὑγρός*, fluidus, liquens, mollis: cui opponitur durus, crassus, spissus, cohaerens. Unde *Ov. Met.* 1, 23. Et liquidum spisso secrevit ab aere coelum. Item purus, clarus, sine sordibus: talia enim sunt fere, quae fluunt. Hinc *Cato R. R.* 73. Aquam bonam et liquidam bibant boves, semper curato. [**Liquida aqua* est

diffluens, nihil limi et sordium continens, opp. concreta, rigens: *fluida* aqua est libere, nullo impedimento obstricta profluens. V. *Doederl.* 2, 3. sq.] Si ducas a *liqueo*, primam corripit (quod est frequentius) si a *liquor*, producit. Utrumque simul fecit *Lucr.* 4, 1252. Crassaque conveniant liquidis, et liquida crassis. *Id.* 2, 452. fluido quae corpore liquida constant. *Plin. Pan.* 82. Flumina nunc rigentia gelu, nunc liquida et deferentia. *Lucr.* 6, 266. Ignis item liquidum facit aes, aurumque resolvit. *Hor. Od.* 1, 35, 20. liquidum plumbum; et *ib.* 5, 2. liquidi odores, unguenta. *Lucr.* 6, 404. liquida moles, *h. e.* mare; et 5, 273. humor liquido pede detulit undas, *h. e.* fluenti. *Ov. Met.* 1, 704. Liquidae Nymphae, *h. e.* fontium. *Cels.* 2, 6. *med.* Liquida alvus; et *ib.* 8. *med.* Venter liquidus. V. LIQUO. ℙ *Liquidum*, *i*, absolute, est aqua, humor. *Hor. Sat.* 1, 1, 54. tibi si sit opus liquidi non amplius urna. [*V. *Heindf.*] *Ov. Met.* 5, 453. neque adhuc epota parte loquentem Cum liquido mixta perfudit Diva polenta. ℙ Item fluidus simul, et purus, clarus, limpidus, defaecatus, εὐκρινής. *Hor. Ep.* 1, 14, 34. Liquidum Falernum. *Mart.* 12, 60. merum. *Colum.* 12, 38. vinum, et sine faece. *Virg. Ecl.* 2, 59. liquidis immisi fontibus apros. *Id. G.* 4, 101. Dulcia mella premes; nec tantum dulcia, quantum Et liquida. *Lucr.* 5, 282. Liquidum lumen. *Curt.* 7, 11. Liquidior lux. *Virg. Ecl.* 6, 33. Liquidus ignis. *Id. G.* 1, 404. aer. *Id. A.* 7, 65. aether. *Hor. Od.* 4, 8, 7. color. *Varr.* ap. *Non.* 4, 2. et 275. Phrygios per ossa cantus liquida canit anima. ℙ Item serenus. *Virg. A.* 10, 272. liquida si quando nocte cometae Sanguinei lugubre rubent. *Id. G.* 4, 59. de apib.: Nare per aestatem liquidam suspexeris agmen. *Lucr.* 4, 168. modo cum fuerit liquidissima coeli Tempestas, perquam subito fit turbida. ℙ Translate. *Cic. Caecin.* 27. *f.* Cujus tantum est ingenium, ita prompta fides, ut quidquid inde haurias, purum liquidumque te haurire sentias. ℙ *Liquida vox* ap. *Lucr.* 2, 145., *Virg. G.* 1, 410. et *Hor. Od.* 1, 24, 3. est pura, clara, mollis, et apte suaviterque fluens. Sic *liquidum citharae carmen*, ap. *Lucr.* 4, 978. ℙ *Liquida mens* ap. *Catull.* 63, 46. i. e. clara, furore non turbata. ℙ *Liquida fides* est pura, sincera, nullis permixta dolis. *Ov. Pont*, 1, 9, 10. Seria cum liquida saepe peracta fide. *Val. Max.* 6, 5. *n.* 1. Quia parum liquida fide id gestum ab imperatore videbatur. ℙ *Liquida voluptas*, itidem pura, sincera, nullo dolore admixto. *Cic. Fin.* 1, 18. Animus a se ipse dissidens gustare partem ullam liquidae voluptatis et liberae non potest. *Lucr.* 3, 40. Voluptas liquida et pura. ℙ *Liquidus homo*, placidus et minime turbatus ira. *Pl. Most.* 3, 2, 64. nunquid increpavit filium? *Tra.* Tam liquidus est, quam liquida esse tempestas solet. Sic *liquidus animus*, tranquillus, serenus. *Id. Epid.* 5, 1, 36. Animo liquido et tranquillo es: tace. ℙ *Liquidus somnus* ap. *Val. Fl.* 4, 16. est tranquillus, placidus, atque adeo altus, profundus. Vel ea ratione dicitur, qua *irriguus somnus* ap. *Pers.* 5, 56. et, sopor irrigat artus, *Virg. A.* 3, 511. adludendo ad cornu, quo Somnus Deus perfundere membra fingitur: de quo *Stat. Th.* 2, 144. et *Val Fl.* 8, 72. ℙ *Liquida oratio*, pura. *Cic. Brut.* 79. Oratio ita pura erat, ut nihil liquidius, ita libere fluebat, ut nusquam adhaeresceret. [*Aliter intelligendum v. *liquidus* ap. *Eund. Or.* 2, 38. et genus sermonis affert non liquidum, non fusum ac profluens, sed exile, aridum, concisum ac minutum: ubi *liquidum sermonis genus*, ut facile ex oppositis apparet, pertinet ad oratoris perpetuam orationem, eamque concinnam, ornatam et copiosam. V. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 247.] ℙ *Liquidum iter* ap. *Virg. A.* 5, 217. est, quod per acra habetur: ap. *Prop.* 3, 20, 14. quod mari. [*Cf. *Sil.* 3, 156.] ℙ *Liquida palaestra* dicitur a *Lucan.* 9, 661., quia oleo perungebantur. ℙ *Liquidum auspicium*, manifestum, certum: vel quod sereno coelo accidit, atque adeo propitium est. *Pl. Ps.* 2, 4, 72. Avi sinistra, auspicio liquido, atque ex sententia. ℙ *Liquidum* adverbii ritu. *Ov. Amor.* 1, 13. 8. Et liquidum tenui gutture cantat avis. *Calpurn. Ecl.* 4, 150. Tam liquidum, tam dulce canunt. ℙ *Ad liquidum*, usque ad rem exploratam et manifestam. [*Vell. 1, 16, 1. Nequeo tamen temperare mihi, quin rem saepe agitatam animo meo, neque ad liquidum ratione perductam, signem stilo.] *Liv.* 35, 8. *f.* Si quid vani afferret, argui posset, donec ad liquidum veritas explorata esset. *Sen. ep.* 71. *f.* Quid erit haec virtus? judicium verum et immotum: ab hoc omnis species, quae impetum movet, redigetur ad *liquidum*. *Quint.* 5, 14. *med.* Ad liquidum confessumque perducere aliquid. *Curt.* 9, 2. *med.* Nunquam ad liquidum fama perducitur: omnia, illa tradente, majora sunt vero. ℙ *Liquidae consonantes* a grammaticis dicuntur, quae sunt quodammodo molliores, et ab aliis consonantibus comprimi, et frangi possunt ut *l* et *r* apud Latinos, et hae ipsae, atque *m* et *n* apud Graecos. *Diom. Prisc.* 2, 2. *Val. Prob.* 1. etc.

[LIQUIRITIA, ae, f. γλυκυρρίζα, glycyrrhiza. Ita corrupte scribitur haec vox, unde nunc suum *liquirizia* habent Itali, ap. *Theod. Prisc. de diaeta* 9. Liquiritia frigida est, et dulcis. Adde *Veg. Vet.* 4, 9. *F.*]

LIQUIS, e, adj. idem quod *obliquus*, quod inde factum videtur. Hinc *Hesych.* λίξ, et λίγξ, πλάγιος. *Front.* in *exposit. formar.* p. 32. *Goes.* Omnium summitatum metiundi observationes sunt duae enormis, et liquis. V. ibi reliqua.

LĪQUO, as, avi, atum, a. 1. τήκω, διαλύω, liquentem reddo, liquefacio, fundo, solvo. [*Ejusdem originis sunt *liquo*, *liqueo* et *liquor*, quam *Voss.* in Etym. s. v. *liquo*, a *lix* s. *liquis*, quod in veteri lingua fluidum significat, v. in *Lix*, derivandam arbitratur.] *Plin.* 36, 26, 66. Vitrum continuis fornacibus, ut aes, liquatur; et *ib.* 8, 13. Lapis liquatur igni, ac funditur ad usum vitri. *Id.* 22, 20, 23. Anchusa liquari non potest in aqua: oleo dissolvitur. *Lucan.* 7, 158. de fulmine: Excussit cristas galeis, capulosque solutis Perfudit gladiis, ereptaque tela liquavit. ℙ *Liquare alvum* est liquidam reddere. *Cels.* 4, 4. *n.* 2. Liquanda alvus, interdum etiam ducenda: quibus extenuatum corpus incipit spiritum trahere commodius. ℙ Est etiam colare, defaecare, purgare, διηθέω, διϋλίζω. *Colum.* 9, 15. *f.* Tenui vimine rarius contextus saccus, qualis est, quo vinum liquatur. *Front. Aquaed.* 15. Interposita est piscina limaria, ubi consisteret, et liquaretur aqua. *Manil.* 5, 534. et silicem rivo saliente liquabit. *Hor. Od.* 1, 11, 6. Sapias, vina liques, *h. e.* saccis eorum vires frangas, et defaeces, ut mitiora sint, et suavius bibantur. Metonymice autem est, defundas, et bibas.

LĪQUOR, eris, passiv. 3. τήκομαι, liquefio, liquesco, dissolvor, labor, diffluo. [*Etym. V. in *liquo*.] *Virg. G.* 1, 43. Vere novo, gelidus canis cum montibus humor Liquitur. *Id. A.* 9, 813. tum toto corpore sudor Liquitur; et *ib.* 3, 27. Nam quae prima solo ruptis radicibus arbos Vellitur, huic atro liquuntur sanguine guttae. *Lucan.* 9, 772. femorum quoque musculus omnis Liquitur, et nigra distillant inguina tabe. *Stat. Th.* 5, 618. cui nunc venit irritus ori Lactis, et infelix in vulnera liquitur imber. *Plin.* 15, 6, 6. Oleum e cortinis in labra fundendum, ut fraces et amurca liquentur. ℙ Translate. *Lucr.* 2, 1130. Inde minutatim vires, et robur adultum Frangit, et in partem pejorem liquitur aetas, *h. e.* labitur, defluit, deficit. *Pl. Trin.* 2, 1, 17. Illico res foras labitur, liquitur, *h. e.* res familiaris dissolvitur, absumitur. ℙ Part. *Liquens* v. s. l.

LĪQUOR, oris, m. ὑγρότης, ἰδρώς, humor liquidus. *Cic. N. D.* 2, 39. Liquores perlucidi amnium. *Lucr.* 1, 936. Liquor mellis. [*Tibull. 1, 7, 37. Ille liquor, scil. uvae. cf. 2, 1, 45. Aurea tunc pressos pedibus dedit uva liquores.] *Lucr.* 2, 846. Sicut amaracini blandum, stactaeque liquorem. *Id.* 5, 14. liquoris vitigeni latex. *Ov. Ib.* 594. Liquor Stygius. *Id. Pont.* 1, 8, 38. Virgineus, *h. e.* aquae Virginis. *Cic. Prognost. Div.* 1, 7. Saxaque cana, salis niveo spumata liquore. *Virg. G.* 3, 484. fluidus liquor, *h. e.* tabes. *Sen. Oedip.* 565. niveus lactis. [*Prop. 3, 7, 56. Quum moribunda niger clauderet ora liquor; et 1, 2, 47. Prolapsum leviter facili traxere liquore, i. e. lympha facile cedente; et 2, 25, 16. teritur robigine mucro Ferreus, et parvo saepe liquore silex.] *Plin.* 35, 15, 51. oleaceus. *Stat. Silv.* 3, 3, 212. Assyrius, *h. e.* amomum. *Cels.* 7, 21. *n.* 2. de hernia aquosa: Liquoris ejus major modus prohibet. *Scrib. Comp.* 8. Liquor e naribus. *Sen. Oedip.* 955. Hactenus fundent levem oculi liquorem. ℙ De mari. *Hor. Od.* 3, 3, 46. qua medius liquor Secernit Europen ab Afro. ℙ Item liquiditas. *Cic. Univ.* 14. Causae, quae vim habent frigoris et caloris, concretionis et liquoris. *Id. N. D.* 2, 10. Atque aquae etiam admixtum esse calorem, primum ipse liquor, tum aquae declarat effusio. *Lucr.* 1, 453. Pondus uti saxis, calor ignibu', liquor aquai. Prima syllaba hoc loco producitur, ut in *Liquidus* et *Liquens*. *Plin.* 33, 6, 32. Vomica liquoris aeterni argentum vivum appellatur.

LIRA, ae, f. eadem est ac porca, latior tamen: videtur esse a λειρός, ὰ, ὸν ap. *Hesych.* Λειρός, ὁ ἰσχνός. *Colum.* 2, 4. *med.* In liram jugerum satum redigitur. Liras autem rustici vocant easdem porcas, cum sic aratum est, ut inter duos latius distantes sulcos medius cumulus siccam sedem frumentis praebeat; et *ib.* 8. Cavebitur tamen, ut patentes liras, crebrosque sulcos aquarios, quos nonnulli elices vocant, faciamus; et *ib.* 10. *med.* Prius jaciemus semina, deinde proscindemus terram, proscissamque in liram revocabimus. *Id.* 11, 3. *med.* Ulpici spicae cum sint divisae, liratim seri debent, ut in pulvinis positae minus infestentur hiemis aquis. Est autem lira similis ei porcae, quam in sationibus campestribus rustici faciunt, ut uliginem vitent: sed haec in hortis minor est facienda, et per summam partem ejus, id est in dorso inter palmaria spatia spicae ulpici disponendae sunt: sulci lirarum inter se distent semipedali spatio. ℙ *Nonius* tamen 1, 62. et *Isid. Orig.* 15, 15. ita liram a porca distinguunt, ut hanc dicant quod in arando exstat, liram quod defossum est, scilicet sulcum. Etiam *Gloss. Philox.* Lira, αὖλαξ, et *Festus* porcam, sulcum definit. Sed magis a *Columella* standum est, qui liram et porcam, idem fere facit. V. PORCA.

*LIRAMENTUM, i, n. deliramentum, delirium. *Vet. Interpr. Irenaei* 2, 42. Liramenta confirmare. *B. A.*

LIRĀTIM, adv. per liras, secundum liras. *Colum.* 11, 3. *med.* Habet ulpicum plures cohaerentes spicas, eaeque cum sint divisae, liratim seri debent, ut in pulvinis positae minus infestentur hiemis aquis. V. LIRA.

*LIRIA, ae, flumen Galliae Narbonensis. *Plin.* 3, 4. ℙ Vulgo, ait *Harduinus*, est *Lez. B. A.*

[LĪRĪNAS, atis, adj. omn. gen. ad Lirim fluvium pertinens, ut Interamnates Lirinates ap. *Plin.* 3, 5, 9. V. INTERAMNAS. *F.*]

[LĪRĪNENSIS, e, adj. ad Lirinum pertinens, Galliae Narbonensis insulam contra Antipolim, nunc *Antibes*, a Graecis Ἀηρίνην, a *Plin.* 3, 5, 11. Lerinam appellatam, quae nunc *Isola di S. Onorato* dicitur; is enim ann. a Chr. n. CCCXCI. celeberrimum totius Galliae monasterium in illa insula condidit. Ejus ita meminit *Sidon. carm.* 16, 104. Seu te Lirinus priscum complexa parentem, etc. *Id. ep.* 8, 14. Satis in illo quondam coenobio Lirinensi spectabile caput, concellita Luporum, Maximorumque. *F.*]

LĪRĪNON, i, n. oleum, seu unguentum est, quod ex liliis conficitur, quae λείρια Graeci appellant, λείρινον. *Plin.* 21, 5, 11. et 23, 4, 49.

*LIRĪNUS, i, insula. V. in *Lirinensis*. *B. A.*

[LĪRĬON, i, n. λείριον, lilium. *Appul. Herb.* 107. *F.*]

LĪRĬOPĒ, es, f. Nympha fontana, quae a Cephiso amne compressa Narcissum peperit: a λείριος, floridus, et ὀπή, oculi pupilla. *Ov. Met.* 3, 342. Caerula Liriope, quam quondam flumine curvo Implicuit, clausaeque suis Cephisos in undis Vim tulit: enixa est utero pulcherrima pleno Infantem, Nymphis jam nunc qui posset amari, Narcissumque vocat.

LĪRIS, is, m. *Garigliano*, Λείρις, fl. Italiae, olim Clanis seu Glanis ap. *Plin.* 3, 5, 9. qui Latium a Samnio separat. Supra Soram apud Antinum, nunc *Antina* oritur, Minturnas urbem excisam praeterlabitur, et in mare Tyrrhenum inter Formias et Sinuessam desinit. *Plin.* 2, 103, 106. *Lucan.* 2, 424. et umbrosae Liris per regna Maricae Vestinis (lege *Vescinis*) impulsus aquis.

LĪRO, as, avi, atum, a. 1. liras facio, in liram satum redigo: quod fit post jacta semina, ut terra obruantur. *Varr. R. R.* 1, 29. Terram cum primum arant, proscindere appellant: cum iterum, offringere: tertio cum arant jacto semine, lirare dicuntur: id est, cum tabellis additis ad vomerem, simul et satum frumentum operiunt in porcis, et sulcant fossas, quo pluvia aqua delabatur. Haec *Varro. Plin.* 18, 20, 49. *n.* 3. Aratione per transversum iterata, occatio sequitur; ubi res poscit, crate, vel rastro: et sato semine, iteratio. Haec quoque, ubi consuetudo patitur, crate dentata, vel tabula aratro adnexa, quod vocant lirare, operiente semina: unde primum appellata deliratio est. *Colum.* 11, 2. *med.* Si facilis est terra, proscinditur jugerum duabus operis, iteratur una, lirantur una jugera quatuor: cum in subacta jam terrae latiores porcae sulcantur. ℙ Qui *liram* sulcum interpretantur, *lirare* intelligunt sulcum facere. Metaphorice pro delirare posuit *Auson.*, hoc est a recta via declinare, aberrare a veritate: *ep.* 10, 8. Phoebus jubet verum loqui. Et si Pierias patitur lirare Sorores, Nunquam ipse torquet αὔλακα. ℙ *Lirare alicui labias*, lacerare. *Pompon.* ap. *Non.* 1, 62. Num quis hic resistit, qui nondum labias lirarit mihi?

LĪROE, λῆροι, Graeca vox, idest deliria, gerrae, nugae. Interdum enim nomina secundae declinationis per diphthongum *oe* more Graecorum usurpata reperiuntur. Sic *Adelphoe* inscribitur Terentii comoedia, quae Graece Ἀδελφοί. *Pl. Poen.* 1, 1, 9. Nam tuae blanditiae mihi sunt, quod dici solet, Gerrae germanae, atque aedepol liroe, liroe. Sunt qui Graece legunt λῆροι λῆροι, vel λῆροι λήρων.

LIS, itis, f. ἔρις, δίκη, res quae est in controversia, et ipsa controversia. Quidam volunt primum dictam *sistlitem* a *sistendo*; deinde *stlitem*, demum *litem*. Alii ducunt ab ἔλις pro ἔρις, per aphaeresim. [*Prima vocis significatio, et primo loco ponenda est, qua dicitur de cujuscunque generis controversia, certamine, contentione, jurgio. *Cic. Leg.* 1, 20. Philosophi aetatem in litibus conterunt. Noster h. l. ad finem laudaverat.] *Hor. A. P.* 77. Quis tamen exiguos elegos emiserit auctor, Grammatici certant, et adhuc sub judice lis est. *Prop.* 4, 5, 39. Semper habe morsus circa tua colla recentes, Litibus alternis quos putet esse datos. *Sen. Troad.* 223. Et causa litis regibus, Chryse jacet. [*Adde *Ov. Met.* 6, 71. Pingit antiquam de terrae nomine litem: ubi v. quae laudat *Gierig.*] ℙ Translate dicitur de discrepantia et contrarietate rerum inani-

matarum. *Ov. Fast.* 1, 108. Ut semel haec rerum secessit lite suarum, Inque novas abiit massa soluta domos, [*i. e. pugna, s. fermentatione elementorum contrariorum, quam describit *Id. Met.* 1. *in.*] *Id. Her.* 16, 288. Lis est cum forma magna pudicitiae. ℙ [*Tum notat, controversiam generis judicialis, maxime quidem, in materia, quam dicunt, civili. *Cic. Fin.* 2, 12. lites privatae. Noster exempla parum apto loco haec posuerat.] *Cic. Or.* 3, 28. Superius illud genus causam, aut controversiam appellant, eamque tribus, lite, aut deliberatione, aut laudatione definiunt, *h. e.* controversia judiciali. *Id. Verr.* 2, 3, 13. Ferre nemo posset, te, etc. bona tua repetere, ac persequi lite atque judicio. *Id. Or.* 1, 10. Litem alicui intendere; et *Rabir. Post.* 4. et *Cluent.* 41. inferre in aliquem. *Id. Att.* 16, 15. contestari. *Id. Rosc. Com.* 4. obtinere, aut amittere. *Id. Offic.* 3, 10. *med.* orare. *Hor. Sat.* 1, 9, 37. perdere. *Quint.* 4, 2. *med.* suscipere. *Id.* 6, 1. *f.* agere adversus aliquem. *Ter. Eun.* 4, 5, 8. Lites factae sunt inter eos maxumae. *Festus:* Liti cecidisse dicitur, qui ejus rei, de qua agebat, causam amisit. Ubi nota *liti* pro *lite*, ut *igni* pro *igne*, et alia. *Quint.* 3, 11. *f.* Scire, quid litem faciat, *h. e.* instituat. *Hermogenian. Dig.* 48, 10, 20. Litem instruere advocatione, aut testibus. *Tryphonin. ib.* 5, 2, 22. instituere de re quapiam. *Papin. ib.* 3, 5, 30. in judicium deducere; et *ib. f.* Sumptus in lite facere. *Paul. ib.* 3, 30. Facere impensas in litem. *Virg. A.* 12, 898. litem discernere agris. *Id. Ecl.* 9, 14. incidere novas lites. *Cic. Verr.* 2, 3, 57. *extr.* sedare. *Hor. Ep.* 1, 16, 42. secare. *Id. Sat.* 1, 7, 5. molestas habere cum aliquo. *Id. Ep.* 1, 2, 11. et *Virg. Ecl.* 3, 108. componere inter aliquos. *Ov. Fast.* 6, 89. in litem studio certaminis ire. [*Adde 1, 73. Lite vacent aures.] *Ter. Ad.* 2, 2, 40. lites sequi. *Id. Ph.* 2, 3, 61. sectari; et 4, 3, 29. litibus desistere. ℙ *Litem suam facere*, dicitur orator, cum, relicta causa, se ipsum defendit, et oblitus rei, pro se dicit. *Cic. Or.* 2, 75. Quid, si cum pro altero dicas, litem tuam facias, aut laesus efferare iracundia, causam relinquas; nihilne noceas? ℙ Item judex, in quem litis damnum transfertur, quia vel dolo malo, vel pecunia corruptus, vel gratia, vel ex ignorantia male judicavit, ut est ap. *Ulp. Dig.* 5, 1, 15. Adde *Cajum ib.* 44, 7, 4. *med.* Hinc translate *Gell.* 10, 1. Nam et Varro satis aperte, quid dici oporteret, edocuit; et ego adversus eum, qui doctus esse dicebatur, litem meam facere absens nolui. ℙ Item qui ad constitutum tempus ad causam disceptandam in foro non adfuit, cum judex esset datus, aut sumptus. *C. Titius* ap. *Macr. Sat.* 2, 12. Inde ad comitium vadunt, ne litem suam faciant. ℙ Litis nomen, inquit *Ulp. Dig.* 50, 16, 36., omnem actionem significat, sive in rem, sive in personam sit. Quare etiam de capitali judicio dicitur. *Cic. Cluent.* 41. Judices, quod sibi eum, quem semel condemnarunt, inimicum putant esse, si qua in eum lis capitis illata est, non admittunt. ℙ [*Hinc usurpatur de re ipsa, quae est in controversia. Ita recte collocasse videmur, quae Noster §. 1. adscripserat.] *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Quibus res erat in controversia, ea vocabatur lis: ideo in actionibus videmus dici, *Quam rem, sive litem dicere oportet.* Ad hanc formulam alludit *Cic. Mur.* 12. *extr.* de JCtis: Illud mihi mirum videri solet, tot homines, tam ingeniosos, per tot annos etiam nunc statuere non potuisse, utrum rem, an litem dici oporteret. *Id. ib.* 20. Lites severe aestimatae. V. AESTIMO. *Id. Rosc. Com.* 1. Quo minus secundum eas tabulas lis detur, non recusamus; et *ib.* 14. De tota lite pactionem facere. *Liv.* 3, 72. Judices in suam rem litem vertunt. [*V. *Gron.* ad 23, 4.] ℙ Proverbii species est illud *Hor. Sat.* 2, 3, 103. Nil agit exemplum, litem quod lite resolvit, [*i. e. rem litigiosam obscuram per aliam pari modo dubiam, jurgiisque plenam velle ad liquidum perducere.]

LĪTĂBĬLIS, e, adj. qui litari potest. *Lact.* 1, 21. Priapo litabilis victima est asellus, *h. e.* justa et grata, qua illud numen placari potest. *Minut. Fel. Octav.* 32. Litabilis hostia. Rursus *Lact. Epit.* 7. Litabilior victima. Priore *Lactantii* loco alii leg. *litalis.*

LĪTĂMEN, inis, n. sacrificium, quo litatur. *Stat. Th.* 10, 610. Audite, o sontes, extrema litamina Divum, [*h. e.* ut ait *Lact.* Sacrificiorum signa, post quae sacrificare iterum non licet. *F.*] *Prud. praef. Hamart.* 50. de Cain immolante: Cujus litamen sordet, et terram sapit.

[LĪTĂNA Silva, et absolute Litana, ae, f. in Gallia fuit Cispadana, Liguriam Etruriamque percurrens, circa Mutinam urbem, nunc *Selva del luogo.* Hujus silvae arboribus viae finitimis caesis ab hostibus Bojis, et subito impulsu ruentibus L. Posthumi consulis exercitus tam foeda strage est obrutus, ut ex viginti quinque millibus vix decem homines superfuerint. *Liv.* 23, 24. et 34, 22. et *Front. Strat.* 1, 6. *F.*]

LĪTĂNĬA, ae, f. *λιτάνεια*, supplicatio, preces, a *λιτή*, unde *λιτανεύω*, supplico. Vox Graeca est, quam tamen usurpat *Sidon ep.* 5, 7. et *Impp. Arcad.* et *Honor. Cod.* 1, 5, 3., ubi *litanias facere* est preces simul cum aliis habere.

[LĪTĂRĪNUS, i, m. fortasse is dicitur qui litare est solitus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 648, 13. L. Braetius Litarinus solearius. *F.*]

LĪTĀTĬO, onis, f. *καλλιέρησις, καλλιέρημα*, actus litandi, sacrificii peractio rite facta, voti per caesam victimam impetratio. *Liv.* 27, 23. Per dies aliquot hostiae majores sine litatione caesae, diuque non impetrata pax Deorum. *Id.* 41, 15. Cum relatum esset, jecur hostiae defluxisse; senatus majoribus hostiis usque ad litationem sacrificari jussit, [*i. e. plurimas deinceps victimas caedi, donec bona exta reperiantur.] *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 587. Aquam opimam immolarunt, et hostiae litationem inspexerunt, *h. e.* observarunt, num caesae hostiae exta recte se haberent, ex haruspicinae praescripto: nam nisi id ita esse reperissent, aliis iisque majoribus hostiis Deorum iram placare studebant. V. LITO. Adde *Pl. Ps.* 1, 3, 99.

[LĪTĀTO, adverbialis vox, qua significatur hostiis litatis, *h. e.* ex more inspectis, et recte se habentibus. *Liv.* 5, 38. Non Deorum saltem, si non hominum, memores, ne auspicato, nec litato instruunt aciem, *senza prendere gli auspizj, senza osservare, se propizie fossero le interiora delle vittime. F.*]

LĪTĀTUS, a, um, part. a *lito. Festus:* Litatum alii solutum, deditum Deo, quasi luitatum; alii ex Graeco, a precibus, quas illi *λιτὰς* dicunt. *Virg. A.* 4, 50. Tu modo posce Deos veniam, sacrisque litatis Indulge hospitio. Ubi *Serv.:* Diis litatis debuit dicere: non enim sacra, sed Deos sacris litamus, idest placamus. Ergo nove dixit. Sed distinguendum est, ut dicamus *sacris*, id est per sacra: *litatis* scilicet Diis. Hoc *Servii* postremum, ut nihil dicam de reliquis, minime placet. Nam et violentum est, et in aliis hujusmodi locis locum habere non potest, ut ap. *Ov. Met.* 14, 156. Euboicam emergit in urbem Troius Aeneas, sacrisque e more litatis, Litora adit, etc. [*Just.* 20, 2. Litatis hostiis, obtentoque, ut rebantur, quod petebant. *F.*]

[LĪTĔ, es, f. *λιτή*, tenuis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 662, 10. Caecilia Lite. *F.*]

LĪTĔRA. V. LITTERA.

LĪTERNĪNUS, a, um, adj. ad Liternum pertinens, ut Literninum rus, *Plin.* 14, 4, 5. et 16, 44, 85. Liternina villa, *Val. Max.* 2, 10. *n.* 2. ℙ *Literninum* absolute, *h. e.* praedium. *Liv.* 38, 52. Scipio in Literninum concessit.

LĪTERNUM, i, n. *Torre di Patria*, *Λιτέρνον*, oppidum Campaniae in ora maris Tyrrheni prope fluvium cognominem, inter Vulturnum et Cumas. *Plin.* 3, 5, 9. et *Sil.* 6, 654., ubi *stagnosum* appellat, et *Ov. Met.* 15, 714., ubi *lentisciferum* a lentisci copia. De flumine *Liv.* 32, 19. ℙ Literni rus Scipionis Africani superioris fuit, qui ibidem in exsilio diem obiit extremum, teste *eod.* 38, 53. et *Sen. ep.* 86. ℙ Scribitur et *Linternum:* sed *Liternum* critici magis probant.

LĪTERNUS, a, um, adj. ad Liternum pertinens, ut Literna palus, *Sil.* 7, 278. Liternus ager, *Cic. Agr.* 2, 25.

[LĪTHĀNĬCUS, i, m. qui calculo laborat: a *λιθιάω*, calculo laboro. *Plin.* 20, 22, 87. Utuntur *(sinapi)* ad alopecias cum rubrica, psoras, lepras, phthiriases, lithanicos, opisthotonicos. *Harduinus* adnotat: Ita libri omnes; alii *tetanicos*, ego *lichenas* malim. *F.*]

LĪTHĂRGYRUM, i, n. *λιθάργυρος:* a *λίθος*, lapis, et *ἄργυρον*, argentum, scoria est argenti in lapidis duritiem compacta, usum habens in medicina. *Plin.* 26, 10, 64. [**Steinsilber*, i. e. *Silberglätte.*]

LĪTHIZONTES, um, m. plur. *λιθίζοντες*, gemmae quaedam ex genere carbunculorum languidius lucentes: a *λιθίζω*, lapidesco, quod ad lapidum potius, quam gemmarum naturam accedant. *Plin.* 37, 7, 25.

LĪTHOSPERMON, i, n. *λιθόσπερμον:* a *λίθος*, lapis, et *σπέρμα*, semen: herba est quincuncialis fere, foliis duplo majoribus, quam rutae, ramulis surculosis, crassitudine junci. Gerit juxta folia singulas veluti barbulas, et earum in cacuminibus lapillos candore et rotunditate margaritarum, magnitudine ciceris, duritia vero lapidea. Ipsi qua pediculis adhaereant, cavernulas habent, et intus semen. Nascitur et in Italia: sed laudatissimum in Creta. Nec quicquam inter herbas majore miraculo aspexi: tantus est decor, velut aurificum arte alterne inter folia candicantibus margaritis: tam exquisita difficultas lapidis ex herba nascentis. Haec *Plin.* 27, 11, 74. [**Steinsamen, Steinkirse*]

LĪTHOSTRŌTUM, i, n. *λιθόστρωτον:* a *λίθος*, lapis, et *στρώννυμι*, sterno. Lithostrotum proprie differt ab opere musivo sive tessellato, quia illud e crustulis marmoreis diversi coloris, hoc parvis lapillis quadratis, seu tessellis constat. *Plin.* 36, 25, 60. Pavimenta originem apud Graecos habent elaborata arte, picturae ratione, donec lithostrota expulere eam; et *mox:* Lithostrota acceptavere jam sub Sulla, parvulis certe crustulis. *Varr. R. R.* 3, 2. Emblema, aut lithostrotum. *Id. ib.* 1. *f.* Villa opere tectorio, et intestino, ac pavimentis nobilibus lithostrotis spectanda. Adde *Capitol. Gord.* 32. [*Immutavit nonnulla *F.*]

LĪTĪCEN, inis, m. *σαλπιγκτής*, qui lituo canit, ut *tubicen*, qui tuba. *Varr. L. L.* 4, 16. *f.* Tubicines a tuba, et canendo: similiter liticines. *Stat. Silv.* 4, 7, 19. liticenve notus Hectoris armis, *h. e.* Misenus. Adde *Cat.* ap. *Gell.* 20, 2. et *Ammian.* 14, 2. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 6. *n.* 118. M. Aurelius M. Aur. L. Crestus liticen Leg. III. Parthic. Adde aliam ap. *Mur.* 798, 1., ubi litui figuram videre est.

LĪTĪGANS, antis, part. a *litigo:* litigator. *Gell.* 2, 12. *extr.* Litigantes destituere; et 14, 2. *med.* Sensus litigantium deprehendere. *Plin.* 19, 1, 6. Velis forum adumbravit, ut salubrius litigantes consisterent.

LĪTĪGĀTĬO, onis, f. lis, litigium. *Lact.* 3, 8. Omissis litigationibus furiosis ac pertinacibus, veniamus ad judicem. Al. rectius leg. *litigatoribus.* [*Gloss. Philox.* Litigatio, *μάχη ἡ διὰ λόγων. F.*]

LĪTĪGĀTOR, oris, m. *ἐριστής*, qui litigat. *Cic. Dom.* 44. Emit domum litigatoribus fatigatis. Al. leg. *licitatoribus.* [*Ita *Orell.*, q. v.] *Quint.* 2, 21. Litigator rusticus, illitteratusque, de sua causa melius, quam orator, qui nescit, quid in lite sit, dicet. *Id.* 10, 1. *med.* Ne orator omnia testimonia expetat a litigatore, sed pleraque ex vetustate diligenter sibi cognita sumat. *Suet. Aug.* 33. Appellationes urbanorum litigatorum. *Tac. A.* 13, 42. Sponte litigatoris, praemium honestae operae assequi.

[LĪTĪGĀTRIX, icis, f. quae litigat. *Not. Tir.* p. 34. Litigat, litigatrix. *F.*]

LĪTĪGĀTUS, us, m. lis, litigium. In sexto casu sing. *Quint. decl.* 6, 19. Quamquam in hoc litigatu quodammodo tibi ipsa excidisti.

LĪTĪGĬOSUS, a, um, adj. *φιλόδικος*, qui frequens in litibus versatur, vel quavis de causa litem movet. *Cic. Verr.* 2, 2, 14. Hominemque id aetatis minime litigiosum, quam tumultuosissime adoriantur. *Sidon. ep.* 8, 3. Duae anus, quibus nihil unquam litigiosius, bibacius, vomacius erit. *August. ep.* 68. Homines pertinacissimi, et litigiosissimi. ℙ Interdum idem est ac controversus, seu de quo lis est, *ἐριστικός, ἀμφισβητητικός. Cic. Or.* 3, 27. In parvo, et eo litigioso praediolo relicti sumus. ℙ Dicitur etiam de re plena litibus, seu de loco, in quo lites agitantur. *Ov. Fast.* 4, 188. Fora litigiosa. ℙ Item de oratione contentiosa. *Cic. Fin.* 5, 26. Habent enim et bene longam, et satis litigiosam disputationem.

LĪTĪGĬUM, ii, n. *ἔρις*, litis actio, lis, controversia. *Pl. Cas.* 3, 2, 31. Ego quid contrahere cupio litigii inter eos. *Id. Men.* 5, 2, 15. Cum viro litigium natum.

LĪTĪGO, as, avi, atum, n. 1. *ἀμφισβητέω, ἐρίζω*, discepto, contendo: a *lis*, quasi litem ago. *Cic. Fam.* 9, 25. Noli pati, litigare fratres, et judiciis turpibus conflictari. *Id. Att.* 13, 36. Hirtium cum Quinto acerrime litigasse. *Pl. Rud.* 4, 4, 16. Qua de re litigatis inter vos? *Mart.* 11, 35. Quare non veniam vocatus a te, Miraris, quererisque, litigasque. *Petr. Sat.* 132. Quid? non et Ulysses cum corde litigat suo? et *ib.* 83. Litigare cum ventis, *h. e.* inani contentione certare, et operam perdere, *εἰς ἀέρα λαλεῖν.* ℙ [Part. *Litigans* V. s. l. *Litigaturus* ap. *Tert. ad Uxor.* 2, 5. Apud arbitrum speculatorem litigaturi. *F.*]

LĪTO, as, avi, atum, a. 1. *καλλιερέω*, sacrificio facto Deos placo, votumque impetro, frequentat. a *luo*, quod est solvo. Nam ut *optimus* pro *optumus*, *maximus* pro *maxumus* dixere posteriores, sic *litare* pro *lutare.* Igitur *litare*, est sacra persolvere. Ideo autem sumitur pro placare, quia qui solvit, quod debet, is a creditoris se molestia liberat. [**Kürch.* facit etym. a Gr. *λιτή*, i. e. preces.] *Varro ἑκατόμβῃ περὶ θυσιῶν.* Habes, qui, et cujus rei causa fecerim hecatomben: in quo ego, ut puto, quoniam est luere, solvere, lutavi. Haec citat *Non.* 2, 482. Tunc autem litasse credebant veteres, cum exta hostiarum luculenta et notis felicibus insignita essent. *Lact.* ad *Stat. Th.* 10, 610. Inter litare, et sacrificare hoc interest: sacrificare est hostias immolare, litare vero post immolationem hostiarum impetrare, quod postules. *Suet. Caes.* 81. Pluribus hostiis caesis cum litare non posset, introiit curiam spreta religione. [*V. *B. Crus.* ad h. l. Adde *Ner.* 56. Attendit et extispicio, nec unquam litavit, i. e. nunquam exta felicia invenit. *Curt.* 7, 7, 29. Nunc prorsus egregie litatum esse.] *Pl. Poen. a.* 2. *v.* 41. Si istuc unquam factum est, tum me Juppiter Faciat, ut semper sacrificem, nec unquam litem. [**Liv.* 27, 23. Consules religio tenebat, quod, prodigiis aliquot nunciatis, non facile litabant; adde 8, 9. Manlium egregie litasse. ℙ Jam sequi debebant ea exempla, in quibus additum videmus dativum Dei, quae Noster in f. hujus §. posuerat.] *Cic. Div.* 2, 17. Cum pluribus diis immolatur, qui tandem evenit, ut litetur aliis, aliis non litetur? *Plin.* 10, 28, 40. Litatum est ei deo. ℙ [*Additur et-

iam ablativus sacrificii. *Cic. Div.* 2, 15. Proxima hostia litatur saepe pulcherrime.] *Plin.* 8, 45, 70. Victimarum probatio in vitulo, ut articulum suffraginis cauda contingat: breviore non litant. [**Inscr.* ap. *Orell.* 736. — et ut praetor, cui haec regio sorte obvenerit, litaturum se sciat, aliusve quis magistratus volcanalibus X. Cal. Sept. omnibus annis vitulo robio et verre. ℙ Pertinet etiam ad ipsum sacrificium, quod Deos nobis propitios ostendit, ubi *litare* idem fere est, quod felicem esse.] *Suet. Aug.* 96. Cum sacrificio non litante, augeri hostias imperasset. [*Adde *Oth.* 8. Victima Diti patri caesa litavit. Cf. *Brem.* V. etiam *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 482. ubi Graeca exempla laudat.] *Mart.* 10, 73. Non quacumque manu victima caesa litat. [*V. *Gronov.* ad *Liv.* 8, 9. sed maxime *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* p. 226.] ℙ Cum accusat. est sacrificare, mactare, Diis offerre. *Ov. Fast.* 4, 630. Pontifices forda sacra litate bove. [*V. *Gierig.* ad h. l.] *Stat. Th.* 10, 338. et *Lucan.* 1, 632. tibi enim haec ego sacra litavi. *Flor.* 3, 4. Litare Diis sanguinem humanum. *Prop.* 4, 1, 24. Pastor et ad calamos exta litabat ovis. [**Tac. G.* 9. Germani Mercurium colunt, cui certis diebus humanisque hostiis litare fas habent.] ℙ Ponitur interdum pro Deo offerre, sacrificare. *Tert. Patient.* 10. Quem autem honorem litabimus Domino Deo. *Prud. Cath.* 7, 5. litare victimam. ℙ Et pro parentare sacrificando. *Cic. Fl.* 38. Litemus Lentulo, parentemus Cethego. *Sen Agam.* 577. Postquam litatum est Ilio, Phoebus redit. ℙ Transl. *Sen. Med. f.* Plura non habui, dolor, tibi late. *Sen. Med. f.* Plura non habui, dolor, tibi quae litarem. *Appul. Met.* 3. De latronis hujus sanguine legibus vestris, et disciplinae publicae litate, *h. e.* hujus morte legum vim tuemini, et servate. *Plin. Pan.* 52. Statuae aureae strage et ruina publico gaudio litaverunt, *h. e.* satisfecerunt. [*V. *intpp.* ad h. l. Adde *Auct. B. Hisp.* 24. *f.* Ita pridie duorum centurionum interitio hac adversariorum poena est litata, i. e. ulta, expiata.] ℙ Illud *Plinii praef. H. N. med. Mola tantum salsa litant, qui non habent tura*, proverbii speciem habere potest, de iis scilicet, qui, ut possunt, vivunt, quando, ut vellent, non licet, ut est apud *Ter. Andr.* 4, 5, 10. vel qui quod habent, libenter largiuntur, plura daturi, si haberent. ℙ [Part. *Litaturus* in *Inscr.* ap. *Grut.* 162, 1. Sacra litaturo fecit honore Lacer. *F.*]

LĪTŌRĀLIS, e, adj. ἀχταῖος, ad litus pertinens, litoreus. *Plin.* 9, 17, 30. Litorales pisces. *Just.* 12, 10. Indi. *Catull.* 4, 22. Vota facta litoralibus Diis, *h. e.* qui praesunt litoribus, et in iis templa habere solent, quae adeunt nautae vota soluturi pro felici navigatione. *Virg. G.* 1, 436. Votaque servati solvent in litore nautae Glauco, et Panopeae, et Inoo Melicertae. V. PERMARINUS.

[LĪTŌRĀRĪUS, a, um, adj. litoreus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 11. *med.* Convenit etiam arenae litorariae adhibendus fervor. *F.*]

LĪTŌRĔUS, a, um, adj. ἀχταῖος, ad litus pertinens, maritimus. Vox est fere poetica. *Ov. Met.* 15, 725. Litorea arena. *Mart.* 10, 78. Ibis litoreas, Macer, Salonas; et 58. Litorea domus. *Virg. A.* 12, 248. Litoreae aves; et *ib.* 8, 43. ilices. *Ov. Met.* 15, 369. et *ib.* 10, 127. Litoreus cancer, *h. e.* qui prope litus degere amat. [**Sil.* 8, 434. Litorea Cupra, i. e. sita in litore.]

LĪTŌRŌSUS, a, um, adj. litoralis, litoreus. *Plin.* 37, 10, 56. Callais sapphirum imitatur, candidior, et litoroso mari similis, *h. e.* eum aquae marinae colorem referens, qui est circa litus. *Fab. Max.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 7. Ager macerrimus, et litorosissimus.

[LĪTOS, i, m. λιτός, tenuis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 240. *col.* 2. M. Coccejus Litos. *F.*]

LĪTŌTĒS, f. λιτότης, h. e. tenuitas: a λιτός, tenuis, exiguus. Nomen est figurae, qua negando contrarium, plus significamus, quam dicimus: et est species synecdoches. Exempla ejus non una *Serv.* in *Virgilio* observavit, ut *G.* 2, 129. Miscueruntque herbas, et non innoxia verba, *h. e.* nocentissima; et *ib.* 125. Et gens illa quidem sumptis non tarda pharetris, *h. e.* strenuissima; et *ib.* 3, 56. Nec mihi displiceat maculis insignis et albo, *h. e.* valde placeat; et *A.* 5, 39. non immemor ille parentum; et *ib.* 7, 261. Munera nec sperno. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 12, 4. Etsi scio non jucundissimum nuncium me vobis allaturum, *h. e.* tristissimum. ℙ Etiam sine negatione fit, cum res magna verbis extenuatur, ut *Virg. A.* 1, 81. mihi jussa capessere fas est, *h. e.* oportet, necesse est omnino. V. plura ap. *Voss. Institut. or. l.* 4. *c.* 10. *n.* 8., ubi statim monet, male a quibusdam *liptotes* dici.

*LITTĂMUM, i, n. opp. Rhaetiae. *Anton. Itin. B. A.*

LITTĔRĂ et Litera, ae, f. γράμμα, elementum, minima ac individua pars orationis, ex qua syllaba constituitur, ut, *a*, *b*, *c*. *Cic. Div.* 1, 13. Sus rostro si humi A litteram impresserit. *Id. ib.* 2, 41. Sortes in robore insculptae priscarum litterarum notis. *Id. Verr.* 2, 2, 33. *extr.* Maximis litteris incisum. (Sic littera quadrata ap. *Petr.*) et *Fam.* 2, 17. *med.* Ille cum ad Thermum de Parthico bello scriberet, ad me litteram numquam misit: [*nos: *keinen Buchstaben.*] et *Plin.* 37, 9, 54. Reliquas gemmas litterarum ordine explicabimus: [**nach dem Alphabet.*] Sic *Sen. ep.* 68. *med.* Digerere in litteram, *h. e.* per ordinem litterarum, ut singula sub sua littera perscribantur. *Plin.* 13, 12, 25. de charta: Inserta mediis glutinamentis taenia, vix, nisi littera fundente se, *h. e.* ductu litterae per atramentum facto. *Ov. Met.* 1, 649. Litteram ducere in pulvere. *Cic. Brut.* 74. Lenis appellatio litterarum. ℙ Litteras invenisse primi dicuntur Assyrii, vel Aegyptii, vel Syri. In Graeciam intulit Cadmus e Phoenice, sexdecim numero: quatuor adjecit Palamedes Trojano bello Θ, Ξ, Φ, Χ: totidem postea Simonides Melicus Ζ, Η, Ψ, Ω. Haec *Plin.* 7, 56, 57. ℙ *Homo trium litterarum* ap. *Pl. Aul.* 2, 4, 46. est fur. ℙ *Litteram ex se longam facere*, est se suspendere: quia scilicet I longam, qui laqueo pendent, referunt. *Id. ib.* 1, 1, 37. neque quidquam est melius mihi, Ut opinor, quam ex me ut unam faciam litteram Longam, meum laqueo collum quando obstrinxero. ℙ *Littera salutaris* dicitur a *Cic. Mil.* 6. A: *tristis* vero C: quia in tabellis judicum illa *absolvo*, haec *condemno* significatur. ℙ Sumitur et pro verbo. Hinc *ad litteram* est: [**nach dem Buchstaben, wörtlich.*] *Quint.* 9, 1. *med.* Quem duobus ab eo libris tractatum locum, ad litteram subjeci. ℙ Interdum pro ratione scribendi, quae propria cuiusque est: [**Hand, Züge.*] *Cic. Att.* 7, 2. Alexidis manum amabam, quod tam prope accedebat ad similitudinem tuae litterae: non amabam, quod indicabat, te non valere. ℙ *Facere litteram*, vel *litteras* est scribere. *Pl. Asin.* 4, 1, 22. Ne illi sit cera, ubi facere possit litteras. *Cic. Acad.* 4, 2. *f.* Ne litteram quidem ullam facimus, nisi forensem. ℙ *Nescire litteras* est neque legendi neque scribendi artem callere. *Sen. Clem.* 2, 1. et *Suet. Ner.* 10. Cum de supplicio cujusdam ut ex more subscriberet, admoneretur: Quam vellem, inquit, nescire litteras! Idem significat *nescius litterarum* ap. *Col.* 1, 8. Et *scientia litterarum* ap. *Paul. Dig.* 29, 2, 92. est peritia scribendi. ℙ Aliquando nescire litteras est indoctum, seu ineruditum esse. *Cic. Brut.* 74. Flamininus existimabatur bene Latine, sed litteras nesciebat. ℙ Per synecdochen accipitur pro scripto, seu scriptura: et fere in plur. numero: [**Aufsatz, Schrift, Schriften, Schreiben, Papiere.*] *Cic. Verr.* 2, 4, 63. Mihi litteras publicas, quas in aerario sanctiore conditas habebant, proferunt, in quibus ostendunt omnia, quae dixi ablata esse, perscripta; et *ib.* 16. Ab hoc abaci vasa omnia abstulit. Dicat, se emisse: etenim hic propter magnitudinem furti sunt, ut opinor, litterae factae. ℙ Et speciatim pro scripto, quo absentes alloquimur. [*Ei, quod ap. Lat. v. *littera*, praeter poetas, nonnisi plurali numero significationem *epistolae* habet, respondet nostr. *Zeilen.*] *Cic. Att.* 1, 13. Litterae non sunt committendae ejusmodi periculo, ut aut interire, aut aperiri, aut intercipi possint. *Liv.* 26, 15. Litteras resolvere. *Pl. Trin.* 3, 3, 65. resignare. *Cic. Cat.* 3, 4. dare alicui ad aliquem. *Id. Att.* 5, 21. mittere; et *ib.* accipere; et *ib.* reddere alicui; et *ib.* 11, 16. *f.* remittere; et *ib.* 12, 1. exarare. *Id. Fam.* 3, 7. Unis litteris totius aestatis res gestas ad senatum perscribere. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 18. Binis continuis litteris, ut venirem, rogavit. *Cic. Att.* 5, 21. *f.* Queri apud aliquem per litteras; et *ib.* 13, 2. Invitare per litteras. *Just.* 27, 2. Inde ad Antiochum fratrem litteras facit, quibus auxilium ejus implorat. *Cic. Att.* 1, 20. Ei nunc epistolae litteris his respondebo. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 3. Venio ad tuas litteras, quas pluribus epistolis accepi. V. EPISTOLA. ℙ *Litterae missae* eae sunt, quas tu ad aliquem scripseris; *allatae*, quas ab aliquo tibi scriptas acceperis. Hinc *liber litterarum missarum*, et *allatarum* fuit tabularium, quo utebantur publici magistratus, et publicani, quodque nos vulgo *Copierbuch* vocamus. *Cic. Font.* 4. Quod vos ex litteris quidem nostris, quas exscripsistis, et missis et allatis, certe scire potuistis. Quas si antea non legistis, nunc ex nobis, quid de iis rebus Fontejus ad legatos suos scripserit, quid ad eum illi rescripserint, cognoscite. L. M. (*h. e.* litterae missae) ad C. Annium Leg., ad C. Fontejum Leg. L. A. (*h. e.* litterae allatae) a C. Annio Leg., a C. Fontejo Leg. Adde *eund. Verr.* 2, 2, 71. Quas ego *(litteras)* Syracusis apud Carpinatium in litterarum allatarum libris; Romae, in litterarum missarum apud magistrum Tullium inveni. V. LIBER, bri. ℙ Hoc sensu in singulari num. adhibere poeticum est. *Ov. Her.* 3, 1. Quam legis, a rapta Briseide littera venit. [*Cf. *Ruhnk.* ad h. l.] Adde *ib.* 6, 9. et *Trist.* 4, 7, 23. et *Mart.* 10, 73. etc. ℙ [*Saepe hac significatione omittitur v. *literae* ap. *Cic.* et alias. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 1. ubi laudat *Sanct. Minerv.* 4, 4. p. 599.] ℙ Et pro historia, et monumentis rerum gestarum. *Nep. praef.* Expertes litterarum Graecarum. [**Brem.* ad h. l. *litteras* intelligit eam, quam quis legendis scriptis comparat, scientiam morum, institutorum, indolis atque ingenii alicujus. Eadem significatione positum videtur *Themist.* 10, 1. Ille omne illud tempus litteris sermonique Persarum dedit. At facile praetulerim alteram interpretationem, qua v. *literae id. Brem.* dictum putat pro eo, quod nos dicimus *Lectüre.*] Adde *Pelop.* 1. [**Literae Graecae* h. l. signif. historiam graecam. Eodem modo intell. ap. *Eund. Cat.* 3, 1. Cupidissimus literarum fuit.] *Liv.* 6, 1. ℙ Et pro tabulis accepti, et expensi. *Cic. Quint.* 11. Ad te ipsum venit in agrum communem: eo denique, ubi non modo res erat, sed ratio quoque omnis, et omnes litterae. Adde *Verr.* 2, 4, 12. ℙ Et pro edicto, et jussis magistratus. *Id. Verr.* 2, 5, 22. Cedo mihi ejusdem praetoris litteras et frumenti imperati, et tritici empti. [*Adde *Suet. Vesp.* Literas revocavit: ubi literae sunt, dati officii codicilli, quod nos dicimus *Ernennungsdiplom.*] ℙ Et saepe pro libris, et scriptionibus doctrinam et eruditionem continentibus. [**Schriftliche Litteratur.* Comparari poterant hic ista: *Cic. Leg.* 1, 2. Abest historia literis nostris; et *Div.* 2, 2. Graecae de philosophia literae; *Brut.* 64. Genus hoc scriptionis nondum satis latinis literis illustratum; et *Fam.* 7, 19. Nullam artem literis *(blos aus Büchern)* sine interprete, percipi posse. — Omnes, quas Noster dicendi rationes affert, significant, conscribere, perscribendo servare alicujus rei memoriam.] *Cic. Tusc.* 1, 3. Mandare litteris cogitationes suas; et *Acad.* 1, 1. Litteris consignamus, quae monumentis mandare volumus. *Id. Tusc.* 1, 16. Sed quod litteris exstet, Pherecydes primum dixit, animos hominum esse sempiternos. *Id. Or.* 2, 2. Custodire aliquid litteris. *Macr. Sat.* 5, 19. *med.* Dare aliquid in litteras, *h. e.* mandare litteris. Sic *Spart. Sever.* 16. Ut plerique in litteras tradunt; et *Vopisc. Aurel.* 1. *f.* mittere aliquem in litteras, *h. e.* ejus vitam scribere. ℙ [*Est etiam id, quod nos dicimus *Schriftstellerey.* Ita recte explicat *Brem.* locum *Nep. Hann.* 13, 2. Atque hic tantus vir tantisque bellis districtus non nihil temporis tribuit literis.] ℙ Et pro ipsa eruditione et doctrina; praesertim quae ex grammatica arte hauritur: unde *litteratura* et *litterati* dicti sunt. V. GRAMMATICA et GRAMMATICUS. *Cic. Or.* 2, 20. Sit mihi orator tinctus litteris: audierit aliquid, legerit, ista ipsa praecepta acceperit. *Id. Brut.* 76. Erant in eo plurimae litterae, nec eae vulgares, sed interiores quaedam et reconditae. *Id. Or.* 2, 17. Homo communium litterarum, et politioris humanitatis non expers. *Id. Verr.* 2, 4, 44. Homo sine ingenio, sine litteris. *Id. Att.* 9, 10. Mihi nihil libri, nihil litterae, nihil doctrina prodest; et *ib.* 4, 16. *med.* Refero me ad litteras et studia nostra. *Id. Leg.* 2, 1. In litteris aetatem agere; et *Arch.* 2. Studia humanitatis et litterarum; et *Har. resp.* 9. In studio litterarum versari. *Id. Brut.* 42. Dialecticam attulit: sed adjunxit etiam et litterarum scientiam et loquendi elegantiam. *Id. Or.* 3, 32. Geometriam, musicam, litterarum cognitionem, et poetarum. ℙ Etiam altiores disciplinae, philosophia, theologia, et hujusmodi, litterarum nomine intelligi possunt. *Cic. Tusc.* 5, 36. *f.* Quid est enim dulcius otio litterato? iis dico litteris, quibus infinitatem rerum, atque naturae, et in hoc ipso mundo coelum, terras, maria cognoscimus. *Plin.* 14, 4, 5. Altiores litterae, *h. e.* magica ars. ℙ Etymologi quidam ducunt a supino *litum*, verbi *lino*, unde et litura: et simplici *t* scribi volunt: quam scriptionem probat *Dausq.*, et fulciunt libri non pauci. Verum gravior antiquitas stat pro duplici *tt*, quam lapides, Pandectae Florentinae, et libri veteres, testib. *Manut.* et *Cellar.* confirmant. [*Utrumque ferri posse, praeferendum tamen *litera*, docet *Schneid. Gr. L.* 1. p. 445. ubi v. — *Etym.* vocis *Doederl.* 3, 210. non a *linere* sed a *legere* ducit, coll. *Prisc.* 1, 2, 3. Dicitur autem *litera* vel quasi *legitera*, quod legendi iter praebeat.]

LITTĔRĀLIS, e, adj. litterarius. *Symm. ep.* 4, 54. Litterale commercium, *h. e.* epistolarum. Al. leg. *tale. Coel. Aurel. Tard.* 1, 5. Litteralis lectio, *h. e.* librorum. *Diomed.* 2, 414. Grammatica litteralis dicta, quod a litteris incipiat. [*Prisc.* 2, 565. Syllaba est vox litteralis. *F.*]

LITTĔRĀRĬUS, a, um, adj. γραμματικός, ad litteras pertinens. *Quint.* 1, 4. *med.*, *Suet. Cal.* 45., *Tac. A.* 3, 66. et *Plin.* 9, 8, 8. Litterarius ludus; et *Vopisc. Pertin.* 8. magister.

LITTĔRĀTĒ, adv. erudite, docte, cum litterarum peritia, scite, eleganter, πεπαιδευμένως. *Cic. Or.* 2, 62. Belle et litterate dicta laudantur. [**Geistreiche Einfälle.* V. *Ernest. cl. Cic.*] *Cic. Har. resp.* 8. *f.* Litterate respondere, [*i. e. ad literam: *buchstäblich antworten. Graev.* dictum putat pro polite, eleganter, per ironiam: Quod minus convenit. V. *Ernest. cl. Cic.* s. h. v.] *Cic. Pis.* 25. *f.* Rationes ad aerarium retuli continuo: quas si cognoris, intelliges, nemini plus quam mihi, litteras profuisse: ita enim sunt perscriptae scite et litterate, ut, etc. [*i. e. litteris accuratissime pictis.] *Cic. Brut.* 56. Antiquitatis, scriptorumque veterum litterate peritus, [*i. e. ut nunc dicunt, more et subtilitate criticorum.] et *ib.* 28. Perbene Latine

loqui putabatur, litteratiusque, quam ceteri, [*i. e. accuratius, magis ex regulis artis, doctius.]

LITTĔRĀTĬO, onis, f. quaedam velut infantia grammaticae, scilicet ratio et scientia litterarum, ex quibus voces fiunt: quae pertinet ad primam partem, et rudimenta litteraturae, et ad librariorum artem et calculonum, qui pueros legere, scribere, et supputare docent. Ita enim appellata est a *Varr.*, testib. *August. de Ordine* 2, 12. et *Isid. Orig.* 1, 3. Adde *Capell.* 3, 50.

LITTĔRĀTOR, oris, m. γραμματικός, idem qui *litteratus*, h. e. qui litteras profitetur, et qui aliquid diligenter, et acute, scienterque potest aut dicere, aut scribere: proprie autem qui poetarum interpres est. Ita ex *Nepote*, *Suet. Gramm.* 4., ubi subdit: Messala Corvinus in quadam epistola, non esse sibi dicens rem cum litteratore Catone, significat haud dubie Val. Catonem poetam simul, grammaticumque notissimum. Hoc sensu usurpat *Catull.* 14, 9. Munus dat tibi Sulla litterator, *h. e.* L. Cornelius Epicadus Sullae libertus, de quo *Suet. Gramm.* 12. V. LITTERATUS. ℙ Sunt qui litteratum a litteratore distinguant, ut Graeci grammaticum a grammatista; et illum quidem, absolute, hunc mediocriter doctum existiment, quorum opinionem Orbilius etiam exemplis confirmat. Nam apud majores, ait, cum familia alicujus venalis produceretur, non temere quem litteratum, in titulo, sed litteratorem inscribi solitum esse, quasi non perfectum litteris, sed imbutum. *Suet. ib.* Sic *Gell.* 18, 9. Ex his, qui aderant, alter litterator fuit, alter litteras sciens; *mox. ib.* appellat *grammaticum*, grammatistam intelligens. *Id.* 16, 6. Quispiam Latinae linguae litterator, Roma a Brundusinis arcessitus, experiundum sese vulgo dabat; *mox* barbare insciteque legisse dicit, et *indoctum hominem* vocat. ℙ Litterator est, qui pueros legere et scribere docet, ap. *Appul. Flor.* 20. Litterator ruditatem eximit, grammaticus doctrina instruit.

LITTĔRĀTORĬUS, a, um, adj. ad litteratorem pertinens, litterarius. Videtur excludi ab usu Latino illis *Quint.* verbis 2, 14. Grammatice litteratura est, non litteratrix, quemadmodum oratrix: nec litteratoria, quemadmodum oratoria. *Tert.* tamen *Idol.* 10. Videamus necessitatem litteratoriae eruditionis.

LITTĔRATRIX. V. l. *Quint.* in v. praec.

[LITTĔRĀTŬLUS, i, m. dimin. litterati. *Hieron. ad Ruf.* 1. *n.* 31. En tu, qui videris tibi litteratulus, et Rabbi, responde, cur, etc. *F.*]

LITTĔRĀTŪRĀ, ae, f. litterarum formatio in tabella stilo, vel in charta atramento. *Cic. Part.* 7. *extr.* Litteratura constat ex notis litterarum, et ex eo, in quo imprimuntur illae notae. ℙ Item γραμματική, scientia litterarum, quae Graeca appellatione *grammatica* dicitur. *Quint.* 2, 1. Grammatice, quam in Latinum transferentes, litteraturam vocaverunt. *Sen. ep.* 88. *med.* Prima illa, ut antiqui vocabant, litteratura, per quam pueris elementa traduntur. *Cic. Phil.* 2, 45. de C. Caesare: Fuit in illo ingenium, ratio, memoria, litteratura, cogitatio, diligentia. *Litteratura* hic est plena litterarum cognitio, et peritia, qua quis potest aliquid diligenter, et acute, scienterque aut dicere, aut scribere, ut in LITTERATOR dictum est. ℙ [**Literatura Graeca* ap. *Tac. A.* 11, 13. de literarum serie et ordine, quod vulgo alphabetum dicitur. Ita nusquam alibi, quod sciam. *Böttich. Lex. Tac.* p. 294.]

LITTĔRĀTUS, a, um, adj. litteras inscriptas habens. *Pl. Rud.* 4, 4, 112. Ensiculus aureolus litteratus; et 2, 5, 21. Litterata urna. *Appul. Met.* 3. Laminae litteratae; et *ib.* 6. Laciniae auro litteratae, *h. e.* aureis litteris intextae. ℙ *Servus litteratus*, est stigmate notatus, v. gr. si fugitivus esset, aut furax. Solebant enim hujusmodi inscribere frontem, inurendo litteras ferro candenti. *Pl. Cas.* 2, 6, 49. Hoc age sis, Olympio. *Ol.* si hic litteratus me sinat. *Appul. Met.* 9. Homunculi frontes litterati, et capillum semirasi, et pedes anulati. In verbis *Plauti* allatis, alii intelligunt servum, qui tergus cicatricosum, et virgarum notis, quasi litteris inscriptum habeat. Unde *Id. Ps.* 1, 5, 131. Quasi in libro cum scribuntur calamo litterae, Stilis me totum usque ulmeis conscribito. Ap. *Appul.* al. leg. *frontes liturati:* quod eodem fere recidit. ℙ Item qui scribere scit, scriptor, amanuensis. *Cic. Brut.* 22. *med.* Omnibus exclusis, commentatum in quadam testudine cum servis litteratis fuisse, etc. Addebat etiam, scriptores illos male mulcatos exisse cum Galba. ℙ Item litteris praeditus, eruditus, doctus, πεπαιδευμένος. *Cic. Off.* 3, 14. Canius nec infacetus, et satis litteratus. *Id. Brut.* 21. Albinus et litteratus, et disertus fuit. *Id. Mur.* 7. Tua nobilitas hominibus litteratis, et historicis est notior: populo vero et suffragatoribus obscurior. *Sen. Q. N.* 4, 13. Quid istas ineptias, quibus nec litteratior fit quisquam, nec melior, tam operose persequeris? *Cic. Fam.* 9, 16. *med.* Frater tuus, quem litteratissimum fuisse judico, facile diceret, hic versus Plauti non est: quod tritas haberet aures notandis generibus poetarum, et consuetudine legendi. Ex hoc *Ciceronis* loco colligimus, *litteratos* proprie dictos, qui interpretes essent poetarum. *Suet. Gramm.* 4. Appellatio grammaticorum Graeca consuetudine invaluit: sed initio litterati vocabantur. Cornelius quoque Nepos, in libello, quo distinguit litteratum ab erudito, litteratos quidem vulgo appellari ait eos, qui aliquid diligenter, et acute, scienterque possint aut dicere, aut scribere: ceterum proprie sic appellandos poetarum interpretes. Haec *Sueton.* [*V. locum *Nep. Att.* 13, 3. ubi *pueri literati*, *Brem.* intp., sunt, qui bene de aliqua re possunt et scribere et dicere. Porro huc facere videntur et ista: *Cic. N. D.* 3, 9. Hoc si placet, efficies, ut mundus optime librum legere videatur. Zenonis enim vestigiis hoc modo rationem poteris concludere. Quod literatum est, id est melius quam quod non est literatum. Nihil autem mundo melius. Literatus igitur est mundus. Apte comparavit *Davis. Sext. Empiricum adv. Math.* p. 318. *B.* τὸ ποιητικὸν τοῦ μὴ ποιητικοῦ καὶ τὸ γραμματικὸν τοῦ μὴ γραμματικοῦ κρεῖττόν ἐστι — ποιητικὸν ἄρα καὶ γραμματικόν ἐστιν ὁ κόσμος. *Off.* 1, 37. Nihil aliud fuit in Catulis, ut eos exquisito judicio putares uti literarum; quamquam erant literati; sed et alii, hi autem optime uti lingua Latina putabantur. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Est etiam *litteratus* litterarius. *Cic. Tusc.* 5, 36. Quid est enim dulcius otio litterato? iis dico litteris, quibus infinitatem rerum, atque naturae cognoscimus.

LITTĔRĬO, onis, m. contemptus litterator, sciolus, grammatista. *Ammian.* 17, 11. Ut hirsutum, Julianum carpentes, appellantesque loquacem talpam, et purpuratam simiam, et litterionem Graecum.

LITTĔRŌSUS, a, um, adj. litteratus, antique. *Cassius Hemina* ap. *Non.* 2, 495. Homo mere litterosus.

LITTĔRŬLĀ, ae, f. γραμμάτιον, parva littera. *Cic. Att.* 6, 9. Admiratus sum σύγχυσιν litterularum, quae solent tuae compositissimae et clarissimae esse. *Id. Fam.* 16, 15. Accepi tuam epistolam vacillantibus litterulis: nec mirum tam gravi morbo. ℙ De studiis levioribus litterarum vel modestiae causa, vel per contemptum. *Id. Att.* 7, 2. *f.* Chrysippum vero, quem ego propter litterularum nescio quid, libenter vidi, in honore habui. *Id. Fam.* 16, 10. Litterulae meae, sive nostrae, tui desiderio oblanguerunt; et *ib.* 5, 21. Utor eodem perfugio, quo tibi utendum censeo, litterulis nostris. *Hor. Ep.* 2, 1, 7. Litterulis Graecis imbutus. ℙ De epistola. *Cic. Att.* 12, 1. Postquam a te discesseram, hoc litterularum exaravi.

LITTUS. V. LITUS.

*LITUBĬUM, i, n. opp. Liguriae. *Liv.* 32, 29. *B. A.*

LITŪRĀ, ae, f. ἄλειψις, litus, unctio: a sup. *litum* verbi *lino. Columb.* 4, 24. *med.* Solem etiam, et pluvias arcet ejusmodi litura. ℙ Fere sumitur pro superinductione illa, et complanatione, qua scriptura in tabula cerata deletur, ἐξάλειψις. *Cic. Arch.* 5. Et unius nominis litura se commotum esse dixerit. *Hor. A. P.* 292. carmen reprehendite, quod non Multa dies, et multa litura coercuit. *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Mendum scripturae litura tollitur. *Cic. Verr.* 2, 2, 76. Erant acceptae pecuniae a *C. Verrutio C. F.*, sic tamen ut usque ad alterum *r* litterae constarent integrae, reliquae omnes essent in litura; et *ib.* 78. Videtis Verrutium? videtis primas litteras integras? videtis extremam partem nominis, caudam illam Verris, tanquam in luto, demersam esse in litura? *Mart.* 7, 17. Haec illis *(libellis)* pretium facit litura. ℙ Translate. *Sen. V. B.* 8. Fiducia ejus non sine scientia sit, scientia non sine constantia: maneant illi semper placita, nec ulla in decretis ejus litura sit, *h. e.* nulla mutatio, aut poenitentia. *Mart.* 7, 18. corpus nulla litura notat, *h. e.* nulla ruga signat. ℙ Est etiam macula, quae scribendo fit. *Prop.* 4, 3, 4. Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit, Haec erit e lacrimis facta litura meis. *Ov. Trist.* 3, 1, 15. Littera suffusas quod habet maculosa lituras, etc.

LITŪRĀRĬUS, a, um, adj. ad liturandum, seu delendum pertinens. *Auson. praef. Idyll.* 13. Hoc cum inter liturarios meos reperissem, *h. e.* codicillos, in quibus concepta carmina perscribimus, et subinde, qua displicent, delemus. V. ADVERSARIA, DELETICIUS, et PALIMPSESTUS.

LITŪRĀTUS, a, um, part. a *lituro*, deletus. *Inscr.* ap *Grut.* 208. Cum pater Rufini, et postea Rufinus, quamquam non jure facta emptione, semper in possesionem fuerint, nullo jure eum locum vindicare sibi Patulcii possunt, plane cum in re praesenti inspexerim lituratum AG., et erasum. V. LITTERATUS.

LĪTURGUS, i, m. λειτουργός, servus publicus, seu qui ab homologis seu dediticiis colonis publico ministerio praestandus est: a λεῖτος seu λέϊτος, publicus, et ἔργον, opus. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 11, 24, 6. Possessores pro antiquitate census functiones publicas, et liturgos, quos homologi coloni praestare noscuntur, pro rata sunt absque dubio cogniturі, *h. e.* aguituri, soluturi. *Capell.* 2, 45. Cum octoginta quatuor liturgos coelo miraretur adstare. Hinc ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Legitur *Scytha liturgus*, titulus nempe Plautinae comoediae deperditae, in qua Scytha quidam carnificis ministerio usus inducebatur. V. LAETUS, i, et LAETICUS.

LĪTŪRO, as, avi, atum, a. 1. περιγράφω, deleo. *Sidon. ep.* 9, 3. *extr.* Tunc enim certius te probasse reliqua gaudebo, si liturasse aliqua cognovero.

LĪTUS, a, um, part. a *lino*, κεχρισμένος, illitus, aspersus, inspersus. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 3. Faciem medicamento litam, coeno corpus oblitum, calicem melle delitum, mucronem veneno, radium visco illitum rectius dixerim. *F.*] *Virg. G.* 4, 99. elucent aliae, et fulgore coruscant Ardentes auro, et paribus lita corpora guttis. In *Inscr.* optimae notae ap. *Grut.* 207. *col.* 2. *f.* Eosque parietes marginesque omnes, quae lita non erunt calce arenato, lita, politaque, et calce uda dealbata recte facito. *Ov. Pont.* 4, 9, 83. litae serpentis felle sagittae; et *Mart.* 10, 68. Deque coloratis nunquam lita mater Etruscis; et *Suet. Ner.* 31. In ceteris partibus *(domus Neronis)* cuncta auro lita, distincta gemmis, etc.

LĪTUS, oris, n. αἰγιαλός, ἀκτή, terra adjacens mari, quae fluctibus alluitur. *Cels. Dig.* 50, 16, 96. Litus est, quousque maximus fluctus a mari pervenit: idque M. Tullium ajunt, cum arbiter esset, primum constituisse. *Cic. Top.* 7. Solebat Aquilius quaerentibus, quid esset litus, ita definire, qua fluctus alluderet. *Id. Rosc. Am.* 26. Quid tam commune, quam mare fluctuantibus, litus ejectis? *Catull.* 11, 4. Litus tunditur unda. *Virg. Ecl.* 9, 43. Huc ades: insani feriant, sine, litora fluctus. *Id. A.* 7, 10. Proxima Circaeae raduntur litora terrae. *Hor. Epod.* 16, 40. praetervolare litora; et *ib.* 10, 21. curvum litus. *Val. Fl.* 2, 451. sinuosum legere. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 513. et *Doederl. l.* ad *f. l.*] *Ov. Met.* 2, 814. petere; et *ib.* 14, 104. intrare, *h. e.* portum; et *ib.* 6, 520. exire in litus; et *Trist.* 1, 5, 36. Et date naufragio litora tuta meo. ℙ *Arare litus* est operam perdere. Sterilis est enim arena litorum. *Ov. Trist.* 5, 4, 48. ℙ *In litus arenas fundere* est idem quod *noctuas Athenas*, *ligna in silvam*, et hujusmodi. *Id. ib.* 6, 44. in litus arenas, In segetem spicas, in mare fundat aquas. ℙ *Cic. Att.* 1, 18. Abest enim frater ἀφελέσατος, et amantissimus: Metellus non homo, sed litus, atque aer, et solitudo mera: tu autem, etc. *Schützius* ita legend. recte conjicit: *et amantissimus mei, et illius nunc domus est litus* etc. [*V. *Orell.* ad h. l.] ℙ Late accipitur pro terra vicina litori. *Virg. A.* 4, 212. cui litus arandum, Cuique loci leges dedimus. *Tac. H.* 3, 63. De numero servorum et electione litorum loqui, *h. e.* secessuum amoenorum in litoribus. ℙ Differt a *ripa*, quae de flumine dicitur. *Ov. Met.* 1, 42. de fluminibus: campoque recepta Liberioris aquae, pro ripis litora pulsant. ℙ Reperitur tamen *litus* pro ripa, ut monet *Serv.* ad illud *Virg. A.* 3, 389. et *ib.* 8, 43. Litoreis ingens inventa sub ilicibus sus; et *ib.* 83. viridique in litore conspicitur sus. *Prud. Cath.* 5, 45. rex Niliaci litoris. Sic de ripa lacuum *Ov. Fast.* 6, 765. et *Sil.* 15, 818. Trasimeni litora: et *Catull.* 35, 4. Larium litus. [**Cic. Inv.* 2, 31, 97. Redemtor — hostias constituit omnes in litore, ut qui trans flumen (Eurotam) essent, videre possent. Laud. h. l. *Doederl.* 3, 208. ubi v.] ℙ Et contra *ripa* pro litore. *Hor. Od.* 3, 27, 23. Aequoris nigri fremitum, et trementes Verbere ripas. ℙ *Litus pro *promontorio. Mela* 1, 16. *extr.* et 2, 5. *B. A.* [*Exposuerunt de hac utriusque vocabuli significatione apud poetas saepissime permutata *Heins.* ad *Ov. Her.* 6, 54. et *Duk.* ad *Flor.* 4, 11. p. 779. quos laud. *Ruhnk.* ad *l. Ov. c.* ℙ *Litus* dicitur etiam locus, ad quem appellere naves possunt: *Landungsplatz. Suet. Tib.* 40. Praecipue delectatus insula, quod uno parvoque litore adiretur: ubi v. *Brem.*] ℙ Variant etymologi in assignanda origine, nec afferre videntur quidquam probabile: a *lido* pro laedo, a *luo*, a *ludo*, *is*, a *lino*, *is*, a *lito*, *as*, a λιτή, preces, a λισσός, glaber: sed a λιτός, tenuis, attritus, videtur potius vox derivanda, quia, ut ait *Is. Or.* 14, 8. fluctu eliditur, vel aqua alluitur. Nec obstat quantitas prioris syllabae, quae in λιτός brevis est, in *litus* longa; nam id etiam in *linum* a λίνον usuvenire observavimus. [**Doederl.* 3, 209. a *legere* derivat.] Ne in scribendi quidem ratione conveniunt, quia *tt* geminare nonnullis placet. Sed plerique alii simplici *t* scribunt ex veterib. libris et lapidibus, cum *Pierio* ad *Virg. A.* 7, 1., *Manutio*, *Cellar.*, *Dausq.* et aliis. [*Praeferenda cum simpl. *t* scribendi ratio. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 446. ℙ Confund. *in litora* et *in litore*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 133.]

LĪTUS, us, m. unctio: a *litum* supino verbi *lino*. *Plin.* 33, 6, 35. Usus ejus ad collyria, et litu ad muliebrium cicatricum foeditates tollendas. *Cels.* 6, 6. *n.* 20. Sed ante litum, hoc ungendum est. Ita *Lindenius*, sed *Targa* ex *Codd.* ubi legitur *lenitum hoc inungendum*, acute legend. conji-

cit: *leni, tum hoc inungendum est*, h. e. ante leni collyrio, tum hoc aeri, etc.

LĪTŪUS, i, m. *λίτυος*, genus tubae minoris, incurvum, gracilem edens sonum, quo in bello utebantur: a *λιτὸς*, tenuis, acutus, nempe ob sonum: litui figuram vide ap. *Mur. Inscr.* 798, 1. *Ov. Fast.* 3, 216. Jam lituus pugnae signa daturus erat. *Hor. Od.* 1, 1, 23. Multos castra juvant, et lituo tubae Permixtus sonitus. *Id. ib.* 2, 1, 18. Jam litui strepunt. *Stat. Th.* 6, 228. Et lituis aures circum pulsantur acutis. *Lucan.* 1, 237. stridor lituum, clangorque tubarum (pro *lituorum:* quod habet et *Val. Fl.* 6, 166.) *Sen. Thyest.* 575. Jam tacet stridor litui strepentis; et *Oedip.* 734. Lituusque adunco stridulos cantus Elisit aere, *h. e.* spiritu per aduncum, seu inflexum cavum emisso. ℙ *Lituum* a *tuba Acron.* ad *Hor. Od.* 1, 1, 23. ita distinguit: Litui acutus est sonus, tubae gravis: inter lituum, et tubam hoc distare inveni; lituus equitum est et incurvus; tuba vero peditum est, et directa. His similia habet *Porphyr. ib.* ℙ Item baculus incurvus, quo augures sedentes avibus templum designabant: ita dictus a similitudine litui. *Liv.* 1, 18. Dextra manu baculum sine nodo aduncum tenens, quem lituum appellaverunt. *Cic. Div.* 1, 17. Quid lituus iste vester, quod clarissimum est insigne auguratus, unde vobis est traditus? Nempe eo Romulus regiones direxit, tum cum urbem condidit. Qui quidem Romuli lituus, idest incurvum et leviter a summo inflexum bacillum, quod ab ejus litui, quo canitur, similitudine nomen invenit, cum situs esset in curia Saliorum, quae est in Palatio, eaque deflagrasset, inventus est integer. Hactenus *Cicero.* Sed quis credat, Ciceronem putasse opus, ut, quid lituus esset, exponeret? Omnino interpretatio illa e glossemate in textum irrepsit, ut jam *Lips. variar. lect. l.* 1. *c.* 20. observavit. [*Adde *Lambinum*, *Ernestium*, *Hottingerum*, quos secuti sunt *Schütz.* al. Contra *Orell.* cum iis se facere dicit, qui haec: *id est — invenit*, pro Ciceronis ipsius verbis habeant. Interpolatorem sane hujusmodi explicationem potius inseruisse primo loco post illa: *lituus iste vester.*] Interim tamen vera dicuntur. Nam et *Gell.* 5, 8. et *Porphyr.* ad *Hor. l. c.* in §. 2. lituum auguralem a lituo militari dictum docet, non hunc ab illo, ut quidam putabant. Similis lituo est nunc episcoporum baculus. *Virg. A.* 7, 187. Ipse Quirinali lituo, parvaque sedebat Succinctus trabea, laevaque ancile gerebat Picus. *Ov. Fast.* 6, 375. lituo pulcher, trabeaque Quirinus. *Serv.* ad *Virg. l. mod. c.* adscribit, posse ibi intelligi etiam regium baculum, in quo potestas esset dirimendarum litium; et ad *G.* 3, 183. etiam Mercurii virgam *lituum* appellari. ℙ Translate. *Cic. Att.* 11, 12. Q. Fratrem lituum meae profectionis fuisse, *h. e.* impulsorem. Est qui legit *illicium.*

LĪVĔDO, inis, f. livor. *Appul. Met.* 9. Quales illic homunculi, vibicibus livedinis totam cutem depicti! Alii rectius leg. *lividinis* pro *lividineis.* V. LIVIDINEUS.

LĪVENS, entis, part. a *liveo*, lividus, plumbei coloris, pallens. *Virg. A.* 7, 687. pars maxima glandes Liventis plumbi spargit. *Sil* 8, 383. Liventes coeno per squalida turbidus arva Cogit aquas Ufens. *Ov. Met.* 13, 817. Prunaque non solum nigro liventia succo, Verum etiam generosa. *Prop.* 4, 2, 13. Prima mihi variat liventibus uva racemis. *Albinov.* 1, 273. Aspiciam regum liventia colla catenis. *Ov. Amor.* 2, 2, 47. compedibus liventia crura. *Stat. Th.* 1, 617. liventes in morte oculi. *Paul. Petrocor.* 4, 192. Liventes fracto nigrescunt gutture fauces. [*Lucan. 2, 37. quarum una madentis Scissa genas, planctu liventis atra lacertos, etc. ubi v *Cort. Sil.* 6, 282. de serpente: exhalavit in auras Liventem nebulam fugientis ab ore veneni; et 2, 707. Deformata feret liventi membra veneno; et 7, 685. liventia equorum tergora; et 9, 577. de elephanto: liventi dorso.] ℙ Translate est invidens. *Mart.* 8, 61. Quid imprecabor, o Severe, liventi?

LĪVĔO, es, n. 2. *πελιδνόομαι*, lividus sum, hoc est plumbei coloris. *Ov. Met.* 2, 776. livent rubigine dentes. *Prop.* 4, 7, 65. Haec sua maternis queritur livere catenis Brachia. ℙ Translate sumitur pro invidere, quia invidi aliena felicitate pallent, et livescunt. *Tac. A.* 13, 42. Livere iis, qui eloquentiam exercent. Al. aliter leg. *Mart.* 6, 86. Et potet calidam, qui mihi livet, aquam. Al. leg. *laudat. Id.* 9, 24. Albanae livere potest pia quercus olivae, Quod, etc. *Id.* 8, 61. Livet Carinus, rumpitur, furit, plorat. *Stat. Th.* 11, 211. Liveat infandum licet Argos, et aspera Juno. *Id. Silv.* 1, 2, 150. rupesque nitent, queis purpura saepe Oebalis, et Tyrii moderator livet aheni. ℙ *Livere* ab *invidere* distinguitur. V. LIVIDUS. ℙ Part. *Livens.* V. in v. praec.

LĪVESCO, is, n. *πελιδνόομαι*, lividus fio. *Lucr.* 3, 529. Digiti livescunt in pedibus. ℙ Translate sumitur pro invidere. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 27. nec enim livescere fas est, Vel nocuisse Deos. [*Scrib. Comp.* 181. Livescentibus membris eorum. *F.*]

*LĪVĬA, ae, f. nomen proprium mulierum R. ut *Livia Drusilla*, uxor Augusti, fecunda antea, cum Augusto sterilis. *Plin.* 7, 13. De ea V. *Sueton. Aug.* 29. et 63. *Tiber.* 4. et *Claud.* 1. *Ov. Fast.* 5. 157. et al. Prima omnium mulierum a Romanis consecrata est, et inter divas relata. *Ov. Fast.* 1, 536. Sic Augusta novum Livia numen erit. *Ulyssem stolatum* appellabat eam Caligula ap. *Suet. (in vita)* 23. ℙ Fuere et aliae plures, ut Livia uxor Drusi, quae *Livilla* audit *Suetonio;* Livia Orestilla, uxor Caligulae; Livia Medullina; etc. *B. A.*

LĪVĬĀNUS, a, um, adj. ad Livium, vel Liviam familiam Rom. pertinens, ut Livianae fici, ap. *Colum.* 5, 10. Livianum aes, *Plin.* 34, 2, 2., *h. e. lum.* 5, 10. Livianum aes, *Plin.* 34, 2, 2., *h. e.* a Livia Augusti conjuge, metalli domina, appellatum. Liviana charta, *Id.* 13, 12, 23. ab eadem Livia dicta: secundae notae, et bonitatis, cum primae Augusta diceretur, postea tamen principatum obtinuit Claudia, ita dicta a Claudio Aug. *Liv.* 28, 9. Livianus exercitus, *h. e.* a M. Livio Cos. ductus. ℙ In Euganeis montibus, inter Tauriliam, et Titulum, parvus est vicus, qui Livianum dicitur, *Luvigliano*, ubi T. Livii fuisse villam, vulgo ferunt.

*LĪVĬAS, adis, f. (a *Livia*) oppidum Palaestinae, trans Asphaltidem lacum, in honorem Liviae Augusti uxoris sic nuncupatum ab Herode. *Plin.* 13, 4. *B. A.*

[LĪVĬDĒ, adv. subobscure. *Plin.* 37, 7, 25. Qui (*carbunculi*) languidius, ac lividius ex Indicis lucent, lithizontas appellari. *F.*]

LĪVĬDĪNANS, antis, part. ab inusit. *lividinor*, qui invidet, et livore tabescit. *Petr. Sat.* 138. Ipse Paris Dearum lividinantium judex. Alii leg. *libidinantium*, alii *litigantium.*

LĪVĬDĪNĔUS, a, um, adj. lividus, ut Vibices lividinei, ap. *Appul. Met.* 9. Ita leg. *Salmas.* V. LIVEDO.

LĪVĬDO, as, a. 1. *πελιδνόω*, lividum reddo. *Paul. Nol. carm.* 21, 619. Decoctus humor sobriis laboribus Pallore vultum lividet.

LĪVĬDŪLUS, a, um, adj. sublividus. *Juven.* 11, 110. Quibus invideas, si lividulus sis.

LĪVĬDUS, a, um, adj. *πελιδνός*, color idem qui plumbeus, subniger: a voce Graeca allata, per metathesin. *Virg. A.* 6, 320. illae remis vada livida verrunt. *Catull.* 17, 11. lividissima vorago paludis. *Hor. Od.* 2, 5, 10. jam tibi lividos Distinguet autumnus racemos. ℙ Speciatim lividus dicitur, qui fuscum colorem in cute ex ictu contraxit, exilibus venis collisis, sanguineque ad cutem diffuso. *Hor. Od.* 1, 8, 10. neque jam livida gestat armis Brachia. *Ov. Her.* 20, 82. Oraque sint digitis livida facta tuis. ℙ Translate dicitur invidus. *Mart.* 1, 41. Omnibus invideas, livide, nemo tibi. *Cic. Tusc.* 4, 12. Ergo et invidi, et malevoli, et lividi, et timidi, et misericordes, quia proclives ad eas perturbationes, etc. Distinguit hic *Cic.* lividos ab invidis, ut livere ab invidere *Auct. dial. de Or.* ubi ait 25. Nam et Calvum et Asinium, et ipsum Ciceronem credo solidos et invidere, et livere, et ceteris humanae infirmitatis vitiis affici. Discrimen fortasse est, quod *invidus* intra se potest invidiam continere, *lividus* manifestat aut verbis, aut signo aliquo, quemadmodum livida sunt membra, quae suffuso sanguine ictum ostendunt. [*Doederl. 3, 67. discrimen in eo vidit, quod *invidus*, in universum mentem, voluntatem quacumque de causa alicui minus propitiam nonnisi oculis ostendat; *lividus*, ut longe gravius vocabulum, ita animum ab omni parte affectum ex alicujus rebus secundis dolore habeat, ut etiam corpus totum quasi veneno perfusum pallore foedet.] *Ov. Fast.* 1, 74. differ opus, livida lingua, tuum. *Hor. Sat.* 1, 4, 93. Lividus et mordax videor tibi. Adde *Ep.* 2, 1, 89. Haec tamen differentia non est perpetua. ℙ *Lividae obliviones*, quibus recte facta tacentur ex invidia, ne laude merita fruantur. *Id. Od.* 4, 9, 30. non ego te meis Chartis inornatum silebo, Totve tuos patiar labores Impune, Lolli, carpere lividas Obliviones. ℙ *Livida sententia*, invida et mordax. *Sen. Controv.* 2, 14. *f.* Agrotas longe lividiorem sententiam dixit. Al. rectius leg. *vividiorem.*

[LĪVILLĀ, ae, f. dimin. Liviae. Ita est appellata Germanici, et Agrippinae filia, soror Caligulae, et uxor M. Vinicii. Illius *Suet. Cal.* 7. meminit. *F.*]

*LĪVĬOPŌLIS, is, f. Ponti oppidum. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

LĪVĬUS, a, um, adj. ad Livium aliquem pertinens. *Colum.* 10, 413. Livia arbos, *h. e.* Liviana ficus. *Tac. A.* 6, 51. familia. *Cic. Leg.* 2, 6. Liviae leges, *h. e.* a M. Livio Druso trib. pleb. latae per vim: de quibus in *Epit. Livii l.* 71. mentio fit.

LĪVĬUS, ii, m. nomen propr. civis R. Liviorum gens Romae tres habuit celebres familias, Denterum, Salinatorum, Drusorum, ex quibus prodiere clari viri, summisque honoribus usi. ℙ *Titus Livius* Patavii natus circa exsilium Ciceronis, Romae diu vixit sub Augusto, et Tiberio: obiitque demum in patria septuagenario major, anno quarto imperii Tiberii, U. C. DCCLXX. a Christo nato XVII. Scripsit Romanam historiam, ab initio ad sua usque tempora libris CXL. ex quibus vix XXXV. supersunt: periere ceteri magno damno historiae et litterarum, et simul cum his dialogi quidam, aliique libri philosophiam ex professo continentes, quos teste *Sen. ep.* 100. confecerat. Eum *Id. Ira* 1, 16. *med.* disertissimum virum, *Plin. praef. H. N.* auctorem celeberrimum, *Tac. A.* 4, 34. eloquentiae ac fidei praeclarum in primis, et *A.* 14. veterum auctorum eloquentissimum, appellant. *Quint.* autem 10, 1. ejus lacteam ubertatem laudat, et Herodoto aequat: et cum in narrando mirae jucunditatis, clarissimique candoris, tum in concionibus, supra quam enarrari possit, eloquentem praedicat. Mirum vero, quod narrat *Plin. ep.* 2, 3. fuisse, qui usque a Gadibus illius visendi causa Romam veniret, visoque abiret statim: quasi in Urbe domina terrarum et populorum majus esset miraculum vir unus, quam opes reliquae, et potentia: qua de re verba facit etiam *Hieron. ep.* 53. *n.* 1. ℙ De Livio Andronico. V. ANDRONICUS.

LĪVOR, oris, m. *πελίωμα*, color ex pallido nigrescens, quem et plumbeum nonnulli appellant, qualem in contusis corporis partibus videre est, cum exiles venae contusae sanguinem ad extremam cutem diffundunt. *Plin.* 20, 22, 87. Illinitur et livoribus, sugillatisque cum melle. *Colum.* 12, 47. Quia haec candidior est oliva, quam ea, quae contusione livorem contrahit. *Ov. Amor.* 3, 5, 26. Sed niger in vaccae pectore livor erat; et *Juven.* 2, 81. Uvaque conspecta livorem ducit ab uva. [*Tibull. 1, 6, 13. Tum succos herbasque dedi, queis livor abiret, Quem facit impresso mutua dente, Venus.] ℙ Translate est invidia, odium, quod saepe in obtrectationem erumpit. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. Tu a certo sensu et vero judicas de nobis: quod isti ne faciant, summa malevolentia et livore impediuntur. *Suet. Cal.* 34. Nec minore livore ac malignitate, quam superbia saevitiaque paene adversus omnis aevi homines grassatus est. [*Differunt *livor* et *malignitas:* illud certum hominem, certam rem, certum tempus spectat; hoc ad eum pertinet, qui naturali quadam animi pravitate, omnibus omnino et hominibus et rebus semper invidet. Cf. *Doederl.* 3, 69.] *Phaedr. epil.* 2. Si livor obtrectare curam voluerit, Non tamen eripiet laudis conscientiam. *Ov. Amor.* 1, 15, 39. Pascitur in vivis livor: post fata quiescit. *Id. Pont.* 3, 4, 73. Scripta placent a morte fere, quia laedere vivos Livor, et injusto carpere dente solet. *Id. ib.* 4, 16, 47. Ergo submotum patria proscindere, livor, Desine. *Id. R. Am.* 389. Rumpere, livor edax: jam magnum nomen habemus. [*Prop. 1, 8, 29. Falsa licet cupidus deponat gaudia livor.] *Tac. H.* 1, 1. Ambitionem scriptoris facile adverseris: obtrectatio et livor pronis auribus accipiuntur. *Nemes. Ecl.* 1, 84. praesens tibi fama benignum Stravit iter, rumpens livoris nubila plena.

LIUS. V. LEUS ab in.

LIX, līcis, m. *Varr.* ap. *Plin.* 36, 27, 69. Lix est cinis foci. *Non.* 1, 309. Lix est cinis, vel humor cineri admixtus. Haec posterior interpretatio plenior videtur et verior, nam apud *Plin. l. c.* de cinere potando est sermo. Ceterum veteribus Latinis *lix* fluidum significasse videtur, unde et *licidus*, et *licor*, et *licet*, quae litteris mutatis *liquidus*, *liquor*, et *liquet* facta sunt: unde etiam *lixivia*, *lixivius*, vel *lixivus*, et *lixa.* [*Plura addidit *F.*]

LIXĂ, ae, m. *ἀγοραῖος*, qui quaestus gratia exercitum sequitur, et cibos, ac praecipue carnes, coquit ac vendit. V. CALO, onis. Tres affert *Festus* notationes, omnes ineptas: vel quod extra ordinem sit militiae, eique liceat, quod libuerit: vel a Licha, qui Herculem secutus fuit: vel a liguriendo quaestum. *Non.* 1, 309. rectius ducit a *lixa*, qua voce veteres aquam appellaverint: lixarum autem proprium officium fuisse militibus aquam subvehere. *Liv.* 39, 1. Inops regio, quae parsimonia adstringeret milites, praedae haud multum praeberet: itaque non lixa sequebatur, non jumentorum longus ordo agmen extendebat. *Val. Max.* 2, 7, *n.* 2. Lixas e castris submovit, cibumque coctum venalem proponi vetuit. *Hirt. B. Afr.* 75. Lixarum, mercatorumque, qui plostris merces portabant, interceptis sarcinis. *Justin.* 38, 10. Luxuriae non minor apparatus, quam militiae fuit: nam LXXX. millia armentorum secuta sunt CCC. millia lixarum; ex quibus coquorum, pistorum, scenicorumque major numerus fuit. Vides hic *lixarum* nomine pistores quoque, scenicosque comprehendi. *Sil.* 5, 31. et inutile Marti Lixarum vulgus. ℙ [*Adde *Suet. Aug.* 19. et *Galb.* 20. et *B. Crus.* qui in *cl. Suet.* s. h. v. comparat Gr. *ἀχενοφόρος.* De *lixis* disp. *Cort.* in III. *Dissert. de usu Orthogr.* 3, 11, 10. ℙ Ponitur etiam pro homine cujuscumque sortis vilioris. *Liv.* 21, 63. Lixae modo, sine insignibus, sine lictoribus profectum esse, etc.] ℙ Item minister, et servus magistratus, lictor. *Appul. Met.* 1. Nam lixas, et virgas, et habitum prorsus magistratui congruentem in te video.

LIXĂBUNDUS, a, um, adj. lixarum more. *Festus.* [Lixabandus, iter libere ac prolixe faciens. *Isid. Gloss.* Lixabundus ambulat, qui voluptatis

causa ambulat. Fortasse utrobique legend. *luxabundus*, quasi luxu ambulans. *F.*]

[LIXIO, onis, m. idem ac lixa. *Isid. Gloss.* Lixiones, aquarum portitores. *F.*]

LIXIVIA, ae, f. *χονία*, aqua, in qua eluendi causa cinis incocta est. V. LIX. Est autem vox adjectiva: et ubi substantivum reticetur, *aqua*, aut *cinis* subintelligitur. V. v. sq. *Colum.* 12, 22. Infundito cineris lixiviae congios duos; cum requieverit, eliquato lixiviam; et *ib.* 16. Praeparatam lixiviam cineris sarmenti calefieri convenit; et *ib.* 50. *med.* Dolia, et seriae, in quibus oleum reponitur, non calidissima lixivia, ne vasa ceram remittant, eluantur.

LIXIVIUS, a, um, adj. dicitur de cinere in aqua cocto. *Plin.* 14, 20, 25. Vina concinnari cineris lixivii cum defruto cocti parte quadragesima in culeum; et 15, 17, 18. *n.* 4. Uvas in cinere lixivio tingere. *Id.* 28, 18, 75. Cinere lixivio abluere. ℙ Absolute. *Pall.* 12, 7. *med.* Ossa prunorum prius lixivio sunt maceranda per biduum, ut cito germinare cogantur. ℙ De musto lixivio V. in v. sq.

LIXIVUS, a, um, adj. pro *lixivius* aliquando legitur. *Pall.* 2, 15. *med.* Nucem lixivo per annum continuum ter rigabis in mense, *h. e.* lixivia. ℙ *Colum.* 12, 50. *med.* Longe melioris saporis est oleum, quod minore vi preli, quasi lixivum defluxerit, (Al. leg. *lixivium,*) *h. e.* more lixiviae aquae ex pannis sponte defluentis. Sic *Cato R. R.* 23. Defrutum de musto lixivo coctum, *h. e.* quod ante pressuram uvarum sponte defluxit, ut *Colum.* 12, 27. interpretatur: vel quod distillaverit, antequam nimium calcetur uva, ut *Id. ib.* 41. exponit. Primum musti genus *protropum* dicitur a *Plin.* 14, 9, 11. ab Italis quibusdam *presmone.*

[LIXO, as, a. 1. idem ac elixo. *Gloss. Philox.* Lixo, as, *ἑψέω. F.*]

LIXULAE, arum, f. plur. dicebantur vocabulo Sabino circuli ex farina, caseo, et aqua incondite facti: iidemque semilixulae. *Varr. L. L.* 4, 22.

*LIXUS vel Lixos, i. *Λίξος*, flumen Africae, in Mauritania Tingitana. *Plin.* 5, 1. *Mela* 3, 10. *extr. Sil.* 3, 258. et 5, 400. ℙ Fuit et Lixus colonia a Claudio Caesare facta in Mauritania. *Plin. ib. Sil.* 5, 400. ℙ Dicta est et *Linx. Mela* 3, 10. *extr. B. A.*

LO

LOBA, ae, f. culmus milii Indici ap. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3., ubi tamen rectius *phoba* scripseris; nam eandem *Theophr. H. plant.* 8, 3. *φόβην* vocat. ℙ *Hanc vocem usurpat etiam *Appul. de Herb.* 74. de strychno: Semine in cannis, quas Graeci lobas adpellant, croceo. *B. A.*

LOCALIS, e, adj. *τοπικὸς*, ad locum pertinens. *Tert. adv. Marc.* 4, 34. *med.* Esse aliquam localem determinationem, quae sinus dicta sit Abrahae. *Id. ad Scapul.* 3. locale universali opponit. *Id. Apol.* 20. Locales clades, *h. e.* locorum. Sic *Ammian.* 14, 7. Principum diffusa potestas localibus subinde medetur aerumnis. ℙ *Localia adverbia* ap. grammaticos sunt, quae locum adsignificant. *Charis.* 2, 182.

[LOCALITAS, atis, f. necessaria corporis affectio ap. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 3, 3. et 4. *F.*]

LOCALITER, adv. ratione loci. *Tert. Pall.* 2. Mutat et nunc localiter habitus. *Ammian.* 19, 12. Besae Dei localiter appellati oraculum, *h. e.* ab incolis loci. *Cassiod. Variar.* 1, 35. Cum siccitas praesentis anni, quae localiter certis solet desaevire temporibus, etc. V. JOCALITER.

LOCARIUM, ii, n. *ἐνοίκιον*, pretium, quod datur in stabulo et taberna, ubi consistant. *Varr. L. L.* 4, 2.

LOCARIUS, ii, m. qui loca prius occupabat in spectaculis, ut eadem aliis sero venientibus certo pretio cederet. *Mart.* 5, 24. Hermes divitiae locariorum, *h. e.* qui cum esset gladiator magni nominis, ideoque ingens hominum multitudo in amphitheatrum conveniret, grande lucrum sedes ibidem locantibus procurabat.

LOCATARIUS et Locatorius, a, um, adj. qui mercede locatur, idem ac locaticius. *Gloss. Philox.* Locatarius, *ὁ μισθούμενος.* Locatorius, *μισθωσιμαῖος.*

LOCATICIUS, a, um, adj. *μισθώσιμος*, qui locatur. *Sidon. ep.* 6, 8. Mercenariis prosecutionibus, et locaticia fatigatione. [*Salvian. ep.* 1. Mercenario opere victum quaeritans uxoribus barbarorum locaticias manus subdit. *F.*]

LOCATIM, adv. per loca. *Val. Max.* 5, 3. *n.* 3. *extr.* Locatim dispersos cives suos in unam urbem contraxit. Alii rectius leg. *vicatim.*

LOCATIO, onis, f. *ἐκμίσθωσις*, actus locandi, *h. e.* rem alteri vel committendi faciendam, vel utendam concedendi, pretio pacto: cui *conductio*, et *redemptio* respondent. *Cic. Att.* 4, 3. Disturbata porticus Catuli, quae ex S. C. consulum locatione reficiebatur. In *vet. edict. praetor.* ap. *Gell.* 11, 17. Ex lege locationis. *Colum.* 1, 7. Mea fert opinio, rem malam esse frequentem locationem fundi. ℙ *Locatio aedium* Romae fiebat Cal. Juliis. V. JULIUS. Fundorum vero Kal. Martiis. V. *Brisson. de formul. pop. R. l.* 6. *c.* 70. Attamen Pompejis iidem factitatum fuisse Idibus Augustis, probat *Rosin. Dissert. isagog.* p. 64. Ubique autem in quinquennium locationes tum aedium, tum fundorum factas fuisse, arguit idem *Brisson. l. c.* Item vectigalium, et ultrotributorum. V. LUSTRUM. ℙ [*Locationes praediorum rusticorum* ap. *Liv.* 45, 18. *Crevierius* putat intelligendas eas esse de praediis, quae proprium fuissent regum Macedonicorum patrimonium, eaque, olim locata a regibus, Romanos vel vendidisse postea, vel donasse.] ℙ Item collocatio, dispositio. *Quint.* 7, 1. Partitio est rerum singularum in partes discretus ordo, et recta quaedam locatio, prioribus sequentia adnectens. *Id.* 9, 4. Amphiboliam fieri vitiosa locatione verborum.

LOCATOR, oris, m. *ἐργοδότης*, qui pretio rem aliquam utendam, aut faciendam dat alteri: cui *conductor*, et *redemptor* respondent. *Plin.* 7, 52, 53. Locator funeris. *Labeo Dig.* 19, 2, 60. domus. *African. ib.* 35. insulae, et fundi. *Flor. ib.* 36. operis. *Firm. Math.* 4, 6. Locatores meretricum. [*Inscr.* ap. *Pratill. Via App.* p. 279. Locator thermarum. ℙ *Locator scaenicorum*, vel *a scaena* dicebatur, qui ludorum theatralium editoribus corpus histrionum, gregem appellatum cum omni supellectile, mercede pacta, pro ludis faciendis locabat. *Inscr.* ap. *Gor. Symbol. litter. Flor.* T. 2. p. 161. P. Caesennius Gratus loc. scaenicorum. Alia ap. *eund. ib.* p. 167. A Mammius A. F. Severinus locator scaenicorum. V. *ib.* plura huc spectantia. *F.*]

LOCATUS, a, um, part. a *loco:* positus. *Cic. Brut.* 57. Membra suo quaeque loco locata. *Enn.* ap. *eund. Off.* 2, 18. Benefacta male locata malefacta arbitror. *Cic. Coel.* 28. Fortes viri in insidiis, atque in praesidio balnearum locati. *Curt.* 3, 9. *med.* Equites ab utroque cornu locati. *Hirt. B. Afr.* 36. Castellum in montis loco munito locatum vi expugnare. *Sall. Jug.* 14. Castra locata. *Ov. Met.* 14, 89. sterilique locatae Colle Pithecusae. *Id. Fast.* 3, 615. Dii nuper hac sede locati. *Id. Pont.* 4, 9, 129. inter convexa locatus Sidera. ℙ Translate. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Civitatem in Catonis et Bruti fide locatam, meisque beneficiis ornatam funditus perdidissem, [*h. e.* Catonis patrocinio nixam, quod esset in ejus clientela.] et *Amic.* 12. Eo loco, Fanni, locati sumus, ut nos longe prospicere oporteat futuros casus reipublicae. [*Or.* 1, 31. — deinde, esse omnem orationem aut de infinitae rei quaestione, sine designatione personarum et temporum; aut de re certis in personis ac temporibus locata.] ℙ Est etiam pretio faciendus, vel utendus datus. *Plin.* 7, 52, 53. Locatum funus. *Paul. Dig.* 14, 2, 2. Ex locato agere cum aliquo, *h. e.* ex contractu locationis. Adde *ib.* 19, 2. qui *Locati et conducti* inscribitur. *Juven.* 9, 143. duo fortes De grege Moesorum, qui me cervice locata Securum jubeant clamoso insistere circo.

LOCELLUS, i, m. *βαλαντίδιον*, parvus loculus, capsula. *Caes.* ad *Pison.* ap. *Charis.* 1, 60. Locellum tibi signatum remisi. *Mart.* 14, 13. cujus lemma est *Loculi lignei.* Si quid adhuc superest in nostri faece locelli, Munus erit: nihil est, ipse locellus erit. *Id.* 10, 88. Omnes persequeris praetorum, Cotta, locellos. *Petr. Sat.* 140. Unde plani viverent, nisi aut locellos, aut sonantes aere sacellos pro hamis in turbam mitterent? *Val. Max.* 7, 8. *n.* 9. Annulos in locellum repositos heredibus reddidit.

[LOCHIA, ae, f. *λοχεία*, obstetrix: ita est appellata Diana, quia a parturientibus invocata, eisdem opem fert, ideoque et opifera, et Ilithyia etiam dicta fuit. V. *Callimach. Hymn. in Dian. v.* 19. Hinc *Inscr.* ap. *Grut.* 1011, 3. Dianae Lochiae Gineceja P. F. Rufa Pomponia. *F.*]

[LOCHUS, i, m. *λόχος*, manipulus, cohors, item insidiae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1007, 8. Ossa C. Julii Augusti L. Lochi Quinctiliani. *F.*]

LOCITO, as, a. 1. frequent. verbi *loco, as*, qua significat utendum, aut faciendum dare. *Ter. Ad.* 5, 8, 26. Agelli est hic sub urbe paulum, quod locitas foras.

LOCO, as, avi, atum, a. 1. *καθίστημι*, in loco pono, constituo, colloco. *Cic. Fam.* 15, 2. Castra ad Cybistra locavi. *Quint.* 2, 13. Locare equites pro cornibus. *Caes. B. C.* 3, 46. Crates ad extremum tumulum contra hostem proferri, et adversas locari jubet. *Sall. Jug.* 105. Milites super vallum in munimentis locare. *Just.* 2, 8. Juventutem in insidiis locat. *Pl. Rud.* 2, 5, 17. et *Curc.* 1, 1, 25. Locare insidias alicui. *Cato R. R.* 14. Villam aedificandam si locabis novam ab solo. *Virg. A.* 1, 701. aulaeis jam se regina superbis Aurea composuit sponda, mediamque locavit; et *ib.* 2, 525. recepit Ad sese, et sacra longaevum in sede locavit; et *ib.* 8, 176. gramineoque viros locat ipse sedili; et *ib.* 4, 508. Effigiemque toro locat; et *ib.* 266. Locare fundamenta urbis; et *ib.* 1, 251. urbem Patavi, sedesque locavit Teucrorum. *Tac. G.* 16. Vicos locant non in nostrum morem, connexis aedificiis: suam quisque domum spatio circumdat. *Sall. Jug.* 95. Ad oppidum Laris, ubi stipendium et commeatum locaverat, ire jubet. ℙ Translate. *Cic. Acad.* 1, 10. Inter recte factum, atque peccatum media locabat quaedam. *Id. Mur.* 14. Artes, quae possunt locare homines in amplissimo gradu dignitatis. *Lucr.* 5, 11. Fluctibus e tantis vitam, tantisque tenebris In tam tranquillo, et tam clara luce locavit. *Cic. Fam.* 2, 6. Omnia mea studia, omnem operam, curam, industriam, cogitationem, mentem denique omnem in Milonis magistratu fixi, et locavi, [*i. e. cum Miloni obtinendum summa attentione complexus sum.] *Pl. Amph.* 1, 1, 122. Operam pulcre locare. *Liv.* 7, 20. beneficium apud gratos. *Cic. Amic.* 27. Vos hortor, ut ita virtutem locetis, ut, ea excepta, nihil amicitia praestabilius putetis, *h. e.* eo loco habeatis, ea existimatione et pretio dignam putetis, ut, etc. *Graev.* suspicatur legendum *colatis.* [*Probb. *Lall.* et *Ernest.* et *Schütz.* al. Sed nihil mutandum. Quod enim contra vulg. docent, *locare*, i. e. eo loco ponere, hunc locum illi tribuere, de virtute dici non esse solitum, id perquam refutat apposite *Gernhard.* cit. *Cic. Ac.* 1, 10. ℙ Locari est etiam in aliqua re consistere. *Cic. Off.* 3, 17, 71. Prudentia est enim locata in delectu bonorum et malorum.] ℙ *Locare puellam* est nuptui dare. *Pl. Aul.* 2, 2, 14. Virginem habeo grandem, Neque eam queo locare cuiquam. *Id. Trin.* 3, 3, 52. Locare in matrimonium. *Id. Cist.* 2, 3, 18. aliquam in luculentam familiam. *Ter. Ph.* 5, 1, 25. nuptum virginem adolescenti. *Cic. Phil.* 2, 18. in matrimonio stabili et certo, [*i. e. suae tantum libidini exclusis aliis obsequi coegit. De adolescente loquitur, qui pudicitiam alteri prostituit.] *Enn.* ap. *Auct. ad Her.* 2, 24. Cur me huic locabas nuptiis? ℙ Est etiam mercede pacta quippiam alicui utendum concedere, *ἐκμισθόω, ἀπομισθόω:* cui respondet *conducere. Cic. Inv.* 1, 30. Si Rhodiis turpe non est portorium locare, ne Hermacreonti quidem turpe est conducere. *Id. Agr.* 1, 3. Censoribus vectigalia locare, nisi in conspectu populi R., non licet. *Liv.* 27, 3. Agrum omnem locavit frumento, [*i. e. pro vectigali frumentario.] *Plin. ep.* 9, 37. Praedia locare non nummo, sed partibus. *Suet. Ner.* 37. tabernas civitatibus ad stationem. ℙ Item aliquid faciendum committere, pretio proposito: [**veraccordiren.*] cui respondet *suscipere, redimere. Cic. Phil.* 9, 7. Ut quaestores eam basim, statuamque faciendam, et in rostris statuendam locent: quantique locaverint, tantam pecuniam redemptori solvendam curent. *Id. Verr.* 2, 1, 59. Qui majore pecunia quatuor columnas dealbandas, quam ille omnes aedificandas locaverit; et *ib.* 2, 5, 45. *extr.* Palam vivorum funera locabantur. *Pl. Aul.* 3, 6, 30. tu idem optimum est Loces efferendum: nam jam credo, mortuus est, *h. e.* pecuniam des alicui, qui curam funeris suscipiat. *Cic. Rosc. Am.* 20. Anseribus cibaria publice locantur: *scil.* praebenda. Sic *Liv.* 27, 10. *extr.* Vestimenta praesenti pecunia locare exercitui, *h. e.* facienda pro exercitu. *Pers.* 6, 47. ingentesque locat Caesonia Rhenos, *h. e.* Rhenanos, vel Rheni accolas. *Suet. Claud.* 9. Quod fratrum Caesaris statuas segnius locandas ponendasque curasset. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. *f.* Monumentum ei marmoreum faciendum locarunt. *Cic. Verr.* 2, 2, 67. Centuripinorum senatus decrevit, populusque jussit, ut eas (statuas Verris) quaestores demoliendas locarent. [**Liv.* 5, 23. Junoni templum locavit, i. e. exstruendum curavit; adde 40, 34. is erat, qui ipse eam aedem voverat, locaveratque idem ex senatusconsulto.] ℙ *Locare se*, aut *operam suam* est pretio accepto alteri addicere. *Pl. Rud.* 2, 6, 51. Quid, si aliquo ad ludos me pro manduco locem? *Id. Trin.* 4, 2, 1. ego operam meam Tribus nummis hodie locavi ad artes nugatorias. *Gell.* 3, 3. *f.* Plautus ob quaerendum victum ad circumagendas molas operam pistori locavit. *Juven.* 8, 185. Consumptis opibus, voeem, Damasippe, locasti, *h. e.* ut praecones ageres. ℙ [**Locare se* dicitur res, e qua certae cujusdam pecuniae est proventus *(sich verzinsen). Cic. Rosc. Com.* 10. Disciplina (scil. histrionis comoedi) opus erat, (Panurgo) ab hoc (Roscio) tradita, locabat se non minus CCCIↃↃↃ.] ℙ Eleganter causidici, et rabulae dicuntur a *Sen. Herc. Fur.* 173. jurgia vendere, iras et verba locare. ℙ *Locare noctes* meretricum est, pretio amatoribus se addicentium. *Ov. Amor.* 1, 10, 30. Sola viro mulier spoliis exsultat ademptis: Sola locat noctes, sola locanda venit. ℙ *Locare nomen* est fidejussoris fidem suam interponentis, et se pro alio obligantis, ita ut patiatur nomen suum poni pro nomine debitoris. *Phaedr.* 1, 16. Fraudator nomen cum locat sponsu improbo, etc. Alii rectius leg. *Fraudator hominem cum vocat sponsum improbum.* ℙ *Locare pecuniam* est ponere, impendere. *Pl. Most.* 1, 3, 141. Triginta minas pro capite tuo dedi: Nec quidquam argenti locavi jamdiu usquam aeque bene. ℙ Item fenori dare. *Id. ib.* 3, 1, 4. Locare argenti nemini nummum queo. ℙ [Part.

Locaturus ap. *Liv.* 23, 48. Quaecque alia opus essent navalibus sociis, esset locaturus. *F.*] ℙ *Locassim*, *is*, *it*, pro *locaverim* antique habetur ap. *Cic. Leg.* 3, 4. et *Pl. Aul.* 2, 2, 51. ℙ *De vi et potestate verborum *locandi* et *conducendi* V. *Rostium* singulari libello, *De Locat. et Conduct. ad Plautum. Lips.* 1810. *B. A.*

LOCRENSIS, e, adj. ad Locros in Italia pertinens. *Cic. Verr.* 2, 5, 34. Philarchus, quem a praedonibus Locrenses redemerunt. *Plin.* 11, 27, 32. Locrensis ager.

LOCRI, orum, m. plur. *Λοκροὶ*, populi Boeotiae, Epicnemidii cognominati, per quos amnis Cephissus alluens in mare fluit; Leleges olim dicti. Horum oppida Opus et Cynos. *Plin.* 4, 7, 12. ℙ Alii sunt proximi Aetolis, qui cognominantur Ozolae; quorum oppidum Oeanthe. *Id. ib.* 3, 4. ℙ Alii in Italia, in extrema provincia Bruttiorum cognominati a promontorio Zephyrio, nunc *capo Bruzzano;* quorum urbs item *Locri* dicitur, nunc *Geraci*, condita a Locris Boeotiae, qui Ajacem Oileum secuti ad Trojam, post eversionem ejus in Italiam pars pervenere, iisque locis posuere sedem: pars in Africam tempestate delati, Pentapolim Cyrenaicae regionis, vel loca Syrtibus proxima, vel Nasamonum regionem, vel insulam Africae, quae nunc Cercina dicitur (tam enim sunt variae sententiae) tenuere. Qui in Italiam venere, hos *Narycios* cognominant *Virg.*, quia Narycium oppidum fuit Locrorum Epicnemidiorum, Haec ex *Plin.* 3, 5, 10. et *Virg.* et *Serv.* ad *A.* 3, 399. et *ib.* 11, 265. et *Sol.* 2. ℙ De urbe ipsa *Liv.* 29, 7. Haud procul is amnis ab urbe Locris abest. **Liv.* 28, 6, 7, 9, 17, 18, 19, 20. *Plin.* 2, 96. et 7, 47. *Mela* 2, 4. *med. B. A.* ℙ De populis *Cic. N. D.* 2, 2. Cum Crotoniatas Locri maximo proelio devicissent.

LOCRIS, idis, f. *Λοκρίς*, regio Lacrorum in Graecia. *Liv.* 26, 26. *Avien. Perieg.* 587. Et Locris, et patuli sulcator Thessalus agri.

LOCULAMENTUM, i, n. *σηκὸς, γλωσσοκομεῖον*, loculus; cellula, capsula, seu potius loculorum plurium distinctorum series, qualia in favis ad receptaculum apum, et in columbariis, ubi columbae nidificant, etc. *Colum.* 8, 8. Paxillis adactis tabulae superponantur, quae vel loculamenta, quibus nidificent aves, vel fictilia columbaria recipiant. *Veg. Vet.* 2, 32. Loculamenta dentium. *Sen. Tranq.* 9. *f.* Apud desidiosissimos videbis quidquid orationum historiarumque est, et tecto tenus exstructa loculamenta. *Colum.* 8, 9. Custos novum loculamentum in hoc praeparatum perliniat intrinsecus. *Vitr.* 10, 14. loculamentum appellat thecam, cavum, in quo aliquid recipitur et includitur.

LOCULARIS, e, adj. qui in loculis servatur, ut Locularis resina ap. *Pall.* 3, 25. *med.*, ubi eam pici liquidae mixtam, in arborum morbis, jubet adlini truncis. Haec eadem ap. *Veg. Vet.* 2, 23. dicitur *resina aeronalis* (in quibusdam tamen *Codd.* et *edd.* perperam *acronalis*) quia nempe in aeronibus, et ap. *eund. ib.* 3, 54. et *ib.* 4, 14. *resina cavealis*, quia in caveis servabatur. Huc fortasse spectat locus *Plin.* 16, 11, 22., ubi memoratur resina ferventibus cocta lapidibus, in alveis validi roboris. Ceterum voces *aeronalis*, et *cavealis* utpote quae a Latinis scriptoribus, licet sequioris aevi, usurpatae fuerint, suo erunt loco inserendae in nova editione Lexici Latini. [*Plurima addidit *F.*]

LOCULATUS, a, um, adj. loculos habens, seu loculamenta crebra, et distincta. *Varr. R. R.* 3, 17. Ut pictores loculatas magnas habent arculas, ubi discolores sint cerae; sic hi loculatas habent piscinas, ubi dispares disclusos habeant pisces.

LOCULOSUS, a, um, adj. loculis, seu cellulis, alia ab alia distinctis, abundans. *Plin.* 15, 22, 24. de nucib.: Differentia generum in putamine duro fragilive, et tenui ac crasso, loculoso et simplici.

LOCULUS, i, m. *στενοχωρία*, parvus locus. *Pl. Mil.* 3, 2, 38. in cella est paulum nimis loculi lubrici: Ibi erat bilibris aqualis, etc. ℙ Speciatim est locus in sepulcro, ubi cadavera conduntur. *Plin.* 7, 16, 16. M'. Maximum, et M. Tullium equites R. binum cubitorum fuisse, auctor est M. Varro: et ipsi vidimus in loculis asservatos; et *ib.* 2, 2. Pollicem cremari cum reliquo corpore non potuisse tradunt, conditumque loculo in templo. Adde *Just.* 39, 1. ℙ De feretro, seu sandapila, qua effertur ad sepulturam cadaver, usurpat *Fulg. Planc. initio exposit. serm. antiqui.* ℙ Item loculamentum in piscinis, aviariis, aliorumque animalium stabulis, in quibus unaquaeque seorsum degunt, et aluntur. *Varr. R. R.* 3, 17. Cum piscinas haberet magna pecunia aedificatas, ac loculos. Alii rectius leg. *ad Baulos.* ℙ Item capsula, cista. *Pall.* 4, 10. *f.* Pulpae ficorum duplicatae in cistellis serventur, aut loculis. ℙ Item locus in praesepi, ubi jumenta separatim cibum capiunt. *Veg. Vet.* 1, 56. Loculi vel marmore, vel ligno facti distinguendi sunt, ut singula jumenta hordeum suum ex integro, nullo praeripiente, consumant. ℙ Item capsula continendae pecuniae, et hujusmodi pretiosis rebus, quae diligenter custodiri solent; adhibeturque semper in plurali num., fortasse quia hujusmodi capsulae pluribus constabant loculamentis ad varia pecuniarum genera distinguenda. *Hor. Ep.* 2, 1, 175. Gestit enim nummum in loculos demittere. *Juven.* 1, 89. neque enim loculis comitantibus itur Ad casum tabulae, posita sed luditur arca; et 13, 138. gemmaque princeps Sardonyches, loculis quae custoditur eburnis. *Ov. Fast.* 6, 749. Gramina continuo loculis depromit eburnis. *Mart.* 5, 39. Excussi loculosque, sacculumque. Adde 14, 13. cujus lemma est *Loculi lignei. Plin.* 14, 13, 14. Quod loculos, in quibus erant claves vinariae cellae, resignavisset. *Auson. Grat. act.* 5. Consul ego munere tuo, non passus septa, neque campum, non suffragia, non puncta, non loculos, *h. e.* largitionem pecuniae. In illo *Hor. Sat.* 1, 6, 74. Laevo suspensi loculos, tabulamque lacerto: *loculi* sunt capsulae calculorum plenae, vel arculae loculatae, quibus ad supputandum utebantur. ℙ Jocularier, et convicii gratia *stimulorum loculi* dicitur de malo servo, ita stimulis perfosso, ut hi in ejus corpore, sicut pecunia in loculis, servari videantur. *Pl. Cas.* 2, 8, 11. At candidatus cedit hic mastigia Stimulorum loculi.

LOCUPLES, etis, adj. *πλούσιος*, multa possidens, dives. Proprie est is, qui multas habet agrorum possessiones: quasi a *locus*, et *pleo* pro *impleo.* Quo sensu locuples esse potest aliquis, nec tamen dives: ut si magno in aere alieno sit, majores tamen fundos habeat. *Nigid.* ap. *Gell.* 10, 5. Locuples dictus ex compositis vocibus, qui pleraque loca, hoc est qui multas possessiones, teneret. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 9. et ap. *Non.* 1, 204. Quod tum res erat in pecore, et in locorum possessionibus: ex quo pecuniosi, et locupletes vocabantur. *F.*] *Ov. Fast.* 5, 279. Cetera luxuriae nondum instrumenta vigebant: Aut pecus, aut latam dives habebat humum. Hinc etiam locuples, hinc ipsa pecunia dicta est. *Plin.* 18, 3, 3. Locupletes dicebant, loci, hoc est agri, plenos. *Id.* 33, 10, 47. Crassus negabat, locupletem esse, nisi qui reditu annuo legionem tueri posset. *Cic. Cat.* 2, 8. Unum genus est eorum, qui magno in aere alieno, majores etiam possessiones habent: quarum amore adducti, dissolvi nullo modo possunt. Horum hominum species est honestissima: sunt enim locupletes: voluntas vero et causa impudentissima. Adde *Quint.* 5, 10. *med.* ℙ Universim autem pro divite, copioso, opulento adhibetur, tum de personis, tum de rebus ipsis. *Cic. Rosc. Com.* 8. Egebat? immo locuples erat: debebat? immo in suis nummis versabatur. *Id. Div. Verr.* 17. Mulier copiosa plane et locuples. *Id. Or.* 1, 35. Locuples, et referta domus. *Hirt. B. Alex.* 2. Locupletiores domini. *Caes. B. C.* 3, 31. *extr.* Locupletissimae urbes. *Nep. Ag.* 3. Ea regio multo putabatur locupletissima; et *Thras.* 4. Parva munera diutina; locupletia, non propria esse consueverunt. *Pers.* 3, 73. multa fidelia putet In locuplete penu. *Hor. Ep.* 1, 6, 39. Mancipiis locuples, eget aeris Cappadocum rex. *Sall. Jug.* 86. Sese quisque praeda locupletem fore sperabat. *Hor. Ep.* 2, 1, 137. annus locuples frugibus. *Pl. Rud.* 2, 1, 4. Nos de ornatu propemodum ut locupletes sumus, scitis. *Appul. Met.* 8. *in.* Juvenis praenobilis, equo clarus, pecuniae simul satis locuples. *Juven.* 14, 197. Ut locupletem aquilam tibi sexagesimus annus Aferat, *h. e.* gradum in militia, qui te locupletem reddat: qualis fuit centurionis qui aquilam servabat. ℙ Translate. *Cic. N. D.* 1, 40. Locupletior igitur hominum natura ad beate vivendum est, quam Deorum, quod pluribus generibus fruitur voluptatum, *h. e.* magis instructa, atque adeo magis idonea. *Id. Fin.* 5, 5. Lysias oratione locuples, rebus ipsis jejunior; et *ib.* 1, 3. *extr.* Latina lingua locupletior, quam Graeca. ℙ *Locuples auctor*, aut *testis* est plenus fidei, et dignissimus, cui credatur, *ἀξιόπιστος*: quemadmodum locupleti homini fides habetur in rebus creditis. *Cic. Div.* 2, 58. Pythagoras et Plato locupletissimi auctores, jubent, etc. *Id. Off.* 3, 2. *f.* Accedit eodem testis locuples Posidonius, qui, etc. ℙ *Locuples reus*, qui cum se obligarit, habet unde solvat, et idoneus est implendo promisso. *Liv.* 9, 9. *f.* Samnitibus sponsores nos sumus, rei satis locupletes in id, quod nostrum est. ℙ *Locuples tabellarius*, cui tuto committi litterae possunt de rebus magni momenti. *Cic. Q. Fr.* 3, 9. *med.* Habeo absolutum suave *ἔπος* ad Caesarem: sed quaero locupletem tabellarium, ne accidat, quod Erigonae tuae. ℙ Duplicem habet in sexto singulari positionem, in *e* et *i*. *Cic. Verr.* 2, 3, 19. In provincia tam locupleti ac referta. Ita legebat *Prisc.* 7, 765. Alii *locuplete.* ℙ Hinc in genitivo plur. et *um*, et *ium*, sed hoc videtur esse frequentius. *Cic. Att.* 1, 19. *med.* Exercitus hominum locupletium; et *ib.* 7, 7. *f.* In pecuniis locupletum. *Caes. B. C.* 3, 110. Bona locupletum diripere. *Cic. Par.* 6, 2. Proscriptiones locupletium. *Tac. A.* 6, 16. Ex libidine locupletium. In *tabula aerea Lugdun.* ap. *Grut.* 502. Bonorum scilicet virorum, et locupletium. In non uno ex allatis locis al. leg. *locupletum.*

LOCUPLETATOR, oris, m. ditator. Nummus Hadriani, in quo ipse togatus sedet in suggestu, cui adstat Liberalitas, quae ex cornucopia opes in sinum duorum civium infra stantium effundit, cum hac inscriptione ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 505. Locupletatori orbis terrarum. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 447. *n.* 57. Imp. Caesari Divi Nervae F. Nervae Trajano Aug. propagatori orbis terrarum, locupletatori civium etc. Alia in *Novell. letter. di Firenze* T. 4. p. 6. Hadriano Augusto Cos. III. P. P., Sabinae Augustae, locupletatoribus municipii ex D. D. publice. *Eutr.* 10, 15. Julianus Aug. familiarium etiam locupletator. [*Plurima addidit *F.*]

LOCUPLETATUS, a, um, part. a *locupleto:* ditatus. *Cic. Verr.* 2, 5, 31. Hac tanta praeda auctus, mancipiis, argento, veste locupletatus. *Nep. Ag.* 3. Magna praeda milites locupletati.

LOCUPLETE, adv. dite. *Spart. Hadr.* 3. Ob hoc se a Trajano locupletissime muneratum. *Aurel. Vict. Epit.* 9. Filia locupletissime dotata. ℙ [Translate. *Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1, 3. Vidi pullulos tuos tam simili facie tibi, ut nihil sit hoc simili similius: tamen vidi te non ex advorsum, sed locupletius, sive me ad dexteram, sive ad laevam convertissem. *F.*]

LOCUPLETO, as, avi, atum, a. 1. *πλουτίζω*, locupletem facio, dito. *Cic. Agr.* 2, 26. Haec lex eos homines fortunis locupletat. *Nep. Amilc.* 4. Equis, armis, viris, pecunia totam locupletavit Africam. *Colum. praef. l.* 6. Quam partem rei rusticae exercendo, celeriter locupletari posset. *Accius* ap. *Gell.* 14, 1. *f.* Auro locupletare domum. ℙ Translate. *Cic. Fin.* 2, 28. Sapientem locupletat ipsa natura. *Id. Brut.* 97. Ipsam eloquentiam locupletavisti graviorum artium instrumento. *Id. Inv.* 2, 1. Templum Junonis egregiis picturis locupletare voluerunt.

LOCUS, i, m. et in plur. num. etiam Loca, orum, n. *τόπος*, quidquid continet aliquid, sive, ut ait *Varro L. L.* 4, 2., ubi quidquam consistit. Est a *λόχος*, locus insidiis aptus, quod a *λέχω* pro *λέγω*, unde *λέγομαι*, cubo; Romani vero dempta, ut saepissime alias, aspiratione, situm seu positionem quamlibet *locum* dixerunt; constat enim, eos, utpote qui rem militarem apprime coluerint, ex militia plurimas hausisse voces, quas in communi linguae usu postea usurparunt. *Pomp.* ad *Cos.* ap. *Cic. Att.* 8, 6. Omnes copias in unum locum convenire. *Ov. A. Am.* 2, 210. Facere alicui locum in turba. *Liv.* 22, 38. *f.* Locorum situm, naturam regionis nosse. *Ov. Met.* 8, 805. de Fame: Ventris erat pro ventre locus. *Quint.* 6, 3. *med.* Locum perdere, *h. e.* spectandi in ludis. *Sall. Cat.* 46. Postquam ad id loci legati cum Vulturtio venere. *Caes. B. G.* 1, 49. Ultra eum locum, quo in loco Germani consederant; et *ib.* 2, 4. Galli, qui ea loca incolerent. *Virg. A.* 1, 310. exire, locosque Explorare novos, quas vento accesserit oras; et *ib.* 369. Devenere locos, ubi nunc ingentia cernes Moenia. *Pl. Trin.* 4, 2, 86. Quos locos adiisti? *Sall. Jug.* 21. Proximos nostro mari locos occupavere; et *ib.* 32. Romae per omnes locos. *Tac. A.* 1, 61. Incedunt moestos locos. Adde *ib.* 2, 20. et 54. et alibi saepe. [*V. *Ruddim.* 1, 108. *n.* 6.] Ceterum apud oratores, Ciceronem praesertim, hoc sensu frequentius est *loca*, quam *loci*, et *locos:* tametsi *Cic.* in aliis casibus efferens, masculina adjectiva adjunxit, ut *Part.* 10. In locis illa naturalia, maritimi, an remoti a mari; plani, an montuosi; leves, an asperi; salubres, an pestilentes; opaci, an aprici: et illa fortuita, culti, an inculti; celebres, an deserti; coaedificati, an vasti; obscuri, an rerum gestarum vestigiis nobilitati; consecrati, an profani. Adde *Fat.* 4. ℙ [*Locus* dicitur etiam pro situ et conditione loci. *Lucan.* 4, 36. His virtus ferrumque locum promittit: at illis ipse locus. V. *Cort.* ad *Cic. Fam.* 1, 7, 14. ℙ *Primus locus aedium* ap. *Nep. Praef.* 6. est quod alias dicitur atrium. Nos diceremus: *die Zimmer unten im Hause*, *im ersten Stock.* V. *Brem.*] ℙ Speciatim dicitur de pago, seu vico. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Magis reprehendendus sum, quod Pireaea scripserim, quam quod *in* addiderim: non enim hoc ut oppido praeposui, sed ut loco. ℙ Ap. *Plin.* non raro (quod adnotavit *Hard.*) *locus* est, ubi quondam fuit oppidum, cujus vestigia tantummodo, et situs manent, ut 4, 5, 6. Intus Cleonae, Hysiae, Patrae: locus Pherae; et *mox:* Ultra Patras oppidum Olenum, colonia Dyme: loca Buprasium, Hyrmine. *Ov. Fast.* 2, 280. Hic, ubi nunc urbs est, tunc locus urbis erat. ℙ *Locus* pro agro V. in LOCUPLES. ℙ Stricte loquendo *locus* non est fundus, inquit *Ulp. Dig.* 50, 16, 60., sed pars aliqua fundi: tametsi et pro fundo accipi potest. *Pomp. ib.* 41, 2, 26. Locus certus ex fundo possideri potest. *Ulp. ib.* 8, 5, 2. Per ea loca fundi, per quae, etc. [*V. *Duk.* de *Lat. Ict. Vett.* 81. p. 73. sq.] ℙ Quando ap. *Liv.* 30, 17. *extr.* et 35, 23. *extr.*, tum etiam in locis ad V. LAUTIA ab incitatis legitur, aedes liberas, loca, lautia legatis exterarum gentium a senatu decreta, *loca* sunt sedes in circo, in foro, in theatro, ubi publicis spectaculis ipsi commode interesse possent: quemad-

modum tum patroni municipiorum et coloniarum clientibus suis, tum magistratuum candidati amicis et tribulibus eadem loca officii causa comparare solebant. Hinc Clodius ap. *Cic. Att.* 2, 1. ait, se novum patronum Siculis, clientibus suis, locum gladiatoribus esse daturum, si tribunus plebis fieret. *Cic. Mur.* 34. At spectacula sunt tributim data, et ad prandium vulgo invitati. Quod enim tempus fuit, quo locus et in circo et in foro non daretur amicis et tribulibus? et *mox:* Num senatus crimen putat, locum ad spectandum dare, aut ad prandium invitare? *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. CXXX. Loca adsignata in amphitheatro fratribus Arvalibus. ℙ *Loca publica* erant, ut ait *Labeo Dig.* 43, 8, 2. §. 3., areae, insulae, agri, viae publicae, et itinera publica; quae quidem ab operibus publicis distinguebantur, hoc enim nomine publica aedificia, ut templa, basilicae, theatra, porticus, etc., significantur. V. *Aggen. de limit.* p. 60. *Goes*, ubi de locis publicis plura. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 773. Curator operum, locorumque publicorum. Alia ap. *eund. ib.* 220. Curator aedium sacrarum, locorumque publicorum. *Tab. Heracl.* ap. *Mazoch.* p. 375. Quae loca publica, porticusque publicae in urbe Roma erunt, quorum locorum, cujusque porticus aedilium, eorumve magistratuum, qui viis locisque publicis purgandis praeerunt, procuratio erit. ℙ Ab hujusmodi *curatoribus locorum publicorum* distinguendi sunt *III. Viri locorum publicorum persequendorum*, vel *curatores locorum publicorum judicandorum*, quorum munus erat loca publica a privatis usurpata persequi, et publico iterum restituere. *Inscr.* ap. *Grut.* 398, 6. T. Julius T. F. Corn. Valerianus III. vir locorum *publicorum* persequendor. Alia ap. *eund.* 200, 6. Curatores locor. publicor. judicand. ex S. C. causa cognita ex privato in public. restituer. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 776. Loca publica a privatis possessa T. Suedius Clemens tribunus causis cognitis, et mensuris factis, reipublicae Pompejanorum restituit. [**Suet. Aug.* 32. loca in Urbe publica juris ambigui possessoribus adjudicavit: ubi *Brem. loca publica amb. juris* intelligit possessiones publici quidem juris habitas, sed in controversia positas, utrum ad rempublicam, an ad privatos homines pertinerent.] ℙ *Locus* pro sepulcro frequens est in vet. *Inscr.*, ut ap. *Grut.* 807, 12. P. Memisianae uxori Q. Herculanius maritus locum consecravit. Alia mendosa ap. *Reines. cl.* 17. *n.* 137., quaeque ita adhuc legitur in *Mus. Patav.* Loc. C. Volumnii C. L. Privati, et ap. *eund. ib.* 169. Locus adsignatus ab Ti. Claudio Hilaro patrono, in fr. P. V. etc. Ap. *Fabr.* p. 154. *n.* 238. Anniae Galittae uxori T. Statilius Calocerus loco sibi concesso a patronis suis, etc. *August. C. D.* 1, 1. Martyrum loca. ℙ *Ex loco superiore agere* dicitur orator, qui e rostris ad populum verba facit, et magistratus, qui jus dicit; *ex aequo*, qui in senatu, item qui familiariter cum aliis colloquitur; *ex inferiore loco*, qui ad judices. *Cic. Or.* 3, 6. Sive de coeli natura loquitur, sive de terrae; sive de divina vi, sive de humana; sive ex inferiore loco, sive ex aequo, sive ex superiore. *Id. Tusc.* 1, 49. Magna eloquentia est utendum, atque ita velut superiore e loco concionandum. *Id. Verr.* 2, 2, 42. Ipse in Sicilia saepe et palam de loco superiore dixerat, et in sermone multis demonstrarat. *Id. Fam.* 3, 8. Meos multos et illustres, et ex superiore, et ex aequo loco sermones habitos cum tua summa laude. ℙ *Loci* et *loca* speciatim dicuntur de utero. *Cic. N. D.* 2, 51. Cum in locis semen insederit. *Cels.* 2, 8. *med.* Quae locis laborat. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. Indecenter enim mulieres ipsa in loca manus mittunt, prurientibus verendis. *Colum.* 8, 11. *med.* Saepiusque digitis loca feminarum tentanda sunt: nam in promptu gerunt ova. *Cato R. R.* 157. *med.* Si eo lotio locos fovebit, nunquam ii virosi fient. *Plin.* 11, 37, 84. Vesicae junctus utriculus, unde dictus uterus: quod alio nomine locos appellant: in aliis animalibus vulvam. *Plin.* hic innuit, *locos* in humana specie tantum dici. Tamen *Colum. l. c.* de pavonibus, et 6, 27. de equis usurpavit. ℙ Ponitur etiam *locus* pro tempore et spatio. *Ter. Heaut.* 2, 1, 6. Et cognoscendi, et ignoscendi dabitur peccati locus. *Sall. Jug.* 67. Tamen is ad id locorum talis vir, consulatum appetere non audebat. *Liv.* 22, 38. *f.* Temeritatem infelicem ad id locorum fuisse. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 32. Post id locorum, quando ad villam veneris, dabitur, etc. *Lucr.* 5, 438. inde loci. V. INDE. (*Interea loci.* V. INTEREA.) *Tert. Pall.* 4. *med.* Si tunc locorum Diogenes de dolio latraret. [*Cf. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 434. p. 364. ℙ Similis est construendi ratio, cum genitivi *loci*, *locorum*, eodem modo, quo *gentium* et *terrarum*, ponuntur cum adverbiis: *ubi*, *ubicunque*, *usquam* etc. V. *Zumpt. l. l.* p. 363. Huc pertinet *Hor. Ep.* 1, 3, 34. Ubicunque locorum: quem locum Noster §. 1. laudaverat.] ℙ Refertur et ad ordinem. *Cic. Fam.* 1, 6. Facile secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum. ℙ Designat et gradum honoris. *Cic. fragm. contra C. Anton.* ap. *Ascon. f.* Te ex me petisse, cum praeturam peteremus, ut tibi primum locum concederem; et *mox*: Te e postremo in tertium locum esse sublectum. *Liv.* 4, 16. *med.* Pervicerunt, ut tribunorum militum comitia haberentur: haud dubii, quin sex locis (tot enim jam creari licebat) et plebeji aliqui crearentur. *Id.* 10, 15. Ut patricii recuperarent duo consularia loca. ℙ *Priore loco causam dicere*, ante defendere, quam quis accusatus sit. *Cic. Quint.* 2. et 8. [*De loco dicendi, i. e. ordine orandi, exposuit *Spalding.* ad *Quint.* 4, 2, 28.] ℙ Significat etiam opportunitatem, occasionem, facultatem. *Cic. Att.* 1, 18. *med.* Nactus, ut mihi videbar, locum resecandae libidinis, et coercendae juventutis; et *ib.* 9, 7. *f.* Valde gaudeo: si est nunc ullus gaudendi locus. ℙ *Loco*, et *in loco* est opportune, commodum, in tempore. [*Nos: *am rechten Orte.*] *Cic. Fam.* 9, 16. *med.* Oenomao tuo nihil utor: etsi posuisti loco versus Accianos; et *ib.* 11, 16. Quemadmodum coram qui ad nos intempestive adeunt, molesti saepe sunt; sic epistolae offendunt non in loco redditae. *Ter. Ad.* 2, 2, 8. Pecuniam in loco negligere, maximum interdum est lucrum. *Hor. Od.* 4, 12, 28. Dulce est desipere in loco. [*Usurpatur ita etiam ablat. plur. *locis. Quint. Inst.* 12, 10, 23. Non insurgit locis? non figuris gaudet? ubi v. *Buttmannum.*] ℙ *Loco dicere* est senatoris, qui non nisi rogatus sententiam in senatu dicit. *Cic. Leg.* 3, 18. Senatori jussa tria sunt: ut adsit; nam gravitatem res habet, cum frequens ordo est: ut loco dicat, id est rogatus: ut modo, ne sit infinitus. ℙ Saepe accipitur pro genere, conditione, statu. *Cic. Fl.* 11. Si quem infimo loco natum, nullo splendore vitae, nulla commendatione famae defenderem. *Liv.* 1, 34. Tanaquil summo loco nata. *Sall. Cat.* 24. Natus haud obscuro loco. ℙ Item pro gradu dignitatis, auctoritatis, aestimationis, gratiae, etc. *Cic. Cluent.* 55. Qui in summum locum civitatis non potuerunt ascendere. *Q. Cic Petit. cons.* 1. *f.* Prodest, quorum in locum ac numerum pervenire velis, ab his ipsis illo loco ac numero dignum putari. *Cic. Fin.* 3, 16. Secundum locum obtinere. *Id. Planc.* 15. Esse ex equestri loco. *Id. Fam.* 3, 9. Tua dignitas suum locum obtinebit. *Id. Phil.* 2, 29. Quem locum apud ipsum Caesarem obtinuisti? *Id. Brut.* 36. Qui hoc munere in civitate functi sunt, ut tenerent oratorum locum. *Ter. Ad.* 3, 2, 46. Pejore loco res non potis est esse, quam in quo nunc sita est. *Cic. Att.* 11, 13. *med.* Meliore loco erant res nostrae. *Id. Sext.* 31. Res erat et causa nostra eo jam loci, ut erigere oculos, et vivere videretur. *Id. Fin.* 2, 28. Socrates voluptatem nullo loco numerat; et *ib.* 15. *f.* Honestatem eo loco habet, ut sine ea jucunde neget posse vivi. ℙ Item pro vice. *Brut.* ad *Cic.* 1. *ad Brut.* 13. Meque his in patris locum successisse existimes. *Cic. Att.* 2, 19. *f.* Cosconio mortuo, sum in ejus locum invitatus. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 166. M. Sosius Laelianus Pontius Falco loco L. Annii Ravi exaugurati. ℙ Vim habet interdum *pro* praepositionis. *Cic. Fam.* 7, 3. *f.* Criminis loco putant esse, quod vivam, *h. e.* pro crimine habent. *Id. Inv.* 2, 49. Haec filium suum sibi praemii loco deposcit. [*Huc pertinent ex §. anteced. ista: *Cic. Dom.* 14. ut vel filii tibi loco per aetatem esse potuerit. *Ter. Andr.* 1, 5, 57. Si te in germani fratris dilexi loco. *Brut.* ad *Cic.* 1. ad *Brut.* 17. *med.* Habere aliquem loco patris. Cf. etiam *Ramsh. Gr. Lat.* §. 97. *n.* 1. et §. 130, 4. *n.* 1.] ℙ *Movere loco*, expellere, depellere: tractum a gladiatoribus, vel luctatoribus, in quibus qui adversarium loco movit, in quo consistebat, facile et cito propellit ac superat. [*De constructione V. *Ramsh.* 147. *B.*] *Ter. Ph. prol.* 32. Cum per tumultum noster grex motus loco est. *Hor. Ep.* 2, 2, 111. Audebit, quaecumque parum splendoris habebunt, Verba movere loco, quamvis invita recedant. Adde *Cic. Q. Fr.* 2, 3. et *Cat.* 2, 1. Sic *loco dejicere* ap. *Hor. l. c.* 30. Praesidium regale loco dejecit. ℙ *Locum dare* est cedere. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 1. Dandus est locus fortunae, cedendum ex Italia. *Cic. Quint.* 16. *med.* Avaritia paululum aliquid loci rationi et consilio dedisset. Sic *loco cedere*, eodem sensu. *Sall. Cat.* 9. Qui signa relinquere, aut pulsi loco cedere, ausi erant. ℙ *Loco excidere* metaphorice est a vero discedere, errare, falli. Usurpatur ab *Hieron. Vir. illustr. de S. Luca*, *c.* 7. quo sensu *Tert. Baptism.* 17. dixit, *loco decedere.* ℙ Praeterea *locum dare* est dare causam, ansam, opportunitatem, facultatem. *Cic. Fam.* 3, 6. *f.* De tuo in me animo iniquis secus existimandi videris nonnihil dedisse loci. *Id. N. D.* 3, 8. Repente avertis orationem, nec das respondendi locum. [**Nep. Ham.* 1, 2. Neque locum nocendi dedit: ubi v. *Brem.*] *Id. Coel.* 4. Dare suspicioni locum. *Id. Balb.* 6. *extr.* dubitationi. *Val. Fl.* 4, 451. de Harpyiis: Fallere quas nunquam misero locus, *h. e.* nunquam misero facultas et opportunitas datur. ℙ Item admittere, recipere. *Cic. Or.* 1, 26. Haec turba et barbaria forensis dat locum vel vitiotissimis oratoribus. ℙ *Locum habere* res dicitur, cujus vis, et usus est aliquis. *Cic. Or.* 2, 54. In hoc altero genere dicacitatis quid habet ars loci, cum ante illud facetum dictum emissum haerere debeat, quam cogitari potuisse videatur? *Id. Off.* 3, 34. Qui dolorem summum malum dicit, apud eum quem habet locum fortitudo, quae est dolorum laborumque contemptio? *Ulp. Dig.* 36, 4, 5. *med.* Si remissa sit satisdatio, rescriptum locum habebit. ℙ Similiter *locus esse alicui rei*, est eam rem usum, ac vim habere. *Paul. Dig.* 37, 10, 6. Huic edicto locus est, etiam si ab intestato ad bonorum possessionem liberi veniant. *Ulp. ib.* 9, 2, 27. Legi Aquiliae locus est adversus te, si tua voluntate fecit. ℙ Eodem modo *locum esse alicui* est admitti, vel recipi. *Cic. Planc.* 33. *extr.* Si in mea familiaritate locus esset nemini, nisi litigioso, aut nocenti. *Id. Mur.* 5. *extr.* Maledicto nihil in hisce rebus loci est, quod omnia laus occupavit. *Id. Or.* 1. In poetis non Homero soli locus est, aut Archilocho, aut Pindaro, sed, etc. ℙ *Locum non relinquere*, non admittere, excludere. *Cic. Fam.* 1, 1. Nec precibus nostris, nec admonitionibus relinquit locum, *h. e.* adeo est bene animatus, ut non sit opus preces adhibere. (Alio sensu *Ter. Andr.* 3, 4, 21. Nihil est preci loci relictum: jam pertubavi omnia, *h. e.* prece nihil possum proficere.) *Id. Quint.* 15. Vita turpis ne morti quidem honestae locum relinquit. [**Rut. Lup.* II. §. 4. p. 143. ed. *Frotsch.* quem sciam tantum facinus in me admisisse, ut in reliquum tempus neque beneficio locum, neque benivolentiae spem relinqueret: ubi *Ruhnk.* contra *Pricaeum* qui ad *Appul. Apol.* p. 215. pro *beneficio* leg. *beneficii*, dativum defendit, coll. *Drak.* ad *Liv.* 3, 46. et *Duk.* ad *Eund.* 3, 50.] ℙ *Si isto loco essem*, si meum esset negotium, si mea res ageretur. *Pl. Bacch.* 4, 9, 116. Si ego in istoc siem loco, dem potius aurum, quam, etc. et *Cic. Fam.* 4, 4. Is enim, si eo loco esset, negavit se facturum. ℙ [**Servare locum rerum* ap. *Lucan.* 4, 126. Servatoque loco rerum, discessit ab astris Humor, etc. est, servare discrimen omnium rerum, ut montes, colles, valles essent, quae una adhuc palus condiderat. V. *Cort.*] ℙ Apud rhetores *locus*, et *loci* sunt sedes argumentorum, de quibus fuse *Cic.* in Topicis (nam Graece quoque τόποι) ex quibus ea, tanquam ex promptuario, petuntur. [*V. *Ruddim.* 1, 108. *n.* 6. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 99. p. 90.] *Cic. Top.* 2. Cum pervestigare argumentum aliquod volumus, locos nosse debemus; et *mox:* Itaque licet definire, locum esse argumenti sedem. *Id. Or.* 35. Traditi sunt, ex quibus argumenta ducantur, duplices loci, uni e rebus ipsis, alteri assumpti. *Id. prooem. Parad.* Illa ipsa, quae vix in gymnasiis Stoici probant, ludens conjeci in communes locos. [*De locis rhetorum, quales sint, satis larga disputatione exposuit *Ernest.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 247. sq.] Item quaestio, pars alicujus doctrinae, vel operis. *Cic. Div.* 2, 1. Cum fundamentum esset philosophiae positum in finibus bonorum et malorum, perpurgatus est is locus a nobis quinque libris; et *mox:* Magnus locus, philosophiaeque proprius, a Peripateticorum familia tractatus uberrime. *Id. Or.* 48. *extr.* Est enim hic locus late patens, de natura, usuque verborum; et *ib.* 33. Habeat omnes philosophiae notos et tractatos locos: de religione, de morte, de pietate, de caritate patriae, de virtutibus, etc. *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Cogimur cum de munificentia parentum nostrorum, tum de nostra disputare. Anceps hic et lubricus locus est, etiam cum illi necessitas lenocinatur. *Gell.* 1, 21. *f.* Non verba autem sola, sed versus prope totos, et locos quoque Lucretii plurimos sectatum esse Virgilium videmus. *Hor. Ep.* 2, 1, 223. Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati. ℙ [*Significat *locus* etiam *caput quaestionis* in rebus judicialibus. *Cic. Rosc. Am.* 27. Ita quaero abs te, C. Eruci, quomodo, et sic tecum agam, ut in eo loco vel respondendi vel interpellandi tibi potestatem faciam, etc. i. e. in eo capite quaestionis, dum haec res tractatur. V. *Matth.*] ℙ *Locum, i,* n. etiam in num. sing. *Inscr.* ap. *Grut.* 129, 14. Ex jusso hoc locum fecerunt. ℙ [*Confund. *locus* et *lucus.* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1. §. 3. p. 92. a. ed. *Frotsch. Loco* et *solo. Cort.* ad *Lucan.* 5, 28. *Locus* et *jocus.* V. *Burm.* et *Spalding.* ad *Quint.* 6, 3, 29.]

LOCUSTA, ae, f. ἀκρίδιον, ἀκρίς, genus insecti pennis instructum, extremis pedibus longioribus. In India ternum pedum longitudinis esse traduntur, cruribus, et feminibus serrarum usum praebere, cum inaruerint. Gregatim volant infestae messibus, multa contactu adurentes, omnia vero morsu erodentes. Parthis et ipsae in cibo gratae. Haec et alia *Plin.* 11, 29, 35. Indos quoque, et Aethiopum partem quandam locustis ali *Id.* tradit 7, 2, 2. et 6, 30, 35. Earum multitudine immensa agris involante integram civitatem in Africa sedibus suis pulsam narrat *Id.* 8, 29, 43. ex M. Varrone. ℙ Dicuntur carere palpebris, ideoque praeduros habere oculos, eminentesque, ut est ap. *eund.* 11, 37, 55. Hinc *Pl. Men.* 5, 5, 24. Dic mihi hoc etiam: solent tibi unquam oculi duri fieri? *Men.* Quid? tu me locustam censes esse? ℙ *Prius locusta parie*

lucam borem, proverb. *Ennii* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. de re, quae nunquam fiet. ℙ Est etiam piscis marinus, ex genere eorum, qui carent sanguine, crusta fragili obtectus, reptantis modo fluitans, cornibus, quae sunt propria rotunditate praepilata, porrectis. Vivit petrosis locis. Haec et alia *Plin.* 9, 30, 50. ℙ Fuit hoc nomine mulier veneficiis insignis, cujus opera Nero Britannicum, Agrippina Claudium veneno sustulit, teste *Tac. A.* 12, 66. et *ib.* 13, 15. et *Suet. Ner.* 33. Hinc *Juven.* 1, 71. Instituitque rudes melior Locusta propinquas, Per famam et populum nigros efferre maritos. ℙ De locusta insecto terrestri loquens *Juvenc.* primam corripit, *in Matth.* 3. 1, 339. Arvis qui solitus ruralibus esse locustas. *Alcim.* 5, 193. Exin restantem surgit consumere fructum Bruchus, et excusso confidens crure locusta.

LOCŪTIO vel Loquutio, onis, f. *φράσις*, sermo, vel ipse loquendi actus. *Auct. ad Her.* 3, 13. Sermo est oratio remissa, et finitima quotidianae locutioni. *Cic. Or.* 3, 19. Quamquam enim omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. *Id. Brut.* 74. Locutio emendata, et Latina. ℙ Item loquendi modus. *Gell.* 1, 7. *f.* Multam apud veteres scriptores locutionum talium copiam offendimus. ℙ Quidam *locutiones* dixere voces, dictiones, ut est apud *Quint.* 1, 5.

LOCŪTIUS. V. AJUS.

LOCŪTOR vel Loquutor, oris, m. *λάλος*, qui nimium loquitur. *Gell.* 1, 15. Qui sunt leves, et futiles, et importuni locutores. *Appul. Met.* 1. *in.* Si quid exotici sermonis rudis locutor offendero.

LOCŪTŪLĒIUS, ii, m. *ἀθυρόγλωσσος*, homo in verba projectus, quem et blateronem, et linguacem dicimus. *Gell.* 1, 15. *extr.* ℙ Item adjective *lŏcūtŭlēus*, *a*, *um*, ap. *Alcim.* 5, 160. Atque locutuleis frendet succumbere ranis. Alii leg. Atque premens homines. ℙ *Adjective *Alcim. Avit. carm.* 5, 148. Sueta locutuleis fundet succumbere ranis: ubi extrita vocali *i*, corripitur paenultima. *B. A.*

LOCŪTUS vel Loquutus, us, m. loquela, locutio, sermo. *Appul. Flor. n.* 15. Passis versibus, soluto locutu, libera oratione.

LODICŬLA, ae, f. dimin. lodicis. *Suet. Aug.* 83. Ita ut in extremis spatiis subsultim decurreret, segestri, vel lodicula involutus. [*Gr. *ἐπιβλημάτιον*. V. *Casaub.*] *Petr. Sat.* 20. Lodiculam in pavimento diligenter extendit.

LODIX, īcis, f. *στρῶμα*, *τύλη*, lecti operimentum. *Juven.* 6, 194. *Ζωὴ καὶ ψυχὴ* modo sub lodice relictis Uteris in turba. ℙ Masculino genere *hos lodices* dixit Pollio, sed non est imitandus, ut est ap. *Quint.* 1, 6. *f.*

LOEBASĪUM Sabini dicebant Liberum patrem, ut est ap. *Serv.* ad *G.* 1, 7. Nam

LOEBERTATEM, et

LOEBĒSUM, antiqui dicebant, libertatem, et liberum: ita Graeci *λοιβὴ* et *λείβω*. *Festus.* Ceterum *Vossius* putat *Sebazium* legend.

LOEDORIĂ, ae, f. *λοιδορία*, mordax convicium. Differt a scommate, quod hoc sit mordacitas quadam urbanitate et joco adumbrata; loedoria vero apertum amarulentumque est convicium, nulla urbanitatis specie velatum. Ita *Macr. Sat.* 7, 3. Sed haec Graeca sunt, et vix Latine adhibenda.

[LOEMODES, is, m. *λοιμώδης*, species luis pestilens. V. EPIDEMUS. *F.*]

LOGĂRĬON, ii, n. *λογάριον*, leviores minutioresque rationes, quales iis de rebus, quae quotidie in usum familiae erogantur, in adversariis solent conscribi. *Ulp. Dig.* 33, 9, 3. *f.* Sed et chartas ad ratiunculam, vel ad logarion paratas contineri appellatione penoris. Ita *Torrent.*, at *Haloand.* Graecis litteris edidit. Est enim Graeca vox, a *λόγος*, ratio.

[LOGAS, ădis, f. *λογάς*, electio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 80, 7. Laelia Logas. *F.*]

LOGEUM, i, n. *λογεῖον*, pulpitum in scena, in quo chorus tragoediarum et comoediarum (quoad comoediae chorum habuerunt), ceterique personam non habentes, fabulae subserviebant. *Vitr.* 5, 8. semel Graece scribit, semel Latine: sed ubi Latine, dubia est lectio.

LOGICĒ, es, f. *λογικὴ*, disciplina rationalis, ars disserendi, quae et dialectica dicitur. *Cic. Fin.* 1, 7. Jam in altera philosophiae parte, quae est quaerendi ac disserendi, quae *λογικὴ* dicitur, iste vester, ut mihi quidem videtur, plane inermis ac nudus est. *Id. Fat.* 1. Totaque est logice, quam rationem disserendi voco.

LOGĬCUS, a, um, adj. *λογικός*, ad logicam per. *Cic. Tusc.* 4, 14. Habes ea, quae de perturbationibus enucleate disputant Stoici, quae logica appellant, quia disseruntur subtilius. [*Sidon. carm.* 15, 100. dum primus et unus Physica vel logico, logicum vel jungit ad ethos. *F.*]

[LOGISMUS, i, m. *λογισμός*, ratiocinium. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1134, 4. L. Arrius Logismus. *F.*]

LOGISTA, ae, m. *λογιστής*, qui rationes conficit. Dicitur et de curatore publico alicujus civitatis, qui ejus vectigalia, et publicos reditus colligendo, impendendoque, et rationes conficiendo, curat. *Inscr.* ap. *Grut.* 389, 2. Logista civitatis splendidissimae Nicomedensium. *Imp. Gordian. Cod.* 1, 54, 3. Curator rei publicae, qui Graeco vocabulo logista nuncupatur, multandi jus non habet.

LOGISTORĬCUM, i, n. *λογιστορικὸν*, vel Logistoricus, titulus est cujusdam libri M. Varronis, in quo perscripta fuisse videntur dicta et doctrinae scitu dignae, historiaeque memorabiles: per varia capita, suis lemmatis distinctae: a *λόγος*, sermo, et *ἱστορία*, historia, vel cognitio, peritia. *Gell.* 20, 11. Sculnam scriptum esse in Logistorico M. Varronis, qui inscribitur *Cato*, idem P. Lavinius admonet. *Id.* 4, 19. *extr.* M. Varro in Logistorico scripsit, quae inscripta est *Cato, aut de libris educandis*, h. e. historia, vel sectio, vel doctrina ejus libri inscripta est de liberis educandis.

LOGODAEDĂLĬA, ae, f. *λογοδαιδαλία*, ingeniosa nimis et curiosa sermonis elaboratio: a *λόγος*, sermo, et *δαίδαλος*, ingeniosus. *Auson. Idyll.* 12, 1. E logodaedalia strides modo qui nimium trux.

LOGOGRAPHUS, i, m. *λογογράφος*, rationarius, qui in municipiis libros rationum scribit, quique in acta refert quae ad rempubl. pertinent: a *λόγος*, ratio et *γράφω*, scribo. *Arcad. Dig.* 50, 4, 18. *med.* Qui custodes aedium, vel logographi, vel tabularii, etc. muneribus personalibus adstringuntur. Adde *Imp. Alex. Cod.* 10, 69. qui *De tabularis, scribis, logographis* inscribitur, 1.

LOGOS vel Logus, i, m. *λόγος*, Graece est verbum, vox, dictum, sermo. Fere adhibetur in plur. numero. *Pl. Men.* 5, 2, 29. Loquere, uter meruistis culpam, paucis: non longos logos; et *Petr. Sat.* 126. Procedentibus longius logis. Al. leg. *jocis.* ℙ Accipitur et pro dicto ridiculo, futili, vano, contemnendo. *Pl. Stich.* 1, 3, 68. Logos ridiculos vendo: agite, licemini. *Id. Pers.* 3, 1, 66. Dabuntur dotis tibi sexcenti logi. *Ter. Ph.* 3, 2, 7. *Phae.* Non mihi credis? *Do.* hariolare. *Phae.* Sin fidem do. *Do.* fabulae. *Phae.* Feneratum istuc beneficium tibi pulcre dices. *Do.* logi. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 1, 318. Ego certe scio, omnes logos, qui ludis dicti sunt, animadvertisse. ℙ Item pro fabula. *Sen. Consol. ad Polyb.* 27. Fabellae et Aesopei logi, intentatum Romanis ingeniis opus. ℙ *Logos* Graece est etiam ratio. Hinc *Auson. Idyll.* 11, 67. triplex quoque forma medendi, Cui logos, aut methodos, cuique experientia nomen, *h. e.* medicina rationalis. V. *Cels. praef.* Sic *Marcell. carm. de Medicina*, 6. Quod loges, aut methodus, simplexque empirica pangit.

LOLIĀCEUS, a, um, adj. *αἰρινος*, qui ex lolio est. *Varr. R. R.* 3, 9. *f.* Turundae admixtae ex farina loliacea.

LOLIĀRIUS, a, um, adj. *αἰρικὸς*, ad lolium pertinens. *Col.* 8, 5. *med.* Cribro viciario, vel loliario pulli superponantur.

LOLĪGO, inis, f. *τευθὶς*, *τεῦθος*, piscis genus: fortasse ab atro succo, quem habet. Sane ater iste succus in sepia vocatur *ὀλὸς* pro *θολός*. Itali hodie a thecae calamariae similitudine calamarium appellant. [*Sepia loligo, *L. Blackfisch, Tintenfisch.*] Habet enim cruorem nigrum atramenti similitudine. Unde succus loliginis pro livore hominis atri, idest malevoli, ponitur. *Hor. Sat.* 1, 4, 100. hic nigrae succus loliginis, haec est Aerugo mera. ℙ *Varr. L. L.* 4, 13. dictam putat a volando, quasi *voligo*. Volitat enim interdum, extra mare efferens se, ut *Plin.* 9, 29, 45. tradit. Instructa est octonis quasi pediculis, quibus natat ac venatur: ac praeterea duobus pedibus longioribus et asperis, quibus ad os cibum admovet: caret ossibus sed corpus habet circulis carnis vinctum, ut *Id.* docet *ib.* 28, 44. 11, 37, 87.; additque 9, 30, 48. in nostro mari loligines quinum cubitorum capi, sepias binum. ℙ Scribitur et *lolligo*.

LOLĪGUNCŪLA seu Loligiuncula, ae, f. parva loligo, *τευθίς*. *Pl. Cas.* 2, 8, 58. volo molliculas escas: Emito sepiolas, lepadas, loliguncula, Hordeias.

LOLĬUM, ii, n. *αἶρα*, *ζιζάνιον*, herba in segetibus nascens, iisque inimica, hordeo similis, cujus etiam vitium esse putatur, quasi *δόλιον*, hoc est adulterinum. Fit enim e corruptis tritici ac hordei seminibus. [*Lolium* temulentum, *L. Lolch, Schwindelhafer, Trespe.* Secundum alios: *die rothblühende Rade.* V. *Voss.* ad *Virg. G.* 1, 154.] *Plin.* 18, 17, 44. *n.* 2. Nam lolium, et tribulos, et carduos, lappasque, non minus, quam rubos, inter frugum morbos potius, quam inter ipsius terrae pestes numeraverim. *Virg. G.* 1, 153. interque nitentia culta Infelix lolium et steriles dominantur avenae. ℙ *Lolio victitare* dicitur, qui visu est imbecillo. Nocet enim oculis lolium propter vapores aeres, quos in cerebrum attollit. *Ov. Fast.* 1, 691. Et careant loliis oculos vitiantibus agri. *Pl. Mil.* 2, 3, 50. Mirum est, lolio victitare te, tam vili tritico. *Pa.* Quid jam? *Sce.* quia luscitiosus.

*LOLLĬA PAULLĪNA, M. Lollii Consularis filia, a Callisto liberto Claudii ad nuptiarum Imp. spem accensa. Ab Agrippina demum eversa, et immisso tribuno ad mortem adacta. *Tac. A.* 12, 1. 22. et 14, 12. *Suet. Cal.* 25. et *Claud.* 26. *Plin.* 5, 35. ℙ Fuit et Lollia, A. Sabinii uxor, quam corrupisse fertur Caesar, auctore *Suet. Caes.* 50. *B. A.*

LOLLĬĀNUS, a, um, adj. ad Lollium pertinens, quod est nomen Romani civis. *Tac. A.* 1, 10. Lolliana clades, *h. e.* quam M. Lollius legatus in Germania sub Augusto accepit: de qua *Vell.* 2, 97. et *Suet. Aug.* 23. ℙ **Lollianus*, *i*, m. Consul cum Arbitrione. *Suet. Ner.* 13. *Cal.* 25. et *Claud.* 26. ℙ Alius Lollianus, unus ex tyrannis tempore Gallieni exortis. *Trebell. Pollio in* XXX. *tyrannis. B. A.*

*LOLLĬUS, i, m. praenomine Marcus, Galatiae, postmodum autem Galliae, legatus, cui Caesar Augustus omnia indulsit, avarus, maximas opes congessit. Caio Caesari moderator juventae fuit. Magnam cladem in Germania sub Augusto accepit. De eo V. *Hor. Od.* 4, 9. *Suet. Tib.* 13. *Vellei* 2, 97. *Tac. A.* 3, 48. V. et *Lollianus*, *a*, *um.* ℙ Cum filio hujus natu maximo agit *Hor. Ep.* 1, 2. et 18. ℙ *Lollius Urbicus*, historicus Latinus, historiam sui temporis condidit. *Lampr.* in *Diadumeno*, *J. Capitol.* in *Antonino Pio. B. A.*

[LOMENTĀRIUS, ii, m. qui lomentum vendit. *Gloss. Philox.* Lomentarius, *σμηγματοπώλης*. *F.*]

LOMENTUM, i, n. *σμῆγμα*, farina fabacea, qua ad rugas e cute tollendas usa est antiquitas: a *lotum*, ut *fomentum* a *fotum*, quod ea ad lavandum uterentur. *Mart.* 3, 42. Lomento rugas uteri quod condere tentas. *Pall.* 11, 14. *med.* Ex faba lomentum factum vino adjicere. ℙ Translate *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 14. *f.* Persuasum est ei, censuram lomentum, aut nitrum esse: nam sordes eluere vult, etc. ℙ Est item coloris genus, quod in usum pictorum ex caeruleo confici solet, *λείωμα*. *Plin.* 33, 13, 57. Ex caeruleo fit, quod vocatur lomentum: perficitur id lavando, terendove, et hoc est caeruleo candidius.

LONCHĪTIS, idis, f. *λογχῖτις*, herba in locis sitientibus nascens, foliis porri ad radicem rubentibus, flores habens, ceu galericulos, personis comicis similes, parvam exserentes linguam, semen vero involucris clausum, triangulum, et lanceae simile, unde sibi nomen vindicavit: *λόγχος* enim *lancea* est. *Plin.* 25, 11, 88. 26, 8, 48. [*Serapias lingua, *L. Zungenförmige Stendelwurz.*]

LONCHUS, i, m. hasta, lancea, *λόγχος*. *Tert. Cor. mil.* 11. Requiescens super loncho, quo perfossum est corpus Christi. Alii leg. *luncho* eodem sensu.

*LONCĪUM, i, n. oppidum Norici. *Ant. Itin. B. A.*

LONDĪNIENSIS, e, adj. *Eumen. Pan. ad Constant.* 17. Ad oppidum Londiniense pervenerant, *h. e.* Londinium, ut *Tac. A.* 14, 33. appellat, nunc *London*, totius Angliae caput ad Tamesim fluvium. Adde *Ammian.* 27, 8. 28, 3. ubi *Lundinium* legitur.

LONGAEVĪTAS, atis, f. *πολυετία*, longum aevum, senectus. *Macr. Sat.* 7, 5. De longaevitate eorum (*corvorum*) opinio fabulatur.

LONGAEVUS, a, um, adj. *πολυετής*, annosus, senex, longi aevi: vox poetica. *Virg. A.* 3, 169. haec laetus longaevo dicta parenti Haud dubitanda refer. *Id. ib.* 2, 525. sacra longaevum in sede locavit. *Prop.* 4, 1, 52. Longaevum caput. *Mart.* 14, 27. Longaevi capilli. *Id. Spect.* 5. Longaeva vetustas. *Prop.* 2, 10, 47. senectus. *Stat. Th.* 10, 864. Amnis ut incumbens longaevi robora pontis Assiduis oppugnat aquis. ℙ In illo *Virg. A.* 6, 764. Silvius, Albanum nomen, tua postuma proles, Quem tibi longaevo serum Lavinia conjux Educet silvis regem: tum *Serv.*, tum *Apollinaris Sulpicius* ap. *Gell.* 2, 16. *longaevo* interpretantur non seni, sed in longum jam aevum perpetuum recepto, immortalique ac Deo facto. Sed hoc nimis subtile est, et vel ipsi *Gellio* merito displicet. ℙ [Absolute *longaeva* dicitur anus. *Ov. Met.* 10, 462. Cunctantem longaeva manu deducit, *h. e.* nutrix longaeva. *F.*]

*LONGANIMĪTER, adv. *Fulg. Epist. ad Venant.* Pressuras longanimiter tolerare, *h. e.* fortiter, ut virum decet, *ἀνδρείως*. *B. A.*

LONGĀNO vel Longābo, onis, m. *ἀπευθυσμένον ἔντερον*, intestinum rectum, a crasso intestino, quod *κῶλον* appellant, ad sedem usque porrectum, spinae e directo incumbens: quod in longum protendatur, nullis orbibus implicitum, ut cetera intestina. *Veg. Vet.* 1, 42. et *Coel. Aurel. Acut.* 3, 22. et *Tard.* 2, 1. ℙ Ex hujusmodi intestino farto varia fiebant farcimina, ut est ap. *Apic.* 4, 2. *med.* Unde et ipsum pro farcimine accipitur a *Varr. L. L.* 4, 22. *f.* et *Arnob.* 7, 229. ℙ Ap. *Veg. l. c.* legitur *longanon* in recto singulari: ap. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. et *ib.* 5, 10. *longao*, *onis.* Ap. *Varr.* vero *longabo.*

*LONGATĪCUM, i, n. oppidum Pannoniae superioris. *Tab. Peut.* *B. A.*

LONGĒ, adv. *πόῤῥω*, *τῆλε*, longo intervallo, procul. *Pl. Rud.* 4, 3, 95. Ubi tu hic habitas? *Gri.* porro illic longe usque in campis ultimis. *Cic. Fam.* 2, 7. Longe absum, audio sero; et *ib.* 11. 2. *f.* Longius, cum ita vobis placet, non discedam. *Plin. ep.* 7, 27. Strepitus vinculorum longius primo, deinde e proximo reddebatur. *Nep. Them.* 3. Progredi longius. *Quint.* 1, 1. Longe subsequi. *Colum.* 9, 8. *med.* Apes, quae longius meare vide-

buntur. *Ter. Eun.* 2, 3, 43. Continuo accurrit ad me, quam longe quidem. *Cic. Fam.* 13, 29. Exspectare te arbitror, haec tam longe repetita principia quo spectent. *Id. Amic.* 12. Longe prospicere futuros casus. *Mart.* 1, 87. Hic longe est mihi. *Cic. Tusc.* 5, 31. Honestatem sic complectitur, ut omnia, quae sine ea sint, longe et retro ponenda censeat. *Id. Quint.* 25. Quam longe est hinc in saltum Gallicanum? et *Verr.* 2, 2, 27. Longe mihi obviam cum suis omnibus processerunt; et *ib.* 22. Bidis oppidum est non longe a Syracusis. *Id. Fl.* 29. *f.* Longe omnino a Tiberi ad Caicum. *Virg. G.* 1, 358. resonantia longe Litora. [*Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 295. Nomen mensurae regit in accusativo. V. *Ruddim.* 2, 100. *n.* 73. qui laudat *Lucil.* ap. *Charis.* col. 182. Longe tria millia passuum. *Caes. B. G.* 7, 16. Vercingetorix locum castris deligit ab Avarico longe millia passuum XVI.] P Additur interdum genitivus *gentium*, leporis et significantiae causa. *Cic. Att.* 6, 3. Tu autem abes longe gentium. [**Id. Fam.* 12, 22. Nostri tyrannicidae longe gentium absunt.] P *Longe lateque* est in omnes partes, multis et longinquis in locis. [*V. *Burm.* ad *Virg. A.* 6, 378.] *Cic. N. D.* 2, 15. Sol, qui immenso mundo tam longe lateque colluceat; et *ib.* 1, 20. Animus late longeque peregrinatur. *Id. Div.* 1, 36. Dii vim suam longe lateque diffundunt. [**Liv.* 5, 37. Longe ac late fuso agmine.] P *Longe esse* eleganter dicuntur, quae nihil juvant. *Caes. B. G.* 1, 36. Si id non fecissent, longe ab his fraternum nomen populi R. abfuturum. *Virg. A.* 12, 52. Longe illi Dea mater erit, quae nube fugacem Feminea tegat. [*Est haec formula minarum frequens imprimis poetis. V. *Cerdam*, et *Heyn.* ad *Tibull.* 1, 5, 2.] *Ov. Her.* 12, 53. Quam tibi nunc longe regnum dotale Creusae, Et socer, et magni nata Creontis erant! [**Laud. Ruhnk.* ad h. l. *Flor.* 1, 2. p. 218. longe illis nauticae artes, ibique *Duk.* et *Petr.* 58. Curabo, longe tibi sit comula ista.] *Sil.* 17, 80. Longe conjugia, ac longe Tyrios hymenaeos Inter Dardanias acies fore. [*V. *Drakenb.* P *Longe esse ab aliqua re*, significat etiam carere alicujus rei scientia. Ita *Quint. Inst.* 8. *prooem. in.* Unde existimant accidisse, ut qui diligentissimi artium scriptores exstiterunt, ab eloquentia longissime fuerint: ubi v. *Burm.* p. 657.] P Refertur etiam ad tempus. *Cic. Brut.* 15. *f.* Varro, diligentissimus investigator antiquitatis, vitam Naevii producit longius; et *ib.* 34. Longius aetate provectus. *Nep. Att.* 2. Neque longius, quam dictum esset, eos debere passus est. *Albinov.* 2, 4. Longius annoso vivere dignus avo, *h. e.* diutius. *Pl. Rud.* 4, 1, 24. Quid tu? quam dudum in portum venis huc? *Ep.* longissime; et *Men.* 5, 9, 52. Quid longissime meministi in patria tua? [**Caes. B. G.* 7, 71. Frumentum se exigue dierum XXX habere, sed paulo etiam longius tolerare posse parcendo.] P Item ad multitudinem verborum: cui contrarium est *breviter. Cic. Or.* 48. *extr.* Haec dixi brevius, quam si hac de re una disputarem: longius autem, quam instituta ratio postulabat. *Quint.* 10, 2. *med.* Otiosi, et supini, si quid modo longius circumduxerunt, jurant, ita Ciceronem locuturum fuisse. P Saepe significat valde, multum. *Cic. Tusc.* 3, 14. Lenit eorum adventum, quae venientia longe ante videris. *Ter. Ad.* 1, 1, 40. Errat longe, mea quidem sententia. *Gell.* 17, 21. *med.* Neque ita longe post Aristoteles vita functus est. P Jungitur superlativis, aut eorum vim habentibus. *Caes. B. G.* 1, 2. Longe nobilissimus et ditissimus apud Helvetios. *Cic. Verr.* 2, 5, 72. Caeremoniae longe maximae atque occultissimae. *Id. Brut.* 14. Longe plurimum ingenio valuisse videtur. *Id. Fam.* 13, 13. Longe princeps municipii Lucensis. *Id. Verr.* 2, 2, 22. Longe primus civitatis. P Item comparativis. *Petr. Sat.* 9. Longe major; et *ib.* 98. blandior. *Phaedr.* 3, 7. fortior. *Virg. A.* 9, 556. melior. *Vell.* 2, 74. tumultuosior; et *ib.* 51. *extr.* Proelium longe magis prosperum. P Item cum verbis, adverbiis, et nominibus, quae praestantiam, vel diversitatem ac dissimilitudinem adsignificant. *Cic. Brut.* 64. Inter aequales longe praestitit. *Id. Verr.* 2, 4, 53. Aedes duae, quae longe ceteris antecellunt; et *Or.* 1, 21. *f.* Longe Academiae illi tuum hoc suburbanum gymnasium anteponam; et *Verr.* 2, 2, 4. A quo mea longissime ratio, voluntasque abhorrebat. *Id. Amic.* 9. Longe dissentire. *Id. ib.* Quod longe secus est. *Id. Acad.* 4, 31. *extr.* Longe aliter se habet, ac, etc. *Liv.* 39, 28. Id ego aliter longe judico esse. *Vatin.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. Longe alia conditione sum, ac ceteri. *Cic. Phil.* 5, 18. Longissime diversa ratio est. *Id. Sull.* 17. Erat huic judicio longe dissimilis illa contentio. *Liv.* 1, 9. Longe ante alias specie et pulcritudine insignis. P Item cum *multum*. *Cic. Or.* 1, 49. *f.* Multum inter se distant istae facultates, longeque sunt diversae atque sejunctae. *Id. Verr.* 2, 5, 44. Longe omnes multumque superare. *Id. Fin.* 5, 14. *f.* Cum longe multumque ratio praestet. *Id. Mur.* 13. Longe et multum antecellere. P Absolute. *Stat. Ach.* 1, 176. Par studiis, aevique modis, sed robore longe, *h. e.* longe dispar, inferior. Loquitur de Patroclo Achillis sodali. P Interdum repetitur. *Cic. Fin.* 2, 21. Plurimum, et longe longeque plurimum tribuere honestati. *Ov. Met.* 4, 325. Sed longe cunctis, longeque potentior illis. *Gell.* 14, 1. *med.* Et supra longe atque longe per infinitum. Adde *Hor. Sat.* 1, 6, 18. ex lectione *Bentleji*. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 41.] P Etiam cum genitivo. *Apput. Met.* 5. Longe parentum velut exsultantes, *h. e.* longe a parentibus.

LONGĬLŌQUĬUM, ii, n. longus sermo, et taedii plenus. Est *Donati* ad *Ter. Eun.* 2, 2, 34.

LONGĬMĀNUS, a, um, adj. *μακρόχειρ*, qui alteram manum longiorem habet. Cognomen fuit Artaxerxis Persarum regis. Alteram enim manum habuit hujusmodi. *Hieron.* in *Chronic. Euseb. ad Olymp. LXXIX.* P Ap. *Nep. Reg.* 1. Graeca voce *macrochir* dicitur: a *μακρός*, longus, et *χείρ*, manus.

LONGĬNQUĔ, adv. longe. *Accius* ap. *Non.* 4, 440. et 11, 49. Annos multos longinque a domo bellum gerentes. *Gell.* 1, 22. *med.* Longinquius diutiusque adesse. P [Est etiam idem ac inusitate. *Front. ad Verum* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. Historiam quoque scripsere Sallustius structe, Pictor incondite, Claudius lepide, Antias invenuste, Sisenna longinque. De eod. *Cic. Brut.* 75. Sisenna recte loqui putabat esse, inusitate loqui. *F.*]

LONGĬNQUĬTAS, atis, f. *διαστημα*, locorum distantia. *Cic. Fam.* 2, 9. In his enim sum locis, quo propter longinquitatem tardissime omnia perferuntur. [**Tac. Agr.* 19. Longinquitas regionum.] P Item distantia temporum, diuturnitas. *Id. Div.* 1, 7. Nihil est, quod non longinquitas temporum efficere possit. *Id. Tusc.* 5, 40. Si dolores longinquitate producti vehementius torquent. *Id. Phil.* 10, 8. Nondum ex longinquitate gravissimi morbi recreatus. *Ter. Hec.* 4, 2, 20. Longinquitas aetatis. [*V. *Ruhnk.* ad h. l. Adde *Tac. A.* 1, 53. Obscuram fore necem longinquitate exsilii ratus. *Liv.* 10, 31. Quinam sit ille, quem non pigeat longinquitatis bellorum scribendo legendoque, quae gerentes non fatigaverunt. V. *Kreyss.* qui leg. *quem pigeat.* Adde 9, 33. Qui quinquennalem ante censuram et longinquitate potestatem dominantem, intra sex mensium et anni coegisset spatium.] P Item longitudo. *Flor.* 4, 12. *extr.* Nihil magis quam longinquitatem viae imputabant, quam quadriennio impleverant. *Plin.* 31, 6, 33. Longinquitas navigandi. [**Tac. A.* 6, 44. Longinquitate itineris fessos. *Id. ib.* 3, 5. ob longinquitatem itinerum.]

LONGĬNQUO, adv. longinque, longe. *Paul. Dig.* 30, 39. Servus longinquo absens. *Ulp. ib.* 3, 3, 44. Si longinquo sit abfuturus.

LONGINQUO, as, a. 1. distare facio, removeo. *Claud. Mamert.* 1, 1. Deum a se longinquare. Adde *August. in Psalm.* 34. *serm.* 2. *n.* 6.

LONGĬNQUUS, a, um, adj. *ἀπώτερος*, longo intervallo distans, remotus, dissitus. *Cic. Fam.* 15, 9. Non dubito, quid praesentes sentiant: nos quidem longinqui, et a te ipso missi in ultimas gentes, etc. *Id. Manil.* 16. Ex locis tam longinquis, tamque diversis. *Id. Cat.* 2, 13. Ab extero hoste atque longinquo. *Id. Att.* 15, 9. Longinqua Lacedaemon. *Tac. A.* 11, 10. militia. *Caes. B. G.* 7, 77. *f.* Longinquae nationes; et *ib.* 4, 27. Longinquiores loci. *Tac. A.* 3, 34. Adire longinqua imperii. [*Tacitus saepius ad locum, quam ad tempus, refert. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 295. Adde *Liv.* 22, 23. Cura longinqua, i. e. rei procul remotae.] P Translate est peregrinus, externus. *Ov. Ib.* 150. Nostraque longinquus viscera piscis edet. *Cic. Dejot.* 3. *extr.* Homo longinquus, et alienigena. [*Adde *Mil.* 28. Clodius aequaliter in longinquos, in propinquos, in alienos, in suos irruebat.] P *E*, et *ex longinquo*, e loco remoto. *Sen. ep.* 22. Ex longinquo suadere aliquid. *Tac. A.* 1, 47. Majestate salva, cui major e longinquo reverentia. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 1. E longinquo intueri. *Id.* 10, 23, 31. venire; et *ib.* 42, 59. Nobilitas e longinquo. P Praeterea *longinquus* refertur ad tempus, et ponitur pro diuturno. *Caes. B. C.* 3, 8. Se confidere munitionibus oppidi, si celeriter succurratur: longinquam oppugnationem sustinere non posse; et *B. G.* 1, 47. Longinqua consuetudo. *Liv.* 5, 5. *extr.* Longinquus morbus. *Nep. Them.* 4. Longinquiore tempore bellum conficere. *Cic. Div.* 1, 49. Longinqua observatio. *Id. Fin.* 2, 29. Bene longinqui dolores. *Id. Part.* 32. In longinquum tempus differre. [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Pl. Mil.* 3, 1, 136. Vitam longinquam dare alicui. *Prop.* 1, 6, 27. Longinquus amor. [*Adde *Liv.* 4, 18. Ne longinquam militiam non paterentur Falisci, i. e. longam. Sic 6, 42. *fuga longinqua* dicitur. V. *Drak.* ad 1, 31, 5. *Gell. ad f.* Sed quoniam longinquis per hiemem noctibus, etc.] P Absolute more adverbii. *Pl. Merc.* 3, 4, 23. Odiosa est oratio, cum rem agas, longinquum loqui. P Est etiam longo loci spatio extensus. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 363. Sic qui vecturam longinqua per aequora merces Molitur tellure ratem, etc. P Item antiquus, qui longe ante fuit. *Plin.* 13, 12, 26. Ita sunt longinqua monumenta Tiberii, Cajique Gracchorum manus, quae apud Pomponium Secundum vidi annos fere post ducentos. P Translate est tardus, lentus, serus. *Pl. Merc.* 5, 2, 55. Longinquum istuc amanti est. *Tac. A.* 13, 37. *extr.* Si omissa spe longinqua et sera, praesentem potioremque sequeretur.

[LONGĪNUS, i, m. derivativum a *longus*. Est cogn. R., ut Q. Cassius Longinus in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 166. et C. Cassius Longinus cos. ann. U. C. DLXXXIII. in Fast. Capitol. ap. *Grut.* 243. *F.* *De Cassio Longino, Gr. *λογγῖνος*. *Liv.* 41, 26. et 45, 14. *Cic. de Or.* 1, 60. P *Dionysius Longinus*, Syrus vel Emisenus, vel fortasse Palmyrenus, vir doctus, vixit tertio post Christum natum seculo. Plurima scripsit, de quibus nihil restat, praeter tractatum *περὶ ὕψους* et fragmenta quaedam. Zenobiae reginae praeceptor cum esset, ab Aureliano occisus est, quod crederetur auctor epistolae, quam Syriaca lingua ad Imperatorem Zenobia scripserat. Ceterum de nomine ejus, de quo disputatur, vide *Dissert. Philol. de vita et scriptis Longini*, editioni *Toupianae* necnon *Weiskianae* praefixam, *Ruhnkenio* (ut patet ex *Weiskii* nota) asserendam. *B. A.*]

LONGĬPES, edis, adj. *μακροσκελής*, longos pedes, sive longa crura habens. *Plin.* 30, 4, 10. Simillimum scarabaeo longipedi. Adde 11, 47, 107.

LONGISCO, is, n. 3. *ἐκτανύομαι*, longus fio, in longum cresco. *Enn.* ap. *Non.* 2, 506. neque corpora firma Longiscunt quicquam.

LONGĬTER, adv. longe. *Lucr.* 3, 677. Non, ut opinor, ea ab leto jam longiter errat. Adde 5, 134.

LONGĪTĬĀ, ae, f. longitudo. *Auct. de limit. edit. Goesii*, p. 271. et *Veg. Vet.* 4, 2. ubi et *longicia* scribitur. *In ed. *Schneider.* est *longitudo. B. A.* V. LATITIA.

LONGITRORSUS, adv. in longum, in longitudinem. *Fest.* Longitrorsus sic dicitur, sicut dextrorsus, sinistrorsus.

LONGĪTŪDO, inis, f. magnitudo in longum extensa, prolixitas, *μακρότης*: et tum de loco dicitur, tum de tempore. *Cic. N. D.* 1, 20. In hac immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum. *Id. Phil.* 9, 1. Longitudo itineris. *Caes. B. G.* 5, 33. agminis. *Cic. Verr.* 2, 5, 10. Diei brevitas conviviis, noctis longitudo flagitiis conterebatur. *Id. Or.* 51. *extr.* Longitudines, et brevitates in sonis. *Id. Part.* 17. Longitudo orationis. *Id. Univ.* 7. Diffindere aliquid in longitudinem. *Plin.* 16, 34, 62. Helix adolescit in longitudinem. *Caes. B. G.* 6, 28. Arduenna silva millibus amplius quingentis in longitudinem patet. *Plin.* 3, 5, 6. Italia patet longitudine ab Alpino fine usque Rhegium oppidum, etc. *Caes. B. G.* 7, 46. A medio fere colle in longitudine murum praeduxerant. *Hirt. B. Alex.* 29. Magnis arboribus excisis, quae longitudine utramque ripam contingerent. *Plin.* 3, 1, 2. Hispania ulterior in duas per longitudinem provincias dividitur. *Ter. Heaut.* 5, 2, 10. Consulere in longitudinem, *h. e.* in futurum prospicere, providere quod diu prosit.

*LONGITURNUS, a, um, adj. *Vulg. Baruch.* 4, 35. *B. A.*

*LONGIVĪVAX, acis, adj. longaevus. *Vet. Schol.* in *Juven. Sat.* 14, 251. *B. A.*

LONGĬUSCŪLĒ, adv. longule. *Sidon. ep.* 8, 11. *f.* Longiuscule me progredi amor impulit. Adde *Donat. ed.* 2, 1760.

LONGĬUSCŪLUS, a, um, adj. paulo longior. *Cic. Arch.* 10. Quod epigramma in eum fecisset tantummodo alternis versibus longiusculis.

*LONGOPORI, orum, m. populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

*LONGŪLA, ae, f. opp. Latii Volscorum, non longe a Coriolis. *Liv.* 2, 33. et 39. et 9, 39. P Hinc

*LONGULĀNI, orum, incolae Longulae. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

LONGŪLĒ, adv. dimin. a longe. *Pl. Rud.* 1, 5, 8. Haud longule ex hoc loco. *Ter. Heaut.* 2, 2, 10. Non cogitas hinc longule esse. [*Al. leg. *longius. B. A.*] *Appul. Met.* 9. Auribus grandissimis praeditus cuncta longule etiam dissita facillime sentiebam.

LONGŪLUS, a, um, adj. dimin. longi. *Cic. Att.* 16, 13. Longulum sane iter, et via inepta.

*LONGUNTĪCA, ae, f. opp. Hispaniae Tarraconensis, juxta Iberum flumen. *Liv.* 22, 20. *med. B. A.*

LONGŪRĬO, onis, m. *προμήκης*, longus homo et procerus: a perticae, quam *longurium* vocant, similitudine. Usurpatur convicii loco, haud aliter ac *vacerram*, ac *stipitem* dicimus. Varro ap. *Non.* 2, 484. Hic qui ante me est, nescio quis longurio. V. LONGUS.

LONGŪRĬUS, i, m. *κάμαξ*, pertica longior, variis usibus inserviens. *Varr. R. R.* 1, 14. Secunda sepes est ex agresti ligno, sed non vivit. Fit aut e palis statutis crebris, et virgultis implicatis, aut latis perforatis, et per ea foramina trajectis longuriis fere binis, aut ternis; et *ib.* 2, 7. *med.* Inter singulas equas a praesepibus interjicere lon-

gurios, qui eas discernant, ne inter se pugnare possint. *Caes. B. G.* 3, 14. Falces praeacutae, insertae affixaeque longuriis; et *ib.* 4, 17. Trabes directa materia injecta contexebantur, ac longuriis cratibusque contexebantur.

LONGUS, a, um, adj. *μακρὸς*, porrectus, extensus, sive per planum extendatur, sive in altum erigatur. Videtur esse a *λόγχη*, hasta. Dicitur de spatio tum loci, tum temporis. *Caes. B. G.* 4, 9. Rhenus longo spatio citatus fertur; et *ib.* 5, 31. Ex castris proficiscuntur longissimo agmine, magnisque impedimentis. [*Lucan.* 3, 75. Quam seriem rerum longa praemittere pompa.] *Virg. A.* 3, 381. Italiam, quam tu jam rere propinquam, Longa procul longis via dividit invia terris; et *ib.* 9, 229. Stant longis adnixi hastis. *Cels.* 3, 1. Longus morbus. V. ACUTUS. *Cic. Att.* 16, 11. Longissima epistola; et *ib.* 12, 5. *f.* Horae, quibus exspectabam, longae videbantur. *Id. Off.* 1, 9. *f.* Quae quasi longo interjecto intervallo videmus. *Hor. Od.* 1, 11, 7. Spem longam resecare. *Caes. B. C.* 3, 69. Longa interjecta mora. *Virg. A.* 10, 549. Canitiemque sibi, et longos promiserat annos, *h. e.* multos, et diuturnam vitam. *Cic. Verr.* 2, 2, 52. Nonnunquam uno die longiorem mensem faciunt, aut biduo. [*Quint. Decl.* 10, 2. p. 213. Nunc tenebras inanes, et longas oculis flentibus noctes, juxta somnum mariti pervigil, et tantum non deserta metitur: ubi v. *Burm. Virg. A.* 11, 214. longi pars maxima luctus: ubi v. *Heins.* qui *longi* bene tuitus est, contra vulg. *longe.* Taciti exempla, quae v. *longus* de tempore dictum referant, v. in *Boettich. Lex. Tac.* p. 295. Plura laudat *Cort.* ad *Lucan.* 2, 258. Longae pretium virtutis, i. e. diutinae, per multum temporis cultae. — Significat *longus* etiam *perpetuus.* V. *ib.* 6, 769. nec herbae Audebunt longae somnum tibi rumpere Lethes: ubi *Cort.* adire jubet *Burm.* ad *Ov. Am.* 1, 6, 25.] *Colum.* 5, 6. *med.* Scrobis latus pedum duorum, longus pedum sex; et 2, 11. Areas longas pedum quinquagenum facito. *Id. Arbor.* 16. Sulcum in quatuor pedes longum, in tres altum cum feceris. *Pl. Trin.* 4, 2, 58. Qua facie est homo? *Sy.* sesquipede quidem est, quam tu, longior. *Plin.* 6, 34, 39. Umbilicus septem pedes longus, umbram non amplius quatuor pedes longam reddit. *Pall.* 2, 10. Scrobes faciemus tribus pedibus longas. [*Sequitur etiam *ad* c. accus. *Plin.* 27, 12. Longa folia habet fere ad tres digitos. Laudat h. l. *Ruddim.* 2, 100. 76. ubi plura de constructione hujus vocis et sim. invenies.] P *Longa freta* dicuntur a poetis vasta, ampla, longinqua, et diuturna navigatione peragenda. *Hor. Od.* 3, 3, 37. et *ib.* 27, 43., *Prop.* 2, 20, 29., *Ov. Her.* 7, 46. et alibi saepe. [*Ejusdem generis esse videtur *Virg G.* 3, 223. Reboant silvaeque et longus Olympus: ubi v. *Burm.* Adde *Virg. A.* 7, 288. classemque ex aethere longo prospexit: ubi cf. *Heins. Ov. Her.* 5, 20. longa juga, i. e. longe extenta: ubi *Ruhnk.* laudat *Prop.* 3, 12, 14. Sectatur patrios per juga longa canes; et *Pers.* 1, 95. Sic costam longo subduximus Apennino; ibique *Heins.* et *Brukh.* ad *Tibull.* 1, 4, 18.] P *Longus* pro longinquo. *Just.* 18, 1. Alexander, qui tam longa a domo militia orientem subegit. *Sil.* 4, 374. Squalentes campos, et longa mapalia complent, *h. e.* longo spatio dissita; et 6, 627. remeans longis Tirynthius oris. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 11, 544. Et Metello procul agente, longa spes auxiliorum, *h. e.* longe posita, ut et *Serv.* exponit. [*Quint. Decl.* 320. p. 639. Ego sum ille, qui longas terras et ignotas regiones peragravi. V. *Drak.* ad *Sil.* 6, 628.] P *Longa navis* a figura dicta, tum velis, tum remis agitur, differtque ab oneraria, quae velis dumtaxat. *Lentul.* ad *Coss.* etc. *Fam.* 12, 15. *med.* Navi longa profugerunt, onerariis relictis. P *Longos versus* appellabat *Ennius* heroicos, teste *Cic. Leg.* 2, 27. Confirmat *Diomed.* 3, 493. P *Longa syllaba*, quae longiore spatio temporis effertur. *Cic. Or.* 3, 47. Paeon oritur a brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa. V. BREVIS. P [*Alio modo dicitur *syllaba longa* ap. *Cic. Or.* 48. Quid vero hoc elegantius, quod non fit natura, sed quodam instituto? *INCLITUS* dicimus brevi prima litera, *INSANUS* producta; *inhumanus* brevi, *infelix* longa; et, ne multis, quibus in verbis eae primae literae sunt, in *sapiente* atque *felice*, producte dicitur IN; in ceteris omnibus breviter. — Hic locus non de brevitate aut longitudine syllabae, quae vulgo dicitur, accipiendus est, sed Cicero ait syllabam IN, etsi eadem maneat quantitas prosodica, tamen in *insanus* et *infelix* et similibus pronuntiari, ut Germanicum IIN, in ceteris ut INN; quomodo Germani longas syllabas dividunt in producte pronuntiandas *(gezogene Sylben)* et in acutas *(geschärfte Sylben). Schütz.* in *cl. Cic.* s. v. *longus.*] P *Longus homo* interdum per contemptum dicitur, ut *vacerra*, *longurio*, scil. pro bardo, ac stupido: sic *magnus*, et *μέγας*, aliquando ap. Graecos. *Catull.* 67, 47. Longus homo est, magnas cui lites intulit olim Falsum mendaci ventre puerperium. [*De statura hominis proprie dicitur ap. *Cic. Fr. inc.* fuisse Naevium Pollionem pede longiorem quam quemquam longissimum. Laudat h. l. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v. *longus.*] P *Longus* item dicitur, qui multa verba facit. *Cic. N. D.* 1, 36. Possum de ichneumonum utilitate, de crocodilorum, de felium dicere: sed nolo esse longus. *Quint.* 10, 1. *f.* In cura verborum nimius, et compositione nonnunquam longior, et translationibus parum modicus. P *Longum est*, res est longi temporis, laboris, multorum verborum, etc. [*μακρὸν ἂν εἴη.*] *Cic. Verr.* 2, 1, 60. Jam vero quas iste praedas, quam aperte, quam improbe fecerit, longum est dicere. *Id. Sext.* 5. Longum est ea dicere, sed hoc breve dicam. *Ter. Heaut.* 2, 3, 94. Longum est, si tibi narrem, etc. *Id. Andr.* 5, 6, 13. Longum est, nos illum exspectare dum exeat. *Id. Ph.* 3, 2, 10. Experire: non est longum. [*Vell.* 2, 42. Longum est narrare, quid et quoties ausus sit. *Tac. H.* 3, 71. et arcessere tormenta — longum videbatur. Adde 2, 2. Haud fuerit longum, paucis disserere, i. e. absurdum; et 64. longum interfectori visum. Adde *Suet. Tib.* 61. et *Galb.* 3. Ceterum nota, hanc dicendi formulam apud bonos scriptores semper per indicativum efferri. V. *Ruhnk.* ad l. modo l. *Brem.* ad *Nep. Ann.* 5, 4. et ad *Suet. Tib.* 61. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 520. p. 422. P *Longum est* usurpatur etiam ita, ut infinitivus vel aliud quid subaudiatur. *Cic. N. D.* 1, 8, 19. Longum est ad omnia, quae talia sunt, ut optata magis, quam inventa videantur. Ita *Heindf.* quem v. non improb. *Orell.*, qui tamen *Longum est omnia* exhibuit. *Heindf.* etiam omissa praep. *refellere*, *excutere*, *premere* subaudire jubet: *Ernest.* c. *Victorio* et *Grutero*, *narrare* supplent.] P *Ne longum sit*, *ne longum faciam*, ut breviter dicam. *Cic. Cat.* 3, 5. Ac, ne longum sit, Quirites, tabellas proferri jussimus. *Hor. Sat.* 1, 3, 137. Ne longum faciam, dum tu quadrante lavatum Rex ibis, etc. *Cic. Leg.* 2, 10. At ne longum fiat, videte, *h. e.* ne diu differatur. P *Longius facere* trahere in longius plura dicendo. *Cic. Fin.* 5, 6. Nihil opus est exemplis id facere longius. *Id. Leg.* 1, 7. Non faciam longius. P *Nihil mihi est longius*, nihil magis cupio, nullius rei tanta exspectatione teneor. *Cic. Fam.* 11, 27. Respondit, nihil sibi longius fuisse, quam ut me videret. *Id. Verr.* 2, 4, 39. Nihil ei longius videbatur, quam dum illud videret argentum. Adde *Rabir. Post.* 12. et *Lucil.* ap. *eund. Tusc.* 4, 21. P *In longum*, in futurum, et longum tempus. *Vell.* 2, 83. Illis etiam detracto capite in longum fortissime pugnandi duravit constantia. *Virg. Ecl.* 9, 56. Causando nostros in longum ducis amores. *Tac. A.* 3, 27. Otium ejus rei haud in longum paravit; et *ib.* 11, 20. Unde tenuis fructus, nec in longum fuit; et *H.* 4, 22. Paucis diebus absumpta sunt, quae in longum suffecissent. [*Adde *A.* 1, 69. Odia in longum jaciens; 5, 2. acerbis facetiis — quarum apud praepotentes in longum memoria est. *H.* 2, 95. Nec in longius consultans.] P *Per longum*, per longum tempus. *Sil.* 2, 464. exurit siccatas sanguine venas Per longum celata fames. Adde 12, 295. et 15, 788. P *Ex longo*, ex longo tempore. *Virg. A.* 9, 64. collecta fatigat edendi Ex longo rabies. P *In longum*, in longitudinem. *Plin.* 2, 81, 83. Nubes in longum porrecta. P *In longo* eodem sensu. *Id.* 17, 23, 35. *n.* 23. Vitis in arbusto quatuor pedes in longo constat. P *Longum* absolute, est longe. *Virg. A.* 10, 740. non me, quicumque es, inulto, Victor, nec longum laetabere; et *Ecl.* 3, 79. Et, longum formose vale, vale, inquit, Iola. *Hor. A. P.* 459. longum clamare. *Stat. Th.* 7, 300. nec longum, et pulcher Alathreus Editus. P *Longus spe* dicitur senex, quia tardus est, et difficilis ad sperandum, propter experientiam fallacis fortunae. *Hor. A. P.* 172. Dilator, spe longus, iners, avidusque futuri: *δύσελπις.* Legit ex conjectura *Bentlej.* spe longus, iners, pavidusque futuri. P *Longa spes* est sera, longinqua, et longo post tempore implenda. *Hor. Od.* 1, 4, 15. Vitae summa brevis spem nos vetat inchoare longam. Sic *Stat. Th.* 1, 322. spes anxia mentem Extrahit, et longo consumit gaudia voto. P *Longa manus* variis modis explicatur ap. *Prop.* 3, 7, 60. Attulimus longas in freta vestra manus. *Vulpius* interpretatur *extensas* et *porrectas*, et hanc esse ait hujus loci sententiam: Parcite Dii maris, nam pelagus intravi supplicibus palmis et ad vos protentis. *Dousa* vero, *Barthius*, et *Kuinoel* id nimis longe petitum esse existimant, et interpretantur *longas manus* esse integras, non mutilatas, nam *Id.* ait *ib.* 65. Huic fluctus vivos radicitus abstulit ungues. Putabant autem veteres, perjuros membro aliquo mutilari solitos, et perfidis mare esse valde periculosum. Hinc Paetus inducitur his verbis sortem suam deplorans, suamque innocentiam declarans. P [Alio sensu *longa manus* dicitur, quae multum potest, etiamsi a longe sit. *Ov. Her.* 17, 166. An nescis, longas regibus esse manus? Hinc proverbium apud Graecos: *Μακραὶ τυράννων χεῖρες.* F.] P *Longa* neutr. plur. longum, diu, ut *acerba*, *torva*, *transversa*, etc. *Stat. Th.* 2, 240. non unquam longa tuendo Expedias, cui major honos. P Fuit *Longus* cognomen Romanae familiae, ductum ab habitu corporis, ut docet *Quint.* 1, 4. et *ib.* 6. Hinc Tib. Sempronius Longus, ap. *Liv.* 21, 6. P [*Confunduntur *longus* et *magnus.* V. *Burm.* ad *Virg. G.* 3, 223. *Longo* et *longe.* V. *intpp.* ad *Virg. G.* 3, 223. et *A.* 7, 288.]

*LOPADUSA, ae, f. *Λοπαδοῦσα*, insula inter Siciliam Africamque sita. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

LOPAS. V. LEPAS.

*LOPSI, orum, m. populi Liburniae. *Plin.* 3, 21. P Eorum caput

*LOPSICA, ae, f. *Λοψίκα*, situm ad mare. *Plin. ib. B. A.*

LOQUĀCĬTAS, atis, f. *πολυλογία*, multiloquium, inanis et immodica garrulitas. *Cic. Fam.* 6, 4. *f.* Facit autem non loquacitas mea, sed benevolentia longiores epistolas. [*Adde *Leg.* 1, 2. Macri loquacitas habet aliquid argutiarum; et *Or.* 1, 23. Non Graeci alicujus loquacitatem sine usu, neque ex scholis cantilenam requirunt. *Liv.* 44, 35. Quo quaeque accuratius celantur, eo facilius loquacitate regiorum ministrorum emanant, ubi v. *Kreyss.*] *Plin.* 10, 42, 59. Expressior loquacitas picarum generi, *h. e.* facilitas loquendi. *Sidon. carm.* 14, 6. Eja, Calliope, nitente palma Da sacri laticis loquacitatem. [*Loquacitas, quae sit, et quibus veluti signis se ostendat, bene descripsit *Quint. Inst.* 8, 2, 17. V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 249.]

LŌQUĀCĬTER, adv. *πολυλόγως*, multis et inanibus verbis. *Cic. Mur.* 12. Quid huic tam loquaciter litiogioso responderet ille? *Hor. Ep.* 1, 16, 4. Scribetur tibi forma loquaciter, et situs agri, *h. e.* satis verbose. *Paul. Nol. ep.* 39, 8. Dum loquacius vos fatigo.

LŌQUĀCŬLUS, a, um, adj. *λαλάκος*, diminut. loquacis. *Lucr.* 4, 1158. At flagrans, odiosa, loquacula; Lampadion sit.

LŌQUAX, acis, adj. *λάλος*, *σπερμολόγος*, verbosus, garrulus, multus vel nimius in loquendo. *Cic. Or.* 2, 38. Quare istam artem totam dimittamus, quae in excogitandis argumentis muta nimium est, in judicandis nimium loquax. *Id. Sen.* 16. Et senectus est natura loquacior. *Id. Fl.* 20. *f.* Repente homo audacissimus pertimuit, loquacissimus obmutuit. *Id. Att.* 4, 14. Nunquam mihi tua epistola aut intempestiva, aut loquax visa est. *Ov. Pont.* 2, 9, 3. Fama loquax. *Prop.* 3, 23, 22. Loquacem esse de aliquo, *h. e.* multa dicere. *Sall. fr.* ap. *Quint.* 4, 2. et *Gell.* 1, 15. *f.* M. Acilius loquax magis, quam facundus: *λαλεῖν ἄριστος, ἀδύνατος λέγειν.* P Translate. *Virg. G.* 3, 431. Ranae loquaces. *Id. A.* 12, 475. nidi, *h. e.* in quibus sunt pulli avium. Sic *ib.* 11, 458. stagna loquacia, *h. e.* ubi cycni, ranae, et hujusmodi incolunt. *Tibull.* 1, 2, 21. loquaces nutus; et 2, 7, 25. oculi. *(Cic. Leg.* 1, 9. Oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti simus, loquuntur.) *Ov. Amor.* 1, 4, 17. loquax vultus. *Petr. fr.* 669. *Burm.* Manu puer loquaci, *h. e.* gesticulandi perita. *Hor. Od.* 3, 13, 15. Loquaces lymphae. *Plin.* 11, 51, 112. Avium loquaciores, quae minores, *h. e.* magis canorae, et garrulae.

LŌQUĒLA, ae, f. *λαλία*, loquendi facultas, sermo, verba. *Varr. L. L.* 5, 7. Hinc quidam loquelam dixerunt verbum, quod in loquendo efferimus. *Pl. Cist.* 4, 2, 76. Commoda loquelam tuam. *Ov. Trist.* 5, 2, 68. Grajaque quod Getico victa loquela sono est. *Lucr.* 5, 231. Almae nutricis blanda atque infracta loquela. *Virg. A.* 5, 842. fuditque has ore loquelas. P Sunt qui scribunt *loquella.* V. QUERELA.

LŌQUĒLĀRIS, e, adj. *Praepositiones loquelares* dicuntur a grammaticis, quae ornandi sensus, aut augendi, vel minuendi gratia ceteris partibus praeponuntur, ut *am*, *co*, *con*, *re*, *se*, *di*, *dis.* Ita *Val. Prob.* 1, 1427. Hae autem semper cohaerent, nec interpositionem patiuntur: nemo enim dicit *con tibi duco*, aut *re illum cipio*, inquit *Serv.* in *art. Donati* 2, 1798. Ideo autem *loquelares* appellantur, quia cum loquelis, hoc est verbis compositae aliquid significant, separatae nihil valent. *Festus:* Am, praepositio loquelāris, significat circum.

LŌQUĒLĀRĬTER, adv. volunt quidam (inter quos *Scalig.* ad *Fest.* in voce *Am)* legi ap. *Cic. Somn. Scip.* 7. Homines enim loquelariter annum tantummodo solis, idest unius astri reditu metiuntur, *h. e.* inquit *Scalig.*, contemplatione ipsius solis, non quod revera is annus dicendus sit: quemadmodum loquelares praepositiones revera non sunt, nisi contemplatione earum vocum, quibus conjunguntur. Est qui mallet *joculariter.* Vulgo habetur *populariter*, quod rectius.

LŌQUENTĬA, ae, f. loquendi facilitas, loquacitas, verbositas. *Gell.* 1, 15. *f.* Valerium Probum, grammaticum illustrem, ex familiari ejus docto viro comperi, Sallustianum illud *(Cat.* 5.) *Satis eloquentiae*, *sapientiae parum*, brevi antequam vita decederet, sic legere coepisse, et sic a Sallustio relictum affirmasse: *satis loquentiae*, *sapientiae parum:* quod *loquentia* novatori verborum Sallustio maxime congrueret; *eloquentia* cum insipientia minime conveniret. [*Mirifice editores *Sallustii* omnes, ut recte monet *Kritz.*, q. v., elusit hic *Gellii* locus, a quo tantum abest, ut probetur, quod

omnes clamant, *loquentiam* Sallustii esse, ut nulla re contrarium magis pateat.] *Plin. ep.* 5, 20. Julius Candidus non invenuste solet dicere, aliud esse eloquentiam, aliud loquentiam. Nam eloquentia vix uni, aut alteri: haec vero, quam Candidus loquentiam appellat, multis, etiam impudentissimo cuique maxime contingit.

LOQUITOR, aris, dep. 1. frequent. a *loquor*, *πολυλογέω*, multum loquor, verba multa inaniter profundo, garrio. *Pl. Bacch.* 4, 7, 5. Eho tu loquitatus ne es gnato meo male Per sermonem? *Appul. Flor.* 15. de Pythagora: Prorsus hoc erat primum sapientiae rudimentum, meditari condiscere, loquitari dediscere.

LOQUOR, eris, quutus, et cutus sum, dep. 3. *λαλέω*, *φράζω*, verba facio, sermonem habeo, dico. *Varr. L. L.* 5, 7. ducit a *locus*, quod is loquitur, qui suo loco quodque verbum sciens ponit: pueros enim, corvos, cornices, quae id facere nesciunt, non loqui, sed fari. Alii a *λόγος*, sermo. [*Alii etym. faciunt a *λέγω*; alii cognatum dicunt cum Gr. *λαχέω*.] *Cic. Leg.* 3, 1. Magistratum legem esse loquentem; legem autem mutum magistratum. *Id. Or.* 1, 32. Praecipitur primum, ut pure et Latine loquamur, deinde ut plane et dilucide; tum ut ornate; post ad rerum dignitatem apte et quasi decore. *Id. Rosc. Am.* 48. Desinant aliquando dicere, male aliquem locutum esse, si quis vere ac libere locutus sit. *Id. Fam.* 9, 22. *med.* Cum loquimur terni, nihil flagitii dicimus. *Id. Acad.* 4, 39. *med.* Quid tu, Epicure? loquere: putas solem esse tantulum? et *Att.* 5, 1. Veni ad ea, quae fueramus ego et tu inter nos de sorore in Tusculano locuti. *Id. Fam.* 1, 8. *f.* Litterae tuae, de quibus eramus jam cum Pompejo locuti. [*Liv. 36, 5. Legatos se missurum ad eos dixit, qui de iis, quae ad illos seque communiter pertinerent, loquerentur, i. e. cum iis agerent, consultarent.] *Ter. Andr.* 1, 5, 30. Opus est, aut hunc cum ipsa, aut me aliquid de illa adversum hunc loqui, *h. e.* coram hoc. *Cic. Att.* 3, 1. Loqui pro aliquo; et *Marc.* 10. pro aliis; et *Fin.* 2, 22. *extr.* apud aliquem. *Id. Or.* 1, 11. In jure, aut in judiciis, aut apud populum, aut in senatu copiose loqui; et *ib.* 2, 14. *f.* Poetae sunt quasi alia quadam lingua locati. [*Liv. 40, 42. Cumanis permissum, ut publice Latine loquerentur.] *Ov. Pont.* 4, 6, 10. Numen ad Augustum supplice voce loqui. *Virg. A.* 9, 5. ad quem sic ore locuta est. ℙ Cum accusativo. *Cic. Att.* 14, 4. Horribile est, quae loquantur, quae minitentur. *Pl. Aul.* 2, 1, 15. Ut tuam rem tecum hic loquerer familiarem. *Ov. Met.* 1, 525. Plura locuturum timido Penela cursu Fugit. *Ter. Heaut.* 4, 6. *extr.* Loquitur paucula; et *Andr.* 1, 2, 31. Aperte ipsam rem modo locutus, nihil circuitione usus es. *Pl. Amph.* 2, 2, 64. Loqui deliramenta. *Cic. Att.* 9, 12. *extr.* mera scelera. *Id. Tusc.* 1, 7. pugnantia. *Stat. Th.* 3, 430. facta infecta. *Ov. Trist.* 3, 3, 17. aliquem absentem. *Id. Her.* 14, 45. falsa; et *ib.* 17, 251. fortia facta. *Pl. Men.* 5, 9, 7. loquere tuum mihi nomen; et 2, 2, 47. Quas tu mulieres, quos tu parasitos loquere? *h. e* narras, nominas. Sic *Ov. Met.* 1, 648. nomen suum et casus loqui. *Hor. Od.* 4, 15, 1. Phoebus volentem proelia me loqui, Victas et urbes, increpuit lyra, *h. e.* carmine persequi, canere. *Sen. ep.* 90. *med.* Quid loquar marmora, quibus templa fulgent? quid lapideas moles? quid verborum notas? [*Liv. 5, 54. Ne singulas loquar urbes, i. e. commemorem; cf. 5, 5.] ℙ Pro narrare, praedicare, efferre. *Lucan.* 4, 573. nullam majore locuta est Ore ratem, totum discurrens fama per orbem. *Cic. Att.* 9, 2. *f.* Nil nisi classes loquens, et exitus. *Mart.* 5, 25. Quem chartis, famaeque damus, populisque loquendum. *Cic. Verr.* 2, 5, 30. *med.* Cum vulgo loquerentur suppositum in ejus locum, quem pro illo probare velles; et *Att.* 16, 10. Eodem die vulgo loquebantur, Antonium mansurum esse Casilini. [*Hor. *Sat.* 1, 3, 13. Omnia magna loquens, i. e. nil nisi magna in ore habet, crepat, jactat, praedicat. Comparat *Heindf. Demosth. in Phorm.* p. 964. Ἀλαζονεύεται καὶ τριηραρχίας ἐρεῖ καὶ χορηγίας; coll. *Wolf.* ad *Demosth. in Leptin.* p. 371. Adde *Prop.* 4, 11, 30. Afra Numantinos regna loquuntur avos.] ℙ Absolute. *Virg. A.* 1, 735. Juppiter, hospitibus nam te dare jura loquuntur. ℙ Cum dativo. *Ter. Phorm.* 2, 3, 35. et *Pl. Truc.* 2, 2, 10. Pergin' hero absenti male loqui, impurissime? et *Stat. Th.* 12, 26. pars currus deflent, viduisque loquuntur, Hoc solum quia restat, equis. Eodem modo locutus est *Sil.* 16, 323. ℙ [*De proverbiali locutione *vento et fluctibus loqui* ad vota inania spectante, quae Graecis etiam eadem fere ratione *ἀνέμῳ ἢ αὔραις διαλέγειν* exprimitur, deque aliis ejusdem generis formulis V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 491.] ℙ Translate est aperte indicare, ostendere. *Cic. Leg.* 1, 9. Oculi nimis arguti, quemadmodum animo affectissimus, loquuntur. *Virg. Ecl.* 5, 28. Daphni, tuum Poenos etiam ingemuisse leones Interitum, montesque feri, silvaeque loquuntur. *Cic. Dom.* 32. Ut annales populi R. et monumenta vetustatis loquuntur. *Id. Mil.* 20., *Fam.* 15, 11. et *Att.* 3, 1. Res ipsa loquitur. *Ulp. Dig.* 24, 3, 64. *f.* De viro, heredeque ejus lex tantum loquitur. *Id. ib.* 2, 14, 10. Rescriptum divi Marci sic loquitur, quasi, etc. *Callistrat. ib.* 4, 6, 14. Edictum loquitur de his, qui in servitute fuerint. [*Vell. 2, 93, 3. Ut fama loquitur: est haec formula cavendi, ne aulae arcana curiosius auctor speculatus videretur: in simili re 2, 102. dicit: fama vulgavit. Pertinent huc etiam ista, in quibus v. *loqui* de iis usurpatur, quae vaticinandi vim contineant. *Stat. Th.* 8, 181. Volucres mea fata loquentur. *Sidon. Carm.* 5, 264. Si nostra volatu Fata loquentur aves. Ita *loquuntur* etiam *exta aliaque*. V. *Heins.* et *Drakenb* ad *Sil.* 1, 138. Adde *Lucan.* 6, 617. tellus nobis, aetherque, chaosque, Aequoraque, et campi, Rhodopaeaque saxa loquentur. *Sil.* 1, 416. Reditum sortes tibi loquutas; et 15, 311. Phoebo loquentia saxa. Porro alia notanda dicendi formula est ap. *Ov. Her.* 13, 20. Cum charta dextra loquuta est, i. e. dextra scripsit in charta. Similiter *Ep.* 21, 244. qui chartam legit, *cum ea loqui* dicitur. *Ruhnk.*] ℙ Passive impersonaliter. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. De damnatione ferventer loqui est coeptum. *Varr. L. L.* 5. *in.* Ut sedetur, ambulatur, loquitur. [*Meliores edd. exhibent LOQUUNTUR.] ℙ Poetice *loquentes arbores*, sibilum edentes, aere in ramos incurrente. *Catull.* 4, 11. Cytorio in jugo Loquente saepe sibilum edidit coma. *Virg. Ecl.* 8, 22. Maenalus argutumque nemus, pinosque loquentes Semper habet. *Serv.* vult hoc dici, quia *Virg.* statim subdit: semper pastorum ille audit amores. Et recte sane. ℙ Differunt *loqui*, et *dicere*, quod *dicere* ad rhetoricam plerumque pertinet, et ornatam arte orationem: loqui ad grammaticam, et dialecticam, ad disputationes, et familiarem sermonem. *Cic. Brut.* 58. Scipio mihi sane bene et loqui videtur, et dicere. *Id. Or.* 32. de rhetor. et dialect.: Haec ratio dicendi latior est: illa loquendi contractior. [*Huc pertinent ista: *Quint. Inst.* 2, 3, 6. aut orator loqui nesciet; ubi v. *Spalding.*, qui comparat 12, 5, 5. et omisso magna semper flandi tumore in quibusdam causis loquendum est; et 11, 3, 45. intra loquendi modum: ubi Idem praeter alia laudat *Plutarch.* in *Alcibiade* p. 196. E. *λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν.*] ℙ Interdum tamen promiscue adhibentur. *Ov. Met.* 13, 12. Quantum acie valeo, tantum valet iste loquendo. [*Huc pertinet locus *Cic. Brut.* 13. Nam ut semel e Piraeo eloquentia evecta est, omnes peragravit insulas, atque ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus, omnemque illam salubritatem Atticae dictionis et quasi sanitatem perderet, ac loqui paene dediceret: ubi *Ellendt. Schützii* conjecturam, *linguam* pro *loqui*, recte videtur rejicere, docens *loqui* (i. e. recte loqui) *dediscere* probe dici posse de bene loquendi consuetudine, pravis exemplis obliterata.] ℙ *Loquier* paragoge pro *loqui*, est in *epigr. Naevii* ap. *Gell.* 1, 24. ℙ Activa voce. *Petr. fr. Trag.* 46. *Burm.* Tu, qui potes loquere, non loquis. *Cave imiteris.* ℙ Si secunda syllaba sit *u*, duplicem habet scribendi rationem, vel per *c*, vel per *qu*: utraque autem proba est: quamquam *locuturus* est fortasse frequentius, quam *loquuturus; loquuntur* vero, quam *locuntur.* ℙ [*Confund. *loqui* et *sequi*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 618.]

LORA, ae, f. *δευτερίας οἶνος*, *τρυγνφάριος*, potio ex maceratis aqua vinaceis, postquam totum mustum expressum est. *Varr. R. R.* 1, 54. Expressi acinorum folliculi in dolia conjiciuntur, eoque aqua additur: ea vocatur lora, quod lota acina (nam est a *λούω*, lavo, et *ῥᾶξ*, acinus): ac pro vino operariis datur hieme. *Plin.* 14, 10, 12. Non possunt jure dici vina, quae Graeci deuteria appellant. Cato, et nos loram, maceratis aqua vinaceis: sed tamen inter vina operaria numerantur. Tria eorum genera, etc. *Cato R. R.* 57. Vinum familiae. Ubi vindemia facta erit, loram bibant menses tres. *Colum.* quoque 12, 40. lorae faciendae rationem tradit. *Varr.* ap. *Non.* 17, 13. Mulieres majores natu bibebant loram, aut sapam, aut defrutum, aut passum. ℙ Monet *Charis.* 1, 77. primam syllabam esse corripiendam, quemadmodum in *lora* neutr. plur. a *lorum* producenda est. ℙ De *lora* pro utre, V. LURA.

*LORACĪNA, ae, Latii fluvius, circa Antium. *Liv.* 43, 4. *med. B. A.*

LORĀMENTUM, i, n. idem ac lorum. *Just.* 11, 7. Cum capita loramentorum intra nodos abscondita reperire non posset.

LORĀRĬUS, ii, m. qui alios loris caedit, quorum hominum generis praecipue usus erat in scenis. (V. *Pl. Capt. a.* 1. *sc.* 2.) *Gell.* 10, 3. *f.* de Bruttianis: Hi sequebantur magistratus, tanquam in scenicis fabulis qui dicebantur lorarii, et quos erant jussi, vinciebant, aut verberabant. ℙ [Videtur etiam significare qui lora conficit. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 295, 3. C. Livius C. L. Felix lorarius fecit sibi, et Liviae Hilarae conjugi, libertis, libertabus, posterisque eorum. *F.*]

LŌRĀTUS, a, um, adj. loris vinctus. *Virg. Mor.* 122. Sub juga parentes cogit lorata juvencos.

LŌRĔA, ae, f. idem quod lora. *Cato R. R.* 25. Paulatim erit lorea familiae, quod bibat. *Gell.* 10, 23. Mulieres bibere solitas ferunt loream, passam, murinam. V. LORIOLA.

LORĒTUM. V. LAURETUM.

LORĔUS, a, um, adj. qui est ex loro. *Cato R. R.* 3, 12. et 63. Lorei funes. *Pl. Mil.* 2, 2, 2. Ego vestra faciam latera lorea, *h. e.* loreis verberibus lacera: vel laterum vestrorum corium ita scindam verberibus, ut lora inde fieri possint, inquit *Turneb. Advers.* 7, 5.

LORĪCA, ae, f. *θώραξ*, munimentum pectoris, ventris, dorsi, et laterum: a *θώρηκα* pro *θώρακα*, accusativo Ionico Graecae vocis allatae (unde et *corazza*), vel a loris, quod olim de corio crudo pectoralia faciebant: postea succuderunt Galli e ferro, sub id vocabulum, ex anulis ferream tunicam, inquit *Varro L. L.* 4, 24. Midias Messenius dicitur a *Plin.* 7, 56, 57. inventor ejus fuisse. *Cic. Mur.* 26. Descendi in campum cum illa lata insignique lorica, non quae me tegeret, (etenim sciebam, Catilinam non latus, aut ventrem, sed caput et collum solere petere) verum, etc. *Id. Fl.* 17. Ambulat cum lorica: metuit enim, etc. *Liv.* 5, 38. *f.* Multos imperitos nandi, graves loricis aliisque tegminibus, hausere gurgites. *Virg. A.* 3, 467. Loricam consertam hamis, auroque trilicem; et *ib.* 7, 707. duplici squama lorica fidelis, et auro; et *ib.* 12, 87. auro squalentem alboque orichalco Circumdat loricam humeris; et *ib.* 8, 621. loricam ex aere rigentem. *Val. Fl.* 6, 233. riget his molli lorica catena. *Sil.* 5, 140. Loricam induitur: tortos huic textilis hamos Ferro squama rudi, permixtoque asperat auro. ℙ Fiebant loricae etiam e lino multiplici. *Suet. Galb.* 19., et V. LINTEUS. ℙ Item e cornibus rasis, et levigatis, plumarum in speciem linteis indumentis innexae. *Ammian.* 17, 12. Idem memorat etiam *Veg. Mil.* 4, 9. ℙ Metonymice. *Hor. Od.* 1, 29, 15. libros Mutare loricis Iberis, *h. e.* studia cum militia Hispaniensi. ℙ Metaphorice sic vocatur quaevis rei protectio, et munimentum. Hinc in aedificiis est crusta, seu corium ex calce, et arena, aliave materia parieti, vel pavimentis inductum. *Vitr.* 2, 8. *f.* Non patietur lorica testacea laedi parietem; et 7, 1. Supra fricaturam incernatur marmor, et supra loricae ex calce et arena inducantur; et *ib.* 9. Ita obstans cerae Punicae lorica non patitur, solis radios eripere ex his politionibus colorem. *Plin.* 30, 10, 27. Stellionis cubile est in loricis ostiorum, fenestrarumque, *h. e.* testaceis crustis, et coronis. ℙ Habet locum etiam in munimentis bellicis. *Caes. B. G.* 5, 39. Turres contabulantur, pinnae loricaeque ex cratibus attexuntur. *Tac. A.* 4, 49. Obsidium coepit: dein fossam, loricamque contexens, quatuor millia passuum ambitu amplexus est. *Id. H.* 4, 37. Loricam, vallumque per fines suos Treveri struxere. *Flor.* 2, 18. et 3, 10. *f.* Obsessam urbem fossa, atque lorica circumdare. *Curt.* 9, 4. *f.* Angusta muri corona erat: non pinnae, sicut alibi, fastigium ejus distinxerant, sed perpetua lorica obducta transitum sepserat. Sunt, qui hic *loricam* structuram fastigiatam intelligunt, et pluviam propellentem extra perpendiculum muri: confirmantque *Vitruvii* loco modo allato 2, 8. Sed attente inspicienti res aliter videbitur. Locis ex *Caesare*, *Tacito*, et *Floro* allatis lucem addit *Veg.* 4, 28. ubi ait: Obsidentes ultra jactum teli fossam faciunt, eamque non solum vallo, et sudibus, sed etiam turriculis instruunt, ut erumpentibus ex civitate possint obsistere: quod opus loriculam vocant, et saepe cum obsidio describitur, invenitur in historiis, lorica urbem esse circumdatam. [*Adde *Caes. B. G.* 7, 72. Huic vallo loricam pinnasque adjecit.] ℙ Item, extra rem militarem, in sepimentis, quibus aliquid circumdatur. *Ammian.* 24, 5. Erat in hac eadem regione extentum spatium, et rotundum, loricae ambitu circumclausum, destinatas regiis voluptatibus continens feras. *Appul. Met.* 6. *f.* Jam domus eorum extremam loricam perveneramus.

[LORĪCĀRĬUS, a, um, adj. ad loricam pertinens, ut Loricaria fabrica ap. *Veg. Mil.* 2, 11. Habebant etiam fabricas scutarias, loricarias, arcuarias, in quibus sagittae, missilia, cassides, omniaque armorum genera formabantur. *Notit. Imp. Occid.* 32. Fabrica Mantuana loricaria. ℙ *Loricarius*, *ii* absolute est etiam qui loricas facit. *Gloss. Phil.* Loricarius, *θωρακοποιός*. *F.*]

LORĪCĀTĬO, onis, f. actus inducendi loricam seu tectorium in pavimentis, aut parietibus. *Vitr.* 7, 1. Coassatio clavis fixa duplicem praebeat contignationi loricationem. Adde *Paul. Dig.* 50, 16, 79.

LORĪCĀTUS, a, um, part. a *lorico*: *τεθωρακισμένος*, lorica indutus. *Liv.* 23, 19. *f.* Statua ejus indicio fuit Praeneste in foro statuta, loricata, amicta toga, velato capite. *Hirt. B. Afr.* 72. Elephantus ornatus, et loricatus, *h. e.* cataphractus. Sic *Liv.* 37, 40. His tria millia equitum loricatorum (cataphractos ipsi appellant) adjunxit. ℙ [*Ad loricata*, et *a loricata* is fortasse dicebatur, qui Caesaris statuam loricatam in foro divi Julii, cujus meminit *Plin.* 34, 5, 10. et *Plin. alter ep.* 8,

6., procurabat, seu custodiebat. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 518. C. Julio Basso Aemiliano actori Caesaris ad Castoris, et ad loricata; et p. 522. Orthri Aug. L. Proc. a loricata: et Hechi Aug. L. Pro. a loricata ex ratione peculiari. *F.*]

[LORICĬFER, eri, m. qui loricam portat. *Gloss. Phil.* Loricifer, *θωρακοφόρος. F.*]

LORĬCO, as, avi, a. 1. loricam, seu tectorium induco. *Varr. R. R.* 1, 57. Granarii parietes, et solum opere tectorio marmorato loricandi. *Plin.* 8, 24, 36. Ichneumon mergit se limo saepius, siccatque sole: mox ubi pluribus eodem modo se coriis loricavit, in dimicationem pergit.

LORĬCŬLA, ae, f. *προβόλιον*, parva lorica. Pro munimento, quod obsessores urbium construunt, cum ultra jactum teli fossam faciunt, eamque vallo et sudibus, atque turriculis instruunt, ut erumpentibus ex urbe possint obsistere. V. LORICA. *Hirt. B. G.* 8, 9. Quorum frontes viminea loricula munirentur, ut hostis a duplici propugnatorum ordine depelleretur. Adde *Veg. Mil.* 4, 28.

LORĬOLA, ae, f. idem fere quod lora. *Varr.* ap. *Non.* 17, 17. Loriolam nominabant, cum ex uvis expressum erat, et ad folliculos reliquos et vinacea adjiciebant aquam. Ap. *Non.* legitur *moriola*, sed male.

LORĪPES, ĕdis, m. et f. *ἱμαντόπους*, qui pedes flaccidos, lentos, languidos, et in ambulando tanquam lorum se torquentes habet, non firmos, et calcatu constantes. Alii rectius intelligunt de eo, qui pedes habet, et crura distorta in modum lori. *Plin.* 7, 2, 2. Gentem inter Nomadas Indos, anguium modo loripedem; et 5, 8, 8. Himantopodes loripedes, quibus serpendo ingredi natura est. *Juven.* 2, 23. Loripedem rectus derideat, Aethiopem albus. *Pl. Poen.* 3, 1, 7. Nequicquam hos procos mihi elegi loripedes, tardissimos, [*h. e.* qui tarde incedunt, ut ii solent, qui distortis sunt cruribus. *Gloss. Philox.* Loripes, *κυλλοποδίων. F.*]

*LORĪUM, i, n. oppidum Etruriae. *Capitol.* in *Antonino Pio* 12. *Eutrop.* 8, 4. (al. 8.) ℙ *Lorii, orum*, audit *Anton. Itin.* et *Aurel. Vict.* in *Epit. de Antonino Pio. B. A.*

LŌRUM, i, n. *ἱμάς*, corrigia ex corio in usum colligandi aliquid, et continendi. *Cic. Har. resp.* 11. Si ludius constitit, aut puer ille tensam, aut lorum omisit. *Mart.* 2, 57. Recensque sella linteisque, lorisque. *Curt.* 4, 6. *f.* Per talos spirantis lora trajecta sunt, religatumque ad currum traxere circa urbem equi. *Prop.* 3, 12, 9. Nunc ligat ad caestum gaudentia brachia loris. *Pl. Epid.* 5, 2, 18. Vincire vis? en, ostendo manus: tu habes lora. *Liv.* 9, 10. *f.* Cum apparitor Postumium laxe vinciret, quin tu, inquit, adducis lorum? *Ov. Met.* 10, 114. Bulla super frontem parvis argentea loris Vincta movebatur. *Grat. Cyn.* 213. de cane: celsa lorum cervice ferentem. Adde *Plin.* 8, 40, 61. [*Adde *Sen. Thyest.* 497. longo sagax Loro tenetur Umber. *Plin. H. N.* 8, 61. Comitantem ad feram inquisitorem loro trahens. Laudat haec praeter alia *Cort.* ad *Lucan.* 4, 444. nec creditur ullae Silva cani, nisi qui presso vestigia rostro Colligit, et praeda nescit latrare reperta, Contentus tremulo monstrasse cubilia loro: ubi *lorum* eadem ratione intelligi volunt de funiculo, quo venatores canes ducere solent, quod nos dicimus *Fangleine, Leine. Cort.* et *Mart. Lag.*: castigatione perperam fortasse adhibita iis, qui per *lorum* canis caudam intelligunt: quam interpretationem et ex antecedd., in quibus de ligandis canibus sermo est, et ex voce *tremulo*, potius caudae, quam loro congrua, facile probaveris.] ℙ De cesto, seu zona Veneris. *Mart.* 6, 21. Dixit, et arcano percussit pectora loro. ℙ De bulla scortea, quae loro suspensa gestabatur in collo a pueris libertinis, ut *Ascon.* docet. *Juven.* 5, 165. Vel nodus tantum, et signum de paupere loro. V. BULLA. ℙ Saepe dicitur de habenis. *Liv.* 35, 34. *f.* Desilire omnes ex equis jussit, et loris ducere equos. *Phaedr.* 3, 6. Et lora fraenis continet spumantibus. *Virg. G.* 1, 106. illi instant verbere torto, Et proni dant lora: volat vi fervidus axis. Sic *A.* 1, 160. Flectit equos, curruque volans dat lora secundo; et *ib.* 5, 156. immissis aurigae undantia lora Concussere jugis. *Ov. Amor.* 1, 13, 10. ad Auroram: Roscida purpurea supprime lora manu; et 3, 2, 72. ad aurigam circens.: Tende precor valida lora sinistra manu. *Id. Met.* 2, 127. ad Phaethont.: Parce, puer, stimulis, et fortius utere loris; et *ib.* 200. mentis formidine lora remisit. ℙ Item de scutica e corio, qua servi caedebantur, et in scholis pueri. *Ter. Ad.* 2, 1, 28. Usque ad necem operiere loris. *Pl. Ps.* 1, 2, 12. Ita ego vestra latera loris faciam, ut valide varia sint. *Hor. Ep.* 1, 16, 46. Loris uri. *Ulp. Dig.* 47, 10, 15. *med.* Servum loris rumpere. *Cic. Phil.* 8, 8. Cum eum in convivio servi publici loris ceciderunt. *Mart.* 10, 62. Scuticaque loris horridis Scythae pellis, Ferulaeque tristes, sceptra paedagogorum. ℙ Lorum vomitorium ap. *Scrib. Comp.* 180. est corrigia medicamento illita ad movendum vomitum. ℙ Per catachresin dicitur de flagellis vitium. *Plin.* 14, 1, 3. Villas, et domos ambiri singularum palmitibus, ac sequacibus loris, etc. ℙ Item de pene languido. *Petr. Sat.* 13. Lorum in aqua, non inguina habet. Adde *Mart.* 7, 58. et 10, 55. ℙ *Lorus* masc. gen. *Appul. Met.* 3. Lorum quempiam sinu suo depromit; et *paulo post:* Nequissimus, audacissimusque lorus iste. *Petr. fr. Trag.* 57. *Burm.* Lorus in aqua, lentior cantherio. **Vet. Schol.* in *Juven. Sat.* 6, 480. Lorus latus, corium non confectum. *B. A.*

*LORYMA, orum, n. *τὰ Λώρυμα*, oppidum Cariae, cum portu cognomine, e regione Rhodi insulae. *Liv.* 37, 17. et 45, 10. *Plin.* 5, 28. *B. A.*

LOTĀRĬA, ae, f. quae pannos lavat. *Muratorius* Inscription. illam 908, 6. ita legit: Junia Favorina Aug. N. serva lotar*ia*.

[LOTASTER, tri, m. lotos silvestris, ex qua hastilia fiebant: ita vero declinatur etiam oleaster, et pinaster. *Grat. Cyn.* 131. Et magis in comptus operae lotaster agrestis Termes. Sic legit *Wernsdorfius* pro *lutoser*, ut est in quibusd. MSS., is vero nititur auctoritate *Plinii*, 16, 30, 53., qui loton arborem similem illi, quae Africae propria est, sed degenerem memorat. *F.*]

LOTĬO, onis, f. *κλυσμὸς*, actus lavandi, lotura, lavatio: a *lotus. Vitr.* 7, 9. Glebae minii cum sunt aridae, pilis ferreis contunduntur: et lotionibus, et cocturis efficitur, ut adveniant colores. ℙ Speciatim ita dicitur clyster, quo alvus abluitur, et ducitur: id ipsum enim et Graeca vox significat, a *κλύζω*, lavo. *Cels.* 2, 12. *n.* 2. Plerumque vero alvus lotionibus ducenda est. [At hic *Targa* ex MSS. legit *alvus potius ducenda est*, et illud *lotionibus* a *Lindenio* intrusum respuit omnino. *F.*]

LOTĬOLENTE, adv. lutulente, impure, foede: a *lotium* derivatur. *Titin.* ap. *Non.* 2, 485. [Lotiolente flocci fiet ejus culus ultro. Ita legend. *Bothe*, et moechorum poenam hic significari recte putat, de qua *Hor. Sat.* 1, 2, 44. *F.*]

LOTĬS, idis, et Lotos, i, f. *Λωτὶς, Λωτὸς*, Nympha quaedam fuit filia Neptuni, quam cum amatam Priapus persequeretur, illa Deorum miseratione in arborem conversa est, quae vulgo faba Syriaca dicitur. *Serv. ad G.* 2, 84. et *Ov. Met.* 9, 347. et *Fast.* 1, 415. et sqq.

LOTĬUM, ii, n. *οὖρον*, urina: a *lotus*, quia intus humore eo corporis partes abluuntur, per quas meat. *Suet. Vesp.* 23. Reprehendenti filio Tito, quod et urinae vectigal commentus esset, pecuniam ex prima pensione admovit ad nares, sciscitans, num odore offenderetur: at illo negante, Atqui, inquit, e lotio est. *Cato R. R.* 156. Brassica alvum bonam facit, lotiumque: et *ib.* 127. Ubi voles cibum concoquere, et lotium facere; et *ib.* 156. *f.* Quibus aegre lotium it, quibusque substillum est; et *ib.* 122. Si lotium difficilius transibit. ℙ *Non valet lotium suum*, proverb. de homine nihili ap. *Petr. fr. Trag.* 57. *Burm.* ℙ Consuevisse Hispanos lotio fricare dentes, quo candidiores essent, indicat *Catull.* 39. et *Appul. Apol.*

LŌTOMETRA, ae, f. *λωτομήτρα*, genus loti, ex cujus semine, milio simili, fiunt panes in Aegypto a pastoribus, maxime aqua et lacte subacto. *Plin.* 22, 21, 28.

LŌTOPHĂGI, orum, m. plur. *λωτοφάγοι*, populi in Africa, ad Syrtim parvam, in insula Lotophagite, in conspectu Neapolis. Dicti sunt a *lotos*, et *φάγω*, edo quod arboris ejus fructu credantur victitare. *Plin.* 5, 4, 4. et *ib.* 7, 7. et *Fest.* ℙ Hi habiti sunt benigni maxime, atque hospitales, ita ut qui ad eos appellerent, comitate eorum, et cibi suavitate capti, ad patriam terram redire, nisi inviti, coactique, non solerent. Hinc *Ov. R. Am.* 789. Illo Lotophagos, illo Sirenas in antro Esse puta: remis adjice vela tuis. *Sil.* 3, 310. Spectati castris, quos succo nobilis arbor, Et dulci pascit lotos nimis hospita bacca. *Virg. Cul.* 124. lotos Impia, quae socios Ithaci moerentis abegit, Hospita dum nimia tenuit dulcedine captos. *Hyg. fab.* 125. narrat, duos Ulyssis socios gustato loti fructu, oblitosque reditus in patriam, ab eo vinctos ad navem reductos fuisse. Ideo *impiam* dicit *Virg.* quod impios in patriam fecerat. *Plin. l. c. genit. plur.* habet *Lotophagon*, Graecam positionem retinens, *Λωτοφάγων*.

*LOTOPHAGĪTIS, idis, f. *Λωτοφαγῖτις*, insula. V. in *Lotophagi. B. A.*

LŌTOR, oris, m. qui lavat, idem ac lutor, seu fullo. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 64. Dianae Aug*ustae* collegii lotor*um* sacrum. Alia *ib.* Sacerdos coll*egii* lotorum. V. LUTOR.

LŌTOS, i, f. *λωτὸς*, arbor Africae in ea parte, quae vergit ad nos, praecipue vero circa Syrtes, atque Nasamonas: magnitudine piri, incisuris tamen foliorum crebrioribus, ita ut ilicis esse videantur: fructu magnitudine fabae, colore croci, cum maturuerit: qui nascitur densus in ramis, myrti modo, tam dulcis in cibo, ut nomen etiam genti terraeque dederit, nimis hospitali advenarum oblivione patriae. (V. LOTOPHAGI.) Ligno color niger, ad tibias faciendas aptissimo. Radix cultellis capulos, brevesque alios usus praebet. [*Rhamnus Lotus, *L.*, vel Zizyphus Lotus, *Lamarck*, *der essbare Judendorn.*] Nascitur, et in Italia, sed mutata in multis. *Plin.* 13, 17, 32. et *Fest.* [*Alias *Celtis* dicitur. Celtis Australis, *L.*, *der gemeine Zürgelbaum.*] ℙ In Italia quae provenit, appellatur alio nomine faba Graeca, cerasorum paene natura. *Id.* 16, 30, 53. et 24, 2, 2. [*Diospyros Lotus, *L.*, *die ital. Dattelpflaume.*] ℙ In fabulis Nympha fuit in arborem sui nominis conversa. V. LOTIS. ℙ Per synecdochen est tibia ex loto. *Ov. Fast.* 4, 190. et horrendo lotos adunca sono. *Sil.* 11, 432. Ut strepit assidue Phrygiam ad Nilotica loton Memphis. Adde 8, 506. Et mascul. gen. *Mart.* 8, 51. Palladius tenero lotos ab ore sonat. *Plin.* 16, 36, 66. tradit sacrificas tibias e buxo fieri consuevisse, ludicras vero e loto, ossibusque asininis, et argento. ℙ Est eodem nomine et herba, et in Aegypto caulis e palustrium genere, similis fabae, foliis densa congerie stipatis, brevioribus tantum, et gracilioribus, fructu in capite papaveri simili incisuris, omnique alio modo intus granis ceu milii. Incolae capita in acervis putrefaciunt, mox separant lavando, et siccata tundunt, eoque pane utuntur. Nascitur in riguis post recessum Nili. *Plin.* 13, 17, 32. [*Nymphaea Nelumba, *L.*, vel Nelumbium speciosum, *Willd.* Sacra erat ap. Aegyptios, quorum in monumentis saepissime occurrit. Hodie nonnisi ap. Indos nascitur. ℙ Est etiam herbae pratensis genus, jucundum pecudis pabulum, nobis *Steinklee*, Trifolium melilotus officinalis, *L. Virg. G.* 3, 394.]

LŌTŪRA, ae, f. *κλύσις*, lotio, lavatio. *Plin.* 34, 13, 33. Pompholyx lotura paratur, spodos illota est. *Mart.* 2, 52. Novit loturas Dasius numerare.

LŌTUS, a, um, part. a *lavo, is*, lautus. *Petr. Sat.* 30. *extr.* Vestimenta Tyria sine dubio, sed jam semel lota. *Plin.* 24, 11, 62. Pure lotis pedibus herbam legere. *Id.* 28, 9, 37. Axungia vino lota. *Mart.* 10, 11. toga. *Juven.* 6, 463. cutis. *Stat. Silv.* 1, 5, 62. Neronea nec qui modo lotus in unda. ℙ *Prud. Apoth.* 555. lotus procul absit, et unctus, *h. e.* Christianus baptismo et chrismate tinctus.

LŌTUS, us, m. lotio. *Cels.* 1, 3. de his, quae calef. et refrig.: Refrigerant omnia acida, aqua, oleum, et lotus. [At *Targa* vocem *lotus* omisit; eam enim invitis Codd. induxerat *Lindenius. F.*]

*LOVĬA, ae, oppidum Pannoniae inferioris. *Tab. Peut.* et *Ant. Itin. B. A.*

[LOUSONNENSIS, e, adj. ad Lousonnam pertinens, Helvetiae urbem, ad lacum Lausonium seu Lemanum, nunc *Losanna* appellatam. *Inscr.* ap. *Mur.* 2053, 6. Soli, Genio Lunae sacrum ex voto pro salute Augustorum P. Clodius Corn. Primus curator vicanorum Lousonnensium. Fortasse est in lapide *Lausannensium*, nam *Lausanna* urbs legitur in *Tab. Peut.*, et *lacus Lausonius* in *Itin. Anton. F.*]

LOXĬAS, ae, m. *λοξίας*, cognomen Apollinis: a *λοξὸς*, obliquus, vel propter obliqua et tortuosa responsa, quae hujus vates reddebant, quo facilius consultoribus imponerent: vel quod Apollo, idest Sol Zodiacum oblique pererrat: vel quod transversos in nos a meridie immittit radios. *Macr. Sat.* 1, 17. Sed haec ad Graecos pertinent.

LU

LŪĂ, lae, f. Dea, quae purgationibus praecerat: a luendo, idest purgando. Unde et ei ad lustrandam post proelium hominum caedem, hostium arma spoliaque incendebantur. *Liv.* 8, 1. et 45, 33. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 238. Luae sacrum L. Albanius L. F. Claudia Sabinus Rheat. praefectus fabrum, etc. *Gell.* 13, 22. docet, in libris sacerdotum populi R., quibus continebantur solemnes preces, quae ritu Romano fiebant, scriptum esse *Luam Saturni, Salaciam Neptuni, Horam Quirini*, etc. ex quo intelligitur, Saturni filiam fuisse habitam.

[LŪĀLIS, e, adj. qui poenam luere debet. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 34. *in carm.* Tractus luales, atque bella percita. *F.*]

LŪBET cum derivatis. V. LIBET.

*LUBIĒNI, orum, populi Asiae, in Iberia degentes. *Plin.* 6, 10. *B. A.*

*LUBIENSES, ium, populi Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 3, 3. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Vibienses. B. A.*

LUBRĪCĀTUS, a, um, part. a *lubrico:* lubricus, seu laevis factus. *Arnob.* 1, 22. Lubricatum lapidem, et ex ulivi unguine sordidatum, tanquam inesset vis praesens, adulabar.

LUBRĪCO, as, a. 1. lubricum facio. *Juven.* 11, 173. Qui Lacedaemonium pytismate lubricat orbem. *Prud. περὶ στεφ.* 11, 35. Nunc pretiosa ruit (*oleum*) per marmora, lubricatque clivum. *Appul. Met.* 7. Limo coenoso ripae supercilium lubricante. ℙ Translate. *Id. Psych.* 571. letum versatile, et anceps Lubricat incertos dubia sub imagine visus.

LUBRĪCUS, a, um, adj. *ὀλισθηρός, ἐπισφαλής*, dicitur de re, in qua quis nequit pede consistere, ut est terra argillosa humecta, marmor levigatum, glacies, et hujusmodi. Videtur esse a *lābor, eris*, mutata vocali. [*V. *Doederl.* 1, 133.] *Cic. Fl.* 42. Viam praecipitem et lubricam planae et stabili

praeponere. *Pl. Mil.* 3, 2, 38. In cella est paulum loculi lubrici. *Mart.* 4, 18. assiduo lubricus imbre lapis. *Cels.* 8, 3. Instillare paululum lactis, quo magis lubrico scalprum circumagatur. *Tac. A.* 1, 65. Equis sanguine suo, et lubrico paludum lapsantes. *Plin.* 36, 14, 21. In lubrico atque instabili fundamenta locare. [**Liv.* 44, 9. testudini injecta (tela) imbris in modum lubrico fastigio innoxia ad imum labebantur. Oppon. *stabile solum.*] ℙ Pro attrito et laevi. *Mart.* 9, 58. Nec crus compede lubricum decenni. *Plin.* 36, 12, 17. Sphinx saxo naturali elaborata et lubrica. ℙ Translate est periculosus, anceps, in quo facile labi, atque errare contingit. [*Ita maxime *Ciceroni* et *Tacito* frequentatur. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 296. sq.] *Cic. Coel.* 17. Viae adolescentiae lubricae, quibus illa insistere, aut ingredi sine casu aliquo, aut prolapsione vix potest. *Id. Verr.* 2, 5, 52. Aetas puerilis maxime lubrica atque incerta: *(lubricum aetatis* appellat *Plin. ep.* 3, 3.) *Id. Phil.* 5, 18. Cupiditas dominandi praeceps et lubrica. *Id. Planc.* 2. Perdifficilis, et lubrica defensionis ratio. *Id. Or.* 28. In lubrico versari. *Plin. ep.* 1, 8. Anceps et lubricus locus; *scil.* de munificentia sua verba facere. *Gell.* 14, 1. *f.* Lubrica atque ambagiosa conjectatio. *Quint.* 1, 5. Ne quem tam lubrica observatio fallat. *Hor. Od.* 1, 19, 8. Et vultus nimium lubricus aspici, *h. e.* in quo aspiciendo periculum est, ne amoris igne flagres. (Sic *Mart.* 9, 57. Dum puer es, redeas, dum vultu lubricus.) *Modest. Dig.* 48, 4, 7. Lubricum linguae non est ad poenam facile trahendum. [**Sil.* 7, 542. pro lubrica rostra, Et vanis fora laeta viris! *Tac. Dial.* 13. lubricum forum.] ℙ Est etiam *lubricus*, qui facile movetur, et elabitur. *Cic. N. D.* 2, 57. Natura lubricos oculos fecit, et mobiles. *Virg. A.* 5, 84. lubricus anguis. *Tibull.* 2, 5, 14. Lubrica exta. *Plin.* 9, 20, 37. Lubrici pisces. [**Hor. Sat.* 2, 4, 30. Lubrica nascentes implent conchylia lunae: ubi v. *Heindf.* qui *lubricus* idem intell. quod nos dicimus *schleimig*, perquam laudans apposite *Stat. Silv.* 4, 6, 11. Lubrica qua recubent conchylia mollius alga.] *Plin.* 2, 3, 3. Lubricum corpus laevitate continua. *Id.* 22, 25, 66. Hippocrates ptisanam sorbitionis gratia laudavit, quoniam lubrica ex facili hauriretur. *Hor. Epod.* 13, 14. et *Ov. Amor.* 3, 6, 81. Lubricus amnis. *Id. Fast.* 5, 476. Lubrica prensantes effugit umbra manus. ℙ Translate. *Quint.* 9, 4. *med.* Historia non tam finitos numeros, quam orbem quendam contextumque desiderat: namque omnia ejus membra connexa sunt: quoniam lubrica est, ac fluit. ℙ Cum infinito. *Sil.* 5, 18. Flore capi juvenum primaevo lubrica mentem Nympha, nec Idalia lenta incaluisse sagitta, *h. e.* facilis capi, et amores saepe mutans. ℙ Substantivi more. *Macr. Sat.* 7, 3. Objiciens tanto viro lubricum fidei, *h. e.* fluxam fidem. *Ulp. Dig.* 4, 4, 11. *med.* Lubricum aetatis, *h. e.* levitas juvenilis, et inexperientia rerum. *Papin. ib.* 22, 1, 3. tutelae. *Callistrat. ib.* 5, 3. *f.* consilii. *Appul. Met.* 1. *in.* Post ardua montium, et lubrica vallium. Adde *Plin. ep.* 3, 3. ℙ Est etiam fugax, velox, fallax. *Ov. A. Am.* 3, 364. quot menses lubricus annus habet. *Virg. A.* 11, 716. Nequicquam patrias tentasti lubricus artes. V. LIGUR. *Val. Fl.* 2, 555. acri lubricus astu. *Cornel. Sever.* in *fragm. de morte Cic.* ap. *Sen. Suasor.* 7, 19. Lubrica fata.

LUCA, ae, f. urbs Etruriae, de qua V. in LUCENSIS.

LUCĀNĬA, ae, f. *Basilicata*, regio Italiae in magna Graecia, Bruttiis, Apuliae, et Campaniae contermina: cujus populi Lucani, a Samnitibus orti, duce Lucio, ut *Plin.* docet 3, 5, 10. lisdem olim legibus liberos suos, quibus Spartani, instituere solitos, *Just.* tradit 23, 1., in lucis inter pastores initio pubertatis, sine veste, sine tecto agere cogentes, et praeda venatica vivere, ut bellicis laboribus consuescerent. ℙ Varias hujus appellationis causas affert *Festus:* quod eorum regio sita est ad partem stellae luciferae, vel quod loca cretosa sunt, id est multae lucis: vel a Lucilio (lege *Lucio*) duce; vel quod primitus in luco consederunt. Atque haec postrema causa verior est: nisi malis cum aliis dicere, quod eorum terra ex argillae copia praecipue albescat: unde Graece *Λευκανοί*. Alii vero, cum ex *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 150. constet, veterrimos eorum nummos inscriptos esse *ΛΟΥΚΑΝΩΝ*, alios *ΛΥΚΙΑΝΩΝ*, eosdemque saepe lupi caput repraesentare, recte putant a luporum copia, qui Graece *λύκοι* dicuntur, Lucaniam appellatam fuisse. ℙ *Fuit et Lucania recentius dicta, quae antea Lycaonia, si credendus *Jul. Valer.* 1, 16. *rerum gest. Alex. M.*, ed. *A. Maio. B. A.*

LUCĀNĬCĀ, ae, f. *ἀλλᾶς*, genus farciminis ex porcinis carnibus concisis: a Lucanis populis, a quibus Romani milites primum didicerunt, ut *Varr. L. L.* 4, 22. docet. *Mart.* 13, 35. Filia Picenae venio lucanica porcae. *Id.* 4, 46. Et lucanica ventre cum Falisco. *Stat. Silv.* 4, 9, 35. Non lucanica, non graves Falisci. *Cic. Fam.* 9, 16. *f.* Solebam antea delectari oleis et lucanicis tuis. ℙ Confectio lucanicae sic habetur apud *Apic.* 2, 4., nempe intestinum fartum ex pulpa porcina bene tunsa, admixtis pipere trito, cumino, satureja, ruta, petroselino, baccis lauri, liquamine, etc. Ipsum intestinum tenuiter producitur, et ad fumum suspenditur.

LUCĀNĬCUS, a, um, adj. Lucanus. *Spart. Carac.* 5. Cum Germanos subegisset, Germanicum se appellavit, vel joco, vel serio, ut erat stultus et demens, asserens, si Lucanos vicisset, Lucanicum se appellandum. *Charis.* 1, 73. Lucanicum, intelligitur pulmentum et intestinum: hic Lucanicus, subauditur botulus, vel apparatus: et haec Lucanica, intelligitur hira, *h. e.* intestinum, aut aliud, quod unusquisque intelligere voluerit. Sumptum est enim nomen ab inventoribus Lucanis.

LUCĀNUS, a, um, adj. ad Lucaniam pertinens. *Liv.* 8, 24. Lucanae legiones. *Id.* 9, 17. Lucani montes. *Hor. Epod.* 1, 28. Lucana pascua: *(scil.* lautissima alendis armentorum numerosis gregibus. Hinc *Calpurn. Ecl.* 7, 17. Omnia Lucanae donet pecuaria silvae.) *Id. Sat.* 2, 3, 234. Tu nive Lucana dormis ocreatus, ut aprum Coenem ego. *Stat. Th.* 8, 533. setigeram Lucana cuspide frontem Strictus aper. *Varr. R. R.* 1, 25. et *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 6. Lucanum vinum. *Stat. Silv.* 3, 2, 85. mare, *h. e.* Tyrrheni ea pars, quae Lucaniam alluit. *Mart. Spect.* 8. Lucanus ursus; *scil.* quia Lucani montes eo ferarum genere abundabant. Horum meminit et *Ov. Halieut.* 57. ℙ *Lucani, orum*, Lucaniae populi. *Cic., Hor., Liv., Plin.* etc. ℙ Genus quoddam scarabeorum grande, praelongis cornibus, quae bisulcis sunt dentata forcipibus in cacumine, et cum libuit, ad morsum coeunt, infantium etiam remediis e cervice suspendi solitum, *Lucanos* vocat *Nigid.* ap. *Plin.* 11, 28, 34.

LUCĀNUS, i, m. M. Annaeus Lucanus, Cordubensis, filius Annaei Melae, qui Senecae philosophi frater fuit, puer Romam translatus, vixit sub Nerone, gessitque quaesturam, et sacerdotium auguratus obtinuit. Inter amicos principis adscitus, conjurationi Pisonianae (de qua *Suet. Ner.* 36. et *Tac. A.* 15, 49. et 70.) nomen dedit, indignatus, quod studia sua poetica Nero insectaretur: sed detectus, jussusque venas incidere, periit aetatis anno vigesimo septimo. Scripsit heroico carmine bellum civile Pompeji, et C. Caesaris, quod Pharsalia nominatur: item Saturnalia, Silvarum libros decem, tragoediam Medeae, de incendiis Trojae ac Romae, Orpheum, fabulas complures et epistolas: quae omnia, praeter Pharsaliam, periere. Dictio ejus Latina est, et pura, et carmina magni spiritus. Sed quod ad poeticam vim attinet, multi eum oratoribus magis, vel declamatoribus adnumerari dignum censent, quod historiam, non poema composuisse videatur; quorum est princeps *Quint.* 10, 1. *med.*, cum alioquin ardentem, et concitatum, et sententiis clarissimum esse dicat. Adde *Serv.* ad *A.* 1, 386. Hinc *Mart.* 14, 194. cujus lemma est, *Lucanus.* Sunt quidam, qui me dicunt non esse poetam: Sed qui me vendit bibliopola, putat. Laudat eum *Id.* 1, 62. et 7, 21. et 22. et *Stat. Silv.* 2, 7. quae *Genethliacon Lucani* inscribitur.

LŪCAR, āris, n. inquit *Festus*, appellatur aes, quod ex lucis captatur. Idem in voce *Pecunia:* Pecunia, quae erogatur in ludos et spectacula, appellatur lucar (al. leg. *lucaris*), quod e lucis captetur. Idem in *Lucaris:* Lucaris pecunia, quae in luco erat data. Hujusmodi pecunia erogabatur ab iis, qui lucos possiderent. Unde in *Inscr.* ap. *Grut.* 436, 5. laudatur liberalitas P. Marii Luperciani, qui lucar redemptum a republica sua universis civibus suis in perpetuum remiserat. Videtur autem assignata fuisse mercedibus histrionum et ludionum. Unde *Tac. A.* 1, 77. De modo lucaris, et adversus lasciviam fautorum multa decernuntur. *Tert. adv. Gnost.* 8. de Jo. Bapt.: Contumeliosa caede truncatur in puellae salticae lucar. [*V. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 297. ubi plura invenies.] ℙ Ap. *Liv.* quoque nonnulli hanc vocem legunt, ubi refert responsum oraculi Delphici, 23, 11. Pythio Apollini, republica vestra bene gesta servataque, lucaris meriti donum mittitote, *h. e.* praemii. Sed al. *lucris meritis:* al. *lubentes merito*, etc. ℙ Paenultimam genitivi brevem esse, docet *Charis.* 1, 65.

LUCĀRĬA Festa, in luco colebant Romani, qui permagnus inter viam Salariam et Tiberim fuit: pro eo quod victi a Gallis, fugientes e proelio, ibi se occultaverunt. Ita *Festus.* At *Varr. L. L.* 5, 8. ex lectione *Scalig.* Lucaria a luce, quod propter lucem amissam is cultus institutus. ℙ Celebrabantur mense Julio, in quo XIV. cal. Aug. legitur in *vet. Calendar.* (ap. *Grut.* 133.) Lucar. N. P. *h. e.* Lucaria, nefastus primo; et XII. cal. Lucar. Lud. *h. e.* Lucaria, ludi. *Masurius* apud *Macr. Sat.* 1, 4. Eam noctem, deincepsque insequentem diem, qui est Lucarium: pro *Lucariorum.*

[LUCĀRĬA, ae, f. ludi custos. V. *Ducang. Gloss. med.* et *inf. Latin.* in V. *Lucarius.* Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 305, 6. Umbria Lucaria. *F.*]

LŪCĀRIS Pecunia. V. LUCAR.

*LUCAS, ae, m. *Λουκᾶς*, Evangelista. Meminit *Prud. Apoth.* 1002. *B. A.*

LŪCAS Bos, et Luca Bos, veteribus Romanis, et rudibus primo dictus est elephantus. Cum enim hanc feram primum vidissent in Lucania, Pyrrhi bello, ut est ap. *Plin.* 8, 6, 6. maximam autem quadrupedem, bovem nossent, et praecipuae magnitudinis essent Lucani boves, ut colligitur ex illo *Lucil.* ap. *Non.* 4, 349. *Quem neque Lucanis oriundi montibu' tauri Ducere protelo validis cervicibu' possent;* factum est, ut nullum aptius nomen significando elephanti esse ipsis videretur, quam si bovem Lucam nominarent. Haec nominis ratio (quam scriptam reliquit, teste *Varr. L. L.* 6, 3. *med.*, Verginius) multo est verisimilior, quam ea, quam tradit ipse *Varr. ib.*, quod dictus sit a luce, quia Pyrrhi elephanti procul lucebant propter inauratos regios clypeos, quibus eorum turres ornatae erant: item quam ea, qua *C. Aelius ib.* a *Libycis* dictos *lucas* arbitratur. *Lucr.* 5, 1301. Inde boves Lucas turrito corpore tetros. *Sil.* 9, 573. moderantem cuspide Lucas Maurum in bella boves. Adde *Sen. Hippol.* 352. *Auson. ep.* 15, 12. et *Enn.* ap. *Varr. l. c.*, cujus verba V. in LOCUSTA. ℙ In recto singulari duplex est positio, ut diximus. Et quidem *Luca* habetur ap. *Varr. ib.* Porro *Lucas* dictum putat *Voss.* in *Etym.* pro *Lucans:* et hoc e *Lucanus* factum esse, ut *Picens* pro *Picenus.*

*LUCCEIUS, i, m. Pompejo familiaris, amicus Ciceronis, scripsit de bello Italico et Civili. *Cic. Fam.* 5, 12. *Att.* 1, 17. et 19, 1. *B. A.*

*LUCEIUM, i, n. castellum Deiotari in Galatia. *Cic.* pro *Dejot.* 6. *B. A.*

LŪCELLUM, i, n. *κερδύφιον*, parvum lucrum, quaesticulus. *Cic. Verr.* 2, 3, 30. Si Apronio, deliciis praetoris, lucelli aliquid jussi sunt dare. *Id. ib.* 44. Facere aliquid lucelli. *Sen. ep.* 5. Hujus diei lucellum tecum communico. *Catull.* 28, 6. Ecquidnam in tabulis patet lucelli? *h. e.* pecuniae seu lucri vobis a praetore expensi et dati. *Hor. Sat.* 2, 5, 102. tecum partita lucellum.

*LUCENI, orum, populi Hiberniae. *Oros.* 1, 2. *B. A.*

LŪCENS, entis, part. a *luceo: φαίνων*, splendens, lucidus. *Lucr.* 5, 609. rosea sol alte lampade lucens. *Virg. A.* 6, 725. Lucens lunae globus. *Ov. Fast.* 3, 270. Lucentes faces; et *Met.* 2, 24. sedebat In solio Phoebus claris lucente smaragdis. *Manil.* 1, 866. Sidera per tenues coelo lucentia flammas. *Ov. Met.* 4, 297. videt stagnum lucentis ad imum Usque solum lymphae. *Stat. Silv.* 1, 3, 36. An picturata lucentia marmora vena Mirer? *Id. Th.* 9, 691. Lucentes auro tunicae? *Mart.* 11, 98. Non ulcus acre, pustulaeque lucentes, *h. e.* igneae et rubentes. ℙ Translate. *Mall. Theod. de metr.* 9, 7. His (pedibus) metri hujusce lucentior et latior usus esset.

LŪCENSIS, e, adj. *Lucchese*, ad Lucam pertinens, quae urbs est in Etruriae, et Liguriae confinio, olim R. colonia, ad amnem Auserem. *Cic. Fam.* 13, 13. Lucense municipium. ℙ *Lucensis conventus* ap. *Plin.* 3, 3, 4. dictus est a Luco Asturum, Hispaniae oppido. ℙ *Lucenses* sunt etiam incolae oppidi in Italia cui pariter nomen est *Luco*, ad Fucinum lacum. *Id. ib.* 12, 17. ℙ Denique *Lucensia ostrea* dicuntur ab *eodem* 32, 6, 21. quae capiuntur in mari circa Lucentum oppidum Hispaniae citerioris, nunc *Alicante:* de quo *Id.* 3, 3, 4.

[LŪCENTĪNUS, a, um, adj. qui est ex oppido Lucento, seu Lucentia, ut illud appellat *Mela* 2, 6., in Hispania citeriore, idem ac *Lucensis.* V. h. v. Hinc factum cogn. R. *Inscr.* in Hispania ap. *Grut.* 980, 2. Terentia Lucentina. *F.*]

*LUCENTUM, i, n. opp. Hispaniae Tarraconensis in agro Contestanorum, ad mare Mediterraneum. V. LUCENSIS et LUCENTINUS. *B. A.*

LŪCĔO, es, xi, n. 2. *λάμπω*, lucem emitto, splendeo, fulgeo. [**Doederl.* 2, 76. discrimen inter *lucere* et *fulgere* in eo ponit, quod illud *lumen* significet lenius emissum, nostr. *leuchten;* hoc splendorem vi quadam ejaculatum, nostr. *blitzen.*] Etym. v. in LUX. *Cic. Somn. Scip.* 3. *extr.* Stella illa, quae ultima a coelo, citima terris, luce lucebat aliena. *Virg. A.* 11, 143. lucet via longo Ordine flammarum. [*Adde *ib.* 9, 383. Rara per occultos lucebat semita callis: ubi v. *Heins.* qui praeter alia laudat *Prop.* 2, 14, 17. Ante pedes caecis lucebat semita nobis, i. e. clare et conspicue apparebat. *Stat. Th.* 9, 641. Interior coeli, qua semita lucet. *Val. Fl.* 1, 841. Lucet via late Igne Dei.] *Ov. Her.* 11, 104. Ut meus ex isto luceat igne rogus. [**Tibull.* 1, 1, 6. Dum meus assiduo luceat igne focus, i. e. dummodo vitae necessitatibus haud indigeam. V. *Heyn.* Respexit hunc locum *Stat. Silv.* 1, 2, 255. divesque foco lucente Tibullus.] *Virg. A.* 6, 603. lucent genialibus altis Aurea fulcra toris; et *ib.* 8, 660. virgatis lucent sagulis. [*Multi edd. praebent *fulgent.* Utrumque et *lucere* et *fulgere* de eadem re dici solet. V. *Burm.* ad h. l.] *Ov. Amor.* 3, 3, 6. niveo lucet in ore rubor. *Id. Met.* 1, 239. lucent oculi. *Val. Fl.* 6, 492. Lilia per vernos lucent velut alba colores. [**Suet. Tib.* 74. Cinis — exarsit, atque in multam noctem pertinaciter luxit. *Sil.* 16, 91. en unquam lucebit in

orbe Ille dies, etc. i. e. aderit.] ℙ Pro translucere, apparere. *Prop.* 2, 2, 25. si qua Arabio lucet bombyce puella. *Mart.* 8, 68. Femineum lucet sic per bombycina corpus. *Stat. Th.* 8, 525. summae qua margine parmae Ima sedet galea, ut juguli vitalia lucent, *h. e.* nuda patent. ℙ *Lucere facem alicui*, modus loquendi rarior, *h. e.* facem praeferre, et praebere lumen: *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 30. huic lucebis novae nuptae facem. *Enn.* ap. *Fest.* in *Prodinunt.* Prodinunt famuli, tum candida lumina lucent. ℙ *Lucet*, dies est. *Pl. Mil.* 3, 1, 115. Prius quam lucet, adsunt: rogitant, noctu ut somnum ceperim. *Catull.* 14, 17. Nam si luxerit, ad librariorum Curram scrinia, etc. *Cic. Rosc. Am.* 34. Nondum lucebat, cum Ameriae scitum est. ℙ *Lucet hoc*, et *luciscit hoc* dicebant *δεικτικῶς*, *h. e.* digito coelum indicando; et dici lucem adesse significabant. V. HIC pronom. ℙ Translate est apparere, clare videri, conspicuum, pulcrum esse. *Cic. Manil.* 14. Nunc imperii nostri splendor illis gentibus lucet. *Id. Att.* 3, 15. *med.* Mea officia et studia, quae parum ante luxerunt (fatendum est enim) sic exsequar, ut, etc. *Id. Mil.* 23. Cum res ipsa tot, tam claris argumentis signisque luceat. *Id. Sext.* 28. Virtus lucet in tenebris, splendetque per se semper. *Stat. Ach.* 2, 149. qualis Siculae sub rupibus Aetnae Naides Ennaeas inter Diana, feroxque Pallas et Elysii lucebat sponsa tyranni. ℙ Part. *Lucens.* V. s. l.

LUCĔRENSES et Lucĕres (quae tertia centuria equitum constituta a Tatio et Romulo) appellati sunt a Lucero Ardeae rege, qui auxilio fuit Romulo adversus Tatium bellanti. Ita *Festus:* tametsi *Liv.* ejus nominis originem incertam esse dicit 1, 13. *f. Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 5. ait, centurias fuisse tres numero ab initio constitutas, neque tamen centurias, sed tribus appellat his verbis *c.* 5. Tribus principio tres fuerunt: Tatiensis una, a Tatio rege: Ramnensis altera, a Romulo: Luceres altera, a Lucumone, sive Lucretino, sive a luco, quem lucum Asylum vocaverat Romulus. Post de nominibus Sabinarum plures factae, etc. *Varro* etiam tribus vocat *L. L.* 4, 9. Ager, inquit, Romanus primum divisus in partes tres: a quo tribus appellatae Tatiensium, Ramnium, Lucerum: nominatae, ut ait Ennius, Tatienses (al. *Taties*) a Tatio, Ramnenses (al. *Ramnes*) a Romulo, Luceres, ut ait Junius, a Lucumone. Sed omnia haec vocabula Tusca, ut Volumnius, qui tragoedias Tuscas scripsit, dicebat. Haec *Varro.* Idem colligitur ex *Ov.* et *Prop.* mox afferendis. Ideo autem *tribus* dicuntur, quia ex ipsis tribubus selectae sunt. V. TRIBUS. Quod vero de Lucumone ajunt *Ascon.* et *Varro*, confirmatur a *Serv.* ad *A.* 5, 560. [et a *Cic. de Rep.* 2, 8. (ed. *A. Maio*), *F.*] quin et ipse *Fest.* qui in allatis verbis a Lucero derivat, paulo post in *Lucomedi* cum illis consentit. ℙ Prima syllaba et brevis est, et longa. *Ov. Fast.* 3, 131. Quin etiam partes totidem Tatiensibus idem, Quosque vocant Ramnes, Luceribusque dedit. *Prop.* 4, 1, 31. Hinc Taties, Ramnesque viri, Luceresque coloni.

*LUCERIA, ae, f. *Λουκερία*, urbs Apuliae, Dauniorum olim colonia. *Plin.* 3, 11. *Cic. Fam.* 15, 15. *Id. Att.* 7, 12. et 8, 11. *in.* et *Cluent.* 69. *extr. Caes. B. C.* 1, 24. *Liv.* 34, 22. *Hor. Od.* 3, 15, 14. *Lucan.* 2, 473. ubi tamen ed. *Cort.* habet *Nuceriae.* ℙ V. et *Lucerinus*, *a*, *um. B. A.*

[LUCERĪNUS, a, um, adj. ad Luceriam pertinens, urbem mediterraneam Apuliae Dauniae, nunc *Lucera*, cujus meminit *Hor. Od.* 3, 15, 14. *Liv.* 10, 35. Ad finem Lucerinum ei hostis obvius fuit. ℙ *Lucerini*, *orum*, sunt incolae illius urbis. *Id.* 9, 26. Lucerini, ac Samnites ad internecionem caesi. *F.*]

LŪCERNA, ae, f. *λύχνος*, instrumentum, quod uno, vel pluribus ellychniis accensis instructum, et oleo nutritis, lucem praebet domesticis usibus. Est a *luceo*, et primam habet brevem, licet longa sit in *luceo*, et *lux. Varr. L. L.* 4, 25. Candelabrum a candela: ex his enim funiculi ardentes figebantur. Lucerna post inventa, quae dicta a luce, aut quod id vocant Graeci *λύχνον. Cic. Div.* 2, 58. Quodam obtutu oculorum duo pro uno lucernae lumina videntur. *Id. Att.* 7, 7. *Ἐμπολιτεύομαί σοι* jamdudum: et facerem diutius, nisi me lucerna desereret. *Id. Fin.* 4, 12. In sole lucernam adhibere nihil interest. *Hor. Od.* 1, 27, 5. Vino, et lucernis Medus acinaces Immane quantum discrepat, *h. e.* conviviis in noctem productis. *Id. Sat.* 2, 1, 25. saltat Milonius, ut semel icto Accessit fervor capiti, numerusque lucernis, *h. e.* ut ebrius est factus. (*Juven.* 6, 304. similem locum habet.) *Mart.* 14, 41. cujus lemma *Lucerna polymyxos.* Illustrem cum tota meis convivia flammis, Totque geram myxos, una lucerna vocor. *Id. ib.* 40. candelam vocat *lucernae ancillam*, quia haec ditiorum erat, *candela* pauperum. *Juven.* 10, 339. pereundum est ante lucernas, *h. e.* ante noctem. Sic *Vopisc. Tac.* 10. Thermas ante lucernam claudi jussit. *Phaedr.* 3, 19. Lucernam accendere. *Plin.* 31, 3, 28. exstinguere ardentem. *Id. ib.* 27. Lucerna ardens; et *ib.* defectu olei restincta. *Id.* 28, 11, 48. Fungi lucernarum, ac fuligo, quae est in rostris earum. *Pers.* 5, 181. pinguem nebulam vomuere lucernae. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 2. Lapidem appellavere lychnitem, quoniam ad lucernas in cuniculis caedebatur. ℙ Translate *Juven.* 1, 51. Haec ego non credam Venusina digna lucerna? *h. e.* lucubrationibus, quibus *Horatius* satyras conscribebat in pravos hominum mores. ℙ Est hoc nomine et piscis marinus, qui lingua ignea per os exserta, tranquillis noctibus lucet. *Plin.* 9, 27, 43. [*Trigla Lucerna, *L. die Seeleuchte.*]

*LUCERNARIA, ae, f. verbascum, herba. *Marc. Emp.* 20. *B. A.*

*LUCERNARĬUM, i, n. vespertinum tempus, quo lucernae accendi solent. *August.* in *Reg. Cleric. B. A.*

[LŪCERNĀRĬUS, ii, m. qui ad lucernam vivit, lychnobius. *Gloss. Philox.* Lucernarius, *λυχνοῦχος. F.*]

LŪCERNĀTUS, a, um, adj. lucernis illustratus. *Tert. ad Uxor.* 2, 6. Janua laureata et lucernata.

[LŪCERNĪNUS, a, um, adj. ad Lucernam pertinens, ut Lucerninae calendae in testamento M. Grunnii Corocottae, de quo v. in BUBULARIUS. Videntur autem *lucerninae* appellatae fuisse calendae Decembris, vel Januarii, quod nempe iis mensibus, quibus noctes longiores sunt, porcinae carnes ad lucernae lumen in frusta caedebant r ad lucanicam conficiendam. *F.*]

LŪCERNŪLA, ae, f. *λυχνίς. Hieron. ep.* 117. *n.* 12. Dictatio ad lumen lucernulae profusa; et *ep.* 107. *n.* 9. Accensa lucernula.

LŪCESCO et Lucisco, is, n. 3. lucere incipio, fit dies, dilucescit: cui contrarium est *advesperascit:* et fere impersonaliter adhibetur. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* Ut a. d. III. Octobr. cum lucisceret, in Amanum ascenderem. *Liv.* 4, 28. Et jam lucescebat, omniaque sub oculis erant. *Pl. Amph.* 1, 3, 45. Eamus, Amphitruo: luciscit hoc jam. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ter. Heaut.* 3, 1, 1.] (V. LUCEO.) *Virg. Ecl.* 6, 37. Jamque novum terrae stupeant lucescere solem. *Ov. Fast.* 5, 417. cum cras lucescere nonas Dicimus. ℙ Splendere. *Firm. Math.* 4, 13. Quorum caput flavo capillorum crine lucescat. ℙ [Translate. *Front. ad Anton. Aug.* (ed. *A. Maio*) 1, 5. Tu me ad pristinam illam mensuram luciscentis amoris tui revocas. *F.*]

LŪCĔTĬUS, ii, m. cogn. est Jovis, quod eum lucis causam esse credebant. *Fest.* et *Cn. Naevius* ap. *Gell.* 5, 12. Atque hanc vocem a lingua Osca repetendam esse, monet *Serv.* ad *A.* 9, 570., idemque esse, quod Latina *diespiter.* Adde *Macr. Sat.* 1, 15. ℙ Eadem ratione et Juno *Lucetia* dici potest. *Capell.* 2, 37. Juno pulcra, sive te Lucinam, quod lucem nascentibus tribuas, ac Lucetiam convenit nuncupari.

LŪCI, adv. interdiu, cui opponitur *noctu. Cic. Phil.* 12, 10. *f.* Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi? *Pl. Cas.* 4, 2, 7. Venire luci. *Id. Amph.* 1, 1, 10. Me qui hoc noctis excitavit, nonne idem hoc luci me mittere potuit? *Id. Cist.* 2, 1, 48. Cum primo luci cras ambo occidero. [*Cf. *Perizon.* ad *Sanct. Min.* 1, 9. p. 64. et *Bentl.* ad *Ter. Ad.* 5, 3, 55.] *Pl. Merc.* 2, 1, 31. et *Stich.* 2, 2, 40. Postquam me misisti ad portum cum luci simul. *Lucr.* 4, 235. si quadratum tentamus, et id nos Commovet in tenebris; in luci quae poterit res Accidere ad speciem, etc?

[LŪCĬBĬLIS, e, adj. idem ac lucidus. *Gloss. Philox.* Lucibilis, *φωτεινός. F.* *Serv. ad *Virg. A.* 6. *B. A.*]

LŪCĬDĒ, adv. *φωτεινῶς*, clare. *Cic. Or.* 2, 25. Ut verbum illud, quod causam facit, lucide et breviter uterque definiat. *Sen. ep.* 71. *med.* Animus lucidius, et tranquillius inter divina mansurus. *Paul. Dig.* 44, 4, 1. Quo lucidius intelligi possit haec exceptio. *Quint.* 4, 5. *med.* Causam lucidissime ostendere.

LŪCĬDUS, a, um, adj. *φωτεινός*, lucem habens, splendidus, fulgens, perspicuus, clarus. [*De discrimine inter *lucidus* et *fulgidus* V. in *Luceo.* Adde *Doederl.* 2, 85. Quid *luculentus* distet dictum est in h. v.] *Lucr.* 4, 340. Lucidus aer. *Ov. Met.* 2, 365. et *Quint.* 12, 10. amnis. *Hor. Od.* 1, 3, 2. Lucida sidera; et *ib.* 3, 26, 6. funalia. *Prop.* 3, 11, 30. lilia. *Tibull.* 2, 4, 30. concha. *Ov. Her.* 15, 74. gemma. *Id. Fast.* 1, 94. lucidior domus. *Vitr.* 9, 6. Lucidissima stella. *Tibull.* 2, 1, 62. Molle gerit tergo lucida vellus ovis, *h. e.* candida. *Stat. Silv.* 3, 3, 22. lucida saxa, *h. e.* nitida marmora. *Ov. Her.* 19, 133. puella, *h. e.* candida et formosa. *Plin.* 35, 9, 35. vestis. ℙ *Lucidum* pro lucide. *Hor. Od.* 2, 12, 14. lucidum fulgentes oculi. ℙ Translate. *Quint.* 7, 3. *med.* Ut a notissimo exemplo, quo sit res lucidior, non recedamus. *Id.* 4, 5. Manifesta et lucida ratio. *Id.* 10, 1. *med.* Philistus imitator Thucydidis: et ut multo infirmior, ita aliquatenus lucidior. *Id.* 12, 10. *med.* Oratores tenues: lucidi, et significantes. *Hor. A. P.* 41. lucidus ordo. ℙ In *Inscr.* ap. *Grut.* 337. *Lucidus* est nomen equi circensis.

LŪCĬFER, a, um, adj. *φωσφόρος*, lucem ferens. *Cic. N. D.* 2, 27. Itaque ut apud Graecos Dianam, eamque Luciferam, sic apud nostros Junonem Lucinam in pariendo invocant. *Ov. Her.* 11, 46. Denaque luciferos Luna premebat equos; et *ib.* 20, 192. de Lucina: Ut tibi luciferas afferat illa manus. *Lucr.* 5, 725. Lucifera pars Lunae.

LŪCĬFER, i, m. *Φωσφόρος*, stella Veneris: a *luce ferenda. Cic. N. D.* 2, 20. Infima est quinque errantium, terraeque proxima stella Veneris, quae *Φωσφόρος* Graece, *Lucifer* Latine dicitur, cum antegreditur solem, cum subsequitur autem, Hesperos. Ea cursum anno conficit, et latitudinem lustrans signiferi orbis, et longitudinem. Multa de eo *Plin.* 2, 8, 6. *Tibull.* 1, 10, 62. Dum rota Luciferi provocet orta diem. *Ov. Trist.* 1, 3, 71. coelo nitidissimus alto Lucifer ortus erat. ℙ Metonymice est dies. *Id. Fast.* 3, 877. Tres ubi Luciferos veniens praemiserit Eos. *Prop* 2, 15, 28. memento Venturum paucis me tibi Luciferis. Adde *Ov. Fast.* 1, 46. ℙ In fabulis est filius Cephali, et Aurorae Solis filiae: diciturque certasse cum Venere de praestantia formae. Ita *Hyg. Astron.* 2, 42. Alii Jovis filium faciunt. Immo pro stella Jovis interdum sumitur, teste *Serv.* ad *A.* 4, 130. Poetae equo vehi fingunt, ut bigis Lunam, Solem quadrigis. *Stat. Th.* 6, 239. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 121.

LŪCĬFĬCUS, a, um, adj. lucem emittens, illustrans, lucidus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 9. Vapor lucifici solis.

LŪCĬFLŪUS, a, um, adj. luce fluens, lucidus. *Juvenc.* 3, 294. Ast ubi lucifluum reddet sol tertius ortum. ℙ Translate est divinus. *Id.* 4, 120. gens omnis habebit Testem lucifluo sanctae sermone salutis. Adde *Prud. Psych.* 625., ubi tamen rectius legitur *lucifer.* [*Hunc locum immutavit atque ampliavit *F.*]

LŪCĬFŪGA, ae, m. et f. lucifugus. *Sen. ep.* 122. *f.* appellat *lucifugas homines*, qui contra naturam nocte utuntur pro die, qui et *λυχνόβιοι* dicuntur, quasi lucernarii. *Id. ib.* Vos, inquit, illum et lychnobium dicetis. *Appul. Apol.* Ipse humilitate abditus, et lucifuga; et *Met.* 5. Lucifuga maritus, [*h. e.* Amor, qui nocturnus tantum Psychen adibat. *F.*]

LŪCĬFŪGAX, acis, adj. lucifugus. *Minuc. Fel. Octav.* 8. Latebrosa et lucifugax natio. Al. leg. *lucifuga.* [*Auct. carm. Philomel.* 40. Noctua lucifugax tutubat in tenebris. *F.*]

LŪCĬFŪGUS, a, um, adj. qui fugit lucem, et gaudet tenebris. *Cic. Fin.* 1, 18. *f.* Lucifugi, maledici, monstrosi, etiam aliis amatoriis levitatibus dediti. *Virg. G.* 4, 243. lucifugis congesta cubilia blattis. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 67. Lucifugus nebulo.

LŪCĬLĬĀNUS, a, um, adj. ad Lucilium pertinens. *Varr. R. R.* 3, 2. *f.* Libelli charactere Luciliano. *Plin.* 36, 25, 61. Lucilianus versus. *Macr. Sat.* 2, 12. C. Titius, vir aetatis Lucilianae. *Arnob.* 2, 45. Fornix Lucilianus, *h. e.* ut opinor, *Lucilii* satyra hoc nomine inscripta.

LŪCĬLĬUS, i, m. C. Lucilius, eques R. ex Suessa, olim Aurunca, oppido Campaniae, magnus avunculus Pompejo Magno fuit: sub P. Africano, bello Numantino, eques militavit, ut narrat *Vell.* 2, 9. decessitque Neapoli, anno aetatis quadragesimo sexto, ut est ap. *Hieron. in Euseb. Chron.*, Olympiade sexagesima nona, U. C. circiter DCL., tribus, aut quatuor annis post natum Ciceronem. Quare quod *senem* nominat *Hor. Sat.* 2, 1, 34., ad ejus stili antiquitatem respexit. Primus condidit stili nasum, ut loquitur *Plin. praef. H. N.*, h. e. satyrae scribendi primus auctor et inventor fuit, multoque sale defricuit Urbem, ut ait *Hor. Sat.* 1, 10, 3., quem postea imitati sunt, qui Satyram attigere. *Juven.* 1, 19. Cur tam hoc libeat potius decurrere campo, Per quem magnus equos Auruncae flexit alumnus, etc. A *Cic. Or.* 1, 16. et *ib.* 2, 6. homo doctus, et perurbanus dicitur: a *Gell.* 18, 5. vir apprime linguae Latinae sciens. In condendo autem versu ut durum, incompositum, et lutulentum praestringit *Hor. Sat.* 1, 4, 8. et 11. item *sat.* 10. fere tota, ubi de eo plura. De hoc *Horatii* judicio, deque aliorum sui temporis ita *Quint.* 10, 1. *med.* Satyra quidem tota nostra est, in qua primus insignem laudem adeptus est Lucilius, qui quosdam ita deditos sibi adhuc habet amatores, ut eum non ejusdem modo operis auctoribus, sed omnibus poetis praeferre non dubitent. Ego quantum ab illis, tantum ab Horatio dissentio, qui Lucilium fluere lutulentum, et esse aliquid quod tollere possis, putat. Nam et eruditio in eo mira, et libertas, atque inde acerbitas, et abunde salis. *Pers.* 1, 114. secuit Lucilius urbem, Te, Lupe, te, Muti: et genuinum fregit in illis. *Juven.* 1, 165. Ense velut stricto quoties Lucilius ardens Infremuit, rubet auditor, etc. ℙ Scriptorum ejus nihil integrum ad nos pervenit, sed fragmenta quidem bene multa, ab eruditis magno studio collecta, atque explicata. ℙ *Vis Lucilii* in re obscena significationem habet. *Arnob.* 5, 169. Tum sancta, et ferventia numina vim vomuisse Lucilii, ac regem Servium natum esse, *h. e.* *τὸ σπέρμα. Varr. L. L.* 4, 10. Poetae de coelo semen igneum

cecidisse dicunt in mare, ac natam e spumis Venerem, conjunctione ignis, et humoris; quam haberet vim, significantes: a qua vi natis dicta vita, ut illud a Lucilio: Vis est vita, vides, quae nos facere omnia cogit. ¶ **Lucilius Bassus*, malus poeta. *Cic. Att.* 12, 5. Cato me quidem delectat, sed etiam Bassum Lucilium sua. *B. A.*

[LŪCILLUS, a, um, dimin. Lucii. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. CLXXIX. L. Caesonius C. Fil. Quirina Lucillus. Alia ap. *eund. ib.* p. 667. Anicetus Domitiae P. F. Lucillae, *h. e.* servus Domitiae Lucillae junioris, filiae P. Calvisii Tulli, uxoris Annii Veri, et matris M. Aurelii Antonini Aug. *F.*]

LŪCĪNA, ae, f. *Ἐλείθυια,* Dea partuum praeses, eadem ac Luna, seu Diana, quae et *Juno Lucina*, et *Diana Lucina* vocatur. A *luce* enim est *Lucina*, et per syncopen *Luna*. Porro *Luna* ideo cum partubus rationem habet, quia certis ii lunae cursibus maturescunt: vel quia, ut scribit *Macr. Sat.* 7, 16., vim habet laxandi corporis, ejusque meatus aperiendi: vel *Lucina* ab eo, quod in lucem producat, ut *Donat.* ad *Ter. Andr.* 3, 2, 15., ubi addit, Junonem Lucinam Junonis filiam esse. *Ov.* tamen non Junonis filiam, sed ipsam Junonem reginam Deorum, *Fast.* 6, 39. intelligit. Sane Juno Dea conjugii habita est: unde *Ζυγία*, Graece dicitur, a ζυγός, jugum. *Plin.* 16, 44, 85. *Lucinam* a *luco* dictam tradit, propterea quod Romae lucus fuit Junoni Lucinae sacer, eo loci, ubi postea eidem templum exstruxere. *Ov. Fast.* 2, 449. Gratia Lucinae: dedit haec tibi nomina lucus: Aut quia principium tu, Dea, lucis habes. *Virg. Ecl.* 4, 8. nascenti puero Casta fave Lucina. *Hor. Epod.* 5, 5. Per liberos te, si vocata partubus Lucina veris affuit, Precor. *Ter. Ad.* 3, 5, 41. Miseram me! differor doloribus: Juno Lucina fer opem. *Pl. Aul.* 4, 7, 11. Uterum dolet: Juno Lucina tuam fidem! *Sen. Med.* 1. Dii conjugales, tuque genialis tori, Lucina, custos. ¶ Metonymice est ipse partus. *Virg. G.* 4, 339. altera virgo, Altera tum primos Lucinae experta labores; et *ib.* 3, 60. de vitula: Aetas Lucinam, justosque pati hymenaeos, etc. Adde *Ov. A. Am.* 3, 785. ¶ Juno Lucina non semper, ut parturientium praeses, sed simpliciter ut auctor lucis accipitur. Juno enim est aer, in quo lux omnis diffunditur. *Tibull.* 3, 4, 13. Efficiat vanos noctis Lucina timores. *Fest.* in *Supercilia:* Supercilia in Junonis tutela esse putabant, quod iis proteguntur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere putabant Junonem: unde et Lucina dicta est.

*LUCINĬUM, i, n. Cicindela in *Gloss. Vet.* Cf. *Isid.* 19, 19. 20, 10. it. *Gloss. Isid.* in *Licini.* ¶ Aliam significationem V. in Expulsis. *B. A.*

[LŪCĬNŬLUS, i, m. dimin. lucini. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 675, 6. T. Cassius Lucinulus. *F.*]

LŪCĪNUS, a, um, adj. a luce, et Lucina, ut *lucinae horae*, quibus scil. in lucem edimur, ap. *Prud. adv. Symm.* 2, 222. Et qui lucinas tribuo nascentibus horas.

LŪCĬPĂRENS, entis, adj. lucis parens, ut *luciparens nox* ap. *Avien. Phaen.* 853., quia noctem dies et lux proxime sequitur. Unde in fabulis Aether, et Dies ex Nocte nasci dicuntur: ut est ap. *Hesiod. Θεογον. v.* 124.

LŪCĬPOR. V. MARCIPOR.

LŪCĬSĀTOR, oris, m. sator lucis, et auctor. *Prud. Cath.* 3, 1. O Crucifer bone, lucisator, Omnipotens pie, Verbigena.

LŪCISCO. V. LUCESCO.

LŪCĬUS, ii, m. praenomen Romanum, ut *Lucius Sergius Catilina*, *Lucius Cornelius Sulla:* et solo L. designari solet. Qui primo fuit hoc praenomine appellatus, luce prima, et initio diei natus fuit, ut *Varr. L. L.* 5, 2. et *Festus* docent. ¶ [Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 116. A. Furius Lucius. V. *ib.* alia huc pertinentia. *F.*] [*Hinc nihil mutandum videtur ap. *Suet. Aug.* 43. ubi pro vulg. *Lucium* e divers. lect. *Licium* et *Litium*, *Casaub. Lycium; Torrent.* prob. *Wolf. L. Itium* leg. conj.] ¶ Est etiam hoc nomine piscis, *luccio*, de quo *Auson. Idyll.* 10, 120. Hic etiam Latio risus praenomine, cultor Stagnorum, querulis vis infestissima ranis, Lucius obscuras ulva coenoque lacunas Obsidet: hic nullos mensarum lectus ad usus, Fervet fumosis olido nidore popinis.

[LŪCOFĔRONENSES, ium, m. plur. ad Lucum Feroneae pertinentes, Etruriae urbem ad Soractem. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 106. *n.* 251. Juvenes Lucoferonenses. *F.*]

LŪCŌMĔDI a duce suo Lucomo dicti: qui postea Lucerenses appellati sunt. *Festus.*

LŬCŌMŌNES. } V. LUCUMO.
LŬCŌMUS. }

LUCRĀTĬO, onis, f. actus lucrandi, lucrum. *Tert. ad Uxor.* 2, 7. Spem lucrationis accipere.

LUCRĀTĪVUS, a, um, adj. ad lucrum pertinens. Ap. JCtos *res lucrativae* sunt, quae ex hereditate, aut legato, aut fideicommissi jure, aut donatione mortis causa, vel cujuslibet postremae voluntatis arbitrio: item ex donatione inter vivos simplici libertate facta cuipiam acquiruntur, ut est ap. *Impp. Theodos. et Valent. Cod.* 10, 35, 1., quia in his de mero lucro est quidquid acquiritur, neque impensa ulla, aut jactura fit ab eo, cui deferuntur. Hinc *ex causa lucrativa acquirere aliquid* dicitur is, qui aliquo titulo ex enumeratis quippiam acquirit, quia nullum rerum suarum damnum patitur sic acquirendo, neque ullum propterea onus subire cogitur. *Paul. Dig.* 31, 89. Cum Sejus, viva testatrice, tesseram frumenti ex causa lucrativa habere coeperit, *h. e.* ex legato. *Ulp. ib.* 40, 1, 4. *extr.* Si partem quis redemit, pars altera ex causa lucrativa acceserit. Adde *Tryphon. ib.* 49, 15, 12. *f.* Sic *lucrativa possessio*, quam quis ex lucrativa causa habet, *Ulp. ib.* 29, 4, 2. et *lucrativa acquisitio* ap. *eund.* 44, 4, 4. *f.* ¶ Tribuitur etiam *Quint.* 10, 7, 27. Neque enim fere tam est ullus dies occupatus, ut nihil lucrativae operae ad scribendum, aut legendum, aut dicendum rapi aliquo momento temporis possit. [Alii aliter hic lectionem frustra sollicitant, quasi vero vox haec indigna sit hujus aevi scriptoribus: at certo certius eadem utitur *Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2. Nae ego post homines natos et locutos omnium facundissimus habear, cum tu, M. Aureli, mea scripta lectitas et probas, et lucrativa tua in tantis negotiis tempora meis quoque orationibus legendis occupare non inutile tibi arbitraris, nec infructuosum. *F.* *V. *Spald.* ad *Quint. l. l.*]

[LUCRĒTĬA, ae, f. Sp. Lucretii Tricipitini filia, Tarquinii Collatini uxor, a Sex. Tarquinio, Tarquinii Superbi Romae regis filio noctu per vim stuprata, cultro in pectus defixo se interemit. Quo facto, clamore a L. Junio Bruto sublato Quirites concitati, reges exacti, constituti consules. *Liv.* 1, 58. *Ov. Fast.* 2, 685. ¶ An se ipsam interficiendo recte fecerit, disputat *August. C. D.* 1, 19. ¶ Translate pro pudica quavis femina, et unius mariti amante accipitur. *Petr. Sat.* 9. Cum ego proclamarem, gladium strinxit, et, si Lucretia es, inquit, Tarquinium invenisti. *Mart.* 11, 104. Si te delectat gravitas, Lucretia toto Sis licet usque die, Laida nocte volo. *F.*]

LUCRĒTĪNUS, a, um, adj. *Cic. Att.* 7, 11. Unam tecum apricationem in illo Lucretino tuo sole malim, quam omnia istiusmodi regna. Al. leg. *Lucretilino.* [*Est haec *Faerni* susp., quae non displicet *Orell.*, qui tamen vulg. servavit.] Utrumque autem rus aliquod designat Attici. Et quidem hoc posterius est a *Lucretili*, cujus meminit *Hor. Od.* 1, 17, 1., et est mons in Sabinis, ut *Fest.* docet.

LUCRĒTĬUS, ii, m. T. Lucretius Carus, civis R., ut videtur, poeta et philosophus Epicureus, Latinorum primus de rerum natura Latine, et quidem versibus scripsit: quod poema *multae artis esse*, scribit *Cic. Q. Fr.* 2, 11., et *Quint.* 10, 1. difficilem auctorem vocat. *Stat. Silv.* 2, 7, 76. Et docti furor arduus Lucretl. Obiit aetatis anno tertio et quadragesimo, creditus sibi ipsi intulisse manus, amatorio poculo in furorem versus. Quidam scripsere, mortem ejus incidisse in annum et diem natalem Virgilii: alii quo die Virgilius togam virilem sumpsit. Quod esse non potest, quia quo tempore poematis ejus *Cic.* meminit jam aetate provectus, nimis adolescens Lucretius fuisset. Verius itaque alii sexaginta amplius annis antiquiorem faciunt: et in annum circiter undecimum aetatis Ciceronis natalem ejus conferunt; mortem vero nono plus minus ante illius necem anno accidisse tradunt. Sunt etiam qui putant, ipsum ejus poema, eo vivo nondum editum, ab ipso Cicerone fuisse emendatum. Magnae laudationis loco sint illa *Ov. Amor.* 1, 15, 23. Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucretl, Exitio terras cum dabit una dies. ¶ **Lucretius Vespillo* quidam memoratur a *Caes. B. C.* 3, 7. *B. A.*

[LUCRĪCĬUS, a, um, adj. ad lucrum pertinens, lucrativus. *Not. Tir.* p. 68. Lucrum, lucricius. *F.*]

LUCRĪFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. *κερδαίνω*, lucrum facio, lucror. Dicitur fere de iis, quae nulla impensa, aut damno, aut labore acquirimus. [*V. *Hard.* ad *Plin. l.* infra *c. Brem.* ad *Nep. Thras.* 1, 3. *extr. Stallb.* ad *Ruddim.* 2. p. 188. et *Matth. Gr. Gr.* §. 341.] *Petr. Sat.* 15. Advocati, qui volebant pallium lucrifacere, flagitabant, etc. *Mart.* 8, 10. Emit lacernas millibus decem Bassus, Tyrias coloris optimi: lucrifecit. Adeo bene emit? inquis; imo non solvit. Addunt et *Cic. Fl.* 37. et *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 20., sed iis locis *lucri*, et *facio* divisim legendum est, ut etiam alii legunt ap. *Mart. l. c.* ¶ Translate. *Varro R. R.* 3, 4. De ornithone primum, quod lucrifecerunt hoc nomen turdi, *h. e.* tanquam proprium sibi vindicarunt, tametsi commune omnium avium est. *Auct. B. Hisp.* 36. Illo beneficio suum maleficium existimabant se lucrifacere, *h. e.* poenam effugere, quam pro suo maleficio meruerant. Sic *Plin.* 7, 39, 40. Quam quidem injuriam lucrifecit ille, *h. e.* impune tulit. *Val. Max.* 4, 1. *n.* 10. Traduc equum, inquit, ac lucrifac censoriam notam, *h. e.* lucro appone, de lucro esse puta, quod a censore notatus non fueris. ¶ Interposito verbo. *Caj. Dig.* 11, 7, 29. Licet lucri dotem faciat. Ita *Torrent.* ¶ Inverso ordine. *Pl. Poen.* 3, 5, 26. Me esse hos trecentos Philippos facturum lucri. *Id. Most.* 2, 1, 7. Qui facere argenti cupiat aliquantum lucri. Adde *Pers.* 4, 4, 117. et *Truc.* 3, 2, 22.

LUCRĪFACTUS, a, um, part. a *lucrifacio. Cic. Verr.* 2, 3, 75. Jam vero ab isto omnem illam ex aerario pecuniam, quam his oportuit civitatibus pro frumento dari, lucrifactam videtis.

LUCRĪFĬCĀBĬLIS, e, adj. *κερδαλέος*, lucrum afferens. *Pl. Pers.* 4, 7, 2. Nae hic tibi dies illuxit lucrificabilis.

LUCRĪFĬCO, as, a. 1. idem quod lucror, acquiro. *Tert. Praescr.* 24. Paulum factum omnibus esse omnia, ut omnes lucrificaret.

LUCRĪFĬCUS, a, um, adj. *Pl. Pers.* 4, 3, 46. Lucrificam faculam tibi Fortuna allucere vult.

LUCRĪFĪO, is, actum sum, passiv. anom. *Cic. Verr.* 2, 3, 46. Quid, si ostendo, in hac una optione lucrifieri tritici modios centum? *Ulp. Dig.* 43, 19, 3. Aqua, quae in rivo nascitur, lucrifit ab eo, qui ducit. ¶ Scribitur et divisim. *Mart.* 11, 50. Nunc furtiva lucri fieri bombycina possunt. [*Ita etiam exhibet *Orell.* in l. *Cic.* modo l.]

LUCRĪFŪGA, ae, com. gen. *μισοκερδής*, qui lucrum fugit. *Pl. Ps.* 4, 7, 33. Cum hos huc adigit lucrifugas.

LUCRĪNENSIS, e, adj. ad Lucrinum lacum pertinens. *Cic. Att.* 4, 10. Res Puteolanae, et Lucrinenses.

LUCRĪNUS, a, um, adj. ad lacum Lucrinum pertinens, in Campania, inter Puteolos, et Bajas, ac inter Avernum lacum, et mare Tyrrhenum, prope intimum recessum sinus Puteolani, qui nunc *il Maricello* dicitur. Videtur appellatus a lucro fuisse, propter multitudinem delicatissimorum piscium, qui ibi capiebantur. Cum maris impetus plerumque irrumpens exinde pisces fugaret, et redemptores gravia damna paterentur, C. Julius Caesar oppositis molibus partem maris exclusit, quod Julium opus dictum est, ut falso affirmat *Serv.* ad illud *Virg. G.* 2, 161. An memorem portus, Lucrinoque addita claustra, Julia qua ponto longe sonat unda refuso? *Suet.* tamen *Aug.* 16. et *Dion.* 48, 50. narrant, non C. Jul. Caesarem, sed Augustum ex consilio Agrippae lacum Lucrinum cum lacu Averno junxisse, et molibus mari oppositis portum Julium ibidem fecisse, navibus recipiendis opportunissimum. Evanuit autem fere totus III. Kal. Oct. ann. a Chr. n. MDXXXVIII., quo gravi terrae motu inde mons erupit, qui late proxima litora occupat, quique nunc *Monte nuovo* dicitur; hinc ejus loci facies valde immutata est, ibique palus tantum coenosa, et arundinetum superest. ¶ Olim ob loci amoenitatem, et hominum frequentiam celeberrimus fuit. Hinc *Prop.* 1, 11, 9. Atque utinam mage, te remis confisa minutis Parvula Lucrina cymba moretur aqua. *Mart.* 4, 57. Dum nos blanda tenent lascivi stagna Lucrini. *Id.* 6, 43. Hic mihi Bajani colles, mollisque Lucrinus. ¶ *Plin.* 9, 54, 79. ostrea Lucrina optimi saporis fuisse scribit, quae *Lucrina* absolute *Mart.* 6, 11. 12, 58. appellat. *Hor. Epod.* 2, 49. Non me Lucrina juverint conchylia. ¶ [Lacus Lucrinus in vectigalibus publicis primus locabatur everrendus, ominis boni causa, inquit *Festus* in *Lacus:* scil. propter omen lucri, quod ex ejusdem locatione piscatoribus facta, qui everriculo utebantur, fiebat. Alii pro *everrendus* minus recte *eruendus*, alii pejus *fruendus* legunt. ¶ In ejus vicinia templum erat Veneri sacrum. Hinc *Lucrina Venus* ap. *Stat. Silv.* 3, 1, 150. *F.*]

LUCRĪO, onis, m. *φιλοκερδής*, qui undique lucrum aucupatur. *Festus* in v. *Cercops.* ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 252. T. Hostilius Lucrio. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 270, 10. M. Versicianus Lucrio. *F.*]

LUCRĪPĔTA, ae, m. qui lucri est avidus, ut Lucripeta fenerator, in *argum. Most. Plauti* 6., cujus auctorem quidam *Sidonium* faciunt. ¶ *Lucripetes* habet *Cass. Variar.* 12, 11. Quibus (*Romanis*) sola contentio est, paupertatem fugere, divitias non amare; nesciunt enim esse lucripetes.

[LUCRĬUS, a, um, adj. *κερδῷος*, qui lucris praeest; ut Lucrii Dii ap. *Arnob.* 4, 132. Quis est enim, qui credat esse Deos Lucrios, et lucrorum consecutionibus praesidere? *h. e.* Mercurium. *F.*]

LUCROR, aris, atus sum, dep. 1. *κερδαίνω*, lucrum facio, acquiro, consequor: et plerumque de iis dicitur, quae nulla nostra impensa, aut labore acquirimus. *Cic. Par.* 3, 1. An virum bonum dices, qui depositum nullo teste, cum lucrari impune posset auri pondo decem, reddiderit? *Id. Off.* 2, 24. Ut locupletes suum perdant, debitores lucrentur alienum. *Id. Verr.* 2, 5, 24. Pretio certo missos facere nautas, missorum omne stipendium lucrari. *Suet. Cal.* 41. Ne ex lusu quidem aleae compendium spernens, plus mendacio, atque etiam perjurio lucrabatur. *Ulp. Dig.* 27, 6, 11. *extr.* In casibus, in quibus dotem maritus vel in totum, vel in partem fuerat lucraturus. *Caj. ib.* 41, 1, 9. Si quis eas res, quae in tempestate, navis levandae causa, ejiciuntur, fluctibus expulsas, lucrandi animo abstulerit. *Tac. G.* 24. Aleam sobrii inter seria exercent, tanta lucrandi, perdendive temerita-

te, ut, etc. *Suet. Ner.* 45. Ex annonae quoque caritate lucrantium accrevit invidia. *Hor. A. P.* 234. Pythias emuncto lucrata Simone talentum. ℙ [*Involvit etiam notionem parcendi. Huc pertinet *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. de pane faciendo: Marina aqua subigi, occasione lucrandi salis, inutilissimum: quem locum Noster supra laudaverat. Locum, quem vir doctus in *Wolf. anall. litter.* 4, 333. citat *Quint. Decl.* 9, 17., invenire non potui.] ℙ Translate. *Cic. Verr.* 2, 1, 12. Omne illud tempus, quod fuit, antequam iste ad magistratus accessit, habeat per me solutum ac liberum: sileatur de nocturnis ejus bacchationibus: damna, dedecora praetereantur: lucretur indicia veteris infamiae, *h. e.* obtineat, ut taceantur. [*Sic etiam Gr. *κερδαίνειν*. Laud. *Ernest.* in *cl. Cic. Act. Apost.* 27, 21.] *Stat. Th.* 9, 779. quonam usque moram lucrabere fati, O multum meritos puer orbature parentes?

LUCROSĒ, adv. cum lucro. *Hieron. ep.* 22. *n.* 13. Ut sub virginali nomine lucrosius pereant.

LUCROSUS, a, um, adj. *κερδαλέος*, lucrum afferens. *Ov. Amor.* 1, 10, 35. Cur mihi sit damno, tibi sit lucrosa voluptas? *Tac. Agr.* 19. *extr.* Donec quod omnibus in promptu erat, paucis lucrosum fieret. *Plin.* 37, 12, 75. Tinguntur ex crystallo smaragdi: nec est ulla fraus vitae lucrosior. *Id.* 18, 31, 74. Id peraeque etiam lucrosissimum.

LUCRUM, i, n. *κέρδος*, quaestus, compendium, utilitas, fructus. *Varr. L. L.* 4, 36. ducit a *luo*, solvo: ut *lavacrum* est a *lavo*. Alii minus recte a *luco*, et proprie sic dici putant lucorum proventum. *Cic. Tusc.* 5, 3. Alii emendi, aut vendendi quaestu et lucro ducerentur. *Quaestus*, et *lucrum* differunt in eo, quod ille comparatur impensa, industria, et labore: est enim a *quaerendo:* hoc sine his, ut si quis hereditate, legato, donatione, aut etiam furto, vel fraude acquirat aliquid: quod et in LUCRATIVUS et LUCROR adnotavimus. Hoc tamen discrimen non est perpetuum. *Cic. Phil.* 3, 12. Reliquas res ad lucrum praedamque revocavit. [*Simili ratione *praedam* et *lucrum* conjunxit *Lucr.* 5, 873. Scilicet haec alieis praedae lucroque jacebant.] *Cic. Verr.* 2, 3, 38. Qui ex publicis vectigalibus tanta lucra facit; et *ib.* 37. Ipsi accipere decumas, et numerare coguntur lucri HS. XXX. millia; et *ib.* Frumentaria lucra exigere. *Phaedr.* 1, 23. Ista subita me jubet benignitas Vigilare, faciasne mea culpa lucrum, *h. e.* ne quid fureris. *Pl. Pers.* 4, 3, 34. Ego recte valeo, et rem gero, et facio lucrum: mercatoris verba sunt. *Cic. Fl.* 37. Emit igitur aliquid, quod certe multo pluris esset: dat de lucro, nihil detrahit de vivo: minus igitur lucri facit. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 20. Istam cantilenam ex eo pendere, ut quamplurimum lucri faciant. [*Hujus genitivi et sim. explicationem veram quidem v. ap. *Matth.* in *Gr. Gr.* §. 341. quem laud. *Stallb.* ad *Ruddim.* 2. p. 188.] *Plin.* 16, 4, 5. Ne servari quidem hominem fas esse lucri causa. *Id.* 2, 46, 45. Navigare lucri, non scientiae gratia. *Ter. Ph.* 1, 2, 11. Quid mihi lucri est te fallere? ℙ *Lucri*, et saepius *lucro est*, utile est, lucrosum est. In *Suppos. Amph. Plauti, scena, quae incipit* Tun' me mactes, 26. Lucri est, quod miseriam deputat. *Anton.* in *ep.* ap. *Cic. Phil.* 13, 19. Quibus, utri nostrum ceciderint, lucro futurum est. *Pl. As.* 1, 3, 40. Nobis lucro fuisti potius, quam decori tibi. *Id. Cist.* 1, 1, 52. Multis damno, et mihi lucro sine meo saepe eris sumptu. *Id. Men.* 2, 3, 5. Amanti amoenitas malo est, nobis lucro est. ℙ *Ponere*, vel *deputare in lucro*, et *de lucro*, aestimare tanquam lucrum, dicitur de bonis, quae insperato eveniunt. *Ter. Ph.* 2, 1, 16. 21. Quidquid praeter spem eveniat, omne id deputare esse in lucro. *Id. Ad.* 5, 3, 30. Quod hinc accesserit, id de lucro putato esse omne. *Cic. Fam.* 7, 25. Id ego in lucris pono, non ferre hominem pestilentiorem patria sua. Adde *Flacc.* 17. Sic *Hor. Od.* 1, 9, 14. Quem sors dierum cumque dabit, lucro Appone; et *Ov. Trist.* 1, 3, 67. Dum licet amplectar: nunquam fortasse licebit Amplius: in lucro, quae datur hora, mihi est. ℙ *De lucro vivere* dicitur, qui cum vivendi spem vix haberet, evasit tamen. *Cic. Fam.* 9, 17. De lucro prope jam quadriennium vivimus; et *Liv.* 40, 8. De lucro tibi vivere me scito. [*V. viros doctos ad h. l.] Sic *Pl. Merc.* 3, 2, 9. Cum senex sis, id jam lucro est, quod vivis. ℙ *Facere lucri* est adipisci, consequi; diciturque eo modo, quo *facere compendii. Nep. Thras.* 1. Multa hic sine Alcibiade gessit: ille nullam rem sine hoc: quae ille universa naturali quodam bono fecit lucri, *h. e.* obtinuit, ut sibi adscriberentur, ut a se solo gesta agnoscerentur. V. alia huc pertinentia in LUCRIFACIO. Ad hanc rationem *lucri habere* dixit *Tert. Cor. Mil.* 11. *med.* et *lucri ducere adv. Marc.* 5, 20. ℙ *Necesse est facere sumptum, qui quaerit lucrum*, prov. est ap. *Pl. Asin.* 1, 3, 65. ℙ *Lucrum* pro avaritia. *Lucan.* 4, 96. Pro lucri pallida tabes! Non deest prolato jejunus venditor auro. *Sen. Hippol.* 540. impius lucri furor. ℙ Videtur metonymice pro divitiis poni in illo *Phaedri* 5, 4. Periculosum semper putavi lucrum; et *Ov. Amor.* 3, 8, 35. cum regna senex coeli Saturnus haberet, Omne lucrum tenebris alta premebat humus. ℙ Mascul. genere. *Pl. Pers.* 4, 3, 23. Unde pergrandem lucrum facias. Ita et *Non.* legit 3, 119. Al. rectius *pergrande.*

LUCTA, ae, f. *πάλη*, unum ex quinque Graecorum certaminibus, quo alter alterum prosternere nititur, palaestra. Est a *λέλυχται*, 3. p. praet. pass. verbi *λύγω* pro *λυγόω*, vincio, quod a *λύγος*, vitex, vimen. *Capitol. Maxim.* 6. Exercebat cum militibus ipse luctam, quinos, senos, et septenos jam grandaevus ad terram prosternens. Al. leg. *luctamina. Auson. ep.* 93. ne quis certamine luctae Phegea, nec cursu te, Lyce, praetereat. *August.* referens verba Pelagianorum, *ep.* 106. *med.* Perseverans quodammodo lucta convincitur. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Palaestritarum luctas casta gymnasiarchorum virga dissolvit. ℙ *Lucan.* 4, 612. Herculis cum Antaeo luctam describit; et *Stat. Theb.* 6, 847. Agyllei cum Tydeo.

LUCTĀMEN, inis, n. *πάλαισμα*, luctatio, nisus. *Virg. A.* 8, 87. Tibris tacita refluens ita substitit unda, etc. remo ut luctamen abesset, *h. e.* ut non esset opus luctari remis adverso flumine navigantibus. *Val. Fl.* 2, 234. seque toris misero luctamine trunci Devolvunt. *Claud. B. G.* 138. Primus fulmineum lento luctamine Poenum Compressit Fabius, *h. e.* lente resistendo. *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 4. Sed emendatio morum, judiciorumque correctio et difficile luctamen, et periculi plenum negotium fuit. *Lampr. Alex. Sev.* 30. Post lectionem operam palaestrae, aut sphaeristerio, aut cursui, aut luctaminibus mollioribus dabat. ℙ Translate. *Pall.* 3, 9. *f.* Melius puros sapores sine luctamine alterius generis unaquaeque vina servant, *h. e.* sine admixtione alterius generis vini, quocum quia sapore, et maturitate non conveniunt, veluti luctantur. [*Auct. epithal.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 636. *Burm.* Exercentque toris Veneris luctamen anhelum. V. LUCTOR. *F.*]

LUCTANS, antis, part. a *luctor*, luctator. *Prop.* 3, 12, 4. Luctantes viri, *h. e.* luctatores. *Virg. A.* 4, 694. Irim demisit Olympo, Quae luctantem animam, nexosque resolveret artus, *h. e.* nitentem egredi; et *ib.* 1, 57. vasto rex Aeolus antro Luctantes ventos Imperio premit, *h. e.* magno conatu evolare tentantes. *Ov. Met.* 4, 358. et *Mart.* 4, 22. et 5, 47. Luctantia oscula carpere, *h. e.* ab invito, et reluctante. [*Ov. *Her.* 4, 79. Luctantia colla, i. e. colla equi luctantis vel non sequentis frenum.] *Sil.* 3, 520. Luctans glacies ferro, *h. e.* resistens. *Id.* 7, 204. composuit luctantia lumina Somnus, *h. e.* quae claudi recusabant. [*Lucr. 5, 1129. Angustum per iter luctanteis ambitionis.] ℙ In contignatione, inquit *Isid. Orig.* 19, 19. *luctantes* dicuntur, quod erecti invicem se teneant more luctantium. Loquitur autem de canteriis, vel capreolis.

LUCTĀTIĀNUS vel Lutatianus, a, um, adj. ad Luctatium, vel Lutatium aliquem pertinens, quod est nomen propr. R., ut Luctatiana praedia, *Paul. Dig.* 33, 1, 12.

LUCTĀTIO, onis, f. actus luctandi. *Cic. Fat.* 13. Est enim copulatum, luctabitur; quia sine adversario nulla luctatio est. ℙ Item universim conatus, nisus. [*Hic non omittendus locus erat *Ejusd. Leg.* 2, 15, 38. Jam ludi publici, quoniam sunt cavea circoque divisi, sint corporum certatione, cursu, [et] pugilatione, luctatione, curriculisque equorum usque ad certam victoriam, circo constituti, etc. Ita exhibet locum foede corruptum *Orell.*, q. v.] *Liv.* 21, 36. Tetra ibi luctatio erat, ut a lubrica glacie non recipiente vestigium, etc. ℙ Per translationem accipitur pro pugna, sive contentione, seu concertatione. *Cic. Fin.* 2, 14. Nam cum Academicis incerta luctatio est, qui nihil affirmant. [*Adde *Fat.* 6.] *Sen. Q. N.* 5, 13. Spiritus inclusi, et in exitum nitentis luctatio. *Vell.* 2, 124. Una tamen veluti luctatio civitatis fuit, pugnantis cum Caesare, ut stationi paternae succederet. [*Ruhnk. vult *luctatio civilis.*]

LUCTĀTOR, oris, m. *παλαιστής*, qui cum altero luctatur, eumque prosternere nititur. *Ov. Ib.* 395. Ut jacet Aonio luctator ab hospite fusus, *h. e.* Antaeus ab Hercule luctando victus, et occisus. *Id. Trist.* 4, 6, 31. Fortior in fulva novus est luctator arena, Quam cui sunt tarda brachia fessa mora. *Sen. Ben.* 5, 3. Luctator ter abjectus perdidit palmam; et *ib.* 7, 1. Magnus luctator est, non qui omnes numeros nexusque perdidicit, quorum usus sub adversario rarus est, sed qui in uno se aut altero bene et diligenter exercuit. *Id. ep.* 88. *med.* Aeque luctatores, et totam oleo ac luto constantem scientiam expello ex his studiis liberalibus. *Gell.* 3, 15. Tres filios habuit, unum pugilem, alterum pancratiasten, tertium luctatorem. ℙ Urbane *Pl. Ps.* 5, 1, 5. magnum hoc vitium vino est: Pedes captat primum: luctator dolosus est.

LUCTĀTUS, a, um, part. V. LUCTOR.

LUCTĀTUS, us, m. idem quod luctatio. *Plin.* 8, 12, 12. Scit ille imparem sibi luctatum contra nexus. *Id.* 29, 1, 8. Luctatus ceromata, valetudinis causa instituta.

LUCTĬFER, a, um, adj. *γοοφόρος*, ferens, vel nuncians luctum. *Val. Fl.* 3, 454. Luctifer annus. *Sen. Herc. Fur.* 687. Hic vultur, illic luctifer bubo gemit.

LUCTĬFĪCĀBĬLIS, e, adj. luctu affectus. *Pers.* 1, 78. *ex Pacuvio:* Antiopa aerumnis cor luctificabile fulta.

LUCTĬFĪCUS, a, um, adj. *γοώδης*, luctum inducens. *Cic.* vertens carmina *Aeschyli Tusc.* 2, 10. Luctifica clades nostro infixa corpori. *Val. Fl.* 3, 292. At mihi luctificum venit jubar. *Stat. Theb.* 10, 552. At tuba luctificis pulsat clangoribus urbem. *Sil.* 6, 557. Luctificus pavor. *Virg. A.* 7, 324. Luctifica Alecto. *Sen. Phoen.* 132. verba; et *Hippol.* 995. vox. ℙ Adverbii ritu. *Val. Fl.* 3, 348. Luctificum clangente tuba, ter inhorruit aether.

LUCTĬSONUS, a, um, adj. *γοόφωνος*, luctum sonitu prae se ferens. *Ov. Met.* 1, 733. Et gemitu, et lacrymis, et luctisono mugitu.

LUCTĬTO, as, n. l. frequent. a lucto, ap. vet. *Prisc.* 8, 797.

LUCTO, as, avi, atum, n. l. idem ac luctor. *Ter. Hec.* 5, 3, 31. Dicitque se illi anulum, dum luctat, detraxisse. [*V. *Riv.* ad h. l. et *Voss. de analog.* 3, 7.] *Enn.* ap. *Non.* 7, 31. viri validis viribus luctant. *Pl. fr.* ap. *eund. ib.* 6. Quid multa verba? plurimum luctavimus.

LUCTOR, aris, atus sum, dep. l. *παλαίω*, lucta contendo, quod fit, cum duo invicem complexi, alter alterum in terram dejicere conantur. [*Doederl. 3, 294. etym. ducit a Gr. *λέγειν.*] *Virg. A.* 6, 643. Pars in gramineis exercent membra palaestris, Contendunt ludo, et fulva luctantur arena. *Nep. Ep.* 2. Exercebatur plurimum currendo, et luctando. *Cic. Fat.* 13. Luctabitur Olympiis Milo. *Plin.* 9, 30, 48. Polypus luctatur (*cum homine*) complexu, et sorbet acetabulis. *Virg. G.* 2, 525. Inter se adversis luctantur cornibus haedi. ℙ Translate est certare, contendere, resistere. *Cic. Sull.* 16. Nondum statuo, te virium satis habere, ut ego tecum luctari et congredi debeam. *Plin.* 18, 5, 6. Malus est ager, cum quo dominus luctatur, *h. e.* imbecillior debet esse ager, (ut ait *Colum.* 1, 3.) quam agricola, quoniam cum sit colluctandum cum eo, si fundus praevaleat, alliditur dominus. Malus igitur ager, qui majorem culturae impensam postulat, quam dominus praestare possit. [*Vell. 2, 63. Plancus diu, quarum esset partium, secum luctatus; et 115. Cum difficultate locorum luctatus.] ℙ Cum ablat. sine praeposit. *Lucan.* 3, 503. Nec quamvis viridi luctetur robore, lentas Ignis agit vires, sed, etc. ℙ Cum dativo poetice. *Stat. Theb.* 11, 522. Luctataeque diu tenebris, hiemique, sibique, etc. *Sil.* 14, 453. bonus ille per artem Crudo luctari pelago, atque exire procellas. *Id.* 10, 296. Luctari morti. [*Luctari* cum dativo et ablativo nonnisi ap. poetas construi solet. V. *intpp.* ad *Sil.* 4, 592. et 14, 454. cf. etiam *Ruddim.* 2, 149. Porro *Ramsh. Gr. Lat.* §. 120. g. p. 352. — Ex prosae orationis scriptoribus semel ita loquutus videtur *Vell.* 2, 86, 2. At Sosium L. Arruntii, prisca gravitate celeberrimi, fides, mox, diu clementia luctatus sua, Caesar servavit incolumem. At *Lips.* leg. *cum clementia*, ipso *Ruhnk.* non improbante, quod *c.*, (ita librarii praepos. *cum* scribere solent) facile excidere potuerit ante vocem ab hac litera incipientem, *clementia.*] ℙ Est etiam universim niti, obniti, contra resistentem intentis viribus conari, laborare. *Liv.* 7, 38. *med.* An aequum esse, dediticios suos illa fertilitate perfrui, se militando fessos, in pestilenti atque arido solo luctari? *Plin.* 18, 19, 48. *n.* 2. Securicula intercidantur radices: hoc melius, quam convelli aratro, bovesque luctari. *Sil.* 4, 584. Dum sibi quisque viam per inextricabile litus Praeripit, et putri luctatur caespite. *Hor. Sat.* 2, 6, 28. Luctandum in turba, et facienda injuria tardis. [*Laudat h. l. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 181. vocemque petentia fata Luctantur, i. e. conantur et laborant, ut prius, quam alia enuncientur.] *Quint.* 5, 13. *med.* Est et illud vitium nimium solliciti, et circa omnia momenta luctantis. *Ov. Fast.* 6, 69. non luctor de nomine temporis hujus. *Id. Trist.* 4, 5, 19. remis ad opem luctare ferendam. ℙ Cum infinito, poetice. *Virg. A.* 12, 387. et infracta luctatur arundine telum Eripere. *Ov. Pont.* 1, 5, 13. luctor deducere versum. *Id. Her.* 17, 161. luctor compescere risum. *Sen. Hippol.* 1083. Equi se luctantur jugo eripere. *Sil.* 6, 358. obsessis naribus igni Luctantur frustra rabidi mugire juvenci. *Ov. Met.* 15, 300. luctataque frustra Liberiore frui coelo. ℙ Usurpatur etiam de lucta venerea. *Prop.* 2, 1, 13. Seu nuda erepto mecum luctatur amictu. *Id. ib.* 12, 3. Nam modo nudatis mecum est luctata papillis. ℙ Tribuitur et rebus inanimis. *Virg. A.* 7, 28. et in lento luctantur marmore tonsae. [*Prop. 4, 1, 147. Luctetur licet in undis puppis tua.] *Hor. Ep.* 2, 2, 74. Tristia robustis luctantur funera plaustris. Adde *Lucan. l. supra c.* [*Cf. *Val. Fl.* 1, 205. densis luctatus in extis Ignis.] ℙ Part. *Luctans* V. s. l.

LUCTŪOSĒ, adv. cum luctu. *Varr. L. L.* 4, 11. Luscinia, quod luctuose canere existimatur. *Liv.* 28, 39. Imperatores vestri luctuosius nobis prope, quam vobis perierunt.

LUCTŪOSUS, a, um, adj. θρηνώδης, luctum afferens, funestus, tristis, calamitosus. *Cic. Sext.* 12. O diem illum funestum senatui, reipubl. luctuosum! *Id. Or.* 3, 2. Fuit hoc luctuosum suis, acerbum patriae, grave bonis omnibus. *Id. Fam.* 5, 14. Misera tempora et luctuosa. *Id. Quint.* 31. Luctuosum est, tradi alteri cum bonis; luctuosius, inimico. *Id. Att.* 3, 19. Miserae et luctuosae preces. *Sall. Cat.* 61. *extr.* [*al. 58.] Cruentam et luctuosam victoriam hostibus relinquere. *Cic. Sull.* 11. Crudelissimum et luctuosissimum exitium patriae comparare. ℙ Passive est luctu plenus, luctu et squalore obrutus. *Hor. Od.* 3, 6, 7. Dii multa neglecti dederunt Hesperiae mala luctuosae.

LUCTUS, us, m. θρῆνος, πένθος, aegritudo ex ejus, qui carus fuerit, interitu acerbo, ut *Cic. Tusc.* 4, 8. definit: quo sensu, inter alios, saepissime a *Virg.* et *Cic.* ipso usurpatur. Latius tamen accipitur pro dolore externo ex quacumque graviori calamitate, qui apparet ex aspectu, lacrymis, gestibus, clamore, et hujusmodi. *Caes. B. C.* 2, 7. Re cognita, tantus luctus excepit, ut urbs ab hostibus capta eodem vestigio videretur. *Sall. Jug.* 16. Cum moerore, et luctu morte graviorem vitam exigunt; et *ib.* 97. Luctu atque caede omnia complentur. [*Adde *Cat.* 61. *f.* Ita varie per omnem exercitum laetitia, moeror, luctus atque gaudia agitabantur: ubi v. *Kritz.*] *Oc. Trist.* 1, 3, 21. Quocumque aspiceres, luctus gemitusque sonabant. *Cic. Rosc. Am.* 8. Hunc miserum, luctu perditum, nudum ejicit domo. *Id. Fl.* 42. Orat, ne suum luctum patris lacrymis, patris moerorem suo fletu augeatis. *Id. Pis.* 36. Desperans rebus tuis, in sordibus, lamentis, luctuque jacuisti; et *ib.* 8. Ut eos, quos luctu affecerat, lugere non sineret. *Id. Verr.* 2, 3, 89. Sustinere jam populus R. omnium nationum luctum, lacrymas, querimonias non potest. *Id. Att.* 3, 8. Afflictus et confectus luctu; et *ib.* 22. Luctu premi. *Metell.* ad *Cic. Fam.* 5, 1. In luctu et squalore esse. *Cic. Tusc.* 3, 31. In luctu vivere. *Id. Fam.* 14, 1. Luctum ex aliqua re percipere. *Id. Sext.* 29. *extr.* haurire. *Id. Phil.* 12, 13. et moerorem deponere. *Id. Fam.* 5, 16. *f.* tollit vetustate diuturnitas. *Id. Tusc.* 3, 18. *extr.* omnem abstergere. *Oc. Met.* 13, 515. levare; et *ib.* 15, 639. minuere. *Val. Fl.* 3, 319. solamine fallere; et 4, 169. lacrymis et luctu absumi; et 3, 740. manare. *Cic. Or.* 2, 46. Telamon iratus furere luctu filii videbatur. *Virg. A.* 12, 277. Accensus luctu, *h. e.* dolore et desiderio. *Cic. Off.* 1, 10. In maximos luctus incidere. *Phaedr.* 1, 28. Luctum alicui importare. *Ov. Met.* 2, 384. Datque animum in luctus, et luctibus adjicit iram; et *ib.* 8, 485. Per coacervatos pereat domus impia luctus. ℙ Etiam ipse habitus cultusque luctum indicans, *luctus* dicitur. V. LUGEO. *Liv.* 22, 56 *f.* Senatusconsulto diebus triginta luctus est finitus. *Tac. A.* 2, 75. Magis insolescente Plancina, quae luctum amissae sororis tum primum laeto cultu mutavit. Huc pertinent illa *Festi* in *Minuitur.* Minuitur populo luctus aedis dedicatione; cum censores lustrum condiderunt; cum votum publice susceptum solvitur. Privatis autem, cum liberi nati sunt; cum honos in familia venit; cum parens, aut vir, aut liberi, aut frater ab hoste captus domum redit; cum desponsa est; cum propiore quis cognatione, quam is, qui lugetur, natus est; cum in casto Cereris; omnique gratulatione. In his *minuere luctum* est ei finem imponere. [*Poterat hic etiam commemorari *Cic. Sext.* 14. Erat in luctu senatus (scil. ob Ciceronis exsilium), squalebat civitas, publico consilio mutata veste. ℙ *Luctus* dicitur etiam de eo, quod luctum, moerorem affert. Est haec poetica dicendi ratio. *Ov. Met.* 1, 654. tu non inventa reperta Luctus eras levior. V. INVENTUS et INVENIO.] ℙ [In faucibus Orci, et aditu locorum inferorum sedem habere suam Luctum, veluti Deum quendam, fabulantur *Virg. A.* 6, 274., *Stat. Th.* 3, 126. et *Sil.* 13, 581. *f.*] ℙ Olim fuit etiam *luctus*, *i. Accius* ap. *Non.* 8, 17. Rapere lucti vestem. *Id. ib.* Lucti poenitet.

LŪCU. V. LUX f.

LŪCUBRĀTĬO, onis, f. ἀγρυπνία, vigilia, quae noctu fit ad lucernam, hiemis tempore, ut opus aliquod fieri possit: cujusmodi sunt litteratorum in studiis, rusticorum in rebus agrestibus conficiendis, etc., quarum aliae sunt vespertinae, aliae antelucanae. *Cic. Div.* 2, 68. Nunc propter intermissionem forensis operae, et lucubrationes detraxi, et meridiationes addidi. *Id. N. D.* 1, 34. Ista sunt tota commenticia, vix digna lucubratione aniculārum, [*i. e. vix digna, quae in lanificio nocturno inter se garriant aniculae. *Kaum werth, dass sie sich alte Weiber Abends beim Spinnrocken erzählen. Ern.* de nocturna librorum lectione vel scriptione cogitans parum convenire dicit hoc *lucubratione*, aptiusque fore *approbatione*, vel simile quid. Quod minime verum!] *Cato R. R.* 37. per hiemem lucubratione haec facito: ridicas, et palos dolato, faculas facito, stercus egerito. *Colum.* 11, 2. *med.* Longis noctibus ad diurnum tempus aliquid adjiciendum est: nam multa sunt, quae in lucubratione recte aguntur; et *mox:* Nulla regio non aliquid affer, quod ad lucubrationem confici possit. *Id. ib. med.* Ad lucubrationem vespertinam palos decem conficere, totidemque per antelucanam lucubrationem. *Plin.* 19, 9, 56. Cannabis vellitur post vindemiam, ac lucubrationibus decorticata purgatur. *Auson. epist. praefixa centoni nupt.* Opus uno die, et addita lucubratione properatum. ℙ Metonymice est ipsum opus, quod per lucubrationem fit. *Cic. Fam.* 9, 2. Perire lucubrationem meam nolui, et eam ipsam Caninio dedi. [*Unice vera est *Manutii* ratio, sensum loci ita constituentis: Perire laborem illum nolui, quem in elucubrando suscepēram. — Neque *lucubrationem meam* pro *epistolam meam* accipi posse; non enim *lucubrationem* esse id, quod remaneat post nocturnam operam sive epistolam, sive orationem, sive aliud; sed actum illum, ut ita dicat, operamque illam, quae ponatur in elucubrando. Nam quod subjungatur, *et eam ipsam Caninio dedi:* ad *epistolam* referri.] Sic *Bibaculus* ap. *Plin. praef. H. N. med.* librum suum *lucubrationem* inscripsit.

LŪCUBRĀTĬUNCŪLA, ae, f. brevis lucubratio. [*M. Aurel.* inter opera *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 1, 3. Sed cupio, paulisper somnus a me abscedat, et lucubratiunculae aliquam tandem facultatem tribuat. *F.*] *Gell. praef. med.* Si cui forte voluptas erit lucubratiunculas istas cognoscere. *Hieron. ep.* 117. *n.* 12. Haec ad brevem lucubratiunculam celeri sermone dictavi.

LŪCUBRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad lucubrandum aptus, ut Lucubratoria lecticula, in qua a coena lucubrare solebat Augustus, scribente *Suet. Aug.* 78.

LŪCUBRĀTUS, a, um, part. a *lucubro:* lucubrando elaboratus. *Cic. Par. prooem.* Accipies igitur hoc parvum opusculum lucubratum his jam contractioribus noctibus. *Mart.* 4, 90. Haec dat nocturnis nox lucubrata Camenis, *h. e.* lucubrando transacta: vel haec carmina lucubrata.

LŪCUBRO, as, avi, atum, n. 1. προσαγρυπνέω, vigilo, et nocte ad lucernam aliquid compono: a *luce. Liv.* 1, 57. Inter lucubrantes ancillas sedentem invenit. *Cels.* 1, 2. Sin lucubrandum est, non post cibum id facere, sed post concoctionem. *Plin. ep.* 3, 5. Lucubrare a Vulcanalibus incipiebat statim a nocte multa: hieme vero ab hora septima. *Appul. Met.* 6. Lucubrare viam, *h. e.* noctu iter facere; et *Met.* 9. Multivii circuitus jumentorum lucubrabant pervigilem farinam instabili machinarum vertigine.

*LUCUBRUM, i, n. materia, quae facile ignem concipit. V. *Plin.* 16, 40. *Scalig.* in *Moret. Salm. Proleg. Exerc. Plin.* p. 17. *Dalechamp.* ad *Plin. l. c. B. A.*

LŪCŪLĀRIS, e, adj. ad lucum seu luculum pertinens. *Inscr.* quam ipse Fulginiae quatuor abhinc annis vidi, quamque refert *Grut.* 347, 1. Flamini luculari Laurentium Lavinatium, *h. e.* flamini in luculo Laurentium, a quibus et Apollo, et Venus, et Dii Penates praecipue colebantur. V. LAURENS. Hinc *sacerdos trium lucorum* habetur in *Inscr.* ap. *eund.* 375, 4., et *pontifex luci publici* in alia ap. *Mur.* 147, 3. Hinc etiam *Diana nemoralis* seu *nemorensis* culta olim fuit. V. has voces. *F.*]

LŪCŪLENTĒ, adv. λαμπρῶς, clare, splendide, aperte (quasi cum multa luce) aptis, et copiosis verbis rem in bono lumine collocando. *Cic. Brut.* 19. Et luculente scripserunt, etiamsi minus, quam tu, polite. *Id. Off.* 3, 28. Quamquam ab impio rege dicitur, luculente tamen dicitur. *Id. Att.* 14, 21. Rescripsit ad eas litteras satis luculente. *Gell.* 13, 30. Librum veterem spectatae fidei, luculente scriptum i. e. literis satis bene comparentibus. ℙ Refertur ad alia. *Pl. Epid.* 1, 2, 54. eamus huc ad te, ut hunc diem Luculente habeamus, *h. e.* copiose, et splendide, et sumptu non parcendo, ut bene nobis sit. Hoc, opinor, illustrat luculentus caminus *Cic. Fam.* 7, 10., et cum ligna super foco large reponuntur, ut ait *Hor. Od.* 1, 9, 5., aut illud ejusd. *Pl. Men.* 1, 2, 43. comburere diem. *Cic. Q. Fr.* 3, 2. Eodem die Gabinium ad populum luculente calefecerat Memmius, sit ut Calidio copioso verbum facere pro eo non licuerit, *h. e.* vehementer agitaverat, magnoque cum ardore dicendi. *Pl. Merc.* 2, 3, 88. Me tibi illam posse opinor luculente vendere: i. e. cum lucro, et quod aperte sumptum emptionis vincat.

LŪCŪLENTER, adv. idem quod luculente. *Cic. Off.* 3, 14. *f.* Cum ex eo quaereretur, quid esset dolus malus, respondebat, cum esset aliud simulatum, aliud actum. Hoc quidem sane luculenter, *h. e.* clare, aperte, lucide. [*In optimis edd., ut ap. *Orell., Beier.*, etc., leg. *luculente:* quod *Doederl.* 3, 318. explicat: *das lässt sich allenfalls hören!* negans v. *luculentus* poni cum emphasi posse.] *Id. Fin.* 2, 5. Cum Graece, ut videor, luculenter sciam, *h. e.* bene: ita ut clare a me Graeca intelligantur. *Id. Q. Fr.* 3, 5. Sane texebatur opus luculenter: hominumque dignitas aliquantum orationi ponderis afferebat, *h. e.* copiose ac splendide, illustribus verbis et sententiis. Loquitur de suis de Republ. libris.

LŪCŪLENTĬA, ae, f. splendor, nitor. *Arnob.* 3, 103. Verborum luculentias a Cicerone sumere. *Oros.* 5, 15. Propter opimam scriptorum luculentiam.

LŪCŪLENTĬTAS, atis, f. splendor, magnificentia. *Laberius* ap. *Non.* 2, 510. Dominus noster luculentitate captus. *Caecil. ib.* Vide luculentitatem ejus, et magnificentiam.

LŪCŪLENTUS, a, um, adj. λαμπρός, διαυγής, luce abundans, illustris, clarus: a *luce*, ut *Fest.* docet. [*Differunt *lucidus* et *luculentus:* illud dicitur de eo, quod luce constat, luce plenum, in luce positum est; hoc, quasi lucem olens, significat ea, quae lucis notionem, similitudinem quandam involvunt. Hinc *luculentus* nusquam usurpatur in eo, quod proprie ut lux in oculos cadit et vere lucem habet, ut *lucida sidera* ap. *Hor. Od.* 1, 3, 2. *Doederl.* 2, 84.] *Pl. Most.* 3, 2, 132. Viden' vestibulum ante aedes hoc? et ambulacrum cujusmodi? *Tra.* Luculentem edepol profecto. *Cic. Fam.* 7, 10. Valde metuo, ne frigeas in hibernis: quamobrem camino luculento utendum censeo, *h. e.* multo igne abundanti. [*Perperam *Schütz.* et *al.* de ignis splendore cogitant.] ℙ Transfertur ad pulcritudinem. [*Quid differat *luculentus* ab *illustris*, V. in h. v.] *Mart.* 2, 86. Nec dictat mihi luculentus Atys Mollem debilitate Galliambum. *Ter. Heaut.* 3. 2, 12. Mulier luculenta forma. *Pl. Mil.* 4, 1, 12. Luculenta et festiva femina. ℙ Item ad divitias, quoniam hae splendorem, et dignitatem afferunt. *Pl. Rud.* 5, 2, 33. Luculentae divitiae. *Id. Cist.* 2, 3, 17. Ego te voco ad divitias, ubi tu locere in luculentam familiam. *Cic. Phil.* 12, 8. Luculentum patrimonium. *Pl. Truc.* 2, 3, 24. Magna et luculenta hereditas. *Id. ib.* 5, 3, 51. et *Mil.* 4, 1, 6. Luculentam conditionem ferre alicui; et *Capt.* 2, 7, 76. Multos lucrum luculentos homines reddidit. ℙ Item ad dicendi facultatem. *Luculentus scriptor* est copiosus, eloquens, quique ea, quae dicit, in bono lumine collocat, atque adeo clarus, illustris, facilis: *luculenta oratio*, luminibus verborum et sententiarum ornata, clara, aperta, perspicua, dilucida. *Sall. Cat.* 32. [*al. 31.] Tullius orationem habuit luculentam, atque utilem reipublicae. [*V. *Kritz.* ad h. l., qui recte *Cortium*, *Dahl.*, *Lang.* et *Müllerum* vitup., quod *luculentam* explicent: lucidam quoad sensum, apertam, liberam.] *Cic. Att.* 12, 21. Cato verbis luculentioribus, et pluribus rem eandem comprehenderat; et *ib.* 7, 17. In quo accusavi mecum ipse Pompejum, qui cum scriptor luculentus esset, tantas res, atque eas, quae in omnium manus venturae essent, Sextio nostro scribendas dederit. (*Id. Brut.* 68. *oratione satis amplum* vocat.) *Id. Brut.* 34. Fimbria habitus est sane, ut ita dicam, luculentus patronus. [*Ellendt., q. v., et *Orell.* de *Ern.* egregia conj. locum sic exhibent: — habitus est sane (ut ita dicam) truculentus, asper, maledicus, genere toto paulo fervidior, atque commotior: etc.] *Id. Phil.* 4, 2. Praeclara et luculenta, Quirites, reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobastis, *h. e.* aperta, manifesta, et nihil dissimulante. Al. rectius leg. *praeclare, et loco, Quirites.* [*Ita *Orell.* V. etiam *Doederl.* 2, 84.] ℙ Ponitur et pro insigni, illustri. *Pl. Men.* 1, 2, 32. Vin' tu facinus luculentum inspicere? *Id. fr.* ap. *Non.* 1, 317. Pulcrum et luculentum hodie evenit proelium. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 24. *med.* In castris meis legiones sunt veteranae tres, tironum vel luculentissima ex omnibus una. ℙ Et pro fausto, prospero, fortunato. *Pl. Epid.* 3, 2, 5. Pro Dii immortales, mihi hunc diem dedistis luculentum! *Licin. Macer* ap. *Non.* 1, 317. Auspicia pulcra et luculenta commemorat. ℙ Item pro magno, et qui facile videtur. *Cic. Phil.* 7, 6. Luculentam tamen ipse plagam accepit, ut declarat cicatrix. ℙ *Luculentum navigium* est grande simul, et bene instructum, ac deceus. *Id. Att.* 16, 4. *f.* Domitius bona plane habet dicrota, suntque navigia praeterea luculenta Sextii, Buciliani, ceterorum. ℙ Est etiam locuples, et fide dignus, cujus testimonia illustria sunt. *Cic. Att.* 10, 14. De duabus legionibus luculentos auctores esse dicebat. Huc pertinet illud *ib.* 2, 12. *f.* Dicaearchum recte amas: luculentus homo est. Nam *ib.* 6, 2. hunc Dicaearchum ἱστορικώτατον appellat, *h. e.* historiae peritissimum.

LŪCULLĀNUS, et
LŪCULLĔUS, et
LŪCULLĬĀNUS, a, um, adj. ad Lucullum pertinens, quod est nomen Romani civis. (De L. Lucullo, ditissimo homine, eodemque sapientissimo, cujus vitam habes ap. *Plutarch.*, multa *Cic. Acad.* 4. *in.*) *Front. Aquaed.* 5. Lucullanus ager. *Sidon. carm.* 2, 511. Nec Lucullanis sic haec freta cincta carinis, *h. e.* classe, qua Cyzicum obsidione premebat Mithridates, quam Lucullus imperator solvit, ut *Plutarch.* et *Flor.* 3, 5. narrant. *Plin.* 36, 2, 2. et *ib.* 6, 8. Luculleum marmor, *h. e.* quo Lucullus admodum delectatus fuit, in insula

Nili reperto. *Suet. Dom.* 10. Sallustium Lucullum interemit, quod lanceas novae formae appellari Luculleas passus esset. *Tac. A.* 11, 32. Luculliani horti, *h. e.* a Lucullo coepti, ut est *ib.* 1. qui sex circiter ab urbe Roma millibus erant, ubi Messalina occisa est, ut ait *Id. ib.* 37. *Suet. Tib.* 73. Obiit in villa Luculliana, *h. e.* cujus L. Lucullus quondam dominus, apud promontorium Miseni, ut est ap. *Tac. A.* 6, 50. De hac villa verba facit *Varr. R. R.* 1, 2. et 13. et *Phaedr.* 2, 5.

LŪCULUS, i, m. parvus lucus. *Suet. Vit. Horatii f.* Domus ejus ostenditur circa Tiburtini luculum.

LŪCŬMO et Lŭcŏmo, et per syncop. Lucmo, onis, m. rex, praefectus. Vox est Tusca, ex *Λυκάων*, Lycaon, quod fuit nomen regis Arcadiae, a quo Arcadia aliquando Lycaoniae nomen habuit, qui in lupum a Jove commutatus dicitur, ut praeter poetas tradit *Paus.* Tusci enim ex Arcadia venere. Sed alii putant Lucumonem dici a Syriacis vocibus; altera, significante senem, altera significante rationem, sapientiam. [Lepidum affert vocis etymon *Marcus Mundus* in *Additam.* ad *Lex. Facciol.* p. 25.; derivat enim a *λύκος*, lupus, et *homo*, *onis*, ut habet *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 683., quasi vero Tuscorum magistratus hoc nomine sint appellati, quia paulo severiores, ac veluti tyranni haberentur. *F.*] *Serv.* in *A.* 8, 475. Tuscia duodecim Lucumones habuit, id est reges, quibus unus praeerat; et in illud *A.* 5, 560. Tres equitum numero turmae, *Lucumones* exponit Tuscos. Hinc ille, qui cum exercitu Etruscorum Romulo cum T. Tatio, et Sabinis bellum gerenti auxilium tulit, Lucumo ab *Dion. Halic. l.* 2. quasi nomine proprio, appellatur. Sic *Prop.* 4, 1, 29. Prima galeritus posuit praetoria Lucmo; et *ib.* 2, 51. Tempore, quo sociis venit Lucumonius armis, Atque Sabina feri contudit arma Tati. Al. leg. *Lucomedius*, quod idem est fere. V. LUCERENSES. Hic intelligitur ille Lucumo Tuscus, qui Romulo contra Sabinos auxilio venit, ut habet *Varr.* ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 5, 560., minime vero L. Tarquinius Priscus, qui quintus Romae regnavit, quique Lucumo apud Tuscos fuit, de quo *Liv.* 1, 34. ℙ Sumitur etiam pro melancholico, vel insano. Nam *λυκάων*, apud Graecos utramque habet notionem. *Fest.* Lucumones (al. *Lucomones*) quidam homines ob insaniam dicti, quod loca, ad quae venissent, infesta facerent. *Auson. ep.* 4, 68. Scillite decies si cor purgeris aceto, Anticipesque tuo Samii Lucumonis acumen. Hic *Auson.* intelligit magnum aliquem virum arcanae scientiae peritum, quales in sacris erant Etrusci: vel Pythagoram, qui Samius fuit.

LŪCUNCŪLUS, i, m. dimin. lucuntis. *Afran.* ap. *Non.* 2, 483. Pistori nubat: cur non scriblitario, ut mittat fratris filio lucunculos? *Stat. Silv.* 1, 6, 17. Molles caseoli, lucunculique. *Appul. Met.* 10. Panes, crustula, lucunculos, et plura scitamenta. *Gloss. Philox.* Lucunculus, *τηγανίτης*. Adde *Tert. Spectac.* 27. *extr.* et *Petr. fr. Trag.* 66. *Burm.*, quib. duobus loc. al. aliter leg.

LŪCUNS, untis, f. edulii genus, quasi *λευκοῦν*, vel *λευκουντὴρ*, quia farina, quae alba est, aspergebatur. Alii ducunt a farina milii, quod *λευκὸν* Graece dicitur. *Varr.* ap. *Non.* 2, 483. Ac nulla ambrosia, ac nectar, non allia, sardae, Panis, pemma, lucuns, cibu' qui purissimu' multo est. De hoc loquitur *Festus*, ubi ait: Lucuntere, genus operis pistorii. Ubi alii leg. *lucunter:* ducuntque a *γλυκαντὴρ*, quod a *γλυκὺς*, dulcis, vel a *γλᾶξ*, *h. e. γάλα*, lac.

LŪCUNTER. V. in v. praec.

LŪCUS, i, m. *ἄλσος*, locus arboribus consitus, et religione sacer: fereque dicitur de manu consitis, et non caeduis: in quo a silva, et nemore differt. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 1, 445. Lucus in urbe fuit media, etc. Ubicumque, inquit, Virgilius lucum ponit, sequitur etiam consecratio, ut (*ib.* 9, 3.) luco tum forte parentis Pilumni Turnus, sacrata valle, sedebat. Unde in sexto (*ib.* 673.) Nulli certa domus: lucis habitamus opacis. Dicuntur enim Heroum animae lucos tenere. Haec *Serv. Cic. Mil.* 31. Vos enim jam Albani tumuli atque luci, imploro, etc. Fere igitur luci aut circa Deorum templa, aut circa sepulcra ponebantur. *Serv. ib.* 314. Lucus est arborum multitudo cum religione: nemus composita multitudo arborum: silva, diffusa et inculta. *Hor. Ep.* 1, 6, 31. virtutem verba putes, et Lucum ligna? *h. e.* lucum esse meram silvam lignorum, nulla religione sacram. ℙ *Charis.* 4, 247., *Diomed.* 2, 458. et *Serv. l. c.* dictum putant per *ἀντίφρασιν*, quia minime luceat: quod non probat *Quint.* 1, 6. *med.*, et cum eo saniores critici, quibus placet id ipsum, quod *Serv.* rejicit, nempe dici a luce luminum, quae religionis causa ex arboribus suspendebantur. Sunt qui ad Graecam originem recurrunt, et varia comminiscuntur. [**Lūnem.* deducit a Gr. *λὺξ*, *λύκη*. Cf. *Lindem.* ad *Pomp. Comm.* p. 297.] Est, qui usque ad Syram, et inde repetit. [**Sanct. Min.* 4, 16, 2. *lucus* ejusdem originis ac *Lucumo*, primamque dicit sanctitatis esse significationem. Laudat quidem haec *Doederl.* 2, 90. Sed ipse V. *D. lucus* contractum e *luicus*, scil. *locus*, nostr. *Sühnplatz*, a *luere* factum demonstrat. Hinc *lucus* proprie dici de parte nemoris. Quum vero saepissime pars pro toto et sic vice versa ponatur, factum esse, ut *lucus* pro loco sacrato, qui silva; et *nemus* pro silva, qui locus sacer esse possit, usurpetur.] ℙ Ad discrimen inter *lucum*, *nemus*, et *silvam* pertinet illud *Prop.* 4, 9, 24. Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus; et *Tibull.* 3, 3, 15. Et nemora in domibus sacros imitantia lucos; et *Sen. Herc. Oet.* 956. Claudite Elysium mihi, Quaecumque fidae conjuges nemoris sacri Lucos tenetis. Ubi *lucos nemoris* recessus nemoris horrore et religione sacros dixisse videtur. *Liv.* 24, 3. Lucus ibi frequenti silva, et proceris abietis arboribus septus, laeta in medio pascua habuit. Ubi *lucus* est sacrum nemus Junonis Laciniae, *silva* ipsi arbores. Vel potius *lucus* est illud spatium in media silva, abietibus circumdatum, in quo templum et religionis sedes erat. *Ov. A. Am.* 3, 689. Silva nemus non alta facit; et *Met.* 1, 568. Est nemus Haemoniae, praerupta quod undique claudit Silva: vocant Tempe. *Tac. G.* 9. Lucos ac nemora Deorum nominibus appellant. ℙ Ceterum discrimen hoc non est perpetuum. En *nemus* pro *luco* ap. *Tac. H.* 4, 14. Primores gentis, specie epularum, in sacrum nemus vocatos, etc. *Virg.* non semel lucum adhibuit sine ulla religionis ratione pro silva, ut *G.* 2, 122. Aut quos oceano propior gerit India lucos; et *A.* 11, 456. alto in luco cum forte catervae Consedere avium. Adde *ib.* 7, 29. et 697. et *Ecl.* 8, 86. ℙ Contra *silva* pro *nemore* usurpatur a *Cic. Verr.* 2, 1, 19. *med.*, *Nep. Att.* 13. et *Hor. Ep.* 1, 10, 22., quibus locis *silva* non de incomposita et inculta arborum congerie, sed de composita, et deliciarum causa comparata dicitur. ℙ *Nemus* pro *silva* est ap. *Ov. Met.* 2, 418. Cum subit illa nemus, quod nulla ceciderat aetas. ℙ Per synecdochen poni videtur pro ligno, seu materia, in illo *Pl. fragm.* ap. *Charis.* 2, 179. Nihil quicquam factum nisi fabre, nec quicquam positum sine luco, auro, ebore, argento, etc. ℙ [*Confunduntur *lucus* et *locus*. V. h. v. *in f.*]

LŪDIA, ae, f. mulier artes ludicras exercens, vel ludii uxor, vel potius quae ludios ardentissime amat. *Juven.* 6, 265. quae ludia sumpserit unquam Hos habitus? et *ib.* 103. qua capta juventa est Hippia? quid vidit, propter quod ludia dici Sustinuit? *Mart.* 5, 24. Hermes, cura, laborque ludiarum.

LŪDIĀRĬUS, a, um, adj. ad ludios, et ludos pertinens, ut Ludiaria pecunia in *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 76. et 77. est quae ludis faciendis, et ludiis sustinendis publice destinata est.

LŪDIBRĬOSĒ, adv. cum ludibrio. *Ammian.* 26, 6. *med.* Ludibriose sublatus. Adde *Tert. Resurr. carn.* 61.

LŪDIBRĬOSUS, a, um, adj. ludibrio plenus. *Gell.* 7, 11. Cum in Antonium probra quaedam ludibriosa et turpia ingessisset. *Ammian.* 15, 5. Ludibriosa auspicia. Adde 29, 2.

LŪDIBRĬUM, ii, n. [*Ordinem hujus loci, ut minus recte a Nostro institutum justoque brevius absolutum, immutavimus, iis adjectis atque expositis, quae perperam omissa viderentur. — Proprie *ludibrium*, quod recte *Forc.* a *ludus*, ut *manubrium* a *manus* oriundum dixerat, significat id, quo utimur, ut ita dicam, instrumento ludendi, deridendi, vexandi. Quod comprobari videtur his exemplis: *Lucr.* 2, 46. Quodsi ridicula haec, ludibriaque esse videmus. *Liv.* 25, 36. Quid starent? et non ludibrium illud vix feminis puerisve morandis satis validum, distraherent diriperentque: ubi de sarcinis pro vallo positis *ludibrium* dicitur. *Curt.* 5, 12, 20. Ne tamen honos regi non haberetur, aureis compedibus Darium vinciunt: nova ludibria subinde cogitante fortuna, i. e., quod nos in simili re dicimus, *Streiche*, *Schläge.* ℙ Additur etiam genitivus rei, qua ratio, genus ludibrii indicatur. *Liv.* 30, 30. Hoc quoque ludibrium casus ediderit fortuna, ut, quum patre tuo consule ceperim arma, cum eodem primum Romano imperatore signa contulerim, etc. *Suet. Vitell.* 17. Inter magna rerum verborumque ludibria. Noster laudaverat:] *Cic. Dom.* 51. Libertatis signum posuisti magis ad ludibrium impudentiae, quam ad simulationem religionis, i. e. ut impudenter ludibrio haberes alios. ℙ [*Ponitur cum genitivo subjecti.] *Cic. Par.* 1, 1. Ille (Bias) haec ludibria fortunae ne sua quidem putavit, [*quae nos appellamus etiam bona: ubi *ludibria* fortunae dicuntur opes, pecunia, suppellex, quae sunt commutabilia, quibusque modo dandis, modo auferendis eludit homines fortuna. *Curt.* 4, 16, 10. Quis tot ludibria fortunae, ducum agminumque caedem multiplicem, devictorum fugam, etc., aut animo assequi queat, aut oratione complecti? *Suet. Aug.* 83. Nam pumilos atque distortos et omnes generis ejusdem, ut ludibria naturae, malique ominis, abhorrebat: ubi laudat *Casaubonus Chrysost.*, qui in pr. *ep.* ad *Timoth.* *τὰ φύσεως ἁμαρτήματα* dicit ludibria naturae. ℙ Cum genitivo objecti. Noster laudaverat.] *Curt.* 4, 15. *med.* Ceterum sive ludibrium oculorum, sive vera species fuit, qui circa Alexandrum erant, vidisse se crediderunt paululum supra caput regis placide volantem aquilam. [*Adde 7, 7, 8. Mentium humanarum ludibrium, superstitio. *Liv.* 22, 16. Ludibrium oculorum specie terribile ad frustrandum hostem commentus; et 24, 44. Ludibria oculorum auriumque credita pro veris. ℙ Hinc illud ipsum, quod eluditur, vexatur, *ludibrium* appellatur. Nos eodem modo dicimus, *Spiel*, *Spielzeug:* cujus generis exemplum Noster laudavit.] *Liv.* 1, 56. *f.* Is ab Tarquiniis ductus Delphos, Ludibrium verius, quam comes. *Just.* 9, 6. Reddere aliquem ludibrium omnium inter aequales. [*Adde *Lucan.* 7, 379. sqq. Magnus, nisi vincitis, exsul, Ludibrium soceri, vester pudor, ultima fata Deprecor, ac turpes extremi cardinis annos, Ne dicam servire senex: ubi v. *Cort.* *Liv.* 2, 36. Ne in ora hominum pro ludibrio abiret. *Suet. Ner.* 6. Quod tum Claud. inter ludibria aulae erat.] *Virg. A.* 6, 74. foliisue carmina manda, Ne turbata volent, rapidis ludibria ventis. [**Lucan.* 8, 710. Carpitur in scopulis, hausto per vulnera fluctu Ludibrium pelagi. — Imitatur *Claud. Honor. IV*, 139. Ludibrium pelagi vento jactatur et unda.] *Debere ludibrium.* V. DEBEO. ℙ [*Tum v. *ludibrium* a rebus, quibus utimur ad eludendum, transfertur ad actum eludendi, rationem significans, qua deridendis, vexandis aliis lasciviae, petulantiae, invidiae, odio indulgemus.] *Metell.* ad *Cic. Fam.* 5, 1. Ludibrio aliquem laedere. [*Adde *Auct.* ad *Her.* 4, 39. Filii — ludibrio et despectui paternis inimicis erant oppositi. *Liv.* 24, 26. Legati per ludibrium auditi dimissique. *Suet. Cal.* 23. Claudium nonnisi in ludibrium reservavit; et *Galb.* 20. Non sine ludibrio.] *Gell.* 15, 2. Vini libidine adusque ludibria ebriosus, *h. e.* ut ludibrio esset apud omnes. — [*Huc pertinent etiam elocutiones *ludibrio habere*, i. e. deridere, illudere; et *esse ludibrio*, h. e. ludibrio haberi: quarum *Forc.* haec exempla laudaverat.] *Pl. Cas.* 3, 5, 19. Ludibrio pessima adhuc me Habuisti. *Ter. Hec.* 4, 1, 11. Non sic ludibrio tuis factis habitus essem. *Id. ib.* 1, 2, 74. Sed quam decrerim me non posse diutius Habere, eam ludibrio haberi, Quin integram reddam, ut accepi, suis, Neque honestum est mihi, etc. *h. e.* eam vitiari. *Cic. ad Brut.* 1, 2. Nec pati, sceleratissimo hosti ludibrio esse imperium populi Romani. [**Liv.* 2, 23. Nec dubie ludibrio esse miserias suas.] ℙ Pro dedecore. *Sall. Cat.* 13. Quibus mihi ludibrio videntur fuisse divitiae, quippe quas honeste habere licebat, per turpitudinem abuti properabant. [*V. *Kritz.* ℙ Cum genitivo subjecti. *Vell.* 2, 71, 2. Varro ad ludibrium moriturus Antonii, digna illo ac vera de exitu ejus magna cum libertate ominatus est. *Curt.* 5, 5, 6. In longum sui ludibrium reservaverant. ℙ Porro cum genitivo objecti. Noster unicum exemplum alieno loco adscripserat:] *Just.* 36, 1. Pacis simulatione deceptus capitur: traductusque per ora civitatum, populis, qui desciverant, in ludibrium favoris ostenditur, *h. e.* in contemptum et irrisionem favoris, quem ei praebuerant. [*Alia exempla haec sunto! *Liv.* 45, 3. Velut ad ludibrium stolidae superbiae; et cp. 41. ad ludibrium casuum humanorum; 1, 7. Ludibrio fratris Remum novos transsiluisse muros; et 9, 11. Ludibria religionum. ℙ De stupro dicitur *ludibrium* ap. *Curt.* 10, 1, 3. Virgines et principes feminarum stupra perpessae in corporum ludibria deflebant; et 4, 10, 27. Num quod maxime suspicor, et loqui timeo, ludibria meorum nuntiaturus es; mihi, et, ut credo, ipsis quoque, omni graviora supplicio?]

LŪDĪBUNDUS, a, um, adj. valde ludens et jocans, ludi jocique plenus, per ludum et risum aliquid faciens, alacer, laetus. *Pl. Ps.* 5, 1, 49. Palliolatim amictus sic hac incessi ludibundus. *Liv.* 24, 16. *med.* Milites praedam portantes, agentesque, per lasciviam ac jocum ita ludibundi Beneventum rediere, ut ab epulis reverti viderentur. *Cic. Fam.* 16, 9. Austro lenissimo, coelo sereno, in Italiam ludibundi pervenimus; [*i. e. celeriter ac sine periculo. Male Noster *scherzando allegramente.*] et *Verr.* 2, 3, 67. Si Vultejum habebis, omnia ludibundus conficies, *h. e.* sine labore, et veluti ludens. *Gell.* 3, 5. Cum vocem ejus infractam, capillumque arte compositum, et oculos ludibundos, atque illecebrae plenos videret. [**Suet. Ner.* 26. Circumque vicos vagabatur ludibundus, nec sine pernicie tamen.]

LŪDĬCER vel Ludicrus, a, um, adj. *παιγνιώδης*, ludi causa susceptus, jocularis, lusorius. *Cic. N. D.* 1, 37. Pueri etiam cum cessant, exercitatione aliqua ludicra delectantur. *Id. Or.* 2, 20. Ars ipsa ludicra armorum et gladiatori, et militi prodest aliquid. *Id. Acad.* 4, 2. Quasi vero clarorum virorum esse oporteat aut ludicros sermones, aut rerum colloquia leviorum. *Pl. Aul.* 4, 3, 3. Continuo cor meum coepit artem facere ludicram, Atque in pectus emicare, *h. e.* ludionum more moveri, et quasi gesticulari. Est enim *ludicra ars* scenica et histrionica. *Sen. ep.* 88. *med.* Ludicrae artes sunt, quae ad voluptatem oculorum atque

aurium tendunt. [*Suet. Ner.* 11. Ludicras partes sustinere. *Vell.* 1, 8, 1. Ludicrum certamen. *Curt.* 3, 7, 5. edito spectaculo ludicro.] *Virg. A.* 12, 764. neque enim levia aut ludicra petuntur Praemia, sed Turni de vita et sanguine certant, [*scil. qualia erant in certaminibus et ludis seu στεφανίταις seu χρηματίταις. *Heyn.*] *Hor. Ep.* 1, 1, 10. Nunc itaque et versus, et cetera ludicra pono. *Plin.* 16, 36, 66. Ludicrae tibiae, *h. e.* quibus in ludis, et scena utebantur ad modos faciendos. *Tac. A.* 14, 14. Cithara ludicrum in modum canere; et *ib.* 1, 50. Festa nox, ac solemnibus epulis ludicra, *h. e.* per ludum, et hilaritatem acta. [*Adde *G.* 24. Nudi juvenes, quibus id ludicrum est, inter gladios se — jaciunt. *Ann.* 16, 4. Ludicra deformitas. *H.* 2, 68. Apud victores orta seditio, ludicro initio.] *Gell.* 9, 7. historia. ℙ *Ludicrum* absolute, ludi, res ludicra. *Liv.* 28, 7. *med.* Olympiorum solemne ludicrum parantes Eleos aggredi statuit. [*Adde 33, 32. Isthmiorum statum ludicrum aderat; et 34, 41. Nobile ludicrum Nemeorum; et 39, 22. hujus seculi ludicrum celebratum est. Plura praebet *Gloss. Liv.* s. h. v. *Vell.* 1, 8. quo quidem in ludicro, cet. *Suet. Aug.* 43. In hoc ludicro (de lusu Trojae).] *Tac. A.* 1, 54. Indulserat ei ludicro Augustus, *h. e.* ludis Augustalibus. *Just.* 7, 2. *extr.* Ut etiam Olympiorum certamine, vario ludicrorum genere contenderit. [*Hor. Ep.* 1, 6, 7. Ludicra quid, plausus et amici dona Quiritis, Quo spectanda modo, quo sensu credis et ore? ad quem locum v. *Doederl.* 2, 33.] *Plin.* 61, 3, 5. Coronae ludicro quaesitae, *h. e.* publico ludorum certamine partae, quas *ib.* paulo post *coronas ludicras* vocat. *Catull.* 6, 21. Floridis velut enitens Myrtus Asia ramulis, Quos Hamadryades Deae Ludicrum sibi roscido Nutriunt humore. *Plin.* 3, 11, 16. Urbes duae, quae in proverbii ludicrum vertere, Apina et Trica. ℙ Rectus singularis masculinus incertus est. In *Gloss. Philox.* habetur *ludicrus.* Placet *Vossio* esse *ludicer.* Docet *Prisc.* 7, 769. ab ablativo *ludicri* non fieri plurale neutrum *ludicria*, sed *ludicra.* Sed illud *ludicri* nullo probat exemplo: nos *ludicro* certum habemus.

LŪDICRĒ, adv. per ludum. *Enn.* ap. *Non.* 2, 505. pars ludicre jactant saxa: inter se licitantur. *Appul. Met.* 9. Astu meretricio tractabat ludicre.

[LŪDICROR, aris, dep. 1. jocor, ludo. *Front. ad amic.* (ed. *A. Maio*) 1, 15. de puello: Uvarum avidissimus est: primum denique hunc cibum degluttivit, nec cessavit per totos paene dies aut lingua lambere uvam, aut labris saviari, aut gingivis lacessere, ac ludicrari. *F.*]

LŪDICRUS. V. LUDICER.

LŪDIFĂCIO, ăcis, eci, actum, a. 3. idem quod ludifico. *Pl. Epid.* 5, 2, 41. Quomodo me ludifecisti de illa conducticia fidicina!

LŪDĬFĪCĂBĪLIS, e, adj. plenus ludo, jucunditate. *Pl. Cas.* 4, 1, 2. Neque usquam ludos tam festivos fieri, Quam hic intus fiunt ludi ludificabiles Seni nostro.

LŪDĬFĪCĀTIO, onis, f. deceptio, illusio. *Cic. Sext.* 35. Cum omni mora, ludificatione, calumnia senatus auctoritas impediretur. *Liv.* 22, 18. *f.* Ne nihil actum censeret, exacta prope aestate per ludificationem hostis. *Id.* 6, 27. et 38, 14. *med.* Enimvero ferri jam ludificatio ista non potest. *Id.* 26, 6. *f.* Ea ludificatio veri et ipsa in verum vertit.

LŪDĬFĪCĀTOR, oris, m. illusor, deceptor. *Pl. Most.* 5, 1, 18. Ego illum ante aedes praestolabor ludificatorem meum.

[LŪDĬFĪCĀTORĬUS, a, um, adj. qui ludificatur. *August. C. D.* 11, 26. Phantasmatum imaginatio ludificatoria. *F.*]

LŪDĬFĪCĀTUS, a, um, part. a *ludifico:* illusus, deceptus. *Sall. Jug.* 54. Numidae alii postremos caedere, pars a sinistra ac dextra tentare, omnibus locis Romanorum ordines conturbare: quorum etiam qui firmioribus animis obvii hostibus fuerant, ludificati incerto proelio, etc. *Pl. Bacch.* 4, 4, 3. Herum meum ut ego hodie lusi lepide! ut ludificatus est! *Id. Mil.* 2, 6, 10. meamne hic in via hospitam Tractatam et ludificatam? etc. *h. e.* stupratam. ℙ Activa significatione a *ludificor.* [*Liv.* 44, 36. Ne hostem, ludificatum priores imperatores, fugiendo certamen, manibus emitteret.]

LŪDĬFĪCĀTUS, us, m. ludificatio. *Pl. Poen.* 5, 5, 1. Si ego minam non ultus fuero probe, quam lenoni dedi, tum profecto me sibi habento scurrae ludificatui. Al. leg. *ludificis caveis*, quod commode explicari non potest.

LŪDĬFĪCO, as, avi, atum, a. 1. [*Proprie intrans. significat ludum facere, ludibrium agere. Huc pertinet locus, quem Noster cum ceteris miscuerat, *Cic. Quint.* 17. Si latitare, ac diutius ludificare videatur. ℙ Hinc transitive, addito accusativo ejus, quem quasi ludum facio, est, quod *Forc.* primo loco posuerat,] *ψεύδομαι*, per ludum fallo, illudo, decipio. *Pl. Amph.* 2, 1, 38. Qui herum ludificas dictis delirantibus. [*Mil.* 2, 6, 9. Ita me ludificant; et *v.* 15. meam ludificasti hospitam.] *Sall. Jug.* 40. *extr.* Pacis mora consulem ludificare. *Pl. Most.* 5, 1, 19. ante aedes praestolabor ludificatorem meum: Cujus ego hic ludificabo corium, si vivo, probe, *h. e.* virgis scindam. ℙ Passive. *Id. Capt.* 3, 1, 27. Abeo ab illis postquam video me sic ludificarier; et *Truc.* 1, 1, 5. Quot amans exemplis ludificetur, quot pereat modis; et 2, 8, 6. Quam exclusus sum! pulcre ludificor. [*Lucr.* 1, 938. Ut puerorum aetas improvida ludificetur; et 4, 14., ubi eadem verba repetuntur.]

LŪDĬFĪCOR, aris, atus sum, dep. 1. *ψεύδομαι*, idem quod ludifico, sed aliquanto frequentius. *Cic. Rosc. Am.* 20. Aperte ludificari et calumniari. *Pl. Mil.* 3, 3, 53. Lepide ludificari aliquem. [*Huc pertinet locus *Ejusd.*, quem Noster perperam in *ludificatus*, *a*, *um*, laudaverat, *Most.* 5, 2, 25. Jam minoris omnia facio, praequam quibus modis me ludificatus est.] *Ter. Eun.* 4, 4, 50. Tu me hic etiam nebulo ludificabere; et 4, 3, 3. Postquam ludificatus est virginem, *h. e.* virgini injuriam fecit. [*V. quae laudat *Ruhnk.* ad h. l.] *Tac. A.* 1, 46. Patres et plebem cunctatione ficta ludificari. *Plin. ep.* 6, 20. *f.* Plerique lymphati terrificis vaticinationibus et sua, et aliena mala ludificabantur, *h. e.* pejora vaticinando veluti illudebant, fallebantque. ℙ [*Nota illud *Pl. Capt.* 3, 4, 80. Nugas ludificabitur, i. e. nugas tecum aget et ludibrio te habebit.] ℙ Pro eludere, evadere. *Liv.* 39, 44. *med.* Edicto summotis ab hasta, qui ludificati priorem locationem erant. *Id.* 24, 34. Archimedes inventor ac machinator bellicorum tormentorum, quibus ea, quae hostes ingenti mole agerent, ipse perlevi momento ludificaretur. *Flor.* 2, 2. Longe illis nauticae artes, detorquere remos, et ludificari fuga rostra. *Tac. A.* 3, 21. Hostis irritum fessumque Romanum impune ludificabatur. [*Liv.* 27, 46. Ludificatus hostem omnibus artibus belli fuerat.] *Val. Max.* 7, 3. *n.* 8. *extr.* Fabius Annibalis vim saluberrimis cunctationibus pugnae ludificans.

LŪDĬFĪCUS, a, um, adj. ludificabilis, ludificans. V. LUDIFICATUS, us.

LŪDĬMĂGISTER, tri, m. *γραμματοδιδάσκαλος, γραμματιστής*, qui ludo litterario praeest, [primus magister, ut eum vocat *August. Confess.* 1, 13., paedagogus litterarius, ut *Vopisc. Bonos.* 14., magister litterarum, ut *Id. Tac.* 6. *F.*] *Cic. N. D.* 1, 26. de Epicuro: Sami adolescens habitabat cum patre et fratribus, quod in eam pater ejus Neocles agripeta venerat, sed cum agellus eum non satis aleret, ut opinor, ludimagister fuit. Eadem narrat *Strabo l.* 14. *Mart.* 10, 62. Ludimagister parce simplici turbae. *Just.* 21, 5. Dionysius ludimagistrum professus, pueros in trivio docebat. ℙ Duae revera sunt voces, quae et dividi, et transponi possunt. *Cic. Div. Verr.* 14. Magister ludi nescio qui. Ubi *Ascon.* magistri ludi dicuntur, qui primas litteras docent.

[LŪDĬMENTUM, i, n. idem ac ludicrum. *Gloss. Philox.* Ludimentum, *παίγνιον. F.*]

LŪDĬO, onis, m. idem ac ludius. *Liv.* 7, 2. Ludiones ex Etruria acciti, ad tibicinis modos saltantes. *Id.* 39, 6. Convivalia ludionum oblectamenta addita epulis.

[LŪDĬTOR, aris, dep. 1. idem ac ludificor. *Gloss. Philox.* Luditor, *διαπαίζω. F.*]

LŪDĬUS, ii, m. *ὀρχηστής, λυδίων*, qua posteriore voce utitur *Dionys. Halicarn.* 2, 97., ubi docet, primo *ludios* et *ludiones* dictos pueros puberes, decoris tunicis indutos, galea, ense, et parma armatos, qui ordine incedebant, et tanquam pompae ductores erant, referentes quandam Saliorum imaginem: a Lydis nomine accepto, a quibus Tusci sumpserant, et ab his Romani, *Liv.* 7, 2. teste. Postea sic dicti quicumque aliqua ratione faciebant ludos vel in circo, vel in theatris, vel per compita, oblectandi populi causa. *Cic. Sext.* 54. Ipse ille maxime ludius, non solum spectator, sed actor et acroama. *Id. Har. resp.* 11. Servorum, et ludiorum multitudo. *Ov. A. Am.* 1, 112. Dumque, rudem praebente modum tibicine Tusco, Ludius aequatam ter pede pulsat humum. *Suet. Aug.* 74. Acroamata, et histriones, aut etiam triviales ex circo ludios interponebat. [*V. *Oudendorp.*] *Juven.* 6, 82. Nupta senatori comitata est Hippia ludium Ad Pharon, et Nilum: *synaeresis* est in *ludium*, quae hic disyllaba est vox. ℙ Solebant ludii, ut teneri delicatique apparerent, glabros se, quam maxime possent, reddere. Hinc *Pl. Aul.* 2, 9, 6. tu istum gallum, si sapis, Glabriorem reddes mihi, quam volsus ludius est. ℙ *Ludius, pictor vetustus, Marcus cognominatus. *Plin.* 35, 10. ℙ Alius hoc nomine pictor. *Plin. ib. B. A.*

LŪDO, is, si, sum, a. 3. *παίζω*, ludo se delectationis causa exercere: a *Lydus*, ut in v. praec. dictum est. [*Scheid.* ad *Sanct. Min.* p. 908. A verbo *λύω*, solvo, videtur ortum esse verbum *ludo* — Nescio equidem an *τὸ ludere* sit solvere, Batave *uitspannen.* Egregius certe eam in rem locus est *Phaedri* 3, 14, 10. Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris; At si laxaris, quum voles, erit utilis: Sic ludus animo debet aliquando dari. Laudat *Doederl.* 2, 27. ubi plura de his disputantur.] *Cic. Phil.* 2, 23. Qui non dubitaret vel in foro alea ludere. *Id. Or.* 1, 50. Pila bene, et duodecim scriptis ludere. *Suet. Claud.* 33. et *Ner.* 30. Quadringenis in punctum HS aleam lusit. *Id. Ner.* 35. Ludere ducatus et imperia. [*Caes.* 39. et *Ner.* 7. Trojam ludere.] *Id. Aug.* 71. *extr.* et *Hor. Sat.* 2, 3, 248. talis, vel par impar. [*Gr. *ἀρτίζειν, ἀρτιασμός.* V. *Casaub.* ad *Suet. l.* modo laud.] *Mart.* 14, 1. nucibus; et *ib.* 47. folle. *Ov. A. Am.* 3, 357. proelia latronum. *Hor. Od.* 3, 24, 56. trocho. *Ter. Ad.* 4, 7, 21. tesseris. *Vopisc. Proc.* 13. et *Spartian. Sever.* 1. ad latrunculos, ad judices. V. JUDEX. *Ov. Trist.* 2, 471. Sunt aliis scriptae, quibus alea luditur, artes. *Ulp. Dig.* 11, 5, 1. Ludere alea; et *mox:* Qui aleae ludendae causa vim intulerit. *Paul. ib.* 2. Senatusconsultum vetuit in pecuniam ludere. ℙ Item exercitatione ludicra quacumque se oblectare. *Cic. Off.* 1, 20. *extr.* Suppeditant et campus noster et studia venandi honesta exempla ludendi. *Hor. A. P.* 379. Ludere qui nescit, campestribus abstinet armis. *Ov. Trist.* 4, 1, 71. Aspera militiae juvenis certamina fugi, Nec nisi lusura movimus arma manu. [*Saepissime usurpatur ludere de armorum exercitatione. *Cic. Or.* 2, 20. Videant ad ludendum, an ad pugnandum sint arma sumpturi. *Tibull.* 1, 4, 51. Si volet arma, levi tentabis ludere dextra: ubi v. *Heyn.*] *Virg. Ecl.* 6, 27. in numerum Faunosque ferasque videres Ludere i. e. saltare. [*Tibull.* 1, 3, 63. Hic juvenum series teneris immixta puellis Ludit, et assidue proelia miscet amor. cf. 2, 1, 24. et 87.] *Lucr.* 2, 630. Ludere catenas. V. CATENA. *Ov. Her.* 16, 149. nitida palaestra. *Virg. A.* 8, 631. geminos huic ubera circum Ludere pendentes pueros. [*Tibull.* 1, 5, 26. consuescet amantis Garrulus in dominae ludere verna sinu.] *Ter. Ad.* 3, 4, 13. Congrum istum in aqua sinito ludere. *Virg. G.* 1, 363. cumque marinae In sicco ludunt fulicae. *Ov. Trist.* 2, 329. Non ideo debet pelago se credere, si qua Audet in exiguo ludere cymba lacu. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 3. errantes ludunt per caerula flammae. [*Sil.* 16, 364. Ludentis per colla jubae, i. e. dependentis large et fluentis. ℙ Dicuntur *ludere* etiam res, quae ludibrio sunt, deridentur, negliguntur. Gemini loci sunt ap. *Prop.* 2, 25, 27. Mendaces ludunt flatus in amore secundo; et 33, 23. Non audis, et verba sinis mea ludere: ubi *Heins.* Adv. p. 357. conj. *me ludere*, i. e. perdere, prob. *Broukh.*] ℙ Saepe refertur ad studia, praesertim poetica: sed de levioribus dicitur, et quae animi causa, jocique ineuntur. *Cic. Prom. Par.* Illa ipsa ludens conjeci in communes locos. [*Suet. Ner.* 3. Quae domi luserat ipse.] *Catull.* 50, 4. Scribens versiculos uterque nostrum, Ludebat numero modo hoc, modo illo, Reddens mutua per jocum atque vinum. *Virg. Ecl.* 1, 10. Ludere quae vellem, calamo permissit agresti. *Id. G.* 4, 565. Carmina qui lusi pastorum; et *ib.* 2, 386. coloni Versibus incomptis ludunt. *Ov. Trist.* 2, 491. Talia fumosi luduntur mense decembris, *h. e.* canuntur per ludum. *Mart.* 7, 8. Festa coronatus ludet convicia miles, *h. e.* per ludum jactabit in ducem suum die triumphi. ℙ Interdum ad turpia. *Petr. Sat.* 11., *Prop.* 2, 5, 4., *Catull.* 61, 211., *Ov. A. Am.* 2, 389. et *Mart.* 11, 104. etc. Quo pertinere videtur illud *Livii Andron.* ap. *Fest.* in *Adfatim.* Adfatim edi, bibi, lusi. Quod imitatus videtur *Hor. Ep.* 2, 2, 214. Lusisti satis, edisti satis, atque bibisti. Adde *Tert. Jejun.* 6. [*Suet. Tib.* Ut natanti sibi inter femina versarentur ac luderent.] ℙ *Ludere de corio suo*, vel *alieno.* V. CORIUM. ℙ *Ludere ludum*, et *ludo*, translate. *Ter. Eun.* 3, 5, 39. Et quia consimilem luserat Jam olim ille ludum, impendio magis animus gaudebat mihi. De Jove loquitur aureo imbre Danaen fallente. *Pl. Most.* 5, 2, 36. Scis, solere illanc aetatem tali ludo ludere. *Hor. Od.* 3, 29, 50. de Fortuna: Ludum insolentem ludere pertinax, Transmutat incertos honores, Nunc mihi, nunc alii benigna. ℙ *Ludere otium*, per otium ludere, quasi ludum otium facere. *Mart.* 3, 67. At vos tam placidas vagi per undas Tuta luditis otium carina. ℙ *Ludere periculum*, in periculo ludere, periculose per ludum experiri. *Id.* 9, 39. Summa licet velox, Agathine, pericula ludas. ℙ *Ludere operam*, quasi per ludum, atque adeo frustra insumere. *Pl. Ps.* 1, 3, 135. In pertusum ingerimus dicta dolium, operam ludimus. *Ter. Phorm.* 3, 2, 18. In illis opera luditur. ℙ Pro jocari. V. JOCOR et JOCUS. [*Huc pertinet locus, quem *Forc.* sq. §. adscripserat, *Cic. Fin.* 5, 11. *med.* Si quando pueris ludentes minamur, praecipitaturos alicunde.] ℙ Saepissime est irridere, illudere, deludere. *Cic. Q. Fr.* 2, 15. *med.* Domitius in senatu lusit Appium collegam, propterea isse ad Caesarem, ut aliquem tribunatum auferret; et *ib.* 12. Eum lusi jocose satis. *Id. Or.* 1, 12. Haec oratio aut nulla sit, necesse est, aut omnium irrisione ludatur. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] *Ter. Ad.* 4, 5, 5. Cur non ludo hunc aliquantisper? et *ib.* 63. Num ludis tu nunc me? [*Suet. Aug.* Ludens ingenium ejus.] ℙ Item fallere, decipere. [*Cic. Div.* 2, 24. Hoc civili bello quam multa (haruspicum responsa) luserunt?] *Virg. A.* 7, 442. senc-

ctus falsa vatem formidine ludit. *Hor. Od.* 3, 4, 5. Auditis? an me ludit amabilis Insania? [*Tibull.* 3, 4, 7. Somnia fallaci ludunt temeraria nocte. V. *Heyn.*] *Ov. Am.* 1, 3, 22. Et quam fluminea lusit adulter ave; et *ib.* 10, 4. quam plumis abditus albis Callidus in falsa lusit adulter ave; et *A. Am.* 3, 332. Cuive pater vafri luditur arte Getae. *Ter. Eun.* 2, 3, 94. Ludere aliquem dolis. [*Tibull.* 1, 6, 9. Ipse miser docui, quo posset ludere pacto Custodes: Graeci in simili re usurpant *λαθεῖν*. ℙ Significat *ludere* etiam simulare, quasi partes alicujus agere. Ita *Cic. Fam.* 8, 9. Civem bonum ludit. ℙ Confunduntur in edd. *ludere* et *laedere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 151.]

[LUDOR, oris, m. idem ac lusor. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 6, 105. Hippia ludia Sergiolum amavit, qui et ludor dictus est ex gladiatoris nomine, quia sit diu demoratus in ludo. Fortasse legendum est *lusor*. *F.*]

LUDUS, i, m. *ἀγών, παλαιστρον*, exercitatio quaevis animi vel corporis recreandi causa suscepta: quales sunt, quae a pueris fiunt, et quae lucri causa incuntur: item quae a ludiis publice ad populi oblectamentum. Atque de his postremis proprie dici videtur. Est enim a *Λύδος*, quod a Lydis Tusci oriundi tradidere Romanis morem ludorum publicorum, ut in LUDIUS dictum est. [*Aliud v. etymon v. in LUDO. Discrimen inter *lusus* et *ludus* est: hoc objective intelligendum de rebus ludicris in usum hominis existentibus, semperque cum genitivis subjecti conjungitur: illud subjective ubique cum genitt. objecti construitur. Porro *ludus* cum recreandi notione opp. *labori; lusus* puerilem, vanam agendi rationem significans opp. honestis, gravioribus occupationibus. *Doederl.* 2, 28. sq. Quid *jocus* differat, v. in h. v.] *Cic. Or.* 3, 15. Ad pilam se, aut ad talos, aut ad tesseras conferunt, aut etiam novum sibi aliquem excogitant in otio ludum. *Id. Coel.* 12. Datur enim concessu omnium huic aliquis ludus aetati. *Hor. Ep.* 1, 14, 36. Nec lusisse piget, sed non incidere ludum. *Cic. Coel.* 5. Ut exercitatione ludoque campestri tunicati uteremur. *Virg. Ecl.* 7, 17. Posthabui tamen illorum mea seria ludo, *h. e.* canendi certamini. [**Liv.* 7, 33. In ludo — militari — comiter facilis vincere ac vinci vultu eodem, i. e. in exercitationibus ad militiam pertinentibus.] ℙ De ludo ad judices. V. JUDEX. ℙ *Ludi publici* sunt spectacula, quae publice edebantur in circo, in theatro, per compita, etc. in honorem Deorum, et ad populum oblectandum. Alii appellabantur a loco, ubi fiebant, ut *circenses*, *scenici*, *theatrales*, *compitalicii*, etc.: alii a Deo, in cujus honorem fiebant, ut *Capitolini*, *Cereales*, *Apollinares*, *Florales:* alii a causa, propter quam fiebant, ut *juvenales*, *funebres*, *votivi:* alii a tempore, ut *saeculares:* alii a celebritate, et apparatu, et causa, ut *magni*, *maximi:* de quibus omnibus V. suis locis. *Nep. Reg.* 2. Cum spectatum ludos iret, juxta theatrum occisus est. *Cic. Brut.* 20. Hoc praetore ludos Apollini faciente, cum Thyesten fabulam docuisset, mortem obiit. *Id. Har. resp.* 12. Hos ludos servi fecerunt, servi spectaverunt. *Id. Arch.* 6. Ad festos dies ludorum celebrandos. *Virg. A.* 5, 113. Et tuba commissos medio canit aggere ludos. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. *f.* Haec scripsi a. d. IX. cal. Novembr., quo die ludi committebantur; et *ib.* 8. *f.* Ludos magnificentissimos apparare. *Id. Sext.* 54. apparatissimos, magnificentissimosque facere. *Ascon. in Verr.* 1, 10. Ludos dare, *h. e.* edere, facere. *Ov. Fast.* 6, 238. aspicere; et *ib.* 5, 330. persolvere alicui Deo: *scil.* voto promissos. ℙ [*Observa, *ludos* de scenicis (*Lustspiele*, *Trauerspiele*, *Mimen.*) dici non simpliciter, sed cum distinctione a Circensibus. Ita *Suet.* 10. Venationes autem ludosque et cum collega et separatim edidit; 39. Edidit spectacula varii generis: munus gladiatorium: ludos etiam, regionatim, urbe tota, et quidem per omnium linguarum histriones. V. *Ernest.* Adde *Aug.* 43. Fecisse ludos se, ait, suo nomine quater: — munera non in foro modo: ubi v. *munera* restituit *Ernest.*, sqq. *Oudend.* et *Brem.* et *ib.* 44. *Tib.* 34. ℙ Porro notandus vetus loquendi usus, quo *ludi* construuntur cum adject. neutrius generis, ut *ludi Taurilia* ap. *Liv.* 39, 22. Adde *ib.* 1, 9. Ludi Consualia; et 30, 39. Ludi Cerealia. Laudat *Schaef.* in *Gloss. Liv.*, unde haec exempla hausimus, *intpp.* ad 1, 9, 6. et *Paus.* 5, 16. *αἱ δὲ αὐταὶ τιθέασι καὶ ἀγῶνα Ἡραῖα*; et *ib. ὕστερον δὲ καὶ τὸν ἀγῶνα ἐπεῤῥάπησαν ὑπ' αὐτῶν θεῖναι τὰ Ἡραῖα*: coll. *Bentl.* ad *Aristoph. Plut.* 583. Adde *Duk.* ad *Liv.* 34, 54, 3. Vetere hoc more utuntur *Varro*, *Livius*, *Ov.* De Ciceronis usu non est confecta res. V. *Har. Resp.* 12. ibique Graevium inprimis, sed et *Ernest.*] ℙ *Ludis* est ludorum tempore. *Pl. Cas. prol.* 27. Ludis poscunt neminem: secundum ludos reddunt autem nemini. *Cic. fr.* ap. *Non.* 1, 318. Omnes logos, qui ludis dicti sunt, animadvertit. ℙ Interdum *ludus* pro joco accipitur. V. JOCUS. ℙ Interdum dicitur de re, quae facile, et nullo labore fit. *Cic. Or.* 2, 17. Omnium ceterarum rerum oratio, mihi crede, ludus est homini non hebeti, neque inexercitato, neque communium litterarum et politioris humanitatis experti: in causarum contentionibus magnum est quoddam opus, atque haud sciam, an de humanis operibus longe maximum. *Id. Fin.* 1, 8. Cum praesertim illa perdiscere, ludus esset. *Sil.* 16, 573. Cui ludus, nullam cursu non tollere damam. ℙ [*Ludus* dicitur etiam alicui res esse, quae ab eo contemnitur, vilipenditur. *Cic. Fl.* 5. Qui dicit testimonium ex nostris hominibus ut se ipse sustentat — ut timet — ne quid plus minusve quam sit necesse dicat. Num illos (Graecos) item putatis? Quibus jusjurandum jocus est; testimonium ludus. V. similia in LUDO.] ℙ *Ludos*, et *ludum facere* est ludificari, illudere; addito interdum accusativo, aut dativo personae. *Ter. Ph.* 5, 7, 52. Ut ludos facit! *Pl. Capt.* 3, 4, 47. Ut scelestus, Hegio, nunc is te ludos facit! *Id. Aul.* 2, 2, 74. Video ego te me arbitrari, Euclio, hominem idoneum, Quem senecta aetate ludos facias, haud merito meo. *Id. Most.* 2, 1, 80. Ludos ego hodie vivo praesenti hic seni faciam. *Id. Merc.* 2, 1, 1. et *Rud.* 3, 1, 1. Miris modis Dii ludos faciunt hominibus. *Id. Ps.* 4, 7, 72. Dominicum ipsus sese ludos fieri senserit. *Id. Bacch.* 5, 1, 4. hoccine me aetatis ludum bis factum esse indigne? (Adde *argum. Most.* 2, 7.) *Id. Truc.* 4, 2, 46. Jam hercle ego tibi, illecebra, ludos faciam clamore in via, *h. e.* pipulo te differam. ℙ *Ludos aliquem dimittere* est illudendo et conviciando dimittere. *Id. Rud.* 3, 5, 11. Nunquam quisquam me lenonem dixerit, Si non te ludos pessimos dimisero. [*Exposuit de hoc dicendi genere *Lindem.* ad *Pl. Capt.* 3, 4, 47.] ℙ Dicitur etiam *facere ludo aliquem. Id. Ps.* 4, 7, 71. Explorator hunc faciamus ludo suppositicium. Sed fortasse *ludos* legendum est. ℙ *Facere ludos* refertur etiam ad turpia, ut *ludificari*, *ludibrio habere*, *illudere*, etc. *Pl. Pers.* 5, 2, 23. ℙ Significat etiam operam perdere, frustra laborare. *Id. Rud.* 4, 1, 9. nunc et operam ludos facit, et retia, Ut tempestas est nunc, atque ut noctu fuit. ℙ *Sibi ludos facere* est se per ludum recreare. *Varr.* ap. *Non.* 1, 76. et *Petr. fr. Trag.* 73. *Burm.* ℙ *Ludos dare*, *praebere*, est ejus, qui causam praebet, quamobrem illudatur. *Ter. Eun.* 5, 7, 9. Non potest satis narrari, quos ludos praebueris intus. ℙ *Ludos alicui reddere* est ludos alicui facere. *Id. Andr.* 3, 1. *f.* si me imparatum in veris nuptiis Adortus esset, quos mihi ludos redderet! ℙ *Dare ludum alicui* est dare ludendi potestatem. *Pl. Bacch.* 4, 10, 7. Ego dare me ludum meo gnato institui, ut animo obsequium Sumere possit; et *Cic. Coel.* 12. Datur enim concessu omnium huic aliquis ludus aetati. *Pl. Cas. prol.* 25. Ludi sunt: ludus datus est argentariis: Tranquillum est: alcedonia sunt circa forum; et *Bacch.* 4, 10, 9. Dare ludum desidiae. Sic *Hor. Od.* 3, 12, 1. amori. ℙ *Per ludum* est ludendo, ludi causa, nullo labore, facile. *Cic. Verr.* 2, 5, 70. Vidimus Fimbriam, Marium, Coelium non mediocribus laboribus contendere, ut ad istos honores pervenirent, ad quos vos per ludum et per negligentiam pervenistis; et *ib.* 3, 60. Aliquem per ludum et jocum fortunis omnibus evertere. *Juven.* 6, 323. Nil ibi per ludum simulabitur: omnia fient Ad verum. ℙ Metonymice *ludus* est locus, in quo corporis, aut ingenii vires exercentur, ut palaestra et schola: quae, ut ait *Festus* in *Schola*, ideo *litterarius ludus* dicitur, ne tristi aliquo nomine fugiant pueri suo fungi munere: vel, ut alii volunt, quia studium litterarum liberalis ingenii ludus fit. [**διδασκαλεῖον*.] *Cic. Q. Fr.* 3, 4. *f.* Ducens mecum Ciceronem meum in ludum discendi. *Pl. Pers.* 2, 1, 6. Cuculus si in ludum iret, potuisset jam fieri, ut probe litteras sciret. *Id. Rud. prol.* 43. Eam vidit ire e ludo fidicino domum. *Caes. B. C.* 1, 14. Gladiatores, quos ibi Caesar in ludo habebat, libertati confirmat. *Suet. Caes.* 31. Ludum gladiatorium aedificare. [*Adde *Dom.* 4. Ut populo potestatem faceret, bina paria e suo ludo postulandi.] *Cic. Fam.* 9, 18. Dionysius Corinthi dicitur ludum aperuisse. *Id. Or.* 2, 22. *extr.* Isocrates magister istorum omnium, cujus e ludo, tanquam ex equo Trojano, meri principes exierunt. *Nep. Att.* 10. Cum eo, quem puerum in ludo cognorat, adeo conjuncte vixit, ut, etc. De loco, in quem conveniunt infames feminae meretricias artes discendi causa, usurpat *Cic. fr.* ap. *Quint.* 6, 3. *med.* ℙ [**Ludus aetatis* cum decore dicitur de voluptate Venerea. *Liv.* 26, 50. (Scipio loquitur, captivam sponso intactam restituens.) Si frui liceret ludo aetatis, praesertim recto et legitimo amore, et non respublica animum nostrum occupasset.] ℙ *Ludus* etiam dicitur liber, in quo de re ludicra agitur. Itaque sic inscribitur a nonnullis apocolocyntosis *Senecae* de morte Claudii Caesaris. *Cicero* quoque *Sen.* 6. *f.* et *Fest.* in *Redhostire* ex lectione *Scalig.* afferunt fragmentum *Naevii in ludo*, quo significari videtur erotopaegnion: quod tamen opus plerique alii non *Naevio*, sed *Laevio* tribuunt. ℙ Olim dixerunt *haec ludus*, teste *Festo* in *Corius:* ubi tamen alii leg. *lupus*. ℙ Etiam *loidus* pro *ludus* dixerunt veteres Latini, ut patet ex *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 635. *n.* 298. et alia ap. *Daniel. Numism. Capuan.* p. 78.; quae quidem scriptio etymon vocis aliud ab illo, quod supra allatum est, indicare videtur. [*V. LUDO ab initio.]

LŪELA, ae, f. luitio, poena. *Lucr.* 3, 1028. scelerisque luela Carcer.

LŪES, is, f. *λοιμὸς*, dicitur, cum in urbe, aut agro febris, aliudve morbi genus homines, vel pecora, arboresve, aut sata corripit: a *luo*, quod ea corpora solvantur, ut *Prisc.* 4, 630., *Festus* et *Non.* 1, 259. docent. [*Contra disputat *Doederl.* 2, 58. *lues* proprie synonymum videri v. *illuvies*, ita ut ap. *Sen. Troad.* 585. *Carceris caeci luem*, idem significet, quod ap. *Lucan.* 2, 73. longusque in carcere paedor. (Noster *Senecae* locum inter sqentis §. exempla hoc modo laudaverat: 583. *Carceris saevi luem*, i. e. tabem, quae carcere diu detentis contrahitur: *il marcire in una prigione.*) Sed solitam vocis notionem, qua morbum pestiferum significet, esse in antiquissimo aliquo linguae latinae monumento, in *Carm. Frat. Arv.*, siquidem recte ibi *luerem* s. *luervem* per *luem* explicueris; eoque sensu *lues* posse accipi pro substantivo verbi *polluere*, coll. *Cic. Har. resp.* 12. quem locum Noster infra laudavit, et *Sen. Ir.* 1, 15. Morbidis pecoribus, ne gregem polluant, ferrum demittimus. Nempe sordium, impuritatis et morbi esse fere cognatas notiones ut *Gr. λῦμα, λύμη* et *λοιμὸς*, et fortasse etiam *merda* et *morbus.*] Differt a peste, quod haec aut cito perimit, quae corripuit, aut cito abit ab eo, quem invasit: *lues* vero generalius accipitur etiam pro iis malis, quae lente ea, quae corripiunt, conficiunt. [*Rectius *Doederl.* 2, 61. sq. ita hh. vv. discrimen constituere videtur, ut non de specie et genere cogitet, sed utrumque altero generalius dici demonstret: *lues* quidem, quod non solum pestiferos morbos, sed, tropice et inprimis ap. argenteae aetatis auctores, cujuscunque generis res perniciosas comprehendat; *pestis* vero, quod omnes morbos, letiferi sint, necne, contineat. Quid morbus differat, v. in h. v.] *Virg. A.* 3, 138. subito cum tabida membris Corrupto coeli tractu, miserandaque venit Arboribusque satisque lues, et letifer annus. ℙ Promiscue tamen saepe usurpantur. *Ov. Met.* 15, 626. Dira lues quondam Latias vitiaverat auras, Pallidaque exsangui squalebant corpora tabo. *Mart.* 1, 79. Indignas premeret pestis cum tabida fauces, Inque ipsos vultus serperet atra lues. *Lucan.* 2, 199. Saepe fames, pelagique furor, subitaeque ruinae, Aut terrae coelique lues, aut bellica clades. *Sen. Thyest.* 88. gravem populis luem Sparsura pestis. *Plin.* 26, 1, 3. luem vocat morbum lichenarum. ℙ Translate dicitur de quavis graviori calamitate, ut de bello ap. *Tac. H.* 3, 15. et *Petr. Sat.* 124. de terrae motu, *Tac. A.* 2, 47. de tempestate maris: *Sen. Hippol.* 1117. de incendio, *Sil.* 17, 97. de excidio et ruina, *Sen. Troad.* 853. ℙ Item de iis, qui luem, et pestem afferunt. *Cic. Har. resp.* 12. Ut eos ludos haec lues impura pollueret. *Val. Fl.* 4, 431. pellere saevam Quondam fata luem dederunt Aquilone creatis, *h. e.* harpyias. *Sen. Phoeniss.* 131. Saeva Thebarum lues, *h. e.* Sphinx. *Id. Herc. Fur.* 358. Quidnam iste, nostri generis exitium et lues, novi portat? *Plin.* 29, 1, 8. Lues morum. ℙ Est etiam *lues* nix aut glacies soluta et liquata, tabes, labes. *Petr. Sat.* 123. fluctus stupuere pruina, Et paulo ante lues, nunc concidenda jacebat. ℙ Item aqua, humor. *Licin. Macer* ap. *Non. l. c.* Nequaquam sui lavandi reluant arma lue. [*Docet *Doederl.* 2, 59. *lue* h. l. non pro *aqua* dictum, sed alliterationis causa pro *peste* esse positum: quod facile videtur praeferendum.] ℙ Ceteri casus praeter primum, quartum, et sextum, et pluralis numerus non sunt in usu, quod viderim. ℙ *Luis* in recto dixit *Prud. Hamart.* 250. si terras luis incentiva fatigat; et *Psych.* 508. stupuit luis improba. Al. tamen *lues* utroque loco retinent, ut secundam *Prud.* corripuerit, licentia quadam sibi familiari et frequenti. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 344.]

LUGDŪNENSIS, e, adj. *Lion*, ad Lugdunum pertinens. Est autem Lugdunum (et veteri more scribendi *Lugudunum*, ut docet *Dio* 46, 50. *Λουγούδουνον*: et sic habetur in *Inscr.* ap. *Grut.* 388. 6., 390, 4. et 466, 7.) urbs Galliae Celticae, ad Rhodanum fluvium, ubi Ararim amnem recipit. In ea fuit ara Augusto dicata, ad quam dicitur Caligula certamen Graecae Latinaeque facundiae instituisse: ea lege, ut victi praemia ferrent victoribus, eorumque laudes componere cogerentur. Eos autem qui maxime displicuissent, scripta sua spongia linguave delere jubebant, nisi ferulis objurgari aut flumine mergi maluissent, uti *Suet. Cal.* 20. narrat. Hinc *Juven.* 1, 43. sic Palleat, ut nudis pressit qui calcibus anguem, Aut Lugdunensem rhetor dicturus ad aram. *Sen. ep.* 91. Lugdunensis colonia incendio exusta; et *mox:* Lugdunum, quod ostendebatur in Gallia, quaeritur. ℙ *Lugdunensis* cognominatur ea Galliae pars, quae amplo tractu circa Lugdunum est: alias Celtica dicta. *Plin.* 4, 17, 31. et *ib.* 18, 32. ℙ [Aliud fuit *Lugdunum Batavorum* in Gallia Belgica, nunc *Leyden*, quae urbs a *Ptol.* 2, 9. dicitur *Λουγόδουνον*, et in *Itin. Anton*

et in *Tab. Peut.* memoratur. *F.* ℙ *Fuit et Lugdunum oppidum Galliae Aquitanicae, in Convenarum agro (hodie *Comminges* vel *Comenges*), nunc dierum *St. Bertrand. Anton. Itin.* consentiente *Ptol. B. A.*]

LŪGĔO, es, xi, ctum, a. 2. *πενθέω*, fleo, ploro. Ducunt ab *ἀλγέω*, doleo. [**Schneid. G. L.* 1. p. 320. deducit a *λοιγὸς* vel *λυγρός*.] Fere dicitur de fletu et dolore in morte carorum. *Serv.* ad *A.* 11, 211. *Moerere* est cum silentio dolere: [*Falsa est haec v. *moerere* expositio. V. *Doederl.* 3, 237. et ipsum *Forc.* s. v. MOERERE.] *flere*, ubertim lacrimas demittere: *plorare*, cum voce flere: *plangere*, cum aliquibus dictis miserabilibus pectus aut faciem tundere: *lugere*, etiam cum habitus mutatione. [*Fr. jur. civ. antejust.* (ed. *A. Maio*) p. 88. Lugendi sunt parentes anno, item liberi majores decem annorum aeque anno; minores liberi tot mensibus elugeantur, quot annorum decesserint usque ad trimatum: minor trimo non lugetur, sed sublugetur: minor anniculo neque lugetur, neque sublugetur. *F.*] *Sen. ep.* 63. *med.* Annum feminis ad lugendum constituere majores, non ut tam diu lugerent, sed ne diutius. *Id. Consol. ad Helv.* 16. Ideo majores decem mensium spatium lugentibus viros dederunt. Hinc patet, olim apud Romanos longissimum lugendi tempus fuisse decem mensium, seu anni lunaris, qui quondam decimestris fuerat, quod etiam ex *Ov. Fast.* 1, 35. et *Cic. Cluent.* 12. *f.* constat. *Id. Tusc.* 3, 26. Ex hac opinione sunt illa varia et detestabilia genera lugendi, paedores, muliebres lacerationes genarum, pectoris, feminum, capitis percussiones. *Id. Planc.* 42. Hos pro me lugere, hos gemere videbam. *Id. Mil.* 8. Luget senatus, moeret equester ordo, tota civitas confecta senio est. *Id. Verr.* 2, 3, 18. *med.* Ut ager ipse cultorem desiderare, et lugere dominum videretur. *Id. Phil.* 12, 25. Lugere mortem alicujus. *Id. Tusc.* 1, 34. vitam hominum. *Id. Pis.* 8. *extr.* occasum atque interitum reipublicae. *Cat.* 66, 21. At tu non orbum luxti deserta cubile: syncope pro *luxisti*. [*Inscr.* ap. *Mur.* 953, 2. T. Felicis omnium artificiorum studiosissimi *qui vixit* ann. XVII. M. XI. D. VIII. parentes perquam infelicissimi luxuri. Fortasse in lapide est *lucturi. F.*] ℙ Passive. *Ov. Met.* 10, 141. de Cyparisso: lugebere nobis, Lugebisque alios, inquit. ℙ Impersonaliter. *Catull.* 39, 4. seu pii ad rogum filii Lugetur, orba cum flet unicum mater. ℙ Cum infinito. *Claud. prooem. in Eutr.* 2, 4. In dominos vanas luget abisse minas. ℙ [*Cum genitivo, ex Graecorum more. *Sil.* 3, 424. (de Alcide:) Lugendam formae sine virginitate reliquit Pyranen.] ℙ Est etiam luctus et doloris insignia prae se ferre. *Liv.* 2, 7. Matronae annum, ut parentem, eum luxerunt. *Id.* 22, 56. *med.* et 34, 6. Sacrum anniversarium Cereris intermissum est, quia nec lugentibus id facere fas est, etc. *Id.* 34, 7. Quid aliud in luctu, quam purpuram, atque aurum deponunt? *Mart.* 14, 157. pullo lugentes vellere lanae, *h. e.* nigrae, et lugendis funeribus aptae. Has *Mart.* circa Pollentiam urbem provenire dicit: unde *Sil.* 8, 598. fuscique ferax Pollentia villi. Ex his intelligimus, nigrum in vestibus colorem lugentibus in usu fuisse. *Paul. recept. sentent.* 1. *tit. ult. extr.* Qui luget, abstinere debet a conviviis, ornamentis, et alba veste. Verum ab imperatoribus album etiam fuisse usurpatum, non uno testimonio probatur: qua de re *Lips. in excursu ad Tac. A.* 2, 75. Quae in publico luctu servari mos esset, habes in *Cenotaph. Pisano* C. Caesaris, et in *dissertatione Norisii* 3, 3. ℙ [**Lugentes campi* ap. *Virg. A.* 6, 441. Nec procul hinc partem fusi monstrantur in omnem Lugentes campi: sunt loca apud inferos *(Trauergefilde)*, ubi, qui dolore, moerore anguntur, degunt. ℙ Permutantur *lugentes* et *ingentes*. V. *Burm.* ad *Virg. A.* 6, 222.]

*LUGĬUM, i, n. i. q. luctus. *Commod. Instruct.* 29. *B. A.*

LŪGUBRIS, e, adj. *πενθερὸς*, ad luctum pertinens, luctum inducens, funebris. *Cic. ad Quirit.* 3. Fratris mei quotidianae lacrimae, sordesque lugubres. *Id. Tusc.* 1, 13. Lugubris lamentatio, fletusque moerens. *Hor. Od.* 1, 24, 2. cantus; et *ib.* 2, 1, 33. Lugubre bellum; et *ib.* 3, 3, 61. Troja renascens alite lugubri. *Ov. Ib.* 99. lugubria dicite verba. *Val. Fl.* 8, 58. Lugubre sidus. *Sen. Hipp.* 1262. officium. *Id. Oedip.* 553. Lugubris palla. *Lucr.* 4, 547. de cycnis: Cum liquidam tollunt lugubri voce querelam. *Tac. A.* 13, 32. Per quadraginta annos non cultu, nisi lugubri, egit. *Sall. fragm.* ap. *Char.* 2, 176. Nunciis confestim lugubribus. [**Liv.* 3, 32. Lugubris domus, i. e. in qua funus est, quae in luctu est.] ℙ *Lugubria* sunt vestes, et insignia luctus. *Ov. Met.* 11, 669. da lacrymas, lugubriaque indue. *Id. Trist.* 4, 2, 73. Illa dies veniet, mea qua lugubria ponam. *Sen. Consol. ad Helv.* 16. Quae amissis filiis, imposita lugubria nunquam exuerunt. *Sen. Herc. Fur.* 626. lugubribus amicta conjux. *Prop.* 4, 11, 67. nunquam mater lugubria sumpsi, *h. e.* nullum filium amisi: metonymia. ℙ *Lugubre* more adverbii. *Virg. A.* 10, 273. si quando nocte cometae Sanguinei lugubre rubent. *Sil.* 12, 140. sonitu lugubre minaci Mulciber immugit. ℙ Est etiam luctu plenus, flens, plorabundus. *Ov. Met.* 2, 334. Clymene lugubris et amens, Et laniata sinus. *Id. Her.* 10, 145. Lugubria pectora. *Id. Trist.* 1, 8, 23. et *Sen. Hipp.* 990. Lugubres vultus.

LŪGUBRĬTER, adv. cum luctu, luctuose. *Appul. Met.* 3. Lugubriter ejulare; et *ib.* 8. fratrem ciere.

*JUGUVALLIUM, i, n. oppidum Britanniae, in regione Brigantum. *Ant. Itin.* ℙ Hodie, aiunt, est *Carlisle. B. A.*

*LŪĬI, orum, *Λοΐϊοι*, populi Germanici. V. *Lygii. B. A.*

LŪIS. V. LUES.

LŪĬTĬO, onis, f. solutio. *Ulp. Dig.* 49, 15, 15. Si patre redempto, et ante luitionem defuncto, filius post mortem ejus redemptionis quantitatem offerat, dicendum est, suum ei posse heredem exsistere. *Paul. sentent.* 3, 7. *in.* Luitio ad heredis sollicitudinem spectat. ℙ Titulus 31. *libri* 8. *Cod. Just.* inscribitur *De luitione pignoris*, h. e. liberatione, cum soluta pecunia, quae debebatur, pignus liberatur, et recipitur.

LŪMA, ae, f. genus herbae, vel potius spinae. Ita *Festus.* Videtur esse a *λῦμα*, seu *λύμη*, sordes, purgamentum. ℙ *Luma* est etiam sagum ex *λῶμα*, quod idem significat. *Gloss. Isid.* Luma, sagum quadrum. Hinc *Salmas.* ap. *Trebell.* XXX. *Tyrann.* 29. pro *limbo purpureo* legendum putat *luma purpurea*. [*Nonnulla addidit *F.*]

LŪMĀRĬUS, a, um, adj. ad lumam pertinens, ut Lumariae falces, ap. *Varr. L. L.* 4, 31., quibus lumae secantur. V. LUMECTUM.

LUMBĀGO, inis, f. vitium, et debilitas lumborum. *Fest.*

[LUMBĀRĔ, is, n. *περίζωμα*, *Isid. Orig.* 19, 22. Lumbare vocatur, quod lumbis religetur, vel quod lumbis haereat. Hoc in Aegypto, et in Syria non tantum feminae, sed et viri utuntur. Unde et Jeremias trans Euphratem tulit lumbare suum. Hoc a quibusdam et renale dicitur, quia renibus alligatur. *Hieron. in Jerem.* 13, 1. Cinctorium, sive lumbare, quod renibus jungitur, etc. *F.*]

LUMBELLUS, i, m. lumbulus. *Apic.* 7, 1.

*LUMBERITĀNI, orum, m. populi Hispaniae Tarraconensis, sub montibus Pyrenaeis. *Plin.* 3, 3. *B. A.*

LUMBIFRĀGĬUM, ii, n. lumborum fractura. *Pl. Amph.* 1, 1, 298. Nam si me irritassis, hodie lumbifragium hinc auferes.

*LUMBRICOSUS, a, um, adj. plenus lumbricorum. *Coel. Aurel. B. A.*

LUMBRĪCUS, i, m. *ἕλμινς*, vermis intestinorum. Aliqui volunt, lumbricum primo dici de iis vermibus, qui sub terra nascuntur, deinde de iis, qui in ventre animalium. *Col.* 6, 25. Solent autem vitulis nocere lumbrici, qui fere nascuntur e cruditatibus; et *ib.* 30. *f.* Solent etiam vermes quasi lumbrici nocere intestinis. Adde *Cat. R. R.* 127. ℙ De vermibus terrenis. *Col.* 7, 9. Ut paludem rimentur, effodiantque lumbricos. *Seren. Samm.* 12. Lumbricos terrae, sevumque ex ansere rauco. Adde *Pl. Aul.* 4, 4, 1. ℙ Lumbricos carere oculis, tradit *Plin.* 11, 37, 52.

LUMBŬLUS, i, m. dimin. lumbi, lumbellus, pars carnosa, duplex, quae hinc inde lumbos vestit, nostrates vulgo *nombolo* vocant. *Plin.* 28, 11, 47. Sicca lippitudo lumbulis suum tostis atque contritis, et impositis tollitur. *Apic.* 7, 8. Lumbuli assi sic fiunt. *Not. Tir.* p. 129. Lumbus, lumbulus. [*Quaedam addidit *F.*]

LUMBUS, i, m. *ὀσφὺς*, pars corporis quinque inferiores spinae vertebras complectens, a cinctura ad nates. *Mart.* 13, 5. Cerea quae patulo lucet ficedula lumbo. *Plin.* 8, 51, 78. Lumbus aprugnus. *Cic. Arat.* 82. Cepheus conditur ante Lumborum tenus. *Hor. Sat.* 1, 5, 22. nautaeque caput, lumbosque saligno Fuste dolat. *Plin.* 20, 3, 8. Lumborum dolor. *Pl. Epid. f.* Lumbos surgite, atque extollite. *Juven.* 8, 16. Si tenerum attritus Catinensi pumice lumbum, Squalentes traducit avos, *h. e.* depilatus pumice circa lumbos. ℙ Dicuntur *lumbi* turpis libidinis sedes. *Pers.* 1, 20. 4, 35. et *Juven.* 9, 59. ℙ *Lumbis patris habere se putat digitos grossiores*, prov. ap. *Hieron. ep.* 82. *n.* 3. de iis dictum, qui se praestare putant majoribus suis, et facta sua eorum factis praeferunt. ℙ Translate ad vites refertur, et videtur significare superiorem trunci partem, ubi rami exire incipiunt. V. HUMEROSUS, et *Col.* 3, 10. *med.*, ubi vitis partes humanis membris comparat, et quae ibi *membra genitalia*, eadem *Arbor.* 3. lumbos vocat. *Plin.* quoque idem facit 17, 23, 35. *n.* 26.

LUMECTUM, i, n. locus lumis plenus. V. LUMA. *Varr. L. L.* 4, 31. Lumariae falces, quibus secant lumecta, cum in agris serpunt spinae.

LŪMEN, inis, n. *φῶς*, lux, splendor: a *luceo*, quasi *lucimen*. [*Differunt *lux* et *lumen:* hoc proprie est id, quod splendorem, lucem diffundit, *(Lichtkörper)*; illud, quod Lumine diffunditur, claritas, fulgor, *(die ausgeströmte Lichtmasse)*; V. *Doederl.* 2, 66. sq.] *Cic. Div.* 2, 43. Luna distat a sole, cujus lumine collustrari putatur. *Enn.* ap. *eund. Off.* 1, 16. Lumen de suo lumine accendere. *Cic. Brut.* 75. Tabulas bene pictas collocare in bono lumine. *Ov. Trist.* 5, 9, 37. lumen solare. *Id. Fast.* 4, 450. diurnum, [*i. e. sol.] *Id. Pont.* 2, 1, 27. Lumine coelesti solem fulsisse serenum. *Virg. A.* 4, 584. Aurora novo spargebat lumine terras. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 8, 76. Lumine etiam tum incerto. *Lucr.* 2, 161. lumina solis, *h. e.* radii, lux, *φάος ἠελίοιο*. ℙ Metonymice est visus, et ipsi oculi. *Nep. Timol.* 4. Sine ullo morbo lumen oculorum amisit. *Ov. Pont.* 2, 8, 66. Et patiar fossis lumen abire genis. *Id. R. Am.* 801. Utilius sumas acuentes lumina rutas. *Auct. Priap.* 37. Minerva flavo lumine est, Venus paeto. *Ov. Trist.* 3, 2, 19. Nil nisi flere libet: nec nostro parcior imber Lumine, de verna quam nive manat aqua. *Virg. A.* 3, 677. adstantes lumine torvo Aetnaeos fratres. *Cic. Tusc.* 5, 39. Democritus, luminibus amissis, alba scilicet et atra discernere non poterat. *Val. Fl.* 1, 300. victa gravi ceciderunt lumina somno; et 5, 341. lumina rumpere fletu; et 4, 759. volvere; et 7, 292. torquere vultu gravi. *Ov. Met.* 5, 232. flectere. *Id. Her.* 21, 113. defixa tenere in aliqua re. *Tibull.* 1, 2, 33. et *Oc. Met.* 5, 248. parcere luminibus, *h. e.* abstinere ab aspectu, claudere, aut avertere oculos. *Prop.* eod. sensu dixit 4, 9, 53. parcere oculis. *Val. Fl.* 3, 279. sera dextra componere, *h. e.* manu claudere alicui in morte: quod *Id.* 1, 334. premere, dixit. Ap. *Veg. Vet.* 2, 16. ponitur pro pupilla oculi. ℙ Item lucerna, et fax. *Cic. Div.* 1, 36. Noctu, lumine apposito, nutrix animadvertit puerum, etc. *Id. Sen.* 11. Lumini oleum instillare. *Prop.* 2, 23, 39. Cum videt accensis devotam currere taedis In nemus, et Triviae lumina ferre Deae. *Plin.* 11, 19, 21. Papilio luminibus accensis advolitans. *Suet. Caes.* 37. Ascendit Capitolium ad lumina, elephantis lychnuchos gestantibus. *Liv.* 29, 25. Lumina in navibus singula rostratae, bina onerariae haberent: in praetoria nave insigne nocturnum trium luminum fore. *Tibull.* 1, 10, 42. Ipse comes multa lumina nocte tuli. ℙ Item dies. *Cic. Rabir. Post.* 11. ex *Ennio:* Regum sunt illae minae: Si te secundo lumine hic offendero, Moriere. *Virg. A.* 6, 356. vix lumine quarto Prospexi Italiam. ℙ Item foraminis cujuspiam latitudo et capacitas. *Vitr.* 4, 6. Lumen hypothyri constituatur sic, ut altitudo dividatur in partes tres semis, et ex iis duae partes lumini, etc. *Front. Aquaed.* 36. Longitudo calicis habere debet digitos non minus duodecim: lumen, idest capacitatem, quanta imperata fuerit. Adde *ib.* 105. *Inscr.* optimae notae ap. *Grut.* 207. *col.* 1. In eo pariete medio ostii lumen aperito latum P. VI. altum P. VII. ℙ Item spiramentum, foramen. *Plin.* 31, 6, 31. Si aqua cuniculo veniet, in binos actus lumina esse debebunt. ℙ Item rima. *Val. Fl.* 1, 128. tenues subiere latentia cerae Lumina, *h. e.* rimas navis. Male aliquis *limina* reponit. ℙ Item splendor, qui ex re nitida tersaque emicat. *Id.* 3, 100. et *Stat. Th.* 9, 802. Lumen ferri. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 94. Et formidato clypeus Titana lacessit Lumine. ℙ Item color nitidus. *Col.* 10, 97. Candida leucoia, et flaventia lumina calthae. *Id.* 9, 4. Luteolae, et Sarranae violae, nec minus coelestis luminis hyacinthus. ℙ In pictura *lumen* est clarus color, quo res conspicuae fiunt: cui opponitur *umbra*, h. e. color obscurus. *Plin.* 35, 5, 11. Tandem se ars ipsa distinxit, et invenit lumen atque umbras: differentia colorum alterna vice sese excitante; et *ib.* 11, 40. *n.* 28. Nicias lumen, et umbras custodivit, atque ut eminerent e tabulis picturae, maxime curavit. *Plin. alter ep.* 3, 13. In pictura lumen non alia res, magis quam umbra commendat. ℙ In aedificiis *lumen* est (inquit *Paul. Dig.* 8, 2, 15.) ut coelum videatur. Differt autem a prospectu: quia hic etiam ex inferioribus locis est: lumen ex inferiore loco esse non potest, ut *Id. ib.* ait. Inter servitutes est, *ne luminibus officiatur*, et *ne prospectus offendatur*, ut est ap. *Ulp. ib.* 14. In prospectu autem plus quis habet, ne quid scilicet objiciatur ad gratiorem prospectum, et liberum: in lumine hoc tantum, ne quid altius exstruendo, aut arborem ponendo, lumina cujusquam obscuriora fiant. *Cic. Or.* 1, 39. Cum M. Bucculejus aedes L. Fufio venderet, in mancipio lumina, uti tum essent, ita recepit. Fufius autem, simul atque aedificari coeptum est in quadam parte urbis, quae modo ex illis aedibus conspici posset, egit statim cum Bucculejo, quod cuicumque particulae coeli officeretur, quamvis esset procul, mutari lumina putabat. Haec *Cic.* Quo loco Bucculejus de lumine caverat: Fufius prospectum non mutari postulabat. ℙ Ipsae quoque aedium fenestrae, *lumina* dicuntur. *Caj. Dig.* 19, 2, 25 Si vicino aedificante, obscurentur lumina coenaculi. *Pall.* 1, 21. Stabula non egeant septentrionis luminibus, quae per hiemem clausa nihil noceant, per aestatem patefacta refrigerent. *Appul. Met.* 2. Conclave quoddam obseratis luminibus umbrosum demonstrat. ℙ *Immittere lumina* est aperto pariete fenestram facere. *Ulp. Dig.* 7, 1, 13. *med.* et *Paul. ib.* 8, 2, 40. ℙ

Luminibus obstruere, et officere est objecta re alicui aedibus lumen adimere, ut dictum est. V. OBSTRUO. *Cic. Dom.* 44. Se luminibus ejus esse obstructurum, minabatur. *Id. Brut.* 17. translate. Catonis luminibus obstruxit haec posteriorum quasi exaggerata altius oratio, *h. e.* gloriam eloquentiae obscuravit; et *Rabir. Post.* 16. Nec mentis quasi luminibus officit altitudo fortunae, et gloriae. ℙ Metaphorice *lumen* est ornamentum, claritas, insignis nota. *Cic. Cat.* 3, 10. Clarissimis viris interfectis, lumina civitatis exstincta sunt. *Id. Or.* 2, 27. Certis dicendi luminibus ornare orationem. *Quint.* 9, 2. *f.* Sententiarum lumina. *Cic. Or.* 2, 86. Ordo est maxime, qui memoriae lumen affert; et *ib.* 3, 13. Oratio adhibere lumen rebus debet. *Id. Fam.* 12, 5. *f.* Opto, ut ab istis orientis partibus virtutis tuae lumen eluceat. *Id. Brut.* 17. Origines Catonis quem florem, aut quod lumen eloquentiae non habent? *Id. Sull.* 14. Vos in tantis tenebris erroris, et inscientiae clarissimum lumen praetulistis menti meae. *Id. Somn. Scip.* 2. Hic tu, Africane, ostendas oportebit patriae lumen animi, ingenii, consiliique tui. *Id. Amic.* 8. In eo quasi lumen aliquod probitatis et virtutis perspicere videmur. ℙ De vita. *Pl. Cist. a.* 3. *v.* 12. Ecquid agis? remorare? lumen linque. *Si.* amabo, accurrite, Ne se interimat. *Lucr.* 3, 1047. Lumine adempto animam moribundo corpore fudit. *Ov. Trist.* 4, 4, 45. nec lumen ademptum, Nec mihi detractas possidet alter opes.

LŪMĬNĀRĔ, is, n. *φωσήρ*, ipsum lumen, aut id, quod claritatem, splendoremve de se diffundit. [*Cato R. R.* 14. Luminaria paululum lata. *Cic. Att.* 15, 26. Octavam partem tolli luminarium in aedibus ad Streniae memineris, *h. e.* octavam partem fenestrarum obstrui. Ita enim locum, antea corruptum, edendum curavit, et interpretatus est *Schützius. F.*] [**Orell.* locum sic exhibet: Octavam partem tolli luminarium aedium ad Streniae memineris.] ℙ De cereis, seu lucernis, quae in Ecclesiis in festorum solemnitate, vel in martyrum honorem perpetuo accendebantur. *Hieron. adv. Vigilant.* 3. Quando legendum est Evangelium, accenduntur luminaria jam sole rutilante. [*Cassiod. Variar.* 3, 7. Joannes flebili nos allegatione pulsavit, sanctitatem vestram a se sexaginta orcas olei ad implenda luminaria suscepisse, quarum pretium sibi postulat oportere restitui. *Ep. Gregorii I. P. M.* ap. *Margarin. Inscr. Basil. S. Pauli n.* 243. Ne minus illic habere luminaria isdem praeco fidei cerneretur, qui totum mundum lumine praedicationis implevit, utile judicavimus, eandem massam, quae, etc. luminaribus deputare, etc. Haec epistola data est VII. Kal. Febr. ann. a Chr. n. DCIV. *Gloss. Phil.* Luminaria, *φωτισϑήρια λυχνικά. F.*] ℙ Metaphorice ponitur pro ornamento. Hinc luminaria appellamus viros eximios, in quibus singularis quidam virtutis splendor elucet, quique sui ordinis hominibus decori sint et ornamento. *Cic. Phil.* 2, 21. In te autem, M. Antoni, id decrevit senatus, et quidem incolumis, nondum tot luminaribus exstinctis. Al. leg. *luminibus.* [*Ita *Orell.*]

[LŪMĬNĀRIS, e, adj. qui lumen diffundit. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 935, 3. M. Abudius Luminaris. *F.*]

[LŪMĬNĀTĬO, onis, f. idem ac lumen, vel luminare, vel dies festus, quo in aliqua urbe lumina per vicos accenduntur, ut patet ex *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 242. *n.* 656. Populo viscerationem, gladiatores dedit, lumina, ludos I. S. M. R. (*h. e.* Junoni Sospitae magnae reginae) solus fecit. Alia ap. *Mur.* 762, 6. Sportulas populo fieri, et pueris nuces spargi die *supra scripto* et luminatione. *F.*]

LŪMĬNĀTUS, a, um, part. a *lumino:* illustratus. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 9. Locus fenestris altioribus luminatus. ℙ *Male luminati* dicuntur *Appulejo*, qui debili visu sunt, *Met.* 9.

LŪMĬNO, as, avi, atum, a. 1. *φωτίζω*, illustro. *Capell.* 1. p. 17. Stellantibus oculis interstinctos crebri vibratus ignium luminabant. *Appul. Met.* 11. ad Isidem. Tu rotas orbem, luminas solem, regis mundum. *Avien. Arat.* 1450. (al. 127.) aerias quarta face luminat oras. Adde *Prud. περὶ στεφ.* 5, 127. et *ib.* 3, 192.

LŪMĬNOSUS, a, um, adj. *φωτεινὸς*, clarus, illustris. *Vitr.* 6, 9. *f.* Omnia aedificia luminosa ut sint, curare oportet. *August. ep.* 137. *f.* Oleum luminosius. ℙ Translate. *Cic. Or.* 36. Cum omnis pars orationis debet esse laudabilis, sunt maxime luminosae, et quasi actuosae partes duae. *August. ep.* 144. *f.* Luminosissima caritas.

LŪNA, ae, f. *σελήνη, μήνη*, una ex septem planetis, quae, ut ait *Cic. Somn. Scip.* 3. *extr.*, ultima a coelo, citima terris, luce lucet aliena: dicta a *luceo*, per syncop. a *Lucina:* sola enim noctu lucet. *Cic. N. D.* 2, 27. et *Varr. L. L.* 4, 10. *med.* De ea *Plin.* 2, 9, 6. Novissimum sidus, terrisque familiarissimum, et in tenebrarum remedium a natura repertum; et *mox:* Crescens semper, aut senescens: et modo curvata in cornua facie, modo aequa portione divisa, modo sinuata in orbem: maculosa, eademque subito praenitens: immensa orbe pleno, ac repente nulla: alias pernox, alias sera, et parte diei, solis lucem adjuvans: deficiens, et in defectu tamen conspicua, etc. et *paulo post:* Promixa ergo cardini, ideoque minimo ambitu, vicenis septenisque, et tertia diei parte peragit spatia eadem, quae Saturni sidus altissimum triginta annis. Deinde morata in coitu solis biduo, etc. (Etiam *Ammian.* 20, 3. Lunaris cursus rationes diligenter persequitur, item *Vitr.* 9, 4. et rursus *Plin.* 18, 32, 75.) et *ib.* 10, 7. Solem interventu lunae occultari, lunamque terrae objectu. *Cic. N. D.* 2, 19. Solis annuos cursus spatiis menstruis luna consequitur; et *ib.* 40. Luna est major, quam dimidia pars terrae. *Id. Acad.* 4, 39. Habitari ait Xenophanes in luna, eamque esse terram multarum urbium, et montium. *Id. fr.* ap. *Non.* 2, 408. Lunae alias hebetiora, alias acutiora videntur cornua. *Hor. Carm. saecul.* 35. Luna bicornis, regina siderum. *Ov. Her.* 18, 71. fulgens radiis argentea puris. *Id. Met.* 10, 448. aurea; et *ib.* 14, 367. nivea. *Plin.* 18, 35, 79. et *Colum.* 2, 10. Luna tertia, quarta, quinta, vigesima tertia, etc. *h. e.* tertio, quarto, etc. die, postquam e sole emersit. *Plin.* 2, 17, 15. novissima et prima. *Varr. R. R.* 1, 37. extrema et prima. *Cato R. R.* 37. dimidiata. *Plin.* 18, 32, 75. dimidia. *Id.* 11, 30, 36. plena. *Appul. de Deo Socr. in.* corniculata, dividua, protumida, plena. *Plin.* 8, 54, 54. nova; et *ib.* cava. V. CAVUS. *Cato R. R.* 29. et *Colum.* 2, 10. silens. V. SILENS. *Plin.* 18, 32, 75. intermenstrua; et 17, 9, 8. sicca. V. SICCUS. et *ib.* sitiens. V. SITIENS. *Colum.* 2, 15. *extr.* crescens; et *ib.* 5. decrescens; et *Hor. Sat.* 2, 8, 31. minor. *Varr. R. R.* 37. senescens. *Plin.* 37, 10, 59. deficiens; et eod. sensu *Juven.* 6, 442. laborans. *Liv.* 26, 5. Lunae defectus. *Plin.* 7, 48, 49. senium; et 16, 39, 74. coitus. *Hor. Od.* 2, 18, 16. Novaeque pergunt interire lunae; et *ib.* 4, 7, 13. Damna tamen celeres reparant coelestia lunae. *Virg. G.* 1, 427. Luna revertentes cum primum colligit ignes. ℙ *Dies Lunae*, qui nempe Lunae sacer fuit. V. DIES. *Inscr.* ap. *Mur.* 383, 4. *Depositus* XV. Kal. Apr. D. Lun. ℙ Per synecdochen sumitur pro mense. *Plin.* 18, 25, 57. Centesima revolvente se luna. *Ov. Met.* 7, 531. quater junctis implevit cornibus orbem Luna, quater plenum tenuata retexuit orbem. ℙ Item pro nocte, ut soles pro diebus. *Stat. Silv.* 5, 4, 7. Septima jam rediens Phoebe mihi respicit aegras Stare genas. *Serv.* similiter intelligit illud *Virg. G.* 3, 336. cum frigidus aera vesper Temperat, et saltus reficit jam roscida luna. Adde *Prop.* 4, 4, 21. et *Stat. Th.* 6. 289. ℙ In fabulis est filia Hyperionis et Latonae seu Aethrae (ut est ap. *Hyg. praef.*) Titani neptis, eadem cum Diana et Proserpina. Tribuitur ei currus duarum rotarum, et qui trahant, equi duo, quorum alter niger sit, albus alter, (quamquam *Ov.* ambos *niveos* dixit *Fast.* 4, 374. et *R. Am.* 258.) quia partim diu, partim noctu decurrit. Alii a duabus juvencis currum ejus trahi dicunt, ut *Auson. ep.* 5, 3. et *ep.* 19, 3., boves dicit *Prud. adv. Symmach.* 1, 361. juvencos *Claud. Rapt. Pros.* 3, 403. tauros *Fulg. Myth.* 1, 1., ideo scilicet, quod hoc animal cornibus lunam refert: vel quia ipsa prope terram decurrit, cujus sunt tauri cultores. Sunt etiam qui a mulo currum ejus trahi finxerunt. V. MULUS. Auriga ejus ap. *Stat. Th.* 12, 307. est Sopor. ℙ De amoribus ejus V. ENDYMION. ℙ Lunae aedem Romae in Aventino memorat *Liv.* 40, 2. ℙ Luna adsuta calceis erat apud Romanos patriciorum insigne. Ut enim ostenderent, se ex iis centum progenitos, qui primi in senatum a Romulo allecti sunt, (de quibus *Liv.* 1, 8.) parvam lunam in modum C litterae in calceis, teste *Isid. Orig.* 19, 34., gestabant. *Juven.* 7, 191. nobilis et generosus Appositam nigrae lunam subtexit alutae. *Stat. Silv.* 5, 2, 27. Si te, clare puer, genitum sibi curia sensit, Primaque patricia clausit vestigia luna. Adde *Mart.* 2, 29. Consule *Lydum de magistrat. R.* 2, 13. et *de mensib. P.* 1, 7., tum etiam *Viscont. Iscriz. Triop.* p. 83. et sqq. ℙ Ab eadem similitudine litterae C *lunae* dici possunt semicirculi cartilaginei, quibus constat guttur, sive aspera arteria. *Sidon. carm.* 7, 191. Jam si forte suem latratibus improbus Umber Terruit, albentes nigro sub gutture lunas Frangere ludus erat. ℙ *Lunai* pro *lunae* in secundo casu, more suo dixit *Lucr.* 5, 710. et 419. ℙ De *Luna* urbe V. in LUNENSIS.

LŪNĀRIS, e, adj. *σεληνιακὸς*, ad lunam pertinens. *Cic. Somn. Scip.* 5. Lunaris cursus. *Varr. R. R.* 1, 37. Lunares dies. *Ov. Fast.* 5, 16. equi. *Id. Met.* 10, 296. Lunaria cornua. *Plin.* 16, 39, 74. Infinitum refert lunaris ratio: nec nisi a vicesima in tricesimam, robur caedi volunt. *Varr. L. L.* 8, 19. Lunares horae, *h. e.* aequinoctiales.

LŪNĀTĬCUS, a, um, adj. *σεληνιακὸς*, qui furore laborat, non illo quidem perpetuo, sed intervallis quibusdam recurrente: a *luna*, quia melancholia, qua laborat, accrescit et decrescit pro ratione lunae. *Paul. Dig.* 21, 1, 43. Mancipium lunaticum. *Veg. Vet.* 2, 18. Lunaticus oculus, *h. e.* qui certis temporibus caligat et caecutit.

LŪNĀTUS, a, um, part. a *luno:* factus ad instar lunae diductae in cornua. *Virg. A.* 1, 494. et *ib.* 11, 663. Lunatae peltae Amazonidum; et *Stat. Th.* 5, 145. lunatum agmen, *h. e.* exercitus Amazonum peltis armatum. *Colum.* 12, 54. Ferramento lunato incidere. *Plin.* 9, 33, 52. Lunatae conchae. *Sen. Oedip.* 465. de delphinis: Lunata scindit cauda mare, *h. e.* falcata (ut ait *Ov. Met.* 3, 681. de eadem re loquens, Qualia dividuae sinuantur cornua lunae). *Plin.* 6, 13, 15. et *Pall.* 4, 11. Lunata cornua. *Stat. Th.* 6, 265. nondum lunata fronte juvenci. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 129. lunata frons, *h. e.* cornibus instructa. *Mart.* 1, 50. pellis, *h. e.* calceus lunula ornatus. Sic 2, 29. Non extrema sedet lunata ligula planta. V. LUNA.

LUNCHUS. V. LONCHUS.

LUNENSIS, e, adj. *Lunensis caseus* est genus casei sola magnitudine laudatum, quod librarum mille pondus nonnunquam aequabat, ut *Plin.* 11, 42, 97. tradit. Unde inter servorum obsonia refertur. Dictus est a Luna urbe, in cujus agro fiebat, et a Luna sidere, quod ab Etruscis figura lunari formabatur, vel signabatur. *Mart.* 13, 30. cujus lemma *Lunensis caseus* Caseus Etruscae signatus imagine Lunae Praestabit pueris prandia mille tuis. ℙ *Lunense marmor*, genus marmoris, quod in agro Lunae urbis effoditur, miro candore, et Parium vincente conspicuum, nunc *marmo di Carrara. Plin.* 36, 6, 7. et *ib.* 18, 29. Hinc *Lunensis ara* ap. *Suet. Ner.* 50. est e Lunensi marmore facta. ℙ *Lunenses, ium*, ejus urbis cives, ut Lunensium lapicidinae, *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 2. Porro *Luna* urbs est maritima Etruriae, ad Macram fluvium, in confinio Liguriae, portu nobilis; de quo *Sil.* 8, 482. Tunc quos a niveis exegit Luna metallis, Insignis portu, quo non spatiosior alter Innumeras cepisse rates, et claudere pontum. Adde *Plin.* 3, 5, 8. ℙ *Lunai* pro *Lunae* dixit *Ennius* ap. *Pers.* 6, 9.

LŪNO, as, avi, atum, a. 1. est in modum lunae, quando in cornua curvatur, flectere. *Ov. Amor.* 1, 1, 23. Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum. *Prop.* 4, 6, 25. Jamque acies geminos Nereus lunarat in arcus, *h. e.* instruxerat in modum cornuum lunae.

LŪNŬLA, ae, f. *σεληνὶς, μηνίσκος*, parva luna. Lunulae, inquit *Isid. Orig.* 19, 31., sunt ornamenta mulierum, in similitudinem lunae bullae dependentes. *Tert. Cult. fem.* 10. Nullam de conchylio vestem increpet, nullas lunulas reprobet. *Pl. Epid.* 5, 1, 33. Non meministi, me auream ad te afferre natali die Lunulam, atque annellum aureolum in digitum?

LŪNUS, i, m. Deus idem, qui Luna, Graecis *Μὴν* appellatus, et in tota fere Asia minore, ac praecipue in Syria cultus. Imaginem illius vel peditis, vel equitis pileo Phrygio, et luna bicorni ornatam habent passim nummi ap. *Rasche* in *Lex. rei numm.* T. 2. P. 2. p. 1884. et sqq., *B.* vero *Borghesius* in *Osserv. numism. dec.* 11. *n.* 10. eundem repraesentatum putat in iis nummis, qui lunam bicornem cum astro in ejusdem medio habent, ita ut illa Lunam, hoc Lunum exhibeat. Hinc in nummo ap. *Viscont. Iconol. Gr.* T. 2. *tab.* 22. *n.* 6. figura virilis habitu Jovis mensem Dium, qui in anno Macedonico primus fuit, itidem repraesentat, supra cujus caput luna bicornis, in dextra vero astrum est. Quamvis enim feminina voce Lunam appellaret, masculum tamen putabat stulta Gentilitas. Unde masculum Lunam appellat *Tert. Apol.* 15.; et *Spart. Carac.* 7. tradit, a Carrenis praecipue, Asiae populis, ita existimari, ut qui Lunam femineo nomine ac sexu putaverit nuncupandam, is addictus mulieribus semper inserviat: at vero qui marem Deum esse crediderit, is dominetur uxori, neque ullas muliebres patiatur insidias. *Id. ib.* 6. Cum hibernaret Edessae, atque inde Carras Luni Dei gratia venisset.

LŬO, is, lui, a. 3. *λύω*. [*Mirum in modum Noster hujus loci perverterat ordinem, quem ita restituisse videmur. Ortum est *luo* a Graeca voce allata, et propriam habet, quamquam apud poetas tantum usitatam, significationem lavandi, alluendi. Huc pertinent, quae *Forc.* paene ad finem laudaverat, duo exempla, in quibus de mari terram aliquam alluente dicitur. *Sil.* 11, 22. Argivos majorque Graecia muros Servat, et Jonio luitur curvata profundo; et *Prud. περὶ στεφ.* 3, 190. amnis pulcro gurgite moenia luit. ℙ Hinc translate, i. q. abstergere, purgare. *Val. Fl.* 3, 407. Insontes errore luit, culpamque remittens. ℙ Item expiare, ferre delictorum supplicium, *büssen. Cic. Verr.* 2, 1, 30. *med.* Ut ejus libidinem hominum innocentium sanguine lui velles. *Virg. G.* 1, 502. Sanguine luere perjuria. (Adde *Ov. Ib.* 567. et *Vell.* 2, 1.) *Cic. Fin.* 5, 22. *f.* Quae per vim oblatum stuprum voluntaria morte lueret. *Liv.* 38, 48. Pro dignitate imperii vestri coactis luere peccata sua. *Cic. ad Brut.* 1, 12. Acerbum est, parentum scelera filiorum poenis lui. *Liv.* 38, 37. Luere noxam pecunia. *Ov. Her.* 10, 100. nec facta luisses Impia funeribus, Cecropi terra, tuis. *Quint.* 12, 9. *med.* Certe patroni petulantiam litigator luit. *Virg. G.*

4, 454. Luere commissa. *Liv.* 9, 5. Obsides sexcenti imperati, qui capite luerent, si pacto non staretur. ℙ Item expiando avertere, removere. *Liv.* 10, 28. *med.* Datum hoc nostro generi est, ut luendis periculis publicis piacula simus. *Val. Fl.* 2, 569. clausum ut thalamis, somnoque gravatum Immolet, ereptaque luat responsa pharetra, h. e. diluat, solvat, evacuet, vana reddat. Alii leg. *levet.* ℙ Unde solenni fere loquendi ratione dicitur de solutione, quae aeris alieni, multae et poenae causa fit. *Curt.* 10, 2. Pluribus vestrum defuturum viaticum fuit, ni aes alienum luissem. *Imppp. Valent., Theodos.*, et *Arcad. Cod. Theod.* 2, 4, 3. Cum quis ad luendum debitum chirographo convenitur. — *Scaev. Dig.* 36, 1, 78. *med.* Luere fundum a testatore obligatum, i. e. liberare, pecuniam debitam solvendo. *Jul. ib.* 30, 83, 1. Luere pignus. *Plin.* 17, 1, 1. Cautum est duodecim Tabulis, ut qui injuria cecidisset alienas arbores, lueret in singulas aeris XXV. ℙ Hinc translate *luere poenas* est poenas dare, ferre supplicium pro noxa. *Cic. Att.* 3, 9. Itaque mei peccati luo poenas. *Id. Sull.* 27. *extr.* Eos ad luendas reipublicae poenas Furiae quaedam incitaverunt. *Just.* 2, 5. Quicumque capi potuerunt, supplicia crucibus luerunt. *Id.* 8, 1. Quasi parva supplicia caedibus et rapinis luissent. *Just.* 17, 1. Parricidium principum secutae caedes sunt luentium supplicia. *Id.* 16, 2. et *Vell.* 2, 54. Universa Cassandri domus Alexandro Magno, seu necis ipsius, seu stirpis exstinctae poenas, partim caede, partim supplicio, partim parricidio luit. *Ov. Met.* 3, 624. qui Tusca pulsus ab urbe Exsilium, dira poenam pro caede luebat. *Sen. Agam.* 1008. ut paria fata Troicis lueret malis. *Plin.* 7, 8, 6. Luere augurium malis, *h. e.* pati ea mala, quae augurio portendebantur. *Claud. VI. cons. Honor.* 139. piratica puppis, Vastato tandem poenas luitura profundo. ℙ *Luere sacramentum* ap. *Solin.* 25. et solvere jusjurandum. ℙ In praeteritis *u* dicimus longum, *luit, pluit:* in praesenti breve, *luit, pluit.* Ita *Varr. L. L.* 8, 60. quod confirmatur illo *Ennii* ap. *Cic. Or.* 3, 42. Nos sumu' Romani, qui fuimus ante Rudini. Ubi prima in *fuimus* producitur; et *Pl. Men. prol.* 63. Nam rus ut ibat forte, ut multum pluerat. Ubi prima in *pluerat* longa est. *Lucil.* ap. *Non.* 8, 47. Tantalu', qui poenas ob facta nefantia luit. Sed tunc et duplici *uv* scribere solebant, *fuvit, pluvit, luvit.*]

LŪPA, ae, f. λύκαινα, femina in genere luporum. *Ov. A. Am.* 3, 8. rapidae tradis ovile lupae. *Hor. Od.* 3, 27, 2. ab agro Rava decurrens lupa Lanuvino. *Prop.* 4, 4, 51. quem Nutrit inhumanae dura papilla lupae. ℙ Etiam meretrices *lupae* dicuntur, quia luparum instar sunt rapaces. Ea vocis *lupae* homonymia, ut *Liv.* quoque testatur 1, 4. occasionem praebuit fabulae de Romulo et Remo, quibus, cum in litore essent expositi, lupa admovisse ubera dicitur. Nam lupa ea, non quadrupes, sed meretrix fuit, quae infantes expositos sustulit, atque aluit. V. LUPERCA. *Cic. Mil.* 21. Ille, qui semper secum scorta, semper exoletos, semper lupas ducebat. *Aurel. Vict. de orig. gent. Rom.* 21. Mulier corpus pretio vulgare solita, lupa dicitur, unde et ejusmodi loci, in quibus hae consistunt, lupanaria dicta. *Pl. Epid.* 3, 3, 22. Divortunt mores virgini longe, ac lupae. Adde *Lact.* 1, 20. ℙ Ap. *Col.* 7, 12. *f.* nomen est canis.

LŪPĀNAR, aris, n. πορνεῖον, πορνοβοσκεῖον, locus, in quo lupae, hoc est meretrices prostant. *Quint.* 7, 3. An deprehensus in lupanari cum aliena uxore adulter sit, quaeritur. *Juven.* 6, 121. Intravit calidum veteri centone lupanar. Adde *Pl. Bacch.* 3, 3, 50. ℙ Adhibetur et in conviciis. *Catull.* 42, 13. o lutum, lupanar, Aut si perditius potest quid esse.

LŪPĀNĀRIS, e, adj. χαμαιτυπικός, ad lupanar spectans. *Appul. Met.* 9. Larem mariti lupanari maculare infamia.

LŪPĀNĀRĬUM, ii, n. idem ac lupanar. *Ulp. Dig.* 5, 3, 27. Pensiones a lupanario perceptae. *Id. ib.* 4, 8, 21. *f.* Si in popinam, vel lupanarium adesse jusserit. Adde *ib.* 23, 2, 43.

LŪPĀNĀRĬUS. V. v. sq. et LUPINARIUS.

LŪPĀRĬUS, a, um, adj. ad lupas seu meretrices pertinens. Hinc *Lupariae*, scilicet aedes meretriciae, seu lupanaria, in secunda Urbis regione, Subura appellata. V. SUBURANUS. Harum meminere *Sex. Ruf. reg. II.* Macellum magnum, Lupariae. *P. Victor.* Lupariae in Subura. *Inscr.* ap. *Gud.* 33, 1. Curator Macelli magni, proc. Lupariae in Subura. *Notit. Imp.* Macellum magnum, Luparii. At in *Cod. Vatic. n.* 3227., teste *A. Nibbyo, Mura di Roma* p. 171., legitur *Lupanarii.* ℙ *Luparii, orum*, sunt etiam luporum venatores ap. *Serv.* ad *Virg. G.* 1, 139. *Gloss. Philox.* Luparius, λυκοθήρας. [*Plurima addidit *F.*]

[LŪPATRĬA, ae, f. mulier, quae lupatur. Ita legitur in *Cod.* ap. *Petr. fr. Trag.* 37. *Burm.*, alii ex conjectura leg. *eupatria*, sed prior lectio praestat, vel legendum *luparia.* V. LUPARIUS. *F.*]

LŪPĀTUM, i, n. et Lupatus, i, m. χαλινός, genus freni asperioris. *Virg. G.* 3, 208. Verbera lenta pati, et duris parere lupatis. Ubi *Serv.*: frenis asperrimis: dicta autem lupata a lupinis dentibus, qui inaequales sunt: unde etiam eorum morsus vehementer obest. V. LUPUS. *Ov. Am.* 1, 2, 15. Asper equus duris contunditur ora lupatis. *Mart.* 1, 105. Mordent aurea quod lupata cervi. *Solin.* 45. *med.* Equus adeo sprevit lupatos, ut de industria cernuatus, etc. ℙ Adjective. *Hor. Od.* 1, 8, 6. Gallica nec lupatis Temperat ora frenis.

LŪPERCA, ae, f. Dea ap. Romanos. *Arnob.* 4, 128. Quod abjectis infantibus pepercit lupa non mitis, Luperca Dea est auctore appellata Varrone. De hac *Lact.* 1, 20. Romuli nutrix Lupa honoribus est affecta divinis. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 41, 1. Dianae coelesti sacrum Q. Cornelius Teophilus cum Quintia M. F. Luperca. Alii perperam putarunt hic Lupercae nomine significari mulierem sacerdotem Panis, freti praecipue auctoritate quarundam *Inscr.* ap. *Gud.* 103. 4. 5. 7., sed hae omnes sublestae fidei sunt, quippe quae ex *Ligorio* sunt. [*In fine quaedam addidit *F.*]

LŪPERCAL, alis, n. λυκεῖον, antrum sub Palatino monte sacratum ab Evandro Pani Deo Arcadiae: a *Lupercus*, quod fuit ejusdem Panis cognomen (teste *Just.* 43, 1.) ideo impositum, quod non sineret lupos in oves saevire. Nam ob eandem causam multis ante saeculis etiam in Arcadia mons Lycaeus Pani fuerat consecratus, et ipse quoque Lycaeus appellabatur: nempe a λύκος, lupus. Ergo ideo et Evander in Latio, Deo gentis suae sacravit locum, et nominavit Lupercal, quod praesidio ipsius numinis lupi a pecudibus arcerentur. *Serv.* ad *A.* 8, 343. Aliqui Lupercal litterarum trajectione factum putant a *luo* et *caper*, quod sub monte Palatino fuerit quaedam spelunca, in qua caprum luebant, hoc est sacrificabant, cujus deinde pelle urbem purgabant. *Quint.* 1, 5. *f.* Inveniuntur, qui lupercalia aeque tres partes orationis esse contendant, quasi luere per caprum. [*V. *Spalding.* ad h. l.] *Ov. Fast.* 2, 381. et sqq. dictum esse scripsit vel a Lycaeo monte Arcadiae, vel ab illa lupa, quae illic Romulum et Remum aluit. *Virg. A.* 8, 342. Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer Asylum Rettulit, et gelida monstrat sub rupe Lupercal, Parrhasio dictum Panos de more Lycaei.

LŪPERCĀLĬA, um, n. plur. λύκαια, solemnia quaedam sacra, quae Romae a Lupercis fiebant in honorem Panis pastorum Dei. Haec sacra ab Evandro ex Arcadia in Latium advecta fuere: et celebrantur XV. Cal. Martii. Fiebant lustrationis causa, in spelunca sub monte Palatino, quae Lupercal dicta est. Ritus hic fuit. Capram pastores, quorum Pan tunc praecipuum numen erat, immolabant, deinde variis ludis, rejectis vestibus, sese exercebant. Romulus item instituisse creditur, ut canis immolaretur. Hac re lupae nutrici suae gratias referre videbatur. Nam canis natura adversatur lupis. Temporis denique progressu pro capra hircus immolari coeptus est. Regnante Romulo et deinceps, sacerdotes, qui Luperci appellabantur, peracto sacrificio, faciem sibi larva tegebant, vel potius sanguine foedabant, et nudi [verenda tamen tecti erant pellibus victimarum caesarum, ideoque ab *Ov. Fast.* 5, 101. *cinctuti* appellantur; earum vero pellium formam v. ap. *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 4. tab. 21. p. 159. ed. *Mediol.* Hinc etiam Salii Martis ap. *Virg. A.* 8, 282. *pellibus in morem cincti* dicuntur *F.*] discurrebant per urbem veterem, id est Palatium. Adolescentes accurrebant cum lana lacte madida, qui tabum abstergerent. Institutum etiam aliquando fuit, ut hirci pellem in lora secarent, et haec in cursu illo manibus gestarent, et obvias quasque feminas iisdem caederent [*Ov. Fast.* 2, 385. narrat, mulieres terga dedisse Lupercis percutienda, *Juven.* vero 2, 142. et *Plutarch.* in *Caes. c.* 61. manus seu palmas, ut in ludo litterario solebant pueri, praebuisse: *F.*] creditu nimirum hac re illis fecunditatem afferre. V. *Ov. Fast.* 2, 267. et sqq. et *Serv.* ad *A.* 8, 343. et 663., quibus locis et causam habes, cur nudi discurrerent. *Cic. Phil.* 2, 34. Adscribi jussit in Fastis, ad Lupercalia. *Id. Q. Fr.* 2, 13. *f.* Hodierni diei res gestas Lupercalibus habebis. ℙ In genitivo et *ium*, et *iorum* habere potest, ut *Saturnalia.*

LŪPERCĀLIS, e, adj. ad Lupercalia pertinens, ut Lupercale sacrum, *Suet. Aug.* 31.

[LŪPERCILLĀ, ae, f. dimin. Lupercae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1147, 3. Ap. Aurelia Ap. filia Lupercilla. *F.*]

LŪPERCUS, i, m. Deus idem, qui Pan: ab arcendis lupis. V. LUPERCAL. Item sacerdos Panis, qui Lupercalibus sine veste discurrebat, ut in LUPERCALIA dictum est. *Virg. A.* 8, 663. exsultantes Salios, nudosque Lupercos. *Juven.* 2, 142. agili palmas praebere Luperco. ℙ Duo fuerunt Lupercorum ordines, Fabianorum et Quintilianorum. V. FABIANUS. Additus est tertius Julianorum, institutus in honorem C. Julii Caesaris, ut est ap. *Suet. Caes.* 76. ℙ [Hoc sacerdotium fuisse annuum colligitur ex *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 457. *n.* 76., ubi *iterum*, et ex alia in *Opusc. letter. Bologn.* T. 2. p. 6., ubi *ter* legitur. ℙ Non modo Romae, sed etiam alibi fuisse Lupercos, docent *Inscr.* ap. *Mur.* 1, 3. quae Veliterna, alia ap. *Grut.* 347, 6. quae Praenestina, et alia ap. *eund.* 470, 6. quae Nemausensis est. *F.*] ℙ Pastores primo *Luperci* fuere: paulatim nobilissimi civitatis, adolescentes praesertim iis sacris initiari soliti sunt. Hinc M. Antonium, Lupercum fuisse scimus ex *Cic. Phil.* 2, 34. Sed imberbes discurrere vetuit Augustus, ut narrat *Suet. Aug.* 31. ℙ [*Lupercus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1378, 12. Q. Munatius Lupercus. *F.*]

*LUPĬA vel Lupĭas, ae, Germaniae fluvius, in Rhenum illabens, hodie *die Lippe. Mela* 3, 3. *f.* ubi nominativus *Lupia* occurrit. *Lupias*, Λουπίας, est *Straboni* et *Dioni Cassio.* Genitivum *Lupiae* habet *Vell.* 2, 10. *extr.* ℙ Appellatur et *Luppia. Tac. A.* 1, 60. ubi accusativum *Luppiam* invenies. *Id. ib.* 2, 7. ubi Dat. *Luppiae.* Ablativus *Luppia* est *Tac. H.* 5, 22. Exinde omnino apparet, *Luppia* vel *Luppias* aeque bene scribi posse in recto. ℙ Fuit et Lupia oppidum Calabriae, medio inter Hydruntem et Brundisium loco. *Plin.* 3, 11. *Luppia* audit *Tab. Peut.* et *Lupiae, arum*, *Melae* 2, 4. *med.* Λουπία *Straboni* ac *Ptolemaeo. B. A.*

[LŪPĬENSIS, e, adj. ad Lupiam seu Lupias pertinens, Calabriae opp., nunc *Lecce*, cujus *Plin.* 3, 11, 16. meminit. *Inscr.* ap. *Grut.* 374, 5. Patronus colo*niae* Lupiensium. Alia ap. *Mur.* 1120, 1. Lupienses, Hydrentini, et Neritini patrono optimo. Plerique has inscriptiones sublestae fidei esse putant. *F.* V. v. praec.]

[LŪPILLĀ, ae, f. dimin. lupae, eadem ac lupula. Est cogn. R. V. v. sq. *F.*]

LŪPILLUS, i, m. dimin. lupini. *Pl. Stich.* 5, 4, 9. Lupilli comminuto crustulo. ℙ [*Lupillus* est etiam dimin. lupi, idem ac lupulus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1192, 10. D. M. S. C. Nonii Lupilli C. Nonius Saturninus, et Lupilla fil. *F.*]

[LŪPĪNĀCĔUS, a, um, adj. ad lupinum pertinens, ut Lomentum lupinaceum apud *Appul. H.* 21. *F.*]

LŪPĪNĀRĬUS, a, um, adj. ad lupinum legumen pertinens, ut Lupinarium labrum, ap. *Cat. R. R.* 10. et 11. *h. e.* lupinis lavandis, aut coquendis. ℙ *Lupinarii, orum*, lupinorum, seu leguminum negotiatores, ap. *Lamprid. Alex. Sev.* 33., ubi *Casaubonus* mallet legi *popinarii*, alii *lupanarii*, h. e. lupanariorum exercitores.

LŪPĪNUS, a, um, adj. λύκινος, ad lupum pertinens. *Cic. Cat.* 3, 8. Quem inauratum in Capitolio parvum, atque lactentem uberibus lupinis inhiantem fuisse meministis. *Plin.* 28, 19, 78. Lupina pellis. *Prop.* 4, 10, 20. Et galea hirsuta compta lupina juba, *h. e.* ex pelle lupi facta. (*Virg. A.* 1, 279. lupae fulvo nutricis tegmine laetus Romulus.) *Enn.* ap. *Donat.* ad *Ter. Ph.* 2, 2, 25. Lupinus impetus. ℙ [*Lupinus* est etiam cogn. R. V. HIRPINUS. *F.*]

LŪPĪNUS, i, m. et Lupinum, i, n. θέρμος, leguminis genus est, omnium amarissimum, quod sui circumactu agricolis horas etiam nubilo die ostendit, teste *Plin.* 18, 14, 36. [**Lupine, Feigbohne, Wolfsbohne*, Lupinus albus, *L.*] Est a λύπη, dolor, aegritudo, quia vultum gustantis amaritudine contristat. *Virg. G.* 1, 75. tristisque lupini Sustuleris fragiles calamos. *Colum.* 2, 10. Lupini prima ratio est, quod minimum operarum absumit. *Plin. l. c.* Lupino est usus proximus, cum sit et homini, et quadrupedum generi communis. *Mart.* 5, 78. tepens lupinus. *Ov. Med. fac.* 69. pallentes torrere lupinos. *Cato R. R.* 34. Ibi lupinum bonum fiet. ℙ Lupinorum usus erat in comoediis, in quibus si pecunia opus esset, lupinos pro nummis numerabant. *Pl. Poen.* 3, 2, 20. Hinc *Hor. Ep.* 1, 7, 23. Nec tamen ignorat, quid distent aera lupinis, *h. e.* quid intersit inter veros nummos, et ex lupinis factos. V. COMICUS.

[LŪPĬO, onis, m. dimin. lupi, idem ac lupulus, et lupillus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 70. D. M. Aurelii Vitalis Tub. Equ. sing. turm*a* Lupionis nati*one* Dacus. *F.*]

*LUPODŪNUM, i, n. oppidum Germaniae, in Suevia, non procul a fontibus Danubii, hodie fortasse *Ladenburg.* Aliis est *Lupff. Auson.* in *Mosell.* (*Idyll.* 10.) 423. *B. A.*

LŪPOR, aris, dep. 1. scortari, vel prostitui, ut *Non.* 2, 497. interpretatur. *Turpil. ib.* Cum meretrice per vias lupantur. *Lucil. ib.* ex lectione *Scalig.* et Divos ture precemur, Consilium faxint placeat, tu impune luperis. [*Gloss. Philox.* Lupari, πορνεύειν. *F.*]

LŪPŪLA, ae, f. dimin. lupae, λυκίς. *Appul. Met.* 5. Perfidae lupulae magnis conatibus nefarias insidias tibi comparant. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1382, 4. Numphidia C. F. Lupula.

[LŪPŪLUS, i, m. dimin. lupi, parvus lupus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *De-Vita. AA. BB.* p. 51. *n.* 103. Ti. Julius Lupulus. *F.*]

LŪPUS, i, m. λύκος, animal rapax et velocissimum, ovibus maxime, atque capellis infestum: a voce Graeca allata. *Virg. G.* 3, 264. genus acre luporum. *Id. A.* 7, 18. et formae magnorum ulu-

lare luporum. *Id. Ecl.* 2, 63. Torva leaena lupum sequitur: lupus ipse capellam. *Id. G.* 3, 537. Non lupus insidias explorat ovilia circum, Nec gregibus nocturnus obambulat. (Luculentam lupi ovile populati descriptionem habes ap. *Stat. Th.* 4, 363.) *Plin.* 10, 63, 83. Caecos catulos gignunt canes, lupi, pantherae. *Id.* 8, 22, 34. et 10, 73, 93. Lupi in fame terra vescuntur. *Id.* 8, 59, 84. In Olympo Macedoniae monte non sunt lupi, nec in Creta insula. *Id.* 28, 10, 44. Lupi vestigia calcata equis afferunt torporem. *Prop.* 4, 5, 13. Audax cantatae leges imponere lunae, Et sua nocturno fallere terga lupo, *h. e.* induere lupi formam; et *Virg. Ecl.* 8, 97. His ego saepe lupum fieri, et se condere silvis. Quibus verbis is morbus describitur a Graecis λυκανθρωπία appellatus, quo qui laborant, noctu luporum more egrediuntur, seque lupos factos esse putant. ℙ *Hor.* lupum *Martialem* cognominat, *Od.* 1, 17, 9., vel quia cruentus est, vel quia in tutela Martis. *Virg.* quoque *Martium* appellat *A.* 9, 566. ℙ Ad designandum femininum genus, pro *lupa*, *lupum feminam* dixere veteres. *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 2, 355. lupu' femina feta repente. *Id.* ap. *Non.* 4, 385. Endo tuetur, ubi lupu' femina conspicit amnes. *Quint.* 1, 6. Varro in eo libro, quo initia urbis Romae enarrat, lupum feminam dicit, Ennium, Pictoremque Fabium secutus. *Festus* in *Masculino*, et in *Corius*. Hunc stirpem antiqui dixerunt, et rursus hanc lupum, et hanc metum. *Id.* in *Recto*. Cum ait Ennius, a stirpe supremo, et Ilia dia nepos et lupus feta. ℙ In Italia creditur luporum visus esse noxius, vocemque homini, quem priores contemplentur, adimere ad praesens, ut *Plin.* tradit 8, 22, 34. Hinc illud *Virg. Ecl.* 9, 53. vox quoque Moerim Jam fugit ipsa: lupi Moerin videre priores. Ex quo *Servius* ortum ait aliud proverbium, *lupus in fabula:* quo utimur, cum supervenit subito is, de quo loquimur, et nobis sua praesentia facultatem loquendi amputat. *Cic. Att.* 13, 33. De Varrone loquebamur: lupus in fabula: venit enim ad me. Adde *Ter. Ad.* 4, 1, 21. Sic *Pl. Stich.* 4, 1, 71. Atque eccum tibi lupum in sermone. ℙ *Lupum auribus tenere*, aliud proverbium, in re ancipiti periculosaque dici solet: nam qui lupum auribus tenet, nec dimittere audet, nec retinere potest sine periculo. *Ter. Ph.* 3, 2, 21. immo, quod ajunt, auribus teneo lupum. Nam neque quo amittam a me, invenio, neque uti retineam, scio. Adde *Suet. Tib.* 25. ℙ *Hac urget lupus, hac canis*, aliud proverb. ap. *Hor. Sat.* 2, 2, 64., ubi utrinque periculum est, et discrimen anceps: [*Zwischen Thür und Angel stecken.*] ℙ *Ovem lupo committere*, rem aliquam ei committere, qui ipse maxime custodis egeat, ne perdat. [*Den Bock zum Gärtner setzen.*] *Ter. Eun.* 5, 1, 16. Scelesta, ovem lupo commisisti. *Cic. Phil.* 3, 11. O praeclarum custodem ovium, ut ajunt, lupum! Adde *Ov. A. Am.* 2, 363. ℙ *Lupo agnum eripere*, de re difficili ac desperata. Stultum enim videtur sperare, futurum, ut lupus arreptum agnum salvum dimittat. Simile est apud Italos, *andar alla gatta pel lardo. Pl. Poen.* 3, 5, 31. Lupo agnum eripere postulant: nugas agunt. ℙ *Oves fugit lupus*, de re impossibili, et contra naturam. *Virg. Ecl.* 8, 52. ℙ *Lupus ovium non curat numerum*, h. e. quamvis numerati gregis oves mactat. Dicitur de iis, qui nihil curant. *Id. Ecl.* 7, 51. Hic tantum Boreae curamus frigora; quantum Aut numerum lupus, aut torrentia flumina ripas. ℙ *Lupus* est etiam piscis, ita dictus a voracitate. Laudatissimus, qui *lanatus* dicitur, a candore, mollitiaque carnis, praecipue in fluviis captus, et Romae in Tiberi inter duos pontes (fortasse sublicium, et Fabricium vel Cestium), ut est ap. *Macr. Sat.* 2, 12. *Hor. Sat.* 2, 2, 32. et *Plin.* 9, 54, 58. Adde *ib.* 17, 28. *Colum.* 8, 16. et *Mart.* 13, 89. ℙ Item genus aranei, quod Graecis phalangion est. Est autem duplex, aliud majus, aliud minus: minus non texit. *Plin.* 29, 4, 27. et 11, 24, 28. ℙ Item frenum asperius, quod et *lupatum* dicitur: ita dictum a luporum dentibus, quos forma imitatur. Sumitur autem et pro freno universim. *Ov. Trist.* 4, 6, 3. Tempore paret equus lentis animosus habenis, Et placido duros accipit ore lupos. Adde *Stat. Ach.* 1, 281. ℙ Denique instrumentum ferreum aduncum, quo aliquid extrahitur, vel attollitur. *Liv.* 28, 3. Qui erexerant ad murum scalas, alii furcis detrudebantur, in alios lupi superne ferrei injecti, ut in periculo essent, ne suspensi in murum extraherentur. Adde *Isid. Orig.* 23, 15. ℙ *Lupos* exponit *Pallad.* 1, 43. serrulas manubriatas majores minoresque ad mensuram cubiti, quibus facile est, quod per serram fieri non potest, resecando trunco vitis interseri. ℙ *Lupus salictarius* herba est sponte nascens, et cibis apta. *Plin.* 21, 15, 50. [*Humulus Lupulus, *L.*] ℙ [Est quoque cogn. R. frequens, ut L. Cornelius Lentulus Lupus consul. ann U. C. DXCVIII. in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 234. *F.* ℙ *Fuit et Lupus cognomen Rutiliorum, ut P. Rutilius Lupus, de quo *Cic. N. D.* 1, 23. et alibi saepe. V. *Rutilius.* ℙ Rutilius Lupus, rhetor. V. in *Rutilius. B. A.*]

LŪRA, ae, f. *Festo* est os cullei, vel utris. Aliis ipse uter, culleus: ut *Auson. perioch. Odyss.* 10. Opes aliquas in lura inesse existimantes. ℙ Item translate intestinum, venter. *Lucil.* ap. *Cic. Tusc.* 4, 21. in os prius accipiam ipse, Quam gladium in stomacho, lura, ac pulmonibu' sisto. Sunt qui ubique pro *lura* reponunt *lora* eodem sensu. Alii ubique aliter legunt, praeterquam apud *Festum*, [ubi eodem fere sensu usurpatur, quo nunc nostrates vulgo *lora*, Itali vero *pévera* vocant vas illud ligneum, quo vinum ex lacu in dolium transfunditur. *F.*]

LURCĀBUNDUS vel Lurcinabundus, i, m. valde lurcans, vel lurcinans, heluo, lurco. Vox est *Catonis*, quam, ut nimis antiquam, damnat *Quint.* 1, 6. *med.* V. COLLURCINATIO.

LURCO, as, n. 1. et Lurcor, aris, dep. 1. λαφύσσω, cibum cum aviditate nimia sumo. Ducunt aliqui a λαῦρος, avidus, vorax: *Festus* a *lura*. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 34. Ut lurcaretur lardum, et carnaria furtim. *Pomp. ib.* Lardum lurcabat lubens.

LURCO, onis, m. λίχνος, capacis gulae homo, gulosus, bonorum suorum consumptor, ut *Fest.* in *Lura* exponit. *Suet. Gramm.* 15. Lastaurum, et lurconem, et nebulonem, popinonemque appellans. *Pl. Pers.* 3, 3, 16. Lurco, edax, furax, fugax. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 34. Vivite lurcones, comedones vivite ventres. ℙ Fuit cogn. M. Aufidii, qui primus pavonem saginare instituit, et ex eo magnum quaestum fecit. *Varr. R. R.* 3, 6. et *Plin.* 10, 20, 23. Sic M. Perpenna Lurco, ap. *Grut.* 237, 8. ℙ [Est etiam homo impudicus, cinaedus, ὄμματα λίχνα habens. *Appul. Met.* 8. de Isiaco: Sic praeco lurconem tractabat dicacule. *F.*] ℙ Olim *lurcho* scripserunt cum adspiratione. *Serv.* ad *A.* 6, 4. et *Prob.* in *Cathol.* p. 1455.

LURCONIĀNUS, a, um, adj. ad Lurconem pertinens. *Tert. Anim.* 33. Apiciana, et Lurconiana condimenta. V. v. praec.

*LURDA, ae, Asiae fluvius, Tauro monte decurrens. *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 6. vel p. 959. ed. *Cort. Sall.* Nisi qua flumen Lurda Tauro monte defluens. *B. A.*

*LURIA, ae, f. Oxymelum appellatum, quod ex aceto et melle componitur. *Isid.* 20, 3. *B. A.*

LURĪDĀTUS, a, um, adj. luridus. *Tert. adv. Marc.* 4, 8. Luridati delinquentiae maculis.

LURĪDUS, a, um, adj. πελιδνός, ὠχρός, supra modum pallidus, ut ait *Festus*, lividus, ad nigrorem accedens. *Colum.* 10, 325. valido turgescit lurida caule Brassica. *Sil.* 13, 560. nigrum pandens mors lurida rictum. *Hor. Od.* 4, 13, 10. refugit te, quia luridi Dentes, te quia rugae Turpant, et capitis nives. *Id. Epod.* 17, 21. verecundus color Reliquit ora pelle amicta lurida. *Id. Od.* 3, 4, 74. luridus Orcus. *Ov. Met.* 4, 267. pallor; et *ib.* 14, 198. me luridus occupat horror; et *ib.* 747. lurida membra, *scil.* ejus, qui sibi laqueo fauces elisit; et *ib.* 1, 147. aconita, *h. e.* quae luridos faciunt (unde *nigros* dixit *Juven.* 1, 72. veneno sublatos); et *ib.* 14, 791. sulphura, *scil.* quia usta luridum ignem reddunt. Sic *Calpurn. Ecl.* 5, 89. galbana. *Petr. Sat.* 124. mortis imago. *Sen. Med.* 790. luna. *Sen. alter ep.* 95. luridae bilis suffusio. *Plin. ep.* 6, 20. *f.* Sol etiam effulsit, luridus tamen, qualis esse, cum deficit, solet.

LŪROR, oris, m. ὠχρότης, pallor fuscus, et ad nigrorem accedens. Volunt esse a *lura*, qua utrem significat: ut proprie corii colorem notet. *Lucr.* 4, 332. Lurida praeterea fiunt, quaecumque tuentur Arquati, quia luroris de corpore eorum Semina multa fluunt. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 238. luror permanat in herbas, Deficiunt rivi, squalent rubigine prata. *Appul. Met.* 9. Lurore buxeo, maciegue foedatus.

*LURSENSES, ium, populi Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 3, 3. *B. A.*

LURŪLENTUS, a, um, adj. valde luridus. *Appul. Met.* 7. Conceptaculum aquae lurulentae. Al. leg. *lutulentae.*

*LUSA, orum, Arcadiae locus sic dictus. *Plin.* 31, 2. At in Lusis Arcadiae quodam fonte mures terrestres vivere. *Plin.* 31, 2. *B. A.*

LUSCĪNIA, ae, f. et Luscinius, ii, m. ἀηδών, avis cantus suavitate praecellens, quae et philomela, Graeca appellatione, dicitur. Alii dictam volunt, quod quasi *lugens canat*, respicientes ad fabulam, de qua V. in PHILOMELA: alii quod *sub lucem canat*, h. e. exortu diei: alii quod *in lucis canat*. Insignis est *Plinii* locus 10, 29, 43. Tanta vox tam parvo in corpusculo, tam pertinax spiritus. Deinde in una perfecta musciae scientia modulatus editur sonus: et nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo, nunc distinguitur conciso, copulatur intorto: promittitur revocato, infuscatur ex inopinato: interdum et secum ipse murmurat: plenus, gravis, acutus, creber, extentus: ubi visum est, vibrans, summus, medius, imus. Breviterque omnia tam parvulis in faucibus, quae exquisitis tibiarum tormentis ars hominum excogitavit, etc. *Hor. Sat.* 2, 3, 245. Luscinias soliti impenso prandere coemptas. *Phaedr.* 3, 18. Pavo ad Junonem venit, indigne ferens, Cantus luscinii quod sibi non tribuerit. *Sen. ep.* 76. *med.* Habet vocem? sed quanto dulciorem, mobilioremque luscinii! Al. leg. *lusciniae. Plin. l. c.* Sestertiis sex candidam lusciniam venisse, quae Agrippinae dono daretur. ℙ *Lusciniae deest cantio*, proverb. de eo ironice dictum, qui re aliqua abundat, neque ea defici unquam potest, v. gr. mulieri verba. Legitur ap. *Pl. Bacch.* 1, 1, 3. ℙ *Luscinios* Commodus Aug. ap. *Lampr. Commod.* 10. appellabat eos, quibus alterum oculum eruisset: a *luscus*.

LUSCĪNIŎLA, ae, f. dimin. lusciniae. *Pl. Bacch.* 1, 1, 4. Lusciniolae ne defuerit cantio. [*Varr. R. R.* 3, 5. Intra retem aves sunt omne genus, maxime cantrices, ut lusciniolae ac merulae. *F.*]

LUSCĪNIUS. V. LUSCINIA.

LUSCĪNUS, a, um, adj. idem ac lusciosus, vel luscitiosus: a *luscus*. *Plin.* 11, 37, 55. Qui altero lumine orbi nascerentur, Coclites vocabantur: qui parvis utrisque, Ocellae: Luscini, injuriae cognomen habuere. [Hinc ap. *Liv.* 13, 14. C. Fabricius Luscinus cos. ann. U. C. CDLXXII. *F.*] ℙ **Gloss. Lat. Gr.* Luscinus, ἀηδών. *B. A.*

LUSCĪŎLA, ae, f. eadem quae luscinia. *Varr. L. L.* 4, 11. Lusciola, quod luctuose canere existimatur, atque esse ex Attica Progne in luctu facta avis. Al. leg. *luscinia.*

LUSCĪŌSUS et Luscitiosus, a, um, adj. qui ad lucernam non videt, et μύωψ vocatur a Graecis. Ita *Non.* 2, 512. afferens illud *Varr.* Vesperi non videre, quos appellant lusciosos. Confirmat *Ulp.*, qui *Dig.* 21, 1, 10. *f.* ex ed. *Torrent.* luscitionem, inquit, eam esse quidam putant, ubi homo lumine adhibito nihil videt. Al. aliter leg. Sic *Isid. Orig.* 10. *litt. L.* Lusciosus, qui vespere nihil videt. Sic item *Plin.* 28, 11, 47. Quoniam, inquit, dorcades noctu aeque quoque cernunt, sanguine hircino sanari lusciosos putant, nyctalopas a Graecis dictos. Hactenus *Plin.* Si enim dorcades etiam noctu vident, earum sanguis aptus erit sanandis iis, qui ad lucernam et noctu non vident. Nihilominus *Festus* luscitionem esse ait vitium, quod clarius vesperi, quam meridie cernit. Confirmat *Seneca*, cujus verba sunt *Ben.* 3, 1. *f.* Luscitiosi oculi sunt, qui lucem reformidant: caeci, qui non vident. Al. tamen leg. *vitiosi.* Sic *Fulgent. de prisco serm.* Luscitiosos dici voluerunt, interdiu parum videntes, quos Graeci μύωπας vocant. Quare, quid revera his vocibus veteres intellexerint, plane non constat. Magis ex sententia *Festi*, quam *Varronis*, et *Nonii* locutus videtur *Pl. Mil.* 2, 3, 50. *Sce.* Mirum est lolio victiare te, tam vili tritico. *Pa.* Quid jam? *Sce.* quia luscitiosus. *Pa.* vae verbero! aedepol tu quidem Caecus, non luscitiosus. Agitur enim his *Plauti* verbis de eo, qui diu, et in media luce non videat. V. NUSCICIOSUM.

LUSCĪTĬO, onis, f. vitium oculorum, de quo V. in v. praec.

LUSCĪTĬOSUS. V. LUSCIOSUS.

LUSCUS, a, um, adj. ἑτερόφθαλμος, altero oculo captus. *Cic. Or.* 2, 60. *Coenabo*, inquit, *apud te*, huic lusco, familiari meo C. Sextio: *uni enim locum esse video. Mart.* 4, 65. Oculo Philaenis semper altero plorat. Quo fiat istud quaeritis modo? lusca est. *Juven.* 10, 228. ambos Perdidit ille oculos, et luscis invidet. *Id. de Annibale*, qui in Apennino alterum frigore amiserat, *ib.* 157. O qualis facies, et quali digna tabella, Cum Gaetula ducem portaret bellua luscum! Quae *Petrarca* vertit: *Si ch' egli era, a vederlo, strano arnese, Sopra un grande elefante un duce losco. Varr. R. R.* 2, 2. Lusca ovis. ℙ [*Ap. *Juv.* 7, 125. (de Aemiliano causidico:) et *Statua meditatur proelia lusca*, recte *Lessing.* cum Schol. *luscam statuam* intell. oculis introrsus cedentibus praeditam, *hohläugig*, *blödsichtig:* scil. propter planas pupillas.] ℙ Non dicitur *luscior*, *luscissimus*, quia natura nemo lusco magis est luscus. *Varr. L. L.* 8, 43.

LUSĬO, onis, f. παιγνία, actus ludendi, ludus, lusus. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. *f.* Durens mecum Ciceronem meum in ludum discendi, non lusionis. *Id. Fin.* 5, 20. Pueri lusionibus vel laboriosis delectantur, ut ne verberibus quidem deterreri possint. *Id. Sen.* 16. *f.* Sibi habeant arma, equos, hastas, pilam, etc., nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquant et tesseras. *Id. Or.* 1, 16. Pilae lusio. *Stat. praef.* ad *Silv.* 4. Pilaris lusio. *Lusio, onis, oppidum Pannoniae inferioris. *Tab. Peut.* ℙ *Lussuium* appellat *Ant.* in *Itin. B. A.*

LUSĪTĀNUS, a, um, adj. ad Lusitaniam pertinens, quae est una ex tribus Hispaniae partibus in occidentem, et austrum vergens. *Plin.* 3, 1, 3. dictam tradit a Luso Bacchi filio, vel a Lysa Bacchi comite. *Sen. epigr. ad Cordub.* 11. Non, Lusitanus quateret cum moenia latro, etc, *h. e.* Viriathus (de quo in *Epit. Livii* 52. Viriathus in Hispania primum ex pastore venator, ex venatore latro, mox justi quoque exercitus dux factus totam Lusitaniam occupavit) *Sil.* 3, 354. Hos Viriathus agit, Lusitanumque remotis Extractum lustris. *Plin.* 15, 25, 30. Lusitana cerasa. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 5. tela. ℙ *Lusitani, orum*, ipsi populi. *Plin.* 4, 22, 35. *Cic. Brut.* 23.

[LUSĪTĀTĬO, onis, f. actus lusitandi, lusio. *Jul.*

Valer. res gest. Alex. M. (ed. *A. Maio*) 1, 42. Pila vero admonet, quod ejus congruat cum tua aetatu la lusitatio. *F.*]

LŪSĬTO, as, n. 1. *ἀρύθω*, frequent. a *ludo. Pl. Capt.* 5, 4, 6. Aut coturnices dantur, quibuscum lusitent. *Gell.* 18, 13. Alea festiva et honesta lusitabamus.

*LŪSĬUS, i, Arcadiae fluvius. *Cic. N. D.* 3, 22. *extr. B. A.*

LŪSOR, oris, m. *παίκτης*, qui ludit. *Sen. Ben.* 2, 17. Necesse est, lusor bonus aliter pilam collusori longo, aliter brevi mittat. *Ov. A. Am.* 1, 451. Sic, ne perdiderit, non cessat perdere lusor: Et revocat cupidas alea blanda manus. *Juven.* 9, 61. cum lusore catello. [Al. rectius leg. *conlusore catello;* nam etiam *Plin. ep.* 9, 33. delphinum *collusorem puerorum* vocat. *Inscr.* Patavina ap. *Maff. Mus. Ver.* 127, 4. Q. Magurius Q. F. Fab. Ferox lusor epidixib*us*. V. EPIDIXIS. ℙ Est item gladiator. V. LUDOR. *F.*] ℙ Item scriptor ludicrus. *Ov. Trist.* 4, 10, 1. Ille ego, qui fuerim, tenerorum lusor amorum, Quem legis, ut noris, accipe, Posteritas. ℙ Item qui illudit, ac deridet. *Pl. Amph.* 2, 2, 62. Te ut deludam contra lusorem meum.

LŪSORĬĒ, adv. per ludum. *Ulp. Dig.* 30, 50. Si judex contra heredem pronunciaverit, non agentem causam, sed lusorie agentem, *h. e.* colludentem cum adversario.

LŪSORĬUS, a, um, adj. *παικτικὸς*, ad lusum pertinens. *Plin.* 37, 2, 6. Lusorius alveus cum tesseris. *Id.* 7, 56, 57. Lusoria pila. ℙ Item ludicer, jocularis, *Id. ib.* 53, 54. Lusoria quaestio. *Sen. ep.* 117. *med.* Remove ista lusoria arma*:* decretoriis opus est. *Id. ep.* 80. Lusorium spectaculum. *Id. Ben.* 7, 20. Lusoriae triremes. Sunt etiam *lusoriae naves*, quas ad coercendas Barbarorum incursiones in fluviis limitaneis armatas habebant Romani: ita dictae, quod ultro citroque luderent, seu discurrerent, speculandi causa. *Ammian.* 17, 2. Lusoriis navibus discurrere flumen ultro citroque milites ordinavit. *Vopisc. Bonos.* 15. Cum in Rheno Romanas lusorias Germani incendissent. Adde *Cod. Theod. tit.* 7, 17. qui *de lusoriis Danubii* inscribitur. ℙ Item inanis, irritus, sine effectu. *Paul. Dig.* 35, 3, 4. Lusorias minas alicui facere. *Id. ib.* 43, 8, 1. *f.* Alioquin inane et lusorium praetoris imperium fuerit. ℙ *Lusorium nomen*, fictum et inane. *Sen. Ben.* 5, 8. Domi versura fit, et velut lusorium nomen, statim transit. ℙ [*Lusorium* absolute est locus, ubi ludus gladiatorius, aut venatorius exhibetur. *Lampr. Elagab.* 25. Stravit sibi triclinium in summo lusorio, *h. e.* in amphitheatro, ubi ludicra eduntur. Sic *Lact. Mort. persecut.* 21. de Maximiano: Quid lusorium, vel deliciam ejus referam? Habebat ursos ferociae seu magnitudinis suae simillimos; his homines non plane comedendi, sed obsorbendi objectabantur. Ex his itaque patet, tam apud *Lampr.*, quam ap. *Lact.* sermonem esse de privato amphitheatro, ubi gladiatores, et venatores exhibebantur; etenim de Albano Domitiani amphitheatro mentio est ap. *Juven.* 4, 99. et *Suet. Dom.* 4. et 19. V. etiam *Salviani* locum in PETAMINARIUS. *F.*]

[LUSTRĂBĬLIS, e, adj. qui perlustrari dignus est, spectabilis. *Gloss. Philox.* Lustrabilis, *περίβλεπτος. F.*]

[LUSTRĂGO, inis, f. herba eadem ac hiera botane, verbenaca, columbina. *Appul. Herb.* 3. *F.*]

LUSTRĂLIS, e, adj. ad lustrationem, et expiationem pertinens. *Ov. Pont.* 3, 2, 73. Spargit aqua captos lustrali Graja sacerdos. *Liv.* 1, 28. Lustrale sacrificium. *Pers.* 2, 33. salivis lustralibus expiare. *Val. Fl.* 3, 414. lustralia vota. *Appul. Apol.* Lustrales hostiae. *Sen. Agam.* 163. Lustrale classi Doricae peperi caput, *h. e.* quod expiaret classem Doricam. ℙ Item ad lustrum, seu quinquennale spatium pertinens. *Ulp. regular.* 2. de libertis: Censu manumittebantur olim, qui lustrali censu, Romae, jussu dominorum inter cives R. censum profitebantur. *Tac. A.* 6, 4. Propinquo jam lustrali certamine. *Virg. A.* 8, 182. Vescitur Aeneas, simul et Trojana juventus Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis. Ubi *Serv.:* aut pinguibus: moris enim fuerat, completo lustro, pingues victimas offerre censores: aut certe de quinquennali bove, id est perfectae aetatis: aut quia per quinquennium ipsis victimis Urbs lustrari solebat. Alii proprie *lustralia* dicunt, quae duabus manibus accepta in aram pontifex, vel censor imponit, quae non prosecantur. Haec *Serv.* Ceterum simplicius, et verius *lustralia exta* intelliges, quae sunt e victima lustrationis gratia mactata. ℙ *Lustrale aurum* est pecunia, quae quinto quoque anno incipiente pendebatur a mercatoribus rerum minutarum, lenonibus, meretricibus, feneratoribus, et hujusmodi. *Inscr.* ap. *Grut.* 347, 4. P. Aelio T. F. auri lustralis coactori. Huc pertinet *lustralis collatio*, quae est inscriptio *tituli primi l.* 13. *Cod. Theod.* ℙ [*Lustralis*, absolute is dicitur, qui hujusmodi collationis curam gerebat. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 326. *n.* 458. Primigenio lustrali Augg. NN. Alfia Verecundina patri pientissimo. ℙ *Lustrale incrementum*, V. in DECURIATUS, a, um. *F.*]

LUSTRĂMĔN, inis, n. idem quod lustramentum. *Val. Fl.* 3, 442. Arma simul, vestesque virum, lustramina ponto Pone jacit. Adde 3, 409.

LUSTRĂMENTUM, i, n. purgatio, praesertim facta per sacrificium, aut veneficium, seu incantationem. *Mart. Dig.* 48, 8, 3. Si quis lustramenti causa dederit cantharides. Sed alii melius interpretantur *ἀσέλγειαν, ἀφροδισιασμὸν*, idest lasciviam, libidinem, incitamentum ad Venerem, a *lustrum*, qua metaphorice dicitur de popinis et lupanaribus.

LUSTRĂTĬO, onis, f. *καθαρσις*, expiatio, purgatio per sacrificium. *Colum.* 2, 22. Quosdam desideraturos lustrationum, ceterorumque sacrificiorum, quae pro frugibus fiunt, morem priscis usurpatum, etc. *Liv.* 40, 6. Lustrationis sacro peracto. ℙ Metaleptice sumitur pro circuitione, seu peragratione, *περιπόλησις. Cic. Phil.* 2, 23. Quae fuit ejus peragratio itinerum? lustratio municipiorum? et *Tusc.* 5, 27. Cursus et lustrationes ferarum.

LUSTRĂTOR, oris, m. qui obambulat, qui circuit, *περιοδευτής. Appul. Apol.* Hercules lustrator orbis, purgator ferarum.

LUSTRĂTUS, a, um, part. a *lustro: καθαρθεὶς*, purgatus, expiatus. *Cic. Div.* 1, 35. Exercitus lustratus. *Ov. Met.* 14, 605. Lustratum corpus ungere. *Liv.* 3, 18. *f.* Capitolium purgatum atque lustratum. *Flor.* 1, 13. *med.* Civitas incendio expiata et lustrata. ℙ Item peragratus. *Hor. Od.* 3, 25, 11. Pede barbaro lustrata Rhodope. *Plin.* 6, 27, 31. Tigris, lustratis montibus Gordyaeorum, divisus in alveos duos, altero meridiem petit, altero, etc.

LUSTRĬCUS, a, um, adj. *καθαρτήριος*, idem fere est, quod lustralis. Unde diem illum, quo infanti nomen imponebatur (*Nominalia* appellat *Tertull.*), lustricum diem vocarunt, quia eo infans lustraretur, hoc est religione purificaretur. Erat is dies octavus puellarum, nonus puerorum, ut scribunt *Festus, Arnob.* 3, 102. et *Macr. Sat.* 1, 16. *med. Suet. Ner.* 6. Ejusdem futurae infelicitatis signum evidens die lustrico exstitit.

LUSTRĬFĬCUS, a, um, adj. idem quod lustralis. *Val. Fl.* 3, 448. Cantus lustrificus.

LUSTRO, as, avi, atum, a. 1. *καθαίρω, ἁγνίζω*, a scelere, caede, funere, aliove quo piaculo, sacris faciendis, precibus, aliisque religiosis ritibus purgo, expio. Ritum lustrandi agros habes ap. *Caton. R. R.* 141. *Virg. G.* 1, 338. et sqq. et *Tibull.* 2, 1., quo pertinent quae in AMBARVALIS dicta sunt. Quo pacto lustrarentur oves Palilibus, docet *Ov. Fast.* 4, 735. et sqq. Quo more Macedones exercitum lustrarent, *Liv.* 40, 6. et *Curt.* 10, 9. narrant. *Cic. Div.* 1, 45. *f.* In lustranda colonia ab eo, qui eam deduceret; et cum imperator exercitum, censor populum lustraret, bonis nominibus, qui hostias ducerent, eligebantur. *Liv.* 1, 44. Ibi instructum exercitum omnem suovetaurilibus lustravit. *Virg. A.* 6, 229. ter socios pura circumtulit unda, Spargens rore levi, et ramo felicis olivae, Lustravitque viros. *Tibull.* 1, 1, 25. Tunc vitula innumeros lustrabat caesa juvencos; et *ib.* 2, 61. lustrare aliquem taedis; et *ib.* 5, 11. sulphure puro. *Ov. Met.* 7, 261. Terque senem flamma, ter aqua, ter sulphure lustrat. *Petr. Sat.* 137. Cum digitos pariter extensos porris apioque lustrasset. *Virg. A.* 3, 279. Lustramurque Jovi; votisque incendimus aras. *Ov. Met.* 10, 398. Sive aliquis nocuit, magico lustrabere ritu. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 137. Ut Non. Jun. pagum lustrent, et sequentibus diebus ex consuetudine sua cenent, item VI. Id. Jun. epulentur. *F.*] ℙ *Lustrare exercitum* (quod fere fiebat initio expeditionis, antequam iretur in hostes) interdum exponitur recensere, recognoscere, *mustern:* quia ante lustrationem inibat imperator numerum militum, ut sciret, quantis viribus rem esset gesturus. *Cic. Att.* 5, 20. In castra veni a. d. VII. cal. Septemb., a. d. III. exercitum lustravi apud Iconium. Adde *Hirt. B. G.* 8, 52. Hoc sensu *Virg. A.* 6, 679. Anchises convalle virenti Inclusas animas, superumque ad lumen ituras Lustrabat, studio recolens. ℙ Hinc translate ponitur pro observare, circumquaque aspicere. *Virg. A.* 8, 152. ille os oculosque loquentis Jamdudum, et totum lustrabat lumine corpus. *Petr. Sat.* 11. Postquam lustravi oculis totam urbem. *Virg. A.* 2, 564. Respicio, et quae sit me circum copia, lustro. *Id. ib.* 11, 763. Lustrare alicujus vestigia, *h. e.* observare, et sequi. *Cic. Off.* 1, 17. *med.* Cum omnia ratione animoque lustraris, *h. e.* consideraveris, perpenderis. Huc illa pertinent *Virg. A.* 4, 6. et *ib.* 7, 148. Postera Phoebaea lustrabat lampade terras Aurora. *Id. ib.* 4, 607. Sol, qui terrarum flammis opera omnia lustras. ℙ Significat etiam obire, circuire, peragrare, pererrare videndi causa, quia in lustrandis hominibus et locis, circuire mos erat, et hostias circumferre. *Cic. Fin.* 5, 29. Pythagoras et Aegyptum lustravit, et Persarum magos adiit. *Prop.* 2, 18, 3. Nulla meis frustra lustrantur compita plantis. *Virg. A.* 3, 385. Et salis Ausonii lustrandum navibus aequor. *Id. ib.* 9, 57. huc turbidus, atque huc Lustrat equo muros, aditumque per avia quaerit; et *ib.* 10, 224. Agnoscunt longe regem, lustrantque choreis. Rursus *ib.* 9, 96. lustrare pericula. De sideribus orbem suum conficientibus, *Cic. N. D.* 2, 20. *f.* Mercurii stella anno fere vertente signiferum lustrat orbem. Adde *Univ.* 9. ℙ [Part. *Lustrans* ap. *Sil.* 15, 787. lustrans nantem sub gurgite praedam. *F.*]

LUSTRO, onis, m. qui in lustris bona absumit. *Catull.* 105, 7. tamen ipse est maximu' lustro. Alii leg. *maximus ultor. Naevius* ap. *Fest.* in voce *Aleo:* Pessimorum pessime, audax, ganeo, lustro. Al. melius leg. *lurco.*

LUSTROR, aris, dep. 1. in lustris versor, scortor, *πορνεύω. Pl. Ps.* 4, 7, 6. Luxuriantur, lustrantur, comedunt quod habent. *Id. Cas.* 2, 3, 29. Ubi fuisti? ubi lustratus? ubi bibisti? *Lucil.* ap. *Non.* 4, 277. Quem sumptum facis in lustris circum oppida lustrans.

LUSTRUM, i, n. *σηήλαιον*, cubile ferarum in silvis, et praesertim aprorum, et suum, qui in lutosis locis degere solent, ut *Festus* docet. Videtur esse a *λύω*, solvo, *h. e.* locus in quo quis relaxandi corporis, vel animi causa versatur. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* de suibus: Admissuras cum faciunt, prodigunt in lutosos limites ac lustra, ut volutentur in luto, quae est illorum requies, ut lavatio hominis. *Virg. G.* 2, 471. saltus ac lustra ferarum; et *A.* 3, 616. vitam in silvis, inter deserta ferarum Lustra domosque traho. ℙ [*Hinc *lustra* dicuntur in universum ipsae silvae, in quibus ferarum cubilia sunt. *Virg. A.* 4, 151. Postquam altos ventum in montes, atque invia lustra; et 11, 570. inter horrentia lustra.] *Val. Fl.* 4, 370. lustra horrida monstris; et 1, 105. Per lustra viasque visi Fauni. [*Huc pertinent etiam gemini loci, quos Noster infra laudaverat, *Ov. Met.* 3, 146. et 370. ubi frustra est, qui *rura* pro vulg. *lustra* legit.] ℙ Translate dicitur de sordidis locis, in quibus ventri, aut libidini datur opera. Ab horum similitudine, inquit *Festus*, ii qui in locis abditis et sordidis, ventri et desidiae operam dant, dicuntur in lustris vitam agere. *Cic. Phil.* 13, 11. In lustris, popinis, alea, vino tempus aetatis omne consumere; et *Sext.* 9. Homo emersus subito ex diuturnis tenebris lustrorum ac stuprorum: vino, ganeis, lenociniis, adulteriisque confectus. *Id. in Senat.* 6. In lustris et heluationibus. *Pl. As.* 5, 2, 17. Studere lustris. *Id. Cas* 2, 3, 26. Jacere in lustra (pro *in lustris*). *Id. Curc.* 4, 2, 22. Lenones male suadendo, et lustris lacerant homines. *Hor. Sat.* 1, 6, 68. Avaritiam et sordes, aut mala lustra alicui objicere. *Lucr.* 4, 1129. Desidiose aetatem agere, lustrisque perire. ℙ Pro ipsis turpibus exercitationibus, quae in lustris habentur. *Cic. Coel.* 25. Domus, in qua lustra, libidines, luxuries, omnia denique inaudita vitia, atque flagitia versantur. *Id. Phil.* 2, 3. *f.* Vino, lustrisque confectus. ℙ Praeterea *lustrum* est expiatio, et lustratio publica populi, quae, censu peracto, suovetaurilibus fiebat ab altero censorum, ipso victimas feriente, praetexta induto, et coronato, *καθαρμός*. Hoc sensu primam hujus vocabuli producti, ait *Festus*, h. e. quasi per *ou*, *loustrum* scribatur, proferri: oritur, autem a *λούω*, lavo, eluo, Graece *λουτρὸν*, expiatio. Hinc est *lustrum condere*, h. e. fine census sacrificium lustrationis peragere, populumque lustratum dimittere. [Itaque nihili habenda notatio nominis, quam *Varronis* locus habet infra §. 9. afferendus. Minime enim verum est, lustri tempore vectigalia, et ultro tributa solvi solere, sed potius a censoribus eadem tunc locabantur publicanis, et operum redemptoribus. *F.*] *Liv.* 1, 44. Censu perfecto, edixit, ut omnes cives R. in campo Martio prima luce adessent. Ibi exercitum omnem suovetaurilibus lustravit: idque conditum lustrum appellatum, quia is censendo finis factus est. Millia LXXX. eo lustro civium censa dicuntur. *Id.* 3, 24. *f.* Census, res priore anno inchoata, perficitur: idque lustrum ab origine urbis decimum conditum. *Cic. Or.* 2, 66. Qui te ex aerariis exemit, lustrum condidit, et taurum immolavit. *Liv.* 35, 9. Censores erant priore anno creati Sex. Aelius Paetus, et C. Cornelius Cethegus. Cornelius lustrum condidit: censa sunt civium capita CXLIII. millia DCCIV. *Id.* 38, 36. *f.* M. Claudius Marcellus, forte superato T. Quintio, lustrum condidit. *Id.* 42, 10. Eo anno lustrum conditum est. Censores erant Q. Fulvius Flaccus, L. Postumius Albinus, Postumius condidit. ℙ Aliud est *censum agere*, aliud *lustrum condere*: illud enim censuram populi facere significat: hoc, ea perfecta, populum lustrare. Itaque aliquando factum est, ut census quidem fieret, lustrum vero, religione aliqua objecta, omitteretur, qua de re V. CENSUS. *Liv. 3, 22. Census actus eo anno: lustrum propter Capitolium captum, consulem occisum, condi, religiosum erat. *Id.* 24, 43. Ne censores lustrum perficerent, mors prohibuit P. Furii. ℙ *Sub lustrum censeri* est in fine censurae, quando prope adest, ut lustrum fiat. *Cic. Att.* 1, 18. *f.* Ne absens censeare, curabo edicendum. Sub lustrum autem censeri, germani negotiatoris est.

Quare cura, ut te quamprimum videamus. Hoc dicit *Cicero*, quia negotiatores, cum plerumque Roma abessent, tardissimi omnium ad censendum adesse solebant. ℙ *Lustrum* aliquando est sacrificium, quod expiandi causa fit, etiam extra censuram. *Liv.* 45, 41. Quinto die Delphis Apollini pro me exercitibusque, et classibus lustra sacrificavi. Al. rectius leg. *vestris sacrificavi*. ℙ Quia censura, et lustrum quinto quoque anno fieri solebat, saepe *lustrum* quinquennii spatium significat, ut *Festus* docet. *Varr. L. L.* 5, 2. *f.* Lustrum nominatum tempus quinquennale, a luendo, hoc est, solvendo, quod quinto quoque anno vectigalia, et ultro tributa per censores persolvebantur. (V. etymon vocis supra in §. 5.) *Ov. Amor.* 3, 6, 27. Troja fuit lustris obsessa duobus. V. BILUSTRIS. *Id. A. Am.* 3, 15. Est pia Penelope, lustris errante duobus, Et totidem lustris bella gerente viro. *Eumen. Grat. act. ad Constant.* 13. Quinque annorum nobis reliqua remisisti: o lustrum omnibus lustris felicius! *Cic. Att.* 6, 2. *med.* Populi, nullo gemitu, publicanis, quibus hoc ipso lustro nihil solverant, etiam superioris lustri reddiderunt, *h. e.* pecuniam pro locatione vectigalium, quae in quinquennium locari solebant: qua de re *Ov. Pont.* 4, 9, 45. Nunc longi reditus hastae supponere lustri Cernet, et exacta cuncta locare fide. *Ascon. in Verr.* 2, 1, 41. Neque census ejus in quinquennium illud esset factus, quorum annorum spatio instaurari census solet apud censores, quorum administratio per lustrum, hoc est quinquennium extenditur. Ex *Plin. ep.* 9, 37. colligimus, etiam privatas locationes in singula lustra, seu quinquennia fieri consuevisse. ℙ Hactenus quinque annorum tempus *lustri* appellatione comprehenditur: et quidem completorum: alioquin male aetatis annos explicarent, qui eos per lustra designant, ut *Mart.* 10, 38. Vixisti tribus, o Calene, lustris: *supra dixerat* quindecim annis; et 1, 102. Quarta tribus lustris addita messis erat. *Ov. Ib.* 1. lustris jam bis mihi quinque peractis. Adde *ejusd.* loca de Troja, et Ulysse §. 9. allata. *Hor. Od.* 2, 4, 24. et *ib.* 4, 1, 6., *Ov. Trist.* 4, 10, 78. et *Pont.* 4, 6, 6. et *Auson. Epit. Her.* 32. ℙ Nihilominus etiam de quadriennio completo, et quinquennio incepto *lustrum* dicitur, quae nempe fuit germana lustri notio, illud enim Romanis fuit usitatum ex Graecorum Olympiade, quae quatuor tantum annis constabat; etenim *Cic. Or.* 3, 32. Olympiadem *quinquennalem celebritatem ludorum* appellat. V. plura huc pertinentia ap. *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 116. *ed. Patav. Ov. Fast.* 3, 163. Is *(C. Caesar)* decies senos tercentum et quinque diebus Junxit, et e pleno tempora quarta die. Hic anni modus est: in lustrum accedere debet Quae consummatur partibus, una dies. *Plin.* 2, 47, 47. Per singulas intercalationes uno die anticipantibus, rursumque lustro sequenti ordinem servantibus; et *ib.* Et est principium lustri ejus, semper intercalari anno, Caniculae ortu. ℙ A Domitiani tempore, cum jampridem lustra censoria fieri desierant, *lustrum* dici coeptum est certamen solemne, quod in honorem Jovis Capitolini, quinto quoque anno incipiente faciendum, ipse Domitianus duodecimo suo consulatu instituit, ut *Suet. Dom.* 4. et *Censorin. de die nat.* 18. *f.* narrant. *Inscr.* ap. *Grut.* 332, 3. L. Valerio L. F. Pudenti. Hic cum esset annorum tredecim, Romae, certamine Jovis Capitolini, lustro sexto, claritate ingenii coronatus est, etc. *Stat. Silv.* 4, 2, 60. ad Domitian.: saepe annua pandas Limina, saepe novo Janum lictore salutes, Saepe coronatis iteres quinquennia lustris. V. AGON. ℙ *Ingens lustrum* ap. *Mart.* est centum annorum spatium, quo peracto ludi fiebant saeculares, sicut peracto quadriennio et incipiente quinquennio fiebat certamen Capitolinum: 4, 1. de Domitiano: Hic colat ingenti redeuntia saecula lustro. *Suet.* enim *Dom.* 14. narrat, fecisse eum et ludos saeculares, computata ratione temporum ab anno, non quo Claudius proxime, sed quo olim Augustus ediderat.

LŪSUS, a, um, part. a *ludo:* illusus, deceptus. *Cic. Fin.* 2, 1. Illum, et ceteros sophistas lusos videmus a Socrate. *Ov. Fast.* 2, 357. Veste Deus lusus, fallentes lumina vestes Non amat. *Id. Her.* 17, 45. mater falsa sub imagine lusa. *Id. Ib.* 379. Ut quos obscuri lusos ambagibus oris, Legimus infandae Sphinga dedisse neci. ℙ Item ludendo, et animi causa factus. *Id. Trist.* 1, 9, 61. Scis, vetus hoc juveni lusum mihi carmen; et *A. Am.* 3, 318. Niliacis carmina lusa modis. *Nemes. Cyn.* 91. Sit chlamys aurato multum subtemine lusa, *h. e.* in qua artifex ludens auro multa depinxerit, ut ait *Serv.* ad illud *Virg. G.* 2, 464. Illusasque auro vestes. Est qui mallet *fusa.* [*Front. Laud. fumi* (ed. *A. Maio)* p. 324. Tu pro tuō excellenti ingenio profecto existimabis, lusa sit opera, an locata, *h. e.* lusoria et vana, an utilis et bene locata. *F.*]

LŪSUS, us, m. *παίγνιον, παῖγμα,* idem omnino quod *ludus:* solumque usu differt, quia de ludis publicis fere non usurpatur, neque *lusus facere,* sed *ludos* dicimus. [*Plura de horum verborum discrimine eaque veriora v. in LUDUS. Porro nota, v. *lusus* nonnullis scriptoribus prorsus ignotum esse videri; ita *Cicero* semper pro eo *lusio* scribit; ap. *Horatium*, praeter incertae lectionis locum *Sat.* 1, 6, 126. Campum lusumque trigonem: nusquam legitur.] *Colum.* 7, 12. *f.* Catulos sex mensibus primis emitti non oportet, nisi ad matrem, lusus ac lasciviae causa. *Ov. Met.* 14, 556. Illas virgineis exercent lusibus undas Naides aequoreae. *Id. Amor.* 2, 3, 13. sunt apti lusibus anni, *h. e.* reb. Vener. V. LUDO. *Mart.* 4, 49. Nescis, crede mihi, quid sint epigrammata, Flacce, Qui tantum lusus illa, jocosque putas. V. LUDUS. *Ov. Trist.* 2, 483. Quique alii lusus (neque enim nunc persequar omnes) Perdere rem caram, tempora nostra, solent. *Augustus* ap. *Suet. Aug.* 71. Ego perdidi viginti millia nummum, cum effuse in lusu liberalis fuissem. *Suet. Cal.* 41. Ne ex lusu quidem aleae compendium spernens. *Plin. ep.* 7, 24. Laxare animum lusu calculorum; et *ep.* 9. Fas est et carmine remitti, non dico continuo et longo, sed hoc arguto, et brevi. Lusus vocantur: sed hi lusus non minorem interdum gloriam, quam seria, consequuntur. *Suet. Claud.* 21. Super quadrigarum certamina, Trojae lusum exhibuit. [*V. *Oudendorp.* ad h. l.] *Sen. Troad.* 778. Solemne referens Troici lusus sacrum. *Tac. A.* 13, 15. Regnum lusu sortiri, *h. e.* talis. *Quint.* 5, 13. *med.* Incidunt plerique in hoc vitium, dantque de se respondentibus venustissimos lusus, *h. e.* praebent occasionem, ut illudantur. *Gell.* 18, 13. Qui eum lusum luseramus. ℙ Pro ludo litterario. *Varr.* ap. *Non.* 2, 490. Pueri, qui spectant nundinum, ut magister dimittat lusum. [*Perperam h. l. *lusum* pro substantivo acceperunt. Est supinum, ita, ut verbo *dimittat* pronomen *ipsos* suppleas. V. *Doederl.* 2, 28. ℙ Confunduntur in edd. *lusus* et *luxus.* V. *Gronov.* ad *Sen. Hipp.* 449. *Broukh.* ad *Prop.* 2, 13, 79. *Intpp.* ad *Nemes. Ecl.* 4, 18. Porro solemniter fere variant MSS. inter *ludus* et *lusus.* V. *Doederl.* 2, 30.]

LŪTĀMENTUM, i, n. opus ex luto confectum, lutove oblitum. *Cato R. R.* 128. Neque lutamenta scindent se. Alii perperam legunt *delutamenta.*

LŪTĀRIUS, um, adj. qui in luto degit, ut Testudines lutariae, ap. *Plin.* 32, 4, 14. ℙ *Lutarius mullus*, qui ex luto sibi pabulum petit, vilissimum ex omni mullorum genere. *Plin.* 9, 17, 30.

[LŪTĀTĬUS vel Luctatius Placidus, aliis Placidus Lactantius, vetus *Statii* scholiastes, Persei, viri ineffabilis, ut ipse ait, doctrinae discipulus. ℙ Primam in *Lutatius*, nomen gentis Romanae ap. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 16., jure corripuit *Claud. in Eutrop.* 1, 455. Poeno Scipiadae, Poeno praeclare Lutati. Produxit *Sil.* 6, 687. Possessor pelagi, prona Lutatius aura At optimae editt. habent *pronaque:* ita ut *Lutatius* a *lūto* derivetur. *F.*]

LŪTĀTUS, a, um, part. a *luto*, luto aspersus. *Lamprid. Elag.* 14. Lutati tituli statuarum. *Pers.* 3, 104. alto Compositus lecto crassisque lutatus amomis, *h. e.* delibutus.

LŪTĔA. V. LŪTUM herba.

LŪTENSIS, e, adj. ad lutum pertinens, lutarius. *Plin.* 9, 37, 61. Purpurae, nomine alio pelagiae vocantur. Earum genera plura, pabulo et solo discreta. Lutense putri limo, et algense enutritum alga: vilissimum utrumque.

LŪTĔŌLUS, a, um, adj. dimin. lutei. *Virg. Ecl.* 2, 50. Mollia luteola pingit vaccinia caltha. *Col.* 9, 4. Luteolae violae. *Id.* 12, 47. Oliva cum primum ex albo decoloratur, fitque luteola.

[LŪTER, eris, m. *λουτήρ*, labrum, in quo lavamur. *Hieron. in Jovin.* 1. *n.* 20. Et de speculis mulierum jejunantium luter in tabernaculo funditur. *F.*]

LŪTESCO, is, n. 3. *πηλόομαι*, luteus fio, et in luti morem mollesco. *Furius Antias* ap. *Gell.* 18, 11. et *Non.* 2, 498. Sanguine diluitur tellus: cava terra lutescit. *Caesell. Vindex ib.* hanc vocem reprehendit, ut minus Latinam: sed defendit, probatque ipse *Gell.*, multoque magis locus *Col.* 8, 17. Litora, quae limo coenoque lutescunt, Conchyliis magis, et jacentibus apta sunt animalibus.

*LŪTĔTĬA, ae, f. *Λευκοτεκία*, Galliae urbs primaria, hodie *Paris. Caes. B. G.* 7, 57. ℙ Dicta et *Lutetia Parisiorum.* V. *Parisii.* ℙ *Ammian.* 15, 27. *castellum* vocat. *B. A.*

*LŪTĔVĀNI, orum, et

LŪTĔVENSES, ium, m. incolae Lutevae, Galliae Narbonensis oppidi, hodie *Lodeve* dicti. *Plin.* 3, 4. Lutevani, qui et Foroneronienses. Al. leg. *Leutevani. Notit. prov.* Civitas Lutevensium. *B. A.*

LŪTĔUM, i, n. V. LŪTUM herba.

LŪTĔUS, a, um, adj. *ὠχρός, μήλινος*, colorem habens rufo dilutiorem, qualis in ovi vitello, in malo Cydonio, in auro, in aurora, in igne: flavus, croceus: a luto herba: vel a *luo*, lavo. *Gell.* 2, 26. Rubidus est rufus, atrore et nigrore multo mixtus: luteus contra rufus color est dilucidior. (Al. *dilutior.*) Unde ejus quoque nomen factum esse videtur. *Pers.* 3, 95. lutea pellis, *h. e.* pallida. *Varr.* ap. *Non.* 16, 10. Arquatis lutea quae non sunt, aeque et lutea videntur. *Hor. Epod.* 10, 16. Pallor luteus. *Tibull.* 1, 8, 46. Lutea palla. *Ov. Met.* 14, 351. sulphura. *Plin.* 21, 4, 10. Rosa in calycis medio complexa luteos apices. *Id.* 10, 56, 77. Gallinae luteo rostro pedibusque. *Virg. A.* 7, 26. Aurora in roseis fulgebat lutea bigis. *Plin.* 24, 15, 86. Color in luteum inclinatus. *Id.* 27, 13, 109. Color in luteum languescens. ℙ *Luteum* absolute est ovi vitellus. *Plin.* 30, 15, 44. Lutea ex ovis quinque columbarum ex melle sorbere. ℙ Lutei coloris, inquit *Id.* 21, 8, 22., video honorem antiquissimum, in nuptialibus flammeis totum feminis concessum. *Lucan.* 2, 361. Lutea demissos velarunt flammea vultus. *Catull.* 61, 10. Hymenaeo luteum soccum tribuit. ℙ *Lutea* est etiam chrysocolla nativa, luto herba tincta, et in lomentum servata. *Plin.* 33, 5, 26.

LŪTĔUS, a, um, adj. *πήλινος*, ex luto factus. [*Differt *lutulentus*, quod in *lutum redolens* solvi potest. *Doederl.* 2, 50.] *Hor. Sat.* 1, 10, 37. Defingit Rheni luteum caput. *Ov. Fast.* 1, 157. prodit hirundo, Et luteum celsa sub trabe fingit opus. *Plin.* 7, 56, 57. Luteum aedificium. ℙ Item luto aspersus. *Id.* 30, 11, 28. Gallina si sit luteis pedibus. ℙ Et universim illitus, obsitus. *Mart.* 11, 48. luteum ceromate corpus. (Sic lutatus amomis, ap. *Pers.*) *Juven.* 10, 132. Vulcanus luteus, *h. e.* illuvie et fuligine, ceu luto, oblitus. ℙ Translate vilis, nullius pretii. *Pl. Truc.* 4, 4, 1. Blitea et lutea est meretrix, nisi quae in vino sapit ad rem suam. *Cic. Verr.* 2, 4, 14. Luteum negotium, *h. e.* duo scyphi argentei nullius pretii. ℙ Est etiam e creta, seu argilla factus. *Mart.* 4, 46. Et crasso figuli polita coelo Septenaria synthesis Sagunti, Hispanae luteum rotae toreuma. V. SYNTHESIS. *Prud. Cath.* 3, 41. homo luteus, *h. e.* Adam.

LŪTO, as, avi, atum, *πηλόω*, luto aspergo, oblino. *Cato R. R.* 92. Granarium oblinito crasso luto: postea conspergito amurca omne, quod lutaveris. *Calp. Ecl.* 5, 17. nidosque reversa lutabit hirundo. ℙ Item universim oblino, aspergo, commaculo. *Mart.* 14, 50. Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos. ℙ *Lūto, as,* frequent. a *luo*, solvo, est *Varr.* ap. *Non.* 2, 482.

LŪTOR, oris, m. qui lavat, idem ac lotor, seu fullo. *Gloss. Philox.* Lutor, *πλύτης, ἡλιαστής, h. e.* qui lavat, qui insolat: utrumque autem pertinet ad artem fulloniam. *Inscr.* ap. *Vulp. de vet. Latio* T. 7. p. 97. M. Coilius M. F. Fab. Firmus patronus corp. lutorum. Alia ap. *Gud.* 17, 2. Sacerdos corporis lutorum. V. LOTOR et LUTUS, a, um.

LUTOSER. V. LOTASTER.

LŪTOSUS, a, um, adj. *πηλώδης*, luto abundans, luto aspersus, coenosus, lutulentus. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Terram lutosam ne tangito. *Col.* 2, 4. Nimius humor agros limosos lutososque reddit. *Id.* 12, 54. Rapa si sunt lutosa, detergito.

LUTRA et Lytra, ae, f. *ἔνυδρις*, animal quadrupes, amphibium, et fibrorum genere, solaque cauda differens, quae in fibris piscium est, in lutra similis animalium terrestrium. A quibusdam canis fluviatilis dicitur. *Plin.* 8, 30, 47. 32, 11, 53. Ducit *Varr L. L.* 4, 13. a *λύω*, solvo. Lytra, inquit, quod succidere dicitur arborum radices in ripa, atque eas dissolvere: unde lytra. Ap. *Plin.* habetur *lutra.*

[LŪTŪLENTE, adv. impure. *Non.* 2, 485. Lotiolente dictum velut lutulente. *F.*]

LŪTŪLENTUS, a, um, adj. lutosus, luto aspersus. [*De discrimine inter *lutulentus* et *luteus* V. h. v.] *Hor. Ep.* 2, 2, 75. Lutulenta sus. *Ov. Met.* 1, 434. diluvio tellus lutulenta recenti. *Id. Amor.* 3, 6, 95. lutulentus amnis. *Mart.* 9, 23. lutulenta mula. *Id.* 7, 66. lutulentum dicit, qui in palaestra ceromate se oblinit. ℙ Translate est spurcus, immundus, impurus. *Pl. Poen.* 1, 1, 29. Lenone istoc non lutum est lutulentius. *Cic. Pis.* 12. Ne tum quidem emersisti, lutulente Caesonine, ex miserrimis naturae tuae sordibus. *Id. Rosc. Com.* 7. Persona illa *(lenonis)* lutulenta, impura, invisa in hujus moribus, natura, vitaque est expressa. *Id. Pis.* 1. Pauci ista tua lutulenta vitia noveramus. ℙ Refertur ad genus dicendi. Unde *Hor. Sat.* 1, 4, 11. et *ib.* 10, 50. Lucilium ait fluere lutulentum, *h. e.* sordidis, et nimis vulgaribus verbis, ac sententiis refertum: in quo tamen ab eo dissentit *Quint.* 10, 1. *med.* V. LUCILIUS. [*D. his Horatii locis, quorum sententiam interpretes mirum in modum turbarunt, doctissime exposuit *F. A. Wolf.* in *litt. Anall.* 1. p. 185 — 204. Cf. etiam *Heindf.* et *Doederl.* 2, 51. qui *lutulentus* non de sordidis et nimis vulgaribus verbis ac sententiis intelligit, qua interpretatione et *Horatio* et *Lucilio* injuriam fieri dicit; sed in universum pro impuro, obscuro scribendi genere positum docet. Ad *Quint.* l. c. v. quae annotavit *Spald.* et *Buttm.* in additamentis.]

LŪTŪLO, as, avi, atum, a. 1. in luto verso, luto conspurco. Translate *Pl. Trin.* 2, 2, 15. Eosdem lutulant, quos collaudant.

[LŪTŪLUS, a, um, adj. idem ac lutulentus. Est nomen servile R. *Inscr.* ap. *Grut.* 376, 5. Lutula Picti F. contubernalis. *F.*]

LŪTUM, i, n. sive Luteum, i, n. *ἴσατις*, al. *λυσιμάχιον*, herba in palustribus et aquosis locis na-

scens, flore rufo vel aureo, cauliculos spargens cubitales, et cubito majores, quorum e geniculis folia exeunt gracilia, salicis foliis non dissimilia. Pannorum infectoribus in maximo usu est, qui caerulei coloris pannos ei incoquentes colorem viridem efficiunt. Nam ex flavi, caeruleique commixtione viridis color emergit. Olim etiam hac herba caeruleo subtrita chrysocollam adulterinam conficiebant. [*Nostr. *Wau*, *Gilbkraut*, Reseda luteola, *L.*] *Virg. Ecl.* 4, 44. Jam croceo mutabit vellera luto. *Tibull.* 1, 9, 52. non illi sontica causa est, Sed nimius luto corpora tangit amor, *h. e.* pallore, qui ad luteum colorem accedit. Al. leg. *luteo*, ut sit synaeresis. *Vitr.* 7, 14. Herba, quae lutum appellatur, caeruleum inficiunt. Alii leg. *luteum*. *Plin.* 33, 5, 26. de chrysocolla: Luteam putant a luto herba dictam, quam ipsam caeruleo subtritam pro chrysocolla inducunt, vilissimo genere atque fallacissimo. ℙ Nuptarum flammea lutei coloris esse solebant, ut in LUTEUS. i. e. flavus, croceus, dictum est. Quo pertinet illud *Virg. Cir.* 316. mori me velle negavi, ut tibi Corycio glomerarem flammea luto, *h. e.* lutei coloris flammea pararem.

LŪTUM, i, n. πηλὸς, terra humore soluta, quae et *coenum* dicitur. V. COENUM. Videtur esse a *lutum* supino verbi *luo*, lavo: sed primam corripit. [**Doederl.* 2, 35. Quid differant *coenum* et *limus*, dictum est in hh. vv.] *Cic.* ap. *Plin.* 31, 4, 28. In Narniensi agro siccitate lutum fieri, imbre pulverem. *Hor. Ep.* 1, 11, 11. Sed neque qui Capua Romam petit, imbre lutoque Aspersus, etc. *Juven.* 14, 66. luto perfusa porticus. *Ter. Andr.* 4, 4, 38. Pervolvere quempiam in luto. *Cic. Verr.* 2, 4, 24. volutari. *Suet. Vesp.* 5. Luto opplere aliquem. *Caes. B. C.* 2, 9. Eam contabulationem lateribus lutoque constraverunt; et *ib.* 15. Crates luto integere. *Colum.* 12, 21. Urceus diligenter oblinitur luto paleato. ℙ *Pro luto esse* dicuntur, quae vili pretio sunt. *Petr. fr. Trag.* 44. *Burm.* Illo tempore annona pro luto erat; et *ib.* 67. Mulieres si non essent, omnia pro luto haberemus. ℙ Dicitur et de creta, seu argilla figulari. *Tibull.* 1, 1, 31. Fictilia antiquus primum sibi fecit agrestis Pocula, de facili composuitque luto. *Mart.* 8, 6. Ficta Saguntino cymbia malo luto. ℙ Hinc translate. *Juven.* 14, 34. quibus arte benigna, Et meliore luto finxit praecordia Titan; et *Pers.* 3, 23. Udum et molle lutum es: nunc nunc properandus, et acri Fingendus sine fine rota. Haec autem referuntur ad Prometheum, a quo primum hominem e luto fictum fuisse fabulantur: vel universim ad quemcumque figulum. ℙ Item de haphe athletarum. *Sen. ep.* 88. *med.* Luctatores, et totam oleo ac luto constantem scientiam expello. ℙ Est *lutum* vilis impurive hominis convicium. *Cic. Pis.* 26. O tenebrae, o lutum, o sordes! *Pl. Most.* 5, 2, 45. Verberibus caedēre, lutum, pendens. Adde *Pers.* 3, 5, 2. et *Catull.* 42, 13. o lutum, lupanar, Aut si perditius potest quid esse. ℙ *Haerere*, aut *esse in luto* dicitur, qui aliqua est difficultate implicitus, unde se expedire non potest. *Pl. Ps.* 4, 2, 27. nunc homo in medio luto est: Nomen nescit. *Id. Pers.* 4, 3, 66. Neque mihi haud imperito eveniet, tali ut in luto haeream. *Ter. Ph.* 5, 2, 15. In eodem luto haesitas. ℙ In plur. numero. *Cic. fr. epist.* ap. *Non.* 3, 132. Luta et limum aggerebant. ℙ *Lutus* masculin. *Claud. Quadrig.* ap. *Non. ib.* Imbri lutus erat multus. *Inscr.* mendosa ap. *Grut.* 903, 1., emendata vero ap. *Maff. Ver. illustr. P.* 1. p. 359. *n.* 33. P. Atinius L. F. Fab. hic situs est. Si lutus, aut pulvis tardat te forte, viator, etc.

[LŪTUS, a, um, part. idem ac lautus, et lotus. *Luta* est cogn. R. in *Inscr.* ap. *Rosminium Stor. di Milano* T. 3. p. 57. C. Vettius Novelli F. sibi, et Verginiae Lutae matri, etc. Hic in lapide insculpti sunt duo viri tunicati, quorum alter humero tunicam plicatam fert, alter aliam tunicam ambabus manibus expandit, Itali dicunt *sciorina*, quo nempe alluditur ad nomen *Vettii*, quod a *veho* oritur, et ad cognomen *Lutae*, quae lautam significat. *F.*]

LŪTUS, i, m. V. LŪTUM, i. e. coenum.

LUX, ūcis, f. φῶς, lumen, splendor, claritas. Scribit *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* veteres Graecos λύχνην vocasse primam lucem diei, quae solis exortum praecedit: tum ipsum solem λύχον appellasse: itaque inde *lucem* dictam putari. [*Quam vere haec dicta sint, v. in LUMEN, ubi de discrimine utriusque vocabuli exposuimus. Quid *splendor* differat, V. in h. v.] *Cic. Div.* 1, 3. *f.* Cum id solis luce videatur clarius. *Virg. A.* 2, 694. Stella facem ducens multa cum luce cucurrit. ℙ *Lucem facere* dicuntur Saturno sacrificantes, id est capita detegere. Ita *Festus*, qui alibi docet, ei Deo morem fuisse apertis capitibus supplicare. ℙ Item splendor, qui e nitidis rebus effluit. *Lucr.* 4, 1119. grandes viridi cum luce smaragdi. *Plin.* 37, 7, 25. Lucem non emittentes gemmae. *Val. Fl.* 1, 486. parmae luce coruscus. *Virg. A.* 2, 470. luce coruscus ahena. *Stat. Th.* 8, 124. Lux ferri. *Id. Ach.* 1, 305. genarum. *Manil.* 5, 258. Tyrias imitata papavera luces, *h. e.* colores. ℙ *Luces* pro stellis. *Cic. Arat.* 96. Illae, quae fulgent luces ex ore corusco. ℙ Saepe refertur ad diem. *Cic. Or.* 2, 64. Si ad te bene ante lucem venisset; et *Off.* 3, 31. et *Att.* 4, 3. *med.* Metellus cum prima luce in campum currebat; et *Suet. Caes.* 31. Tandem ad lucem duce reperto; et *Liv.* 1, 44. et *Caes. B. G.* 1, 22. Prima luce adesse. *Virg. A.* 9, 153. et *Cic. Off.* 3, 24. Luce, palam in foro saltare; et *Pis.* 10. Arma in templum Castoris luce, et palam comportare. *Tac. H.* 5, 22. *f.* Multa luce revecti hostes. *Curt.* 7, 11. *med.* Stratis passim corporibus in lucem quieverunt. *Virg. G.* 4, 490. luce sub ipsa, *h. e.* cum prope esset, ut ex Inferis, ubi perpetua est nox, coelum, diemque videret. ℙ Pro ipso die. *Auct. ad Her.* 4, 36. Luce noctem, nocte lucem exspectatis. *Ov. Her.* 13, 104. Tu mihi luce dolor, tu mihi nocte venis. *Id. Met.* 2, 802. anxia nocte, Anxia luce gemit. *Cic. Mil.* 35. Centesima lux est haec ab interitu P. Clodii. *Virg. A.* 10, 244. Crastina lux. *Gell.* 19, 9. Lux annua, *h. e.* natalis, quemadmodum ea ab *Ov. Ib.* 219. dicitur. *Id. Fast.* 3, 397. His etiam conjux apicati cincta Dialis Lucibus impexas debet habere comas. *Tert. Apol.* 48. Lux quotidie interfecta resplendet. ℙ *Lux aestiva* ap. *Virg. G.* 4, 52. tempus aestatis designat: *brumalis* ap. *Ov. Trist.* 1, 11, 39. hiemis. ℙ Saepe etiam refertur ad vitam: *Cic. Mil.* 3. Negant intueri lucem esse fas ei, qui a se hominem occisum esse fateatur. *Id. Quint.* 23. Aliquem communi luce privare. *Id. Verr.* 2, 5, 29. *med.* Lucis usuram dare alicui. *Id. Rosc. Am.* 22. Ut propter quos hanc suavissimam lucem aspexerit, eos indignissime luce privarit. *Id. Har. resp.* 27. Suscipi in lucem. ℙ Et saepe pro vita ponitur. *Virg. G.* 4, 255. corpora luce carentum. *Id. A.* 4, 31. o luce magis dilecta sorori. *Sil.* 17, 473. Regia cum lucem posuerunt membra, *h. e.* cum rex moritur. *Id.* 16, 538. patriumque petebant Orbati solium lucis discrimine fratres. ℙ Hinc *lucem afferre* est opem, auxilium, et quasi vitam afferre. *Cic. Manil.* 12. Pro Dii immortales! tantane unius hominis incredibilis ac divina virtus tam brevi tempore lucem afferre reipubl. potuit? *Id. Phil.* 1, 2. Lux quaedam videbatur oblata, non modo regno, sed etiam regni timore sublato. *Id. Or.* 1, 4. *extr.* Civibus lucem ingenii et consilii porrigere. ℙ Dicitur et de oculis, aut visu. [*Apud bonos scriptores v. *lux* hac significatione positum vix invenies.] *Stat. Th.* 11, 585. effossae squalent vestigia lucis. *Ov. Met.* 14, 197. damnum lucis ademptae. *Rutil. Itin.* 1, 166. Non possum sicca dicere luce, vale. ℙ Item de publico civium convictu. *Cic. Sen.* 4. Nec vero ille in luce modo, atque in oculis civium magnus, sed intus domique praestantior. *Id. Brut.* 8. Isocrates forensi luce caruit, intraque parietes aluit gloriam. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 2. Istam virtutem non latere in tenebris, neque esse abditam, sed in luce Asiae, in oculis clarissimae provinciae, atque in auribus omnium gentium esse positam. *Id. Har. resp.* 23. Lucem non aspicere, carere publico. *Id. Acad.* 4, 19. Res occultas aperire, in lucemque proferre; et *Dejot.* 11. Dejotarus vestram familiam abjectam et obscuram, e tenebris in lucem vocavit. ℙ Item universim de omni eo, quod exornat, illustrat, et decorat. *Cic. Cat.* 4, 6. Videor mihi hanc urbem videre, lucem orbis terrarum, subito incendio concidentem. [**Lux orbis terrarum* Roma dicitur, in qua omnium terrarum res splendorem suum in unam quasi nitoris congeriem ita deposuerunt, ut Romae comparatione facta, ubique tenebrae, nox esse videatur. Alio sensu Corinthus *Graeciae totius lumen* appellatur ab eodem *Man.* 5., i. e. locus, unde tota Graecia claritatem, lucem accipit. V. *Doederl.* 2, 67.] *Cic. Or.* 2, 9. Historia testis temporum, lux veritatis. *Id. ib.* 1, 34. Illa commentatio inclusa in veritatis lucem proferenda est. *Id. Acad.* 4, 8. *med.* Ratio, quasi quaedam lux lumenque vitae, [*i. e. quae claritatem et ipsa habet, et rebus ad vitam pertinentibus praebet.] *Plin.* 17, 5, 3. Cicero, lux doctrinarum altera, *scil.* post *Homerum*, quem paulo ante laudavit. *Sil.* 8, 248. Atque illi sine luce genus, surdumque parentum Nomen. ℙ *Luce clarius* esse dicitur, quod manifestissimum est. *Cic. Cat.* 1, 3. Luce sunt clariora nobis tua consilia omnia; et *Coel.* 9. *extr.* Signis omni luce clarioribus crimina refellere; et *Div.* 1, 3. *extr.* Id solis luce videtur clarius. ℙ Habet locum in blandis appellationibus. *Cic. Fam.* 14, 21. Mea lux, meum desiderium. *Ov. Trist.* 3, 3, 52. Non tibi nunc primum, lux mea, raptus ero. *Pl. Mil.* 4, 8, 34. Lux, salve. ℙ Cum ad diem refertur, nonnunquam in ablat. *luci* habet pro *luce*: idque et mascul. genere reperitur. *Cic. Phil.* 12, 10. Quis audeat luci? quis in militari via? *Pl. Cas.* 4, 2, 7. Properate, ut veniamus luci. *Id. Merc.* 2, 1, 31. Ad portum hinc abii mane cum luci simul. *Id. Aul.* 4, 10, 18. Luci claro deripiamus aurum matronis palam. *Non.* 3, 118. cum plerisque aliis legit *luce claro*, quod non solum alio *Varronis* loco confirmat, sed etiam *Cic. Off.* 3. (quae verba eo toto libro non invenio). Et cum prior ire luce claro non queo. Sed *et in luci* pro *in luce*, h. e. cum lucet, dixit *Lucr.* 4, 235. V. LUCI. ℙ Etiam *lucu* pro *luci* dixere. *Ter. Ad.* 5, 3, 55. Cum primo lucu ibo hinc. Ubi *Donat.* Veteres dicebant *lucu* pro *luce*, pro sole ponentes. ℙ In genitivo plurali *lucum* ne, an *lucium* dicendum sit, dubitari etiam nunc ait *Plin.* ap. *Charis.* 1, 13.

LUXĀBUNDUS. V. LIXABUNDUS.

[LUXĀTIO, onis, f. luxatura. *Gloss. Philox.* Luxatio, στρέμμα. *F.*]

LUXĀTŪRA, ae, f. στρέμμα, ossis e loco motio. *Marcell. Empir.* 36. *f.* Nervis quoque placandis, et luxaturis, et fracturis solidandis utilissimum est.

LUXĀTUS, a, um, part. a *luxo*: ἐξαρθρος, loco suo emotus: et dicitur fere de ossibus. *Cato R. R.* 157. *med.* Luxatum si quod est, sanum faciet. *Sen. ep.* 104. *med.* Fregit aliquis crus, aut extorsit articulum? advocat medicum, ut fracta pars jungatur, ut luxata in locum reponatur. *Plin.* 30, 9, 23. Articulis luxatis praesentaneum est sevum. *Id.* 31, 6, 37. Luxata corpora natando facillime in artus redeunt. *Id.* 8, 45, 70. Luxata cornua. [**Harduinus* explicat *non cohaerentia capiti*, *sed mobilia;* coll. *Plin. ib.* 11. *sect.* 45. Mobilia cornua, ut aures, Phrygiae armentis. Contra est, q. v. *Doederl.* 2, 22. qui *luxata cornua* propter oppositа *foedi visu* et *excellentes in opere* non ad miram cornuum formam, sed cum additamento *tuber* ad describendam visu foeditatem pertinere censet.] ℙ *Luxata machina*, soluta, disjecta. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 8. Populus R. periturus momento aliquo luxatis machinis, *h. e.* in versatili theatro sedens: alii leg. *laxatis.*

*LUXĪA, ae, fluvius Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

LUXO, as, avi, atum, a. 1. ἐξαρθρόω, loco moveo: et dicitur de ossibus, quorum capita sua sede moventur: item de rebus aliis, quae a naturali statu seu rigore solvuntur, aut flectuntur. [**Doederl.* 2, 21. ubi v. *luxare* dicit frequentativum verbi *fluere.*] *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 6. Cum subarator imprudens luxavit vitium radices, corpusve desquamavit; et *ib.* 14, 24. de insitione: Calamus ad corticem usque suum deprimatur: ne luxetur, dum deprimitur. *Prud. Cath.* 2, 78. Luxante claudus poplite, Femurque victus debile. Alii melius leg. *lapsante.*

LUXOR, aris, atus sum, dep. 1. luxurior, in luxu ago. *Festus:* Luxantur a luxu dictum, id est luxuriantur. [*V. *Non.* p. 55. *Merc.* quem locum ita emendatum laudat *Doederl.* 2, 23. Luxum, id est vulsum et loco motum; inde *luxuria* et *luxuriari* (quod nunc *luxari* ignari Latine dicimus), quia etc. Inde colligi posse veterem hanc formam *luxari*, cujus loco aurea et argentea aetas *luxuriari* usurpaverit, *Nonii* tempore usu iterum floruisse.] *Pl. Ps.* 4, 7, 6. Luxantur, lustrantur, comedunt quod habent. Alii leg. *luxuriantur.* [*Luxantur unice ferendum. V. *Doederl.* 2, 22.]

LUXŪRIA, ae, f. et Luxuries, ei, f. ἀσωτία, nimia rerum, quae ad victum cultumque pertinent, abundantia, profusio sumptuum in deliciis, et superfluis rebus comparandis, mollis et delicata vita, unde mores corrumpuntur. [*Parum recte a Nostro primitivam vocis notionem constitutam esse, intelliges ex iis, quae diximus in *Luxus*, ubi de significatione et discrimine vv. *luxuria* et *luxus* satis exposuisse videmur. Quae Grammatici de discrimine inter *luxuria* et *luxuries* commenti sint, V. ap. *Doederl.* 2, 24. sq.] A *Plin. Pan.* 44. *f.* frugalitati opponitur. *Ter. Heaut.* 5, 1, 72. Animus, qui nunc luxuria et lascivia diffluit. Ubi *Donat.* Luxuria a luxu, idest superfluitate derivatur: lascivia autem designat quandam petulantiam, et importunitatem, exsultando, et delectando in sua turpitudine. Luxuriae peregrinae origo ab exercitu Asiatico, domitis Antiocho et Gallis, in urbem invecta est, *Livio* teste 39, 6., quem consule, satis eo loco, quid *luxuriae* nomine veniat, edocentem. Narrant *Gell.* 4, 8. et *Val. Max.* 2, 9. *n.* 4. P. Cornelium Rufinum a C. Fabricio censore senatu motum ob luxuriae notam, quod decem pondo libras argenti facti haberet. *Pl. prol. Trinum.* Inopiam Luxuriae filiam facit. *Vell.* 2, 33. Lucullus profusae hujus in aedificiis, convictibusque et apparatibus luxuriae primus auctor fuit. *Lucan.* 4, 373. o prodiga rerum Luxuries, nunquam parvo contenta paratu. *Cic. Rosc. Am.* 27. *f.* In urbe luxuries creatur: ex luxuria exsistat avaritia, necesse est; ex avaritia erumpat audacia. *Id. Agr.* 1, 7. Luxuries Annibalem ipsum Capuae corrupit. *Id. Mur.* 36. Odit populus R. privatam luxuriam, publicam magnificentiam diligit: non amat profusas epulas, etc. *Id. Rosc. Am.* 14. De luxuria, purgavit Erucius, cum dixit, hunc ne in convivio quidem ullo fere interfuisse. *Caes. B. G.* 2, 15. Nullum aditum esse ad eos mercatoribus: nihil pati vini, reliquarumque rerum ad luxuriam pertinentium inferri. *Cic. Off.* 1, 30. Diffluere luxuria, et delicate ac molliter vivere; et *ib.* 34. Lu-

xuria cum omni aetati turpis, tum senectuti foedissima est: sin autem libidinum etiam intemperantia accesserit, duplex malum est. *Id. Coel.* 23. Domus, in qua lustra, libidines, luxuries, omnia denique inaudita vitia versantur. *Nep. Cat.* 2. Luxuriam, quae incipit pullulare, reprimendam. *Id. Phoc.* 1. *extr.* Nolo meis impensis illorum ali augerique luxuriam. *Id. Dion.* 6. ℙ Dicitur translate de nimia germinum ubertate et redundantia. *Virg. G.* 1, 112. Luxuriem segetum tenera depascit in herba; et *ib.* 191. si luxuria foliorum exuberat umbra. *Cic. Or.* 2, 23. In oratione interdum, ut in herbis rustici solent dicere, in summa ubertate inest luxuries quaedam, quae stilo depascenda est. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 14. Novellus palmes proximo anno materiam daturus, si vitis luxuria se consumpserit. ℙ Ap. *eund.* 9, 2, 1. luxuria humoris est abundantia et fecunditas aquarum, ex qua fit, ut major sit aquatilium animalium, quam terrestrium copia. ℙ In pecudibus est nimius ardor, et exsultantia ex otio, et copia cibi. *Val. Fl.* 7, 65. de tauris: his rabiem nunc nostra senectus, Luxuriemque dedit. ℙ *Luxurii* in genit. pro *luxuriei* dixit *C. Gracchus* ap. *Gell.* 9, 14.

LUXŪRIO, as, avi, atum, n. et Luxurior, aris, atus sum, dep. 1. *ἀσωτεύομαι*, luxuria diffluo, luxuriose ago, nimios in victum, et cultum sumptus facio, unde exsistit audacia et insolentia. [**Luxurio*, s. *luxurior* proprie est desiderativum a v. *luxor*, ut *nixurio* a *nixor*. Longe usitatior est *luxurio*, quam Depon. forma *luxurior*. Discrimen, quod Grammatici inter utrumque constituunt, ut *Diomed.* p. 373. *Luxurior* in crimine est, ut Cornelius Severus ait: Luxuriantur opes atque otia longa gravantur; *luxurio* autem in laude, ut *Virg.*: Luxuriatque toris animosum pectus; alii ap. *Popmam* p. 461. Dicunt *luxuriare animo, luxuriari corpore:* id quidem nullum esse videtur.] *Ov. Her.* 16, 191. Hanc faciem largis sine fine paratibus uti, Deliciisque decet luxuriare novis. *Liv.* 1, 19. Ne luxuriarentur otio animi, quos metus hostium, disciplinaque militaris continuerat, Deorum metum injiciendum ratus est. *Flor.* 2, 15. Ne, metu ablato aemulae urbis, luxuriari felicitas Urbis inciperet. *Curt.* 10, 7. *med.* Si multitudo nova libertate luxuriat. *Ov. A. Am.* 2, 437. Luxuriant animi rebus plerumque secundis: Nec facile est aequa commoda mente pati. *Id. Met.* 7. de Aesone sene in juvenem recocto, 290. abeunt pallorque, situsque, Adjectoque cavae supplentur sanguine venae: Membraque luxuriant: succo et viribus redundant. *Gell.* de homine praepingui et corpulento, 7, 22. Non omnino inculpatum neque indesidem fuisse, cujus corpus in tam immodicum modum luxuriasset, exuberassetque. *Virg. G.* 3, 81. de equo: Luxuriatque toris animosum pectus, *h. e.* abundat. *Id. A.* 11, 496. item de equo: Emicat, arrectisque fremit cervicibus alte Luxurians, *h. e.* lasciviens, et exsultans. Sic *Val. Fl.* 6, 613. stabulis qualis leo saevit opimis Luxurians, spargitque famem; et *Ov. Fast.* 1, 156. Ludit et in pratis, luxuriatque pecus. *Stat. Th.* 2, 676. sanguine multo Luxuriata fames, *h. e.* per luxum satiata. ℙ Transfertur ad terram pinguem, nimis fecundam, et ad arbores, plantasque frondibus foliisque exuberantes. *Ov. Her.* 1, 53. Jam seges est, ubi Troja fuit, resecandaque falce Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus; et *Fast.* 4, 644. ager assidua luxuriabat aqua. *Id. A. Am.* 1, 359. Mens erit apta capi tunc, cum laetissima rerum, Ut seges in pingui luxuriabit humo. *Id. de nuce* 20. Coepimus in longas luxuriare comas. *Colum. Arbor.* 11. Cacumina virgarum, ne luxurientur, demutilato. *Plin.* 19, 6, 34. Caules depressi in terram obruuntur: ita cavetur, ne in frondem luxurient. *Id.* 16, 25, 40. Arbores vere variis colorum picturis in certamen usque luxuriant. ℙ Hinc translate *Liv.* 23, 12. *med.* Vereor, ne haec quoque laetitia luxuriet nobis, et vana evadat, *h. e.* in vanum gaudium, tanquam in folia sine ullo fructu utilitatis publicae, desinat. *Ov. Trist.* 5, 1, 43. Nec tamen, ut lusit, rursus mea littera ludet: Sit semel illa meo luxuriata malo, *h. e.* nimis fecunda fuerit in conscribendis amatoriis versibus. ℙ Refertur etiam ad ingenium, et dicendi facultatem. *Hor. Ep.* 2, 2, 122. Luxuriantia compescet, nimis aspera sano Levabit cultu. *Plin.* 17, 2, 2. Luxuriantis ingenii fertilitas. ℙ Cum accusativo. In *Petr. fr.* p. 676. *Burm.* famuli In testa mersas luxuriantur opes, *h. e.* in compotationibus absumunt. Alii aliter leg.

LUXŪRIŌSĒ, adv. *ἀσώτως*, cum luxu, profuse, molliter. *Cic. Coel.* 6. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde, cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere. *Cato* ap. *Gell.* 7, 3. Ne haec laetitia nimis luxuriose eveniat, *h. e.* luxum, atque insolentiam pariat. *Sall. Cat.* 11. Sulla exercitum, quem in Asia ductaverat, quo sibi fidum faceret, contra morem majorum, luxuriose nimisque liberaliter habuerat. *Nep. Paus.* 3. Epulabatur more Persarum luxuriosius, quam qui aderant, perpeti possent. *Colum. prooem.* Luxuriosius fercula struere. *August. Mor. Eccl. Cathol.* 34. Luxuriosissime bibere.

LUXŪRIŌSUS, a, um, adj. *ἀσωτος*, luxui deditus, immodicus in sumptibus, deliciis nimis indulgens, excedens modum in epularum apparatu, in vestibus, in aedibus, etc. atque adeo mollis, delicatus, intemperans. *Cic. Fin.* 2, 7. *f.* Reprehendere luxuriosos ob eam ipsam causam, quod ita vivant, ut persequantur cujusquemodi voluptates. *Id. Phil.* 2, 27. Multa et lauta supellex, non illa quidem luxuriosi hominis, sed tamen abundantis. *Nep. Alc.* 1. Idem, simul ac se remiserat, luxuriosus, dissolutus, libidinosus, intemperans reperiebatur. *Cic. Pis.* 27. Nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius. *Colum.* 8, 16. Circumfertur Philippi, velut urbanissimum, quod erat luxuriosissimum dictum, atque factum. *Sall. Jug.* 100. Luxurioso otio esse. *Just.* 11, 10. Luxuriosa convivia, et magnificentiam epularum sectari. *Ov. R. Am.* 746. Divitiis alitur luxuriosus amor, *h. e.* magnis sumptibus gaudens. (Adde *Fast.* 6, 172.) *Varr.* ap. *Non.* 14, 33. Vestitus delicatior ac luxuriosus, *h. e.* magno sumptu paratus. *C. Memmius* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 165. Inque luxuriosissimis Asiae oppidis consedisse, *h. e.* omni copia, atque adeo luxu affluentibus. ℙ Transfertur ad herbas et plantas, cum nimia foliorum et frondium ubertate exsuperant. *Cic. Or.* 24. Laetas esse segetes, luxuriosa frumenta. *Colum.* 5, 6. *f.* Vitis valida, et luxuriosa. *Ov. Fast.* 1, 689. de segete: Et neque deficiat macie, neque pinguior aequo, Divitiis pereat luxuriosa suis. ℙ *Luxuriosa laetitia* ap. *Liv.* 2, 21. est insolens, superba, plena audaciae: nam ex luxu et delicata vita insolentia nascitur et superbia.

LUXUS, a, um, adj. loco motus, luxatus. *Festus:* Luxa membra, e suis locis mota et soluta. *Sall. fr.* ap. *Probum* in *Catholic.* p. 1476. Luxo pede. *Marcell. Empir.* 36. *f.* Emplastrum utile ad luxa, vel fracta. *Cato R. R.* 160. Luxum si quod est, hac cantione sanum fiet. Alii putant, hic *luxum* esse adjectivum. V. v. sq.

LUXUS, us, m. [*rarior omnino ap. priores vox. V. *Doederl.* 2, 24. Primum significat i. q. luxatura, *στρέμμα*. *Cato R. R.* 160. ad luxum aut ad fracturam alliga, sanum fiet. *Appul. Flor. n.* 16. Articulus loco concessit, exque eo luxu adhuc fluxus est. — Ita recte locos collocasse videmur, quos *Forc.* in f. adscripserat. ℙ Hinc, adhibita vocis origine *fluere* (cf. *Doederl.* 2, 18.), denotat illud vitium, quo quis solitum vitae morumque ordinem solvit (*Ausschweifung, Liederlichkeit*), actum vel statum luxuriosi hominis, *ἀσωτία*. Differt *luxuria*, quod proprie sensum, studium dissoluti vitae generis spectat. V. *Doederl.* 2, 23. ubi laud. *Sall. Cat.* 13. Romani — non famem aut sitim, neque frigus neque lassitudinem opperiri, sed ea omnia luxu antecapere, i. e. instrumentis, artibus luxuriae inservientibus. *Luxuria* si auctor scripsisset, significaret *studio fluxioris, mollioris vitae.* Cf. etiam *Kritz.* Quum vero in tanta notionum cognatione, utrum vocabulum adhibeatur, saepissime scriptoris in voluntate positum sit, facile apparet, multis in locis utrumque ita usurpari, ut discrimen, quod modo notavimus, parum a scriptoribus curari videatur.] *Ter. Ad.* 4, 7, 42. Domus sumptuosa, adolescens luxu perditus. *Cic. Verr.* 2, 3, 25. *med.* Nisi forte existimatis, eum in vino ac lusu non risisse, qui nunc in periculo atque exitio suo risum tenere non possit. *Sall. Cat.* 57. Luxu atque desidia corrupta civitas. *Id. Jug.* 6. Non se luxu, neque inertiae corrumpendum dedit: (pro *luxui.* Sic *Tac. A.* 3, 34. *med.* Sexum natura invalidum deseri, et exponi suo luxu cupidinibus alienis; et *H.* 2, 71. Luxu, et saginae mancipatus.) *Sall. Jug.* 2. Per luxum et ignaviam aetatem agere. *Virg. A.* 4, 193. hiemem luxu fovere. *Quint.* 3, 8. *med.* Neminem adeo solutum luxu puto, ut nihil in causa suadendi sequatur praeter voluptatem. *Claud. in Ruf.* 1, 35. luxus populator opum. ℙ Ap. *Suet. Ner.* 29. de turpi voluptate dicitur, *lussuria.* Ubi tamen plerique *lusus* legunt. *Virg. A.* 4, 193. de Aenea et Didone: Nunc hiemem inter se luxu, quam longa, fovere. Adde *Tac. H.* 4, 14. ℙ In plur. numero. *Lucan.* 10, 109. Explicuitque suos magno Cleopatra tumultu, Nondum translatos Romana in saecula luxus, *h. e.* suas copias, et apparatus. *Sil.* 11, 402. Combibat illapsos ductor per viscera luxus, *h. e.* delicias Campaniae. ℙ Aliquando in bonam partem accipitur, pro generosis sumptibus, magnificentia, et copia, quae ingenuum hominem, et praedivitem decet. *Virg. A.* 1, 641. At domus interior regali splendida luxu Instruitur; et *ib.* 6, 604. epulaeque ante ora paratae Regifico luxu. *Tac. A.* 16, 18. Habebaturque non ganeo et profligator, ut plerique sua haurientium, sed erudito luxu.

LY

LYAEUS, i, m. *Λύαιος*, unum ex Bacchi cognominibus: et sumitur etiam pro vino: a *λύω*, solvo, vel quia solvit et dissipat curas; vel quia solvit et enervat corpus; vel quia concordiam dissolvit, rixas excitando. *Ov. Met.* 4, 11. Bacchumque vocant, Bromiumque, Lyaeumque. *Virg. A.* 4, 58. Legiferae Cereri, Phoeboque, patrique Lyaeo. *Ov. Amor.* 3, 15, 17. Corniger increpuit thyrso graviore Lyaeus. ℙ Pro vino. *Sil.* 3, 370. Tarraco Vitifera, et Latio tantum cessura Lyaeo. *Hor. Od.* 1, 7, 22. uda Lyaeo Tempora. *Id. Epod.* 9, 37. Dulci Lyaeo solvere curam. *Ov. Amor.* 2, 11, 49. apposito narrabis multa Lyaeo. *Prop.* 3, 3, 43. multo mentem vincire Lyaeo. ℙ Adjective. *Virg. A.* 1, 690. Regales inter mensas, laticemque Lyaeum.

[LYĀTUS, a, um, part. a *lyo. Apic.* 5, 1. Adjicies cerebella duo cocta, et selibram pulpae, quasi isicia, lyatae. *F.*]

*LYBIA, ae, f. opp. Hispaniae Tarraconensis. *Ant. Itin. B. A.*

*LYCĀBAS, ae, m. Tuscus, ob patratum homicidium exsulans, in Bacchum contumeliose se gessit, eam ob causam in delphinum mutatus. *Ov. Met.* 3, 624. ℙ Item Lapitharum unus. *Id. Met.* 12, 302. *B. A.*

*LYCABETTUS vel Lycabetus, i, m. *Λυκαβηττός*, mons Atticae. *Plin.* 4, 7. *B. A.*

LYCAEUS, i, m. *Λύκαιος*, mons editus Arcadiae, celebris deiubro Jovis, qui inde *Lycaeus* cognominatus est, teste *Plin.* 4, 6, 10. Fuit etiam Pani sacer, et ipsius quoque cognomen, ut *Serv.* ad *A.* 8, 343. et 344. docet. Nomen habet *ἀπὸ τῶν λύκων*, a lupis, quibus abundabat olim, quos Panis praesidio accolae credidere compesci, ne gregibus molesti essent: vel quod ibi homines in lupos praestigiis daemonum verterentur, ut *August. C. D.* 18, 17. scribit. *Virg. Ecl.* 10, 14. et gelidi fleverunt saxa Lycaei. ℙ Adjective. *Virg. A.* 8, 344. Panos de more Lycaei. *Ov. Met.* 1, 698. redeuntem colle Lycaeo Pan videt, et *ib.* 8, 317. Lycaeum nemus. *Id. Fast.* 2, 424. Faunus in Arcadia templa Lycaeus habet. *Val. Fl.* 6, 533. Lycaeus Deus, *h. e.* Pan, vel Faunus. ℙ Quia Graece a *λύκος* fit *λύκειος*, multi Lyceus scribunt. *Dausqu.* retinet *ae* cum *Pausan.* 8, 2. et *Strab. l.* 8. *f.* ℙ De Lyceo gymnasio V. infra s. l.

LYCAMBĒUS, a, um, adj. *Λυκάμβειος*, ad Lycambem pertinens. Fuit autem Lycambes vir Lacedaemonius, qui cum filiam despondisset Archilocho poetae, deinde alii tradidisset, virulentis ejus iambis ad vitam laqueo finiendam adactus est. V. ARCHILOCHUS. *Ov. Ib.* 54. in te mihi liber iambus Tincta Lycambeo sanguine tela dabit. (Adde *Mart.* 7, 12.) *Hor. Epod.* 6, 13. Qualis Lycambae spretus infido gener. Adde *Ep.* 1, 19, 30.

LYCĀON, onis, m. *Λυκάων*, Arcadiae rex fuit, Titani et Terrae filius, pater Callistus, quem Juppiter, quod aram suam in Lyceo monte, mactato puero, sanguine respersisset, in lupum mutavit. *Pausan.* 8, 2. *Ov.* tamen *Met.* 1, 198. fabulam aliter tradit, nempe hospitio acceptum Jovem occidere voluisse, humanasque dapes ei praebuisse, et ab eo, fulmine prius ictis ejus aedibus, in lupum fuisse conversum. ℙ Fuit et alius hoc nomine, prioris nepos, Callistus filius, dictus et Arcas, de quo *Ov. Fast.* 6, 235. ℙ Ap. *Melam.* 3, 9. et *Solin.* 30. *med.* nomen est ferae apud Aethiopas e luporum genere (*λύκος* enim est lupus) cervice jubata, et tot modis variae, ut nullum illi colorem dicant abesse. Adde *Plin.* 8, 34, 52. Easdem *Id.* 8, 21, 30. *Lyncas* appellat.

[LYCĀŌNES, um, m. plur. *Λυκάονες*, populi Lycaoniae. *Plin.* 5, 29, 29. et *Mela* 1, 2. *F.*]

LYCĀŌNIS, ĭdis, f. patronym. *Ov. Fast.* 2, 173. Cui Dea, virgineos, perjura Lycaoni, coetus Desere, *h. e.* Callisto Lycaonis filia. *Catull.* 66, 66. Callisto juxta Lycaonida.

LYCĀŌNIUS, a, um, adj. *Λυκαόνιος*, ad Lycaonem pertinens. *Ov. Ib.* 433. Foeda Lycaoniae repetes convivia mensae: Tentabisque cibi fallere fraude Jovem. V. LYCAON. *Id. Met.* 2, 496. Lycaonia parens, *h. e.* Callisto filia Lycaonis, mater Arcadis. *Id. Fast.* 3, 793. Lycaonia Arctos, *h. e.* eadem Callisto in sidus versa. V. ARCTOS. *Id. Trist.* 3, 2, 2. Lycaonius axis, *h. e.* septentrionalis, ubi Arctos est. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 299. Lycaonia astra, *h. e.* idem sidus Arcti. ℙ Item ad Lycaoniam pertinens, quae est regio Asiae minoris, inter Cappadociam, Isauriam, et Ciliciam asperam. *Virg. A.* 10, 749. Lycaeoniumque Erichaten.

*LYCASTO, us vel onis, f. oppidum Asiae, in Ponto, ad Halym fluvium. *Mela* 1, 19. *med.* ℙ *Plin.* 4, 3. est *Lycastum. B. A.*

*LYCASTOS vel Lycastus, i, f. *Λύκαστος*, opp. Cretae. *Mela* 2, 7. *Plin.* 4, 12. Cf. *Hist. d'Acad. d'Inscr.* T. 3. p. 49. *B. A.*

[LYCĒ, es, f. *λύκη*, prima lux solis. *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* Radiorum splendor propinquantem solem longe lateque praecedens, atque caliginem paulatim extenuans tenebrarum, parit lucem; neque minus Romani, ut pleraque alia ex Graeco,

ita lucem videntur a lyce figurasse; et *mox:* Ipsos quoque λύκους ἀπὸ τῆς λύχνης, id est a prima luce appellatos quidam putant, quia hae ferae maxime id tempus aptum rapiendo pecori observant. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 57. *n.* 317. Julia Lyce. *F.*]

[LYCĒIUS, a, um, adj. Λύκειος, et Ionice *Lycēius*, ad Lyceum pertinens, de quo ita *Just.* 43, 1. Evander in Palatini montis radicibus templum Lyceo, quem Graeci Pana, Romani Lupercum appellant, constituit. *Inscr.* ap. *Mur.* 120, 1. Sacellum Lyceium vetustate delapsum (lege *dilapsum* adjectis basilicis sua pecunia restit*uit*. *F.*]

*LYCES, is, m. fluvius, i. q. Lycus. *Val. Fl.* 4, 719. Quas Tanais, flavusque Lyces, Hypanisque, Nomasque Addat opes. V. *Lycus. B. A.*

*LYCĒTUS, i, m. filius Sperchionis, Perseo inimicus. *Oc. Met.* 5, 86. *B. A.*

LYCEUM, i, n. Λύκειον, gymnasium celebre Athenarum, extra urbem situm, templo Apollinis, aquaeductu, platanis, ambulacris, aliisque ornamentis instructum: dictumque a quodam Lyco Pandionis filio: exstructum autem a Pisistrato, vel a Pericle. Ibi Aristoteles philosophiam publice docuit. Ad ejus similitudinem locum gymnasii in Tusculano suo Cicero Lyceum appellavit, ut est *Div.* 1, 5. et Hadrianus Imp. in villa sua Tiburtina, ut *Spart.* tradit *Hadrian.* 26. De Lyceo plura *Meurs. de Athen. Att.* 2, 3. ℙ Scribitur et *Lycīum*, ut ap. *Gell.* 20, 5. ℙ De Lyceo monte V. supra LYCAEUS.

[LYCĒUS, ēi, m. V. LYCEIUS. *F.*]

LYCHNĪCUS, a, um, adj. a *lychnus*. Ap. *Hyg. fab.* 223. Lychnicus lapis idem est, ac lychnites: atque ex eo scribit fuisse monimentum regis Mausoli.

*LYCHNĪDUM vel Lychnĭdus, i, Λυχνιδὸς *Steph. Byz.* opp. Illyridis Graecae (postea Macedoniae partis), in Dassaretarum agro, non longe ab Aliacmone amne. *Liv.* 27, 32. 43, 9. 10. et 21. ubi passim quartus casus occurrit. *B. A.*

LYCHNIS, ĭdis, f. λυχνὶς, genus rosae nec odore, nec specie probabilis, Latine *rosa Graeca* dictae, nunquam excedentis quinque folia, violae magnitudine, odore nullo. *Plin.* 21, 4, 10. ℙ *Lychnis agria* herba est lino similis, radice nulla, flore hyacinthi, semine vituli narium: alio nomine antirrhinon. *Id.* 25, 10, 80. ℙ *Lychnis* item gemma colore ardenti, lucernam specie praeferens, vel ad lucernam maxime fulgens. *Id.* 37, 7, 29. ℙ *Lychnides puellae* ap. *Fulg. Myth. prooem.* 1. *med.* sunt lychnis, seu lucernis instructae.

LYCHNĪTES, ae, m. λυχνίτης, lapis ad lychnos effosus. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 2. Omnes autem (*scalptores*) tantum candido marmore usi sunt e Paro insula, quem lapidem coepere lychniten appellare, quoniam ad lucernas in cuniculis caederetur, ut auctor est Varro. V. LYGDINUS. ℙ [Ita etiam dicitur gemma splendens, quae alias carbunculus, Italice *rubino*. *Auct. incert. fr.* inter opera *Symmachi* (ed. *A. Maio*) p. 73. Vos autem nubescite prasini, pallescite lychnitae, albescite hyacinthi, fuscamini margaritae; et *mox:* Prasini tremula viriditate conludunt, lychnitae vomunt frigidas flammas, hyacinthi quoque taetra luce vibrantes cum luminibus claris mixtas cernuntur emicare nigredines. *F.*]

[LYCHNĪTĪCUS, a, um, adj. qui ex lychnitide est. *Not. Tir.* p. 165. Lucerna, lychnitis, lychniticus. Mendose ibidem legitur *lignithis, lignithicus.* V. v. sq. *F.*]

LYCHNĪTIS, ītĭdis, f. λυχνῖτις, herba ex phlomidum genere, quae et thryallis appellatur, foliis ternis, aut, cum plurimum, quaternis, crassis, pinguibusque, ad lucernarum lumina aptis. Haec *Plin.* 25, 10, 74. Nimirum ejus foliis pro ellychniis veteres utebantur. V. PHLOMIS, THRYALLIS et v. praec.

LYCHNOBĬUS, ii, m. λυχνόβιος, a λύχνος, lucerna, et βίος, vita, dicitur de eo, qui lucifuga est, et praepostere vivit, noctu vigilans, coenans, ludens, lavans, munia sua obiens ad lucernam, diu vero stertens: cujusmodi fuisse quendam Sp. Papinium, narrat *Sen. Ep.* 122., ubi etiam haec vox legitur, quam alii, per *i* scribi mallent, a λίχνος, gulosus, liguritor. V. LUCIFUGA.

LYCHNUCHUS, i, m. λυχνοῦχος, instrumentum ad lychnos, seu lucernas sustinendas: a λύχνος, lucerna, et ἔχω, habeo. *Cic. Q. Fr.* 3, 7. Haec scripsi ante lucem ad lychnuchum ligneolum, qui mihi erat perjucundus. *Suet. Dom.* 4. Edidit venationes, gladiatoresque et noctibus ad lychnuchos; et *Caes.* 37. Elephantis lychnuchos gestantibus. *Plin.* 34, 3, 8. Placuere et lychnuchi pensiles in delubris, aut arborum modo mala ferentium, lucentes. *Inscr.* ap. *Mur.* 934, 7. Virgilius P. Virg. ser. ad lychn. H. S. E. Vide *Sidon. ep.* 2, 10. post carmen.

LYCHNUS, i, m. λύχνος, lucerna: ab inusit. λύχω, luceo, unde λύκος, λύκινος, et per sync. λύχνος. V. LUX. *Virg. A.* 1, 730. dependent lychni laquearibus aureis Incensi. *Stat. Th.* 1, 520. Ast alii tenebras, et opacam vincere noctem Aggressi, tendunt auratis vincula lychnis. *Cic. Coel.* 28. *f.* Alia fori vis est, alia triclinii: alia subselliorum torumque conspectus: lux denique alia est solis, et lychnorum. *Lucr.* 5, 296. Pendentes lychni. Adde *Enn.* et *Lucil.* ap. *Macr. Sat.* 16, 4., ex quo apparet, multo ante *Cicer.* apud Latinos poetas, licet vox Graeca sit, in usu fuisse. V. v. praec.

LYCIA, ae, f. *Λυκία*, regio Asiae minoris, in parte meridionali, inter Pamphyliam, et Cariam: in qua Chimaera mons ignem eructans. *Ov. Met.* 6, 339. Jamque Chimaeriferae cum sol gravis uret arva Finibus in Lyciae, etc. *Plin.* 5, 27, 27. ℙ Dicta est a Lyco rege, Pandionis filio, ut *Mela* 1, 15. tradit: vel a Lyce Nympha, ex qua Apollo filium Lycadium suscepisse dicitur, ut *Serv.* ad *A.* 12, 516. A fertilitate eam laudant *Virg. A.* 7, 721. et *Ov. Met.* 6, 317. ℙ *Strabo l.* 12. ex *Homero* Lyciam alteram Trojae vicinam in parte Troadis septentrionali ponit.

[LYCĪDAS, ae, m. unus ex Centauris, qui Pirithoo Hippodamiam eripere sunt conati. *Ov. Met.* 12, 310. ℙ Item formosus juvenis. *Hor. Od.* 1, 4, 19. ℙ Item pastor. *Virg. Ecl.* 7, 67. *F.*]

*LYCĪDE, es, oppidum Mysiae. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

LYCIMNĪUS, a, um, adj. ad Lycimnam pertinens, oppidum in Argolica regione Peloponnesi. Hinc *Lycimnia stagna* ap. *Stat. Th.* 4, 734.

[LYCINNĀ, ae, f. λυκαινὶς, parva lupa. Est nomen proprium puellae adamatae a *Prop.* 3, 13, 6. heu nullis capta Lycinna datis! *F.*]

LYCISCĀ, ae, et Lycisce, es, f. nomen canis ap. *Virg. Ecl.* 3, 18. et *Ov. Met.* 3, 220., nempe a λύκος, lupus: vel quia lupi similis, vel quia ex lupo et cane genita, ut est ap. *Serv.* ad *Virg. l. c.* ℙ [*Lycisca* fuit etiam nomen proprium meretricis, in cujus locum saepe succedebat Messalina Claudii imperatoris uxor; illi fortasse id nominis impositum fuit ad denotandam infamiam artis, quam profitebatur. *Juven.* 6, 122. tunc nuda papillis Constitit auratis, titulum mentita Lyciscae. *F.*]

[LYCISCUS, i, m. λυκίσκος, idem ac lycisca. *Isid. Orig.* 12, 2. Lycisci autem dicuntur canes nati ex lupis, et canibus, cum inter se forte miscentur. V. LYCISCA. ℙ Item nomen proprium pueri formosi. *Hor. Epod.* 11, 36. Nunc gloriantis quamlibet mulierculam Vincere mollitia, amor Lycisci me tenet. ℙ Item statuarii ap. *Plin.* 34, 8, 19. *F.*]

LYCĪUM, ii, n. V. v. sq.

LYCIUS, a, um, adj. Λύκιος, ad Lyciam pertinens. *Ov. Met.* 6, 382. aliquis Lycia de gente. *Virg. A.* 8, 166. Lyciae sagittae; et *ib.* 11, 773. Spicula torquebat Lycio Gortynia cornu; et *ib.* 7, 816. Lycia pharetra. (Lycii arcum et pharetram leviori pondere gestabant: erantque in ea re peritissimi.) *Id. ib.* 4, 346. Lyciae sortes, *h. e.* Apollinis oraculum, quod Pataris, Lycia urbe, celeberrimum fuit, opibusque, et responsorum fide Delphico simile, ut *Mela* 1, 15. loquitur. Unde *Lycius* cognomen est Apollinis. *Prop.* 3, 1, 38. Lycio vota probante Deo. Sic *Stat. Th.* 8, 200. nec Lyciam supplex consultor adibit. (*Macr. Sat.* 1, 17. alias hujus cognominis origines affert: a λύκη, h. e. prima lux, quae praecedit solis ortum: et a λύκος, sol, item lupus: quia λυκοκτόνος Apollo habitus est.) *Ov. Her.* 1, 19. Lycia hasta, *h. e.* Sarpedonis Lyciae regis, qui in auxilium Priami contra Graecos Trojam venerat cum fortibus copiis, quas *Hor. Od.* 1, 8, 16. Lycias catervas appellat. *Plin.* 5, 27, 27. Lycium mare, *h. e.* quod Lyciam alluit. *Id.* 21, 6, 17. Lycio croco secundam nobilitatem tribuit. ℙ Quia λύκος adjectivum parit λύκειος, etiam *Lycius* paenultimam producere potest. *Stat. Th.* 10, 343. At patrias si quando domos, optataque, Paean, Templa, Lycie, dabis, etc. ℙ Est genus spinae, folio buxi, virgis tricubitalibus, quae una cum radicibus tusae, succoque expresso, varios habent in medicina usus. Hoc autem medicamentum *Lycium* dicitur tum a *Plin.* 24, 14, 76. et 77., ubi plura de eo; tum a *Cels.* 5, 26. *n.* 30. *extr.* et 6, 7. *n.* 2., 8, 6. et 9., quia ex Lycia optimum advehebatur. [V. *Visc. Op. var.* T. 3. p. 323. *edit. Met. F.* ℙ *Lycius, i, m. nobilis statuarius, Boeotius, Myronis discipulus. *Plin.* 34, 8. *B. A.*]

*LYCO, onis, m. philosophus Peripateticus, successor Stratonis Lampsaceni. Scripsit de Finibus, Glyco propter dulcedinem orationis dictus. *Cic. Tusc.* 3, 32. *B. A.*

[LYCOMĒDES, is, m. Λυκομήδης, rex Scyri insulae, apud quem muliebri habitu delituit Achilles, ne ad bellum Trojanum proficisci cogeretur; cujus et filiam vitiavit, suscepto ex eadem Pyrrho. *Stat. Ach.* 1, 207. et *Cic. Amic.* 20., ubi tamen de Neoptolemo loquitur *Cicero*, non de *Achille*, memoriae forte lapsu, ut suspicatur *Schellerus. F.*]

[LYCOPHON, herba eadem ac scelerata, ap. *Appul. H.* 8. *F.*]

[LYCOPHORUS, i, m. λυκοφόρος (a λύκη, lux, et φέρω, fero) idem ac daduchus, (q. v. v. s. l.) qui nempe facem in sacris ferebat et quassabat *Inscr.* ap. *Grut.* 323, 1. Ex jussu I. O. M. Heliopolitani Aur. Theodoro sacerdote Lycophori de suo posuerunt. De iis ita *Stat. Silv.* 4, 8, 30. Tuque Actaea Ceres, cursu cui semper anhelo Votivam taciti quassamus lampada mystae. *F.*]

LYCOPHOS, otis, n. λυκόφως Graeci dicunt, quod nos primum tempus lucis; dictum quasi λευκὸν φῶς, idest lumen candidum. *Fest.*, et *Macr. Sat.* 1, 17. Alii ducunt a λύκη, de qua in LUX.

[LYCOPHRON, onis, m. Λυκόφρων, (a λύκος, lupus, et φρόνις, astutia) Chalcidensis ex Euboea, grammaticus, et tragoediarum scriptor, quem sic nominatum ferunt, quod aenigmatibus in scribendo uteretur; ejus exstat tragoedia, *Cassandra* cognominata. Vixit regnante Ptolemaeo Philadelpho. *Ov. Ib.* 531. Utque cothurnatum periisse Lycophrona narrant, Haereat in fibris fixa sagitta tuis. *Stat. Silv.* 5, 3, 157. Carmina Battiadae, latebrasque Lycophronis atri. *F.*]

LYCOPHTHALMOS, i, m. λυκόφθαλμος, gemma est quatuor colorum, ex rutilo, et sanguineo; in medio nigrum candido cingente, ut luporum oculi, illis per omnia similis: a λύκος, lupus, et ὀφθαλμὸς, oculus. *Plin.* 37, 11, 72.

[LYCOPOLITĀNUS, a, um, et

[LYCOPOLĪTES, ae, m. adj. ad Lycopolin pertinens, Aegypti superioris urbem, in Thebaide, ita a lupis appellatam, quod Aethiopes Aegyptios agros incursantes lupi acie facta usque ad civitatem Elephantinum repulerint; hinc ibidem Aegyptii urbem condiderunt, et a bestiis illis Lycopolin cognominarunt, ac pro Diis lupos ipsos, teste *Diodor. Sicul. l.* 2., venerati sunt. *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* Λύκον autem solem vocari etiam Lycobolitana Thebaidis civitas testimonio est, quae pari religione Apollinem, itemque lupum, hoc est λύκον, colit, in utroque solem venerans, quod hoc animal rapit et consumit omnia in modum solis, ac plurimum oculorum acie cernens tenebras noctis evincit. *Plin.* 5, 9, 9. Summa pars Aegypti Thebais vocatur. Dividitur in praefecturas oppidorum, quas nomos vocant: Ombiten, Aphroditopoliten, Lycopoliten, etc. *F.*]

LYCOPSIS, is, f. λύκοψις, herba longioribus, quam lactuca foliis, crassioribusque, caule longo, hirsuto, adnatis multis cubitalibus, flore parvo, purpureo. *Plin.* 27, 11, 73., ubi *Hard.* legit *lycapsos.*

*LYCOREUS, ei et eos, m. Apollinis filius. *Hyg. fab.* 161. *B. A.*

*LYCORĪAS, adis, f. Λυκωριὰς, Nerei Doridisque filia, Nympha marina. *Virg. G.* 4, 339. *Hyg. fab. praef. med.* p. 6. ed. *Munker. B. A.*

LYCORIS, ĭdis, f. Λυκωρὶς, Volumnii Eutrapeli senatoris liberta fuit, vero nomine Cytheris dicta, misere a Cornelio Gallo adamata, quo tamen spreto, Antonium euntem in Gallias secuta est. *Virg. Ecl.* 10. et ibi *Serv.*, *Ov. A. Am.* 3, 537. Eoae novere Lycorida terrae. Adde *Trist.* 2, 445. et *Prop.* 2, 25, 91. V. CYTHERIUS.

*LYCORMAS, ae, m. Λυκόρμας, Aetoliae fluvius, de quo *Ov. Met.* 2, 245. ℙ *Chrysorrhoas* postea appellatus, teste *Hyg. fab.* 242. et *Ecenus* secundum *Lact. Plac.* in *Exposit. Ov. fab.* 9, 2. *B. A.*

*LYCORTAS, ae, m. dux Achaeorum. *Liv.* 39, 35. et 36. *B. A.*

LYCOS, i, m. λύκος, lupus, apud Graecos. Speciatim *lycos* dicitur minimum aranei genus a rapacitate. *Plin.* 30, 6, 17. Araneus, et maxime qui lycos vocatur, dolenti medetur lieni.

*LYCOTAS, ae, m. unus e Centauris, qui Pirithoi nuptiis interfuit. *Ov. Met.* 12, 350. ℙ Et nomen viri proprium, sed fictum, ap. *Prop.* 4, 3, 1. sub quo probabile est latere Posthumii personam, cui inscripta est *el.* 10. (al. 12.) *B. A.*

*LYCOTHERSES, is, m. rex Illyrici, quem Agave Cadmi filia, sua autem uxor, interfecit, ut regnum Cadmo patri daret. *Hyg. fab.* 184. Adde *fab.* 240. et 254. *B. A.*

LYCTĬUS, a, um, adj. Λύκτιος, qui ad Lyctum pertinet, urbem in Cretae parte orientali. *Virg. A.* 3, 400. Et Salentinos obsedit milite campos Lyctius Idomeneus. *Ov. Met.* 7, 490. Lyctia classis, *h. e.* Cretensis.

*LYCTUS, urbs Cretae, de qua *Mela* 2, 7. *Plin.* 4, 12. V. et *Lyctius, a, um. B. A.*

LYCURGEUS, a, um, adj. Λυκούργειος, denominat. a Lycurgo. *Cic. Att.* 1, 13. *med.* Nosmetipsi, qui Lycurgei a principio fuissemus, quotidie demitigamur, *h. e.* qui acer reprehensor, et malorum hominum vindex fui, instar Lycurgi nobilis Atheniensis oratoris, Aeschinis et Demosthenis temporibus, qui ab *cod. Brut.* 34. accusator vehemens dicitur.

LYCURGĪDES, ae, m. Λυκουργίδης, Lycurgi filius, vel nepos. *Ov. Ib.* 505. Quique Lycurgiden letavit, et arbore natum, *h. e.* Ancaeum Lycurgi filium.

LYCURGUS, i, m. Λυκοῦργος, nobilis Spartiata, fil. Penthei, al. Eunomi, et frater Polydectae Lacedaemoniorum regis, cujus etiam in regnum suc-

cessit, ignarus fratrem uxorem gravidam reliquisse, quod ubi primum cognovit, posito regis nomine, Prodici, hoc est tutoris nomen assumpsit, regique adulto (Charilao ei nomen erat) regnum fideliter restituit. Verum cum civitatem pessime institutam animadverteret, ad constituendam salubrioribus legibus rempubl. animum adjecit, sanctissimisque institutis cives gubernavit. *Cic. de Off.* 1, 22. *Vellei* 1, 6. *Justin.* 3, 2. sq. *B. A.* Lycurgi vitam, atque instituta habes ap. *Plut.* in ejus Vita et *Justin.* 3, 2. et sq. ℙ Hinc per antonomasiam pro severissimo judice ponitur. *Ammian.* 30, 29. Lycurgos invenisse se praedicabat, et Cassios, columina justitiae priscae. ℙ Fuit et Lycurgus quidam Nemeae rex, et pater Archemori alumni Hypsipyles. *Stat. Th.* 5. et 6. ℙ Fuit et alius Thraciae rex, filius Dryantis, qui quod Thracas immoderate vino deditos conspiceret, vites omnes toto regno excidi jussit. Hinc datus est poetis locus fabulae, de qua V. in DRYANTIADES. ℙ *Denique Lycurgus fuit orator Atheniensis, Aeschinis tempore. *Cic. Brut.* 34. *Id. Orat.* 2, 23. et alibi. Eum ferunt in dicendo valde severum et acerbum exstitisse, *καὶ ὅλον καιηγορικὸν*, ut *Dionys. Halicarn.* loquitur. Hinc *accusator* audit *Ciceroni.* Ejus dictum est nobile illud et magnanimum: *Ἔπαινος μόνος ἄθλον τῶν κινδύνων τοῖς ἀγαθοῖς ἀνθρώποις ἐστί. Laus sola praemium suscepti periculi bonis viris est.* Exstat Lycurgi hujus elegantissima contra Leocratem Oratio. *B. A.*

LYCUS, i, m. *Λύκος*, Boeotiae rex, qui Antiopam Nyctei regis filiam uxorem duxit, quam postea, cum a Jove in Satyrum converso compressam cognovisset, repudiavit, Dircenque uxorem superinduxit, quae verita, ne Antiope cum Lyco in gratiam rediret, arctissimis eam in vinculis asservavit, quibus Jovis miseratione dissolutis, in Cithaeronem montem profugit, ubi Amphionem et Zethum peperit, qui postea a pastore, qui ipsos nutrierat, de Lyci injuriis edocti, eum una cum uxore interfecerunt. Alii dicunt, eum Mercurii intercessione liberatum, dum ei mortem pararent, et sic postea Amphioni et Zetho regnum reliquisse. *Mela* 1, 15. ℙ Alius fuit Lycus, quidam exsul Thebanus, qui id temporis, quo Hercules ad Inferos descenderat, rei bene gerendae occasionem sibi oblatam ratus, Creonte occiso, regnum Thebanorum occupavit, cumque Megarae Herculis uxori vim inferre pararet, opportuno illius reditu oppressus est, et cum suis omnibus interfectus. *Sen. Herc. Fur.* et *Hyg. fab.* 31. et 32. ℙ *Fuit et Lycus Pandionis Atheniensium regis filius, rex Lyciae, a quo Lycia nomen traxit. *Mela* 1, 15. ℙ Et Centaurus, qui Pirithoi nuptiis interfuit. *Ov. Met.* 12, 332. ℙ Et nomen cujusdam ex Aeneae comitibus. *Virg. A.* 1, 226. Fata Lyci, fortemque Gyan fortemque Cloanthum. ℙ Et historicus, patria Rheginus, Lycophronis Tragici adoptione pater. Libros historiarum Libyae ac Siciliae scripsit. *Plin.* 31, 2. ℙ Et statuarius. *Id.* 34, 8. ℙ Lycus, amnis Phrygiae majoris, prope Laodiceam, in Maeandrum illabens. *Ov. Met.* 15, 273. *Plin.* 2, 103. et 5, 29. ℙ Alius, in Bithynia, in Pontum Euxinum se exonerans. *Ov. Pont.* 4, 10, 47. ℙ Alius in Ponto, in Irim cadens. *Plin.* 6, 3. ℙ Alius in Cilicia. *Plin.* 5, 27. ℙ In Mysia alius, in Propontidem incidens, Rhyndacus postea nuncupatus. *Id.* 5, 32. ℙ Alius, fluvius Assyriae, in Armenia oriens, inque Tigrim fluens. *Id.* 5, 26. ℙ Alius denique hoc nomine in Phoenicia fuit, in mare medio inter Berytum ac Palaebiblum loco influens. *Mela* 1, 12. *Plin.* 5, 20. ℙ Fuit et Lycus urbs Dassaretarum, in Illyride Graeca. *Liv.* 32, 9. *B. A.*

*LYDDA, ae, oppidum Palaestinae, in Samaria, non procul a Joppe. *Plin.* 5, 14. V. *Act. Apost.* 9, 38. *B. A.*

*LYDE, es, f. *Λύδη*, Antimachi poetae uxor fuit, quam egregie animo caram habuit; quae cum mortua esset, elegiam, qua moerorem solaretur sibi, fecit nomine *Lyden*, ubi enumeratis heroicis calamitatibus et infortuniis, malis alienis aegritudinem sibi minuit. Hinc *Ov. Trist.* 1, 5, 1. Nec tantum Clario Lyde dilecta poetae, etc. *B. A.*

LYDIA, ae, f. *Λυδία*, regio Asiae minoris, per fusa flexuosi amnis Maeandri recursibus, super Ioniam procedit, Phrygiae ab exortu solis vicina, ad septentrionem Mysiae, meridiana parte Cariam amplectens, Maeonia ante appellata. Celebratur maxime Sardibus in latere Tmoli montis, ex quo Pactolus profluit. *Plin.* 5, 29, 30. ℙ In illo *Rutil. Itin.* 1, 596. Inter terrigenas Lydia tota suos: *Lydia* est Etruria. V. v. sq. ℙ *Nomen puellae ap. *Hor. Od.* 1, 8, 1. etc. Sed fictum forte. ℙ Item poema sic dictum Valerii Catonis Grammatici. *Suet. Gramm.* 11. *B. A.*

LYDIUS, a, um, adj. *Λύδιος* ad Lydiam pertinens. *Plin.* 33, 13, 56. Lydium sil. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 3. aphronitrum. *Id.* 7, 56, 57. Lydios modulos invenit Amphion, Dorios Thamyras Thrax, Phrygios Marsyas Phryx. *Lydii moduli* genus est musices querulae, Dorii bellicosae, Phrygii religiosae: ut *Appul. Flor. n.* 4. docet. (Unde *Hor. Od.* 4, 15, 30. Lydas tibias adhibet canendis laudibus ducum virtute functorum.) *Plin.* 33, 8, 43. Lydius lapis, quo bonitas auri, argenti, vel aeris attritu deprehenditur. Dictus Lydius, quia olim non nisi in Tmolo Lydiae monte inveniebatur, ut *Plin. ib.* dicit. *Tibull.* 4, 1, 199. Lydia regna, *h. e.* Gygis, fortunatissimi Lydorum regis. *Id.* 3, 3, 29. Lydius aurifer amnis, *h. e.* Pactolus. *Mart.* 9, 66. Lydia pensa, *h. e.* quae dabat Herculi Omphale regina Lydiae: quae ap. *Sen. Herc. Oet.* 371. est Lydia nurus. *Prop.* 3, 15, 30. Cinget Bassaricas Lydia mitra comas, *h. e.* qua Lydi praecipue, et Phryges usi sunt: unde *Virg. A.* 4, 216. Maeonia mentum mitra, crinemque madentem Subnixus. Huc pertinet et illud ejusdem *Prop.* 4, 7, 62. Mitratisque sonant Lydia plectra choris. ℙ Est etiam *Lydius* Tuscus, Etruscus: quia Tusci a Lydis oriundi fuere: quod et *Tac. A.* 4, 55. et *Fest.* in *Sardi*, et *Plin.* 3, 5, 8. docent. *Virg. A.* 8, 479. Urbis Agyllinae sedes, ubi Lydia quondam Gens bello praeclara jugis insedit Etruscis. Adde *A.* 9, 11. Hinc *Id. ib.* 2, 781. Tiberim *fluvium Lydium* appellat: et *Lydia ripa* ap. *Stat. Silv.* 4, 4, 6. est ripa Tiberis dextera, qua Tiberis Tuscos alluit agros: et *Lydia stagna* ap. *Sil.* 9, 11. sunt Trasimenus lacus Hinc *Id.* 4, 740. Tmolo missa manus, stagnis Trasimenus opacis. *Tmolus* est mons Lydiae. Adde 5, 9. ℙ Quod *Lydium cothurnum* dicit *Ov. Amor.* 3, 1, 14., vel a Lydis est, a quibus res multae ludicrae inventae sunt, vel a Tuscis, a quibus *ludii*, qui et *lydii* dicuntur. V. LUDIUS. ℙ *Lydiae undae* dicuntur a *Catull.* 31, 13. de lacu Benaci, quia ejus ripa ad agrum Veronensem, et ad Alpes vergens Rhaetica erat, Rhaeti vero originem suam ab Etruscis, et hi a Lydis ex vulgari veterum opinione repetebant. ℙ *Lydium *maron* praefertur ei, quod in Aegypto nascitur. *Plin.* 12, 24. ℙ *Lydion* (*Λύδιον* pro *Lydium*) *genus laterum* memoratur a *Plin.* 35, 14. Genera eorum *(laterum)* tria: Lydion, quo utimur, longum sesquipede, latum pede; alterum tetradoron etc. Sic ed. *Hard.* Vetus lectio *didoron.* Sic in *Vitr.* 3, 2. ubi *didoron* legitur, in vetusto codice legisse se Philander ait *Lychum (Lydium* debuit dicere, affirmat *Harduinus)*, quam scripturam ipse approbat. *B. A.*

LYDUS, a, um, adj. idem quod Lydius. *Cic. Fl.* 27. Lydus servus. *Ov. Fast.* 2, 356. Lyda puella, *h. e.* Omphale regina Lydiae. *Id. Met* 6, 11. Lydae urbes; et *ib.* 11, 98. Lydi agri. *Stat. Silv.* 5, 1, 60. Lydae pondera gazae, *h. e.* Pactoli aurum. *Val. Fl.* 4, 369. Lyda nurus sparso telas maculaverit ostro. (*Lyda*, quia lanas inficere primi Lydi Sardibus invenerunt, teste *Plin.* 7, 56, 57.) vel alludit ad Arachnen, quae celebris fuit arte texendi Hypaepis Lydiae urbe. *Pl. Curc.* 1, 2, 63. Lydi barbari, *h. e.* ludii e Lydia, h. e. Tuscia, in ludis Romanorum adhibiti. *Virg. A.* 9, 11. Lydorum manus, *h. e.* Tuscorum copiae. V. LYDIUS.

*LYGDAMUM, i, n. oppidum Mysiae. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

*LYGDAMUS, i, m. Cynthiae a Propertio dilectae servus. *Prop.* 3, 4, (al. 6.) 2. et 4, 7, 43. (al. 35.) *B. A.*

LYGDINUS, a, um, adj. *λύγδινος*, candidus, ut Lygdinus lapis ap. *Plin.* 36, 8, 13. Paulum distare ab eo in unguentorum fide multi existimant lygdynos in Paro repertos, amplitudine, qua lances, craterasque non excedant, antea ex Arabia tantum advehi solitos, candoris eximii. Adde *Is. Or.* 16, 5. V. LYCHNITES. ℙ Memorat *Mart.* 6, 13. et 42. marmor *lygdon* candidi coloris, quod idem ac *lygdinum* fuisse videtur. V. v. sq.

LYGDOS, i, f. *λύγδος*, petra candida, eadem ac lygdina. *Mart.* 6, 13. Candida non tacita respondet imagine lygdos. *Id. ib.* 42. Et credas vacuam nitere lygdon. V. v. praec.

*LYGII, orum, m. populi Germaniae orientalis, inter Asciburgios montes et Vistulam siti. *Tac. Germ.* 43. ℙ *Ligii* audiunt *ib. A.* 12, 29. item *Luii* (*Λοῦϊοι Straboni)*, et *Logiones* (*Λογίωνες Zosim.* 1, 67.) *B. A.*

*LYGOS, i, *λύγος*, i. q. vitex. *Plin.* 24, 9. ℙ Item nomen antiquum Byzantii urbis. *Auson. de clar. urb. carm.* 1, 14. *B. A.*

LYMPHA, ae, f. *ὕδωρ*, aqua a *νύμφη*, fons, Dea praeses aquae, *ν* in *l* converso. [*Licet haec vocis a Gr. *νύμφη* originatio linguae legibus non repugnet (V. *Doederl.* 2, 14. sq.); contra tamen disputat *Id. ib.* Primum quidem, quod utrumque, *lympha* et *nympha* apud Latinos obtineat; tum vero, propter significationis discrepantiam: *nympha* enim semper de persona, *lympha* nunquam dici: nam ap. *Varronem*, in loco, quem Noster infra laudat, e contextu satis apparere, *lympham* auctoris, non publicae fidei esse: (in quo errare videtur, teste inscriptione, quam Noster una cum Varronis loco comparat:) denique, quod *lympha* ubique de aqua dicatur, proprie ad nymphas non pertinente. Hinc recte colligere ita sibi videtur: v. *lympha* neque origine, neque significatione cum v. *nympha* cohaerere, sed esse veteris latinitatis vocabulum una cum *limpidus*, fortasse etiam cum *libare* et *lippus* a Gr. *λείβω* deducendum.] Vox est poetica *Virg. A.* 4, 635. Dic, corpus properet fluviali spargere lympha. *Catull.* 27, 5. At vos quo libet, hinc abite lymphae, Vini pernicies. *Hor. Od.* 3, 13, 16. loquaces Lymphae desiliunt. *Lucr.* 6, 1172. Lymphae puteales. *Ov. Met.* 1, 459. Nuda superfusis tingamus corpora lymphis; et *ib.* 13, 531. vulnera lymphis abluere. *Val. Fl.* 3, 422. vivaque nitentia lympha Membra novat. *Sen. Oedip.* 229. Sancta fontis lympha Castalii stetit. *Seren. Sammon.* 27. 501. Lympha intercus. ℙ *Varr. R. R.* 1, 1. invocans Deos agricolarum reique rusticae praesides, Lympham in his precatur, et Bonum Eventum, quoniam, inquit, sine aqua omnis arida ac misera agricultura est. *Lympham* igitur pro *Nympha* posuit, quia Nymphae aquarum praesides habitae sunt. Et videntur olim Latini veteres ita scripsisse: unde *lymphatus*, *lympho*, et *lymphaticus* remansere. Hinc *Inscr.* ap. *Mur.* 87, 3. Nymphis, Lymphisq. Augustis ob reditum aquarum P. Pomponius Cornelianus. Adde aliam ap. *Grut.* 93, 1. ℙ Fallitur *Id.* qui *L. L.* 4, 10. *lympham* a lapsu lubrico dictam putat.

LYMPHAEUM. V. LYMPHEUM.

LYMPHASĒUS, a, um, adj. crystallinum colorem habens, qui aquam refert. *Capell.* 6. *in.*

LYMPHĂTĬCUS, a, um, adj. lymphatus, larvatus, cerritus, attonitus, mente excussus, externatus, furens. *Sen. ep.* 13. Nulli tam perniciosi, tam irrevocabiles, quam lymphatici metus sunt: ceteri enim sine ratione, hi sine mente sunt. *Liv.* 10, 28. Ita victorem equitatum velut lymphaticus pavor dissipat: *πανικὸς φόβος*. *Appul. Met.* 8. Cogitabam subito, velut lymphaticus, exsilire; et *ib.* 4. Repente lymphatico ritu somno recussa, longe vehementius afflictare se, et pectus palmis tundere incepit. *Plin.* 26, 8, 34. Lymphatica somnia. *Id.* 25, 5, 25. Helleborum medetur melancholicis, insanientibus, lymphaticis. *Seren. Sammon.* 27, 507. Helleboro quoque purgatur lymphaticus error. Al. leg. *humor*, et hydropem intelligunt, ut *lymphaticus* pro aquoso hic ponatur. ℙ Joculariter *Pl. Poen.* 1, 2, 132. *lymphaticos nummos* dicit, qui in crumena consistere nequeunt, et exsilire gestiunt. Ubi etiam *ib.* 133. usurpat *lymphaticum* pro lymphatico morbo.

LYMPHĂTĬO, onis, f. *νυμφολημψία*, terror tremorque, turbatio animi et consternatio. *Plin.* 34, 15, 44. Praefigere in limine e sepulcro evulsos clavos, adversus nocturnas lymphationes. *Id.* 37, 4, 15. Adamas lymphationes abigit, metusque vanos expellit a mente.

LYMPHĂTUS, a, um, part. a *lympho:* lymphaticus. *Festus:* Lymphae dictae sunt a nymphis. Vulgo autem memoriae proditum est, quicumque speciem quandam e fonte, idest effigiem nymphae viderint, furendi non fecisse finem: quos Graeci *νυμφολήπτους* vocant, Latini lymphatos appellant. Haec *Festus.* Sic *Varr. L. L.* 6, 5. In Graecia, commota mente, quos *λυμφολήπτους* appellant, ab eo lymphatos dixerunt nostri. Haec *Varr.* Aliis lymphatus proprie est, qui aquam timet: et translate qui animo est attonito, atque externato, larvatus, cerritus, atque huc illuc discurrens commota mente. *Virg. A.* 7, 376. Tum vero infelix, ingentibus excita monstris, Immensam sine more furit lymphata per urbem. *Ov. Met.* 11, 3. Lymphata pectora. *Stat. Th.* 10, 557. lymphatam incertis horroribus urbem Scindunt dissensu vario luctusque, furorque, Et pavor. *Hor. Od.* 1, 37, 14. Mentemque lymphatam Mareotico Redegit in veros timores Caesar. *Liv.* 7, 17. Lymphati et attoniti. *Sil.* 1, 459. ruit ocius amens Lymphato cursu. *Id.* 7, 356. per altos Saxosi scopulos montis lymphata feruntur Corpora anhela boum. *Lucan.* 7, 186. Lymphato trepidare metu. *Plin.* 31, 2, 5. Lymphatum aliquem agere, *h. e.* lymphatum reddere.

LYMPHĂTUS, us, m. lymphatio. *Plin.* 37, 10, 54. Gemma radians, contra lymphatum habenda.

LYMPHĒUM, i, n. aedificium, in quo salientes aquae vario lusu fluunt, ornatus et deliciarum causa. (V. NYMPHEUM.) Legitur in *Inscr.* ap. *Mur.* 924, 5., ex quo discimus, *servum a lympheo* fuisse inter officia domus Augustae. Adde 489, 4. ℙ Scribitur etiam *lymphaeum. Inscr.* ap. *Mur.* 60, 3. M. Aurelius Priscillianus curator lymphaei.

[LYMPHĪGER, a, um, adj. qui lympham gerit. *Coripp. Johann.* 3, 145. Sicubi lymphigeros deducit fistula tractus Aere cavo. *Id. ib.* 7, 246. Lymphiger amnis. *F.*]

LYMPHO, as, avi, atum, a. 1. *ἐκμαίνω*, perturbo, exterreo, consterno, lymphatum reddo, in furorem ago. *Val. Fl.* 3, 47. Deus ancipitem lymphaverat urbem. *Stat. Th.* 7, 113. horrificis lymphare incursibus urbes, et *ib.* 662. It lymphante Deo media inter millia, longum Vociferans. (Adde *ib.* 10, 160.) *Plin.* 24, 17, 102. Hac herba pota, lymphari homines. ℙ *Lymphantes animi* passive dicuntur a *Plin.* 27, 12, 83. qui lymphatione laborant.

LYMPHOR, oris, m. lympha, humor, aqua. *Lucil.* ap. *Non.* 3, 129. Impermixtum lymphorem.

*LYMPHORTA, ae, oppidum Asiae ulterioris. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

*LYNCAESTE, es, f. una e canibus Actaeonis. *Hyg. fab.* 181. *extr. B. A.*

LYNCESTIS, idis, f. adj. *Λυγκηστὶς*, a Lynco, quod est Macedoniae oppidum mediterraneum: cujus populi *Lyncestae*, *arum*, vocantur a *Plin.* 4, 10, 17. Sic 2, 103, 106. Lyncestis aqua, quae vocatur acidula, vini modo temulentos reddit.

LYNCESTIUS, a, um, adj. ad Lyncestidem regionem pertinens, ut Lyncestius amnis, *Ov. Met.* 15, 329. ℙ *Lyncestus* est ap. *Vitr.* 8, 3.

LYNCEUS, i, m. disyllab. *Λυγκεὺς*, unus ex Argonautis, frater Idae, filius Apharei, et Arenae Bibali, seu Oebali, filiae, Messenius, nomen a *lynce* sortitus, quod est animal perspicacissimi visus. Fabulantur enim adeo forti fuisse oculorum acie, ut vel parietem visu penetraret, ac terram ipsam, et videret ea, quae apud Inferos fierent. Tradunt etiam centum triginta millia passuum intervallo prospexisse, nulla caligine impeditum, solitumque Carthagine solventem classem Punicam ex Lilybaeo Siciliae promontorio ita cernere, ut et numerum navium certo notaret. Addunt, novissimam lunam, primamque eodem die consuevisse deprehendere. Quamquam haec omnia non uni Lynceo, sed alii, qui posterior multo fuerit, et Strabo appellatus sit, ab aliis tribuuntur. V. *Plin.* 7, 21, 21. Ceterum origo fabulae inde est, quod Lynceus primus aeris, argenti, aurique sub terris abditi fodinas invenit. De eo *Hyg. fab.* 14., *Val. Max.* 1, 8. *n.* 14. *extr.*, *Plin.* 2, 17, 15., *Val. Fl.* 1, 462. et sqq. etc. *Hor. Ep.* 1, 1, 28. Non possis oculo quantum contendere Lynceus, Non tamen idcirco contemnas lippus inungi. *Ov. Fast.* 5, 711. Ultor adest Pollux, et Lyncea perforat hasta. *Prop.* 2, 25, 9. Lynceu, tunc meam potuisti tangere curam? ℙ Occisus est a Polluce. Cum enim Tyndaridae sponsas Lynceī, et Idae fratris vi rapuissent, repetentibus his pactas suas, commissaque pugna, Castorem Lynceus gladio, Lynceum Pollux hasta interemit; idem vero Juppiter, ruentem in Pollucem fulmine sustulit. Rem narrat *Ov. Fast.* 5, 699. et sqq. et paulo aliter *Hyg. fab.* 80. ℙ *Alius Lynceus, Aegypti filius, solus ex quinquaginta fratribus misericordia Hypermnaestrae conjugis evasit a morte. *Ov. Her.* 14. *Hyg. fab.* 273. ℙ Alius, Thestii filius, frater Althaeae, ex apri Calydonii venatione nobilis. A Meleagro postea interfectus est. *Hyg. fab.* 173. 174. ℙ Item unus ex Aeneae comitibus, a Turno occisus. *Virg. A.* 9, 768. *B. A.*

LYNCĔUS, a, um, adj. *Λύγκειος*, ad Lynceum pertinens. *Ov. Fast.* 5, 709. Pectora trajectus Lynceo Castor ab ense. ℙ Translate est maxime perspicax, et acutissime videns, et quem haud facile quis fefellerit. *Cic. Fam.* 9, 2. Quis est tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, nusquam incurrat? *Hor. Sat.* 1, 2, 90. tu corporis optima Lynceis Contemplare oculis. *Bentl.* vult legi *Lyncei*, ut sit genitivus substantivi, disyllabon per synaeresin: nam adjectivi paenultimam esse diphthongum *ει*, nec posse per crasin in disyllabon coalescere. Quod tamen non videtur necessarium, cum ab adjectivo *Lynceus* abjici possit *i* subjunctiva diphthongi, deinde synaeresis fieri.

LYNCĪDES, ae, m. ap. *Ov. Met.* 5, 99. videtur esse patronym. a *Lynceus*, ut *Tydides* a *Tydeus*. ℙ *Item nomen viri proprium. *Ov. Met.* 5, 99. *B. A.*

LYNCŪRĬUM, ii, n. *λυγκούριον*. *Plin.* 8, 38, 57. Lyncum humor glaciatur, arescitve in gemmas carbunculis similes, et igneo colore fulgentes, lyncurium vocatas: (a *λύγξ*, lynx, et *οὖρον*, urina.) Adde 37, 2, 12. *n.* 1., ubi inter succina recenset, et ab aliis langurium dici ait, et esse in Italia bestias *langurias*. Plura etiam de eo *ib.* 3, 13. Confirmat *Ov. Met.* 15, 413., *Solin.* 2. *med.* et *Hieron. ep.* 64. *n.* 16. Alii putant, eundem esse ac hyacinthum. V. LANGURIA et LANGURIUM.

LYNCUS, i, m. *Λύγκος*, rex Scythiae fuit, qui missum a Cerere Triptolemum, ut hominibus frugum usum commonstraret, susceptum hospitio, ut in se gloriam transferret, interimere cogitavit. Ob quam rem irata Ceres eum convertit in lyncem feram varii coloris, ut ipse variae mentis exstiterat. *Ov. Met.* 5. *f.* *Hyg. fab.* 259. ℙ Fuit et Lyncus oppidum Macedoniae. *Liv.* 26, 25. 31, 33. V. *Lyncestis. B. A.*

[LYNSĂ, ae, f. Dea quaedam bestiarum, seu lyncum praeses. *Capell.* 1, 16. Tunc Lynsa silvestris, Mulciber, Lar coelestis, nec non etiam militaris, etc. *F.*]

LYNTER. V. LINTER.

LYNX, lyncis, f. et m. *λύγξ*, animal quadrupes, ferum, ex genere pantherarum, vario colore, et maculoso tergore, acutissimoque visu praeditum: frequentissimum in Aethiopia et India. Fabulantur, ab his Bacchi currum trahi, postquam Indos domuit: cujus ratio videtur esse, quia Bacchus vino addit animos etiam timidis, et fugacibus. *Plin.* 28, 8, 32. Peregrinae sunt et lynces, quae clarissime omnium cernunt. *Virg. G.* 3, 264. Lynces Bacchi variae; et *A.* 1, 327. maculosae tegmine lyncis; et *Ecl.* 8, 3. stupefactae carmine lynces. *Hor. Od.* 4, 6, 33. Deliae tutela Deae, fugaces Lyncas et cervos cohibendis arcu. *Id. ib.* 2, 13, 40. Aut timidos agitare lyncas. *Stat. Ach.* 2, 406. imbelles lynces sectari. *Prop.* 3, 15, 8. ad Bacch.: Lyncibus in coelum vecta Ariadna tuis. *Ov. Met.* 4, 25. tu bijugum insignia frenis Colla premis lyncum; et *ib.* 3, 668. Quem circa tigres, simulacraque inania lyncum, etc. *Stat. Th.* 4, 272. Velatum geminae dejectu lyncis, *h. e.* pellis e lynce.

[LYO, as, a. 1. liquo, in humorem resolvo, liquidum reddo, a *λύω*, solvo. *Apic.* 4, 4. Ptisanam lyas, et colas in cacabo. *F.*]

LYRA, ae, f. *λύρη*, instrumentum musicum, in quo fides extentae, et digitis percussae sonos edunt. Constat duobus veluti cornibus, seu brachiis, hinc inde in modum S contortis, et supra infraque connexis transverso jugo, cui chordae ita adnectuntur, ut ex utraque parte convelli digitis, et pulsari possint. De ejus a cithara differentia, V. dicta in CHELYS et CITHARA. Volunt esse a *λύτρα*, pretium solutionis: quia a Mercurio ejus inventore data sit Apollini in compensationem pro bobus furto ablatis. Haec fere narrat *Hyg. Astron.* 2, 7. *Hor. Od.* 1, 10, 5. ad Mercur.: Te canam magni Jovis et Deorum Nuncium, curvaeque lyrae parentem. *Ov. Fast.* 5, 105. ad eund.: septena putaris, Pleiadum numerum, fila dedisse lyrae. *Id. Am.* 3, 12, 40. Duraque percussam saxa secuta lyram. *Id. Her.* 3, 118. Threiciam digitis increpuisse lyram. *Id. R. Am.* 705. Phoebus adest: sonuere lyrae. *Id. A. Am.* 3, 50. Lyra canere laudes alicujus. *Val. Fl.* 5, 100. mixtoque sonantem Percutit ore lyram. ℙ Est etiam sidus, decem stellis constans, quod et *Fidis* appellatur, teste *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* Fabulantur enim, acceptam a Mercurio lyram donasse Apollinem Orpheo, qua ille Inferos adiit, Plutonem flexit, reduxit conjugem, silvas et feras traxit. Eo tandem a Bacchis discerpto, lyram ab Apolline in coelum fuisse translatam, in regione septentrionali inter genu et sinistram manum Engonasin, ut *Hyg. Astron.* 3, 6. docet. *Ov. Fast.* 1, 315. Instituerint nonae: missi tibi nubibus atris Signa dabunt imbres, exoriente Lyra. ℙ Saepe refertur ad genus levioris carminis, quod inde *lyricum* dicitur, et qui eo utuntur poetae, *lyrici*: quorum princeps Graecis *Pindarus*, Latinis *Horatius* habetur. Solebant enim amores, Deorum, et heroum laudes, et hujusmodi poemata brevioribus versibus facta, ad lyrae sonum canere. *Ov. Pont.* 4, 16, 28. Pindaricae fidicen tu quoque, Rufe, lyrae. *Id. Am.* 2, 18, 26. Aeoliae Lesbis amica lyrae. *Id. Pont.* 3, 4, 45. assiduam domini meditata querelam, Ad laetum carmen vix mea versa lyra est. *Hor. Od.* 1, 6, 10. Imbellisque lyrae Musa potens; et *ib.* 3, 3, 69. Non haec jocosae conveniunt lyrae. ℙ Interdum et ad quamcumque facultatem pangendi carminis. *Stat. Th.* 10, 445. Quamvis mea carmina surgant Inferiore lyra.

LYRCĒIUS, a, um, *Λυρκήϊος*, et

LYRCĔUS, a, um, adj. *Λύρκειος*, ad Lyrceum pertinens, qui mons est Peloponnesi in Argiva regione, unde Inachus fluvius profluit. *Val. Fl.* 4, 355. Lyrceia tellus. *Ov. Met.* 1, 598. Lyrcea reliquerat arva. ℙ De ipso flumine. *Stat. Th.* 4, 711. Aret Lerna nocens, aret Lyrceus (al. *Lyrcius*) et ingens Inachus.

LYRĪCEN, ĭnis, m. qui lyra canit, idem ac lyristes. *August. de gramm.* p. 1977. Fidicen, lyricen, cornicen, liticen. *Gloss. Philox.* Lyricen, *λυρῳδός*.

LYRĪCUS, a, um, adj. ad lyram pertinens: *λυρικός*. V. dicta in LYRA. *Ov. Her.* 15, 26. Lyrici modi. *Id. Fast.* 2, 94. soni. *Hor. Od.* 1, 1, 35. vates. *Ov. Trist.* 2, 364. Lyrici Teia musa senis, *h. e.* Anacreontis. *Stat. Silv.* 4, 7, 5. regnator Lyricae cohortis, *h. e.* Pindarus. ℙ *Lyrica*, *orum*, Lyrici versus, poemata ad lyram canenda. *Plin. ep.* 7, 17. Lyrica non lectorem, sed chorum et lyram poscunt. *Id. ep.* 3, 1. Scribit utraque lingua lyrica doctissime. ℙ *Lyrici*, *orum*, poetae ipsi lyrica scribentes. *Quint.* 9, 4. *med.* Lyricorum carmina in varias mensuras cogere. *Cic. Or.* 55. A modis quibusdam cantu remoto, soluta esse videtur oratio: maximeque id in optimo quoque poetarum, qui *λυρικοὶ* a Graecis nominantur: quos cum cantu spoliaveris, nuda paene remanet oratio.

[LYRIS, ĭdis, f. *λυρὶς*, parva lyra. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 980, 4. C. Julius Postumi Libertus Eucolpus Juliae Postumi Libertae Lyridi Fecit. *F.*]

LYRISTES, ae, m. *λυριστὴς*, lyrae peritus, lyricen. *Plin. ep.* 1, 15. Audisses comoedum, vel lectorem, vel lyristen. Adde *ep.* 9, 17. et 36. *Sidon. ep.* 8, 11. in *carm.* Alcaeo potior lyristes ipso. Hic ultima syllaba *es* licenter corripitur ex more sequiorum temporum: nam ita praecipit *Capell.* 3, 65. *Es* terminatus in Graecis nominibus brevis est, ut *Anchises.*

[LYRISTRĬĂ, ae, f. *λυριστρια*, quae lyram pulsat, ut citharistria, quae citharam. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 11, 162. Nunc exspectas apud me pantomimas, aut lyristrias de Gadibus. *F.*]

LYRNESSĬADES, um, m. plur. ab oppido Phrygiae Lyrnesso dicti. *Fest.* ubi alii leg. *dictae*, quia *Lyrnessiades* femininum est.

LYRNESSIS, ĭdis, f. adj. *Λυρνησσὶς*, ad Lyrnessum pertinens. *Ov. Trist.* 4, 1, 15. abducta Lyrnesside tristis Achilles, *h. e.* Briseide, cujus patria Lyrnessus. *Id. A. Am.* 2, 403. Audierat, Lyrnessi, tuos, abducta, dolores. ℙ Legitur et *Lyrnesis* uno *s*.

LYRNESSĬUS, a, um, adj. *Λυρνήσσιος*, ad Lyrnessum pertinens, quod fuit oppidum Troadis (de quo *Plin.* 5, 30, 32.) ab Achille eversum. V. BRISEIS. *Ov. Her.* 3, 45. Diruta Marte tuo Lyrnessia moenia vidi. ℙ Scribitur et *Lyrnesius* unico *s*: nam et *Λυρνήσιος* Graece legitur.

*LYRNESSUS, *Λυρνησσὸς*, civitas Phrygiae. V. in *Lyrnessius*, *a*, *um*. *B. A.*

[LYRON, i, n. herba, eadem ac alisma, ap. *Plin.* 25, 10, 77. V. ALISMA. *F.*]

*LYSANDER, dri, m. *Λύσανδρος*, dux celebris Lacedaemoniorum. *Nep.* in *Lysandr. Cic. Off.* 1, 22. et 30. ℙ Alius, Ephorus, propter injustitiam urbe pulsus. *Cic. Off.* 2, 23. De eo V. *Plutarch.* in *Agide. B. A.*

[LYSAS, antis, f. herba eadem ac artemisia: a *λύσας*, *αντος*, solvens. *Appul. Herb.* 10. *F.*]

LYSĬACUS, a, um, adj. *Λυσιακὸς*, ad Lysiam pertinens, qui fuit Syracusanus genere, Cephali filius, sed natus Athenis, quo pater se transtulerat. Fuit autem clarissimus orator, et a *Cicerone* summis laudibus ornatur, ut in *Brut.* 9. Tum fuit Lysias, ipse quidem in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis atque elegans: quem jam prope audeas oratorem perfectum dicere. Adde *ib.* 85. et *Or.* 1, 51. et *Or.* 9., ubi venustissimum ac politissimum scriptorem appellat. *Quint.* 12, 10. Lysiaca gracilitas.

*LYSĬADES, ae, m. Atheniensis, Phaedri philosophi filius. *Cic. Phil.* 5, 5. *B. A.*

LYSĬAS, ae, m. *Λυσίας*. V. in v. praec. ℙ Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 225. *n.* 599. C. Maecenas, Lysias. ℙ *Lysias, Stratonis discipulus. *Cic. Fin.* 5, 5. ubi tamen, quia nullus e Stratonis discipulis hoc nomine notus est, VV. DD. legunt *Lyco.* ℙ Alius, unus de grege M. Antonii triumviri. *Cic. Phil.* 8, 9. ubi *Muretus* pro *Lysiade* legebat *Lyside*. Ea nomina inter se confundi docent VV. DD. ad *Nep. Epam.* 2. ℙ Et medici nomen ap. *Cels.* 5, 18. ℙ Item nobilis statuarius et marmorarius sculptor. *Plin.* 36, 5. ℙ *Lysias*, *adis*, f. oppidum Phrygiae majoris. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

LYSĬDĬCUS, i, m. nomen viri proprium est, quod Graece a *λύω*, solvo, et *δίκη*, jus, vel controversia, conflatum est: et significat eum, qui jura omnia, vel qui controversias omnes dissolvit. V. *Cic. Phil.* 11, 6.

LYSĬMACHĬA, ae, f. *λυσιμαχία*, herba folio salicis, flore purpureo, fruticosa, ramulis erectis, odore acri: gignitur in aquosis. Nomen habet ab inventore Lysimacho Thraciae rege. Vis ejus tanta est, ut jumentis discordantibus, jugo imposita, asperitatem cohibeat, ut est ap. *Plin.* 25, 7, 35. a quo haec sumpta sunt. Unde alii dictam putant *ἀπὸ τοῦ λύειν μάχην*, a dirimendis pugnis. Habet etiam vim sistendi sanguinem. *Id.* 26, 12, 83. sanandi ulcera calceamento facta, *ib.* 14, 87. tingendi capillum flavo colore, *ib.* 15, 93. ℙ De Lysimachia urbe, *Λυσιμαχία*, V. in v. sq.

LYSĬMACHĬENSIS, e, adj. ad Lysimachiam pertinens, quae fuit urbs Chersonesi Thraciae ad Isthmum, a Lysimacho rege condita. *Liv.* 33, 38. Redimere servientes Lysimachienses. ℙ *De Lysimachia urbe Chersonesi Thraciae. V. *Liv.* 32, 34. 34, 57. 38, 40. *Mela* 2, 2. et *Plin.* 4, 11. *Just.* 17, 1. ℙ Fuit et Lysimachia oppidum Mysiae vel Aeolidis. *Plin.* 5, 10. *B. A.*

LYSĬMACHUS, i, m. gemma Rhodio marmori similis, aureis venis. *Plin.* 37, 10, 62. ℙ *Lysimachus*, *i*, m. *Λυσίμαχος*, Agathoclis filius, e successoribus Alexandri M. Pergamo praefuit, ubi thesauri Regis fuerunt. Hic illustri quidem Macedoniae loco natus, virtute illustrior fuit, amore literarum ac philosophiae ardens adeo, ut Callisthenem tunc ab Alexandro afflictum atque in vinculis habitum, de virtute disserentem saepius audiverit, poculumque ei ac remedium miseriae optanti propinaverit. Quod aegre ferens Alexander, Lysimachum leoni objecisse dicitur. Sed ille, viribus fretus, rem posteris prodendam fecit. Manum amiculo convolutam in os leonis inferens, abrepta lingua feram exanimavit; quo facto, vehementius ab Alexandro dilectus fuit. Post obitum Alexandri, parte Thraciae occupata, ibi regni sedem fixit, urbe Lysimachia condita. *Cic. Tusc.* 1, 43. et 5, 40. *Plin.* 8, 16. *Justin.* 17, 1. sq. ℙ Alius, natione Acarnan, Alexandri M. paedagogus, secundas post Leonidem obtinuit, nullo urbanitatis genere praeditus, nisi quod se Phoenicem, Alexandrum Achillem, Philippum vero Peleum nuncupavit. *Justin.* 15, 3. *Curt.* in *Supplem.* 1, 2. ℙ Item summus

sacerdos Judaeorum, sub Antiocho Epiphane, ob violentiam, injustitiam, rapinas et sacrilegia a Judaeis pulsus. *Plin.* 25, 7. ℙ Et historicus Alexandrinus, qui et de agricultura scripsit. *Auct. Ind. Plin.* 14. *B. A.*

*LYSINOE, es, f. *Λυσινόη*, opp. Pisidae. *Liv.* 38, 15. *B. A.*

[LYSIPONIUM, ii, n. collyrium, ita appellatum, quia oculos dolore liberat. V. v. sq. *Inscr.* ap. *Tochon, cachets des ocul.* p. 63. Hypni lysiponium ad suppurationem. *F.*]

[LYSIPONUS, i, *λυσιπονος*, laboribus seu doloribus solutus: a *λύσις*, solutio, et *πόνος*, labor, dolor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 214. L. Rustius Lysiponus. *F.*]

LYSIPPUS, i, m. Sicyonius, clarissimus statuarius, qui ad sexcenta decem opera fecisse traditur, quorum singula arti claritatem dare potuissent. Hic, teste *Quint.* 12, 9., ad veritatem optime accessit. Quamobrem etiam Alexander ille Magnus ab uno Lysippo se fingi voluit, ut pingi ab Apelle. *Hor. Ep.* 2, 1, 239. *Plin.* 7, 37, 38. et 34, 7, 17., ubi potiora ejus opera enumerat.

LYSIS, is, f. *λύσις*, Graeca vox solutionem significans: a *λύω*, solvo. *Vitr.* 6, 11. Limina, et trabes structuris cum sint oneratae, medio spatio pandantes, frangunt sua lysi structuras, *h. e.* solutione et hiatu. ℙ In architectura est membrum, quod et sima, et gula inversa appellatur. Ita *Bald.* in *Lex. ad Vitr.* 3, 3. et 5, 7. Fortasse ita dicta est, quia solvit, hoc est separat unum ordinamentorum genus ab altero, cum in summa fere corona locum habeat. ℙ *Fuit et Lysis Asiae ulterioris amnis. *Liv.* 38, 15. ℙ *Lysis, idis*, *Λύσις*, philosophus Pythagoreus, Tarentinus, quo magistro in philosophia et praeceptore Epaminondas usus est. *Nep. Epam.* 2. *Cic. Or.* 3, 34. *Id. Off.* 1, 44. *B. A.*

*LYSISTRĀTUS, i, m. *Λυσίστρατος*, Lysippi statuarii fuit frater, qui primus statuas e gypso fecit. *Plin.* 34, 8. et 35, 12. *B. A.*

*LYSON, onis, m. *Λύσων, ωνος*, celebris statuarius. *Plin.* 34, 8. *B. A.*

*LYSTRĒNI, orum, m. incolae Lystrae. *Plin.* 5, 32. Fuit autem Lystra, *Λύστρα, ας* vel *ων* plur., urbs Lycaoniae, cujus meminerunt *Luc.* in *Act. Apost.* 14, 6. et 8. *Paul.* 2. *ad Tim.* 3, 11. *B. A.*

LYTAE, arum, m. plur. ap. *Just. praef. Dig. ad antecessor.* §. 5. dicuntur, qui post quartum studiorum annum in Juris scientia adeo profecerunt, ut de eo interrogati respondere apte possint, et quaestiones solvere: a *λύω*, solvo. *Prolytae* autem *ib. paulo post* sunt, qui lytis paulo doctiores evaserunt, et a magistrorum scholis post quintum studiorum annum honestam missionem impetrarunt. Utraque autem vox ibi etiam Graece scribitur.

LYTRĀ. V. LUTRA.

*LYTRŌTES, ae, m. *λυτρώτης*, aeon Valentinianus. *Tert. adv. Valent.* 9. *B. A.*

LYTRUM, i, n. *λύτρον*, pretium redemptionis, hoc est pecunia, quae pro redemptione, et liberatione solvitur, a *λύω*, solvo. Ap. *Fest.* et *Non.* saepe citatur *Ennius* in *Hectoris lytris*, ubi agitur de redemptione cadaveris Hectoris a Priamo facta: quod argumentum *Lucan.* quoque tractavit, teste *Stat. Silv.* 2, 7, 55. *Hyg. fab.* 106. *lemma est:* Herculis lytra.

LYTTĀ, ae, f. *λύττα*. *Plin.* 29, 5, 32. Est vermiculus in lingua canum, qui vocatur a Graecis lytta, quo exempto infantibus catulis, nec rabidi fiunt, nec fastidium sentiunt. Haec *Plin.* Porro *λύττα*, seu *λύσσα*, rabiem etiam canum significat.

FINIS TOMI SECUNDI.